III

Oprawę wyrestaurował zakład introligatorski Roberta Jahody w r. 1934. Karty ochronne, wyklejki i tektury w okładkach są nowe. Dawne okładki usztywnione były również „tekturą" zlepioną z makulatury, pochodzącej z całego szeregu papierowych rękopisów XV w., oraz z fragmentów pergaminowych, pochodzą=cych z tego samego pergaminowego rękopisu XII w., co dawne wyklejki okładek (obecnie wszystkie). Makulaturę papierową, po odczyszczeniu, oprawiono w osobny rękopis (jest wśród niej czeski list którejś z księżnych opolsko-raciborskich). Fragmenty pergaminowe, wydobyte z okładek, oraz dawne wyklejki wszyto wzgl. wlepiono na falcach na początku i na końcu rękopisu. (NB. Tylna z tych wyklejek jest obecnie odwrócona, tak że dawne „recto" jest obecnie „versem", dawna „góra" obecnie „dołem").

nos qs eorum
habere patro
bus regnum
s es ppetuum. P.

Secr.

mnium scorum
randa sollemp
aiestati oblata
catio tibi grata
salutaria. P.

Prefat.

um merita
riosa. et cons
lditates honor
xs premia
nos et

interuentio munera nra
tue maiestati grata efficiat.
et patrocinium nos ubiq.
muniat. et cuncta aduer
santia peul a nobis repellat. P.

Misteriorum sacramenta Pco.
tuorum omps ds que tua
gra largiente pcepimus.
beati michaelis archangli
meritis suffragantibus nris
ad salutem corporibus
prosint et mentibus. P. S.

In illo tempore Lucas. Euang.
nobis dne ...
Lucas euangelista qui ...

Domus celestibus clanobis qs dne libera mente seruire. ut munera que deferimus interueniente euangelista tuo luca et medelam nobis operentur et glam. P. Postco. Domus celestibus

Presta qs omps eterne deus. ut id quod de sco altari tuo accepimus precibus beati euangeliste tui luce sacrificet animas nras p quod tuti esse possimus. Per.

Concede Vigil. Aplor. Simonis et. qs omps ds ut sicut Iude

Altaribus tu[...]
le tue obla[...]
da qs ut ad[...]
omnium scor[...]
deprecatione[...]
sollempnia u[...]
rimus. P dn[...]

Sacramentis [...]
optata celeb[...]
qs ut omnium[...]
cibus adiuu[...]
recordationu[...]

Ad ... [illegible]

Ad paralisim

[illegible]

Item optimum ad idem

[illegible]

Antidotarius Mesue
cum Practica

¶ Antidotarius Mesue cum practica eiusdem / cum supplemento
Regimen sanitatis quo ad res non naturales et alia
intitulatur Tacuinum sanitatis una cum multis aliis
Practica vel liber doctoris Bartholomei de Sancta Zophia
Tractatus de fluxibus [illegible]
Compilatio multarum receptarum ad [illegible]
Tractatus bonus de egritudinibus mulierum
Practica in febribus vel liber doctoris Bartholomei de Sancta Zophia

In nomine dei misericordis
cuius nutu sermo recipit
graciam et doctrina perfectio
nem: Principium verborum
Johannis filij mesue filij a
mech filij ali ebr filij ab
della regis damasci ¶ Verbum cecidit
mit in quietes sue quod est qui remeo
rati sunt qui de rectificacione medicina
rum simplicium solutivarum multi sapie
tes scripserunt in dispersione tamen nec
quisque eorum plenam tradicionem ex hac
intensione edidit · sed per divisa capitula
de diversis rememorati sunt dispersam
doctrinam hanc committentes ¶ Secunda
nero ex dilectissimis nostris quibus ex
caritate tenemur nos deprecati sunt ut
opus unum ex hac dispersione collectum
in una preceptorum agregacione transferam
quorum instans ex audientes preces hoc
opus aggredimur cum auxilio et boni
tate dei qui sit benedictus ¶ Fac ergo
pie deus preceptorum horum agregacionem
felicem de thesauris largitatis tue omnia
felicitans ¶ Ponamus ergo opus nos
trum in sectiones duas in prima sciam
universalem de rectificacione medicinarum
cum condicionibus et modis suis tradam
¶ In 2a sermones particulares in una
quaque medicinarum de esse et posse et
rectificacione scribamus et in hoc termi
nabimus Prima intencio duo
continet capittula

¶ Quatuor intencionum agregabimus
sermones in hoc primo meo libro ¶ Pri
ma intencio ponit condicionem in elec
tione et posse medicinarum solucionem fa
cientium ¶ Secunda intencio ponit condi
cione medicinarum solucionem facientium
in ipsis ¶ Tercia ponit condiciones re
dundancium in ipsis hora solucionis
¶ Quarta ponit intenciones in emen
dacione nocumentorum delictorum post pur
gacionem Prima intencio duo con
tinet capittula

Capitulum primum de electione medicinarum
que fit per comprehensionem indiciorum
earum secundum esse proprium

Capitulum 2m de electione medicinarum
que fit per comprehensionem indiciorum
secundum posse ipsarum Secunda inten
tio continet summas duas

Prima summa est de rectificacione medi
cinarum cum societate aliarum medicine et
continet quatuor capitula
Primum capitulum de rectificacione medicina
rum cum eo quod opponitur eis de proprie
tate sua
Capitulum 2m est de rectificacione earum
cum eo quod opponitur complexione sua
Capitulum tercium de rectificacione earum
cum eo quod opponitur eis effectu suo
Capitulum quartum de proporcione rerum sibi
invicem associandorum

Secunda summa est de rectificacione
medicinarum cum bonitate que ac
quiritur per artem et continet quatu
or capittula
Capitulum primum de modis coctionum me
dicinarum
Capitulum secundum de modis lavatio
nis medicinarum
Capittulum tercium de modis infusi
onis medicinarum
Capittulum quartum de modis trituraci
onum medicinarum

Tercia intencio continet tria capitula
Capitulum primum si medicina movet et
non evacuat
Capitulum secundum si medicina indebite
et laboriose evacuat
Capitulum tercium si medicina solvit ul
tra quam oporteat

Quarta intencio xiij continet capitula
Primum de febre post purgacionem
Secundum de dolore capitis post pur
gacionem
Tercium de vertigine post purgacio
nem
Quartum de debilitate visus post
purgacionem
Quintum de debilitate stomaci post
purgacionem
Sextum de siti post purgacionem
Septimum de singultu post purgacionem
Octavum de dolore stomaci post pur
gacionem
Nonum de excoriacione intestinorum
post purgacionem
Decimum de egestione sanguinis post pur
gacionem
Undecimum de tenasmone post purgacionem
Duodecimum de laxitate et debilita
te post purgacionem corporis
Tredecimum de spasmo post purga
cionem
Intencio prima de electione medicinarum

de

que per comprehensione modorum rerum secundu esse proprium Rca

Dixtimus q medicina laxatiua non est a re cõplexionali sic: sed quia talis. Et neq ut contrariu in contrarium sed quia talis. Et nq quia simile attractiu hinc ul' eradicatiuu aut cotrariu sed quia tale. Et neq quia graue aut leue ul' agitatiuu supius ul' in ferius sed quia tale. Dotatu em omne dupliciter ut aut scilicet uirtute elemetaria et celesti: huic quide comi huic quide propria. Et em calefactiuu et in frigidatiuu calor et frigidum omne. solutiu aut non quia calidum neq frigidu. sed quia celesti uirtute dotatum sit ipius myxtione regulante. Et ob hoc quide solutiu hoc. illud uero prouocatiuu: aliud uero aliter et aliter. Et h quid a celesti tale sup cõplexione fert. Inquit plato Dotauit quid res na proprietatibus: omes em res sm q met' a spe sua agit q propriu est. Utiq em nullius rei est actio ppria nisi qua species regulat. Hoc em certificat no est medici sed eius qui se alius agit opinari aut in couemens quia simile ne mireu em utiq sit econtra sed contraria seminitem fugant non attrahutur. Inquit eben mesue Atte amplius oportet q actio solutiui in mas cu discrectionibus et lineationibus regulant ne fit: Eductio em eaz natue est opus. farmacu uero p q idem fit est ipm id idem natue qd quid in strumetu artifici. Ait em ypo. Est quippe natue curare et no medici medici uero dignus opus est porrige ne. Cu aut q purgat' natue porrigitur opus uincit aut quatitate et malicia in pjudiciu eius efferenes efficit operatones. Verum quatitas sup exigentiaq natualem trasgressionem efficit et dat nocumeta multitudinis. Maliciositas uero et multitudinis ut altius atq altius moi imprimit nocumeta. Et cuam est malignaz atq in columnu medicinaru aput te habe dras Nam et sunt malignaru queda genera supra quibus de efferenitate non ambigitur sic mezereon et rebee et euforbiu. Et in generibus bonaru plerisq sut sik sicut turbith nigru agaricu nigrus et duru et collogntida singlis in planta sua et scamonea corasci aquibus elongari oportet nisi forsan cogeuant queda ex eis in magnis causis. Naz in magnis morbis copetit venenu et tuc sup eis psumedu est cu timore et cu cautela post fractionem cu malici ei sue ultima si possibile est ul' saltem qua melius fieri pot queadmodu post dicemus. Et plurimi solidozu et ppie siluestres et noui psumut sup illis non du osolat non utentes pfusione et ignorates q' venenu pniciosum et ignorates lesionem quam faciut possidere mebra que sunt minea uitutu cu ipis uitutibus. Inquit eben mesue non cu has fugere oportet veruz etia omes si elongaciores sunt nisi obseruent' conditiones et modi quoz rememorabimur si deus voluit. Consideracio aute que est thesaurus bonitatu in uestigationu et maliciaru in ipis e hinsmoi. Quadoq em consideratio oportz conditiones dispositionu que sut ex pte substantie. quq conditiones dispositonu quas res consequitur a complexione sua qz ab eo q consequitur eam sicut duru et molle et de hiusmodi. quq determinat tactus aliquado odor aliquado sapor et color et quadoq ex dispositionibus que acquiruntur ex tepore loco et vicinitate vinius matie ad altera. Conditiones aut que sunt ex pte sube sut graue et leue grossu et subtile teneru et tenax raz et spissum et acquit' ab hys sciencia malignitatis et bonitatis medicinarum. Et em quecuq ex eis potenciozis uirtutis sunt leuiores quidem meliores grauiores quid maligne. Sicut em scamonea et aloes leuiores quide meliores et colloquintida similr et euforbiu et baurach et agaricus et similia nisi sint ex eis in quibus aggregatio requirit' substatie sicut hermodactilus et yreos et lapis lazuli hec em in ferioza et grauiora meliora sunt. Et huidu habentia supfluu leuiora meliora sut sicut agaricus prope et turbith et pollipodiu et squilla et similia. Et medicine quida facientes operatones suas opmendo grauiores quide meliores et spes rauied seni sik et absinthiu grauius est melius et simile sicut eius et similia. Et que mensuratur pleno et vacuo grauiora meliora sicut cassia fistula et tamarindi et been et cartamus et granu nil et cherua et similia

+ q gtrarum

q

at q

Autoritas ypo

est ppe

Et facietes quidem operacones eius
lambificando et lubricu faciedo ꝯ̃mões
quid sut meliores sic psiliu et ꝓprie
cassiafistula et pruna et sebesten et silia
De comesuracone aut rei subtilis et
grosse dicetur paulopost Videt aut
tener et tenax a suba subtili ul' grossa
de pende credit em subtile teneru et
grossu tenax: Sed non est digne sim-
pliat concedendu ex rebus em grossar
substāciaru in ueniutur tenera et tena
tia in venit em aloe teneru et tenax
et scamonea et spes salis et bauzach
et in uenitur sapini tenax et anacar- (tener)
dus q̄z nō est hor grossu et subtile et
tenax castm̄ uidet aut a puitate ul' in
puritate hoc magis de pende est em pu-
ru subtile teneru in puru aute gros-
sum et tenax sup puro igit et in puro
subtili et grosso sujnt magis tener et
tenax nisi forte sit aliqua ex rebus cu
causa sit humiditas uiscosa sic zuccar
et nabeth et alhoso horu em purius
et subtilius tenacius Que autem
mensurat denso et raro ꝓporcionabilia
sunt eis q̄ ꝓporcionentur sine mesurat
ꝯ̃in et leni de quib; sermo preterijt
Inquit eben mesue Scire debes ex
pte considcacōni coplexioni q medici
na calida dat consecucōnes indicorum
prioru que sut calefactio subtiliaco
rarefactio matuāco digesco apcio via
ru et similia Sed si supfluat mordi
cacio sitis desiccaco et similia Et si
ultimat acuitus et inflamaco attrac
cio supflua et consupcio et opēa ru-
bificacōnis et cauterizacōnis Afri-
gida quidā consurgut effectus indicor
eius qui sunt in frigidaco et in spissa
cio conuictio et in digestio ꝯpactio et
similia Et si supfluat coarctacio et opil-
lacio Ab humida huectacio lubricitus
lenificaco conglutinaco Et si supfluat
opilacio uetositas nausea et similia
Sicca uero medicina cōsequit hec
desiccaco attractio attenuaco et simili-
a Et si supfluat corrugaco Et ultiat
fissio et scleirositas et similia Et in co-
lidiores quidē sunt calide fctis et humide
sicc et ad hoc calidis Et vniūsale qui-
dem omis medicina quato ꝑpamento
vicinior tanto in colunior procedens
aut remota ab hac Vltimata uero
in qualitatibus suis maligonior ꝑmo
dignior ut venenu dicatur Tactus

autem de duro et molli aspero et leni
indicat Et molli quid et duro sut in-
dicia propria Molle em rei obedien-
ciam duru uero ecōn signt quorum
quid hoc facile illud uero difficile pas-
sibile est et alterabile Et tibi super
est ut scias hec facile corrigi illa ueō
non facile Sed et aspero et leni st
quedā indicia etem hoc quidā sicci9
illud ueō humidius Lenitas nempe
medicinis associatur et prope molen
tarum uirtutu ipās ad latus uirtutum
in columinu declinaē facit sed ab hijs alijs
simile et proprie que utroq; modo
sunt possibilia nasci Asperitas uero
facit ecōn nam et collognitida lenis bo-
na aspera mala et absinthiu simile
et fum9 tre et succ9 cucumeris asinini
et agaricus et similia Et de odorib9
quidē scire debes q bonus odor in medi
cina ipam ad latus in columinu declina-
re facit et illud ideo: quia dilatat aiaz
et spus et uirtutes repat et uirtutu mi-
neras confortat Prauus uero odor
facit contrariu horu et efficat conse-
cucōnes difficiliu operacōni et laborio
saru Inquit eben mesue Iudicia
equidem que sunt de esse sapōis magis
sunt aput me sup inuestiganda ma-
licia et bonitate mediciaru solucōnem
faciencu Imitant em uirtutes earum
ad modicu diuertentes Et ꝯpetit hic lo
qui tm̄ de saporibus quatu ad earu
indicia ptinet sup cognoscenda malig-
nitate et bonitate ipāru sicut est ab
eis consecucio disposicōni propriaru
pura ubi ꝯ̃ra Acutu est facile in
flamabile mordicatiuu penetratiuu ad
ustiuu excoriatiuu apitiuu carminatiu
uentositat excitatiuu faciens sitim et
extenuatiuu et incisiuu subtiliatiuum
diuisiuu attractiuu a longinquo reso-
lutiuu et ponit operacōnem sua cita
et fortem et est cu subtili suba confor
tatiuu amari et omniu debilit solue-
cu Amaru aut est desiccatiuu con-
suptiuu faciens sitim apitiu orificior
venaru excitatiuu pseruatiu a putrefac
cione attractiuu tardius tn̄ q acutum
scissiuu abstersiuu resolutiuu faciens tor-
cōnes conturbatiu excoriatiuu facies
fluere sanguinē carminatiuu uetositatu
et ponit opēacōnem sua forte et tardā
et est cu grossa substācia repressiuu acu-
ti Salsum uero est incisiuu abstersiuu

subtiliatiuum liquefactiuum mordicatiuum p-
fuatiuum a putrefactione conturbatiuum
subiusium et mundificatiuum cum abrasione
et apitiuum. Et ponit operationem suam tar-
dam et debilem et est cum mediocri suba
et est confortatiuum omnium debiliter et tarde
solventium. Virtuositas quoque est leni-
tiua labificatiua relaxatiua mollificatiua
abhomatiua nauseatiua ventositatiua
generatiua opilatiua et ponit operationem
suam tardam et debilem et est cum mediocri
suba repressiua acuti et amari salsi et
acetosi. Dulce autem est lavatiuum leniti-
uum opilatiuum ventositatiuum et ponit ope-
rationem suam debilem et mitigatam et tar-
dam mediocrem et est cum mediocri substantia et salsi
repressiuum acuti amari et acetosi et confortati-
tiuum in sipidi. Insipidum vero est lubri-
ficatiuum ventosum extinctiuum opilatiuum
et inspissatiuum et ponit operationem suam
tardam et debilem et est cum mediocri sub-
stantia repressiuum acuti et amari et salsi
et acetosi. Stipticum quoque est aduna-
tiuum attractiuum consolidatiuum et inspissa-
tiuum et ponit operationem suam tardam et
debilem et est cum grossa substantia repres-
siuum omnium que diximus sicut acutum et
salsum et confortatiuum. Acetosum qui-
dem penetratiuum apitiuum incisiuum di-
uisiuum subtiliatiuum et inspissatiuum ex
asperatiuum abstersiuum extinctiuum et ponit
operationem suam tardam et mediocrem inter
fortem et debilem et est cum mediocri
substantia repressiuum acuti et confor-
tatiuum dulcis et insipidi. Et debes
scire quod medicinarum deteriores sunt in
quibus est acuitas pura sicud euforbium
et mesereon. minus autem in quibus
est amaritudo pura sicut colloquintida
et cucumer asininus et similia. Et que
composita sunt ex acumine et amaritudi-
ne sunt inter eas sicut scamonea et quan-
tum ab acumine et amaritudine declinat
tanto a malitia. Ad hoc autem elon-
gantur plus a malitia omnes in quibus
est cum acuitate stipticitas sicut epithimum
et alhasce: plus quoque cum quibus cum a-
maritudine est stipticitas sicut reubar-
barum et fumus terre. et que composita de
extremitatibus acuitatis et amaritudinis et stip
ticitatis est inter eas sicut sticados et ubi
quod secundum rectam proportionem acuti vel ama-
ri vincens stipticitas in colume reddit.
Et incolumiores quidem ex eis sunt
in quibus adest dulcedo sicut cassiafistula

et tamarindi i mane: aut in sipiditas sic
in mucillago psilii. aut sapor compositus
ex dulci et acetoso sicut pruna et tama-
rindi declinat etiam ad latus incolumium
quecumque ex partibus amaritudinis et dul
cedinis composita sunt sicut viola. Magis
quoque in qua cum hiis est stipticitas sicut
rosa. Et universaliter stipticitas cuilibet
medicinarum generi associata ipsam ad la-
tus incolumium facit declinare. Quare
scire debes quoniam auxiliatio facta per artem
equipollet nature propter quod necessarium supplen-
dum est arte in quo natura deficit. Ars
enim ymago nature est et sequela eius. Et
nos dicimus auxilia que fiunt per artem post
Colores autem quantum ad presentem pertinet
inquisitionem non dant scientiam ordina-
tam qua fit expressio vel is in particularia
sed incidenter significant super bonitate et ma-
litia quarundam medicinarum sicut dicimus
scamonea varia sub albida bona. nigra
mala et similiter turbith et colloquintida.
Et dicimus rosam in rubedinis bonam et
dicens de aliis alia quantum particularis sermo
de eis capere potest. Horum autem sufficien-
tem scientiam docet scientia naturalis. Lo-
quemur autem in particularibus de coloribus
medicinarum bene vel male significatibus
cum hiis vel illis. Et tempus quod determinat
de esse medicinarum inducendum quo colligen-
de sunt et quo non et quanto earum vir-
tus durare potest et quod quedam antiquiores
meliores et incolumiores et alique ma-
ligniores. Et alique recentiores incolu-
miores et alique maligniores Et secundum va-
rietatem quod scire debes quoniam ex eis ama-
re antiquiores deteriores sunt etenim fun
ores cum sit amarum ex se ultime siccitate
et acute antiquiores incolumiores. Spi-
rat enim superficies caloris in flamabilis
et frangitur acuitas in residuo. Humores
vero serose inflamabiles. Et stiptice qui-
dem iuniores incolumiores. Et dulces me-
diocres meliores et insipide similiter
Etenim recentiores humide humido super-
fluo causant inflationem et ventositatem
Et salse antiquiores serose et iuniores
conturbative causant subiusionem et vomi-
tum mediocres vero meliores. Et de-
bilem virtutem habentes et que debilis
sunt texture et que virtutem habet facile
resolubilem aut positam in superficie iu-
niores meliores etenim antiquarum earum
virtutes resolvit tempus et in contrariis
econtra. Cum autem duo antiquiora

et minora intelligo hoc quod mensuradum est iuste de quolibet secundum genus suum namnec antiquiora sic tenis et minora ut germine tum dicimus intelligimus. Nos aut de tempore collectionis medicinarum et de extensione uite earum tractabimus in particularibus si deus voluerit. Virtus vero est de maxime conferentibus ad generacionem et acquirunt per ipm disposiciones et proprietates in rebus. Inquit enim plato Muniunt natura naturas loca terre uirtutibus ut in eis sigillentur proprietates in rebus et plantis et alijs. In locis enim terre libere acquirit proprietates planta quales meretur secundum genus suum. et in terra non libera declinat ad latus excessus eius. Unde planta attrahit ex ea quod suum est utputa humorem conuenientem sibi. nam lupinus attrahit uentositatem terre et uitis dulcorem eius et colloquintida amaritudinem exceptibus ad gustis et similiter cucumer asininus. sed hoc non est huius inquisicionis sed altius. Et dico quod res humide in humido loco crescentes humiditates habent superfluas. In locis autem siccioribus meliores et sicciores in siccioribus deteriores. Et enim hermodactilus in locis natus humidis malus et similiter turbith et agaricus. Et dico quod mezereon in locis tinarum est malus venenosus. et cucumis azininus et colloquintida similiter et absinthium ui in mari non est bonum. Et dico quod scamonea de corasceni est mala anthiocena bona. Et credo quod disposicio loci et aspectus regulancium non similiter hic et ibi. Diuersitas aut et similitudo has uel illas in coluitat et e gariofilet piper aque dissilli meliora. Vicinitate aute rei ad rem in colunniores et nequiores disposiciones acquirunt et in singularitate uel pluralitate similiter earum sicut recte dicitur quod hermodactilus squille aut rafani vicinitas vigorem prestat et albas ce epithimo et arbor ferens glandes polipodio et sene. Et dicitur quod astebra. i. esula scamonee addit iniquitate et similiter lacticinium uillosum et lapides polipodio et ozimum epithimo. Et singularitas quidam cassiefistule facit bonam colloquintidam. nequiorem et squillam pruniam et cucumer azininum similiter. uirtus enim diffusa remissior est aggregata vero forcior uel plus. Et scire debes quod magnitudo rei et paruitas uirtutis diffusionem et aggregacionem facit Capitulum secundum sermo uniuersalis de electione medicinarum que fit per comprehensionem indiciorum earum secundum posse earum Rubrica

Inquit eben mesue operacio medicine solutiue tamen hoc quod agit secundum regulacionem quam sortita est fit per modum violencia neque educit nisi quia nature vim infert non tamen generaliter sed proprie quia non mittit secundum hanc materiam educit nisi efficiente habuerit operacionem. Efficientatis aut in operacione causa est peccatum in quantitate eius sic diximus. Et quoniam secundum plurimum omnis fere medicina laxatiua est de genere rerum venenosarum cuius excessum natura non patitur et conatur regulare quantum de motu eius est in sultacionem eius in uirtutes corporis in quantum ei possibile est. Et patitur sine estuacione et lucta superfluitates expelli ymo gaudet in earum eductione sicut exonerari molle sicut si proprio motu expellerentur. Et secundum nocciores modus purgacionis fit illud duobus modis de quibus proposuit primo libro separatorum secundum modum incisionem facit scilicet ex agitacione que fit secundum stomachum superius causa ad uomitum et illud ideo quoniam medicina laxatiua perveniens ad stomachum non attrahit humorem quem curare debet penetrando ad ipsum. sed uirtute attractionis sigillata in ipsa attrahit eligens quod ex humoribus attrahere ei proprium est. Et e eius comparacio ad manus comparacio magnetis ad ferrum et karabe ad fustem et alia. Attractio aut non est nisi ex venis et occultis ductibus corporis donec humor euacuandus ad stomachum et intestina repat stomachi vero et intestinorum natura quantum mouetur ut eos extra expellat. Reprire aut ad stomachum est rarius et si repat ad stomachum facit agitacionem superius et ad vomitum declinabit. siquidem in febris aduenientem. Et reprire ad intestina est quod est secundum plurimum et illud propter sex res. Prima est quoniam declinacio medicinarum plus est ad inferiora. Secunda est quoniam ductus et uie quibus membra superfluitates expellunt plus ad intestina quam ad stomachum redundant. Tercia vero quia natura fecit intestina esse membra expulsionis non stomachum. Quarto quoniam melius est ut natura expellat ad ignobilia quam ad nobilia. Quinta quoniam melius ut natura ex propinquioribus ducat uijs. Sexta

2

qm si matia ad stom repat detenaus
est illa ad intestina expelle q ad meri
Virtus em natualis inferiore stomaci
portu expulsioni attractioni no meri dis
ternit non expulsioni · patet ergo ra-
rius natura opus farmaci p vomitu
celebrare q p ventrem · Omis em o-
peraco cui accidit ab eo q regulata est
divisio in felix · Amplius aut scire oz
q medicinaru solucionem facientiu alie
sunt quaru proprietas est educe p vo
mitu · alie quaru p ventrem · Educunt
aut p vomitu quecuqz ex proprietate
habent ut os stomaci supius dilatent
deinde morantes in ipo attrahunt ad ipm
ab epate et intestinis et alijs membris
et generant in eo agitaconem cu subver-
sione · deinde contra motu virtutis natu-
ralis continuatur ei motus expellendi p
os · Per ventre aut educunt medicine
quecuqz in stomaco manentes attrahunt
ab epate et a mebris humorem que est
eis attrahe ad intestina ppum pp causas
utilitatis quas diximus modo · faciunt qz
in ventre pturbaconem · deinde iuxta
modu exigencie virtutis natualis conti
nuatur ei motus expellendi ad exteriora
p anu : et hoc mo vomitiva est voitiva
et solutiva est solutiva · Et oportet scire
q ventris solutiva aliquando efficitur vo
mitiva et aliquando econ · Causa aut p-
mi quidem est pp disposicionem medicine
qrz pp disposiconem que est in sub sapi
ente · quiqz pp disposicionem disposicionem
contingentem sup utruqz · Horu primu
est si medicina est earu que sup natant
stomaco aut quia nimis abhorretur aut
quia est earu que agitaconem et ptur-
baconem faciunt nimiam · Secundum
aute est exhibico farmacie sup stom
debilem aut exhibico eius ei qui sicci-
tatem fecu adherentiu in intestinis pati
tur aut habet canalium eductivoru ex
pulsionis coartaconem et quiqz e cau-
sa huius impetus ventositatis sublevate
corpus medicine · Tertiu vero e co-
mocio corporea aut aialis sup farmaci
am et fetor et aspectus rei abhominabi
lis et similia · Et vomitiva quiqz in
venius ventris solutiva adhuc p hec ca-
dere tria divis modo se huius · Prim
est si medicina in se ipsa sit veloci descen-
sionis aut fit cu admixtione rei delecta
cionem facientis · Secundu vero est si
medicina fuit ei exhibita qui stomacu
habet fortem aut quia suscepit ea sup
fame vehemetem quando stomachus est
avarus · aut quia lenitate nature habz
Tertiu quoqz est distractio intencionis
ab alia pp res delectantes ad exteriora
et quia natura omnia regulans facere de
crevit sapiencius de re vomitiva solutiva
pp illa que modo diximus · Adduc aut
medicinaru vomitu facientiu queda faci
unt illud leniter et sunt prope cuiqz
pter hoc q magna nature vim inferunt
faciunt vomitu · queda vero faciunt econ

vomitiva levia

Leniter aut vomitu facientia sunt seme
aneti seme attriplicis et seme nigelle
et seme rape et seme radicis et rapham
et sal et flos mirice et seme cepe et assa

mediocria

ru et similia · Mediocriter aut vomi
tu facientia sunt nux vomica et tartarus
et baurach et sal geme et sal indum
et behen magnu et similia · Laboriose

laboriosa

autem facientia sunt elleborus albus et
condisi et mezereon et behen minus et
cucumis azininus et cathapucia et ker-
va et ptassia et hermel et silia · In-
quit eben mesue medicinaru educen

Quatuor modis medicine solutive educunt per ventrem

ciu p ventrem operaco quatuor modis
fit · cum proprietate quodamo in na-
ta eis · aut em educunt dyssolvendo sua
proprietate sicut scamonea et turbith ·
aut comprimendo proprietate sua et exp-
mendo sicut mirabolani aut lenificadi
proprietate sua sic cassiafistula et tere
nabim aut lubricu faciendo proprietate
sua sicut mucillago psilii · Et ego di
co q meis que proprietate educunt dyssol-
vendo sigillata est scdm plurimu virtus at
tractionis et eradicacionis : attrahit em
a superioribus matias et ab inferioribus
eradicat in reliquis aut no est sic · de-
biliter em virtus humiditatis est eis in scata
met agunt hoc apparenter nisi parcu vmo
pocius matias quibus obviant edu
cunt et mebru ad plus remotu ad q ea-
rum virtus potest pertingere est epar et
caput et nux alr ad caput nisi quia
forsitan medicinas ad ipm solvendas e
ducunt et sic sunt causa iuvamenti p ac
cidens · Unde scire debes q medicinarum

medicinarum

solucionem facienciu queda sunt causa
iuvamenti p se et queda p accidens
Dicimus aut p se quecuqz proprietate
sua et complexione iuvamenti causa sunt
sicut verbi gratia tamarindoru complexio
et proprietas verificatur opponi cole et tur
bith flati · Et dicemus p accidens quiqz

ab hoc discrepant quādo prope͛ sit aliq͛ ab aliquo q͛ est sicut nō debē natualr̄ uerificari ut faciat illud saluet pse si cut uerbi gr̄a scamonea infrigidat corpus cum sit calida et facit illud nō quia calida sed quia humorē calidum educit // Ad cuiꝰ enim esse est fieri hoc ad eius ab esse est fieri contrarium // Et ego dico q͛ posse medicinatio in matias est qm̄ educit eligentes qui eis ex humoribus propriū est educē // Et di cut quidam q͛ quē augmētatū ex hu moribus ni uenīt educit deinde ali um qui est post ipm̄ in multitudine Et errauerunt p͛ hoc uolentes matias non educē cū electione // Et si uerū esset hoc utiq͛ ꝰm plurimū omēs fl'a de p͛ prietate educerent intentōē cū eius sit ex necessitā in corpe sup͛ utraq͛ colerā sed hoc est illud quod non credit p͛mo dico q͛ nō habundantis humoris sed hu iuꝰ eductiua est: quicq͛ enim expellit sb tile q͛ propriū est ei expellē et grossū derelinquit Et quicq͛ sit crōn cuiuslibet enim earum sibi actio derelicta hoc ex huiuscemodi eligit et hoc derelinquit Actio enim propria regulata est neq͛ trāsgreditur experientiam rei passibilis et nō omē sed hoc tm̄ ul' illud respi cit nisi operatō sit efficiens huiꝰ aut sufficientiā detīmat scientia natual' Di cimus autē q͛ medicina omīs p͛mo humorem in quē ei agere est ꝓpriū edu cit deinde illū qui est ei in abilitate post ipm̄ et sic alii ꝰm ordinē ultio uero operat' in sanguinē illū quidem usq͛ ad postremū natuā condit et re tinet sicut thesaurū suus coacta tam expellit post longā prohibitionem ex pulsionis in quātū ei possibile est Sed quem educit p͛mo ꝓprio et suo iure regulata educat alios uero sicut de generans ꝓ sup͛fluū operationis sue et ꝓprie quando efficientat sicut diximꝰ // Et accidit ei illud prope͛ sicut si fa cile irascens incitetur ut furiat nisi het recepe tūc et trāsgrediet' rectitu dinē operātionis ul' sue modū inten tionis // Distinguendū est autē d' pos se medicinarū in matias hoc modo medicine enim cum propriū est educere p͛mo colerā p͛mo ipam educet post ip sam fl'a post hoc colera nigrā et ul timo agit in sanguinem Et medici na eductiua fl'atis p͛mo agit in ipm̄ post in colerā citrinā post in colerā nigrā ultimo uero in sanguinē' Neq͛ incredibile est nulli medicinar' propriū esse de p͛ma intentione nō esse sanguinis eductiuā cus todit enim eū natuā et usq͛ in postremū nō deserit nisi coacta // Et si arguatur de sanguine in quē accidit corruptio' dice dū est iam non esse sanguinē sed de suse Inquit enim gal' de sanguine cui accidit putrefactio scire debes qm̄ subtile eius conuertit' in colerā citrinam et grossū eiꝰ in melācoliam hos aut educa posse nulli est dubiū // Educit aut sanguinē oīa soluētia ultime et efficientiā nō ꝓprie et hoc tribus modis aut scilicet quia me dicina est earū que excoriat uenas: a quia est earū que orificia uenarū ap͛i unt apertione sanguinē manāe faciente aut quia p͛ eam p͛uenit' ad ultimū eua cuationis sicut diximꝰ // Et ex rebus h' facultibus est aloes malus quē diximꝰ et similr̄ cucum asininꝰ et centaurea et collonquida que nascat' sola in pla ta sua et euforbiū et mezereon et ꝓprie p͛ui et scamonea corasceni // Et sunt ex medicinis que inuiscidat sanguinem et clarificat eam sicut lupulus proprie et capillus ueneris et rawed sem et aqua lactis et prope caprarū boni pastus et suc cus ros et cassiafistula et absinthiū et fu mus terre et alscaroscoste et affodilli et succus eius et similia // Medicine aut de prope tate sua educētes colerā sūt aloe et scamo nea et absinthiū et eupatorium et lupu lus et mirabolani citri et fructus et spes rawed et aqua casei et succus ros et cassia fistula et uiole et tamarindi et pruna et psiliū et terenniabin i spes mane et sira cost // Et medicine ꝓprie et p͛ncipaliter educen tes flegma sūt kebuli emblici et bellirici et sal gēme et collonquida et turbit et stica dos et ireos et behen et sarcocolla et ker ua et psopus sicca et asse et opoponacū et aristologia et tartarus et centaurea et eupatorium et agaricus cucumer azininus et hermodactili et euforbiū et squilla cymi azarū et poliū urtica zinzib' et aq͛ caul' mel et zucum rubeū // Et medicine ꝓprie et principaliter educētes colerā nigrā sunt epithimū sticad et mirabolani indici po liu et sceba lapis lazuli lapis armeni et calamentū montanū sene elebozos nigr' sal indi et sal naptus et sal niger et similia // Medicine ꝓprie educētes humores adus tos sūt aqua casei et sene et mirabolani

Marginal notes (right): Et eductiua colē nigre p͛mo agit in c[itri]nam po[st] in colām citrinam post in fl'a ultimo uō i[n] san[guine] — et putrefactio — in his dr̄s se — Educen[tes] sang[uinem] sunt i[n] ꝯplia dicta — clarificant sangem — Medicine ꝓprie educētes colam — Educentes fl'a — Colam nigram — humores adustos

Marginal notes (left): Quā[re] medicine sol[ummodo] educunt propre — medicine

a e

Aquositatem

Aquositatem citrinam seu aquam citrinam

De appetibus medicinarum ad membra

Membra capitis

pectore et anhelitus

Stomacum et intestinorum

Epatis

Splenis

yndi et fumus terre cassiefistula volubil magna lupulus et similia. Solutive autem aquositatem educentes sunt turbith et asse 7 capillus veneris et sal gema euforbii et kerua aristologia et centaurea et cucumer azimimus. Aquam aut citrinam educunt preos cucumer aziminus et agaricus sapinum et mezereon scebzam et es ustum semen raphani et similia. Inquit eben mesue de posse aut medicinarum et affectu earum ad mebra et superfluitates humorum in ipsis et mundificacione ipsarum ab ipsis mebris per ipsas medicinas dicendum nunc. Scias scire debes quod evacuandarum materiarum medicinarum facilius educuntur quecumque in stomaco et in testinis site sunt mino aut quecumque in mesaraicis et minus adhuc quecumque in sima epatis. Difficile vero quecumque in venis subtilibus magis vero quecumque in protellacione venarum membrorum difficilime vero quecumque in membrorum iuncturis sunt et proprie cum dominat et figuntur in eis. Et dixeris que medicine que educunt solvendo posse habent a remocioribus attrahere a superioribus enim attrahunt et a profundis eradicant. Et dixeris quod medicine que educunt secundum alios modos tamen hoc faciunt primo materias quibus obviant primus educunt. Verum quelibet medicinarum sigillatim habet propietatem ut hoc mebrum magis quam illud respiciunt puta quedam de proprietate magis mebra capitis respiciunt et sunt hec collognitida et agaricus et sticados et aloe et lapis lasuli et lapis armenus et epithimum et sal la sal yndus et keb mirabolani yndi 7 similia. Et sunt quedam que respiciunt mebra anhelitus et pectoris et educunt superfluitates eorum sicut agaricus alhaste ysopus et volubilis terenabin et cassiafistula et sarcocolla et preos et collognitida et similia. Et sunt que materias a stomacho et intestinis educunt sicut absinthium et aloe et mirabolani et ea prope que magis materias educunt quibus obviant sicut iam diximus. Et sunt que materias ab epate et partibus eius educunt sicut agaricus aqua cassei volubil maior lupulus reubarbarus et succus rosarum eupatorium et succus eius absinthium mirabolani tamarindi et fumus terre preos et mezereon seme scebzan et es ustum serapinum sarcocolla et similia. Et sunt que materias a splene educunt sicut agaricus et sene epithimum elleborus niger sticados et eupatorium absinthium et sal indus et sal niger et calamentum montanum et

quatuor

De solutivis in ordine ad tempora anni

similia. Et sunt que materias educunt a partibus iuncturarum et partibus remotis sicut hermodactilus sarcocolla et collognitida turbit 7 oppoponacum sal gema sal indus sapinum euforbium et centaurea cucumer azimus ellebors niger polipodium et similia. Et sunt quedam que acute educunt ipsam mundificantes sicut aqua casei fumus terre collognitida epithimum agaricus pollipodium agaricus mirabolani yndi et volubil et similia. De posse autem medicinarum secundum exigentia disposicionis temporum anni. Dicendo quod disposicio temporis multum calida aut multum frigida ab earum administracione prohibet. Inquit ypocras quando disposiciones sunt super nos in aere dominij canis tunc sunt molestia in purgacionibus. Et dicit gal hoc esse timendum propter tria primo quia inflamatur medicina per aerem calidissimum et fit causa casus in febrem. 2m quia in multitudine caloris virtus resolutur et debilitatur et eveniens est ex medicina illam magis debilitari. Tercium est quoniam calor aeris etiam sicut calor balnei medicina et virtute medicine ad exterius corporis declinare facit. Inquit iterum ypocras si oportet purgare in estate debes purgare que sunt superius yeme vero quecumque inferius sunt. Et dicit gal humores secundum disposiciones temporum anni crementi et decrementi causam habent propter conversionem rei ad rem similem vel elongantem sibi ab minime. In estate aut accidit multiplicari colera et tempus dominij eius quia calida et acuta facilem habent aditum ad superiorem: danda est igitur medicina hoc tempore que ipsam ad superiora educat yeme vero multiplicatur flegma et est tempus habundantie eius quod quidem grave est in inferiora petens danda est igitur medicina hoc tempora que per inferiora ipsam educat. Inquit Johannicius vitande sunt in estate medicine que acuitatem habent et educunt dissolvendo sunt enim faciles in inflamacionis. Et vitande sunt in yeme que solvunt labificando et lubricum faciendo timetur enim super primis casus in febres et excoriaciones et dissinteria. Et timetur super alios casus fluxus et lienteriam.

Et dixit quod temporibus estatis et frigoris medicine acuitatem habentes timende sunt timetur enim in uno excoriacio et febris et timetur in alio superflua evacuacio et dissolucio. Secunda intencio est canon in rectificacione medicinarum solucionem facientium cuius sunt due summe prima quatuor habet capitula

Inquit eben mesue de cãs bonita
tum et malignitatũ mediciarũ
solutiuarũ iam in pteritis Expe
dit aut nũc delẽ earũ malicias aut
saltẽ reprimẽ s^m meliorem possibilitatꝭ
modũ et hoc facim9 de largitate dei bene
dicti cũ eo qꝫ frangit malicia et excessũ
earũ et acquĩt ei disposiciones in colũes
Et hoc est duobus modis aut em̃ illud fa
cim9 cũ societate alteius medicĩe · aut cũ
bonitate que acquirat^r p artem Et debes
intelligẽ societatem rem habentẽ uirtu
tem opponẽtem ei qꝫ ex medicinis solucõ
nem facietibus timet^r Et fit illud t̃
bus modis sicut inquit democritus aut
cũ obiectionibus in emẽdacõne malici
arũ earũ quas nate sunt indicẽ pprie
tate sua que sũt venenositas et inimici
cia vel uĩte · cũ re que eciã opponitur
propẽtate / aut cũ obiectioibus earũ in
cõplexionibus in p mutacõne cali et fri
gidi humidi et sicci / aut cũ obiectionibus
in cõrigendo effectus earũ quos dicem9
post Sed crede altiora rimãti quia
hoc nõ sufficit nisi duo sup hys obs^uẽt^r
Primũ est ut sigillentur sibi inuicem
res quarũ pcessit rememoracõ in earũ
dem propẽtatũ cõcordia ut fiat in eis
post pacem obiectioni ũtus vna sicut
ubi grã zinzib̃ sigillat turbit ũtutẽ inia
bilem · et raphanus hermodactilꝭ raf
fam aut cũ turbith in util est p inicio
nõ em̃ radicalr̃ sibi cõcordat Et hoc
neĩficat stam ppiuz est ledẽ cor et quia
est calida abilis est in flamaĩ et quia
est multe dissolucõis Verũ ambra
confortat cor et cristallus extinguit in
flamacõnem et galla cõgregat dissolu
cõnem mẽbror · sed nõ cõdigna est ear
cũ stamonea p inicio · non em̃ sibi in
uicem sigillat ad cõcordiã : Preciã aut
cõcordãciã pprietatũ quis tradidit et
sigillacõnẽ sibi inuicẽ rerũ · Inquirat g^o
sapiens prudent^r et cõsulat doctos solli
cite rerũ scientia tractãc harum illarũqꝫ
S^m aut est cõsulte attendẽ nature
proporcõnes in rerũ obiectioibus et ad
hinc sibi inuicẽ sigillatibus Ex hoc
em̃ resultat ex diuers in vnũ medicina
cõsolata post pacẽ omis dissidente hũs
bonitates solempnes : Quo aut cõuenit
de proporcõnibus dicẽ dicet^r post Cam
p^mũ de rectificacõne medicinarũ
cum eo quod opponit^r eis proprie
tate sua et Rubrica —

Inquit Johanes acquirig medicis
solutiuis pprietates laudabiles cũ
re que opponit^r eis proprietate sua
hñte ũtutem cũ aspectu sup aliq
rei malicia et nõ alia Et nocauerũt
hanc ũtutẽ quã sortita est Res a specie
sua differt tamẽ hic et ille aspectus Ac
quirig aut eis bonitatẽ sic tribus modis
Aut cũ addic9 in ũtutẽ earũ : aut p inuta
mus maliciã earũ : aut meliorag9 operacõ
nes ipsarum Canon p^mus

Addere aut oportet in ũtute me
dicinarũ quar operacõ debilis
est p aliud eius adiutũ · qd qd
faciat operacõnẽ ipsarũ uirtuosã sigilla
cõne propẽtatis sue cũ ipis et cũ men
suracõne vni9 ad alterã : Et efficit^r illud
non quia calida aut frigida · sed quia tal
sicut dixi9 Corallus sanat stomachum
et peonia epiliam nõ quia frigidũ aliq̃
aut quia calidũ : nec quia grãue aut lene
sed quia dotatũ sic · et dicit^r qꝫ serpens
faciat iuuenescẽ et magnes attrahit ferũ
et similr̃ de alijs alia dicit^r Et debilꝭ
quidẽ est ũtus medicĩe aut diminuta duo
bus mois · aut quia debilit^r operat^r minus
qꝫ oportet · aut quia tarde opẽat^r et efficit
operacõnẽ suã qñdo corpus oportet occu
pari cibo aut sõpno · Et aliquãdo operat^r
in die 2° · Et quãdoqꝫ mouet et nõ educit
Et aliqñdo rem cibalem destruit trahens
eam secũ in digestã ul' quãdo incipiebat
digeri Si aut medicina debilit^r operat^r
et operacõnẽ efficit in cõpletã aut opẽat^r
min9 qꝫ oportet sicut turbith qd s^m ueĩta
tẽ educit de flãte qꝫ est subtile tm̃ · et sic
epithimũ de quo nisi quãtitas magna ex
hibeat^r nõ soluit nisi parũ aut nõ soluit
et sicut tereniabin qd debilr̃ soluit et sic
hermodactilus et silia cõuenit confortari
ũtutes earũ cũ eis que paciũt^r sese ut si
gillati ũtus ex eis resultet cõpleta faciẽs
operacõnẽ sic ubi grã si cõfortet^r turbit
cũ zinzibẽ pprie tũc educit flã grossum
et crudũ chimũ solũ necõ nõ operat^r illud
Et si confortet^r epithimũ cũ aqua casei
aut melle aut irrigat^r ei sal gẽme aut sal
indi aut mirabolani nigri eius opẽacõ mag
nificat^r Et si confortet^r tẽriabin cũ ali
quo sicut alhasce aut cimini amcos aut
cardamoni soluet solucõne cõpleta laudabili
Et si irrigat^r hermodactilꝭ cymi aut pip
aut fiat ex puluẽ eor et succo squille aut
raphani trocisci eor opõ eũt sublimis edu
cendo materiam grossam et uiscosã ab in

Marginalia (left): Fractio malicie medicine solutive fit duobus modis

Marginalia (right): bonitas medicine solutive acquirit^r 3bus modis

Marginalia (right): medicina dicitur debilis duobus modis

Marginalia (right): Si medicina debilit^r operat^r

Marginalia (right): [illegible]

Si uero tarde oper.

stringentis naturarum. Si autem medicina tarde operatur et operationem suam efficit post tempus extensum sicut agaricus et aloe et hermodactili et turbith et similia, exit ei ad miscendum aliquid quod ipsam facilem reddit et festinare faciat sicut confortatur agaricus cum secamabin et sal gemme. aloes cum speciebus elephaginis et hermodactili cum squilla et raphano et turbith cum zinzibere proprie

Secundus Canon

Permutamus autem maliciam medicinarum cum rebus illud proprietate facientibus. Communis autem medicinarum secundum plurimum malicia est facere senescere corpus et frequentatarum illas lesionem afferre principalibus membris et que sunt prope ipsum virtutum et earum motores debilitare qui sunt spiritus et calor naturalis. Induitur ergo nobis necessitas admiscere medicinis solutionem facientibus res quarum proprietas est confortare corpus et membra principalia et afferre eis dispositiones laudabiles et cum hoc auxilio acquiritur corpori reminiscentia et incolumitas. Res autem quarum auxilio fauetur hoc sunt medicine cordiales et stomatice et cerebrales et alie aliorum principiorum confortatiue. Verum communis super hijs omnibus canon est ut confortetur cor in omni euacuatione et hec debet esse intentio prima. Omnium enim accidentium occurrentium corpori primus occursus est ad cor tanquam ad basim uite. Secunda intentio est confortare stomachum tanquam susceptorem. Aliorum autem confortationem prosequi debemus non est principalis intentionis nisi propter quando oportet ex aliquo eorum materias educere. Medicinarum autem cordialium uirtutes quatuor modis cognoscuntur: eligende sunt enim que confortant tantum sicut poma dulcia aromatica et xiloaloes doronici et similia. Alie que complexionem alterant aut calidam sicut ligni scamonee rose sandali et similia aut frigidam sicut ligni thamarindis macis et similia. Alie uero cum hoc quod confortant iuuant etiam ad soluendum sicut succus rosarum uiolarum emblici et similia. Et alie sunt que minuunt de medicina solutiua excessum in solutione et acuitatem sicut karabe spodium et similia. Medicine quoque stomatice medicinis solutionem facientibus miscende sunt ut uirtutum naturalium minera in eo permaneat et reponerent quales sunt species mastix et similia. Et ut permutet complexionem cum eo quod conuenit ei ad alterationem calidam aut frigidam sicut quidam. sicut in tabulis medicinarum stomaticarum eligere potes. Amplius autem et de medicinis cerebralibus dicimus idem. Inquit Galienus plurimi antiquorum fecerunt yera cum nuce muscata quoniam confortat nux muscata cerebrum et neruos. et simile huic facit sticados et gallia et castoreum et similia. Et similiter dicimus de medicinis epaticis et alijs membris. Et tibi super est eas inuenire in tabulis medicinarum simplicium

Tertius Canon

Meliorarnus autem medicinarum operationes in permiscendo cum eis rem que proprietate sua faciat uirtutem earum peruenire ad membrum cuius materiam euacuare intendis. Et sciuisti quod uirtus est que regulat et distinguit inter uirtutem rei et uirtutem medicine. media uero est porrigere solum nature cum meliorationis tamen permixtionis sibi inuicem modo rerum. Fecit enim deus benedictus ut secundum rerum assumptarum proprietates natura liniret et distinguat aliter cum et aliter sicut ubi gratia agaricus cum permixtione sticados aut acori uerificatur membrorum capitis egritudinibus naturalem. cum endiuia uero uel teraxacon et spica ad epar. et cum alhasce et ysopo ad pectus. Consideramus ergo quod natura mandat ad loca diuisa necessitatis hoc et illud quoniam hec sunt sicut ammiculata inter que natura sapiens separat et distinguit sicut ubi gratia porrigitur et quadratus et lamiatus lapis artifici sed quadratum ad angulum et lamiarem rectum ad rectilineum. Similiter quidem de natura consideramus quod secundum necessitatem ad ministrare rei exigentiam porrigit hijs et illis. facilitamus ergo medicinas hoc modo in permiscendo scilicet eis que ipsarum uirtutes ad membrum cuius materiam euacuare querimus peruenire faciunt. Et quod superius diximus medicina quarum uirtus hijs et illis membris appropriatur. Volumus autem nunc hic societates facientes uirtutes earum peruenire ad membrum ostendere sicut ubi gratia ad membra capitis facile faciunt peruenire uirtute solutiua nux muscata proprie et sticados peonia acorus xiloaloes et sal indi et sal gemme et balsamus et lignum eius et semen ipsius anacardus thus et laudanum et buttur senden et mirra camedreos camepiteos squinantum et squilla spica castoreum et gentiana alhasce ysopus assa fetida piretrum piper et maiorana et serapinum. Ad membra autem pectoris et pulmonis facile faciunt peruenire uirtutes solutiuas yreos et alasce ysopus crocus

liquicie et succus eius passe capillus vene-
ris squilla ameos cordumeni succus cau-
lis ius galli antiqui nasturcium amigd
pinee pulmo vulp fiseleos auellane op
poponac mirra sapini raphanus cala
mus aromaticus affodilli volubil magna lau
rus calamentum saluia viol aristologia
dragagantum gum olibanum mel zuccarum
mor fenugrecum prassium lilium et similia
Res autem que faciunt virtutem solutiuam ad
epar faciliter per urinam sunt spica assarum am
sus feniculus endiuia taraxacon amigd
amare folium daucus eupatorium absinthium
lacca cuscute grana quatuor cynamomum spa-
rgus aqua ciceris camedreos arnoglossa
volubilis ireos laurus squinantum camo
milla fumus terre aqua casei succus feniculi
petrosel squilla polium vinum et similia Fa
ciencia vero per urinam virtutem solutiuam ad
splenem sunt daucus calamentum spica tha-
mariscus cappar bothor marien cetrac
salis sal gemme sal indi acorus ireos psi
lium rubea tinctorum absinthium eupatori
um amisum feni sparagus cuscute scolopendria
squilla assarum volubilis scordion agnus
castus camepiteos amigd amare aristol
et similia Ad membra autem nutritiua cum
faciliter faciunt per urinam virtutem medicine zz
harmel squilla opoponac assa capsia
aqua porri succus caul cordumeni acorus
teria papia scordion camedreos et came-
phiteos asce amomum polium et similia.
Que autem faciunt ad membra alia per urinam
re virtutes medicinarum collige ex tabulis
medicinarum simplicium Nos autem famo
siora scripsimus et que sunt sicut ra
dix

ad epar

ad splenem

ad nutritiuas

Capitulum secundum de rectificatione medicinarum cum eis que opponuntur complexione sua

Inquit eben mesue oppono autem
medicine excedenti cum complexione
sua conuertendo regimen eius per mu
tacione ipsius cum opposito eius quod timetur
ex Ca. hu. fri. et sicco et commensuratione
rei ad rem secundum exigencia possibilitatis v-
nius ad alteram. sed hoc determinare non est
presentis inquisitionis sed inquirat hunc pleni
tudinem cupiens habere et legat librum semis
s. hali et librum alkindi

Capitulum tercium de rectificatione medicinarum cum eo quod opponitur eis effectu suo

Inquit eben mesue oppono autem
malis effectibus medicinarum et sunt
effectus proprie praue dispositionis quam
quis fit consecutio et propter quam medicina
est earum que putantur in operationibus suis
quas scimus. Sunt vero huius timorosi ef
fectus destruentes naturam et sunt hii con
turbatio et subuersio aut mordicatio stomaci
generatio ventositatum acuitas et inflama
tio serositas et excoriatio apertio orifici
orum venarum attractio superflua lubrici
tas intestinorum congelatio desiccatio corruga
tio in visceribus vel adherencia opilatio cohor
tatio et similia quorum processit rememoratio
Et oppono eis cum adiutorio rerum obui
encium eis effectu suo. Et ad hoc plerumque
auxiliantur nobis res in voluntates et melio
res eas aut odore suo aut sapore aut
cum dispositionibus que sunt apte sibe
Et scimus quod boni quidem odores in co
luntate medicinam sedat enim agitacione
et nauseam et confortant cerebrum et cor et
dilatant animam et generant gaudium. feti
dus vero odor et contrarius facit horum contra
rium. Et oppositio quidem redolencium calidorum
aut frigidorum commensuranda est medicinarum
obiectionibus et earum equidistanciis. Auxi
liantur ad hoc nobis res in emendatione
secundum dictam saporis considerate que sunt sa
por acutus salsus dulcis unctuosus insi-
pidus acetosus stipticus frangunt enim quod
timetur ex multiformibus medicinarum exces
sibus. Res enim acuta adiuuat in ter
minando et resoluendo quod de ventositate per
medicinas acquiritur et hac intentione species
acute halenfangine miscentur eis subtiliat
enim et resoluit ventositates sicut recte et
prope daucus et piper longum et feni mis
centur scamonee et fenuclum et amisum po
lipodio et similia Et plurimum adiuuat
in scindendo corpus humoris grossi et vis
cosi et feliciat ad expellendum id quod forte
non poterat operari medicina sicut qui squil
lam yeris magnis admiscuit recte ope
ratus est ut ex hoc minus difficilius eradi
cationis euacuet. Et plurimum res acuta
preparat ut a remotioribus medicina tra
hit sicut propter in pillis fetidis capsia et
piper in yeris. Et plurimum medicinam tarde
operationis aut debilis facilem reddit et
festinare facit. Hiis enim intencionibus felici
tatur virtus turbit per mixtionem cum zinzibere zz et
cum hermodactil raphani et cum cartamo
cordumeni. Res non necessario congelatio
nis remouet opillationes aperit et acquirit
medicinis virtutem facilem penetrandi corporibus
per se non facerent illud sicut cordumeni et scor
deon in magnis medicis et durezetica a
cuta in eis similiter. Res autem amara

adiuuat in resoluendo et est de bonis mis-
cibilibus cum medicina que soluit acuitatem
Et enim opponit sibi ex parte substanciarum et exprimunt
sepe et cum hoc sibi inuicem in sol-
uendo iuuant et propter hoc subtiliter operatus
est qui scamonee aloe miscuit nam sese
rectificant in idipsum Et adiuuat etiam res a-
mara in confortando stomachum et uento-
sitatem terminando. Acquirit enim medicinis
esse preseruatiuas a putrefactione ymo remo-
uet eam uirtute et confortat corpus. Res
uero salsa omni debiliter et tarde soluen-
tium confortatiua est et propter hoc prudenter
operatus est qui sal gemme cum agarico dedit
aut per unsceum aut alias species salis et similiter
cum epithimo et cum aliis multis uigorant
enim operationem ipsarum et facilitant licet acqui-
rere faciant huiusmodi exsiccacionem et eadem
in sitim et in quibusdam conturbacionem fa-
ciunt et in quibusdam sedant. Et res qui-
dem salsa uiscositatem dissoluit et acquirit me-
dicinis subtilitatem et facilitatem et esse in-
cisiuas nec non preseruatiuas a putrefactione
ymo remouet eam et exsiccat superfluitates
submersas et imbibitas et incidit adheren-
tes et uiscosas et grossas et hec est proprie-
tas eius et remouet oppillaciones. Res
quoque unctuosa adiuuat in lubricum facien-
do lubricam uero magis lubricam reddit ad
herentem uero uel aptam adherere similiter lubri-
care facit acuitatem frangit et serositatem
et asperitatem lenit. Medicine quoque tarde
operacionis habilitatem acquirit faciens cito
descendere corporis in quibusdam sit ex facien-
tibus nauseam et debilitatibus stomachum
Res autem dulcis medicinas delectabiles
facit esse et est sicut fundamentum et ma-
terium miscibilium et facit medicinas esse lax-
atiuas abstersiuas et mundificatiuas hor-
ribilitatem quoque medicinarum remouet et
conturbacionem sedat acuitatem uero et sero-
sitatem frangit et medicinam tarde opera-
cionis confortat et adherenciam remouet
et lubricantem facit corpus quoque confortat
licet in quibusdam inflamacionem et ue-
tositatem generet. Insipida uero res adiu-
uat in lubricum faciendo et extinguendo
inflamacionem et surgendo acuitatem
et remouendo serositatem et mordicacionem
Res quoque acetosa adiuuat in inciden-
do et cum hoc etiam frangit inflamacionem
medicine et sedat medicine mordicacionem
et acuitatem et facit eam acquirere subtilitatem
et penetracionem et sedat conturbacionem
et nauseam et confortat stomachum cale-
et corpus et sedat inflamacionem cordis
per medicinam acquisitam. Res uero stipti-
ca medicinarum omnium uirtutes et operaciones
facilitat feliciter confortat enim cor et stomachum
et corpus et sedat animam a subuersione et
nausea acuitatem frangit et inflamacio-
nem et opponitur medicine cuius proprietas
est aperire uenas apercione sanguinem mana-
re faciente et excoriare uiscera et ei que
est superflue attractionis et ei que in uis-
ceribus lenitatem multiplicat. Et est de
melioribus cum medicina que soluit cum acui-
tate. Et hoc tribus modis primo quia
opponitur ex parte substanciarum et secundum aliquid
ex parte qualitatum frangit enim res stipti-
ca acuitatem sicut diximus et inflamacio-
nem propter quod uniuersitatores laudauerunt scamo-
neam que assatur in citonio et commixtorum
ex eis. 2° quia ex commixtione eius fit con-
pressio et facilior a corpore medicine expulsio
propter quod uniuersitauerunt effectum scamonee
qui eam cum mirabolanis miscuerunt. 3° quia
non fit impressio nocumentorum cordi nec
membris interioribus ex admixtione stipticorum
cum medicina sicut superius diximus. Et uni-
uersaliter quod omnibus medicinis associata
earum operaciones incolumitat. Et res qui-
dem dulcis omnibus medicinis preterquam salsis
iuuamentum prestat. Et unctuosi quidem
cum acuto bona est per mixcionem et cum amaro
et omni que serositatem facit et excoriacio-
nem et que non facile lubricat et que mor-
dicacionem generat. Inutiliter uero cum
re dulci et re insipida sed cum re aceto-
sa est promior ad uomitum et subuersionem
Rei autem acetose cum acuta medicina
utilis est per mixcionem et cum dulci et omni re
inflamabili et mordicatiua. Inutilis uero
est cum amara et salsa et stiptica et ex-
coriatiua et serosa uel corrosiua. Rei
uero insipide cum acuta et amara et sal-
sa utilis est per mixcionem et cum serosa et exco-
riatiua et inflamatiua et mordica-
tiua. Inutilis uero est cum stiptica. Rei
quoque salse cum acuta et amara et dulci
et unctuosa inutilis est per mixcionem nisi cum
hiis proprie quorum operacio est debilis. Indi-
get tamen confortacione. Sit enim acutum
et salsum confortatiua omnium debiliter
et tarde soluencium. Rei autem amare
et acute secundum quod utilis est per mixcionem. Inutilis
autem cum re salsa et omni re faciente exco-
riacionem et serositatem et exsiccacionem
Sunt etiam ex rebus que secundum contrarietates
substanciarum adiuuant ad remouendam maliciam

medicine sicut res conglutinatiue et ha-
bentes uiscositatem. Hec enim opponuntur medicinis
quarum proprietas est excoriare uiscera
et aperire venarum orificia: sic recte mis-
ceri dicimus dragagantum aut masticem
aut bdelium cum aloe et colloquintida et cu-
cumere asinino et aliis | Et dixit qui-
dam quod laudanum ad ista est mirabile et
propter permixtum cum colloquintida et pauco
oleo rosarum et alii inuenerunt alia sic
in particularibus dicemus **Capitulum
quartum de proporcione medicinarum
sibi inuicem miscendarum**

Inquit Johannes modum et propor-
cionem attendere oportet in per-
mixtione sibi inuicem rerum que-
rum possit rememoratio ut consoletur
medicine ex diuersis proprietatibus singu-
libus una uirtute. Et erit intencio nostra
hec comprehendens exigentiam quantitatum
medicinarum solutiuarum in comparatione uni-
us ad alteram per considerationem propri-
etatum tantum. Quo autem consolentur me-
dicine per comprehensionem exigentie quan-
titatum qualitatum earum lege librum alsie-
nis et alkindi et inuenies | Conside-
racio autem quam breuiter hic intendimus
sit hoc modo Omnis medicina solutionem
faciens aut est fortis uirtutis aut debilis
aut mediocris. Voco autem uirtutem posse
medicine quam in pressione efficit in corpo-
ribus nostris Et posse quidem huius forte
est sicut diximus in medicinis multe acu-
itatis sicut est scamonea euforbium aime-
zereon et silia Debile uero sicut in eis
que ad latus declinat in columnum sicut
sunt medicine dulces sicut sunt viol. cassie fi-
stularum tamarindi et similia | Mediocre autem
posse est in eis que sunt debilis acuitatis
et debilis amaritudinis et que sunt inter
illas inter quas etiam sunt gradus et ele-
uaciones in bonitate et malignitate plus
et minus | Adhuc autem omnis res que est
sicut bezahar in emendatione medici-
narum solutionem facientium aut est magni
iuuamenti aut parui aut mediocris. Voco
autem iuuamenti esse illud quod medicine so-
lutiue obicitur aut quo uirtus corporis regi-
tur aut mala complexio remouetur | At
magni iuuamenti rem dico in qua in-
tentiones omnes aggregantur quas dixi
cum hoc etiam quod potest efficere inmutatum nostri
corporis sicut res dulcis | Parui autem
iuuamenti rem dico in qua una uel duas
ex intentionibus quas dixi inuenies preter
hoc quod possit esse inmutatum nostri corporis quod
est ad alterandum et permutandum tantum sicut res
acuta res salsa res amara stiptica et simi-
lia | Et voco rem mediocris iuuamenti in
qua plures ex intencionibus predictis inue-
nies: cum hoc etiam quod secundum aliquid potest fieri
inmutatum nostri corporis sicut res unctuosa
in stipida aut res in qua simul dulcedinem
et ponticitatem est inuenire sicut sunt
dactili et citonia aut dulcedinem cum acu-
mine sicut mel. Aut dulcedinem cum aceto-
sitate sicut mirta uel muza. aut dulcedi-
nem cum insipiditate sicut poma | Pone
ergo sic quoniam oportet medicinam fortis uir-
tutis aliquando misceri rei magni iuuamen-
ti: et uia intrat est post pacem omnium proprietatum
ad huc medicinis proportionum ad concordiam con-
solare. hoc modo expedit enim augmentare
eam que est magni iuuamenti propter benefici-
um quod de ea creditur et minuimus eam que
est fortis uirtutis timentes lesionem in corpus
propter fortitudinem impressionis ipsius | Erit ergo
sic quod rem magni iuuamenti augmentabimus
medicinam autem fortis uirtutis minuemus
Et hoc etiam democritus voluit cum dixit
oportet autem ut medicinam fortem debilem
facias: quod est quia medicina consolata con-
cordanciis et proporcionibus est in columior
sicut eciam non consolata iniquior | Verum
si iungenda est medicina fortis uirtutis rei
parui iuuamenti minuemus medicinam fortis
uirtutis propter illud quod diximus et rem parui
iuuamenti minuemus similiter quia non acqui-
ritur per eam nisi intencio una et est altera-
tio uel permutatio | At si iungenda est me-
dicina debilis uirtutis rei magni iuuame-
ti augmentabimus medicinam debilis
uirtutis non timentes de impressione eius in cor-
pus immo oportet quod uirtus eius per subad-
dicionem in quantitate ipsius uigoretur si-
cut ad hoc dixit democritus. Medicinam autem
debilem in quanto forte facias et post hoc
augmentabimus rem magni iuuamenti per
illud quod dixi | Si autem iungenda est res pau-
ci iuuamenti medicine debilis uirtutis aug-
mentabimus medicinam debilis uirtutis propter illud
quod diximus et minuemus rem parui iuua-
menti propter illud quod diximus | Et hoc est
illud quod inuenitur de proporcionibus scire oportet
alii autem dicunt alias secundum diuersas intentiones

(margin: rei magni iuuamenti augmentabimus medicina debilis uirtutis)

**Capitulum primum summe 2e de modis recti-
ficacionum medicinarum cum beneficio
artis et primo de modis coctionum**

Inquit Johannes dispositiones acquisite
per artem reprimunt maliciam medicinarum

solutionem facientium. Auxiliatur enim ars nobis quatuor modis aut decoquendo aut lavando aut fundendo aut triturando. Et dico quod decoctio alia est que est sicut elixatio alia que est sicut assatio. Elixatio autem adiuvat in resolvendo humiditate superflua medicine et maturando et terminando ventositate grossa aut mordicativa faciente subversionem et nauseam et motus laboriosos in corpore frangitque acuitatem et excessum serositatis et excoriationis et propter hoc laudatur scamonea cocta in citonio aut pomo deinde in vase vitreo cum succo rosarum et oleo amigdalarum amararum sicut dixi iam. Et excessus etiam attractionis superflue et iniquitatis reprimitur etiam elixatione sicut decoquimus aliquando aliquid horum de quorum malitia formidatur in coniunctione rei alterius et remanet virtus eius in illa re fracta sic ubi gratia fusimus radicem ellebori in radice rapham et post coctionem eius in cinere comprimamus elleborum habentem virtutem ellebori repressam. Et decoquimus scamoneam in rob et syrupis et comprimamus rob et syrupum habentes virtutem scamonee. Et hoc est illud quod vocant philosophi separatione rei secundum speciem a re que est secundum materiam. Amplius autem medicinarum multarum reprimemus malitias de quoquendo eas in succis et aquis herbarum et seminum et rerum aliarum ut suscipiant permutationem a virtutibus earum. Verum tibi super est scire medicinas que debilem coctionem suscipiunt aut fortem. Omne enim quorum virtus facile resolvitur aut sunt debilis texture aut habent virtutem positam in superficie debili coctione indigent. superflua enim resolvit virtutem sicut viole proprie et sena immo tapsilli veneris epithimum et universaliter omnes flores et folia et que contrario modo se habent contrarie et que medio modo medio tenentur. Et omnia que acumen habent decocta sunt minora decoctio enim frangit virtutem earum: nisi forsitan sit virtus aliquis posita in superficie aut debilis. Et omnia que sunt grosse substantie coctio acquirit eis facilitatem. Et omnis medicina cocta secundum artem et legem secundum plurimum est facilior. Verum neque per decoctionem fit iuvamentum in hiis que solvunt lubrificando et faciendo lubricum de quo sit valde curandum. Et quando permiscentur medicine diversarum intentionum et quis exeis virtutem composita: decoctio facit meliore modum per mixtionis ut ex summa earum resultat virtus in sita faciens operatione coniunctam et si sit una ex eis debilior quam alteram oportet ut gradatio fiat in decoctione earum plus vel minus sic dictum est. Et decoctio quidem impetuosa inflamativa resolvit virtutem medicine quare tua intentio est decoquere commensurando calorem et proportionando illum substantiis rerum et virtutibus debilibus et fortibus. Assationis autem et frixionis in patella officium quinque est addere in virtute medicine sicut assatur squilla et fit magis solutiva et quinque imminuere in virtute sicut ubi gratia assatur psilium et fit eius humiditas minus lubrica et minus solvens. Et assantur plurima ut minora fiant. Et quinque per assatione una duarum virtutum reprimitur et vigoratur altera ubi gratia sicut in mirabolanis et reubarbaro est virtus solutionem faciens et vigoratur virtus eorum faciens constrictione in eorum vero assatione minoratur virtus faciens solutionem et vigoratur virtus eorum faciens constrictionem. Et in behen est virtus vomica et virtus educens per ventrem. Dum autem assatur minoratur eius humiditas superflua bauracchia faciens submersionem et nauseam et remanet ei virtus solutionem faciens.

Capitulum secundum de modis lavationis

Diximus quod per modos lavationis multiplex acquiritur medicaminis bonitas. Interdum enim per lavationem removetur superfluitas acuminis alicuius medicine sic quando lavatur semen urtice cum aqua aut mucillagine dragaganti: ne gutur et partes per quas transit adurat. Et sic lavatur sal napticus cum aqua cucurbite aut consili hac intentione. Et quinque lavatur medicina ut abscendatur ab ea altera virtutum suarum et propter malignior detetur et remaneat ei melior operationum suarum et in colubior sicut propter lavamus lapidem lazuli et lapidem armenum ut solvant per ventrem tantum et sine molestia vel angustia. Non loti vero etiam per vomitum et per ventrem solvunt etiam cum angustia vel molestia: sic etiam lavamus laccam ut sit minus solutiva et remaneat ei ut sit opillationum apertiva. Et lavamus etiam aloem non lotum enim magis laxat et minus confortat membra interiora. lotus vero facit contrarium. Et sunt medicine que virtute habent positam in superficie que si laventur tollitur sicut taraxicon

Nota medicinas que facilem aut fortem coctionem suscipiunt

et endiuia et rosa et similia. Et quandoque lauam[us] ubi oportet abstergere partes immundas. et quandoque lauamus aliquid ut magnificetur eius virtus sicut lauamus aloe cum aqua specierum aromaticarum ut magis confortetur et lauatur cum aqua rerum solucionem multiplicantium sicut turbit et agaricum et silium et lauatur cum aqua bdelii aut dragaganti ut non imprimat lesionem apertionis venarum apertione qua fluat sanguis. Et scire oportet quod res de lauacionibus subtrahunt quantum virtus eius patitur plus vel minus. Capitulum tercium de rectificacione medicinarum cum modis infusionum

Inquit eben mesue acquiritur bonitas medicinis per infusionem quandoque enim res necessitatur dispositionem per illam quandoque derelinquit eam in re in qua infunditur. Acquirit autem res disposicionem per infusionem nam quandoque reprimitur aliquid de malicia sua sicut verbi gratia abscinditur superficies superfluitas acuitas et serositatis ab almezereon et alscebra ex eorum effusione in aceto sicut turbit infusum in lacte impinguatur mulso et exiccatum rectificatur ab eo et absciditur esse conturbatiuum. Et quandoque infusio addit in virtute medicine sicut infunditur turbit in succo cucumeris asini et magnificatur virtus eius in educendo materias a remotis et infunditur hermodactili in aceto squille aut succo eius aut succo raphani et acquirit eis virtus magna in incisiuis. et infunditur agaricus in sectamabin et fit ingrosior. Et quandoque facit infusio materias esse lubricam sicut quando imbibitur tollognitida et propter interius eius in glutino dragaganti et faciat ne adhereat villis. sed pertranseat et non noceat ano et venis et sicut infunditur scamonea in oleo viol et similia. Relinquit autem dispositio rei per infusionem res in rem qua infunditur quoniam humiditatem habentes recipiunt virtutem rei submerse in ipsis sicut verbi gratia infunditur aloe in quibusdam succis acquirentibus post illud virtutem aloes et propinatur illa infusio Et fit illud propter multas utilitates aut ut rei virtus facilius penetret ad partes longinquas sicut infusio aloes in aquis specierum elefang' aut ut mitior fiat sicut infunditur scamonea ligata in panno in coctione alicuius rob aut sorupi aut ut seperetur proprietas a proprietate sicut in infusione reubarbari et mirabolanorum indorum. separatur enim virtus faciens solucionem ab eis et cadit in infusione remanente re costrictione faciente in residuo. Et quandoque non tantum virtus et proprietas cadit in infusione sed etiam aliquid rei corpulencia sicut patet in infusione cassiefistule et tamarindi Capitulum iiij de rectificacione medicinarum cum modis trituracionis Rubrica

Trituracio autem multum confert ad hoc quod intendis de rectificacione medicinarum. Sunt enim quedam in quibus non oportet ut multa elaboret trituracione. Et sunt in quibus multa necessaria est trituracio et sunt in quibus mediocris. Et tibi super est scire quod dictum est quoniam sunt quedam quorum virtus cito tollitur aut sunt debilis texture et non hec multa indigent trituracione sicut scamonea anthiocena bona. verum in grossa expedit ut plus in trituracione insistas. Omnia enim quanto plus vel minus subtiliora vel grossiora sunt tanto plus vel minus opere trituracionis indigent. Officii autem trituracionis necessitas triplex est aut enim ut multorum insensibilium melior in unum fiat sigillatio. aut ut medicinis aliqua propetas acquiratur. aut ut in eis aliqua malicia reprimatur. Exemplum primi est trituracio tyriace et aliarum medicinarum Exemplum secundi Inquit gal institi in ultimo pulverizando cyminum et cum esset non solutiuum factum est urine prouocatiuum Ego autem dico quod aliquando aliquid acutorum solucionemque facientium ultime pulverizatum acquirit proprietatem post illud ut fiat penetrans magis et repat in alias partes in quas non poterat prius et prouocet per illas. Exemplum 3m inquit filius sapientis oportet ut tollognitida et propter intus eius ultime pulverizetur Et nec sit contentus aliquis in sufficiencia trituracionis eius. pars enim sensata ex ea adheret in villis stomaci. et in voluminibus intestinorum. Et ex ea quod invenit humiditate imbibita inflatur et apostemat et ulcerat loca. trita vero ultima trituracione non operatur. Ranced sem non hz contrarium huius quod diximus de scamonea quod enim ex eo puri est et subtilius est melius et bene tritum uigorosius rarum vero et lassum multum redactum in puluere non retinet de virtute aliquid de quo sit curandum

Evacuacio aut omnis qualiscumque sit opor-
tet ut fiat cum facilitate et commensuretur
substancijs terendorum. laboriosa vero dissolvit
virtutem **Tercia intencio est sermo-
nis de emendacione nocumentorum
redundancium hora purgacionis factarum**

Obviandum est post ista malis
accidentibus que superveniunt
in haustu medicine. Et sunt
accidencia terroris et timoris et alienamen-
tum et materia et causa egritudinum mul-
tarum et senij et mortis tempestive.
Et sunt hec aut quia movet et non ex-
pellit. aut quia indebite et laboriose
solvit. aut quia solvit ultra quam oportet
et ultra necessitatis indigenciam ymmo
est consequens ultimitatem: quorum quidem
est eventus tribus ex causis contingit
Vel propter inconveniencia que est ex parte
medicine: vel propter inconvenienciam que
est ex parte suscipientis: vel ex parte inconveni-
enciam accidencium supervenencium utrisque
Et tibi super est illud scire. commensura-
cio in omnibus istis est causarum grandi-
um que corpus in columem reddunt Et
tibi adhuc super est scire illud In conveni-
encia aut que est ex parte medicine est aut
quia est ex genere malignarum: aut si non
est talis non est forsitan cum condicionibus
et proporcionibus artificialibus quarum
rememorati sumus Et tibi super est vita-
re vitandas in quibus neque ars neque ali-
quid aliud auxiliatur. et in non vitandis
observare condiciones et proporcionem mos
Ex parte aut suscipientis error supervenit
aut quia est earum qui prohibentur a fur-
macia. aut si preparamenta ad eum non processe-
runt que secundum veritatem corpus a pena se-
curum reddunt Et sunt proprie ad equacionem
evacuande materie et canalium et ductuum
necessariorum preparacio et facilis nature obe-
dien et consuetudo lenitatis Ex parte
aut accidencium forinsecorum error supervenit
sicut in malo regimine quod fit ex usu sex
rerum non naturalium quas scis **Capitulum primum**

Si movet in corpore et non evacuat

Afferamus hic igitur sermones expo-
nentes unamquamque harum divi-
sionum Et primo si medicina
solucionem non fecerit aut fecerit tardam.
et tunc fit illud. aut propter debilitatem virtutis
non valentis operari in medicinam quia
nequit ea in ipam Aut propter ventositatem
grossam sublevatem corpus medicine.
Aut conculcante in occultis concavitatibus
et poris et fit causa ad febres putrefac-
cionum et sincopim et mortem festinam: Aut
quia expulsiva debilitatur aut propter opi-
lacionem et constipacionem in vijs et ca-
nalibus expulsionis. Aut propter inobedienciam
materie ad expulsionem quare fit commocio
et agitacio in ea et non expellitur ymmo
dilatatur et multiplicatur in corpus. Aut
quia medicina est debilis in se et remis-
sa in operacione sua. Et tibi super est
ista comprehendere et corrigere secundum meliorem
possibilitatis modum. Nam si hoc fuerit
propter debilitatem nature et huius signum est res
que cadit in sensum sicut convalescencia
aut aliquid simile Et si fuerint medi-
cine earum que faciunt suam operacionem
labificando vel lubricum faciendo exhibito
rei cibalis confortatis illico et vigora-
tis naturam post potum aque non veri fri-
goris medicinam in suo effectu adiuvat
Si aut causa huius fuerit ventositas
aut qualitas mala significatur ex ventosi-
tatis vestigijs que processerunt aut male
complexionis similis vel diverse Et cura
est ut clisteribus aut vomitu expellatur
deinde reddi ad ea que ventositatis disso-
lucionem aut male qualitatis permutacio-
nem faciat ex eis que scis Si autem
expulsiva debilitatur aut medicina est
debilis in operacione sua et remissa damus
aquam frigidam non veri frigoris et post
horas res ponticas compressivas: sicut
citonia pira et silia. hec enim medicinam
cum virtute ad inferiora deponit Si aut
propter constipacionem in vijs et canalibus hoc
contingerit clisteria secundum quod exigit dispo-
sicio sunt melior cura et omne quod removet
constipacionem ex eis que diximus. Si
aut eciam cum hijs solucionem non fecerit non
timetur per eam lesio de qua sit curandum
valde Si aut fuerit medicina earum
que solvunt comprimendo voluerunt quidam ex pri-
oribus si solucionem non fecerit ut super
eam detur aqua frigida que lubricare
et descendere facit acquirendo gravitatem
ei quam citius descendit Sed erraverunt
illud simpliciter asserentes quoniam fiat illud
liberis habentibus corporis ductus In ha-
bentibus tamen opilacionem et angusta-
cionem in anfractu concavitatibus intestinorum
acquiritur ex hoc maior coangustacio quare
in hijs est prohibenda Et tibi super est dis-
cernere illud. Dabimus igitur aquam tepidam
et quoniam lubricare facit et quia per eam non
timebimus illud Et dicemus quod omnis

medicina copressiua qualiscumque sit si non soluit timetur super eam lesio et propter quam facit possidere membrum anfractuosum anfractuosorum ductuum et maruum subtilium ¶ Conabimur igitur ipsam expellere nunc cum rebus ad inferiora ipsam lubricatam facientibus ex eis quas diximus nunc cum rebus ipsam ad inferiora trahentibus ex eis etiam quas diximus ¶ Verum si medicina fuerit earum que faciunt suam operacionem dissoluendo et fuerit earum in quas non est aproximandum et solucionem non fecerit et angustiam generet et estuacionem et motum qui est sicut motus spasmatorum cum extensione et retractione corporis et faciat motus laboriosus in vniuersum corpus et dolorem capitis et scotomiam et dolorem oculorum ita ut uideantur quasi expelli et morsum cordis et prouocatione in quibusdam ¶ festinandum igitur tunc ut cito ex corpore expellatur quanto citius poterit et hoc vomitu vel purgacionibus cum rebus incitantibus illa virtute qua melior expulsio ¶ Et si fuerit ad superiora motus eius compescatur et ad inferiora trahatur cum clisteribus et si necesse fuerit forte attractionis. Et dixit Ruffus quoniam multorum talium reprimuntur malicia potu aque frigide vehementer et sessione in ea propterea quod frangit acuitatem ¶ Omnia enim que acuitatem frangunt et inflamacionem remouent et furiositatem ex eis que diximus et que dicemus ad hoc conferunt. et similiter tyriace species sicut iam diximus in premissis capitulis ¶ At si medicina est earum que conceduntur et solucionem non fecerit sed fecerit angustiam et mordicacionem in uentre generabitque estuacionem in corpore et in capite dolorem vertiginosum cum scothomia et in oculis tenebrositatem et alices et ossitaciones. festinabimus succurrere cum collirijs et clisteribus trahentibus eam ad inferiora. Post administracionem rerum conpressiuarum deponentium eam sicut sunt citonia mastix et similia plurima enim talium materiam ad inferiora expellunt cum virtute. Si autem talia non profuerunt et accidencia mala multiplicantur et materia leuigata fertur sursum necessaria erit flobotomia tunc et propterea de basilica et postea de saphena est enim virtuosa ad hoc Verum in hys omnibus confide et expecta beneficia magis et clistrijs et propterea secundum quod exigit disposicio. hec enim a magnis terroribus securos faciunt ¶ Vomitus autem magis prouocandi sunt quando farmacia cordis generat morsum et nauseam et est de genere stragulam,

et facit singultum prouocatiuum caude tunc super vomitum et ne contempnas clisterium sed fiducialiter confide de illis. et proprie quando circa ventrem angustiam generat medicina aut in precordiis aut torsionem ventris et estuacionem fecerit

Capitulum secundum si medicina indebite et laboriose soluit

Medicinam indebite et laboriose soluere diximus quod soluit sed non quod oportet et que laboriosas generat motos sicut subuersionem et vomitum et tortuaciones et estuaciones Verum si soluerit sed non quod oportet sed tantum corruptum et inpurum iteracio solucionis est necessaria ut educatur hec eadem materia quam soluere intendebas: alioquin dilatabitur et multiplicatur in corpore propter agitacionem in eo factam et commocionem et conuersionem medicinam aliarum ad illam sicut in subuersionibus lacunarum sepe videmus quando aggregatur ad illam ex diuersis refluxibus pura et inpura totum in fine fit inpurum Si autem bonum et non corruptum ducat humorem estuacionem in corpore generat. Nam si medicina superfluitates euacuat non erit cum ea estuacio cum autem quando eam supersit estuabit et uexabitur et debilitabitur debilitacione superflua cito quoniam euacuantur necessarium quod natura repugnat expellere ¶ festinandum igitur tunc talem medicinam a corpore expellere illico et eius vires frangere Et illud quod aggregat has duas intenciones est potus aque calide ex qua hora post horam bibat Eius autem potus medicinam cito lubricatam facit et ipsius virtutem frangit ¶ Et nos plenam tradicionem faciemus de rebus hoc facientibus. Vomitus autem et subuersio accidit aut quia medicina de sui natura vomica est aut non vomica. sed alia atque alia faciunt eam vomicam. que sunt autem stomaci debilitas aut multa fecum siccitas et aut canalium angustacio. aut quoniam medicinam abhorret aut quoniam uentositas subleuat illam. Quare si accidit vomitus propter fecum siccitatem aut canalium opillacionem clisteria necessaria sunt et ea que de opillacionem faciunt Si autem usque ad hoc non sufficit melius est ut vomitu expellatur Verum si propter stomaci debilitatem aut propter medicine horribilitatem vomitum accidere timueris hec erit tibi doctrina non enim illico cum quis eam sumpserit se mouere presumat sed diu super eam quiescat: non tamen a motibus corporis sed etiam animalibus in quantum possibile est usque adeo donec eam natura circundat et in eam operetur: nisi enim natura in ipsam operata fuerit ipsa non operabitur in naturam ¶ Tunc autem

bene redolencia ex floribus et plātis et
alys et opponāt' qualia sunt menta et sa-
sucus et maiorana et folia citri et fructus
eius et apiū et absinthiū et ro et citonia
et maciana et bolus armenus aspersus a
ceto et aqua ros et lutū quo linit' mix
tū ros recētibus et aqua ros ¶ Fricacio
aūt extremitatū est etiā ex eis que eos iu
uant et constrictio earū dolorosa Interdū
aūt manus et pedes in aqua calida uē
mordicacōis ponē est ex eis simili que
ad hoc iuuāt Sup medicina aūt stipti
ca mordeāt et bibant quasi lambendo et
facies eor aqua ros roretur et proprie
cū incipit mouei nausea uł aqua redolen
ciū aliquor aspersione subtili gaudiū et
sollicitudines deliciar sił liberat a uomitu
Cum aūt ipar aie sedate fuerit ambu
lent et moueāt' paulati ¶ Est eni motus
hic innatus qm hoc est illud quod ypocras
docuit ¶ Accidūt aut torcōnes ex potu medi
cine aut quia pūgit et ledit stōm et ptes
p quas trāsit aut quia ūtus attractionis
multiplicat' in ea boni sił et malū trahēs
humorem aut quia facit acquirē cōplexiōis
maliciā in mebris p que trāsit ꝑp qd festi
nabimus frangē et debilitare uirtutē eius
ut cito a corpe expellat' sicut supius dic
tū est et sicut dicemus iam Capitulū iij

Si medicina si mē soluat ult q3 oz.

In amico supfluit ultra q3 oportet
ex potu medicine tribus ex causis
Quādoq3 eni in causa est disposicō
et condicō medicīe : quīq3 disposicō suscipientis
eam · quīq3 disposicō rerū utrisq3 sup ueni
enciū ¶ Et disposicōne aut suscipientis
fit illud quia multū habet de matiā iam
posita in necessitate et ad fluxū · aut ꝑpter
uenarū eius debilitatem · aut ꝑp orificior
ipius amplitudinē · aut ꝑp debilitatē mēbror
expulsiōnis ipius · aut quia est eor qui p-
hibent' a farmacia · quos tibi in libro de far-
macys ostendimus ¶ Ex pte aūt disposicōis
farmacie pōt contingē illud · aut quia est
earū que pūgūt orificia uenar et mordicāt
et apiūt aut quia ex ea cōplexiōis malicia
acquirit' corpi · aut quia ex ea aliquid re-
mansit in uillis stomaci aut intestinor aut
ꝑp multitudinē ipius in quātitate sua · aut
ꝑp maliciā in q̄te eius et uenenositate ipius
Et sup est tibi discernē ¶ Res quoq3 que
sunt extra uenientes utrisq3 ad illud etiā
faciūt ¶ Inquit eni gal' disposicō australis
multiplicata apit et rarificat et obedien
ciā facit ad fluxū · borealis uero multiplicā

cōpmendo et expmēdo sił ad fluxū ꝑpat
quādē farmaciā dari prohibet et ꝑprie ꝑpa-
tis ledi ab ipis potus etiā aque frigide mł
te sup eam simił Et uniūsalit quidē omē
malū regimē in sex generibus rerū quas
scis facit simił ¶ Auxiliabimi' g° hys ne
ūtus prosternat' et cadat postq3 sciuerimus
causā fluxus ex testimonio rerū que pces
serunt ¶ Nūc cū eis que ūtutē debilitant
medicīe et frangūt eam que a corpe expel
lunt nō cū eis que canaliū et mēbrorū
expulsiōnis et orificior uenarū ūtutes
coadunāt et ptes eorū constringūt · Nūc
uero cū eis que sedant agitacionē labori-
osam et motus medicinar in corpe · Nūc
quoq3 cū eis que mouēt et cōcitāt me-
dicinā ad cōtrariū fluxū uenitus · Nūc au-
tem cū eis que dilatāt auām et confortāt
cor · Nūc aūt cū hys que ingrossant medi
cinam et cōpūgunt Sit eni agregatibus
omnem intencōnem in cura Canon pīmus

de fractōne malicie medicine que nimis educit post haustum ipius

Si ergo causa huius est ꝑp trāsgres
sionem in medicina ex hys q
dcā sunt frangē ūtutē medi
cine et facē ut cito a corpe expellatur
est melior cura ¶ Citam aūtē expulsio
nem eius a corpōe a tribus fieri uerifica
tores dixerūt scilicet a rebus propē que
ūtutē habent aut lauatiuā aut abstersi
uam aut cōpressiuā ¶ Et ex lauatiuis
quid scimus q' aqua calida frangit et
trāsmutat audaciā medicine et ex eis ē
aqua ordei et mucillago psily et semen
citoniorū ¶ Et ex abstergentibus est
zucarum rubeū cū aqua calida et mel cū
aqua passularū et sccamabin et similia
Et ex cōprimētibus sunt citonia et macia
na pira mastix et mirabol' et similia
Inquit rufus · Iste est audaciā medicine
uolentis expellē et proprie eius tunc diffi
cilis est expulsio ut sup cā et propē cōpri-
mens expulsionem querit aliquē ex mirabol
lanis · bibat s̄m q3 exigit disposicō · et
propē cū cum aqua tepida et olō amig
dalino pauco Et post duas horas aliq
ex cōprimētibus sumat sicut eni ūtus me-
dicine expellit' tota nō dimittens uestigiū
¶ Et dixit gal' uerificat' aquā calidam
ūtutē lauatiuā atq3 mundificatiuā habere
atq3 solutiuā et omniū adherenciā remo-
uere · frigidā uero q3 uillis adheret uiscerū
cōpingere ¶ Dicit Johannius aqua capr
cū melle et pauco sale est mundificatiuum

Lauatiua

Abstersiua

Lactis

bonū expellens omē uestigiū medicine

Canō 2ᵘˢ d' expulsion residue medicine

Vtum autē retente

[D]et membrorum expulsionis coadunamus confortamusque virtutem et propter in retinendo cū rebus bene redolentibus et stipticitatē et constipacōnē facientibus et coangustacōnē pororum ex quibus medicine manant ministrando ea in melioribus modis administracōnū: et etiā per clisteria si oportet et necessitas cogit debē per clisteria adiuuarē ¶ Et res colorum ex qua aggregantur multe ex intencōnibus rememoratis est mastix in eo enī est virtus per quā coadunacōnem faciens et confortacōnē ¶ Inquit enī hamech si tribuatur mastic ʒ ij aut iij cū succo citoniorū expellit virtute sua compressiua residuum medicine deinde constringit. Et si stomacus et venter oleo rosarum calido in quantū pati potuit inungatur deinde pulvis mastic et gallie aut rosarum de super aspergatur in venit mirabilis ¶ Et dixit iterum hamech Rx dragag' assati ʒ iij usque ad iiij et decoque cū lacte dulci et aceto sicut te inuitat necessitas et bibat est enim ad illud mirabile ¶ Et ex eis etiā que expertus sum est ut granorum nasturcii a ʒ ij usque ad aur' ij torrefiant et impinguendo decoquendo cū succo citoniorum aut mirtillorū et propinetur est enim ultimum ad illud et propter si non conteruntur destruit enim uiscositates eorū in coticcōne ¶ Coriandro autem utere quādo queris ingrossacōne materias et comprimere Et luto sigillato et sanguine dra. quādo excoriacōnē credis Et spodio quādo dolores pungitiuos sedarē volueris. Et acacia et sanguine dra. et karabe cū oportet sanguineum fluxum sedare Et succo barbe yrcine quando vene et ducti fundūt mās ad intestina Et adipibus in puncturis in testinorum et morsicacionibus et excoriacoibus eorum. Et mucillagine psilii in expellendo residuū medicine Et rebus narcoticis quādo stupefactio queritur et sompnus et materierū ingrossacio sed hoc in fine rei tātū quando omnia iam nō contulerint in desperacōne et in magnis causis et in curis tmorosis. Matres autem medicinarum aggregantium in se virtutē constipacōnis et coadunacoīs et confortacoīs et retencōnis sunt mastix et rosa et semē eius et r' xiloaloes reubarbarum et balaustia et succo barbe yrcine et gallie et gum̄ et lutū sigillatū et spodiū et grana granatorum et suach et amcos semē

portul' et fructus tamarisci et coriādrū et semē arnoglosse folia ficus et grana mirti symi infusū in aceto et torrefactū et anisū infusū sil' et cortices thuris et coagulū leporis et sandra et grana nasturcii assata et galla et fructus rubii et silia ¶ Et sunt ex compositis quedam quibus uti necesse est et exigit ea huius disposicō sicut est zuccarum rosarum cū mastice et gallia et confectiones ex citoniis facte et alia ¶ Et ex eis que eligimus est electuariū hoc quod est ex intencōne mea quod abscindit fluxū ventris opacōnis catartica cū significacōnibus frigiditatis et confortat uiscera et calefacit ea et uetositates quidem dissoluit et terminat et fluxū quidem et uetositate emorroydarū sistit ¶ Rx ligni aloes spice gallie muscate cipi calamum arōtici an̄ ʒ ij cimi carmeni infusi in aceto die ac nocte et torrefacti ʒ iij semis porri torrefacti ʒ j s' embliccorum infusorū in succo citoniorum et testorum ʒ ij s granorū nasturcii torrefactorum ʒ vi granorum passularum ʒ v granorum mirti tritorum sicut alchohol ʒ xij balaustie coculi ad ustarū thuris fructus thamarisci anisi an̄ ʒ ij s amcos ʒ iij tere omnia sicut alcohol et infundantur in vino odorifero deinde exiccentur et terantur cū aqua citoniorum antiqua aut cū aqua granorum mirti deinde permitte siccari super uase vitreo et iterum terantur et inuoluatur in mica et sit dosis ʒ iij cū syrupo citoniorum aut mirtino ¶ Confectio tirasiorum ex intencōne nostra ultima in intencōne hac quando fluxus est inordinatus Rx balaustiarū corticū glandiū infusorū in aceto et torrefactorum et sumach et granorum mirti et ypoquistados an̄ ʒ ij thuris carmeni gallarum infusarū in aceto et torrefactarum et capitū granatorum fructo tamarisci macis xiloaloes gallie aromatice mastic spice an̄ ʒ j s' acetosi gum boli armenici granorum passularum torrefactorū an̄ ʒ s granorum coriandri infusi in aceto et assati ʒ ij fiat trociscos ʒ j cū vino pontico dosis trociscus unus cum syrupo citoniorum vel aliquo ex rebus stipticis ¶ Electuariū abscindens fluxū opacōnis catartica cū significacōnibus caliditatis Rx granorū mirti tritorum sicut pulvis ʒ xij rosarum spodii sumach sandal' al' et rub' et cit' balaust' gūmi an̄ ʒ j s granorum granatorū acetosorum assatorū ʒ vij coriandri infusi in aceto et assati ʒ iij se acetose se plantag' se rosarum ʒ ij fiat horum omnium confectio bona et frangantur cum succo agreste et exiccentur vel cū succo mirti et aceto deinde inuoluatur cum mica facta ex succo citoniorū et aceto et sit dosis eius ʒ iij cū syrupo

citomoru acetoso ¶ Confectio trociscorum quos composuimus nos quorum iuuamentum est magnificum ad fluxum ueteris et excoriacionem intestinorum. Rx spodii ʒ vii ros et seminis caru. acacie balaustie sanguis draconis an ʒ ii ß. seminis acetose ʒ i ß. berberis tamarindi sumach seminis plantaginis seminis portulace assati an ʒ i et sextam gummi assati ʒ i. fiant trocisci ʒ ß. da cum aqua samch.

¶ Diamac bonum conferens ad fluxum uentris et debilitatem stomaci et epatis et uiscerum sanum et expertum Rx acacie sumach ypoquistidos galle laudani calami aromatici ros et seminis eius sandal' al et rubeorum galliemuscate ramich mastice xiloaloes spice olibani costi mirte cipi absinthii an ʒ ii. fiat eorum tritiuratio bona. Deinde accipe succi ros fol' mirti fol' rubi aque rorum pontici an ʒ i ß. submerge in eis tale factis die ac nocte tortellarum de semi ʒ iii siccorum dactilorum mundorum xii. gummi assati ʒ v. mine uiscose bone ʒ iii fac omnia decoqui lento igne. usque dum mellis spissitudinem habeat post hoc agrega cum puluere rerum suprascriptarum et tere diu in mortario usque dum fiat totum uiscosum deinde lini ex eo super pecia et suffumigetur cum xiloaloes et cum eo epithimetur

¶ Diamac aliud bonum Rx ros et se. caru pulpe sumach sandal' al. et rub spod san draconis. balaustie karabe galle acacie ypoquistidos galliemuscate cortic mandragore capitum gynatorum an ʒ iii. caphore ʒ i et tercia tere et fac puluerem et accipe succi extremitatum uitis ʒ ii. succi agreste ʒ i. succi extremitatum mirti aceti an ʒ i. infunde in eis samch ordei die ac nocte ʒ iii. gummi ʒ v. granorum mirti tritorum sicut alcohol et misce cum eis mine acetose ʒ iii decoque in igne leni usquequo habeat uiscosam spissitudinem. deinde agrega simul cum speciebus in mortario et contunde donec permisceantur et lini ex eo super pecia et suffumigetur cum xiloaloe et epithimetur cum eo qa sanum et expertum est

¶ Clisteria quoque fiant si necessitas ad hoc uocat et exigit dispositio cum rebus que agregant dispositiones quas scis ¶ Clistere iuuatiuum ualde Rx butiri ʒ xxx. san. draconis. ʒ iii. et plus uel minus secundum quod necessitas cogit te ¶ Galeni ad motem Rx karabe ad huste et ablute corralli ad husti acacie ablute gummi arabici spodii ros rub tetrahit an ʒ x. opii ʒ i. mastic ʒ ß. coral ʒ iii. tere et cribella et confice cum mucillagine se. citomoru et fac trociscos ¶ Idem Rx castorei mirre an auri i opii amsi an auri i ß. musgai al ʒ iii. seminis apii ʒ viii tere et confice cum uino et fac pillas ut piper et dentur contra v. cum rob mirti

Canon 3us de cura confusionis ad contrarium fluxus

Conuertimus autem materias ad contrarium fluxus uentris cum balneis et fricationibus et sudorem prouocantibus et cum diureticis et uomitum inducentibus et cum uentosis et ligatione et constrictione extremitatum dolorosa cum omnibus que materiam ad exteriora mouent et faciunt eam diuertere a uiis proprie expulsionis quoniam hec est res magis necessaria ¶ Balnea autem et fricationes in eis sunt ad hoc cura magna et beneficium efficax et speciale et proprie facta ex aquis dulcibus uigoratis cum hiis que poros dilatant et corpus confortant qualia sunt camomilla absinthium sansucus folia at et similia ¶ Debiles autem in arte cum stipticis balneant ignorantes quoniam poros coartant et materias et fumos interius conuertunt et hec fit causa maior ad fluxum. Primo sit intencio tua magnifica in dilatando poros et ad trahendum ad exteriora quantum possibile est. Sic enim fiet materierum euaporatio et acutorum fluidorum exclusio ¶ Fac ergo egrum sudare in balneo aut uapore aque calide et utere fricatione post fricationem primus leni deinde fortiori ut pati poterit usque dum multum sudet. Sudor autem sepe et sepius abstergatur ideo ut non obstet egressioni alterius sudoris aut uaporis parato excludi ¶ Opponitur enim poris retentus sudor. abstersus uero facilem faciat egressionem alterius fricationes etiam in extremitatibus multum conferunt ¶ Vulgares autem et que non sunt familiares artis contra hos et illos post medicinam balneant ignorantes quod balneum ad exteriora trahit quemadmodum Gal' dixit. Et ignorantes quoniam opponunt residue materie motum que iam in necessitate posita erat cum uirtute farmacie reperire ad uias expulsionis reuocandi illam uirtute balnei ad membra tunc quod facile erat iuuare ut debilius reperet uel saltem resolueretur nunc autem difficile ¶ Preterea si uirtute balnei confidit quod expulsio fiat ad exteriora et ignobilia non minus est error sicut enim fit transmissio ab intestinis ad cutem que omnia sunt ignobilia per nobilia quia per epar et sic ab ignobilibus ad ignobilia per nobilia ¶ Natura melius ex propinquioribus ducit uiis et maxime ex conuenientibus ¶ Et inquit

Aliud

Clistere

Dioscorides

patta

Balneum optimum

Fricatio optima

ypo q matia q oportet euacuare euacu
anda est per partem ad quam magis decli-
re videtur et prope si sit conveniens. Er-
ror ergo in differenter balneaciones post
assumptum farmaciam faciunt enim eadem in op-
pillaciones et egritudines cutis. Et secundum
necessitatem non est congruum balneum post me-
dicinam nisi quando purgacio superfluit. Con-
fert enim tunc aduentrice stringendum. In
balneo vero postquam diu sudauerit confor-
tancia et constringencia tribue sic enim
aggregabis duas intenciones bonas nam prepa-
rabis ex vno eorum ne intestina laxa materiam
recipiant et ex alio materias eorum ad oppo-
situm conuertis. Quod si hec non contulerint tar-
nos et totum corpus in pannis lineis in
balneo aqua infusis diu vberetur extremi-
bus parte usque dum cutis rubeat et infle-
tur deinde fricetur ut sudet. Sedeat autem
in balneo super lateres calidos aut lapides
leues et raros et calefacere in eis latera
et ventrem et renes ad hoc multum confert.
Extrema vero institis ligentur et comprimantur
compressione dolorosa sic quoque materiam ad
contrarium fluxus ventris conuertes.
Diuretica quoque et vrine prouocatiua
huius intencionis sunt. Inquit enim ypo-
in amphorismis Si quidem in nocte quis vrinet
multum minoratur eius secessus. Et dixit
vnaym pluralitas sudoris et vrine plura-
litatem egestionis resecat et illud ideo quia
materie ad alias partes reputant quod ad intestina
primo trahuntur ab intestinis et concauitate
epatis ad renes vel concauitates membrorum
et derelinquunt feces siccas in intestinis tar-
dioris egressionis. Adhuc autem vomitum pro-
uocare est causa huius comoda. Inquit
enim ypo- fluxus ventris interdum vomitum
vomitus fluxum causa curatiua est. Et
dixit vnaym illud ideo est quoniam ex hoc ad
oppositum et diuersum attractio fit eius que
causa illorum erat. Huius eciam intencionis
sunt ventose si sub ypocundriis et in ven-
tre et lateribus et renibus ponantur. Li-
gaciones quoque et compressiones extremita-
tum sunt huius generis et prope incipien-
do ab inguinibus et ab ascellis et descenden-
do ab eis.

Capitulum 59 de sedacione doloris et extenuacionibus

Laboriosam autem agitacionem in cor-
pore sedamus cum quiete et sompno.
Inquit enim ypo- Cum abscindere
volueris fluxum ventris per elleborum inductum
et multiplicatum precipue sompnum et quie-
tem. Inquit eben mesue dico quietem
corpoream scilicet animalem cum amministracione
celebritatis obiectorum sensuum. Sompnus eci-
am inducendus est mulcebris cum canticis
sompniferis et melodiis et omni arte organi-
ca et rebus sompniferis et omni ea que cu-
rat sibara. Et scias quod sompnus et pro-
fundacio in eo est ex maxime sedatibus agi-
taciones omnes et quies similiter. Nam subdit
ypo- stare agitacionem sedat et ad hoc argu-
mentum sumunt ex nauigacione quoniam motus tur-
bat corpora. Cibi autem et potus in disposicione
hac restringendi sunt omnino nisi sincopim et
casum virtutis timeas. Addunt enim ad agita-
cionem non minuunt.

Capitulum quintum de regimine potionati

Precipuum omnis intencionis est regimen
quam dilatans et confortans cor
secundum amministracionem conuenientem sex rerum
quas scis. Locentur ergo in domo temperati
aeris non frigidi. Frigus namque excludit hu-
mores ad interiora ut scis eos ad exteriora
trahere magis necesse. Neque calidi. Calor enim
resoluit et debilitat. Et elige ex cibis et po-
tibus et aliis omnibus omne quod confortat cor
et animam dilatat. Et nos plene diximus post
illud.

Capitulum 69 de vltimis remediis quod imponuntur actioni potionati

Quod autem et stupefacere est vltimum ad
quod initi debes et prope tunc quando
omnia iam non contulerint et res est posita quasi
in desperacione tunc quoque super narcoticis pre-
sumendum est et medicamentis fortibus sicut
est tyriaca et filonium et similia. Et componunt
autem res magni erroris a principio huius cu-
rantes cum narcoticis. Est enim cum eis cura-
tio mendosa propterea quod ingrossat et congelat
materias et fit retencio falsa et redit fluxus
et prorumpit post tempus non diu extensum dis-
rupcior quam fuerat primo sicut exurgitans cum
vestigiis congelacionis et mortis. Verum
curacio vera est abscisio cause facientis et co-
adunacio et confortacio membrorum et virtutum
eorum sicut iam diximus. At vero quando
necessitas inuitat et proprie quando iam
omnia non contulerint per summum iam super nar-
coticis et prope rectificatis secundum modos et con-
diciones quibus emendantur nocumenta. Sunt
enim omnino contraria rei vite congelancia stupe-
facientia et mortificancia. Nuda quidem magis
et adhuc magis recencia. Ars vero et socie-
tas eorum nocumenta remouet. Verum tamen
intencionum res admixte eis ipsarum operacionem
bonificant. Primo non si sociuntur eis que resoluunt
et auferunt que ex eis prouenit congelacionem
verbi gracia sicut recte miscetur eis castoreum et

piper et crocus sunt enim hec tyriaca narcoti corum. sed piper et castoreum faciunt ad resolucionem et carminandum magis. crocus vero maturat et sedat naturam narcoticorum. Secundo vero si cum eis que virtutes confortant et spiritus reparant miscueamus sicut recte miscemus eis ex cordialibus et stomaticis rebus que conferunt rei vite sicut sputa proprie et doronici et zedoaria et similia. Tercio oportet ut sociventur eis que sistunt et sedant et constringunt agitatas et reumaticas materias et fluentes de parte in partes sicut est mirra et proprie olibanum et sandaraca et similia. sunt enim narcoticorum iniquitas reprimunt. Verum si excusare potes non propinare est melius ut non potum dentur sed ad ministrare in emplastris tantum est melior cura vel saltem in suppositoriis et evitentibus si parum in emplastris contulerit. Et si cogeris propinare potum fac cum timore et cautela. Et dare ea antiquiora est minoris nocumenti maturantur enim et digeruntur cum rebus per mixcionis virtus narcotica. Et dare in sero ante somprium est melior horarum qua dari possunt quoniam inducunt sompnum. et sompnus sicut scisti quietem agitaciones sedat. Et sunt qui dant in mane et proprie quando vigilie non assunt prolongant enim necessitatem surgendi ad sellam sedando mordicacionem. Et omnino cave ne dederis super cibum. Et cave ne dederis ea corporibus humidis. Neque dederis ea corporibus impuris. sed post mundificacionem pocius. Et vita exhibicionem eorum diebus continuis primo interveniat inter tempus et tempus exhibicio rerum confortancium ut salvetur thesaurus. Et scito quod nocet oculis et sensibus. Et tibi super est ministrare cautelam ne noceat. Et fac exhibicionem quantitatis pauce qua virtus non ledatur. melior enim est iteracio quam multiplicacio. Et in subtilibus quidem melior horarum est post nonam hora corporum. Et quoque dare oportet apud forte commocionem eorum sicut in colico dolore vehementi. Et dixit Gal. In colica quidem vehementi quoque maioris necessitatis est cura mendosa que est stupefactio et proprie apud forte commocionem doloris eius quousque cura vera ne virtus resolvatur et cadat. Ponamus ante aliquas ex medicinis narcoticis quas eligimus utiles in hoc capitulo. Medicamen quod scripsit ysahelita fortis stipticitatis conferens ad fluxus medicinales et alios fluxus ventris bonum et expertum. Rx olibani ʒ i. coaguli leporis ʒ ii. opii ʒ ß. gallarum ʒ iii. fiant ex eis trocisci ʒ ß. et sit potus eorum ... Confectio pillularum filii zerat bona ad fluxum ventris et reumatizaciones in sacrum. Rx bdellii sandarace opii thuris minuti mirre croci ana fiant pillule sicut cicer. da in sero iii aut v. Confectio trociscorum quos composuimus nos ad habundantem fluxum catarrum et colicam passionem et alios fluxus ventris confortancium animam et constringencium nocivum cum significacionibus frigidis et facientium sompnum. Rx opii thuris minuti ameos galle croci balaustiarum gallie muscate gariofili ciminis tartarici corticum granatorum mirre spice ana ʒ ii. iusquiami opii ana ʒ i ß. fac trociscos aureos. i. dosis trocisci. i. Confectio alia trociscorum ex inventione nostra qui sunt ultimi in intencione hac et ad omnem fluxum ventris et nocivum cum significacione caliditatis. Rx spodii se. ros. acacie ypoquistidos balaustie sandali. gallie croci ana ʒ ii. boli ʒ i ß. opii iusquiami ana ʒ i. fac trociscos ʒ ß. et sit dosis i cum aqua ros.

Capitulum primum de febre post purgacionem

Inquit filius mesue egritudinum aut que hereditant post solucionem occasione solucionis sermonem afferamus. Et primo de febre que accidit post illud. Cuius aut causa est. quoniam aut solutivum fuit multe caliditatis aut acuitatis et derelinquit malam complexionem in corpore. Aut propter conculcacionem materie que debebat expelli sed non fuit expulsa. quare putrescit et fit causa ad febrem. Aut propter occursum motuum corporeorum aut animalium super eum qui solvitur fortitudine. Aut propter occursum frigoris coartantis poros et prohibentis respiracionem vaporum. Aut propter occursum caloris inflamantis medicinam et humores iam motos. Aut propter commestionem festinam super eam quare aliquid de re medicinali cum re cibali penetrat ad venas et fit causa. aut multi fluxus. aut conculcacionis et putrefactionis alicuius materie. Aut quia que debebat precedere medicinam non precesserunt et fit operacio eius in crudum quare fit interdum dissolucio et non evacuacio sed conculcacio et putrefactio. Et ulterius quidem omne malum regimen in medicina potest esse causa huius. Auxiliabimur ergo postquam scivimus causam febris per testimonium rerum que precesserunt inducentium eam. nunc cum eis que opponuntur causis facientibus et abscindunt eas. nunc cum eis que febris intenciones curant. Et plerumque maior est necessitas resistere causis facientibus. Et plerumque curandi febrem et proprie quando malignior est febris. Et tibi super est ista discernere. Verum

Tempus dandi narcotica

Narcotica nocent oculis et sensibus

Medicamen narcoticum expertum

Pille

Trocisci at ...

Trocisci

si fuerit causa febris frigus concludens po-
ros cura eius est amistratio ea que aperiunt
poros et faciunt vaporum exclusionem ex hys
que diximus et sudoris provocatio ad hac
multum est utilis. Et si fuerit quia obviat
ei calor inflamans aut quia medicina
fuerit multe acuitatis et inflamationis.
Cura est cum extinguentibus caliditatem et
refrigerantibus caliditatem ex eis que dixi
mus. Si autem est propter materiam que debebat
expelli et non expellitur sed conculcatur et
putrescit Cura est expulsio illius materie
cum possessione adequationis et preparationis ei
us ad expulsionem. Si autem fuerit propter
occursum motuum corporeorum aut animalium
super medicinam Cura est febris facte ab hys
sicut scis. Et si propter festinam comestionem
fuerit cura est super ea abstinere. Preterea si
febris fuerit multe inflamationis cura est
cum hys que inflamacionem sedant et cum
preparatione aeris et administratione refrige-
rancium ex cibis et potibus et in unctionibus
et emplastrationibus circa cor et epar et
aministratione redolencium frigidorum et medi
cinarum cordialium frigidarum et ultimo cum bal-
neis humidis tepatis et omnibus que febri
bus calidis opponuntur sicut sapientes sciunt
ferunt. Si autem febris fuerit pigra Cura
ipsius usatur quoque cura ipsius causam ut
adequetur et resolvatur et extrahatur et in
terdum cura febrem ut expellatur **Capitulum
ii de dolore capitis post pur-
gationem**

Eius autem eventus est aut propter elevationem
vaporum ad caput quos medici-
na movet et sublevat et proprie quando
laboriose et complete non solvit. Aut propter ea
quod movet in capite materiam et non educit
Aut propter occursum rei extrinsice super venientis
capiti eius qui evacuatur sicut calor et algor
et similia. Quod utique etiam curamus post-
quam scivimus causam eius. Nam si fuerit propter
vaporem qui elevatur trahimus ad oppositum
eius cum hys que diximus. Et si iam ele-
vatus est et fuerit calidus cephalica me-
dimus et curas sic ceteros dolores factos
a sua causa et confide in floronia sapheme
quoniam est potens ad hoc. Si autem vapor fu-
erit grossus frigidus cura est cum hys que
disposicio exigit sicut scis. Sed si fuerit
propter materiam que mota est preter quam fu-
erit evacuata iteratio purgationis est ne-
cessaria post maturationem eius quod est
causa doloris. Et si fuerit propter maliciam
qualitate acquisita per medicinam Cura

est permutatio eius quod convenit **Capitulum
de vertigine post purgationem**

Accidit autem post vapores quos
medicina movet et sublevat
elevatur ad caput et faciunt
motum sicut motus rei agitate quando mo-
vetur aqua motu giratiuo et sicut mo-
tus rerum lenium quando flant venti ver-
tiginosi: aut quando aqua aque obviat
et fiunt voragines. Et illud ideo quia va-
por elevatus facit fumos moveri in concav-
itatibus cerebri et arterijs eius facientes
agitacionem secundum in spiritu et secundum plurimum in lo-
co macionis instrumentorum sensuum Et son-
tit tunc paciens sicut si res super eum volva-
tur et terra sub eo tremat et moveatur
Ex quid curamus hoc modo. Si videris domi-
num in sanguine cephalica incide: Scari-
ficacio autem cartilaginum aurium et ventose
in nucha et in cruribus ad hoc multum con-
ferunt et similiter omne regimen exprimens
sanguinem. Et confert in fine rei balnei
balneo tepato et dulci. Et si est propter aliorum
humorum habundanciam Cura est educcio humo-
ris faciens ea per vomitum aut per ventrem
Et post illud confortatio cerebri cum hys que
disposicio exigit. Et siccatio inferiorum et reso-
lutio vaporum et conversio eorum ad oppositum
Et rectificatio membri mandantis sicut est sto-
machus epar aut splen aut fel aut aliud
Capitulum iii de debilitate visus

Fit quoque propter purgationem
ex siccitate superflua que succe-
dit post evacuationem superflua
quoque ex humiditate coartata in nervo con-
cavo quam dissolvit medicina postquam eva-
cuaverit. Et quandoque ex vapore grosso turbi-
do quem medicina sublevat ad caput et
ad membra visus. Si autem est propter siccita-
tem acquisitam ab evacuatione superflua con-
ferunt humectativa nota ex cibis et potibus
et omnibus que adduunt in humectatione corporis
et membrorum visus sicut balneum et sompnus
et refectio corporis et alia. Et si est ex hu-
miditate quam medicina coartavit in mem-
bris visus Cura est cum pillulis cochijs et pil-
lulis yera et pillulis de speciebus quarum de-
scripcio est apud te. Et distillacione motu-
tum celidonie succo et fenicli et felle alchu-
bugi aut ericij aut aquile aut capre aut
cum collirio de fellibus. Verum si est ex va-
pore grosso turbido cura est reductio illius
materie a qua resolvitur et repressio sublevan-
tionis vaporum cum fricatione inferiorum
et exercitacione eorum et distillacione colliriorum

sicut dixi⁹: Et adminstracō rerū an̄ cibū
ex hys que soluūt sup̄fluitates que sūt
in stomaco sicut est in fusio yere aut a-
loes aut decoctio absinthij aut oximell'
squilliticū aut post cibacōnē eoꝝ que pro
hibent vaporē ciborū eleuarī sicut coria-
drū proprie et citonio et sīlia · Deinde suc-
cedat adminstracō rerū confortantium
ipsum et abstergentiū oculos interdum
et proprē sicut inuitat te necessitas Ca^m
quītū de debilitate stoā post

Nomen conuiē purgacōꝫ
est debilitas stomaci sed qn̄qꝫ
cadit in toto corpe eius et seq-
tur ipam debilitas om̄ ūtutū quarū est
min̄ea · qn̄qꝫ in sup̄iori pte eius et sequit^r
ipam debilitas appetitus · Et quādoqꝫ ca-
dit in inferiori pte eius et sequit^r ipsam
debilitas digestiue · Et qn̄qꝫ cadit in fun-
do ipius et in uillis retencōis et sequit^r
ipam debilitas retentiue Accidit aūt
stomaci debilitas post purgacōnē: aut qa
p̄ eam malicia cōplōnis stomaci acqrit^r ·
Aut quia in moderata inanicō extenuat
et rarefacit corpus eius · Aut quia edu-
citur humor bonus sup̄natans derelinqūē-
do malū in poris eius subinersū aut
adherentem aut in bibitū: Aut quia ali-
quid derelinquit de medicina in stomaco
adherens villis eius · Aut quia mouet in
eo mañam p̄terq̄ expellatur · Aut quia
est medicina de genē adhurēcīū et multi
acuminis quaē uehementer imp̄mit et vlcēat
sup̄ficiem eius agens naꝫ in re multi
sensus uehemencius imp̄mit · Succurē-
mus aūt huic egritudini qm̄ elemētū
est multaꝝ egritudinū · Postq̄ sciuimus
causam eius p̄ testimoniū rerū causanti-
um ipam · nunc cū rebus rectificatibus
q̄ de indignacōne p̄ medicina acquisiuit
stomachus · nūc cum rebus abscindentib⁹
et corrigentibus causas debilitatis Nunc
uero cum rebus confortatibus ipm̄ Nūc
quoqꝫ cū rebus matieꝝ effusione prohibē-
tibus ab alijs mēbris ad ipm̄ qd̄ quidē
mlt̄ociens accidit · Et proprē quādo in ali-
quo minatiuꝫ mēbroꝝ matia exuberat
et est forte in mandando et stomachus est
debilis promptus in recipiendo · Agens
enī et si sit debile facile imp̄mit et proprē
quādo rei est p̄paracio Caūd p̄ing
de indigestione stoā

Et dico q̄ cū de iure solutiuoꝝ
sit s̄m plurimū stomaco nocēē
et p̄parare ei cās et mōs idignacō ·

cōnū p̄ inimiciciā et violenciā q̄ recep-
tori inferūt et natuē ipius · Satagen-
dū est causꝭ et modis indignacōni resistē
et proprē cū hys que addunt in ūtute ei⁹
cū successione conuemētis quietis et sopni
et cū successione gradacōis cibi et elcōne
eius et proprē talis ut confortet et coadu-
net stomaci p̄tes et remoueat qd̄ de laxitu-
dine stomachus p̄ solucōnē acq̄siuit Ne-
qꝫ p̄mittendū est illos qui ıntra p̄inguia
et mollia pulmēta post solutiuū festina-
ter p̄ponant cū relaxent et mollificent
stomachū repleatqꝫ et fastidiū generent
et nauseā licet sorbicio insulsi tal' inter-
dum conferat et proprie quādo necesse est
medicine audaciā trāsmutaē a mēbris
intrinsecis · est enī de genē lauatiū et cito
lubricitaē facientū · Propinādus igitur
est cibus qui aggreget et coadunet stoma-
chum et p̄tes laxas eius et addat in ūtu-
te eius sicut sūt cibi proprie acetositatis
pauce qui ex aromaticis et stipticis condiū-
tur sicut sunt inula et segles et similia
et sit eoꝝ exhibicō pauce quātitatis qua sto-
machus non grauetur p̄ ueniendo grada-
tim usqꝫ ad id cui⁹ exhibicōne stomachus
consueuit: Et ne p̄tereas qn̄ cadat in cib⁹
eorū et in cibus inita et succꝫ agreste
et citonia et maciana et succus granatorū
et sumach et sp̄es aromatice et citonia co-
dita et inula et sīlia · Potus eoꝝ sit vinū
odoriferū et leue decetꝭ p̄ mixcōis cum
aqua sicut in quā sol parū impressit cui
sup̄ roret^r aqua roš · Dulce aūt vinū in
hac hora est malū et vinū grossū sīliter
et turbidū Et uitet aquā calidā et frigi-
dam ueri frigoris prorsus: mollificat enī
stoūm et disgregat ūtutem eius Illa uerō
debilem calorem deicit in eo · Potus aūt
ipoꝝ sit paucꝫ neqꝫ confidendū in siti eorū
neqꝫ satisfaciendum Sed tollerācia sup̄ sitim
est ex eis que stomachū purificant · Vitet
aūt p̄inguia et fructus et pisces et cibos ma-
le digestionis et mali nutrimēti et coytum
et irā · hec enī faciūt sup̄ medicinā faci-
unt corpus senescere aut cadē in morbos
Ex rebus aūt post assūptū farmacū stoūm
rectificatibus et corpus totū et restituēti-
bus ipm̄ ūtuti sue est sopnus · Sedat · n ·
quas ex agitacōnibus euacuacōis indig-
nacōnes stomachus acquisiuit · Et elcō ci-
bi et potus et paucitas eoꝝ et quies ⁊ aer
p̄paratus ad temp̄iem ad gaudiū et delicie
et omē regimen tale · Et scito q̄ balne-
um est ex eis que magis ledūt nisi forte

quis in moderate soluatur: tūc enī balne-
a necessaria esse diximus. Et hoc est q̄ vnū
quēq; sup euacuatōne celebrare oportet

Canon secundus

In abscisione uero causarū debili-
tatis stomaci canon est quādoq;
oportet res eas abscindētes nō
euacuari a rebus ipsū confortātibus ut
succedant sibi inuicem ut saluet̄ incēa
Et hoc faciem⁹ cū auxilio medicinarū
cordialiū et stomaticarū. Verū si stoī
debilitas contingit ꝑ malicia cōplexiōis
acquisitā ei ꝑ medicinā. Cura est ꝑ mu-
tacio eius cū eo q̄ conuenit ei. Si aūt
fuerit ꝑpter rarefactione et extenuatio-
nem parietū stomaci acquisitā ei ꝑpter
solutiuū Cura est difficilis. Verū satā-
gendū ut curet̄ cū regimine reductiōis uir-
tutis eius paulati ex vna pte cū quiete
et exhibicōne ciboꝝ boni chimi velociter
nutrientiū: et paucē quātitatis sic sunt
vitella ouoꝝ recenciū et sorbiliū et epa-
ta gallinarū pinguiū et iunenū 7 ale-
cinum et pulloꝝ et vinū odoriferū. Et
ex alia pte cū adminstracōne medicinaꝝ
agregantiū uirtutē ipius sicut sūt medi-
cine stiptice boni odoris et nō fortes. Et
conferūt in huiusmoi dispositiōnibus em-
plastracōnes sup ipm ex rebus odoriferis
et stipticis conseruat enī in eo calorem q̄
forsan resoluit̄ per raritatē eius. Et
si res tantū exuberat q̄ ꝑ ducat ad ethi-
cam stomaci. Cura est occupari in admi-
strando huectantia uirtute ex eis que
diximus. Si aūt fuerit debilitas stoī
ꝑpea q̄ eduxit humorem bonū medicina
et derelinquit malū. aut quia mouit
materiam et nō eduxit cura est eductio il-
lius matiē et deinde redi ad hoc ut con-
fortetur stomachus. Et si fuerit ꝑpea q̄ ꝑ-
ticula medicine adheret in villis stoma-
ci cura est cū eo q̄ diximus. Si autem
fuerit ꝑ excoriacōnem in stomacho fac-
tam Cura est cū eis que coniūgūt uir-
tute consolidacōnis et confortacōis si sit
recens. Et si fuerit antiqua cū eis que a-
gregāt uirtutem mundificacōnis quāq; et
quāq; consolidacōnis et confortacōnis

Canon tercius

In confortacōne stomaci debilis sūt
tria regimina. primū est abscisio
rei ledentis sicut te sciē fecimus
Scdm ut administres que aufferunt
laxitudinē sicut etiā diximus. Tercium
ut administres ex cibis et potibus 7 aliis
generibus administracōnū omē illud in q̄o
est confortacō et uirtutis reparacō cū aux-
ilio aromaticoꝝ stipticoꝝ et rerū pau-
ce acetositatis et rerū eaꝝ propē que
sunt in pmo gradu aut 2° in quibus na-
tura delectat̄ et nō ꝑtermittas in hoc tri-
plici regimine quin confortet̄ cor qm̄ est
thesaurus uite

Canon quartus

Postq̄ aūt euacuaueris stomacū
ab humore ad ipm effuso et uelis
ne ad huc ipm iteꝝ recipiat
Regimē eit duplex. Primū est conuersio
matiē que effunditur ad diuisum eius si-
cut iam dixi cum fricacōnibus et ligacōni-
bus extremitatū et aliis ꝑter balnea
Scdm est uirtutē stomaci coadunare et co-
fortare ipm ut nō recipiat qd ad ipsū
effundit̄ ex aliis mēbris. Virtus enī vni-
te est nō recipe sed fugarē contrium

Canon vi de siti post purgacōnem

Quandoq; sitis ꝑ occupat purga-
cōnem antequā euacuet et quāq;
succedit ei et quāq; succedit
superfluitati opeācōnis eius. Preoccu-
pacio aūt sitis fit aut ꝑ aliquid qd ē
expte medicine. aut ꝑ aliqd q̄ est exp-
te stomaci. aut ꝑ aliquid q̄ est ꝑ aliq̄
q̄ est expte eius quod est euacuandum
Dispositō aūte medicine fit causa si-
tis si calida sit aut acuta. aut salsa. aut
amara aut quolibet excitatiua. Et dis-
positio receptoris fit huius causa si posit⁹
sit propē sub domino calitatis aut siccitate
aut amboꝝ. Euacuāde aūte matiē dispo-
sitio fit causa huius qm̄ est receptor po-
situs sub domino calitatis humoꝝ et acuto-
rū sicut colē rubee propē et salsi humoris
q̄ si cū bonitate opeācōnis medicine suc-
cedit sitis reprimit̄ nisi forsan malicia
cōplexionis derelinqueret. Si aūt stoma-
chus posit⁹ fuerit sub domino frigidorū hu-
moꝝ pinguiū uiscosorū et flegmaticoꝝ
sitis nō fit. sed si tunc cū bonitate opera-
cōnis medicine succedat sitis bonitatē ac-
quisitā ꝑ eā significat. Et hoc est illud
q̄ ypo. uerificauit cū dixit nō siciētem
ꝑ plenitudinē suā et iteꝝ supto farma-
co nō siciētem oportet deinde ac deinde su-
mat usq; dum siciat. Et estimauit ruf-
fus oportē semel simulq; sm̄ sentēciā ypo.
exquisitissime euacuarē usq; dū succedat si-
tis. Et nō est recordatus smonis eius in
epid nō oportet inquit ad ultimū ꝑuenī-
re euacuacōnis cū ope cataractici terretur
enī ex hoc natura. Et dixit Gal. Eligi

pinguiū viscosoꝝ calidoꝝ

ex duabus viis hac in colluvione quam me-
lior est iteratio quam multiplicatio. Laudatur
autem sitis secundum hanc intencionem post pur-
gacionem. Et dixit Johannicius significa-
tio laudabilis est sitis talis et proprie
dum continuatur ei tres alie significationes
laudabiles scilicet levitas iocunditas et quies
superfluitati aut operacionis catartici suc-
cedens sitis non est quam ypo. consideravit
superflua in amicis in ethica et estuatio-
nem stomachi et siti et asperitatem eadem facit
unde plus terroris quam bonitatis est signum.
Dico autem quod in siti quam ypo. obmandum
consideravit non est nisi cum tollerancia et
sompno sedant enim eam ad hoc ut confor-
tetur digestio stomaci. Neque confidas in ex-
hibicione multi potus destruunt enim virtutem [subito]
et addit potus in sitim quod minuit et fa-
cit eadem in operaciones malas et eam ad
ydropisim. In siti autem facta propter caliditatem
stomachi cura est blandiri ei usque catartici
compleatur operatio. Et post illud si mala com-
plexione dereliquerit cura sitim. Curetur
autem cum eo quod per mutacionem eius faciet cum
eo quod convenit. Et cave ne sub pedites
naturam cum administracione multi potus sed
frange siti cum aliquo quasi lambendo ex
hys que sapientes scripserunt. Succedens
autem sitis si sit in amicorum superflue cura
est omne regimen addens ad humectacionem
cum racione et digestionis confortacione ex hys
que dicta sunt **Capitulum vii de singul-
tu post purgacionem**

Singultus est locus spasmosus
stomaci factus a re nocente quia
fit contractio partium eius agregan-
tium se in se ipsas cum forti motu. Cuius even-
tus in farmacia accidit duobus modis aut
enim supervenit purgacioni aut subsequitur
eam. Supervenio autem eius interdum est propter
catartici disposicionem interdum propter disposicionem
materie mote per ipsam. Disposicio autem catar-
tici aut est caliditas excessiva nocens mordi-
catione sua aut est siccitas corrugans et con-
trahens. Factus autem a materia quam movet
catarticum quando accidit ut moveatur aut est
materia calida acuta mordicativa ut effundi-
tur in stomachum in ductus nocumentum contracti-
onis mordicatione sua aut est materia
grossa frigida agregans et replens ut
dissolvatur ventositas grossa et replens et
extendens tunicas eius. Succedens autem
singultus operacioni catartici est ille qui fit
a siccitate acquisita propter excessum evacuatio-
nis superflue que autem non dum confirmata est
sed est ut confirmetur aut iam confirmata
est et est sic narravit ypo. significatio timo-
ris. Et dico quod factus propter illud quod est ex parte
catartica curatur cum administracione successio-
nis rerum alteracium virtutem eius. Et factus
a materia quam movit catarticum curatur blan-
diendo acumen eius usque conteritur cum successio-
ne alteracium quod de vestigiis in pressionum
remanet. Factus autem a siccitate non con-
firmata curatur administracione humectan-
tium et aliquando removetur. A siccitate
autem factus que iam sigillavit curam non
habet sic ypo. dixit in aphorismis et posteriores
postea dixerunt **Capitulum viii de do-
lore stomachi post purgacionem**

Accidit dolor stomachi post purgacionem
aut a malicia complexionis simpli-
cis vel diversa quam sigillavit farma-
cum aut ab excoriacione facta per illud aut
ex ventositate acuta pungitiva calida. Aut
a ventositate grossa frigida mota per ipsam
et non resoluta. Et si fuerit a malicia com-
plexionis cura est per mutacionem illius cum
eo quod convenit si est sine materia. Sed si est
cum materia oportet ut adequetur et ma-
turetur deinde expelletur. Et si fuerit propter
solucionem continuitatis curetur sic diximus.
Si autem fuerit a ventositate calida vel frigi-
da curetur cum resolventibus ipsarum ex hys que
sapientes scripserunt **Capitulum ix de exco-
riacione viscerum post purgacionem**

Excoriacio viscerum accidit aut far-
maci virtute aut a materia acuta
mota per ipsam scissiva aut ulcera-
tiva. Et nos iam diximus medicinas quarum
proprietas est scindere et excoriare et loque-
mur de eis in particularibus. Et tua quidem
super est utrum in superioribus aut in inferioribus
excoriacio sit cognoscas et aut mediis. Et
scitur illud per dictas situs doloris et puncture
et per dictas speciei processus egregulatoris
et per alia que sapientes scripserunt. Cum curam
etiam excoriacionis tradiderunt qualiter earum
que a superioribus aut inferioribus aut
mediis conveniunt curare. Et te quidem oportet
scire illud. Et si estimetur a vestigio a me-
dicina delicto illud accidere cura est cum
hys que medicine virtutem frangunt et
expellunt a corpore et postea cum hys que
in carnandi et consolidandi virtutem habent.
Et si contingit a materia acuta et excori-
ativa. Cura est adequatio materiei illius
et blandicia ei post illud ut facile expel-
latur ut non cadat nocumentum. Deinde est ne-
cessarium secundum consolidativum quod diximus
Capitulum x de egestione sanguinis post purgacionem

Accidit ab excoriatione intestinorum aut quia medicina fuit earum que aperiunt venas apertione superflua faciente manare sanguinem sicut est colloquintida propterea et cucumer asininus coloquintida. Aut quia per ipsum pervenit ad ultimum evacuationis per eius actionem superfluam: quare virtus nature infert et cogit in preiudicium eius manare sanguinem. Et nos quidem de excoriatione iam diximus. Et si accidit per apertione venarum cura est 2ª quam diximus et propterea cum hys que membrorum partes coadunant confortant et consolidant. Si autem accidat propter contraria quam medicina ultitate consequitur evacuationis superflue curam iam diximus

Cap. xi de tenasmo

Est ab excoriatione post purgationem contingente aut propter acuitatem medicine aut propter magis per eam motam. Et quandoque contingit quod ano eius qui evacuatur obviavit frigus ledens quare est appetitus egrediendi medosus cum pondere. Et Cura eius est cum collirijs et emplastris et emplastrationibus secundum quod exigit dispositio ex eis que sapientes scripserunt

Cap. xii de lassitudine et virtutis debilitate post purgationem

Contingit quandoque post inanitionem superfluam facientem cadere in prostratione virtutis: propter quod laudat Gal. electuarium uvarum quod exquisitissime evacuant et laudavit tollerabilius esse in morbis plenitudinis cadere quam in anitionis. Et corroboravit sermonem suum istud per sermonem ypocratis dum dixit possibilius est inanire repletum quam inanitum replere. Et dixit Johannicius possibile vel impossibile curam ad virtutem referimus in omni salvamento vel casu hoc fieri contingit. sed salvior in repletis quam inanitis est. ymo est in eis sicut cadens quia possibilius est repletum inanire quam econtra. Et plerumque debilitas accidit corporis a malignitate farmaci relinquentis malitiam complexionis et a fatigatione nature per immiciam eius cum ipsa: propter quod laudat democritus medicinam fortem debilem facere et malignam in volumine. Et nos quidem hoc in tota libri protellatione tradidimus. Et quandoque contingit per occursum caloris et estus super eum qui solvitur. quare fit resolutio caloris et spiritus exalatio et divisio a basi et radice. Ira quoque super medicinam et sollicitudines et coytus et labor et omne malum regimine est cum hiis

Cap. xiii de spasmo post purgationem

Accidit quandoque in purgatione ex ea. Et accidens in purgatione quandoque fit propterea quod medicina multam movet materiam et non educit que medium declinat ad nervos et lacertos et replet eos et extendit illos corum et augmentat secundum latus et mutat eos a longitudine naturali sua. quare minuitur in breviatione et contrahitur motu laborioso sicut trahitur corda arcus. tunc accidit ut abbrevietur a longitudine sua. Et propterea ut illud eis accidit sicut illi propterea quorum habitudo est plenitudinis multe et habet corporis ductos artos. Et qui habet excessus humiditatis in nervos. Et qui se subpeditat multo vino sepe. Et quandoque accidit propterea quod medicina sublevat multum vaporem turbidum grossum ad nervos cum ventositate inflativa et fit causa eius. Et quandoque accidit propterea quod ei qui suscepit farmacum obviavit frigus vehemens nervos ledens et lacertos quare conspissant et contrahuntur ad sua principia. Et quandoque fit propterea quod medicina fuit earum in quibus est qualitas venenosa que pervenit ad nervos et lacertos operatur contortionem in eis unde non fugiunt et agravant ad expellendum ipsam. factus autem ex purgatione est spasmus siccus et est quem ypocras condempnavit esse mortalem et propterea quod accidit ut confirmetur. licet autem spasmi facti a plenitudine sit cura febris et propterea super invadens sicut ypocras dixit non in preiudicium eius consultum hoc exceptum est. Est enim spasmus a plenitudine quod non tamen quidem febre non curatur. Verum etiam est eius causa adductionis ad malum sicut factus propterea quando materia multa mota per farmaciam febris faciens eam agitare ventositate qua plus nocerat. Cura autem eius vera est festinatione in subtractione materie mote ad invadendo medicinam et acquirendo ei facilitatem qua fiat plenitudinis evacuatio. Et si videas oportere illud fiat etiam illud cum fortitudine eductionibus: deinde redi ad rectificationem malarum impressionum sigillatarum in nervis et lacertis et confortatione eorum et cerebri et nuce et corporis totius. Et si accidat per elevatione vaporum cura est regimine quod diximus et omne convertens vaporem ad oppositum et divisum ex hys que diximus. Et si accidit per occursu frigoris Cura est omne quod calefaciat nervos et lacertos cum proprietate. Et si accidit per qualitatem venenosam Cura cum eis que cito audacia eius transmittunt a corpore sicut iam diximus nisi cum eis que nervos et lacertos rectificant et auferunt impressiones

malas factas in eis. nunc etiam cum eis que confortant eos. Spasmum autem factum post evacuationem superfluentem dixit ypo. esse mortalem. Hic namque spasmus de siccitate est quod sic dixi non recipit curam si confirmetur. Si autem non est confirmatus curetur cum regimine humectativo et cum additione in cibo et sompno et similibus

Incipit tabula solutivorum mesue

Capitulum primum De Aloe
Mirabolani citrini kebuli yndi Capitulum ij
Emblici Capitulum iij
Bellirici Capitulum iiij
Reubarbarum Capitulum v
Cassiafistula Capitulum vj
Tamarindi Capitulum vij
Manna Capitulum viij
Aqua lactis Capitulum viiij
Rosa Capitulum x
Viola Capitulum xj
Absinthium Capitulum xij
Sticados Capitulum xiij
Fumoterre Capitulum xiiij
Eupatorium Capitulum xv
Epithimum Capitulum xvj
Ysopus quod vocatur hasce Capitulum xvij
Ysopus montanus Capitulum xviij
Pruna Capitulum xix
Psilium Capitulum xx
Capillus veneris Capitulum xxj
Asarum Capitulum xxij
Galli et galline Capitulum xxiij
Volubilis Capitulum xxiiij
Medicine laboriose solventes ~~Capitulum xxv~~
Stramonea Capitulum xxv
Turbith Capitulum xxvj
Agaricus Capitulum xxvij
Colloquintida Capitulum xxviij
Polipodium Capitulum xxix
Squilla Capitulum xxx
Hermodactilus Capitulum xxxj
Yreos Capitulum xxxij
Cucumer agrestis Capitulum xxxiij
Centaurea Capitulum xxxiiij
Cartamus Capitulum xxxv
Been Capitulum xxxvj
Lapis armenus Capitulum xxxvij
Lapis lazuli Capitulum xxxviij
Sene Capitulum xxxix
Sal et eius species Capitulum xl
Baurach Capitulum xlj
Sarcocolla Capitulum xlij
Serapinum Capitulum xliij
Euforbium Capitulum xliiij
Oppoponacum Capitulum xlv
Mezereon Capitulum xlvj
Alkebram Capitulum xlvij
Lussi id est serpentaria Capitulum xlviij
Esula Capitulum xlix
Ciclamen Capitulum l
Aristologia Capitulum lj
Abelmeluch Capitulum lij
Lacthuce (?) et genesta Capitulum liij
Elleborus Capitulum liiij

Incipit liber secundus de medicinis simplicibus

Protellamus hucusque sermonem intencionum rectificationum medicinarum solucionem facientium in sermone universali et posuimus distinctiones in intencionibus et modis cum conditionibus solempnibus ut inveniatur expositio relationis sicut iuvat summa preclara aggregans res intencionum huic necessarias. Volumus autem nunc de singulis earum singulariter capitula explicare quod querit est de esse earum et posse et emendatione malicie earum in ipsis aut redundancium in toto eas complectentia in quorum complemento complebitur liber totus. Auxiliatorem igitur petamus deum ad quem cuncta respirat et a quo omnes misericordie prodeunt qui sit benedictus. Et ponamus in principio in particularia solutiva singula capitula de medicinis benedictis in quibus non est venenositas salus quod non ponunt operationes suas ut in corpus cadat per eas nocumentum. Et preponamus omnibus capitulis Aloem

Capitulum primum De Aloe

Aloe est de melioribus et sublimioribus medicinis habens prerogativa super alias medicinas. Quoniam enim intencio solutivi sit sermo plurium debilitare virtutes et membra que sunt inimica virtuti et afferre eis nocumentum propter id quod dixi cadit hec intencio ab aloe. Non solum enim non nocet ymo invenitur ad confortationem membrorum debilium addere et ad reditionem eorum in primas virtutes conferre. Res ad quam nisi ad unum videtur nocumentum facere. Aperit enim orificia venarum aperione sanguinem manare facere. Et ipsum est aliarum medicinarum rectificator bonus. mixtum enim cum ipsis et proprie cum eis que solucionem faciunt dissolvendo medicinas ipsas rectificat et nocumenta earum removet. Et neque exspoliande sunt

Modo de bonitate aloe

a p mixcone eius cu eis est em regu-
lans et rectificans eas Et illud io qm
ex pte sube sue opponitur subtilitati et
acumi earu. Et ex pte sui effectus eas
in soluedo iuuat. Et ex pte proprieta
tis sue q de ipar malicia est in mebris
facile impimi remouet ipm tn in se e
tarde solucionis **Electio** Aliud est q fit
in sucutr aliud in psia. aliud in arme-
nia aliud in arabia Et meli9 ex eis
est sucutrinu post illud psicu. deinde
armeniu. et deterius est arabicu.
Verificatores aut in quinq propetati
bus laudauerut pfectu aloem in co
lore scilz odore sapore ponde sba cu
codicionibus in ipis. In colore qz ut sit
coloris citrini declinans ad rubedinem
in quo sit claritas. et si est diuisitas i
colore hoc sicut est color epatis decli
nat eius bonitas ab illo qd est clarz
Et oportet ut sit odoris boni proprij no
extranei acquisiti p alterm. Et sapor
eius sm conuenientiore modu considera
cionis eius debet sentiri in pmo gus
tu dulce declinans ad amaritudine
. Et sit ponde leue et quato est leui9
tanto est melius. Et sit in suba suaue
teneru abile ad frangendu. quantu
em ab hys propietatibus e remocior ta
to est deterius. Antiquu aut denigrat
tepus Et tua mr est cognoscere quid in
ipm cadit de adulteracione. Sophiste
em lauat ipm lauacione qua ptes ei9
inmunde et grosse sepent deinde lauat
in aqua maris et pauci excori lauacoi
bus pluribus deinde pmittut exiccari
acquirentes ei p hoc luciditate et colo
re citrinu et odore boni. Veru odor d
occultat fallacia **Coplo et opetas**
Est aut oploms cale in 2o gradu sic
ce in 3o et est excitatiu sine mordicatoe
consuptiu supfluitatu. et pss uas a pu
trefactone et ei hoc est propriu aput
tn orificia venaru Et dicut quidaz
q ledit epar elicpdo ipm et videtur
q sit illud p apronem qua efficit in
venis. Veru rectificaco acquirit ei ut
conferat epati Et in aloe quid loto mi
noratur eius soluco et additur ei ut sit
stoi confortatiuu In no loto uero est
econtrario Et etia p mixtu cu melle est
minoris solucionis et minoris attractois
et est maioris abstersionis pcui illius p
quas est trasitus **Rectificacio** Et tria sut
in eo in quibus cadit correctio scilicet qm

est de tarde solucione facietibus quia opor
tet ut sumes ipm cibari differat. Et qa
opeaco sua no multu extenditur in corpe
vix em p trasiens est epar nisi in quan
titate exuberet. Et quia venar orifici
a aprone sangne spgente apit. Et
nos obui9 hys cplat rectificado ipm Ac-
quiri9 em ei cita et velore et facile opa
cione cu spebus elephagine subtilib9
et acume habetibus sicut ubi gea cu
mace micemustato cynamo spica calamo
arotico cubebe squinato assaro mastice ga-
riofil de quibus ptes equales et excoti ps
media bulliat in sextuplo ear aque
usqz ad tria eius cu facilitate et accipe
pro qualibet libra aque illius aloes ʒ vi
et pmitte sicari pius in vmbra et pfice
exiccatone eius in sole. Quida aut
et bn rectificatibus faciut sile cu specie
bus pigre gal. Citat em eius operaco
nem ysopus Cynamu et cassia Et qui
da dat in fusione aloes in aqua specru
et citatur effectus eius Et acquirimus
ei ut extendatur eius virtus ad ptes remo
tas cu rebus q addut ad vigore eius
sic collonquida prope et turbit et silia
addatur in aqua specru que fiat ut dixi9
Aut fiat illud in aqua casei. Aut fiat
ex eis pille aut troc aut cadat ea cu
eo in cofectioibus silibus. Remoue9
aut nocumetu q impmit in venis rec-
tificado ipm cu ad misticacone bdelij cu
eo aut dragagato. aut mastice. et silibz
In Aloe aute q elongatu est et declinat
a propetatibus quinqz bonis magnificatur
hec tria que dixi9 Et adhuc eciā est
conturbatiu faciens dolore uetris et noc9
stomaco et epati et soluedo impmit labo
rem in stomaco et intestinis Et aliqn
remanet virtus eius in eis et facit solu
cone exire sangne et est maxime no
cens emorroydibus et ano. Et nos
rectificauim9 hec lauado quousqz ptes in
mundar fiat abstersio. et in fundendo in
aquis specru et ad vngendo ei que lubri
care faciut Et nichil est tam magni
ficu ex rectificatibus sic bdeliu et draga
gatu Et si sup ipm bibatur aq ordei cu
oleo mitti aut decoctione passular aut
aqua tepida et mel trasmittit audacia
eius a corpe **Posse** Solucione educit co
lera et fleg et mudificat caput a beis et
stom et confert iuuametu magnu dolo
ribus eor et cofert in flamacoi stoma
ci et siti et dol eius ex cola factis Et qui

Velocitas solucionis aloes

Extendentes virtutem eius ad partes remotas

Remouent nocumentum eius

assiduat acceptionē eius diebus cōtinu
is nō inidet in corpe suo neq; in instru
mētis sensuū suoꝝ egritudinē que non
sit abilis sanari et cōsuat a putrefac
tiōne ita ꝙ essent cadauera et proprie
inixtu cū mirra sanat ulcera put'da
mala exiccat em̄ sine mordicaciōne ❡ Et
ablucō eius in vino aut aqua roſ aut
succo feniculi ꝑpato abstergit oculos et ad
dit in uisu et stringit lacrimas ꝓꝑm quid
acuit sensum et racōnē et confert epati
et aufert yctericiā nocet tn̄ emorroydi
bus in ano quia ꝓꝑ caueat ab eius ac
ceptione pacientes lesionē in ipis ❡ Ca
ue ergo dare aloe in tēporibus frigoris
excoriat em̄ et solucōne educat sanguinē
Dosis eius est ab aur' ʃ usq; ad ʒ ij ꝛ
in infusionibus ab aur' j usq; ad ʒ iij

Capl'm 2m de Mirabolanis :—

Q[69]Vidam estimauerūt ꝙ mira
bolani citrini et nigri yndi et
kebule sunt ab eadē editi ar
bore et ꝙ citrini sūt in maturi et nigri
yndi sunt in quibus puenit maturacio
et cōplecō Et dixerūt ꝙ arbor eoꝝ est debis
ferentibus et ꝙ citrini sunt de p'mo g'mine
et nigri similiter · kebulos uō s'm tullit ger
men Et quidā dixerūt ꝙ de diuisis nas
cuntur arboribus et est illud qd' creditur
❡ Opiniones enim eoꝝ eciā diuise sūt ipsi
quoq; de medicīs benedictis sunt · nō enī
debilitāt cū solucōne sua : ymo cōfortāt
stōm et proprie uiscera et ꝑpant et ad
unant ꝑtes eoꝝ et cōfortāt cor et epar
et corpus totū Neq; nisi ad vnū vide
tur nocivi · acquirūt em̄ ꝑpatis ad hoc
ꝑeos opillacō et ꝑprie paratis eadē in ip
sas ″ Sūt aut de ꝑfecte rectificatibus
medicinas que habent acuitatē et pur
gāt dissoluendo Magnifice em̄ adinuenī
qui cos et prope citrinos cū scamonea
miscuit reprimit em̄ ea ꝓꝑ obuiacōnē
sbaꝝ et qualitatū ad inuicē et eā in sol
uendo iuuāt Electio Citrinos in quinq;
propretatibus laudauerūt sapientes · me
liore ut sint multe citrinitatis declinātes
ad viriditatē · Et sint in ponde g'ues et
densi · Et ut in fractuīs suis inueniatur
sic grossitas · Et ut sint grossi et quāto
grossiores tāto meliores · Et sint sub nigri
declinātes ad rubedinē · Et ut cortex eorū
sit spissus densus cōplectens ossa parua
❡ Et laudauerūt kebul' in quatuor pro
prietatibus ut sint grossi et quāto gros
siores tāto meliores · Et sint sub nigri ·
declinātes ad rubedinē et sint g'ues in
pondere citē submersionis in aqua · Et sīt
habētes spissitudinē corticū suoꝝ ❡ Nigros
quoq; et yndos laudauerūt in quinq; pro
prietatibus et cōfracti ut sint nigri den
sitatē habētes sube Et sunt grossi et g'ues
et carētes ossibus Quāto ab hys elongāt'
propetatibus · tanto a bonitate sūt remoti
Complexio et proprietas Omnes sūt
frigide · cōplexiōis in p'mo g'du sicce in 2o
et sunt exiccatiui cōsumptiui sup'fluitatū
put'darū ꝑpatiui et coadunatiui ꝑtiū in
quibus accidit laxitas et mollificacio ·
Rectificacio Tria sunt in eis ꝓꝑ que cadit
cōrectio in ipsis · faciūt em̄ cadē in opillacō
nem et proprie ꝑatos cadē in illa : et quia
facile adherēt in uillis stōi et ꝑtibus intes
tinorū : et quia dimittūt uestigia cōstringa
cōnis in ipsis · et nos emēdamus ꝙ timem'
de eo qd' diximus : p'mo prohibētes penitus ex
hibicōnē eoꝝ in ipis et omnibus ꝑatis cadē
in opillacōnes Et in uō ꝑatis miscenda st'
ea cū ipis que oppilacōnē fieri prohibent
sicut aliqua ex diureticis notis · et infusio
eorū in aqua casei remouet hoc nocumē
tū ab eis · Et succus fumiterre valet sil' ꝛ ab
sinthiū et agaricus et reubarbarū et spica
et similia ❡ Et emēdamus ꝙ pot prouē
nire de eo qd' diximus in herē uill' stoī misce
do cū eis que remouet ab ipis adherencie
intencōnem et acquirāt eis lenitatē sicut
si confortent' al' cōfricēt' cū olō amigdalaꝝ
dulciū · aut cū oleo roſ · aut cū olō viol'a'
sisamino · aut salte cōterāt' cū eis amigdale
dulces · passule quoq; et mel caꝝ lenificat
eos et confortāt operacōnē eoꝝ et sūt pro
prij iuuati cū eis silr acquirit eis cassief
et mole cōdite et terenia'bin et tamarin
di et similia · Quidā aut dixerūt qm̄ nō
est bona ꝑmixcō eoꝝ cū medicina labifica
tiua et lenitiua qm̄ opiones eorū inuicē ipm
se perimūt · Et ego nō uideo illud ymo re
mouet' ab eis per ipas adherēcia et cōstri
gacō et acquirit' solucō facilis ❡ Et sci
to ꝙ decoctio acquirit eis uehemenciorē
oppillacōnē ꝙ sola infusio : Et infusio mīo
facit esse opillacōnes ꝙ infusio coctio · Et
assacō minorat eius solucōnē faciens ipsos
constipatiuos plus ad hur magis rōbusti
cio ❡ Et triti quid plus soluūt et plus
uestigia dimittūt constipacōnis in viis ·
In fusi uō mīo faciūt illa Et in fusio q'
dam eoꝝ cōpetit quādo solū querit' cōstrictio
et eoꝝ cōtritorū exhibicō · qn̄ querit' cōstipa
tōnis impressio Et quāto magis cōterūt'

etiā ut sunt sic alcohol melius celebrat' id
Et kebuli quid conditi inṁoris sut solutio
nis et maioris confortacōnis mēbror intri
ncor Et nō conditi faciūt contrariū Mo
dus rectificacōnis eor satis utilis acqui
rens eis saporem boni et emēdans que
cumq3 timēt' de eis etiā est ut sumat'
de mirabol' citris quātitas q̄ volueris et
si hoc in estate et in funde sup eos olei
amigdal' dulciū quātitatē qua cōfricā
do liniat' ubē et siccent' in sole et semp
cū modice cōfricādo sup rorēt' oleū
et fiat illud p triduū deinde de uino et
p triduū cū aqua zuccari aut aq̄ casei
cū pauco zucāo cōterat' in sole sup eos
antea modice cū aqua pdcā rorando
deinde fiat troc' ex eis et siccēt' in umbra
Et sut quedā que separant in eis q est sm
spem ab eo q est sm naturā Et est mo
dus solempnis. Infundūt enī eos in aq̄
casei q sūptū est ex capris post cōtricōnē
eorū et ponūt pondus eor ad ptē unam
et aque caseī ptes xii et ponūt in vase
vitreo stricti orificii et dimittūt p dies
octo postea decoquūt bulitōne una.
deinde postq̄ manibus confricauerint
colāt et dimittūt aquā etiā siccāt et faci
unt trociscos ul' pillas Et sūt qui addūt
cū eis de medicinis bndictis quas volūt
sm exigēciā intencōnis eor et faciūt sic
Et enī est opus magnū magisterii Mo
dus condiendi kebulos accipe ex eis hūid
si fieri possūt ul' humectatis sm arte qua
humectari possūt quātitatē quā volueris
et cū stilo puge eos undiq3 et decoq̄ eos
in aqua cū facilitate usq3 dū sufficit: p9
hoc dimitte eos p diē unā sup tabulā
et exp̄ime aquā eor et submerge eos in
aqua mellis et p duos dies dimitte eos
tūc coque eos lento igne et quādo cocti
fuerint recondē eos in vase vitreo et da
post vi mēses Ars aūt in humectādo
eos accipiat' hoc mō Infundat' in aq̄
plima et expandat' radiis sol' p dies viii
deinde accipe magnū vas sicut dolium
ul' saltē fiat fouea intra in loco humoro
so ubi mit' multā arenā humidā disiuncti
sepeliāt' sepe ac sepe desup aquā infū
dendo et innouādo arenam de tercio in
tcm diem usquequo tumefiat et humecte
tur hic ēnt modus humectacōnis eor **Posse**
Mirabol' sūt ex eis que faciūt iuvenes
esse iuvenescē et acquirūt colorē bonū
et bonitatem odoris et sudōis et generāt
gaudiū et hylaritatē et confortant cor

stōm et epar et conferūt tremori cordis et
pparāt et confortāt et mūdificāt stomachū
et cōferūt emorroydibus et extinguūt in
flamacōnē colē Sed citrinor opācio
in hoc est pcellens ipi enī solutōne edu
cūt eam. et cōferūt cōplexiōnē calidam
habētibus et eor fricacō cū aqua agreste
aut aqua roš aut succo fen' abstergūt
oculū et aufert sup calefactōnem epatis
eius et facto exinde alcohol stringūt lac'
mas et cōferūt mollificacōni oculorum
et cōferūt t'tiane et febribus colicis t'ti
anis Et cōditi quid' cū mastice sanāt
ulcera et desiccāt ea kebuli quoq3 solu
cōne educūt fla et addūt in racōne et
clarificāt visū et propē cōditi et mūdi
ficāt stōm et confortāt ipm et conferūt
ydropisi et febribus antiquis Nigri
aūt Indi solutōne educūt melācoliam
et colerā adustam et cōferūt melancolie
et tremoī et clarificāt colorem et cōferūt
lepre cretane **Dosis** Pocio citrinor citrino
rū est a ʒ ii usq3 ad v. et infusor a ʒ v.
usq3 ad xx. et poco kebulor citror usq3
ad ʒ iiii. et infusor a ʒ iiii usq3 ad xx
ul' x. Et poco indor est sicut kebulorū
Ille aūt qui sumit eos timeat boream
sup iuvenetem et pisces abhorreat

Caplm tercīū de Mirabol' emblicis

Emblica sut ex medicinis confor
tātibus stomachū cor epar et ins.
ocera **Electio** Meliores sunt
ex eis habētes fenestra grossa densa et g̃
ina et q crescūt in ossibus mi9 et plus
in carne Rari quoq3 nō hnt spz **Com
plo et ppe**ˢ Sunt complexionis parūz
frigide et sicce in pmo gdu et ipi sunt
confortatiui mēbrorū laxator et coaduna
tiui ptiū eor et sūt de extinguētibus ca
lorem in stomaco et epate **Rectificaco**
Emblici uniti sūt maioris opācōnis et
minoris cōrugacōnis Modus inticī
di emblicos Accipe ex eis quātitatē quā
volueris et submerge in aqua et expone
soli usq3 dū tumefiat et humectet' et post
exp̄ime et pone in aq̄ mell' et post diez
unū ul' duos dimitte deinde coque cum
facilitate et post q̄ cocti fuerint dimitte
refrigerari parū et adde cū eis mellis
tabarzed sic q̄rta pars totius et reconde
Et quidā sup condiūt cū speciebus
aromaticis et confortatis sic cynamo
xilo aloes gallia cardamomo croco et sīli
bus. Et modus faciēdi sierebian. In
funde emblicos in lacte dulci et mittetur

Modus rectificacionis kebulorum

Modus condiendi kebulos

Ad fe ʒ

Ad fe antiquas

Cretane lepre

Modus conficiendi emblicos

sup eos lac eos mane et sero p triduu͂ et ex
icent[r] in vēto et in vmbra et recondat[r]
Posse Solucōne educat fleḡ et sunt
ex rebus valde confortātibus cerebru͂ et n̄
uos et auget in tellectu͂ et cōfortat cor et
cōferut tremori eius et stomachu͂ mūdifi
cat a flegīte et putrefactionē et confortat
ipm et ꝑpant et sedat furorem in eo et
auferut sitim et addu͂t in appetitu͂ et sedat
uomitu͂ **Dosis** eoru͂ tritor͡ porc͡ est
ab aure j usq͡ ad iij in fusoru͂ ab aure iij
usq͡ ad vj **Caplin q̄rtu͂ d' bellias**

Bellirici sunt ex medicis bnd[i]
tis expatat[r] em̄ per eos con
fortacio **Eltio** Meliores sūt
grossi et ponderosi spissi et densi corticis
Complo frigidi sūt in pmo sicci in secūdo
In posse aut et propetatibus sunt sic embli.
Caplin q̄ntu͂ de Reubarb ·ci

Reubarbaru͂ est ex meditinis bn̄
dictis et solempnibus in quo
agregat[r] multe ex intencōnib͡
que quierūt[r] in re faciete mūdificacōne
quas postea dicemꝰ **Electio** Ex specie
bus reubarbarī aliud est qͥ nascit[r] in india
et est raned sem Et est aliud barbar͡ Et
est aliud raned turku͂ Et melius eoru͂
est raned sem post illud in bonitate ē bar
baru͂ et mīg in bonitate est turku͂ · Et
laudat[r] magē qͥ est sub nigru͂ de cl mās
ad rubedinē et qͥ est graue cu͂ raritate
sua et in quo ex confractis suis inuenit[r]
disgregaco ex ruffo et glauco et qͥ est
crocee tinctuē et qͥ est recens · Et nō
p[er]mittas quin scias qͥ in ipo cadat de
adulteracōne accipiūt em̄ ex eo integro
sic est quātitate magnā et submergunt
in aqua p dies quinq͡ et dimittūt aq̄
illā siccari et fiūt inde trociasti et sunt
medicina regum · Reubarbar͡ siccat[r]
et uedit[r] sicut est qͥ iam pdidit aqͥ
Et cognoscit[r] qm̄ illud in quo nō cecidit
adulteraco est raru͂ et maioris stipticita
tis et est crocee tinctuē · Adultatu͂ nō
habet colorē horu͂ et raritatē quā ha
bere debet in ɔfractis suis amisit ꝑmo
submigresat in eis **Complo et ꝓpe
tas** Calide cōplexiois est et sicce i
2º gdu· et dicit[r] qͥ ē in pmo · sed id est uer[it]
us Conuenerūt aut in ꝑmixcōne eius
aqueitas et terreitas dantes ei stipticita
tem et subam et aereitas dans ei raritā
tē sube · et in eo igneitas est p ficiēs qua
ꝓp actōnem eius et terreitatem eius ipm
facit esse amaru͂ · Veru͂ terreitas est ꝗm

p fundu͂ eius · et igneitas est in sup ficie ei[us]
qua ꝓp in fusio sepat uit[r] subas ipius Et
cōplexio operacōnis in opillacōnē p ipm
est p dominiu͂ calidi in sup ficie eius Et cō
secucō cōtraxionis est a suba sua terrea stip
tica · Non est in eo nocume
tu͂ apparens et dat[r] om̄i tēpore et in oi
etate Ita qͥ eciā pueris et eciā p[re]gnātib[us]
Et de eleganciorībus et melioribus
que cōiuncta cu͂ eo magnificāt opacōnē
eius est aqua lactis et propē qd' sūptuꝫ
est ex capris · Et simil[r] magnificat[r] in fu
sio eius in aqua endiuie et apij ꝑus bu
litis et colatis aut in aqua plantagis
Et nō p[er]mittat[r] qm̄ cadat in societate
eius spica · est em̄ proprij iuuamēti cu͂ ipo
Et neq͡ p[re]teras addicōnem modica vini albi
odoriferi clari in infusionibus eius et
proprie quādo in emēdacōne oppillacōm̄
ꝓpmat[r] · Et scito qͥ in adulcēato non r̄
masit aliquid de u͂tute ꝑlutiua de qua sit
curādu͂ Et eius quid qͥ puru͂ est in fusio
cōpetit quādo solu͂ querit[r] abstersio solo
et opillacōm̄ apcio Et ipius cōtriti ex
hibicō quādo quērit[r] ut post illā in uisceri
bus uestigia cōtractōnis remaneat · Ver͡
ex eo qͥ assu͂ est uehemēcius fit Et ad huc
uehemēcius ex adusto Et qͥ ex eo pmꝰ
substinet qͥ oportet et de cōtricōne mīt[r]
In raro aut et lasso cōtricō uehemens
resoluit u͂tutem Decoctō aut sil[r] resol
uit u͂tutē qualistūq͡ sit **Posse** Solu
cōne educit colerā et flegma et maior
eius proprietas est mūdificare et cōfortāē
stomachu͂ et epar et confert dolorībus pu
gitiuis eor͡ et uisceru͂ et clarificare sāg
uinē et auferre opillacōnes et morbos quo
ru͂ mater est opillacō sic ydropisim pti
ciam grossitiē splenis et febres oppillacōm̄
et similia · Septe sube propetas est ei con
ferre sputo sanguis et manacōni eius vn̄
cūq͡ sit Et ɔfert casui et p cussioni et sa
nat rupturas intrīsicas et extrīsicas et
proprie eius · ʒ· j· et mume auri ꝗ· ij· ꝛ
rubee tinctoru͂ ꝗ· j· ſ· cu͂ vino stiptico et
est dosis · ʒ · j · ſ · Et confert in vnctio oley
eius in contusionibus et cōtractionibus
lactoru͂ et dolorībus eor͡ Et ipm quid est
medicina singultus qd' ex eo est assuꝫ et
editu͂ cu͂ succo plātaginis et pauco vino
stiptico · Et confert febribus ꝑpodic͡ ꝛ fe
opillacōm̄ et febribus āntiqs **Dosis**
Eius in fusi est usq͡ ad iiij · a ʒ · ij · ſ · usq͡
ad x · et po͂ contriti est a · ʒ j · usq͡ ad iiij ·
et ipm ɔsuat[r] p ānos iiij[or] et presuat[r]

a putrefactione et corrupcione si sup linatur
ei cera et terbentina liquefacta aut cera
sola aut sepeliatur in melle tabarzed aut
si sepeliatur in psilio aut milio conservatur eius
ipsius esse sic tempore extenso Capitulum vi
de Cassia fistula

Cassia est de medicinis in quibus
est fiducia minamentorum et est sine
nocumento carens acuitate et
mordicatione ex omni excessu ledente: super
tinus exhibicione prosunt in omni etate: itaque
in pueris et pregnantibus Electio
Constat electio eius in vi proprietatibus
ut sit arundo eius grossa plena splendens
et multi ponderis: et pulpa eius splendens
et pinguis et hausta ex arundine conserva
ta enim in vasis pigritatur Complexio et
proprietas Est equalis declinans ad latus
caliditatis et est humida in primo gradu. etiam
est lenitiva lenitiva lenitiva resolutiva clari
ficativa sanguinis sedativa acuitatis eius
et colere rubee Non est in
eo nocumentum apparens preter quod nocet debi
lia habentibus viscera et lubrica Et re
movetur ab ea hoc nocumentum cum permixtio
ne mirabolanorum et reubarbari cum ea et aque
masticis et spice cum ea similiter est medica
bonum Et quandoque necesse est ei lubricitate
addere et proprie in desiccatione viscerum
quia sapienter miscetur cum ea oleum amigdalarum
dulcium Diuretica quoque faciunt eam
declinare ad vias urine quare necessaria
est earum permixtio quando oportet membris ex
pulsionis succurrere. Et ipsa quidem est
de tarde debiliter solventibus. propter quod miscen
da sunt cum ea quedam ex rebus acuitatem
habentibus sicut alhasce et ysopus vigorat
enim eius solucionem. Et magis ad hoc si cum
quibusdam ex ventrem solventibus misceatur
Et ipsa quidem cum aqua casei est nobilis
operacionis Posse Mundificat
sanguinem et compescit omnem acuitatem et se
dat sitim et proprie cum succo endivie aut
solatri aut taraxacon quibus ea advenit
depuracio secundum artem Et ipsa quidem mun
dificat stomachum et educit colam et flegma
et operatur illud sine nocumento et excessu
caret enim mordicatione Et ipsa quidem
lenit pectus et guttur et resolvit apos
temata acuta in eis et confert calefactioni
renum sumpta cum diureticis et infusione
liquiricie et prohibet generacionem lapidis
in eis et confert febribus calidis Capitulum
vii de tamarindis

Tamarindi sunt dactili acetosi et sunt ex fruc
tibus palmarum silvestrium in yndia. Ipsi quoque
sunt ex medicinis nobilibus in quibus non
est excessus Electio Laudatur in vi pro
prietatibus ut sint nigri non nimis rube
dinis cum lucciditate et teneri et mixti cum
nullis que sunt sicut radices et sint recen
tes et pingues absque desiccatione et sint
cum dulcedine acetositatis pauce et sint
mere pure non permixte Et sunt ex
adulteratoribus qui eos falsificant cum carne
prunorum. sed deocultatur fallacia ex incedendo
sine lucciditate in ipsis. Et quia sunt hu
diores et quia est in eis sapor et odor pru
norum Complexio et proprietas Sunt
frigide complexionis et sicce in 2o gradu
et sunt refrigerativi et extinctivi et
sedativi acuitatum et inflamacionum
Rectificacio Ledunt stomachum frigidum et
debilitant ipsum et sunt tarde et debilis opera
tionis Emendamus quoque nocumentum quod impri
mit in stomaco per miscendo cum eis aliquid
de confortantibus ipsum sicut est spica
et macis proprie. et propter macero eorum cum
succo feniculi apii et endivie et taraxacon
aufert hoc nocumentum ab eis Et similiter cum
absinthio et infusio eorum in aqua lactis
sumpti ex capris vigorat operacionem eorum
et similiter in succo fumiterre aut in succo
lupuli Modus infusionis eorum accipe
tamarindorum quantitatem volueris et infun
de eos in sextuplo eorum aque casei aut
aque trium generatorum. aut alterius aque
composite aut simplicis et facta in ambo
et bulliat bulicione una deinde coletur colato
ne qua fiat graciles et clari Et quidam ad
dunt cum eis quantitatem eorum ex prunis et
faciunt similiter Et sunt ex dantibus infusio
nem non colatam. quando magis querit solu
cio et dant colatum quando magis extinctio
Et permiscetur infusione rose eorum rose et
sandali Et proprie macazar et spodium et
vigoratur in extinguendo Et ipsi quidem sus
tinent de decoctione aliquid mediocriter quando
oportet Et superflua decoctio virtutem eorum
destruit Posse Solucione educunt co
et reprimunt fervorem eius et furorem sang
uinis et conferunt inflamacioni epatis et
stomachi et sunt medicina sitis et omnis estima
cionis facte ab eis et conferunt ictericie et
reprimunt vomitum Et sunt medicina veraciter fe
brium acutarum que indiget lenificacione
Dosis Sunt debilis operacionis propter quod po
tio eorum est ab ʒ ii usque ad v. et ipsi quidem
conservantur usque ad annos iii. Verum si ac
cidat eis ut calefiat putrefiunt et similiter

Emendatio

vigorat operacionem

Modus infusionis

Conferunt inflamacioni stomachi et epatis

Item ictericie

loco cadens in eis putrefacit ipos Et meli
or modus conseruacionis eorum est stringere
eos in vase vitreo et pone in loco recenti

Capitulum viii de manna

Manna est ros cadens sup quas-
dam plantas et lapides · cuius
materia est vapor que eleuatur
cum accidit digestio et maturacio in aere
quando est equalis et fecundus letis aspec
tibus: diuersificatur autem secundum diuersitatem rerum
in quas cadit · Cadens enim sup lapides
est sicut gutte pue que congelantur et fiunt
sicut semen · Et cadens sup plantas suscipit
pit de virtute plantarum et est cum permixcione
particularum foliorum et florum **Electio** Ea
que cadit sup lapidem melior est que est
sic semen album · et est dulcis et recens ·
post istam vero in bonitate est que est sub
citrina · fusca vero et cenosa non est bona
et antiqua · Ex ea que cadit sup plantas
melior est illa que est pauce permixcionis
cum foliis et est sub albida et recens · fal
sificatores autem cum zuccaro et folliculis sene
adulterant eam tamen post tempus accidit ma-
turacio et mollescit et liquefit et deoccul
tatur fallacia **Complexio et proprietas**
Est equalis post declinas ad caliditatem
et est lenitiua abstersiua mundificatiua
et sedatiua **Rectificacio** Nullius est ex
cessus est tamen de debiliter soluentibus Et
nos confortamus operacionem eius cum permixcione
ysopi · cum ea et alhasce et aliorum secundum quod in
cassiafistula diximus · Verum ipsa iuncta aliis
medicinis vigorat operacionem earum: dulce-
dine enim sua facit aproximare eas nature
Ipsa quoque cocta expedit · i · operatur citius
Sal quoque ipam cum scamonea permiscuit
et operabatur cum eis Et posteriores eius
laudauerunt id et procedentes miscuerunt
cum turbith et alii supserunt aliud et fece
runt conueniens **Posse** Educit coleram
cum facilitate et ipa quidem lenit guttur pec
tus et uetere et est sedatiua sitis

Capitulum ix de aqua casei Rubrica

Aqua lactis est materia infusi
onum et est ipa per se medicina bo
na carens nocumento **Electio**
Melior est supta ex lacte iuuenum caprarum
et nigrarum et boni pastus et recenter fe
tarum · post istam in bonitate est que fit
ex omnibus et laudatur in se considerata
si recens si boni odoris et boni saporis pro
prii et extranei et in qua nulla cecidit
corrupcio **Complexio et proprietas**
Est calide complexionis et sicce in primo secundum 2
usque ad 2m · est subtiliatiua lauatiua abster
siua per inciositatem suam et solutiua secundum mor
dicacionem et opillacionum apritiua **Rectifi-
cacio** fundamentum est in fusionum et per se est
debilis solucionis · mel quoque vigorat opera
cionem eius et uigorata cum lupulo et flo
re eius mundificat sanguinem · Mirabolani
quoque et reubarb · et succus ros · et viol et
tamarindi et cassie et flores fumiterre et se
men eius addunt operacionem eius et soluunt
coleram rub et humores adustos Et uigo-
ratur cum keb et ysopo et alhasce et agari
co et educit flegma et co · Et cum mirabolanis
yndis et epithimo et polipodio solucione
melancoliam educit et humores adustos et
cum assaro et yreos soluit aquam citrinam
Et non permittatur quin in pocionibus eius ca-
dat spica quoniam eius operacionem magnificat
Et taraxacon quidem et endiuia et cuscute
et lingua arietis et spica et uolubilis
et reubarbarum et absinthium et eupatorium
et assarum et fumiterre apium et feniculum
amigdalarum amare semina iiii or et scolopendria
et alia de diureticis nota addunt ei in operacione
apricione opillacionum Et datur quoque extrac
to ab ea butiro · quoniam oportet tamen lenitatem
a membris expulsionum abscindere Et datur
non extracto butiro quoniam lenitatem in eis
acquirere oportet **Posse** Solucione edu
cit coleram et humores adustos cum faci
litate · et confert in manie et melancolie
et confert omnibus opillacionibus et morbis
opillacionum sicut ydropisi yctericie et dur
icie splenis Et confert febribus colicis
et febribus opillacionum et est medicina
bona in infectionibus cutis quarum materia
est colera et humor adustus sic est impeti
go serpigo et scabies sicca et pruritus
et pustule et ulcera mala sicca et lepra
et hiis similia **Dosis** eius est ab ℥ vi
usque ad lbr. i al iii **Capitulum x de Rosa**

Capitulum x de Rosa

Rosa est ex medicinis benedictis
in qua est virtus confortacione
faciens · et solucione male qua
litatis permutacionem Et est ex ea ru-
bea et alba et utrisque de istis alia est mul
torum foliorum et densorum et crispiorum et alia
paucorum et planorum **Electio** Melior
est rubea vere rubedinis paucorum folio
rum et planorum Et alba melior est habens
similiter Et melior est succus cuius minor est ro
sa completa Sicca quoque melior est in qua
non dum cecidit complecio **Complexio et
proprietas** frigida est in primo gradu
sicca in secundo · Diuersarum autem naturarum

sube coposuerut rosa mt quas pot cade seperaco distinguens. Componit em extremis ptibus et aqueis mediocribus datibus ei stipticitatem et subaz: et ex ptibus aereis pp quas e in ea de dulce dine aliq et aromaticitatis. et ex ptibus ygneis subtilibus in quibus consistit p fectio et spes datibus sibi amaritudi nem pp quod in abscisione et ruborez Virtus aute faciens rubore eius plus in presit qp faciens amaritudine: pp qd in abscisione amaritudinis ipius que remouet p sola exsiccatonem eius non resoluit spes Ab incisione vero rubedi nis no plus est rosa qua homo mortuus homo. Amaritudo aut in ea que recens est plus est cu stipticitate ipius. et prima operaco eius est pp amaritudine sua pp qp rosa recens et prope succo eius soluit Cu aut resoluit caliditas dans ei amari tudine pp exsiccatonem eius manifestat substancia stiptica constipacone Est autem siccus eius calidus fere usqz ad p mu gradu pp exclusionem eius a re terres tri Est aut rosa solutiua conueniens extinctoni inflamacoini confortatiua mebroru coadunatiua prim et constricti ua: et seme eius ad hoc est fortius Et si milr pili eius qui sut in medio ipsius Et succus eius opillacoini apitiuus et re solutiuus abstersiuus et solutiu9 Et sicca quide est magis stiptica et frigida. et q no est cpleta frigidior et stipticior est Et alba plus est in frigiditate et stipti titate qp rubea **Rectificacio** Non est in ea malicia sed est ex debilit solueti bus vigorat tame operacone eius aq tasey Si ex succi ros ʒ i misceat cu aqua tasey et pauca spica est solutiuu conueniens Silr infusio vi ʒ folior ros in aqua tasey cu pauco melle soluit si molestia Et syrupus factus ex succo ei9 lenis est solucoins 7 ingredit succus ros et ipa ros et simlr oleu ei9 in emedaco ne medicinaru acutar sic est scamonea et similia. Nota qp in omnibus mediciis acutis ut scamonea euforb et silia et in siccis ut in mirab et eciã in cassiafis tula est addendu ul pomed olm amig dal aut ros aut viol aut sisamini a onfancini. Rose aut condite cu melle. abstergut mundificat et confortat Et codi te cu zucco maioris sut abstersionis et maioris confortacoinis et stipticitatis Et aqua earu que fit p infusione e mu- dificatiua abstersiua solutiua Et ea q fit p sublimacõnem est multe confortaco nis neqz est resolutiua pp resolucone sb tilis caliditatis eius in decoctone eius Per albas uero no fit soluco aliqua de qua sit curadum. et est in eis de stip ticitate plus qp in rubeis. neqz adhuc sut siles in confortacone eius. Et scito qp rose no sustinet aliquid de decoctone om nino et prope recetes Resoluit em abeis virtus sigillans abstersione eius et solucio ne faciens et de occultat virtus stiptica earu facies constrictone Succus vero eius sustinet aliquid de decoctone mediocriter et acquirit ei bonitate abstersionis 7 sub tilitatem. Oleu vo factu ex ros nondu cpletis est maioris frigiditatis et stipticitate tm9 melius fudametu est oleu stiptuz ex olinis inpfectis Et factu ex ros quibus iam aduenit pfectio est maioris resolucio nis conuenit et minoris in frigidacoinis tm9 melius fudametu est oleu oliuaru mediocriu in maturacone aut sisamimum **Posse** Succus eius et aqua infusionis e cencui et copletar solucone educit colaz et mundificat sangne ab ea et venas et arterias et confert ycteritie et apit oppilla cones epatis et stoi et mundificat et co fortat ea. et confortat cor et confert tre mori eius et educit matiaz causante ea et confert febribus colicis. Rosa vero et oleu eius et aqua facta p sublimacoez confortat cor stom et epar et coadunat ptes laxas mebroru et confortat retencio ne et sedat dolores calidos intra sedaco ne et extinguut et p mutat malicias i flacoini et sedat eas. et siut ex mediciis dormire facietibus faciut sn corrizam et sternutacõnem et obsunt catarris et stringut vua et guttur et confortat et au ferut crapula **Dosis** poco succi ros e ab ʒ i usqz ad ʒ ii cu zucco et pg syre fci ex succo earu est ab ʒ ii usqz ad quiqz

Capitulum xi de violis

Viole sunt medicina lepata et fit p ea male qualitatis p mutaco et nature soluco **Electio** Melior est quecuqz est de pinis qua no inuenit calor resoluens virtute aut pluuia dissi pans **Complo et propietas** frigida est et humida in pmo gdu et que est sicca mi9 est frigida et mi9 est humida Est em in recete superflua humiditas sup egritudines tole sup excedens caliditatem eius aq eius est p fcio ipius et spes Cu aute

Rose no sustinet aliquid de coctione

No pulcp de olo ros

exiccat et resolui hindu supficiale ipi
us manifestat amaritudo eius que e
p calitate que fuerat sepulta et tut pl9
est calida et hiida mi9 Est em in recete
hiiditas supflua p qd que est reces
solucone educit p uetre labificado · que
no est sicca educit dissoluedo · Et ipa q
dem est in frigidatiua narcotica sedatia
doloz calidoz extintiua inflamacoin
et lenitiua et solutiua **Rectificacio** ·
Est ex debiliter soluetibus et quida qua
titati earu medietate exturbith et faci
unt trociscos et ingorat cu hos opera
cone eoz Et quida addunt scamoneam
Et ipe quid et oleu eaz ingredunt in e
mendacone medicinaz acutaz Sucus
aut ipaz et syrupus ex illo solut le
niendo Et viole sicce educit dissoluedo
Et ipe quid codunt cu zucco et melle · 7
cu melle sut maioris abstersionis 7 mio
ris alteracois et cu zucco faciut con
trariu · Et scito q viole no sustinent
de decoctone aliquid in quo sit supflui
tas et sucq eaz silr · Et corroboratur acc
tum cu infusione earu et sit mirabile
infrigidacois multe · Et melius oleu
eaz est cui9 funda metu est oleu onfan
cinu aut amygdalinu **Posse** Solucoe
educit colam et alterat excessum eius et
ofert inflamacoibus omib9 et sedat
soda calidam facta a calitate uehemeti
Et sut somprifere et faciut coriza et le
niut pectus et guttur Et oferut vuee et
squinacie Et earu iuuametu est magnu
apostematibus p ciu pectois et pleuresi
et sedat sitim · Et conferut proprie sic
ce oppillacoi epatis et apostati eius
calido et ictericie Et sut iuuameti mag
ni in flamacoi in febribus et siti p
causas eas **Dosis** Potio eaz est ab ʒ
iiij · usqz ad viij et suci eaz ab ʒ · j ad · ij ·
et syr9 earu est ab ʒ ij · usqz ad iiij et
conditi eaz ab ʒ · j · s · usqz ad iij ·

Capitulum xij de absinthio :—

Absinthiu multiplex est : sed id q
intendis hoc est absinthiu ro
manu **Electio** Melius est qd
est remotu ab odore maris · et qd orit
in terris liberis et habet folia alba lenia
et plana · asperu uero malu Et meli9
tepus collectois eius est ver · et oposi
coi sucii ipius silr et silr aque eius
Et melius tepus collectois florum
eius est pricipiu estatis **Complo et pro
prietas** Calidu in pmo siccu in ij° gra ·
et sucq eius et flos eius est calidior

accedens ad 2m Est aut absinthiu com
positu ex suba calida dante sibi aliqua
amaritudine et nitrositate et faciete ipm
apiriuu opillacoi et solutiuu nature
Et ex suba terrea stiptica p qua acquirit
ei ut sit mebroz ofortatiuu et laxaruz
p ciu aggregatiu · sed stipticitas quid pl9
est amaritudine sua et adhuc plus in
eo q est exiccatu sed suba cala magis
est in supficie dominas p qd pma sua
opacio qua obviat corpoi est sup vesti
gia calitatis que scivisti Et sua opera
cio sut vestigia ex suba stiptica proden
cia et in pmencia · Et dixerut quid q
educit p uentre opmedo et recesserunt
saluz a ueritate **Rectificaco** Non est i eo
nocumetu appns sucq tame eius nocet
stomaco p banzacitate sua et est debilis
solucois Et ex rebus iungendis ei me
horatibus est rosa Et ex iuuatibus
eius operacone est fumyterre et aq casei
Et spica addit ei bonitates notas Et pas
sule enucleate emedat codicones ei9 · Mo
dus operacois sucii eius exprime eius
sucii quatitate qua uis et proprie in me
dio veris et purifica illos sm modos no
tos et fac siccare in sole ul cine calido in
vase vitreo sicut siccat aloe Aqua aut
sublimacois eius fit sicut aqua ros 7
silia que fiut in vas sublimacoi Ab
sinthiu quoqz substinet decoctione medio
crem **Posse** Solucone educit colam de
stomaco et intestinis et epate Et extendi
eius opacio ad venas et mudificat eas
ab hiiore colico et aquoso · et interdu
educit eu p vias vrine Et dixeit fle
gozaz solucone eciā educit fleg Et dixe
runt alij no imprimit opacionem in fle
de qua sit curandum et est quasi verus
Absinthiu quoqz pservat a putrefactioe
et prope potus infusionis eius in vino
aut decoctois singulis diebus ecca ʒ · j ·
aut · ij · et aqua sublimacois eius silr
Et prohibet panos atineis et vmb9
et confert iuuametu magnu ofusioni
et cotractoi mebroz et cu melle prope
d calefcoi cu vino et pauco Cynamo
Et si in vino aut aqua decoctois eius
et radicu Cucumeris azini infundat
spongia et exprimat et ligetur opmedo
sup tympora ofert emigranee Et olim
ex eis factu simil Et uaporat auris
ex aqua decoctois eius aut vino 7 con
fert dolori auris et sonitu et surditati
Collutr os cu aceto decoctois eius Re
monet fetorem oris a putrefactione

absinthium preservat a putrefaccione

zingiberi et pariu eius Et vinu decocto
nis eius et corticis citri et aqua sublima
cionis ipsius confert fetori oris propter re pu
trida que est in stomaco Succus autem eius
interficit vermes cum instilleis perfusa
in aures. Ex absinthio quoque et fumo
terre et passul sine interioribus et mirabo
lanis citrinis fit potio bona ad pruritum et scabiem
Stom[acum] Ipm quoque stomacum et epar corroborat
appetitum mortuum excitat opillaciones
aperit et morbos opillacionum curat sicut
in yctericia et ydropisi. Vermes interfi-
cit et educit et proprium electuarium factum in
hunc modum. Rx absinthij ℥ ij euforbij ℥
j ß cominum adusti ℥ ß mell' quantum sufficit
Confert etiam absinthium iuuamentum mag
num febribus longi temporis et febribus
oppillacionum Dosis ipsius decocti aut
infusi potio est a ℥ v al' iij usque ad viij
et pulveris eius ab ℥ ij al' iij ad iiij

Capitulum xiij de sticados

Sticados quod medici laudant est
sticados arabicum et est planta
foliorum subtilium oblongorum
habens stipitem subtilem cinericium
cuius elevacio attra est in mensura cubiti
et habet flores assilatos spicis similiter
in sed sunt breviores sine semine Electio
Melius est arabicum et melior pars plan
te eius est flos post hunc folia Com-
plexio et proprietas Calidum est in
primo siccum in 2° gradu Et est compositum
ex partibus terreis frigiditatibus ei stipti
citatem paucam et ex partibus igneis subti
libus a quibus in sunt ei acuitas et a
maritudo. sed acuitas plus est amari
tudine sua. et amaritudo plus est stipti
citate ipsius propter quod est subtiliativum resolu
tivum et preservativum prohibens a putrefac
cione. Et est ex parte stipticitatis pauce in
eo confortativum corporis al' cordis et cerebri
et nervorum et inferiorum et hoc est proprietas
eius Rectificacio Prohibendum est ha
bentibus colam in stomaco turbat enim
eos inducens sitim et vomitum et estua
cionem laboriosam. Nocet etiam calida et
sicca complexionem habentibus et qui sunt in
potestate cole Ipm quoque est ex debiliter
solventibus propter quod recte miscendum est ei
sal gemme et mirabolani inguinum cum eo. aut
Reb magnificat enim operacionem eius et si
militer squilla et proprie in egritudinibus
capitis. Et infusum quidem in aqua casei
melioratur in condicionibus suis Et pas
sule sine interioribus sunt ex eis que

emendat similiter. Similiter sal et sal gemma rec-
tificat id et propter adonem parte eius sex
tuplum ipsius. Et succus pomorum dulcium
in decoctionibus eius magnificat illud
Et fit ex ea et pauca spica et oleo veteri
oleum bonum iuuamenti noti. flores quidem
eius de decoctione sustinet modicum plus
quoque folia Posse Solucione educit co
ru et fleg et mundificat cerebrum et
nervos et membra sensuum et confortat ea
Et confert iuuamentum magnum contitudinibus
factis al' frigid in ipsis secundum omnem modum
usus sive in potibus sive in fomentis
et lauacris Et oleum ipsius confortat ce
rebrum et nervos et calefacit eos et vivifi
cat Et in medicinis sticados si migatur
squilla vel acetum eius est medicina bona
epilencie et vertigini Et cum lapide lazuli
aut cum sale indo. aut aliis valentibus
ad eam confert melancolie et egritudi-
nibus timoris Et miscetur ei buglossa et
succus eius aut succus pomorum dul. ad egri
tudines cordis melancolicas Et vaporatio
decoctionis eius solvit opillaciones nari
um Et est medicina bona opilacionibus
epatis et splenis et inferiorum et est sedati
va doloris qui sunt in nervis et in stenuine
tis iuncturarum et lacertorum secundum omnem omnem
modum administracionis eius Et confortat
interiora omnia que a frigiditate sunt
lesa et propter materiali et prohibet a pu
trefactione Et ipsius syrupus et alij
modi administracionis eius sunt bona me
dicina quartane et febribus longi tem
poris et propter flatice Dosis decoctionis
eius est ad ℥ v usque ad vij et pulveris
est a ℥ iij usque ad v

Capitulum xiiij de fumo terre

Fumus terre est ex medicinis bene
dictis verum exuberancia eius
exemit eum a numero medicinarum
preciosarum Est enim cum hoc quod est solutivum
nature confortativum et coadunativum
primum laxarum operativum nec est in eo nocu
mentum apparens Et est ex eo albus cuius
flos est sub albidus citrinus Et alius
cuius color est pallens violatus Electio
Melior est cuius herba est viridis. et cuius
folia sunt plana et tenera. et cuius color
est sub violaceus Crispus vero non est
bonus Et melius tempus collectionis her-
be eius est et operacionis succi eius est
principium veris et seminis eius ipsius finis
Complexio et proprietas Dixerunt
quidam quod est frigidus Et dixerunt quidam

aliud s(ecundu)m veritate(m) declinat modum ad latus calitatis quia vitus calida m(edi)o licet sit minor frigiditate ipsius tamen est in superficie dominans et est siccus in 2° Et semen eius calidum est Et in est ei a substancia calida amaritudo et acuitas pauca que re factus est subtiliativus penetrativus et apritivus opillacionum et solutivus nature. Et a substancia frigida stipticitas et aggregacio et confortacio et stipticitas est plus amaritudine sua propter quod est magnificata operacio sua parum egres eximus solutivus factus et confortativus. **Rectificacio** Non est in eo nocumentum manifestum sed vigorari indiget in operacione sua Et ex rebus hoc facientibus sunt mirabolani et seme et aqua casei Et ex emendantibus operacionem eius sunt kesimes et passule sine interioribus et mel carum. **Operacio** aut succi eorum est sic dixi de succo absinthy Et si impleatur succo eius vasa vitrea cum superstillacione olei conservatur tempore longo et extenso ad usus ubi oportet. **Posse** Solucione facit faciliter et educit coleram et humores adhustos et vitus eius extenditur ad venas et mundificat sanguinem et clarificat ipsum Et est medicina solempnis s(ecundu)m omnem modum ad ministracionis eius egritudinibus et infectionibus colere et humoris adusti sicut lepra pruritus et scabies impetigo et serpigo et similia Et similiter est medicina bona omnium opillacionum et egritudinum quarum materia est opillacio Et confortat stomachum epar et viscera et adunat partes in quibus advenit mollificacio Confert etiam febribus colericis et febribus opillacionum **Dosis** succi ipsius est ab ℥ .ß. usque ad .ij. decoctionis eius ab ℥ x. usque xv. et pulveris eius ab ℥ .iij. usque ad v.

vigorant ipsius operacionem

Emendant ipsum

Con̄ omnes ... infectiones colere et humoris adusti

Con̄ omnes opilaciones

Con̄ febres colericas et opilaciones

Capitulum decimumquintum de eupatorio

Eupatorium est herba longitudinis cubiti amaritudinis multe. cuius folia sunt sicut folia centauree minoris viridia sed sunt aspera et massa et stipes eius est subtilis. et quando excitatur canescit et elevatur super eum flores que sunt sicut sub citrini longitudinis parve. Et sunt quidam qui dixerunt quod eupatorium est herba pollicum in qua est viscositas adherens **Electio** Melius tempus collectionis eius est finis veris et operacionis succi eius similiter **Complexio et proprietas** Calidum est in primo et siccum in 2° gradu et est compositum ex substancia calida subtili qua est subtiliativum incisivum abstersivum mundificativum preservativum a putredine et resolutivum quemens sine attractione Et ex partibus terreis quam est in ipso de stipticitate aliquid propter quod est confortativum et coadunativum **Rectificacio** Debilis est solucionis sed confortatur vitus eius cum aqua casei. Et modus operacionis succi eius est sicut dixi de absinthio **Posse** Solucione educit coleram et flegma facile et confortat stomachum epar et viscera et confert doloribus eorum et est medicina solempnis omnium opillacionum et egritudinum ab ea factarum febribus aut longi temporis in interne subvenit **Dosis** Decoctionis pocio eius est ab ℥ .iiij. al. iij. usque ad vj et pulveris eius ab ℥ .ij. al. iij. vel ad iiij. loco eius ponitur in defectu ipsius absinthij et assari an(a) medietas ponderis ipsius

Capitulum xvj de Epithimo :—

Epithimum est ex herbis supercrescentibus aliis herbis et est simile cuscute plante aut quibus supercrescat sunt alterum et alhasce et quedam species origani Eius quoque aliud est cretense et aliud syrium **Electio** Melius est quod est subruffum cretense acuti odoris et quod nascitur in syria est post istud sed est minus ruffum Sed melius adhuc est quod est completum ponderosum et melior pars eius sunt extremitates eius grosse que sunt sicut flores subcitrini aut et pallidum est minus bonum **Complexio et proprietas** Est calide complexionis et sicce in 2° et dicit gal(enus) quod est calidum in 3°. et est compositum ex partibus igneis a quibus sibi inest acuitas et ex terreis subtilibus a quibus sibi inest stipticitas pauca Et ipsum quidem est subtiliativum resolutivum apritivum opilacionum et confortativum viscerum **Rectificacio** facit sitim et generat estuacionem in corporibus calidis et est de debiliter et tarde solventibus qua propter est prohibendum sub domino calitatis et siccitatis positis Confortatur operacio eius in multiplicacione quantitatis ipsius et in assiduacioni al. associacione rei cum eo magnificantis effectum suum sicut mirabolani nigri et prope indi ellebori nigri quantitas parva Aqua quoque mellis cum pauco sale aut aqua decoctionis passularum cum sale similiter aut aqua lactis capre sumpti vigorat ipsius operacionem Sal gemme non aut yndi aut sal nacti sunt ex rebus que addita sibi addunt virtuti ipsius ubi, catum at et faciliter facit operacionem eius si ei aliquid acutum admisceatur sicut piper et piper longum

et zinziber et silia. Et nō p̄termittas qn cadat in potibus eius oleū amygdal' dulcis quo inviluat' et in decoctione ipius passule sine interioribus q̄m addit ei ad bonitatem ... q̄ timet' ex intrositate ipius. Et ne ignores quātū epithimū parū sustinet de decoctione quā oportet ut fiat illud s̄m legem. Posse prerogatiua habet sup omnibus solutione melancoliam educentibus et educit eam sine molestia et facile. et quidā dicunt q̄ educit de flegmate aliquid. Et dicit paulus q̄ solutione educit humores adustos et declinauit ab eo qd̄ ... Et ego nō inueni q̄ fieret illud. Potestas aūt eius sup humore melancolico et egritudine eius magna est et propter in egritudinibus capitis sic̄ est melancolia epilēpsia alguegnas timor et uertigo et dolor capitis cuius materia est melancolia. Valet etiam ad tremorē cordis et sincopim et egritudines melancolicas in eo. Et est magna medicina opillacionis splenis et egritudinū in eo. Et confert egritudinibus ypocondrij et opillacionibus renū. Et frequens usus potionis eius est medicina solempnis cancro et lepre et egritudinibus nigris et solūt q̄rtana. Dosis potionis eius in decoctione a. ʒ. v. usq̄ ad xx. et pul' eius a. ʒ. iij. usq̄ ad vj. Ille aūt qui sunt ipm̄ inuet acceptionem eius in estate.

Capitulum xvij de hasce

Dicunt quidā q̄ est ysopus ortēs et dicunt alij q̄ est una ex sp̄ebus origani. Et est planta plurimi stipitū subtiliū qui expanduntur et eleuatur sup radicem sicut medietas cubiti et sunt eius folia minora folijs origani et eleuat' et colligūt' sup extremitate stipitis sicut modus foliorū de ... ad ... et minorat' folia in extensione stipitis et multiplicat' in capitibus et in extremitatibus grossis. Et eius flos est sicut flos calamenti ad rubedinē declinans. et planta eius ut dicit' est̄ ... epithimi. Complexio et proprietas. Calide et sicce complexionis est in 2º. Et dic̄ dyascorides q̄ est in principio t'cij. et ē quasi uenenis. Et est resolutiua incisiua calefactiua apitiua carminatiua uentositatis et hoc ē p̄ dominiū p̄tiū calidarū in ipa. Rectificatio. Est in ea de acuite aliquid sed non superfluens et fortasse frangit' in p̄ mixtione ipius cū alijs et frangit' in infusione ipius p̄ horā in aceto per mixto. Et emēdat' etiā cū passulis et aq̄ mellis cū pauco sale et est adiuuans ipm̄ ad solueudū dans ei sufficientiā salge. Et decoctio eius ungit' manē circa ... vij. et solūt sufficientez et est medicina bona et fit ex floribus eius et oleo ueteri. Oleū qd̄ dicit' hasce et est inuentorū multorū. Hasce quoq̄ decoctionem sustinet in qua est mediocritas. Et in eius contractione si minimū elaboret' acquirit' ei uirtus magis penetratiua et reparat uirtutes eius et penetrat ad vias vrine et multiplicat' ei prouocatio aquositatū plus et minorat' solutio. Posse solutione efficacem et educit flegma. Et dixerūt quidā q̄ educit melancolia et videt' q̄ fiat illud debilitez et confortat' adhuc tū cū salgema et sale yndo quādo oportet. Verū de operatione eius circa flegma manifestū est et proprie de ptibus pectoris et pulmonis et viarū anhelitus. Et valet ad egritudines cerebri flaticas et neruorū et confortat ipos neruos et proprie sirupus eius et omīs usus ad ministrationis eius. Et oleū de alhasce qd̄ diximus confortat neruos calefactū et confert egritudinibus frigidis eorū. Et usus eius firmat sanitatem et uirtute uisus et aufert eius debilitatem. Et vaporatio decoctionis eius remouet dolorē auris et tinnitum uentosum. Pectus aūt et pulmone s̄m omnem modū administrationis eius mundificat et propter pectora senum et propter q̄rum pectora sunt posita sub domino flegmatis grossi et uiscosi. Et est medicina bona asmaticis p̄fisici. sedatiua dolorum pulmonis. Et confert usus eius senibus et eis quos yemps ledit. et sirupus eius et alij modi administrationis eius conferūt paucitati appetitus et malicie digestionis. et resoluit usus eius uentositates grossas et carminat et expellit et educit. Et propter cū bauzach et melle lombrices occidit. Et est de hys que educunt menstrua et vrinā prouocat. Et sirupus et decoctio eius confert rigori febrium. Dosis ipius decocti est potio a. ʒ. v. usq̄ ad x. et puluis ipius a. ʒ. ij. usq̄ ad iiij.

Capitulum xviij de ysopo

Ysopus duorū est modorū. est enim ex ea queda ortensis cuius eleuatio est sup t'ra circit' mediū cubiti. et nō multiplicat' in stipitibus et ramis sic alhasce et folia ipius sūt maiora q̄ in hasce. et flos eius est purpureus. Et ex ea est sp̄es montana cuius folia sūt minora plura et stipites non

sut tant elevacois **Electio** Cui9 odor
et sapor sut acuciores · et ex duabus specie
bus melior est magna et melius tepus
collectois eius est qn incipit flore **Co**
plexio et proprietas Calida et sicca
est in 2° gradu Et spes eius magna e calior
ita ut dicat^r quemeci9 q sit in tcio Et
est in eo sm omem modu dispositois eius
calitas subtilis domians faciens ea sb
tiliativa abstersiva resolutiva extenua
tiva ventositatu **Rectificacio** Ex debi
liter est solventibus q si misceat^r ei car
dumeni et yreos addit^r ei soluco et silr
mana addita decoctoi eius confortat
eius solucionem et fit solutiuu bonu suf
ficiens Et silr addit ei mel et passule su
interioribus ad soluconē · et squilla mag
nificat eius operacionem · De decoctione
aut et cotricione sustinet mediocriter
sicut hasce **Posse** Educit fleg tamen
mi9 q hasce Et est medicia bona simil
pectois et pulmois et mbror anhelitus
mundificans ea a flegmate grosso et hu
moribus putdis et subtiliat sputu grossu
faciens illud facile expulsioni et cofert
asmati et tussi ab humoribus grossis et
putdis iuvametu sufficiens et colore ef
ficit bonu Et illud pp iuvametu i spua
libus et pp iuvametum q efficit in re
digestois · et quia p ipm acquit^r facili
tas et bonitas et subtilitas in sputo Et
eius iuvametu in egritudinibus cerebri
flat est magnu et prope in epilempsia
Jnquit vnaym Juvametu ysopi et pro
prie sicut al syrupi et decoctois eius
et alior modor administracois ipius et
proprie cu oximelle squillitico magnu
est in epilepsia · et prope cui9 matia est
flatica et nos experti sumus illud Et ori
gani decoctoi eius adiectu fortificat
illud Et decoctio eius cu vino resolvit
apostemata dura et prope splenis et miscer
et simil emplrm ex ea cu ficubus yre
os et banzath Et decoctio ipius educit
vrmes cu decoquit^r cu ficubus Et vapo
rat^r auris tinitui et sibulo Et decoctio
eius cu oximelle et aceto sedat dolorem
detis **Dosis** Decoctois poco est a ʒ · vi
usq ad x · et pluris ei9 a ʒ iii usq ad vii

Capitulu diamunomi de prunis

Pruna dantur ad alterandu
et solvedu **Electio** Quecuq
ex eis alba aut citrina a ruba
sunt · mi9 cōpetut opacoi medicie q
nigra Et sunt queda ex eis que sunt

musa que cōferut ad alteradu magis
Et sut ex eis qda dulcia que cōferunt
ad solvedu magis et utz alterat et solu
cone faciat plus et mi9 tn Damasce
na vero et armena in casibus illis sunt
forcora q̄ius alij dicut aliud · et humida
sm plu quosdam plus illud faciut q sicca
Sicca vero mi9 corrupuntur in stomacho
q humida Sut em humida prua ad putre
factone cōvtibilia **Complo et pprietas**
Dulcia sut int calitate et frigiditate de
clinat tn ad latus frigiditatis et sut hu
da in 2° gdu Musa vero sut fria in pn
cipio 2ⁱ et omia quid sut lavativa refri
gerativa lenitiva **Rectificacio** Rectius
cu quo misceat^r et addit opacone coru
sut tamarindi et proprie sm modos infu
sionis notos et cassiaf et teniabin viole
codite et silia · Et fit ex aqua eor spe9
iuvameti noti ex carnibus eor fit elcm
boni Armeni quoq arbore prunor dis
tant^r circa longitudine palme in duab9
vl tribus ptibus subtilr pforat et intro
mittut feustra stamonee et sigillat luto
et sut fructus illius arbois solutivi suffi
cienter et faciut sophisticaciones alias ·
in arboribus alys **Posse** Solucone edu
cunt colera et dant^r in egritudinibus co
licis et alterat malicia ear et solvut
matiam ex qua fiut Nocent tame sto
et sut pauci nutrimeti **Dosis** Aque eor
poco est circiter libra vna cu zucco

Capittulum xx · de psilio

Psilui est de alteratibus cōplo
nem et solucone facietibus et
eius proprie soluco fit lab[i]fi
tando Eius aut aliud albu aliud sub
nigru ad purpureitate declinas **Electo**
Melius est q est cōpletu et grossu et g̃
vi9 est et submergit^r in aqua **Complo**
et proprietas Compoitu est ex duob9
substacys q separi possut int quas cor
tex est sepatiu9 est em in eo substacia in
terior medullais et e in eo suba expan
sa sup cortice ipius Suba aut interior
medullais calida est et sicca in qrto gdu
et est acuta vehemet incisiva rubifica
tiva ulcerativa et est de gene venei · suba
aut exterior expansa sup cortice est ex
multu in frigidatibus Et dicit ruffus q
est frigida in 3° et excessit Et dic dyas
corides est in 2° et est verius Jnqt
em ypo · in epidimia no elevat^r res fria
iuncta humiditati ultra 2m gdu Et dicit
Gal humida res no trasgredit^r meta usq

medulla psilly e c + sm l° +

Vigorat solucoem eius

Educit flā grosso et hu pūtridos

In epla ē magni iuvameti + oppo

ad apīa dura splenis et viscer

Cor v̄mis

ad dolore dentis

ad quā pot regimē hoīs extendi ꝓpterea
q̄ nō in uenimg hūidū esse causā doloīs
in quātū hūidū sed in quātū pot esse cū
matīa que quātitate sua monet᷑ ad con
tinuitat' solucōne **Rectificacio** Quod
ex eo cōquassatū est cū aqua frigida fon
tiuz et fit mucillaginosuz et bibit᷑ sicut
est ꝯslunt uētree et proprē cū olo viol' ꝯ
sirupo viol'. Quod aūt ex eo ē frixum
et conquassatū cū oleo roš est mediana
fluxus uētris et dissintrie Contritū aūt
potu nullo mō ꝓpinadū est de occultat' ꝯ
rōtrito eius subam medullarē ulcēatiuaz
et excoriatiuā **Posse** Si ꝯquassatū est cū
aqua frigida sic dixīq solucōne educit
colerā et confert febribus inflāmacōnis
multe et siti vehemēti calide et sedat infla
macōnes spualiū et lenit pectus et con
quassatū cū aceto confert apostēatibus ca
lidis herisipile et fornice et sedat infla
macōnes omēs et dolores inflāmacōnū
et proprē sup̄ cataplasmatū et sil' zodaz
calidā uehemētē frixū uēo et ꝯquassatū
sic dixīq ꝯfert fluxui colico et dissintico
medicinali et ꝓprie post post potū scamo
nee et medicinarū acutarū **Dosis** ꝯpius
pocō est a ʒ i usq3 ad iii timeat aūt ip
sum habens debilitatē viscerum ——

Capitulū xxi de Capillo veneris

Capillus veneīs dicit᷑ aput quos
dam capillus foncui: et dicitur
capillus hoīs nemorahs. et
alijs dicit᷑ coriandrū putey: et ē herba
tuiq folia sūt silia folijs coriādri vīdia
et tenuia. cuiq stipites sunt in longitu
dine circit' mediū cubiti et sūt sicut pili
porcini et sunt in colore int' rubedinē et
nigredinē. et sunt sine floribus. et eorū
ortus est in puteis et fontibus et locis
aquarū **Electio** Meliores sūt qui viri
dia habent folia et qui ultimiores sūt
al' vbeīores s'm omēs ptes plāte ipoꝝ. sub
tiles uero et ꝯcales et declinātes ad citri
nitatem nō hnt s'm **Complō et ꝓpriet'**
Dixit Gal' iuxta tēpamētū est eoꝝ cōplexio
sūt aūt cōpisiti ex ptibus terreis et aqueis
subtilibus mediocriter quibus inest ei stipti
citas et ex ptibus subtilibus calidis valde
ꝓp qd̄ intus eoꝝ cito resoluit᷑ sed ad huc
etiā ptes calide cito sunt posite in sup̄fi
ciē quāvis uehemēcius fit illud qd̄ videt᷑ osten
de ꝯplone ipoꝝ declināē ad latus calit'e
quāuis dicit gal' ipos esse equales Et in
est eis ex ptibus calidis in ipis ut sint re
solutiui subtiliati apitiui oppillacōnū

et solutiui natuē. Et proprē qui ex eis sūt
recētes. sicci uero sūt ꝯstrictiui et prohi
bitiui fluxuū **Rectificacio** Non est in eis
malicia debiliter tamē purgat Sed cōfor
tāt operacōnē eaꝝ viol' et cassiaf' et tere
niabin Et infusio eoꝝ in aqua casey vi
gorat eos in soluendo de decoctōne autē
modicū sustinet **Posse** Solucōne educit
colerā et fla. et humores grossos et in bibi
tos et mūdificat pectus et pulmonē et
educit matīas cōtentas in eis Et mūdi
ficat sanguinem et clarificat eum et clari
ficant colorē et faciūt acquirē bonita
tem anhelitus et mūdificat stom̄ uen
trem et epar et conferūt dolori eorū et
sūt medicina bona opillacōnū epatis sple
nis et ycticie et prope omn' egritudinū oppi
lacōnū et proprē infusio eoꝝ in aqua apij
et endiuie. aut in aqua ciceris nigroꝝ
aut in aqua sem̄ quatuor aut in aqua
lactis proprie. Et delent cū oleo camoille
strophulos Et valet sirupus eoꝝ pleure
si et pyplemonie Et sunt prouocatiui
vrine et usus decoctionis eoꝝ frangit
lapidē et purgat inicēs fetaꝝ et hocē
de posse eorū de eo q̄ ptinet ad eos de pti
bus calidis Sed ex pte stipticitatis prohi
bent cursus matīcū et abscindūt sang
uinem et confortāt stom̄ et uentrē ne reci
piant sup̄fluitates Et prohibet casus
capillorūz et confortāt radices eoꝝ ymo
faciūt crescē eos et m'tiplicat eos in locis
ubi oportet. et proprē cū oleo mirtio aut
oleo laudam et vino stiptico Et pulvis
eorū adustorū etiā sil' facit Et ablūt᷑
ex decoctōne eoꝝ caput cū vino et abscin
dit furfures. et sile fit ex cinē ipoꝝ Et ci
nis eoꝝ sanat fistulas lacrimales **Dosis**
Pocio decoctōnis ipoꝝ qū queīt᷑ p ipsa
solucō p uētrē est circit' librā vnam

Capittulum xxii De Assaro:—

Assarū est radix herbe indicane
cuiq folia sūt angularia sīa
sicut folia edere. et flores eiuq
sunt sicut flores jusquiai: et est planta
eius totā aromatica mordicās gustuz
Electio Melior pars plante est radix: et
melior est radix que est grossa et spissa et
eius odor est suauis et subtilis et sapor
acutus cū stipticitate modica **Complō
et propētas** Calide et sicce ꝯplonis est
in 3° Et dixit dyascorides est in 2° calidū
sic. in 3° et est quasi nervus Et est subti
liatiuū apitiuū opillacōnū resolutiuū
solutiuū et prouocatiuū. et in ipo est

ad opilacionē ... opilacionū

Ad frangendū lapidem

prohibet casus capillorum et ... ad ... eos

Ad fistulas lacrimales

stiptictas modica **Rectificacio**. Melius
cu quo miscet' ad solucone facieda e aqua
tasey cu spica et aqua mellis Et quidaz
in fundunt ex eo aliquid in musto et ser
uant in vase vinu p tres menses et est
illud vinu medicina ad ydropisim et sple
nem. Sustinet aut assaru de decoctione
et cotticone 10 mediocre et elaboratio
in cotticone ipius facit ipm magis pro
uocatiu q solutiu **Posse** Est ex rebus
facientibus vomitu et educentibus puen
tec et cu hoc est ecia prouocatiu vrie
et educit colera et fleg. Sed de eius ope
racone in flegmate est manifestus Et
educit ex anchis et iuncturis matias et
confert doloribus caru prope in fusio ei9
et alij modi administracoms ipius. Et est
ex rebus bonis in quibus est spes una
medicorum ad opillacones epatis et spleis
et duriciei eoru et modos opillaconiz
sic est ydropisis et yctericia et durities
splenis et prope vinu in fusionis quod
dixi et confert iuuamentu magnu mag
in febribus opillaconu et febribus anti
quis et in vngit' dorsu et spina ex oleo
eius cu laudano et facit sudare et con
fert opillacom febriu et prouocat vrina
et in spermate augmetu facit **Dosis**
eius in fusi potio est ab aureo ij usq ad iiij
Et pul' ei9 ab aure ij usq ad ij.

Caplm xxiij de Iure gallo gallor/ et gallinar/

Gallorum et gallinar/ pinguiu mediocriter inuenii nu
trimentu ceteraru auiu nut
meto ppont'. Sut em propinq conuersioi
in sanguie et pauca superfluitatu sed
caro gallinaru est melior carne gallor/
nisi castratoru et nigre et tenes sunt
leuiores et meliores et ex gallinis meli
or est que nodu pepit Et ex gallis q
nodu 9plete calcauit Decrepiti aut
accidentiu carnes male sunt acquit
em nitrositate et salsugine et ppter gal
lorum et no 9petunt in re cibor/ sed potius
est in re mediciar/ et prope ius gallorum
et illud est qd hic 9sideramus **Electio**
Melior gallus in huc vsu est sic dixit
Gal' qui est ruffus antiquus ymo qua
to antiquior tato melior et qui e velox
ad motu et ardens ad coytu et fortis
ad dimicandu et in quo est mediocritas
int macredine et pinguedine **Coplo
et proprietas** Jus galli antiqui calido
est ppt nitrositate sua et salsugine et est
lauatiu abstersiui apitiui extenuatiui
ventositatu prouocatiuu vrine et solutiuu
natue **Rectificacio** Operacio iuris gallor/
sm q gal' docuit est in huc modu oportet
ut cibet' gallus alkangi furfure 7 melle 7
pauco sale: post istud fatigare fatigacone
ducete ad lassitudine Et dixit ecia alkan
gi melius est ut fatiget' dimicado demde
abscidat' caput eius et euisceret' et saliet'
sale aut salgeme et decoquat' in aqua
sufficieti cu facilitate usq ad 9sumptone
duar/ ptiu aque et sut queda qui ponut
in decoctione eius aliqua sm diuersas in
tencones **Posse** Miscetur decoctio ipius
turbit aut cartamu aut soluconi educit
fleg: cu polipodio u° melacolia educit 7
silr cu epithimo et dauco et seme aneti
Educit et carminat ventositate: Et coctu cu
salgeme dauco et aneto et polipodio cofert
dolori stomaci et colice et yliace et dolori re
nali et cofert doloribus iuncturaru Et valet
simile ab eade coctu cu cartamo et aneto
et salgeme Et confert asmati ecia cu albas
ce et ysopo silr **Dosis** Pocio eius tenet'
libras duas

Capitulum xxiiij de volubili herba:

Volubilis plures sunt spes est em queda q diat'
fumis arboru: cuius flos est albus
et est sic tuba et habet lac et vocat' volu
bilis magna Alia est cuius rami re
punt sup tra et sup ramus platanu cuius
folia et flores sunt minores et dicit' volu
bilis minor Et est alia spes habens folia
sub albida lanuginosa et habet lac. Et
spes tcia habens folia aspera sic sut fo
lia citrulli cuius flos est sicut ampulle ad
heretes et uocat' lupulus. Et qrta spes
eius est cuius radix est sicut ferrum 7 ma-
gis grossa ymo est grossitudo eius in modu
cucurbite maioris et eius stipes eleuatur
sup radice sua tenet' cubitos duos et foli
a eius sunt scuta pua in modu sagitte
alate que ex leui causa fluit et habet
lac et vocat' domus lacticinior/ et ex ea fit
scamonea **Electio** Melior duar/ specierum
est magna et habes folia in modu sagitte
alate et melior est q nasct' in locis tpate
remoti ab excessu **Complexio et ppes**
Inquit dyascorides magna est equal' decli
nat tame ad caliditate quada et sicca e in
2° et est resolutiua maturatiua apritiua
abstersiua et solutiua et lanuginosa est
calida in excessu ulceratiua et in cisiua. Sa-
gittal' uero est calida et sicca in 2° Et dixe
Gal' est in primo 3°. lac uo eius in fine
ipius est et est acris ulceratiua et eius

vigorat ipius operacio
Medicina ad ydropisim et splen
ad 9f antiquis opillacio
ad prouoc sudore
ad febres

acrimonia non est in vehementia lactitimali maioris. et est in qualibet parte plante eius acuitas et ferositas sed plus in lacte ipsius et est in eo abstersio et resolucio Et nos loquemur de scamonea in capitulo suo Lupulus vero est equalis ad frigiditatem declinans et dicitur quod est in principio primi et venerius Est autem sedatiuus dolorum calidorum extinctiuus et inflamacionum et lenitiuus.

Rectificacio Magna aperit orificia venarum propter quod mittendum est aliquid cum ea ex dragaganto et mastice Rectificatur quoque quod vigorat operacionem eius cum est aqua casey cum spica et mastice. Ex sagittali autem non approximatur ad solucionem nisi coagulum eius et est scamonea. Lanuginosa non prorsus vitanda est. solucione enim educit sanguinem et est sicut venenum **Posset** lanuginosa sanguinem educit scoriado. Aspera vero et est lupulus educit de colera citrina rem aliquam et mundificat sanguinem ab ea et clarificat ipsum et sedat ipsius inflamacionem et affert ei iuuamentum magnum Infusio eius in aqua casey. et syrupus eius remouet ictericiam Et o qua parum utuntur administracione eius media vero temporis cum tamen sit medicina bona. Et ipsa quidem et succus eius cum samch ordei sedat dolorem epatis calidum et confert calefactioni stomachi et epatis. et syrupus eius confert febribus colericis et sanguineis valde Magna vero solucione educit coleram adhusta cum facilitate et aperit opillaciones epatis et mesaraicarum et confert ictericie cum succo apii et endiuie aut cum aqua casei. et confert apostemati epatis calido ex et apostemati calido extrinseco et prope cum samch et oleo rosarum et aceto et sedat sodam antiquam et prope cum oleo rosarum et camomille. Et succus eius est ex illis que sanant ulcera in aure et est ex medicinis pectoris et pulmonis mundificans ea a superfluitatibus et confert asmati valde et confert febribus longi temporis et prope febribus opillacionum Et eius quarum materia est colera citrina. Ex radice vero sagittalis et oleo rosarum aut camomille fit emplastrum et sedat sodam frigidam antiquam et curat erisipilam **Dosis**. Pocio decoctionis magne est circa ℥ iiij al. ℥ ij. Et infusionis eius in aqua casey est circa ℥ iiij al. ℥ ij. Lupuli vero infusionis in aqua casei est poco circa lb j.

Capitulum xxv De scamonea

Scamonea est solutiuum magnum Et dixit democritus quod est solutiuum antonomatice et quod est genus solutiuorum et generius super omnia solutiua Fit autem scamonea ex succo cuiusdam speciei volubilis cuius folia sunt ad modum sagitte alate Nascitur autem in antiochia et armenia et corasceni et in partibus arabie et thurcie et plurimum nascitur in terra nostra et est mala Et credo quod dispositio loci et modus cultiue et ars in faciendo auxiliantur ut bona sit bona. et mala sit mala. Modi autem operacionis sunt quatuor. Primus est cum manifestatur radix ipsius a terra postquam euellitur et fiunt incisiones in ea quod apparet superterram et inuenitur quod egreditur de eo post diem et dum res sic gumma et dimittitur certam et consuatur. Secundus est extirpatur post illud totaliter radices et inciduntur et colligitur lac fluens: et decoquitur cum facilitate et exiccatur sole et fiunt inde forme et sigillantur et huius scamonee color est albidus aut varius. Tercius est teruntur adhuc radices post illud et extrahitur succus et fit sicut dixit de decoctione et alijs sigillantur aut alio sigillo. Nunc autem fides sigillorum periit Et hoc est scamonea grossa nigra ponderosa. Quartus est teruntur folia eius et stipites et extrahitur ab eo succo et fit similiter. Et hec est scamonea nigra attinens viriditati et generius odoris **Electio** Melior est anthiocena et armenia est post hanc que non fit in partibus nostris et in corasceni est magna pressus. et melior adhuc est que est prime forme. et que est secunde et post ista et alie sunt male. Et deterior est viridis Adhuc autem qui laudauerunt scamoneam in quinque proprietatibus laudauerunt ea. Prima est ut sit in colore clara sicut gummi et prope spes eius prima. aut subalbida aut varia. Secunda ut si tangatur offractum eius aqua vel saliua fiat sicut lac Tercia ut sit tenera multe facilitatis ad frangendum et puluerizandum Quarta ut sit in pondere leuis Quinta ut sit odoris boni non generius Remota non ab hys proprietatibus non est bona Conseruatur quoque per annos xx. sed quanto antiquior tanto debilior **Complexio et proprietas** Calide complexionis est in quarto et sicca ad ipsum. et est in ea de acuitate in minus quam in planta sua Et credo quod ars in faciendo ipsam frangit in ea de acuitate aliquid Et in ipsa quidem est amaritudo. et ipsa quidem est abstersiua incisiua resolutiua cum attractione multa cuius attractio extenditur usque ad remota multum

Quot nocumenta scamonea imprimit in corporibus humanis

Rectificacio Sunt in eo quinque familia
ria. que in corporibus imprimit magnitu
dine nocumentorum. etenim in ea est ventositas
mordicativa in stomaco faciens subversio
ne et nausea et estuacione laboriosa. 2m
est quod in sunt in ea acuitas et caliditas ha
bilis in flamari: propter quod est facile faciens cadere
in febrem et sitim et prope quando invenit
pacientem paratum. 3m est quod propter ipsam fit at
tractio vehemens et vehemens apercio ori
ficiorum venarum quare facit cadere in immoderatos
fluxus. Quartum est quod in ea est serositas
operans ad excoriacionem viscerum quare ge
nerat dolores acutos et pungitivos et fa
cit cadere in dissinteriam et tenasmon. Quintum
est proprietas et operacio sua a quibus fit
impressio nocumenti in membra que sunt
minime virtutum sicut cor epar stomachus et
similia. Auxiliandum non eis cum rebus cum quibus
proprietate et virtute nocumenta tollunt. sicut
ubi gratia obviamus ei quod dixi primo obvian
do ut resolvatur vapor eius turbidus et mor
dicativus faciens subversionem et laborem Et
adhuc auxiliatur nobis decoctio eius in po
mo: digerit enim resolvit et maturat et ex
tendit vapores ipsius et aufert serositatem
eius Et miscetur in decoctione ipsius que ven
tositates resolvunt et carminant Et adiuvant
ad illud sicut daucus et galanga et semen
feniculi et semen apii et similia Et dico quod de
coctio est generalis preparacio eius auferens
ex nocumentis plura que diximus Et obviamus
ei quod diximus in 2o miscendo ei in decoc
tione aliquid virtutis refrigerativi operan
do ut frangatur acumen et inflamacio eius
et adhuc etiam auxiliatur nobis decoctio eius
cum eis que extingunt et leniunt sicut mu
cillago psilii et aqua et carnes prunorum
et succus rosarum et aqua violarum et viole recentes
Et involvere ipsam ante decoctionem eius in
oleo rosarum aut violarum aufert nocumentum hoc
ab ea Et succus citoniorum mirorum et sumach
et spodium faciunt similiter. Et obviamus ei quod
diximus in 3o miscendo ei in decoctione que
adiuvant virtutes membrorum et auxiliantur in
aggregacione et corroboracione partium laxarum
Adhuc autem auxiliantur nobis res maxime
stipticitatem habentes et omnia que auferunt
superficie acuminis eius et reprimunt subtili
tatem et virtutem penetracionis ipsius sicut est
mastix et citonium et succus eius sunt enim
rectificativum bonum. Mirabolani quoque cit
rini sunt mirabiles in hac intencione. Si
militer obviamus ei quod diximus in quarto mis
cendo enim que aggregant duas intenciones

prima est acquirere ei facilem egressum et hoc
cum rebus cito expellentibus audacia eius.
facientibus eam descendere. Adhuc autem
auxiliatur ei administracio eius cum rebus lubrica
tibus sicut est mucillago psilii et carnes pru
norum Et scivisti quod conpressima sicut citonia et
mastix sumpta post medicina et proprie
postquam incepit educere festinare faciat eius
egressionem Et scivisti quod aqua calida post
medicinam transmittit audacia eius et debi
litat virtutem ipsius Et dixit ruffus ei qui
sumpsit scamonea de melioribus rebus est ad
expellendum audacia eius et post iiiior vel quin
que horas postquam sumpsit eam psilium conquassa
tum in aqua tepida et oleo rosarum. sumat et
post duas horas infusione ei mirabolanorum citri
nus sic enim non timentur nocumenta eius. 2a
est reprimere ei virtutem serositatis et acuita
tis et hoc facimus cum auxilio rerum humida
rum et unctuosarum sicut est dragagantum et bdelium
et oleum rosarum et amigdalarum et similia Et obviamus
ei quod diximus in quinto cum eo quod est thesaurus
totius operacionis et illud est acquirere ei bo
nitatem cum medicinis membra et virtutes
quarum sunt domicilia confortantibus et ad hoc
auxiliantur nobis medicine cordiales calide
et frigide et medicine stomatice et epatice.
Et auxiliantur nobis etiam ars et preparacioni
modi sicut iam diximus Modus preparacionis
eius secundum quem dixit ruffus. decoquatur sca
monea in citonio post involucionem eius. et
revolucionem eius fere per unum diem in oleo
violarum aut rosarum aut amigdalarum. et post illud teratur
faciliter et involvatur et revolvatur in scutella
vitrea usque dum siccetur cum infusione mirabolanorum
ei facta in succo citoniorum tunc fac trociscos
ex ea quantitate ʒ. i et sit dosis eius trociscus unus
solucionem enim facit sine molestia Modus
alius secundum eundem satis bonus decoquatur
scamonea secundum priorem modum et doctrinam et
adiunge ei mirabolanorum citrinorum super tria partem eius
Deinde accipe seminis apii seminis feniculi dauci
ana ʒ. ii. decoquatur cum succo citoniorum cum
facilitate et cola et utere in solucione et ex
tracione sicut premisimus hic diximus Inquit ruffus
sit tua addere minime mutare secundum quod exigit
disposicio et res patitur Inquit galenus
miscui scamonea cum septuplo ipsius manne
et triplo ipsius succi rosarum post bonitatem coc
tionis eius in pomo Et inveni ex modis pre
paracionis ipsius hunc modum satis laudabilem
emendatricem plura ex nocumentis que timentur
ex ea Et aliquando miscui cum eis septuplum ipsius
pulveris psilii et fuit bonum Et aliquando miscui
medicinas cordiales et aliquando miscui alia

2m

3m

4m

5m

Emendacio scamonee nocumentorum

pri

2i

3i

4i

cū res exigebat. Inquid Amech R duplū eius foliorum violarum et mediū ponderis ipius liquiricie et in volue olō rosꝭ et fac trociscos ʒ. j. et sit dosis ʒ. j. ¶ Inquit unarum dissolua tur in oleo amigdal' cū pauca medicina stiptica et per diem et diem agitetur in sole cū administracōne olei paulatī. si oportet post hoc etiā agitetur per diē et diem aqua rosꝭ in qua sit fuit solutū bdeliū deinde exicce tur deinde coquatur in citonio post hoc cū tercia parte eius mirabol' cit. et fiat trocisci et sit dosis ʒ. ß. ¶ Inquit paulus zinzib' piper lon. et anisū admixta decoctōni ipius et proprie in pomo acetoso aut pontico remo uent nocumēta ipius ¶ Modus autem rectificacōnis eius ex inuencōne nostra est decoquatur frustra eius inter amigd' tritas multas post purgacōne earū inter folia se pehendo ea in cinē calido et post diē abiec tis amigdal' dissoluatur in aqua citoniorum acetosorū in qua bulierunt spica et anisū et aliqua ex speciebus et seminibus redolē tibus et excicentur deinde cū pauco mastice et bdelij decoquetur in citonio aut pomo i volito in pasta deinde fiat troc. ʒ. j. et sit dosis j. operatur enim sine nocumēto ¶ Mo dus alius preparacōnis predicte ministratur tantum quātū ipsa est de sumach et quarta ponderis eius spodiī et fiat inde trocisci sic priores sunt enim ultimi. et dissoluatur scamonea cum decuplo eius mīne et pauca spica post in volucōne eius in olō rosꝭ vel amigd' et deco quatur cū facilitate emēdatur enim a sua ma licia. Et sciuisti quod aloe frangit maliciā eius et mirabolani magnificat eā Et de coctio ipius in succo portulace. Aut aqua seminis ipius aufert plura ex nocumētis eius Et medicine cordiales et stomatice calide aut frigide secundum quod res exigit frangunt ma licia eius Et oportet quod fiat eius decoctio cum facilitate. Impetuositas enim decoctio nis addit ei ad maliciā Et ipsa quid sic sciuisti modicū sustinet de triturācōne quare propter oportet quod in eius trituracōne nō multu in sistatur Ex rebus aut facientibus facilē et velocē ipius egressū a corpe sunt citoria que in confectoibus et electuarijs sil' miscētur et sil' mirabolani. ipi enim sunt excito ipsaz deponentibus Et sil' si sup eā post spaciū bibatur Et sciuisti quod aqua calida expellit eius audaciā et alia simil' sic dixim in ca none Posse Solucōne educit colerā cum fortitudine. et trahit eā a sanguine et ve nis vehemēter Et eius opacō est sicut operacō furiosi Et ipsa est inimica cordis

stomaci et epatis et in testinorum. et est ex facientibus nauseā et conturbātibus viscerā et subuertētibus ea et facit siti et deicit ap petitū cibi Et cū ea et mirra et costo et troco et succo agreste et pauco opio fiunt trocisci cū vino pontico et propē aur' j. et fit linimētū ex uno eorū sup frontem et tympora quod prodē et propē cū vitello oui et aceto forti sanat sodam frigidā et emigraneā difficilem: et si linitur sup dentē remouetur dolor eius et corrosio et si sup scrophulas et proprie cū succo apij aut dauci delet eas. Et sit linimētū cum uno eorū cū succo zizimbri et aceto sed loco apij ponatur castoreū et liniatur in pos teriori parte capitis. et est magnū iuuamē ti ad subeth et litargiam ¶ Et quando scamo nea supponitur cū lana educit et facit aborsum Et ipsa quid scamonea curat scorpionū morsus et propē de sup linita cū succo mēte aut cū vino ¶ Vitet aut acceptcōne eius qui calie et sicce est naturē aut patius cadē in febres. Ille aut qui su mit eam timeat frigus et estum et abhō reat fructos et propē frigidos et aquā veri frigoris et sompnū plurū sup eam et exerciciū et supbiā animi Conseruatur aut scamonea per annos xx. Dosis eius est a grana v. usque ad vij.

Caplm xxvj de turbith :~ ~~

Turbith est radix cuiusdā herbe folia cuius sunt sicut folia ferule minora tñ. et est ex habentibus lac. et est ex eo domesticū. et silvestre. et est ex eo magnū et paruū. Et ad huc ex eo aliud albū. aliud nigrū Electio Quod in locis nascitur siccioribus fit gumosius propter spissitudinē lactis eius. Conueniū vero eorū et declinat a proprietatibus bonis que sunt septē secundum quod sapiētes scripserūt scilicet ut sit albū et vacuū arundino sum gumosū. et sit cortex eius cineritius et planus et sit recens et facile fragibil' Citrinū vero malū est. et nigrū peyus. Grossū est nō bonū et subtile tenue sil' Cū enim est debile et antiquū est malū. Et quod est crispi corticis et habens diu fragitur sicut nuos est siluīe et malū. Et quod nō est gumosū est debile et vetus contur batiuū Et via inter est ut cognoscas ad adultatū ex eo quod quid fit cū sublimacō ne in extremitatibus suis ex gūmi dissolu to et cognoscitur ex eo quod in confractis suis est sine eo Et minus quid recens ē co turbatiū et subuersiuū visceruū: antiquū

Con̄ rodam frig. et emigraneam difficilem

Ad dolorem dentis corrosi et scrofulas

Con̄ subet et litargia

Ad morsus scorpionum

nero est debile: mediocritate aut habens
est illud quod eligitur **Complo et pp̄es**
Calidū est in t̄cio et siccū. et est ꝯlutiū
cū attractione mediocri: generās vētosi
tatem tam ad subūsione et nauseam
et acquirit ex vsu eius excitacō in corpore
euacuat em̄ hūiditates subtiles **Recti
ficacio** Tria sūt corrigibilia in ipō. est
em̄ debilis opacōis et tarde. et nocet
stomaco faciens subūsionem et nausea
et acquirit vsus corpori extenuacōnem
Rectificatores aut̄ inseruit in pncipio
abradi corticē eius donec albū eius appa
reat et corrigūt qd̄ de eo dictū est pmo
addendo ei aliquid v̄tute acutū vigorās
ipm in operādo Et ex maxie ipm cofor
tātibus est zinzib. ipm em̄ sigillat ei p
prietatē mirabilē vt educat humorem
grossuz et viscosū etiā a remotis cū faci
litate ita qꝫ a iuncturis et anchis. et locis
profundis distātibus: per se vero nō fa
cit illud pmo educit de flegmate qd̄ ē sub
tile et derelinquit qd̄ est grossum et facit
hoc tarde Et corrigitur ꝯm quod dictū ē
ad miscendo eis de medicinis stomaticis
et redolentibus et sedātibus d' agitacōne
in eo p ipm sic est mastix gallia et aroā
tica ꝑprie zinziber et pip longū et silia
Et emendāt qꝫ ultimo de eo dictuz est sicut
dixit alkangi Admisceat' ei oleū amig
dalinū et coniugat' cū amygdal' aut zucō
Et dixit Ruffus ad mistracō eius cum
fisticis remouet hoc nocumētū ab eo Et
dixit Judeus ipm cū cofectione de coctanis
aut rob ipius et medio pondēis ipius ex
zinzibre et fit ꝯlutiū sine molestia In
quit Johannicius Accipe dactilor̄ infusor̄
in aceto die ac nocte ptes centū penidi
arū ptes quīquaginta amygdalar̄ pur
gatar̄ ptes xxx turbith ptes xxx v. sca
monee ptes xij zinzibēis pipis longi fo
liorū rute siccor̄ añ ptes iiij. fiat corūz
p mixcō bona et cofice cū melle dispūā
to est em̄ medicina mirabil' Jnquit
filius zezar Medicamē de turbit qd̄ eli
git in egritudinibus in quibꝰ eius vsus
est necessāius Accipe turbuth ptes x. zin
zibēis ptes v. zucā ptes xx. q̄nqꝫ addi
di masticis ʒ iij. et q̄nqꝫ alia ꝯm inten
cōnes alias Et dixit iter̄ infundat' tur
bith in succo cucumēis asinini die et noc
te postqꝫ rasus fuerit cortex eius et exic
tuz est em̄ ultimū ad egritudines antiquā
rum Turbit aut̄ de trituracōne et coc
tione parū sustinet omē qd̄ ē mediocre

Nocumēta aut̄ expellit eius. aqua mellis
calida et aqua zucā rubei simil'r calida
cū olō amigdal' **Posse** Turbit cofortatū
ꝯlucōne educat humores flaticos grossos et
viscosos a remotis et iuncturis proprie: et
ipm quidē mundificat stom̄ et ex pellit ab
eo sup̄fluitates adherētes in villis eius et
mundificat pectus a flegmate grosso et putrido
et educit a iuncturis et locis neruosis et
anchis humorē grossum et viscosū et maxꝫ
ad dolores iuncturarū et vsus eius p̄suat
a lepra. et ab infectionibus flaticis sic est
morphea et baras Et est medicina bona
febriū flaticarū: Js aut̄ qui sumit eū
timeat austrū et abhorreat pisces **Dosis**
Eius contriti pocō est a ʒ j. vsqꝫ ad ij. et eiꝰ
decocti pocio est a ʒ ij. vsqꝫ ad iij.

Capitulum xxvij de Agarico:—

Agaricus est de medicinis mag
ni iuuamēti. cuiꝰ ortus est se
cus arbores magnas. quibus
iam accidit corrosio et putrefactio: et eiꝰ
generacō est sic generacō fungorū. ꝑp quod
quidē estimauerūt qꝫ sit fungus. et quidā
dixerūt qꝫ est sic apostema p modū putre
factōis **Electio** Alius masculus alius
femina. Masculus vero est malus. et est ille
prope qui est longus et niger et grauis
et habens in fracturis suis sicut pdictio
nes neruorū et est durus et densus. Aga
ricus aut̄ quē sapiētes laudauerūt est fe
mina et habens proprietates quinqꝫ bonas
et prope si sit albus et leuis et velocit' fra
gibilis et porosus et rarus valde. et vt ap
pareat dulcis in pncipio gustus eius. de
inde succedat ei amaritudo et stipticitas.
Et melior pars totius eius corporis ē supi
or pars ipius et stipes eius nō est bonus
habens quasi semitas putrefacti ligni
et corrosum ex eo est maluz **Complo et
proprietas** Calidus est in pmo et siccus
in 2° et est copositus ex suba aeria posita
in sup̄ficie ipius. que in pmo gustu senti
tur dulcis. et ex ptibus subtilibus t'reis
dantibus ei stipticitatē in quibꝰ ad huc
dnantibus igneis est in eo de amaritudīe
aliquid Et ipē quidē est subtiliatiuꝰ reso
lutiuꝰ incisiuꝰ ꝯlutiuus natūe et carmina
tiuꝰ ventositatū grossarū Apitiuꝰ opilla
cōnū omniuz **Rectificacio** Pauci nocu
menti dixerunt illū esse sapiētes verū est
debilis et tardans in opacōnibus suis.
Jnquit Dyascorides tarda est et debil'
operacō sua sed in colicis ꝑptea qꝫ in ipō
est de dulcedine et stipticitate agregātes

vigorari operacōem eius

Medicam' bonū de turbit

valens ad egritudines antiquas

ptes conuenienter. Veru vigoratur eius ope
racio si addatur tercium ipius de salegeme
et fiat ex eis trocisci de sccamiabin Et
humanum mellicratu adiunctu ei vigorat
operacone sua Et dixit alfisi ex eo et
sexta pte ipius ex keysim aut dauco 7
q̄rta pte ipius salgeme fiat troc cum
uiscositate polipody recentis fit mirabil
confeccio operacoms ipius ad ea que oz
Et dixit Judeus cu oximelle squillitico
magnificatur eius opacio Et dixit ad huc
aliquid ad mixtu ei uirtutem acutu est ex
addentibus uirtuti ipius Et dixit Gal
si fiant trocisci ex eo cu in fusione zinz
in vino in quo pulmis ipius sepe subiuga
tur fiet opo eius cpleta Et ex rebus sibi
additis uigoratibus in ipo est spica et a
qua casey et prope supta ex capris Et
scito q de decoctone et trituracone susti
net rem mediocre **Posse** Solucone edu
cit flegma grossuz et colam rub et dix
gal Solucone educit utraqz colera et fla
et humores grossos et putidos et eius prope
tas est mundificare cerebru et nuos 7 me
bra sensuu et lacertos et educe mas que
sunt in nucha et finibus eius Et mundi
ficare pectus et pulmone ab humoribus visco
sis et putidis et mundificare stomachu ep
et splene et renes et matrices mulieru
et educe matias a iuncturis · pp qd vota
uit de moncitus agaricu medicina fami
lie quia ad singularu pciu corpois co
moditate se habet Et valet ad omes do
lores intrinsicos corpis et e medicina mi
rabiles ad soda antiqua et epilesiam
et uertigine proprie Confert eciam manie
et melacolie et egritudinibus neruoruz
et apostematibus cerebri · et est ex medicis
bonis asmati et difficultati anhelitus 7
ulceribus pulmonis et pectoris et sanat do
lores stomaci et intestinu Et est medicina
magna opillaconu om et egritudinuz
quaru cae est opillaco sicut est yctericia
tia et ydropisis et grossicies splenis Et
confert dolori epatis inflamentu manifes
tum et splenis sile et renu et curat a
postemata eoz et prouocat vrina et men
strua et mundificat matrice · et usus eius
aufert feditatem coloris cutis acquires
ei colore bonu · et est ex medicinis educe
tibus vrmes · Et confert eciam sciatice 7
doloribus iuncturaru Et eius quidam
inflamentu ad febres antiquas diuersaru
materiaru et ad typu eoz magnu est et
prope cu eo q conuenit ex potibus.

Dosis Eius contriti poco est a ʒ · j · usqz
ad ʒ · iij · et i decoctone a ʒ · ij · usqz ad · v ·

Capitulum xxviij de Collogntida

Collogntida est qua pses vocat
cucurbita deserti: que nascitur
in planta qua etia fel terre vocat
eo q in toto ambitu eius interficit herbas
et est sicut venenu eis · Vnde vocat ea ara
bes necem herbaz: et eius folia sunt am
pla pilosa · et extenduntur rami eius sup
facie terre sicut tenditur cucurbita et terra
sup qua iacet videtur adusta **Electio**
Duoz est modoru scilicet masculus et femina
Et ex eis est masculus sup que nascitur la
nugo et est grauis cu duricie et asperitati
attinens et nigredi Et laudatur ex eis
femina et proprie habens proprietates
has bonas ut sit scilicet collogntida grs
sa et leuis et quato lenior tanto melior
et sit laxa alba et leuis et cplete matu
racionis: et cuius pars interior est pulpo
sa et laxa et leuis et alba vehementis al
bedinis · Veru que no est copleta in ma
turitate mala est · conturbat em suscipie
tem eam · et uentositate cu difficultate
facit et soluit habundanter et solucone e
ducat sanguine et forte interficit Et cum
sigillatur ex ea gemme plante · et si nasci
tur collogntida vna est illa mala p modo
sa vino est venenu Et cu in tota regio
ne non est nisi platu eius vna p se nas
cens est mala Et que nascitur in terris for
tibus et puluerletis · aut iux loca repti
liuz aut in loco tmaz collogntidas facit
minores et sunt siliter male · Que aut nas
cuntur in locis laxis et arenosis et liberis est
que eligitur: et cu extrahitur pulpa eius
tempus debilitat eam Tempus aut
collectonis eius est autupnus et prope
du citrinescit et remouetur viriditas eius
Complexio et proprietas Est calide
coplexionis et sicce in 3°. et est cposita ex
ptibus igneis et ptibus terreis adustis
Et est solutiua attractiua supfluita
tum et eius attractus est in l'r a remo
tis · et est resolutiua maxima et abster
siua **Rectificacio** Quatuor sunt corrigi
bilia in ipa Nocet em stomaco cordi et
epati · et est conturbatiua abstersiua vis
ceru faciens opacones difficiles · et apit
orificia venaru apcone sangne manare
faciete Et operatur illud vehemencius q aloe
et excoriat vias Emendatur aut primu
et 2m nocumetum ex ea commiscendo cu
ipa ex medicinis cordialibus 7 stomatice

et epatis que melorant possunt cōdiciones eius sicut addit^r ei prope mastix et galia et similia ¶ Emendat^r autē tercium et q̄rtū nocumētū ex ea cū rebus ac quiescētibus ei uiscositatē et glutinacionem et remouentibus ab ea serositatē et cito lubricatē eā facientibus sicut est dragagāti ꝑrie et bdeliū et gū et mastix et similia ¶ Et dixit grecus fiat ex ea et landano ꝑtes similiter equales post scarioneriem eius cū oleo ros̄ pillule et sunt bone. sane ad ea que oportet

Modus rectificandi eius s^m q dixit filius saporis Infunda pulpa eius in aqua mellis et prope decoctionis mixte al-rute et exiccet^r post illud et terat^r ultima tericione et admisceat^r aqua mellis pdicta ¶ Modus rectificacionis eius ex inuencione nostra Incidat^r minutissime cum masorio et involuat^r subtili involucione cū glutino dragaganti aut bdelij et exiccetur et coterat^r post illud ultima tericione et fiant trocisci cū pauco mastice resoluto in oleo ros̄ ul' cū landano cū aqua mellis. hoc eni ars. illa facit sine molestia. Et scias q decoctione rē completā sustinet Et dixit filius gezar non oportet ut multū coterat^r. ultima eni eius excoriacio excoriat uias et uenas Et dixit filius saporis. oportet ut ꝑueniat^r ad ultimū puluerizacionis eius aliter eni ulcerat uiscera. Et michi quidē uidet^r q in ultimo puluerizata cōfricantur uirtus a ꝑmixcione ad uictoriam ei et ꝑmittit loca uiscerū absq; impressione nocumentorum in ipsis et forsitan in ea in qua non exquisite fit illud pars sensata in eis adherens in uillis et in uolucionibus apostemat et ulcerat Expellit autem nocumēta ipsius acceptę aqua passularum cū oleo amigd' ul' olearum ul' oleis pdictis Posse ¶ Solucione educit flegma et humores uiscosos attrahens ipsos a profunditate mēbrorū ¶ Et dixit humaym. Solucione educit colerā citrinā. et eius operacio ad neruos et iuncturas ostendit^r Et dixit dyascorides non efficit operacionem in materijs que sunt in ueis de qua sit curandum: nisi in materijs que sunt in locis profundis distantibus Et eius posse est magnū in mundificacione cerebri et neruorū et lacertorū et pulmonis et pectoris et est magna medicina. Et est magna me-

dicina egritudinū eorū sicut est dolor capitis antiquus et dolor cranei et emigrea difficilis et apoplexia et epilempsia Et confert egritudinibus neruorū omnibus. et uertiginem et descensum aque ad oculum. Et est res magni iuuamenti ad asma et ad tussim antiquam et ad dilatacione anhelitus Et est operacio eius uirtuosa ad dolorem iuncturarū et podagram frigidam et sciaticam proprie s^m omnem modū administracionis eius etiā in clisteribus et in collirijs ¶ Et confert colice flegmatice et in flatuū iuuamētum multū et ydropisi Et si supponat^r in matrice occidit fetum Et si ex ea fricetur cū forti aceto morphea sanat eā et similiter lepra et elephancia Et si euacuetur quod est in testa eius et impleatur oleo et buliat tamē calido et inungat^r capilli denigreat eos. et taedat canitie et prohibet casū eorū. Et si distillet^r ex eo in aurem sanat dolores eius et confert sonitum in ea Et si impleatur aceto et colluat^r ex eo os post bulicione ipsius sanat dolorē dentis Dosis ipsius est a karatis vj usq; ad x. Is autē qui sumit eam timeat frigus et estum

Capitulum xxix de pollipodio

Polipodium est radix plante. exortus est sup arbores et sup lapides. et uocauit grecus ea felice arborū Q' nas Electio Quod nascit^r in lapidibus humiditatē habet superfluam in digestā tam ad uentositatem et subuersione et nausea Verū melius ex eo est arborum et prope q' nascit^r sup arborem ferentem glandes. et q est cum propietatibus viij. bonis et proprie quod est grossum solidum et nodosum et cuius color s^m aliquid ꝑticipat nigredine et rubedine s^m parū. et cuius confracti color est sicut color fistici. et in quo est ex aromaticitate aliquid et in cuius sapore est dulcedo cū stipticitate derelinquens in gustu ex amaritudine aliquid ultimo et q' est recens Complo et proprietas Dixit Dyascorides calidū est in 3° siccū in 2° et est resolutiuum humiditatū grossarū et uiscosarum et est excitatiuum et abstersiuum et solutiuum Rectificacio Est ex maxime extremitatibus torpa et destructibus et facit subuersione et nausea. et est eius operacio debilis et tarda Et tollitur ab eo nocumētū ꝑmū in administrado illud cū aq

mellis aut cum aqua passularum aut cum aqua ordei. Inquit Ameth coquitur cum urine gallorum et gallinarum et fit solutivum conveniens. Et similiter cum aqua casey et fit solutivum bonum. Et aufertur ab eo nocumentum eius si admisceatur ei aliquid ex sedantibus acuitatem sicut sunt semina redolencia et species sicut daucus proprie et amisum et semen feniculi et zinziberis et similia. De decoctione autem sufficienter sustinet **Posse.** Solucione educat coleram nigram cum facilitate et fleuma grossum et viscosum et materias vitreas. et confert colice secundum omnem modum administracionis eius et duriciei splenis et proprie cum epithimo et sale indo et confert ad materias melancolicas febres et proprie cum aqua mellis. Et sanat fissuras que fiunt in manibus. **Dosis** est a ℨ ii usque ad ℨ iiii.

Capitulum xxx de Squilla.

Squille sicut dicit Gal. dicitur est iuvamentum solucione enim educit materias et preparat ad solvendum. **Electio.** Melior est habens parem sola enim sicut dicitur est venenosa et ad hunc est melior que saporem habet compositum ex dulcedine et acuitate et amaritudine et que habet splendorem in laminis suis et que nascitur in locis liberis. orta enim in locis maritimis aut orta singulis est mala. **Complexio et proprietas.** Calida est in tertio sicca ad ipsum. Est autem composita ex partibus igneis positis in superficie ipsius dantibus ei acuitatem vehementiam. Et ex partibus terreis adustis dantibus ei amaritudinem et ex partibus aereis mediocribus quare est in ea de dulcedine aliquid. Est autem incisiva ulcerativa adustiva resolutiva et attractiva materierum ad exteriora subtiliativa per viam grossarum frearum ad herendum conservativa a putrefactione. **Rectificatio.** Assacio acquirit et facilitatem in solvendo et preparacio ipsius cum aceto ponit materias grossas ad herentes et submissas ad expellendum facile. Modus operacionis massacione accipiatur lamine ipsius et separatim involvuntur in pasta et sepeliuntur in cinere calido donec coquuntur sufficienter postea extrahuntur ex pasta et administratur ubi oportet. Modus alius assacionis ipsius ponatur in vase luteo vitreato stricti orificii et sigilletur lutacione forti cum pigmento et dimittatur diebus xl et proprie diebus maioris estus et moveatur vas et mutetur pluries in omni hora ita quod equaliter in singulis partibus calefiat deinde extrahatur squilla et administretur ubi oportet. Et quandoque admisceatur ei tritici de farina orobi quantum ipsa est et fiunt inde trocisci et conservantur ubi oportet. Et dixit paulus lamine eius sicut sunt ponantur in aceto in principio veris usque ad finem estatis in vase vitreo sigillato exposito soli et post administretur ubi oportet. Et debes scire quod squilla de decoctione rem sustinet mediocrem. **Posse.** Solucione educat humores grossos et viscosos. Et dixit haly etiam cum hoc educat coleram nigram et eius iuvamentum est magnum ad egritudines capitis sicut est cephalea et epilepsia et proprie secundum omnem modum administracionis eius et vertigo et scotomia. Et oximel eius ponit materias viscosas faciles ad expellendum. Et subtiliat humorum grossitudinem. Et ipsa quidem secundum omnem modum administracionis eius confert egritudinibus intrinsecarum iuvamentum magnum. Et est medicina pulmonis et pectoris et egritudinum nervis proprie. Electuarium ex succo eius et melle sumptum lambendo clarificat vocem et similiter oximel eius et acetum ipsius. Et est ex medicinis bonis splenis et grossitati eius. Et est ex rebus preservantibus corpus a putrefactione et conservantibus ipsum in sanitate sua. Et acquirit usus eius maciem corpori et conservat in iuventute et acetum eius excitat et confortat gingivam laxam et putridam et confirmat dentes motos. Et eius collucio ex eo et similiter potus ipsius est medicina magna fetori oris, facies ipsum odoriferum et sanat dolorem stomachi et iuvat ad digerendum. Et usus eius secundum omnem modum administracionis eius confortat corpus cui accidit laxitas et mollificacio et colorem efficit bonum. **Dosis.** Poco aceti eius est a ℨ v usque ad xii et oximellis eius ab ℨ v usque ad ℨ iii. et troc. eius ab ℨ ii al ℨ usque ad quatuor.

Capitulum xxxi de hermodactilo

Hermodactilus est radix herbe montane. Et eius alius est longus sicut digitus et alius est rotundus. **Electio.** Ille de quo hic loquimur est rotundus et eius alius est albus alius rubens alius est niger. Melior est ex eis habens tres proprietates bonas scilicet qui est albus et verus albedinis intus et extra. et qui est grossus grossicie mediocri rarus vero et laxus est debilis. Rubens vero et niger ambo sunt mali. Et cum est in locis pinguibus ortus aut

Ad cephaleam et epylenciam

Ad vocem clarificandum

Ad maciem faciendam

Ad dentes laxos

Ad dolorem stomachi

humidis est malus propterea quod addit ei adhuc humiditatem superflua inflativa Et ortus in vicinitate squille meliorat in complexionibus suis et similiter in vicinitate raphani Melius ergo tempus collectionis eius est ver et meliores sunt in quibus iam preterijt medius annus post eorum bona exercitacione Complexio et proprietas Calidus est et siccus in principio 2i et in ipso est humiditas superflua cum ad inflationem et ventositate et nausea quae est malus stomacho reumatizatis ad ipsum superfluitates ex alijs membris Rectificatio Tria sunt corrigibilia in eo primum est nocumentum quod diximus quod imprimit in stomachum et 2m est quod generat ventositatem causam ad subversione et nausea Et 3m est quia est debilis et tardus in solvendo Et dixit alexander immittat stomacho aggregans in eo superfluitates plurimas et generat in eo ventositates grossas Et tollitur hoc nocumentum ab eo in miscendo cum eo cyminum masticem ℥ et similiter piper longum et metaste et keysim removet hoc nocumentum ab eo Et dixit alkanzi si ex eo et pauco zinzibere fiant trocisci cum succo raphani vigoratur in operationibus suis Et ex eis meliorat et magnificat complexionem eius est squilla et proprie si ex eo assata aut succo eius fiant trocisci et proprie cum pauca spica et zinzibere Et ex rebus sibi additis prohibentibus descensum materiarum ad stomachum per ipsum sunt mirabolani eo quod aggregant et confortant stomachum et faciunt citum descensum eius cum sit ex tarde descendentibus Posse Solucione educit flegma grossum et aviditas proprie Et est medicina magna artetice et podagre sumptus et etiam cataplasmatus et proprie cum farina ordei et intellus ovi Et usus eius in pinguat corpora et augmentum efficit in spermate Et est medicina bona vulneribus abstergit enim sordes eorum et consumit carnes putridas in eis etc. Dosis eius ab aureo i usque ad ij conservatur autem per annos tres

Capitulum xxxij De yreos

Yreos inquit grecus est radix herbe que dicitur lilium cuius due sunt species est enim que florem habet purpureum habentem declinacionem diversitatis in purpureitate sicut sunt habet arcus celestis et est yris et propter hoc vocatur yreos Et est alius cuius flos est albus Electio Habens florem album debilior est in omni re et ex eis melior est cuius radix est alba participans rubedine secundum aliquid grossa et dura et spissa et in qua est aromaticitas sicut odor violarum proprie et cuius sapor est acutus mordicativus propter acrimonia ipsius et habens nodos collectos et melior pars plante ipsius est radix post illa flores Et melius tempus collectionis radicis ipsius est in principio veris Complexio et proprietas Calide complexionis et sicce est in tercio et in ipso est acredo et acuitas Est autem abstersivus maturativus resolutivus lenitivus aperitivus opillacionum sedativus mundificativus et solutivus nature et provocativus florem vero habens album ca. et sic. 2 in 2o Et est resolutivus abstersivus cum equalitate et est subtilioris substantie propter quod et oleum eius est subtilius et maioris penetracionis Rectificatio Nocet stomacho propter quod permiscetur cum aqua mellis et pauca spica Et emendatur in complexionibus suis et similiter cum aqua tasci et melle et pauco mastice et ad casus pectoris cum rob et etiam pulmonis Operacio olei eius Recipe ex floribus ipsius quantitate quam volueris et ex radice medium eius et exequere de operacione illud quod diximus de oleo rosarum et violarum Operacio autem succi eius est sicut operacio succi absinthij Decoctione et coctione sustinet mediocriter Posse Solucione educit flegma grossum et coleram permixta et educit etiam aquam citrinam cum facilitate Et eius aspectus est proprie et maxime ad pulmone et pectus et est maturans subtilians et educens ab eis materias cum facilitate et proprie grossas et viscosas ad heretes Et est alius aspectus eius ad epar et membra vicina ei et ad splenem removens opillacionem eorum et curans morbos opillacionum in ipsis et educens materias ab eis sic est ydropisis proprie Et est ex bene resolventibus duriciem eorum et apostemata et dolores eorum Et est medicina bona lenitiva et resolutiva omnis duriciei et proprie incisivarum et nervorum et apostematum durorum et scrophularum et proprie coctum cum aqua sicle aut caulium aut cum vino et permixtum cum melle et oleo camomille Et confert dolori capitis antiquo et proprie emplastro facto ex eo et caputpurgio facto ex succo eius commovet sternutacionem et educit per via nasi superfluitates plurimas ex cerebro permas fluere ad partes corporis occultas Et eius administracio proprie cum rob confert in nocumentum manifestum tussi cuius causa est humiditas grossa et viscosa et difficultati anhelitus et mundificat viscera et matrices

et cõfert emplr̃atus doloibus eorũ et educat menstrua et facit aborsum Et ẽ medicina magna vulnerũ antiquorum et putridor mundificãs ea et generans in eis carnẽ laudabilem imo etiã ossa nuda vestiens carne Et emplicacõ et clistericacõ facta ex eo cõfert sciatice Et cũ tollitur os cũ aceto decoctõis ipius remouet dolorẽ dentis et sedat reuma tismũ eius Et supposicõ facta ex eo apecit orificia emorroydar Et confert usus eius ei qui fundit semẽ suũ in voluntatẽ Et fit ex succo ipius et farina fabarum et acetũ linimẽtũ bonũ lenificãs faciẽ et abstergens maculã eius Oleũ uõ eius cõfortat neruos et incidit ãs et cõfert spasmo humido et doloĩ pectoĩs et pleuresi et peripleumonie et confert distillacõ eius in aure doloĩ eius Et distillatur ad fetorẽ nasi et remouet eũ Et in vnctio eius in temporibus facit dormĩe et confert doloĩ capitis et maturat cataracũ et confert in vnctio eius doloĩ epatis et splenis et renũ Et confert doloĩ matricis et incturãzũ et podagre Dosis eius a ʒ ij usque ad vj et suatur per annos duos Caplm xxxiij de Cucumere

Cucumer azinĩus mere asinino est fructus sicut cucumer parvus asperitatis plurime et amaritudinis nere et eius planta habet folia similia folijs cucumeĩs tñ aspiora

Electio Melior pars plãte eius est fructus ipius et propẽ eius cõpleti fructus et post ipm radix Et calidior fructus eius est citrinus cõpletus ex poliatus aut a viriditate et qui ẽ amaritudis nere et cuius succus est albus habens sic de pinguedine aliquid In cõpletus uõ est malus educens sanguĩnẽ solucõne Et radix eius ingreditur medicinã multarũ utilitatũ Et melius tempus operacõnis succi eius est finis estatis Et collectõnis radicis eius est finis veris

Complexio et proprietas Calide et sicce cõplonis est in 3° gdu Est aut cõpositus ex ptibus igneis et ptibus terreis adhustis Est autẽ resolutiuus aperitiuus opilacõnũ

Rectificacio Excoriat et aperit orificia venarũ et generat tortiones faciens cũ solucõne angustiã et est tarde opeãcõnis Et emẽdatur nocumẽtũ primũ si in opeãcõne succi eius adiungatur ex bdellio aliquid aut ex dragagante aut si cõprimetur cũ lacte dulci recenter mulso aut cũ aqua mellis et sale Et uigoratur eius opeãcõ et facilitatur si in operacõne eius succi misceatur salgeme quãtitas aliqua Et scito q species elephangine addũt uirtuti ipius Operacõ succi eius

Accipe quãtitatẽ quã volueris ex succo eorum et proprie quãdo attingunt et sunt maturitatis cõplete Et fiet extractio succi cũ facilitate et nõ cũ cõpressione et expressione laboriosa Et exiccetur sicut exiccatur scamonea et aloe Et quidã accipiunt aliquas ex speciebus aromaticis et ligant in pãno et suspendũt in eo donec incipiat inspissari et postea remouetur Et aliqui ponũt alia scdm intencõnes alias Expellit aut nocumẽtũ eius accipe aqua ordei multa et simil vinũ et oleũ

Posse Dixit Johannicius soluit sicut scamonea et scdm veritatem educit fleg cũ uirtute per vomitũ et per uentrẽ et interdũ colerã et proprie si in iniungatur cõparacõ eius Et educit mirabiliter aquositates a ptibus difficilis eradicacõnis earum et educit materias que sunt in iuncturis et curat eciã dolorẽ earũ et proprie succus eius cũ aceto cataplasmata Et si decoquẽtur radices eius cũ absinthio in aquã et oleo usque dũ sint bene excocta et embrocentur tympora ex aqua eorum ca et oleo et etiã si fiat ex fece emplastrum stringendo circa tympora resoluitur emigrãnea laboriosa difficilis Et caput purgari ex succo eius et proprẽ cũ succo et lacte pauco Educit enĩ ex via nasi superfluitates plurimas et valet ad fetorẽ nasi et ad dolorem capitis antiquũ et epylepsiã Et modus emplr̃acõnis que diximus resoluit apostemata grossa et dura et scrophulas et proprie per miscendo ei aliquid ex stercorẽ capraꝝ cũ melle Succus neõ eius et succus radicis ipius est medicina bona pdropicis extrahit enĩ aquã citriñã cũ fortitudine et similiter decoctio radicis ipius Et confert ycteĩcie et opillacõni epatis et splenis et confert sciatice iuuamentũ manifestũ emplr̃atũ et clistericatũ Pulvis uõ radicis eius cũ melle attenuat cicatricẽ fedam et remouet uestigia magna que remanẽt post percussiones Et fit ex succo radicis ipius et farina fabarum linimẽtũ bonũ abstergens sordiciẽ faciei et feditatem cutis Et fricatur morphea cũ radice ipius et aceto forti et aufert eã Et similiter valet ad lentigines Et scito q solucio ex eo qñ superfluit educat sanguinem continuatur succus eius ad terminũ et ẽ ad ministrado

post vj meses Dosis succi eius est a
granis x usque ad ʒ ij vel j et tria pul
veris radicis eius a granis xv usque ad ʒ
ß Et aque decoctionis radicum eius a ʒ
ij usque ad quatuor. Capitulum x
xxxiiij de centaurea etc. Recta etc.

Centaurea alia maior alia mi
nor inter quas distinguunt
proprietates note Electio Mi
nor melior est in omni re cuius folia minu
te et circa folia colorem habet palleare
et melior pars eius sunt flores et folia
ipsius Et melius tempus collectionis ipsius
est principium estatis Complexio et proprietas
Calide et sicce complexionis in 2º Et dixit ruf
fus est in principio 3ª Et est composita ex
partibus terreis adustis dantibus ei imper
fecte amaritudinem et ex partibus non ad
hustis cum per mixtionem aqueitate a qui
bus inest ei stipticitas Et est in ea de
dulcedine a partibus aereis in ipsa et ex
acredine aliquid a partibus igneis sed
amaritudo est in ea plus stipticitate eius
et stipticitas plus dulcedine et acredine
Et acredo est in ipsa remissa sine mor
dicatione: quare est ex maxime curatibus
vulnera primo sigillatibus ea primo est ab
stersiua excitatiua consumptiua superfluita
tum et solutiua ventris Et quando sup
fluit purgacio ex ea solucione educit
sanguinem aperit enim orificia venarum
apertione sanguinem manare faciente Du
bitauit autem homines in ea de eo quod dicit
apertiua venarum et effusiua sanguinis
cum sit sigillatiua vulnerum et sanati
ua Adhuc autem dixit alkindus con
fert sputo sanguinis et aggregat ad re
tencionem eius et sigillacionem loci mana
cionis eius Inquit eben mesue satis
facit in quesitioni per scrutacionem expositionis
ipsius Etenim amaritudo in ea et stipti
citas sunt sicut dominas que sunt ad
aggregandum magis et fit prima consecu
cio operationis per ipsas Adnante
enim virtus propinquior cum autem subtilitatur
calitas ipsius et acrimonia post longam
enim actionem cum agitacione in corpore fit
consecucio operationis a virtute subtile acu
te ipsius et calide quare operatur quod diximus
et non semper sed propter quando purgacio
superfluit Rectificacio Est ex faciectibus
solucionem tardam et est conturbatiua et
apertiua orificiorum venarum Confortatur
autem eius operacio cum aqua mellis et
oximelle et pauco sale vel aqua decoctionis
amcos mellita propter et salgema Et remo
uet cum hoc nocumentum 2m Et remouetur
tercium in administrando aliquid de masti
ce cum ea Coctionem autem et constriccionem ad
plenum sustinet Posse Solucione educit
flegma crudum et proprie inferior et colera citri
nam et materias a iuncturis et mundificat
neruos Et confert doloribus dolorum Et con
fert sciaticis inunamentum magnum emplastra
ta et clistierizata Et similiter emplastracio
ex ea confert dolori neruorum et constriccioni la
certorum et propter cum mica panis et sale
pauco et melle et oleo Et est medicina
opillacionum epatis et splenis Et prouocat
menstrua et sanat dolorem matricis et edu
cit fetum Et confert colice et dolori uen
tris et interficit vermes et solucione educit
eos Iuuamenta autem ex parte stipticitatis
sue sunt quoniam abscindit fluxum sanguinis et
sanat vulnera et mundificat ea et conso
lidat proprie difficilis consolidacionis et
propter puluis eius et vnguentum factum ex
ea Et vinum decoctionis ipsius est potens
ad hoc et propter ad fistulas et ulcera
maligna Et quidam dixerunt super incisio
nem quoniam si coquitur cum carnibus consolidat
eius partes diuisas Dosis eius est a ʒª
ʒ j al ʒ usque ad ʒ al ʒ j ß et in decoc
tionibus ab ʒ j usque ad quatuor
Capitulum xxxv de cartamo

Cartamus duorum est modorum: est
enim domesticus et siluestris Et
dixerunt quidam quod nil est ex spe
bus cartami et elongati sunt Electio
De quo loquimur est domesticus et melior
pars plante eius est semen ipsius post eos
flores eius et melius semen quod est album
et planum grossum et plenum medulla
cuius est ventuosa et pinguis et cortex
tenuis Et melior flos est sicut pili croci
Complexio et proprietas Calidus est
in primo et siccus in 2º et flos eius minus
est calidus: et siluestris minus est calidior
et siccior Est enim in eo virtus lacticiniorum
remissa Est autem cartamus abstersiuus
apertiuus conturbatiuus faciens nau
seam Et inest ei virtus educendi per vomitum
et per ventrem et eius iuuamentum est per vium et
malum nocens stomaco multum Et dicitur
quod caseat lac in mamillis et stomaco Rectifi
cacio Nocet stomaco facit fastidium et e
tarde et debilis solucionis Et dimittit
vestigia lenitatis in visceribus Emenda
tur autem nocumentum primum ex eo per misce
do aliquid ei ex medicinis stomaticis sic

anisuz proprie et galanga et mac et sili
a Et confortatur eius solucio et emendat
nocumentum quod imprimit in intestinis per
miscendo cum eo aliquid ex medicinis acu
tis sicut cordumenum proprie et zinziber et
sal panis et salgemme et silia ¶ Inquit
paulus accipe medulle eius ʒ x· cordu
meni aure· ij· fac ex eis grana sicut Cicer
et da quinque soluit enim sufficienter Dixit
etiam liga ex medulla eius quantitatem
sufficientem in panno et suspende in oxi·
melle quando coquitur et erit solutiuum proprie
si oximel fuerit squilliticum ¶ Inquit al
kansi· Accipe medulle ipsius aure· xij·
penidiarum aure· iiij· cordumeni zinziberis
ana aure· j· aggregentur omnia cum melle et
fiant forme sicut nuces et da ubi opor
tet· j· uel· ij· ¶ Et dixit Gal' decoquatur
medulla eius in iure galli aut galli
ne cum speciebus et propinetur ubi opor
tet Et dixit etiam ex medulla eius et ter
tia ponderis ipsius ex amigdal' et sexta
ex pineis aggregentur omnia cum melle coc
to et succo squille fit looch mundificativum
mirabilis ad ea que diximus Et extrahitur
ab ea oleum unguentorum multorum et eius o·
peracio est sicut operacio olei de behen et olei
de amigdal' Posse Dolucione educit
flegma per vomitum et ventrem et similiter aquo
sitates Et valet ad egritudines ex eis
sicut est colica· et cum clisterizatur similiter va
let et mundificat pectus et pulmonem
et propter looch predictum et alij modi ad minis
tracionis eius et clarificat vocem et similiter
oleum eius Et usus ipsius in sperimate aug
mentum efficit: flos vero eius cum aqua
mellis remouet ytericiam· Dosis eius est
a ʒ· iiij· usque ad aure· v· et flores eius a
ʒ· j· usque ad aure· ij· Capitulum xxx
vj· de been Rubrica

Been est granum almessus: et eius
aliud magnum· aliud paruum· Mag
num autem est in magnitudine
fructus auellane triangulatum· paruum
vero est sicut Cicer et utrumque habet me
dullam unctuosam leuem et albam Electio
Maius in colore est: paruum vero malignum
est· magnum autem melius cuius cortex est
albus planus tenuis et cuius medul
la est alba leuis multe unctuositatis
et quanto antiquius est melius est et
sub nigrum declinans ad albedinem· et cuius
medulla est unctuosa alba et leuis
et antiquum melius recenti est Complexio
et proprietas Magnum calidum est in primo

tertij siccum in 2° et in ipso est humiditas sup
flua cum acredine et est maxime abster
sivum mundificativum et apertivum opillacionum
subuersivum viscerum et conturbativum propter sup
fluitatem superfluitate eius superflua prouo
cans ad vomitum Et minus fortius est in
omni re faciens operaciones suas difficiles
et laboriosas producentes ad casum virtutis
et frigidum sudorem Rectificacio paruum
prohibenda est ad ministracionem nisi in em
plastris et fricacionibus et olei ipsius similiter
nisi in unctionibus Magnum autem malici
a est corrigibilis et sunt corrigibilia in
eo· nocet enim stomaco faciens subuersionem
et est laboriose solucionis et tarde Et nos
diximus in canone quod assacio ipsius resoluit
ab eo et maturat humiditatem superfluam
et acrem causam ad subuersionem et nauseam
et dimittit ei ut sit solutivum per ventrem
tantum· semen autem feniculi et anisuz cum eo
rectificat nocumentum paruum et propter mix
ta actionem eius Et fiunt ex medulla ipsi
us post coctionem eius et medio ponderis ex
amigdal' dulcibus et melle passularum
forme sicut auellane et sunt mundificativi
magni ubi oportet ¶ Operacio decoctio
nis eius Accipe ex eis integris quanti
tatem quam volueris et involue in pasta
et coque in cinere calido uel extrahe me
dullam eorum et tere contricione multa et
pone ex seminibus et speciebus aliquas et
involue papiro et desuper involue pas
ta et fac sicut superius est dictum: Oleum
autem eius extrahitur sicut oleum de amigdal'
Posse Proprie per ventrem et per vomitum educit
flegma acutum et grossum: et est medi
cina mirabilis ad ~~colera~~ flegmatica et ve
tosam et etiam clisterizatum et suppositum.
et fit emplastrum ex medulla eius et fari
na ordei et melle et resoluit apostema
ta dura et scrophulas et cum melle tantum
valet similiter ad egritudines neruorum fri
gidas sicut est contractio et spasmus
etenim calefacit eos et lenit duriciem eorum
et nodositatem Et emplastratur super epar
et splenem et propter cum farina lupinorum
et spica et confert duriciei et opillacioni
in eorum Been autem paruum emplastratum in
egritudinibus iam dictis est virtuosius
et similiter oleum eius Oleum autem de been con
fert vestigijs ulcerum et lentiginibus et
feti feditati cutis et morphee et distilla
tum in aure confert dolori eius et tin
nitui et sonitui in ipsa et surditati et
sibilo Dosis eius est a ʒ· s· usque ad· j· s·

/· colica

Ad educendum ~~[illegible]~~ [illegible] flegmatica

Ad resoluendum scrofulas et apostema dura

Con[tra] duriciem splenis

[illegible] de been [illegible]

Capitulum xxxvij de lapid armeno

Lapis armenus inquit alexan
der a verificatoribus in vento
est pregativa habē in educē
do coleram nigram: cuius operaco ē in co
lunioz ellebozo nigro et virtuosior lapide
lazuli **Electio** Melior est habens colo
rem mediu inter viride et obscuru tre
um et indu· et habet macular distinc
tiones vides et nigras et qui no est
in timi lapidis primo est facilis disso
lucionis et pulverizabilis et qui est le
nis tactus carens asperitate **Complo
et propetas** Calide complexionis est in
principio 2i et sic in primo· et est resolu
tiuus abstersiuus et est exturbatibus et
subuertentibus stomachu et educit p vo
mitu et p ventre **Rectificacio** Nocet
stomacho generans subusione et fa
ciens cu angustia solucionem Et dixit
alexander no lotus solvit p ventre· et
cu labore· lotus aut solvit p ventre et
sine angustia Ars aut in lavado
ipm est hec teratur cu facilitate in va
se lapideo· deinde fundat sup ipm aq
dulcis et lavet sic terēdo et fiat illud
tergesies et in novedo aqua et ad
huc decies lavet aqua ros Et dix
alkindus lavet cu aqua buglosse
post depurgacione eius· acquit em
ei ex hoc mirabilis propetas ad egri
tudines melacolicas **Posse** Solucone
educat colera nigra: et cu virtute mudi
ficat cerebru ab ea Et valet ad eg
tudines eius melacolicas sic mania
et melacolia virtigo et dolor capitis
et epylepsia Et ad egtudines timois
et suspectionis et ad lepra et ad eg
tudines splenis et ad canceru: et ad
morphea nigra et melacolicas febres
Dosis porcio no loti est a ʒ ß usq
ad ʒ j ß et loti poco ē a ʒ j usq ad ij ß

Capitulu xxxviij de lap stellato

Lapis stellatus est de genere
marmoru habens maclas
ex auro Et eius alius albus
et dicit marchasita Alius indus
clarus celeste et vocat lapis lazuli
et quoq minera utriuq fert simul
Electio Melior est cuius color est indior
cu in colore lazuli et habet maclas
aureas et mixtus cu marchasita
est no bonus et no maculatus no bonus
et similiter levis **Complexio et pro
prietas** Est ca in secundo sic in 3o

Et dixit humayn est in utroq meo
Et est in ipo acuitas no evata stiptici
tate aliqua Et est expte acuitatis eius
ad hustiuus ulceratiuus et putrefactius
abstersiuus et incisiuus Et in no loto
est proprietas radendi pilos: Lotus
vero qsuat et eos prolongat et gene
rat pilos in palpebris **Rectificacio**
Sunt in eo nocumēta que diximus in la
pide armeno· et expedit tollē nocume
ta eius silr cu obviacone sic sepius
diximus De trituracone aut sustinz
plus qp lapis armenus Quidaz
autē ex sapientibus posuerunt ipsum post
ablucone eius in confectionibus leticie
et properu ʒ viij ex eo ad lbz j ex con
fectione et dabat cu succo buglosse de
purato et vino antiquo subtili Et
est medicina solempnis ad egritudines
cordis melacolicas· dilatat em aiam
et facit in ea minera gaudij Con
fectio lapidis lazuli ex invetcone mea
Accipe ex seta tincta ex carmezit lbz
j et submerge eā in succo pomorum
dulciu et aqua ros an lbz j ß et di
mitte die uno deinde fac modicu bu
lire usq du rubeat· dein extrahe et
coque usq du habeat mellis spissitu
dinem et remove ab igne et proice i
eo calido ambre crude frustrati in ca
se ʒ vj et dimitte liquefieri in eo· dein
proice sup eo pulverē hay reru Acci
pe ligni aloes crudi et darsem ana
ʒ iiij lapid lazuli loti ppati ʒ xij· ma
rgaritar ʒ ij auri boni ʒ j musci ʒ j et
tercia confice cu potis Et hec est me
dicina maximi iuvamēti ad pulsum
cordis et sincopim et algiesgues et
tristiciam sine causa· et est ex rebus
aiam cofortatibus cofortacone mirabi
li **Posse** Solucone educat melacolia
et humores adustos et mudificat ve
nas et sangnē ab eis· Et no lotus e
ducat p vomitu et p ventre humores
grossos et melacolicos Et confert ad
ad egritudines cerebri et cordis sic
est epilempsia mania et melancolia
quar est matia humor melacolicus Et
confert iuvamētu sublime egritudini
bus timoris et tremori cordis et sinco
pi Et confortat cor Et aufert nocu
mēta eius et dilatat aiaz et pectus
et pulmonē Et confert asmati ab humo
ribus grossis et egritudinibus splenis
Et est ex rebus cosuatibus iuventute

et beatificatibus vita et ipse quod preservat
a lepra Et suppositus educit menstrua Et
datur ex eo patientibus febres melancolicas
et curat eas et confert usus eius ad e-
morroydas veteres Dosis eius est a
ʒ i usque ad ij ʒ Capitulum xxxix de sene

Sene est folliculus plante quam
vocant persi alzemet et eius or-
tus est secundum similitudinem orobi Et inve-
nitur ex eo domesticum et silvestre Electio
Melior pars plante eius est eius folli-
culus deinde folia sed tamen in eo est vir-
tus debilis valde Et melior folliculus
est cuius color accedit ad viriditatem et
sub nigredine quadam et in quo est de a-
maritudine res modica cum stipticitate
et qui est magis completus et in quo
sunt semina ampla compressa sub albidus
aut non est bonus et incompletus similiter
Et meliora folia sunt viridia sub albi-
da nec et tenuia non bona Et antiquum
ex eo est sine spiritu et stipites eius sunt
inutiles Complexio et proprietas Ca-
est in principio 2i sic in primo et folia ei-
us sunt in primo calida Et est abster-
sivum mundificativum conveniente resolutivum
Rectificacio Est debilis solucionis et tar-
de et debilitat stomachum verum confortat
eius operacio in permiscendo ei aliquid ex
rebus acutis sicut zinziber prope et salge-
me et sal indi Et medicine cordiales
cum eo et stomatice felicitant opus eius
Et dixit Gal de coquatur cum iure gallorum
et gallinarum aut carnium et solvit sine
molestia sed oportet ut eius quantitas
sit multa Et si infundatur in aqua ca-
sei cum spica deinde coquatur bulicione
aliqua est medicamen bonum Et si exprima-
tur pulvis eius cum lacte dulci fit me-
dicina bona similiter Et similiter precepit quod
ut quantitas eius submergatur in mus-
to et sit mustum album et post tres men-
ses exprimetur ubi oportet Est enim vinum so-
lutivum mundificans cerebrum et sensus
et generat leticiam Et sunt qui exprimant
de coctione eius et prunorum et spice
cum eis et fit solutivum bonum De decoctione
aut sustinet mediocriter Posse Solucio-
ne educit cum facilitate melancoliam et co-
leram adustam et mundificat cerebrum cor
et epar et splenem et membra sensuum et
et pulmonem Et confert egritudinibus
eorum et aperit opilaciones viscerum Et
confortat utentem eo in iuventute Et ge-
nerat gaudium causa aut tristitie am-
putat Et ponitur folia eius in lanatis
ad caput et prope cum camomilla confor-
tat cerebrum et nervos Et secundum omnes ad-
ministracione eius addit in visu et corro-
borat auditum Et est medicina bona
febrium melancolicarum et antiquarum Do-
sis eius in infusione poco est ab aureo iii us-
que ad ʒ v Capitulum xl de sale

Salis famose species sunt quatuor
sal panis sal gemme sal napti-
cus et sal indus Sal panis ali-
us est mineralis durior et amarior ali-
us marinus quem si aqua inveniat
facile dissolvit Sal gemma est sic cristal-
lus similibus Sal indus alius niger sub-
albus subrufus obscurus Sal quoque
napticus niger est habens odorem nap-
te Electio Mineralis forcior marmore
et sal gemme forcior eis et sal napticus
illis indus aut forcior est omnibus et sub-
rubeus melior est sub nigro et sub niger
est forcior et omnis tanto amarior tanto
forcior Complexio et proprietas Ca et
sic est in ij° et quanto amarior tanto
calidior et siccior Est aut compositus ex
partibus terreis adustis et amaris et ex
partibus aqueis sine sapore que si sint
equales salsus sapor perficitur dominan-
tibus aut terreis ad amaritudinem pronior
Aqueis vero dominantibus in salsedine re-
missior Est aut sal liquefactus in dissing...
subtiliativus et inspissativus solutivus
constrictivus et preservativus a putrefactione
excitativus mordicativus et est subversivus
stomaci et conturbativus preparans ad vomi-
tum Rectificacio Sal non est sicut radix
in re medicine sicut nec in cibis cum
ex se sit solutivus sed non ponitur sic res
dans vigorem radici confortat enim me-
dicinas omnes tarde et debiliter solucionem
facientes tamen ex instabilibus cum eo meliora-
tibus coctione eius non est equivalens
ad removendum serositatem eius sicut mirabolani
et id per oppinionem subarum admirico Res
enim insipide similiter faciunt et similiter in-
spissant Posse Omnis sal solucione educit
grossos humores et viscosos et eius solucio
est liquefaciendo quod invenit ex humidi-
tatibus et post illud stringit Sal quoque
panis facile facit superfluitatum egressi-
onem removet quoque fastidium ciborum
et excitat appetitum Et clisterizatus educit
flegma vitreum et flegma viscosum Et
mixtus cum aliis medicinis solutivis con-
fortat eas in solvendo Et aut ex eo

coctū est al' tostū est cū tāto puluē vasorū fractor' de semi quātū ipm sit fit dentifriciū bonū mūdificās dentes et auferens feditatē et cōfirmās gingiuā layeā Et sūt qui in miscēt ei cipm et spuma maīs massatū et cornu ciuīū et silia Et sal bulitus cū oleo ponit' sup cōbuscōne ygnis tepid' prohibet a uesicatōne Et in vnctus sup n̄uos cōfortat eos. Et simil'r coctus cū oleo et pauca terbentina ponit' sup puncturā nerui cecā: prohibet appl' appopliaz et spasmū. et silr sup fl'omā cecā Et mixtus cū sulphure et melle valet tetēdin n̄uor' et casiu sup mēbrū et dolori auris Et sal mixt9 cū oleo et melle remouet uestigia pcussionū nygra. Et omēs quid' spēs salis cōsumūt et auferūt addicōnes sicut est pānus et vngula et caro putīda et similia Et cōfert squinācie casiu vuule et mollificacōne lingue Et omēs faciūt subūsione et vomitū et dimiūt spma. Et eorū usus generat scabiē. Sal gēme quoq3 solucōne educit fl'a vitreū et expellit huōres. quor' eradicacō est difficilis et mūdificat instrumeta sensuū et ualet ad ūtiginē et pp'e mixtū cū agarico et teribus mirabol' Et abstergit pectus et mūdificat stom et cōfert dolori eius Et fit ex eo dentifriciū bonū mūdificās dentes. Napticus uero et sal indus forciores sūt illis in omī re. Et educūt ambo melācoliā fortit' et fleg̅ Et pseruat corpa a putrefactōne et valet ad lepzā et ad egritudīes melācolicas. Verū nō administrant p se sed ponit' in cōfectiōnibus pp illud qd' diximus et pillis et euētibus et collirijs et alijs modis administracionum

Capl'm xlj de baurach

Baurach aliud minerale aliud artificiale Minerale aliud armeniū aliud affricanū aliud romanū aliud egipciacū Armeniū uō ē lapidosum albū habens p mixcōne rubedinis et pincpurcitatis et est salsū mordicatiuū. Alie uō spēs in hys propietatibus sūt remissiores et debiliores. Artificiale aut sic dicit' est spuma nitri que est alba leuis et salsa mordicatiua et est sic flos parietū qui est sic flos salis **Electō** Mineralis est forcius artificiali et armeniū est forcius egipciaco et egipciacū affricano et romano Et melius ex eis est qd habet propietates octo scilic3 qd ē lapidosum qd est frangibile et qd habet in fracturis suis lucīditatē et qd est leue spongiosū et qd est albū p mixcōne rubedinis. et qd est salsū mordicatiuū. et ex artificiali melius est flos parietis et qd est nitro forcius **Complexio et propietas** Calidū est in principio tercij et sic. in pmo et est in ipo salsedo sm plurimū et de stipticitate aliquid q̄re est cōueniens sua absterssione. est aūt excitatiū in cisiuū materierū grossarū resolutiuū abstersiuū et mūdificatiū **Rectificacio** Non est ex medicinis que sūt sic fundamētū in cōfectōibus sed est sic hic proxime de sale hic diximus **Posse** Administrat' in medicinis cōfectōibus et clistēribus et suppositorijs et solucōne educit flegma crudū et uiscosū aptibus difficilis eradicacōnis. Et administrat' ipm cū melle et educit ipm p uomitū Et confert dolori stoī et interficit vrmes. et educit eos sm omnem modū administracōnis eius Et cōfert colice fl'r'ce et uētose et propē clistē ex eo cū aq et oleo rutaceo ul' aqua de coctōnis rute Et confert empl'm cū ficubus et stercore mule pp'rie ydropisi et dolori splenis et stomaco frigido

Capl'm xliij de sarcocolla

Sarcocolla est gūma arboris et ē sic fructex et est spinosa. cui9 rami sūt nodosi collecti ad arborē et colligit' ex ea gūmi Et est eius aliud albū aliud thus et aliud subcitrinū **Electio** forcius est subcitrinū albo et quod est amarius melius **Cōplexio et propietas** Calida ē in 2° g̃ et eius sinitas est in ire calitate sua Et ē maturatiua abstersiua resolutiua et apritiua. et est in ea uirtus sigillatiua vulner' et cōglutinatiua et mūdificatiua et incarnatiua **Rectificacō** Tarde solucōnis est et debilis. et cōturbat eū in cui9 stomaco domināt' colerā quaē oportet ne ei in cui9 stomaco dnat' calitas et in quo ē colerā cōprimet' Vigorat aut eius operacōne zinziber et cordumei Confectō pillular' de sarcocolla quā fecit halij senex. Rx sarcocolle ℨ iij turbith ℨ iiij interioris colloquintide ℨ I ß ℨinzib' tind' sal gēme ℨ I dissolue sarcocollaz in aq ros et confice et fac pillas sūt vim mirabiles ad ea que diximus Nutrit' aut sarcocolla in latte asine omī die infundendo lac sup ipsaz in scutella vitrea p dies quinq3 quinq3. et ē medicamē bonū egritudinibus oculorum **Posse** Solucōne educit fleg̃ crudū et humores grossos et propē qd ē in uētuus et anchis et mūdificat cerebrū et n̄uos et cōfert thusi et asmati. Et est ex rebus cōferētibus

fenibus et flaticis Vsus tn̄ eius generat
caluiciū · Inquit dyasco· vsus eius in
pinguat corpa et augmētū efficit in sp̄
mate Et ipa ē medicina sublimis obtal
mie et lippitudini et prope inūcta sic
dixi Et confert ulceribus putidis in auē
et famos et ppē cū licinio linito cū melli
teato et linito in pulue eius et posita
in aure est uituosa ad illud Et est medi
cina sublimis oīm vulnerū recentuz
putidorū et antiquorū et mūdificat
ea Et generat carnē in ipis et ꝯsolidat
hoc est prope uitus eius Dosis eius
est a ʒ.i. usqȝ .ii. Capitulum xliii. de sera

Serapinū est | primo Rubrica
gumi halascemidech arbor
filis oleandro montano Electio
Melius est cuius color est int̄ sub rubeū
et sub albidū · et qd habet odorē porrorū
et qd est facile resolubile in aqua et
qd est clarū cū spissa sub̄a · et qd ē ex
eo leuiꝰ melius et qd nō est in veheme
cia odoris asse nec habet odorē galbam
ipm enī sic est adulterātū Complexio et
proprietas Minus est sicū qȝ calidum
et eius calitas est in 3º· siccitas uēo eiꝰ
in 2º et in ipo est amaritudo cū acuitate
sic acuitas porrorū Et est ꝯpositū ex
substācia subtili ignea et terea · sed sb̄a
subtilis domiās est · et est resolutiuū car
minatiuū uētositatū grossarū subtiliatiū
extermatiuū solutiuū et puocatiuū Rec
tificacio Nocet stomaco et epati verū tol
lit nocumētū eius alique ex medicinis
stipticitate habētes sicut mastix prope
et spica · Enula quoqȝ sigillat ei ꝓprie
tatē mirabilē ad ea que oportet | Do
cuit mesue duos mōs ꝓpacōnis eius
satis bonos Primꝰ ꝓforet colloquintida
et abiciat gna eius tn̄ et impleatur
aqua cū pauca spica et mastice et bu
liat in cinē calido usqȝ ad consūpcōnē
3e ipius deinde mutat sapinū hac
aqua · semꝑ aut modicū infundendo ·
donec pinguescat · deinde exiccet et fiat
trocisti sūt enī ultimi ad egritudines iūc
turarū et aquā citrinā Et alius modꝰ
est ꝑciꝰ huic et fit ꝑ mutacō ab aq̄
colloquintide ad aquā mirab tn̄ | Mo
dus alius ex inuēcōne mea Accipe suci
enule sic est ʒ xvii et infunde in eo spi
cā et mastice añ. ʒ iiii · et buliat usqȝ
ad ꝯsūpcōnē medietatis et post coletur
et mutat sapinū cū eo sic dixiꝰ Ru
teat aut ꝓ egritudines oculorū cū

suco rute · aut feniculi et aliquo ex fellibꝰ
et prope auiū rapaciū et fit medicamē
sublime ad ea que oportet · Posse Solu
cōne educit huores uiscosos · et fla grosos
sū et aquā citrinā Et eius ꝓꝓetas est mū
dificarē cerebrū et niuos et educē mās
eorū et cōfert egritudinibus eorū frigidis
et prope sm̄ omēz modū administracōnis eiꝰ
que sūt dolor capitis antiquus et emigr
nea difficilis et epylepsia uitigo et palysis
et tortura et tremor niuorū Et est ex re
bus valde bonis ad mūdificadū mās que
sūt in pectore et ꝓprie mittū cū aqua ru
te · Aut cū aqua enule ꝓpe et confert dolo
ri eius bibitū et linituz et dolori lateruz
et tussi antique et difficultati anhelitus · Et
est ex medicinis magnis ydrop · extrahit
enī aquā citrinā et prope cū duplo ponde
ris eius ex mirabolanis citrinis · et modi in
treicacōnis ꝓdcī sunt ad hoc mirabiles Et
confert duriciei splenis et resoluit infla
tionem eius sūptū in potu et sup linituz
cū succo cappar̄is et aceto · et resoluit stro
phulas et duricies et noditates mēbrorū
Et mittū cū suco rute et fellibus sic dixiꝰ
confert obscuritati visus Et est medicina
magna descensui aque ad oculū et proprie
althohol factū ex eo · et linit cū aceto sup
ordeolū et delet ipm Et confert sm̄ omēz
modū administracōnis eius doloribus iū
turarū et ē potēs in eradicādo mās earū
ꝯta qd ex anchis et iūcturis profundis · et
clisterizatū valet silr et bibitū Et clisteri
zatū cōfert silr colice frigide et ventose ·
et dolori ueteris Et bibitū et suppositū promo
cat menstrua et interficit fetū Et confert do
lori matricis et ꝑforacōni eius Dosis eius
est a ʒ.s. usqȝ ad aureū .i. Capitulum xliiii.

Euforbiū est gū | de Euforbio
mi excedens omnia gna gumorū
in calefaciēdo et subtiliando · est
enī ex exulcerātibus et excitātibus · et est ex
arborē desertorū locorū et ysspidorū: cuius fo
lia cū eleuatur in prīmis sūt sic lamgines
deinde cadūt et nascūtur folia silia polio
marino Electio Melius est leue frangibi
le colorē habens pallearū · et qd est veheme
tis acredinis et odoris valde acuti Et qd est
recens sup qd iā ꝑterijt annꝰ Recens nō
aīn sin est est sic venenū et ignis Et est
ex gūmis que dissoluūtur in oleo et ꝓꝓe quod
est recens Antiquū uēo fortass nō dissol
ueretur Complexio et ꝓprietas Ca · est 4
sic · in q̄rto et est calidius et subtilius oīm
eo qd calefaciat ex gūmis Et est in eo uitus

Co ordeolo

aduscione facies et rubificacone et est pe
netratiuu abstersiuu excoriatiu et est ex
facientibus opeacone cu laboe et angustia
vehementi pducente ad sincopim et sudorem
frigidu Rectificacio Est inimicu cordi e
pati et stoi pp uehemencia virtutis sue qui
est acutu uehemeter fosiu et inflamabi
le: oportet g° virtute eius frangere et ppric
tuz rebus obtundentibus virtute eius et
extinguentibus inflamacone et acquire
tibus ei lubricitatem Et oportet ut sit
earu quatitas multa nestiens et tegens
supficie ipius et oportet ut no multu tea
tur Dixit alkasim Accipiat fenestrca
citri et sepeliat gna eius prius in voluta
in oleo amygdal in acetositate ipius deni
in voluat in pasta et decoquet rectifica
tur eni ex hac arte et remouet acumen
eius Modus alius virtute eius frangens
sicut narrauit amech In voluat oleo a
mygdal deinde sepeliat in succo liquiric
et reremiabin dissolutis in aqua ex rob
stipticis et sit eoz quatitas multa Et fi
ant ex eis pille et ppinet ubi oportet Et
dixit humayn ppinet cu aqua mellis
et aliquibus speciebus alephangine Mas
tix aut et spica sunt ex rectificacionibus
comunibus emedatibus quecuqz ex acuitate
medicinaz timet audacia aut eius expel
lunt medicine lubricatiue et extinctiue
sic e aqua ordei pprie et olo amygdalaz
Et fiat ex hibico potus post exhibicone
frequens Posse Solucone educit fleg vis
cosum grossu a locis profundis mudificas
intestinaru vacuitates ab humoribus gross
difficilis eradicacionis nec est ei res silis
ad hoc Et est ex rebus mudificatibus
neruos et psumetibus humiditates inbibitas
in eis. Et dissoluit in oleo keyri et in vn
gut in eo et confert egritudinibus neruoz
frigidis sic est palisis et stupor et tremor
et tortura et spasmus et est res mirabil
ad illud Et in vngit sup epar et splenem
et cofortat doloribus eoz frigid et uetoss
Et fricat pulvis eius sup morphea cu ace
to fricacone forti et delet ea Et suptum
in potu sm modu emedacionis eius est me
dicina bona et magna doloibus nodosis
qui vadut et veniut p iuncturas. Et est ex
rebus que faciunt sternutacone cu fortitu
dine Et est medicina bona letargie et ob
liuione pprie in vncto ex eo cu oleo de spi
ca ompicio Et est ex medicinis educetib9
aquā citrina Et dixit dyascorides aure .i.
ab eo mitigat Dosis eius a karat .i. usqz

ad .iij. gsuat aut quadrigemo. Retens
aut sui ani est prurcosum Is aut qui su
mit ipm timeat frigus Conseruat aut ne
cito senescat in milio ul fabis ul lentibus

Caplm xlv de oppoponaco Rca

Oppoponacu est gum plante silis
ferule cuius stipes eleuat supra
terra circit cubitu vnu ul .ij. Et
folia eius sut minora foliis ferule Et eius
truncus est paleais in coloe Et eleuat sup
eu flores odois boni coloris aurei et sunt
sm semita floris aneti et faciunt cultores
eius incisiones puas int radice et eleua
cone trunci eius circit palma media et egre
dit humiditas aurea que congelat et effi
cit oppoponacu Electio Melius est qd est
exeo citrinu ex et subalbidu intus et qd e
amaru et qd facile frangit et facile dissol
uit in aqua et qd est odoris pprij boni.
Et sut ex hominibus qui adulterant ipsum
cu armoniaco pprie sup colorado gumi mi
nuta ex eo sed odor et albedo fractue de
occultat fallacia Et melior pars plante
eius est guma eius et radix ipius Com
plexio et propetas Calidu e et siccu i3°
Et radix eius in 2°. et est resolutiu carmina
tiuu uetositatu grossaru subtiliatiu leniti
uu mudificatiu et abstersiuu et similit
radix ipius Rectificaco Nocet stō faciens
sitim: et e operacionis tarde. de rectificacone
aut hoc indiget qd in sapino diximus Posse
Solucone educit fleg grossuz et uiscosuz
a ptibus remotis et iuncturis ppe et mudi
ficat cerebru et neruos et confert egritudini
bus eoru frigidis Et est ex rebus addenti
bus in visu ppe sm omnem modu administra
cionis ipius et mudificat pectus Et cofert
tussi antique et difficultati anhelitus silr
et radix eius Et fit emplm ex eo et succo
apy et aceto bono sup splene resoluens du
ritiem eius Et dixit quod ponat pars
eius in musto et administrat post v tres
menses et cofert ydropisi et magnitudini
splenis. et emplicat sup nodositate mebroz
et sup scrophulas et resoluit eas Et col
luitur os cu aceto decoctionis ipius et con
fert doloi dencium et corrosioni eoru Et bibit
cu aqua mellis calida et cofert guttacoi
veme et puocat ipam et menstrua et facit
aborsum. et est medicame bonu pfocacoi
matricis et egritudinibus ipius frigidis Et
est medicina magna doloibus iuncturarum
et podagre et forti dolori genuu et sciati
cis et prope sm omnem modu administra
cionis ipius et linitu et emplastratum

Ad egritudines frigidas neruorum

Con morpheam

Ad dolores nodosos

et prope cu succo caul et melle et sale pau
co Et est ex medicinis bonis exptoru in
vametoru vulneribus antiquis et put
dis. et eis que sut difficilis 9solidacois
facit em nasci carne et vestit ossa nuda
et est ei propetas in hoc Et narrauit
annazar q si ex eo et medio ped'is ipi
et rasura pani antiq subtilis mudi et
vino et melle et olo ros fiat vnguetu
sic terendo in mortario mit oleu mit vi
nu in fundendo fit illud mirabile ad
implenda vulnera carne et prope in qui
bus videt difficilis in carnacio Et poste
riores addiderut ex litargiro et aloe.
et mirra et sarcocolla sic an. 4a ptes
quatitati oppoponaci et fit medicame
mirabile sanans fistulas et vulnera.
fraudulenta Et est medicame expturi.
gori febriu et ppric bibitu cu aceto
ante hora paroxismi et linitu in spina dis
solutu cu succo apij et oleo anetino Dos
eius est a ʒ j usq ad ij Caplm xlvj de

Mezereon est pla Mezereon
ta vocata aput pses rapies
vitam. et a quibusda faciens
viduas et a plurib leo tre vocat Et
est planta cui9 stipes elevat sup tra cir
citer cubitos duos. et folia eius sunt folia
similia folijs olive sed maiora Et pro
ducit gna nigra in magnitudine fruc
tus mirti. et est planta lactiiciniorū ma
ior Cui9 spes sut plures Est em queda
magna habens folia et subtilia Et est
pua hns folia sic folia olive et spissa mi
nus. Et est folia habens crispa Et est ex
eis aliud habens colore viride et aliud
habens subnigru colore producete colo
rem pavonis Melius est habens folia
magna et tenuia et media et q oritur
in locis liberis et in vicinitate platar spi
eius. Et qndo orit planta ex eo. j. in toto
ambitu loco est mortalis. et que oritur
in locis tmar est sic venenu Et pua hns
folia et spissa est mala et silr crispa ha
bens folia et aspera et quod est subnigr
simile Complexio et proprietas Ca.
est et sicca in qrto Et dixit filius zezar
est in fine tcij. sed no verificat illud. est n
in ea vtus acuta ygnea et acrimonia ve
hemens Et est excoriatiua ulcratiua fro
sum et inflamabile cosuptiua et dissolu
tiua vtutis Rectificacio Est primu vene
no noces mebris que sut nimia vtutu
debilitas et dissolves eas Conandum
g° malicia et eius acuitate frange. et

hoc faciem9 cu auxilio reru frangenciu
ea et p mutaciu inflamacoe et rosita
te sic sut olea frigida. et ppe sic res extin
tive sic mucillago psilij et succo portulace
et succ9 endivie ppric et est mirabile Et
aqua alkekengi et aqua solatri hin. et
altasacon et aqua berberis Et frangut
ad huc acuitate eius res in spissatie et
ponticitate habetes sic mirabolani: sut
em sublimes ad illud Et dixit filius zezar
dupliu ipius ex absinthio mixtu cu eo eme
dat malicia eius Inquit dyascorides In
fundut folia eius in aceto die vno et ex
iccat et frangit cu hac arte vtus ipi
us rosa et inflamabilis Et dico q si in
aceto fundat aut coquet citonijs aut
maciamis aut berberis erit melius. Et
sigillat almezereon bonitas ex hoc ad
ea que oportet Et si ex aceto infusionis ei9
aut decoctionis ipius fiat sirupus aceto
sus invenit exptoru in vametoru ubi opor
tet non est em timor in eo. Et dixit gal
infundat folia ipius in sirupo ros par
anteq coctio ipius et pmet ubi oportet
non est in eo timor Et qnq oleu almeze
reon administrat cu p mixcone aliar me
dicinaru vtute eius fractiva habenciu
Et eius operacio est talis Rx foliorum ʒ xl. et
sup ea proice aque dulci lbr. iij et dimit
te die ac nocte. dein fac bullire lento igne
donec redeat ad lbr. j s. et in colatura eius
ponat olei suppti ex amigdal dulcibus
ʒ viij et bulliat facile usq ad 9supcionez
aque et erit in vtute fortis Et dixit
Ruffus subtiliat quatitas ex folijs eius
circit ʒ ij in cado magno musti et dimit
tat tribus mesibus et erit res mirabilis
ad ydropisim expellit em sine nocumeto
aqua citrina Confectio almezereon ex in
vencone nra Accipe folior almezereon
ppator ptes x. carnium citoniorum elixator
in aceto vini et zucari tabarzed an ptes
lxx. terniabin ptes xl. aque casei infu
sionis agarici ptes xxx olei almezereon
ptes xij dissolvat zuccarum et terniabin in
aqua casei pdca et misceat cu carne ci
tonior et coquat cu facilitate usq ad
mellis spissitudine et inuolvat pulvis
folior almezereon cu oleo iam et cofician
tur cu eis est em medicame bndictu ad
ydropisim Confectio pillar almezereon
valenciu silr ad expellendu aq citrinam
cum fortitudine sine timore Rx folior ei9
pp. ʒ v. mirabol cit. ʒ iiij. kebul ʒ iij 9fi
ce cu terniabin vl tamarindo dissolutis

Operacio

ad ydropisim

Confectio almezereon ad ydropisim

pille ad idem

in aqua endivie. Et scito quod almezereon
de decoctione modicum sustinet. Et contricio
laboriosa virtutem eius destruit. Expellunt
autem nocumenta eius a corpore aqua ordei
et aqua passularum. Verum aqua endivie
et altaxaracon aufferunt inflamacionem
derelictam in corpore. Et scivisti quod medicine
conpossime audacia medicinarum expellunt a
corpore. Posse. Solucione educit aquam citrinam
cum fortitudine vehementi. Et dixit alexandr
mcta cum rebus educentibus melancoliam
educat eam: Et cum rebus fleumaticis educentibus
educit ipsum. Et absinthium duplicatum ei quod
mirabolanum addunt ei bonitates notas et
faciunt educere coleram. Maius quod iuvamentum
quod ex eo expectatur est ad ydropisim.
aquam enim citrinam educit agregatam in ventre.
Nocet tamen epati primo omnibus membris
intestinis. Et interficit lubricos et vermes et
solucione educat eas et viscera spontem
Et si fiat tente ex eo et melle curat fistu
lam et ulcera fraudulenta. Et fit collucio
ex aceto decoctionis eius. et aufert dolorem
dencium et corrosionem eorum sanguinem et mol
lificacionem. Et fit unguentum ex eo et aceto et
oleo et cera ad scabiem bonum. Et fit ex eo
linimentum cum sulphure et melle et aceto for
ti ad morphea et albaras et lentigine
et delet eas. Et quoque fit confricacio super
morphea et albaras cum foliis eius et aceto
forti et est ultimum. Et dixit Johannicius quod
ad quartanam. Dosis eius est a ʒ ß usque ad
ʒ i et hoc in decoctionibus et pulveribus eius
a karatis karate ii usque ad quinque

Capitulum xlvii de alscebram

Alscebran est species lacticiniorum
et est solutivum rusticorum. Et eius
aliud est magnum habens radices
rotundas et grossas spissi radicis cortice et
densi et ponderosi. Et aliud est parvum habens
radices subtiles et est tenuis corticis. Elec
cio. Magnum est malum scindens viscera: par
vum est illud quod eligitur. Et melior pars
plante eius est cortex radicis eius. Et lac
eius acucius et forcius. Et melior radix
ipsius est habens proprietates quinque bonas
scilicet cuius radix est subtilior et levior et faci
le frangitur. Et est habens de rubedine ali
quid sicut cassia propter et super quam iam
preteriit medietas unius anni. Et recens vero
mensis sui est mala. Nigra vero est pun
ctosa et orta in locis terrarum siccis. Melius
quoque tempus collectionis ipsius radicis est
principium veris et lactis eius ipsius finis. Co
plexio et proprietas. Calide complexionis

est et sicce in principio 3[a] et lac eius cali
dius. Et est compositum ex substancia ignea et acu
ta subtili. et ex substancia terrea stiptica. Et est
incisivum subtiliativum excitativum materierum
submersarum liquefactivum et apertivum
et diruptivum orificiorum venarum. Complexio
et proprietas. Nocet cordi epati et stomaco
et dirumpit venas et excoriat viscera: et
derelinquit inflamaciones facientes cadere
in febres. Et emendatur primum nocumentum quod
ex eo timetur per miscendo aliquid ex medici
nis cordialibus et stomaticis et epaticis
cum eo. Et 2[m] et 3[m] nocumentum corrigitur
cum eo ei acquirendo bonitatem cum medicinis
conglutinantibus et coadunantibus et consolida
tibus sicut est dragagantum et propter gummi et bde
lium et mucillago psilii et succus portulace
et silia. Et quartum nocumentum tollitur per miscen
do ei ex rebus refrigerantibus et extinguen
tibus aliquas. Ex hoc facientibus apun
ne est ut infundatur in succo altaxacon
aut in succo endivie et pauco aceto aut
in succo portulacarum aut solatri et aceto.
Et si fuerit acetum decoctionis aut infu
sionis citoniorum erit melius. mirabolanum quo
que sigillat ei bonitates notas et absinthi
um simile et aloe. Et dixit Iudeus infun
dantur in lacte dula quod acetoso et renovetur
in eo lac multociens et exicetur. exprimitur
enim sic a sua malicia. Et dixit Rufus si
solucio per ipsum superfluit aut laboriose fiat
sedeat solutus in aqua frigida. Michi
quoque videtur verbum ingueniens circumstans
enim frigus includit et coadunat virtutem
medicine et corroborat eam necnon et materias
ad vias expulsionis repellit sicut te scire fe
cimus. Succurrendum est igitur tunc sicut dixi
mus in Canone. Confectio pillularum
alscebram conferencium ydropisi. Rx eius preparati
partes iiii mirabolanorum citrinorum iiii aloes v conficie
tur cum succo feniculi aut endivie. et est dosis eius
a ʒ i ß usque ad iii. Et quidam ex lacte eius
et farina faciunt oblatas et solvunt cum
eis. Et quidam faciunt cum aceto et zuccaro et lac
te ipsius. Et quidam cum carne citoniorum et
mastice et faciunt solutivum bonum. Posse. So
lucione educit flegma vehementer et aquam
citrinam et humores mucilaginosos et materias a iuncturis et
confert doloribus earum. Et est ex medicinis
magnis ydropisis. Verum tamen nocet epati et
desiccat corpus utentis eo et consuevit semper
et lac eius vehemencius hoc facit et facit
cadere in febres. Dosis. Corticis radicis
eius a karatis duobus usque ad septem.
et lactis a karate uno usque ad iii.

nocet omnibus membris intestinis
ad ulcera fraudulenta
contra dolorem dencium et corrosionem
ad albaras lentigines morphea
ad quartanam

Capitulum xlviii de luff R(ecep)ta

Luf. i. serpentaria que dicitur colluz draconis et ex eo aliud est planta habens folia plana et aliud crispa et radix plane est exterius ad nigredinem attinens interius vero alba est Crispa vero exterius cinericia interius vero alba et ad citrinitatem declinans Et super utriusque radicem elevantur trunci habentes maculas in modum serpentis Electio Melior pars totius plante est radix et melior radix est grossa completa orta in locis liberis Et melius tempus collectionis eius est ver et principium estatis Complexio et proprietas Inquit dyascorides Crispa calidior est plana Et dixit ruffus plana calidior est in primo gradu crispa in 2° Et dixit gal(enus) plana calida est in principio 2i crispa in fine eius et est quasi vermis et est in utroque calitas et acuitas posita sicut in superficie cum substantia terrea sed in plana substantia terrea est vincens plus et utraque est abstersiva incisiva penetrativa aperitiva subtiliativa humorum grossorum et viscosorum ad hereceam Crispa autem ad hec omnia est fortior Rectificatio Nocet utraque acuitate sua et stomaco et epati debilibus faciens reumatizationem et mordicationem et reumatizat materiam a vicinis membris ad stomachum Et illud quod magis sapientes elegerunt ad corrigendum primum nocumentum in ea est ut comedatur cum rob aut melle passularum et speciebus elephangine Et tollit secundum nocumentum eius per miscendo ei aliquid ex rebus stomaticis stipticis sicut est mastix citonia et compositum trociscus dyarodon post eius exhibitionem tollit nocumentum eius Electuarium quod sibi comparat anicech super innamento cuius non est dubietas in resolvendo humorem crudum in stomaco et membris nutritionis et renibus et sanat emorroydas et solvit ventositates earum et confert doloribus renum et excitat coitum Cuius preparatio est hec mundetur radix crispe et lavetur in vino deinde coquatur in aqua et quousque non coquitur et est fortius et tunc teratur et sint eius lbr. ii. rob lbr. vi. Et alibi habetur mellis et rob ana lbr. iii piperis Cynamomi macis zinziberis garyophyllorum ana ℥ vi dosis eius est a ℥ iii usque ad ℥ v. Confectio yere luff de scriptione humet super qua expectatur fiducia expertorum innamentorum ad dolorem capitis et emigraneam et vertiginem et epilepsiam et tremorem et torturam et palasim et educit superfluitates humorum grossorum et viscosorum et subtilium a capite nervis stomaco et intestinis et a toto corpore Et confert innamentum manifestum doloribus iuncturarum et doloribus renum et dolori matricis Cuius hec est permixtio R(ecipe) aloes ℥ i. interioris colloquintide ℥ viii radicis utriusque luff sicce yreos turbith agarici sarapini mirabolanorum citrinorum kebulorum yndorum ℥ i ß zinziberis cinamomi mastices ellebori nigri euforbii assari castelmigne castorei cassie fistule croci apii petrosilini seminis mezereon sticados ana ℥ i. squille assate ℥ ii ß scamonee ℥ ii fiat omnium contricio bona et involvatur pulvis succi citri azimini quantitate qua bene involvatur predicto succo pulvis deinde siccetur et iterum involvatur predicto succo et oleo pamorum citrinorum et iterum exiccetur et involvatur melle despumato quantitate qua fiat totum sicut pasta et comedatur post vi menses et sit dosis eius a ℥ i. usque ad ii Dixit filagrius fiat tortelle ex radice plane recentis et munda contricita ultima contricione cum pondere suo de farina tritici et coquatur sicut panis et comedatur omni mane habentibus emorroydas emorroydas delet enim eas Utraque autem luff decoctione ad plenum sustinet Posse Solutione educit flegma subtile et grossum et mundificat et confortat renes et provocat urinam et excitat coitum Et est ex rebus mundificantibus pectus et pulmonem Et confert eis super quibus timetur frequentia asmatis et tussis propter exuberantiam humoris viscosi in eis et propterea looch ex succo eius cum melle et rob et quousque administratur cum omnis et valet similiter Dixit democritus innamentum utriusque eius magnum esse doloribus emorroydarum et ventositatibus earum secundum omnem modum administrationis ipsius et suppositum et emplastratum Et nos experti sumus et est experti innamenti super humorem crudum qui est in stomaco et renibus Et dixit gal(enus) resolvit apostemata dura et duricies splenis et aliorum membrorum Et confert ulceribus fraudulentis et fistulis et consumit addiciones carnium in naribus et prohibet corrosionem in eis fieri et cancrum Succus autem eius cum melle distillatur in aurem et confert tinnitui et surditati et dolori eius et abstergit surdicies eius et exiccat ulcera ipsius Utraque ipsius species est ex rebus que mundificant faciem et aufert feditatem cutis et delet panum et lentigines et morpheam et precipue cum melle Et si fiat emplastrum ex ea et melle et stercore capirarum super podagram et contusionem nervorum confert doloribus eorum Suppositio facta ex eo educit menstrua et facit aborsum et dicitur quod fugat serpentes et vipas et vermes venenosos

Con emorroydas

Con podagram et contusionibus nervorum

Capitulum xlix de alfescera R(ecep)ta

Alfescera est planta · quã vocaũt
Avotamit vite albã tuη radix
est terei colois exteius et intus
ius uero alba Et elevat sup radicẽ eius
stipites multar in volucõniz sup alias
arbores et nascũt sup eũ sic botri vua
rũ et vocat uue lupine et est spẽs eius
festires tuη radix est cineitia exterius
intus alba nõ albedine poris et vocatur
cucurbita reptiliz **Complexio et pro
prietas** Alfescera inquit dyascorides cali
da est et sicca in t̃rio et est cõposita ex ptibꝫ
t̃reis ad hustis · et igneitas est dominãs
quãe est acris morditatia cũ amaritudie
pauca Et dixit Gal' est in ea de stipticitate
aliquid · et est in tãsma rubificatia subtilia
tiua abstersiua festiresis uero mi9 est ca
lida et pars t̃rea in ea maior est igneitate
eius ppter ea est cũ amaritudine vincente
sup acredinẽ ipius · et est in omnibus de
bilior q̃ festera **Rectificacõ** Zpe rectifica
tõne aũt eius fit s̃m q̃ dixi9 in luff eo
q̃ pars illa cõtinuat illi ¶ Confectio
alfescera quã fecit de mocitus mũdifi
cans cerebrũ nuchã et ñuos et auferes
inuanietũ manifestũ epylempsie et ũtigi
ni et palisi et egritudinibus ñuorũ frigi
dis Cui9 hec est pmixcõ ℞ radicũ al
fescere mũdat et contte lbr · ß · passul' lbr
iiij squille assate pmearũ mũdatarum
ãn ʒ · j · ß mitismustate cardamomi macl
zinziberis ãn ʒ · ij · gar' pipis longi ãn
ʒ · j · ß · siseleos sal' gẽme gallie ãn ʒ · j · spi
ce · ʒ · ß · agaũci · ʒ · iij · sticados · ʒ · j · ß · dosis
eius est · ʒ · ij · usq3 ad v · dat post vj mẽs
Inquit idem Recipe succi eius · ʒ · v · aceti
squillitici lbr · j · aque decoctõis origani
ysopi sicce cordumeni et sticados ãn lbr
· j · mell' passulay lbr · ß · mell' lbr · ij · fiat
syrupus ad ea que diximus · et est dosis
eius · ʒ · ij · Dixit filius zezar fit ex succo
eius et melle passulay looch bonũ ad
asma et tussim **Posse** Utriusq3 radix et
prope succus eius solucõne educit flegmã
et puocat urinã et mũdificat cerebrũ
et ñuos et mebra anhelitus a supfluita
tibus flegmaticis et putidis Et apeit opilla
cões visceruũ et reni Et confert s̃m omnẽ
modũ adniistracõis eius epilempsie et
ũtigi et egritudinibus ñuor frigidis et au
fert inuanietũ manifestũ tussi et asmati et
prope suptũ lambendo et dolorĩ laterũ Et
comedit tallus eius in p̃mis dũ crescit
et ppe cũ speb9 et confert fetori oris et
ppe corruptõni stomati · Vecupta men p

miscet spũs in cerebro ut dicit eius usus
frequẽs Et est ex resolutiuibus apostẽata
dura et apostẽata splenis et prope emplas
trũ factũ ex eo cũ ficubus et vino et sil'
eius oximel suptũ cõtinue · et abscindit cũ
vino eius panaricũ et confert ulceribus
malis Et extrahit fracturã ossiũ et spinas
et lingua et prope cũ melle et vino Et sor
bicõnes facte ex succo eius et fenuiculo de
cocto et melle faciũt exuberãe lac Et
sedẽ in decoctõne eius mũdificat matricem
et facit aborsum et etiã suppositũ et co
mestum · Radix quoq3 eius et succ9 eius
abstergit faciem et abstergẽtiũ feditate
cutis et faciẽtiũ colorem bonũ p cũ per
mixcõne rubedinis et feditate cutis et pa
nũ et uestigia que remãserũt post vulne
ra et ppie cũ farina cicerũ et fabarũ
et coctũ cũ oleo · aufert cõculcacões sang
uinis ¶ Confectio trociscor clarificatiuz
faciem et abstergẽtiũ feditate cutis et fa
ciẽtiũ colorẽ bonũ cũ p mixcõne rubedis
℞ farine simulaginee farine ordei al' oro
bi ciceris albi fabar amigdal' dul · et drag
ãn ʒ · ij · radic' alfescẽ sicce · ʒ · j · ß · fac trocist'
cum albuĩe oui et line cũ aqua ordey et
post duas horas ablue cũ aqua furfuris
Ex succo aũt alfescere et vino et ppie p
tibus equalibus fit poco ad scrophulas
et est exptũ Et sil' fit empl'm ex ipius
radice et melle et delet eas Confert aũt
morsibus aĩaliũ venenosorũ **Dosis** aũt
radice alfescere est ab aure' · j · usq3 ad · ij ·
et succi eius a ʒ · j · usq3 ad · ij · Et sil' festi
resis **Caplm · l · de Ciclamine**

Ciclamen est panis alcurit · et
ab alijs dicit malũtre · et ab
alijs panis porcin9 · et ab alijs
arthanita et ab alijs panis fani Et
in uenit ex eo p'mũ et magnũ Magnũ
aut radix est in modũ rape rotũde · cui9
pars exterior est t̃rea nigra interiõ uero
alba et elevat sup radices flores fron
des s̃m sẽmitã violar sub albidarũ sn
elevacõne trcsi sup radicẽ eius · parvũ
uero habet radices subt̃raneas plurimas
in modũ ciceris et auellane **Complexio
et proprietas** Calide cõplõnis est et sicce
in pricipio ʒ'. et est in tãsiuũ subtiliatiũ
calefactiũ abstersiuũ mũdificatiuũ et
opilacõnũ apitiuũ · et est ex rebus sudorẽ
exuberãe facietibus et maxie mũdifica
tibus cutem et resolutiuibus feditate eius
Rectificacio Recipit de rectificacõne h°. i°.
q̃ in ca° de luf dixi9 et in ca° de alfescera

Confectio alfescera

Syrupus

ad asma et tussim

ad ...

Dixit filius serapionis Acc succi eius ʒ
iiij et dissolue cum zucaro et coque usque ad
terciam partem et propinetur in mane. et est me
dicina certa et experta ad ictericiam Et dixit
grecus succus eius cum mellicrate aut
secaniabin et propter partes supte et cocte
de quolibet equales secundum superiorem doctrinam
sunt medicina experta ad ictericiam citrinam
/ Vnguentum alexandri laxatiuum cum quo si
vnguantur manus ducit per superius. si non
pedes per inferius Et si nimis duxerit unge
manus et pedes cum populeon ℞ el
lebori albi et nigri hermodactilorum acori
succi semper viue brionie ana conficiatur cum
azungia porcina ueteri / Vnguentum artha
nite ex eius decoctione vna vngitur uenter et su
men et ylia et soluit solucione catartica
et proprie madium est non valentibus sumere medici
nam. et si linitur super stomachum facit vomitum et
confert ydropisi et solucione educit aquam
citrinam cuius hec est permixtio ℞ succi artha
nite lb. iij succi cucumeris agrestis lb. j olei
yrini lb. ij butiri vaccini lb. j pulpe
collocintide ʒ iij polipodij vj euforbij ʒ ß
que sint terenda tere et submerge in succo
et pone in vitreo stricti orificij et strin
ge caput eius. et dimitte per viij dies. de
inde bulliat totum bullicione vna et coletur
et pone super colaturam serapini aureos vj
mirre aureos iij ita quod resoluatur prius in ace
to vini quantitate sufficienti aggrega omnia
simul et bulliat semper agitando cum fuste usque
ad succorum uere consumpcionem et ponatur tunc
ʒ v fellis vaccini aureos v et ferueat donec
cera liquefiat tunc accipe scamonea alo
es mezereon collocintide ana aureos v piperis
longi zinziberis Cinami omnium ana aureos ij pul
uerizentur et permisce ea cum omnibus simul terendo in
mortario donec permisceantur / Vnguentum
aliud arthanite et est resoluens dura a
postemata splenis et lapideitatem ipsius et
scrophulas cuius hec est permixtio ℞ succi ci
cius et uiscositatis que mulgetur ex radice
simul ana lb. j succi extremitatum tamaricis
ʒ ij olei yrini lb. ij ysopi humide ʒ xv
aceti ʒ ij armoniaci bdellij ana ʒ j ß cere
citrine ʒ vj fiat sicut superius diximus / Ar
thanita aut de decoctione eius completur
sustinet Posse Solucione educit flegma
inuallatum grossum sumptum et suppositum et
etiam linitum super femur et ylia. et etiam partes
adiacentes et aperit opillaciones viscerum
et splenis et proprie sumptum cum oximelle et
simul emplastratum. Et confert colice flatice
et ei que fit ex retencione fecis. Et est

ex rebus mundificantibus caput et oculos
et proprie caputpurgium ex eo factum absin
dit enim grossam materiam frigidam et corodam et confert
in tremore et in palisi et egritudines cere
bri flaticas et propter si fiat caputpurgi
um post assumpcionem yere aut theodoricon
aut pillarum fetidarum et similium Et confert
caputpurgium ex eo debilitati visus et aque
descendenti ad oculum Et est experta res adic
teriam continens in uaporem et fumum et su
dorem materiam eius et proprie succus eius cum
secaniabin aut mellicrato Et oportet ut
sumens bene cohopiatur et sudet sudorem
uehementer citrino / Et secundum omnem modum ad
ministracionis eius confert duriciei splenis
et aliorum apostematum et similium scrophulis
et prouocat bibitum bibitum et suppositum
menstrua Et est ex maxime apientibus orifi
cia emorroydarum Et dicitur quod si suspenda
tur in collo mulieris radix eius non concipit
Et linitur ex eo anus et confert egressum eius
Dosis. eius est ab aureo ij usque ad iiij
et proprie succi eius Capitulum lj de aristologia

Aristologie tres sunt species
scilicet longa rotunda et alia cuius
radix crescit secundum semitam pal
mitum vitis Complexio et proprietas Inquit
dyascorides omnes calide sunt in principio tercij
sicce in 2º. et videtur quod longa quod sit calidior
quamuis siccitas eius vincat super siccita
tem rotunde. et videtur ex hoc quod rotunda
sit subtilior quamuis ad omnes operaciones promp
tior Et est utraque apertiua opillacionum
resolutiua attractiua extrahens spinas
et fracturas lignorum infixas carni.
Et utraque est subtiliatiua sed rotunda
magis propter illud quod diximus. Alia uero species
Omnibus hijs est debilior propter quod non famo
sa Rectificacio Soluendo non nocet ymmo
confert intestinibus et exigit in alijs recti
ficacione quod diximus in luff Et de coctione
et trituracione eius plenam sustinet Posse
Solucione educit superfluitates flegmaticas
et dixerunt aliqui quod colicas etiam Et est
ex rebus maxime mundificantibus pulmo
nem et pectus a flegmate et putredini
bus Et confert iuuamentum manifestum as
mati et tussi secundum omnem modum administra
cionis eius Et etiam suffumigacio ex ea ad
ministrata per embotum / Confectio for
quarum iuuamentum magnificum est ad asma
antiquum et tussim humidam et proprie qui
recipit suffumigacionem per interualla ex vna
earum trociscorum Accipe aristologie rotun
de et arsenici citrini partes equales aggrega

caputpurgium ad ...

ad ictericiam

ad egressum ani

ad asma et tussim

ad ulcera fraudulenta

ad podagram et contusiones lacertorum

ad [illegible] et [illegible]

ad rigorem febris

ad coli[cam] podagram dolorem [illegible] et sciatice

ad ydropisim

cu vitello oui et fiat forme sicut auel
lane Adhuc etia aristologia est ex re
bus mundificatibus pectus cerebru co
ferens epilempsie et pprie rotuda Con
fert etia stomaco remouens singultu
uetosum et remouet dolores omes et se
dat omes in uisceribus dolores a uen
tositate et aufert uetositates splenis o
pilacoes et uetositate in ipo et pprie
rotunda et hoc cu oximelle rad / Et
omes quid spes eius mundificat in citas
fotas et prouocat mestrua et facit ab
orsum Et rotunda quid est de medicinis
magnis ad ulcea magna fraudulenta
et est mundificas fistulas et generat car
ne i ipas Et eplicaco ipis cu melle et sa
le pauco ofert podagre et otusioni lac
toru Cu ydromelle aut curat ulcerat
ulcea aurm et corroborat auditu Are
tu aut de coctionis ipius strigit gingi
ua et remouet putredine eius et fri
cat cu ea dentes et abstergit eos et
est medicina bona rigori febru Dosis
eius est a ʒ i usq ad aure i

Capittulum lij de abelmeluch et
est granu regum

Abelmeluch dicit prope g m
regum Et ex eo aliud magnu
aliud puu et dicit q mag
est kerue Complexio et pprietas Dix
dyascorid calie e oplois et sicce i 3o Et dix
Auicenna q in pricipio 4i Rectificaco
Meruit de rectificacone id qd dixi in
tao de behen oleu aut ut usq extrahit
sicut oleu de amigdal Posse facit vom
tu et solucone laboiosa educat flegma
uehemeter et aliquado colera et mag
amictius et aqua cit na Et coquitur
g na eius et prope trita in Iure galli
antiqui et confert colice et doloribus
uictuaru et podagre et dolori sciatice
Et coquit cu aqua casei aut mulge
tur sup eu lac caprinu et colat et con
fert ydropisi Oleu aut de kerua con
fert colice flatice et uetose Dosis
sumit ex kerua a g nis v usq ad vij
et altius a g nis vij usq ad xv

Caplm liij de Abrammuch et est ge
Brammuch est ca Inosta
pisticu arboru et est arbor
motana sup cuius stipite ele
uat densitas fuscu multe rectitudinis
et du plicat no pacit plicc fractuas
unde ligat ex eis arbores Et producunt
flores figure lunaris multe citrinitatis

et profert folliculos scdm semita orobi ha
bentes semia distincta sic lentes sed in
lingua latina genestrata vocat Com
plexio et propetas Inquit dyascoides
calie et sicce oplonis est in 2o gdu et se
men eius calidius In flore eius et stipi
tibus eius et humiditas supflua cu utute
in asma quae multiplicat vomitu Et sut
omes ptes eius vomice coturbatie masi
ue et subtiliatie prouocatie Rectificaco
Nocet stomaco et cordi Et dixit filagrius
cu melle ros tollit nocumentu eius Et silr
cu ros et mastice seme aut ipius ppma
dum est cu aqua mellis ros Anisum
aut seme feni et dauci et silia auferut
nocumetu ipius flos aut eius de decocto
ne modicu sustinet sed seme eius plus
Posse per uomitu et p uetre educit fleg
ma cum fortitudine uehemeti et mas que
sunt in iuncturis Et mudat renes ab
omnibus supfluitatibus et prouocat uri
na fortiter et frangit lapide in renibus
et uesica Et no p mittit mas figi in eis
et densari in lapidem Et quido flores eius
cotriti ppmat cu melle ros aut cu ouo
soluit scrophulas Ex oximel ex eo aut
seminibus ipius resoluit apostemata splenis
Et si frequetat cum eis uomitus ofert
sciatice et podagre et dolori reni Dosis
floris eius a ʒ ij usq ad v et seminis eius
a ʒ ij usq ad iiij Capittulum liiij
d elleboro Rta

Elleborus est herba alfugi et eius
due sut spes na alius e albus
alius niger Electio Niger in
colinor est albo qm albus minat corpi
cicadecia toxicis Niger uero acquirit ei in
uenescenciam et in colunitate Et q ex eo
magis eligit pprie cuius sapor est acutus
morditas gustum et habens colore ppe
sicut assaru et qui est fragibilis et qui
tenet mediu int recens et antiquu et
et mediu int ponderosu et leue pmo sit
plus leuis q pondeosus cares asperita
te Et melior pars plante est radix ipi
us et melior pars radicis ipius sut fus
ces et melior pars eoru sut cutes Et
melius tepus collectois eius est uer et es
tas Albus uero est minoris acuitatis et mor
dicatonis et est mordacitas no apparens
subito et e maioris amaritudinis q nig
In aliis aut pprietates nigri habet sed plus
de antiqtate q niger sustinet Complo
et proprietas Niger calidus et siccus e
in tcio et est subtiliatiuus abstersiuus

resolutivus corrosivus additionum carnium que fuit in ulceribus Et dicit quod quando nascitur apud radices fructiferarum arborum sunt fructus illarum solutivi Albus autem calidus est et siccus in medio tertij et est similiter abstersivus mordicativus multiplicans vomitum et faciens strangulationem cum forti tudine Rectificatio Albus temporibus nostris est molestus ymo est ei sicut venenum propter quod provocativus Niger autem ad tempora usque nostra virtus tollerabilis est licet ad huc difficilis Inquit enim ypo. Molestus est elleborus ei quorum corpora sunt sana Ars autem et sollicitudo est in rectificando et in propinando quando et cui oportet Ut nec enim operatorie in columne facit Inquit filius zezar fit teremabin sicut mel et submergunt in eo tepido ex fustulis nigri partes convenientes circiter horas viij et extrahatur ab eo et tunc permittet teremabin quod habet virtutem ellebori Et consimiliter fit de melle passularum Et quandoque submergunt in urina gallinarum aut carnium et similiter Et aliqui perforant radicem raphani et intromittunt fustem ellebori per diem postea auferunt et permanet raphanum habet virtutem ellebori Et quandoque infundunt in oximelle et similiter fit et quandoque in vino dulci et quandoque in condito aut in aliquo alio ex sirupis aut robub Et quandoque infunditur in urina gallorum aut carnium et coquitur in urina Post modum artekyst aut ordeum fractum aut risum Et quandoque sorbet

ius solum per se Daucus autem et piper longus anisum petrosilium ysopus ruta calamentum origanum et asarum bonificat operationem eius bene autem miscetur cum epithimo et polipodio et sale indo et similibus confortat enim sese

Confectio pillarum quas scripsit haly quarum iuvamentum est ultimum ad egritudines melancolicas et cancrum et lepram et morpheam nigram difficilem quarum hoc est permixtio Recipe yere pigre ℥ xij ellebori nigri polipodij ana ℥ v epithimi sticados ana ℥ iiij agaricia lapidis lazuli salis indi collonquintide ana ℥ iij Dosis earum est a ℥ j usque ad ℥ ij et sunt sane et experte Expellunt enim virtutem utrumque a corpore aqua passule et aqua ordei ius gallorum et gallinarum cum oleis inde aut amigdalarum et similia pulverizare autem ellebori simile non est tutum Posse dixit vitanum album quia provocativum est nigrum autem debemus sumere sicut concordat omnes et proprie rectificatum secundum artem legem et non convenit nisi robustis corporibus et audosis et tempore veris propter datus quidem cum et cui convenit

faciat acquirere iuvenescentiam et in voluntate et mores laudabiles et complexiones bonas hoc enim est proprietas eius sicut ypo. dixit Et ipse quidem mundificat totum corpus a superfluitatibus membrorum corruptis et solutione educit cum facilitate coleram permixtam grossam et coleram nigram cum virtute et sine molestia Et mundificat sanguinem et attrahit a iuvenis superfluitates mixtas sanguini ymo a toto corpore et concavitatibus membrorum et partibus remotis et cute Et est ex rebus solempnibus in mundificando cerebrum et caput totum et instrumenta sensuum et nervos et viscera et vesicam et matricem Et confert iuvamentum manifestum egritudinibus eorum sicut est soda propter et emigranea in ame inde vertiginem epylempsie et palisi et aque ad oculum descendenti Et confert egritudinibus victuariarum et duricieí et apostematibus earum et scrophulis Et est sicut tyriaca et medicina ad lepram et species hanc et bothos qui se comedunt Et quando ponitur elleborus niger in alchohol confortat visum Et si distillatur acetum decoctionis eius in aure confert tynitum et sibulo et corroborat auditum Et si collunt os ex aceto predicto confert dolori dencium Et confert egritudinibus splenis et febribus antiquis longis et quartane coleríce et melancolice et egritudinibus melancolie difficilis eradicationis et provocat urinam et menstrua Usus autem eius colorem efficit bonum et acquirit corpori odorem bonum et ori similiter Et removet egritudines cutis sicut morphea et albaras secundum omnem modum administrationis ipsius Et fricatur cum aceto similiter et removet feditatem cutis et pannum Albus vero fortiter et difficulter vomere facit et cum accidentibus teribilibus Et confricatur ex eo egritudines cutis et confert cum virtute et curat scabiem et impetiginem et lentigines Et confert utrumque elleborus fistulis et vulneribus fraudulentis Dosis eius est karate vj usque ad ℥ ij vel usque ad j

Incipit liber tertius dictus Antidotarium Johannis damasceni filij amech filij haly regis damasci Rubrica

Scripsimus in libro explanationum nearum ex hys que experti sumus quedam adhuc rememoratione digna ex quarum congregatione summa contraximus quod vocabamus nostrum vocavimus quod est compendium secretorum in quo medicinas experimentas et preclaras ex hys que

ad lepram

antonomatice

contra tynitum et sibulum aurium

ad dolorem dencium

ad [illegible] contra [illegible]

acquisiu̅ et in uem⁹ eis qui medicine arte archana scire sciunt trade̅ dyg̅ni̅ duxi⁹ · Et pom̅⁹ tota̅ latitudine̅ ope̅is huiꝰ summas duas, in p̅ma solēpnes et famosas medicinas ꝯpositas tradim⁹ · In 2ª uero medicīas singuloꝝ mēbroꝝ egritudinibus app̅atas distinguim⁹ / In p̅ma uero ꝯtines ordinam⁹ duodecim · Prima de electuarijs · 2ª de medicinis opiatis · Ter̅ de medicinis solutiuis · Qr̅ta de ꝯdite · Quīta de speb̅us lohoch · Sex̅ de sirupis et robub · Septīa de decoctoib̅9 · Octaua de trociscis · Nona de pillis · Decīa de sufuf et pulueib̅9 · Vndecīa de vnguētis et empl̅ris · Duodecima de olijs · p̅ma distinctio que est electuarioꝝ sub disione̅ habet / queda̅ em̅ ex eis delectabilia sunt / queda̅ uero amara et utz sūt solempnia · p̅mis tn̅ ex eis electuaria quoru̅ est delectacōne̅ face̅ cu̅ titulis utilitatu̅ suaꝝ tradim⁹ et post de alijs loquemur si deo placu̅it

Electuariu̅ de arotibus

Electuariu̅ darōtibus q̅ scripsit gal' exptor' iuuametoru̅ ad cas stōi et epatis et egritudīes in eis factas ex flate grosso et uētositate digescōne̅ ꝯfortat inflacōnem remouet et morbos ex eo factos curat retardat canos colore̅ efficit bonu̅ · et oris et sudoris odore̅ renes quoq̅ calefacit et coytu̅ excitat et accidos ructōs curat et fastidiu̅ et abhominacōnem remouet · Cuiꝰ hec est p̅ mixtō · ℞ ligni aloes crudi, ros an̅ aure' xij · galliemuscate mact doronici piperis longi nucismuscate mēte sicce spice · cassielingnee mastic' cynamomi gar' assari an̅ aure' iij · calami aromatici aure' iiij · trocisci cardamomi maiorīs et minoris triasandal' rub' costi cubebe zinziberis seminis feni anisi kepsin an̅ aure' ij · zucci ʒ vj · mine arōtice · ʒ · xij · mellis dispumati q̅ suffic̅ · Dosis eius ab ʒ ij usq̅ ad aure' iij · cu̅ vīo odorifo vel sine eo ·

Electuarium de gemmis

Electuariuz de gemmis Juuamentuz cuiꝰ magnu̅ est ad egritudines cerebri stōi cordis et epatis et renu̅ frigidas · Et nos sumꝰ experti bonitate̅ eius ad tremore̅ cordis et sincopi et debilitate̅ stōi · et quādo aliquis tristatur et nescit radicem · et ei qui diligit solitudine̅ · et sūt eo usi reges et magnates et trahūt eos in ꝯsequēcia bonoruz moru̅ et nobiliu̅ et dilatat aīaz et facit corporis odore̅ et colore̅ bonu̅ · Cuiꝰ p̅ mixtō est ℞ margaritaru̅ albar' ʒ iij fragmetoru̅ safiri iacincti sardani̅ granatoꝝ · fexaizegi · i · smaragdi an̅ ʒ · j · ß · zedoarie dori doronici cortic' citri mact' · alfelenge sesemis · an̅ ʒ ij · coralloꝝ rub' karabe limatue eboris ʒ · j⁹ · p̅tes duas been albi et rube̅ gar' piperis longi zinzib' spice folij heil croci an̅ ʒ · j · trocisci dyarodon ligni aloes, an̅ ʒ · v · cynamomi galange zirubet an̅ ʒ · j · ß · folioꝝ auri et argenti an̅ aure' ß · musci boni · ʒ · ß · ambre · ʒ · j · ꝯfice cu̅ melle et succo emblicoꝝ, et colatura gelemabin de ros partibus equalibus quantu̅ sufficit · Dosis eiꝰ est ab aure' ß · usq̅ ad aure' · j · cu̅ aqua buglosse et vino odorifero

Confecto alkermes

Confectio alkermes et sūt gr̅na tinctoru̅ maximi iuuamenti ad pulsu̅ cordis et sincopim et alguesgnes et tristicia̅ sn̅ causa et est ex rebus cōfortatibus aiam ꝯfortacōne mirabili · Cuiꝰ p̅ mixtō est hec ℞ ex seta tincta ex kermes crudi' lb̅ · j · et ꝯprie sup̅ tiuꝰ tinctura̅ nō p̅teyt spaciu̅ extensum et submerge ea̅ in succo pomoꝝ dulciu̅ et aqua ros an̅ lb̅ · j · ß · et dimitte die vno deinde fac modicu̅ bulire̅ donec aqua rubeat · deīn extrahe ab ea̅ seta̅ et exp̅ime ea̅ et pone in ipa̅ zucc̅ī tabarzed ʒ · c · l · et coque du̅ habeat mellis spissitudine̅ et remoue ab igne et proice in eo calido ambre crude minutati in case · ʒ · iiij · et dimitte in eo liquefieri deinde proice sup̅ ipm̅ puluere̅ harū reru̅ ℞ ligni aloes crudi et darsem an̅ · ʒ · vj · lapid' lazuli loti et p̅pati ʒ · ij · margaritaꝝ albaꝝ ʒ · ij · auri boni ʒ · j⁹ · musci boni ʒ · ß · confice · Et sit dosis eius aure' · ij · ß · et est bonu̅ et exp̅tuz

Confectio dexiloaloes

Confectio de xiloaloe que est medicina magna ad egritudines cordis stomaci et epatis frigidas et sanat sincopim et pulsu̅ cordis et cōfortat stōm et procurat digescōne̅ et facit odore̅ oris bonu̅ et generat gaudiu̅ ℞ ligni aloes crudi ros an̅ · ʒ viij · gar' spice nar · nuc' muscate galliemuscate cubebe cardamomi heil mastic' cynamomi squinati cipi zedoarie been al' et rub' folij sete crude margarith colli corall' · ka rabe folioꝝ citri et cortic' eius alfelenge mestemis sansuci sisimbrij mēte sicce spice piperis longi zinzib' an̅ ʒ · iiij · musci ʒ · j⁹ triaambre · ʒ · j · ß · ꝯfice cu̅ melle emblicoꝝ et mīna aromatizata · Et sit dosis eius a ʒ · j · usq̅ ad iij ·

Electuarium sarbochenis

Confectio electuarij sarbocheng
et est letificans descripcio ha-
mech filij zacharie super quo
est fiducia innamenti ad egritudines sto-
maci cordis et epatis et confortat ea et
confert pulsui cordis et ducat utente eo
in consequencia gaudij et continue iocun-
ditatis et [illegible] digestione bona et fa-
cit oris et corporis totius odorem bonum
et colorem facit vividum. Et modus con-
fectionis eius est talis Accipe ros. ling.
aloes an. ʒ. vj. mac. nucis muscate gal
lie muscate

car-
damomi heil an. ʒ. ij s. cinamomi croci an.
ʒ. ij. cipi ʒ. v. gar. mastice spice assari
an. ʒ. iij. fiat omnium trituracio bona et con-
fice cum melle emblicorum et aromatiza pre-
sertim cum musci ʒ. j s. quarta. Et sit dosis eius
a ʒ. j. usque ad iij Electuarium de Citro

Modus confectionis electuarij de ci-
tro secundum intencionem nostram con
fortans stomachum et procurans di
gestionem. et odorem oris facit bonum
grossas ventositates expellit et confortat
cor. Accipe corticis citri aur. xx. gar. lig.
in aloes cynamomi mace galange an. iij ʒ. j.
ʒ. ij musci ʒ. s. cardamomi zinziberis con
fice cum melle Dosis eius est ʒ. s.

Confectio de musco dulci

Confectio de musco dulcis faci
ens ad pulsum cordis et egri
tudines melancolicas. et ad eum
qui tristatur sine causa et confert ad egri
tudines cerebri sicut est vertigo epilempsia
tortura et paralisis et ad egritudines pulmo
nis et difficultati anhelitus. Cuius per
mixcio hec est Rx croci doronici zedoarie
ligni aloes mac. an. ʒ. ij. margarith al-
fete crude ad huste karabe. corallorum al-
et ru. an. ʒ. ij s. gallie muscate ozimi citro
rum an. ʒ. ij s. behen al. et rub. folij spice
gar. an. ʒ. j. zinzib. cubebe piperis longi
an. ʒ. j s. musci ʒ. j s. partes ij. confice cum mel
le crudo quod sit quadruplum ponderis omnium et
pone in vase vitreo Sit dosis eius a ʒ. j.
usque ad ij Si hanc autem hanc confectionem ama
ram facere volueris valenciorem efficitur
ad ea que diximus et ad excitandum humidita
tes stomachi et putrefactionis eius et proprie si
addatur in permixtione eius absinthij et ros.
an. ʒ. iij. aloes optimi abluti ʒ. iiij. casto
rei kersin an. ʒ. j. cynamomi ʒ. ij s.

Confectio testiculorum vulpis

Modus confectionis testiculorum vul
pis et est satirion bona ptisicis
ethicis et consumptis et est medicina
in pinguativa bona et multiplicat sperma
et coytum Et eius modus operacionis est
talis. Accipe satirionum qui abscinduntur
a patre suo lb. j. et terantur et coquatur
cum lacte omnino dulci quantitate sufficienti
super prunas usque dum cocti sunt et sit con-
sumptum lac tunc funde super eos olei amigda
larum dulcium ʒ. iij. et agitetur sic terendo
cum ligno et postea funde super totum secun-
dus modus est. Accipe succi buglosse cocti et
dispumati lb. ij. succi pomorum dulcium ʒ. xij
zucari boni albi lb. iij misceantur agitando ad
ignem cum predictis usque dum sit eis competens de
coctio et deponatur ab igne Et proiciatur
super eum Cynamomi subtilis et ela. ʒ. v.
been albi et rubei an. ʒ. ij. ligni aloes ʒ. j dragagti: gumarō: alfelegenni: macē:
iij. croci sandali cit. an. ʒ. j s. confice et pone
in vase vitreo. Et sit dosis eius ab aureo
iij. usque ad v. Confectio alia testiculorum

Confectio alia testiculorum vulpis
vulpis et est dyasatyrion faci
ens erectionem virge et multipli
cans sperma et desiderium coeundi. Accipe
secacul albi mundi elixati in aqua cicerum
quorum abiecta fuit aqua prima lb. j. testi
culorum vulpis ʒ. viij. al. xviij. radicum rapha
ni ʒ. j. lus. plam. ʒ. ij. terantur et infunda
tur super eo lactis vaccini aut ovini quanti
tas que super emineat radicibus duobus
digitis olei sisamini et butiri vaccini re
centis an. ʒ. iiij. et coquetur cum facilitate
usque ad spissitudinem. Et si adhuc radices
non bene cocte sunt fundatur super eas ex
lacte et oleo et butiro usque dum perfecte coc
te sunt. post hoc funde super hoc totum
mellis dispumati boni lb. vj. succi cepe
humide lb. ij s. decoque omnia simul usque
ad perfectam decoctionem tunc eum depone ab
igne et proice super eam pulverem cuius permix
cio est hec. Rx candarum stincti cum cemb
et summe ʒ. viij. seminis eruce zinziberis
behen albi et rubei lingue avis seminis nas
turcij cynamomi piperis longi bauac synape
spagi an. ʒ. iiij. conficiatur cum eis ultimo ve
ro ponatur in medicamine pinearum mundatarum
lb. j s. fisticorum mundatorum ʒ. x. cerebellorum
passerum ʒ. ij. conficiatur omnia bene et aro
matizentur cum ʒ. j. boni musci. Sit dosis eius
ab ʒ. s. usque ad j cum bono vino et pauco
zinzibre Confectio de dyagalanga

Confectio dyagalange contra morbum
ventositatum grossarum at et acida

eructuacone medicina expta ad malici
am digestionis et bonificat opeacones
stoi et epatis frigidi vino emendat eo
rum defectionem / Rx galange ligni aloes
an ʒ ij gariofil macis kersyn an ʒ
ij zinziberis macropipis cinamomi pipe
ris albi an ʒ i s calamenti silvestre mente sic
ce an ʒ i heil spice synapis seminis apij
feniculi anisi karui an ʒ i calami aro
matici ʒ i s zuccari tabarzed ℥ x mell dis
pumati quantu sufficit Dosis eius est
ab ʒ ij usque ad aureos ij Confectio dya

Confectio dyaro rodon :-
don descripcione comuni con
ferens ad dolore stoi et epatis
et punctura in eis ab acuitate et calidi
tate cole citrine faciens digere cibu et e
ex confrentibus sto et epati debilibus -
Cuius hec est pmixtio Rx folior ros rub
ʒ xxx trociscor dyarodon de spodio
liquiricie an ʒ iiij gariofil gallie muscate
an ʒ iij spodij croci mastic ligni aloes
an ʒ ij trium sandalor an ʒ iij assari spi
ce inde mac cardamoi portulace lactuce
scariole seminis citrulli melo- cucu- cucur-
albar margaritar alfegemist rasure ebo
ris dragaganti gummi arabici an ʒ i cam
phore ʒ s musci ʒ i sexta confice cum
syrupo de ros et aqua ros Dos eius est
ʒ s Aromaticum rosatum :- :-

Aromaticu rosatu stom et cor
confortat humiditate viscerum exic
cat appetitu excitat digestione
confortat vomitu et nausea sedat / Cuius
pmixtio hec est Rx folior ros rub ʒ i s
ligni aloes macis gariofil trociscor dya
rodon gallie muscate an ʒ ij s liquiricie
mundate ʒ viij cinamomi subtilis et ela
ʒ iij galange zinziberis nuc muscate an
ʒ ij s heil spice an ʒ i syrupi ros syru
pi corticu citri an quantu sufficit / Dos
eius est a ʒ iij usque ad v Et sunt qui aro
matizant illud cum musci ʒ i sexta etc

Aromaticum rosatum minus

Aromaticu ros minus descripcio
ne gal valet contra stoi debilita
tem ad defectione et omnia nut
tionis membra confortat et est contra stomaci hu
miditatem et mollificacionem medicamen
exptum et omem putrefactione in eo co
rigit cerebru cor confortat et appetitu excitat
digestionem pcurat convalescentibus et de
bilibus mire subvenit / Cuius pmixtio
Rx folior ros rub ʒ xv liquiricie mundate
rase ʒ vij ligni aloes boni sandal macis

an ʒ iij cinamomi boni et ela ʒ v macis
gar an ʒ ij s gummi arabici draganti an
ʒ iij et duas ptes alterius nuc musca
te cardamomi galange an ʒ i ambre
℈ ij spice ℈ ij musci ℈ i syrupi ros
quantu sufficit Aromaticu ros minus

Aromaticu ros minus stomachu et
cor confortans et eor inflama
cionem sedans / Cuius hec per
mixtio Rx ros rub ʒ x ligni aloes sanda
l macis an ʒ ij Cinamomi ela ʒ iiij mas
tic ʒ i ℈ i ambre ℈ ij musci ℈ i syru
pi ros quantum sufficit Aromaticu muscatu

Aromaticu muscatu confert sincopi
et tremori cordis et confortat
cerebru et cor et confert epy
lempsie et pfocacioni matris et facit oris
odore bonu Rx ligni aloes ʒ vij darseni
ela ʒ x ambre crude ʒ iij musci boni
℈ ij syrupi ros quantum sufficit Aromaticum

Aromaticum garioffilatum
Gariofil stomachu et cor confortat
nausea et vomitu sedat et valet
contra putrefactione in ptibus stomaci
membra nco nutricionis calefacit ventosita
tes dissolvit et carminat / Rx gariofil
ʒ vij macis zedoarie galange sandal ci
trinor trociscor dyarodon cinamomi ligni
aloes spice inde pipis longi heil an ʒ i
ros ʒ iiij liquiricie gallie muscate an ʒ
ij folij cubebe an ptes tres ʒ i syrupi
citri quantum sufficiat ambre ℈ i musci ℈ s dos
eius est a ʒ iij usque ad ʒ v Aromaticu

Aromaticu nardi / nardinu
in quo stom epar et visera confor
tat et renes et vesica et addit
desiderio coeundi oris et sudoris odore bo
nu facit et confortat anhelitu et facit
digestione cibi et resolvit ventositates Cuius
hec est pmixtio Rx spice inde ʒ ij ros ʒ
iiij liquiricie ʒ ij s gallie sebeleth cubebe
ligni aloes macis gar folij indi anisi cina
momi foliorum corticu citri ligal trocisco
rum dyarodon an ʒ i et tria pinearu mun
datarum amigdal purgatar a corticibus
an ʒ v gummi arabici dragaganti an ʒ ij
musci ℈ s confice cum syrupo ros quantum sufficit

Dyacimínum

Dyaciminu bonu valet contra stomaci
et viscerum ventositatem digestione
provocat stomachu viscera cale
facit Rx Ciminu pdic in aceto infusi et
desiccati ʒ x zinziberis cynamoi an ʒ iiij
gariofilor ligni aloes macis an ʒ ij s
musci ℈ s mellis dispumati quantum sufficit
galang pipis lon cardamoi an ʒ

Dyanisum valet grosse ventositati stomaci et frigiditati et humiditati flatis tendi in ipo et tussi diuturne ℞ anisi ʒ xx liquiritie mastice an ʒ viij carui macis gallie muscate galange sen zinziberis cynamomi an ʒ v tumpiperu calamenti piretri cassie an ʒ ij heil garo cubebe croci spice an ʒ i ß zucari ʒ ij mell' dispumati quod sufficiat

Dyambra

Dyambra est medicina subtilis cerebrum et cor confortans et stomachum et omnia membra digestionem procurat et uterum letificat et membra nutritionis calefacit senibus quoque convenit et frigidis natura et mulieribus et egritudinibus interioribus Cuius hec est permixtio ℞ Cinamomi doronici garo macis mastice foliij galange an ʒ iij spice cardamomi maioris et minoris an ʒ i zinziberis ʒ i ß sandali citrini ligni aloes piperis longi an ʒ ij ambre aur' i musci ʒ ß misce cum syrupo ros et aqua ros et da ʒ i al' iij dosis est ʒ ß

Confectio de cinamomo

Confectio de Cinamomo que est medicina sana et experta ad humiditatem stomaci et putrefactionem in eo fleg' digerit digestione confortat et appetitum attrahit Cuius permixtio est hec ℞ Cynamomi subtilis et electi ʒ xv darsem i citrini emule an ʒ v in aliis iiij ʒ galange ʒ vij garo piperis lon' cardamomi zinziberis heil macis nucis muscate ligni aloes an ʒ ij al' ʒ iij croci ʒ i zucari tabarzed ʒ v confice cum melle dispumato Et quicumque ponatur in eo duplum ponderis medicinarum de zucaro pulverizando sic fiet et quidam addunt in ea musci partes ij ʒ i et pulverizetur cum eo et est dosis a ʒ i usque ad ij

Electuarium de gummis

Electuarium de gummis mirti confortans stomachum et epar solutionem et lubricitati confert malicia digestionis et modus est ut in confectione de aromatibus adiungatur Gummorum mirti citrorum sic alchohol ʒ i in kabul' nigrorum bellicorum et emblicorum super quos proiciuntur ebulitis una in aqua citomorum et vino odorifero an ʒ vij carui anisi cynamomi se apii infusorum in aceto vij die et nocte et exsiccatorum castorei ʒ v confice cum mina acetica et da cum syrupo de citoniis ʒ iij

Dyacalamenti

Dyacalamentum de scriptione gal' confert ad egritudines frigidas membrorum nutritionis et ad malicia digestionis et facit penetrare cibum qui non pot penetrare ad epar et corpus reliquum et hec est eius proprietas et confert rigori febrium emplicatum et in unctum in spina et est ex maxime subtiliatibus humiditates viscosas grossas et est ex resolventibus ventositates et confert singultum vehementi frigido vel acetoso cuius difficile est resolutio et provocat urinam et menstrua ℞ calamenti flu malis et motam siseleos petrosil' an ʒ vj zinziberis ʒ iij seminis apij extremitatum alhasce an ʒ ij keysm ʒ vj piperis ʒ xij mellis dispumati quantum sufficit Porcio eius est ʒ i

Dyatrionpipereon

Dyatrionpipeon de scriptione communi quod calefacit stomachum et ventrem et removet dolorem eius ex flatura humiditate multa et cruda et mundificat eum ab ipsis et valet contra acidos ructus et digestione procurat ℞ trion pipeon zinziberis asse anisi an aur' ij spice amomi amomi an aur' i cassie seminis apii siseleos assari emule siue an aur' ß confice cum melle dispumato Dosis est a ʒ i usque ad ij

Dyacimnium

Dyaciminum valet ad dolorem ventris factum a frigiditate aut grossa ventositate aut ex flegmate grosso coadunato et ad dolorem colice et ad singultum provocatum a repletione factum aut grossa ventositate et eructuationem acetosam ventositates quoque dispergit opilaciones aperit et membra nutritionis calefacit ℞ Cymini carmeni in aceto in fusi pondere et exsiccati ʒ xx zinziberis alhasce an ʒ iij piperis cinamomi an ʒ ij amomi ʒ i ß foliorum rute siccorum baurach ru an ʒ iiij confice cum melle dispumato da ʒ ß vel i

Confectio de seminibus

Confectio de seminibus conferens sedans dolores interiorum a ventositate factos opillationes aperit lubricitate a malicia digestionis curat Cuius permixtio est hec ℞ Cymini seminis feniculi carui anisi dauci ameos seminis apij amomi in fusorum die ac nocte in aceto et exsiccatorum an ʒ vj cinamomi ʒ vj keysm ʒ iij garo cardamomi spice an ʒ iiij zinziberis macropiperis siseleos galange an ʒ v mellis dispumati quod sufficiat Et quicumque ponit in ea zucarum duplum ponderis omnium et fac sicut supra et est sanum et expertum

Confectio de citoniis

ad rigorem fe
singultum fr
ad provocandum urinam et m
ad provocandum menstrua

Confectio de citoniis bona confortans stomachum et faciens digestionem et retinens ventris fluxum et vomitum colicum et flatum et facit colorem uvetis ec bonum Accipe carnium citoniorum coctorum in vino lbr iij mellis dispumati tantundem decoque cum facilitate et postquam coctum fuit proice super ipsum Cynamomum gar' cardamomum an ʒ j darsem ʒ iij zinziberis piperis lon' mac' an ʒ iiij et quandoque minuat necessitas ut decoquatur citonia in aceto ad causas calidas et quandoque permiscetur eis aceti ʒa pars eorum aut media et quandoque permiscetur eis succus granatorum acetosorum medium ponderis 1 Et quandoque succus citri in quarta parte ponderis eorum et quandoque fit cum speciebus et quandoque fit sine speciebus Et quandoque cum pulvere isto Accipe spodii berberis seminis acetose tem sandal' ros' rub' partes equales Et quandoque ponunt alia secundum intenciones phorum Et quandoque aromatizatur cum musco aut camphora ~~et v~~ aut utroque et quandoque fit cum zuccaro et quandoque cum melle

Alia confectio de citoniis

Confectio de citoniis facta cum succo citoniorum excitans appetitum mortuum et confortat stomachum et epar et digestionem et facit ad retencionem et stringit naturam Cuius permixcio hec est R succi citoniorum et mell' an lbr iij ita quod sit mel dispumatum aceti boni purum lbr ij decoquatur cum facilitate et continue auferatur spuma eius et sepe et cum mellis spissitudinem habuerit pulverizentur super ipsum piperis longi zinziberis cinamomi an ʒ j gariofil' ligni aloes an ʒ ß musci ʒ j9 tertia Et quandoque fit cum speciebus aliis sicut necessitas conducit et quandoque fit cum zuccaro et quandoque variatur aliis modis

Electuarium de pomis

Electuarium de pomis bone ad debilitatem cordis et stomachi et confortat digestionem R carnium pomorum dulcium et redolencium mundatorum et incisorum per frusta lbr vj zuccari [vini] albi lbr v aque ros' lbr ij 1 ligni aloes ʒ v sandal' cit' ʒ iij gar' ʒ iiij cinam' electi ʒ iiij ß ambre ʒ ij musci ʒ j9 tertia Hoc etiam modo fit electuarium de pomis acetosis et electuarium de pomis permixtis acetosis dulcibus

[Marginal note: 1 hora quando incipit decoqui adde zuccari vel mellis ... et cum cocta fuerint adde ligni aloes ʒ v]

Electuarium de persicis

Electuarium de persicis confortans stomachum siti extinguens et ardorem stomaci mitigans et oris fetorem amputans Accipe carnium persicorum mediocrium inter maturitatem et acerbitatem mundatorum a corticibus suis et succi eorum an lbr iij zuccari tabarzed lbr ij teratur per sica ut sint sicut medulla et exerceat in eis decoctionem cum syrupo sicut diximus in confectione de citoniis et cum coctum fuerit pulverizentur super ipsum ligni aloes ʒ ij cinamomi cubebe mac' an ʒ iiij sandal' cit' ʒ ij musci ʒ j9 sexta Et quandoque fit sine speciebus et est sanum et expertum

Electuarium quo reges utuntur

Electuarium quo reges utuntur et plati R pinearum mundatarum ʒ viij amigdal' mundatarum ʒ v zuccari albi lbr iiij aq' ros' lbr j et ß olei ros' amigdal' recent' et dulc' ʒ iij ligni aloes ʒ iiij sandal' cit' ʒ iij ambre bone ʒ j musci ʒ j9 sexta Et bonum et expertum confortat stomachum cor pectus et cerebrum

Aliud quod reges utuntur

Electuarium secundum quo utuntur reges vales sicut primum R pinearum mundatarum ʒ vj amigdalarum mundatarum dulcium ʒ iiij zuccari albi lbr iiij aque ros' lbr j ß foliorum ros' rub' ʒ j ß sandal' cit' ʒ iij ß ambre ʒ j musci ʒ j9 sextam

Electuarium de fructibus

Electuarium de fructibus magnum invameti ad dolorem ventris cum significationibus caliditatis et humiditatis et habundancie colere et est medicina magna ad appetitum confortandum qui prostratus est Cuius permixcio est hec R carnium citoniorum et piriorum ponticorum et malorum acidorum quorum singulum elixatum fuerit in aceto vini fortis in quo infusum fuerit sumac die ac nocte Et succi agreste super cuius trituratione elaboratum fuerit usque ad consumptionem granorum ultima an lbr j carnium sorbarum immaturarum [al' ʒ] ʒ v zuccari lbr iiij coque ad spissitudinem mellis deinde pone super ipsum succi berberis ʒ ij spodii seminis acetose an ʒ j repone postquam confectum est in vase vitrei Et da a ʒ ij usque ad iij cum aqua frigida et rob cit' aut ribes aut aliquo talium

Confectio galieni

Confectio Alia Gal' et est confectio faciens ad tremorem cordis factum a caliditate et ad estuacionem et fervorem stomaci et siti et fumosam eructuacionem et oris ardorem et ad epar inflamatum et ad febrem et sincopi et ebrietatem Cuius permixco R xiloaloes cubebe an ʒ iiij ros' corallorum rub' margaritarum albarum sandal' cit' faufel an ʒ ij berberis seminis [citrinum] cucurbite citrulli an ʒ iiij spodii karabe gummi dragag' an ʒ iij bol' ar' ʒ ij ß seminis acetose ʒ iiij se-

portulace buglosse ana ℥ iii ß camphore ℥ i conficit cum rob citoniorum aut rob agreste. Dosis eius est a ℥ ii usque ad iiii cum aqua frigida

Confectio de prunis

Confectio de prunis conferens ad ardorem stomaci et sitim et solvit naturam et datur in febribus et sedat eas. Accipe carnium prunorum nigrorum oblongorum et maiorum accedentium ad dulcedinem et elixatorum in aqua in qua portulace elixate fuerint lb ii zuccari lb i aque rosarum lb i decoque cum facilitate usque ad spissitudinem mellis et recondе in vase vitreo et da a ℥ iiii vel vi

Electuarium de sorbis

Electuarium de sorbis confortans stomachum et sedans solutionem forte. Accipe carnium sorbarum immaturarum et pirorum maturitati et elixatarum in aqua in qua rose prius decocte fuerint et cortices granatorum lb iiii mellis aut zuccari lb ii ß coquatur usque ad spissitudinem mellis et recondetur in vase et da ℥ ii

Secunda pars huius distinctionis prima est de antidotis amaris

Tyriaca magnus

Tyriaca diatesseron invamenta eius magna sunt ad egritudines frigidas cerebri sicut in epilempsia tortura palisis stomaci sicut est dolor et inflacio et malicia digestionis et epatis sicut est cachesia ydropisis et opilacio. Et confert morsum scorpionis et potum venenorum. Cuius hec est permixcio. Recipe gentiane baccarum lauri mirre aristologie rotunde ana conficitur cum melle dispumato. Dosis eius est ab ℥ ß usque ad i

Triffera sarracenica

Triffera sarracenica tercia magna expertorum invamentorum corpora in sanitate conservat et in egritudines incidant adiuvat lassitudinem tollit ventositates resolvit dolorem et indigestionem stomaci tollit oris odorem et totius corporis bonum facit emorroydas sanat colorem corporis efficit bonum et multiplicat coytum et humorositatem stomaci desiccat putrefactionem viscerum tollit. Recipe kebulorum indorum bellicorum emblicorum et citrinorum ana ℥ v cinamomi trium piperum seratul foliorum spice cardamomi maioris et minoris cassie satu regie cipi apii lingue avis garioffilorum behen albi et rubei zinziberis ana ℥ ii spice nucis muscate macis sisami excorticati ana ℥ iii amigdalarum dulcium et amararum ana ℥ v ligni aloes ruthe reubarbari seminis feniculi mastici ana ℥ ii alsolengemit mente sicce origani

psidie ana ℥ i ß fricentur mirabolani cum butiro vaccino et cetere species cum oleo amigdalarum et conficitur cum melle quod sufficit. Dosis eius est a ℥ i ß usque ad iii. Et sunt quidam qui addunt in confectione turbit ℥ xv. Et sunt qui aromatizant ista cum musci ℥ i quarta parte

Triffera muscata

Triffera muscata muscata qua fecit alkansi experta mirabilis ad mollificationes et ventositates stomaci et viscerum et emorroydarum et corrupcionem complexionis et feditatem coloris cutis et addit in coytum. Cuius permixcio. Recipe mirabolanorum kebulorum nigrorum kebulorum emblicorum piperis macropiperis zinziberis cipi cassie inde spice ana ℥ v seminis aneti seminis porri ana ℥ ii seminis baucie rosarum cinamomi nucis muscate garioffilorum ana ℥ i ß macis heil gallie ligni aloes crudi musci ana ℥ i granorum nasturcii ℥ x conficitur cum melle dispumato et da a ℥ ii usque ad iiii. Et qui ponunt in ea storia ferri mittit ℥ ii

Triffera galieni

Triffera galieni confortans stomachum et calefacit ipsum et confert ad ventositates emorroydarum et humorum humorem reddunt et adiuvat ad desiderium coytus et clarificat colorem et calefacit renes et confert ad ventositates matricum et fluxum qui fit per emorroydas. Cuius hec est permixcio. Recipe omnium mirabolanorum ana ℥ x zinziberis mastice cinamomi garioffilorum ana ℥ vii galange maioris anisi apii ameos spice assari croci ana ℥ iiii costi piperis longi et nigri cassie ana ℥ iii nucis muscate macis cardamomi maioris et minoris calami aromatici ligni aloes ana ℥ ii sandali albi et rubei alusulfinnie cipi ana ℥ iii ß ambre ℥ i musci ℥ i quarta parte. Tres terес fricentur mirabolani cum oleo amigdalarum dulcium et conficitur omnia cum melle dispumato. ¶ Et galienus quidem quoque addidit storiam ferri infusam in aceto vini secundum medicinarum mensuram omnium et quoque medietatem earum. Dosis eius est a ℥ i usque ad ii

Triffera minor

Triffera minor minor conservans a corruptione et valens ad exuberaciam menstruorum et emorroydarum et ad corrupcionem forme et debilitatem stomaci et destruit humorem crudum et clarificat colorem et confortat vesicam alias vesicam et abscindit fluxum veteris. ¶ Cuius permixcio. Recipe mirabolanorum nigrorum emblicorum kebulorum bellicorum nucis muscate ana ℥ v nasturcii assari origani psilii piperis olibani ameos zinziberis karmezet spice squinanti cipi ana ℥ iiii storie ferri in aceto infuse duobus

xv · et assari ʒ · xx · mirabol' assent' cū bu
tiro vaccino in volua' cetera cū eo oleo
amigdal' dul · et aromatizet' cū musci
ʒ · j · et confice cū melle dispumato et da
post vj meses | Dosis eius est a ʒ · j · us
que ad iij · Est eni expertu et efficax prope
ad humorositatem stomaci et putrefactio
nem in ipso **Triffera minor descriptione**

Triffera minor descriptione **con[tra]**
trigmita confortans stomachū
et epar et confert mollicies stomachi
et malicies emoroydarū et corrupcōm for
me Cuius pmixcio R mirabol' kebulor'
indorū, belliricorum et emblicor' ana ptes equales in vol
uat' butiro vaccino et confricat' et con
ficiat' cū melle emblicorū et aromatizent'
cū musco Et in descriptione alia cipi oli
bam seminis apij nasturcij assari ana terciam sexta
ptem ʒ · Et apud alios scōe feri miscea
te ptes · iij · et est bonum et expertum **Dy**

curcuma mag[na]
Dyacurcuma
magna conferens ad egritudines
antiquas et cachesiaz et ydro
pisim inviamentū magnū et eradicans
egritudines epatis et splenis cronicas
que iam in durate sunt et confert ad fe
ditate coloris et corrupcionem stomachi et hu
miditate frigida et ventositates grossas in eis et
dolori renū et vesice et provocat urina
Cuius pmixcio R croci assari petrosili dau
ci ana se · apij ana ʒ · iiij · raued seniū men
spice ana ʒ vj · costi mirre cassie squina
ti carpobalsami rubee tinctor' succi ab
sinthij · succi eupatorij olei balsamini ana
ʒ · ij · calami aromatici cynami ana ʒ · j ·
et · s · scordion scolopendrie succi liquiricie
ana ʒ · ij · s · dragagānti · ʒ · j · confice cū mel
le dispumato / Dosis eius est a ʒ · j · usque
ad · iij · vel · iiij · **Dyacurcuma minor**

Dyacurcuma minor valens ad ea
sicut maior R spice / mirre
cassie croci florū squinati costi
cinamomi ana confice cū melle dispumato
et est bona et experta **Dyamorusca**

Dyamorusea est mediana mul
tarū utilitatū sicut dyacurcuma mag[na]
et est experta et efficax in omnib
precipue ad dolore stomachi propter frigiditate factū
et hu · cruditū et ad egritudines splenis
et epatis cronicas factas in ipsis propter
ydropisim R croci acori ana ʒ · ij · mir
re ʒ · iij bacar' lauri ʒ · ij · s · dauci cina
mi cassie Cymi carmeni carpobalsami
florū squinati seminis apij ana cardume
ni spice nerde sicce mellisse ameos ana

ʒ · j · costi treupipm ana ʒ · s · confice cum
melle dispumato Dosis eius est a ʒ · j ·
usque ad · ij · s · **Dyalacca magna**

Dyalacca mag[na] conferens ad
debilitate stomaci et epatis, et egritudi
nes frigidas in eis opillacōes
epatis aperit et omem duriciē resolvit
lapidem renū et vesice frangit et urinaz
provocat et est ad ydropisim et cachesiā
medicina solempnis Cuius hec est per
mixcio R lacce ablute raued seni ana
ʒ · iij · spice · aromatice mastic' seminis apij
squinati absinthij succi eupatorij ameos
savine amigdal' amararū mirre costi
rubee tinctor' se · feni ana assari aristolo ·
genciane croci cynamoi ysopi sicce cassie
tinnar' squinati absinthij bdelij ana ʒ · j · s ·
piperis zinziberis ana ʒ · j · infunde mirrā et
bdelium in vino et cetera tere et confice cū
melle dispumato | Dosis eius ab aur' · j ·
usque ad · ij **Dyalacca minor**

Dyalacca minor de intencione dya
lacce maioris R lacce ablute
croci piperis costi flor' squinati
rubee tinctorū aristologie lon · liquiricie · piperis ·
ana ʒ · j · s · raued sem ʒ · iij · mirre bdelij
ʒ · j · confice sicut primā **Confectio de raued seni**

Confectio de raued
seni conferens ad febres antiquas
et ad febres opillacōm et ad
corrupcionem forme ad ictericiā Cuius hec
est pmixcio R raued seni succi eupatorij
succi absinthij ana ʒ · j · sintre spice anisi
cinamarū squinati se · apij assari cassie a ·
migdal' amarū excorticatar' ana ʒ · s · mir
re croci ana ʒ · j · confice cū melle dispumato
Dyacostum

Dyacostum
valens ad dolore viscerū et opilla
ciones in eis et principiū ydropi
sis R costi amari cinami cassie ana ʒ · v ·
seminis apij anisi cymarū squinati raued
seni ana ʒ · iij · assari ʒ · iiij · croci aristolo ·
gie mirre ana ʒ · ij · mell' quod sufficit dispumati
Confectio alia

Confectio
electuarij ex intencione nostra quod
confortat stomachum et intestina et aufert
mollificacionem eor' et lubricitate propter
indigestione factā et abscindit fluxum
ventris assidue cū significacione frigiditatis
et eū qui fit propter exuberātiā operacionis ca ·
tartici et confortat intestina et calefacit ea
ventositates quoque dissolvit et fluxum
emoroydarū sistit Cuius hec est pmixcio
R lingni aloes spice galle muscate cipери
calami aromatici ana ʒ · ij · cymini carmeni

embli et bellir infusor in suco citonior
et cortor s duab et trib ebulicoib
interim an ʒ ij ß

In fusi in aceto die ac nocte et assati ʒ iij
semis pori torrefacti ʒ i ß granorum nascar
cij tostorum ʒ vj granor passular ʒ v granor
mirti tritorum fiant alchohol ʒ xxvj ba-
laustiar corallarum ad hustarum olibani
fructus thamarisci an ʒ ij ß ameos ʒ iij
tere omnia et fricet in vino odorifero de
inde exiccent et iterum in aqua citonior
aut aqua granorum mirti et exiccent de
inde p mitte fricari sup vase vitreo et iter
terat sic alchohol et in voluat in mina
aromatica Sit eius dos ʒ iij cum spe
de citonijs aut mirtino Electuarium sto

Electuarium maci confortativum
confortans stom et uiscera et ab-
scindens fluxum ueteris cum significa
cationibus caliditatis et conferens ei cui ue
ter solvit supflue ab opacone catarti
ci et auget appetitum cibi Cuius p mixcio
Rx granor mirti tritor sit pulu alchohol
ʒ xij ros spodij sumach tempiperum san-
dal balaustiar gum assi an ʒ i ß granor
granatorum assator ʒ vij coriandri in fu-
si in aceto et assati ʒ iiij semis acetose
se plantaginis semis ros an ʒ ij fiat
omn conficio bona et fricat cum suco a-
greste mirti et aceti et exiccet deinde in
voluat in mina acetosa Et sit dos eius
ʒ ij cum syrupo citonior acetosorum

Confectio Alkansi

Confectio alkansi conferens ad so
lucone nature et vomitu ex
flate et malicia digestionis confortat di
gestionem debilem et epar et calefacit
ca et procurat appetitum et frangit ueto
sitatem Cuius hec est p mixcio Rx ros
spice costi an ʒ iiij florum akilil ʒ i in-
cisimustate calami aromatici gariof macis car-
damomi an ʒ iij ß cipi ʒ xij turpipim
an ʒ iij ß zinzib ʒ ij mirabol emblic
indor bellir an ʒ vj granor mirti lbr i
balaustie thuris corticum citri fructus ta-
marisci an ʒ iiij bulliat cum bono vino an
tiquo bullicone una et exiccet deinde
bulliat cum suco citoniorum alia ebulico
ne et exicca in uase vitreo aut terreo et
tere omnia sic alchohol et confice cum mina
et da ʒ iij cum syrupo citoniorum

Confectio de Assa

Confectio de assa que confert
febribus antiquis et pprodu
earum et tremori et quartane et morsibus
venenosis Rx asse piperis mirre folior ru
te sicrorum an ʒ iiij confice cum melle Et
eius dos est ʒ i usque ad aureum i et pre

cum oximelle et febribus p hora i an prod
et venenosis cum vino calido Confectio A

Confectio anacar natardino
dina et est confectio sapientum et eorum
qui desiderant scire acuit enim in
tellectum et subtiliat sensum et memoria
reparat et confert dolori stomaci et uetris
a frigiditate facto et clarificat sanguine
et colore facit bonum Cuius p mixcio Rx pi
peris macropiperis mirabolanor kebulorum
emblic bellir yndorum vinidebust sonidebedust
an ʒ ij costi anacardi zucari tabazzed bu
rugi baccarum lauri an ʒ vj cipi ʒ iiij
tere anacardos p se deinde medicinas ali
as et confice cum butiro vaccino et melle qn
titate equali bullitor pius et da post vj
menses Dos eius est ʒ ij cum aqua feniculi
et apij Et caueat sumens a caloe via coi
tu et ebrietate Secunda distinctio est de me
dicinis opiatis Confectio filonij ex

Confectio in ueneve med
filonij ex in uencione mea magno
rum iuuamentorum et expertorum in
sedacone dolorum et separacione
a casibus mortis et proprie dolori stoma
ci a frigiditate aut ab humore crudo aut ue
tositate grossa extendente et sedat dolore
colice et uiscerum et dolore renum et matricum
et dolorem laterum et prefocacione anhe
litus et difficultate urine et singultum
uehementem Cuius hec est per mixcio Rx
piperis al insquiami al an ʒ xx opij ʒ x
croci ʒ v spice pucetri castorei an ʒ i Con
fice cum melle dispumato et sit quadru
plum ponderis omnium Dos eius est sicut
cicer aut pua faba cum eo quod quenit expo
tabus et sunt qui ponunt musci ʒ i tiriaz

Confectio filonij Enea

Confectio filonij descripcione ameth
filij zacharie et est multe expe
cie in sedacone dolor et egritu
dinum quas diximus Cuius p mixcio Rx
nigelle castorei piperis ameos baccarum lau
ri cimini foliorum rute calamenti opij insqa
mi corticum madragore an ptes equales
In alio opij ptes ij croci pte i confice cum
melle dispumato Dos eius est a ʒ i usque ad
aureos duos Musa Enea alias Sarzenea

Musa enea experta ad dolore stomaci
a frigiditate factum et omnes do
lores factos a frigida causa et
ad uetositatem matricum grossam et ad do
lorem colice et difficultate urine et dolo
rem renum Et confert iuuamentum mag
num ad sterilitatem bibita et sup posita

cū lana et oleo de lilio / Cuius p(er)mixtio Rx castorey mirre opij piperis macro piperis galbani costi cinamomi fu meu dauci assari croci an̄ ptes equales cofice cū melle dispumato / Dos eius est ab aure usq(ue) ij. Et sunt qui cōficiunt cū rob

Atthanasia magna

Athanasia magna quā Galenus multū comendauit et ipse dicit ipsum cōposuisse et in se uirtatem habet cū efficacia magna conferens ad dolorē epatis et splenis et dolores in eis et ad dolorem stomaci et asma et tussim antiquam et mundificat pectus et ad fluxum uetris antiquū et ad dissinteriam et fluxū sanguinis Et est in sedatione dolorū sic filoniū Et cōfert ad dolorē renū et emorroydarum Et Gal' quidem precepit inscrī in cōfectione hac epar adip. valet enim sua proprietate ad morbos epatis / Cuius hec est p(er)mixtio Rx croci opij mirre castorey insquiami albi costi cardumem seminis papaueris rubey al' nigri spice eupatorij epatis adip et cornu dextri ex cornibus capre et in alio ex cornu ceruī de singulis aut ptibus equalibus et tere que terūtur et alia liquefiat in vino et cōfice cū melle dispumato et da post vj. menses Dos eius est ab aure .ʃ. usq(ue) ad .j. cū vino suaui dulci aut cū rob et succo endiuie et apij.

Dyasulphur

Dyasulphur confert febribus antiquis et melācolicis et flaticis et constrictoni anhelitus et tussi antique et ei qui habet pectus saniosum et cōfert iuuamētū magnū ad duriciē splenis et ydropisim et prouocat vrinā et frangit lapidem et confert morsui venenosorum et ei sup quo speratur bibisse venenū Cuius p(er)mixtio Rx piperis albi et longi an̄ ℥. vj. sulphuris citrini thuris meu insquiami albi mirre storacis cardumei an̄ ℥. viij. rute costi an̄ ℥. v. opij madragore an̄ ℥. iij. croci ℥. ij. ʃ. cassie ℥. vj. cōfice cū melle dispumato et da post vj. mēses

Confectio de storace

Confectio de storace rare conferēs ad suphabūdātē fluxum uētris colericū et flaticū et ad tenasmonē factū a frigiditate Rx storacis liquide opij assari seminis insquiami albi castorei croci mirre olibani an̄ ptes eq̄les mellis q̄ sufficit

Tercia distinctio de medicinis solutiuis quarū queda sunt aloetice & q̄da collo(quin)tidate Alie turbithate Alie sut scamoneate Et alie ab aliis de nouo cōnīe sumētes de quibus loquemur per ordinem Et p(ri)mo de yeris Rx picra

Yera galieni nomē ħt amaritudinis et est medicina sublimis in qua agregatur virtutes nobiles et opeācōnes et subtiliatiua resolutiua materiarū malarum viscosarū et grossarū et excitatiua earum que in bibite sunt in poris et angusta tribus sicut in bibitur spongia et p(er)ficitur ab ea solucio bona et conueniens et est calefactiua et apertiua opillationū et abstersiua Et illa in qua ponitur aloe lotū confortatior est et si non sit lotus efficitur plus solutiua et minus confortatiua et quidā cōficiunt hac medicinā cū melle et quidā sine eo / vino faciunt trociscos cū aqua bdelij et dragagati et utitis quidem huius medicine affert iuuamēta multa et expta ad egritudines capitis et stomaci epatis inctuarū renū et intestinū et aliorū mēbrorum et frigidas educit humiditates geneātas in eis et putredines Cuius p(er)mixtio Rx Cynamni masticis assari spice carpobalsami croci xiloaloes cassie an̄ partes equales Et quidam addūt florū squināti pte j. et quidam addiderūt absinthiū et alij alia Aloes aut sit duplū pondere oīm

Yera hermetis

Yera hermetis et est yera luf sup qua spectatur fiducia sup iuuametis multis et exptis propē ad dolorē capitis et emigrāneā et uertiginem palisim epilempsiam tremorē torturam et educit supfluitates et proprie humorū grossorū et uiscosorū et subtiliū a capite et neruis et iuncturis et stomaco et toto corpore et cōfert iuuamētū magnū doloribus inctuarū et renū et colice difficili et dolori matris / Cuius p(er)mixtio est hec. Rx aloes ℥. j. croci alandal aure iiij. turbith agarici luf uticusq(ue) sice yreos sapini mirabolanorum cit. kebulorum indorum an̄ ℥. j. ʃ. zinzib Cynamomi masticis bdelij ellebori nigri euforbij assari cassie lignee sat idi. croci castorey apij kersin seminis mezereon sticados an̄ ℥ j. salis assate ℥. ij. ʃ. scamonee bone ℥. ij. fiat oīm cōtricio bona sumi aut in fundatur pe(r) in vino odorifero bono et in voluatur puluerez in succo cucumeris asinini quātitate qua bene in voluatur et exsiccentur et iterū de nouo in voluatur in succo p(re)dicto

et pauco oleo mit' et iterū siccet' et cō
ficiat' totū cū melle despumato quātitate
qua fiat totū sicut pasta Et det' post vj mē
ses. Dosis eius est a ʒ.j. usque ad ʒ.ij.

Yera archigenis

Confectio yere archigenis descrip
cōne vniversali que confert egri
tudini spiritate ex flate tendo et
melancolia et facit ad vertiginē et epy
lempsiam et valet ad inceptionē egritudi
nis insius et ad raucedinē humidā et dol'
gutturis et difficultatē anhelitus et
spasmū et exituris ex materijs grossis
et confert ad aquā citrinā et scabiē et qui
cq dat' in potu pro dolore stomaci et ve
tris et matricis cum decoctione rute et
quinque pomi' in ea pozū castoreo usque ad
siliquas tres et ad dolores dorsi et renū
et inguinū cū decoctione apij et ad dolorē
nā sciaticā et hys similia cū aqua cē
tauree et permisceat' cū ea aqua et suantur
meis ozimm et collognitide silique .iiij.
et in aqua abrotani et dat' in potu ad
morsum canis rabidi et facit securita
tem ad timorē aquē et recipiūe cū pon
dere ʒ.j. de adhuscōne cancri fluuialis
Cuius permixtio R. collognitide ʒ.ij. stica
dos prassij ellebori nigri camedreos sta
monee leucopipereis macro piperis omn an
ʒ.ij. cepe muris assati euforbij aloes
ireos genciane pet' armoniaci oppoponac
omn an ʒ.j. polij cinami sapini mirre
spice squinanti calamenti micam aristolog
rotunde omn an ʒ.ij. mell' q sufficit Et
sit dos aur' .iij. cū decoctione epithi et
passularū mundatarum

Yera archigenis de genis

Yera archigenis de scripcione pauli R. pulvere al' pro
ij agarici camedreos pulpe co
lognitide omn an aur' xx oppoponacis sa
pini petrosil' aristologie rotūde pipis al
omn an aur' v cinami spice polij ireos
an aur' iiij tere ex medicinis que sicce
sunt et gumas conquassa et infunde in
melle et permisce Et sit dos aur' .iij. cū
sale testi ponde ʒ.j. cum aqua mellis valz ad ea

Yeralogodion ad q valz prediēta

Yeralogodion vel yera collognti
des ex inuentione vaz que mundi
ficat caput et stomachū et totū corpus
ab humoribus grossis et viscosis et sola vice
educat colerā nigrā et confert manie
et melācolie et epylempsie et vertigini
torture et palisi ventositatem dissoluit
stomachū et digestionem confortat et
est medicina bona fistulis et ulceribus ma
lis et cancro et lepre Cuius permixtio R.
sticados agarici camedreos an ʒ.x. collo
quintide boni et eleo ʒ.xx. Et in alio collo
quintide ireos alaudal ʒ.xxv. sapini oppo
ponacis an ʒ.viij. petros' aristologie rotūde
pipis albi et nigri an ʒ.vj. cassie ʒ.vj
cinamomi spice mirre polij an ʒ.iiij. mir
ra in vino infunde medicinas tere et con
fice cum melle despumato

Yera Alia

Yera in uentione nostra conferens obscuritati visus et
uentositati grosse dominanti super
caput et stōm et totū corpus educit sup
fluitates salvet uiusq colere et flegmatis
Cuius permixtio R. aloes boni ʒ.xv. epithi
costi an ʒ.v. euforbij croci spice camedreos
an ʒ.vj. agarici ʒ.viij. gar' ʒ.ij. calami
aromatici mastice cassie an ʒ.viij. xiloa
loes ʒ.iiij. pipis albi et nigri genciane
amomi an ʒ.j. stamonee cocte in pomo
ʒ.ij. mellis q sufficiat Dos est aur' j.

Yeracost

Sieracost de scripcione mea que est medici
na benedicta et maxie in acute
febribus multe caliditatis sitim extinguit
ebulitōne sanguinis sistit et inflamacō
nem cordis stomaci epatis et omnem infla
macionem sedat Cuius permixtio R. sira
cost boni et recētis ʒ.iiij. tamarindor'
keyron ʒ.vj. medulle cassie fistule ʒ.iiij.
zucari viol' ʒ.xvj. succi endiuie succi apij
succi malorū dulcium et acetosorū et muso
rum succi acetositatis citri an ʒ.iij. dis
soluat' alsiracost tamarindi et cassia
in liquoribus iam dictis prius tū depurā
tis deinde cola et munda et scoph demū
accipe radicem endiuie apij an ʒ.iij. fol
ozū lupuli capill' veneris an ʒ.ij. pruno
rū sicoz' nū c. viol' ʒ.j.ß. ros' ʒ.j. spice
ʒ.iij. coquat' hec omnia in tribus libris aq
fontis usque ad lib. j.ß. et proice in ea zuc
cari tabarzed lib. iij. aceti boni lib. j. et
coque ebulicōne una deinde proice sup
colaturā pozū et coque dū mell' habe
at spissitudinē Ultime uero proice in
medicina sandal' cit' ros' spodij karabe
berberis seminis portulace seminis acetose
sem com s. melonis cucu cucur an
ʒ.iij. liquiritie aloes ʒ.iij. cubebe ʒ.v. cam
phore ʒ.j. repone in vase vitrei et e me
dicamē nobile Dos eius est ab ʒ.j. usque
ad ij. cum aqua frigida

Trifera persica

Trifera persica expta apud sica ples
persas et confert acutis febribus et

inflamacionem stomaci et epatis et ictericis calidis de opilacione in colutatem acquirit usum a fumis coleris perditum recuperat appetitum confortat sitim mitigat morbos adustionis fieri prohibet / Et est medicina magna in estate pestilenciali et autumpno. Cuius permixcio R. suci solatri endivie apii depurator. an. lb. i. et proiciatur super eos viol. sicatarum aut viridium ʒ iii folliculorum sene ʒ ii. agarici ʒ i. prunorum damascenorum pinguium .c. nuc. cuscute ʒ s. mirabol. cit. kebulorum yndorum an. ʒ ii. spice aromatice spodii an. ʒ iii. buliant super prunas cum facilitate usque dum remaneat lb. i. et proiciatur super illa epithimi boni mundi ʒ xl. Et involvantur mirabolani in oleo amygd. dulcium et buliant ebulicione una et deponatur ab igne et colentur et dissolvantur in una parte ipsius colature tamarindorum bonorum et recentium ʒ iii. manne ʒ i s. pulpe cassiefistule ʒ viii. zuccari viol. ʒ xii colentur et mundetur a granis et stipitis | Et in alia parte aque proiciatur zuccari tabarzed lb. iii. aceti vini lb. i. coquentur cum facilitate deinde proiciatur super illud quod dissolutum est in succo et agregentur simul in unum et coquetur usque ad mellis spissitudinem / Ultimo vero pulverizetur super illud raued semen boni ʒ ii. mirabol. citrinorum ʒ i s. kebul. yndorum an. ʒ viii bellirici emblici an. ʒ iiii. quatuor seminum frigidorum trociscorum dyarodon macis masticis cubebe spodii sandal. cit. an. ʒ ii s. quatuor seminum an. ʒ ii s. an. ʒ iiii. spice ʒ ii. involvantur in oleo viol. et repone in vase vitreo Et da cum aqua frigida et succo endivie aut succo solatri Dosis eius ʒ i.

Electuarium alkaluf

Confectio electuarii alkaluf et est electuarium boni saporis quod composuimus nos et fit tempore estatis quod educit superfluitates ex toto corpore stomaco et epate et conservat iuventutem in iuventute. R. mirabol. kebul. cit. indorum an. partes equales tere et cribra et accipe olei amygdal. quantum sufficit et infunde super ipsos mirabolanos et hoc facias tribus diebus in sole et dum mergitur oleum exiccatur super quod infunditur oleum deinde quantitatem zuccari albi sufficientem in duplo ipsius aque fontium et dissolve cum aqua per tres dies mixturam predictam continuo triduo semper in ea parum de oleo infundendo Et hoc facias usque dum mirabol. amaritudo cesset. Deinde fac in umbra siccari. Deinde accipe de hoc toto ʒ xv. turbith boni ʒ vi. an. mastic. an. ʒ ii.

spice ʒ i s. viol. sicatarum ʒ viii. apii ʒ i s. nabit zuccari albi an. ʒ x. confice cum melle despumato. Et sit dosis eius ʒ iii. cum aqua calida

Alia confectio

Confectio alia electuarii alkaff boni saporis quod est expositum nobis et fit in tempore estatis et educit superfluitates a toto corpore et stomaco et epate et confortat stomacum et intestina molificata et valet ad debilitatem digestionis et frigus membrorum nutrimenti et facit appetere cibum et facit colorem et odorem bonum et subtiliat sensum et retardat canos et subtrahat cognitionis cogitationem et conservat in iuventute et addit in visu et addit in desiderio coeundi | Cuius hec est permixcio R. mirabol. kebul. et nigrorum an. partes iii. emblic. bellirici an. partem i. cit. partes ii. teribra et tere et mixta modum superioris doctrine et in eodem rectificacione opus est secundum suadum Deinde accipe ex hoc toto ʒ xviii. turbith al. et mundi ʒ vii zinzib. heil masticis cinamomi boni ligni aloes gariofili piperis cubebe galange macis seminis apii an. ʒ i s. spice ʒ i partes ii. pinearum mundatarum zuccari tabarzed et nabet an. ʒ xii. confice cum melle despumato. Et sit dosis eius ʒ ii. cum aqua calida

Electuarium indum maius

Confectio electuarii indi maioris solucione educens humorum superfluitates et proprie flaticorum et putridorum a stomaco et membris nutricionis et ventositatem grossam in eis resolvit morbos grossos a beorum exuberancia curat sicut est dolor stomaci et intestinorum et colica et dolores renum educit que sunt in iuncturis materias et confert iuvamentum manifestum doloribus earum | Cuius hec est permixcio R. Cynamomi gariofili spice ros. cassie macis cipi an. ʒ iiii. sandal. cit. ʒ ii s. lingnial. nuc. muscate an. ʒ ii. turbith boni albi et gumosi et reubarbari ʒ l. zuccari penidii an. ʒ xx. galange heil cardamomi assari mastic. an. ʒ i s. scamonee bone decocte in pomo ʒ xii. omnia cum oleo amygdal. dul. frica deinde accipe succi citoniorum et granatorum succi apii fen. an. lb. s. decoque cum melle ad spissitudinem et confice cum speciebus / Dosis est aurei iii. Electuarium

Electuarium indum minus

Electuarium indum minus habens intencionem maioris Cuius hec est permixcio R. turbith ʒ c. zuccari tabarzed tantundem macis gariofil. piperis zinzib. Cynamomi heil nuc. muscate an. ʒ vii scamonee ʒ xii

2 colicis colorem / appetitum recuperat

suci lupuli lb. i.

die ac nocte

Res est ... recipitur

confice cu melle dispumato Dos eius sunt aur iij **Dyasinicon** at d'actil

Dyasinicon et est confecto de dactilis quod scripsit filius Mezar conferens ad febres compositas et cronicas. et est medicina securitatis et confert ad colica et doloze ventris et humiditati et frigoza et est solutivum facile et conveniens. Cuius p. mixcio Rx dactilorum heyron kersin infusorum in aceto tribus diebus et noctibus ptes c. pemidiar/ syari ptes lx amigdal' mundatarum ptes. 30. scamonee. ʒ xij turbith ʒ ptes, zinziberis piperis lon. foliorum rute siccorum cinamomum ligni aloes an sen dauci galange an ptes ij s. fiat omnium confectio bona et confice cu melle dispumato quantum sufficiat et est medicina mirabilis. Dos eius est ab aur. ij usque ad vij. **Electuarium**

Vide aliud in antidotario mediocri folio 3°.

a ʒ iij usque ad vij.

Modus electuarij **de psilio**

Modus electuarij de psilio solucione educens colaz citrina et confert ad febres difficiles et vehementes et ad zoda et impetigines que fiunt a fumis colicis et confert calefactioni epatis et vesice. Cuius p. mixcio Rx succi buglosse domestice et silvestris succi endivie succi apij coctorum et dispumatorum an lb. ij. proice sup ipos cuscute ani si folliculorum sene an ʒ. s. capillis veneris ʒ j. succi fumiterre ʒ iiij assari ʒ iiij spice ʒ ij. et dimitte die ac nocte et bulliant ebulicione una et proiciatur sup ea violarum vncidum vel siccarum ʒ iiij. epithimi ʒ ij. et buliat adhuc ebulicione alia parva deinde colet et exprimat et in colatura ponatur psilij ʒ iiij. et dimittat p. die et noctem omni hora tamen agitando illud cu spatula deinde exprimat viscositas eius tota deinde accipiatur viscositates lb. iiij. et proiciat sup eas zucari albi lb. ij s. scamonee in pomo cocte ʒ iij s. et coquat cu3 facilitate deinde postquam coctum fuerit proiciatur sup ipm pulveris dyarodon et trociscorum de spodio et raued sem an ʒ j. troc. de berberis ʒ s. Dos eius est a ʒ iij usque ad aur. iij. Et vocavit hameth confectione trociscorum. Sunt alij qui addunt aceti lb. j s. Alij addunt succi viol. lb. j. et est medicamen nobile **Electuarium**

Electuarium alescof **Alescof**

Electuarium alescof quod educat superfluitates ex toto corpore et expellit ventositatem et valet ad doloze inctuarum et doloze lateris et colica et mundificat renes et vesicam et addit in coytu Rx scamonee anthiocene bone turbith al. an ʒ vj. garcinam zinzib emblicorum nucis muscate polipod an ʒ ij s zucari albi ʒ vj. confice cum melle dispumato Dos eius est ab aur. ij usque ad iij. **Confectio hamech**

Confectio medicaminis quod scripsit hamech et valet omni passioni que fit ex colera flava salso que est sicut impetigo et scabies et lepra cancer corrodens et similia et est medicamen sublimis iuvamenti Rx mirabol' cit. ʒ iiij. kebul' ind. reubarbari boni an ʒ ij. agarici collonquintide polipodij an ʒ xviij. absinthij asse sene an ʒ j. viol. ʒ j s. epithimi boni ʒ ij. anisi feniculi ros an ʒ vj. succi fumiterre lb. j. prunorum numero l. passularum enucleatarum ʒ vj. infundatur omnia in aqua tasei quantitate sufficienti et ponatur in vase vitreato stricti orificij et obturetur os eius et dimittatur p. dies quinque deinde buliat bullicione una post modum coletur et tali colatura ponatur cassiefistule munde ʒ iiij tamarindorum ʒ v. terenabin ʒ ij. fricentur manibus et colentur et proiciat sup illud zucari boni albi lb. j s. scamonee ʒ j s. et coquatur usque dum habeat spissitudinem mell' deinde pulverizetur sup illud mirabol' cit. kebulorum indorum an ʒ s. emblic. bellic. reubarbari sene fumiterre an ʒ iij. anisi spice an ʒ ij. Dos eius est a ʒ ij usque ad aur. ij.

Est in usu et frequenter reperitur

Alia confectio

Confectio alia hamech experta conferens egritudinibus de colera nigra et humore adusto sicut manie melancolie impetigini et oblivioni et egritudinibus cutis sicut scabies morphea lepra cancer elephancia et impetigo Rx mirabol' indorum kebulorum nigrorum epithi an ʒ j. fumiterre absinthij an ʒ xx. asse kalamenti polipodij agarici liquiricie buglosse an ʒ x. sticados camedreos camephiteos bedeguar an an ʒ xv. prune iuiube sebesten an ʒ lxx. passularum enucleatarum lb. j. coquatur in aqua sufficienti usque ad tertiam ptem et pone in ea rob lb. ij. mell' lb. j. scamonee ʒ ij. coquetur cu facilitate usque ad mell' spissitudinem. Dosis eius est a ʒ iij usque ad ʒ vj.

Non est in usu et [illegible] reperitur

Modus **Electuarii rosatum**:

Modus electuarij ros solucione educens colera sine molestia et valet ad egritudines ex ea factas et ad egritudines inctuarum calidas et ad zodam calidam et impetigine et oculorum dolores et icteriam citrinam et est sanum et expertum Rx succi ros rub. expletarum lb. iiij zucari tabazzed

2 ad 3na datur an hominis proximi, digni ma.

[illegible] desperand [illegible] reperitur [illegible] et est in usu.

lbr. i. s. teremabin pure et recentis ℥. vi. sca
monee anthiocene ℥. i. s. coquatur omnia cum
facilitate sup ignem qui sit sicut candela
usque dum mellis habeat spissitudinem dein
proice sup illud trociscorum de spodio ℥. i. gal
lie muscate croci an ℥. ii. trociscorum de berberis ℥. iiii.
repone in vase vitreato Dos eius est ℥. v.

Confectio Alfesteza

Confectio de alfesora quam scripsit de mo
tus mundificans cerebrum et ner
vos conferens iuvamentum magnum epylepsie
vertigini et paralisi et egritudinibus nervorum fri
gidis Recipe radicum alfesore mundatarum et co
tectarum lbr. s. mellis passularum lbr. iiii. squil
le assate pinearum mundatarum an ℥. i. s. ra
disminstate cardumeni maci zinziberis
an ℥. ii. gar. piperis longi an ℥. i. s. siseleos gallie
salgeme an ℥. i. spice ℥. s. agarici ℥. iii. sti
cados ℥. i. s. Dos eius est a ℥. ii. usque
ad ℥. iiii. et da post vi menses

Dyamana

Dyamana confectio est de in
inventione galieni et est medicina
nobilis operationis et bone solutio
nis enim efficit facilem et educit coleram cit
sine molestia et valet ad egritudines ex
ea factas et est medicina delectabilis bo
ni saporis Recipe mane pure et recentis lbr. i.
scamonee anthiocene ℥. i. dissolvatur mana
in succo ros. rub. et sit succi quantitas co
veniens circiter lbr. i. et coquatur cum facili
tate donec habuerit sufficientem coctionem
deinde pone sup illud mastic ℥. iii. et repo
ne Et da ℥. s. Inquit gal. ostendit compo
sitio huius medicine nobilitatem eius est n.
composita ex partibus convenientibus complexione et
proprietate

Confectio Almezereon

Confectio almezereon in inventione
nostra que est medicamen benedictum
ad ydropisim et solutione educit
aquam citrinam et cum fortitudine Recipe foliorum
almezereon preparatorum partes x. carnium citonio
rum elixatorum in aceto vini et zuccari tabar
zed an partes lxxx. teremabin partes l. a
que casei in fusionis agarici ps xxx. olei
almezereon partes xii. dissolvatur zuccarum et
teremabin in aqua casei predicta et misce
tur cum carne citoniorum et coquatur cum facili
tate usque dum mellis habeat spissitudinem
et involvatur pulvis foliorum almezereon cum
oleo iam dicto et conficiatur cum eis Et sit
dos eius ℥. iiii.

Confectio alscebran i. esule

Modus confectionis alscebran solutio
nem educens coleram nigram et fla
et aquam citrinam Recipe alscebran boni
et ela ℥. i. mirabolanorum citrinorum ℥. ii. pulverizet
et cribellent et proiciatur sup eorum summa suc
ci feni humidi quantitas que cohoperiat eos et
pone in sole diebus quinque semper in nova
do modicum stillationis succi sup eos deinde
dimitte siccari et repone in vase vitreato
Dosis eius est a ℥. i. usque ii. cum zuccaro et
aqua calida

Confectio de Eupatorio

Modus confectionis de eupatorio mi
rabilis ad ictericiam et ydropisim
Recipe succi eupatorii rancedi boni
an ℥. iiii. croci ℥. ii. lacte seminis cuscute an
℥. iii. cinnamomi squinanti seminis atreulli circum
portulace succi absinthii an ℥. iii. scamonee
cocte in citonio ℥. ii. s. fiat omnino contrico bo
na Et sit dos eius aure. i. cum lacte camel
larum aut aqua casei alkekengi Et si est
illic calitas exprime cum succo solatri et
endivie et volubilis

Medicamen Alkekengi

Alkekengi est medicamen expertorum
iuvamentorum ad ydropisim et catesi
am et egritudines epatis et sple
nis et ad mollificationem membrorum intrinsecorum
et corruptionem forme et confert emorroydi
bus et ad egritudines interiorum Recipe succi vo
lubilis succi endivie succi apii purgatorum
an lbr. iiii. proice sup eos mirabolanorum citrinorum
kebulorum an ℥. xii. emblicorum ℥. l. indorum bellicorum
an ℥. viii. agarici ℥. x. absinthii cuscute ra
dicum apii femcli petrosilii an ℥. iiii. preos
℥. x. passularum enucleatarum ℥. lxxx. bulliant
tum facilitate usque ad medietatem succi deinde
coletur postquam omnia fuerint bene manibus
fricata et proiciatur sup unam partem succi
tamarindorum kepron ℥. viii. teremabin ℥.
iii. cassiefistule ℥. viii. deinde coletur a stofis
et in alia partes aque proiciatur penidiarum
zuccari lbr. iiii. deinde misce omnia simul et bu
liat ebulitionibus duabus tunc vero pone
sup illud olei sisamini recentis ℥. xv. et a
gitentur omnia simul deinde coquentur simul
ad mellis spissitudinem tunc vero deponatur
ab igne et pulverizet sup illud trociscorum
dyarodon trociscorum de eupatorio trociscorum de ab
sinthio et trociscorum de reubarbaro an ℥. i. s.
preos ℥. i. agarici foliorum almezereon mixto
rum in aceto an aure. viii. scamonee succi eu
patorii succi absinthii croci lacte ablute
mirabolanorum citrinorum kebulorum an aure. iiii. bellicorum
emblicorum indorum an aure. iii. spice an an
aure. ii. turbith boni ℥. vi. involvatur omnia
pulvis in oleo almezereon ℥. iii. et misceatur
cum predicte et bene incorporetur Et sit dos
eius a ℥. ii. usque ad iiii. cum aqua casei
aut lacte camellarum aut aqua alkekengi
aut aqua endivie

Confectio elect. dyacitonitum

Confectio electuarii dyacitoni ten conferens colice et egritudinibus membrorum nutricionis et educit solucione coleram Accipe succi citoniorum lb. iiii. scamonee ʒ i. s. gallie bone garyofili zinziberis masticis piperis longi Cinamomi nucis muscate ana ʒ iii. mellis tabarzed lb. ii. confice omnia simul Et sit dosis ab aureo .i. usque ad .iii. Si autem volueris ut solucione educit coleram et flegma ponatur in medicamine scamonee ʒ .v. turbit ʒ .xii. Si autem volueris ut solum flegma educat abiecta scamonea ponatur turbith ʒ x ii. cartami excorticati pondus scam Et si volueris ut coleram nigram educat loco predictorum ponatur elli nigri aut polip aut epithi Apud plures fit hec medicina cum melle et apud plures cum zucaro Et quandoque fit cum succo citoniorum et aliquando cum carnibus eorum. Aliquando cum carnibus et succo eorum

Quarta distinctio est de conditis et cadit hec operacio in fructibus et quandoque in radicibus plantarum et quandoque in ramis quandoque in floribus. Et nos loquemur de eis Et primo de diversis modis condiendi fructus :

Kebuli conditi stomachum confortant et appetitum provocant et digestionem preparat sensus et racionem vigorat visum clarificat Vetetes eius in iuventute conservat et modo condiendi est ut accipias ex eis humidis si haberi possunt vel saltem humectatis secundum artem qua humectari possunt quantitatem quam volueris et cum stilo punge eos undique et decoque eos in aqua cum facilitate usque dum teneresscant post hoc dimitte eos super tabulam et exprime aquam illorum et submerge illos in aqua mellis et dimitte eos per duos dies. tunc vero decoque eos in igne lente cum facilitate postquam decocte fuerint reconde eos in vase vitreo et submerge eos in melle decoctionis eorum Et da post menses vi. Ars autem auxiliatur eos in humectando hoc modo infundatur in aqua plurima et exponatur radiis solaribus per dies viii. Deinde accipe vas magnum sicut dolium vel saltem fiat fovea magna sub terra in loco humido ut mittantur multam arenam humidam pone in aqua dispunctum sepeliatur sepe ac sepe aquam superfundendo et infundendo in novando arenam de quinto in quintum diem usque dum tumefiat et humectentur

De emblicis conditis

Emblici conditi stomachum confortant et humiditatem ipsius abscindunt et preparat ipsum preparacione qua partes et virtutes ipsius aggregantur in ipso Et modus condiendi eos Accipe ex eis quantitates quas volueris et infunde super eos aquam et expone soli quousque tumescant et humectentur post exprime et pone in aqua mellis et dimitte per duos .ii. dies deinde coque cum facilitate. postquam cocti fuerint dimitte eos in frigidari parum et adde cum melle tabarzed sicut cum quarta parte totius et reconde Quidam vero sunt qui condiunt cum speciebus aromaticis sicut est Cinamomum et gallie et cardamomum muscus et silia

Citonia condita

Citonia condita fluxum ventris et vomitum sistunt stomachum vero confortant et digestionem Accipe Citonia magna munda a putrefactione et mundentur a cortice suo et granis interioribus incidantur frusta convenientia et coquantur cum iulep multe aquositatis et post diem unam decoquantur usque dum perficiatur in eis decoctio Deinde aromatizentur cum musco et ponantur in vase vitreo Et sepeliantur cum iuleb in quo decocta fuerint. Et quidam decoquunt cum melle. et quidam cum vino cocto. et quidam super condiunt cum speciebus aromaticis et alii faciunt alia secundum quod eis placet

Pira condita

Pira condita stomachum et Cor confortant et modus condiendi ea est sicut modus citoniorum

Poma condita

Poma condita confortant cor sincopim et cordis pulsum sedant Et modus condiendi ea est sicut citoniorum

Persica condita

Persica condita stomachum calidum et cor confortant sitim reprimunt oris fetorem abscindunt Et modus condiendi ea est sicut modus citoniorum

Citra condita

Citra condita stomachum et cor confortant et digestionem faciunt bonam et oris odorem Accipe corticum citri mundatorum a corticibus suis et proprie mundatorum magnorum sicut sunt volemarum quantitatem quam volueris et fundatur super eos lixivium clari quantitatem qua submergatur et mutetur super eos usque ad ix. dies semel deinde post illud mittatur super eos aqua clara tamen donec dulce fiat et abscindatur amaritudo eorum tunc vero elixentur in aqua fontium plurima in vase mundo usque dum teneressunt deinde ex

ponat donec fluat aquositas eoru post
illud infundat sup illos in vase lapideo
iuleb quātitas aliqua qua submergat
et sic dimittat p diem et nocte et sit iu-
leb ex zucco albo et aqua que sit tripla
ipius deinde coquet cum facilitate usq
ad modu pemdiaru tuc vero separentur
cortices citri a zucco et recondat in va
se vitreato cum iuleb ros Cuius decoc
tio sit sicut nabet ita q una supficies
sit lamina cit et alia iulep et reconde
et da post mensem Et sunt qui aroma
tizant cu ambra et musco **Secacul**

conditum
Secacul conditum
renes calefacit et coytu excitat
ventositates stoi dissolvit Et mo-
dus operacionis eius est Recip radices ei9
albas grossas et radat cortex eius ex
terioris et elixent et mudet a venis in
terioribus et incidant in frusta sicut
est mensura pollice et ponat in eius vacu
itatibus a rudimos frusta zinziberis
huectati sicut dicet in cao de zinzibe
condito et gar in huectati et accipiat
ad pondus eoru mellis pondera tria et
alij ponit mellis pondera duo et zucci
pondus unu postq fuerit coctu cum faci
litate proiciat sup illud speru alepha
gie ptes convenientes Et dos eius est z·i·
vl ij **Zinziber conditum**

Zinziber conditum ad frigidita
tem et mollificaconem stomaci
et malicia digestionis et corrup
conem ipius et acetosam eructuacoinz
et lenitatem visceru et multitudinez
ventositatum faciens albu cito penetrare
ad epar et corpus Et eius modus est·
Rec zinzib recētis si haberi pot vl salte
huectati p artem pte·i· mellis ptes·iij·
et zucci q pte·i· coquat sicut secacul Et
quid accipiunt secacul et zinzib huectati
an pte·i· et sit delicatus Et quida sup
ponunt cum spebus elephangie et quida
faciunt alia ¶ Modus aut huectacois
eius est sicut diximus de kebul et propre
ut infundant in aqua dein sepeliatur
in arena et sit zinziber albu et mundu
et recens **Alia confectio**

Alia confectio de zinzibere valens sic
supius dixi Rec zucci al· ptes
iij mell tabarzed ptes·iiij·zin
zib boni albi pulverizati pulverizacone
ultima sic alcohol ptes·iij· aque infu
sionis zucci quatuz sufficit distempet
zucca cu aqua et melle et coquatur·

usq du sufficit deinde proiciat sup illud
pulvis zinzib et agitet et incorporet
cu eo et administret **Baucie cdite**

Baucie condite valent sicut secacul
et est modus eius sicut secacul
Carus conditus valet egritudi
nibus cerebri **Acorus cditus**
et nervor et eius modus est sicut secacul
conditum addit tame ad omēz pte eius se
cacul boni ptes·ij **Zuccarum rosarum**

Zuccaru rosatu stomachu et cor
confortat et omnia viscera et confert
ad mollificacone coru Et eius
modus est R folior ros al et rub quanti
tatem qua volueris et expandat sup tabu
lam in umbra usq du supfluu humiditatu
ipsaru resolvat et sint rose habētes me
diocritate int complonem coplecone et acer
bitatem et terat in vase lapideo deinde
proiciat sup eos zucci tabarzed triplum
ponderis earu et reponat in vase vitrea
to et obturet os eius cu pgameno et op
ponat soli mensibus tribus omni die sepe
agitando illud deinde removeat a sole et
suet Et quid faciunt illud cu ros no ha
bentibus aliquid de complecone et in veni
tur magis stipticu Et sunt qui no terunt
rosas sed incidunt cum forficibus et fricat
manibus fricacone ultima rosas et zuccarum
deinde exponunt soli **Zuccarum violaruz**

Zuccaru viol inflamacone cole
et sitim extinguit ventre lubri
cat Et est modus eius sic zucci ros
Indigent tame viole expansione longiori
et exposicone in sole **Zuccarum buglossatu**

Zuccaru buglossatu confortat
cor maniacis et melancolic confert
et sincopim et tremorem cord
aufert Et modus eius est sicut zuccarum
violatum **Zuccarum boraginatum**

Zuccarum alkilil stom et cebru
et cor confortat et ventositates fugat
et eius operaco est sicut zuccarum ros

Mel rosatum **Mel rosatum**
sic fit Rec folior ros pparatar sicut
dixis supius et sint eius ptes due mell
boni ptes vj· coquet cu facilitate sicut
oportet Et sunt qui ponunt mell et succi
ros ptes equales et no ponit aliquid ex
folijs omino Et sunt qui ponit folior pte
i s succi pte·i·s mellis ptes iij **Mel vio**

Mel vero violatu eode mo **latum**
fit sicut Rosatu Simile buglos
satum et mel akilil alkilil sed in alkilil
sunt qui ponit spes alephangie note ꝛc

ffaciens albu cito penetre ad ep

e digestiuum magis stomachorum confortatiue in isto et in essaijs
intestinis et aliis sicut illarum confortacionum digestio stom[achi]
[illegible] ipsum [illegible] triplicem [illegible] ultra [illegible]
[illegible] magis [illegible] acetosus [illegible] acet[osus]
fi[unt] stomacorum

[C]itrori conditi sic fiunt. Accipe citreos medios et diuide in frusta ad quantitatem pollicis
postea per medium findantur, deinde extrahantur medulla interior remota. Deinde per
transuersum ad quantitatem pollicis postea bulli ista duo cum iij partibus aque et iiij^a mellis,
et extrahantur et ponantur super tabulam ut exeat ab eis aqua postea ponantur in melle et
mittantur per 3 dies postea coquitur cum melle usque ad perfectionem et tunc extrahantur
impleantur uacuitates ferculi cum garyophyllis et zinziberis conditis. et tunc in quolibet ferculo
una garyophyllus et zinziber conditi parum et fiat solum ex ferculis et citreis et postea super
sit ea puluis zinziberis cinnamomi et aspergatur desuper de melle predicto decocto et folia
[illegible] modo de speciebus puluis zinziberis sit quantitas una cinnamomi media

Confectio [illegible] dactilorum [illegible] ℥ j ʒ. penidiarum ℥ xij ʒ. amigdalarum
[illegible] ℥ vij ʒ. seminum citri in pomo ℥ iij. turbit albi ℥ viij ʒ. zuccari [illegible]
[illegible] cinamomi maris ligni aloes [illegible] galange [illegible] ℥ ʒ [illegible] j ʒ. mellis
ij. ʒ j. misce et fac electuarium in forma [illegible]

41

tum eſt te
in groſſac
et dolore
albi ʒ xx
gnor pmi
an ʒ x a
morū ſe
diarū al
fiat et ſit
papaucis
et viol

M
pectus e
unt et ſ
tatis
diocrita
et humid
at ſup
qua ph
dimittat
dimittaſ

Quinta distinctio est de speciebus lochoch de quibus sunt ex delectabilibus et quedam que sunt ex horribilibus de quibus per ordinem tractabimus et scribemus in hac parte ex eis tantum famosiora et in particularibus scribemus non famosa sed valde utilia

Lohoc de primo conferens ad tussim antiquam et ad asma et sputi viscositatem et constrictionem anhelitus Rx granorum pinearum ℥ xxx amigdal dul. avellanarum assatarum dragaganti gummi arabici liquiricie et succi eius amili capillos veneris radicum lilii celestis ana ℥ iiii carnium dactilorum hercon ℥ xxxv amigdal amararum ℥ iii mell passul. zucari tabarzed quantum sufficit sumatur quasi lambendo ℥ i. loc de papavere

Lohoc de papavere et est dyapapaver conferens ad tussim calidam et pectoris asperitatem et cuius sputum est tenue et indiget maturacione et ingrossacione et confert ad febrem calidam et dolorem pectoris et pleuresim Rx papaveris albi ℥ xxv amigdal dul. excorticatarum granorum pinearum gummi ara. dragaganti succi liquiricie ana ℥ x. amili ℥ iiii. seminis portul. seminis citoniorum se. lactuce ana ℥ iiii croci ℥ i. penidiarum al. ℥ iiii. syrupi de papavere quod sufficiat et sit proprie syrupus ex capitibus papaveris albi et nigri et semine lactuce et viol. Dyacodion dyapapaver

Modus confectionis eius secundum intencionem gal. et est dyacodion parvum conferens eis quibus ex capite ad pectus et pulmonem subtiles catarri defluunt et sunt causa tussis et insompnietatis Accipe x papavera capita in quibus est mediocritas inter parvitatem et magnitudinem et humiditatem et exsiccacionem et proiciatur super ea aque sextarium unum et sit aqua pluvialis et sit humida plus quam sicca dimittatur die ac nocte et si sint sicciora dimittatur plus. tunc coque ea et cum cocta fuerint et aque due partes consumpte sint tunc cola succum eius et restat post illud consideracio duplex quoniam si catarrus subtilis fuerit et timetur fluxus eius ad pectus et pulmonem et canam et timetur vigilie oportet ut tunc misceatur ex rob quantitas que sit medietas aque et decoquatur super ignem in quo sit neque flamma neque fumus sed super prunas tantum et non convenit in hac intencione mel quoniam est mel ex habentibus acumine quare est subtiliativum et est preter hoc quod in tendimus quando materia est subtilis valde et mel est ex subtiliatibus Cum autem plenitudo continetur in torace et pulmone et velis medicamen abstersivum tunc mel conveniencius est quoniam dormire facit et materias que sunt in pectore ad expellendum abilitat Et quandoque fit medicamen ab utrisque quando cadunt in occupacione duplices intenciones Et est dosis eius ℥ i. et plus et minus secundum quod exigit disposicio Et oportet ut teneat eam paciens in ore suo et trasiciat modicum quod dissolvitur ex ea in saliva Si autem velis ut sit retentivum nature et eruptionis sanguinis a locis que sunt super dyafragma et ab aliis locis manationis et partibus inferiorum tunc ad unamquamque libram ipsius proiciatur acacie rubee ypoquistidos croci mirre balaustie ana ℥ i. camich ℥ iiii et admisceatur et sunt qui ponunt zucarum 1/2 pondus et quandoque exigit disposicio egritudinis que est multe calitatis et acuitatis ut fiat medicamen ex papavere nigro et sint eius capita usque l et quandoque ex al. et nigro et loco mellis ponitur zucarum aut penidie Dyamoron

Modus confectionis de moris et est dyamoron conveniens ad apostemata gutturis et uve et adoiagenea propter suffocacionem Rx expressionis mororum dulcium que currunt secundum semitam ficus et mororum de semine ana lb. i s rob et mellis ana lb. i coquatur cum facilitate usque ad mellis spissitudinem et reconde Et sunt qui faciunt medicamen istud simplex et sunt qui addunt et proprie quando maior vocat necessitas alume mirre sumac agreste croci ana partes equales confectio de succi nucum

Modus confectionis de succo nucum et vocatur grece dyacorid on conferens eis quibus a capite ad pectus catarrus acutus et subtilis defluit et ad canam pulmonis et est causa apostematum et suffocacionum mortis et est ad hoc medicamen sublime Et eius modus est Accipe succi exteriorum corticum nucum in diebus canicularibus lb. iiii decoque ipsum bullicione una deinde adde ei mellis lb. ii et decoque donec inpinguetur et fiat sicut mel Et post illud nobis occurrunt intenciones quatuor Nam pro mulieribus et pueris et humidis natura sufficit medicamen sic factum et quando morbus est in principio aliquid ex stipticitate habentibus misceri oportet sicut sunt ros. et balaustie et quando in statu est egritudo

croci et mirra missenda sunt in decoctione vero baurach et sal armoniacum et silia. est enim medicamen sublime et expertum

Loc de squilla

Lohoc de squilla est medicamen magnum iuvamenti eis quibus materia grossa et difficilis maturationis exuberat in membris anhelitus reddens ea facile ad expellendum et confert difficultati anhelitus et dolori pectoris et laterum. Accipe succi squille et mellis dispumati partes convenientes deinde coquetur in forma lohoc et accipiatur lambendo

Loch sanum et expertum

Lohoc sanum et expertum et est ex inventione nostra conferens ad tussim et ad raucedinem vocis que est propter frigiditatem et flegma grossum quod continetur in pectore et pulmone. Accipe cinamomi ysopi sicci liquiricie ana ʒ . ß . iniube sebesten ana ʒ . xxx . passularum enucleatarum ficuum siccarum dactilorum pinguium ana ʒ . ij . fenugreci ʒ . v . capil. veneris m . j . ana fenireos calamenti seminis lini ana ʒ . iiij . hec omnia coquentur in lbr iiij aque usque dum remaneat lbr . ij . et

... deinde proiciatur super ipsum penidiarum mundatarum lb . ij . amigdalarum mundatarum liquiricie dragaganti gummi arabici amidi ana ʒ . iij . yreos . ʒ . ij . misceantur omnia et agitentur usque dum medicamen maturetur et album fiat. Dosis eius est a ʒ . v . usque ad x . Et sumatur lambendo

loch de alfesteza

Lohoc alfestera valet sicut lohoc de squilla . et est eius modus sicut illo. Et est medicamen expertum

Loch ad calidam contra tussim

Lohoc ad caliditatem pectoris et asperitatem pectoris et ad tussim calidam. Accipe radicum liquiricie ʒ . xv . karismes pingues ʒ . ij . sebesten iniube ana ʒ . xxv . de coquetur cum facilitate cum iiij lbr aque usque ad lbr . j . deinde a scosis coletur et proiciatur et proiciatur super ipsum cassiefistule ʒ . j . deinde scosis coletur et proiciatur super illud rob ʒ . iiij . penidiarum lbr . ß . deinde coquetur donec inpinguetur deinde misceatur cum eis farine fabarum ʒ . ij . et lambatur ex eo

Aliud loch nostrum

Lohoc aliud nostrum in inventione hac. Accipe seminis papaveris ʒ . x . radicum liquiricie ʒ . vij sebesten . xx . mo . psilii granorum citoniorum ana ʒ v . coquetur cum tribus lbr aque usque ad . j . ß et colentur et proiciatur super illud rob et penidiarum ana ʒ . iiij . et iterum coquetur donec inpinguentur deinde misceatur cum eis dragaganti et gummi arabici ana ʒ . v . papaveris albi triticum granorum ana ʒ . ij . et

loch ethicis

Lohoc bonum conferens ethicis et ptisicis et consumptis et maxime expellit saniem de pectore et mundificat pectus et pulmonem et lenit tussim. Recipe papaveris albi spodij seminis citoniorum seminis citrulli ana ʒ vj granorum nasturcij cocti amigdalarum amararum fabarum ana ʒ . j . ß . penidiarum ʒ . lxxx dissolvantur penidie in aqua fontium et coquentur et conficiantur cum eis cetera. Da ʒ . ij cum aqua mell'

loch ad Asma bonum

Lohoc ad asma bonum et ad tussim antiquam et subtiliat humores grossos. Accipe squille assate . ʒ . iiij . radicis lilij celeste ʒ . ij . ysopi prassij ana ʒ . j . mirre croci ana ʒ . ß . confice cum melle

loch de Amigdalis

Lohoc de amigdalis conferens ad tussim et vehementiam siccitatis pectoris et pulmonis. Recipe amigdalarum dulcium et amararum seminis lini torrefacti granorum pinearum anisi dragaganti gummi arabici succi liquiricie et radicum eius ana ʒ . j . ß . zucari penidiarum ana ʒ . iij . confice cum melle et succo feniculi bulitorum quantitate sufficienti

Decima distinctio est de syrupis et robub quorum aliqui syrupi sunt simplices sine speciebus ut julep Et aliqui ex tensione compositionis propter arduitatem et multitudinem beneficiorum suorum et sunt qui sunt ex speciebus fermentatis et sunt qui condiuntur cum speciebus robub Aut species de succis fiunt tantum de operatione nichil aliud inerentibus nisi in spissatione tantum

Modus operationis julep rosarum conferens ad huiusmodi febrium et vehementie sitis et inflamationi stomaci et pectoris. Recipe aque infusionis rosarum lbr . v . zucari lbr iiij coquentur cum facilitate et administretur cum aqua frigida

Julep violatum

Modus juleb violati conferens ad febris inflamationem et asperitatem pectoris Et tussim et pleuresim Et eius operatio est sicut rosarum

Eius operatio

Operatio infusionis rosarum et violarum. Accipe foliorum rosarum et violarum recentium lbr vj ponantur in vase vitreato stricti orificij et fundantur super ea aque calide lbr xv . et stringatur orificium vasis et dimittatur per octo horas tunc demum coletur et in vase iterum tantumdem foliorum rosarum recentium aut violarum mittatur de novo eadem aqua calefacta

sup ea mittat et strigat orificiu simile
p viii horas demu colet Et si consuae
volueis ponat in vase vitreo stricti ori-
ficij et distillet oleu in orificio eius 7 strin-
gat caput ipius et exponat soli diebus
quadraginta Aliud Julep Rosatum
Julep aliud ros Acc aque ros uel
viol lb iij zucari lb ij fiat ut s
Julep de Julep de succo viol
succo viol Re succi viol lb iij zuc
cari lb ij fiat ut sup Simili mo potest
fieri de succo ros et est laxatiu Juleb
Julep iuiubinu valet Juiubinum
ad aspitate pectois et tussim et
ingrossat tussim sputu subtile et faci
at facilem eius expulsione confert rau-
cedini et pleuresi Accipe iuiubar mag-
naru et pinguiu mo c decoque in iiij
lb aque usquequo remaneat lb ij et
cu lb j fiat syrupus Syrupus de po
Syrupus de pomis con mis
fortans corpus debile et sa-
nat sincopim et tremore cor-
dis Re succi pomoru dulciu et acetosor
au lb v coquat succi usq ad cosuptione
medietatis ipius et dimittat p duos di-
es usq du clarescat dein colet et cum
lb iij zucari fiat syrupus Et sunt qui
subiungut in succis setam tincta ex ker
mes an succi depuratonem usq dum
rubeat et recipiat virtute tinctue et est
excellencior Syrupus de piris
Syrupus de piris confortat stom
et stringit natura et eius modus
est sicut syrupi de pomis Syrupus
Syrupus de persicis de persicis
confert calefactom stomaci et siti
et fetori oris et eius modus est sicut sy-
rupi de pomis Syrupus de Citoniis
Syrupus de citoniis valet sicut sy-
rupus de piris et eius modus e
sicut illic Syrupus de succo Acetose
Syrupus de succo acetose confert fe-
bribus colicis et inflamacoi sto-
maci et confortat cor calidu et stoma
chu et est conveniens febribus pestilena
alibus Et eius modus est sicut syrupi
de succo viol Syrupus d succo cucur.
Syrupus de succo cucurbite valet
con febres colicas mlte inflama
tonis et ad aspitate pectois et pleure
sim Acc cucurbita magna et involua
tur pasta et decoquat in furno et ac
cipe expressionis eius lb v zucari lb iij
fiat ut supra Syrupus de prunis

Syrupus de prunis valet ut syrupus
viol et fiat ut ipe Syrupus d granat Acetos
Syrupus de granatis acetos valet
con febres colicas et flegmaticas
multe inflamacois et fit ut sup Syrus
Syrupus de granatis d granat dulcibus
dulcibus valet ad tussim pleuresi
et sitim et fit ut sup Et sunt qui emer
gunt in succo in succo setam tincta et ker
mesi et fit excellencior Syrupus d cortic
Syrupus de corticibus bus Citri
citri confortat stom et facit ois
odorem boni Accipe corticum
pomoru citri recenciu lb j coque cum
aqua fontan lb v ad consupcone duar
ptiu et cu zucari lb j fiat syrupus et co
diat cu musca granis iiij or Et sunt qui in
julep proiciunt de corticibus cit ptes co
vementes et prie quado vicinat coplectio
in coctue eius et est delectabilis Et qui
subingit in aqua decoctois citri seta
tincta ex kermes tunc est excellencior et
melior Syrupus Acetositat Citri
Syrupus acetositatis citri cuius
iuvamentu est magnu in extin-
guendo inflamacones cole ru-
et febres inflamatas vehementes et fe-
pestilenciales et prie que sut in estate ve-
nenosa et confert ebrietati et vertigini
ut siti vehem vehementi Acc acetositat
citri lb xij decoque in vase vitreato sup
prunas cu facilitate usq du osumatur
tercia pars illa dein colet et dimittat do-
nec clarificet Et accipe ex eo qd paru e
claru lb vij et funde sup ipm ex iulep
claro et depurato lb v et coquat donec
inspisset si aut estas fuerit dimittatur
in sole donec eius aquositas osumetur
Syrupus Syrupus de Agresta
de Agresta confert vomitui et
solucione colice et inflamacoi
stomaci et siti laboriose et febribus colic
et confortat stomachu pregnacium qui
facile recipit superfluitates et valet con
venena Et modus operacois eius est sic
syrupi de acetositate citri Et quid condi
unt cum garo Syrus de granis mirti
Syrupus de granis mirti confert
solucioni antique et tussi et cofor
tat stomachu et pulmone et viscera
Et eius modus est sic syrupi de agresta
Syrupi Syrus d passul sine granis
de kesmes i passulis sine granis co-
fert tussi et pectori de coquat kermes sic
dixi in syrupo de iuiubis Syrus de albelar

de dactil

Syrupus de albelac confortat stom et sistit vomitu et stringit ventre Sumat albelac et enucleat et conterat et coquet usq ad consumpcone duar pcium et fiat syrupus sic dixi9 sup **D syr's cpote**

Huc usq scripsim9 modus syruporu simpliciu et iulep de syrupis cpositis nuc smo nostr erit quor virtus est in frigidacoms co sequeter de hys que confortat et calefaciut scribemus **Syrupus de papauere**

Syrupus de papaue confert cataro et tussi que vigilae facit Acc papaueris al et nigri et proprie capitu eoru an ʒ lx de coquat in lbr iiij aque pluuial usq du redeat ad lbr i ß et cu zucci pemdiar an ʒ iiij fiat syr9

Syrupus **Syrupus de bizantijs** d'mari et est interpretaco ipius de bisancijs facies ad febres colericas et flegmaticas quaru est difficilis eradicaco et adultecia Accipe succi endie apij an lbr ij succi lupulor succi borrage aut buglosse an lbr i bulliat bulicone vna et dispumet et depuret Accipe eius depurati lbr iiij zucci tabarzed lbr ij ß decoquet cu facilitate usq dum fiat syrupus Et ad omem ptem succi depurati ponat aceti boni et clari ps ß et cumq bulliut in succo folior ros ʒ ij liquiricie ʒ ß spice ʒ ij amsi sen apij an ʒ iij et i mirabil

Sermo **De syrupo Acetoso**

Sermo in syrupo acetoso Iam magnificata est int verificatores virtus syrupi acetosi et excellencia eius stilicz in coitate et posse ipius in materias calidas et frigidas et subtiles et subtiles et grossas et viscosas sive ad heretes Et siquidem virtus in frigidacoms eius cito tollit non sublata eius virtute Et hoc quid gal testatus est qm eius potencia est comunis ad omes materias Et videt q no ad colera nigra pp silitudine et coitatu cplonu Et nos quid dicim9 q facit penetrae medicinas in ptes quas forte no penetraret et facit eas acquire diuisinas sectones duci et difficiles Et modus operacoms eius est Acc zucci boni albi ptes v et funde sup illud in vase lapideo aque foncium dulcium et clare ptes x Et decoquat semp abiciendo spuma eius Et sit ignis in quo decoquit prunar aut tenuis flame sine fumo donec clarificet et diminuta sit aqua sicut medietas eius deinde funde sup ipm aceti vini al clari ptes duas in leui et forti ptes iij et in mediocri ptes iij et da ei post illud pfectione in coctura Et sit dos eius ab ʒ i usq ad iiij cu aqua frigida **Syrupus**

Modus syrupi **Acetosus de radicibus radicibus** acetosi de radicibus tus9 operaco est ad colera grossam difficilem et ad flegm incidit enim abstergit et apeit opilacones que sunt in epate splene et renibus Acc aque foncium calide lbr x et proice sup ipam radicum fen apij endiuie an ʒ iij amsi femicli apij ʒ viij semis endiuie ʒ ß coquet cum facilitate usq du remat ad lbr v tuc prohice sup ipm zucci boni albi lbr iij et clarificet sicut prius deinde funde sup ipm aceti boni quatitate sufficiente iux modu superioris doctrine et da ubi oportet **Syrupus acetosus**

Syrupus ace **d' succis herbaru** tosus de succis herbaru Acc syrupi d'maci ptes iiij funde sup ipm aceti boni ptez i **Syr9 ace**

Modus **tosus de succis fructium** syrupi de succis fructuu sedantis in censione febris et colere rubee et sitim et inflamacone stomaci cordis et epatis Acc succi granator muzor et acetosor an ptes iij coquet cum facilitate usq du diminuta sit eius pars tercia et dimittat p duos dies usq dum clarescat de quo acc ptes ij iulep ptes iij vel plus vel mi9 et pfice coctioez in eo **Syr9 acetosus d' aquis fructium**

Modus syrupi acetosi de succis et aquis fructuu et stringit vomitu et fluxu colicu et confortat stomachu calidu et abscindit vomitum pregnatu Acc succi citonior et malor et pirorum et granator muzor et zaccur an ptes equales aque decoctionis sumac et berberis an pte i ß zucci ptes iij fiat ut sup **Syr9 Acetosus de Citonijs**

Modus syrupi acetosi de citonijs valet ad vomitu et ad solucone nature et ad sitim et confortat stom Acc succi citonior acetosor et proprie eius qui depuratus est et factus clarus ptes x Aceti boni pte i ß zucci ptes duas **Syr9 Acetosus de prunis**

Modus syrupi de Acetosi de prunis et est syrupus extinguens inflamacones omes et confert ad sincopim et pulsu cordis et febrem inflamacoms et sitim vehementem et

et sedat ebrietatē et ūtigmē et vomitū
et est exptuz Acc aque prunor acetosor
et aque tamarindor et succi gnatorū
acetosorū an̄ lbr. j. aque acetositatis cit
lbr. ss. coquet cū facilitate et cū lbr. j. fi
at syrupus Et da cū aqua frigida uł cū
aquis inuis et qnq3 nō ponit in eo zucca
rum et fit sicut rob bonū et exptum

Modus Syr⁹ Acetosus d' poīs

Modus syrupi de pomis descriptione nra
ꝯferens febribus colicis multi
acuitis et ꝑprie que accidit Juuenibus
in estate estiua et confert ad sitim vehe
mentem et estuosam et stomaci et epa
tis inflāmacōni Accipe succi malorū
acetosorū vuarū agrestiū succi malor
gnator acetosor an̄ lbr. j. aque roś aq
infusionis tamarindor et prunor an̄ lbr
j ss. succi endiuie cocti et dispumati et a
ceti an̄ lbr. ij. zucc̄ lbr viij. sup tondies tri
ʒ. ij. camphore et da cū aqua meloni
vrinalis uł cū aqua frigida Alius

Syrupus syrupus d' pomis
Syrupus acetosus de pomis alius valet ut
sup̄ Acc succi pomor acetosor
lbr. j. succi acetositatis citri lbr. ss. Julep bo
ni lbr. ij. da cū aqua inuis et qnq3 sub
mergit seta tincta ex kermesi in succis
et tūc fit nobilior ad causas cordis

Syrupus acetosus de teramiabin

Modus syrupi acetosi de tēmabi
et cōfert febribus sincopalibus
et caliditati et siti vehemēti et
tussi sicce et epatis et stomaci inflama
tōibus / Acc alteniabin ʒ. iij. pone in va
se lapideo et funde sup ipm aque endi
uie cocti et depuāti lbr. j. bulliat ebulicō
ne vna deinde frica manibus et cola de
inde accipe aque roś succi gnatorū mu
zorū an̄ lbr. j. vuar agrestiū aque aceto
sitatis citri an̄ lbr. ss. zucc̄ lbr. iij. et da ut s

Syrupus acetosus ꝯtra colam

Modus syrupi acetosi solucōne
educens colerā et extinguit in
flamacōne eius Acc prunor
siccor sebesten an̄ nūo c tamarind lbr. ss.
mirabolanor cit ʒ iiij. succi roś recentiū
ʒ iij. manne cassiefistule an̄ ʒ. ... ss. zucc̄
lbr. iiij. fiat ex eis syrupus Et post hoc
funde sup illud aceti lbr. ij. succi gnator
acetosorum lbr. j. ss. decoque cū facilitate
deinde accipe scamonee bone ʒ. vj. tere et
liga in pāno subtili et proice in syrupo
semp fricādo pānū usq3 dum ꝑficiatur
eius decoctio

Syrupus ꝯtra calidos catarrus

Syrupus ꝯferens catarris calis et
cōrise et pleuresi et tussi Accipe
iniubar sebesten an̄. c. nūo viol'
manne an̄ ʒ. j. liquicie florū buglosse an̄
ʒ. xij. seminis malue citoniorū an̄ ʒ. vj et
cū zucc̄ lbr. ij. et succi mali gnati dulcis
lbr. j. fiat syrupus Syr⁹ de kanis

Syrupus de kānis ꝯferens ad tussim
et pleuresim et sedat sitim Acc
succi gnatorū dulcium lbr. iij. aque
malor de sem al' moror et aque kānar
zucc̄ aut penidiar an̄ lbr. j. ss. fiat syr⁹

Syrupus Syr⁹ de portulaca
Syrupus de portulaca extinguens inflāma
cōnes febrium et sitim et confor
tat stomachū et epar sup calefactū Accipe
succi endiuie cocti et depuāti lbr. iiij. seminis
portulace ʒ xij terat et infundat super
ea succus et dimittat in vase lapideo die
ac nocte usq3 ad medietatē et additis zuc
cari lbr. ij. fiat syrupus et qnq3 additur
aceti lbr. j. aut succi gnator acetosorū lbr
j ss. Syrupus violatus

Syrupus viol' ꝯfert calide tussi et
pleuresi Acc viol' ʒ. ij. se. citonior
seminis malue an̄ ʒ. viij. iniube se
beste an̄ xx. et coque lbr vj. aque cucur
bite usq3 ad tciā ptem et cū zucc̄ lbr. j ss.
fiat syrupus Syr⁹ de Jiube

Syrupus de iniubis ꝯferens ad vo
cis raucedinē et tussim et pleu
resim Acc iniubar lx. viol' se.
malue an̄ ʒ. v. capill ve. ʒ. j. seminis citonior
papaueris melonis dragagāti lactuce an̄
ʒ. iij. liquicie ordei mundi an̄ ʒ viij. decoq
in lbr. iiij. aque fontiū et cū duobus lbr zucc̄
fiat syrupus Syr⁹ de papauere

Syrupus de papauē ꝯferens ad tus
sim siccā et ptisim et catarrū fa
ciēs ad somnū Accipe papaue
ris albi et rubei an̄ ʒ. l. capill vene ʒ. xv.
liquicie ʒ. v. iniubar xxx. seminis lactuce ʒ xl
seminis malue seminis citonior an̄ ʒ. . vj coqt
in iiij lbr aque usq3 ad ij. et cū zucc̄ et pen
diarū an̄ ʒ viij

Iam locuti quid sumus de syrupis ꝯ
positis et de hys prope qui sedant
inflamacōnes de syrupis uero ꝯpo
sitis morbos frigiditatibus curātibus cū
ꝑmo uē Et ꝑmo de specbus seccamabin ꝑ
ius tū loquemur de aqua mellis De aq̄ mellis

Sermo in aqua mellis qui locuti
sunt de ipa Et asscripserūt ei in
namenta plura que sunt quia

Non est in usu

Non est in usu

^ Posuerunt ātiq diuisi
tatē in aqua mellis ^

sitim sedat et valet ad frigidas egritudines et precipue que sunt in cerebro et nervis et confert ad tussim humidam et mundificat pectus a sanie et humore grosso et confert renibus et vesice et non permittit in eis generari lapidem et mundificat per urinam et confert colice et lavat et abstergit interiora et solvit et mundificat ventrem a fecibus et bibitur loco vini in egritudinibus nervorum et vulnerum et est potus bonus : Inter diversitates autem operationis eius ponimus modos duos ¶ Et primus est ut accipiatur mellis boni et mundi et proprie cuius color est habens mediocritatem et proprie sicut color palee quod est inter tenue et grossum et spissum et est boni odoris et est modice acuitatis et quod non est antiquum Et sit eius pars una et pone ipsum in vase lapideo aut vitreato et funde super ipsum aque dulcis clare partes viii et coque ipsum cum facilitate et auferatur spuma eius et non dimittatur super ipsum multiplicari primo quod cito apparet auferatur deinde coletur colatorio denso de panno Et si bibitur recens oportet ut fiat multe aquositatis et sic bibatur in permixta sic est Et illud est propterea quoniam que ex ea grossa non penetrat in vias remotas et convertitur propter pluralitatem sue dulcedinis in coleram et addit ad sitim ¶ Si autem bibatur antiqua oportet ut fiat pinguior sicut iulep et bibenda est permixta permixtione plurima decoque ut sit magis insipida et aquosa Et scito quod ars cocture acquirit ei proprietates aliquas Et illud est quoniam parum cocta facit inflationem et minus nutrit et magis laxat Multa autem decoctio inflationem resolvit et digerit et facit eam magis esse nutribilem et minus laxare Et sunt ex hominibus qui aromatizant eam cum speciebus alefangine sicut est zinziber crocus cinnamomum macis et silia Et sunt qui aromatizant eam cum gallia muscata ligno aloes et similibus ¶ Secundus modus operationis eius est Accipe mellis partem i aque fontium clare partes viii et distemperetur cum eis parum fermenti et precipue ad omnes c libras aque et mellis sint eius ʒ iii et includatur in vase ligneo sicut ponitur mustum Ita quod remaneat ex vase vacuum sicut mensura trium digitorum et illud ideo quia patitur de ebulitione sicut mustum deinde post ebulitionem eius stringatur orificium vasis sicut stringitur vas vini et bibatur per menses tres Si autem aromatizare volueris ponatur in vase species alephangine ligate in panno

Sermo in secaniabin puro Illud quod nos hic intelligimus est illud cuius materie sunt tres res scilicet mel acetum et aqua Et aqua propterea ponitur et primum quia decoctionem patitur plus quam quod est causa inflationis resolvitur. Secundum quia abilius et frequentius tollitur eius spuma 3m quia virtute aquositatis sue facit currere virtutem virtute medicine et mellis quod adurgatur flatu Et est in melle et aceto virtus resultans ex permixtione horum que non est in altero eorum tantum et non est possibile ei qui excipitur ut discordet quin sigillationem virtutis ab utrisque accipiat quod est quia meretur per mixtionem eius ut fiat sequentio iuvamentorum multorum proporum que sunt in corpore toto et ad materias que sunt in iuncturis proprie qui resolvat eos et dividit et subtiliat humorem grossum qui est in stomaco et epate et est efficax in materias frigidas longi temporis dividit enim et maturat eas ¶ Et eius modus est ut accipiatur mellis boni partes ii aque fontium clare partes iiii aceti boni pars i Et quandoque exigit dispositio ut addatur ad quantitatem aceti sicut te scire fecimus in capitulo de syrupo acetoso Et operatio eius est ut accipiatur mel et aqua et abiciatur spuma eius deinde fundatur super ipsum acetum et decoquatur et non dimittatur elevari et super excrescere super ipsum spuma eius immo omni hora auferatur ut clarescat et dum coctum fuerit reconde ¶ Dosis eius est ab ʒ i usque ad iii

Modus Secaniabin ex radicibus

Modus secaniabin de radicibus conferens ad febrem antiquam et dividit et abstergit coleram grossam et flegma et aperit opilationes omnes et precipue que sunt in stomaco epate et splene et provocat urinam Recipe corticis radicum apii feniculi ana ʒ ii seminis apii feniculi ana ʒ i mundentur cortices et conterantur et proiciatur super eas in vase lapideo aceti boni antiqui al. libras x aque libras xii et dimittatur die ac nocte deinde coquatur ad consumptionem eius tertiam deinde coletur et proiciatur super ipsum mel quod sit medietas eius et decoquatur cum facilitate sicut superius diximus Modus alius

Modus secaniabin solutione educentis flegma Recipe secaniabin exera dicabus facti quantitate circiter libras ii et suspende in ipso quando decoquitur medulle cartami ligate in panno raro et subtili et frica omni hora donec perficiatur decoctio et quandoque ponitur in eo turbith ʒ

Aqua mellis bibitur loco vini in egritudinibus nervorum et vulnerum

et proprie ligatus in panno et suspensus

Modus Modus alius

[M]odus secamabin solutione educens melancoliam Rx thimi calamenti a.garici liquiricie buglosse domestice et silvestris ana ʒ. j. polipodii ʒ. iii. camedreos camepiteos sticados bedeguar ana ana ʒ. v. passularum enucleatarum lb. ß. fundantur super ea aceti boni albi et succi buglosse ana lb. ii ß. aque lb. ii et dimittatur per die et nocte deinde coquetur cum facilitate usque ad consumpcionem medietatis deinde coletur et cum mellis lb. iii fiat secamabin et in decoctione ipsius ponas in panno epithi ʒ. j. ellebori nigri aurei ii. et suspendatur in panno et fricetur sicut dictum est supra Alius

[M]odus secamabin de kersin con flegma grossum viscosum et putridum opillaciones aperiens epatis et splenis et urinam provocans Accipe radicum apii feniculi petrosilli calamenti dauci ana ʒ. j. zinzib. apii ana kersin eupatorii kersin assari absinthii carui ana ʒ. ß. garioffili galange ana ʒ. iii. spice ʒ. ii coque in aceti lb. x usque ad medium et cum v lb. mellis fiat secamabin Fiat secamabin

[S]ecamabin de calamento Decalamento conferens ad febres diuturnas et duricie viscerum et splenis et frigiditate stomaci et epatis et incidit et abstergit materias grossas et putridas Rx radicum apii feniculi endivie ana ʒ. j. squinanti ʒ. ii. seminis apii feniculi ana ana ʒ. vj spice assari mastic cassie calamenti agrestis et do. dauci petrosilli ana ʒ. iiii garioffili kersin zinzib. galange ana ʒ. ii bulliat in lb. iiii aceti et aque lb. vj usque dum remaneat tercia et adde mellis despumati lb. v. Et da ʒ. j. vel ii. Syr[upus] acetosus

[S]yrupus acetosus dyarodon dyarodon valens ad febres compositas et ad eos in quibus cor rumpitur forma et aperit opillaciones splenis et epatis Rx succi endivie apii ana lb. ii ß. radicum feniculi apii endivie ana ʒ. ii. ros. ʒ. vj. liquiricie ʒ. ß. spice ʒ. ii ß ana feniculi se. apii ana ʒ. vii. portulace pira super eas aque dulcis lb. vj et coque usque ad consumpcionem ii. partium et cum tribus lb. zuccari et duabus aceti fiat syrupus Dosis eius est ab ʒ. j. usque ad iii.

[S]yrupus De succis herbarum acetosus de succis herbarum cum aromatibus opilaciones aperit et morbos opillacionis curat et valet ad febres permixtas Accipe succi feniculi endivie apii lupuli cocti et despumati ana lb. ii. succi buglosse lb. j ß. ros. ʒ. j spice ʒ. iii liquiricie ʒ. viii. seminis anisi feniculi apii rauedi eupatorii absinthii cuscute ana ʒ. v. zuccari lb. ii ß. aceti lb. conficias cum gallie aromatica ʒ. ii Syrupus de Menta

[S]yrupus de menta stomachum frigidum confortat nauseam vomitum fluxum ventris et singultum sedat Accipe succi mente lb. j succi granatorum dulcium et acetosorum qui iam cocti sunt ad medietatem lb. ii mellis vel zuccari lb. j coquatur et misceantur Descripcione mea

[S]yrupus de menta in invencione nostra et est excellencior priore Accipe succi citoniorum mizorum et dulcium succi granatorum mizorum dulcium et acetosorum ana lb. j proiciatur super eos mente sicce lb. j ß. foliorum ros. ʒ. ii. et dimittatur per diem et nocte deinde coquatur cum facilitate usque ad medium et cum mellis vel zuccari lb. ii fiat syrupus Et aromatizetur cum gallia

[S]yrupus De absinthio de absinthio conferens ad casum appetitus et debilitate stomaci et mollificacionem viscerum et debilitatem epatis et dolore Accipe Absinthii lb. ß. foliorum ros. ʒ. ii. spice ʒ. iii vini antiqui et boni odoriferi succi citoniorum ana lb. ii ß. dimittatur die ac nocte in vase lapideo deinde coquatur ad medium cum facilitate et cum melle lb. ii. fiat syrupus et nobilis et expertus

[S]yrupus Alius expertus de absinthio alius expertus Rx absinthii romani ʒ. c. decoquatur in aqua lb. iii usque ad terciam partem deinde fricetur manibus et coletur et cum mellis et vini ana lb. j fiat syrupus

De fumoterre Maior

[S]yrupus de fumoterre maior stomachum confortat et epatis opilaciones aperit et morbos cutis curat et proprie cum materia sunt humores adusti aut salsi sicut est scabies et impetigo serpigo et lepra Accipe mirabolanorum citrinorum kebulorum ana ʒ. xx. foliorum borraginis et buglosse mol. absinthii cuscute ana ʒ. j. liquiricie ros. ana ʒ. ß. epithimi polipodii ana ʒ. vj. prunorum et passularum enucleatarum ana lb. ß. tamarindorum cassie fistule ana ʒ. ii hec omnia bulliat in aqua lb. x. usque dum deveniat ad lb. iii. et cum succi fumiterre cocti et despumati et zuccaro ana lb. ii. fiat syr[upus]

De fumoterre minor

Syrupus de fumo terre. Minor de scripcione cognita confert colere aduste et scabiei et pruritui et pustulis et egritudinibus flegmatis salsi epatis opillacionem aperit confert ictericie citrine et colorem efficit bonum. Accipe mirabolanorum citrinorum ʒ ij violarum cuscute absinthij ana ʒ j coquentur cum lb vj aque usque ad terciam partem et accipe succi fumiterre cocti et dispumati lb iij zucari lb ij et da ʒ j vel ij. Et quidam suspendunt in eo dum coquitur scamonee ʒ ß ligate in panno raro

Syrupus de liquiricia

Syrupus de liquiricia confert tussi antique et mundificat pulmonem et pectus ℞ liquiricie ʒ ij capilli veneris ʒ j ysopi sicce ʒ ß proiece super illud mell et zucari et pemdij ana ʒ iiij aque ros ʒ vj fiat syrupus et administretur

Syrupus de ysopo

Syrupus de ysopo confert asmati tussi dolori pectoris et laterum ℞ ysopi sicce radicum apij feniculi petrosilini liquiricie ana ʒ x ordei mundi ʒ ß seminis malue dragaganti seminis citoniorum ana ʒ iij capilli veneris ʒ vj iniubarum sebesten ana xxx numero passularum enucleatarum ʒ xij ficuum siccarum dactilorum pinguium ana x numero albarum pemdiarum lb ij fiat syrupus

Syrupus Syr9 de prassio

Syrupus de prassio confert senibus et frigidis natura et egritudinibus pectoris et tussi eorum antique et asmati a flegmate grosso et putrido et ei propter cuius difficilis est separacio. Accipe prassij ʒ ij ysopi capilli veneris ana ʒ j 1/2 calamenti amisi radicum apij feniculi ana ʒ v semen malue semen [illegible] yreos ana ʒ iij semen lini semen citoniorum ana ʒ ij passularum enucleatarum ʒ ij ficuum siccarum pinguium xv pemdiarum lb j mellis boni lb ij

Syr9 de calamento

Syrupus de calamento confert splenetiis et frigida habentibus viscera et senibus et tussi antique et asmati ℞ Calamenti domestici et silvestris ana ʒ ij ksym dauci signati ana ʒ v passularum enucleatarum lb ß mell lb ij

Syr9 idem

Syrupus de calamento valens ad singultum ad vomitum de colera rubea vel flegmate et de humoribus grossis et colicis. Accipe succi calamenti lb iiij succi malorum granatorum aceto[sorum] cum pulpa sua superiori lb v vini odoriferi lb iiij coque usque ad medietatem

deinde dimitte per duos dies ut resideat et cum lb iiij zucari fiat syrupus et aromatizetur cum ʒ ij gallie aromatice et reponatur in vase vitreo et stringatur orificium eius et dimittatur in sole per dies xl

Syrupus de thimo

Syrupus de thimo confert egritudinibus pectoris et pulmonis et est medicamen bonum frigidi et stomaci et epatis et est eis medicamen bonum et confert rigoribus qui fiunt in hyeme et confert frigide complexioni Accipe extremitatum thimi ʒ ij calamenti mente sicce ana ʒ v ani feni apij dauci ana ʒ iiij passularum enucleatarum ʒ iiij et cum mell lb ij fiat syrupus aromatizetur cum gallie ʒ ij

Syrupus de eupatorio

Syrupus de eupatorio confert febribus antiquis et propriis eis quibus corrumpitur forma stomaci opillaciones epatis aperit et confert frigiditati et mollificacioni et ventositati in eis et dolori ypocondriorum et incepcioni ydropisis Accipe radicum apij feniculi endiuie ana ʒ ij liquiricie signati cuscute absinthij romani ana ʒ xvj capilli veneris bedeguar sucha ha florum buglosse aut radicum eius ani feni eupatorij ana ʒ v raued masticis ana ʒ iij spice assari folij ana ʒ ij coque in aqua lb viij usque ad terciam et cum lb iiij zucari fiat syrupus et cum succo apij et endiuie quantitate sufficienti

Syrupus de Epithimo

Syrupus de epithimo coleram nigram et humores adustos cum virtute expellens et morbos ex eis factos curat et proprie eis confert qui pati sunt ad lepram et qui cancrum paciuntur et ulcera [illegible] et fistulas et scabiem et saphat ℞ epithimi boni orientis ʒ xx mirabolanorum citrinorum yndorum ana ʒ xv cuscute fumiterre ana ʒ x thimi buglosse et calamenti emblici belliric polipodij agarici sticados ana ʒ vj ros semen feni ani ana ʒ iij ß prunorum xx passularum enucleatarum ʒ iiij tamarindorum ʒ ij ß zucari lb iij rob lb j fiat syrupus

Syr9 de sticados

Syrupus de sticados expertus ad omnes egritudines nervorum frigidas sicut est paralisis spasmus epilempsia tremor et tortura ℞ florum sticados ʒ xxx hasce calamenti origani ana ʒ x amisi peretri ana ʒ vij piperis longi ʒ iij zinzib ʒ ij passularum enucleatarum ʒ iiij mellis lb v condies cum ciamo

et calameto aromatico spice croci zinzib
piperis nigri et longi an̄ ʒ i s liga in
panno raro et suspende in syrupo
Dosis eius est ʒ i cū aqua decoctionis
spice et alkikil i. gnati silvestris

De mellicrato condito

Sermo in mellicrato et condi
to Sunt ex hominibus qui vo
cant mellicratū potū factū
ex melle et vino. et conditū quod ex mel
le et spēbus fit et vino Et sūt ex homi
nibus qui vocāt utrūque nomine utroque Et
modi eorū sunt diversi et sunt ad iuva
menta multa sicut est frigiditas stoma
ci et epatis et mollities in eis iuvantur
cum potu ipsorū et confert ventositatibus
ypocondriorum et facit oris odorē bonū et
corporis colorē bonū Et modus eius est
Acc. vini boni antiqui lib. iiij mell. boni
et despumati lib. ij. proice sup ea cinamo
mi boni et subtilis ʒ v spice arōtice ʒ i
gar. zinzib ligni aloes mac. an̄ ʒ iiij
heil ʒ ij croci ʒ i tere triturac̄one gros
sa et colet in colatorio denso de panno et
aromatizet cū musci tertia ʒ iijus

Modus Conditū de Citro

Moditi de citro stomachū et cor
confortat et epar proprie debi
le digestionē procurat et odorē oris
bonū reddit Accip corticū citri vel fo
liorū eius ʒ iiij citoniorum ... numero
ij. pomorū odoriferū numero iiij dividatur
in frusta Et accipe ad huc ex speciebus
quas diximus supius quātitatē eandem
et funde sup ea vini antiqui lib. viij et
dimitte p iij dies et postea coque ebulli
tione aliqua et cū melle dispumato et
zucaro tabarzed an̄ lib. ij et aque ros. lib.
i. coquatur ad spissitudinem iulep et in fi
ne aromatizetur cū musci ʒ iusquarta
si aūt recens ꝑmabit sufficit pua decoc
tio in eo et bibatur in p mixtum Condi

Conditū de citro Aliud

Conditū de citro aliud valens ad debilitatē
stomaci et epatis et quibus ac
cidit losio ꝑ frigiditatem et ventositatē
et facit digerere cibū et confortat appeti
tum et est efficax ad pulsū cordis Accip
corticū citri ʒ v buglosse ʒ i s marma
tur ʒ s gar. amo. i ligni aloes am.
s. terantur et proiciatur sup ea vini boni
lib. iiij et dimittatur diebus tribus deinde
proiciatur sup ea zucari tabarzed lib. ij et
aromatizetur cū amo. s. ... gallie ʒ
iusquarta masticis ... ʒ ius sexta

Modus Conditū de buglossa

Moditi de buglossa boni et expti
ad pulsum cordis et debilitatē
stomaci et malicia digestionis et casū ap
petitus et corupc̄onem forme Rx buglos
se mēte sute foliorū ros. corticū citri aut fo
liorū eius ʒ iij alfeleme musc ʒ i trium
generū citoniorū trium generū pomorū an̄
ʒ i s sete crude in cise incisimustate zedo
arie galange been utriusque sandal. cit. cro
ci an̄ ʒ i s ligni aloes ʒ ij vini et aque
an̄ lib. vij mellis lib. viij aromatizetur cū
musci ʒ ius tertia et gallie ʒ ij De miva

Modus conditi Citoniorum

Mo de citoniis et est miva stomacū
et epar et omnia viscera confortans
appetitū excitans digestionē procurans vomi
tū et veteris solucionem sedans et est me
dicina expta et famosa Accipe succi ci
toniorū acetosorū lib. xx vini boni lib. x
coquatur cū facilitate donec sit consupta eius
tercia semp auferendo spumā eius colet
et p mittatur reside et clarescat deinde pro
iciatur sup illud mell. boni et dispumati
lib. vi et iterū buliat et auferatur spuma
eius et proiciatur sup illud spēs alephagi
ne ligate in panno suspenso in medicamine
Et sunt proprie cinamomi heil an̄ ʒ iij
gar. ʒ ij zinzib masticis ʒ i s croci ʒ ij lig.
aloes macis an̄ ʒ i s et omnia pter cro
cū terantur et contric̄one grossa et suspenda
tur in panno sicut diximus omni hora fricando
iij ... sy medicamine donec fiat ei spissitu
do deinde aromatizetur cū musci ʒ ius tertia
et gallie ʒ ij Et sunt ex hominibus qui
faciunt ipm sine spēbus Et sūt qui po
nunt loco mell. zucarum quando oportet et
faciunt cū spēbus et sine eis

Confectio Miva simplex

Confectio miva simplex valens sicut diximus
supius Accip succi citoniorum
lib. c. et ponatur in vase lapideo mundo et
buliat cū facilitate semp aufferendo spu
mā eius usque ad consupc̄onē medietatis
deinde coletur et dimittatur modicū reside
re p horas iiij et proiciatur sup ipm vini
antiqui lib. xl. deinde coquetur sup pru
nas donec mell. habeat spissitudinē Et
sunt qui loco mellis ponūt zucarum Et sūt
qui faciunt cū speciebus et quidā sine eis
et arōtizant sicut diximus Mivu

Confectio mive Acetosu

Confectio mive acetose valet ut sup et proprie
quando apparet significationes
caliditate Accip succi citoniorū acetosorum

lbr xl coquat' usq ad ɔsūptōne medietat'
deinde funde sup ipm aceti boni albi lbr
lxx et fiat sicut diximus Mina Alia

Confectio mine alterius
R' succi citonior' acetosorū lbr lx 7
sup ipm proice mete sicte et fo
liorū citri an ʒ viij florū ros ʒ iij bu
liant ad mediū deinde colent' et infude su
p ipm vini antiqui albi lbr xxv deinde
ɔpleat' decoctio eius sicut dixi' cū specie
bus vl sine Et sunt qui faciūt aut cū
vino aut cū aceto Mine ex succo fructu

Confectio mine ex succo um
fructuū Accip succi citoniorū
qm iam decoctus est usq ad me
dietate lbr ij succi malor' montanorum
et pirorū agrestiū decoctorū usq ad me
dietatem lbr j vini atiqui lbr ij coqua
tur sicut diximus cū spebus vl sine spebus

De Aceto squillitico

Sermo in aceto squillitico Con
cordati sunt antiqui sup iu
uamēta aceti squillitici ad egri
tudines multas et studuerunt in eius
operacōne et inuenerūt ex modis opēa
tōnis eius modos dūsos famosos de qbus
loquemur iam et sup ipius iuuamēta mul
ta et manifesta ad egritudines capitis q
dem et confert epilempsie et vtigini et
ɔfert gingiue laxe et putride et cōfirmat
dentes et facit oris odore bonū Et si e
in eo fetor remouet eū cū fortitudine Et
ad mēbra quid anhelitus confert tāne pul
monis et cōroboat lacertos vocis et clari
ficat vocem Et mēbris nutrimentis ɔfert
qm abstergit stomaci putrefactōne et
facit digestione bona et appetitū ɔfortat
Et ɔfert splenetice et dolori stomaci et epa
tis Et confert mēbris expulsionis naz
prestat iuuamētū magnū mollificacioni ve
sice et matias pfocacōni Et confert iu
uamētū manifestū doloribus iuncturarum
ipm enī subtiliat humor' grossitudine 7
ponit matias viscosas faciles ad expelle
dum Et interdū ex humoribus grossum
et viscosū educit et mēdū educit colera
nigra Et est est ex rebus pseruatibus cor
pus a putrefactōne et conseruantibus
ipm in sanitate sua Et acquirit usus eius
macie corpori et consumat in iuuentute et
confortat corpus cui accidit laxitas et
mollificacio et facit colore bonū ¶ Et
modus opēacōnis eius est Accipe ex la
minis squille et spē que sunt medie int'
corticem et corticem ipius quātitatem
quā volueris et consue eos separatim in fi
lo cū stilo ligneo et dimitte siccari in um
bra diebus xl postea coniunge eas in
fenestra cū incisorio ligneo et pone ad
omnes lbr eius aceti boni albi lbr viij et
pone in vase vitreato stricti orificij et
stringe caput eius et dimitte in sole per
dies aliquos scilicet xl post illud cola
et administra ubi oportet Et si necessitas
vrget festinare sepeliat' vas in cinere cali
do vl arena calida cū sucessione nō repe
te sed proprie int' horā et horā Et dix
paulus lauare eius sicut sit ponat' in a
ceto a principio veris usq ad fine estatis
in vase vitreo sigillato et exposito soli p'
illud administretur Et sumat' in potu ex
eo omi die ieiuno parū donec deveniat'
ad ʒ j s

Oximel squilliticum

Modus oximellis squillitici vtuo
si ɔtra matias difficiles et sub
mersas in locis difficilis eradica
tōnis eorū Et confert ad egritudines stōi
capitis et viscerū et eructuacōne aceto
sam et mollificacōne vesice Accip mellis
despumati lbr iij aceti squillitici lbr ij coqu
tur et despumet' et pficiat' decoctio eius
sicut diximus in spebus secaniabin

Oximel squillitici de radicibus

Modus oximellis squillitici de radicibus
fit secaniabin de radicibus sed
pro aceto eoi ponat' acetū squilliticum

Oximel Alia d'scripcio eiusdem

Oximel squilliticū de scripcōne democriti
ɔferens iuuamētū manifestum
epilempsie vtigini dolori capit' et emigrane
et ad opilacōne cerebri pectoris et ad hu
miditates difficiles in eis Accip origani ysso
pi sicce alhasee keysim cordumeni sticados
an ʒ x coquet' in lbr iij aque donec de
ueniat ad lbr j et proice sup illud mellis lbr
ij passular' lbr s succi alfesce ʒ x aceti
squillitici ʒ j s auferat' spuma omi hora
et coquatur sicut supius diximus

Secūdi ps distinctionis sexte e de robub

Restat sermo in hac dis
tinctione sexta loqui de spebus
robub quor' opeacō est succo
rū depuracō et inspissacio eg
ns caliditate aut solis

Rob de ribes

Rob de ribes stomatū calidū ɔfor
tat vomitū colericū sedat sitim ex
tinguit cordis ebullicōne mitigat
ipsum confortat solucione colica stringit
et alterat R' succi ribes lbr x coquentur
cū facilitate donec ɔsumetur tria pars

ipms deinde colet et dimittat reside usque dum clarescat deinde coquatur cum multa facilitate in vase vitreo usque dum habeat spissitudinem aut exponatur soli usque dum pinguescat et consumetur et da cum aqua frigida aut aqua inmis Et scias quod rob herbe acetose || **Rob de Agresta**

Rob de agresta conferens ad debilitatem stomaci factam ab inflamacione in ipso et vomitum colicum et pulsum cordis et solucionem colicam et abscindit sitim Et eius operacio est sic operacio de ribes **Rob de cornibus**

Rob de cornibus valet sicut rob de agresta et confortat appetitum Et modus operacionis eius est Accipe succi cornium et proprie quibus est mediacio inter maturitatem et acerbitatem Et operacio eius est sicut diximus de ribes **Rob de berberis**

Rob de berberis valet sic rob de ribes et eius operacio est sicut illius si haberi potest succus eius et si haberi non potest Accipe ex eis siccis lbr ii et proice super illud succi agreste lbr iiii et dimitte per dies tres donec humectentur deinde fricentur manibus et exprimatur aquositas tota et coquatur sicut diximus

Rob de sumach **Rob de sumach** valet sicut rob de berberis et fit sicut illud etc **Rob de moris**

Rob de moris de sem in maturis valet sicut rob de sumach et fit sicut illud etc **Rob de citoniis**

Rob de citoniis stomachum confortat et ipstera et epar et abscindit egestionem et vomitum et fit sicut rob de ribes etc **Rob de pomis**

Rob de pomis stomachum et cor confortat et sanat sincopim et fit sicut illud de ribes **Rob de piris**

Rob de piris valet sicut illud de citoniis et fit sicut illud **Rob de prunis**

Rob de prunis fit sicut rob de agresta inflamacionem extinguit sitim sedat et ventrem laxat **Rob de granatis**

Rob de granatis acetosis valet sicut rob de berberis et fit sicut illud

Rob de persicis valet **Rob de persicis** rublefactioni stomaci et siti et fit sicut rob de citoniis **Rob acetositatis citri**

Rob acetositatis citri valet sicut rob de ribes et fit sicut illud **Rob de fructibus**

Rob de fructibus inflamacionem extinguit stomachum confortat vomitum et fluxum sedat

ob de ...b? R succi exteriorum corticum ... lb iiii deinde bulliat bulicione una deinde addantur mellis lb ii et coquatur donec inspissetur et fiat sicut mel

Accipe succi granatorum acetosorum et maiorum succi citoniorum acetosorum succi pirorum inmaturorum succi pirorum montanorum succi zaruri succi agreste succi acetositatis citri ana partes equales proice in eis berberis et sumach ana partem semis fiat sicut diximus de rob de berberis

Rob de fructibus **Rob aliud de fructibus** inflamacionem extinguens sitim sedans et ventrem lubricum faciens Accipe succi granatorum acetosorum succi pirorum inmaturorum et maiorum aque prunorum et tamarindorum ana partes equales succi acetositatis citri partem semis fiat sic diximus in ribes **Rob mirtinum**

Rob mirtinum fit sic diximus Rob de ribes et omnis quod sirupus factus ex succis si inspissetur sine melle et zuccaro vocatur rob **Septima distinctio est de decoctionibus et infusionibus de quibus diversitates ponemus sicut fecimus in predictis**

Decoctio capillorum veneris clarificans sanguinem et mundificans eum a corrupcionibus materierum permixtarum ei et compescat acuitatem eius et colorem rub. Accipe capilli veneris ℥ i s fumiterre ℥ i lupulorum viol. sicarum ana ℥ viii prunorum xl iniubarum xx coquentur in lbr iiii aque cum facilitate usque dum redeat ad lbr i et proice in ea cassiefistule mundate a cortice suo ℥ iii tamarindorum ℥ ii syracosti ℥ i reubarbari ℥ iiii fricentur manibus et coletur et exprimetur inus in mane Et quandoque ponitur loco aque seri caprini lbr iiii **De aqua fructuum**

Aqua fructuum sang **fructuum** inis et colere fervorem reprimit sanguinem clarificat et coleram cum facilitate educit Acc prunorum numero xl sebesten numero ana numero xxx tamarindorum ℥ iii cassiefistule ℥ iii manne ℥ i fiat sic diximus

Modus infusionis **De aqua casei** aque casei sanguinem mundificat et coleram cum facilitate educit Accipe foliorum ros. recentium completarum ℥ ii ra ned bom ane i s spice ℥ s terat canned contritunacione grossa et rose similiter modicum conteratur et fundatur super ea aqua casei et propie supte ex capreis lbr ii et dimittatur a sero usque ad mane deinde coletur et exprimetur Et quandoque in defectum ros. viridium fit sine eis **De succis herbarum**

Modus infusionis de succis herbarum quod est in intencione priorum Acc succorum endivie lupuli buglosse depuratorum ana ℥ iiii proice super eos

[illegible]

mirabol' cit' ʒ. j. rawed boni ʒ. iij. tamarindorũ ʒ. ß. medulle cassiefistule ʒ. iij. fiat ut supra

De fumo terre

Decoctio fumiterre sanguinẽ mundificans et colera cum facilitate expellens et humores adhustos et epatis opillaciones apit ictiriã curat / altyracore i. croree. Acc' succi lalacore endiuie lupul' buglosse añ. ʒ. iiij. succi fumiterre ʒ. ß. proice sup eis coctis et depuratis mirabol' citrinor' 7 ind' añ. ʒ. ij. passul' enucleatar' tritar' ʒ. j. tamarindor' ʒ. iij. fiat syrupus sic diximus

De decoctione alhasce

Decoctio alhasce solucione educens fleg̃ et confert flatice senibus et cõfortat stomachũ et facit digestione bonã et ventositate uiscerũ et ypocundriorũ dissoluit. Accip' alhasce cuscute ysopi añ. ʒ. j. passular' enucleatar' ʒ. xx. kebul' embl' añ. ʒ. j. turbith ʒ. iij. sticados ʒ. v. eupatory absinthij añ ʒ. iij. radicũ apij feni añ ʒ. vij. polipodij ʒ. v. an dauci añ ʒ. iij. coquet' omnia in tribus lib' aque usq; dum redeat ad lib'. j. deinde colet' et proiciat' in eam turbith ʒ. j. zinzib' ʒ. ß. agarici ʒ. j. et dimittat' usq; mane deinde colet' et accipiat'

Decoctio de mirabolanis

Decoctio de mirab' solucione educẽs utraq; colera et fleg̃. R̸ mirabol' cit' kebul' yndorũ añ ʒ. j. tamarindor' ʒ. j. ß. fumiterre ʒ. viij. absinthij ʒ. iij. pruna xxx passular' enucleatar' ʒ. j. coquet' in lib' iij. aque usq; dũ deueniat ad lib'. j. Et accip' ex ea lib'. ß. ul' plus ut oportet Et proiciat' in ea turbith ʒ. j. agarici ʒ. ß. Et quãdo uis ut sit medicamẽ debile non proiciat' illa duo in ea sed sufficit cassief' ʒ. ij. tñ eis Et sunt qui decoquunt has res in aqua casei et est medicamẽ nobile

Decoctio de sticados

Decoctio de sticados confert fri. flate et dolori iunctuar' et neruor' et frigiditati R̸ sticados origani añ ʒ. iiij. semin apij feni eupatorij añ ʒ. iij. squinanti ysopi añ ʒ. ij. passul' enucleatar' ʒ. viij turbith albi et armoniaci ʒ. iiij. coquat' et administretur

De eupatorio

Decoctio de eupatorio ad dolorem epatis et opilacione in eo et splenis et ad febres compositas R̸ eupatorij asinthij assari spice cappil' ueneris rawed semi fumiterre bedeguar suchaha añ ʒ iiij. keb' yndor' añ ʒ viij. passul' enucleatar' ʒ. j. decoquat' et administrat'

Decoctio Epithimi

Decoctio epithimi solucione educẽs colera nigrã. confert egritudinib' melancol' et cancro et lepre R̸ mirabol' nigror' sticad' epithi passul' enucleatar' añ ʒ. j. kebul' fumiterre añ ʒ. iiij. folliculor' sene ʒ. viij. polipodij ʒ. vi. turbith ʒ. iiij. eupatorij ʒ. v. omnia pt' epithimũ bulliat in aqua casei lib' iij. usq; dũ redeat ad lib'. j. deinde proiciat' sup eam epithimũ et bulliat bullicione una deinde coletur et friccetur in ea elli nigri ʒ. j. agarici ʒ. salis indi añ ß. et administretur

Infusio de yera

Infusio de yera stomachũ et caput mundans et confert doloribus capitis et febribus antiquis et dolori capitis assiduo et dolori stomaci et emigrẽe. Accipe ex yera et aloe bono añ ʒ. ß. infunde sup ipm decoctionis eupatory quã dixi' lib'. j. et ponat' in uase uitreo et exponat' soli p dies xij. ul' plus Et da ex ea omi mane ʒ. j. ul' plus ul' min' sicut oportet

Infusio alia

Infusio alia yere solu eiusdem cõe educens hu. grossũ 7 melicũ et valet ad egritudines cerebri melancolicas Accipe ex yera et aloe ana ʒ. v. et infunde sup ipm decoctione epithimi quã diximus et fiat sicut diximus

Infusio alia eiusdem

Infusio yera alia solucione educens humore grossum fleũ frigidũ funde sup ipaz decoctione alhasce lib'. j. et fiat sic dixi'

Octaua distinctio e de trocisci et erit sermo noster aggregans diuersitates compositionũ earũ scdm inuencione prudentiũ ex hys q exptī sumus et ex hys q inuenimus &c.

Confectio algallie muscate q cerebrũ et cor confortat et ingredit' in p mixtionibus magnarũ medicinar' et facit oris corporis odorem bonũ R̸ xiloaloes crudi boni et cla ptes v. ambre et caphorẽ añ ptes iij. musci boni pte j. glutini dragaganti et aque ros quatũ sufficit ad conmiscendum ea fiant trocisci siles figuris folijs mirte et sigillent' et reponet' in uase uitriato et administret' Et aput alios dissoluit' ambra in uase uitreo cum oleo de been pauco et conficiat' cũ eo cetera

Confectio Algallie

Confectio algallie et sebelie stomachum et cor cõfortat et epar debilia et ingredit' in medicinis magnis R̸ foliorũ ros recentiũ et hindar' que iã in

capiunt resinare nodos ʒ. i. ß. terat~ contri
tione ultima in mortario lapideo deinde
proiciat~ sup illas lignialoes boni 7 ela
gar~ gūi spice ynde amsi añ ʒ. i. ß. san
dal' citrinoꝝ ʒ. ij. ramic ʒ. iij. terant~ sicut
alcohol terat~ cū roß et humectetur cū a
qua roß infusionis gūi arab' et iterū
terat~ deinde iterū humectent~ et teratur
et hoc fiat p dies viii. ultimo vero aroa
tizentur cum musci ptibus. ij. ʒ. i.ᵃ am
bre et camphore añ aur~ ß et fiant tro
cisci sicut diximus et sigillentur Confectio

Confectio alia gallie Alefangine
gallie alephangine. et eius int
ptacō aromatizatū et est illa
de qua antiqui ꝯsiderant de qua ph'i mi
loquunt~ cerebrū. cor. stom. et epar ꝯfor
tat et omīa mēbra nutritionis etiam limitur
sup nervos debiles et confortat eos et in
gredit~ in medicinis magnis et h' ē in
telligimus Accip embl' bonoꝝ abiectis
ossibus. ʒ. iiij. ꝯterat~ ꝯtricione grossa et
ponatur vitreo et fundat~ sup eos aq
roß infusionis roß sitaꝝ et corticū citri
lib. ß et stingat~ os vasis et dimittat~ per
iij dies deinde fundat~ in eis ʒ. viij. (iiij) aque
pdicte decoctionis (infusionis) et in ocasitum fiat sic
usq3 dū emblicorū virtus intus in aqua
impressa sit. tūc vero accipe lignialoes bo
ni ʒ. viij (iiij) ramic ʒ. i. ß roß ʒ. x. gar' ʒ. x.
spice inde ʒ. iij sandaloꝝ citrinoꝝ aromatisati
añ ʒ. iiij. gūi arab ʒ. vi. terat~ oīa sicut
alcohol ʒ. v. et fundat~ sup ea parū succi
infusionis pdicte embl'i. et terat~ cū ea
usq3 dū totū in ea paulatim ꝯfundat~
ultimo vero arotizet~ cū ʒ. i. caphoē am
bre ʒ. ij. musci boni ʒ ij. fiant inde trocis
ci et sigillent~ sic diximus et ponatur
in vase vitreo et ad nisi trentur Trocisci

Confectio trociscoꝝ diarodon
diarodon quoꝝ iuuamentū
est magnū ad fe. antiquas et
febres p mixtionum et febres flegmati
cas in quibus corrupit~ forma et con
fert ad dol' stomaci et abstergit humidita
tem eius Accip foliorꝝ ro. xii. aur~ vi cro
ci aur~ ß spice arotice aur~. ij. liquiricie
aur~ iij. ligni aloes aur~ ij. spodij aur~
i. (et aur~) mastic aur~. ij ꝯfice cū vino albo et
fiat troc~ ʒ. pᵒ Trocisci de Rosis

Confectio trociscoꝝ de roß stoma
chū et epar ꝯfortat et ꝯfert fe
bribus flatic stomachū pparat
ad humorositatem ipius abstergit Rc fo
lioꝝ roß ʒ. x. liquiricie ʒ. v. spice arotice

ʒ. ij. ß. ꝯfice cū vino albo q si laxatiū facere
volueris adde scamonie ʒ. iij. Alia ꝯfectio

Confectio troc~ Eiusdem
de rosis sicut ꝯfirmatū est in lib
plimū iuuamentoꝝ quoꝝ maius
est ad dolorē stomaci et malicia digestionis
et eis proprie quibus corrupit~ forma
et pncipio ydropis et febribus antiquis
Rc roß ʒ. iiij. ligni aloes ʒ. ij. mastic ʒ. i. ß
absinthij romai. cinamoi spice cassielignee
florū squinati añ ʒ. i. fac troc~ ʒ. ij. cū vino
antiquo. et aqua decoctionis radicū
Trocisci de roß Et eupatorio

Confectio troc~ de roß et eupatorio
expertorū iuuamentoꝝ ad fe. antiqs
et ꝯpositas et ad dolorē epatis
et opilaconē ipius et ycticia Rc fl' folioꝝ
roß ʒ. viij. spice ʒ. iij. raued sem. ʒ. iiij spo
dij ʒ. i. ß. liqr~ ʒ. iij. ß. succi eupatorij ʒ. x.
fiant troc~ cū terniabin Trocisci de reu

Confectio troc~ de barbaro
reubarbarō ꝯferens ad dolorē epatis
et opillaconē ipius. et ad apetitū
eius et antiquas egritudines in ipo. et ydro
pis. et corruptionē forme et ictericiā Acc~
Raued boni ʒ. x. succi eupatorij ʒ. iiij. roß
ʒ. iij. spice añ rubee tinctoꝝ se. apij absin
thij assari añ ʒ. i. amigdal' amaꝝ ʒ. iiij.
fiat troc~. pᵒ aur~ Trocisci de Camphora

Confectio troc~ de caphorā. ad fe
bres in flamacionis et sitim ve
hemēte. et in tensione colē rub
et ebulicionē sanguinis. et sup calefactoe
stoi et epatis et ictericiā et ꝯfert ethice
et ptisice Rc folioꝝ roß. ʒ. iiij. spodij ʒ. ij
sandal' cit~ ʒ. ij. ß. troci ʒ. i. liqr~ ʒ. ij. se
citrulloꝝ melonis cucurb cucu. draganta
ti gūi spice añ ʒ. i. ligni aloes cardamoi
amidi caphoē añ ʒ. pᵒ ~~ligni al' pt~~ (ptes. iiij) zuc
cari tabezzed terniabin añ ʒ. iij. ꝯfice cū
mucillagine psilij et ap aq~ roß Trocis

Confectio troc~ ci de spodio
de spodio. qui sunt utiliꝰ ad fe.
acutas et inflamatias et infla
macione stoi et epatis et sitim ꝯtinuaꝝ
vehemēte Rc spodij ʒ. iiij. roß rub. ʒ. vij
seis portul' succi liquiricie añ ʒ. ij. ꝯfice
cū mucillagine psilij et fac troc~ ʒ. pᵒ et
da cū succo malignati Et alij ~~dede~~ addi
derunt q~tuor semina gūi ara. dragag~
troci añ ʒ. i. ß. Trocisci de spodio cū

Confectio trociscoꝝ semine acetose
de spodio cū semine acetose qui
ꝯferunt ad fe. colitas cū quibꝰ
est solucio ventris. et sedat inflamatoē

stomaci et epatis et sitim ꝯtinua ℞ ros
rub ʒ. xij. spodij ʒ. x. semis acetose ʒ. vj.
semis portul' coriadri in fusu in aceto ꝛ
torrefacti pulpe sumach añ ʒ. ij. s. amili
assi balaustie berberis añ ʒ. ij. gũ aca-
assi ʒ. i. s. ꝯfice cũ succo agreste et da cũ
aliquo ex robub stiptico **Trocisci de**

Onfectio troc **berberis**
de berberis ad fe. inflamatias
extinguit eni eas et siti angus
tiosam ℞ berberis aut succi eius spodij
succi liquiricie se. portul' añ ʒ. iiij. ros. ʒ. vj
croci spice amili dragagã añ ʒ. i. se. citrul
li ʒ. iij. s. caphore ʒ. s. ꝯfice cũ teremabin

Onfectio troc **Alia ꝯfectio eiusd'**
de berberis qui ꝯferũt ad cale
factone et solucone ventris et
dolore epatis ℞ berberis ʒ. ij spodij xilo
al' semis acetose mastice gallie spice añ
ʒ. i. ros ʒ. v. gũ ʒ. iij. ꝯfice cũ aq̃ ros

Onfectio **Troc de Absinthio**
trocisco{r}ũ de absinthio ꝯfert fe.
antiquis et apit opillacones
epatis et stomaci et ꝯfortat stõm et co
fert dolori mebrorũ inycionis et cõfortat
appetitu ℞ absinthij ãmsi ros añ ʒ. ij.
raued succi eupatorij assari apij amigd'
amãr spice mastice folij añ ʒ. i. fac tro
ciscos cum succo endiuie et da cũ succo
herbarum **Trocisci d' eupatorio**

Onfectio trociscor de eupatorio
ꝯfert ad febres ãtiquas talias
et rigore ipar epatis et splenis
opilacone apit et sũt medicina bona
ad opillacones in ipis et vetiãe et pñã
ydropisis ℞ teremabin succi eupatorij
añ ʒ. i. ros ʒ. s. spice ʒ. iij. s. raued as
sari amsi añ ʒ. ij. s. spodij ʒ. iij. s. fac
trociscos cũ succo herbar et da cũ eis

Onfectio **Troc' de Amso**
trociscorũ de amso auferunt
febres antiquas et apiũt o
pilacones et emedant maliciaz epatis
℞ amsi eupatorij añ ʒ. ij. se. aneti spice
mastice folij absinthij assari apij amig-
dalar amararũ añ ʒ. s. aloes ʒ. ij. ꝯfi
ce cũ succo absinthij et da cũ sirupo
acetoso et succo herbar **Alia ꝯfectio eiusd'**

Onfectio alia troc' de amso et
sunt de decem medicinis que st'
de intencõne prior et valent
ad quartana ãtiquam et rectificant
epar et sunt boni et expti ℞ amsi ʒ. iiij.
mastice spice apij absinthij romani
assari folij añ ʒ. i. amigdal' amãru

ʒ. i. s. aloes boni ʒ. ij. succi eupatorij ʒ.
iiij ꝯfice cũ decoctione absinthij **Troc'**

Onfectio trociscoruz **d' lacca**
de lacca ꝯfert ad opilacone epa
tis et splenis et febre diuturnaz
antiquam et asclitem et prouocat vri
nam ℞ lacce mundate succi liquiricie absin
thij berberis succi eupatorij raued aristo
logie lon. costi assari amigdal' amarar
rubee tinctor añ apij signanti añ ʒ. i. fac
troc ʒ. i. **Troc' d' t'ra sigillata**

Onfectio trociscorũ de terra sigillatã
in invencõne nostra ultimi inua
meti ad sputũ et egestone sang
uinis et proprie supti cũ aqua arnoglo
se et quādoq3 linit' ex vno eorũ sup fron
te et sedat fluxũ mestruorũ sanguis na
rium. et linit' ex eo sup inricem et sedat
fluxũ mestruorũ. et quādoq3 mittut' in
matricem et quiq3 sup pectine et iiitit'
in vesicam. et quiq3 linit' sup mebrũ ma
nacõnis sanguis et sunt expti ℞ san-
dra. gũ arab. assi ramic ros sc3 folior
et semi eius amili assi spodij acacie ypo
quistados lapis ematitis keyri sticados
balaustie boli ar. t're sigillate sedenegi co
rallor karabe añ ʒ. ij. margaritar draga
gãti papauis nigri añ ʒ. i. s. portulace
asse cornu cũi usti thuris gall' croci añ
ʒ. ij. fiat trocisci cũ aqua arnoglosse et
da cum aqua spodij gũ boli armeni
et spice Et quādo in uitat necessitas
ponit' in eis opij ʒ. ij. et qñ plus sicut
oportet et quiq3 minus Modus autẽ
ad ministracõnis eorũ est s'm tres modos
ad sputũ sanguis ex pectore aut pulmone
ad ministrandi sũt cum aqua portul' aut
aqua pluuiali ad excoriacõne cũ rob
citoniorũ. aut cũ aliquo ex robub stipti
cis Et ad manacõnem sanguis ex ptibus
interioribus confert in iectio eor cum aq̃
virge pastoris **Troc' de Aladhal**

Onfectio troc' aladhal qui po
nit' in yera h'mete et in alijs
ꝯfectõnibus loco colloquintide Ac
cipe colloquintide albe et leuis et munde a
granis ʒ. x. incidat' cũ in asorio in mãsione
ꝯueniẽti et fricet' cũ olei ʒ. i. ros. Deinde
accipe gũ arab dragagaganti et bdelij añ
ʒ. vj. in fundat' in aqua ros p dies q
tuor et confitiat' colloquintida incisa cum
glutino ear et fiat inde troc' et exicet'
in vmbra. deinde iter terat' cõtricõne bo
na et iter ꝯfice cũ glutino earũ et fiant
trocisci et ad ministrentur

Confectio trociscoru de sandalis
ad fe. inflamatina et sitim z
maliciam oplonis calide in sto
et epate. Acc' trium sandal an 3. viii.
spodii. semis citrul. cucu. citrulli portul
an 3. iiii. ros 3. vii. caphoe 3. i. berberis
aut succi eius 3. vi. boli ar 3. iiii. ofice
cu aqua portulace. et da cu lacte acetoso
aut cu agresta. aut cu acetositate citri
aut cu rob de ribes **Alia confectio eiusd**

Confectio alia trociscoru de
sandal ofert inflamationibus
fe. et siti vehementi Accipe
sandal citrinor 3. ii. gm arabici 3. iiii.
se. citrull excorticat 3. i. ofice cu aqua
portul lactuce draganti succi liquirice
an 3. s. fiat trocisci et administretur sic
pm **Trocisci hamech**

Confectio troc hamec sedancium
inflamationem et lenienciu
ventre et mundificanciu pectus
Accip folior mol habenciu mediocritate
int saptici siccitate et humiditate 3. xii
turbith albi et gummosi 3. vi. succi liquirice
3. iii. teniabin 3. iiii. fac troc Dos cor
est ii aur' cu zucaro aut cu pulpa cassie
fistule Et quicq intrat necessitas ut po
int in eis scamonea 3. ii. **Troc' de ape**

Confectio trociscoru deci ris
pis ad fetore oris et corrupco
nem stomaci et malicia digestionis
tionis et sunt sani et experti Acc' zinziberis
heyl nuc muscate cubebe mac gar' gal
lie an aur' i. cortic citri mastic flor
sqnati cipi spic' cinamomi emblici extrce
initatu inri an aur' ii. Et in alio inu
ti karat' ii. ofice cu melle passul Et da
exeis cu vino albo odorifero Et hoc post
vomitu et solucone ventris **Trocisci**

Confectio troc **de ligni al'**
de ligno aloes ofereciu ad de
bilitate cordis et debilitatem
epatis et ydropisim et stomaci et ad
pulsu cordis et ad fetore oris Rx ligni
aloes ros rub an 3. ii. mastic cinami
gar' gallie mac spice nuc muscate cube
be cardamomi corticu citri heil bauac
an 3. i. s. musca ambre an 3. i. sextam
fiant trocisci cu melle passul et ad ministre
tur cu vino odorifero **Troc' de capparibus**

Confectio trociscor de capparis
resoluencium duricie splenis et
ventositate Rx corticu radicu
capparis se. agni casti an 3. vi. nigelle
calamenti succi eupatorii acori amigd
amar' nasturcii armoniaci folior rute
aristologie rotunde an 3. ii. cipi scolope
drie an 3. i. armoniacu dissoluat in a
ceto et aliaru rerum pulvis commisceatur
cu eo et sit dos eius aur' i. cu vino in
que coquat radix capparis cortex fraxi
ni et cortex tamarisci aut extremitates
ramor et cortex salice Et sunt qui du
plicant armoniacu et est melius..

Confectio **Trocisci de karabe**
troc' de karabe abscindencium
sanguine ab omni loco manacois
eius Rx karabe aur' vi. cornu cervi usti
corallor dragagati acacie ypoquisti
dos balaustie mastic lacte papaveris
nigri assi an aur' ii. thuris croci opii
an aur' ii. s. fac trociscos 3. i. cu muci
lagine psilii **Trocisci alkekengi**

Confectio trociscor alkekengi
ad vulnera in renibus et vesici
bus et dolore quando mingitur
urina Rx granatoru alkekengi 3. iii. por
tul citrull et albethethe cucurb an 3. iii.
s. boli armeni gm thuris san. drag. papa
veris albi amigdal amar' succi liquirice
dragagati amili granor pini an 3. vi.
seminis apii boli karabe insquiami opii an
3. ii. Da 3. i. cu iulep aut aq mellis
**Nona distinctio est de speciebus suf
fuf et de pulveribus**

Sufuf de ligno aloes stomaci
humiditate exiccat ventosita
tem dissolvit digestionem
procurat Accipe ligni al'
3. s. gallie aur' i. s. zucari tabezzed 3. i. s.
sociis eius 3. iii. cu z inna **Sufuf**

Sufuf aliud de ligno al **aliud**
stomachu et cor ofortat oris
odore bonu efficit et digestio
ne procurat Accip ligni al' 3. iii. car
dambi mete siccte spice marinatur cipi
corticu citri an 3. ii. sqnati gallie an
3. i. mastic cipi an an 3. ii. zucari ad
pondus omni da cu inna **Sufuf dya**

Sufuf dyarodon valet **rodon**
ad ardore stomaci et fumosita
te eius et ofortat ipm valde
Rx trociscor dyarodon mastic an 3. iii.
karabe mete siccte ligni al' an 3. ii. s. da
3. i. cu vino odorifero **Sufuf aromaticu**

Sufuf aromaticu ofortat stom
digestione facit bona ventosita
tem dissolvit odore oris bonu
reddit Accipe an aur' xii. al 3. seminis
feni aur' iiii. liquirice zinzib an aur' ii.

gar' macis cinam electissimi galage
an̄ aur' .ij. gallie muscate ℥ .j. ligni aloes
es cortic' citri an̄ aur' .j. ß mirra boni
℥ .j. 9 4ta zuccari tabarzed pondus omnium zuccari
nabath medium ponderis Dos est aur' .ij. cum
bono vino **Sussuf Aliud in pinguatiui**

Sussuf bonum in pinguatiuum expertum R farine cicerum infusorum
in lacte dulci et exsiccatorum et
iterum in lacte infusorum et exsiccatorum et
iterum t'cio ~~coctor~~ ℥ .vj. risi abluti multo
tiens et exsiccatorum ℥ .ij. tritici et ordei
exsiccatorum et ablutorum multociens et exsicca
torum et multociens infusorum in lacte et
exsiccatorum an̄ ℥ .iij. amigdal' dulcium
℥ .v. panis tortellarum de sem an̄ ℥ .iiij. zuc
cari tabezzed lbr .j. terat' Et da ut sorbe
at omni die ℥ .iij. postquam cum lacte aut cum
aqua exit de cocte **Sussuf de granis**

Sussuf de granis mirti **mirti**
valens ad lubricitate stomaci
et intestinorum R granorum mirti grano
rum granatorum acetosorum et tustorum an̄ ℥
.xx. tritici karum infusi in aceto die ac
nocte et exsiccati coriandri sicci silic' preparati
et torrefacti samch anabach tarmc de
spinis sumach glandium an̄ ℥ .x. **Sussuf**

Sussuf ad tussim **ad tussim anti**
antiquam et dolorem pectoris **qua**
R amigdal' dulcium zuccari an̄ ℥ .ij.
seminis fenicli ℥ .ß. tere et da cum iulep

Decima distinctio de pillulis de quibus sicut mos meus est pone mus distinctiones sicut in precedentibus fecimus

Pillule Alephangine et interpretacio eius pillule de aromatibus Et sunt ex inuencione
nostra et valent ad dolo
rem stomaci propter flegma in ipso et sunt ve
hementis iuuamenti in mundificando sto
machum et cerebrum ab humoribus grossis
et in strumenta sensuum stomachum vero
confortant et digestionem procurant R Cina
mi cubebe ligni al' calami aromatici ma
cis nucis muscate Cardamomi gariofil'
assari mastice extremitatum squinanti spice
carpobalsami an̄ ℥ .j. absinthij succi
ros an̄ ℥ .v. terant' contricione grossa
et fundant' super ea aque lbr .xij. et co
quet' usque ad consumpcionem duarum partium de
inde fricet' manibus et colet' et exprima
tur aquositas eius et accipe aloes succo
trini boni lbr .j. et lauet' in scutella lapi
dea vitrea cum aqua pluuiali lauacionibus
pluribus deinde exsiccet' et lauet' fundat'
super ipsum expressionis predicte cat' lbr .ij. et
terat' in sole deinde misceat' cum aloe mir
re mastice an̄ ℥ .v. croci ℥ .iij. terat' ter
turacione bona deinde predicte expressionis
residuum super ea fundat' et conterat' usque
dum siccet' et fiant ex eis pillule ad modum
ciceris Et da ex eis a ℥ .ij. usque ad aur'
.ij. Et quicumque exigit disposicio ut lauetur
aloes prius cum aqua mirabol' et tur
acc' ex eo ab ℥ .iiij. usque ad viij. et coque
in aqua et postquam coxeris cum hac aqua
exsicca illud et laua ultimo cum hac aqua
et febribus sicut diximus sunt enim in colues
Et quicumque exigit disposicio ut minuat' ex
eis uirtus aloes et ponimus ex eo ℥ .iiij.

Pillule stomatice **P. stomatice**
caput stomachum et cor confortant mundi
ficant epar et membra sensuum et in
strumenta uirtuarum et educunt superfluita
tes utriusque colere et flegmatis R vere picre
℥ .vij. terum mirabol' an̄ ℥ .iij. agarici
℥ .ij. turbith boni ℥ .x. epithimi ortensis
an̄ an̄ ℥ .ij. ß sal indi ℥ .ij. absinthij sca
monee an̄ ℥ .iij. pemdiarum ℥ .iij. fac pillulas
cum succo scariole / Dos eius ℥ .iij.

Pillule agre **P. agregatiue**
gatiue in inuencione nostra con iunge
tes agregacionem expertorum iuua
mentorum ad fe. antiquas et ad febres
diuersitatis et ad egritudines capitis stomaci
et epatis et educunt putrefactiones utrius
que colere et flegmatis et mundificant instrumen
ta sensuum et sunt mundificatiuum bonum
Quarum pro mixcione R mirabol' cit' kaned
sem an̄ ℥ .iiij. succi eupatorij succi absin
thij an̄ ℥ .ij. scamonee cocte in pomo ℥
.v. kebul' ind' agar' collonquintide polipodij
an̄ ℥ .iij. turbith boni aloes an̄ ℥ .vj. mas
ticis ros' sal gemme epithimi an̄ zinzib' an̄
℥ .j. electuarij ros' quantum sufficit ad agre
gacionem fiat pillule grosse / Dos ℥ .j
vel aur' .j **Pillule agregatiue maiores**

Pillule agregatiue maiores valentes
ad hu. grossos et uiscosos et in
flamacionem in mirach stomachi
et emoroydes soluunt et po
dagram et sciaticam ex flate R bdelij mi
rabol' nigrorum embl' bellicorum an̄ ℥ .iiij. tur
bit boni et ela ℥ .iij. seris an' apij fen'
carui ameos origani ros' petarigi indi
emule h modactil' sal' indi mastic' armo
maci an̄ ℥ .j. sapini ℥ .iiij. collonquintide
℥ .iiij. pemdiarum albarum ℥ .iiij. aloes ℥ .iiij.
confice cum succo caulium et unge manus

cu oleo sanbucino Pille aggregative minores

Pille aggregative minores caput et stomachum mundificant ab humorum superfluitatibus scilicet utriusque colere et melancolie et confortant stomachum et epar et aperiunt opilaciones et valent ad febres antiquas et sanant pruritum et ulcera. Rx mirabol. cit. mgror. emblicorum an. ʒ iiii. mastic. anisi succi eupatorii absinthii ro. an. ʒ ii. raued sem. ʒ v. yere pigre ʒ xii. confice cum succo apii da ʒ ii. cum aqua calida

Pillule Pille eupatorii maiores

Pillule eupatorii maiores conferentes ad febres periodicas et ad dolorem epatis et opilacionem et ictericiam. Rx mirabol. cit. nor. succi eupatorii succi absinthii an. ʒ iii. raued sem. ʒ iii. s. mastic. ʒ i. croci ʒ s. bo... in aloes ʒ v. confice cum succo endivie. Dosis est ʒ ii. cum aqua casei Pille de eupa

Pillule de eupatorio torio minores

Pillule minores sunt in intencione maiorum. Rx mirabol. cit. raued sem. succi eupatorii an. partes equales confice cum aqua apii et da ʒ ii. Pille de reubarbaro

Pillule de reubarbaro conferunt ad febres antiquas ex diversis generatas humoribus viscosis et putridis multarum putredinum et dolorem epatis et principium ydropisis. Rx raued sem. ʒ iii. succi liquiricie succi absinthii mastic. an. ʒ i. mirabol. cit. ʒ iii. s. seminis apii. seni. anisi an. ʒ s. trociscorum dyarodon ʒ iii. s. yere pigre ʒ x. cum aqua casei calida in sero Pille

Pillule alkekengi Alkekengi

Pillule ex in intencione nostra febribus conferunt longi temporis diversorum humorum et dolori epatis et opilacionem et principio ydropisis. Rx absinthii et succi eius succi eupatorii aloes mirabol. cit. mastic. croci raued lacte ablute anisi assari cassiefistule seminis fenicre agarici an. ʒ ii. yere pigre ʒ iii. confice cum aqua solatri. Dosis eius est ʒ i. usque ad i s. Et si est tussis cum febre pone ramorum liquiricie medietatem ponderis omnium sunt enim sane et experte pille

Pillule alie ad febres Alie ad

Pillule antiquas in intencione filagrii. Rx trociscorum dyarodon succorum trocisco rum de reubarbaro an. ʒ iiii. succi eupatorii bedeguar an. ʒ ii. absinthii ʒ i s. mirab. cit. fe. cuscute turbith an. ʒ iiii. agaric. aloes an. ʒ viii. salis indi ʒ i s. confice cum aqua feniculi da ʒ ii. Pille inde

Pillule inde quas scripsit hali quarum iuvamentum est ultimum ad egritudines

melancolicas et ad cancrum et lepram et morpheam nigram difficilem et sunt bone contra melancolie et tremori et ad quartanam et dolorem splenis et ictericiam splenalem. Rx mirab. indorum ellebori nigri polipodii an. ʒ v. epithimi sticados an. ʒ vi. agarici lapidis lazuli loti colloquintide salis indi an. ʒ iii. succi eupatorii spice an. ʒ ii. gar. ʒ i. yere pigre ʒ xii. fiant pillule cum succo apii. Dosis est a ʒ ii. usque ad aure. ii. et sunt sane et experte et da cum aqua casei

Pillule alan Pille Alandal

Pillule alandal Hermetis ad zodam antiquam et emigraneam difficilem et egritudines nervorum et iuncturarum sane et experte. Rx trociscorum alandal ʒ xii. yere pigre ʒ vii. masticis ʒ ii. sal. gemme aure. i. laudani boni ʒ i. omnia preter laudanum et masticem terantur et cribellentur mastix quoque pulverizetur cum panico oleo inunctum et liniatur cum eo species terite demum cum laudano conficiantur in mortario terendo ea cum pistello calido et fiat pillule grosse. Dosis a ʒ s. usque ad ʒ i. Pille

Pillule de sarco de Sarcocolla

Pillule de sarcocolla et sunt pille albe educentes flegma et conferunt ad egritudines flaticas. Rx sarcocolle ʒ iii. turbith ʒ iiii. collo quintide ʒ i s. zinziberis tantundem sal. gemme ʒ i. dissolvatur sarcocolla cum aqua ros. et confice alia cum eis et sunt pillule sane et experte Pille fetide maiores

Pillule fetide maiores que expellunt humorem grossum et conferunt ad dolorem iuncturarum podagre dorsi et genuum et omnem dolorem ex humore crudo et ad dolorem stomaci et colicam morpheam et lepram. Rx sarapini armoniaci bdellii oppoponacis collonquintidis harmel aloes epithimi an. ʒ vi. hermodactilorum asabran an. ʒ ii. scamonee ʒ iii. spice cinamomi croci castorey an. ʒ i. turbith ʒ iiii. zinzib. ʒ s. euforbii ʒ i. partes ii. dissolvatur gummi in aqua porri et fiat pille. Dosis eius ʒ ii. Pillule

Pillule fetide fetide minores

Pillule minores sunt de intencione maiorum. Rx sarapini armoniaci oppoponaci bdellii mirre an. ʒ v. turbith ʒ x. colloquintide ʒ vi. fac sicut priores. Dosis ʒ ii. Pillule de

Pille de sarapino ad pali serapino

Pillule sunt mollificacione et spasmum et dolorem iuncturarum et dorsi et podagram frigidam et solvunt flegma viscosum. Rx sarapini armoniaci bdellii oppoponaci aloes castorey harmel an. ʒ ii. colloquintide ʒ iii. fiant pille cum aqua porri Pille de euforbio

Pillule de euforbio solucione educant
fleg frigidu et conferut ad molli
ficaconem et palisim et educunt
humores grossos qui descendut ad ner
vos ℞ euforbij agarici collogntide sapi
bdelij an ʒ ij aloes ʒ v fiant pille cum
aqua porri Dos est a ʒ ß usq ad j
Pillule Raued i Reubarbar

Pillule de Raued conferut ad oppilla
tione epatis splenis et ydropisim
℞ raued sem ʒ vij sapini armo
maci bdelij an ʒ x lacte ʒ viij oppopona
cis ʒ iiij mezereon gum arabici an ʒ x
spice polij aloes an ʒ v mastice ʒ ij mi
rabol cit ʒ x dissoluant in vino grune
et fac pillas Dosis est ʒ ij cu aqua casei

Pille de mezereon **P d mezereon**
et sunt medicina mirabilis in ydro
pisi et educunt aqua citrina ex cpe
℞ foliorum mezereon infusorum in aceto et ex
iccatorum mirabol citrinorum ʒ iiij kebulorum
ʒ iij confice cu tereniabin et aqua endiuie
Dosis est ʒ j ß **P lucis maiores**

Pillule lucis maiores addunt in vi
su et corroborant eum et auditu
et abstergut et abstergut in stru
menta sensuu expellut superfluitate et cus
todiunt sanitatem tocius et possunt sup
eis absq necessitate abstinendi ℞ ros viol
absinthij collogntide turbuth cubebe calai
aromatici nucismuscate spice epithi car
pobalsami siler seminis rute squinanti assari
mastice gar cinamomi anisi feni apij cas
sie ligni macis an ʒ ij mirabol cit kebul
indorum bellicorum emblic raued sem an ʒ v
eufragie ʒ vij aloes succotrini ad pondus om
nium confice cu succo feni Dos est ʒ ij usq
ad tres ʒ **Pillule lucis minores**

Pillule lucis minores in intencione
maioru ℞ xilobals carpobals
an ʒ j celidonie ʒ v ros viol ab
sinthij eufragie an ʒ iiij sene epithimi
mirabol citrinorum kebul indorum emblic belli
coru agarici collogntide squinati licij lapid
lazuli an ʒ ij ß aloes boni ad pondus
omni confice cum succo feniculi aut celidonie

Pillule stomatice **Pille stomatice**
stomachu et digestione confortat
cerebru et stom a corruptis humo
ribus purgat appetitu excitat ℞ yere
pigre ʒ x trium mirabol absinthij an ʒ
iij mastice an bellici emblici agarici an
ʒ iii ß zinz ʒ ij gar sal gême squinati an
ʒ j turbuth ʒ xij confice cu succo sclarei
Pillule stomathice mes

Pillule stomatice que stomachum
et caput mundificant et accipiunt
omni tpe ℞ turbith ʒ x masticis
ʒ iiij ros ʒ iiij aloes boni ad pondus omni
confice cu succo absinthij **Pille Alandal**

Pille alan alhandal experte ad egritu
dines cerebri et nervorum flaticas et
ad egritudines iuncturarum et sunt
sublimes ℞ trociscorum alhandal ʒ x sal ge
me ʒ j laudani ʒ xij olei ros quantu suffi
cit sunt sane et experte **P stomatice Alie**

Pillule alie stomatice nostre ℞ mi
rabol citrinorum aloes turbith an ʒ
x ros spice mastice an ʒ ij confice
cu succo absinthij ß an ʒ j ß sal indi
ciroti an ʒ j confice cu succo absinthij **Pille**

Pillule de agarico **De Agarico**
mundificant pectus ab humoribus
grossis et putridis et conferut asma
ti et tussi antique ℞ mastic gar an ʒ
iiij radicu lilij celeste prassij an ʒ j tur
bit v yere pigre ʒ iiij collogntide sarcocol
le an ʒ ij mirre ʒ j confice cum rob Et da
ʒ ij **Pillule**

Pillule que conferut ad febres colicas
et ad egritudines cole citrine et sang
uinis ℞ mirabol cit indorum se fin
tre cuscute emblic an ʒ ij foliorum ros se
citrulli raued sem an ʒ vj scamonee coc
te in citonio ʒ j ß al ʒ ij ß succi eupato
rij succi eu absinthij an ʒ ij agarici
ʒ ij ß yerepigre ʒ viij mell aggregacionis
cassiefistule tamarindorum succi endiuie qua
tu sufficiat Dos est a ʒ ij usq ad ʒ iij

Pillule **Pillule Dyarodon**
dyarodon stomachu et digestio
nem confortat et odore oris bonu
faciunt ℞ troc dyarodon absinthij an ʒ
v cinnamu squinati macis an ʒ ij sal indi
ʒ j aloes boni ad pondus omni confice cum
aqua foliorum citri **Pille de turbith**

Pillule turbittate et dicunt pillule
auree coleram et fleg purgant
stomachu et epar confortant et di
gestione procurat ℞ turbith boni ʒ xiij
aloes ʒ j ß mastic ros an ʒ x vij mira
bol citrinorum ʒ x ciroti ʒ iij confice cum suc
co absinthij **Pille de turbith Alie**

Pillule turbittate alie similis virtute
℞ turbith boni mirabol cit aloes
an ʒ x mastic ros spice an ʒ ij
ß fiant pille sic dixi **Pille de lapide**

Pillule de lapide lazuli **lazuli**
ad egritudines melancolicas et
cole adhuste sane et experte Rec

lapidis lazuli ablute ʒ. vi. epithi polipo
dii an̄ ʒ. viii scamonee ellebōi nigri salis
indi ʒ. ii. s. agarici ʒ. viii. garo an̄ an̄ ʒ.
iiii yere pigre ʒ. xv. ɔfice cū succo endiuie
Et da ʒ. ii. cū aqua casei P. d' lapid' ar
Pillule de lapide armeno va meo
rios educunt humores colē adust
te et melācolie sine molestia et co
ferunt egritudinibus ab eo factis R. la
pid' armenici loti et preparate yere pigre an̄
ʒ. v. epithimi polipodii an̄ ʒ. viii scamo
nee cocte in citonio ʒ. iii. gar' ʒ. ii. sal indi
ʒ. i. s. cōfice cū succo solatri Pillule
Pillule ad omes morbos catarri et
corize et omēz tussim catarrale
R. mirre pure ʒ. vi. olibani ʒ. v.
opii iusquiami an̄ ʒ. iiii croci ʒ. i. s. radicū
lingue canis. ʒ. iiii s. fiat pillule ad
instarent' Dosis est a ʒ. s. usqz ad. i. Pillē
Pillule de serapino de serapino
experte ad dolorē iuncturarū et scia
ticam et podagrā et confert ad
dolorē matris et pronocāt menstrua
R. serapini armoniaci oppoponaci bdellii
an̄ ʒ. ii. s. seminis apii ameos h'mel anisi
an̄ ʒ. i. acori saturegie calamenti folii
centauree polii costi sal gēme an̄ ʒ. s.
aloes ʒ. vi. collogntide ʒ. v. fiant pille
et ad instarentur P. d' bdellio maiōes
Pillule de bdellio maiores experte ad
fluxū emorroydorū et ulcerū
in eis et ad fluxū menstruorū
R. bdellii ʒ. x. ameos ʒ. iii. kebul' indorū
bellic' emblic' venarū adustarū karabe
an̄ ʒ. ii. s. infundant' bdelium in succo po
rri et fiant pillē in modū ciceris Dosis
est a ʒ. ii. usqz ad aure. ii. Pillē de bdellio
Pillule de bdellio minores minōres
et sunt de intentōne maiorū
R. mirabol' indorū kebul' embli
bellic' an̄ ʒ. v. bdelii ʒ. v. fiat pillē sicut
diximus Pillē Alie de bdellio
Pille de bdellio in ventone nostra
valent sicut priores sane et ex
perte R. mirabol' nigror' emblic'
bellicor' an̄ ʒ. v. bdellii ʒ. x. scorie ferri
seminis porri an̄ ʒ. iii. corallor' adustorū
karabe corculor' adustarū an̄ ʒ. i. s. ma
rgaritarū ʒ. s. ɔfice sicut diximus Pillē
Pillule de collogn' de collogntida
tida experte ad morphea dissolut'
eradicatōnis et ad dolorē iunctu
rarū et ad egritudines flaticas et colē
nigre R. collogntide ʒ. vi. mirabol' in-
et cit'. serapini bdelii sarcocolle an̄ ʒ. v.

aloes ʒ. vii nigelle cimi origani persici nas
turcii albi sal gēme musci romani an̄ ʒ. i
infunde gūmas in aqua porri et fac cum
ceteris pillis Dosis est a ʒ. i. usqz ad. iii. aure
Pillule de oppoponaco P. d' oppoponaco
ɔferūt paralisi et tortuē et egritudi
bus neruor' frigidis et doloribus iun
cturarum et genuū et dorsi R. oppoponaci
h'modactil' serapini bdellii Armoniaci collo
quintide an̄ ʒ. v. croci castorei mirre gingi
piperis macropiperis cassiefistule mirabol' cit'.
nigror' bellic' emblic' an̄ ʒ. i. scamonee ʒ.
ii. turbith ʒ. iiii. aloes. ʒ. xii. infundantur
gume in aqua caulium et fiat exeis pillē
Dosis est a ʒ. i. usqz ad aure. i. et da cum
aqua yne Pillē d' hermodactil' maiores
Pillule de hermodactil' maiores ex
perte ad dol' iunctuar' et podagram
frigidā R. h'modactil' aloes mira
bol' cit'. turbith collogn'. bdelii serapini an̄
ʒ. vi. castorei sarcocolle euforbii oppoponaci
h al-harmel apii an̄ ʒ. iii. croci ʒ. i. s. ɔfice
cum succo caulium et fac pillas Dosis est a
ʒ. s. usqz ad ʒ. i. d' hermodactil' minores
Pillule de hermodactil' minores ad po
dagrā calidam R. h'modactilorū
ʒ. v. scamonee ʒ. ii. s. mirabol' citrinor'
ʒ. iii. rosarum ʒ. ii. aloes. ʒ. x. ɔfice cū catartico
rosarum Dosis. ʒ. ii. Pillē d' h'modactil' Alie
Pillule de hermodactil' de scripcōne
mea R. h'modactil' aloes an̄ ʒ. v. mi
rabol' citrinor' turbith an̄ ʒ. iiii. ʒin
ʒiberis. ʒ. ii. fac pillas cū electuario rosato
da. ʒ. ii. Pillule Alie
Pillule experte ad opilatōne splenis et
epatis et stomaci et ydropisim et
soluūt naturā R. spic' inde ʒ. v. spi
ce romane ʒ. ii. rained agarici epithi ana
ʒ. iiii. costi mastice camedreos amoni an̄
ʒ. iii. croci ʒ. ii. mirre cinamomi garo' sq
nati an̄ ʒ. i. aloes ʒ. x. fiant pille cū vino
antiquo et da ʒ. ii. cū vino permixto

Vndecima distinctō est de vngētis et em
plastris de quibus sermones ordinabis
cū coloribus titulorum suorū et primo
de vnguentis Rubrica

Vsopi Cerotū de scripcōne gal'
valet ad duriciē et nodosita
tem mēbrorū et duritiē sple
nis et epatis et dolori corū
et dolori ineūtē et duritiem
iuncturarū et neruor' et lenit eas R. cereci
tine olei camomilli olei yrini an̄ ʒ. vi.
mastice ʒ. i. spic' ʒ. ii. s. croci ʒ. i. s. terbentine
ʒ. i. resine ʒ. s. ysopi hunde ʒ. lxxx.

Operacio ysopi humide. Accipe lanarum omnium succidarum recent' lbr lxxx. et funde sup eos aque calide quatum sufficit ad infundendum et dimitte p horas viij. deinde bulliat ebullicione una et exprimatur aqua lanarum et colet' aqua et coquatur cum facilitate agitando semp fundum vasis in vase stagneo et cum lingno aplone recipiat de vestigiis adustionis aliqd et coquat' donec fiat sicut mel citrens et servetur Cerotum ysopi d' scripcione filagrij

hō est in usu

Ysopi cerotum de scripcione filagrij exptum ad epatis dolore et stomaci et splenis et duricie in eis et dolorem inveteratis ex apostemate in eis linitum exterius et suppositum in lana et valet ad duricie et nodositatem que sunt in ventu ris ℞ croci ʒ v. bdelii mastice armomaci aloes storacis liquide an ʒ viij. cere citrine lbr j. terbentine lbr j ß. medulle cervis vacce adipis anseris an ʒ xv. ysopi humidi lbr j ß. olei nardini quatum sufficit bdelii armomaci et aloes dissolvatur in aqua infusionis fenugreci et camomille et cum ceteris fiat ungentum / Et filagrium addiderunt expressionis squille ʒ iij. olibani ʒ j. sepi vitulini ʒ xv. et est conveniens

Cerotum ysopi de scripcione pauli

Ysopi cerotum de scripcione pauli valet ad eadem que dixi℞ ar momaci ʒ x. bdelio ʒ v. sisiie ʒ iiij croci ʒ j ß. mastice aloes olibani an ʒ j ß. cere ʒ iij ß. sepi et medulle vitule an ʒ ij. ysopi humide ʒ xl. yssalogon quantum sufficit Ungentum dyafinicon

Est in usu si bene preparetur ... descripcione

Unguentum dyafinicon conferens ad ulcera difficilis eradicacionis consolidacionis et ulcera sanguinolenta et spes herpetis et ulcera flegmatis salsi et ulcera fraudulenta et ad fistulas et ad apostemata pestilencie et apostemata materiarum diversarum / ℞ adipis antiqui ind' et colati et zurbi vituli indi et colati an lbr j ß. colcotar ʒ iiij. olei antiq litargiri indi an lbr iij. terat' litargirum et colcotar contricione ultima et inducet' pannum subtile mundum et spissum. deinde terat' cum oleo et elaboret' in p mixcione eorum an parum ex oleo addendo. et fiat illud. deinde colet' sup illud adeps et coquatur cum facilitate agitando illud sine intermissione cum ramo palmarum et extremitate eius grossa abiecta cute eius Et sint ram sup quorum incisionem non ptyt mo metum et quocies exhaurit' humiditas ram a medicina iterum alterius humidi extremitate agitet' nec non et aliorum ramorum ptes humorales incidant' in fenestra et ponatur in meditacione et deinde inducent' dum exiccant' et hoc fiat donec pficiatur eius decoctio hoc sit in fine hoc igmis aut sit prune aut flama ignis

Unguentum Ungentum dyafinicon

Unguentum dyafinicon de scripcione arabica. et est unguentum arabicum exptum et efficax ad vulnera difficilis consolidacionis et incarnacionis mundificat n. ea et incarnat ossa nuda et facit eorum sigillacionem. fistulas cancrum et ulcera sanat / ℞ foliorum kepri salvie tersso tafilon allelina acori an lbr j. teratur confectione contricione bona et funde sup ea in vase lapideo olei ros aut mirtini et adipis zurbi vituli antiqui et colati an lbr ij. ß. et dimitte p dies ix. deinde accipe mire inde aloes succotrini an aure viij. sarcocolle aure vij. terat' et cribellentur et p hiciat' sup eo in vase lapideo vini albi cum succo arnoglosse longe in quo cocte fuerint et foliis earundem herbarum an ʒ iij. et sit vini aut succi quod fundit' super ea quantitate sufficiens ad dissolvendum ea. et dimitte p dies vj. deinde redeas ad herbas et coque cum oleo et adipe ebuli combus duabus et colet' et exprime adipem et oleum et accipe huius expressionis lbr iiij ß. litargiri indi et triti contricione ultima lbr iij calcadis ʒ iiij. et terantur et decoquet' sicut supius dixi et agitet' cum ramo palmeo similiter bulliant bullicione una usque dum medicina mutet' color vel alteret' deinde deponat' ab igne sine intermissione agitando donec infrigidet' partic post mucillaginis sperum quas dissolvisti in vino ante modicum sup ea infundas agitando cum pistello ferreo donec fiat earum p mixcio. deinde proiciat' eorum decoctio sicut p dixi Et est sanum et exptum Et addiderunt ab aliis arnoglosse lbr j. et prope longe Emplastrum arabicum

Emplastrum arabicum valet sicut et illud Accipe ex foliis earundem herbarum an lbr j ß. olei mirtini adipis vitulini an ʒ ix. mirre aloes an ʒ xij. sarcocolle ʒ ix. dissolvat' in vino herbarum sic hic prope dixi herbe quoque terat' contricione ultima et fundantur sup eas oleum et adeps et mucillagines rerum et cum eis ponat' vitrioli aure iiij. et coquat' omnia cum facilitate

et fiat sicut pulmetu et ad ministret in pa
no aut tenta Et quicq dissoluunt species
in succo arneglosse longe aut ample. 7
proprie in estate. et est experimentu nobile

Unguentu alud

Unguentu nobile relatu ad Nicodemu
valens ad vulnera putrida 7 ge
nerat in eis carnem et sigillat et prohi
bet in eis putrefactionem R mirre aloes
sarcocolle an pte j mellis dispumati du
pli ponderis om̃ium vini boni albi quatum
sufficit decoquat cu facilitate usq dum
habeat spissitudine Et quicq addit in me
dicamine vitrioli citrini ptes ss et propt
ad consumptione carnis addit et est expertu
et bonu

Unguentum Alud

Unguetu in eodem alud R mir
re aloes an vini quatu sufficiat
terat sicut alcohol et proice su
per ea vinu et tere cu eo miscendo et iteru
in pone vinu an modicu terendo illud et
sic du fiat liquidu sic mel et ad ministre
tur et sunt qui addunt vitrioli pt j q̃r
tam. Et sunt qui conficiunt cu oleo mirtino
et vino vicissim paru de utroque ponendo

Ungtm cerasceos magnum

Ungentu Cerasceos magnu rectificans ul
cera maligna et fistulas diffici
les mundificat a carne mortua et putre
factione et perficit sigillacione eorum sigilla
cione laudabili R armoniaci bdelly ʒ j
olibani masculi aristologie sarcocolle an
ʒ v mirre galbani an ʒ iiij litargiri
ʒ xv aloes oppopo. an ʒ ij ss floris e
ris ʒ iij resine ʒ xiiij cere al. ʒ ij oli
quatu sufficit Armoniacu et bdelliu
dissoluatur in aceto litargiru terat et coq
tur cu oleo donec liquefiat tunc remoue
atur ab igne donec infrigidetur paru et p
ice sup ipm armoniacu et bdeliu disso
lutu in aceto et redu ad igne donec co
agulet et post illud proice ipm reliqs
medicinas et ad ministretur

Ungentu cera cerasceos parvum

Unguetu cera sceos parvu faciens nasci carne
in vulneribus et mundificat
et incarnat ea et confert ulceribus re
centibus et antiquis R aristol. radicum
yreos san. dra. armoniaci sarcocol an
ʒ ss litargiri triti et pulverizati ʒ v
decoquatur litargiru cu oli lbr j usq
du liquefiat et conficiatur cu alijs sicut
diximus

Unguentum de Arthana thamagum

Ungentu arthanata magnu relatu ad alexandru
quo ungitur venter et sume et ylia 7 sol
uit solucione catarctica et ungitur ex eo sto
machus et facit vomere et educit vermes
et confert ydropisi et solucione educat aqua
citrina et est ppmandu no valentibus su
mere medicinas R succi arthanite lbr iij
succi cucumeris agrestis lbr j olei yrini lbr
ij butiri vaccini lbr j pulpe colloquintide ʒ
iiij polipody ʒ vj euforbij ʒ ss que sunt
terenda tere et submerge in succis et oleis
et pone in vase vitreo strictiori orificij et strin
ge caput eius et pro mitte per dies octo deinde
bulliat totu bullicione vna et colet et p
ice sup colatura saponi aure v mirre
aure ij ita q prius resoluatur in aceto vini
et agrega omnia simul et bulliat agitando
semp cu fuste usq ad succi fere consumpcione
tunc proice sup ea cere ʒ v fellis vaccini
aure v ferueat cum eis usq du liquefi
at cera deinde pulveriza sup illud sic co
terendo scamonea mezereon colloquintida
an aure j euforbij aure ij sal gemme aure
iij turbit aure v piperis longi zinziberis
camomille an aure ij conficiantur et ad mi
nistrentur

Ungtm arthanite parvum

Ungentu arthanite parvu resoluit
apostemata splenis et lapidem
renum et scrofulas R succi artha
nite et mucositatis que mulgetur ex radi
ce silicis et succi kekengi an ʒ ix succi ex
tremitatu tamarisci ʒ ij olei ri yrini
lbr ij ysopi humide ʒ v armoniaci bdelij
an ʒ j ss aceti q sufficiat cere citrine ʒ v cor
ticu radicu papaueris ʒ j ss spice ʒ iij fi
at sicut supius diximus

Ungtm de lilio

Ungentu de lilio q scripsit alga
zel mirabile ad replenda vulnera
carne et prope ea in quibus vi
detur difficilis incarnacio et sanat fistulas
et vulnera fraudulenta R oppoponacis pt
j rasure pane antiqui de lino subtilis et
mundi pte ss vini mellis olei ros aut mir
tini an ptes v litargiri aloes sarcocolle
mirre an ptes j 9 etiam fiat ungetu sic te
rendo in mortario mutu oleu mutu vinu
in fundendo Et ad ministretur Et quicq addi
tur in eo vitrioli pte j 9 quarta

Ungentum Althrael

Ungentu altrael et Althrael
est efficiens operacione cauterij lini
tur enim sup membru et facit vesi
cacione et excoriat et confert morphee et
pano et lentiginibus acutis R tarael re
centium ʒ x axungie porcine ʒ x vel v te
rant simul et dimittatur maceresce p dies
vij deinde buliat et colent et servetur vn

vngētū in vase vitreo et ad mīstret ubi oportet Vngentū rosatum :

Vngentū rosatū sedatiuū infla macoīn et erisipile et ygnis p siti et confert zode antique calie et in flamatoīi stomaci et epatis / R̷ a zungie porcine recētis quātitatē quā vo lueris et lauet in aqua calida novies ꝛ postea lauet in aqua frigida lauacōne ultima deinde terat cū ea ros rubearū recentiū quātū ipa est et dimittat mar cescere p dies vij deinde coquat cū facili tate et colet et iterū tātūdem ros terat et dimittat p alios vij dies et fundatur sup ipm sirupus ros recēt pt' ß olei amigdal' ptes vj et iter coquat cū facili tate ad suūi ꝯsūpcōne deinde colet et ad mīstret Et quis dissoluit in aqua ros parū opij et proiuit in decoctōne et est mirabilis ubi oportet et propē cū vigiliē assunt Vnguentum violatum

Vngentum violatum valet sicut rosatum et ꝯfert pleuresi et in flamatoīn pectoīs et fit sicut vngentum rosatum Vngtū d' papauē

Vngentum de papauē est sedatiū doloris calidorū et fit cū capiti bus papaueris albi et nigri et assungia et fit sic rosatum Vngtū basi

Vngentū basilicon licon magnū magnū confert vulneibus inq bus est calefactio et propē in vulneībus nuosis mūdificat eni et incā nat ea / R̷ cere albe resine papini picis glutini olibam mirre añ olei quātum sufficit Et in alio cere ʒ vj picis ʒ iij et alior ʒ j ß Vngentū basilicon magnū

Vngentū basilicon minus R̷ resine picis cere añ olei quātū sufficit Cerotum Sandalinum :

Cerotum sandalinū ultimū ad se dandū in flamatōnes et apostēa ta calida et sup calefactōnes que sunt in stomaco et epate R̷ ros ʒ xij san dal' rub ʒ x sandal' al' et citrinor añ ʒ vj boli armeni ʒ vij spodij ʒ iiij camphoē ʒ ij cere albe ʒ xxx olei ros lib j ꝯfice et ad mīstret Et sunt qui lauāt oleū et ce ram p⁹us et postea p miscent cū alijs et est melius Cerotum galieni

Cerotū galieni ultimū in i frigida tōne valens ad febres acutas et zodam calidā pulsatiuā R̷ cere albe ʒ j olei ros ʒ iiij et fit radix olei olīn onfantini aque fontiū clare ꝛ ppie

vehementis frigoris quātū sufficit alia mī torens et bene lauet lauacōnibus plu ribus et quāto magis elaborat in laua cōnibus illud fit excellentius ultimo vero conquassando cū aceto albo claro et pauco et reseruetur Vngtm de bdellio

Vngentū de bdellio q ꝯfert ad spasmū et epilempsiā et paliß et ad egritudines nuor frigidas et leniit nodositatē neruor R̷ bdellij ʒ vj euforbij ʒ iiij castorei ʒ iiij sapini ʒ iij dissoluat in aqua rute cere ʒ xv olei sanbucini aut olei de keyri ʒ x bdel lii et sapini dissoluāt in aqua rute a grestis et cetā liniat cum aqua calida et fiat vnguētū et liniat ex eo Vngētū

Vngentū valens ѕіl' Aliud R̷ castorei ʒ ij piretri euforbij stafizagrie zinzib sapini añ ʒ iiij sucii affodillorū sucii rute agrestis añ ʒ iiij liniat omnia cū succo deinde co qt cū cere olei ʒ xx usq ad succi ꝯsūpcōnem deinde colet et ad mīstretur

Vngentū Vngtm filagrij filagrij ad spasmū et mollifica cōnem R̷ cere ʒ iij vsopi hui de sucii rute agrestis añ ʒ ij euforbij pi peris armoniaci croci olei balsami castorei glutini albibat oppopo añ ʒ ij storie ʒ ij ß olei quātū sufficit Vnguentum

Vngentū aureū Aureum curat et ꝯsolidat plagas sani et expētū R̷ cere citrine ʒ vj olei boli boni lib ij ß terbentine ʒ ij resine colofonie añ ʒ ij ß olibam mastic añ ʒ j croci ʒ j Vngtm de Cerusa

Vngentū de Cerusa faciens ad ulcā et excoriacōnem que fit ex coleā adusta et flegmate salso et scabiē sicca et ꝯbustōnem et e risipilam R̷ ceruse mecdasengi añ ʒ vj plubi usti storie argenti añ ʒ iiij mas tic olibam añ ʒ ij ß olei ros aceti albi quātū sufficit terant in mortario p⁹us oleū deinde acetū ante pauū infunden do ita q sine intmissione terat mix hoc mix illud infundendo usq dū impingu etur Si aut eo indiget pruritu huis adde argēti viui ʒ v et ad mīstra Et quis aput necessitatē addit zinziber

Vngentū Vngētū sirici sericinū valet ad vulneā pu trida et ad ꝯbustōne et excoīa cōne sup vngetū de cerusa adde sirici ʒ j ß aloes mirre añ ʒ iiij ꝛ ad mīstret

Argentu Vngētu Egipciacū
egiptiacū magnū ɔferens ad
vulnēa antiqua et fistulas que
indigent mundificacōne abstergit eni ⁊ mū
dificat ea a carne mortua ℞ florū eris
an̄ v mell an̄ xiiij aceti fortis an̄
vij coque sup ygnē donec inspisset et sꝰ
qui addūt olibam masculi an̄ ij ʃ sb
tilissime triti Vngtm̄ trafarmacum
Argentuz trifarmacū facies nas
ci carnē in vulnerib⁹ et cōsoli
dat ea ℞ litargiri triti sicut
alcohol p̄te j et funde sup̄ ipm̄ mūt oleū
mūc acetum et terat̄ quātū sufficit et
deinde ad misceetur Vngtm̄ trifarmacū Aliud
Arguetū trifarmacū aliud ℞
litargiri triti sicut alcohol p̄t j
aceti vini albi p̄t j oley antiqui
p̄tes ij coquet̄ cū facilitate usq͡3 dū fiat
eis spissitudo et ad misceetur Vngētum
Argentū alfesicon Alfesceron
relatū ad alexandrū mundificans
cute et sanas scabiē sicā et as
peritatē cutis et impetiginē et flegm̄ gros
sum ℞ cerusē litargiri albi alfesiricon
aloes croci argenti vivi extincti an̄ p̄tes
equales oley de oleandro et aceti quātuz
sufficit et fiat sic vngentū de cerusa
Confectio Cōfectio Alfescere
alfescerie quod est meditamen
ɔpositū ad fistulā et cancrū ⁊ ma
lū mortuū et delet addicōne carnis putde
et sanat carnē sicā ℞ litargiri albi cal
cati an̄ p̄te j floris eris p̄te ʃ teratur
cū aceto vehemēter forti tēpore estivo fe
re p̄diē vnū semp̄ ante modicū addendo
acetū deinde ad misceet̄ ubi oportet
Confecto Vngentum Aliud
vngti sanatis vulnēa antiqua
difficilis ɔsolidacōnis et est exp̄
tū ℞ aloes boni mirre mude an̄ p̄tes eq
les deinde tere vehemēter cū succo absin
thij et succo plantagīs usq͡3 dū fiat sic
mel et ad misceet̄ cuz pano subtili aut
coto Cerotum dyatesseron
Ysopi Cerotuz dyatesseron descrip
cōne democriti valet ad mollifi
cacōnē omnis duricici et nodosita
tis que fiūt in mēbris et ad apostemata
dura et ad duriciē iuncturarū et dolorem
epatis splenis renis intistinis et vesice ℞
cere citrine terbentine an̄ ʒ xij oley yrini
ʒ iiij ysopi humide ʒ ij ʃ fiat cereis vngtm̄
Cerotum Cerotum stomaticum
stomaticū galieni emendans vicia
stomatica que fiūt ex frigiditate et spargas
et ɔfortans appetitum et digestcōnē cōfor
tans epar et sedans dol̄ eorūz ℞ ros ʒ xx
spice inde ʒ x tere subtile et accipe cere mū
de ʒ iiij oley ros lbr j ʃ dissoluat̄ in ygne
et lauet̄ lanacōibus plibus in aqua ros
deinde iterū dissoluat̄ et lauet̄ in vino
veteri et in succo citomorū et pauco ace
to deinde ad misceat̄ cū pulue rerū et
fiat cerotū et ad misceetur Cerotum
Cerotū dyapente cp̄ dyapente
lenit nodacōnē iuncturarū ⁊ du
riciem nnorū et valet ad spasmū
Acci cere citrine ʒ ij storacis liquide sigie ʒ
j⁹ p̄te triam terbentine ʒ j mucillaginis
glutini alinbat ʒ v oley yrini quātū suf
ficit et est exp̄tum et verax Cerotum
Cerotū alexandri Alexandri
optimū stomachū ɔfortat ⁊ mē
bra intrīcōnis et aufert duriciē
ipsorū boni et exp̄tuz ℞ Cimarū absinthij
olibani an̄ ʒ x aristolegie storacis calamite
an̄ ʒ xij spice ʒ iij cere ʒ iiij olei camomille
quātū sufficit olibanū et aristologia in vi
no sufficieti per diē et nocte infunde ab
sinthiū aut et spicā tere et cribra oleum
vero solue et cerā sup̄ ignē et cū eis re
liqua misce Cerotū aliud
Cerotum aliud fortissimū exp̄tum
ad dissoluendū articulorū duriciē
et diuturnas articlorū passiones
et nnorū p̄alisim et torturā et omēs egri
tudines ipsorū a frigiditate factas et sol
uit carū ɔstrictiōnes ℞ castor euforbey p̄i
p̄is longi et nigri an̄ ʒ j armomaci op
poponaci galbani an̄ ʒ j ʃ medulle ceru
ris vacce medulle crure an̄ ʒ ij terbētie
ʒ vj storacis liquid ʒ j adipis galline ana
tis et anseris et porci an̄ ʒ j ʃ cere lbr ʃ
olei veteris olei nardam nardini olei lau
rini olei yrini oley naptia d oley de camo
et de kerri an̄ ʒ viij oley balsami ʒ iiij vi
ni veteris quātuz sufficit ad infundenduz
medicinas sicas Et sunt qui addunt yso
pi humide ʒ iiij et est efficax Cerotū An
Cerotū andromaci dromaci
factū ex duodecim medicinis ɔferēs
ad frigiditatem nnorū ⁊ iuncturarū
auferens tumorē et dolores profundas et
apostemata maturāda maturat et dissol
uenda dissoluit ℞ storacis ʒ iiij masticis
ʒ xij folij spice an̄ ʒ iij ʃ euforbij ʒ iij cina
momi ʒ vj cere albe ʒ xx oley de been
ʒ viij oley balsami ʒ xv fiat cerotuz
ut diximus Dyaquilon

EMplastrum dyaquilon cuius iuua
mentum notum est ad apostemata dura
et ad duriciem splenis et epatis et
stomaci et ad scrophulas et ad omnem du
riciem ℞ fenugreci seminis lini radicum
altee de singulis mucillaginis an̄ pte. j.
litargiri triti ultima tritione stri an̄ pte
j. ß. olei antiqui clari ptes. iij. Modus
aut operationis eius talis est Accipe litargi
rum et oleum et diu in mortario lapideo cum
pistello ferreo conquassetur et elaboretur
in eorum conquassatione multum deinde bulli
ant sup igne cum facilitate semper et inde
sinenter agitando cum spatula usque dum co
aguletur litargirum tunc deponatur ab ig
ne et dimittatur paulatim infrigidari
post cuius mucillagines bulliat bulitione a
liqua deinde proice modicum mucillaginis
sup litargirum et oleum semper cum pistello con
quassendo usque dum decens eorum fiat p mix
tio tunc iterum coquatur sup igne usque dum spis
situdinem habeat Inquit hamech felici
tatur opus eius si pulueris yreos triti per
misceatur mirabilis est iuuamenti ad resol
uendum et ad maturandum fortiora Si aut
mucillagines melliloti et yrie semen eius
opo. co recepit erit sedatio eius fortior
Et sunt qui pro oleo com ponunt oleum yri
num et oleum de camomilla et erit in cunctis
nobilius Dyaquilon magnum

EMplastrum dyaquilon magnum exp
tum ad resoluendum et maturandum
omnem duriciem et inflationem
℞ litargiri mundi triti et cribellati ʒ. xij.
oleorum yrini camomille et aneti an̄ ʒ viij.
mucillaginis seminis lini mucillaginis fenugreci
mucillaginis ficuum pinguium mucillaginis pass
succi yreos succi squille ysopi humide gluti
nis albi an̄ ʒ. xij. ß. terbentine ʒ. iij.
resine pinee cere citrine an̄ ʒ. ij. conficiatur sic
diximus et est exptum Inquit filius
zacharie et acquirit ei indecoctione ut rece
dat a mollicie cere et accedat ad spissitudi
nem vnguentorum et liniatur in panno et sup
ponatur Dyaquilon paruum

DYaquilon paruum dissolues et ma
turans tumores a calitate factos
et apostemata calida ℞ litargiri
ʒ. vj. oleorum veteris clari lb. j. mucillaginis
psilij ʒ. iiij. mucillaginis musquiami ʒ. j.
ß. mucillaginis se. lini mucillaginis radicum
malue an̄ ʒ. ij. et eius operatio est sicut
opo. altius Emplastrum de granis lauri

EMplastrum de granis lauri confert ad do
lores a frigiditate et uentositate
factos et prope dolorem ueteris stomaci et ma
tricis renum vesice et aliorum uiscerum ℞ oli
bam mastice matici an̄ ʒ. j. granorum lauri
ʒ. ij. cipi costi an̄ ʒ. ß. mellis calidi quan
tum sufficit ad aggregandum et extendatur
in panno et calidum supponatur ubi oportet

EMplastrum Emplastrum Aliud
stomachum et epar confortans et
calefaciens ea ℞ ligni al. absin
thij. gummi arabici mastice cipi costi zinzib
an̄ ʒ. ß. calami aromatici olibani aloes
an̄ ʒ. iij. garioph. macis cinamomi spice nucis
muscate galliemuscate separatim an̄ ʒ. j. ß.
aggregentur cum reliqua aromatica et exten
de sup pannum et suffumigetur et sup lignum
aloes ponatur Emplastrum de gallia

EMplastrum de gallia conferens ad flux
um uentris et debilitatem stoma
ci et epatis et uiscerum cum signifi
cationibus frigiditatis sanum et exptum
℞ gallie muscate sequinati an̄ ʒ. j. ß. ramic
sumac acacie ypoquistidos laudani galla
rum non pforatarum calami aromatici ros. et
seminis eius sandal. al. et rub. mastic. xilo
aloes garioph. spice olibani costi mirre cipi ab
sinthij an̄ ʒ. ij. fiat eorum confectio bona deinde
accipe succi foliorum mente fol. lauri aque ros.
vini pontici an̄ ʒ. j. ß. et subinge in eis
calefactis tortullarum de seminibus ʒ. iij. dactilorum
siccorum numero xij. Dimittatur die ac nocte de
inde teratur et fiat sicut puluis et misceatur
tur cum reliqua aromatica ʒ. iiij. al. iij. gummi
assati ʒ. vij. et coquentur omnia lento igne
usque dum mellis spissitudinem habeat deinde
aggrega cum puluere recenti et tere diu in mor
tario usque dum fiat totum uiscosum deinde
lini ex eo sup laminam et suffumigetur xilo
aloes et epithimetur cum eo Aliud

EMplastrum aliud de gallia conferens
ad eadem que prius cum signifi
cationibus calitatis ℞ gallie
ramid ros. et semen eius pulpe sumach san
dal. alborum et rub. spodij sanguinis dra. kara
be balaustie ypoquistidos acacie corticum
mandragore an̄ ʒ. ij. camphore ʒ. ß. tere
et fac puluerem et accipe succi capilorum
uenerum ʒ. ij. vuarum agrestium ʒ. j. succi extre
mitatum mirte humide aceti an̄ ʒ. j. Infun
de in eis same ordei et granorum mirti tri
torum sicut alcohol an̄ ʒ. iiij. gummi arabici
assi ʒ. iij. et misceantur eis reliqua acetose
ʒ. ij. aut iij. et decoque in igne leni usque
dum habeat spissitudinem uiscosam deinde
aggrega omnia simul cum speciebus et lini ex
eo sup laminam et suffumigetur cum xilo aloe et

epithimet' cu eo et est sanu & expertum

Emplastru **Emplastrum**

relatum ad andromacu conferens
ad dolore iunctuar et genuu an
tiqui et sciatica et dolore splenis & tumo
res laterum et ydropisim. R. cepi aceti
in picis an. ʒ. xviij. cuiusque pigmenti rubei
et ceterum alius Jameni talis non extinc
te an. ʒ. xv. armomaci ʒ. ij. dissoluatur
cu eo olei lib. ij. puluerizanda pulueri
zent et agregata omnia simul secundum decente
modu operationis eius et mitte ubi oportet
et passum in lamina **Emplastrum Aliud**

Emplastru aliud Andromaci ul
cerans et cautirizans ubi opor
tet R. aque ardentis et est aq
saponis lib. iiij. gmoru [?] et fermenti
excoriati an. ʒ. vij. ponat' in vase vitre
ato et stingatur eius orificiu uehem
ter et dimittat per die et noctem dein
agitet' cu ligno et claudat' et sic fiat
omni die usquequo gumma dissoluta sint
et sit totu in mallagio deinde reseruetur
tum aut eo uti oportet recipiat de eo
in vacuitate corticis auellane aut aru
dis aut in cera parata et ponat' ubi op
facit enim cocturam sic cauterium et prope
dimissu in loco tribus horis aut plus
sicut oportet **Emplastrum sinapis inde :—**

Emplastrum synapis inde descriptio
ne democriti conferens ad neruorum
sciatica et podagra et dolori os
sium et arthetice et ... passiones et emi
graneae et oblivioni et litargie R. aceti fi
cum siccarum pinguium partem j. et in fun
de in aqua tepida die ac nocte deinde ex
prime fortiter ut nullus humor remaneat
deinde synapim trita cu aceto cu eis
misceas diligenter conterendo et sit sina
pis ps. j. Si aut uehementioris uirtutis
facere volueris ex sinapi p. ij. pone quod
aut apponet' loco dimittat' et auferat'
antequam vulneret et prope quod solu calefac
tione oportet Et quandoque dimittit' usque du
vulneret et prope quando profundaru ma
teriarum exclusionem quesieris in tali
bus. In defectu aut sinap ...
capite ponat' primo die in aceto et est ad
ydropisim et duricie et dolore splenis
efficax. Et quandoque addit' eis fimus colu
binus agrestium et radix enule & semen
nasturcij et gumma lam et confert ad egri
tudines frigidas viscerum et ydropi
sim et duricias splenis et similia Et est
expertum ab antiquis medicis

Emplastru **Emplastrum de fermento**

de fermento descriptione democriti
Jnquit democritus fermentu est
medicina medicinaru nobilium. et illud quod
est ex eo utilius et melius est cu melle dis
separato et sint partes eorum equales ex sexta
pars ceteru exemsito quercino et octaua pars
armomaci dissoluti in aqua frigida aut
lacte arboris mori et modicu fecis olei a
tiqui. et est emplastrum efficax ad extrahen
dum spinas et surculos et ossa cranei in
fixa etiam si profunda sint R. fermenti pte. j.
succi mente succi absinthij an. p. s. aceti
vini aut succi uuaru agrestium aut succi
extremitatum vitium aut succi citoniorum
p. j. quarta mac. garo. lingua [?] spice foliorum
rosarum absinthij succi an. ʒ. viij. p. j. & misce
antea omnia et decoquent' ad ignem et em
plastret' ex eis stomachus et epar Et con
fert iuuamentu manifestu ad debilitate
eoru Et adhuc eius acetosi p. j. succi endi
uie aut solatri aceti aut succi uuarum
agrestium aut extremitatum vite an. pte. s.
farine ordei an. ʒ. iij. pte. j. ... sandal'
foliorum rosarum spodij. ... aut bdellium
cu farina ordei misceatur extrahat spinas
... aut ... p. ... j. ...
ti portul' mucillaginis psilij quantu suffi
cit ad agregandum ea fiat ex eis emplastrum
et ponat' sup epar et uisica in quibus
accidit uehemens inflatio et in ventur
in eo mirabile / Preter hoc aut R. fer
menti mell' olei lactis mulieris vitell' oui om
niu an. ptes equales fiat ex eis emplastrum
maturat rumpit et delet apostemata Si
aut fortius facere volueris ... cu eis
galbanum ... p. s. aut plus aut minus
Et si adhuc fortius facere volueris emplastrum
adde eis baurach ... p. j. stercoris co
lumbini gallinacei an. pte. j. aut plus aut
minus Si cu aceto et sale fermentu coquis
epati et splenem in multis necessariu inue
nies Nam si armomaci et bdelly et fimi
um pinguium sumas an. et medietatem
ptis fermenti addis et proprie dissoluta
in aceto foliorum rute fructus thamarisci
et baurach an. quarta pte. j. & misceris
hec omnia fortiter contundens est mirabilis
eius effectus ad grossitiem splenis si aut
siccatu est opus in visceribus contenta sup
flua fermento sulphure sale et cinere vi
tium commixtis addes. Si aut acrius eufor
bium adde. Jnquit democritus In multis
ad huc laudauere antiqui experiencia
eius **Emplastrum :—**

Emplastrum filij zacharie qui lenit duricie et nodositate iunctuarum et lenit pectus et abilitat manus in eo et pulmone difficilis expulsionis R. Cere citrine ʒ iij medulle cruris vacce adipis galline mucillaginis seminis lini an ʒ iij. altee mucillaginis fenugreci olei de lino quantum sufficit. Si aut forcius facere volueris adde mucillaginis altee mucillaginis fenugreci partes conuenientes pro oleo de lino ponatur oleum keyri vel utrumque. Et si adhuc forcius facere volueris ysopi humide et glutinis danacan quantum de una mucillagine et mirabilis effectus eius ad ea que diximus **Emplastrum dyafinicon**

Emplastrum dyafinicon confortatiuum stomaci et epatis mirabile in quibus accidit uehemens debilitas et uiscerum quibus accidit lubricitas et mollificacio et confert ad fluxum epaticum fiat cerotum ex cere ʒ ij. oley nardini oley ros an ʒ iiij. Deinde R dactilorum siccorum xl numero tortellarum de sem ʒ v deinde infunde biduo in vino odorifero et accipe carnium citoniorum decoctorum in vino ʒ viij. et tere cum dactil contricione ultima et misceantur ceroto et conducantur in mortario deinde agregentur deinde proice sup ea mastice olibani absinthij romani spice an ʒ ij ß ligni aloes macis mirre aloes spice acacie gallie ramic calami aromatici an ʒ j laudani ʒ ij et iterum conteratur donec misceatur deinde lini sup laminam ex eo deinde suffumiga cum xiloaloe et pone sup stomachum et epar et uiscera. Et de meliori operacione est ut mastix et laudanum cum cera et oleis misceatur et sic cum ceteris emplastrum fiat **Emplastrum dyafinicon**

Emplastrum dyafinicon de scripcione alexandri membra intericionis confortans et valet ad fluxum uentris et vomitum collicam passionem et dissinteriam et fluxum epaticum et maliciam complexionis et stomacum recipientem superfluitatem a membris aliis R dactil viridiorum maturacionum sine ossibus ʒ v. tortellarum de sem ʒ j citoniorum et propter carnium eorum decoctorum in vino stiptico ʒ j ß storacis mastice laudani an ʒ iiij acacie sucii agreste florum vuarum agrestium ros sandal marchasite ramich mirre xiloaloes an ʒ iiij. cere ʒ iiij. olei ros ʒ xv. vini pontici quantum sufficit ad infundendum infundenda confice sicut te scire fecimus lini sicut diximus sup lamina et suffumiga cum xiloaloe et superpone **Emplastrum Alexandrinum**

Emplastrum alexandrinum de scripcione alexandri conferens ad omnem duriciem et apostemacionem stomaci et uiscerum et ydropisim cum incipit fieri et grossas uentositates et humorem crudum et grossum R spice allij mundatarum ʒ iij. ß storacis aloes boni bdellij an ʒ iij terbentine ʒ iiij. azungie porcine recentis adipis anseris an ʒ v. mastice olibani an ʒ j. ß euforbij ʒ j croci ʒ ß. cere citrine ʒ xij. oley nardini et vini odoriferi quantum sufficit **Emplastrum**

Emplastrum relatum ad exasisticatum valens ad frigiditatem stomaci et uiscerum et humorem frigidum in eis et uentositates grossas et ydropisim et tensionem laterum et dolores omnes interiorum ex predictis causis et maxime stomaci et epatis et duricie in eis et apostemata R cere citrine ʒ j. terbentine ʒ vj assungie porcine recentis adipis anseris medulle cruris vacce an ʒ iiij. bdelij mirre olibani storace oppopo aloes mastice an ʒ j ß armoniaci ʒ iiij. colofonie ʒ vij. aluns ʒ j spice ʒ vj. folij calami aromatica granorum lauri euforbij an ʒ vij. oli balsami lib. j oley nardini et vini odoriferi quantum sufficit **Euribasij Emplastrum**

Emplastrum euribasij conferens ad apostemata dura et scrofulas et durities splenis et epatis R litargiri ʒ iiij cere ʒ viij. resine ʒ v. armoniaci ʒ iij storacis ʒ ij. aristologie ʒ j ß aloes ʒ j thuris masculi cuscute galbani an ʒ xiij. olei antiqui aceti squillitici quantum sufficit confice sicut diximus **Aliud Emplastrum**

Emplastrum aliud euribasij conferens sicut supius R armoniaci ʒ ij. dimitte in aceto squillitico diebus duobus deinde tere in mortario donec fiat sicut pultes deinde tere ipsum cum ceroto facto ex cere citrine ʒ ij. oli camomille et yrini an ʒ iiij. croci ʒ v. confice contundendo donec fiat pingue. Inquit eurabasius extende ex eo suppanni caldum suppone sup spinam et confert rigori febris. sed pro aceto squillitico fiat permutaco ad sucum apij et est expertum

Emplastrum **Emplastrum de melliloto**

Emplastrum de melliloto mollificans omnem duriciem que est in stomaco epate et splene et omnia uiscera R melliloti ʒ vj florum camomille fenugreci granorum

lauri radicum altee absinthii an ʒ iii spi
te cassie an ʒ ii ß. sansuci ʒ iii armoni
aci ʒ x storacis bdellii an ʒ v terbentine
ʒ i ß ficuum pinguium numero xii sepi capri
resine an ʒ ii ß cere ʒ vi olei sansucini
et olei de spica quantum sufficiat ad infun
dendum infusionem indigenti misceat et co
ficiat et epithimetur cum eo

Mixtura ad vulnera sananda
℞ gariofilate radicum artha
nesie pimpinelle camine pen
taphilon herbe viol' herbe nervi taulis
ruber canab omnium an m. i. rubee tinctor'
quantum de omnibus hec omnia bulliat in vi
no usque ad medium postea cola et colature
adde terciam partem mellis et cum eo bulliant
deinde cola et usui serva **Unguentum**

Ungentum palmeum **palmeum**
valens ad vulnera ubi est sang
uis et apostemata pestilencia
lia et exituras et ad ruscone et expres
sione et attricionem ℞ olei veteris lib. iii
assungie veteris depurate a sale lib. ii
litargiri lib. iii vitrioli ʒ iiii conficiatur
sic Oleum et assungia mittantur in stagna
to super ignem et liquefiat deinde addatur
litargirum et vitriolum et ducatur continue
cum tribus ramis palme et accipe viri
ramum palmarum minutatim incisum
et intro mittatur et tam diu bulliat super
ignem lentum factum de lignis siccis donec
infletur et redeat ad suum statum et in
spissetur et densitatem habeat **Unguentum**

Ungentum palme ℞ **palme**
litargiri aurei lib. iii pingue
dinis porcine non minus salse
lib. iii vitrioli viridis ʒ iiii tenerrima
rum palme ad libitum semper agitentur
cum spatula palme et loco tenerrimarum
palme pot poni radix canne :

Ungentum exceptum **Unguentum**
ad scabiem ℞ assungie ʒ v
olei laurini argenti vivi cere
munde thuris albi et pulverizati an ʒ ii
sal' com. ʒ viii succi plantaginis et fumterre
ad libitum sic conficie Cera et assungia
nova expurgata a tela sua et oleum
laurinum mitte in stagnato cum succis
et pone ad ignem et bulliat donec liques
cant et adde pulverem sal' com. oliba
ni et mastice in supradicta quantitate et bu
liat usque ad perfectam decoctionem et postea
depone ab igne et adiunge argentum vivum
tum saliva extinctum et cum pauco
de predicto oleo et misce bene cum spatula

et unge palmam manus in sero et frica
fortiter usque ad octo dies **Ultima dis**
tinctio totius huius aggregacionis est
tractatus de oleis qua expleta parti
cularium medicinarum summam aggrediemur
si deus voluerit Est enim multiplex oleorum
operacio Alie enim sunt que per expressio
nem fiunt Alie vero que per impressionem
sic quando aliquid materiale suscipit
velut quod in alio est secundum speciem eius Alia
quoque fiunt per resolucionem quando vir
tute caloris disgregantur et con
stant que plerigena sunt in con
treto occulta et hoc maxime alchi
mistarum est · Et modus de hiis
experiemur que possumus tu autem
adherere alchimistis et agitare
tum illis · Primo autem de natu
ris oleorum et operacione in modis
quibus per expressionem fiunt Agimus
De hinc de aliis si deus voluerit
Rubrica de Amigdal' dulcibus

Oleum de amigdal' dulcibus
asperitates gutturis lenit et
pulmonis et pectoris omnium interiorum
et omnes durities et siccitates
membrorum lenit et confert ethice et impingu
at et augmentat sperma et in rectum
confert ardori vulve et vesice ℞ amigdal'
mundatarum ab utroque cortice quantitatem
quam volueris et tere contricione ultima et
fac pastones ex eis et dimitte in loco calido [terre et]
per spacium quinque horarum deinde iterum pone
in zaranari et stringatur et exprimatur et ema
nabit oleum Si autem in vase duplici per
hore spacium coxeris deinde expressis in zai
naris emanabit habundancius At si
amigdal' tritis sacellos impleveris et sub
cinere calido aut arena calida inter papi
los sepelieris et postea expresseris habunda
bit oleum / Modus alius operacionis eius
est malaxentur intima sic pasta et donec
malaxantur infundatur desuper aqua calida
parum et stet pila declivius ubi emanat oleum
dum sic expresseris zacaliat planta inferior
sit habens concavitatem et emulctorium ex parte
decliviori et in inferiori plante sit globus
unus foramen capacitatis concavitatis ubi sigil
let omni hora ambitu vacuum hec est ergo mo
dus forme eius **Oleum d'amigdal' amaris**

Oleum de amigdal' amaris est aperitivum
opilacionum carminativum ventositatum
et resolutivum et confert dolori auri
um et surditati et sibilo et lenit asperi
tates et delet pannum faciei et confert doloribus

uictuaru neruoru et duricie cor(um) lenit Et mo
dus operationis eius est sicut dixi(mus) de oleo
amigdal(arum) dulciu(m) **Oleum de Nucibus**

Oleu(m) de nucibus est resolutiuu(m) grossa
ru(m) uentositatu(m) et confert tumoribus
et contractionibus neruoru(m) et punctur(is)
eoru(m) et prope cu(m) calce lota et confert sca
biei Et modus operationis eius est sic dixi(mus)

Oleum de auellanis **Oleu(m) d(e) auella(nis)**
confert dolori artetico et dolori iun(c)t(urarum)
neruoru(m) Et eius modus est sicut
diximus **Oleu(m) de Crisomilis**

Oleu(m) de Crisomilis sedat dolore(m) an(i)
et emorroydaru(m) et resoluit tumores
in eis et tumores vulneru(m) et impe
dimentu(m) lingue et dolorem auris et mod(us)
operationis eius est sic diximus **Oleu(m) de psi(tacis)**

Oleu(m) de psitacis opillationes aperit (cit(o))
et confert dolori auris et occidit v(er)
mes in eis et linit(ur) sume calidu(m)
et necat v(er)mes vulneru(m) et confert dolori
ani et emorroydaru(m) et tumoribus eoru(m) Et
modus operationis eius est sic diximus

Oleu(m) debehen **Oleu(m) de been**
in cidit et abstergit mundificat et
aperit opillationes et in iectu(m) p(er) au
res confert surditati et sibillo et doloribus eo
ru(m) et resoluit scrophulas et in iectu(m) sil(icet)
et linit(ur) sup(er) apostemata dura et splene(m)
et epar et confert spasmo et egritudinibus
neruor(um) frigidis et confert morphee et fedita
ti cutis et uestigiis ulceru(m) et lentiginibus
et confert doloribus iuctuar(um) et modus o
perationis eius est sic dixi(mus) oleu(m) de amigdal(is)

Oleum de kerua **Oleu(m) de kerua**
grossas uentositates resoluit et
carminat fleu(ma) grossu(m) uiscosu(m) atte
nuat et confert doloribus sto(maci) et dolori coli
co et ylion cu(m) uirtute et confert ydropisi iniec
tum aut bibitu(m) aut clisterizatu(m) Et eius o
peratio est sic diximus **Oleu(m) de cartamo**

Oleu(m) de Cartamo confert ycterice et
opillationi et dolori stomaci et do
lori colon et confert iuuamentu(m)
manifestum opillationi pectoris et pulmonis
et mundificat ea et clarificat vocem et mo
dus operationis est sicut dixi(mus) **Oleu(m) de nu(ce)**

Oleum de nuce indica **ce indica**
confert dolori neruoru(m) et lenit pectus
et pulmone(m) et clarificat vocem et
eius modus operationis est sic dixi(mus) in pring(uedine)
nat et addit in sp(er)mate **Oleu(m) de cerasis**

Oleu(m) de Cerasis articulor(um) confert do
loribus cu(m) uirtute et mundificat et
abstergit feditate(m) cutis et delet pa

nnu(m) et lentigines et iuuat ad expulsio
nem lapidis qui est in renibus et uesica
et eius operatio est sic diximus **Oleu(m) almacha**

Oleu(m) almachabel forcius **bel :—**
est in omni re q(uam) oleu(m) de cerasis et
eius operatio est sic diximus **Oleu(m) de gra**
Oleum **nis citri et citrangulor(um)**

de granis citri et citrangulorum con
fert dolori arthetico et sup(er) uenienti
bus tumoribus et sunt lelengi et expellunt
lapide(m) reni(um) et u(e)l uesice Et eius operatio
est sic diximus **Oleu(m) de fisticis et pineis**

Oleum de fisticis et pineis imping
nat epar et confert dolori eius sto
macho nocet et confert dolori renu(m)
potent(ie) et auget sp(er)ma Et eius operatio
est sic diximus **Oleu(m) laurinum**

Oleu(m) laurinu(m) confert dolori epatis et
emigranee frigide et dolori neruoru(m)
et iuctuaru(m) et confert neruos lesos
a frigiditate et confert stomaco et dolori co
lico et reni(um) et matrice et dolori epatis et sple
nis et uisceru(m) Et eius modus compositionis
est Accipe ex granis lauri maturis qui
bus accidit completio et maturatio quatita
tem qua(m) vis et du(m) ad huc sunt recencia
tere in pila et fac bulire in aqua in calda
rio deinde exprime in zachali plano uehe
menter et sicario et collige oleu(m) quod sup(er)
natat aque deinde iter(um) exprime grana tota
ta in zachali habenti vasculu(m) et in funde
aquaz calida(m) et collige oleu(m) et repone
et utere ubi oportet **Oleu(m) d(e) granis viridib(us)**

Oleum de granis viridibus et est al
botin conferens sigillationi vulner(um)
et est materia emplastroru(m) multor(um)
et confert spasmo et thetano et duriciei ner
uoru(m) Et modus compositionis eius est sicut
olei de granis lauri **Oleu(m) de stinco**

Oleum de stincto de stinco sto(macum) et
membra neruosa confortat et iuctu
ras laxas et carnes robustas red
dit Et eius operatio est sic olei laurini
et sicut olei de oliuis **Oleu(m) d(e) balsamo**

Oleu(m) de balsamo fit ex planta lon
gitudinis cubiti aut duoru(m) aut
plus similis rute agresti et cortici
eius et accidit scalpellatio aut scarifica
tio ex parte ortus solis fluit sicut lacrime
pinguedinis et est deuelassen i(d est) pinguedo
balsami et quidam accipiunt palmites plan
te in principio ueris et terunt in pila et co
quunt(ur) in aqua et exprimunt(ur) in zachali et
uocat(ur) oleum balsami Et quidam terunt(ur) pal
mites et fundit(ur) sup(er) eos oleu(m) antiquu(m)

et ponit in sole xl. diebus deinde coquit in duplici vase et iterum ponat in eo alii palmites et sic 2° et 3° deinde colet et reponatur Oleum de granis zizanii

Oleum de granis sisami impinguat et addit in formate et lenit duricies et asperitates et clarificat vocem et lenit gutturem et est materia multorum oleorum Et modus compositionis eius est sicut olei amigdalarum preter quod oportet ut grana sisami prius excorticetur Et hic est modus excorticationis eius. mundetur sisamus ab immundicijs et irroretur usque dum madefiat deinde expandatur ut exiccetur post illud assatur assatione modica et ponatur in sacculo parum asperi et fricet multum usque quo excorticetur deinde mundetur a corticibus et molatur in mola et fiat alrachime et de cetero trahatur oleum sicut de amigdalis Et quinque trahitur oleum principale excorticetur Et eius operatio est ut assetur zizamus primo deinde molatur et fiat alrachime et trahatur oleum sicut diximus Oleum de semine

Oleum de semine lini confert lini ad spasmum et lenit duricies nervorum et iuncturarum et egritudinibus ani est medicina magna et egritudinibus emorroydarum et ragadie et doloribus pulsatiuis Et modus compositionis eius est sic olei sisami preter quod non oportet ut excorticetur semina lini. Oleum de granis papaveris

Oleum de granis papaveris confert febribus et sefati et lenit pectus et multe asperitatis et impinguat Et modus operationis eius est sicut olei de semine lini Oleum de semine lactuce

Oleum de semine lactuce valet sic oleum de papavere Et eius operatio est sicut illius Oleum de semine

Oleum de semine cucumeris citrulli melonis cucurbitarum et de semine citrulli et melonis conferunt febribus inflamacionis et omni inflamacioni et ardori urine Et sunt efficacia Et modus compositionis est sic dixi de sisamo excorticato sive separati sive coniunctim facere volueris

Ex multis autem seminibus olea fieri possunt et habent virtutes eorum de quibus sermonem non extendimus et ex multis nucleis fructuum siti et exemplis fructibus quorum operatio est silis eorum que diximus

Fiunt autem olea per impressionem sicut imprimit forma sigilli in tabuli suscipe illa et propter quando

aliquid stans sicut materia ponit in necessitate facti abile ut recipiat virtutem quam res alia sortita est a specie sua Et modi oleorum huius compositionis diversi sunt et nos habemus diversitatum modos multos tradenus

Oleum rosatum Oleum rosatum

Oleum completum est confortatiuum et resolutiuum conveniementer et sedatiuum dolorum et lenitiuum Rude vero est extinctiuum inflamacionis et confortatiuum aggregatiuum inspissatiuum et prohibitiuum cursum quod potentissimum est potatum ad dissinteriam et ad fluxum materierum per corpus Et differt completum a rudi quoniam completi materia est ex oliuis complectis et folijs rosarum completarum. Rude autem materia est ex oliuis quibus non dum accidit complecio et maturacio et ex folijs rosarum que non dum resignauit nodos suos Et modus operationis eius est ut accipiatur oleum de oliuis aut oleum sisaminum recens et lauetur cum aqua fontium lauacionibus pluribus deinde accipe folia rosarum recencium consisarum quantitatem sufficientem et sepelias in oleo quod modo lavasti et reconde in vase vitreo et obtura orificium eius et exponas soli per dies septem. deinde coque in vase duplici per horas tres deinde fac permutacionem foliorum rosarum et utere alijs recentibus et dimitte per alios vij dies deinde excerce coctionem in eo ut prius fecisti et fac denuo permutacionem foliorum rosarum Et proice super illud aque infusionis rosarum quod tradimus in capitulo de syrupis sicut quantitas olei et stringe orificium vasis et dimitte in sole per dies xl. deinde cola et iterum expone soli et dimitte tempore extensio Modus operationis eius alius acquirit ex hoc quod dissoluitur Accipe succi rosarum et aque infusionis rosarum partes pondere cum parte una olei loti et parati sic diximus de operatione eius et permixtione foliorum rosarum et expone in sole. Post illud quod diximus et eandem per mutacionem succi et aque infusionis earum recondit in vase et exponatur soli per xl. dies Tercius modus operationis eius est Accipe amigdalarum dulcium et purgatarum quantitatem quam volueris et tere in pila contricione ultima. deinde quantitatem earum cum folijs rosarum tritis iterum tere cum eis et fac pastones et dimitte in loco calido per diem unum deinde tere et malaxa in pila malaxacione ultima sine intermissione et fundatur super illud aque infusionis rosarum parum calide et indesinenter malaxa et manabit oleum vel tamen vero malaxa et exprime in zacharali cum autem expresseris totum pone in vase vitreo et stringe orificium eius et expone soli et ut ubi

oportet // Modus operacionis eius quartus
est sicut diximus de operacione eius cum amigdal'
hic nunc dicendum est debet fieri cum sisamo ex
corticato sed amygdale sunt melior materia
ad oleum rosarum rude et sisami ad oleum completum

Oleum Camomillinum

Oleum camomillinum est benedictum expertorum medica
mentorum · est enim resolutivum comprimens
eius sedativum doloris et est in eo prohibitivum car
sum maturorum propter stipticitatem eius modicam et
confortat nervosa omnia / Et modus operacionis
eius est sicut olei rosarum preter quod oportet ut fiat
ex oleo de olivis completo aut oleo sisamino
cum modis composicionum quas diximus

Oleum violatum

Oleum violatum inflamacionibus sedat ubicumque sint et lenit
asperitates pectoris et pulmonis
et sedat apostemata calida et pleuresim ·
Et modus operacionis eius est sicut olei rosarum ex
cepto quod debet fieri cum oleo amygdalino cum
aliis modis composicionum quas diximus

Oleum Anetinum

Oleum anetinum sedativum
doloris resolutivum et sudoris provoca
tivum quae confert rigori febrium in
unctum in spina et membris nervosis et provocat
sompnum et confert dolori capitis Et resolvit
apostemata et duricies Et modus operacionis
eius est sicut olei camomillini

Oleum de lilio :-

Oleum de lilio confert dolori
pectoris et est sedativum doloris qui fit
a frigiditate et confert dolori matricis
et frigiditati eius et calefacit renes et ve
sicam et confert colice Et modus operacionis
eius est sicut olei camomilli preter quod oportet
ut citrinitas earum abiciatur tota / Et secundus
modus operacionis eius est Accipe ex fol' lili
orum ℥ viij · mastice calami aromatici costi car
pobalsami ana ℥ j · grana Cinamomi eleri ana ℥ ·
℥ aceti ℥ iiij · omnia preter folia liliorum infun
dantur die ac nocte · postea bulliat ebulli
cione una aut duabus · deinde proice olei
sisami aut olei de olivis completis super ea lib.
ij · et pone in vase vitreo cum foliis liliorum
et pone in sole per dies xl · deinde cola et ad
ministra Oleum aut de lilio quod fit de liliis
yreos est magis resolutivum calefactivum pe
netrativum factum · aut ex liliis notis est ma
gis sedativum lenitivum et maturativum

Oleum yrinum

Oleum yrinum
est abstersivum resolutivum et matura
tivum et sedativum dolorum frigidorum
et subtiliativum et maturativum materiarum matierarum
que sunt in pectore et pulmone · et confert dolo
ribus epatis et splenis et calefacit ea et
confert dolori et frigiditati matricis innamentum

manifestum et confert spasmo et distillacionum
in aure confert dolori eius et fetori narium
Et modus operacionis eius est Accipe radi
cum eius quantitatem quam volueris florum
eius duplum et aque decoctionis radicum
eius quantum sufficit infunde super ea oleum
sisaminum · aut oleum de olivis maturis quan
tum oportet et decoque in duplici vase
deinde permuta radices et folia liliorum et
fac sicut diximus de oleo rosarum

Oleum sambucinum

Oleum sambucinum lenit et
mollificat cutim et confert doloribus
nervorum et confortat eos Et modus ope
racionis eius est sicut olei camomillini

Oleum de lactucis

Oleum de
lactucis confert sicut oleum de papa
vere et fit sicut illud

Oleum de melliloto

Oleum de melliloto confert sicut oleum
de Camomilla et fit sicut illud

Oleum de papavere

Oleum de papavere
sedat dolores calidos et facit sompnum
et modus operacionis eius est sicut olei viol'

Oleum de Cucurbita

Oleum de
cucurbita confert sicut oleum de nenufare
et fit sicut illud preter quod fit ex succo rasure
cucurbite et floribus eius et oleo

Oleum de Citoniis

Oleum de citoniis
stomachum et membra nutricionis
confortat et nervis quibus accidit
laxitas et prohibet multitudinem sudoris Et
modus operacionis eius est Accipe carn
em citoniorum tritorum cum corticibus suis qui
bus accidit media maturacio et succi eorum
ana partes equales olei ex olivis incompletis ·
quantum sufficiat pone in vase mundo vitreo
per dies xv · ad solem deinde coque in dupli
ci vase per horas · iiij · post illud fiat permu
tacio citoniorum et succi eorum et fiat sicut
diximus bis vel ter · deinde cola et serva

Oleum mirtinum

Oleum mirtinum
stomachum et cor confortat et nervos
Et modus operacionis eius est sicut olei de
citoniis

Oleum de pomis Jabrole ·

Oleum de pomis Jabrole et sunt
poma mandragore et confert infla
macionibus omnibus et facit sop
num Et modus operacionis eius est Accipe
expressionis eorum completorum et olei sisamini
ana partes equales et coque in vase duplici
usque ad succi consumpcionem · deinde cola et
repone in vase cum expressione eiusdem et
sit quarta pars et utere

Oleum de Enula

Oleum de Enula est calefactivum reso
lutivum et confert rigori febris et ad
egritudines frigidas nervorum

et matricis et vesice et resolvit morbos
ventositatum et colicam ventosam ¶ Et modus
eius operacionis est Accipe radicum enule c-
tuse et succi radicum eius et oleum sisami
ana partes equales vini odoriferi partem .s. fiat
sicut diximus in oleo mirtino ¶ Alius mo
dus operacionis eius est adde pro unaquaque
predictorum foliorum lauri cordumeni spice
nardi calami aromatici ana vi. partem .i. co-
que sicut diximus Oleum de Cinamomo

Oleum de Cinamomo confert sicut oleum
de enula et opus eius est sicut il-
lius Oleum de savina :—

Oleum de savina confert sicut oleum
de enula et fit similiter Oleum
Oleum de Ruta renes de Rutha
et vesicam et matricem calefacit et
confert doloribus eorum et dolori laterum et mo
dus operacionis eius est sicut olei mirtini

Oleum Oleum nardinum
nardinum est oleum benedictum
multorum iuvamentorum et proprie
ad omnes egritudines ventositatis et frigi
ditatis et proprie nervorum stomaci et epa
tis splenis renum et vesice et matricis
et confert dolori aurium ventoso et dolori
capitis et emigranee secundum omnem modum ad
ministracionis eius ¶ Confectio eius pur-
gat et colorem corporis efficit bonum et
odorem ¶ Et modus composicionis eius est
Recipe spice romane ℥ iiii. vini et aque ana
℥ ii .s. olei sisami ℥ .s. decoquatur in vase
duplici lento igne et durat horas iiii^or
et frequenter moveatur omni hora ¶ Secun
dus modus operacionis eius est Recipe spice
inde ℥ iii. olei sansuci ℥ ii. xilobalsa-
mi enule folii indi calami aromatici foliorum
lauri squinanti cipi cordumeni ana ʒ i .s.
proiciatur super ea postquam fuerint bene
contrita vini et aque fontis quantum suffi
cit olei zizami libras vi. deinde fiat sicut primo
et coquatur horis vi. ¶ Tercius modus
composicionis eius est Accipe spice inde ℥ iiii
storacis gariofili ana ℥ iii. nucis muscate
℥ v. olei balsami libras iiii. fac sicut illud
et coquitur horis quinque Oleum masticinum

Oleum masticinum confortat nervos et iuncturas et lenit a-
postema dura et sedat dolorem
Recipe mastice ℥ iii. olei sisami sextarium i. coque
in vase duplici ¶ Secundus modus compo
sicionis est Accipe olei rosarum ℥ xii. mastice
℥ iii. vini boni ℥ viii. decoque sicut pri-
mum ad vini consumpcionem Oleum
de storace confert doloribus i-

Oleum de storace confert doloribus iunc
turarum et nervorum a frigiditate
et matricis et renum et vesice cale
facit enim ea et lacertos ¶ Accipe olei sisa
mini ℥ xii. storacis ℥ iii. fac sicut oleum masti
cinum. Deinde coletur et administretur

Oleum costinum Oleum costinum
nervos et lacertos calefacit et aperit
opillaciones eorum et confortat omnia
nervosa et confert stomaco et epati et confor
tat capillos et prohibet canicie et facit co-
lorem et odorem corporis bonum ¶ Modus com-
posicionis eius est Accipe costi amari ℥ ii. cas-
sie ℥ i. extremitatum sansuci ℥ viii vini odo
riferi quantum sufficiat ad infundendum nocti
bus duabus olei sizami libras ii. coquatur sicut
nardinum horis vi. Oleum de Alkana

Oleum de alkana confortat membra ner
vosa et capillos prohibet a canicie
Accipe florum Alcane ℥ iiii. olei anti
qui ℥ x. fiat oleum sicut rosarum In defectu autem
florum fiat cum foliis et iteretur coctio eius
cum modico vino Oleum de sansuco

Oleum de sansuco confert dolori capitis
et confortat stomachum et fit sicut
oleum de mirto et confortat et ca
lefacit nervos Oleum de mezereon

Oleum de mezereon confert ydropisi
et ulceribus fraudulentis et abster
git feditatem cutis ¶ Et modus
composicionis eius est Accipe florum mezereon
℥ iiii. et proice super ea aque dulcis et lactis
recentis ℥ vi. olei sisami ℥ viii. coquatur
usque ad lactis et olei consumpcionem deinde co-
letur et reponatur Oleum de alhasce

Oleum de alhasce et est oleum ..—
et confert doloribus renum et vesice et
yliorum et difficultati urine et pro
prie in iectum per foramen virge aut facto ex
eo clistere ¶ Et modus composicionis eius est
Accipe alsce ℥ iiii. zinziberis ℥ i .s. funde super
eo in vase vitreo succi extremitatum alhasce
℥ iiii. olei sisami ℥ xiiii. aque dulcis quantum
sufficit et coque usque ad aque consumpcionem
¶ Modus alius operacionis eius Accipe q bi-
bitur et inungitur super loca dolencia et fit
ex eo clistere et confert doloribus iuncturarum
et confortat eas et confert doloribus renum
vesice et dorsi et dolori yliorum et colorem
efficit bonum et augmentat desiderium coeundi
Dosis eius est ℥ i. cum rob aut vino aut a-
qua mellis Accipe olei sisami et succi alhas-
ce et lactis vaccini recentis ana libras ii al-
pemdiarum ℥ v. zinziberis al. ʒ xii. decoquatur
usque ad lactis consumpcionem

Oleum de Cucumere azinino

Oleum de Cucumere azinino confert cum virtute doloribus iunctuarum et fit ex eo caput purgium ad dolorem capitis et emigranea et epilepsia et valet ad narium fetorem et distillatur in aures propter scrophulas et confert surditati et delet pannum et vestigia nigra Et modus compositionis eius est Accipe succi cucumerum conpletarum oli sisami ana partes equales coque usque ad succi consumpcionem Modus etiam alius est acci succi et radicis eius contritarum ana lb. j. oley sisami lb. v. coquatur sic dictum est et ad misceetur

Oleum de pomis citragli

Oleum de pomis citraguli confert doloribus iunctuarum et allengi Et modus compositionis eius est Acci poma citraguli sunt prope antiqua numero xij. et pone ea integra in vase figuli vitreato et funde super ea oley de olivis aut oley sisami ℥ xxvj. aut plus secundum magnitudinem aut paucitatem citrangulorum et aque fontium et aque marine ana lb. j. coquetur usque ad consupcionem aque deinde funde super ipsum aque dulcis clare lb. j. ß. et pone super ea pemdiarum ℥ viij. decoque usque ad aque consupcionem et admisceetur in cibis et potibus et pulmentis de farina Dosis eius ab ℥ j. usque ad iij.

Oleum de Croco

Oleum de Croco confert egritudinibus nervorum et confortat eos et lenit duriciem eorum et confert spasmo et doloribus matrice et colorem efficit bonum Et modus compositionis eius est Recipe croci ℥ j. mirre pure ℥ iiij. cardumei ℥ x. calami aromatici ℥ viij. infundatur medicine in aceto diebus quinque preter cardumenum diebus vj. deinde fundatur super ea oley lb. j. ß. et decoquatur lento igne usque ad aceti consumpcionem et sunt qui ponunt vinum loco aceti

Oleum de pipe[ribus]

Oleum de piperibus expertum ribus ad egritudines nervorum frigidas sicut est paralisis spasmus et tortura tremor et mollificacio et confert ad epilepsiam et veram sciaticam et dolores iunctuarum et dorsi et colicam et aperit oppillaciones et confert matrici iuvamentum manifestum et calefacit eam et confert humiditati eius et confert dolori ani a frigiditate et dolori renum et vesice et frangit lapidem Accipe trium piperum ana ℥ iij. kebul bellic. emblic. et yndorum ana ℥ v. radice apij fen. ana ℥ iij. ß. sapi oppoponacis musquiai albi ana ℥ ij. ß. turbit albi boni ℥ xij. zinzib. ℥ iij. cant. recentis hasce humide foliorum rute humide de singulis quantum manu capi potest decoquetur omnia post contricionem eorum cum aque lb. xxiiij. usque ad terciam partem deinde colet et proiciantur super ea olei de kerua emine ij. et coquatur usque ad consupcionem aque Et ex hominibus sunt qui addunt in eo yreos ℥ vj. cassie ℥ ij. amisi cardumeni ana ℥ j. ß. calami aromatici ℥ ij. ß. spice inde ℥ j. expressionis alhaste sextaria tres et administret ubi oportet et sunt qui loco olei ponunt oleum yrinum aut oleum de keyri aut oleum de amigdalis amaris aut ex omnibus partes convenientes

Oleum de euforbio

Oleum de euforbio est medicina solempnis ad egritudines frigidas et dolori earum et dolori iunctuarum et splenis et epatis et fit cauterium ex eo ad zodam et emigranea et litargia Recipe euforbij ℥ ß. oley de keyri ℥ v. vini odoriferi tantudem coque usque ad vini consupcionem et utere Alius modus compositionis eius est Recipe condisi stafisagrie ana ℥ iiij. piretri ℥ vj. succi calamenti montani ℥ xij. costi ℥ xij. castorey ℥ v. et coque in vase vitreo cum vini odoriferi lb. iij. ß. postquam infusa fuerit in eo diebus duobus usque ad medium vini deinde frica manibus fricacione vehementi et coletur et funde super ipsum oley de keyri aut oley sisami lb. ß. et decoquatur usque ad consupcionem vini deinde proice super ipsum euforbij recentis et albi triti contricione multa ℥ iiij. coquatur cum eo et admisceetur

Oleum vulpinum

Oleum vulpinum et est medicamen nobile ad arthetica et podagram et dolores dorsi et renum Recipe vulpem integram cuius interiora sunt evulsa et funde super ipsam aque fontium et aque marine ana kist duos oley antiqui clari kist ij. ß. decoque lento igne cum sal. ℥ iij. usque ad aque consupcionem deinde pone in vase et proice super ipsum herb. aneti alhasce ana lb. j. et funde super ea aque dulcis ut cocte fuerint ex eis herbe ana an j. decoque sicut fecisti prius usque ad aque consumpcionem et administra est n mirabile Et quinque preter oleum coquitur vulpis in aqua fontium et aqua salsa et sit aque quantitas multa cum eisdem herbis et administratur lavando in tina et est efficax Hoc quoque non pretermittimus quod vulpis tam diu debet decoqui sive in faciendo aquam sive in faciendo oleum ad balneandum donec cocta sit et omnes

artus eius laxentur et dissoluant(ur)

Oleum de Serpentibus

Oleum de serpentibus mundificat cutim et sanat impetigines q(uod) ita fit R(ecipe) ex serpentibus nigris circiter lib(ras) ij et sint serpentes integri et funde super eos oleu(m) sisami lib(ram) i ß in vase vitreato t(er)reo stricti orificij et sigilla orificium eius et decoque lento igne usq(ue) dum dissoluatur serpentes. et caueat sibi opa(ra)tor a vapore eius. et du(m) decoctu(m) fuerit dimittat(ur) in frigidari recondat(ur) in vase vitreo et ad ministrat(ur) linimento cu(m) penna

Oleum de scorpionibus

Oleum de scorpionibus lapidem in renibus et vesica frangit et expellit et prop(ri)e in renibus inunctu(m) in renibus et femor(e) et sup(er) collu(m) vesice et in unctu(m) p(er) virga(m) expellit eu(m) et fit hoc modo R(ecipe) scorpiones circa(?) xx vel plus vel min(us) s(ecundu)m eoru(m) quantitatem et pone in vase vitreo et funde desup(er) oleu(m) amigdal(arum) lib(ras) ij et stringe caput et dimitte in sole diebus xxx tunc cole et utere ¶ Alius modus R(ecipe) aristologie rotunde genciane cipi cortic(is) cappar(is) an(a) ℥ i funde super ea oleu(m) amigdal(arum) amarar(um) lib(ram) i dimittatur in sole diebus xx deinde proice sup(er) ea ex scorpionibus a x usq(ue) xv et iter(um) stringe orificiu(m) eius vas(is) et dimitte in sole diebus xxx deinde cole et repone et est mirabile de quo pacie(n)s post q(uam) tinctam egreditur inungat(ur) sic diximus et ex eo p(er) virga(m) iniciat(ur) modicum hora post hora

Oleum de ranis

Oleum de Ranis (con)fert Arthetico dolori et podagre calidis et inungat(ur) sup(er) tempora in febribus inflamacionu(m) et facit sopnu(m) q(uod) ita fit R(ecipe) Ranaru(m) aquaticaru(m) capita circiter lib(ram) ß et fude sup(er) ea in vitreato vase oleu(m) sisamum lib(ram) ß et obstrue orificium vas(is) et decoque sic diximus in oleo de serpentibus

Ex multis rebus fiunt olea s(ecundu)m hunc modu(m) quo rerum ex quibus fiunt v(ir)tutes habent de quibus multi sapientes scripserunt in quibus s(er)mone(m) no(n) intendim(us)

Fiunt autem olea p(er) resolucionem divers(is) modis de quibus s(er)monem aggredimur cu(m) dei largitate et exponemus explanaciones mirabiles de quibus laciori modo loquem(ur) que sunt occulta in rebus manifesta detegunt hab(et) enim aggredimur res huius modi cupide sunt et famose cu(m) illis

Oleum de ovis

Oleum de ovis

Oleum de ovis in multis exp(er)tum est cutim mundificat impetigine(m) s(er)pigine(m) et alios morbos cutis curat et (con)fert fis tulis et ulceribus malis et fit hoc modo R(ecipe) vitella ovoru(m) elixatoru(m) circit(er) xxx et (con)minue ea manibus et pone in sartagine lapidea et frige sup(er) ignem et move cu(m) ligno aut cocleari ferreo donec rubescat et resoluat(ur) ab eis oleu(m) tunc exprime ea cu(m) cocleari et habundancius emanabit ¶ Alius modus R(ecipe) vitella ovoru(m) elixatoru(m) et (con)minuat(ur) molendo cu(m) mola deinde malaxent(ur) manibus sic dictu(m) est in capitulo de amigdal(is) et manabit oleum ¶ Tercius modus est ut distillet(ur) in cuzola et alembico sicut in oleo fisicoru(m) diximus

Oleum de frumento

Oleum de frumento impetigines et cutis asperitates sanat et fit hoc modo R(ecipe) pone frumentum sup(er) lamina(m) ferrea(m) et sup(er) ipam laminam ferrea(m) ignitam non multu(m) et (com)prime et manabit oleu(m) ¶ Secundus modus ut ponat(ur) frumentu(m) excorticatum in vase sublimacionis et fit sic diximus

Oleum sinapinum

Oleum synapinu(m) doloribus (con)fert frigidis et litargie et oblivioni et fit sicut oleum de frumento

Oleum de iuniperis

Oleum de iunip(er)o (con)fert in fectonibus cutis et malo morbo tibiar(um) s(er)pigini cancro et ulceribus malis et ita fit R(ecipe) ex lignis iunip(er)is quantitatem sufficientem et incide in frusta et imple ex eis doliu(m) magnu(m) vitreatu(m) interius cui(us) orificiu(m) sit artu(m) et fac fovea(m) in t(er)ram figuli deinde pono ollam vitreata(m) ex directo in fundo fovee habentem orificiu(m) amplu(m) et cohop(er)iat(ur) lamina ferrea subtili p(er)forata foraminibus multe sicut cribratoru(m) tritici ita q(uod) lamina undiq(ue) orificiu(m) olle cohop(er)iat deinde sup(er) lamina(m) (com)p(on)et(ur) orificiu(m) dolei e(x)t(er)ius verso et (com)p(ar)et(ur) cu(m) t(er)ra figuli ut nullu(m) ex utrisq(ue) orificijs respiret post accende ignem sup(er) totu(m) corpus dolij et dimitte sic ardere p(er) duas horas manab(it) enim de hac arte de lignis oleu(m) reconde ipm et administra ubi o(portet)

Oleum de fraxino

Oleum de fraxino valet sic iuniperus oleu(m) de iunip(er)o et (con)fert splen(i) et

fit sic illud **Oleum philosophorum**

Oleu phicoru est oleum in quo
antiqui agregati sunt et veri
ficaverut illud oleu esse oleum
secretoru iuvamētoru Et alij dixerunt
illud oleu sapiencie Alij oleu benedictuz
Alij divinu Alij sanctu Et a pluribus oleu
perfecti misterij vocatu est Et in eo est
virtus calefactiua resolutiua penetratiua
consuptiua superfluitatum et confert epilepsie
vertigini oblivioni paralisi iuvamentu
magni et egritudinibus nervoru et iunc
turaru frigidis et podagre et dolori dorsi
et genuum et splenis et renu et vesice
et matricis Est aut modus eius alius quod
fit a natura et profert illud minera et est lo
cus manacionis eius ex insulis et scopu
lis maris et vocatur napta cuius tres sunt
modi est enim quoddam subalbidu et quod
dam subrubeum · est post illud aliud uero
postea Et est aliud quod fit ab arte ¶ Cuius
modus est Accipe ex lateribus antiquis
factis ex terra rubea et comminue illos in
frusta et accende super eis ignem car
bonu sine fumo donec inflamantur
et rubeat · deinde subinge eos in cocliari
al' vesica plena oleo albalkil alias
ascebral aut oleo antiquo claro donec
imbibantur inbibicione ultima et pone
in casula et dimitte per situatu per se · post
illud comminue illos comminucione ultima
et pone in casolam Et sigilla orificiu
casole cu orificio Alembici et sigilla cu
sigillo alchimistaru et pone in fornace
cuius ignis sint prune et coquatur usque
du distillet oleu · et tu ordinabis super
rostro cum alembico in quod fluat ole
um deinde reconde illud et stringe orifi
tium vas in quo recondis et administra
ubi oportet Et quanto est antiquius tan
to est melius

Finem huius grabadin accipit
iste locus quare gratias omniu
largitori bonoru referrimus
qui auxiliatur nostris laboribus et
statuit lume in tenebris et in labore que
tem Amen

pulvis optimus valens ad [illegible]
[illegible] / [illegible] cum [illegible] cum [illegible]
purgat [illegible] / capitis
dolorem removet / [illegible] pectoris
et splenem mundat / tussim [illegible]
[illegible] sedat / pectus mollificat
stomachum calefacit / [illegible]
digestionem bonam facit / paralisim
curat / [illegible] lapidem [illegible]
[illegible] / colorem bonum
facit / et totius corporis sanitatem
[illegible] 4 [illegible] pulveris [illegible]
[illegible] ad [illegible]
ut [illegible] plus Cum [illegible]
[illegible] galange [illegible]
[illegible] zedoarie [illegible]
[illegible] piperis [illegible]
[illegible] pulvis [illegible] albi [illegible]
[illegible] fiat pulvis [illegible]
[illegible] quibus adde
[illegible] volueris

Sanat solus lang
wores deus · et de
fragilitatis solio
produxit in largi
tate sua medicina
cionum benedictus
gloriosus et excel
sus tm · tn auxiliari non desinens cu
randi doctrinam timentibus eum explica
uit Totus igitur dei timor preueniat
et principiet opera tua et facilitabit
ea · tamen considera ne te Amor · aut
odium circumueniat ut declines a recto
Est enim gloriosus et excelsus qui iudicat
sunt et celi qui arguunt · elementa que
seruiunt · et si non aliud super est in poster
cruciatus gehenne · Inquit gal' noli
te pauarum egritudinum curare omnis susci
pere · ne nomen suscipiar subeatis mali
medici Per omnia O tu corporum cu
ram gerens auxiliari non deferas: quia
semel subeunti pereunti nulla deinde suf
fragia prosunt Racio clamat ad
inditum si misericordiam deseris stul
te de largo tributis gaudens parua
negans Triste igitur ne cerne haben
tem recitum domini dei ut si habundanter
de spinis largitate susceperis · ne parcus esto
parum plura et magna exuberant
Demum in cunctis perpone et preponet te
honora eum · et honorabit te · time eum
et securus cuncta operieris · Non diuer
tas dum recta potes Nomen enim et rem
habet medici quem nulla mouet · quem
constancia morum · Incessus grauitas et ser
monum onus insigniunt · gestiunt munera
quidam ad vitam · sed melius est nomen pre
clarum cunctis diuiciis Animum exultat
qui experta habet ille multa que numquam
tractauit · Ideo experta tua sunt in quibus
considerasti fecisti Trisectum erit opus
hoc quod aggredior Et prima erit sectio de
medicinis egritudinum particularium que
sunt a capite usque ad pedes 2ª de me
dicinis vniuersalium 3ª de medicinis
que sunt ad ornandum et decorandum
Prima igitur sectio continet v particulas
prima est de medicinis egritudinum capi
tis membrorum · 2ª est de medicinis egritudinum
membrorum seruiencium spiritui · 3ª de me
dicinis egritudinum membrorum nutritiuis
Quarta de medicinis egritudinum membrorum
expulsionis Quinta de medicinis egritudinum
iuncturarum Secunda sectio continet qua
tuor particulas · prima est de medicinis ad fe

bres Secunda de medicinis apostematum
Tercia de medicinis solucionis continuitatis
et separacionis continui Quarta de venenis
Tercia sectio est summa singularis et
sic capiet hoc opus in toto · decem particulas
quas autem per summas distinguemus et per capitula
cum auxilio et gratia spiritus dei benedicti et gloriosi
Prima autem particula sectionis prime conti
net octo summas Summa prima de medi
cinis egritudinum capillorum · Summa 2ª
de medicinis egritudinum cutis capitis
Tercia de medicinis egritudinum cerebri
Quarta de medicis egritudinum neruorum
Quinta de medicinis egritudinum oculorum
Sexta de medicis egritudinum aurium
Septima de medicinis egritudinum nasi
Octaua de medicinis partium oris egritudinum

Repleat igitur spiritus dei precepta
hic misericorditer gratia sua · et
secundum quas extra medicinas ad
usus indigencium edidit fecunditate perfere
te salutem: qui sine ipso nichil incolume
et ab ipso sanatiuum omne

De casu capillorum

Cura huius egritudinis
est tres res · prima est occupacio
circa capitis mundificacionem *[margin: si est materia ledens et expone cum eis que dicemus tamen]*
Secunda est regimen cibi et potus et aliorum
emendancium malicia complexionis generancium
humores laudabiles · Tercia est administracio
medicinarum casum eorum prohibencium: Et ex
eis est medicamen galieni valens ad casum
capillorum et initium caluicij *[margin: vnctio]* Et modus
operacionis eius est Rx succi extremitatum
mirte humide et succi olmarum siluestrium
ana ℥ ij · ros siccarum ℥ ß absinthij rom
sici ℥ ij · bulliat hec omnia cum aceti lib. ß
usque ad consumpcionem medietatis eius · deinde
cola et infunde in eo calido laudani ℥ ij ·
et dimitte per ij dies · deinde tere et funde
super ipsum nunc oleum mirtinum · et alia vice
vinum stipticum donec in substanciam mellis redigatur
tur · deinde misce cum eis ramic ℥ ij · capil
lorum ve · ℥ iiij · ß · in puluere reductis · ultimo
vero aromatiza cum gallie · ℥ i ß · iiij · et
unge locum postquam fricaueris ipsum cum panno
aspero et postquam mixeris per dies tres laue
deinde redi ad vngendum usque dum appa
reat sanitas Vnctio Alia ex mea in *[margin: vnctio expertum]*
uencione prohibens casum capillorum Rx cor
ticum carne ustarum et corticum auellanarum
ustarum granorum mirti ana ℥ iiij · absinthij
gallarum ana ℥ ij · confice post trituracionem eorum
cum oleo mirte et vnge expertum Ma
hemet filius zacharie ad capillorum casum *[margin: expertum]*
et inicium caluiciei expertum Rx capillis

veneris florū mirti om̄ assatorū ut pos-
sunt teri et corticū pini et olibani ana
pulveriza et accipe laudani ꝑtes . ij . mir-
re ꝑtem . j . et cū vino veteri et cū oleo ď
semine lini rapham tere deinde cetera cū eis
misce et epithimet᷑ in nocte cū vino ⁊ la-
vet᷑ in mane cū aqua decoctionis capil
lorū veneris et sicle et foliorū mirti et as-
siduetur medicamē hoc quoniam sanat | Ali-
ud ad idem emblia et folia mirti et ca-
pill veneris et gallie coquent᷑ in aqua usque
dū turbida fiat . postea cū tantidem olei on
fancini coquatur ad aque consumptionem ď
inde adde oleo quod remansit laudani ℥ . xij
masticis ℥ . viij . et fac coqui cū vino dein
tere donec impinguet᷑ et misce cū eis . [illegible]
rach ℥ . iij . et liniat᷑ cū eis radices capil
lorum | Dixit archigenis ℞ generoris
sumpti laudani absinthij capill veneris
ana ꝑminsce omnia cū vino et oleo mirtino
et dimitte diebus vj . deinde coque ea us-
que ad virium consumptionem et cola et unge capud
post fricationem eius . deinde lava sicut diximus

Ra summa ē de mediis egritudinibus accidentibus capitis scilicet in allopicia

Cura huius egritudinis sunt in quatuor-
res . Prima est mundificatio
capitis ab humore sub cuius malicia esse vi-
detur sicut diximus iam | Secunda est ut ade-
quacio fiat in corpore et in huius occupa-
tione convertē regimen ad ea que laudabi-
lium materierū elementa sunt . et hoc est regi-
men laudabile in generibus rerū sex . Ter-
cia est occupari circa id quod factū est ď ma-
licia in cute . Quarta est ad generacio-
nem capillorū auxiliari | De prima dixe-
mus post . De 2ª ꝑtermittim⁹ quia non est
ꝑsentis inquisicionis . de tercia et quarta loquemur
nunc | Si alopicia de humore fuerit flatico
fiat linimentū de inuencione nostra quod ℞ alki-
tran euforbij rute montane baccarū lauri
ana ℥ . iij . sulphuris vivi ellebori albi ana ℥ .
j . ß . tere que terenda sunt et misce cū oleo
laurino et oleo antiquo quantū oportet .
ut habeat mediocritatem inter spissū ⁊ tenue
et line cū eo sup locū postquam fricaveris
locum cū cepe muris aut alleis fricatore
acquirete rubedinē in loco | Inquit In-
deus linimentū ad alopiciam expertum .
℞ euforbij spume maris fimi columbini
ana ℥ . j . ellebori al . seminis rute montane .
corticū avellanarū et castanearū nasturcij
cū spice casie ana ℥ ß . amigdal' amararū
combustarū cū corticibus suis ℥ . j . cum vi-
no cocto et oleo rapham aut laurino

aut rosato fac ungentū et caput unge
et dimittas tota nocte . deinde lavabis a-
qua ubi cocte fuerint fabe et sicle et
hoc fiat sine intermissione donec sanet᷑
et hec omnia fiant postquam fricacionē fece-
ris in loco deinde fricaveris cū cepe mu-
ris aut alleis aut cepe acuto | Ruf-
fus Confectio epithimatis ad allopiciam
℞ euforbij rute motane bauracii sinap
arthemisie ana ꝑtes equales confice cum
aqua cepe squille aut cū aqua cepe a-
cute et epithimetur cū eo post fricatio-
nem rubificatem | Alij confectio epithi-
matis ad alopiciam experti ℞ euforbij rute
motane baurach ana ℥ . iiij . nigelle combus-
te ℥ . j . seminis harmel combusti amigdalarū
amararū combustarū cū corticibus suis .
ana ℥ . iij . corticū arboris fici et foliorū eius
spume maris combuste ℥ . ij . confice cū expressio-
ne squille et epithimet᷑ cū eo diebus . x .
donec rubeat locus et vesicet᷑ . deinde
epithimet᷑ sup ipm . aristologie rotunde
et laudanū et absinthiū et sisimbrium
et licini ana cū aqua solatri | Filius
Zacharie epithima ad alopiciam mirabi-
le ℞ spume maris ℥ . x . baurach sulfu-
ris quod non invenit ignis euforbij ana ℥ .
ij . gummi rute agrestis stafisagre tantan-
darum ana ℥ . j . confice cū fece olei antiqui ⁊
lini ex eo cum cepe antiquo . donec locus
rubeat et cū mordicat et ampulle ap-
paruerint unge ꝑ aliquos dies cū adipe
anatis aut ursi . aut cū ungto de corusa
deinde redi ad ungedū | Si autē alo-
picia ex humore fuerit colico fiat linime-
tū de scripcione indei quod ℞ spume maris
amigdal' amarū combustarū . radicū canne com-
buste corticū avellanarū combustarū stor-
cois muris cū adipe anatis fiat linime-
tum post fricacionē tamē loci cū spuma
maris et pano aspero | Ultima debet
esse intencio occupari ad capillorū generacio-
nem et ut curetur calvicium ℞ carniū
limaciarū et sanguisugarū et apum ⁊
vesparū et salis tosti . ana ꝑtes equales
pone in vase vitreato habete foramina
multa in fundo eius sicut cribratorum
et pone sub eo vas vitreū et manabit
post diem et diem humiditas que consume-
tur in vase et quādo oportet fricet᷑ sup
locū calvū postquam fricaveris ipm vehe-
menter cum pano aspero | Filius Za-
charie linimentū sanans calvicium ⁊ gene-
rans pilos in barba aut supciliis ℞
cere ℥ . v . olei de kerui ℥ . ij . ß . laudani

Filagrius innectiunt fricenus nasci in pellos ubi est et sanans calvicium

Unctio

Unctio est cum ...

Ab humore flatico linimentum

linimentum expertum

gume

landani ℥ viij euforbij rute agrestis tantaridarum ana ℥ iij seminum citragulo rum combustorum vesparum sine apum ana ℥ ij storacis liquide mirre ana ℥ ij ß fiat linimentum et liniatur ex eo in nocte et lavetur in mane et hoc fiat post loci fricationem vehementem Cum autem pili nasci inci piunt sepe radantur ut ingrossentur et fortes fiant et prope quando exiles nascun tur sicut lanugines | Ad idem eiusdem valens similiter Recipe Cineris aprotani ℥ x ventrium tantaridarum ℥ ij landani ℥ iiij avellanarum combustarum ℥ ij terantur cum oleo petri et aromatizetur cum aliquantulo gal lie et ungatur in nocte et abluatur in ma ne post fricationem et postquam nesicaverit dimittatur die uno aut duobus deinde iteretur quia sanat | Aliud valens similiter Recipe olei de been ℥ j tantaridarum quarum abscisa sunt capita et ale ℥ iij terantur sufficienter et misceantur cum oleo et coquantur in ollula vitreata sufficienter agitando omni hora cum spatula et cum cocta fuerit deponatur ab igne et cum modico musci aut ambre aromatizetur est enim expertum et prope in unctum post fricationem loci ut diximus

De furfuribus

Si ex frigido fiant humore Recipe fellis tauri vel caprini et bau rach equaliter temperata cum succo sicle et oleo yrino et line in sero et in ma ne lana cum aqua decoctionis pinorum lupino rum et fenugreci assi | Si ex calido sit humore confert medicamen istud mirabol citrinorum ℥ x cum succo sicle et solatri et ace to distempera et line cum eo deinde lana cum aqua furfuris et lupinorum et mirre

De sahafati

Cura huius egritudinis est in quatuor res sicut distinguimus in alo picia | filius zacharie Confectio epi thimatis ad safati recente que accidit in corporibus teneris Recipe alkanne de meha amigdalarum amararum combustarum aut ustarum cum corticibus stercoris muris venarum celidonie coriandri sicci scorie argenti ve narum tinctorum turture aristologie cor ticum granatorum merdasengi ana partes equales confice cum aceto et oleo rosarum et line post fri cationem | Galienus dixit se curasse quendam et multos alios hoc linimento tartaro com bustas tere et distempera cum aceto et oleo mirtis et line post fricationem super locum Et nos quando experti sumus aput necessita tem | Democritus linimentum conferens

sahaphati Recipe tartarum combustarum calcis lo ti argenti vivi ana ℥ j confice cum aceto et oleo mirtinum et line cum eo post fricationem loci suf ficientem cum panno aspero | Alexander lini mentum sanans sahaphati antiqua in corpo ribus duris Recipe bubey stercoris muris capi tum aranearum combustarum cultotar adusti venarum celidonie salis adusti gallarum sul phuris vivi curcume litargiri aristolo gie cubebe excellentes ana partem j tartarum com bustarum ß cineris alkerua sarcocolle ana partem ß argenti vivi partem j ß amigdalarum combustarum amararum partem iij confice cum aceto vini et oleo antiquo et administra post fricationem cum cepe acuto aut squilla Expertum est et ve rax deinde cum aqua usnen et foliorum ulmi et radicum malvarum | Aliud de inventione nostra litargiri cantimie utriusque calcis vive ana ℥ j tartarum combustarum olibani tar tari combusti ana ℥ ß sief memite gallarum combustarum ana ℥ iiij argenti vivi ℥ vj ace ti et olei mirtini rosarum quantum sufficiat usque dum acetum sit consumptum deinde argentum vivum sic conterendo cum eis misce et utere sic aliis

Capitulum de melancolicis egritudinibus cerebri

Intentio in curatione huius egritu dinis si sit complexionalis non habens materiam est alterare et sedare tantum Et si est cum materia circa alterum duorum occu pabimur vel utrumque et si est solutio continuitatis alijs ab hijs utemur sic dicemus in suis capit tulis. Et si est ab aggregatione omnium tunc to tum cure genus est necessarium sicut in zoda que est ubi gratia ab apostemate et inquit haly si sub pluriorum humorum dominio caput positum est a sedatibus incipere non oportet nec debes et raro ab eis nisi apud veheme ntiam doloris | Galienus raro ab absisione cau se incipere debemus nisi sit zoda sanguinea aut subtilis acuta sed ab eo quod materiam adaptat ad abscindendum Si enim sangui nea fuerit aut humores peccant in sanguine a flebotomia prius incipiemus | Et si zoda vehementer fuerit pulsativa a flebotomia simi liter incipiemus | Si autem ab alterius humore pec cato prius ipsum digerimus deinde abscindimus Digestionem itaque faciunt in materia calida syrupus acetosus et aqua ordei et de lupulis et fu mitere et alteraco et similia | Et in fri gida quando flatica digestionem faciunt oximel et oximel squilliticum alhasce et ysopus et spica et similia Si autem fuerit melancolica in digestione eius regimen erit duplex ex una scilicet parte ex eis que lenificant et humectant et habilitant duritie corporis et siccitatem

linimentum

Linimentum expertum

Linimentum

et sunt absisio cause et sedatio doloris aut utriusque

Digestiva materie calide
et aqua buglosse decoctio et sil et syrupus rosarum et violarum de ...

terrestreitatis ipsius. Et ex aliis cum eis que
resolvunt et incidunt et subtiliant resolutione
et in ascione non perducente ad lapideitatem
et proprie cum rebus operantibus cum medio
critate et temperie. Et semper ponimus
in consuetudine in hoc dupplici regimine ut
cadat equalis digestio et maturatio in
materia et non abscindat subtile et rema
neat grossum. Elicimus autem ad dissolutionem
materiarum sive calidarum sive frigidarum
ex unctionibus et epithimatibus et emplastris
et embrocationibus et aliis que conveniunt
sicut in sequentia distinguemus. Et incipiemus expri
mere ea secundum testimonium exigentis cause. Et
quia canon est quod in zoda calida ab alte
rantibus incipere debemus sive sint emplastra sive
in unctiones ut reprimatur excessus eius et
prohibeatur adventus notum aliter eius adip
sum quantum possibile est nisi in quatuor ca
sibus. Primus est in zoda calida que fit
in febribus et propter materialibus. Usus
tamen frigidorum epithimatum et repercussivorum
multiplicat eam non enim permittit vapores
exire. Sed attractio aceti et aque rosarum aut
violarum per nares vehementiam eius sanat.
Secundus vero est quando fit zoda per vapores acu
tos qui perveniunt ad caput ex commixta
te totius corporis aut membri alicuius et
iam caput recipit eos et tunc facit ut fiat
eorum divisio ad oppositum et divisio ex una
parte et ex alia receptorum resolutio sedat
eam. Tertius quando zoda fit a nocumento
quod infert a multitudine et tunc evacu
atio sedat eam. Quartus est quando zoda
fit a multitudine vaporum existentium in ca
pite et partem coitute corporis aut alterius
membri et tunc resolutivorum ad mixtratio
cum facilitate et particulari evacuatione ea
sedat. Alius autem Canon est quod emplastra
et linimenta alterantia non sunt expolianda
ab aliqua trium virtutum. Prima est competentia
eius in gradu alterationis. 2a est ut custod
iuvet virtutem ut non recipiet superfluita
tes. 3a est ut confortet membra cui appli
catur proprietate sua. Et incipiemus reme
morari de eis primo que caput et cerebrum
mundificant. Et incipiemus de mundificantibus
materias calidas et confert zode et egritudi
bus calidis. Et nota quod omnis materia
potest tribus modis minui et dico quod omnis
materia sive calida sive frigida secundum tres mo
dos recipit diminutionem. Aut enim per eva
cuationes sensibiles et occultas aut per divi
sionem eius a parte nobili ad ignobilem aut
per utrumque. Evacuationes autem occultas

Canon

Canon

membri

[illegible]

naturam regulant evacuationes per sensibiles
eadem similiter. Et quinque per se et quinque adiuta
a rebus exterioribus operatione artificis.
Et hoc secundum duos modos aut universaliter aut
particulariter. Voco autem hoc universalem
purgationem que materiam evacuat cum ac
cidit acuitate totius multiplicato a plurim
orum aut famosorum aut illorum que sunt sic
inventa illius sicut epar et cistis tole et sto
machus flatis splen melancolie. Et voco
particularem purgationem que excepte membri
illius in quo materia exuberat evacuat et
emunctiones eius sicut quando per palatum et na
res et aures et oculos materie cerebri pur
gantur. Et quod canon est particularem
universali preponere debere nisi in quatuor ca
sibus. Aut quia materia in quantitate non
multum exuberat quantum sufficit aptibus e
munctoriorum illius membri addunt in quo est
egritudo. Aut quia membrum dans non est
forte in dando nec membrum recipiens in reci
piendo. Aut quia membrum non recipit a mem
bris commutationem eius. Aut quia corpus
et alia membra non sunt posita sub domi
nio materiei facientis egritudinem in illo mem
bro. Diversiones autem materiei a parte
nobili ad partem ignobilem fieri debere osten
dimus per fricationes extremitatum et com
pressiones et ligaturas earum dolorosas
et cum ventosis et aliis. Res autem que ha
bent intentionem utriusque sunt clisteria et
suppositoria et omnia que similiter ad longin
quam diversitatem attrahunt et evacuant.
Et nos de omnibus loquemur et primo de eva
cuationibus ab artificio si deus voluit.

De zoda calida

Zode calide primo medicinas distinguimus. Et
sanguinee quod flomiam necessarium
esse diximus. Deinde sedantia que diximus.
Colice vero curam agredientes incipien
tes a simplicioribus et debilioribus ad
maiora et fortiora procedentes. Inunctio
ad zodam calidam sive sit sanguinea sive
colerica sive complexionalis sive materialis.
Oleum rosarum et acetum album cum modico aque
rosarum dum agitetur et conducetur donec impin
guescant deinde infrigidetur super nivem
et exeo caput liniatur est enim expertum. Si
autem cum zoda insompnietas fuerit opii
parum adde aut papaveris succum cum cort
ice. Inquit Alexander. Accipe ex ceroto
gal. ccc 3 ii et lava illud lavatio
nibus pluribus cum succo solatri et semper vive
et lactuce et endivie et succo citrulli
et succo uve acerbe et lime et suppone.

folia salicu et mirabeis effectu eius "Li
nimetu forte ad sodam calida pulsatiuaz
oleu ros et viol cu pauco aceto et agres
te succo et modico camphore diu rotun
de donec pinguescat et capite supponatur
est enim efficax | Filius sapionis Em
brocha conferens sode calide. Viol ros foli
a nenufar ordeu excorticatu folia sali
cis et maluaz in aqua coquatur que per
canula urceoli capiti ex alto fundatur
si cataracu non timueris Si aut uirtutem
resoluendi volueris camomilla addes " Et
si sedatiui et sopni pronocatiuu quesieris
corticu papaueris et lactuce adde " Fi
lius zacharie Modus alius embroce con
ferentis ad soda calida cu qua sunt
vigilie et permixtiones Rx viol citracu
ordei excorticati se. cuc. aut corticuz
eius seminis lini psillium corticu papaueris
seminis altee seminis lactuce se. portulace
ros decoquatur in aqua usque ad consumptio
nem quarte partis. Deinde fac embrocationes
sicut diximus. Et similiter ea manus et pe
des faciei lauetur | Modus embro
cationis alius resoluens et sedans so
dam calida cum qua sunt vigilie Accip
folia maluarum aut radicum aut semina
earu aut omnia simul. et ordeu excortica
tum. et ros et viol et folia salicis et folia
cucume. aut radicu eius aut semina ipsius
et mellilotu de omnibus ana partem .i. florum
camomille quantum de omnibus coquatur
omnia in aqua et fiat embrocatio sicut
diximus | Epithima sedans soda ca
lida semina psilium separatim sine contusi
cum aceto conquassata et super caput posi
ta valent | Modus emplastri alius ad
idem Accipe camomille floruz farina
ordei radicum altee. seminis lini corticu papa
ueris ros viol nenufar tere cu oleo ros a
viol. aut nenufarino permisce et ex eo
super caput fac emplastrum | Dyascorides
succus extremitatis uitis in primis cu fari
na ordei distempera et oleo ros et line
ex eo super caput expertum est | Modus em
plastri alius ad idem quod resoluit cu fa
cilitate residuum sode calide Rx ungue pasto
ris sansucer balsamite se. et radicis mal
uarum et foliorum et viol et hasel et ordei
mundi ana partem .i. ros partem .i. ß. camomille
partes .ij. fiat emplastrum cu eis. Vel fiat em
brocatio cum aqua decoctionis earum
| Mesue emplastrum sedans sodam cali
dam pulsatiuam et emigraneaz calidam
Accipe farine ordei sandal. teriu succi mente

ros sansel boli armeni acacie aloes se.
lactuce camphore desmugul partes equales confice
cu mucillagine psilij aut cu succo portu
lace aut lactuce et epithimetur cu eo | Ga
briel suffumigium valens ad soda calida Accipe
sandal. cit. et in alijs macasiti sansel ros
ana ℨ .ij. et ß. camphore ℨ .i. tertia spice ℨ ß.
ponatur in vase vitreo stricti orificij cum
aqua ros quantu sufficit et obturetur
orificium eius et dimittatur ut buliat in
cinere calido. deinde depuretur et recipiatur
fumus eius est enim expertum Et si ex eo super
tympora aspergatur aut lauetur ex eo facies
et lauetur confert. Si aut vigilias patitur
cortic. papaueris cu eis misce et adde et opij
ℨ .iij. et plus et minus sicut necessitas urget
| Aliud suffumigium eiusdem resolues residu
um sode calide Accipe ros sandali macasiti
lingua. ana ℨ .ij. floru camomille ℨ .iiij.
Aque ros quantu sufficit fac sicut primu no
bile est et expertum Et sunt qui ponunt ca
momillam pondus omnium et sunt qui addunt
mellis melliloti | Caputpurgia fiant cu
oleo ros et viol et nenufarino cu pauca
camphora. aut cu oleo de semine cucur. dul
cis aut oleo de salicibus | Aliud filij
zacharie valens ad dolorem capitis calidum
et emigranea calidam et dolore auris Rx
opij. camphore ana partes equales fiant col
liria sicut lentes et dissoluatur unum aut
duo in oleo viol et oleo de cucurb. et distil
letur in nasu et in aurem. et est verax | Ad
idem filij sapionis valens ad soda calida
subtilem Rx spodij ℨ .ij. opij ℨ .i. croci ℨ ß.
confice cu aqua in modu pillarum paruarum et
ad instructur cu lacte mulieris aut oleo
viol. aut oleo de se. cucurb. Deinde post omnia
fac caputpurgium cu lacte mulieris et ali
quo ex oleis | Judeus odoret oleu ros cu
aceto conquassatu in positu vase vitreo et
confert sode calide vehementi | Aliud a
aren expertu efficax ad soda calida et emi
graneam et dolorem auris Rx succi memi
te sansel seminis iusquiami se. lactuce rosarum
sandal. opij radicis mandragore ana fiat
ex eis succus et fiicetur ex eo super cute cu oleo
ros aut viol cu pauco aceto et distilletur
in nasum et aurem et prope loci doloris
| Incipiamus ponere euacuatoria conferentia
ad sodam cuius materia est colera citrina. Et
incipiamus a lenioribus sicut consueuimus proce
dentes ad maiora. Purgemus ergo in pri
mis cu aqua fructuum Rx pruna xx .iiij.
tamarindorum ℨ .ij. ß. medulle cassiefistule
ℨ .iiij. mirabolanorum citrinorum ℨ .i. et ß. comminuetur

Suffumigium expertum

Aliud expertum

Ad dolorem auris

Expertum

Aqua fructuum

in fusio eorum post sufficientem coctionis eorum ¶ Aqua fructuum secundum modum meum conferens zode colice Recipe absinthij ros. viol. ana ℥ v. fumiterre ℥ vj. capill. vener. ℥ j. passularum enucleatarum ℥ j. prunorum xl. numero in nube sebesten ana xx. coquantur cum facilitate in aque lb. ij. usque dum veniat ad lb. j. et proice in ea illa eadem que hic prime diximus et permiscentur et sunt cassiefistule ℥ iij. tamarind. ℥ ij. cortic. mirabol. cit. ℥ j. ß. ¶ Inquit Gal. quando ex aquis fructuum soda non resolvitur propinanda est infusio aloes ¶ Et iste est modus eius. Accipe succi endivie et succi lupuli post depurationem ipsorum ana ℥ vj. vel alterius eorum tantum si utique non possunt haberi vel succi buglosse domestice aut silvestris lb. j. et proice super ipsum aloes succotrini boni et ela ℥ j. et pone in vase vitreo ad solem obturato orificio eius diebus xij. et da ex eo omni mane ab ℥ j. usque ad iij. cum modico dragati ut non noceat ano ¶ Modus infusionis conferens zode calide vehementi et solutione educit coleram et confert nimimentum manifestum febribus colitis Accipe succi endivie cocti et depurati lb. ij. vel aliorum succorum quos diximus et infunde in ipsis vel in altero ipsorum et dyasyracost. ℥ vj. et da ex eo in mane ab ℥ ij. usque ad iij. apparebit enim cito sanitas si deus voluerit ¶ Inquit hamech Modus infusionis sode calide diurne Accipe absinthij romani ℥ j. fumiterre ℥ iij. passul. enucleatarum ℥ j. eupatorij ℥ v. tusture seminis endivie agarici ana ℥ iij. florum buglosse domestice aut silvestris ana ℥ v. coquantur in duobus lb. aque usque ad lb. j. ß. et infunde in ea confectiones amaras et propone ℥ iij. et da ex eo omni mane ab ℥ j. usque ad ℥ ij. sanat enim cum virtute dei gloriosi

Capitulum de zoda frigida

Loquemur deinceps de soda frigida. sive sit sine materia sive cum materia flatuta aut inflata sive permixta sive ventosa. Et de hiis omnibus distincti loquemur si deus voluerit Et incipiemus sicut consuetudo nostra est a debilioribus ¶ Calefactorium ad zodam frigidam et zodam ventosam milium integrum cum sale quantum ipsum calefiat in latere calo et impleatur ex eis saccelli et calefiat in late et fiet evaporatio ¶ Aliud eiusdem expertum pulegium carvi equalibus partibus fiat cum eis sicut diximus ¶ Aliud eiusdem Oleum pulegium in unctu expertum est. Unctiones fiant ad zodam frigidam ex oleo nardino sive yrino aut laurino aut de been aut de aliquo talium Et si fortius facere volueris conforta virtute eorum cum costo et castoreo et euforb. et pipere cum aliquo horum vel pluribus ¶ Linimentum ad dolore capitis frigidum tyriaca vel metridatum cum succo mente misce et suppone expertum est.

Aliud linimentum a nobis expertum ad antiquos capitis dolores quod ad instar suppositi caput et frontem Recipe costi mirre castorei nerede ana partes equales olei ros. quantum sufficit Et si in sompneitate patitur ... ß. opij adde est enim expertum ¶ Amech filius zacharie Modus linimenti ad zodam frigidam et antiquam et emigraneam et dolore auris ex frigiditate Recipe castorei euforbij opij storacis liquide piperis foliorum rute sinapis calamenti marubij ana fiat trociscos aureos ij. aut j. et apud necessitatem dissolve ex eis cum oleo nardino costino aut modico aceto et line super locum mirabeis effectum eius si deus voluerit ¶ Gal. trociscos cundus dissolvatur cum aceto forti et oleo ros. et liniatur ex eo super frontem et tympora et sedat difficilem et emigraneam et est expertum Et eodem modo trocisci de croco dicti in antidotario ¶ Dyascorides Epithima ad sodam frigidam et emigraneam ex cimino et aceto fiat per inmersio et decoque in olla et liniatur expertum est ¶ Filaretus Modus linimenti ad zodam frigidam et antiquam et emigraneam difficilem Recipe opij opopanacis stamum granorum lauri ana ℥ iij. croci ℥ iij. ß. seminis iusquiami apij amomi ana ℥ v. fac trociscos cum aceto et line sicut diximus cum eis super locum ¶ Alexander confectio epithimatis ad zodam frigidam diuturnam Recipe fimi columbini ℥ j. et ß. leucopiperis ℥ ij. euforbij ℥ iij. croci ℥ j. et fecis olei de croco ℥ j. ß. aggregentur omnia cum aceto forti multi fortitudinis et fac trociscos cum aceto et succo absinthij et oleo nardino misce et line ubi oportet ¶ Embrocce in zoda frigida et ventositate grossa cum camomilla haseke focha malve foliis lauri et savina et borragine et olibano et melliloto et sansuco et ysopo sicca et siliibus separatis vel coniunctis Dya. expertum est succo apij calido capiti linito resolvit zoda ¶ Democritus ad diuturnam zodam medicamen expertum Recipe castorei radicum feniculi alg... ...ros ana ℥ j. granorum lauri ℥ ij. foliorum rute ℥ iij.

Infusio aloes

Infusio ... ...

al hamech

[illegible]

1

ceze ℥ vi olei ros ℥ i s olei yrin ℥ i fac
vnguentum et line ex eo probatu est |
Eucibasim dixit Oleu de Cucume azi
nino esse caputpurgiu bonu sode frigi
de et emigrance et mundificacoi cerebri
ab humoribus frigidis pinguibus et aq
descendentibus ad oculus et prope si mo
dicu huius olei distillet in aures (nares) et tra
hat suggendo deinde post hora laue
tur nares cu aqua calida Succus cu
cumeris azini quoque uehemencius | Ga
lienus Caputpurgiu oferens sode fri
gide et tortue et contra operat opilla
com colatorii et defectioni olfatus et
impedimeto eius Nigella die ac nocte
infundat in aceto deinde siccet et te
ratur subtiliter et puluis eius nari
bus applicet uel aproximet et traha
t naribus appl odor eius sic sugen
do et est exptum | Idem caputpur
giu valens sic supius et est forte Rx
nigelle ℥ ii succi cucumeris azini ℥ i
sal armoniaci ℥ s misceat cu oleo cu
cumeris azinini et oleo de alkana et li
mat ex ea in naribus intus et sugat
uehemeter odor eius Educit eni de ma
teria oteta in capite sufficieter deinde
lauet nares et caput cu aqua calida
| filius zacharie Confecto caputpur
giu ad sodam frigida Rx castorei euforb
an fiat ex eis suef cu aqua sansuci et
fricet ex eo sup cutim cu oleo nardi
no aut costino et liniat ex eo in nari
bus et sugat et fiat sic diximus | Ite
ofectio caputpurgii ad soda frigidam
et emigranea et egritudines cerebri fri
gidas et torturam et palisim Rx casto
rei odisi arthanite pulpe colloquintid
baurach euforbii gilbenet fell vacini
succi an fiat suef et fiant ex eis capt
purgia cu cir auricula muris aut
succo sansuci aut succo uenaci et est
exptum | Iudeus Caputpurgiu co
ferens sode frigide fellis adip succi a
vacini aut capri oppon castorei an
pte i croci pte s fiat suef et fricet
ex eo sup cutim cu aqua et liniat intus
nares est eni exptum | Archigenes
Caputpurgiuz valens ad idem Rx cas
torei sinapis opoponac opii croci alo
es an fiat pille et ad inistret sic dixi9
exptu est | Alexander caputpurgiu
mirabile addmitur in caput dolorem
et pingues in eo materias et vicin aq
et est ad epilepsiam exptu Rx succis

℥ v succi cucumeris asini nec minis recete
nec minis antiqui salis armoniaci an ℥ ii
terat diligeter et misceat sic terendo cum
oleo de cucu asinio aut oleo yrino donec
fiat sic cerotu et repone in vase vitreo et
in vnge ex eo in naribus intus et sugat
diligent deinde fac sic diximus | Idem Ac
cipe radicis arthemithe siccar ℥ ii s succi
cucu ℥ ii tere subtilissime et ex eo p ca
nellum insufflet in nares deni sugat
sic diximus | Democritus Purgat aliqui
res caput per res que omasticatur et
est purgatoriu leue Acc mastic ptes ii
piperis pte i omasticet diu Et cum saliua
que resoluit semp exspuatur et quoque o
miscemus cu mastice stafizagria et quoque
piretru et quadoque radicem alfesse et
quoque radic capparis hoc eni spissu humore
et fla grossum educut | Caputpurgiu
ex inuencione mea oferens delicatis adea
que diximus Rx castorei ℥ i euforbii ℥ s gall
muscate ℥ i9 ptes ii odisi ℥ i9 pte i fiat
eoru otricito bona funde sup ea succi ar
themesie (ae) thenuite quatitatem sufficietem
et expone ad vmbram donec siccetur deinde
tere et cu succo venaci aut cu succo san
sucii fiat collirium et ad inistra sic diximus
| Gargarismata etiam materias cerebri at
trahunt quale est gargarisma factum
cu oximelle aut sinapi aut cu veris aut
cu cortice capparis aut cu piretro aut cu
pipe | Paulus gargarismus oferens so
de frigide et egritudinibus cerebri flature
pere pyg cu oximelle squillitico aut aqua
decoctionis alhasce origani ysopi sicce pi
retro et sinapi gargarismus fiat cu eis bi
hora | Suffumigiuz gabriel ad soda fri
gidam et egritudines cerebri flatuosas Acc
sansuci ℥ ii folior citri ℥ i camomille ta
tudem ligni aloes spice an ℥ v ponatur
in vase vitreo stricti orificii et coquantur
donec osupta sit qrta pars aque deinde
apiat orificiu vas et recipiat vapor eius
| Aliud eiusdem sed est forcius illo apiens
opillacone cerebri et emunctorii Rx nigelle
ptes ii foliorum sansuci origani p sici hasce
ysopi sicce sticados an pte i fiat sic dixi9
| Odoramentu oferens sode frigide Rx
gallie muscate aur iii zeduari aur iii s
ambre cruide aur ii musci ℥ s ligni al
aur vi dissoluat ambra in modico olei de
been Cete aut res pt mistu teratur
subtilit et oficiat cu glutio dragag Et
postq ofecte fuerint malaxentur cu am
bra dissoluta in oleo de been malaxacone

Masticatorie

Gargarismata

Delicatis

at uenari

Gargar

Suffumigi

Odoramenta

saduran . [illegible]

multa Vltimo uero muscus tritus et distemperatus cu aqua rosata misceatur malaxando cu predictis et fiat inde pomu unu aut duo et odoret' deinde conseruet' in uase uitreo aut plubeo ne uirtus ipius tollatur hoc est odoramentu sublime Odoramentu aliud ex castor' et ruta sicca partibus equalibus cu glutino draga. pomu fiat et odoret' et per se odorentur post q fiat pomu est eni exptu ad zodā frigidam et uētosam Odoramentu aliud exptu ad frigiditate cerebri qd confortat cerebru et confert zode R storace calamite elcē ʒ. ij. ligni aloes ʒ. iij. laudani confice grana ʒ. j. spice ʒ. iij. gallie muscate ʒ. viij. mastice ʒ. iiij. ambre crude ʒ. ij. s. gar' macis añ ʒ iiij s. confice sic storacis laudani et masticis cu modico olei de been resolue deinde tere in mortario cu pistello calido et proice sup eu puluere ligni aloes spice gallie gar' et mastice et misce cu eis post hoc funde sup ea gluti gu arabici aut draganti quantu sufficit et misce conterendo deinde malaxatum ambra dissoluta cu modico oleo de been malaxacone multa conterendo ultio uero aromatizet' cu musci ʒ. j. s. aq rosate añ fiant inde poma et odorent' aut fiat inde uīt et suffumigat' cu eis Et est exptu uerax et suffumigat' tepla et domus regu Aliud ualens siliter et est bonū Rec buchensedeise et ligni aloes elcī añ ptes equales musci pt' j xxxa fac ex eis poma aut uīt bonu uēt bonū est et exptu Aliud ualens simile R storace ligni aloes añ ʒ. j. gallie muscate ʒ. xij. ambre ʒ. vij musci ʒ ij. fiat sic diximus Aliud nobile satis conferens zode et epilepsie et pfocacom matricis ligni aloes gallie muscate añ ʒ. xv. ʒ istemde ʒ iiij confice terendo et fac ex eis poma aut uīt et ad mistra aut fac collicia et suppone in matrice Et sunt qui addunt buchur seden ʒ. xv. Inquit ypocras aromatica capitis grauedine faciunt Et ego quida dico q no elongat' qn hoc sit in frequēti usu eoru conuertunt eni uapores ad caput pmo ēplēt illis uaporibus Moderatus uero usus eoru cerebru confortat et calefacit sed no fit ex eo frequēs ut no pducat ad illud Et quod Canon est no debē conferre apud replecōnem Et hoc est q ypo. uoluit uia pter mudificacōne confortat et calefacit residuu zode remouet Et si zoda est

a malicia complōnis frigide sine materia a frigiditate aeris in uernu' esse in uamenti sublimis usum eoru **Pillule**

Ex eis est modus **ad zodam** pillular' de inuēcōne **frigi** mudificanciu cerebru **dar** et nuos ab humore flatico et conferentiu zode frigide et epilempsie et spasmo et palisi quar' p mixcio est hec R pulpe collogntide ʒ. xij. laudani puri ʒ. x. dragg' ʒ. ij. gallie ʒ. iiij sal' geme ʒ. j. s. Confice sic draganti et gallia dissoluat' in aqua pluuiali laudanu uero dissoluat' in modico oli ros' deinde misceat' ut et ultio conficiatur cu eis collogntida et sal gema ultie pulurizata Pille aut ad hoc ualētes sut pille de yera et pille de speciebus et pille stomatice quas scripsi in antidotario uliu medicinaru Mahemet filius zacharie Confectio pillar' habētiu uirtute yere et sut in nobilitate eius et uocant eas cochias quar' hec est p mixco Rec pulueris yere ʒ. xx. collogntide interioris ʒ. vi. s. Et in al' trociscor' alandal ʒ viij. scamonee antiocte in citonio ʒ. v. sticados turbit añ ʒ. x. fiant pille Dosis earu est a ʒ. ij. usq ad ʒ. ij. s. Gal' pille expte ad zodam frigidam et mudificat caput et stomachu ab humore flatico et putrido et sunt pille salue quar' hec est p mixco R aloes boni et elcī et sublimis ʒ. xij fiat pille et sit dos' ear' a ʒ. j. usq ad ij. Aaron in fusio yere ad zodam antiqua ex humore grosso flatico R ysopi sicce alasce suchaha radicum feni apij añ ʒ. viij. turbith ʒ. v. al' iiij. anisi ʒ. ij. s. sal' geme ʒ. ij. passularu enucleataru ʒ x j. de coquat' in duabus lbr aque usq ad lbr. j. et colet' deinde proiciat' sup ipam yere ʒ. x. turbith boni et sublimis ʒ. iiij. ponat' in uase uitreo et suspendat' ad solem diebus x. Et da huius infusionis om die a ʒ j. usq ad ij. Filius serapionis in fusio de aloe est mudificans caput et stom et curat zodā R mirabol' kebul' bellic' emblic' radice apij feni floru sq nati capitu lilij ʒ. x. añ. spice mastice calami aromatici añ ʒ. iiij. ysopi dauid chachaha bedeguar añ ʒ. v. collognti de interioris ʒ. ij. coquat' in lbr. iij. aq usq ad lbr. j. et prohiciat' sup eu aloes sucutrini ʒ j et pone in sole sic diximus

R ʒ x collogntide interioris ʒ iiij scamonee cocte in citonio ʒ ij sticados arabici ʒ v sal' gem ʒ ij an aliqui añ ʒ ij s turbit boni et electi

Expertum

et galanga

et sue fure ij

Expertum

pill. cochie

9

Et est dosis eius ab ʒ. j. usque ad. ij. cum
dyadragant et mastic an ʒ. ss. | Idem
modus infusionis vere valens ad idem
et est forcior R radicum fen. apii. squi
nanti an ʒ. x. calamenti montani aristo
logie rotunde zurumbe et bedeguar an
ʒ. v. mirabol indorum ʒ. vij. epithimi cre
tensis ʒ. v. mastic ʒ. iij. spice ʒ. ij. cassie
anisi calami aromatici an ʒ. iiij. aga
rici ʒ. vi sticados ʒ. vij. passularum enucle
atarum ʒ. iij. coquatur in lb. vij. aque
usque ad lb. j. et proiciatur super ipsam re
ubarbari pigre ʒ. j. et fiat sicut diximus Et
sit dosis eius ab ʒ. j. usque ad. ij. cum oleo
de kerua ʒ iij. Alexander confectio pillularum
valencium ad diuturnam sodam et emi
graneam et vertiginem et epilepsiam et arthe
ticam et educunt humores a profundo membro
rum et soluunt sine molestia quarum per
mixtio est hec | Aloes boni sublimis
ʒ. j. colloquintide interioris scamonee coc
te in citonio absinthij bdellij anisi an
ʒ. ss. mastic ʒ. iiij. anisi ʒ. ij. euforbij
ʒ. iij. ss. bauzach ellebori nigri an ʒ.
iij. cum succo caulium fac pillulas et sit
dosis a ʒ. j. usque ad. ij. | Pillule nostre
conferunt egritudinem capitis et conferunt so
de antique et educunt humores pituito
sos et grossos et custodiunt sanitatem
oculi et curant reuma eius. quarum per
mixtio hec est | Colloquintide turbith an
ʒ. iiij. agarici ʒ. iij. sticados ʒ. ij. scamo
nee ʒ. iij. ss. spice squinanti xilocassie xi
lobalsami carpobalsami azari viol. ros.
epithimi absinthij Cinamomi croci mas
ticis an ʒ. j. aloes sublimis ad pondus
omnium fac pillulas cum succo absinthij | Pil
lule alie nostre valent similiter ad mundifica
cionem stomaci et capitis et accipiuntur
omni tempore et dicuntur pillule de mastice R
aloes ʒ. vij. mastic ros. ʒ. iiij. turbith
ʒ. x. Dosis earum est a ʒ. ij. usque ad. iiij. |
Yera nostra conferens sode a flate facto
stomacho et cerebrum mundificat et epar
et membra nutricionis confortat R carpo
bals. xilobals. cassie cinamomi cardamomi spi
ce assari mastic cubebe macis nucis mus
cate squinanti agarici an ʒ. v. croci ʒ. iij.
aloes succotrini lb. j. mellis quantum
sufficit. Dosis eius est a ʒ. ij. usque ad. iiij.

Infusio conferens **De soda**
dolori capitis cuius **ex aggregacione**
materia est colera et flegma **colerico**
et solucione educit ea R pruna **et**
quadragita fructus ʒ. viij. absinthij **tib**

ʒ. iiij. mirabol citrinorum kebul indorum an
ʒ. j. tamarindorum ʒ. xv. agarici et turbith
an ʒ. ij. ss. coquatur in lb. iij. aque donec
redeat ad lb. j. ss. Et accipe ʒ. viij. ex ea
et fricetur in ea aloes turbith an ʒ. j.
partem j. agarici ʒ. j. deinde coletur et biba
tur donec dimittit per totam noctem. Si au
tem qui susceperit eam fuerit debilis illa
tria non conficientur in eo sed sufficiat cum
ea miscere pulpe colloquintide cassiefistu
le ʒ. xv. | Haly modus infusionis a
loes conferens sode per mixtionis colere et fleg
matis et diuturne R mirabol nigrorum
absinthij an ʒ. vj. fructus bedeguar an
ʒ. j. coquatur in lb. iiij. aque usque ad lb.
j. et cola et proice super eam aloes boni ʒ
viij. et pone in vase vitreo et fiat sicut
diximus Et da usque ad dies xij. plus vel
minus usque dum appareat sanitas. Et dosis
eius sit ab ʒ. usque ad. ij. efficax est et ex
pertum | Ruffus confectio pillularum conferen
cium ad sodam antiquam ex humore grosso fle
co et colico quarum permixtio est hec R mi
rabol. cit. et indorum absinthij an ʒ. iij.
anisi bdellij mastic an ʒ. ij. scamonee ʒ. ij
ss. et prope coctum in citonio troc. alkan
dal ʒ. iiij. epithimi ʒ. ij. aloes boni turbith
electi et carui an ʒ. vj. sal gemme ʒ. j. ss.
fac pillulas cum succo endivie Dosis eius est
a ʒ. j. usque ad ʒ. ij. | Alius modus Confec
tio pillularum sode aggregacionis colere et flate
et sode propter stomaticum et conferat stoma
cho et mundificat ipsum et caput a superflu
itatibus colicis et flaticis et mundificat
sensus et viscera et conferunt spleni quarum
hec est permixtio Recipe mirabol ʒ. iij. epithimi
boni absinthij an ʒ. ij. ss. turbith acu
dinei an ix. agarici scamonee troc. al
kandal an ʒ. ij. apij ani an ʒ. ij. sal ge
me ʒ. ij. nucis muscate garioph. an ʒ. ss. j
partes ij. yere pigre ʒ. v. mastic ʒ. j. ss. Con
fice cum succo endivie et cum pemdiarum ʒ.
ij. Dosis earum est a ʒ. j. usque ad iij. | Ori
basius confectio pillularum mundificancium caput
a coleram et flate et conferencium sode per mix
te et mundificancium caput et stomachum
et instrumenta visus et attrahit materiam
vehementer quarum hec est permixtio Carpobal.
recente assari mastic absinthij spice sca
monee cinamomi electi an ʒ. ij. croci ʒ. j.
nucis muscate ʒ. ss. turbith boni et electi
ʒ. iij. ss. aloes ʒ. viij. colloquintide interioris
ʒ. vij. fac pillulas. Dosis est a ʒ. j. usque ad. ij.
| Gal. confectio pillularum cochiarum conferentium
sode per mixte et mundificancium stomachum

Confectio aloes
cepta

et sit dosis a ʒ. ss. usque
ad ʒ. ij. omni die ieiuno
Haly modus infusionis
vere ad sodam antiquam
...

pillule rengie

f

et caput et in strumeta ſ risus · ℞ alo
es scamonee cocte in citonio collogntid
interioris albe et levis mastice absinthij
romani añ ptes equales conficee cū expssiōe
solatri aut endiuie · Dos earū est a ʒ· j·
usqꝫ ad j· ſ· Pille alie expte valen
tes ad idem mūdificāt caput et stōm
et confortāt ea ℞ aloes boni et electi
ʒ· v· mastice ʒ· iiij· ros̄ sicraꝝ ʒ· ij· Dosis
earꝫ est ʒ· ij· usqꝫ ad aur'· ij· Alie va
lentes similr· aloes ʒ· vj· mzabol' citrinoꝝ
ʒ· iiij· mastice ʒ· iij· ros̄ ʒ· ij· croci ʒ· j·
Abor eben gerges Confectiō pillula
rū indaꝝ conferentiū zode cuius materia
est melancolia difficilis eradicacōnis et
cōferentiū maniē et melācolie et epilēe
et lepree et morphee nigre et ulceribꝰ
nigris quaꝝ hec est p mixcō rerep pigre
ʒ· x· epithimi agarici poly sticados añ
ʒ· vij· mzabol' nigroꝝ collogntid interio
ris añ ʒ· iiij· ellebori nigri sal gēme añ
ʒ· ij· et ſ· lapid' lazuli ʒ· iij· fac pillas
Da ʒ· j· ſ· usqꝫ ad· ij· cū aqua casei in
fusionis epithimi et passulaꝝ enuclea
taꝝ et parū sal gēme · Sunt em mira
biles · sūt ex posterioribus qui addiderūt
in p mixcōne earū grue spire amsi añ
ʒ· j· ſ· Decoctio epithi conferens zode
melancolice et spēbus melācolie ⁊ in
anie et lepre et morphee ni· et cancro
et fistule ni· ℞ epithi sticados mzabol'
nigrorū añ ʒ· j· kebul' emblic' bellic' tur
bit eupatorij agarici añ ʒ· v· polipodij
sene añ ʒ· vj· fiutre florū squati añ ʒ·
iij· cortic' ellebori nigri ʒ· ij· sal gēme
ʒ· ij· ſ· passul' enucleataꝝ ʒ· j· ſ· Omnia
pt' epithimū buliat' in eo ebulicōne una
modica· deīn colet' et proiciat' in ea ȳe
pigre ʒ· j· et fiat sic diximꝰ. Dos est
ab ʒ· j· usqꝫ ad· iij· Amech filius ze
caꝝ Modus infusionis conferens zode co
matia est huoꝝ adustus aut melaco
lia· et est sublime ad illud et ad mania
et melacolia et epilepsia et ūtigine
et lepra et cancrū et scabie et impeti
ginem cuius hec est p mixcō ℞ mzabol'
nigroꝝ kebul' añ· 8· epithi reubarbari
ʒ· j· radice buglosse domestice et silues
tris et florū earū añ ʒ· iiij· absinthij
ʒ· iij· fiutre ʒ· v· polipodij agarici sticados
camedreos camepiteos añ ʒ· iiij· ligo
ʒ· v· sene ʒ· vij· passul' enucleataꝝ ʒ· j·
bulliat omnia pter epith in quinqꝫ lb' aq
usqꝫ ad lb· j· ultimo uero ponat' epithi'm
deinde colet' et proiciat' in ea confectiōs

hamech ß· ʒ· ij· et ponat' in sole in va
se vitreo diebus vj· et da ex ea ab ʒ· j·
usqꝫ ad ʒ· j· ſ· et est mirabile Me
sue Sirupus conferens ad ea q̄ diximꝰ
et nobile et exptū et confert q̄rtane et
opillacōni splenis· et omi egritudini
que est de melācolia ℞ capill' veneris
radice buglosse domestice et siluestris
et florū earū polipodij añ ʒ· j· epithi
ʒ· j· foliorꝝ sene camomille sticados añ
ʒ· vij· camedreos squati ellebori nigri
ʒ· iij· fiutre ʒ· viij· eupatorij ʒ· 8 succi
pomorū dulciū ʒ· viij· omnia pter epithi
miū et succū pomoꝝ bulliat in lb· iiij
aque usqꝫ ad lb· ij· deinde buliat in eo
ebulicōne una epithimiū et coletur et
cū succo pomorū et cū lb· ij· fiat sirꝰ
Dosis est a ʒ· x· usqꝫ ad xxx· et ē sublime
Alexander pille de lapide Armeno
conferūt zode melācolice et educūt cum
facilitate huorem melācolicū et conferūt
egritudinibus melācolice sic est mania
et melācolia et cancer et lepra ℞ yere
pigre epithimi agarici lapid' armei
loti et ppati añ ʒ· iiij· scamonee ʒ· v·
et proprie cocte in pomo agarici ʒ· j·
fac pillas cū aqua ros̄· Dos ʒ· j· Ga
Canon est q̄ Cura huiꝰ zode nō est
expolianda ab uno trū regiminū et
silr omī egritudini mlicaꝝ Primū
est regime humectatiu et impinguatiu
pter hoc q̄ faciat cadē in opillacōnes
et hoc ideo ut lenificet' et abilitetur
corpus huoris ut recipiat coequalita
tem digestiōnis in toto Et h regime
est necessariū in pncipio medio ⁊ fine
et ante ßm regime q̄ direꝫ· et post ut
non cadat in corpus huoris ut resol
uatur subtile et remaneat q̄ est gros
sum et accidat residuo ipius lapideitas
Secūdū regimen est resolutiū faci
ens resolucōnem cū mediocritate et
propē eius q̄ abilitatū est ut fiat illud
Et hec duo regimina oportet ut sibi
inuicē semp succedat ßm hoc cadit di
gestio equalit' in matiaꝫ et equaliter
resoluetur Tertiū regimē est eua
cuatiuū in quo considerabilia subdunt'
unū ut nō semel et multū et subita
faciamꝰ euacuationem · sed p intual
la habēte tepiem ut nō euacuaco
ne· nō euacuacō natura regulet·
Subita em et violenta euacuacōm in
natuē regulat et opeat' sicut impeto
flame que subito agit in subtile et

pter gredit grossum Opus uero modera
ti caloris est equalit in utraque parte rei
elixabilis et assabilis agere ¶ 2m conside
rabile est ut euacuatio sit con mensurata
non excedens mediocritatem · sed sit exte
sio eleuationis eius non recedens a gradu
meditarum in columnis in quas te in li
bro rectificationis earum scire fecimus ··
Tercium est ut non exspolient solutiua a
rebus letificatiuis et huectatiuis hoc
enim est quod operacione beatificat · ad hoc Ca
non est ut in hoc capitulo regimine conforte
tur cor cum rebus cordialibus generatiuis
in eo mineram gaudii · et tu elige eas ex
simplicibus et compositis quarum tradicio est
aput te et cum administratione omni que ad
rem gaudii pertinet · hec enim thesaurus
cure ¶ Iudeus Modus confectionis pillarum
conferentium sode a flate et melancolia Rx
mirabol · kebul · ind · bellic · sal indi ana ʒ
iii · turbith epithi ana ʒ i ß · elle · nigri pl
pe collonquintide ana ʒ iiii · yerepigre ʒ x ·
agarici ʒ vi · sticados ʒ iiii · absinthii ʒ ii ·
Dosis earum est a ʒ i · usque ad ii · et sunt sub
limes ¶ Confectio pillarum stomatica
rum solucione educentium fleu et utra
que colera et conferunt sode stomatice fac
te ab eis · quarum permixtio est hec Rx yere
pigre turbith ana ʒ xii · mirabol cit ke
bul indorum ana ʒ v · agarici ʒ iiii · salgo
me sticados ameos ana ʒ ii · epithimi ʒ
iii · scamonee ʒ ii ß · fac pillas cum succo sca
riole Da ʒ i ß usque ad ii ß · ¶ Androma
cus yere conferens egritudinibus capitis a fla
te et melancolia et confert inuamentum mani
festum appoplexie epilepsie et paralisi et torture
et mollificationi et incisio aque · Cuius per
mixtio Rx succi absinthii ʒ i · yere pigre ʒ ·
ß · turbith ʒ viii · collonquintid interioris ʒ
iiii · squille assate ʒ iii · agarici sticados
polii epithimi ana ʒ ß · ellebori nigri pire
tri piperis albi et longi cardamomi mace
nigelle aristol rotunde ana ʒ iii · euforbii ʒ
ii ß · trocisci pet cinamomi spice ana ʒ ii · ab
sinthii ana ʒ iiii · albarum pemidiarum ʒ iii mel
lis despumati quantum sufficit Dosis est a ʒ
iii · usque ad v · cum aqua calida De

dolore capitis ex percussione

Consilium sapientis si super percussio
nem in capite nullum preteriit
tempus ad ministramus in primo que
repellant et non permittat materiam reumatiza
tam ad locum recipi et figi in ipso sicut
recte administratur frigida stiptica cum a
quis expressionum frigid sic est ramich

prope cum aqua frigida propter multe frigi
ditatis et comprime uehementer super locum
et ex eis sunt rose sandali et fausel et su
cus menthe et acatia et boli armeni et chi
molea et lens non excorticata et linum sin
gulariter et coniunctim quando miscetur cum aqua
solatri aut virge pastoris aut plantaginis
aut coriandri humidi aut cum omnibus · aut
cum aqua ros et in frigidatur in niue aut
cum expressione port Si aut post percussio
nem preteriit tempus et materia iam reumati
zat et collecta est medicamine resolutiuum
est apponendum sicut ex camomilla melliloto
fenugreco radice altee et similibus ¶ Si autem
non resoluitur curatur sicut diximus in tracta
tu apostematum · At uero et si reumatizauit
materia et adhuc reumatizat et partim collec
ta est et partim colligenda utraque cura in
diget scilicet et que repellat reumatizandum
et que resoluat collectum reumatizatum ·· Sunt
satis hec de curis sode que diximus et sufficere
possunt eis quos deus gloriosus excelsus
sanare uoluerit illo concedente De em

Emigranea egritudo granea
est · et est de genere uehe ¶ ·:·
mentium dolorum · propterea quandoque
indiget curatione · quoque blandimento · Et
cura eius indiget obseruacione regimi
nis sicut in soda diximus ¶ Qua propter ut ca
pitula huius canonis huic ea afferant
in calida scilicet et frigida ·· ¶ Cura aut
bar blandiens est cura non uera · et est stu
pefacere aput uehementem dolorem eius et pul
sacionem · Nos aut sanitatis largitorem
posuimus in principio ut de sua largitate ipsam
egenti et speranti annuat qui sit benedictus
¶ Afferamus aut ad locum hunc ex mediciinis
ibi rememoratis quas posuimus hic totaliter
iuuamenum in omnibus egritudinibus capitis
Et ponimus ex medicinis hic quedam quas
quidam proprias emigraneas esse dixerunt · Et
si peccatum est ex parte sanguinis flobotomia eo
fere diximus ¶ Si uero ex parte colere eua
cuabimus eam postquam digesserimus utra
que partem eius Et hoc cum auxilio medici
narum quarum proprietas est hoc facere Et ex
eis aqua fructuum et infusio mirabol et
infusio aloes in aqua endiuie quam diximus
in alia quarum rememoracio precessit · et dan
da etiam yera pigra cum scamonea ¶ Alexan
der confectio trociscorum quibus fit liniimentum
ad emigraneam colicam uehementem et pulsatiuam
Rx aluis ʒ xvi croci ʒ xii · colcothar · ʒ x · mir
re ʒ iii · onfancii ʒ ii · calcadis ʒ ii · gummi
arabici ʒ iii · fac trociscos cum uino forti

Linimentum expertum

aut aceto. Et cum necesse fuerit soluatur
vnus cum aceto permixto et liniatur super locum
doloris et stringatur super ipsum calidum et se
detur pulsacio Et quicumque capit necessitatem
ponitur parum opii. De mocritus lim
mentum bonum ad emigraneam calidam Accipe
ex fece attramenti sicca et dissolue eam
coterendo cum aceto multe fortitudinis
cum octaua parte ipsius opii egipciaci
et elaboretur multum in contricione ipsi
us fiat per diem vnum et liniatur ex eo super
tympora et stringatur super tympora et
stringatur super ipsum est enim expertum. Ar
chygenes ad linimentum ad emigraneam calidam
pulsatiuam expertum Recipe succi agreste mirre
ana partem j. fecis encaustici scriptorum partes ij
aluiis lamem croci ana partem j. et contrita confice
terendo cum aceto vini contricione multa et lini
atur ex eo super tympora et stringatur super ipsum
Filius zacharie. Si stomachus est cum ca- ¬
dendo sunt post mundificacionem in fusio co
riandri et psilii cum zuccaro et in matutinis
assiduetur illud quod confert ei si deus voluerit
Idem caputpurgium fiat ex lacte mulie
ris cum modico camphore. et si necessitas
vocat adde tantundem opii quantum est cam-
phora. et distilla ex eis in aure et nasum
que sequitur morbum. Deinde distilla oleum
viol post horam cum lacte mulieris. Ex embro
cis et alia ex hoc eligenda sunt et affe
renda ad locum istum ea que congruunt et que
proprie precessit rememoracio Et ad hunc locum
ex eis aliqua afferatur que diximus in zoda
frigida si deus voluerit. Hermes linime
tum ad emigraneam frigidam cronicam Accipe suc
ci rute agrestis succi affodilli ana ʒ. iij cas
torei eufozbii pirethri ana ʒ. vj. piperis sina
pis stafisagrie calamenti zinzib ana ʒ. iiij
croci ʒ. iij. fiant ex eis trocisci et cum necessi
tas vrget ex eis dissoluatur vnus cum ace
to multe fortitudinis et liniatur super locum
et stringatur cum pila. est enim efficax. et eo vte
dum est quando iam omnia [illegible] contulerunt quando
est forte Et quando cum lbr. j olei et vini lbr. ß.
et cere ʒ. iij. bulliat omnia usque ad vini con
sumpcionem deinde coletur et fit inde vnguentum
mirabile. De mocritus Medicamen mag
num conferens emigranee difficili et cronice
que difficulter separatur et non quod confortat est
sicut illud Accipe ex emplastris sinapismo
tocius lbr. ij. et commiste cum eo squille ʒ. ß.
costi radicis cappari eufozbii ana ʒ iij. omnia
trita cum aceto aut vino odorifero quan
tum sufficiat aggregabis et emplastra super
locum quando est ultimum. Ypo. granorum lauri

vnguentum mirabile

Valet emigranea

parte j. olibani parte ß. misce omnia cum aqua
post ipsorum trituracionem et linies super locum
Henribasius Granorum lauri foliorum
rute ana parte j. sinapis parte ß. aggregentur
omnia cum aqua et administrentur. Alex
ander Si est emigranea a comitate stomaci
vomitus prouocandus est cum oximelle et
pipere aut oximelle et raphano nutrito
cum elleboro nigro. deinde post vomitum
detur dyacitoniten aut citonia cum pipere
et zinzibere preparato tamen ante vomitum
per triduum apozimate apii et ysopi et dau
ci et similium et in oximell. Idem caput
purgium quo frequenter usus sum ad emig
neam difficilem ex humore frigido Recipe eufor
bii castorei ana partes equales fiant ex eis
sief et capit necessitatem fricetur cum vno
eorum super cutem cum aqua calida aut
cum oleo costino aut nardino et distillet
ex eo in narem et aure que ex parte doloris
est deinde balneetur et consequetur ad hunc
ex mediante distilletur et hoc citissime. cito
enim emigranea soluetur si deus voluerit.
Alexander linimentum quo nullum quam maius
ad difficilem et diuturnam emigraneam inue
nitur Recipe eufozbii vitrioli ana ʒ. iiij. mirre
pure trosisci crocii croci magmatis cum
piperis albi ana ʒ iij. tere omnia et confice
cum aceto sicut conterendo contricione multa
usque dum fiat sicut mel et linies ex eo totum
corpus et dimittetur usque dum desiccetur et
iterum 2º et 3º in vnge deinde lauet et hoc
singulis diebus sine intermissione faciat
usque dum appareat sanitas si deus voluerit
Aliud eiusdem olei de sabina lbr. j. cere
ʒ iij. eufozbii ʒ. j. fiat ex eis vnguentum
et ex eo mediam partem capitis in vnge et fro
tis antequam lauet in balneo deinde lauet
et hoc fiat singulis diebus quia sanabitur
si deus voluerit. Gal. non est narco
ticorum usus in vehemencia ad ministracionis
ad egritudines capitis propter passibilitatem ce
rebri sed in vehemencia necessitatis quando
dolor fit vehemens et ad mentem redit a
ad sincopim perducat continuus regimen ad
ad ministrandum ea cum timore et cautela
post fractionem tamen excellencie eorum. Et me
lius est administrari in emplastris quam in po
tibus. deinde in caputpurgiis. Et tu eli
ge que volueris ex eis que diximus

De scothomia et vertigine

Cura huius egritudinis est quinque
res. prima abscondit materiam
2ª continet regimen ad membrum
mandans et rectificat illud. 3ª continet

si est aliquid mandans

regime in administracone cibi et potus
ducetur ad equalitatem: Quarta confortat
cerebru et caput totu ut non recipiat quod
mandatur. Quinta conuertit napores et fluos
ad oppositu et diuersuz. et illud fit cu diui
sionibus extremitatu et confricatione dolo
rosa et uentosatione in eis et spatulis
et sic quod attrahit ad diuersuz et cu clistereis
et suppositoriis et similibus **De sco[tomia]**
et verti[gine] a materia calida sanguinea

Si sanguis quod in causa fuerit
ex habundancia eius in toto cor
pore. primo de basilica minuimus
aut de vena media. et post si necessitas
urget cephalica minuimus hoc enim est
preceptu ypo[cratis]. et si adhuc perseueraverit
egritudo. flebothomabis venam non pul
satilem que est post aurem ex vna parte
uel ambabus si necesse fuerit. scarificacio
etiam cartilaginum aurium est multu compe
tens. et competit etiam in hac specie ventosa
tio ceruicum. Si aut san[guinis] habundancia in
capite solo apparuerit de cephalica minu
imus sola et venis que sunt post au
rem Scarificacio etiam auris utilis est
et apposicio sanguisugarum in naribus
et apposito uetosaru in nucha et spatu
lis et collo et quod omni speciei confert emor
roid pronocatio. et in mulieribus menstruorum
Et sunt cibi eius san[guinis] feruore extingu
entes et congelati et acetosi. et confert eis
in matutis omni die administracio psilii co
quassati cu aqua et zucaro aut infusio
coriandri. Et confert oleum ros[arum] et acetu co
quassata et infrigidata in inuicem et effu
sa super caput et olfactus earu et ros[arum]
et sandalorum et fansel et omne regime ex
tinctiuum **De sco[tomia] et vertigine colerica**

Curatur cu medicinis quas in
zoda calida diximus et cu decoc
tione mirabol[anorum] et infusione alo
es. et aliis. et cu regimine ciborum extingue
tium et cu vomitu et cu sirupo acetoso
Si est a stomaci coitate et cu aliis et cum
clisteribus et talibus et confert ei yera
cu collyriis **De sco[tomia] et vertigine flatica**

Curatur sicut zoda flatica et
pillulis cochiis et infusionibus
de yera et aliis Et si est a sto[macho]
cu vomitu cum oximelle et pipere. aut cu
raphano aut synapi et cu clisteribus.
et talibus et confert ei yeralogodion in
namentu manifestum et ~~archigenis~~ et the
odoricon. et yera gal[eni] Abenaba con
fectio de sticados cuius iuuamentu est sublime

ad vertigine cuius materia est fleg[ma] et colera Cuius
p[re]cepcio est hec Rx perepigre ʒ xx agarici
epithi an[a] ʒ iiii. mirabol[anorum] kebul[orum] yndorum
emblic[orum] bellir[icorum] sticados an[a] ʒ iii. salis indi ʒ
ii. confice cu secamabin Et sit dos[is] a ʒ ii. usque
ad iii. cu aqua calida in ieiunio **De sco[tomia] et**
vertigine melancolica et ventosa

Curatur sicut zoda frigida a billis
et vertigines que fiunt a pre[dictis] infirmitati
bus. similiter et vertigo que fit a va
pore frigido. Curacio est cu administracio
ne redolencium calidorum aut frigidorum sicut
necessitas inuitat. Si aut a materia curetur
qualitercumque sit sic in speciebus zode diximus
et cu emplastris et linimentis et embroce et
caputpurgiis et aliis Dyascorides tera
tur semen papaueris ʒ ii. aut ex corticibus et semi
bus ʒ i. et fundatur super ipsum aque fontis
lb. s[emis]. deinde post horas vi. aut viii. mulgea
tur ex eis aqua et permiscetur in sero cu zucaro
et facit sompnum bonum et quod semen papa
ueris et cortex ponitur in sorbicionibus et
conferunt Haly suffumigium expertu ad sopnum
inducendu Accipe corticum papaueris rece
ntium cum suis ʒ xx tortellarum de semi ʒ viii se
aneti an[a] ʒ vi mastic[is] ʒ iii. puluerizentur
omnia et cribellentur per pannum de zeda cruda
et misceatur cu eis pemdiarum quantum est
totu Et sit dos[is] pueris a ʒ i usque ad ii. Iu
uenibus uero a ʒ v. usque ad ʒ viii est enim
mirabile Andromacus suffumigium sedans
vigilias et in sopneitate et est expertum
Accipe corticis papaueris ʒ v. semis lactuce ane
ti cinnamomi psilii an[a] ʒ ii. opii parata i
tere omnia sicut alchohol et da ex ea ʒ ii usque
ad v. Mahemet Confectio trociscorum
expertorum ad sahara cu fe[bre]. et acuitate et
sedant alienacionem et febrem et afferunt
sitim uehementem Rx semis lactuce portulace
papaueris se[minum] cucurb[itarum] citrul[orum] excorticati an[a]
ʒ v. succi liquiricie amidi dyadragant opii an[a]
ʒ i et s[emis]. terantur omnia sicut alcohol et fac
trociscos cu mucillagine psilii Et sit dosis
eius a ʒ ii. usque ad iiii. cum aqua frigida
Et quando necessitas est maior da cu aqua
coriandri humidi aut cu lactuca. aut cu ci
trullorum aut cucur[bitarum]. aut similium Judeus troc
similiter valentes. Rx misquami lactuce seis
papaueris an[a] fac trociscos cu lactuce succo
da ʒ i. uel ii. cu aqua frigida Dyascorid[es]
Oleu cu ovio pone sompnum facit et per se
suppositu cu liamio. sed est timorosum et pro
hoc oportet ut perpetur ut possit extrahi quan
documque uis antequam noceat et similiter ex papauere
nigro Democritus Embrocam conferens

D ... et sahara

ad sahara et dolore capitis ex eade cau-
sa. Acc foliorum alzahara et capitu pa-
pav'is et foliorum apii et mete et sem
lactuce et iusquiami an ptes equales de-
coque in aqua usq ad osuptione tercie
ipius et ex ea fundat' sup caput et cum
ea embrocetur Et si ex eisdem fiat em-
plastru ofert mirabiliter. Ysahac em-
broca curans in sopneitate et sahara
a causa frigida. Acc florum camomille
mellilloti aneti cortice radic' madragore
sansuci an fac sic diximus et embrocet'
ex eo. Si a caliditate et acuitate fue-
rit e in sopneitas embrocet' caput cum
aqua ubi papav se lactuc' viol ros
nenufar folia salicis ordei excorticati ius-
quiami se et portul' cocte fuerint. Em-
plastru oferens sahare folia portul' lac-
tuc rasura lenticule aque semp vive a-
gregent' cu mucillagine psilii et oleo d'
mandragora et in frigidatu capiti sup-
ponat' curat eni si deus voluerit. Fi-
lius sapionis linimentu oferens zahare
Acc croci ʒ vii opii ʒ ss cassie ʒ ii dissol-
vat' in oleo madragore aut ros et fiat
linimentu ex eis quia sanat si deus volu-
erit. Aliud idem Acc succu lactuce
portulace semp vive herbe iusquiami sola-
tri an ptes duas farine fabarum et ordei
an p terciam opii cecit' vi pte olei ma-
dragorati et ros an ptes ii mucillagin
psilli ptes iii coquat' omnia simul usque
du fiant sic pulmentu et dimittat' in fri-
gidari et postq caput embrocatu fuit
supponat' exptum est. Filius zecar
Oleu sopniferu mirabile exptu R opii
ʒ x se lactuc' ʒ viii iusquiami et ma-
dragore an ʒ v cortic papaveris ʒ xii
terant' otricione grossa et proice sup
ea aque expressionis madragore aut coc-
tionis eius lbr i aque decoctionis capi-
tu papa lbr i olei sisami lbr i coquatur
in vase dupliti usq ad osupcione succo-
rum et ex eo frontem et sincaput unge
Et si ex eo caputpurgiu feceris ofert et
simile si ex eo in nares in iecceris est eni
exptu. Ex caputpurgiis plura in zo-
da dicta sunt et tu ex illis elige sm q
exigit disposicio Et ex eis est illud q fit
cum oleo de madragora quando distillatur
ex eo in nasum cu emulsione lacte. Et
simile ex olo nenufarino et ros et viol
et quq distillat' in aure ei ofert et quq
addit' eis opii sic gnu kbi et quq cum
olo de papave aut de lactuca. Gabriel

Caputpurgiu oferens zahare Accipe
opii croci corticu papav cassie an si-
ant collicia et dissolvat' in oleo ros et
distillet' ex eis in nares qm est exptu
Idem Caputpurgiu si fuerit causa
frigida fiat cu oleo de Croco et aneti-
no et camomillino Et si oportet cu mo-
dico opii et croci cu eis. Gabriel
suffumigiu oferens zahare Acc ros viol
foliorum salice an ʒ i sandali mattasini
ʒ ss florum nenufaris ʒ iii cortic papa
ʒ vii ponat' in ampulla vitrea et im-
pleat' deinde aqua ros et obturet' ori-
ficiu eius deinde bulliat sup Cinere cali-
do usq ad osupcionem tercie ptis ipsius
post hoc deobturet' orificium vasis et
paciens inde fumu recipiat inducit in-
sompniu. Aliud eiusdem satis efficax
florum camomille florum aneti an ʒ ii
mellilloti ʒ viii cortic madragore cassie
sqilati an ʒ iii corticu papaveris an
ʒ viii ligni aloes boni ʒ ii ss fiat sic
diximus est eni exptum

De frenesi

Frenesis egritudinis si ia
in pssit cassa est Si aut ad
huc sit ppamentu ut in pmat
sed adhuc no impssit curat' sed non
apud negligentes et stolidos Et ipius
Cura sunt v res. Pma subtiliat
materiam et abscindit eam. 2a conver-
tit vaporosu eius ad oppositu et diver-
sum. 3a convtit regime ad ofortad
caput ut no recipiat q ad ipm trans-
mittit' de vaporibus et extinguit au-
dacia acuitate eorum. 4ta convtit
regime ad ea que possunt fieri tepercies
et adequacio ex eis que dicta. 5ta co-
nvertit regime ad sedacione accidencium
Tres aut ex eis sunt pricipales et
respiciunt causam et sunt de necessitate
cure due aut posteriores pparat et ad-
iuvat Et una aut pot regime in die-
ta et alia sedat accidencia pna. Dis-
tinguendu aut est in hiis rebus hoc
modo. Prima oplet flobomia ubi ne-
cessaria fuerit et regime solucionis qn
oportuerit Et administracio clisteriorum
lenium no transgredientiu ut no fiat mu-
tacio. Secunda vero oplent fricatio-
nes extremitatu et ligaciones opssime
dolorose in eis et effusiones aq calide
in eis an fricacione et post ventose po-
site in tibiis et brachiis et scarificacio-
nes in auribus et sanguisuge in na-
ribus et sternutatoria et gargarismata

et prouocaco emorreydaru et in mu
liere sanguinea menstruoru | Terciam
rem conplent linimenta et emplastra rep
cussiua confidenata sic diximus in zoda et
canone ibi distincto | Quartam rem con
plent ad ministracio potuu et ciboru in
flacone sedanciu et aeris puri tepeati
et domus obscure a formis et inudita
te in qua stenatur redolencia frigida
et in qua fit frey frigor ramor redo
lenciu frigidorum tum tenui et mur
mure fluencia aquar frigidaru et
om quiete et ad ministracone grandi le
uis et sonitus organoru tenui | Quin
tum rem conplent ad ministraco medicina
rum sompniferaru et sedatiuar et so
cietas amicoru qui prohibeat et vin
cat agitacone eius et sint fideles in ad
ministracone coru que inducuntur ab ar
tifice et prudentes cohiceat per mixcio
nem ipius aut salte nileuant De

De frenesi si materia fuit sanguinea

In primis si nichil fuerit
qd prohibeat flometur cephali
ca deinde floma venas frontis
uel sanguisugas applica in eis aut na
ribus et si est qd prohibeat salte ex ve
nis frontis aut venaru narium san
fiat extractio Et scito qd est utilis Et
omi speci frenesi confert emorroyd prouoca
cio silz a venis scarificacio

De fre renesis si materia fuit colica

E colica medicina solutia indi
get sic cu aqua fructuum et
spe mol et ros et dyacaracost et alia
que diximus in zoda linimenta in princi
pio ei ultima sunt ex olo ros et aceto con
quassate et alia q diximus et emplastra
et caputpurgia et suffimigia et tu elige
ea in capo de zoda Et si vigilias patitur
affert ad huc locu que dixis in salia
ra et alienet omnino cibaria grossa et
aqua frigida | Et scito qd in sanguinea
in digetur resolucone plus et extinctio
ne minus et in colica econtra Hor em studio
sanabitur si deus voluerit **Capitulum**

De litargia

Cura huius egritudinis sunt v res quas
nominamus in frenesi sed alr atqz
alr accepte | Prima est occupacio ad
subtractone materiei cu clisteribus for
ibus et acutis et cu vomitu et in edu
ru vetens solucone | 2a est diuerte materiaz
ad oppositu et dorsuz et declinacione de parte
in partem Et hoc quod conpletur cu fricacoib

extremitatu et conpressione dolorosa in
eis facta et lygaturis fortibus et effu
sione aque calide in eis et uentosacone
sine scarificacone que procedit descen
dendo sicut ubi yera Incipiendo a nucha
et collo sub descendendo ad spatulas et
brachia et crura et est res efficax |
Complet etia 2a res cu sternutatorijs
et gargarismatibus et scarificacone
aurium et prouocacone emorroydarum
et menstruor | Tercia res conuenit ei
ad hoc ut repellatur materia que transmit
titur ad caput aut resoluatur transmissa
Et conpletur in principio cu medicinis rep
cussiuis in parte et in parte cu resolutiuis
sic qui recte oleo ros et aceto inferi
dotur castor conquassatu cu eis et suppo
situ et ad huc re multu procedente
cu resolutiuis tm sic dictis post | Quar
ta res est regime in dieta et alijs ex
terioribus et conpletur cibis et potibus con
uenientibus sic est aqua ciceris et aq
ordei cu barbis porror et ysopo et ru
ta et ydromelle et alia cu pipere panco
si no multu febriat et alienetur aqua
frigida oio | Et conpletur etia locando eos
in domo lucida plena ymaginibus in
qua fit strepitus et tumultus et lo
quenciu et astanciu vehemes cu inquie
tacone egror et prouocando eos ad ira
et iurgia ut no profundetur in sompno
exercendo cora eis sonitus et strepitus
horribiles et laboriosos | Quintas res
conuenit regime ad sedacone accidenciu
que sunt subeth et sompnus grauis et
zoda que no sentitur et obliuio loquendi
et obliuio vrinandi et egrediendi et alior
| Et hanc rem conplent ad ministracio
reru vigilanciaz facienciu et prohibenciu
subeth et zodam sedanciu et remoue
ciu obliuione et incitando eos ad lo
quendu et vigilandu et euellando pilos
eor et incitando eos ad vrinandu et
egrediendu etia si oportet ad conpmendu ue
sica et pectine ad hoc ut vrinet hoc
est totu genus Cure eor: et hoc toto
gene sanabitur si deus voluerit | Filius
zacharie Clistere confertes litargie frenesi et
obliuioni et appoplexie Rx collonquintide in
terioris ʒ ij et ß cartam ʒ i corticis radi
cu capparis semis urtice ana ʒ iiij tala
menti ʒ i et coquantur omnia in lbr iii aq
usqz dum redeat ad lbr i ß et accipe huius
at ß expressionis ʒ ß mirabolani ʒ i et olo
fit clistere et iniciatur | Filius zacharie

// sicud est oleum ros et
hoc conquassatum cu aceto
et conpletur cu pressu
cu repercussiuis //

Dieta

de ma[teria] ...

Clistere ɔferens litargie inlice et e
illa que rarius advenit et si accidat
raro eradicatur et appoplexie eadē ca
R epithi rubei ʒ. i. colloquintide inter
oris ʒ. ij. polip ʒ. ß. calamēti m. i. co
quatur sic supius et fiat clistē cū olo
camomille | Gal' Clistere efficax
et sublime ad litargiā et appoplexiā
et palisim Accip Arthanite et collo
quintid' interioris an̄ ʒ. i. ß. tartari ʒ. i.
centauree minoris ʒ. ß. elleborī albi ʒ.
i. ß. hasce ʒ. viii. coquatur omnia sic dixi
mus et clisterizent' cū eo | Aliud
nostrū colloquintide ʒ. i. centauree ʒ.
ß. tartari ʒ. i. polipodij ʒ. i. ysopi
hasce radici' malue an̄ m. i. mell' ʒ.
ij. vel iii. sal' masse ʒ. ß. sal' gēme ʒ. iii.
fiat sic diximus est enī utile si deus
voluerit. | Vomitus quoque provocādus
est cū synapi et oximelle et oleo et
sale et aqua ceisolotane aut sicle
aut cū decoctione alfezet ~~...~~ aut
siliuz | Alexander si ventris solu
tio pp plenitudinē necessaria fuerit
et exhiberi illa fuerit possibile da
castor' ʒ. i. tres duas et scamonee
cocte pparate ʒ. i. vi^a. plus vel minus sic
oportere videbis. et cū ydromelle da
bis. Sed melior omni evacuacōne est
clistere | Sternutatoria et garga
rismata in ca° dezoda frigida eligatur
et embroce sil' et caput purgia et odo
ramēta: sed ex odorabilibus in hac p
te est nenceri et hasce et propē in p
cessu rei et castor' et calamētu et ru
ta et fumus pilorū ignitor' cū castor'
qui excitat eū aut capillor' in fermi
quos prius evulsisti evulsione dolorosa
Democritus Sinapismus ɔgruit
litargie cuius difficilis est resolucō si
napismus quod dictus in repositorio
medicinarū vlium | Archigenes.
Acetū squilliticū ɔquassatū cum oleo
ros in quo dirruptū sit castoreum
confert litargie et evigilare facit et
quoque pro oleo ros p mutato fit ad
oleū yrinu aut oleū de narcisco Et qui
que p miscet' cū eis capilli hominis ad
busti et est mirabilis | Alexander
capilli hominis adusti et contriti mul
tum in aceto usque dum fiat totū sic
vnguētu sit medicina racōnabilis
ad litargiā et subeth: excitat enim ci
to a sompni profunditate et quoque
misceter eis castoreū | Alexander

vapores a capite optime repellūt' si in pri
cipio litargie et subeth ex olo et aceto
ɔquassatis dm caput liniat': Sed post
q̄ etiā teneri incipuit ad misceri oportet
castoreū aut feniculus algul aut pule
gium aut calametū. aut hasce ā nemen
et calametū aut omnia aut singula
Epithima ex arte nra ɔferens litargie
et subeth et evigilare faciens R pucet
sinap squille an̄ ʒ. i. castorei euforbij an̄
ʒ. v. misce omnia cum succo affodilli aut
succo sansuci et epithimet' ex eis puppis cē
bri | Andromatus. act' squillā et tere
et ca. sup locū quātū ex ea oportet pu
pi capitis applica postq̄ cū olo ros et
aceto et castoreo ɔquassatis locū in vnc
ris | Archigenes linimētū resolvens
litargiā et subeth Acc olei de behen et
oli nardini et costini an̄ pte vna. castor'
quarta pte. i. euforbij tantūdem et pire
tri sil' squille pte. i. et ß. fiat ex omnibus
linimētū et epithimetur cū eo | Gal'
si diuturna efficit' passio castor' a grānis
iii. usque ad. v. cū oximelle bibē dandum
est satis. Ame p exptū. et sil' tyriaca
data aut metridatū ɔfert aut dyamus
cus et silia | ffilagreus Stimulātia
corpus sunt de genere matiaz diuretice
facientiū et operāt' plus q̄ fricatōnes
extremitatū et cōpressio dolorosa Et
sunt propē quā linimēta et ɔfricatões
fiūt cū rebus acutis sic est acetū sqlli
ticū propē et squilla et sinap cū aceto
et urtica et semē eius et pucetū et se
almizereon et folia eius Ex istis cū fri
cantur extrema matiā ad diversum trahit
et sbr pendit' ut nō profundet in com
si gloriosus voluerit **De diminucōne**

Ad primis memorie

Inmudificacō fiat capitis et cor
poris totius si est a matiā fl
ca. si est postq̄ digesseris eā evacua in pri
cipio rei cū medicinis operātibus cum
facilitate sicut est yera ɔfortata cum
pulpa colloquintide et castoreo et aliis q
nominamus in zoda et gradatim procedemus
ad maiora sicut sunt yere magne theo
doricon et nuce muscate et alia q dixi
et collige ex eis emplra et caput purgia
et alia et offeras etiā ad hanc pte ea q
diximus in litargia Mahemet a rasili
linimētū ɔferens litargie et oblivioni et
congelacōni R oley fans sambucini ʒ x
oley debeen ʒ. ij. euforbij ʒ. i. castorei ʒ
fiat linimentū et vngatur cum eis loc

ab

aut cū raffano et opi

squilla

memorie quoque confert | Filius zecar zinziber
conditum reparat memoriam et proprie mane quo
libet sumptum et quoque confortat cum olibano et
pipere et est efficacius et quoque confortat cum ana
cardis et propter sic zinzib. conditi cum ʒ iii mell.
anacardi ʒ i ß sit dosis i ʒ. Filius zerges
Medicamen eiusdem expertum memorie et
ad conservacionem eius Accipe acori lb. ß piperis
longi ʒ i partes ii cu. ʒ ß misceatur omnia
sil. et ad misceretur Et sit dosis a ʒ ii usque ad
v. | Haly Medicamen expertum conservans
memoriam et conferens senibus Rx mell. anacar-
di p. ii olibani ciperi acori ana partes ii piperis
macropiperis ana parte i kebul. indor. ana partes
ii cimini partes iii mell. quantum sufficiat Dosis est
ʒ ii a me | Medicamen nostrum expertum ad
destructionem memorie reparans et conservans eam
Rx mirab. mell. kebul. lb. i piperis longi ʒ iii ß
terantur piper et misceatur cum melle kebulorum
et aromatizet cum gallie muscate ʒ iii musci boni
ʒ ß et sumatur ex eo omni mane et in ieiuno
a ʒ ii usque ad v. est enim mirabile et expertum
Et quoque permixtum cum eis olibani masculi
ʒ i et est bonum Et quoque datur predictum medica
men sine olibano postquam deglutivit ex oli
bano cum tria et est melius et propter sumptum
cum aqua ysopi et olibani aut cum vino per
mixto | Filius zach. Confectio anacardi
na bona conferens oblivioni et tamen ei an
horam et morphee et baras Rx mirabol. indo
rum kebul. bell. ana ʒ iii piperis macropiperis zin
zib. ysopi sice acori spice cipi et in aliis pro
acoro huheth ad ii expertum verax | Confec
tio anacardina quam diximus in antidotario
excellens est in confortacione sensuum et memo
rie et facit eam recuperare deperditam

De mania et melancolia

D Iximus in secunda intencione huius curacione egritudinum melancolicarum
esse in tribus rebus | Prima est
regimen circa equacionem crasis eius et digesti
onem temporis | Secunda res est sollicitudo cir-
ca evacuacionem eius | Tercia res est regi
men dilatans animam et faciens in ea minera
gaudii | Primam autem rem duo tangunt
regimina Primum regimen est regimen humecta
tivum et impinguativum quod in tota protelacione
cure extendendum propter quod faciat eadem in opilla
tiones Et complet hoc regimen cum balneis et
embroce humectatibus ante cibum et effusiones
aque calide super caput et humectaciones
aeris habitaculi eius et fricacionibus et unctio
nibus tenere facientibus corpus et cum cibis
et potibus humectativis humores laudabiles
generantibus et ex quo impinguat et humectat
excibis et potibus et medicis et quiete et sop
no et sit studium in omnibus hiis Dum studi
um secundi regiminis quod nunc narro. Secundum regi
men est regimen resolutivum faciens resolucio
nem cum mediocritate et propter eius quod abi
litatum est ex precedenti regimine ut fiat illud
Et hec duo regimina oportet ut sibi invicem
semper succedant et cadat digestio equaliter
in materiam quam est cura vera | Secun
dam rem complent tria Considerabilia in
evacuacione materiei attendenda. Primum est
ut non simul laboriosam et subitam faciamus eva
cuacionem sed per intervalla habentem temperiem
ut natura evacuacionem non evacuacio naturam
regulet hoc enim est proprium. Subita non
et violenta evacuacio vix a natura regula
tur et eius operacio est sic impetus flamme
que cito in subtile agit et debile et preter
gredit grossum. Opus namque moderati caloris
est equale in utraque parte materie elixabilis
seu assabilis agere. Secundum considerabile est ut
evacuativum sit et mensuratum non excedens
mediocritatem sed sit extensio elevacionis ei
us non recedens aut modicum recedens quod
dum medicinarum in columnis quas te scire
fecimus Tercium est ut non spolient solutiva
a rebus lenificativis et humectatibus hoc
enim est quod operacionem beatificat | Amplius
autem rei huius secundi regiminis perficitur cum ad ministra
cione flebotomiae et subtractione sanguinis ubi o
portet et materie evacuacione et enematum
et colliriorum convenientium primo lenium deinde acuum
et mediocrium vomitus quando propter passio est stoma
tica aut in stomaco fuerit aliquid quod ad egri
tudinem addat Aut cum cibus fuerit corruptus
in stomacis eorum | Terciam rem complent
ad ministracio secundum omne genus rerum generanci
um gaudium eis et leticiam sive cibalium sive
medicinalium sive potabilium. Et adhuc ex
rebus que audiunt et vident et odorantur
et quotiens modo sentiri possunt et ad ministracione
aeris temperati et aspectu formarum
multi decoris et ornatus et negociacione
iocunda et blandimentis et subgestionibus et
promissionibus rerum de quibus dolent de
perditis et aspectu ludorum distrahentium intentionem
eorum a re de qua dolent et omni quod
ad rem gaudii pertinet | Si sanguis ex
uberat in toto et vene plene sunt evacu
a ex vena nigra et post istam ex basilica et
hoc in melancolia In mania namque fac econtra
scilicet incipe a basilica et post istam si oportet
ex vena nigra et post istam flebotoma de saphe
na et si adhuc oportet fac ex vena que
currit ad pollicem pedis si videris in ea.

fflomia larga [illegible]

A cola atra [illegible]

[illegible]

Infusio epithi

Infusio sene
Triffera de epithimo

plenitudine et maxime in occultacione men-
struorum trahit enim flomia de saphenis
his. Et si adhuc non contulerint fiat ex ve-
na frontis facies aut sanguisugas in eo
aut naribus applicatis. quicquid omnibus prima
coibus confert et est ad ministranda in hac e-
gritudine semper flomia larga ut non egre-
diatur subtile et remaneat grossum. Et
si sanguis peccatum in capite solo fuerit
flomia ex cephalica et considera que duarum
partium capitis sit grauior. et tunc ex eadem cepha-
lica flomia Et si fuerit sanguis super habun-
dancia propter opillacionem que est in epate aut
in splene flenbothomia ex saluatella dextra
aut sinistra Et si fuerit in utroque minue ex
hac minue ex illa flomia. Ad hunc autem
re stare facimus quod emorroidarum prouocacio et men-
struorum omni eorum speciei confert et similiter apercio
varicum et similiter apercio plenitudinis venarum
pedum in fine rei. Sabor rex medorum
Syrupus conferens manie et melancolie ex
adhustione colere citrine Succi buglosse do-
mestice et siluestris ana lb. ij. succi pomorum
redolencium lb. iij. folliculorum sene ℥. iiij. croci
ʒ. ij. zuccari tabarzed lb. iij. fit autem sic. sene
proiciatur in succis per diem et noctem post confri-
cacionem eius. deinde bulliat ebulicione vna aut
duabus deinde cum zuccaro fiat syrupus croco
aut conficetur in panno in eius de coctione
Da ℥. ij. vel iij. cum aqua buglosse et quicquid aptius
necessitatem datur cum aqua casei. Sal.
Accipe folliculorum sene ℥. j. lb. j. et submerge
ipsum in cado musti albi dimittatur post men-
ses vj. et exprimetur cum aqua buglosse omni
mane in ieiuno confert enim manie et melancolie
mirabiliter et mundificat cerebrum et sen-
sus et generat gaudium. et si decoquatur se-
ne in iure gallorum aut gallinarum aut car-
nium aut piscium aut ouorum confert similiter
ffilius zecar Infusio epithi conferens ma-
nie et melancolie ab adhustione colere ci-
trine R epithi cretensis ℥. iij. florum buglosse
domestice aut siluestris ℥. j. salis indi ℥. j. ß.
pone in scutella lapidea et proice super eam
aquam casei supti ex capris ℥. xij. et dimit-
te die ac nocte sub aere limpido deinde bulli-
at bulicione vna et coletur et proice super ipsum
tartari rosarum ℥. ß. Dosis est j. vel ij. In-
fusio Alia Sene ℥. ij prunia xl. cum aqua ca-
sei Trifera de epithimo que administratur
 post euacuacionem et euacuacionem in diebus
quando non administratur euacuacio facit enim
reiuuenescere et generat gaudium Cuius per-
mixcio R mirabolanorum kebulorum indorum bellicorum embli-
corum ana partes equales epithi sublimis partes

ij. yere pigre ß. partem confice cum melle emblicorum
aut kebulorum et da omni mane sicut diximus
a ʒ. ij. usque ad iiij. Gabriel. pillule de lapide
de armeno que mundificat caput ab humo-
re melancolico et conferunt egritudinibus quarum
materia est sicut mania propre et melancolia
et tristicia sine causa Quarum permixcio R
polipodii epithi ana ʒ. v. lapidis armeni lo-
ti secundum artem ʒ. ij. et ß. mirabolanorum kebulorum indorum
ana ʒ. ij. sticados ʒ. x. salis indi colloquintide
interioris ana ʒ. iiij. emblicorum bellicorum hasi
ellebori nigri ana ʒ. ij. yere turbith ana ʒ. j. [illegible]
confice cum oximelle et da ʒ. ij. vel j. cum aqua
casei. ffilius zach. Modus confectionis confe-
rens melancolie et timori R mirabolanorum in-
xx. armel polipodii scebebram j. os inuii maius
marrubij al. ana ʒ. v. epithi ʒ. xv. sti-
dos ʒ. x. agarici ellebori nigri in felengi-
muse ana ʒ. v. gar. ʒ. ij. mellisse ʒ. iij. cortici
citri buglosse ana ʒ. iiij. nucis muscate galli-
muscate ana ʒ. j. confice cum melle passul. et mel-
le emblicorum. Dosis est a ʒ. ij. usque ad iiij.
ffilius zacharie. Modus letificatis et gene-
rantis gaudium et reiuuenescere facientis
coloris pulchritudinem et odoris bonitatem
et retardatis canos. Cuius hec est permix-
cio R rosarum ʒ. iij. cipi ʒ. ij. ß. gariofili mastic
ligni aloes spice assari ana ʒ. j. ß. cinamo
croci mellisse alfelengemuse margaritarum
foliorum indi macis cardamomi heil nucis mus-
cate corticum citri galliemuscate zedoarij
romani ozimi mauris ana ʒ. j. musci boni
j. quartam confice cum melle bellicorum et mell. emblicorum
quod sit quadruplum speciorum sumatur sicut triffera
et est magis conueniens in hyeme. Ali-
ad huc ad maniam et melancoliam conuenienti
eligi possunt ex hijs que tradita sunt
grabadin maiori et in capitulo de zoda ex eis
que educunt materiam earum et ex eis que confor-
tant cor que requirantur ibi et afferantur
ad locum hunc. Embroce autem conueniencio-
eligantur in quibus studium humectandi sit in-
tens super studium calefaciendi aut infrigi-
dandi et nos plura ex eis dicemus. Et
tradit gal. decoctionem capitum edorum et pedum
iuuenum castratorum cum lacte nuper mulso
et butiro recendo embrocam esse mirabilem
ad humectandum ea in quibus humectacio
queritur. Et est necesse ut in die quinquies
eo caput linatur et embrocetur. Alzam.
Mulgetur super caput lac et oleum de cucur-
aut oleum de lactuce aut de papaueribus cum
oleo camomillino et iuuatur eis multum et
humectat cum tepore. Embroca confere-
eis et faciens sompnum. R. papaueris

et camomille et fe. lactuc aā ptes eqles
coquat in aqua sufficienti usqz ad osuptio
nem medietatis eius et embrocet cum ea
¶ Vomitiua ꝯgrua in tribus casibus pau
lo an dixi esse et fiant in pmis cū leuio
ribus sicut prope cū oximelle et aqua ca
lida aut cū oximelle et raphano aut cū
raphano qui intictus est cū elleboro ni
aut cū expressione raphani sic intti.
Aut cū aqua de coctionis anabrahumich ē genꝰ esul
et radi post illud ad ꝯfortacionem stomaci
cū eis que dicimꝰ. ymo sit studiū tuū post
curā cordis et uiificet in eo digestio ¶ Et
si accidat ut corrupat in eo cibus cū cito
vomitu expellat nichil est eis deterius
qꝫ corrupta digestio et cibus sup cibum
indigestū et sompnus sup cibū corruptū
et balneū qm ymo abstine cibū corruptū
est eis res nociua ¶ Gal' in melācolia splea
li aut mirachia sollicitudo attendenda est
circa splene et mirach ¶ Et sit quadrux
sollicitudo ¶ Prima qua mūdificet corrup
tū corū et 2ª ut prohibeat labores ⁊ vapo
res corrupcōnū p uentre ad caput et pro
prie cū uentos et emplastris rubificatibꝰ
sup locū et fortasse cū cauterijs et cū eis
que attrahūt ad oppositū et diuisum sic
sunt clistera et prouocatio emorroydorū
et menstruorū et flobotomia saphene et vene
pollicis et posito uentosarū in tibijs ⁊ pedibꝰ
¶ Tercia est ut confortet et rectificetur splen
et mirach ut matie nō corrupat in ipis
ymo digerat omē corruptū et fiat mine
ra mateie laudabili ¶ Qrta est ut ꝯforte
tur cerebrū ut nō recipiat supflua sic
dixi sepe

De cura Epilempsie

Qura huiꝰ egritudinis est sex
res. pma ponit regimen in vi
ta. 2ª equat et coaptat maꝫ
3ª abscindit eam. 4ta ponit
regime in cōuisione residui eius ad ptes
oppositas et diuisas. 5ta rectificat mēbrū
mādans si est aliquod mandans et recti
ficat cerebrū. 6ª corrigit accidencia ¶ Pri
ma aut rem ꝯplent ad ministracōnes re
giminū in vj generibus rerū nō natura
liū. de quibus est aer qui teperatus est
eis nec calidus. f. nec frigidus sed sit ad
siccitate declivior ¶ Et ꝯfert interdum
de regione in regione mutare aere. et ali
quando ꝯsuetum si sub eo morbus accidit
In eo em sepe dissuetus morbū p mutat
Et in quibusdam si dissuetus addat ad mor
bum reuerti ad ꝯsuetum p mittat Et cu
ꝯplexione egri et aerem ꝯsidera ⁊ vene-
labit fugiendus aer aut nō fugiendus ¶
Cibus aut ꝯmensurandus in qualitate et
quātitate est et in proprietate et alijs ¶ Ci
bus pueris sit lac rectificatū cū bonitate di
te lactantis et bonitate disposicionis eius
ut nec pinguis nec tenuis nec iracunda
nec pigra nec multū laborans nec multū
quiescens munda multu bonor mor nō luxu
rians. cuiꝰ naturales operacōnes sunt vere
et prope digestio et alie. aliorū cibus sit ci
bus ppter boni nutrimēti et laudabilis chy
mi nō vaporosi aut corrupti et sit cibus ha
bens mediocritate cū declinacōne sua ad sic
citate modica et sit facilis ad digerēdum
nō grauans naturā. et neqꝫ sumat ex eo u
sqꝫ ad replecōne. neqꝫ sup replecōne neqꝫ
sup cibū indigestum At uero sacietatem
nauseatiuā vita in quātū possibile est. ad
aut elige ex cibis sm propietatem ¶ Inqui
em dyas. ruta ꝯfert epilempsie Apiu uero
excitat Et fortassis endiuia ꝯcedit ⁊ ane
tū et coriādrū: et prohibet fructus omes
nisi quidā stiptici sup cibū ut prohibeant
ascensū vaporū. et ꝯfortent stomachum:
et prohibent caules et porri. Et pisces qd
sunt molesti eis ¶ Edme uero carnes dilecte
et pulline et gallinarū et capriolor et le
porū iuuenū. et q hoc cursu procedunt.
Potus aut utilis est vinū multe p mixto
nis nec nimis antiquū nec nimis nouū cla
rū subtile odoriferū stipticitatis parum
habens. Dulce uero et grossum est malū
et sic etiā purū si sit eligans ¶ Ydromel
quoqꝫ est potus eis eligancius qꝫ vinū. vi
tent aut sup replecōnem potū qualecūqꝫ sit
Et quādo digestio fieri incipit et potū om
nem in moderatū et potū aque et potū
vaporosum. sic est vinū de dactilis et silia
fame aut omem et replecōnem fugiat mo
deratū uero iuuenū ieiuniū ꝯfert. Et meli
us in hoc casu modeate inanitū qꝫ repletū
vitent coytū. et fortass coytus apud eos q
ultime abstinet si moderatus sit sanat.
Sopnus aut et vigilie sup racōne nocent
et sup sacietatem sompnus nocet ⁊ supra
nausea: Confert uero apud pncipiū diges
tionis cibi. sed modeatus sompnus sup ieiu
niū et vacuitate nocet ¶ Exerciciū et qes
sup racōne nocent moderatus uero utrūqꝫ
ꝯfert et prope sm legem Nam modera
tum exerciciū in ieiunio ꝯfert nocet qua
litercūqꝫ sit post cibum Omes uero cron
inuat et nocet Omē aut qd dilatat aiaꝫ
et ꝯfortat ꝯfert Angustia et tristicia nocet
et dolor et sollicitudo laboriosa nocent.

Cibꝰ puerorum

de herbis

De fructibꝰ

de piscibꝰ

De carnibꝰ

de potu

De sompno et vigil

Exercicio

De accidentibꝰ aīe

Secuda aut rem oplent que matiaz pro
prietate et utute adaptat ut facilius fiat
eius expulsio qualia sunt squilla et acetuz
eius et oximel ipius et decoctio et syrups
ysopi aut hasce aut sticados aut acori
aut origani aut siliuz Tercia re oplet
euacuacones decentes quar rememorabi
mus et clisteria et suppositoria lenia et a
cuta Et in sanguinea flobomia saphene et
prouocaco emorroyd et menstruor et e
missio spmatis si a retencoe eius fiat et
expulsio uinum si fiat p illos Quarta
rem oplent gargarismata et sternutatoria
prope et vomitus et masticacones multipli
catres saliua et sputu et fricacones 7 liga
ture in extremitatibus et uetosacones i
eis et emplastra rubificatia et prope sup
mebru madans si est mebru madans Qn
tam rem oplent rectificaco stomaci aut ma
tricis aut intestinor aut modor alterius
sic diximus et dicemus et in omnibus hijs recti
ficaco cerebri debet esse intencio pma sicut
iam diximus Sexta rem oplent ad mu
tacio mediciar que cu proprietate retar
dant poxismu aut cito eu cessare faciunt
aut phibent ad uetu eius vino aut occul
tant sic dicemus post Et aliquado flatica fe
bris et prope longa resolunt digerit eni et
osumit matiaz eius Et quqz apparet resolu
cone eius apparet in ptibus capitis saha
phati aut albaras et significat salutem

Apozima mirabile

Apozima ysopi oferens epilempsie pprie
mirabiliter Rec ysopi sicce lbr i passular
enucleatarum ʒ ij coquat in aque pluuiali
lbr iij usqz du sit medietas eius osupta et
da omi mane cu oximelle squillitico bonu
exptum Et quqz addit in apozimate has
ce et quqz epithimu et est efficacius Et qn
qz fit inde syrupus melius oferens eis Res

Res sumende in potibus eor

aut quas semp in potibus sume oportet
sunt peonia et seme eius et piretru et sise
leos et aristologia rotuda Et hic quod dan
da ante purgacone et post cu ydromelle
aut apozimate apij aut aliquo talium

Ad egritudines capitis difficilis eradicacionis

Johannicius ofectio yere dyaloquitados sup
qua expectat fiducia inuametor mltor
ad egritudines omes capitis et cebri et
neruor difficilis eradicois sic est zoda pro
prie et emigranea et epilempsia et palisis
et tortura et utigo et tenebrositas visus
Cuius p mixco yere in qua aloes fuerit du
plu speru ʒ vj trociscor alchandal ʒ iij

squill' assat' agaric' sticad' an ʒ j ʒ

turbith ʒ ij ß scamonee anthiocene cocte
in pomo auc vij elle nigri sal gemme bdel
lij an auc iiij bdelliu resoluat in vino p
mixto tere aut res terat et cribellentur
et fiant trocisci cu bdellio resoluto et exicce
tur in vmbra et iter terat et cribellent
et ofice cu melle passul oterendo usqz du
fiat sic pasta fac pillas Et sit dos a ʒ j
usqz ad ij Mahemet Arasi Confectio
medicaminis q omi die dat ad epilenciam et u
tiginem et pparat matiaz tinis p mixcio
Rx sticados ʒ x agarici ʒ ij ß siseleos ʒ iij
puluis siccar ʒ v ofice cu kesmes et da omi
die in modu duar aut triu nuc cu oximel
le squillitico Idem ofectio Alia mira ad
epilempsiam propria et expta Rx piretri
seseleos sticados an ʒ x agarici ʒ v coxcon
nem asse aristol rotunde affodill liquiricie
carpobalsami peonie ʒ ij et accipe expres
sionis squille et mell ptes eqles de quibus
coctis ad spissitudine quatu sufficiat ad
aggregadu ea acc et deinde recode in va
se vitreo Dos a ʒ ij usqz ad iij est eni
medicame ultimu Filius sapionis
Pille ad epilempsiam ex flate expte Rx sise
leos aristol rotude castorei sal indi an ʒ
iij radicu peonie trociscor de squilla an
ʒ vj yere pigre sticados epithi an ʒ x
polipodij ʒ vij agarici ʒ xij colloquintide ʒ
xj turbit ʒ xv mirabol nigror belliricor
emblic an ʒ iij lapid lazuli ʒ xiij mirab
cit' ellebori nigri camephit camedreos an
ʒ viij ofice cu secaniabin squillitico Do
sis a ʒ j usqz ad ij ß Filius sapionis
Pille ad epilempsiam melancolicam fideles et
morphea nigram et egritudines melancolicas
Rx yere pigre ʒ v epithi ʒ x lapid lazu
li loti ʒ vij scamonee colloquintide ellebori
nigri spice an ʒ ij ofice cu aqua mellis
da cu aqua epithi et passul Ad idem
Alexander pille quibus nulle forciores ad
epilempsiam et arthetica et podagra Rx
Aloes scamonee colloquintide bdellij ellebori
nigri corticu gum arab euforbij baurach
an ʒ j ofice cu succo caulium Dosis
a ʒ j usqz ad ij Euribasius Medicame
bonu q sumit omi die et ofert epilepsie
et utiginem Rx baccar lauri piperis albi sise
leos piretri an ʒ iij radicu peonie aristo
logie rotude an ʒ ij castor troc de squilla
an ʒ j ofice cu oximelle squillitico et da
cu oximelle eodem diebus singul Cli
tere oferens mirabile acc alhasce ysopi
absinthij an ʒ ß pulpe colloquintide ʒ ij ce
tauree ʒ iiij cartami ʒ xij oleo de kerua
ʒ v fiat cliste cu eis Sternutatoria
et caputpurgia et gargarisma 7 mastica
cones eligatur in cao de zoda Ruta quoqz

et pult' gnu vulg agrestl gst' sfert cu citus remiusste 20

et castoreū separati aut cōiunctim odorata cōferunt mirabilr' et excitant sepultū a ne hemecia paroxism ❡ Ad idem Alexander ex ysopo et pulegio et origano cū cari carui quātitate sufficiēte pastillos facies quos masticet quia fleg̃ deponit et cerebrū mundificat ad huc aut piretrū cum mastix et cere quātitate sufficiēte p mixt et cōmasticatū flegͣ cū ūtute depomt ⁊ mundificat cerebrū mirabilr ❡ Ad id galie peonia ſm omem modū ad minstracoms eius est medicina mag̃ ad epilepsia radix s̄ et semē eius Et em ex ea diebus singul' ʒ· ij· usq͂ ad· iiij· ꝑ met cū aqua mellis et ysopi aut cū oximelle ofert mirabilr Et silr si fiat ex ea caputpurgiū aut gargarisma cū oximelle et sufflant ex ea in nasum ofert Et si pulus eius odorat' confert Et exptū suspensionis eius in collo ē sublime iuuamētū et supta in cibis ⁊ potibus et fit suffugaco ex semie eius et est mirabilis supptū aut cū melle ros diebus singulis sanat si deus voluerit ❡ Ad idem ypo· dixit ꝑ post ipm et nos expti sumus piretrū medicina fidelem esse ad epilempsia et prope cōditū eius fit sic cōditū zinzib exptū bonū ❡ Confectio de piretro ofereus epilepsie et tortuē et palisi et egritudinibus nuor̃ frigid' ℞ secatul lbj piretri humdi aut humectati ʒ· vj mell' dispumati lbr· v pmear' mūdatar' lbr· j· s· cōdies cū zinzib piret' aū ʒ· j· gar' nuci muscate cubebe aū ʒ· iiij· cinamoni ʒ· v· et in al' piretri h̃ng aut ʒʒ aut humdor' aut huecta torū aū ʒ· iiij· exptū bonū Et al' musa ꝯ j· ❡ Gal' post corporis et caput mūdificaconem' aut med datū dabis diebus quibus purgacone intpollabis et prope aurd lanas duas de alto eorū et prope in sero aut in mane sic videbis expedire· Danda est ofectio de musco dulcē et amara et tyriaca dyatesseron et ofectio cesaris ⁊ pera hmete theodoricon cū nucm⁹· ❡ Ad idem filius serapionis Confectio masticatoria faciens fluē ꝑ sputū humores mirabilr mūdificās caput ℞ piret' ʒ· j· sinap ʒ· j· s· stafisagrie ʒ· ij· sal armoniaci ʒ· s· cū mastice et cere ꝑtibus ꝯuenientibus misce et fac formas sic auellanar' magn' ⁊ masticet' in ieiuno ofexunt si deus voluerit ❡ Gal' odorat' ruta omi hora et fit ea caputpurgiū ❡ Ad idem cū ea et confert epilepsie et simil auricula muris bibita et caputpurgio ex eo facta ruta agrestl' silr' exptā est et silr gnu eius ❡ Ad idem·

democritus suffūgat' epilempticus cū assa ⁊ ad minstrat' odor eius et excitat epilempticā et administrata omi hora ꝓseruat eū ab epilepsia si deus voluerit // Eodem mō ofert galla muscata ad ministrata et silr gnu eius etiā bibita ❡ Ad idem Alexander Vesica apri cū tota urina exiccet' in furno et dabis ex ea ad fabe mensura diebus singul' in mane cum oximelle exptū est et dyxit se usq͂ ad tercium diem se vidisse curatum ❡ Dyascoides Coagulū lepois si bibat' ofert epilempsie et silr azimum epar assatū et comestū in ieiuno ❡ Detegunt epilēpsiā epar capri cōmestū et suffugatū ex galbano et silr ex ungulis capre· Et apium ſm omem modū ad ministracois et fungi et ex mirra suffūgaco et posito eius in naribus aut cornu tapno Et epar tapni comestū aut odoratum aut pximum

De cura apoplexie

Cura hui⁹ egritudis proxima est cure epilepsie pter q̄ oportet ut omē genus cure adimistretur subito: dilaco em̄ ducit ad morbē' cū sit etiā ipe morbus paruꝑ se accipiēs curā sicut dixit ypo· Verū tamē ut nō appareat expte operatl' defecto Conabeūs a pncipio matiā subtrahē quātū possibilitas exigit ❡ Et siquid sanguinea esse videūs utusq͂ ptis floma cephalicam illico sil cū emissione multi sanguinis· sires patit' et freq̄uēter teura et pedes uētosai facias et trahe in quātū potes ad opposita ptem cū omnibus generibus attractiomz et cū clistribus acute et sternutatorys et suffugacoibus et alys· Si aut flatica fuerit matiā etiā subtrahe in quātū potes sic hic diximꝰ· Et ex hoc require in caplo de zoda et epilepsia et de eo q̄ dicet in palisi si deus voluerit Sermo vlis d'cura

Egritudines egritudinum nuorū nervorū aut sut a cōplone pura et alteracone solūm et indiget ofortacone post illud· aut sunt cōplexionales cū matia et indiget alteracoe et mundificacone· et demde ofortacone: aut sunt solucō cōtinuitatl' eor' et dicet cura eorū in loco suo ❡ Et cōplonales quid nervorū egritudines a frigiditate sunt ſm plurimū et demde ab humiditate A calitate et siccitate nō sepe licet quiq͂ accidat: Et quid verificatū est q̄ febris sanp in vades curat nuorū et inctuarū' quar' frigiditas est radix aut humiditas digerit em̄ et subtiliat matiā et ōsumit ❡ Dyascoid'

zinzib secundum omnem modum ad ministracionis eius mala conplone nervorum alterat et eos confortat et iunctuarum doloribus similiter et propriе conmest cum vitellis ovorum et salvia et pori vel ponitur in decoctione ydromel et confert mirabiliter Emplastra quoque cum melle et farina ordei confert doloribus eorum ¶ Ydromel omnibus egritudinibus nervorum frigidis et humidis confert Recipe zinziberis lbr. ss. foliorum salvie lehieg an. ℥ viij. sticados ℥ iiij. bulliat in aque lbr. vj. usque ad lbr. iij. cola et cum melle lbr. ss. permiste et proice sup ea piperis gar. spice an. ℥ j et ss. zinziberis cinamomi an. ℥ v. dimitte a sero usque ad mane deinde cola per colatorium Et sit eius dosis in ieiunio lbr. ss. cum aqua calida

¶ Embroca conferens egritudinibus nervorum frigidis que administranda est sup capud et locum originis nervorum et sup locum doloris et sup locum passionis. Recipe florum camomille lbr. ss. zinnan florum salvie zizimbry et sansuci et sticados etekleg an. ℥ viij. decoquantur in aque lbr. iiij. usque ad ij. et fiat embroca cum eis sicut diximus et cathaplasmetur ex fece est enim ultimum expertum // Iulebus siropus de sticados qui est medicina mirabilis conferens omnibus egritudinibus nervorum frigides et confortans eos Cuius permixco Recipe florum sticados ℥ iiij. haste cinari an. ℥ j. piperis pireti an. ℥ iiij. passul sine interioribus ℥ j. coquatur in lbr. iiij. aque usque ad ij. cum melle lb. j. et sape lbr. ss. fiat sirupus. Dosis eius est a ℥ j. usque ad ij. cum aqua alkikil

¶ Confectio condita ad egritudines nervorum frigidas mirabilis Recipe secacul permeatorum mundatarum radicum acori an. lbr. j. ss. et sint secacul et acorus elixata et expressa et misce cum eis preter pineas mell. dispumati lbr. x. et decoque lento igne usque dum spissitudinem acquirat deinde deponat ab igne et proiciantur sup ipsum pinee et misceantur ad invicem post hoc pulveriza sup ea piperis ℥ j. piperis longi gar. zinzib macis an. ℥ iiij. nucis muscate galange cardamomi an. ℥ iij. Dosis eius est ℥ j. mane et sero ¶ Decoctio conferens mirabiliter ad omnes egritudines nervorum et dolores eorum Recipe zizanie recente et humide et propriе succi eius lbr. ss. et permisce cum ea mell. ℥ j. ss. olei de kerua. et olei de behen de tribus piperibus confecte dicte in antidotario anc. ij. aut plus aut minus secundum quod oportet. Et da in potu ex eo a ℥ x. usque ad xx. Si autem ipsa herba humida inveniri non potest Recipe ex sicca arcit lbr. ss. et coque in lbr. j. aque usque ad lbr. ss. et fac sicut dictum ¶ Ex oleis autem et unguentis et emplastris et aliis conmemtibus

ad permutacionem malicie conplexionis nervorum in maiori quantitate badin plura scripsimus et ibi requirantur ea. et de pluribus que loquemur in capitulis propriis ¶ Et ex purgantibus etiam materias eorum multa illic scripsimus et proprie in zoda et epilia et vertigine scribemus etiam in capitulis que sequuntur ¶ Gal. tyriaca et metridatum administrantur ad omnes egritudines nervorum frigidas cum aqua decoctionis zinzaris et an. et foliorum rute et salvie et confert in omni tempore egritudinis et in principio ante purgacionem. quia digerunt et subtiliant materiam et permutant maliciam conplexionis frigide. et conferunt post purgacionem quia residuum materiei resolvunt ¶ Adhuc autem proprietatem habent ut nervis iuvamentum afferant manifestum et confortant eos Et sit dosis a ℥ j. ad j. singulis diebus ¶ Gal. Et adhuc de proprietate egritudinibus nervorum afferre proprie ad ministracionem castorei omni die karat. j. cum eo quod convenit ex potibus. huius etiam intencionis est assa fetida proprie mirabiliter inuncta. et bibita omni die Et oleum de narcisco et oleum de ireos cum gluttino albotim Similiter oleum de beben et oleum de alkana et oleum de ruta. piper quoque est ad nervorum egritudines frigidas medicina sublimis et oleum de piperibus et similia. Oleum vero de euforbio iuvamentum est mirabile similiter oleum de croco et similiter oleum philozophorum est enim expertum verax ¶ Hunay Modus pillarum de euforbio conferencium ad mollificacionem et frigiditatem nervorum et ad humiditates qui descendunt ad eos vel qui sepulti sunt quarum permixco Recipe euforbii collocintidis agarici sarapini bdellii an. ℥ iiij. aloes ℥ vj. mastic ℥ ij. confice cum expressione zinziman aut porrorum sunt enim experte. Dosis a ℥ j. usque ad j. ss. ¶ Gal. confectio pillularum fetidarum maiorum expertorum iuvamentorum ad omnes egritudines nervorum que sunt a materia grossa viscosa difficilis eradicacionis et ad dolores iunctuarum qui sunt ab eadem causa et ad omnes dolores totius corporis qui eandem habent materiam. Similiter et ad vertiginem et ad epilenciam et ad emigraneam difficilem et zodam et morphea et albaras et lepram Recipe aloes turbith ℥ v. sarapini armoniaci opoponacis bdellii seminis armel. rabol collocintidis interioris an. ℥ iiij. scamonee ℥ ij. cassie lign. hermodactil. scebran an. ℥ ij. castorei agarici euforbii an. ℥ j. cinamomi croci cardamomi spice an. ℥ ss. gummi infundatur in aqua porri et fac ex eis pillas. Dosis a ℥ j. usque ad ij. // Pillule

Embroca optima et ultima

Confectio mirabilis

Decoctio mirabilis

fetide minores que sunt in potestate ma
iori quarum per mixtio Rx sapini armonia
ci opoponac(is) bdellij aloes ana ʒ iiij cas
toreum harmel ana ʒ iij collo(quintida) ʒ vij tur
bit ʒ x conficere sicut alias Filius zach
arie Araf pille fetide maiores que con
ferunt omnibus egritudinibus nervorum sic est
palis(is) tortura et spasmus et dolor iunctura
rum et solucione educunt hu(morem) grossum
viscosum a locis difficilis eradicacionis
eius. Quarum per mixtio Rx yere pigre ʒ x
pulpe collo(quintida) ʒ vj centauree minoris
mezereon ana ʒ v euforbij ʒ ij et ʃ
scebra castoreum zinzib(eris) asse fetide sapini
opoponaci seraragdi sinapis piperis ana
ʒ j gumme dissolvantur in aqua rute et
fac pillas cum ceteris: Dos(is) a ʒ ij usque ad iij
Pille fetide minores ex inventione nostra
et eiusdem et sunt in infectione maiorum
et conferunt tremori mirabiliter proprie Quarum
per mixtio Rx yerepigre ʒ v piretri casto
reum cassie ana ʒ iiij sapini pulpe collo(qui)n
tide ana ʒ iiij. Dos(is) a ʒ ij usque ad ij ʃ
experte sunt Filius zacharie Confectio
Anacardina que est medicina sublimis
ad omnes egritudines frigidas aut hum(i)
das sic est palis(is) et spasmus ab humidi
tate aut frigiditate aut tortura et tremor
et stupor sanat enim statim Cuius permix
tio Rx zinzib(eris) piretri nigelle costi piperis
macropiperis lingue ana ʒ x foliorum rute
mirre hasce genciane aristol(ochie) bactarum
lauri castoreum cassie sinap(is) ana ʒ v mell(is)
anacardi ʒ v et tria et in vol natur
omnia cum oleo nucis et confice cum melle apud
Et da ex ea in modum grani lauri Inquit
mahemet hec medicina est bonitatis mag
ne ad egritudines quas diximus in omnibus
egritudinibus frigidis et inflamat cor
pus statim et inducit febrem bonam spas
mo humido Et fricatur ex ea lingua et con
fert eius gravedini Et fit emplastrum
ex ea super membrum frigidum stupidum aut
confricatur cum ea super membrum et confert pro
prie mirabiliter et facit sudare qua propter oportet
ut cohopiatur sumens ea ut sudet sanat
enim si deus voluerit Mahemet filius zacharie (in margin: gegar)
zacharie. Oleum quod administratur in potu ad
egritudines nervorum que fiunt ex flatu et hu
more viscoso et administratur cum aliquo quod
convenit ex potibus Rx Rx collo(quintida) ʒ x
aloes ʒ v turbith al(bi) ʒ iiij squille ʒ iij ge
ciane psilij sansuca zivian ana ʒ ij et ʃ
amomi spice xilobals(ami) gar(iofilorum) cinamomi
piperis macropiperis aristol(ochie) lon(ge) et rotunde

cassie polij squinanti petros(elini) polip(odii) ana epi
thimi ana ʒ ij ʃ sapini liquiritie musquiati
zinzib(eris) ana ʒ ij contere omnia contritione grossa
et funde super ea aq(ue) fontium lbr iij olei an
tiqui vj ℥ j· coquatur lento igne usque ad
aque consumpcionem Hamet oleum de sigia (in margin: storacis liquide)
confert egritudinibus nervorum flatuose Cuius hec
est permixtio Rx sigie castoreum prassij ana ʒ ij
piperis zinz(iberis) squinanti cassie ana ʒ v ciperi
costi carpobals(ami) xilobals(ami) ellebori nigri ar
momaci spice sapini aristol(ochie) ro(tunde) et lon(ge)
ana ʒ iiij olei sicici ʒ v aque lbr iij coq(ue)
sicut hic proxime diximus Oleum va
lens de sigia sic Rx oleum siricium lbr ij cas
toreum lbr iij coque in duplici vase Eli
gimus autem ex antidotario unguenta et em
plastra et olea de quibus est ysopi cerotum
et unguentum de bdellio et unguentum filagies et
cerotum diapente et cerotum alexandri et
cerotum andromaci et emplastrum filij zacharie
Johannicius lesio cadens in nervis posteri
oribus invamentum suscipit a sternutatorijs
et caputpurgijs propter ea quod a locis originum
nervorum divisio fit ad locum emunctorium cor(pori)s
et purgatur per ipsum **De cura paralisis**

IN Cura huius egri**tudinis** regimen duplex est. Est
enim regimen quoddam commune et quod
dam proprium Commune autem
regimen nunc parte morbi tangit nunc prope
tatem medium vero dietam. Et primum quod
completur cum administracione omnis studij ad ca
put parte posteriore et nucham: Et illud
quoniam cadit secundum plurimum hec infirmitas in
nervos motivos et eorum ortus a posteriori
cum cerebro et nucha Et hoc quod stu
dium in quibusdam aliis nervorum egritudinibus
administrari debet sicut est spasmus proprie
et tremor et stupor et tortura. Secundum vero
completur intencio cum administracione medici
narum a proprietate et virtute conferencium et con
fortancium eos sic hic in proximo capitulo quod
est ante istud diximus Tercium autem completur
cum paucitate cibi et potus et omni regimine
exitativo et sic est ex cibis et potibus
et ex condimentis eorum et proprietate habentes
ut nervis conferat sic sunt genera pinni proprie
et cerebrum leporis et hasce et origanum et
ysopus et piper et zinz(iber) et piretrum et ius
gallorum antiquorum secundum doctrinam galieni et ydro
mel recipiens sansucum iadhe iadt iahde
et salvia et silia et conferunt administracio
cappari et talli et alfestere in primis cum
elevatur a terra frixi cum speciebus et lingua
conditum. Vinum autem vitare oportet facit

(in margin:) lesioni cum cadenti in nervis ... et caputpurgiis ...

(in margin:) Regimen ... que

(in margin:) et ius ... cum ... et ...

(in margin:) ... albe

aut ad n(er)uos mat(er)iaz penetrat(ion)e que forsi
tan no(n) penetraret Et cito q(uod) immine(n)s est
n(er)uis et oculis p(er) se ip(s)ius en(im) abusus est
causa morbi ip(s)or(um) // Vitent etia(m) aqua(m)
et potu(m) sup(er) potu(m) et sop(n)um sup(er) cibum
et sop(n)um sup(er) cibu(m) et sit paritas in potu
s(e)c(undu)m om(n)em modu(m) et sit potus exiccatiuus
et abstine(n)t(ia) sup(er) potu(m) et fame et siti est
p(ri)ma Cura // Regime(n) aut(em) proprium
capitis est q(ua)tuor res // Prima est adeq(ua)
tio mat(er)ie // 2a abscisio eius // 3a co(n)uersio
residui eius ad oppositu(m) et diuisum // 4
corrigit accidencia // Prima aut(em) res co(m)
pletur cu(m) ad(mi)nistracone rerum morbi ma
teria carminaciu(m) et maturatiu(m) de qui
bus hic paulo an(te) locuti sum(us) et tu re
quire in illo // 2a aut(em) res (com)plet(ur) cum
ad(mi)nistracone euacuatiu(m) p(ri)or(um) sic yera
ptalogatid p(ro)p(ri)e et pille fetide et ye(ra) h(er)mete
et alia que hic diximus // Inquit gal(ienus)
egritudines n(er)uor(um) et fluctuaru(m) no(n) nisi forte
agente rectificat(ur) Verumptn de melior(e) ope
ratone est no(n) p(ro)perare ad vsum farmacie (forand)
a p(ri)ncipio ne subito tollat(ur) virtus aut re
soluatur // Vomitus aut(em) et euacuaci(o)
p(er) clisteria et prope(r) acuta sunt ex bonis
euacuatonibus et fiat vomitus prope(r) cum
expressione rapham(i) in quo sit virtus elle
bori ni(gri) aut vomitus post cibaria acuta
Et oportet ut int(er) euacuatone(m) et euacua
tonem interueniat tempus in quo occupari
oportet regime(n) (con)fortatiu(m) et tunc ad(mi)nis
trent(ur) tyriace et met(ri)datu(m) et (con)fectio de mus
co dulcis et amara et silia Et quid in hac
hora anacardinu(m) q(uo)d diximus est eis medici
na mirabilis Et hac quid in (con)suetudine re
gime(n) (com)plet(ur) et cito sanitati restituit(ur)
// Tercia aut(em) res (com)plet(ur) cu(m) gargarisma
tibus et cu(m) masticaconibus et caputpur
gijs de quibus plures fecimus mencone(m)
// Quarta re(m) (com)plent vngta et empl(astr)a
et fricacones in balneo et alia de quib(us)
loquem(u)r iam si deus voluerit Et dicimus est
febre(m) sup(er)uenie(n)te(m) egritudinibus n(er)uoru(m)
his esse cura(m) bonam // ffilius zerapio
nis decoctio (con)ferens cu(m) uirtute dei ad
p(ar)alisim et mollificacone(m) et spasmu(m) et
dol(orem) iunctuar(um) Rx radic(is) apij fen(iculi) an(a) ʒ x ss
squinati ʒ vi se(minis) fen(iculi) petrosili anisi siseleos
costi centauree maioris piretri zinziberis
ziman corduenu(m) an(a) ʒ iiij se(minis) rute siccari
gendi an(a) ʒ iiij sticados bellicor(um) emblic(orum)
an(a) ʒ viij coquat(ur) in vij lb(r) aque vsq(ue) ad
lb(r) i et da ex eo om(n)i die cu(m) oleo de keiua
aut ol(e)o de piperibus aut ol(e)o de costo.

diebus xx // Et sit prope(r) decoctionis do
sis ab ʒ i vsq(ue) ad ij sit olei a ʒ ij vsq(ue)
ad iij sanat em(m) si deus voluerit // Cl(is)
te(re) (con)ferens p(ar)alisi solucone(m) educens hu(m)or(em)
crudu(m) et viscosum quod ad(mi)nistrandu(m) est
hora post hora(m) et prope(r) q(uonia)m sit int(er)pollaco
ab alijs euacuatonibus Rx sicle furfuris
an(a) lb(r) ss mellilot(i) an(a) radicu(m) malue m(a)
datar(um) camomille an(a) ʒ iij ficuu(m) siccar(um)
xv fenugreci cartami an(a) ʒ i vsq(ue) ad ij
et ss pulpe collo(quin)tide k(e)rab mundate a(n)
ʒ ij centauree ʒ iij bulliat in lb(r) iiij a(qu)
que vsq(ue) ad lb(r) i ss et cu(m) lb(r) ss h(uius) mo(di) ac(eti)
et oleo antiquo almuci et melle clisti(ere)
fiat bonu(m) et efficax // ffilius zacharie
oleu(m) (con)ferens p(ar)alisi et tortue(re) propri(e)
mirabiliter Rx costi ʒ i euforbij piretr(i)
pip(er)is an(a) ʒ i (ter)cia(m) castorei ʒ ss olei d(e)
keyri lb(r) ss aut olei costi aut olei d(e) n(ar)
cisco in duplici vase coque et utere //
Archig(enis) Cerotu(m) (con)ferens mollificaconi e(t)
spasmo exp(er)tu(m) bonu(m) Rx euforbij piperis
ysopi humidi armoniaci croci olibani ba
sam castorei glutin(i) albat oppoponace
an(a) ʒ iiij storace ʒ ij cere citrine lb(r) ss ol(ei)
antiqui lb(r) iij terat(ur) sicca gumme dissol
uat(ur) in vino et inviscat(ur) et fiat ex eis v(n)
gentum et vngat(ur) sup(er) mebru(m) in quo es(t)
lesio sanat em(m) // Aliud valens propri(e)
mirabile Rx mirre oppoponace ysiree sal(i)
ne ziman amygdal(arum) amarar(um) castor(ei) g(um)
rute agrest(is) thuris an(a) ʒ i se(minis) ag(ni) piret(ri)
galbani euforbij an(a) ʒ i grau(e) g(ra)ni pin(ee)
an(a) ʒ vij olei Cucumeris azimini olei la(u)
ri oli de gall(ia) quatu(m) sufficit li(ni)at(ur) ex(eo)
sup(er) mebrum // Gargarismata fiat ex e(is)
que diximus // Aliud bonu(m) gargarisma (f)
iat cu(m) yere archigenis et oximellis El(i)
gant(ur) aut(em) ex (con)masticaconibus (con)uenienc(ia)
ex eis sunt forme facte sic nuce(s) ex stafi
sagria et mastice deponit em(m) fl(eu)ma plu(rimum)
Aliud valens siliter Sinap piretri s(ta)
fisagrie an(a) fiant forme sic diximus cu(m)
mastice et ad(mi)nistrent(ur) // Sal solutiu(m)
cuius iuuamentu(m) est magnu(m) ad p(ar)alisim
torturam et egritudines neruor(um) frigidas Rx
piperis origani hasce sinap zinzib(eris) piret(ri)
ysopi se(minis) apij folij an(a) fen(iculi) grau(e) h(uius) mo(di)
petrosili nasturcij scamonee agarici turbi(th)
an(a) ʒ i ss sal gemme ad pondus om(n)i(um) ter(a)
tur et cribellent(ur) et ad(mi)nistret(ur) eis ubi
oportet etia(m) sup(er) cibaria et q(uo)nq(ue) dupli(ca)
tur quadruplicat(ur) in eo huius et est uti
lissimus // Caputpurgia et sternutator(ia)
sunt ad hanc egritudine(m) uehementer utilia

Regimen proprium

Decoctio

ex ... aut cum expressione (margin note)

3a tappie (margin note)

purgat enim cerebrum et convitur a parte grossitudinis ad emunctoria eius Eligant caputpurgia ex eis que diximus et que dicemus filius zacharie Modus caputpurgiorum conferens prope mirabiliter ex eis ad paralisim et torturam et dolorem capitis et grossitudines cerebri flaticas R castorei ʒ i conditi piperis ciclaminis gilbenet pulpe coloquintide baurach rubei euforbii fellis bovini exiccati ana ʒ iii fiat ex eis collia et deinde fiat caputpurgia cum eis cum auricula muris aut cum aqua sansuci ¶ Gal. quod iam dixit administracione tyriace et metridati ante purgacionem et post conferre sicut in capitulo quod est ante istud diximus Et anacardi quoque iuvamentum est adhuc in hac causa mirabile quod diximus emplastra que illic scripsimus que etiam huc afferunt Guido autem datur ex oppoponaco quantitas tenui ciceris cum oximelle confert iuvamentum quoque huius conditi dicimus esse mirabile ad grossitudines nervorum omnes propterea te sua Et similiter granorum pini piper aut secundum omnem modum administracionis confert mirabiliter Et similiter assa fetida bibita per 7 limta diebus singulis Et iam quod diximus iuvamentum castorei magnificat secundum omnem modum administracionis eius et similiter usus tappasie ¶ Hermes magnificatur iuvamentum [illegible] ad paralisim et grossitudines nervorum alias et prope embrocacio facta ex aqua decoctionis eius et prope usque dum dissolvatur membra eius in ea et magnificatur etiam oleum ipsius decoctionis Et nos scripsimus illud in [illegible] medicinarum simplicium ¶ Johannes pillule de oppopo. sunt medicine sublimes ad grossitudines nervorum et extrahat ab eis humiditates viscosas et mucilagmosas et conferunt palisi torture 7 spasmo et dolori iuncturarum et dorsi et genuum quarum pulvis mixtio R aloes ʒ x trociscorum alhandal ʒ vi s. oppoponacis sapini armoniaci bdelii hermodactuli ana ʒ v [illegible] sicti cucu. azimi ana ʒ ii s. piperis macropiperis zinzib. [illegible] mirabolani citrinorum bellirici emblici mirre croci euforbii castorei ana ʒ i scamonee ʒ i s. agarici ʒ ii turbith ʒ vii [illegible] me infundantur in aqua caul. tere aut infundatur in expressione zinadem misce omnia simul postquam in speciebus exiccata fuerit expressio s. zinadem tribus vicibus et fiat pillule Et sit dosis earum a ʒ i usque ad ii Johannes unctiones 7 emplastra rubificativa quoque prohiberi oportet loco originis nervorum quibus accidit passio applicanda sunt vel salve in parte et lateri ortus eorum

Et ex unctionibus idem ad ministrandum est oleum nardinum et costinum confortata cum castoreo euforbio piretro et pipere Et ex emplastris quod est radix lilii ipsa enim iuvamenti magni 7 prope administrata fricando et comprimendo super locum et ungendo Et si administrentur cum ea gumma alhoreb magnificatur operatio Mahemet Arasi modus linimenti conferentis palisi mirabiliter R cere citrine ʒ ii olei de narciso et olei de lilio ana ʒ vi euforbii ʒ iiii fiat ex eis emplastrum et liniatur in latere alio Johannitius Infirme quidem rei conferunt stuffe et ~~[illegible]~~ balnea sine aquis et fricaciones in eis cum sale solutivo quod diximus aut cum castoreo et amisi et dauci aut zinziber [illegible] aut cum urtica acuta Et conferunt etiam aque termarum post fricacionem in balneo sicco et abstinencia cibi et potus super balneum Et regimine exiccativo quantum possibile fuerit sanabitur enim hoc studio si deus voluerit

De cura torture

Quedam est a spasmo et contingit superius quedam a paralisi et mollificacione et relaxat ad inferius Et cura illius est cura spasmi quam dicemus et cura huius est cura palisis quam diximus propterea oportet caputpurgia et gargarismata vitari cum sit post mundificacionem cura vera Et sit studium principue primum in administracione medicaminum et emplastrorum et linimentorum et medicinarum lubrificativarum in spondilibus colli [illegible] isdem remedium est ad mandibula 7 parte faciei et hoc est studium 2m ¶ Ad cauteria appropinquandum quando iam omnia non contulisse experieris et hoc erit studium ultimum ¶ Primum autem studium perficitur cum administracione emplastrorum et linimentorum spondilibus cervicis Unde [illegible] faciei et musculi ortum habent ex his que diximus in capitulo quod est ante istud et ex eis que dicemus ¶ Secundum autem studium perficitur cum rebus extra non cum rebus intus Res autem que extra administrate sunt sunt linimenta et emplastraciones et embrocaciones et vaporaciones et ablutiones et calefactoria ex eis que diximus et que dicemus Res autem que intus sunt administrande sunt commasticabilia sicut forme facte ex huius et [illegible] et retencio eius in parte passionis et sub lingua et administracio fricationis in parte interiori mandibule cum anacardino aut tyriaca aut metridato et exhibicio dyamorum dulcis et amari et fricatio gingivarum cum sale solutivo quod diximus aut cum sale et [illegible] et huius et sint earum partes equales aut cum anacardo 7 [illegible] 7 aliis [illegible] aut [illegible] et retencio castorei in parte passionis et sub lingua

radix lilii

linimentum mirabile

et aliis que dicemus et [illegible] masticatio [illegible]

Tercia aut studiu pficit cu rebus ad ministracone uentosaru sup ceruice et apposicone medicamis rubificati et cauteriza cone facta post aurem expte egritudinis et post ista si no ctulerint cautia duo fac in spondilibus vnu hic aliud inde Et qnqz fuit hinc et duo inde sm distantia spondiliu et qnqz tcia qm sanat si deus voluerit Sabor filius greci Confecto medicamis expti ad tortura et cmasticat et expellit flegm plurimu et cfert proprietate et rectificat malicia hnorz et sanat cu celitate cui p mixto Rx mue mustate piretri hneg recentis thuris an ptes eqles cfice cu kermes et fiant forme sic mures et comasticet expte lesa et teneat diu in ea et cfricet in ea paciens digitis suis ptes madibule et gingiuas et dentes ptis infirme Si aut fortius masticabile facere volueris misce cu pdictis anacardi pt. i et est mirabile Filius zacharie ad mue' muscate integra non habentem ccaui ccamnacionem aut marciditatem et line sup eam ex anacardino qd dixi et teneat pacies in ore in pte lesa p horas iij Deinde cmasticet ea et teneat cmasticans eius in pte ipa et hoc faciat bis in die qm sanat Filius sapionis cfectio caputpurgij ad palisim et ~~tortura~~ exptu Rx piretri cdisi oleandri exiccati sup fumu an ℨ ij. origani carui aristol' rotunde an ℨ ß. carpobalsami ℨ i terant et pulueriezentur et ex suffletur ex eis in nasum Aliud eiusdem mirabile Rx pulpe collo qntide castorey pipis albi cdisi an fac pillulas cu aqua cafer deinde fiat caputpurgiu ex eis cum sucto auricule muris exptum Gabriel caputpurgium ad tortura bonu castor' cdisi nigelle infuse in aceto exiccate an distempa cu expssione arthamite et iter dimitte siccari et iteru distempa cu sutto auricula muris et fac similit Vltimo uero distepa cum succo sansuci et fac scief et frica ex eo super cutem cu suco auricule muris aut sansuci et distilla in nasum et sugat uehementer Est eni exptu gloriosum Democritus caputpurgium sanas cu celeritate oppopo. ultia cteicoe terat cu oleo cutu azim et expressione auricule muris usqz du fiat sicut mel currens et cosuet in vase vitreo deinde distempet modicu ex eo cu sutto sansuci et distillet in nares sanat eni celeriter Ad idem fel pdicis aut geius cu aqua auricle muris aut sansuci sanat celeriter expertum

Gargarisma cu aqua ex peris magnis et aceto squillitico et aqua decoctionis hasce et origani et est exptu Filius sapionis Gargarisma bonu Rx sinapis stafisagrie zinzib piretri macro pipis decoqtum aqua et cu pera fiat gargarisma Aliud Calametu campestre hasce facit similiter Euaporatoriu Rx flor camomille et ziman et folior saluie lelegi sticados sansuci an lb ß decoque in aqua et euaporet ex eo locus deinde abluat post hoc est plm fiat ex fere calida est eni exptum Hermes pcepit euaporatoriu fieri quo et posteriores usi sunt et in uetu est esse iuuameti sublimis et prope quando euaporat ex eo pars capitis posterior et colli et spondilia et ceruix et mandibula et ypocra et frons deinde lauat eo cprimendo et fit emplrm ex fere Et modus cposicois eius est Acc ziman lelegi hasce calameti sticados folior saluie an ℨ ij aceti albi boni duplu ponderis om decoque usqz ad eius mediu deinde vaporet ea loca sic diximus et abluent et emplastrcet Inquit hermes profundat ictus euaporatorij eius et subigit in profundu corporis et incidit et resoluit humores grossos et uiscosos et nos expti sum' illud etia in venim' mirabile et prope ad tortura et palisim et spasmum Filius sapionis Euaporatoriu cferens tortue et palisi Rx hasce sticados origani piretri laudani sinap camomille mellilotii sansuci marmat marubij an decoquatur in aqua et euaporet locus est eni exptu Deinde inungat locus cu oleo costino aut oleo balsami aut oleo de been Euaporacio aute facta et silr ablucio faciei ex aceto decoct et sinapi est mirabile Ex vngentis aut oleis et linimentis elige in hys que pcesserunt caplis et afferant ad locum hunc et ex alijs silr Et medicine quid rubificates sunt dicte. et ex eis est sinapiu et vngentu aldacamech dcm in antidotario

Caplm de cura spasmi

Spasmus alius fit a punctura Inquit gal' punctura nerui et cordaru sequit spasmus et prope cum no respicat punctura efficit eni venenosum reumatizatu eius et putridum Et venenosum quod pp ctinuitate caput ad cerebru et facit epilepsia aut spasmu putidum uero apostema in loco puncture ul uictue generat quare punctura aperiri pcepit ymo scindi et poni attractiua subtilis substancie et reumatizacois fiat ex

Medicina experta

Confectio experta

Caputpurgium expertum
cu succo sansuci expsum deinde dimitte siccari et iterum distempera

Caputpurgium

Aliud expertum

balsami

sansuci

2R

Ruffus ydros confectio probata contra spasmum ... huius (?) ... de coque in lb iii aque ... et coque ... tam mellis ... da cola in colatorio ... et ... bibat ...

purgacio et resolucio hoc aut in loco suo tradem⁹ sufficiencius si deus voluerit. Et fit spasmus ab humiditate et cura eius est paralisis et prope cum euacuacionibus et clisteribus acutis et balneis aquarum tmarum (?) et balneo sicco in fine rei et linimentis que diximus in primo tocius regiminis cot. et proprium quod diximus alibi. Inquit ypo febris super spasmum humidum curat eum sed spasmus super febrem minime. Qua propter curatur ex prouocatibus febrem mencioca qualia sunt castor et assafetida quibus permisceatur mellis duplum eorum. Et sit dosis sicut auellana. Spasmum enim resoluunt et febrem inducunt. Idem facit etiam oleum de keruia cum assa. Et ex expositis est anacardinum ipsum enim inducit febrem et spasmum curat. Tyriaca quoque et metridatum sunt ex medicinis solempnibus ad spasmum. Sal quoque calefactus et positus in locis originis neruorum spasmum resoluit. Fit etiam spasmus a frigiditate et cura eius est sicut huic proxime dixi. Et fit quandoque a siccitate et accidit post febrem aut post fluxum superfluum et est prauus vix recipiens curam tamen posse curam⁹ administrando regimine secundum omnem modum humectatum qualia sunt balnea ex aquis dulcibus aut ex lacte aut ex aquis in quibus cocta sunt humectancia sicut ordeum et viole et capita et pedes edorum et agnorum et arietum primorum et quandoque fiunt huiusmodi clisteria et cibentur vehementer et prinetur eis sorbitiones pingues. Et sunt cibi eorum aqua carnis et quod currit secundum sententiam sorbilium. Et lac mulsum tepidum et oleum amigdalarum cum zucharo et vltimo omne regimine lenitiuum est utile eis. Filius Sapionis decoctio ferens spasmo humido hoc est ei impressio fortis. Recipe calamenti hasce ana ℥ ß. huiuscemodi ℥ i et ß. carpobalsami squinanti ana ℥ iii. sticados ℥ vii zinziberis seis feniculi amsi apii petrosilini costi ana ℥ ii. bdellii emblice ana ℥ iiii. aque usque ad lb ii. et da ex eo omni die ℥ ii cum oleo de piperibus aut oleo de keruia et sit dosis a ℥ i usque ad ii. Filius Sapionis Cerotum de euforbio magnum et sublimius iuuamenti ad spasmum frigidum et humidum et ad alias neruorum egritudines ab eadem causa. Cuius hec est permixcio. Recipe oley Cynamomi aut oley antiqui lb i cere citrine ℥ ii euforbii boni et recentis ℥ i vngatur locus spasmatus est enim mirabile. Ruffus decoctio ad spasmum conferens mirabile ad omnes neruorum egritudines a frigida causa et humida. Recipe huiuscemodi recentis ℥ iii decoque cum aque lb i usque ad ß et da ex ea bis die

Febrem

℥ i cum karato i assefetide aut cum castoreo ℥ ii expertum. Galienus expertum est de oleo pulpimo ad spasmum et ad alias neruorum egritudines et dolorem iuncturarum et de sessione in tina in decoctione eius. Filagrius Cerotum conferens spasmo et egritudinibus neruorum expertum est. Recipe cere citrine ℥ ii. oleum yreum oleum costinum et oleum de behen et oleum de Cynamomo ana ℥ iii. storacis liquide ℥ i euforbii auri ℥ iii. storacis auri ℥ ii. ysopi humide ℥ i adipis vulpis ℥ ii. vnge ex eo super locum est enim expertum. Archigenes cerotum omnibus egritudinibus frigidis et humidis neruorum et doloribus iuncturarum conferens et est forte. Recipe olei Cucumeris agrestis lb i olei rutacei olei de Cinamomo oleum costinum ana ℥ ii cere citrine ℥ iii. euforbii preter castoreum piperis ana ℥ viii. zinziberis ℥ v. assefetide bdellii ana ℥ ß. galbani ℥ iiii. Conficiatur aut sic assa bdellium galbanum dissoluatur in aceto forti cera quoque et oleum et euforbium dissoluatur in igne et permisce cum eis succi cucumeris agrestis lb ß et bulliant ad consumpcionem succi deinde misce cum eis gummas dissolutas. Vltimo vero puluerem aliorum cum eis permisce ... et utere quoniam est expertum et verax.

Capitulum de cura tremoris

Tremor est egritudo neruorum et lactus et cum eis curatur que dixi et confert ei fricacio et sepeliatur in arena calida et ad cubitus in furno calido quantum possit pati et linimenta calida. Filius zacharie Confectio pillarum conferencium tremori experte mirabile. Recipe castoreum preter cassie ana ℥ iiii. sapini pulpe coloquintide ana ℥ iiii. pipi ℥ v. Dosis a ℥ i et ß usque ad ii ß. Idem confectio ad tremorem experta. Recipe mirabolani ℥ xxx. sauine ℥ x. olibani ℥ vii cipi huiusce ana ℥ v. confice cum kermes et fiant forme sicut nuces et da ℥ i. iiii sanat enim cum virtute dei.

De cura stuporis

Stupor sicut cetera que dixi⁹ curatur et si est a percussione et vulnere non curatur et si est a sanguinea repletione curatur flebotomia vene que magis desunt membro stupido. Et si sanguis exuberat in eo basilica flebotomia deinde cephalicam deinde illa que est familiaris illi membro. et quandoque fit ab humore frigido et crudo et curatur sicut paralisis ab eadem causa. Et quandoque fit per compressionem super membrum et cura eius est extensio et exercitacio illius membri.

De catharro

Catarrus est descensus humoris a capite ad membra inferiora cuius⁹ genera undecim b. in libro misso ad glauconem sunt tria scilicet coriza branches et tussis. Catarus vero dictus est a fluore greci enim fluorem vocauerunt. Corriza vero ab ossilbo

73

... et est padagra (?) in ... fluore

oleum ... expertum est

Cerotum expertum

castoreum

Cerotum expertum

pille mirabiles

Confectio experta

narium nomen accepit est enim cum congestione et constrictione narium cum tenui fluore oris aut cum grosso cum sternutacionibus assiduis et odoratu difficili et oculorum lacrimacione. Brancos dicitur a prefocacione faucium et voce obscura et sternutacione assidua et tussi et glutiendi difficultate. Catarrus autem in inferioribus distillans plurimum stomacum tussim vel nauseam provocat. Si vero in pulmonem venerit tussim creat cum spumosis sputaminibus et raucedine quod si paciens sanguinem spuerit ad ptisim veniet et tabide morietur et consumptus. Cura huius egritudinis duplici regimine indiget communi scilicet et proprio. Commune autem regimen est vi rerum. Prima autem regimen ponit in vita pacientis observandum. 2a adequat materiam. 3a abscindit eam vel saltem diminuit. 4a divertit a parte timorosa ad partem communem. 5a abscindit fluxum eius. 6a corrigit accidencia. Primam autem rem complent diminucio potum et ciborum et prohibicio vini omnino et replecionis et vitacio nausee. Et caveat ab austro et borea quantum possibile est. Auster enim rarum facit et replet capita boreas non constringit et comprimit. Et noceat sompnus super replecionem et potus supra replecionem et multitudo sompni. Immo qualiscumque sit sompnus in die et sit paucitas eius in nocte et non iaceat supinus et allevietur a cena. Immo prohibeatur si est possibile et minoratur quies quia est res magis maturans ipsum et prohibeat a fumo et ventis et radio solis et lune et propter quod est in ingressus eorum per fenestram et vitet vapores et replencia caput et rare faciencia ipsum et vitet potum aque calide frequenter. Et dicitur quod potus aque calide maturat catarros et similiter introitus ad sudandum in balneo.

Secundam autem rem complent administraciones inspissancium et infrigidancium in acuto et calido et subtiliancium et dividencium in grosso et viscoso. Eliguntur autem ex infrigidantibus raro inficiencia actu et si non competunt non eligentur in gradu multe infrigidacionis. Et diliguntur secundum plurimum que infrigidant potenter et non multum elevant qualia sunt balnea dulcis aque in ieiunio et administracio embrocarum ex ordeo et viola et papavere et camomilla et effusio aque ~~calide~~ super caput et super extrema et testiculos et inunctiones facte super caput et super ventrem et summe ex oleo violarum aut camomillino aut oleo de papavere. Si assunt vigilie et olfactus camphora et aqua rosarum et alia que diximus in zoda calida. Et confert potus aque ordei frigide et syrupus de papavere albo et de oleo amigdalarum dulcium et amido cum lacte si non est febris. In inspissancia autem sunt necessaria ut subtile acutum quod descendit ad guttur ingrossetur et non descendat ad profundum. Immo facilius ad huiatum extraheretur. Et ex hiis ~~calefacientibus~~ est dragagantum et gummi arabicum et mucillago psillii et semen citoniorum et aqua iniubarum et sebesten et syrupus eorum et lohoc eorum de papavere. Et subtiliatibus autem et divisivis eligantur que propter tantam virtutis ad hoc certam cognoverit qualia sunt calefactio capitis cum sale et miliis aut cum panis calefactis et cum aliis que in zoda frigida diximus. Et confert eciam introitus balnei post quod lavetur caput. Super extrema autem proiciat aquam calidam plurimum et purgatur ex ea testiculi et siliqua cum oleo sambucino aut anetino aut camomillino aut sansucino aut rutaceo aut oleo de been aut laurino aut de lilio et distillet ex eis in aures et in nares cum lana et propter calefactis. Et confert eis inclinacio super vaporem aque ubi camomille mellilotum sansucus anetum cocta fuerint. Caput vero eorum et frons cum costo et spica et mirra et pauco castoreo et similibus cum oleo mixte. In fine autem rei confert introitus balnei et lavari in eo et olfactus redolencium calidorum sicut est muscus et ambra et alia que diximus in zoda frigida. Et sint eorum cibi pulmenta de frumento aut furfure cum melle et sorbiciones facte cum ficuum siccarum et farine cicerum cum pulegio et cum fenugreco et aqua cicerum et similia. Terciam autem rem complent flebotomia et solucio ventris et administracio clisteriorum et collirior et lenificaciones omnes oris et propter cum clisteribus et enematibus salti trahentibus superfluitates. Flebotomia autem in hac egritudine in tribus casibus est necessaria. Primus casus est si catarrus calidus est in calido corpore et sudante in quo sit oculorum rubedo et plenitudo venarum. Secundus si catarrus sit calidus declinans ad oculos vel qualiscumque sit aut timetur in faucibus aut pulmone aut costis aut dyafragmate et figatur in eis ad collectionem. Tercius si accidit catarrus cum febre. In hiis solis casibus flebotomia utilis catarro in venimus. Soluciones fieri oportet in calida materia cum violis conditis et aqua ordei cum aqua fructuum quam diximus. In frigida vero cum pillulis cochiis et yera pigra cum aquis passularum et yeradyalogancio et similibus. Quartam rem complent gargarismata et caputpurgia et fricaciones extremitatum et ventose et similia. Interdum enim materiam in faucibus figi timemus antequam ad partes fluat nobiles. Et tunc si eas ad nares convertimus et propter cum caputpurgiis et sternutatoriis et suffumigacionibus et odoramentis apperientibus nares et de opilantibus

collatorum erit dignior hoc est quod gal' precepit nisi forte agitacione timeas in materia que multum fluit disruptivus propter inquietatem et agitacionem et quid stimulacio est suspecta in principio Et quia materia quiete indiget ut maturetur Et enim ante maturacionem multiplicat et dilatat materiam et facit eam consequi motus laboriosos et vehementes. At vero post catarri maturacionem est eius iuvamentum sublime mundificans radicem Et adhuc iuvativus est post corporis mundificacionem communem et propria. Gargarismata quoque necessaria sunt et prohibetur interdum et invenitur iuvamentum eorum in tribus competentibus casibus Primus scilicet ad catarrum acutum et calidum cum rebus ingrossantibus incoadunantibus eum et prohibeat descensus eius ad profundum et fiat facilis ad expellendum et ~~extrahendum~~ illud quod propter acuitatem et subtilitatem aggregari non poterat. Secundus autem ad catarrum cuius materia est multe viscositatis et spissitudinis et quorum subtilitate illius et divisione ut facilius expellatur Tercius quando timemus materiam figi in faucibus et querimus abstersione et mundificacionem

At vero in quatuor casibus gargarisma ad ministrandum suspectum est. primus est timor et suspectio catarri ad pectus et pulmonem fluere consueti. Secundus est si catarrus de genere acutorum est et subtilium et mordicantium Tercius in suffocacionibus que fiunt subito Quartus est si catarrus vehemens multos In hiis quidem casibus gargarisma agitat materias et convertit eas ad vias pectoris et pulmonis et faucium et eas multiplicat

Amplius tamen gargarisma secundum unum quodque modorum fiunt. aliud enim parte nobilem per ignobilem purgat. aliud sistit fluxum aliud stringit quod fluit aliud alterat quod fluxit aliud vero est quod aggregat duas intenciones vel plures ex hiis que diximus Exemplum vero primi est administracio dyacodion cum decoctione rose et balaustie et talium Exemplum secundi est administracio gargarismi sal et in asinorum et similium Exemplum tercii est administracio caphore ad calidum et mirre ad frigidum. Exemplum quarti est aggregacio intencionum Extenuatum autem fricaciones et ventosaciones ad hoc in eis multum conferunt

Exercitacio autem et motus partium inferiorum sunt iuvativa valde. Et maxime autem diverticibus via catarri est ut radatur caput in parte commissure coronalis et vocatur zuchu dicitur i. continuacio capitis et fricetur super illam vehementer cum cepe acuto aut cum squilla aut cum pano aspero deinde ponatur super ipsum medicamen rubificativum usque dum fiat vesicacio deinde aperiatur vesica et apponatur quod

fluere faciat deinde iteretur usque dum appareat sanitas Quod si hoc non contulerit cauterizetur in eodem loco et dimittatur tempore extenso. et sit locus cauterizacionis ubi terminatur maior digitus postquam radice manus in extremo narium posuit

Quinta vero rerum catarri fluxum abscindencia et sunt ex stolidis quoniam ante digestionem ipsius et mundificacionem communem ad ministratur huiusmodi ymmo in medio agitacionis quoque et est causa tumulacionis et multiplicacionis ipsius deinde disrupcionis vehementis Sit ergo studium erga hoc post corporis mundificacionem et post sedacionem agitacionis vehementis et abscindat residuum fluxus ipsius Et fortassis in aliquibus casibus cogimur in principio facere et propere. aut quia timemus ne repat in profundum aut in partes nobiles aut aut ne vel nobilium et necessariarum operacionum fiat destructio subito Et fortassis regimen divisivum materiei eius cum hoc nobilius et securius ymmo regimen abscisivum quod diximus est regimen dubium Et illud ideo quoniam possibile est ut disrumpat deinde fluxum disruptorium quam prius et timoroso Et regimen divisivum licet dilatat materiam et multiplicet tamen consistit multiplicatam ad partem communem non timorosam Sedacionem autem cursus facientia alia sunt gargarismata. alia sunt suffumigaciones. alia que retinentur in ore. alia que odorantur alia que degluciuntur. alia que labuntur Ex gargarismatibus autem ad catarrum calidum sunt aqua rosarum cum modico caphora, aut aque lenticule et rosarum et talium, aut aqua coriandri et rosarum, aut aqua papaveris et rosarum Ad frigidum vero gargarisma fiat cum vino decoctionis mirre, aut olibanum, aut sandaraca, aut talium Ex suffumigacionibus vero ad calidum sunt semen lini infusum in aceto et torrefactum deinde fiat suffumigacio cum eo, aut ex ordeo et aceto, aut ex sulphure et aceto. Sandaraca quoque cum aceto iuvamenti est sublimis, et vapor aceti super lapidem molarem ignitum similiter vapor caphore cum ~~suc~~ fine et aceto, aut cum ordeo fracto et aceto, aut caphora sola pulverizata super vase vitreo posita super prunas propter quam descendat vapor eius ad pectus et pulmonem ymmo respiretur et demulgeatur per nares, fabe quoque et ordeum infuse in aceto similiter conferunt et simile fit de pano lini infuso in aceto

Ad frigidum vero suffumigia conferencia sunt que ex storace sicca fiunt et olibano et xiloaloe et sandaraca mixtis et cum divisis Nigelle quoque torrefacte trite et ligate in pano. lini et attractio naribus odoris eius. aut suffumigacio facta ex ea est mirabilis

Sedan fluxus

Gargare ad catharrum calidum

ad frigid

Suffumigatio ad calidum

ad frigidum

Dixit filius zacharie fiant fore sind. anellane et olibanu et storacis liqd. rosto et sandaraca et sint cor p. [illegible] et fiat suffumigium et una erit et recipiat fumu p [illegible] abscindit eius fluxum

Ecce q retinent in ore

Costi etiam et nigelle suffumigium est exptum Dixit ebengezar addat eis xiloal ps una et p mutatio fiat a storace liquida ad storacem sicca | Ex eis aut que retinentur in ore ad calidum quid sunt spes de iaruc et quoque masticatur coriadrum et retinetur masticatum eius in ore et ofert Et quoque retinetur in ore caphore modicum Ad frigidum vero ofert olibanu et mirra retenta enim in ore abscindut fluxum Et iam verificatu est q spica retenta inter dentes est mirami ti sublimis | filius zach Consto formarum siliuz lupinus que retinetur in ore et sistunt catarruz R olibam pte i mirre croci spice storacis an pte s opii ptis quod tria fiant ex eis pdce et teneat ex eis una in ore post quod deglutiat saliva eius. exptum est spica solaz in ore teneri p nocte aut p diem et nocte se dare catarum | Ex odoribus vero ad catarru sit modus formarum de lilio sabor regis medorum sistut enim catarru calidum et odoratur in re aducrete et sincopali et pestilenciali quarum p mixco R fausel sandal al et rub an ptes eqles ros ptes ii s sandali macasiti ptes camphore pte s boli ar ptes viii omnia pter caphora terat sicut alchohol et agitentur terendo cum aq ros pter ebdom i dein misceatur cum eis caphora et fiant ex eis poma cum glutino gu arab et aq ros et odoretur | Consuetur autem ne tollatur vitus eorum in vase vitreo in loco rereti et limatur sepe cum aq ros p mixtois camphore et sandali macasiti | Ad frigidum vero fiat poma in vetone eiusdem storace calamite ptes v olibam mastice an ptes iii sandaraçe tantudem costi spici an ptes ii ambre pte i buthuc ligmal an pt iiii musci pt s misce fiat poma et admiscent sunt expta | Consto alia pomorum ex in vetone vera buthuc seuden ptes viii ligmal boi et ela ptes vii gallie muscate pte vi ambre bone ptes ii musci pte s fiant ex eis poma cum glutino dragag et admiscentur sunt enim nobilia et expta cerebru et cor cofortat | Res aut que bibuntur et degluciuntur ad calidum quid sunt spes de iaruc et aqua coriandri et syrupus de papaver et silia | filius zacharie Consto pillarum q tenentur in ore sistut catarru calidum | Consto pillarum de lilio filii zacharie de quibus sumitur omni die nocte a iii usque ad v et sistut catarru R thuris masculi pt i mirre croci opii an pt i quod tria suci liquicie pte i fiant pille et dentur sic dixi | Consto alia pillarum oferentium

Consto sistunt catarru

Exptum

Odorat

Consto

pte iii

Res q bibunt

pille

pille

ad omnes reumaticas passiones et sunt de libro alexandri medici quarum hec est pmixto Mirre ʒ iii thuris masculi ʒ ii s opii inseqiami radicum altaibar sicce an ʒ ii ofice cum succo altabis hinde da ex eis a ʒ iii usque ad v in sero sunt enim mirabiles | Sexta vero et ultima rem coplet correctio pticularum accidencium quorum catarrus causa est Et hoc est regimen propriu sic correctio pprie egritudinum cataralium oculorum narium et aurium et glandularum et uve et gule et duarum amigdal et pectoris et pulmonis et aliarum ptium quas catarrus offendit Et nos de omnibus in propriis loquimur capitulis si deus voluerit Et primo de egritudinibus oculorum

Suma quinta de medicinis egritudinum oculorum

Sermo in

Dicit deinceps de curis egritudinum oculorum Sunt autem oculorum Cure sm viam tercium modorum Alia enim est ofservatia sanitatis eorum Alia Curatia egritudinum eorum Alia vero pservatia ab egritudinibus futuris in eis Et prima quid fit sm viam quinque modorum aut enim ofservat supficie oculi inter emissione decenti et naturali aut ofservat oculum in sua propria teperacia et eqlitate aut ofservat organizacione ipius in coequalitate eius aut ofservat cotinuitate et pone naturalem ptium eius Aut cofservat spiritum visibilem in sua propria illustracone Et quod prima rem oplent medicine abstersive habetes mediocritate et teperie inter missione sua sic prope succus feniculi et colliuz ex eo et succus menthe et herba adil prope aut resii tenera radentes supficie eorum qualis est teneritas oculi corporis puerilis et ptie intentis in simplicitate sua quarum rememorabimur post Et sup his tueri que tersione pcedunt qualia pulvis et fumus et flatus asperior ventorum et inequalitas aeris et aspectus rei variatis ipos: et omnes res facies senestre oculum sic coitus et labor plurimus et fletus vincens mensuram et ebrietas et sopnus plurimus et vigilie plurime et sopnus sup repletone et prope cibis et potibus vaporosis turbidis sicut sunt prope caules porri agrimonia salsa fabe lentes et universaliter omnia oturbancia sanguinem Secunda rem oplet medicine ofortates sanitate eius in plasmate et forma creature eius Et hic Canone miscentur medicine ofortates lenificacionem aut asperitatem et perforacionem et [illegible]

partium eius sicut oportet ex hiis que dicemus ubi
oportet. Quartam rem complent medicine cus-
todientes sanitatem eorum et continuitatem eorum et pro-
hibentes resolucionem secundum partium continuarum ipsius
quarum rememorabimur si deus voluerit. Quin-
tam rem complent medicine reparantes spiritum vi-
sibilem illustrantes et radiantes ipsum quorum
similiter rememorabimur. Democritus. Colli-
rium feniculi oculum abstergit visum clarificat secundum
omnem modum administracionis eius. Et serpen-
tes et reptilia et diu degencia in cavernis
aproximant huic plante et utuntur ea in comes-
tione et fricatione super oculos suos postquam egre-
diuntur cavernas et vigorat visus eorum. Fit
autem collirium ex succo huius hoc modo. Accipe succi
feniculi depurati post residenciam eius et facile
coctionem eius in vase eneo cum nummis auri
puri et sufficientem de colacionem partem i mellis
puri et clari partes i tria bulliat iterum ebulli-
cione una et coletur et ponatur in ampulla vi-
treata et suspendatur in sole et postea mutetur
de vase in vas abiciendo semper apostasim eius
deinde fac ex eo collirium et distilletur cum radio
in oculum. Est enim expertum ad custodiendum sani-
tatem eius abstergit enim oculum et clarifi-
cat visum. Et quidam depuratur tamen in sole
preterquam decoquatur in igne et est expertum. Et
sunt ex hominibus qui admiscent ex felle gal-
li partem i lxx^a. Aristotiles in secretis alex-
andrum regem monet frequentaciones pectinis
super caput vapores visum impedientes ever-
tit ad tutum visum obsunt. Inquit eciam as-
pectus rerum viridium in loco multe tepeitatis
visum corroborat. Item dicit aspicere speculum
tersum directe et diu intueri super ipsum vi-
sum corroborat et oculi de fatigatione re-
movet. Item in dixit post oculi defatigacionem
removet ingredi domum obscurum non multe
tenebrositatis et intueri per fenestras in
quibus sit aliquid parum viride vel intueri aquam
viridem et submergere oculos in ipsa. Item
dixit exercitacio legendi literas mediocres vi-
sum corroborat et oculorum sanitatem custodit.
Dyascorides dixit quod comedere carnes avi-
um que de rapina vivunt visum corroborat et
similiter sorbiciones increm earum. Et asserunt eciam
plures post ipsum experti sunt quod ius serpentum
et caro ipsorum confortat visum. Et dixit quod succus
armel et feniculi et vinum et mel simul cocta
et depurata deinde mixta cum felle alcubugi
aut galline oculi sanitatem custodiunt et vi-
sum adducunt. Sabor mix musta mitta
cum melle visus sanitatem custodit et proprie
sumpta una ex eis mane quolibet in ieiuno
Kebuli conditi similiter faciunt. Item collirium

[Added note in a later hand:] [illegible] collirium acuens visum et oculi
sanitatem custodit [illegible] succi feni
ʒ xl succi rute ʒ xx ponantur
in ampulla vitrea cum melle boni
et clari ʒ xv et obturetur orificium
eius et dimittatur in sole per menses
iii et abiciatur fex eius et limatur
ex eo oculi quod est sublime

in abstersione oculorum et corroboracione visus
et fit in tempore veris Recipe foliorum feniculi foliorum herbe
adhil foliorum celidonie ana partes equales tra-
hatur aqua eorum per sublimacionem in alembico sicut
est opus aque rosarum et conservetur in vase eneo est
enim collirium preciosum. Mahemet filius za-
charie arasi. Collirium de succo granatorum dulcium
et acetosorum ana libram i ponatur in ampulla vi-
trea et stringatur orificium eius et exponatur
soli per menses ii ita quod quolibet mense recipia-
tur clarum eius et abiciatur sepius quod subsidet
deinde ad omnem libram succi ipsius ponatur pul-
vis iste Recipe aloes radicum celidonie salis ar-
moniaci piperis longi ana ʒ i terantur sicut alcohol
et misceantur in medicamine et iterum exponatur
soli et quanto plus antiquatur tanto plus sub-
limior est eius operacio. Feniculus verbena ro-
sa celidonia ruta. Ex hiis fit aqua que lu-
minam reddit acutam. Galienus commestio carnium
tyrorum serpentorum secundum doctrinam qua recipiuntur in tri-
aca conservat sanitatem visus et est ad hoc ul-
timum. Frequentacio potus aceti squilitici ad
hoc est multum laudabile. Triffera magna et trif-
fera minor ad hoc est laudabilis et proprie
minor cum quarta ponderis sui cum pulvere herbe ad-
hil. Triffera persica quam diximus in antidotario
et elcohol algalif et pille cochie et pille lucis
et pille zabor quas diximus in canone et ve-
rna et theodoricon ad hoc conferunt. Hu-
mam. Confectio elcohol sublimis conservantis sani-
tatem oculorum et confortantis spiritum visibilem in
claritate sua Recipe herbe adhil ʒ ii seminis feniculi
ʒ v macis cubebe cinamomi piperis longi gariofili
ana ʒ i pulverizentur et cribellentur. Et accipe mellis
dispumati libram i succi feniculi cocti et depurati ʒ
iii succi celidonie similiter cocti et depurati ʒ s
coquatur succus cum melle usque dum mellis tenuis
habeat spissitudinem et conficiatur cum eo species
et reservetur in vase vitreo. Et sit dosis eius ʒ iii
cum vino in sero et allenietur cena vel dimit-
tatur et similiter in mane. Habe Collirium
acuens visum et oculi sanitatem custodiens.
Accipe succi feniculi ʒ xl succi rute ʒ xx ponatur
in ampulla vitrea cum melle boni et clari
ʒ xv et obturetur orificium eius et dimittatur
in sole per tres menses et abiciatur fex eius et
liniatur ex eo oculi quod est expertum. Filius
zacharie Confectio alcohol conservantis sanitatem
oculi Recipe thucie sief memithe ana ʒ iii aloes
ligni ana ʒ ii camphore ʒ i^a : vi^a terantur cum
aqua agreste aut sansuci aut suach et ex-
siccetur et ad ministretur aut inceratur primo
cum aqua agreste 2° cum aqua sansuci 3°
sumach et est sublimis. Idem confectio alco-
hol acuentis visum Recipe thucie preparate lotam

[Marginal notes:]
Collirium
folior(um) ros(arum) s(ed) [illegible]
Collirium de granatis
abstersivum oculorum et confortativum visus et expertum [illegible] granatorum
Elcohol sublime
succi rute [illegible] cocti et depurati ʒ s
Collirium expertum
Alcool
Alcool

deinde intricita p[ri]us in aqua sansuci t[ri]bus vicibus Et acc[ipi]at[ur] eius succi ʒ x· zinzib[er] piperis macropiperis celidonie bauzach an[a] ʒ i· sal armoniaci ʒ ß· misceat[ur] cu[m] aqua sansuci a[ut] feni tribus vicibus dei[n]de exsiccetur et administret[ur] est enim sublime si deus voluerit ‖ Filius zacharie Colliriu[m] co[n]fortans visum et acuens ip[su]m R[ecipe] fell[is] galli aut alcubugi aut p[er]dic[is] mell[is] crudi an[a] p[ar]tes equales succi feni p[ar]tes ii· misce et pone in oculis probatu[m] ‖ Idem condimentu[m] factu[m] ex herba adhil cu[m] melle mirabile est in co[n]fortacione visus: primo etia[m] ipa herba s[ecundu]m omnem modu[m] administracionis eius et est sublimis ‖ Habuali alcohol sublime tersivu[m] oculor[um] et co[n]servativu[m] sanitatis visus R[ecipe] macropiperis ʒ ii· gar[iofilorum] vsnee an[a] ʒ i· chimie spume maris an[a] ʒ x· eris usti ʒ v· ceruse sal gemme an[a] ʒ iii· sal armoniaci an[a] ʒ ii· caphore ʒ ß· terat[ur] et administret[ur] ‖ Idem alchohol q[uod] administrat[ur] in disposicione sanitatis co[n]fortat enim debilem visum et co[n]fortat ip[su]m s[ecundu]m sanitatem sua[m] et sedat multitudine[m] lacrimarum ex oculo R[ecipe] antimonii loti et p[re]parati in aqua pluviali tereat[ur] spaciu[m] dier[um] viginti thutie et climie an[a] ʒ vi· marchasite ʒ iiii tere v[er]o quodq[ue] p[er] se et tere ea bene p[er] dies plurimos cum aqua pluviali multociens donec exsiccet[ur] aq[ua] eor[um] deinde terat[ur] cu[m] aq[ua] feniculi pluries cu[m] co[n]tinuitate aliquoru[m] dier[um] donec exsiccet[ur] 3o v[er]o terat[ur] cu[m] aqua sansuci 4to v[er]o cu[m] aqua rute· quinto v[er]o cu[m] aqua celidonie· deinde exsiccentur et addat[ur] cu[m] eis se[minis] d[e] nigi et croci an[a] ʒ i· margaritar[um] no[n] p[er]forata[rum] ʒ ii· musci ʒ i[ustum] tucia[m] camphore ʒ i...

et prohice ip[s]a simul in mortario cu[m] p[re]dictis dein eis zuch ʒ ß· et tere usq[ue] du[m] subtilietur et fac inde alcohol mane et sero q[uonia]m est expertum si deus voluerit ‖ Ex rebus aute[m] oculi subtiliam remanenste facientes est regimen cu[m] elecione vi· ea administracione qua oculus et corpori teneritas acquirit[ur] sic verbi gracia cu[m] approximacione in quantu[m] possibile est ad aere[m] temperatu[m] et cibos et potus humidos et balnea temperata et alia humectacione[s] ca[m] temperie pr[eter]q[uam] faciat eade[m] in opilacione

‖ Dixit abohali q[uod] ingredi aqua tepida[m] claram et aperire oculos in ea oculor[um] sanitatem custodit et eor[um] teneritatem reddit subtilem et abstergit et sim[i]l[ite]r aqua inde lucida[m] Vapores aut[em] aquar[um] cu[m] decoctione quarunda[m] herbar[um] rer[um] ad hoc vehementer co[n]ferunt sic vapor aque decoctionis feni aut rute a[ut] herbe adhil et similium singulariter aut coniunctim

De p[re]servacione oculoru[m] a futuris egritudinibus

Cura vero p[re]servativa ab egritudinibus futuris fieri in ipsis duplicem habet via[m] p[ri]mo enim p[re]servamus naturalitate[m] quemadmodu[m] sup[er]ius dictu[m] est· p[ar]tim v[er]o obviamus causis futuror[um] morboru[m] in extrinsecis vel intrinsecis Extrinsecis sic fumo vento actis malis et pulveribus et aliis quor[um] sup[er]ius rememorati sumus Intrinsecis obviamus s[ecundu]m vnu[m] quinq[ue] modor[um]· aut enim co[n]vertimus studiu[m] ad p[er]mutandu[m] malicia[m] co[m]plexionis pure sine materia vel cu[m] materia si no[n] in quantitate exuberet aut evacuamus eam si vincit sup[er] quantitatem naturalem vel egredit[ur] propria naturalitatem· aut facimus utrumq[ue]· aut corrigi[mus] adiutum p[er]itum in organizacione eor[um]· aut prohibemus solucionem co[n]tinuitatis futura[m] fieri in ipsa[m] ‖ Et prima quid[em] rem co[m]plent medicine auxiliantes in p[er]mutacione malicie co[m]plexionis eor[um] sc[ilicet] aut calefaciendo aut infrigidando Calefaciendo cu[m] eo q[uod] est sicut zinziber muscus hiera pipa[r] et similia Aut infrigidando cu[m] eo q[uod] est sic albume[n] ovi· mucillago psilii aqua ros[arum] succus solatri portul[aca] lactuca et similia ‖ Aut desiccando cu[m] eo q[uod] est sic thucia cohol ros[arum] et similia· aut leniendo sic albume[n] ovi et similia ‖ 2a vero rem co[m]plent medicine evacuantes materia[m] et educentes eam Et hoc quid[em] fit s[ecundu]m vnu[m] triu[m] modor[um] aut s[ecundu]m semita[m] diversionis a reis aut s[ecundu]m semita[m] extractionis a reis a[ut] s[ecundu]m semita[m] resolucionis ab ipsis ‖ Evacuacio aut[em] et diversio materiei quoq[ue] fit ex corpore toto si in toto exuberat Aut in capite solo· si in eo solo exuberat Et ingredimu[r] canone huic flebotomie et sp[eci]es solucionu[m] p[er] ventrem et capitis purgia et gargarismata et ventose et scarificaciones et fricaciones extremitatu[m] ex his que diximus et dicemus iam: Extractio aut[em] materiei fit p[er] medicinas educentes per lacrimas sic est p[ro]prie sal ar[moniacum]· et sal et similia: Resolucio quoq[ue] ex ipsis fit ex medicinis propriis sic sarcocolla et succus feni et menthe et similia ‖ Tercia vero rem co[m]plent aggregaciones horum duar[um] intencionu[m] de quibus locuti sumus Et canone huic ingredit[ur] regimen in generibus rer[um] vi· ‖ Quarta vero rem co[m]plent medicine s[er]vantes organizacione[m] eor[um] et forma[m] ne cadat in eis tortuositas aut opilacio aut dilatacio ultra decenciam· ‖ Quinta vero co[m]plent rem medicine solucione[m] in co[n]tinuitatem eor[um] fieri prohibentes de quibus loquemur si deus voluerit flebothomari oportet p[ro]p[ter] oculos si sanguis exuberat cu[m] repletione totius corporis ex basilica deinde

Collirium probatum

Condimentum

Alcool sublime

Alcool expertum

piperis

est lapis ... [illegible]

ex cephalica Et quoque necessitas urget et propter cum plenitudo adest Et flomam saphaes aut emorroydes apim Si aut cum coitate alicuius ex membris fuerit flomada est vena illi membro desfuiens deinde utriusque gis Si vero sine coitate aliorum in capite sanguinis exuberat tunc fit illud aut ex eo quod in toto exuberat et tunc ex cephalica minuendum est secundum partem quod aut ex venis que subcutaneo sunt et flomam ex cephalica deinde gui. det vel provocamus sanguinem ex naribus. aut ex venis forisfictis forisfectas que sunt sicut scis. quedam frontales et flomamus exeis aut sanguisugas aut cauteria sup eis apponimus Et quoque continuus et evacuamus per nares Et quoque continuus ad posterius capitis cum scari ficacionibus et ventosis propter continuitatem ambarum parcium sunt scis Et sunt ex venis pulsatilibus que sunt tymporales per quas aut materie confluunt quas quoque flomamus quando incidimus sic suo loco dicemus quoque cauterizamus subeas

Modus aut cauterizacionis harum primum si urget necessitas fieri oportet post corporis mundificacionem totius cum medicina solutiva mundificante etiam caput ipsum et corpus totum et hoc pluribus vicibus Et primum incipiamus exprimere sup cauterio capitis quod fit sup commissuram coronalem in parte communi que dicitur huendeg. i. continuacio capistri cuius iuvamenta sunt multa et sublimia et proprie ad omnes egritudines frigidas et humidas capitis sic est zoda et egritudo que vocatur ovum et scotomia et vertigo et gravitas sompni et gravitas sensuum et paralisis et tortura et pluralitas catarri et corize et lapsus ad oculos et nares et aures et uva et fauces et ad dolorem dencium et gingivarum et dolor gutturis et ad omnem distillacionem catarri sup [replecione] et partes pulmonis pectoris et stomachum et partes vicinas et ulterius ad omnes egritudines catarri frigidas et humidas. Et modus operacionis eius est ut radatur sup loco illo et ponatur radix manus egri sup extremitatem nasi eius et extendatur sup medium frontis et consideret ubi terminetur medius digitus et signet ibi et cauterizet cum cauterio ignito cuius forma sit sicut nucleus olive maioris et procedat cauterizatio usque ad superficiem ossis et observetur deinde ut remaneat aperta et ut remittat puris usque ad tempus in quo tibi manifestabitur ex racione puris diminui et egritudines catarrales tolli

Cura de cura obtalmie

Obtalmie est secundum duas intenciones universalem scilicet et particularem Universalis intencio dividitur in quatuor. prima res est commensuracio regiminis 2ª etc 3ª etc 4ª etc Particularis intencio dividitur in evacuacionem et sedacionem accidencium

Cura huius egritudinis sunt sex res. prima est commensuracio regiminis. 2ª est subtractio materie exuberantis. 3ª prohibicio catarri et descensus eius ad oculum. 4ª inclinacio eius et divisio ad aliam partem. 5ta est alteracio et digestio eius quod transmissum est. 6ª corrigit accidencia. Particularum intencio ~~dividitur~~ in curacione et sedacione accidencium

Primam igitur rem complent commensuraciones regiminum sex rerum quas scis et propter diminuendo cibum et potum vitando vaporosa ex eis et eligendo cibos parvi nutrimenti sed laudabilis sed alleviando prandium et minuendo minuendo cenam vel dimittendo Et si materia calida est sint cibi frigidi actu aliter et potencionaliter et proprie condita cum rob granatorum aut cum agresta vel musse acetositatis. Et da congelata ex cucurbitis et aliis et sup cibum da aliquid ex coriandro vel quod condit ex eo. et ante cibum in matutinis aquam psilii et coriandri et demittet vinum et carnes in principio. Et si materia est frigida sint cibi vitella ovorum et mica panis et aqua ciceris et samich et ordeum confractum cum panicis amygdalis Et sumat in matutinis mel cum aqua calida Et sup cibum aliquid ex piris aut citoniis Et fit studium ut lenificetur natura quantum possibile est cum facilitate Et sit domus in qua habitat temperati aeris et tenebrosa. Sompnus aut est eis medicamen bonum. verum vitatur sup repletionem et vitatur defatigacio et gravitas animi

Secundam rem complent flomia et evacuacio cum medicinis solutivis. Flomia aut ex cephalica conveniens est omnibus speciebus eius et propter sanguinee ex latere opposito prius deinde ex latere eodem si flomie iteracio necessaria fuerit et interdum non sufficit hec flomia et illud propter quando materia fluit ad oculos aut per arterias extrinsicas tympales et auricis aut per venas frontales et tunc necessaria flomia arterie tympalis aut abscindimus cursum eius per ipsam Et modus incidendi arteriarum huiusmodi est postquam tibi innotuerit illam esse aut ex parvis arteriis aut ex magnis quod declarabitur tibi ex eo quod invenitur aliqua ex illis esse maioris plenitudinis et caloris tactus et tunc scinde cum incisorio cutim secundum longitudinem arterie et excoria cutim usque bene perveniens ad arteriam. deinde bene ingeniare ut trahas eam cum uncinis separando eam ex omni parte a cute et carne Et si est ex parvis incide ipsam omnino et extrahat ex san. extractio competens. deinde impleatur vulnus cum aliquo

Margin notes: et non pulsatilibus; pulmonis; dividitur; primo; cibi in calida; cibi frigida; 2am; pulsacionibus est velocior et maior

q sit cauterizans extremitates arterie // Si
aut fuerit ex magnis lyga ea cu filo de seri
co forti in duobus locis ut sit int duas lyga
turas distancia sic pollicis deinde incide ea
sm tota arteria in medio duar ligaturar
et cauteriza eam hec e operaco sm sapiencia
Si aut descensus matie fuerit p venas
frontales ofert appo sanguisugar sup fron
tem et apposico ventosar in nucha cu scari
ficacone et sine scarificacone si debilis fu
erit est eni magni iuuamenti que si no o
ferat post solucone cu medicina fiat caute
riu abscindens est em ultimu in abscinde
do fluxu catarri Et nos quid dixi9 for
ma cauterizacois huiusmoi in cao q est an
istud Euacuacones aut que fiut cum
medicina solutiua in matia calida quidez
sunt q fiut ex aquis fructuu et violarum
et mirabol citins et fumo tre 7 tamarind
et silibus Et decoctio capillis veneris
dca in antidotario et aqua fructuu et in
fusio de succis ros et alia quor sum9 remem
rati in canone At si cu matia calia fuit
p mixco matie grosse nichil est q magis
conferat q infusio de aloe cu aqua endi
uie aut scolatri aut infusio yerepigre cum
eis aut sm q narratu est sepe ex infusioni
bus yere et prope si matia fuerit submer
sa aut ambibaqu velaminibus cerebri // Si
aut matia fuerit frigida flica fiat soluco
cu pillis cochijs et pillis gra et yeralogn
tidos et silium Si aut fuerit melacolica
educenda est cum eis que ipam educunt
ex hijs que dca sut et non sit otentus in suf
ficiencia uni9 euacuaconis aut duar sed
iteraco atq iteraco est ex rebus laudabili
bus eis et prope cu facilitate et prope qua
liscuq sit matia Tercia rem oplent
flomie et cauteria que diximus et emplastra
cones sup frontem et inter duo supcilia
ex eis que diximus et ppe qm matia que est
p modu infusionis est p vias extrinsecas //
Et quoq h ex rebus facientibus stipticitatem
et inspissaconem ut prohibeatur descensus
materiei Veru intendu notent qm que iaz
descendit matiaz aggregat et ostringit int
tunicas oculor et sut maioris ca nocumenti
Qr si constringit administrada sut euaporatoria
qualia sunt calida et aqua mellloti 7 silia
et prope ut osideres in curacone tua gradus
tres et distinguas eos in osideracone indiges
tionis morbi et accessus eius ad digestionem //
eius in qua est opleccio hoc em est sm sapi
enciam Et quoq oferunt ad hanc ptem
ad inistracones de iacuz et gargarisma

3am

// [illegible] indigestione et accessus
eius ad digestionem
: et oppressio

co et silibus quor rememoraco pcessit in
capitulo de coriza et catarro ex eis que stri
gunt fluxu eius Verum fieri oportet post
mundificaconem et ocedunt solu aliqua ex
eis aut sumunt per os aliqua que requi
rant ibi // Quartam rem oplent gargari
rismata et caputpurgia cu facilitate
dimiudi de matia sm q exigit dispositio
Et fricacones extremitatum et opressiones
et lygature dolorose in extremitatibus et
clisteria et uentosacones in nucha 7 int spa
tulas et emor et prouocaco eor et scari
ficaco facta in cartalaginibus aurium et
similia Quinta rem oplent administra
cones medicinar sm intenciones diuersas
In morbi em pncipio repercussiuis utendu
est in quibus sit facilitas sm omnem modu
administraconis deinde utendu est resolutis
et no euacuade sunt a p mixcone istar
duar intencionu quecuq medicine sunt
int illas ut puemat gradatim et cum
susceptcone paulatim ab eo q est repcussi
uu usq ad resolutiu qm hec e operacio
que est secundu sapienciam administranda Igi
tur in pncipio si matia fuerit calida que
materiei acuitate et inflonem reprimat
qualia sunt portulaca trita et supposita
et endiuia et scolatru et aqua ros 7 ling
ua arietis et herba viol et psiliu in fu
sum in aqua ros conquassata et oculis impo
sita sedant et digerunt Distillet aut in
oculis lac mulier nutrientis puellam 7 lac
azine et albume oui aqua ros 7 mucilla
go psilij Et post dieum utendu distillaco
ne sief albi pim cu aliquo hor que dixi
mus nunc Consequenter administrande sut
hys et prope cu iam lippitudine habere
ceperint s no integre et cursus lacmar
subtiliu et acutar no est in ea pseuera
cia sicut pus medicine ad resolucionis et
maturitatis habentes sic mucillago sem
citoniorum et decoctio mellloti et aqua fe
nugreci utendo eis prope cu sief albo 7
collirio citrino Si aut maturaconis sig
nificaco nca adest que est effusio lippitudis
et oio abscisio lacmar subtiliu acutar
tunc balneaconis medicamine inpssio e me
dicamine veru subtiliat em et resoluit ma
teriam et est eius tunc medicame propriu
pul. alb et prope cu mucillagine fenugre
ci et semine lini et no ptermittat administ
raco balnei est em nobile ad obtalmiaz
sicut y. dicit et pprie corpore mundificato
// Si aut matia fuerit frigida flegmatica
utere in pmis repcussiuis no multe frigidite

2am

4am

sicut est sief de spica de succo mente confor
tate cum modico spice et succo ram et suc
co uge pastoris simil confortato cum spica. Et
in processu rei cum signo maturacionis appa
ruerint utendum est emplastro ex aneto et
folijs malue coctis in vino stiptico aut ex
melliloto aut fenugreco et ros coct in vi
no stiptico et distillet in oculis sief de spi
ca cum aquis mellil aut fenugrec et silia
Et si amplius signa maturacionis appa
reat utendum est puluere ciprio cum mucilagine
fenugreci aut melliloti. Balneum quoque
in huiusmodi hora est medicamen conueniens
et potus vini albi et puri. Si a uento
sitate fuerit curetur cum embrocis et balneis
facientibus euaporacionem et emplastris. Et
iam laudatus est feniculus in huiusmodi ob
talmia secundum omnem modum ad ministracionis
eius et emplastrum factum ex eo et vitello oui
est iuuatiuum valde. Sextam rem com
plent administraciones medicinarum doloris
puncture et morditacionis vehementis seda
tiue qualia sunt propter medicamenta seda
tiua qualia secundum quod dispositio exigit. et nar
coticitatis parum habencia et expresse ve
rum administranda sunt cum cautela sic. Recipe
albumine oui conquassatum cum aqua papaveris
aut mucillago psillij cum aqua papaveris aut
succo pomorum mandragore aut solatri aut
lactuce et similiter mucillago seminis citoniorum
cum aliquo predictorum et mucillago fenugreci
et aqua melliloti aut aneti cum aliquo ex
eis Et quandoque per necessitatem utendum est opio
Verum si accidat nocumentum ex narcoticis
utendum est lauacris et embroce ex rebus
in quibus virtus maturans virtute narcotici
sic est mellilotum propter camomilla fenugrec
malua anetum et silia. Hamech filius za
charie Emplastrum conferens dolori et apostema
ti oculorum et scabiei et super calefactionem Recipe
croci mirre olibani opij gummi ara. ana tere
et confice cum aqua ros et fac formulas
et fac siccari Et quandoque oportet Accipe ex eis
et fac emplastrum cum aqua ros. aut albumine oui
est enim expertum. Item aliud ad apostema
oculorum et difficiles dolores et facit egrum
dormire Recipe croci menthe licij aloes gummi aca
akaklie ana tere et confice cum succo rubi aut
solatri aut mucillagine psilij aut granatorum
aut albumine oui aut lacte mulieris lactantis
puellam et pone cum lana super oculum quoniam
confert si deus voluerit. Idem Aliud va
lens similiter quando dolor est vehemens in oculis
faciens dormire Recipe mandragore opij masqui
am ana tere et confice cum aqua pluuiali et expone

soli quinque diebus deinde fac formulas et quan
do oportet dissolue i ex eis cum aqua ros aut
albumine oui et line super frontem. Idem aliud
conferens doloribus calidis accipe succi solatri
succi foliorum masquiai licij croci ʒ iiii camphore
ana albuminis ouorum quantum sufficit utere cum coto se
dat enim illa hora. filius zacharie Arasi
Confectio emplastri prohibentis fluxum ex oculo
Recipe aloes acacie sief memithe licij boli gum
arab linatur super frontem cum albumine oui Et
si est calefactio vehemens addantur eis sanda
li rubei sandal ana parte i et linatur cum aqua co
riandri et endiuie et aqua ros. Idem con
fectio emplastri ad dolorem vehementem in obtal
mia Recipe coriandri melliloti croci se. lini tortel
los de semine tere et confice cum vino stiptico et fiat
emplastrum super palpebras. Habuali Emplastrum
sedans fluxum materiei ad oculum Recipe sief me
mithe aloes ros croci sarcocolle ramic sa
mac ordei balaustie ana confice cum succo solatri
et fiat emplastrum ex eo. Idem ad dolorem vehemen
tem Recipe succi lact succi pomorum mandragore
succi papaveris ana parte i albumine ouorum partes iii
conquassentur et utere cum coto expertum est et bo
num. Idem epithima conferens ad dolorem ve
hementem et ad multitudinem materiei Recipe samac
ordei ʒ xvi masquiami al ʒ viii thuris ʒ vi
mirre succi mandragore ana ʒ iiii opij ʒ iii
croci ros recencium ana ʒ ii vitelli oui i assi
tere et confice cum vino stiptico et fiat forme
et quando oportet administretur i cum eo quod conuenit
ex liquoribus. Idem Aliud valens similiter ad dolorem
calidum Recipe croci mirre aloes olibani opij sar
cocolle ana fiat formule et super frontem et ocu
lum line in principio doloris cum aqua endi
uie aut portulace aut solatri aut masquiami
albi et coriandri humidi. Idem samac or ʒ
iiii opij ʒ i croci ʒ ii confice cum succis predictis
et utere semper obtalmia calida. Filius sa
pionis Emplastrum faciens stipticitatem conferens
in principio et prohibens fluxum materiei ad ocu
los Recipe foliorum solatri et uge pastoris et arno
glosse et endiuie et portulace et extremita
tum rubi et foliorum vitis fac cum farina ordei
emplastrum et oleo ros et aqua decoctionis pa
paueris. Idem quando accidit quod egritudo
consequuntur vestigia maturacionis tunc ministras
in emplastris vitellum oui in mucillagine fenugreci
et seminis lini et melliloti et camomille cum me
dia parte croci et oleo ros similiter incorporatis et super
pone. Filius zacharie sief album quo uten
dum est in principio obtalmie calide cum dolor
est vehemens Recipe gummi arabici dragaganti amidi
ana ʒ iiii ceruse loti ʒ vi opij ʒ i distempa
tum albumine oui vel cum aliquo quod conuenit

Sieff album

ex liquoribus et fiat sief et utere est enim bonum. Idem sief aliud album conferens obtalmie in augmento et sedat dolorem. R. sarcocolle nutrite in lacte azinino ʒ v. amidi ʒ iiii. drag. ʒ iii. opii ʒ i. olibani ʒ i ß. ceruse ablute ʒ vi. tempera cum aqua pluviali. Filius zacharie arasi sief album conferens obtalmie et dolori oculorum. R. ceruse ablute ʒ x. sarcocolle grosse ʒ iii. amidi ʒ ii. drag. ʒ i. opii ʒ ß. fiat unguentum trociscos pluros de quibuslibet rebus ad oculum. Sief aliud album de scripcione habuali conferens obtalmie in principio et augmento eius. R. ceruse ʒ x. gummi arab. amidi ana ʒ v. sarcocolle nutrite in lacte asine aut mulieris ʒ x. draganti ʒ iii. opii ʒ i ß. confice cum aqua ros. Sief album descripcione alexandri expertum ad obtalmiam calidam cum nimio dolore et mirabile. R. climie plus tamen lote deinde uste extincte in lacte mulieris ʒ x. ceruse lote ʒ viii. scorie ferri ʒ iiii. opii ʒ ii. draganti gummi arab. ana ʒ iiii. confice cum aqua pluviali. Sief citrinum descripcione eiusdem conferens doloribus vehementibus obtalmie. R. climie secundum superiorem doctrinam preparate ʒ viii. ceruse lote ʒ xvi. croci ʒ iiii. opii ʒ i. drag. ʒ ii. aque plu. quantum sufficit utere cum albumine ovi. Sief citrinum aliud mirabile de scripcione eiusdem plus operatum aliis reprimunt enim magis superfluitates. R. amili ʒ xxi. sief menuthe ʒ viii. sarcocolle drag. gummi arab. ana ʒ iii. croci ʒ ii ß. mirre ʒ i. opii ʒ ii. confice cum aqua plu. Sief aliud ros. de scripcione eiusdem efficax et expertum ad ea que diximus supius. R. foliorum ros. ʒ xv. croci ʒ viii. opii ʒ ii. spice inde ʒ ii. gummi arabici ʒ viii. aque pluvial. quantum sufficit facit enim ad doloris vehemenciam et ad fluxum materierum subtilium acutarum. Sabor rex medorum. Confectio collirii citrini sublimis ad obtalmiam et doloris vehemenciam confert enim statim. R. sarcocolle ʒ iii. ceruse ʒ v. amidi drag. gummi arab. ana ʒ ii. opii ʒ i. croci ʒ i ß. omnia preter opium tere et redige in subtilissimum pulverem sicut alcohol opium autem dissolve in aqua ros. aut lacte mulieris et misce cum aliis conterendo in vase lapideo con tericione multa usque dum fiat liquidum sicut mel currens et utere est enim expertum. Idem sief de spica conferens obtalmie cuius materia est frigida et est cum diuturnitate. R. sarcocolle ʒ v. spice ʒ ii. foliorum ros. ʒ iiii. croci ʒ ii. opii aloes ana ʒ i. confice cum aqua pluviali et fiat sief et utere. Cum autem maturacionis signum apparet conficiatur sief hoc cum succo cappari expertum est. Idem pul. albus cuius

Sieff album

Sieff album

Sieff album expertum

Sieff citrinum

Sieff mirabile citrinum

Sieff ros. expertum

Collirium citrinum sublime

Sieff de spica

gummi arab. amidi draganti ana ʒ i

Pulvis albus

proprietas est abscondere lippitudinem quando non est sanitas multa. R. sarcocolle ʒ x. spume maris ʒ i. zucari ʒ iii. teratur et ad ministretur. Mahemet arasi confectio pul. albi cuius operacio est mirabilis ad obtalmiam calidam et vehemenciam doloris. R. sarcocolle nutrite in lacte asine aut mulieris ʒ x. amili ʒ iii. opii ʒ i ß. camphore ʒ ß. bonum est et expertum. Idem confectio pulveris citrini cuius iuvamentum est in fine obtalmie et est ei impressio fortis. R. sarcocolle ʒ x. sief menthe ʒ iii. licii aloes ana teratur et ad ministrentur. Hamet pulvis conferens obtalmie calide. R. sarcocolle sief memithe ana fac pulverem et utere cum albumine ovi. Ysaac pulvis citrinus conferens obtalmie que sequitur declinacionem ad obtalmiam difficilem et ad heredem. R. sarcocolle nutrite ʒ x. croci spice aloes ana ʒ i. teratur et ad ministretur. Hamech filius zacharie Cohol conferens cum auxilio dei apostemati quod est in coniunctiva et inflacionem oculorum et fluxum lacrimarum et pruritum et utere mane et sero expertum. R. thucie lapid. ematithe ana ʒ iii. licii alkakie climie auri ana aur. i. spice opii such ana ʒ ß. amidi aur. i. aloes rubei boni ʒ i. zucari tabarzed ʒ iii. fac pul. subtilissimum et imbibemus vice una cum aqua mirabol. cit. et alia vice cum succo fenicli et tercia vice cum succo coriandri humidi et quarta vice cum aqua sumach. Et si est tempus granatorum imbibe vicibus duabus cum zucco granatorum maiorum. deinde misce cum eis caphore ʒ i quarta deinde iterum tere et cribra et pone in vase vitreo et fac cum eo alcohol mane et sero. Inquit ypo. potus vini balneacio flobotomia et evacuacio per ventrem curat dolores oculorum. Et intellexerunt posteriores quod vini potacio confert flaticis doloribus. balneacio confert colicis doloribus et melancolicis flebothomia sanguineis vel si humores cum sangwine equaliter crescat et augmententur. Evacuacio quoque per ventrem confert flaticis colicis et mlicis. Et quid super hoc scrutinium secundum sapienciam est thesaurus operis quoniam vini potacio confert flegmaticis dum tamen evacuacio et maturacio precesserint et iterata quoniam agitacionis suspicio tollitur ex agitacione particularis sublata multitudine et balneacionis impressio similiter omnibus oculorum doloribus confert etiam post debitas evacuaciones resolvit enim et abilitat residuum materiei et proprie adherentis et difficilis. Alias autem dilatat materias et conducit ex partibus aliis ad locum doloris et multiplicat fluxum. Hic

ʒ i ʒ ß spume maris ʒ ß

liste p

aut sermo nr eut s'm quo no omes ap
phenderut nisi qui se exercent s'm prude
ciam et via in dustrie ¶ Et illud est qm
oportet ut postponat' euacuacoes q sut
s'm ptem eis que sunt s'm multitudinez
Agitaco em multiplicat' ex agitacone par
ticularit' no sublata vl multitudie dila
tat em et incitat multitudine' matia s'm
locu pticulariter incubat et no cu gitate al
terius ptis et sit in quatitate pauca · pn
cipui no euacuacois ab eo q est s'm p
tem no sublata multitudine matiaz dila
tat et agitacone doloris in loco mltiplicat
Et h est illud q est error et impicia sic
ga · dic ¶ Hamech filius zacharie · Co
hol ofrens doloibus oculoz et est medicia
regu R antimonij ʒ · vj · marchasite ʒ v
thucie ʒ · iiij · emblicoz mundatoz ʒ · iij · ami
di ʒ · ij pipeis al · ʒ · j · tere et cribella ⁊ ute
ubi oportet ¶ Idem Confectio sief electi
ofrens omnibus doloibus oculoz sic succi
moroz rubi quatu vis et fac sicca semp
agitando et ex eo accipe aur · iij et misce
cum eo ex albuginibus ouoz q subtile e
et lactis mulieris quatitate sufficietem et
fac siccai usq du fiat sief et ute cu albu
ine oui et lacte mulieris ¶ Idem Aliud
sief ofrens doloibus oculoz a colera con
fert statim R dimie auci scorie ferri an
ʒ · xv sief meithe ʒ · j · opij croci an ʒ · ʃ · al
kakie aur · ʃ tere et ofice cu aqua et fac
sief et ute cu aqua ros et lacte mulieris
¶ Idem sief ofrens doloibus fortibus ex
multitudine matie et fac dormire egrum
ex illa hora Accip sief memithe ʒ · viij aco
ci sarcocolle an ʒ · iiij opij ʒ · ij · succi man
dragore ʒ · ij · ofice cu aqua pluuiali ⁊ ute
¶ Amara Sief ofrens omnibus doloibus
oculoz et ute eo omi egritudie R thucie lote
licij an aur · & mirabol cit · aur · j · ʃ · ʒinzi
b pipeis lon · et al · an aur · j '' tere et cne
et solue licij in aqua pluuiali et ofice cu
eo cetera et fac sief et sicca in coto cu aq
pluuiali vl albugie oui vl cu succo rubi bo
ni si deus voluerit **De cura vlcerum**

CUra hui' est **oculorum**
Sex res · pma est euacuacio mlt
titudinis · 2a est phibico distur
sus matiez ad oculos · 3a est ad ministraco in
tencionis circa vulnus · 4a est correcto accide
tiu · 5ta obsuaco egrinis in vita eius · 6ta
ut vestigiu q ex vulne remanet deleatur
¶ Prima igit' rem oplent flobomia qm
est pncipiu cure et prope cephalice deinde
solucones leues vetris ex hijs que diximus

in caplo de obtalmia in caplo de facta
cu iteracone ¶ Secundum rem oplent
medicamenta sic distincta sut in ca° de ob
talmia ¶ Tercia rem oplent ad ministra
cones medicaminu facietiu nasci carnem
in vulneribus et consolidanciu vulnera sic
est sief albu in p° cu lacte mulieris ⁊ albu
ine oui et ad ministret' s'm pluimu medicia
exiccatiua no mlte mordicacois ⁊ fia ut
no fiat sanei generaco Est em in hoc vul
ne sanies suspecta · et post tepus pncipij
si dolor no sedat' fenugreci cu ros coctum
in vino stiptico aut aqua ros sup oculu
cataplicetur ¶ Et utendu est deinceps sieff
albo et sief de plubo cu albuie oui '' Si
aut dolor repmit' sief de plubo tm utedu
est sile cu albuie oui Cum aut'' repletu
fuerit utendu est sief cum ligatura pt'ea
sup oculos stringenda ut opmet sup pulvil
los et sup pilam ostitutam et ordinataz
sup oculos Iaceat quoq eger supin' signu
quoq salutis est qm incipit appare in cir
cuitu vulneris albedo et post sanu vulnus
remanet in pssio albedinis in loco vulneris
'' Quarta rem oplent ad ministracones me
dicaminu sedanciu dol et puncturas et mor
dicacones pp vulnera ex hijs q pcesserut ''
Quintu rem oplet ad ministraco subtiliacois
regis in vj generibus reru sic iam diximus
¶ Sexta rem oplent medicie remouetes ves
tigiu albedinis q remanet post vulnus cu
eis que dicet' in ca° de albedine oculoz '' Fi
lius zach a rasi Confectio sief de plumbo
replentis et osolidatis vulnera oculoz R
plumbi usti anthimonij thucie ablute cal
cucecameno gu arab drag' an ʒ · viij · o
pij ʒ · ʃ · fiat sief cu aqua pluuiali ¶ Idez
aliud sief faciens nasci carne in vlceribus
et prohibens egressum vue ⁊ subtilians
vestigia R climie thucie tritaz et ablutaz
multocies cu aqua pluuiali ceruse anthi
monij olibani an ʒ · ij · mirre ʒ · j · sarcocol
le sanguis dra · aloes opij · an ʒ · j · ʃ · fiat
sief et ad ministret' exptum ¶ Idem sieff
de thure maturas ulcera R thuris ʒ · x · ar
moniaci sarcocolle an ʒ · v · croci ʒ · ij · fiat
ex eis sief cu mucillagie fenugreci '' Idem
sief cui' operaco est sublimis ad ulcera ma
ligna oculoz prohibens egressu vue R an
timonij stehden an ʒ · x · acacie ʒ · iij · aloes
ʒ · j · fac ex eis sieff ex succo rubi ¶ Filius
zacharie Cohol ofrens ulceribus oculoru
R sarcocolle mitte in aqua ros diebus plu
ribus deinde mittatur in succo rubi · 3° mi
ttatur in lacte mulieris sile diebus plibus

2am
3am
4ta
5ta
6ta
Sieff de plubo
Aliud
Sieff de thure
Aliud

et exiccate quantitate sufficienti pulueriza et fac ex ea alcohol mane et sero bonum. Et sunt qui mittunt sarcocollam in lacte mulieris et utuntur. Sabor filius gruzet Collirium bonum ad vulnera et ulcera oculorum. Accipe sarcocolle mitte in lacte mulieris aut asine ℥ iiii antimonii san. dra. sedenigi ana ℥ ii. mirre aloes ana ℥ i ß. opii ℥ i. terantur ultima contricione fiat alcohol deinde confice cum succo rubi sic extendo in vase lapideo contricione vehementi donec fiat sic mel currens et recondeinde in vase vitreo et utere mane et sero expertum

Collirium expertum

De oculorum scabie

Cura huius egritudinis est secundum consideraciones duas. Nam que subtilis est et non multi temporis indiget primo mundificacione corporis cum flobotomia et ueteris solucione et uentosacione in occipitio et nucha. 2º indiget regimine quod substanciam tenerem faciente sic est balneacio propter et fomentaciones et aliud regimen humectatiuum acquisitum ex aere et quiete et ex hiis que bibuntur et comeduntur et aliis. 3º indiget medicinis quarum proprietas est curare scabiem oculorum sic ubi generaliter colliria que sibi competit sabor rex medorum et sief rubeum leue et sief viride leue. Si autem fuerit scabies grossa et cronica tunc curam ea post solucionem et flobotomiam. fricacio scabiei cum foliis paritarie aut cum foliis fici aut cum aliquo instrumentorum conuenientium ad illud. Aut cum radice liquiricie preparata usque dum sanguis fluat plurimus aut remoueatur asperitas et duricies que est sic filtrositas et apparet renovens. ¶ Et modus faciendi cum instrumento est ut fiat fricacio super oculum et palpebris prius supposita spuma maris et zuccaro tabarzed aut alio quod simile sit illis. deinde lauentur oculos cum aceto et aqua rosarum aut vino forti albo bono deinde administretur residuum regimen ex hiis que dicta sunt et proprie ex colliriis et sief lenibus acutis et emplastretur tempore frigido cum amigdalis amaris et vino et mica panis infuso in rob cum pauco croco et proprie calido cum vitello oui et oleo rosarum et viol. Et non pretermittatur generaliter medicamenis oculi subam tenera facientes ¶ Sabor filius gruzet Confectio collirii boni ad scabiem oculorum et sebel et ungulam. Recipe ceruse viridis eris ana partem i. tere contricione ultima et ponatur in vase eneo limpido cum liquoribus predictis et dimittitur per diem et noctem deinde colantur et ponitur colatura in vase vitreo et distillatur in oculo mane et sero ¶ Mahemet arasi Confectio sief rubei quod sicut

Collirium

Sieff rubeum

predictum Recipe sedenigi ℥ iii. eris usti ℥ ii. mirre croci ana ℥ i. piperis ℥ ß et est leue. Si autem acucius facere volueris adde cum predictis floris eris et sal armoniaci ana ℥ ß. ¶ Idem confectio viridis valens similiter ad predicta. Recipe floris eris ℥ iii. colcotar adusti ℥ vi. arsenici rubei bauzach spume maris ana ℥ i. armoniaci ℥ i ß. armoniacum dissoluatur in aqua rute et fiat ex eis sieff ¶ Hamec confectio sief sanans scabiem oculorum et consumens pannum et ungulam. Recipe floris eris colcotar adusti spume maris ana ℥ ii. tartule ℥ iiii. bauracht salis armoniaci arsenici rubei sublimati fac sief cum succo celidonie et administretur sicut fricando est enim bonum ¶ Idem sief conferens scabiei pruritui et sebel et humiditati superflue in oculo. Recipe ceruse croci gummi arab ana ℥ vi. armoniaci spice opii mirre sumac agreste ana ℥ i ß. confice cum aqua pluuiali. Idem sief conferens ulceribus et scabiei oculorum a calitate. Recipe climie croci scorie eris gummi arab eris usti ana ℥ iii. mirre sedenigi spice ana ℥ i. opii ros ana ℥ i. piperis al. grana iiii confice cum vino et utere cum albumine oui. Humayn Cohol conferens scabiei oculorum pruritum et sebel et tenebrositati visus. Recipe thucie emblici ana ℥ i. antimonii nigri aure ii. castorei climie ana aure i et ß. suchaa suchdanich i. sal armoniaci ℥ ii. tere contricione bona et pone in vase lapideo mundo et proice super ea aquam pluuialem in qua infusi fuerint per duos dies ex mirabolanis nigris circiter xx. postquam contriti fuerint deinde cola aquam et funde ex ea parum super medicinas et dimitte siccari uel quasi. Deinde infunde ex aqua predicta et fac sic prius et sic paulisper infunde et triturando usque ad totius aque consumpcionem desiccetur et pulnerizentur contricione ultima et pone in vase vitreo. Dixit ysmay quod vendebatur pondere suo propter sue operacionis excellenciam ¶ Cohol alexandrinum ex inuencione mea valet combustioni oculorum et lacrimis et scabiei et sebel. Recipe thucie carmene hutuch ana ℥ i. ellilegi assinzingib ana ℥ v. piperis longi memiten ana ℥ ii ß. et karathos duos melochidi ℥ i. tere simul et tempera cum aqua agreste et fac siccari deinde tere et utere ¶ Masa factor alcohol conferens scabiei et ulceribus oculorum et dolori et debilitati visus. Recipe licii thucie inde ana aure kebuli aure i. zinzib ℥ i. fac sief cum aqua pluuiali et utere et coche

De sebel

Cure subtilis est et non multi temporis curatur cum consideracionibus predicte

in cura scabiei oculorum deinde cum sief et col-
lirijs dictis ibi. Si autem cronica fuerit et gros-
sa ut appareat sicut tela aranea expansa su-
per pupillam oculi cum venis manifestioribus
ita quod visum prohibeat tunc est secundum unum duorum
modorum. aut enim colligitur et elevatur dum appre-
henditur et suspenditur cum uncinis et tunc cum
incisorio inciditur postquam collegis eam et separas
ab oculo cum pilo equi aut filo de serico Et
curetur deinceps cum aqua infusionis et
post id cum pulvere citrino Si autem non colligitur
nec elevatur curetur cum medicaminibus acutis
dictis in capitulo quod ante istud est **De albugi-
ne oculorum**

Cura huius egritudinis commensuratur eisdem regi-
minibus quibus sebel. nam quando subti-
lis est quantum ad modum bene operandi com-
prehendi potest Indiget assiduacione rerum
oculi substantiam teneram facientium sicut balneum
et assiduacio eius et inclinacio super vaporem
aque calide. deinde utatur pulverizacione post
pulverizacionem super oculum ex spuma maris
zuccaro et sarcocolla. et interdum utendum frica-
cione post fricacionem eodem pulvere vel cum
aliquo quod sit sicut ipsum Et sunt qui addunt ad
vigorem dicti pulveris baurach aristologie
ana sicut ex predictis Et sunt qui experti sunt su-
pra huiusmodi succum florum papaveris rufi
cum succo aut pulvere huius esse innativum
Et similiter cum stercore stellionis aut lacte piscis
magni Et similiter expertum est ex urina pueri
coagulata in vase eneo cum modico sal armo-
niaci Si autem fuerit dura et in corpore
duro eligantur ex medicaminibus que magis
acuta sunt et plus virtutis ex hijs que
dicta sunt et dicemus post frequentiam tamen bal-
neacionis sicut iam diximus. Dicit asm. quod
sebel est quando super alba oculorum et super in-
grediente videntur similitudo panni contexti ex venis
rubeis et grossis Ex medicinis autem con-
venientibus ad albuginem removendam et sebel
et ungulam et alias oculi addiciones quod plu-
res scripsimus in capitulo de scabie oculorum Nunc
autem ponimus narracionem propriorum medicaminum
Sabor filius gruges Collirium expertum
ad albuginem oculorum removendam et est ei in-
pressio bona Recipe fel tauri succi huius vel decocci
pulveris radicis eius radicis celidonie ana aureos
iij corticis radicis feniculi aureos iiij tere contricione
grossa et pone in vase eneo et funde super
medicinas urine pueri circa libram j et dimitte
per dies iiij deinde coque usque ad libram ß et iterum
reducas ad vas eneum usque dum inspissetur
deinde accipe massaticine stercoris magni
lacte spume maris zuccari tabazzed sal gemme
adusti. eius adusti sal armoniaci ana partes eq-
ales terantur ultima contricione deinde ponatur in va-
se lapideo mundo et terso et fundatur super eo ex
medicamine predicto et conficiatur semper terendo
aut parum ex medicinis fundendo usque dum
impinguetur et fiat sicut mel. deinde reconde
in vase vitreo et utere est enim expertum bonum
Alex medicamen bonum et leve ad albugi-
nem removendam Recipe ossium sepie ana ʒ j ß
sal armo. ceruse ana ʒ j armoniaci ʒ ij utere
expertum Mahemet a rasi medicamen
removens albuginem oculorum Inclinatur prius
super vaporem aque calide deinde aspergatur
hic pulvis Recipe spume maris baurach sarco-
zuccari tabazzed et stercoris muris ana partes eq-
les Idem Confectio medicaminis sublimis
ad albuginem removendam cito Recipe massaticine
stercoris magni lactis spume maris baurach
zuccari tabazzed ana partes equales. deinde accipe radicis
celidonie feniculi huius ana ʒ j coquatur in libra j
aque donec redeat ad ʒ iiij. deinde subigatur
pulvis predictarum rerum subtilissimus in hac aqua et
exiccetur semper conterendo. deinde teratur et fiat
alcohol cum eo Dixit asm. quod ungula est
cum aliquo panniculo similis ex palpebra que est ex par-
te naris oriri videtur quod album oculi cohoperit
et pervenit usque ad oculi ingredientem

Cura huius est sicut diximus in sebel cum colli-
rijs et alijs si recens est et si an-
tiqua Si autem non est possibile eius eradicacio
cum medicinis suspendatur cum uncino si est pos-
sibilis suspensio. deinde incidatur iuxta lacrimale
ita quod non profundatur incisio ne dampnetur
pellicula in organo lacrimali et fiat cotinua
lacrimarum effusio Si autem non est facilis sus-
pensio ungule submittatur pilus aut filum de se-
rico cum acu curva postea capis eam et suspen-
dis deinde sic excoriando trahatur et exstir-
petur Et si nec hoc sufficit excorietur excori-
acione subtili cum ferro. postquam autem in sequentibus
eam distillabis in oculum ciminum masticatum
cum sale. Si autem ibi ardor generatur aut mor-
dicacio emplastrabis cum oleo rosarum et violarum et vitel-
lo ovi Si autem aliquod residuum ex ungula
ipsa remaneat cum collirijs eradicetur et consume-
tur Jam supra medicina ad ungulam et sebel et
alias oculorum addiciones scripta sunt que sunt admini-
stranda post balneum et vaporem aque calide
sicut iam diximus **De lacrimis oculorum
et earum exuberancia.**

Cura huius egritudinis in quibus-
dam non est possibilis et propter quod in-
profunda est incisio in angulo
lacrimali. et quando lacrimarum effusio est nociva

Medicamen expertum

Alex

Medicamen sublime

Alius pro ungula

Veru si est occasione altius morbi scilicet
pp febre i tollit' sublate fe. Si aut causa
habuerit p se sic debilitas ptentiue vl quia
no sit virtus digestio et maturacio vl q sit
ea effusio pp multitudine aut pp qlitatem
facientem distillacone tunc em est quatuor
res. Prima est obviacio et adequacio cau-
se facientis. 2a est mudificacio corporis et capi-
tis totius. 3a est administracio pmesurate
stipticitatis. 4ta est diuisio matie ad aliam
ptem. Prima igit' rem pplet administra-
cio medicinar remouencium malicia pplonis
confortatiuum cofortancium cerebru et vigo-
rancium digonem et retencionem ex hijs
que dicta sunt in cao de cataro et coriza
post mudificacone q dicem9. Scdam
rem pplent medicine euacuantes q super
habundare videt' ex multitudie in testimoi
um veru que apparet ex hijs que iam dca
sunt. Terciam rem pplent administracones
medicinar quar propetas fluxu lacmar
constringit ex hijs que dicem9. Quarta
rem pplent flomia et incisio vene vl artie
per quas pphendim9 matias fluere 7 deri
uare et hoc quid dictu est in cao de obtal
mia et tu require illud ibi. Si aut res non
supfluit et fuerit in pncipio emplra sup
venas et artias ipas pstringencia et pfor-
tancia pone. Et iam quid dictu est q cau-
teriu sup zuchendet est ad fluxu lacmar
cura sublimis propter quado supfluit 7 ia
alia non ptulerint. Descripsi9 in cao d' scabie
oculor plures ex medicinis ad lacmas con-
stringendu ex quibus est sief sm q scpsit
hamec alcohol q scpsit humayn 7 alcohol
ex crinin et in cao de obtalmia scripsim9
exemplris plura restringencia lacmas.
Mahemet arasi Epithima prohibens
fluxu ex oculo. R aloes thucie sief meithe
licij boli an pte 1 gm arab pte ij. linat'
sup frontem cu albumie oui. Idem pfectio
alcohol stringens lacmas et pfortans oclos
R thucie ʒ x. corall' et fricacionis mirabol
cit' et aloes an ʒ ij. pipis ʒ s. macropipis
ʒ ij. fiat alcohol cu eo. Demo. medican
satis utile ad dol' oculor et lacmas. Acc lana
nam no abluta et combure et tere eius
diligent' tere et ex eo cu albumie oui sup fro-
tem et tympora illine statim em materiei
fluxu et lacrimar amputat 7 dol' sedat.
Iudeus alcohol pferes cu auxilio dei flux
ui lacmar. Acc fuu thucis mirre thucie ab
lute an ptes equales sief reoti meithe an
pt 19. tucias ij. bonu. Idem Collirium exp
tu ad lacmas oculor et tenebrositate. Acc

succi granator acetosar cocti usq ad medietate
et colati lb iiij. deinde pone sup ipm sief me-
mithe aloes boni puri licij ceoti an ʒ ij. mas-
ti boni danic ij. deinde pone in vase vitreo
et obtura orificiu eius et dimitte in sole di-
ebus xl. et ute sero et mane bonu. Filius
zacharie Confectio Cohol desiccatis lacmas
et pferentis pruritui et ardori. R sedemgi cal-
cute an ʒ ij. sief meithe climie an ʒ 1. a-
loes spice costi opij an ʒ s. fac puluerem
deinde inbibe succo feniculi 7 dimitte siccari
et tere pteicione ultima et ute. Hamara
Cohol pferens cu auxilio dei ad lacmas ocu-
loru et dol' et visus obscuritate. Acc fumi
thuris ʒ iij. aloes mirre an ʒ 1 s. gm asse ce-
ruse an ʒ ij. opij auri 1. sedemgi ʒ ij s. pul-
ueriza et ute. Filius gregres rex medorum
pfectio medicaminis et est cohol pomeri pfere
tis lacmis ardori et aspiritati oculor et egritu-
dinibus calidis 7 calida et ei qui patit' desce-
sum aque et ei qui videt rem vna duas. R
sarcocolle mitte in lacte mulieris diebus plibs
ʒ iiij. dragag' al. olibani store ferri margaritar
no pforatar an ʒ 1. spice inde climie auri
et argeti kage an ʒ s. amidi ceruse ʒ ij.
tucie sub rubee ʒ iij. tere omnia et inbibe cu
succo granator acetosor et fac sic pus deinde
cum aqua infusiois huius. Ultimo cu aqua
solatror deinde pone camphore dame ʒ ij. zuc-
cari tabarzed auri 1. deinde tere ultima pteicione
et fiat ex medietate eius sief cu aq ros et ex
alia medietate fiat alcohol et ute cu aq ros
vl albumie oui et lacte mulieris est em valde
bonum.

De varfati et macula rubea

Cura hui9 egritudinis est alterius modi in pncipio 7 in fine
et in pte medio. In pncipio em in
diget flomia ex cephalica et lubricacone et
solucone ventris et administracone clisterioru
qm clisteria sut melior curar in hac pte cu
diminucone cibi et potus et diminucone vini dein
administretur repercussiua in pncipio sic est bo-
lus ar. et lutu sigillatu et chimolea cum
albumie oui. deinde cu lacte mulieris dein proce-
dendu ad distillandu in eo san. pulli colubini
statim cu decollat' aut torturis. In fine aut
misceatur cu eo aliqua ex resolutiuis sic arse-
nicu citrinu et propter sublimatu et ablutum
cu aqua coriandri et pfert in hui9 moi hora
ut distillet' in oculu collirium gabriel et forti9
illo est sief sabor q dicem9. Emplastret'
aut in pncipio eius cu fenugreco et ros cocte
in aqua ros dein cocte in vino et propter cu p
cessit egritudo et vaporet' cu decoctone camo
mille aut melliloti aut cu decoctone foliorum

prima

2am

3am

4tam

Epithima

Alcool

Medican

Alcool

Collirium pro lacrimis

caulium Et similiter emplastret cum folijs caulis co
tritis et coctis cum vino forti antiquo | Ma
hemet Arasi Sief conferens carfati Rx thuris
mirre croci armoniaci ana ʒ. j. arsenici rubei
ʒ. ß fiat sief et administretur cum aqua coria
dri humidi | Gabriel colliriz conferens carfa
ti boni Accipe thuris partem j. et tere ultima contrita
cione et funde super ipsum ex aqua pluviali
in qua dissolutus sit sal masse et sal armo-
et sal gemme ana partes ij. terciam dum conterat et dis-
tilletur in oculo mane et sero | Sabor sief
expertum ad carfati oculorum Rx arsenici loti et
sublimati deinde confricati et loti cum aqua cori
andri ʒ. iij. dissolvatur in aqua sarcocolle piperis
armoniaci lapidis lazuli ana ʒ. j. dissolvatur
armoniacum in aqua in qua dissolutum sit ex
sale armoniaco ʒ. ß fiat sief et utere cum lacte
mulieris

De algarab id est apostemate lacrimoso

Cura huius egritudinis lacrimalis [id est fistula]
incipienda est a corporis mundifica
tione et capitis cum evacuatione et ite
ratione donec confidimus de abscisione superha
bundancium et cum abstinencia et conmensura
tione rerum vj deinde ante sui erupcionem pona
tur ex resolventibus aqua debilis resolutionis
in principio deinde fortioris sicut prope armoniacum
dissolutum cum oleo nucum et cum succo feniculi
aut bdelium aut armoniacum cum modico atra
menti aut nux cauterida contrita et suppoita
quoniam est ultima. Post erupcionem si morbus
est recens tercii indiget generis maturi curationis
Et primum quidem est mundificacio cum eis que sunt
prope moderate abstersionis sicut aqua mellis
aut melliloti aut mellicraton Et forcius
illo est mellicraton cum modico aque rute aut
mel cum aqua rute Ista enim distillentur hora
post horam deinde excutietur locus et comprimatur
vicus eius deinde administretur lanugo viridis
in vecta in interiori parte eius et prope iuxta
radicem cum melle pauco vel sola per se. Sicca
est enim mundificativum boni | Secundum vero genus
curacionis est apposicio medicaminis exiccativi
et incarnativi mediocris exiccacionis sicut
est prope administracio aloe mirre sarcocolle
et san-dra et camedreos et aristologie et thu-
ris et siluz et prope post expressione vulne
ris et mundificacione et ablucione eius cum
vino stiptico hora post horam Et dixerunt
quidam quod ruta est ex mirabilibus rebus ad
hanc egritudinem et proprie facto emplastro
ex ea cum expressione generatorum sanans et
removens vel e vestigia | Tercium vero
est consolidatio cum eo quod est maioris desiccacio
nis quam prius sicut sunt collia prope quorum narra
cionem sequemur post. Si autem egritudo an-
tiqua et inveterata fuerit quintuplici genere
curacionis indiget | Et primum quidem est remocio
eorum que sunt contra naturam que sunt ca
ro corrupta et filtrosa cum medicinis acutis
que sunt sicut colcotar arsenicum et sal ar. at
tramentum et darathe et alumen ana partem j. cal-
cis vive partes ij. terantur in vase eneo cum urina
pueri deinde post exiccacionem utere | Et quando
subiungitur egritudo et imprimit corrumpens os
aut alterat superficiem eius et tunc totum quod cor-
ruptum est radatur et abiciatur usque dum appa
reat purum | Secundum est abscisio materie
fluere consuetarum cum eo quod convenit. Et iam locu
ti sumus in capitulo de cataro et in eo quod precessit in
capitulo de fluxu lacrimarum | Tercium est mundificata
tio et abstersio cum eo quod iam diximus confortative
tamen cum aliquo acuitor lenium sicut unguentum egip
tiacum cum modico aloes et olibani | Quartum
est administracio incarnativorum non expoliatorum
ab eo quod est sicut zinzer et attramentum et similia
| Quintum est sigillacio et consolidacio cum hijs
que diximus quoniam enim aperit pessimitatem morbi
huiusmodi non conferunt et tunc huius cura cau-
terium est Et modus operacionis circa huiusmodi
est scindatur in longum usquequo perveniat ad
os tunc si os sanum fuerit habens dumtaxat
quod est in superficie tabefactum radatur et abscin
datur totum quod ex eo alteratum apparet et curetur
deinceps cum medicamine incarnatio et eis
que dicta sunt Si autem ex osse manifeste quan-
titas corrupta apparet cauterizetur secundum illud
quod est possibile usque ad sufficienciam eius et pro
prie secundum corrupti consideracionem corrupti pro-
funditas Et sunt ex hominibus qui perforant os et pro-
pe quando iam precipitur ex morbo ad hesisse incol-
latio Verum istud est quod raro recipit curam
nisi sit a fortuna nos autem curavimus aliquos
et pauci sanati sunt ex hijs | Huiusmodi
autem non permittimus quoniam oportet quod cauteria
fiunt aut medicine acute ponuntur fistulis lacri
malium ut compellantur ad angulum silvestrem co-
pressione facta cum spongia infusa in aqua
frigida aut succo solatri aut portulace et sepius
innovetur | Mahemet filius zach Con-
fectio medicaminis ultimi ad garab quod adminis-
tratur postquam abluitur fistula cum vino stiptico
deinde exprimatur donec egrediatur vicus eius.
Rx aloes sarcocolle san-dra mirre thuris
balaustie boli ar. ana ʒ. v. zinzan ʒ. j. ß cal-
mie argenti ʒ. x. terantur et pulverizentur
et supponatur | Idem Aliud valens similiter
Rx aloes thuris ana ʒ. j. sarcocolle balaustie
san-dra antimonij aluminis ana ʒ. ß. florum eris
quarta ʒ. j. fiant collia et utere sicut prius | Dras-
coides Accipe ex folijs camedreos siccis et tere

Primum

2m

3m

4to

5to

pulvis

Aliud

Sieff bonum

Medicamen expertum

cotricione ultima et fac ex eis sief cu succo
solatri et utere bonu ad ulcera oculoz 7 algara
rab ¶ Gabriel confectio medicaminis expti
ad algarab et vulnera Rx sief memithe
tamedzeos corticu thuris mirre aloes sar
cocolle attramenti aristologie rotunde ana
ptes equales terant' sic alcohol et utere sic
pus · Idem Rx mirre aloes cortic' thuris
sitraz an utere in desmetez cu aq taraxaton

De alintasat i dilatacione pu

Ostq confirmatur pille
que vera est non habet curam
facta aut a siccitate difficulter
curat' tamen succurrit ei cu bono regimine
et humectacione ex hijs q scis ¶ Et est que
fit ex humectacione et cura eius est quatuor
res ¶ Prima est subtractio eius que exci
tere videtur materi iterata cu in pollacone
no frequenti et flomia si appareat ¶ Sig
humores habundaret in sanguine et ppter
cephalica et post hanc si exigit dispositio ex
venis lacrimalis et venis tempoz et incisio
arteriaz aut cauterizacio ipoz si res expos
tulat Et quoqz fit cauterium et ppe in zuhen
dis sicut diximus ¶ Secunda est administra
tio medicaminu educencium matiaz ex loco sic
scarificaco factu in auribus et apco cu ve
tositate emorroydaz et apposito ventosarum
in nucha et sup collum et in spatulis ¶
Tercia est abstinen et tollerancia famis et
regimine exiccatiuu ¶ Quarta est administra
tio reru resolvenciu ex ipo oculo et ex hen
tiu humiditates dilatantes vuea sic proprie
alcohol ex felle edi cu succo fen et pauco sale
armoniaco aut ex felle perdicis aut ex felle
testudinis aut ex capitibus yrudinu ad
hustoz et fiat inde collirium cu melle 7 succo
celidonie qui est exptum · Et ecia que fit a
casu et pcussione ¶ Et cura eius est due
res post regulacione et abstinencia in eis
que comedunt' et alijs et abstinencia a vino
¶ Et prima est ut in principio fiat administra
tio repercussivoz et infrigidanciu et prohibe
tiu effusione materi et hoc post flomiaz
sic est proprie emplastrum ex farina fabaruz
excorticataz cu aqua salice aut aq folioz
solatri aut endivie ¶ Secundo aut fiat
administraco resolutivoz mediocriu sic pro
prie sit vitellu ovi cu oleo ros et pauco vino
emplastrum et proprie post distillacone in ocul
ex sanguine turturis aut pulli columbini ·
Et ad ultimu instillentur collia resolutiva
fortia que paulo an dca sunt

Collirium expertum

Emplastrum repercussivum

Resolutivum mediocre

De noctilupa oculoz

Quia huius egritudinis est quatuor
res · Prima est regulaco vite · 2a est sub
tractio materiei · 3a est abstersio eius q fluxit
4a est correctio nocumenti accidentis in spiritu
¶ Prima igit' rem conplent commensuracio
in vi generibus rez et proprie cu allemiacone
commestionis et dimissione cene et sint cibaria
digestionis obediencia ex hijs que scis · Et det'
in potu ante cibu et post descensum eius
a stomaco vinu antiquu bonu puru postq
permanens ante illud suff[...] rasredi q dice
mus post Et ex cibis qui currunt cursu pro
prietatis est epar yrcinu comestu assum
aut elixum cu sal gemme modico et modico
piper longo herba aut adhil et electuarium eius
sunt sublimis iuvamenti ad illud ¶ Secundaz
rem conplent flomia ex cephalica si multitu
dine cognoncis in sanguine et ex venis lac
malibus et ex naribus si in vitat necessitas
Si aut ex humoz grossicie sibi contingat eva
cuaco fiat cu yera pigra et yeracolognti
dos et pillis cochijs et cu gargarismatibus
et caputpurgijs ex hijs que scis ¶ Secu
dam rem conplent collia de fellibus et instil
laciones in oculis et proprie eius q currit ex
epate yrcino aut caprino quando scinditur
in multis ptibus et aspergit' sup ipm sal
indi aut sal gemme et pip lon · post contri
cionem coz deinde assatur Et huius epar assa
tur cu eisdem speciebus sup prunas et fit re
clinaco sup fumu eius Etiam dictu est
q comestio eius est iuvativa valde 7 similiter
inclinaco sup vapore aque elixacionis eius
¶ Quartam rem conplent administraciones me
dicaminu spiritum visibilem subtiliancium 7 illus
trancium sic est proprie usus herbe adhil 7
cubebe et feniclus et kebul conditi et nux
muscata condita et alia que dixi' in ca° pro
de egritudinibus oculoz ¶ Alexander confecio
electuarij ad noctalopam expti Rx succi
feni cocti et depurati pte · j · mell et fellis yr
cini an pte · ß · exptum ¶ Idem pdco colli
rio administre ex stercore cocodrilli aut stellio
nis an pt' j' quarta 7 sanat in pauc' dieb'

De aqua descendente in oculum

Quando est in principio et no con
firmata succurret' ei cu medi
cinis et proprie cu abstinencia
et diminucione ciboz et vitacone grossoz et
vaporosoz sic sunt pulmenta pinguia 7 in
ra et pisces et vinu et que sunt similia iste
et cu mundificacone sepius iterata et pprie
cu cochijs et yerapigra et yeradyalognticos
cu administracone resolventiu sic est aq rute
proprie cu sapino aut aliquo ex fellibus
dialtu cu melle et succo feniculi aut sapin

cu felle perdicis et melle et succo fen quam d ultimum ¶ Filius zach a rasi confectio collirii de fellibus ad principium aque et noctilopa alnigarar Recipe fell perdicis exiccati in vase eneo ʒ x pulpe colloquintide ʒ i s sapini ʒ ii euforbii ʒ ii fiat scief cum aqua fen et aqua rute et vite // ¶ Sabor collirium bonum expertum Recipe fellis perdicis exiccati in vase eneo et grana lauri excorticatorum an ʒ v sapini ʒ i gu ʒ s fiat ex eis collirium cu succo celidonie et urine pueri non polluti et melle pauco · Quando aut passio fuerit confirmata et fuerit ex eis in quibus est possibilitas curacionis cuius signum est quod dum aspicit urina et cedit dilatacio comprimitur digito aut instrumento deinde redit ad idipsum et non frangitur tunc ex illis est que deponitur tunc ex recta opone artificis et pro modus deponendi aquam cum instrumento est hic Subtilietur regimen eius ex cibo et potu et dimittat omnino et sit cibus eius aqua ... et samich et sorbilia facilis digestionis et boni nutrimenti et pauce quantitatis et procedat cum iteracione in mundificacione corporis et capitis et procedat cu flomina si necessaria fuerit deinde in domo tepati aeris non luminosi locetur et iaceat supinus et precipiatur ei ut conuertat intuitum suum versus nasum deinde incipe perforare ex parte silvestra lacrimalis tum instrumento quod dicitur depones aquam et procedat perforacio media cum omni facilitate usque dum perveniatur ad vacuum quod est ante pupillam deinde incipe deponere aquam et occultare illam sub cornea donec de occultetur quod sepultum erat sub aqua et videat Et observet cum industria ne quod ponitur ex aqua redeat occultando et sepeliendo eam in quantum possibile fuerit ne redeat et hoc sub iteracione et iteratione donec deveniat sanitas ¶ Et post hoc pone super oculum vitellum oui et oleum rosarum in pulvillo excocto et sit accubitus super tuncte et collum et fiat hoc usque ad tempus quo removebitur dolor et non solvatur ligatura nisi de 3° in 3° tum et dum dissolvitur vaporetur oculus cum aqua rosarum decoctionis salicis et siliquarum ¶ Et sit domus in qua habitat tenebrosa et afferatur ad locum hunc deinceps que diximus de cura vulnerum oculorum

De debilitate visus

Si contingat a re addita 2 in superficie oculorum quia sensus comprehendit sicut est ungulus panus stabies et sebel dictum est cura eius · Si aut contingat propter rem quam sensus non valet comprehendere sicut de nebula vel vapore tunc eius cura est terso cum eo quod est reclusionis mediocris sicut scripsi in canone ¶ Si aut fuerit propter vapores qui elevantur a stomacho sub dominio humiditatum viscosarum putridarum et vaporosarum aut sub dominio materie colerice vaporose ¶ Cura eius mundificatio stomachi cum solucione et vomitu levi et facili ex hiis que diximus cum prohibitione ad ministracionis medicaminum incisivorum sicut sirupus acetosus in calida materia et oximell squillitici in frigida materia et sub secacione medicaminum quibus apparet appropriate duplex intencio scilicet confortacionis stomachi et prohibicionis elevacionis vaporum cum eis que sunt sicut trifera minor prope et kebuli conditi et zucarum rosarum cum mastice et teodoricon nominati dyarodon ¶ Si aut fuerit propter peccatum quod est in oculo tunc sit illud aut propter excessum siccitatis in ipso ¶ Et cura eius est regimen humectatum quod diximus in canone preter quod faciat cavere in opilacionibus / aut propter excessum turbide humiditatis in ipso ¶ Et cura eius est tres res ¶ Prima est adequacio materie et digestio sicut locuti sumus in canone ¶ 2a est evacuacio eius cum eis que sunt sicut pille de yera et pille cochie et pillule lucis et infusio de aloe aut yera in aqua endivie et aqua fenculi et siliquarum ¶ 3a est resolucio ex ipso oculo humiditatis turbide obtenebratis cum eo quod est sicut collirium de fen et silia quorum in capitulo de conservacione sanitatis oculi rememorati sumus Quia propter afferatur ad locum hunc quod dictum est ibi Si aut contingit passio propter turbulenciam adveniatem spiritui visibili cura eius est omne bonum regimen in generibus rerum tunc subsequitur regimen mundificatum corpus postquam subsequitur regimen clarificans sanguinem et clarificans spiritus ex hiis que processerunt in canone Et quoque contingit propter paucitate et subtilitate ipsius spiritus Et cura eius est cum addicione medicaminum addencium in spiritu et vigorancium ipsum et suma horum sunt mirabilia et quod componitur ex eis

Afferatur ad locum hunc que diximus de conservacione sanitatis in capitulo suo Quamobrem oportet ut capitulum istud cum illo simul legatur ¶ Inquit gal fella omnia abstergunt oculum et clarificant visum Et eligantur ex avialibus quid fel agazel et porci silvestris et bovis et leporis et adipis et ursi et testudinis et vulpis et edi et capre montane ¶ Et ex volatilibus aquile et vulturis et vindam ex raptu et yrundinis et passerum et galli et perdicum et alcubugi Et ex piscibus fel sabet et porci marini

resolucionis

prima

2a

3a

Alcool sublime

Collirium

Alcool

Alcool

Alcool

Collirium

i ceni marchasiti

et sut iuvamenti ultimi | Mahemet arasi
alcohol sublime in confortacione visus acuit
eum et clarificat ipsum R thucie ablute ter
bus vicibus in urina cu succo fansuci depu
rati ʒ xx dein acc ʒinzib piperis nigri 7 lon
celidonie huthut an ʒ ij sal armoniaci ʒ
| terat' omnia cu succo fen aut sansuci terbs
vicibus deinde fac siccari et tere subtilissime
et fac alcohol cu eo | Rufus collirium
satis bonu qd acuit visum et oculorum sanita
tem custodit tempore multo Acc licii et tere
contericione multa cu succo fenicli depurati
usq dum fiat sic mel et reconde in vase vi
treo et utere Quidam aut ex posteriori
bus addiderunt ad omnem ʒ j eius ex fellis
galli aut perdicis ʒ j9 tertias ij | Idem Cohol
valens ad idem Acc ex thucia quantu volue
ris et lavet cu aqua pluvie deinde exsicce
tur et nutriat post illud primo cu aqua feni
2o cu aqua sansuci 3o cum aqua apharasi
on semper conterendo deinde exsiccetur et fiat cu
eo alchohol | Confectio alcohol ex inventione
mea conferens sup calefactionem oculorum et debili
tati visus causa subtilis et acute humiditate
aut mordicacionis et pruritui in oculis Acc
thucie carmeni lote in aqua pluviali dein
in aqua ros vicibus pluribus ʒ ß feniculis
mirabol cit cum aqua ros ʒ vj
ʒ ij ß ʒinzib piperis lon an ʒ j aspergantur
cum succo agreste et conterantur cum eo de
inde exsiccentur et pulverizentur et fiat cu eo
alcohol | Hamec confectio alcohol conferens
obscuritati visus abstergit eum oculos 4 clari
ficat R thucie antimonij an ʒ vj sal gemme
ʒ ij licii sacc meniche an ʒ j tiphor ʒ j9
tertia terat' thucia et anthimonium 7 misce
conterendo cu aqua mirabol cit et hoc per
triduum dein cu alijs fiat alcohol et utere
| Alexander Collirium satis efficax in cla
rificando oculos et ad auferenda caliginem
R fell perdicis ʒ j mell ʒ ij succi feni depurati
ʒ ij pone in vase vitreo et suspende per dies
vij dein utere est enim efficax | Sabor confectio
tefferre mirabil vigorantis visus cu accidit
impedimentum per fumos ignitos vel coleros aut
salsos et est ei impressio fortis reducit enim ocu
los ad formam vigoris adolescencie R mi
rabol cit kebul indor an ʒ ij ß bellicorum
emblicorum an ʒ ij ʒuccari ʒ v tere in vase la
pideo et post hoc asperge sup ipsum distilla
do ex olo ros aut amigdal et contere per ali
os tres dies et iter dimitte siccari deinde
acc ros sandal marchasiti cubebe cardamo
mi an ʒ ij spodij mac an ʒ j sumach ʒ
j ß deinde acc ʒuccari tabazzed vel tamar
excon ʒ iiij prunca l fac ex eis formas

siles avellanis et da mane quolibet a ʒ ij
usq ad aure ij cu cala | Idem confectio alia
addens in visum et auferens tenebrositate
eius R herbe albedustur se. rute an ʒ vij
ß siseleos calamenti domestici ʒinzib pul
gij cubebe nuc muscate an ʒ v sechesche
bran ʒ j ß gar masticis margaritar non
perforatar an ʒ j et tertia alterius serpentis co
busti cristalli an ʒ ij ß balsamu gr vj in pon
dere troci ʒ j9 tertia ʒucri lbr ij fiant ex eis
forme siles avellanis et da ex eis a ʒ j us
q ad ij in hyeme et conveniunt senibus et
est expertum **De casu pilorum palpe[brarum]**

Si accidit propter defectum materie tunc
est in primis cu eis que reparant
materiam ex bono et largo regimine
sicut scis et deinde cu eo qd trahit materiam
ad locu necessitatis sic sunt medicine 7 colliria
quas dicemus post | Et quandoque fit ex causa pro
pria et corrupcione materie et egritudine
in ipsis palpebris sic est silach que est prope
corrosio cu rubedine et asperitate 7 pruritu
in ipsis palpebris Et cura eius est ut mu
dificetur caput ab hu. mitrosis et salsugine
et acuto deinde administret' regimen huec
tativum et frequentetur ingressus balnei et in
clinacio sup vaporem aque calide et emplra
ciones ex medicinis humidis sic est port cu
lactuc et mucillago psilij cu olo ros aut
muscillago se citoniorum aut amigdal ama
rar aut dul cum lacte et similia Post
qd aut acquievit palpebris tempories 7 serem
tas tunc administranda sunt medicamina pilorum
generacione facientia ex hijs que dicemus Et
quandoque fit silach cronicum grossum durum quare
vapor qui est in materia pili non invenit tra
situm | Et cura eius est mundificacio capitis
cu iteracione et flom et ventosacio renium
et usus balneacionis emplastro cu lentibus ex
corticatis et eo qd mulget' ex granatis cont
tis cu rob dein administracio medicaminum
facientium pilorum generacionem que dicemus
| Et ex eis est lapis lazuli et lapis armen9
alcohol facto ex aliquo eorum cu spica 7 pro
ducto cu radio sup palpebras aut ex anti
monio et spica Et lapidi lazuli inest pro
prietas mirabilis | Musce aut si exiccat'
abscisis capitibus et fiat linimentu ex eis cu
avellanis assis et adipe caprino aut urci
no invenitur efficax | Citrangulorum
quoque semina si ad hurat et liniant' cum
adipe cuprino pilorum faciunt generacione facile
| Mahemet arasi confectio alcohol expans
pilos in palpebris et confortans eos R ossium
mirabol ad hustorum pt j spi thuris pt j9 qd
tam spice romane lapid lazuli an pt j9

ctia liniant' sup palpebras cum radio Em-
plastru quo utendu est sup palpebras curas
silach et remoues pruritu et scabie Accip
granatu unu integru et decoque illud in aceto
usq dum dissoluatur et emplet' sr palpebras

Vra hui9 **De inuisioi pilor palpebrar** egritudinis fit sm
unu quatuor modor Prim9 est
in viscaco eor cu aliquo lenis uiscositatis sic
cu mastice aut cu sputo et cola aut cu gra-
pim aut cu bdellio dissoluto in albume oui aut
cu aliquo taliu / Secudus est ordinacio
pilor et restrictio eor ad unu ordie Et
hoc quid fit sm hunc modu. Accip acu subti-
lem et pfora in exteriori pte palpebre ut p-
ueniat pforaco usq ad exteriore pte ubi est
ordo naturalis pilor. deinde accipe pilu et pone
in forame acus et extrahat' ut pilus inueni-
at viam ad ordine et sic fiat de alijs si sunt
plures usq dum ordinetur cu alijs deinde po-
nat medicamen punctoru consolidacone facies
et contricionem / Tercius modus e ut euel-
lant' pili unus post aliu et igniat' stilus a-
cus et cauterizetur locus uuls unde euulsus
est pilus cauterizacone sufficienti et sic fiat
de alijs / Quartus est ut p euulsione pilor
fricet' sup loco medicame pilor generacone
prohibens sicut prope oua formicaru aut
rubigo ferri cu saliua **D' lupicio i palpeb'**

Vra hui9 egritudinis est sm uni-
tem modor / Primus est ut p-
hibeat' collectio eius in pncipio
sui cu eo q est sic aloes acacia et liciu lini-
meto factos ex eis et supposito. aut bdelliu re-
solutu cu aqua mete humide et hoc post coru
et capitis mundificacone / Secudus mo9
est ut si illa cotulerint ad instrict' resoluti-
ua mediocris resolucionis. pmo post euacua-
cones ex eis que scis. et prope resoluat' bdel-
liu in aqua et liniat' sup locu fortius illo
est oppoponac. et ad huc fortius armonia-
cu cu aceto Et scripsit orobasius linime-
tu bonu exptu et est ut accipiat' olibani
mirre an pte. j. laudani 4^a pt. j^9 cere alu-
minis bauzach armeni an pte. ß. liniat' cu
fece olei de lilio / Aliud Accipe galbani
ʒ. iij. bauzach ʒ. j. liniatur cu succo apij.
/ Tercius modus est ut si resolucioni no
obediat ut suspendatur palpebra et incis-
setur et scindatur secudu interius palpebre
et aperiatur tunica interior eius et comp-
matur donec egrediat' totu q est sicut
mucillago deinde sanetur vulnus cu linime-
tis que sunt sicut sanguis draconis cum
albume oui aut cerusa cu albu oui. et silia

Expliciat summa v d' egritudinibus oculor Incipit vj^ta de aurib' aute (in margin: egritu^m)
Cam pmu de dolore auris

Sermo noster erit deinceps
de egritudinibus aurium si de-
us voluerit et pmo de dolore
earu. q qnq accidit a mali-
cia cöplonis sine materia aut cu materia quid
solu alteracone indiget Si neo fuerit cali-
da iuuat' ex infusione albuminis oui recete
aut mucillaginis psilij et siliu ex eis que
dicem9 / Si aut malicia cöplonis frigi-
da fuerit cofert infusiones et inieccones
et euaporacones sicce aut humide que fiut
p tractorium et emplacacones ex hijs q dice9
/ Si aut malicia cöplexionis fuerit cu materia
et fuerit calida euet' p flobomia si sanguinea
fuerit et ex replone in sanguine de vena ce-
phalica. deinde procedendum est ad altera-
tia que dicem9. q si colica fuerit et ille do-
lor qui fit sm plurimu euet' cu eis que scis
/ Et frequetet' lenificado natura cu aq
fructuu. deinde seda dolore cu alterantibus
que dicentur / Si aut dolor uehemencior
fuerit concedim9 aliqua ex narcoticis sic succus
memithe cu aliquatulo opij et distempet'
cu lacte mulieris et distilletur in aure Si
aut materia fuerit frigida euetur cu eo q co-
uenit deinde alterancia sedancia instrict'
ex eis que dicem9 / Si aut dolor a grossa
fuerit uentositate scribem medicacia eius post
de doloribus auris factis ab apostemate aut
ulcere aut opilacone aut ingressu aque aut
in alijs singularia scribem9 capitula Post hec
aut no pterinittim9 q medicameta que
distillant' in oculis semp actualit' frigida
mitteda sunt que aut in auribus tepida a'
calida sut apponeda siue sut ad egritudines
calidas siue frigidas / Albumen oui cum
lacte mulieris tepidu p se aut ablutu cu ace-
to pondere sui usq ad consupcionem aceti aut
conquassat' cum succo cucurb Oleu de salice
sm eandem doctrina. Oleu nenufarini olim
de semine cucur. oleu de papau. si dolor e uehe-
mens p se aut aliquatulo camphore est enim
sedatium bonu. Lac muliebre solu sic mulget'
cum succo solatri aut aqua coriandri humidi
Mucillago psilij cu oleo ros conquassata aut
mucillago semin citoniorum oleu de iabroth qn
dolor est acutus cu lacte mulieris stati cu
mulgetur lenticulas coctas cu panis mica
cathaplicabis / Succus iusquiami fortes sedat
dolores. lacta agrestis sm omne modu ad
ministracionis eius est medicame bonu et si-
militer succus solatri et papau et madragore

(marginal notes: a ma calida — a ma frigid — a ventositate)

et salicis et timonum mitis et silia. Hamec ad dol. auris a caliditate. Accipe olei ros. partes ii. oley amigdal. dul. parte i. aceti partes iiii. fac decoqui lento igne usque ad consumptionem aceti et cola et administra tepidum. Idem Acc. foliorum citri aut corticis citri succum et misce cum oleo ros. diu conquassando et utere bonum est. **Rasis in ix. ad dolorem au**

Administrantur **ris** [?] et medicamina que sunt **ventosi** sicut oleum nardinum sansuci oleum de ruta oleum de amigdal. amaris oleum de camomilla oleum anetinum oleum laurinum oleum de lilio oleum de keyri oleum de narcisso oleum de persicis oleum de crisomillis oleum de be en propter oleum de kerua oleum de Cynamomo quodcumque eorum fuerit proprietate habet ad dolorem auris a frigida causa factum aut ventosa. Fundamentum autem et materia preparationis eorum singulorum artificialis est cepe cauatum in quo oportet pari et decoqui cum facilitate in cinere prunarum. Et ex rebus admixtis eis singularibus ipsis virtutes mirabiles cum bonitate decoctionis in cepe cum eis est ruta proprie et succus radicis que comeditur et spica et sansucus et sticha et camomilla et galbanum dissolutum in succo porri per se et allium et castoreum et piper et succus et succo cepe et succus farasion et origani et succus affodilli et euforbium et elleborus niger et albus proprie et non est in conveniens in hiis permixtionibus admisceri mell. modicum deinde tepidum distilletur. Si autem dolor fortis ex insensibilibus bonis est opium cum pauco castoreo et croco aut filonium cum lacte aut troc. stelle aut troc. de croco deinde remoue nocumenta narcotici cum eis que scis. C.

Ex euaporatoriis **Evaporatorium** aut siccis est milium **tortum** panicum et sal calefacta **siccum** et supposita aut bacce lauri cum melle pauco calefacte et supposite aut pulegium cum melle et olibano aut semina lauri et olibano cum succo rute vel aneti. Et dixit Gal. facte elle tur ex furfure cum vino cocto et oleo nardino aut rutacio tepe maximum tonsum et oleo a butiro coctum expertum est. **Euaporitas**

Evaporatorium aut **humidum** humidum fit cum aquis decoctionum rerum que maturant et ra[?]minant et mollificant sicut mellilot. proprie et aneti et camomille et fenugreci et volubil. et foliorum caul. et semen eius et herbe venti et sansuci et absinthii et siliorum singulariter aut coniunctim ita ut recipiatur vapor eorum per cannulam cuius una extremitas sit fabricata super vas in quo res coquuntur et extremitas alia applicetur auri. Et quandoque est necesse ut misceatur hiis rebus aliquid ex stupefacientibus ut sedetur vehementia doloris et tunc fiat illud cum cautela remouet enim nocumenta narcotici vapores supius dicti cum modico castor. et croci et piperis sicut scis. Gal. linimentum quod administratur et sedat dolorem auris. Accipe medullam ceruinam aut medullam cum cruris iumenti cere ana ʒ. v. oleum de nucell. aut de amigd. ama. et succum gingem. i. poligonie quantum sufficit fiat ex eis vnguentum et vnge in circuitu auris est enim mirabile. Idem Aliud valens similiter Radicem raphani cum oleo decoque et distilla ex eo in auribus et cum lana calida suppone. Idem vermes que sunt sicut media faba et inveniuntur sub lapidibus aut vermes plurimum pedum coquatur cum oleo ex oliuis in matracis et distilletur ex eo in aurem est enim expertum. Fit autem similiter ex karabeo et ex lumbricis terre. Oleum similiter de scorpionibus est ad illud sublime. Idem fel thauri cum adipe anatis est iuuamenti mirabil. ad dol. auris a causa vehementer frigida. Mahemet a rasi Confectio meditannis de quo distillatur in aurem et linitur ex eo in circuitu eius et sedat dolorem frigidum et ventosum. Acc. castorey eufor[b]ii opii storacis liquid. piperis foliorum rute calamenti sinap. ana fiat ex eis trocisci et dissoluatur in oleo laurino aut costino et coquatur in contano tepe et distilletur in aurem. Hamec vrina tauri aut caprarum si in eis dissoluatur mirra et distilletur in aurem sedat dolorem eius. Ysaac ad dolorem auris Acc. baurach mel bonum et oleum ros. et acetum et misce et pone in aurem expertum est. Idem Acc. mell. crudi et oley laurini partes equales contunde et pone in aurem bonum est. Idem vnctio conferens ad dolorem auris Rx mellilioti ʒ iii. camomille sansuci ana ʒ. ß. aque lbr. i. ß. bulliant usque ad lbr. ß. deinde pone olei de kerua et olei viol. et oley sisamini ana ʒ. ii. decoque ad consumptionem aque et utere. Gabriel linimentum conferens dolori auris expertum Rx aristol. lon. seminis capparis fenugreci ana aur. ii. piperis longi aur. i. aneti aloes foliorum sansuci ana ʒ. ß. ellebori ʒ. i. et quartam alterius aque lbr. ß. oley ʒ. i. bulliat usque ad consumptionem aque et utere multoties. Idem succus mente et mel et sit de singulis partes equales et distilla ex eo in aurem

De apostemate et [?] in aure

Si sit calidu cura eius est flo
ma thor. r. in aurem et lenifi
caco natue et prope flomma
cephalice cu multa sanguis extractione
et sim cu iteracone et distillet in aurem
in principio q est sic oleu ros in quo iam
osuptu fuit acetu usque ad dies duos aut
tres et obseruet regime in uehemencia do
lois ne deficiat uirtus et faciat cade in sin
copim et sudorem frigiduz et p mixco
nem racois et mortem quae distilletur
in ea distillacone post distillacone ex olo
iabroch cu lacte nouiter mulso | Et si ex
tusai aliter no potes cu modico caphoe
aut opii et postq preterit tercium die dis
tillet in ea mucillago semin atoniozum
aut fenugreci aut altee et se. lini Si
aut apostema no fuerit uehemetis calid
distillanda sunt aliqua ex mucillaginibus
tum adipe galline aut anatis aut me
dulla cruris vituli expertu est Dyaqui
lon dissolutu in oleo anetino aut camo
millino. expertu est. m. dyaquilon cu olo
de alkana et ex eis que sut ultimi iuua
menti est ysopi cerotu q dicemus et con
fert ad ministraco euaporatorii hoc q dixi
mus | Johanes sapiomis emplastrum confe
rens ad apostemata auris Acc farina
ordei et decoque cu rob et oleo de cao
milla | Aliud Acc farina fabaz camo
millam sutu uiol farina ordei altea mel
lilotu decoque cu aqua et oleo camomil
lino et rob et ute | Idem medicame q
resoluit et maturat apostemata que sunt
in auribus Acc farina fabaz et fac em
plastru cu expressione caulium et oleo de
lilio et suppone | Habuali ysopi cerotu
cuius iuuamentu est sublime ad apostema
auris maturans et sedans dol R adipis
galline buttiri omni seu vaccini loti ce
tine adipis capne mell oley de lilio ysopi
humide de singul ptes equales fiat ex eis cero
tum et tepidu in aurem mittat et lini
atur in circuitu expertu est | Idem osto
emplastri satis boni ad doloze et apostemata
aurium Acc cepe albu et elixetur et con
terat cu butiro et ute | Mahemet
Arasi osto emplastri satis boni ad dolorem
aurium apostemasor Acc bdellii adipis
capni an ℥ iiii farine fenugreci seminis
lini radic altee radic lilii an ℥ v. camo
mille ℥ i. cecoa ℥ i. vitellu oui elixi confi
ciatur aut sic Camomilla mellilotu radix
altee et radix lily coquatur in aq usque
decocta sint bdelium dissoluatur in succo
cepe aut in aqua decocta herbaz et ex oi
bus hys et cepis fiat emplastrum postq ad
ditur rob et olei sisami aut de lilio an
℥ ii. butiri quantu suffic coquatur omnia us
dum impinguescat et emplastretur cu eo
Et quandoque apud necessitate additur ei opii ℥ ii.
et est mirabile et quandoque pro opio papaueris
albi ℥ vi | De sonitu et tynnitu aurium

Est quandoque propter debilitate virtutis
sicut accidit conualescentibus Et
cura eius est cu resumptiuis et ad
dentibus ad uirtute corporis et regime conua
lescencium sicut sic scis | Et quandoque fit propter ad
uentu caris et est silendu et quiescendum
in eo. Et fit quandoque propter habundancia et reple
nem superfluam in capite et cura eius est
solucone et euacuaco cu yeris collocintidos
et cochiis et silibus cu iteracone et iteracoe
dein fiat instillacones et iniectiones post
embrocacones et euaporacones p traiecto
riuz ex hys q dicemus | Et quandoque fit a ue
tositate grossa et conferunt ei caput purgia
et embrocacones sternutacones post mu
dificacone radicis et distillacones note et
proprie cu olo de alkana et modico de eu
forbio aut oleo rutaceo et castor aut olo
de behen et modico succi pori Et quandoque
fit ex coartacone hu. grossor et uiscosorum
et confert in huiusmod mel nell et aceto et
oleo de been | Hamech filius sachare Oleu
rapham cu olo ros et olo pori et fell om
ium confert tynitu et sibillo aurium | Succus
pori cu oleo ros lacte mulieris et castor
valet simile | Unguentu ex inuencone mea con
ferens cu auxilio dei sonitui aurium et grauee
dini auditus propter grossaz uentositate et ma
teria frigida grossam R elli al. custarey
costi an ℥ i. rute mirri pipis lon. an ℥ i
ptes ii. euforbii ℥ i. tciaz dein accipe suc
ci radicis que comeditur succi pori olei naz
dini camomillini olei de amigd amaris oley
anetini an ℥ i. coquatur ad succoz consump
tionem cola et ute | Johes sapiomis Si
tynnitus a uentositate contingat et assacoe
Acc euforbii ℥ i. dissolue in oleo de alkana
et ute. aut castor aut oleo ros aut oleo de
been cu succo pori | Idem si ex materia gros
sa coartata in auribus contingat vapo
retur auris p traiectoriu deinde instillet
medicamen q R elli al. castor mirri an p
tem i. cecoa ptis i quinta misce cu oleo si
samino et aceto et distilla in aure | Alex
ander ad diuturnas aurium sonitus et tynnitus
mirabile Acc eufor. et dissolue in oleo cap
no et ute | Filius zach Arasi Accipe

Remedium

Unguentum

aliud

remedium

remedium mirabile

Camomilla sansucu calametu scehebra
ysopu sicca absinthium bulliat in vase sup
q ponat traiectorium et recipiat fumus
eius confert enim post corporis mundificacionem
Idem si fiat sonitus aurium p debilitate
succedente febribus distilletur in aure ace
tum decoctionis absinthij cu oleo ros / Ha
buali medicame expertu ad sonitu et tin
tum aurium Rx grana semis porci an ʒ ß
musci gra ij distillet cu aqua sansuca
aut folior pini aut rute

De debilitate auditus et sue ditate

Que est natiuia non in venit curam Que au
tem antiqua est vix recipit
cura Que aut fit p apostema aut bothor
diximus curam eius Si aut fiat p saniem
in aure aut p aliud in aure situat e lapis
aut faba diximus cura eor Et qnq p pt
opilacones colerum corpe et fit ear re
dundaco ad aures sic ypo dixit Et confert
in huius ut eudt colera euacuacone post
euacuacionem Et fit etia ex eis de caus
et quibus fit sonitus et tuba in aure
sic repletio et coartaco humoris grossi et
uiscosi et uentositatis grossa et no differt
ab illo nisi p in forte et debilem impressione
tharas q ob rem curam ad hibeas sic illuc
diximus fit aut ex verruca et carne addi
ta et caro p loca nobilitate cura habet
Interdu tamen curat et prope cu administra
tone medicaminis acuti vna vice post alia
usq dum ɔsumat caro addita aut ver
ruca deinde curat meditamine incarna
tiuo Et qnq fit p surdes que fiunt in au
ribus et eius cura est ut extrahantur
/ Mahemet filius zacharie a rasi Confert
medicamis ad gñuem auditu et tinitum
auriu bonu si deus voluerit Rx pulpe col
loquintide ʒ ij bauzach ʒ j 1/2 tirias ij casto
rey ʒ j succi absinthij ʒ j aristologie ro
ʒ j euforbij ʒ j 1/2 tiriam costi ʒ ß fiat sti
eff cu fille vaccino et distilletur in oleo amig
dal amar et post vaporacone in traiectoriu
/ Alex ad idem et prope si fiat surditas
ex hu frigido opilante Rx ellebor album
castor nitru piretru coquat in forti vi
no deinde cola et distilla ex eo in auribus
pus tamen sternutamenta pronocetur
Idem ɔfectio trocisco auferentis surditate
et gñuedine et sut experti Rx ellebori albi cas
torey an ʒ j mirri ʒ ß fiat trocisci cu ace
to et ad ministrentur cu aceto Item si fiat
pulvis elli albi positus cu licinio / Filius
saponis ɔfectio trociscor quor operaco

est ultima ad opilacone et tharas quor
p mixco Rx elli albi aur ij mirri aur vij
croci aur iij ɔfice postq bene ɔteruntur cu
aceto et fac trociscos et ad ministretur cum
aceto sunt enim mirabiles / Alexander q
surditas ɔtingit ex colico humore in aure
coartato et h restrictio fluxu colico hu
dare consueto tuc prouocato eo et educto pe
nentrem soluitur surditas sic ex ypo doctu
colligimus / Si aut ex crudis et uiscosis
contingat humoribus forciora ad hibenda
sunt medicamina difficilis enim morbus di
soluitur dandu igit oximel q in iuliano p
sidi factu fuisse testatur ab oribasio aut ma
gal cu iteracone ac iteracone aut dandu
hoc medicamen q Rx sal armoniaca piperis
an ʒ ij euforbij ʒ j dabis ex eo ʒ iij aut
vij cu ouo sorbili aut ydromelle Et est mira
bilis ad uertigine et epilempsia et mulieribus
menstrua potent educit / Postq aut
purgatu fuerit gargarismata et sternu
tacones necessaria sunt Veru gargarisma
ex stafisagria et sinap cu mastice sternu
tacones aut ex elleboro albo et pipere
/ Ultimo uero distilla in aure que morbu
soluat ex eis que diximus Si aut et adhuc
p maneat passio sic pronocet vomitus cu
facilitate et iteracone cu eis que fiunt sic
elleborus albus cu propetate in hoc Et
iterandu cu purgacone et gargarismate
et aliis que supius diximus / Equitare
aut p loca arenosa et declinia ad uectio
nes cu curru et balneacones in aquis s
mar et salsaru et hoc multu ɔferut re
mouendum Et credo q surditati facte a ma
teria frigida aut uentosa ɔferut olea cali
da sicut costinu nardinu et oleu balsami
prope et similia quor rememorati sumus
in dolore auris / Et pulpe colloquntide aut
succo cucumeris agrini aut radicis eius in
est proprietas durabil cu aliquo p dtor
oleor et ex eis est oleu nardinu cu castor
et silr scef factu ex aloes castor pulpa col
loquntida ptibus eqlibus ɔfice cu felle vacci
no et instilla cu oleo raphani aut aliquo
oleor calidor / Et oleu raphani et oleu de
stafisagria iam experta sunt Et expertus est
pulvis ellebori albi cu aceto instillatus in
aurem aut missus in aurem cu licinio

De ulceribus aurium

Quedam ex eis sunt manifesta
et habent genera curacionis no
ta sicut diximus in ca° de alg
rab quedam uero ex eis sunt occulta posita
in profundis Et sunt ex ipsis quedam inqb

nō multū pterit et alia que sūt cronica antiqua in quarum curacōne premimus adminstrando subtiliatiuū in hys que comedūtur et bibūtur ceteris et mūdificando corpus aut caput solucōnibus factis cū itacōne et itacōne | At si vulnus recens fuerit dupliti eget genē curacōnis | Primū est mūdificacio et abstersio cū eis que sūt mediocris abstersionis sic est aqua mellis propē aut vinū cum melle aut acetū cum melle aut oximell' aut oximel squilliticū et silia factis ex eis in rectonibus per inyectiones p syringā aut p aliquod qđ est sic canel' penne subtilis · deinde abstergat' cū bombace aut lana subtili | Secundū genus curacōnis est exiccacō et consolidacō eorum cū eo qđ est mediocris exiccacōnis sine mordicacōne multa sic est proprie olibanū solutū cū vino et melle pauco et est expertū bonū | Et ex eis est mirra et aloes dissoluta in vino et sandaracha in hoc est mirabilis et propē trita cū vino et melle et in missa in licinio sanat eum et dol' tollit | Et simil'r alumē cum aceto tritū contricōne ultima expertū est | Et simil'r licinū cū scief memithe alumē iamenī et mirra et aloes et sandaraca et sarcocolla cū melle et vino sūt ex summa eorum | Simil'r san · dra · scief memithe sarco · mirra aloes spuma maris olibanū añ alius husti ptē · 1 · 5 · terātur contricōne cū melle et vino usq; dum fiat intimū mell' tritus deīn utē cū licinio | Si aūt antiquū cronicū fuerit tripliti eget genē curacōnis | Et primū quid est mūdificarē et abstergē ultus a viru et putrefactone et corrupcōne fetida cū eis que sūt vigorose abstersionis nō nimis fortibus in principio ut p ueiatur paulati ad ea que sunt forciora ex rebus omnibus mediocrū est vrina pueri cū melle et absinthiū cū vino et melle et modico sal' gēme et oximelle squilitico cū modico floris eris et forcius eo est alkitrū cū melle " Et ex eis est vinū decoctionis radicū luff cū melle aut affodillorum cū melle et confert succus foliorum mīcū cū melle et vino | Et ad huc forcius eis est fel thauri cū vrina pueri Et ad huc apud vehemēciā putrefactionis et fetoris | Et ex cōpositis ultis ad hoc est vnguētū egipciacū qđ diximus in antidotario et proprie solutū in vino aut aceto et distilletur in aurem et est mirabile | Et simil'r vnguētū de flore eris et tubel eris añ ʒ · ij · sumi porcorum mell' pōri añ ʒ · 1 · urine pueri quātū suffic' terant' usq; dum fiat sic mel et utere | Secundū genus curacōnis est in carnacō et replecō eius qđ iam p putrefactone deperditū est Et hoc quid pficiat' cū rebus mediocris exiccacōnis absq; mordicacōne vehementi et sūt ea proprie quorum in cōside consolidacōne vulnerum nō antiquorum rememorati sumus | Et terciū genus curacōnis est exiccacō et cōsolidacio ulceris cū rebus exiccatiuis et cōsolidatiuis in quibus sit p mixtō aliquorum humiditate habencium sicut mirra aloes thus et similia quorum precessit rememoracō quibus ad misceāt' aliqua que sūt sic colcotar flos eris et similia Et nos trademus cōposiciones solēpnes quātū ptinet ad hac arte | filius zach a rasi cōfectio medicaminis ad ulceā que fiūt in aure et est expertum ℞ sarcocolle san · dra olibani spume maris bauracħ mirre boli armeni scorie ferri floris eris aloes colcotar añ ptes equales terat' cōtricōe subtili et ex media pte ipsius fiat sief et distilla ex eis in aurem cū aqua mellis aut mellicrati aut oximellis Et ex alia medietate involuto licinio in mell' et in medicīe in aure lota prius aure ex aceto et aqua excitata cū bombace aut lana | Johes filius sap Vnguentum egipciacū cōferens ad ulcera sordida et putrida et fetida sive in aurē sive ubicunq; p totū corpus et ad fistulas et ad ulceā maligna que sunt in locis absconsis et intricatis indigent abstersione ℞ mell' dispumati ʒ · iiij · aceti boni ʒ · iiij · zizar ʒ · 1 · confice igne leni usq; dum habeat mellis spissitudine est enim abstersiuū sublime | Idem modus cōfectionis scorie ferri cuius iuuamentū est sublime ad ulcera que fiūt in aure Accipe scoria ferri et laua ea cū aceto forti postquam tueris eam vehemēter deinde exiccetur super latē calido deīn fiat sic usq; septies deīn terat' usq; dum fiat sic puluis subtilis et decoquat' cū aceto decoctōne vehemēti usq; dū mellis habeat spissitudinē et distilletur ex eo in aure aut intromittat' cum licinio ꝛc

De vermibus aurium

Vermes in aure indigent re medicamine necare eos in primis deīn ingenio educendi eos ne post remanēciā eorum accidat putrefactones et ulcera " | Et primū quid pficit' cū medicinis quibus est proprietas sup hoc sic amaris propē et acutis et acetosis · et quicunq; ingeniantur et dant' medicine que sūt venenū et cū p mixtōe dulcedis ut animus recipiant Res aūt quibus est propietas necandi eos sunt sic absinthiū proprie et

Medicus expertus

Vnguentum egipciacum

Confectio scorie ferri

Distillac° expta

offaraſion et centaur' et ꝗcunqȝ coruꝫ coctū cū vino et distillatū. Et calamētū est forcius hys necat em̄ v'mes ⁊ dol' sedat et propē succus eius et sil' succ⁹ cappaꝛis ellebori albi distillacō facta cum vino expta est Et sil' scam̄ dissolute in aceto et aloes cū succo cappaꝛis aut calamēti · valet eciā Cucum' agrestis suc cus cū radice eius et succ⁹ radic' modi Ex bonis insſabilibus cū eis sunt sicut fella et euforbiū Et oliandro inest propetas mirabilis. Et dixit gal' ꝙ ceteri nō ꝯferant sulphur viui et calx viua terantur et ex eis cū melle fiat trociſ ⁊ distillent' ex eis in aure cū aceto alkitran distillatū in aurem est ex eis que ultimo necant eos et simil' succ⁹ cucu · azimi aut calamēti aut scam̄ aut sinap̄ semē cū succo iusquiami ¶ 2ᵃ res pficitur cū ingenio educendi eos et proprie ut distilletur in aure hora post hora oleū tepidū dein st'mitet cū condisi et retineat os et nares ut spiritus ferat' ad aures cū impetu. Et qnqȝ raconabil' applicat' vento in aures Si aut vermes putruerint in aure impleatur vna vice post aliā vino cū oleo tepido et radio in misso cū eis cū bombace aut lana abstergantur et lauent' usqȝ dum totū excludatur ¶ Hamec inen ꝯferens vulneribus sine v'minbus ¶ in aure et dolori carū oley de psicl' et oli de acisomillis et oley d' amygdal' amaris añ succi folioꝝ radic' et succi · apy añ ptes ij bulliat lento igne usqȝ ad ꝯsupcionē succorū et distilla ex eo in aurem mane ⁊ sero

De ingressiōn aque in aurez

Cura hu⁹ fit scdm vnū triū modorū · aut cū ingemiacone qua sequit' euacuacio aut attractō aut resolucio ¶ Et pma quid pficitur cū tussi et sternutacone ꝯprehendendo os et nares aut effundat' in aure aquā usqȝ dū repleatur deinde inusatur cū velocitate et excludat' aqua tota et intmittatur radius subtilis aure existente inusa et cōmoueat caput suū frequēter et descendat per gradus velociter aut tussiat et sternutet · hec em̄ faciūt egressionē aque facilem ¶ Secūda res pficit' cū suctonibus et medicinis que attrahūt aquaz efficaciter sicut spongia marina in missa in aurem ligata cum filo ut facilis fiat eius attractō aut lana que in ponitur in ꝯcās manus aut frustrū medulle sanbuci Et ex instrumentis est canell' q̄ itmittit' in aurem et fiat suctio p ipm · Et qnqȝ mittitur in aurem extremitas canellaris ⁊ ppe instrumēti ꝙ attrahit qui sub relinquit ei vacuū Et est modus attrahendi vacuum vehemens qndo attrahit' aqua fortiter. Tercia pficit' cū ingemiacone qua fit aq resolucio cū facilitate et est ut accipiat' canell' aneti et in vuluatur sup vna extremitatū eius totū sicut usqȝ ad tciā ptis et alia extremitas mittat' in aurē et circūdetur ei aliquid ex coto et sigilletur in foramine auris dein accendat' sup̄ ex ignis Et dixerūt aliqui que pus fuerit sub infusa in oleo resolūtur enī et distilletur in aurē oleū rosā tepidū in stillacone post instillacionem

Summa vnica de agritudie membrorū ad extrinꝰ narium, Et pᵒ de fetore

Fetor narium si fuit narium pp vulnera in naribus aut pp emor' natas in ipis dicē⁹ cura ipius · Si aut fuerit pp' huiorū putrefactonem in circuitu narium aut suspensoꝝ aut adherenciū in ptibus collatorij aut in pte manillari aut in ventriculis cerebri tūc Cura eius est tres res ¶ Prima est mūdificacō capite pluries iterata cū medicinis quaꝝ forma est apte et iam scis eas Et h' fiat post regimē in vi generibus rerū sic eciā scis ¶ Secūda est intencō circa ptem ut abstergat' ⁊ mūdificetur ꝙ de corrupcone inheret ptibus alchaiasim ¶ Et hoc quid pficit' cū medicinis quibus inest propetas hoc facē et ex eis est vinū bonū odoriferū de quo fiat collucō sup collucōnem pmo simplici deinde cū vino decoct' eaꝝ que sūt sic mirra ciperus ros' calam⁹ aromaticꝰ inirtus et xiloaloes et similia deinde ex suffletur in nares calamus aromaticus cypus spica ro · inirto folia et similia singulariter aut ꝯiunctim cum modico sal' gēme ¶ Et sil' ꝯfert pul' calamēti montani in sufflatus · aut xilob et forcius eis est elleborus albus ¶ Inquit gal' vrina azmoꝝ est ex melioribus lauatis et in fusionis ad fetorē nariū et ꝯferunt in missiones tentaꝝ et propē ex eisdem ex quibus fuit in sufflacones quoꝝ nominacō pcessit et proprie ꝯfecte cū melle aut cum vino odorifero ¶ Et ex rebus mirabilibus ad hoc est tenta facta ex pulue' pere piger ʒ · iiij · calami arōtici mirre gar' añ ʒ · ij · ß et fac tentas cū vino bono ¶ Inquit dyascorides et darsesahan scdm omem modum ad instracōnis est ad hoc medicamē optim' ¶ Tercia res pficit' cū eo ꝙ fac diuisionē

matic ab omulsione et ptibus narium sicut prope cauterium factum in zuendegi et formam narrauimus in capitulo de catarro et in curis ocu-lorum. Fit etiam fetor narium ex vapore eleuato a stomaco et alia parte. Et cura eius est sicut possit post correctionem stomaci aut alterius partis

Sabor confectio medicaminis confert ad fetorem narium et facientis ex eis in spiratione bo-num. Rx xiloaloes crudi garyophillorum rosarum ana ℥ ii. spi-ce such ana ℥ i. confice cum vino bono antiquo aromaticatum muscati dani ii fac pillulas in mo-dum ciceris et dissoluatur ex eis in oleo nardino aut aqua rosarum et distilletur in nares postquam la-ueris eas cum vino decoctionis spice et rosarum

Mahemet arasi modus confectionis ad fe-torem auferendum narium expertum. Accipe aloes mirre calamenti galle ana partes et suffla in nares ex eo postquam laueris eas cum vino antiquo odori-fero multis vicibus deinde licinium in eodem medicamine ponatur. Judeus. Aliud Rx cala-mi aromatici ℥ i. mirre galle ana ℥ ß. musci dani ß. fac sicut prius. Idem confectio decocti-onis qua lauande sunt nares multis vicibus et abscindit fetorem narium. Rx spice gallie garga-ria ana partes equales coquatur in vino aromati-co et fugatur naribus et lauetur nares et licinium infusum in eo mittatur in ipsis

De fluxu sanguinis narium

Quandoque est creticus et expectandum super eo nisi superet ex superatione su-per qua formidatur ex casu virtutis et tunc succurrendum est ei sicut dicemus post. Fit quoque fluxus sanguinis ex natura succedens zode sedans zodam prope pulsatiuam. Et qui-escendum in eo nisi superfluat et tunc succurren-dum est ei sicut dicemus post. Et fit quoque propter fractura arteriarum cerebri et raro recipit curam unde succurrimus sicut dicemus post. Et quandoque accidit propter bulitionem factam in sanguine cum calidita-te corporis totius aut cum caliditate epatis tantum aut propter super calefactionem eius cadit ebulitio in sanguine. Et intencio in curatione eius est duplex vniuersalis et particularis. Vniuersalis quidem fit tribus modis. Primus modus est cum eo quod alterat malam complexionem et aufert acuitatem sanguinis sicut prope cibi et potus frigidi congelantes et infusiones et balnea ex aquis frigidis et sessiones in eis et em-plastrationes super epar de rebus ut in frigida-tionis et acetum in hoc est mirabile propter emplastrationes pannorum infusorum in aceto in-frigidato in niue et posite super epar et sumen et extrema et testiculos intendo permutatione post permutationem cautela super hoc habita-ne ultima [?] sequatur infrigidatio. Secundus

modus est ut fiat diuisio sanguinis ad diuersum vel oppositum et hoc quidem perficiatur cum flomia sub-tili ex latere opposito in principio deinde de eodem fiat. Et quoque oportet ducere ad ultimum ma-nicationis et uentosatione super epar quod si ex nare dextra. Aut super splenem si ex nare sinistra. Aut super utrumque et super sumen si est ex utra-que. Et conferunt etiam uentosationes super renes et super calcanea expertum domesticum que si non conferunt ad ministrentur uentose super cer-uicem et super spatulas cum scarificatione te-nui. Ad hoc conferunt ligature et compressiones dolorose facte in extremitatibus et in testicu-lis virorum et in mamillis mulierum. Dividitur contra secundum sapientiam ut si inflatio acuitas et inflamatio vincat sanguinem super multitudinem me-moratur primus proponatur. 2o Si autem multitudo vin-cat aut multitudo similiter et acuitas vincat in sanguine modo secundus sapientia proponenda est. Tercius modus est ut acquiratur curatio in viis et ductibus. Et hoc quidem perficitur cum liniments super frontem et tempora ex rebus infrigidatis et stipticis. Et si oportet stupefacientibus ex hiis ex hiis que dicemus. Particularis autem intentio perficitur cum sollicitudine ad ministra-tionis rerum per instillationem et insufflationem et inmissiones tentarum fluxum sanguinis restrin-gencium. Et medicine quidem hoc facientes ille sunt conglutinatiue sicut puluis molen-dini proprie et farina et tela aranea et prope que est in molendino aut que est vici-na fumo et albumen oui et spongia marina cum alkitran combusta et fumus picis et thus et fumus thuris et stercus azini et carta combusta et pili leporis et coagulum eius et succus ala-sarar et gipsum et gummi assum et dragagantum com-bustum. Alia sunt uehementis stipticitatis sicut rose et semen eius et galle et balaustie et heufisados et balnea et succus palme et ad-de cortices et flores granatorum et bolum et terra sigillata et alumen et camphora proprie et emathites et gummi assum et mirra et karabe et sanguis draconis et antimonium et succus foliorum salicis et succus foliorum mirte et similia. Alia sunt uehementis infrigidationis con-gelancia sanguinem sicut camphora prope et cor-tex madragore et succus eius iusquiamus papa-uer lactuca et succi eius et opium et similia. Et alia sunt que sunt cauterizancia sicut calx et colcotar calcantum et os ustum et arseni-cum et flos eris et similia. Sed et alia sunt que operantur illud a proprietate sicut freque-tatio comestionis cerebrorum gallinarum et ster-cus azini in sufflatum et succus albadaregi in-stilla et succus porri et succus portulace et similia

Cura ptis

Conglutinatiue

Stiptice

Infrigidatiue

Cauterizatiue

Restringentes sanguinem a proprietate

Verū ꝯglutinatiue sigillatiue et stiptice sūt meliores eis et ꝑ͞p eas curacō nā Conglutinatiue uō stupefacientes suspecte sūt hoc n̄ aliquādo moribūdū ꝯgelando spūs et extinguendo calorē uite. Alie uero lʒ restringētes magnificāt vulneā et post casum crustar̄ redit fluxus vehemencior q̄ fuerit prius Verificatores aut̄ qui operāt̄ sc̄m sapiencia aggregant ex diuisis diuersarū intencionem et ꝑficiunt ex eis vnū habens uirtutē sigillatā carens suspectōne ex hys que timent̄ sic tradem⁹ post Et oʒ me^na que mitti oportet in nasum ut terat̄ ultima contricōne alchohol Deinde post īnectonem eorū in nasum stringat̄ sup eas uehementer usq̄ dum imp̄mat̄ et sigillant sup apicionem vene impressione bona et conuenienti

Emplastrum expertum

Emplastrū quo utendū est sup̄ frontem et tympōā et linit̄ sup ea et sedat sang͛s fluxū Rx boli armeni gipsi puri succi barbe ytrine ān ptes equales terat̄ ultima ꝯtricōne deinde cōtere cū aceto forti in vase lapideo ita q̄ elaboret̄ multū in cōtricōne eius usq̄ dum fiat sic mel habens mediocritatem int̄ tenue et spissum et liniatur in fronte et tympōibus et stringat̄ sup eis cū pila facta ex stuppis et ligatura constringente est eni͞m exptū. Et qn̄q̄ aput necessitatem addit̄ opii tercia ps ʃ. Infusio aque nīi frigidis sup caput constrictōne facta in tēporibus ex pila humida infusa in aqua ho͛ stringit sang. fluxū. aut infusum in aceto infrigidato in niue aut succo folior̄ salicꝭ et mente et folior̄ vitis silr̄ infrigidatis in niue Et qn̄q̄ commiscetur cū hys aliqua ex stupefacientibus sic necessitas cogit

Emplastrum nobile expertum

Hamech emplr̄m bonū nobile ad fluxū sanguīs ex naribus et ē exptū et forte quāc oportet sup eo cautelam adhibēri Rx camphōr succi alkastel ān pte .j. farine ordei ptes .ij. ꝯfice cum succo albelich aut cū succo vue lupine uł cum aqua et line sup frontem ex eo ⁊ tēpora et pone cū licinio ex eo in nasuʒ

Aliud

Iste medicamen abscindens fluxū sanguīs ex naribus Acc) papiri ꝯbusti corticū ouor̄ ꝯbustorū kabāie corticū ꝑnator̄ ān misce ex eis parū āque infusionis salis cū licinio naribus in mitte

Aliud ad ruptura arterie

Idem Aliud valens ad fluxū sanguīs ex ruptura arteriarū Rx olibani et aloes tere et ꝯfice cū albūie oui ut fiat sic mel et utē cū licinio

Aliud

Medicamen de inūctione nr̄a cito sanās Rx camphore sanguīs dracōis ān ʒ .j. kakure sandal' ru. fricati colcotar alumīs zameni thuris papiri ꝯbusti ān ʒ .ij. ꝯfice cū aqua salis et fac trociscos et quādo oportet dissolue cū encausto scriptor̄ et utē cū licinio

Aliud simile ex inuēctōne nr̄a Accipe pānū lineū antiquū et mitte ip̄m in licio dissoluto et in i caustro sc̄ptor̄ deīn fac exiccāi et combure ip̄m et cinerē eius in narē exsuffla est eni͞m exptū uł solū licīū in pano inuoluere et ꝯbure et utē

Gabriel Aliud valēs simile Rx scorie eris papiri ꝯbusti corticū ouor̄ cōbustor̄ kakue corticū ꝑnator̄ ān ꝯfice cū albugine oui et utē

Dyascori des stercus azininū siccū et recens in sufflatū in nares et eciā odoratū stringit fluxum sanguīs ex uirtute

Et dixerūt quidā ex posterioribus q̄ si misceat̄ cū eo opii ⁊ camphore cuiuīt ān pt' j⁹ in^ta est medicamē ultimū

Ysahac medicamē bonū Acc) sandracois camic pipis ꝯbusti ān seis portulace ꝯbuste balaust' ān pt' .ʃ. tere et utē cum canello et accipe ex eo et ꝯfice cū succo coriandri humidi et utē cū licinio

Filius zacharasi confectio medicamīs q̄ linit̄ super frontem et tympoā et abscindit fluxum sanguīs ex naribus Rx kakuē succi barbe ytrine olibani aloes gallar̄ balaust' gummi assi mirre boli armeni opii ān fiant troc) et liniat̄ ex eis sup̄ frontē cū aceto et liniatur sup pectinē et renes Et conferūt menstrui sanguīs et fluxui menstruor̄ Et pessarizentur in vulua eciā. Et ꝯferūt egritudini sanguinee et dissinterie. Et ꝯferūt fluxui menstruor̄ et clisterizant̄ in uentrem. Et conferunt fluxui sanguīs ex naribus et vndiq̄

Johēs Sap Medicamē abscindēs fluxū sanguīs ex naribus abscisione forti Rx colcotar tele aranee alumīs ān ptes eq̄les confice cū albūie oui et utē cū licinio et liniat̄ sup frontem et tympoā ex bolo armeno succo barbe ytrine farine lentis et balaust' et modico caphore et opii cū aceto

Idem Rx alumīs tere sigillate gallar̄ ꝑforatar̄ extinctar̄ in aceto. succi heufistides ān pt' .j. camphōr opii ān pt' .j⁹ tcia in sufflet̄ ex eis in nasum et intingat̄ licīniū in encaustro in quo duplicatū fuerit colcotar. deīn aspergatur sup ip̄m ex medicamē et mittat̄ in nares bonū si deus voluerit

Alexander spongiam marinā nouā in alkitran intinge et ꝯbure et utē cū licinio

Johīci⁹ confectio medicamīs abscindens fluxū sang. ex naribus Rx balaust' sang. dra. sine thuris uł farine eius aloes colcotar calcis uiue alumīs zameni gipsi lapidis molendini ān ptes eq̄les opii camphore pt' .ʃ. in-

suffletur ex eo in nares et utere cum licinio .
Habuali R. succi barbe yrcine kabaue an
ʒ. j. caphore grana duo confice cum succo florum
palme et distillet ex eo in nasum . Idem R.
papiri combusti corticis thuris pulveris molendi
aloes colcotar ex medietate eorum fiat tincta cum
aqua albedorogi vel albumine ovi et ex alia fiat
pul. et utere **De nocumento odoratus**

Nocumenta odoratus
sunt diminucio eius aut privacio
aut permutacio aut mendositas
Odorabile enim sentitur debiliter aut nul
lo modo sentitur . aut sentitur in contrarium eius quod com
prehendit racio . aut sentitur ex odoribus qui non
inveniuntur in aliquo presencium . Et contingit
quidam nocumenta hec quandoque propter casum et percussi
onem in viis aut colatorio et accidit ex
hoc ut cadant nocumenta in ossibus et tor
tuositas et dislocacio forme et fortassis non
recipit curam . Et quandoque contingit ab apos
temate aut vulnere putrefacto aut cancro
so aut carne addita et putrefacta et durus
cura eius post . Et accidit interdum propter
malicia complexionis in alchaiasi cum materia aut
sine materia aut ventositate opilante alcha
iasi aut colatorium aut duo emunctoria que
sunt sicut capita mamillarum et quidem quod
cumque horum fuerit vacuum aut cronicum vix
habet curam . Si autem complexionis malicia fuerit
sine materia . Cura eius est per contrarium
ad instrando embrocas in prora capitis
et suctiones per nares et odoramenta et caput
purgia ex hiis que diximus . Et si quidem fue
rit calida confert lavacrum ex rosis et coriandro
et suctiones per nares ex oleo rosarum et aqua
rosarum cum modico aceti et similia . Et quandoque
miscetur cum eo quod est sicut camphora et aqua de
coctionis mente humide aut sicce cum capitis et
est iuvamenti sublimis . Et similiter evapora
cio aceti est enim ultima . Si autem fuerit a ma
licia complexionis frigide quod est secundum plurimum con
ferunt lavacra et embroce ex rebus que sunt
sicut calamus aromaticus spicus calamentum san
sucus et similia . Et in unctiones et suctiones
que fiunt naribus ex oleo costino et rutaceo
et oleo deueraden cum eo quod sicut castoreum eufor
musctus et silia . Si autem a malicia complexio
nis fuerit cum materia aut ventositate grossa et
opilacione Intencio in curacione tunc est du
plex scilicet universalis et particularis . Et pri
ma quidem perficitur cum evacuacione ma
terie et eius iteracione . Secunda perficitur
cum embrocacionibus et lavacris et in clima
tone capitis super vaporem camomille sansu
ci sizimbrii calamenti spice et silium . deinde

cum gargarismatibus ex eis que mundificant
caput et iam diximus ea . Post hec cum caput
purgiis et sternutatoriis per nares cum castoreo et filli
bus animalium et condisi et nigella et rebus odo
rabilibus sicut est sapinum propterea et castoreum
et nigella et condisi et piper et muscus et silia
et propterea mixta cum oleo nardino camomillino
et sternutatoriis Et assiduacio odoris rute est expertum
ta . Et similiter caputpurgium ex ea et caput
purgium ex nigella trita contricione ultima
que iam fuit infusa in aceto et mixta cum
oleo antiquo et sugat naribus vehementer
est enim mirabile . Et caputpurgium ex uri
na cameli et elleboro albo sapino aut pulpa
colloquintida aut euforbio est sublime et similiter
ipsa urina per se . Cum autem caputpurgia et
suctiones generant ardorem et combustionem in nari
bus tunc succurratur cum oleo rosarum et cum lavacris
et aqua furfuris et oleo de cucurbita et similibus
Mahemet Arasi pulvis bonus ad opilla
cionem narium et defectus olfatus R. azarum
te condisi sal armoniaci an. teratur sicut alco
hol et suffletur ex eo in nares postquam evapora
veris eas aceto calido . Idem Aliud valens
similiter et est bonum R. nigelle fellis grui collo
quintide elleboris albi an. teratur contricione multa sub
tili . deinde funde super ea quantum volueris urina came
li arabica deinde facias exiccari et teri et fiat
ex eis scief et cum oleo sambucino distilletur
in nares est enim expertum bonum Si autem dolorem
generat succurratur cum aqua calida et oleo de se
mine cucurbite aut cum aqua furfuris . Idem
Aliud sublime R. nigellam . postquam fuerit infu
sa in aceto et exiccata et contere sicut alcohol .
deinde misce cum oleo veteri . Et modus utendi
eo est ut impleat paciens os suum aqua et re
clinet caput retro deinde instillentur aque
gutte ex medicamine in naribus et sugat vehe
menter donec egrediatur humiditas plurima te
nendo os apertum super vaporem aque calide deinde
lavet cum aqua calida et aliis . et faciat hoc in
tribus diebus tribus vicibus **De apos**

Intencio **tematibus narium**
in curacione eorum est triplex una que
indiget medicamine repellente magis
sicut propterea oleum rosarum oleum mirtinum cum aqua rosarum
quodcumque eorum fuerit post hoc utendum est quod est sicut
oleum conquassatum cum aliqua ex mucillaginibus
aut cum lacte mulso . ultimo vero indigent
medicamine maturativo sicut propterea dyaquilon
dissolutum in oleo aut mucillagines maturative
dissolute in oleo aut mucillago radicis lilii cocta
in lacte et contrita cum adipe galline aut porci
Et adeps galline cum oleo de amigdalis et cera
confert in hac hora . Hamech medican

Caputpurgium

pulvis

Aliud expertum

Aliud sublime

conferẽs apostematibus et bothor aurium au-
rium narium sanguineis ℞ farine ordei ros an
camphoꝛe pt 1ª quarta tere et confice cum aqua ros
vel succi granatoꝛ ace- intus et extra probatum est
Aliud ad apostema ex sanguine ℞ succi sola-
tri succi granatoꝛ acetosoꝛ et aque ros an par-
tes equales olei ros pt ij et conquassent cum
modico caphoꝛe et unge intus et extra Idem
ad apostema ex colera Acc mucillaginis psill
aut semin citonioꝛ aut albu- oui et conquas-
sa cum oleo ros aut viol et in frigida ea bo-
num est et expertum

De vlcib9 et vulnibus aurium

Quedam ex eis sunt manifesta exterius et occulta in-
terius que aut manifesta sunt
alia sicca sic crusta alia humida lenia Et
prima quidem curatur cum medicinis mediocris
exsiccationis sic unguento de cerusa propere et unguento
trifarmaco aut oleo ros admixto et similibus
Si aut fuerint vulnera humida curantur
cum medicis mediocris exsiccationis sic cum oleo ros
et adipe galline et cera sil dissolutis et similia
Consuetudinaria aut vulnera que sunt
sicut crusce et bothor et asperitas rubei colo-
ris rosaꝛ naso accidentes secundum exterius curatur
duobus cauteriis positis inter labia et gingi-
vas iuxta dentes caninos ut ascendat hinc
inde ad colatoria nasi- occulta aut interius
latencia in partibus alchaiasim et priora que
sunt in ventriculis et eis eciam sunt sic capita
mamillarum Et ex eis quedam sunt recencia
in quibus non multum preteriit tempus Alia sunt
antiqua cronica Recencium aut duo sunt ge-
nera curationis Primum quidem est mundifica-
tio lavativis debilis abstersionis sicut aqua
mellis propere et que hoc cursu procedunt Se-
cundum vero consolidatio et sigillatio et perficitur
cum medicinis debilis exsiccationis sic unguento
trifarmaco et unguento de cerusa confortato cum
modico mirre et olibani et san-dra- Cro-
nica aut et putrida triplici genere egent
curationis Et primum quidem est mundificatio
eorum cum eo quod est mediocris abstersionis sic
vinum propere et mel et similia Et quandoque
expedit necessitas aput multitudinem putre-
factionis et miscetur cum eis quod est sic alcotar
aut unguentum egipciacum Et prima quidem in
fancium est bonum mundificativum Et nos dixi-
mus multa ex hys in cao de ulceribus auri-
um Secundus vero est incarnatio vulnera-
tum eis que sunt sic unguentum de cerusa aut
unguentum trifarmacum confortatum cum eo quod est
sicut culcotar et similia Tercium vero est con-
solidacio vulnerum et sigillacio eoꝛ et perficitur
cum medicinis exsiccativis non multe exsiccationis

sicut proprie marcia factum ex rebus que sunt
sic olibanum mirra sarco- et similia Et quandoque a-
pud necessitatem miscetur cum eis quod est sicut
aristologia rotunda et colcotar et similia et
propere quando timemus de futura putrefactione
Dicta sunt in capitulo de vulneribus aurium
plura que afferantur ad locum hunc- excepto quod
vulnera aurium fortiori et acutiori indigent
medicamine quam vulnera narium ~~aurium~~ narium
Et tua est discernere et mensurare ista et confert
cauterium in zuhendeg Hamech filius
zacharie medicamine bonum conferens vulneribus
narium recentibus et antiquis et fecit hyspa-
nus Acc ceruse olei sisamini et medulle
cruris vacce et olei amigdal dulcium et cere
albe et gummi albotin an drag gummi arabici
an pt ß fiat ex eis gluten cum modico aque
ros et fiat unguentum cum ceteris et utere super
morbo et cum licinio de panno Si aut vulnera
occupant alchaiasim et descendant ad forami-
na usque ad palatum et ad gutture fugat nari-
bus filum usque dum locus sanguinetur deinde
unge filum cum medicamine et hoc fiat omni die
usque dum sanus fuerit est enim expertum Idem
medicamen conferens fistulis in naso et ulceri-
bus siccis expertum ℞ cere albe partes ij medul-
le cruris vacce pt j olei camomillini sisami-
ni olei nardini olei de amigdal dul- an pte j
fiat unguentum et misce cum eis mucillag drag et mu-
cillaginis cursa et mucillag seminis citoniorum
et psilii et seminis lini an ptis v 1ª vj ª fiat
ex eis unguentum cum pauco croco et utere sic primum
valens etiam ad scissuras labioꝛum Idem ali-
ud medicamine valens similiter Acc cere rubee
pt j olei ros pt vj dissolue ea et misce cum
eis litargiri ceruse fecis argenti an pt 1ª
tercia fac unguentum et utere et non sepe tangat na-
sum Sabor aliud bonum valens ad idem Acc
litargiri olei ros olei mirtini an pte j aceti
et succi mente an pte ß et confice est enim bonum
si deus voluerit Et quandoque fit sine aceto et pro
aceto pone succum mente et quandoque pro aceto vi-
num et est bonum Gal unguentum de flore eris
bonum mundificans vulnera saniosa et consoli-
dans ea ℞ cere ʒ iiij olei antiqui vel facti
ex olivis inmaturis ʒ floris eris pul-
verizati sic alcohol ʒ ij fiat ex eis unguentum et
utere cum licinio et quandoque additur vel minuitur
ex flore eris secundum quod exigit necessitas Vn-
guentum ex inventione nostra sanans vulnera
narium et ubicumque sunt in corpore ℞ lilium et
trifolium aceti an ʒ ij proice super ea post-
quam fuerint contusa olei ros olei mirtini
an ʒ v et dimitte in vase lapideo per dies vi
deinde bulliat ebullicione una et cola et cum

tere citrine ʒ ij ſ fiat vnguentū ex eo in
licinio et utere Et q̄nq₃ admiſcetur ad
omne ʒ iſtius vnguenti ex flore eris ʒ ij
Filius ſap medicamē cferēs ulceribus
naſi R̷ ceruſe merdaſengi plūbi uſti an̄
ptes equales abluatur vicibus plurib⁹
poſtq̄ fuerint trita dein fac ex eis vngē
tum cum vino et oleo mirtino dum conte
rendo in mortario nūc oleū nūc vinum
an̄ parū infundendo uſq₃ dū impinguē
tur eſt enī exptū bonū De polipo

Pvlus et niger et non tracta
bilis et moll et putridus et
fetidus fortaſſe nō ſanatur Q̄r
elongatur et pendet extra habens radi
cem q̄ualem tenue nō nimis profunda
curat' incidendo iuxta radicem eius cū
forficibus poſtq̄ cōprehendis et trahis cū
tenaculis Deinde poſt incisionē cauteriçe
tur sup eo q̄ remanet de radice cū fer
ro ignito aut cū medicamine acuto / Et
hoc quidā fiat poſt corpoīs mūdificatō
nem pluries iterata et poſt fleubotho
miā Et q̄nq₃ neceſſitas expetit ut fiat
cauteriū in cuhendex et prope caput
fluxū reumatis ad ptes nariū ſicut
dictū eſt in eis que ſunt de curis catari
et corize // Si aūt polipus deſcendat p
foramina palati et ad palatū et guttur
trahat' ſimilr cū tenacul et incidatur
ſecus radicē eius cū forficibus ignitis ut
curet' dein cū medicamine acuto ſic iam
dixi⁹ Si aūt eius incisio nō fuerit faci
lis ſ'm modū quē diximus tūc accipe duos
aut tres pilos caudi equi et torque ſin
gulū cor' p ſe dein ex eis torquēdo fac
ſic filū vnū et fiat in eo nodi tres uel
quatuor et mittat' p nares cū acu plū
bea et declinet' cū ea ad foramina pala
ti et trahat' p ipm palatū cū facilita
te donec filū exeat p foramina palati et
tūc accipe utraq₃ extremitatē fili et du
cas et reducas ad modū ſerre uſq₃ dū
tota incidat' caro et ſi aliquid remanet
tūc fiat ſic ſupius dictū eſt / Abiecta
aūt tota carne polipi curet' dein cū
vngētō polipi et medicamine incarnatiō
Plerūq₃ aūt polipus nō eſt multe addicō
nis et curat' poſt incisionem cū medica
minibus acutis ex hijs que dicem⁹ poſt
/ Si aūt fuerit cancroſus cura eſt diffi
cilis curat' q̄nq₃ cū medicinis acutis
et alijs ſic diximus in ca° de ulceribus na
riū · loco aut nariū pfecte mūdificato
curet' deinde cū vnguento viridi et vngēto

de ceruſa dictis in cura ulcerū / Dyaſ
corides medicamē auferens polipū na
riū cancroſum Acc ſemis luff ſpentis
et tere cū ſucco violar' malar' granatar'
tritor' cū cortice ſuo et linat' cū ſup po
lipo et maricium eius idem opatur et
ſil'r ſucco radicis eius et prope lana
ex aliquo eor' inbibita et immiſſa nari
bus et eſt exptū / G. ſanās et conſu
mens omēs additiones carnis in nari
bus cū lenitate et ſine dolore et ſanās
ulcera in eis et efficit opacōnē ſua tpe
longo qua p ſine ceſſacōne utendū eſt
eo Accipe ex tribus generibus granatorū
ptes equales et tere ea ſ'm eor' totalita
tem et exprime ſuccū eor' et decoque in eſſen
cia rob tenuis dein tere ſubām granator'
contricōne multa uſq₃ dū fiat ſic paſta et
fac cū ſucco eor' formas ſilēs naſtallib⁹
et intromitte ex eis in nares vnā poſt
vnā p linimēdo cū ſucco pdicto et fac hoc
tempore extenſo efficit enī operacōnē debi
liter ſine dolore et exptū eſt / Quidā
uero ex expientibus admiſcuerunt cum
eis ex trociſcis alchacalon quātitatē
ſufficientem ad vigorandū operacōnē eor'
ex ipis // Filius ſapientis cfectio medi
cinis cſumentis polipū et omnē carnē
additā R̷ ſcorie eris aur' iiij calcati aur'
iij elli nigri aur' j arſenici rubei ʒ ij
tere et fac pul et inſuffla in naſum aut
cfice cū vino et utere cū licinio / Idem
cfectio troc' altardiad quor' innamentū
eſt utiloſum cſumit enī polipū et cancr'
et omēs addicōnes carniū in omnibus
locis R̷ calcis nō extincte arſenici citrini
an̄ ptes ij colcotar floris eris aluminis an̄
pte j gallar' kakue balauſt an̄ pte ſ
cotere ea in mortario eneo cū aceto forti
contricōne multa uſq₃ ad dies v dein
fiant ex eis trociſci et cſuet' in vaſe vi
treo et loco frigido et ſicco et diſtempa
vnū ex eis cum vino et utere cū licinio
Eſt enī exptū forte De ſternuta
tione

Sternutacō autem
in quibuſdam utilis in quibuſ
dam nociua Utilis poſt matu
racōnē corize et poſt digeſtionē zode et fre
neſis et litargie et ſubeth et incisionis
memorie et epilepcie et appoplexie et ex
tudinū nuor' et ſcothomie et facilitat
ptū et expulsionē ſecūdine / Et ex eis que
ſubmouēt ſternutacōnē et incitāt alia
ſunt que ſumuntur p os ſicut cepe acutū
et alliū et ſinap et vinū forte et acutum

Medicam expertum

Aliud expertum

Medicam

Medicam consumens omnes addicōes carnium in omni loco

Sternutacio utilis et nociva

Sternutacionem provocans

et similia. Et alia sunt ab extrinsecus materia sicut radius solis ictus acutus fumus et similia. Et ex eis est approximatio ad mendulam et hesitatio et desiderium coitus. Et alia sunt odorabilia et in eratica naturem sicut rosa prope generata generat sternutationem calefactus et folia mirti cum aceto et sucus foliorum vitis et salat' et similiter agresta et similiter camphora cum onfancino et opio in sufflata in nares et nenufar odoratum et solatrum similiter et succus menthe cum camphora et vapor aceti et similia. Infrigidatis vero sternutationem et stimulancia sunt mezereon enforbium elleborus radicis piper oleandrum fella animalium castoreum arthamite ciminum azimus zinzib piretrum sansucus amula nucis in fella in aceto pulpe collogintide baurach opoponacis sapinum ~~baurach~~ sulfuris galla sinap ruta silvestris et similia. Composita vero in titancia sternutationem sunt dicta in capitulis que precesserunt. Nociva vero sunt sternutatoria in principio catarri difficilis et in egritudinibus catarralibus pectoris et pulmonis et fauciu et costarum digestione sode ex plenitudine. et etiam omni egritudini cuius nominatio precessit et ante mundificationem corporis gmnnon. Sternutatio autem facta per se quia fit per fortitudinem cerebri vigorosi ad expellendum superflua et est significatio laudabilis in egritudinibus cerebri de specatur autem de eo qui sternutare non potest in ipsis medicaminibus adhibitis. Et quandoque fit per passibilitatem cerebri recipientis facile impressiones redundantes ex austro et borea quare autem fit coartatio et expressio per impressionem ex frigore et borea et expellitur materia coartata aut dissoluta et expulsio per impressione ex calore et austro et expellatur materia dissoluta. Sternutationem prohibentia sunt prope passiones aiales sicut gaudium prope et ira et sollicitudinis et cogitationes et fricationes aurium et extremitatum et retorsio nasi et fricationes gingivarum et palati et lingue et oculorum. Et si contingit per incitationem a ~~frigore~~ facta aut austro sedant vehementiam eius oleum rosarum et oleum de salice et similia odorata et effusa in ambas auriculas super caput et sorbiciones aque frigide et sugere eam naribus et lavare faciem cum ipsa. Si vero contingat per incitationem a frigore et borea conferunt infusiones oleorum calidorum sine mordicatione in ambabus

auriculis et super caput et etiam nares et sorbiciones calide et etiam balneationes et odorare camomillam et poma redolencia et galliam et spicam et mirram et ambram et xiloal'. Et conferunt etiam odores herbarum que crescunt in mare et spongie et ticar maris et lanam et le pozu que sunt in eis **Quinta viij de me's extremitatis oris et primo de fissuris labiorum**

Fissura labiorum quandoque fit in labio superiori cum concavitate narium et fit post corizam et catarrum solitum fluere ad partes illas quarum tegret nares labrorum cum vestigiis rubedinis in eodem et in eodem bothor et in eodem cum crustis et cissuris et asperitate. Et cura eius est tres res. prima est mundificare et ab humore qui habundare videtur. Secunda est diminuere materiam cum flebotomia si peccatum est in sanguine cum scarificatione aut cum ventosis in occipud et in collo aut cum cauterio in zurhendez si necessitas expedit. Et quandoque fiunt tantum que diximus in capitulo de vulneribus narium et sunt mirabilia iuvamenti. Tercia est adequatio loci et correctio nocumentorum que accidunt in locis illis et hoc quid dictum est in capitulo de ulceribus narium. Et quandoque fit in labio superiori et inferiori absque concavitate aliarum partium et prope per contractionem antecedentem musculo transversali ipsius labii quare accidit ut scindat labium scissione profundante. Et multiplicatur huiusmodi quid apud multiplicationem boree. Et cura eius est cum unctio de cerusa aut oleo rosarum et cerusa et alia quarum rememorabimus post. Et sunt ex hominibus qui incidunt secundum musculum ipsum secundum transversum eius in modo acuto subtili deinde curat de cerusa et aliis. Democritus medicamen expertum ad fissuras labiorum Recipe furfuris et pilorum caudarum equi ana partes equales comburre super laminam ferream et misce cinerem eorum cum melle et unge locum mane et sero usque dum sanet. Cerotum sanans scissuras labiorum et est expertum. Recipe glutinum album masticis mellis ysopi humide ana partes equales fac sicut cerotum et utere. Aliud ex inventione mea galloris cerusse ana partem i. amidi dragantis ana partem s. confice cum adipe galline quantum sufficit utere sicut primo. Aliud valens ad ardorem et combustionem et ulcera labiorum et est expertum unguentum litargiri cerusse fricatoris plumbi et olei insquiami albi et cere ana partes equales oli

ros quātū sufficit est exptū | Dyascori-
des ad scissuras labioꝝ. Rec. gallas ꝛ pul-
ueriza sic alcohol misce cū melle et utē
aut misceme⁹ cū terbentina adip. galline
aut anatis. Aut acc. gallas et tere sicut
alcohol et misce cum terbentina ꝛ mas-
tice et ysopo et melle exptū est bonū ·
filius zach medicamē bonū ↄferēs scis-
suris labioꝝ faciei et manuū · Rec. cere
citrine ysopi humide adipis anatis añ pte
i olei ros ptes ·ii· amidij dragag. mucillag.
semi citonioꝝ añ pte ·ß· fiat ex eis marā
ex qua loco prius loca fricato in ingrediatur
balneū et exiens in ungat locum ex mirra
ex ini et draganto trito sic alcohol super
aspergat et hoc sufficiat usqꝫ dū sanetur

De dolore dentium

INtencō in curacōne duplex est
scilicet uniūsal et pticulaīs · Et
quidē uniūsalis intencō est tres
res · pma est euacuacō matiei · 2a ē diu-
sio · 3a est prohibicō fluxus ipius | Et
pma quidē res pficit͛ cū euacuacōne p
flomia et uentris solucōne | Et illud
signisficabit tibi accidē · cū coitate cerebri
et ptiū capitis Verū si dolor fuerit ppa
postema q̄ est in gingiua cui⁹ matia est
sanguis acutus ↄfert flomia cephalice
et scarificacō et incisio venaꝝ que sunt
in labijs et sublingua et hoc fiat gradati
et ↄferunt etiā sanguisuge apposite iuxta
dice dentiū et uētosacōnes sub mēto cū
incisione | Et si absqꝫ apostēāte fuerit
tamē ab eadē matia ad ministranda flomia
ex aliqua · diximus · et si cū hoc sanguis fu-
erit acutus et colica et uentris solucō ē
necessaīa · Si aut exhu · fiat frigidis cura
cū eo q̄ est sic pille cochie et yeradyacol
loqntides et similia | Secūda rem con-
plent flomia et uētosacōnes quas dixi⁹
et fricacōnes extremitatū et ligature
et ↄpressiones dolorose et cauterium in zur
hendeg et silia · | Et dixit gal' si terat͛
allium et ponat͛ in radice manus palma
in pte domestica et prope ex manu que
sequit͛ dolorē sanat dolorē dentis exptū
est | Tercia rem ↄplent ad ministracōes
medicaminū phibentiū fluxū decimari
ad dentes sic pillule alcolez quas fecit
alexander et scripsim⁹ eas in ca° de catarro
et coriza · Et nos plura huius intencōnis scrip-
sim⁹ illic | Particularis aut intentio
diuidit͛ in curā ueram et curā mendosam
Et uera quidē hꝫ tres semitas · pma q-
dem est ut in principio doloris ad ministretur

meditamina que ↄfortant dentes et repel-
lant reumatizacōnem materie et sunt in ma-
teria quidē calida q̄ est sic retencō aque fri-
gide cū aceto in ore cū aqua ros aut viris-
situdo eorū aut aliqua in frigidancia que
sunt sic ros et mixtus cū modico camphore
| Et hui⁹ etiā intencōnis est oleū ros · et
oleū de salice et oleū de oliuis in maturis
et oleū mirtinū aliquando ↄfortata cū ace-
to et camphore paru | Cum aut inci-
pit transire tempus principij ad ministrad
oleū ros cū decoctione vini et passul aut fe-
nugreci · Ultimo uero gradatim puemē-
de ad resoluencia et maturācia ex hijs q
dicem⁹ | In matia uero frigida ad ministre-
tur in principio que sunt sicut oleū ros cū
mastice · aut oleū ros cū such aut ramich
et similia et post hoc oleū ros q̄ est sicut
ysopus aut alhasce aut succus pori post
ebullicōnem eorū et similia · Postremo
uero ea que sunt sic radix colloqntid cum
aceto aut stafisagria aut piretru · aut
aliud et similia | Cura aut mendosa ē
cura que blandiendo sedat doloris uehemē-
tiam et hoc quidē stupefaciēdo · Et hui⁹ q-
dem intencōnis est iusquiam⁹ et prope suf-
fumigacō facta ex eo exptū est de opio et oleo
ros linies sup dentes · Et simil͛ piretruꝫ
et camphora si applicetur sup dentē sedat
doloris uehemenciam Ex exptis antiquis sup
dentē remouentibus dolorem eius est me⁹
Or ℞ iusquiami albi apij storace galbani
añ ʒ · i · piperis assefetid añ ʒ · ß · misce cū rob
rue et liniat͛ sup dentem dolorosū | Aliud
℞ opij castor' añ ptes equales et distillet͛
ex eis gutti · i · ul' ii · cū oleo ros in aure seque-
tem dolorem | Et ex eis est sagica pprie
et trocisci stelle et filoniū sūt eīn mirabilis
iuuamēti et proprie mixto cū eis aliqua-
tulo opij ↄfert collicō decoctionis iusquami
aut radicis eius cū oleo ros et aceto Rece-
tū aut decoctionis spolij spentis est admi-
rabile pprietate que est in ipo | Sanda-
raca cum aceto est iuuamēti sublimis p-
hibet eīn reumatizacōnem a dentibus et
gingiuis et sedat dolorem uehemēte et ↄ-
stringit gingiuas / aqua ros ↄfortata in mo-
dico camphore ualet doloribus dentiū colluto
ex eo ore ualet etiā oleū ros sine mastice
et cū mastice | Gallaꝝ decoctio ualet sile.
splatanū cū aceto est medicamē exptū | Ma-
hemet Rasi Confectio trocistoꝝ sedantium
dolorem dentiū ca · et dolorē apostematis i
gingiuis ℞ coriandri seminis portul' suach
lenticū excorticataꝝ sandali citrī ꝛ ro · piretri

In mā calida

In mā frigida

Cura blandiens

Ad sedand. vehemēt dolorē

De exptis

spolio spentis

Exptū

Trocisci

camphore an̄ partes equales fac troc' cum succo solatri et line dentem do-
lorosum cum ouo dissoluto in aqua
ros precedentibus fleubothomia et
solutione et uentosatione sic pdiximus
Filius zach medicamen conferens do-
lori dencium et corrosioni eorum carmezit'
ʒ ij et ſ corticum cappar' ʒ ij buliant
in aceto et teneatur tepidum in ore in
parte dolenti expertum est Idem aliud
conferens dolori et corrosioni dencium R
galle corticum granator' corticum glandium
an̄ bulliat in aceto medietas eorum
et utere colluendo et ex alia medietate
fiat puluis et post collucione utere super
dentes Conferunt collucones diu
retente in ore facte ex rebus que sunt
cortic' radic' cappar' et acetum post q̄
ex decoctione eor' fit collucio in re lesa
Et ex eis est cota pinguis et cortex
eius et radix colloquintide et pulpa eius
et prope acetum decoctionis eius et ace-
tum q̄ iam bulit in testa colloquint' spacio
multo et est magni iuuamenti Et con-
dissi bulitum est ultimum Decoctio calamenti
cum aceto aut vino est iuuatiua valde
Et similiter radix raffani et folia almezereon
et piretrum et zinzib et radix cucu- azini
aut succus eius Et similiter cum aceto piretrum
eciam cum aceto. ex ro sunt experta Et sil'
stipites allij cum aceto et piretro et quandoque ex-
igit dispositio et indiget' ad ministratione ca-
put uehementia doloris rerum maturatiuarum
et collutoribus ad sedandum dolorem sic proprie
oleum calefactum in quo decocta sit radix al-
tee et camomilla et mellilotum et fenugre-
cum singulariter aut coniuncti q̄m sunt seda-
tiui boni Rerum aut que applicant' sup
dentes et sedant dolorem summe hoc est piper
et alkitran administrata sup dentem resol
uit dolorem congelatum. aut piper et eufor-
et camomilla aut piper et assa fetida aut
sinapum et assafetida et sap Et ex expertis
sunt medulle nucleorum persici ps i piperis ps ſ
confice cum alkitran aut piretri piperis zinzibe
ris stafisagrie an̄ ʒ i baurach armeni ʒ i ſ
fricentur cum eis et gingiue sunt enim iuuamen
ti sublimis Et similiter nigella cum oleo anti-
quo et opoponac' cum piretro spontis sro-
lum conbustum et mixtum cum oleo ad spissitudinem
mellis linitum sup dentem est mirabile in seda-
tione doloris Ex origano et nitro puluis
factus et sup dentes et gingiuas aspersus
mox dolorem tollit Res aut quibus den-
tes suffumigati tollit' dolor dencium sunt

semen porri cum alkitran postquam recipit' ex eis
fumus per traiectorium sup dentes dolorosos
sedat enim dolorem et occidat uermes Et
similiter ex semine cepe cum alkitran et similiter
ex semine iusquiami cum semine porri et
alkitram partibus equalibus factis ex eis
formis sicut auellana et suffumigatione fac-
ta cum vna ex eis per traiectorium Res
uero quibus fit uaporatio exterius ad
dolorem dencium sunt sic malue anetum
althea et herba mat' camomilla mellilot'
fenugreci semen lini et semen caulium
folia eius se porri yreos radix lilij ysopi
et similia Et quandoque fit emplastrum ex eis
et quandoque fit emplastrum ex cepe allo et oleo ca-
momillino aut aneti Et quandoque fiunt li-
nimenta exterius cum oleo camomillino aut
anetino aut rutaceo aut amigdal' ama-
aut de lilio aut oleo debehen aut oleo
persica aut ysopi ceroto et similibus et quandoque
ex alijs Et quandoque fiunt euaporationes
ex rebus siccis sic cum melliloto et panico
et similibus. Res aut quibus fiunt iniectio
nes per aurem et sedat dolorem dencium
sunt succus affodilli tepidus iniectus per au-
rem que est ex parte doloris sedat dolorem Et
similiter oleum de amigdal' dul et amaris oleum
de persicis et oleum sambucinum quodcumque hor'
coctum fuerit in cepe per se aut postquam dissolui-
tur in eis aliquid castor' aut euforbij quod
qz aliquid opij aput necessitatem Et ex eis
est succus cucumeris azini aut succus radicis
cappar' postquam decoquit' cum oleo ex oleis pre-
dictis aut distillatus per se succus aut alza
nahana est mirabilis Johes sapientis
Confectio medicaminis ad dolorem dencium
bo et vocat' farisicon R piperis ʒ x stafisa
grie piretri an̄ ʒ iiij baurach armeni ʒ
vi tere et fac troc' cum succo radic' cappar'
et aqua decoctionis eius line vino super
dentem et gingiuas Alexander Modus
confectionis de alleis cito sedans dol' dencium
R allei spicas v olibani ʒ i ſ mirre ʒ i
coquatur vna usque ad medietatem semper agi-
tando cum spatula pinguedinis
et ex eo tepido fiat oris collucio et dum cali-
dum teneat' in ore et fac id pluries Id'
Confectio troc' dol' dencium cito soluentium
sedancium qui ex eo eor' fit fricatio sup dentem
et gingiuas expertum bonum R aluis ʒ iiij
piperis ʒ iij piretri ʒ iij iusquiami ʒ iiij fac
trociscos cum aceto et utere Mahemet ara
si Confectio tyriace mirabilis ad dolorem
dencium R piperis castorei mirre assefetide an̄
partes equales confice cum melle quantum sufficit

valentis simile Idem confectio alterius medicaminis valentis sil et est bonum expertum R castor assefetide storacis mirre aristologie ro opii piperis zinzib iusquiami ana partes equales conficiantur cum melle aut alkitran et lineo sup dente dolorosum et applica sup ipsum ¶ Idem fiant forme ex castor et se iusquiami partibus equalibus et suffumigatio fiat ex una earum in traiectorio ¶ Habuali confectio medicaminis experti ad dol dencium difficiles et corrosiones ipsorum R castor opii mirre piperis galbani ana confice cum zob et fac ex eis trociscos et liniatur ex eis sup dentes ¶ Idem operacio decocto olei conferentis ad dol dencium pulsativum Recipe pulpe collognitid aloes ana partes equales olei et aceti ana partes bulliat ad aceti consumpcionem et stilletur ex eo in aurem distillacione post distillacionem

De extractione dencium

Quandoque per ultimum nocumentum cadens inter dentes medicamenta non conferunt nec doloris vehementia diminuit et ne aliis eciam dentibus nocumenta pareant consulimus ad radicacionem eorum accelerare cum regimine bono prohibicio apostematis et precipue cum pressione euacuacionis apparet et proprie iterata ne fiat attractio eius caput vehementia doloris eius ne sit causa sincopis et mortis ut fiat causa destructionis et commocionis reu?tis vehementis et suspecti aut fiat causa generacionis apostematis timorosi sed expectandum usque dum sedetur dolor et maturetur deinde extrahatur cum ferro postquam scarificauerit acarne gingiuarum scarificacione profunda et postquam extraxeris ipsum teneat in ore suo acetum infrigidatum et proprie decoctionis gallarum et balaust et si remanet dolor teneat in ore suo oleum ros cum decoctione masticis et similibus aliis ¶ Regimine aut extractionis dencium cum medicamine est secundum hunc modum fiat scarificacio sicut hic ante diximus deinde ponatur medicamen in radice dentis et hoc cum cautela ne eciam aliis dentibus noceat et distinguatur inter dentem et dentem cum cera vel aliquo quod sit sic ipsa et obstruet hic usque dum dentis facilis fiat extractio Et sunt ex hominibus qui cauterizant dentem cum stilo ferreo ignito et inmisso per canellam usque ad dentem Et acquiescit ex hoc quod mitigat dolor et dens post tempus et tempus cadit in frustra Et quidam cauterizat cum nucleo nuc acetoso Et quidam cum gno olibani ignito et similibus ¶ Filius zach Confectio medicaminis facile eradicans dentes R piretri radicis colloquintide et cortic eius et radicum mori se almezereon et foliorum eius hirungi arsenici citr in lactis alscebran aut fenstis eius teratur cum aceto tribus diebus conteracione vehementi deinde prouocatum sup ea bdellii et asce ana partes i ita quod prius dissoluatur in aceto forti et fiat ex eis trocisci et liniatur ex eis in radice dentis hora post horam per aliquot dies facit enim facilem eradicacionem eius ¶ Idem medicamen quo impletur corrosum dentis et frangit ipsum R seminis almezereon et lac alscebran et conficiatur cum alkitran et impletur corrosum dentis ¶ Aliud R hirudi? corticum mori ana partes i arsenici citrini partes ii confice cum melle et applicata sup dentem in circuitu eius facit eradicacionem festinam ¶ Adeps rane viridis que habitat in arboribus frangit dentes si liniant ea Et simile si liniatur ex lacte alscebran aut titimali Et simile lac cela? cum arsenico citrino

De agitacione dencium et remocione eorum

Si iam habent corrosionem factam in radice dencium aut in gingiuis durius cura eius Si fuerit per humiditatem lubricam effusam aut imbibitum in nervo ligante dentem et fuerit cum itate? cerebri ¶ Cura est tres res Prima est ut euacuetur materia et si oportet cum iterare 2a ut fiat exiccacio humiditatis mollificatis colligancia dentis cum eo quod est sicut mirra et acetum decoctionis piretri et acetum squilliticum et acetum stafisagrie aut illi aut colloquintid et similia facientium humiditatem multum fluere et consumencium et abstergencium ipsam 3a est administracio medicaminum stringencium et colligancium ligamenta dencium et gingiuas et abstergencium humiditates sicut proprie masticacio mastitis et collucio ex decoctione ipsius ros et balaust et similibus Et quidam accidit commocio dencium per percussionem sup eos et curatur cum constringentibus stipticis ex hiis que dixi ¶ Sabor confectio medicaminis confirmatis dentes et constringente gingiuam laxam Recipe stipitum capill veneris adustorum ʒ iiii alius fauem ros piretri spic ana ʒ ii mir cipssi adustarum ʒ ii s cornu cervi adusti centaurce ana ʒ vii tarmezit ʒ iii cipri ʒ ii sal gemme assi ʒ ii fiat ex eis pulvis et ponatur in radice dencium expertum bonum ¶ Iohannes sapientis Confectio medicaminis stringentis dentes et removentis putrefactionem gingiue R alius balaustie ros capi sumach spic sal gemme cornu cerui adusti carmezit ana partes equales mastic

[Marginal notes:] exsiccacio humiditatis — constringere — Confectio medicaminis ... — Confectio alia

Decoctio

ʒ ij puluerizа et vte. Alexand' decocto valens simil' Rx gallarum ptes ij mirre p te j corticu granator precos an pte ß decoq cu aceto et colluat' ex eo os et fricet' gin giuа fortissim. Filius zach medicam

Constrictiva alia

constringens gingiuas et dentes cmotos Rx balaust' gallarum ros capi sumach an alu mis pt' ß liniat sup radice dentis et gin giuam et appliretur ibi. Idem aliud Rx

Aliud

carmezit ros spody balaust' aluis an fac sic prim. Idem casu motorum dentiu p

Aliud

hibent such alume balaust' kabair hem terant' et fiat ex eis dentifer. Idem A

Aliud

liud mirabol' citnorum et emblic' aluis an fac pulueze et vte cu aceto. Hamech

Consilium medicinarum experti

medicame conferens cmocoi dentiu et como coni gingiuarum Rx gallarum cupularum glan diu aluis iamem cortic' granatorum tere et ap plica ex eo in radice dentiu et in gingi

Ri. de

uis intus et extra fac mane et sero exp tu est bonu. Idem Aliud Rx gallarum et aceto fortis an fac bulie ad aceti consuptio nem extra totu acetu in ipis dein fac eas siccari in vmbra dein tere sicut alcohol et frica gingiuas et radices dentiu. Et sut qui miscent cu eis aluis et mirre an pt

Idem

ß. Idem medicamen conferens cmocoi den

Aliud expertum

tiu Rx gallaru corticu glandiu an et te et vte in radice dentiu. Idem Aliud con ferens dolori dentiu et confirmat eos et co fortat gingiuas Rx pipis al. ros balaust' cupularum glandiu an confice cu alkitra et vte. et cum fortis si dolor et est foramen in dente pone ex hoc medicamine et confes tim confert. Et si sunt ibi vmes occidit eos

Aliud

et expellit exptu est. Habuali medica

Consilium

men conferes cmocoim dentiu et corosioni gingiuarum Rx colcotar aluis an agregа cu alkitran conterendo donec redeat ad sb stancia mellis et line ex eo sup dentes et teneat os aptu donec currat humiditas deinde ablue cu aceto decoctionis gallarum ros siccarum cupularum glandiu boli ar. ossiu mirabol' citnorum assorum sumach corticu gra natoru an ptes eqles terat' et liniantur

super dentes **De pforacon et corrosi**

QVra est tres res **que deriuā**
prima est curaco humiditatum
putridarum cu eis que scis. 2a
resoluco earu ex ipis dentis cu eo q est si
cut acetu decoctiois nigelle. Aut nigella
trita cu alkitra et linita sup dentem
aut colluco facta cu aceto decoctiois cap
paris aut zinzib et silium. 3a est prohi
bico corosionis cu eo q est sic gallia et

cipus quado impletur eis dens corosus aut linitur eis. Et gallia qda sola est phibico putrefactionis
mastix et cipus et colluco oris cu aceto est sublimis Mirra uero ad hoc est medica men ultimu et insqamus cu castoreo simil' mixtis in est opacio mirabilis quado fit suffumigacio mirabilis p traiectoriu super corosum dentis. Et ex eis est medicame alexandri Rx opij mirre storacis an ʒ ij pi pis albi croci galbani an ʒ j confice contedo cu rob et mitte ex eo in p foratu dentis et cooperire sup ipm **De congelacon dentium**

COnfert em mastix
et portulaca et seme eius et
fricaco dentiu cu nucleis et
nuc' et amigdal' et auellanis et facta suf fumigacone ex vna earum p traiectoriu. Et qnq3 fiut huiusmoi forme cu adipe renu capre et seme insquiami et pori et ceparum. Et qnq3 fiut collucones cu aceto decocti onis eoru et dein succedit suffumigacio. Con ferunt medicine abstersiue et mudificatiue in quibus est virtus radendi et abscinden di exugine post fricaconem sicut propter spuma maris et sal gemme et alchahali et massague et similia Verutu ut abstine at a melle et a pinguedinibus et a sacie tate nauseatiua et a sompno sile sup re plecionem. Et sine dubio usus mellis alte rat colores dentiu et aliorum dulciu et alio ru pinguiu. Et nocent ecia pulmeta ex frumento cocto et fungi et sisamus et silia. Ex rebus aut maxie dentes corrupentibus et colores eorum alterantibus est vomitus post fiat colluco cu aqua ros et aceto. Ga briel dentifriciu abstergens et mudificans dentes Rx pipe albo fiant trocisci cu vino albo antiquo et melle et siccetur in furno debilitatis caliditatis dein accipe ex eis ʒ v sal gemme ʒ ß spume maris ʒ j ß carme zit ʒ ij ß linguial' ʒ j fiat ex eis dentifri cium est em bonu et exptu. Idem aliud valens simil'r Acc salmasse et fac trocistos cu melle et inuolue folijs ficu aut in car ta et comburre in latere calido et acc ex eis ʒ ij carmezit pt' j vte bonu est. Huma yn dentifricium bonu mudificans dentes Acc triture vasoru de sein sal gemme usti cipi albi assi an ʒ ij spume maris carbonu radicu cane an ʒ j fiat dentifriciu cu eis. Idem Aliud sal' adusti ʒ iij cipi assi ʒ ij cornu cerui adusti ʒ iiij folij pte j ß spi ce foliorum squinanti ros an ʒ j fiat denti friciu cu eis. Hali dentifriciu vales sic

et aliud Rx massacumie et tritue vasor de senn ordei adusti salis usti nasturcij assi aristolog rotude asse an pulueriza et utere ¶ Filius zach dentificium mudificans et absterdens rubiginem Rx sal gemme se insquiai fractue vasorum viridium spume maris caly an terat et fiat dentificium cu eis et utet satietatem nauseatiaz ¶ Filius zacharie mudificans albificans et abstergens dentes et confortans eos Rx ordei conbusti cap oclor vitis conbustor schea sal gemme spume maris an ʒ j tubebe adhibe an ʒ v alums zamem assi gar an ʒ ij sumach ʒ iiij tere et utere vna vice post aliam ¶ Ysaac eben amaran Dentificium albificans dentes et confortans Rx sulphuris boni conbusti spume maris an ʒ v sal gemme tere et utere bonum est **De tarda emissione**

Quandoque tardat eorum **dentium** egressio et tunc signa ortus dentium multiplicatur et accidit ex hoc ut caciat pueri tempe extenso a multiplicatione accidentium que multiplicatur a plantacione ipsorum et tunc sicut rendum est ad inistrare que ortum ipsorum citum et facile faciunt ¶ Et ex rebus hoc facientibus sunt fricationes gingiuarum ut sepe ac sepe stringat os sup carnem pinguem cabosam et super carnes et pedes arietum et sup bugellana ossium edorum et agnorum et stupefaciat sensus eorum et subtilietur caro Et confert etiam fricare gingiuas digito et ut stringat sup ipsum et proprie unctum cum adipe galline et anatis et anseris et morde sup carnes eorum pingues et facere fricare sepe cum adipibus eorum et melle et cum pineis enucleatis et melle pauco et sine melle et cum amigdal mixtis cum modico huius Et cerebrum leporis est in hoc mirabile et ipse fricat dum sup gingiuas ¶ Conferunt etiam embrocationes sup caput colli et mandibulas ex aqua decoctionis maluarum mellilot camomill aneti et silium facta infusione sup ea cum lana ysopi deinde liniatur cum butiro vaccino et medulla cruris eius aut cum medicamine bono et experto et est ysopi cerotum galieni quod diximus in antidotario ¶ Aliud mirabile Rx cere citrine ʒ ʃ olei camomilli ʒ iiij ysopi humide ʒ iij adipis galline et anatis medulle cruris vacce an aur iiij Cum aut dentes apparere inceperint utere embrocatione supius dicta precedente tamen regimine tractato omnia h fiant Dictum est in capitulo dol dentium de eis et tu ibi require **De vulneribus gingiuarum et ulceribus**

Ex eis sunt quedam famosa in quibus non est multa profundacio Et ex eis sunt vulnera putrida multe putrefactionis cancrosa et corrosiua ¶ Et prima quidem curatur duplici genere curationis Et primum quidem est inus mudificacio ni eo quod est sic vini prope et aceto decoctionis foliorum salicis et olmarum siluestrium et ros et lentium et sumach et corticum radicum granati siluestris et aristol rotunde et carmezir et silium Et dyamoron quidem est mundificatiuum bonum et proprie cum aceto Et si uideris in eis habundare sanguinem post flomma cephalice fiat scarpellatio gingiuarum cum ab extractione multi sanguinis deinde abluatur cum eis que diximus ¶ Secundum uero perficitur cum medicinis stringentibus gingiuas et consolidantibus vulnera que sunt proprie sic alume confricatum super gingiuas et collutio facta ex aceto decoctionis eius quam sunt propria et sic carmezir et balaust et rose et cortic granator et alume coquatur cum aceto et colluatur eis gingiue deinde liniatur sup eas quod est sicut rose copule glandium et cortex thuris cipi farma herbi sandra an fiat ex eis puluis subtil et utere Et nos diximus plura ex eis in capitulo de corrosione dentium ¶ Secunda uero sunt secundum unum duorum modorum Alia enim sunt fistulana alia cancrosa et herpestiomena Et in hijs intentione in curatione alia est uniuersal alia particularis ¶ Et prima quidem perficitur cum euacuatione que fit per flomma et solucione uentris sicut necessitas expetit ¶ Secunda uero perficitur triplici genere curationis et primum quidem mundificacio et abstersio virus et putredinis nec non per carnium corruptarum in ipsis Et quidem si sit ulcus fistulare et sit in carnibus tantum oportet ut uideatur corrosum quo usque penetrat pacium eius deinde inmittatur medicamen acutum sic prope calcalon usque ad profundum eius consumens carnes filtrosas et putridas post hoc utendum mundificatione multe abstersionis sicut est acetum squilliticum et similia usque dum caro appareat pura Et si cum hoc uenit medicamen acutum infiitiatur in fistulam oleum de ouis cum modico troc alcalcalo in iectione post iniectionem usque ad consumptionem impuri Et nos quidem diximus trocistos alcalcalon in capitulo de polipo narium Et quandoque ex trociscis predictis facimus tentas et ponimus eas usque ad profundum fistule usque dum consumatur caro putrida ipsius Verum si per medicinas acutas dolor superfluit et combustio teneat in ore oleum ros prius ante conquassatum cum albumine oui aut cum lacte donec doloris remissio fiat et similiter puncture

Si aut fistula usq ad radices dentiu pe-
netrauerit ita q a radice dentiu pressserit
Curet sic cu medicamie acuto 7 alijs
abstergentibus sic diximus Si aut no co-
tulerit cauterizamus usq ad radice dentiu
cu sale facto ex cupro utendu pus illis
mundificatiuis et abstersiuis sic co dixi Q
si nec sic malicia tollit dens abiciatur
Et si aliquid corrupcionis remanet leui
mordicamento tollatur At uero si corrup
tio cadat in os mandibulare aut maxilla
re oportet ut elargetur vulnus usq ad
os corruptu · deinde cu instrumentis ra-
dendi totu q ex osse corruptu est abiciatur
usq du appareat puru // Vulnera aut
cancrosa herpetica curari oportet appo-
sicone medicaminis acuti vice vna post alia
usq ad corrupconem carnis cancrose et
cessacone corrupcionis cu cessacone me mus
eius q est sic acetu sqllitic et silia vice
vna et cu successione olei ros et similiu
Si dolor et punctura p medicame acutu ex-
creuerit vice alia · Vm. si caro cancrosa mlt
tum et dura fuerit et difficilis csupconis
cum medicamie acuto tuc cauterizet sup
ipo cauterio ex auro cauterizacone post cau-
terizaconem usq du p ueniatur ad viuu · de-
inde tenendu butirum in ore cu oleo ros
aut oleu ros solu · Et si post illud ex can
crosis aliquid remaserit curetur alcalcolon
// Secundu genus curaconis p ficiatur cu
medicamie incarnatiuo sic prope corticibus
thuris coctis cu vino aut aceto aut oxiel
le sqillitico et facta collucone cu eis // De
inde aliud medicamen de corticibus mur aut
cu dyamoron · deinde aliud cu vngento egip
tiaco vel aceto squillitico liniatur sup gingi
uas q est sic cortex thuris san · dra · sarco
colle mirra aloes et similia attribuendo
eis vicissitudine // Terciu genus curaco-
nis est csolidacio et p foracio cu medicinis
induratiuis et coadunatiuis carniu gin
giuarum // Et nos plura ex hijs paulo an
scripsimus in cao de corrosione dentiu similit
et scribemus adhuc si deus voluerit // Dyas-

Decoctio

acetu decoctionis collogn · aut frusteum
titimali et prope collucio facta ex eo con-
fert putrefactoni et ulceribus gingiuaru
et simile acetu decoctionis satur et oliuar
siluestriu et sic acetu elixaconis piscium

Aliud

salitorum · Ossa aut piscium salitorum et proprie
cachata adhurant et cu duplo cineris eorum
ex ros sicce aut capitibus · ss · puluerizentur
et ponantur sup gingiuas liniendo prius ca
lotas et fricatas cu aceto sqillitico con-

sumit em putredine gingiuarum // Ysra
helita cfectio medicaminis efficacis ad corrosi-
ones et putrefactiones gingiuas mudat
em eas et abstergit et csolidat R alumis
iamem assi et extincto in aceto et auripig
mentu et tartari ligatorum in pano lineo 7
infusoru in aceto die ac nocte dein ustorum
ut fiant sic carbo et extinctorum in aceto an
ptes · ij · s · ossiu cancrorum assorum ros siccaru
cum pedibus · ss · pipis nigri assi an ptem
· j · s · fiat eorum puluis subtilis et utere post ab
lucionem cu aliquo ex liquoribus quos dixi
mus // Johannicius medicamen incarnas
gingiuas et csolidans et cfirmans dentes
et faciens oris odore boni · R spodij al ro-
keysi an ʒ · ij · s · margaritarum no p foratarum
san · dra · bo · ar · an ʒ · j · cornu cerui usti san-
dal ru gnorum bathel meith an ʒ · s · caphore
ʒ · j9 · teria et fac puluere et applica super
gingiuas et radice dentiu // Mahemet
Arasi Medicame cferens tuori gingiuarum
et putrefactoni sanguinee et flegmatice
bonu R ros gnorum mirti assorum et extinctorum
in aceto et iterum tosterum gallarum infusarum
in aceto dein tostarum an pte · j · gnorum alcel
et colcotar alumis adusti ossiu mirabol cit
cbustorum karabe mastic an p te · s · te 7 utere
// Ysaac eben amaran Medicame co-
ferens gingiue sanguinee et mollificate
et cfortat carne earum R balaus · ros cu
pedibus · ss · spodij an · ʒ · v · ebuli ʒ v · et · s ·
alcanne · ʒ · ij · san · dra · ʒ · iij · tere et utere Me
dicame ex inuencione mea cferens mollifica
coni gingiue et putrefactoni et corrosioni
carnis earum et alcola et cmocioni dentiu et
calefactioni oris et est medicina propria si
deus voluerit R origani fructo
balaust sumach dupcas alumis cortic gra-
torum gallarum lussiu mirabol cit cineris vite
spume maris sandal indi pipis lon · bau
rach costi meith liquirc gui arabici dragag
spodij an aurei · j · tere et cfice cu melle et
vnge gingiuas et dentes et fiat gargaris
mus ex eo cu sy ro acetoso bonu et exptu
// Medicamen Aliud ex inuencione nostra
consolidans gingiuas et excrescere faciens
carnes earum R corticu thuris san · dra · an
ʒ · j · aristol ro · asse precos alumis assi ros ·
cu pedibus · ss · balan · copularum glandiu · ʒ · j ·
troc hbi ʒ · iij · fiat puluis et ex medietate
eius fiat sic linimentu cu oximelle sqilli
tico et liniatur sup gingiuas cfricando et
ex alia pte anectantur sup eas dein lauetur
cu aceto decoctionis et foliorum
oliuarum siluestrium // Confectio troc hbi R

farine hbi quatu volueris et misce cu ea
tatu mellis ut 9fici ex eis possit sic pasta
dura et fac trociscos et pone sup laterē
et mitte in furnū usq3 dū semi aduratur
et bonā facit nasci carnē ‖ Democri
tus alumē fricatū sup gingiuas curat
putrefactionem eaz et simile collucō fac
ta ex aceto decoct' eius ‖ Alexand' lini
mētum ad cancrū gingiuaz ℞ colcotar
adhusti aceti sqlliticī ptes 9uenientes terē
ea fortiter et line ex eis gingiuas ‖ Idē
facit vngētū egipciacū factū cu aceto sql
litico

De apostemate lingwe

Apostemata lingue curantur
in pncipio quatū ex regimē
corpois et flebōmia ex cephalica
deinde ex eis que sūt sub lingua ‖ Et si oz
fiat post id uentosacō sub mēto cu scari
ficacōne Et extimauit ruffus qd scalpel
lacō facta in spacō qd est int' frontē salutē
et dentes 9fortat ‖ Et asserūt hoc idem
plurēs post eū Venter aut soluatur cu aqua
fructuū · adminstrētur deinde gargarismā
et collucōnes oris cu aqua ros et aceto · a'
cum succo solatri et aceto et succo corian
dri humidi · aut cu aceto decoctōnis coria
dri et sumac et lentiū cu modico caphorē
cu aceto decoctiōis ros siccaz et siliū que
in alcola scribēm9 · postq aut ptrāsit te
pus pncipij adminstrādū est dyamoron
cu aceto decoctiōis folioz oliuaz aut alka
ne et in rob mirti est in pssio bona et pīe
cu syrupo ros puro Et si res ulterius p
cesserit adminstrandū est rob moroz in pn
cipio et rob in melle ros et in syr°o aceto
so mellino Deinde re procedente cu sa se
caniabin et melle ros Et aliquātulo al
muri aut sinap Jn fine uero cu decocti
one ficuū et sale armomaco aut bau
rach · Si uero apā sn supp'racōne fe
cerit aperiat' apostema et curet' cura vul
nerū sic propō loco dicem9

De vlceribus et vlceribus z scissuris lingwe

Conferunt medicamina que di
cem9 in ca° de alcola si deus
voluerit · ad scissuras aut que
fiūt in lingua et in flacōnes conferunt
retencio in ore inucillaginis psilij cu zuc
caro · et masticacō portul' cu aceto · 7 rete
tio in ore albūis oui recentis 9quassati
cu oleo ros ‖ Et 9fert retencō mara cui9
hec est pmixcō ℞ inucillag' psilij et inu
cillag' drag' et gūi arab' an̄ ptes eq̄les
syrupi viol' ptes · ij · tamarind' ptes tres
semis portul' assi pt · j · spodij tciaz · j9 pte

camphorē ptis · j° octauā terat' 9tritōe ul
tima usq3 dū fiat mara et liniat' ex eo su
p scissuras omi hora pcedente collucōne
facta ex aqua ros et aceto aut ex acetosi
tate citri et aq ros ‖ Hamech medica
men 9ferēs ulceribus lingue et pustulis
et silr' oris et palati · ℞ semis portul' seis
ros amidi zucci tabarzed spodij croci balau
ros drag' tere et 9fice cu syr°o ros aut
viol' et vnge ex eo 9fert eciā corporibus te
neribus teneris

De mollificacōne et grauedine lingwe

Quando natiua est et nō curat' et fortass
in pluribus rectificat' in processu
dierū Et qnq3 accidit post litargiā et rō
nicatur post illud et fortass nō recipit
curā Et si nō est cronica curat' quead
modū dicem9 post Verū qnq3 accidit illud
ab hūiditate sanguinea aut aquosa sepul
tis aut inbibite in lacertis et musculis ling
ue cu coitate cerebri a' sine coitate eius
‖ Et cura ipius est q̄tuor res Et pma
quid est euacuacō materiei 2ª est diuisio
eius · 3ª est resolucō et exiccacō residui
ei9 ex pte opposita · 4ª est exiccacō residui ip
sius p eande ptem ‖ Et pma quidem
pfiat' cu flenbothomia si matia e sang
nea et prope ex cephalica deinde venaz
que sunt sub lingua Et si adhuc necessi
tas expedit uentosetur sub mēto · Si aut
flatica et aquosa fuerit matia euacuet'
euacuacōe post euacuacōne cu pericis mno
ribus in pncipio dein cu maioribus et
hoc cu iteracōne et nō multiplicacōne ut
puemiat' gradatī ad illud qd est sufficiēs
‖ Secunda rem 9plent fricacōnes in
extremitatibus et uetosacōnes in spatulis
et adminstracō clisterioz acutoz vna vice p9
aliā pmo leniū nō multū eleuatoz in g'
du acuitatis dein fortiū ‖ Tercia rem
complet adminstracōnes medicaminū pro
prioz pupi cerebri et nuche resoluenciū
ab eis superfluitates hūiditatū agregataz
in ipis et inuis et lacertis finitabus lingue
sic prope euaporatiua et in vnctiones 7em
brocacōnes facte ex rebus quaz narracōnez
pegim9 in caplis de egritudibus nuoz q̄re
oportet ut pars illa afferat' ad huc locum
adminstrando ex vaporatorijs pus · deinde
ex embroc 9sequetur ex linimētis et emplā
tōnibus que utiliora cognoueris si deus vo
luerit Et interdū adminstram9 rubificancia
et mēdū cautia · Et quādo iam alia nō
contulerint · fforma aūt cauterizacōnis
est sm huc modū fiat tria cautia sm

longu in fotanella pupis capite que dicit lonalis et duo fiant ex transverso in radi ce eius distancia ad mensura pollicis et tria hinc et tria inde linealiter distincta se pati a colli spondilia. ¶ Quarta rem complent gargarismata et collucones oris et ad ministracones fricacoium factarum ex re bus que materie residuum exiccat ex eis q dicemus. Et oportet ut pueniat gradatim ad ministracones eorum incipiendo a debili oribus paulatim procedendo ad forciora hoc enim est quod est secundum sapiam per intervalla non dando tyriaca metridatum et similia et hoc est secundum tote cure latitudine vel beatitudinem.

¶ Filius serapionis. Gargarisma conferens iuvamentum manifestum Rx pere piretre sinap stafisagrie zinzib origani piretri cortic radic capparis mirre an fiat gargaris mus cum eis et oximelle. ¶ Gargarismus ex inventione mea experti iuvamenti ad dissol vendum flegma quod est aggregatum in capite nimis et lingua et confert palisi Rx origani zinz piretri piperis nigri et albi et longi salis armoniaci sinap cinamomi ysopi nigelle et sansuci et costi confice cum oximelle squil litico et rob et gargarizetur cum eo diebus continuis. ¶ Gargarismus ex oximelle squillitico est ad illud iuvamenti sublimius et similiter muri et acetum squilliticum. Et quandoque con fortatur cum eo que sunt sicut alhasce et ori ganum et stafisagria et sinapium et condisi et cortic radic capparis et piretrum et zinzi ber et tria pipera singulariter aut coniuncti. Et quandoque facimus precedere fricacones lingue cum eo quod est sicut sal ar. et zinzibre et sepe usque dum durat flegma plurimum et facimus inde sequi gargarizacionem et collucionem ex oximelle squillitico et est operacio digna.

¶ Filius zach. Medicamen expertum ad gravedinem et mollificacionem eius Rx salis ar. piretrum et stafisagria piper sinap huius an fricetur cum eis lingua secundum omnem partem eius sepius in die. ¶ Dyasteoides huius secundum omnem modum administracionis eius est medicamen proprium mollificacioni lingue et palisi eius et similiter castoreum et proprie retentio eius sub lingua et fricacio in ea. Et quandoque ex ea et gummi albotim fiunt pille et tenentur sub lingua. Et quandoque ex glutino albotim et assa fetida sunt efficaces. ¶ Confectio anacardina maior quam scripsit filius zacharie et scripta est in capitulis egritu dinum nervorum et est medicina ultima palisi lingue et proprie linita ex eo lingua et facto emplastro ex eo in parte capitis posteriori et origani nervorum et est medicina sublimis. Sal solutivus scriptus in capitulis linitus super linguam confert mollificacioni eius. Plura scripta sunt in capitulis predictis que afferun tur ad locum hunc sicut dya mirtus proprie et confectio huius et confectio de piretro et a lia que requiruntur ibi quibus utendum inter preparacionem et purgacionem. ¶ Johannes quando contingit palisim accidere propter lesionem cadentem in nervos posteriores caput pungi conferunt propterea quod ad diversa trahunt que eli gantur ad hec utilia in capitulis predictis.

De spasmo lingue

Quandoque accidit causa febrium adhurencium. Et cura eius est retencio oleorum refrigeratiorum in ore et rerum plurime humectacionis et refrigera cionis sicut olei viol proprie et nenufar et olei de cucurbite et de salice et olei ros. singulariter vel coniunctim conquassatorum cum mucillagine psilii aut cum succo portulace aut cum aqua infusionis seminis portul. post contritam aut cum mucillagine malve aut cum lacte dulci et similibus. ¶ Et conferunt embrocaciones et lavacra in collo et nucha cum aqua dulci calida et unctiones ex predictis oleis super posteriorius capitis et super predicta loca. Et ex cerote gal. conquassate cum lacte dulci aut sine eo. ¶ Et conferunt etiam caput pun gia cum eis et omne regimen tale. ¶ Et quandoque accidit ex humiditate grossa viscosa replen te lacertos eius et extendente secundum latitudi nem et abreviacionem a longitudine sua naturali sicut accidit fortasse factus ex co rio repleto. ¶ Et cura eius est hoc eadem quam diximus in capitulo de spasmo et in capitulo de mollificacione lingue preter quod oportet ut medicinas incisivas precedat medicine matu rative sicut proprie vaporetur in primis radix colli et collum ipsum cum eo quod est sicut camomilla anetum sansucus follia et similia. ¶ Et gargari smata fiant cum aquis et oleis eorum. deinde pau latim deveniatur ad forciora sicut scis. alcola et ulcera prava.

De alcola et pustulis oris

Cura est quatuor partibus. Prima est adequacio materie facientis et prohibentis adventum eius. 2a est evacuacio materiei. 3a est diversio ipsius. 4 est intencio particularis. ¶ Et primam quidem rem complent si accidit vel timeatur quod accidat pueris ut rectificetur lac lactantis eos ciban do ea secundum hoc quod distinguemus iam ut pro hibeatur casus corrupcionis in lacte primo al teretur in contrarium eius quod timetur ex illo. Et si accidat ut timeatur adventus eius propter

distrasia pestilenciale aut per dominium corrup
te et vaporose materie aut acute aut ulcera
tiue et alteret secundum exigenciam ipsius ¶ Et ca
lida quidem cum eo quod est sicut syrupus acetosus
ut syrupus de granatis acetosis et rob eorum et similia
Et sicut cibi eorum et proprie in calida conditi cum
rebus acetosis et stipticis sicut proprie assecu
mie et segle et perasslue et sumac et que
condiuntur cum granatis acetosis et lentes cum
aceto et cucurbita cum granatis acetosis et len
tes que hoc cursu procedunt In frigida vero
comedat que sunt sicut cappares cum ace
to condite et oliue condite cum muri et origano
et silibus // 2us vero rem complent et in ca
lida quidem et frigida euacuaciones per fleu
bothomiam et ventris solucionem secundum formam
assignatam in capitulo de apostematibus lin
gue ¶ Tercia rem complent ventosaciones
sub mento cum scarificacione et administraciones
clisteriorum ¶ In calida quidem leuium si non sunt
corrosiua maligna Et si sunt maligna cum
eis que educunt materiam acutam vehemen
cius dummodo non transcendat gradum leuitatis
¶ In frigida vero cum rob acutis non multe
acuitatis tamen cum processu gradacionis usque
ad id quod est sufficiens ¶ Quarta rem
complent administraciones particularium medici
narum alcola ¶ Et calidum quidem cum administra
cione rerum acetosarum habencium eciam stipti
citatem sicut proprie de ribes i. flos salicis roz
retis et rob acetose et rob de moris silues
tribus et aqua decoctionis sumach et mirti
et lenticum excorticatarum cum aceto et extremita
tes vitis et extremitates rubi et zamr et
aqua granatorum acetosorum et spodij et galle
et rosis et acacia et coriandrum humidum et
similia et meith et celidonia quidem et alka
na omnes sunt in utraque materia et similiter
galle

Alcola quidem calida speciem habet ca
lida herpetica maligna cuius cu
racio est difficilis Et oportet ut
distinguatur ei tria genera curacionis ¶ Et
primum genus curacionis est mundificacio et ab
stersio virulenti et corrosiui Et hoc quidem
perficitur cum administracione medicaminis acuti
et proprie calcalon dicti in capitulo de polipo una
vice post aliam usque dum appareat totum herpeti
cum consumptum esse vel quasi · deinde succedat
administracio ei medicaminis refrigerati sicut oleo
rosarum proprie conquassati cum albumine oui vice una
post aliam usque dum ardor et combustio tol
latur · Et si hec non conferat administretur cau
terium sicut in capitulo de ulceribus gingiuarum dic
tum est ¶ Secundum est perficere cum medicinis

perfectum in carnatiuis ex hiis que diximus
iam ibi et perfectum mundificatiuis // Tercium
genus curacionis perficitur cum medicamine con
solidatiuo Et nos scribemus multa huius generis
si deus voluerit.

Alcola quidem fit in aliud album fla
ticum aliud nigrum malignum // Et
flegmaticum quidem indiget duplici ge
nere curacionis ¶ Et primum quidem perficitur
cum medicinis abstersiuis et exiccatiuis sicut
secamiabin proprie cum modico aluminis aut col
cotar cum almuri cum aceto squillitico aut
aqua olivarum sal muri aut vinum et mel
¶ Secundum vero perficitur cum medicinis exiccatis
et consolidatiuis ex hiis que diximus ¶ Nigrum
autem malignum est deterius omnibus et indiget
triplici genere curacionis ¶ Et primum quidem per
ficitur cum medicinis abstersiuis multe abster
sionis cum continuitate multi temporis in illo sicut
proprie unguento egipciaco et aceto squillitico
aut cum aceto et colcotar et galla · aut cum
aceto decoctionis gallarum et mentre aut cum
aceto decoctionis almezereon et similium
¶ 2m est consolidacio ex hiis que diximus ¶ Sa
bor rex medorum Medicamine conferens alcoli ca
lido in ore et in lingua et dolori gule ex cali
tate Recipe lenticum excorticatarum ℥ v · coriandri sic
ci alkanne de necha boli ar · ad be ana ℥ ii ʃ
seminis portulace ℥ iii ʃ · camphore ℥ i · partes
ii · teneat ex eis in ore et suffla in guttur
quando oportet · vel fiat ex eis sicut maran
cum rob mirti aut citoniorum ¶ Idem aliud
conferens alcole calide et corrosioni gingiua
rum et putrefactioni sanguinis et colere
Recipe sumach humidi rosarum ana aur ¶ spodij
al balaustiarum ana aur ʃ · rannch ℥ ʃ · tere
et accipe ex eo parum et frica super locum · vel accipe
ex eo parum et misce cum rob citoniorum et fiat
ex eo oris collucio et fiat hoc sepius sanat
enim si deus voluerit ¶ Ysaac eben amaran
Medicamine conferens alcole calide Recipe seminis por
tulace ℥ x · alcanne duhul suach humide ana
℥ iii · cardamomi habbe croci ana ℥ i · tere et
misce cum eis succi coriandri humidi vel aqua rosarum
et colluat ex eo os bonum si deus voluerit
¶ Hamech medicamine alcole et omnibus
inflamacionibus oris et putridum eius et gule
in corporibus teneris et in faucibus et cetera expertum
Recipe amidi ℥ vi · spodij memirete ana ℥ ii · seminis rosarum
℥ iii · croci ℥ i · gummi tabazzed ℥ iiii · cardamo
mi ℥ i · camphore katati i ʃ · tere quodlibet
per se et cerne per pannum de serico et utere sicut diximus
¶ Filius Serapionis confere medicamine conferens
alcola calida Recipe seminis rosarum sumach amili
seminis portulace lenticum excorticatarum spodij sandali

Medicam

Aliud

Medicamen confectio

Medicamen ad omnes inflammationes oris

Aliud

al alkane balaust' an ptes eqles caphore pt' j quarta administretur post collucone factam ex eis que diximus in canone et cum successione collucionis etiam | Mahemet a rasi Medicamen conferens alcola R spodij ros et semen earum coriandri siti sumac nuclei lenticum ex cortice semis port' alcanne amili buruch caphor' p s zucari quantum est medietas omnium et quandoque fit sine zucaro terantur et teneantur in ore Et fiat collucio post illud cum aceto et aqua ros | Habuali confectio confectio medicaminis alcole flico R troc kbi gallarum rase y pgamei an pte j menize cortic' radic' capparis colcotar an pte s alius balaust' an pt' j terciam ij alcanne pt' s confice cum aceto et melle et utere aut applica sup morbo ex pulvere eorum deinde ablue cum aceto et melle bonum si deus voluerit Troc kbi scripti sunt in capitulo de ulceribus gingivarum | Idem medicamen conferens alcole p mixtionis cole et flate R menize scief memithe spodij seis port' plantag' capita ros nuc' bolus cit' alsfat' foliorum olivarum silvestrium siccarum turmezut alius zamem an terat' et administrentur sic diximus | Idem medicamen sic aliud R menize mirabol' citrinorum spodij balau' cardamomi an utere sic aliud | Filius serapionis me' alcola nigro et herpetico R foliorum olivarum et foliorum sat' et foliorum fary sitror acacie an ʒ viij alumnis iamem colcotar an ʒ ij croci ʒ j terantur et administret' | Idem aliud conferens alcola nigro et maligno R arsenici rub' prectri an ptes equales terat' et cribellent' et conficie cum alkitran et comburat' deinde terat' et administreat' | Confectio medicaminis experimentum mea conferentis alcola putrido maligno et est expertum bonum R corticum radicum capparis gallarum menize zinzib pipis adusti troc' alcalcadico an ʒ ij tartarum combustarum ʒ ij arsenici ʒ j s fiat ex eis pulvis subtilis et ex una parte eius fiat fricatio et ex alia linimentum Et ponat' sup ea frustum carte madefacte aut tictudes sup ea plurima scripta sunt in capitulo de ulceribus gingivarum que afferunt' ad locum hunc

De oris fetore

Si causam habet putrefactionis iam diximus curam Et quandoque accidit ab ulcere et putrefactione partium pectoris et pulmonis et diximus curam ipsius Et quandoque accidit ab humore aggregato et putrefacto in stomacho et partibus eius Et cura eius est tres res Prima quidem est evacuatio illius materiei cum iteratione et iteratione sepius cum eo quod convenit Et siquidem fuerit colica fetida putrefacta cum eo quod est sic infusio aloes cum aqua endivie et similia de quibus loquemur in capitulo de stomacho si deus voluerit | Si autem fuerit materia flatica fetida putrida fiat purgacio eius cum eo quod est sic yerapigra et stomatico mem et pille aloetice cum explicacione scribemus | Et filius sacharie dixit qualiscumque sit materia sive calida sive frigida confert vomitus post esum acuminum et acetosorum aut post melonis cum successione sirupi acetosi aut secaniabin aut ydromell Et vitet pinguia post illud et grossa et viscosa et nauseativa sacietatem et lac et non comedat pulmetaria sed frixa hricia seria et almacamiar et utat' almuri et alsachane in prima comestione et alzegre Et in 2a mensa comedat citonia pura et condita ex eis aut zinzib conditum aut dyacimimum aut dyaterico et similia Et sit primum eorum conditum cum speciebus quarum narracionem faciemus post Et ex potibus est micia et conditum et rob de pomis cum speciebus et sine speciebus | Secunda rerum complent ad ministracones medicaminum acquirentium tepexiem receptori ut fiat deinde minera aggregacionis materiarum convenientium Et ex hoc quidem facietibus et hoc in re colica est administracio rerum que sunt prope sic similia humida aut p sica cum proprietate et infusiones eorum dum sicca sunt et hoc in ieiuno Et ex eis sunt carui et citonia et rob acetositatis citri et mina acetosa et syrupus de pomis et confectio de pomis et oximel et dyacitoniten et confectio acetose et similia | In materia vero flatica administret' ea proprie que sunt sic zinzib conditum et triffera minor et sachanc et muri et acetum squillitic' et trociscorum dyarodon et zucarum ros cum mastice et xiloal' et troc' de gariofil' letificans et similia | Tercia rerum complent ad ministraciones medicaminum prope quorum proprietas est generare in ore et in universo corpore odorem bonum sic prope folia et cortex citri et badarcebur et grana eius et teneitas mirti et thus et rose et mastarisi et caphora et alfelgemuse et poma odorifera et citonia et such et ramich et emblic' proprie et xiloal' et tubebe et gar' et mastix et nux muscata et dorongi et spica et silia Et res quibus conficiunt' sunt prope sic rob acetose et mel embl' et mel kebul' et kesmes et uve passe dulces et vinum et silia | Iohannicius confecto triffere cuius iuvamenta multa et experta sunt et prope ad egritudines stomachi confortat enim in eo iuvamentas

virtutum et operationum nobilium et facit odorem oris bonum et corporis totius et occultat feditatem coloris et pulchritudinem et corpus in vigore conservat adolescencie et iuventutis et retardat canos et confortat cor et generat hilaritatem continuam et addit in coitu et est medicamen regum. Cuius pro mixtio ℞ mirabolanorum kebul emblicorum et bellicorum ana partes equales terantur et fundatur super eos conterendo in vase lapideo hora post horam aqua fontis dulcis cum aliquantulo zuccaro et hoc per dies tres. deinde per alios tres dies distilletur vice una post aliam super eo tenui instillatione ex oleo rosarum aut amigdalarum semper agitando cum spatula deinde dimitte eos exiccari in umbra. deinde accipe huius pro mixtionis ʒ. xviii. rosarum citrarum ʒ. vi. cipi ʒ. iiii. ligni aloes extremitatum mirte hinde gariofili masticis spice ana ʒ. ii. et tercia alterius cinamomi zurumbet croci cardamomi heil macis nucis muscate ana partem i. et semis ambre crude et such ana ʒ. ii. musci ʒ. i. et tercias ii. conficiantur cum melle emblicorum et kesmes et fiant ex eis forme similes avellanis ponderis ʒ. iii. da in mane cum vino et in sero similiter. Aurea suff. quod exquisita in unctione composuit alexandro imperatori confortat stomachum epar et viscera debilia et rectificat digestionem et facit oris odorem bonum et generat gaudia ℞ ligni aloes cipi extremitatum mirte hinde cynamomi folii heil mirabolanorum kebul indorum et bellicorum preparatorum secundum superiorem doctrinam macis felenust darmei usnee piperis macropiperis zinziberis nucis muscate cardamomi ana ʒ. ii. ambre musci caphore ana ʒ. i. zuccari tabarzed sexcuplum ponderis omnium Dosis omnium ʒ. i. usque ad aureos ii. cum aqua frigida ante cibum et post cibum expertum verax si deus voluerit. | Filius zacharie arasi confectio pillarum conferencium et procurantium digestionem et facientium oris odorem bonum ℞ gariofili such elmesc darsem nucis muscati cipi spice corticis citri ligni aloes ana aureos ii. musci aureum i. et x^{am}. conficiantur cum vino parte eorum et conglutinentur succi | Idem ad idem accipe extremitatum mirti hindi et kesmes partes equales terantur et fiant ex eis forme sicut nuces et da mane et sero unam cum condito aromatico | Idem confectio trociscorum de gariofilis facientium odorem oris bonum ℞ gariofilorum corticis citri cipi spice nucis muscate such elmesc xiloaloes cardamomi macis heil cubebe ana ʒ. i. musci karatum i. fac ex eis trociscos cum aqua malorum et teneat in ore suo super cibum et degluciat ex eis duas vel iii. | Idem dentifricium ad idem ℞ spice cipi rosarum folii gallie corticum citri gariofili cardamomi ligni aloes mastice salis combusti ana mell-

ut conficiatur ea fiat trocisci et siccentur in furno debilis caliditatis et fiat ex eis dentifricium | Idem ex eis que minus occultat fetorem oris mirabiliter est frequens commestio apii | Idem confectio experta et efficax ad fetorem oris causa materiei putride in stomaco ℞ extremitatum mirti hinde darsem emblicorum cipi spice corticis citri florum squinanti masticis ana gallie gariofili nucis muscate cubebe heil zinziberis ana partes. confice cum melle passulorum quod sit duplum ponderis omnium et cum vino antiquo odorifero aut cum kesmes et fiant forme sicut nuces et sumatur ex eis omni mane et omni sero et hoc fiat post vomitum et solutionem ventris iteratum sepius sicut scripsimus in Canone predicto

De oris dolore

Est a causis quas diximus in capitulis de particularibus egritudinibus ipsius et diximus curas | Hamech alzezear Medicamen conferens dolori et ptibus oris et radici lingue et tumori faucium et gingivarum expertum ℞ sumach foliorum mirti foliorum rosarum ana aureum i. bulliat in aqua pluviali usque ad medietatem et fiat ex ea gargarismus tribus vicibus omni die. deinde pulvere hoc utatur ℞ spodii gallarum granorum he hacel foliorum rosarum ana tere et utere | Idem medicamen conferens dolori oris bonum et expertum ℞ amidi alumis iameni rosarum croci mirre ana tere et accipe ex eo parum et misce cum aqua et melle et fiat gargarismus et teneat in ore una hora | Idem medicamen conferens bothor in ptibus oris et faciens odorem oris bonum ℞ anisi quantum volueris et tere et confice cum melle et succo mirti hinde aut vino bono et fiat gargarismus cum eis Explicit particula sectionis prime sede particule

Astrum celi fecit deus et terram posuit in puncto. concordias mittit ipse solus et discordias arcet Concors igitur discors que regulat sanum simul et moribundum sanat igitur ipse solus. salutem itaque ab ipso dari solo curatur. humilis gaudeat nam naturas regulis se certis astrixit altitudinem in quibus desiderat hic pati reformetur ab alto. Elatum quoque gerit in se quo altius ut noceat. Sed qui hic recte novit distincte quod excelsus largitus est magis domini est nis h munera munus munire non compensans Tradidimus vobis cum auxilio excelsi postquam narrationem explevimus cum curis egritudinum membrorum capitis ut narremus narrationem de curis egritudinum membrorum spiritualium secundum promissionem nostram in ipsis. Sed ut veri ficetur processus futurus quia veritatem in ve-

Confecto expertum

Medicina

Aliud expertum

Aliud

mat ipm regulari ab illo qui excelsus cuc
ta felicitat penitus qui sit benedictus
2a ptla sectiois p̃e gtinet sum

H
Et secunda mas sex
particula sectionis prime cotinz
sumas sex

Suma pma est de curis egritudinu fau
cu et gutturis et vicinaz p̃cu
Suma 2a est de curis egritudinu pulmoz
Suma tcia est de curis egritudinu pectoris
et costazam
Suma qrta est de curis egtudinu cordis
Suma qnta e de curis egtudim
Suma vi est de curis egritudinu spondi
lui dorsi **Cam p̃mu de cur egtu faucu gutturis et p̃tiu vicinarum**

S
Trangulatio causas ha-
bet a rebus que sut int
et dicem9 eas si deus volu-
erit et quqz otingit a re-
bus ad uenetibus extra
sicut strictio cu fune et silibus et palam
est cura ipius · Aut a rebus aduenieti
bus extra et operatibus intra sic prope
ex rebus que comedut et bibut sic est bo-
li magnitudo aut asptas aut stipticitas
sicut prope panis optens no masticatus
aut milleaceus aut aliquid qrest sic os
aut spina Et cura est ut illico puocet
vomitus et incipiam9 opmie collu impi-
gendo percussiones post pcussiones sup ip
sum et mittendo digitu in gutture aut i
strumetu ex lygno aut corıu lene curui-
tate habes et hoc fiat cu facilitate
Et si sit spina aut os gutturi infixu et sen-
sus ophendit ea tenaculis extrahat aut
vncino oprehendete sm aliquid eius aut
cu corda arcus Si aut sensus no pot
comprehende post cibaria grossa admini-
strentur gargarismata ex mucillaginib9
et degluciones ex eis aut rob · dein fiat
vomitus · aut fiat vomit9 post ad ministraco
nes reru viscosaru omestaz sine mastica
cone plima et qnqz anectim9 bolu carniu
pinguiu pelliculosaz et viscosaz et damus
ad degluciendu · Deinde extrahim9 subito
et facim9 simile cu spongia marina 7 qn-
qz cu ficu pingui sicca et silibus extrahit
si deus voluerit Fit interdu ex quibusda
coru que sumutur strangulaco. non p quã-
titatem sed p rei malicia sic ex quibusd
generibus fungoz mortiferoz q sanatur ex
succo rapham facto ex eo gargarismate
cu oximelle et etiam bibito cu melle Et
nos loquemur de rebus venenosis si deus
voluerit **De casu vuee**

S
Vnt casus eius et apostemaci
et vulnera Et casus quid vue
tres res prima est si vua est ve-
hemetis inflamacois et rubedinis fle-
cephalice aut solucō uenteis · si fuerit cu
p mixcone cole cu eo q est sic aqua fecu-
um et mirabol · Et si fuerit habens alb-
dine cu eo q est sic yera et cochie Sc
est divisio cause eius · et hoc quid pficit
eo q facit cade matiaz ad pte divisa sic
vbi grā cu fricacone et extensione eaz s-
sum vehemet attricone dolorosa et posi-
ne ventosaz ad pte oppositu hec eni colloc-
vua et eleuat eam Et ex eis que ex
sunt ad eleuacone eius est ut accipiat
vl cu · capilloz in zuhendeg colligat ma-
bus et pcipiat in fremo ut iaceat et
quid pone pedes tuos sup hucros eius
trahe cu · capillos vehement usqz du t
dislocetur dislocacone aliqua a zuhend
eleuatur eni vua subito/ et iam quid ex
tum est ut liniat sup huhendec empla
ex succo acacie et hoc in pncipio · aut
acacia et aceto aut ex gallis adhuste c
aceto qm eleuat ipam · sterniitameta e
oferut eis Tercia est pticularitas op
circa ipam vua · et est ut in pncipio m
atur cum medicinis que repellut mater
et phibent aduetu humiditati plurime
est prope gargarism9 cu aceto et aqua r
si matia fuerit calida et vua fuerit infl
et rubea aut aqua solatri et seme ro e
lia ipius aut aqua gnati acetosi triti
tota sbna vl cu stipite et liniat paulat
vua cu medicamie facto ex balaustijs 7 sanal
et ros et modico caphore fiat ex eis pulu
subtilissim9 et utere opmedo cu instrumen
et ex eis gall et balaust et alumie et ex s
duoz gnatoz tritoz cu tota substacia f
gargarismus bonus Et simile ex infus
ne sumach in aceto et aqua ros · et ad hoc
dyamoron facto ex moris rubi in matur
cu aceto et eo melius qtu in cau hoc illu
q sit ex moris ram et prope in maturis
nos dicem9 spes dyamoron et alioz que d
in cao de sqnacia · postq aut p transit tēpu
pncipij utendu est stiptice cu eis que ha
aliquatulu abstersionis sicut mel propr
et dyamoron ex moris de semi et que h
cursu procedut et gradati · Dein p uen
dum ad maturacia et resoluēcia forcia ·
inde sic proprie mirra crocus sal ar · p
treu et similia quoz narracoēm sequen
post · Si aut passio fuerit ex habundan

flegītis ut fuerit declium ad albedine uten-
dum in principio gargarismate facta ex suc
co rubi et rob aut ex dyamoron aut ex sy-
rupo acetoso cū gallis deinde gradatim per
uemendū ad sinapi et sal ar · ⁊ almuri
et piretrū et similia Et si necessitas pustu-
lat eleuet' cū instrumento ad supiora cum
medicinis quas diximus et dicemus iam /
Filius sapionis medicamē expertū conferēs
et colligens uuā et eleuās eam Rx balau.
ʒ · ij · aluus ⁊ amei ʒ · j · croci camphore ʒ · js
terciā fiat ex eis puluis subtilissimus et ad
ministretur cū coclcari ferreo post gargarism
ex aceto et dyamoron / Idem Aliud valde
bonū Rx ramich pt · j · sal armoniaci ptē
ß utē cū instrumento aut gall' sal ar · an̄
ptes equales misce aluus ptē ß · utē sicut
dixi // Medicamē ex inuencone mea bo-
nū expertū Rx cinamomi zinzib piretri balau-
sticū granatorum foliorum roß et se · caul' ana
ptes equales utē cū instrumeto post gar-
garismū sic scis / Aliud simile nostrum
Rx aluus iamei gallarum vidri an̄ ptē · j · pire-
tri misce piperis nigri sal ar · an̄ pt · j · tere
et utē sicut diximus // Degezar Rx pipe-
ris longi et nigri misce sal armoniaci an̄
in suffletur ex eo in gutture et etiā utere
ex eo cū instrumeto // Aliud zach confecto
experta ad idem Rx balaust' gallarum bi sal
armoniaci ex suffletur ex eo in guttur et
ponat' sup coclcari et eleuetur cū eo

De apostematibus vue

Indiget eodem regimine q̄ est
dictum Verumptn terminat' sm vnū
duorum modorum aut enim resolui
tur aut suppuratur aut delet et corrūpit
mēbrū · si ergo contingit ex medicis ebibite
aut ad hitis nō posset resolui sed tumescat
amplius et dolor mltiplicat' tūc puenie-
dū ad gradū maturatiuorum sic est prope
apozima dactil' et ficuū et uuarum passarum
et radicū lilij et roß et emplrem ex fece
eorum Et quoque misceatur cū eis aliquid ex con-
fortatibus ipm mēbrū ne cadat putrefac
tio in integrū ipius et destruat' mēbrum
sicut vbi grā balaust' ramich mirra ci-
pi roß et silia quodcumque eorum magis videbit'
oportere · postq̄ aut suppuratū fuerit aperia
tur sicut in cura squinancie dicemus et mundi-
ficetur deinceps sic deinceps distinguemus
Si aut vua corrūpit' et pendet gracilata
a radice ipius tūc oportet ut incidatur
non enim amplius regit' a natura // Et me-
lior quid modus incidendi est ut cū in aso
rio aureo ignito incidat' post q̄ recipit'
vua in vacuitate lati instrumēti camula
ris ita q̄ p medium extremitatis eius rema
neat fortassis enim sumet aliquod officiū ex
ipo natura · deinde colluat' locus cū aceto de
coctionis aluus et gallarum et ruzet' sic in ca°
de vulneribus oris dixi° Si aut vua tuida
et rubea fuerit sm ypo · madatū timendum
est eam incidere quare satagendū si rectifi
cari possit si uero non ymo ad qualitate et ni-
gredinem tendit expectet' sup ea usque dū
relicta sit et tūc debes incidere

De apostematibus auricularum amigdalarum

Vera est tres res sic distinximus
in ca° de vua Et prima quid per-
ficit' sic ibi distinctum est Secūda
uero pficit' cū operacone faciēte cadē māz
de pte in alia sic ubi grā cū scarificacone
brachiorum dolorosa et prope cū ligno habē
te extremitatē rotūdam ut fiat scarifica
co expte siluestri et brachiorum sup dorsum
focalium et fiat id in die pluries Et quoque po-
nimus alenia tritū in radice manus expte
siluestri et ligamus et efficit opacone bona
et sedat dolore · Confert etiā uētose pos-
te in brachijs et cruribus · Et confert etiam
administraco olei amigdal' dul · tepidi ⁊ distil
latio eius in aure que sequit' dolore ute-
do in stillacone post instillaconem in hora
qm est efficax · Et silr oli aneti ⁊ camomille
/ Tercia uero q̄ est particularum intencois ad
ministraco pficitur sicut in ca° de vua dixi°
tiat' aut hec passio ad vnū trium modorum · aut
enim resoluit' apostema · aut suppurat' aut
indurat' et illud fit raro propter ea q̄ facilius
est ut recipiat ex digestione q̄ est resoluco a'
depuraco q̄ ex opactione q̄ est sic induraco
et hoc facit posse loci et vicinitas locorum diges
tionis / Adiuuat aut ad digestione dya-
moron dulce et confortatiuū cū eo q̄ est sic
mirra crocus et similia usque ad gradū eorum
que sūt sic sal armoniacū piretrū almuri
et similia et prope facte linimētē ⁊ gargari-
mis ex eis Et huius intencōnis sūt emplicaco-
nes facte ex ficubus siccis et baurach et ex mel-
le et sulphure furfure et sale · aut ex melle
et emplris admirabilibus ad apostemata
duarum amigdularum glandularum et squinātie
Emplrem ex radice elenireg' decocta in rob
trita uehemēter pondus eius cū modico
baurach et ex eis radix yreos preparata sm
doctrina eadem Et expertū est emplastrū de ra-
dice porrorum nō transplantatorum cū adipe anti
quo et rob et adipe porcino / Nota q̄ R
etiā valet contra squinatiā et uigorat posse
sum si cū pdictis rebus migat' suum studiose

Resolutiua
forcia

Emplastrum expertum

Emplastrum expertum

qui ad hoc est mirabil valde et ysopo et su-
per cerotanea ex adipe galline et anseris
et butiro cera cu oleo anetino Et emplas-
tru istud est expertu q R farine ordei fe-
ni an ʒ j carnium dactilorum ficuum siccarum
nigrarum pinguium an aur viij nuce pas
aur v coquat omnia cu rob postq trita
fuerint sicut medulla et supponat Res
aut que aggregant virtute resolucionis et ma-
turacionis sunt dyaquilon Et qu conpoi eis
addis yreos erit eius operacio nobilior et
similr dyaquilon magnum et dyaquilon
parvum Postq aut apostema collectione
fecerit apostema aperiatur et curet vulnus
sic in squinancia diximus Si aut apostema

Resolutiva fortia

in durat exponant sup ipm aliqua ex re-
solutivis fortibus sicut e baurach rubeu
in sufflatu in guttur aut lininiu cu melle
ex eis est succus cucumeris agrestis et centaurea
Et forcius eis et convenientius est assafetida
Si aut ex eis no resolvit et de albatu-
cutis que est sup ipam tuc oportet ut ex-
trahatur cutis vna vl vtraq si oportet
Et modus operacionis eius e accipiat
in vncino bipia et suspendatur Et dein
fiat incisio sm longu eius cu incisorio
habente aliquid cultilitatis et extrahat
vna post aliaz sm totalitate earum et dit-
tatur sanguinem fluere usq ad id q e de-
cens postq inclinat sup pectus ipius post
hoc colluat os cu aqua ros et aceto in
frigidate Ceterum si sanguis plus exube-
rat administrentur constringencia ipm sic
prope colcotar alume et silia Et gar-
garismus ex decoctione gallarum mirti et sili-
um et quiq accidit ut cauterizet cauterio
rio aureo et est timorosum

De apostemate quod dicitur sefirian

Cura huius egritudinis est sex
res prima est subtraccio cau-
se 2a est prohibicio eius q flu-
it 3a est divisio eius q fluxit 4 e mite-

Prima

tio particularis 5 correctio accidentium 6
est regulacio vite Et prima quid rem
conplent evacuaciones facte cu festinacione
et proprie p flebotomia et ventris solucione
Et canon quid est si accidat a plenitudine
solius sanguinis principium rem erit a flebotomia
Si aut cu multitudine sanguinis etc
multiplicet colera proponimus evacuationem extra-
hens coleram et sanguinem et hoc si oportz
cu iteracione et facimus sequi flebotomia post
id Et siquid sunt condiciones in flebotomia ob-
servande quinq prima si materia fuerit sang-
nea calida flebotomia an omnia adhibenda

est et prope ex vena cephalica 2a est q
q sugitur dominium sanguis qui retinetur
et consuevit fluere Et cu paciens ex illis est
qui consueverunt cadere in squinanciam tuc flebotomia
fiat ex latere qui sequitur dolorem Si aut
ex possibili ut accidat melior est flebotomia ex
latere opposito Tercia vero res q dominium
fuerit in sangine et sm totu tuc no est in-
conveniens flebotomare ex utraq cephalica cum
vicissitudine et ne ex cephalica sed ex basi-
lica sed eciam saphene si virtus tollerat Quar-
ta est ut qualiscunq flebotomia cephalice flebo-
metur eodem die vene que sunt sub lingua
nec tardetur illud sed flebotometur eodem vespere
et maxime tuc festinandu est cu plenitudo
in eis apparuerit Si aut et colera cu
sangine dominari contingerit an flebotomia et post
natura solvenda est cu rob educentibus colera
leniter et iteracione et solucio plus alteracionis
q evacuacionis Et hoc quid si virtus tol-
lerat et solvat natura cu aqua solatri
et fructum et si oportet cu iteracione et eva-
cuacione facta p clisteria et collia debilia
si febris adest aut forcia si febris no adest
sunt iuvamenti sublimis et cura mea est me-
suracio medicina ne in omnibus q diximus iam
Si aut sanguis dominiu fuerit cum
flegmatis exuberancia post flebotomiam solvatur
natura cu cochiis et cu yera et similibus
et cu enematibus fortibus et collirijs ex
hijs que scis Secunda rem conplent
administraciones de iacere et aliarum medicinarum
evacuacionum subtilem et acuta et subtilia-
cium grossam de quibus in capitulo de catarro lo-
cuti sumus Tercia rem conplent fricaciones
dolorose in ipis positio ventosarum
sup humeros est iuvamenti magni et similiter
sup nucham et ventosa sup collu est iuva-
menti sublimis et proprie aput spondiles
largat enim fauces et guttur et adiuvat
aeris attractionem et exspiracionem fumo-
rum et removet deglucionis prohibicionem
Quapropter ut sepius iteretur oportet ut proprie
ventosa maior Conferunt ecia ventose sup
mentu et sub maxillis et ecia cu incisione
et sub maxillis faciunt enim materiei divisione
facilem conferunt ecia distillaciones in aure
que sequitur dolor post distillaciones ex oleis
prope que sunt sicut oleu ros et oleu de amig-
dalis dulcibus et silia Quarta rem con-
plent administraciones particularium sm tempora
morbi precedat ergo primo evacuaciones ut
stiptica in augmento administretur resolutiva
In statu aut stiptica siml cu resolutivis e
utendu Si enim in prop principio egritudinis

particulaitas ad mistracionu est suspecta fortass em reuntzat matia in loco · sed tunc quod competunt cum iam euacuaciones precesserit distinguamus aut in administracione particula rum operacionum per tempora hor in morbi || In horis quod augmenti sit magis vincens medicamine stipticum prohibitiuum agitacionis et distursionis reumtis et alteratiuum ipsius · ubi gratia Si sanguinea sit passio incipiendum ab administracione gargarismatum sicut est proprie aqua ros cum aceto. R est res colorum spe eius · aut infusionis sumach et aq coriandri humidi et sumach · et ex eis est aq granatorum acetosorum et dulcium tritorum cum tota substancia || Et succus solatri cum semine ros est mirabile · et similiter citoniorum sorborum et zarur et albelac · et siliuz · Et quandoque admiscentur cum iste quod est sicut balaus et gallo et se · ro · et alumine et silia Et vigoratur operatio eorum et succi agreste · succi cum predictis liquori bus iuuamentum est sublime Et similiter sumach succi et siliuz || Et ex compositis est diamoron confectum ex moris siluestribus · aut ex moris rami et est iuuatiuus et ex suf flacoibus in guttur que sunt prope intencionis huius sicut alumine prope et balaust et cortices sumach et corticum agreste succus et oleum on fancinum et similia || Si autem colica fuerit matia conferunt que diximus secundum magis infri gidacia cum eo quod est proprie sicut succus solatri et rose et sandalis et caphora et mucillago psilli et silia || Et quedam ex hys non tamen gar garizata sed etiam bibita sunt magni iuua menti sicut verbi gratia rob de papaure bibitus est iuuamenti sublimis uehementer et prope cum aqua sumach Et similiter quod mulgetur ex seie papaueris et aqua ros || Et ex eis est succus solatri depuratus et bibitus mane et sero secundum mensuram duarum testarum oui aut trium Et similiter mucillago psilly cum coriandro et granato uno et dimidio caphore Si autem ad statum processerit egritudo tunc medica mine stiptico simul et resolutiuo utendum est · Et in calida quando matia administretur quod est sicut mel ros aut mel cum aliquo eorum que sunt stiptica quorum narracionem fecimus iam Et ex hys est succus solatri cum melle ros aut mel le et pulpa cassiefistule cum ipso est conue nencior aut cum rob mori || Et lac quod est ex hys que conferunt in hac hora leniunt eum et dolorem sedat Et quandoque administratur cum medulla cassiefistule et confert gargari zatum et bibitum et prope cum aliquo zucaro et croco et oportet quod administretur lac calidum et prope cum mulgetur et oportet ut sit lac

prope caprinum aut asininum || Et huius etiam intencionis est meybut cog · ex coagulo vuve rob · et rob mori cum eis que sunt sicut mirra et crocus || Et ex eis est rob morum cum ipsis aut decocto ficuum et fenugreci et ficuum et dactilorum cum quod est sicut mirra et crocus || Et similiter lac caprinum cum stercore canis al bi et mulle aut aqua mellis cum pauco sina pi aut cum syrupo acetoso aut succo raphani Si autem ultimatur hora status utendum est tunc medicamine maturatiuo aggregante in se lenificacionem simul et resolucionem sicut uerbi gratia decoctio ficuum cum bauzach · et decoc cio passularum cum bauzach Et ex eis autem qui bus utimur ad lenificandum sunt lac proprie et decoctio ficuum et passularum et mucillago psily in calida matia se citoniorum et se lini et fenugreci et altee et decoctio dactilorum et meybut ruva et bauzach et mirra et salue et prcetrum et armel et sinapis et assafetida et raphanus et stercus canis tat et coagu lo leporis vive et aqua furfuris et liquiricie et rob et similia || Resolutiua autem quibus utimur sunt sicut lac muri et meybut hugy et bauzach et mirra et saluz et prcetrum et armel et sinapium et raphanus et assafe tida et stercus canis albi et prope qui co medit ossa · et stercus infantis nutriti ex lupinis et stercus yrudinum combustarum et similia Et nos modum comburendi yrudines dicemus post Vtendum autem extrinsecus emplastris quibus emplastretur exterius guttur cum rebus aggre gantibus uirtutem maturacionis et attractio nis de quibus mencionem fecimus in capitulo da aposte mate duarum amigdalarum quare opor tet ut afferatur ad locum huc **De mo dis terminacionis squinancie**

SQuinancia terminatur secundum unum trium modorum · aut enim resoluitur aut suppuratur aut permutatur Verum medicinas quibus resoluitur iam dixi mus et medicina que ad ipsam materiam adducat maturacionis similiter diximus Cum autem ad maturacionem peruentum fuerit tunc ad apercio nem apostematis est studendum cum medicami nis prope aggregantibus intenciones duas aper cionis scilicet et lenificacionis sicut ubi gratia ex medi cinis acutis sicut bauzach et aut stercus yrudi nis misceatur cum aliquo eorum quod est sicut succus herbe albedustarum quod est sublimis Rerum autem aperiencium aparacionem huius summa est R sal ar · et bauzach et mirti hermel · ir assafetida et stercus canis albi qui diu pastus est ossibus et stercus yrudinis et infantis stercus pasti ex lupinis cum vino et stercus yrudinis et cinis

Reb aperientes apostemata

pullor(um) yrundinis hustor(um) s(ecundu)m forma(m) qua(m) scri
bem(us) postea et h(oc) e(st) stercus adip(is) ex vna
lenitiuar(um) ad iuxta eis fit apostematis sap-
tio sic est lac et succus h(er)be dextre p(ro)p(ter) excellen
ciam et succus caulu(m) et decoctio ficuu(m) Si
aut(em) cu(m) istis non aptu(m) fuerit apostema tu(n)c
recurrendu(m) ad (com)posita ex istis que diximus
post Et si ad huc no(n) ap(er)iat(ur) ex istis recur
rendu(m) ad ap(er)tione(m) cu(m) ferro Et sunt ex
hominibus scindentibus huiusmodi apostemata
cu(m) vnguibus postq(uam) inserunt digitos in gut
tur Cu(m) aut(em) sanies manan(te) reperit locet(ur)
sup(er) faciem sua(m) et liniat(ur) guttur ipsius (et) pa
latum fricando et gargarisaciones fiant
ex eis ut mundificetur locus Et de cetero
fiat processus inde cu(m) abstergentibus mundi
ficatibus deinde cu(m) abstergentibus sigillatibus
sic in ca(pitul)o de ulceribus gingiuar(um) et alcola
diximus **De modis p(er)mutac(ionis) eius**

P(er)mutacio aut(em) squinacie est s(ecundu)m
vnu(m) duor(um) modor(um) aut delitescit
subito et eius delitescencia aut de
clinat in occultu(m) corporis aut in manifestu(m)
eius Et declinans quide(m) corporis in occultum
et subito sic est raptus prope ad pulmone(m)
~~ad cor~~ interficit sed raptus ad cor p(re)focat
illico aut confestim p(re)focat ad pulmone(m)
vero subito ut dicit ypo(cras) q(uod) in vii diebus
Et si contingat ut hos effugiat incolumita
t(em) Et illud ideo q(uonia)m virtus eius vincit aut
vincit(ur) Vincit eni(m) virtus nisi possit ei resis
tere in p(ri)mis ex exp(er)imentibus fortibus sic ve
nenu(m) vincit eni(m) virtus fortis sup(er) venenu(m) (et)
expellit illud Q(uod) aut(em) declinat in occultu(m)
corporis non subito cura est interdu(m) pl(eu)re
sis aut peripl(eumon)ia q(ue) p(er)ti(n)et q(uod) v(er)o q(uod) declinat
in manifestu(m) corporis facit apostemata exteri(us)
et aliq(ua)n(do) bothor Et dixit gal(ienus) q(uod) pleru(m)q(ue)
squinacia mutat(ur) in erisipilam et in igne(m)
p(er)sicu(m) et (con)t(ra)rie in cerebro et manens quide(m) ac
celerans salute(m) delitescens subito cu(m) metis
p(er)mixcione petit cerebri medullas et deinde
interficit Quarta re(m) (com)plet ad ministracio
nes medicaminu(m) dol(oris) vehemenciam sedanciu(m)
sic de iacea prope et syrupus de papau(er)e
et clausura gutturis elargacionu(m) de quibus
locuti sum(us) in canone 3(o) Sexta re(m) co(m)
plet regime(n) in vi generibus reru(m) ut locet(ur)
scilicet in aere te(m)perato et sint contenti in
cibis eor(um) in p(ri)ncipio ydromel et aq(ua) zucca(ri)
deinde p(ro)cedat(ur) ad aqua(m) ordei extinguunt eni(m)
inflamacionem et acuitate(m) sanguinis et
sunt ordei p(ar)tes ii et lentiu(m) p(ar)s i deinde
ad ius cicer(um) solu(m) descendat gradati(m) ad sor
biciones ex farina fabar(um) atq(ue) ad amidu(m)

cu(m) melle post hoc ad vitella ouoru(m) sorbil(ia)
est p(er)ueniendu(m) et iura pullor(um) et silia Et
si quid commensurandu(m) est ut administretur
p(ri)mo stiptica deinde matu(r)atiua ultimo
resolutiua et ap(er)itiua commensurandum
est etia(m) eis sop(or)inus na(m) multitudine eius ti
metur suffocacio quare oportet ut paru(m)
dormiat et cu(m) dormierit excitent(ur) sepe pro
pter cu(m) vident(ur) molestiam in sp(iri)tu et offe(n)
di in stertendo et in nocte molestior est eis
sompnus qua(m) in die Et sompnus in medi
ate post sorbiciones est molestus eis Alex
ander oportet metiri medicamina s(ecundu)m men
sura(m) posse virtutis cuiuslibet teneris eni(m) corpo
ribus debiliora dicas aut forciora sunt ad
hibenda qua(r)e oportet q(uod) debiliu(m) et forciu(m)
medicaminu(m) op(er)aciones (con)sideres Alexan(der)
dyamoron simplex conueniens vue et squina
tie apostematibus duar(um) amigdal(arum) et prope
in p(ri)ncipio Acci(pe) succi moru(m) de semi medio
cru(m) in(ter) maturu(m) et acerbu(m) et mell(is) et rob
an(a) p(ar)tes equales decoquat(ur) semp(er) abicien
do spumas usq(ue) ad essencia(m) mell(is) tenuis et
est eius operacio melior Idem rob demo
ris aliud et est lenitiu(m) R(ecipe) succi utroru(m)q(ue) mo
roru(m) (com)plete matu(r)at(orum) an(a) p(ar)tes iii mell(is) p(ar)te(m)
i decoque sic p(ri)us Idem dyamoron ex
succ(is) moror(um) ram(orum) et prope no(n) maturis
et est stipticus terr(e)us et eius op(er)acio e(st) in
p(ri)ncipio fortis Idem dyamoron q(uod) gal(ienus)
(com)posuit R(ecipe) vini moror(um) vini stiptici an(a) lbr
iii et ʒ i mell(is) lbr ʒ onfacy an(a) succi ros(arum) an(a)
ʒ i coquat(ur) succus cu(m) vino ultimo pone mel
postq(uam) coctione(m) habuit pone puluerem
Et sunt qui addunt mirre aluis an(a) ʒ ʒ cro
ci ʒ iii exp(er)tu(m) bonu(m) Idem rob decitoniis
aut piris aut malis granatis aut nespulis
aut sorbis q(ui) zurur ad hoc conueniens est
et quicq(ue) miscet(ur) cu(m) p(re)dictis Id(em) rob mir(ti) in
antidotario Idem medicame(n) (con)ferens sq(ui)
nancie et apostemati gule sanguineo et cole
rico et est medicina lenis resoluit eni(m) ip(su)m
q(ua)n(do) bibit(ur) ex eo paru(m) Et quando ex eo fit
gargarismus Acc(ipe) succi solatri et feniculi
an(a) lbr ʒ bulliat ~~duobus tribus ebullitio~~
~~nibus~~ duobus aut tribus ebulicionibus et
cola et da cu(m) zucco tabarzed ʒ ʒ croci da
mic(um) i bonu(m) et exp(er)tu(m) si deus voluerit Macha
hemet Arasi Confectio medicaminis ad sq(ui)
nancia(m) exp(er)ta R(ecipe) seminis Armel sinap pire
tri seminis raphani mirre hasce bauzach sal
armoiaci piperis calameti stercoris yrudinis
stercoris canis albi sicci stercoris hominis sicci
cineris yrudinu(m) an(a) p(ar)tes equales terantur
et fiat sic alchohol Et ex vna p(ar)te eius

6ta Dicta

in sufflетur in guttur et ex alia fiat gar garismus postquam conficitur cum melle et accipiatur sic una galla ex ipso ad gargarisandum cum aqua mell. hoc aut medicamen est utile cum melle cum egritudo est ultimata. Habuali medicamen conveniens squinantie quod festinat ad operationem ipsius. Recipe cineris pullorum yrundinum combustorum stercoris canis albi adusti infantis pasti ex lupinis stercoris yrundinis adusti ana sal ar. partes. s. fiat ex eis pulvis subtilissimus et ex sufflетur ex eo in guttur et liniatur cum melle et gargarizetur ex ipso. Et fiat hoc in die cum iterationibus pluribus. Ga. Cinis pullorum yrundinum sive recentium sive salitorum et prope cum radice liquiritie et sint partes eorum equales sedat statim vehementiam squinatie. Et hoc quando bibitur et linitur et insufflatum in guttur et gargarismus ex eis bonum. Idem stercus canis comedentis ossa in sufflatum in guttur et linitum cum melle et gargarisatum est ad illud medicina sublimis et liniatur ex eo cum modico succi assi et illinetur guttur de foris et confert iuvamentum magnum. Johes. Rap. medicamen conferens squinantie fortiter. Recipe balaustiorum sal armoniaci alumen iamei ana ʒ. i. preterea cubebe ana ʒ. s. gallarum spodii croci karata iii. rob ʒ. i. rob de moris ʒ. ii. aque tassief ʒ. ii. fiat gargarismus ex eis. Idem confecto dyarudinis iuvamenti sublimis ad dolorem gutturis et perforationes et squinaciam. Recipe amomi florum squinati lilii celestis cinamomi amomi aristologie longe alumen iamei armel mirre cassie liquiritie croci ana ʒ. ii. croci ci magnus seminis rosarum ana ʒ. iiii. tosti cineris yrudinis recentis ana v. spice amili aur. i. gallarum aut. i. ʒ. s. conficiatur cum melle colato. Confert aut medicamen quod in fine squinatie et aliorum apostematum et gutturis et tunc proprie tum indiget apertione et est ad illud fortius omnium medicamine. Et sumatur ex eo quantitas et dissolvatur in aqua mellis aut ordei cum succo rosarum aut lentium et radicum liquiritie et gargarizet cum eo et liniatur de foris in guttur pluribus vicibus in die. Modus comburendi yrudines est secundum hunc modum. oportet eos primo decollari ut sanguis earum fluat super alas earum deinde pulverizetur super eas sal deinde mittatur in olla vitrea stricti orificii et cohopiatur et sigilletur luto sapientie et ponatur in furno quousque ad urantur et convertantur cinis earum et utere cum fuerit necesse. Confectio troc. croci magna. Recipe cinamomi ʒ. i. ambi tosti ana ʒ. i. mirre ʒ. iiii. radicis liquiritie folii indi ana ʒ. ii.

et ʒ. s. agrega cum vino et fac troc.

De Raucedine vocis

Raucedo vocis quandoque accidit a malicia complexionis sine materia. Et eius cura est alteratio sola. Si enim accidat a siccitate acquisita ex pulvere aut vento sicco aut fumo aut cibo aut potu aut inducendo siccitatem et impediendo in lacto vociferationis. Cura eius est cum lenitivis et humectantibus de quorum summa est dragagantum gummi arabicum et liquiritia et lohoc eorum et composita ex eis et similia. Et si ex inflatione et asperitate. Cura est cum extinctivis et lenitivis de quorum summa est mucilla go psilii et semen citoniorum et medulla se cucur et citrul. et aqua melonis indi et similia. Et fit a frigore ledente et asperante arteriam vocalem. Et cura eius est cum maturantibus et frangentibus quod acquisitum est ab in frigidatione et cum hoc etiam lenificantibus de quorum summa est crocus mirra et liquiritia cum vitello ovi. Et ex eis est olibanum cum melle et passul. et similia que distinguemus post. Et quandoque accidit ab humiditate superflua. Et cura eius est cum eis que resolvunt humiditatem de quorum summa est calamentum preos piper et similia. Aliquando aut accidit hec passio a malicia complexionis cum materia calida vel frigida. Et cura eius est due res prima est subtractio cause. 2a est adequatio vel rectificatio effectus. Et prima quidem perficitur cum eductione materie facientis et si quidem fuerit sanguinea cum flebotomia cephalice aut basilice. Et si fuerit cum permixtione colere administranda erit evacuatio eius cum eo quod est sicut aqua fructuum et similia. Et si non fuerit febris tunc evacuetur cum lacte dulci et cassiafistula et mirobalanis et similibus. Et si materia fuerit flegmatica solvatur cum yera aut cochiis et similibus hiis. Confert etiam in calida et in frigida materia clisteria et enemata solventia secundum exigentiam. 2a rem complent administrationes medicinarum impedimenta lacti vocalis removentium. Et sunt quedam ex eis calida quedam frigida quedam lenitiva quedam vero humiditatem superfluam exiccantia quibus siccitur per se sit asperatum vocum. Summa aut medicaminum calidorum emendantium nocumenta vocum hec est cubebe propter communicationem masticatio vel administratio eius cum kesmes clarificat vocem. Et ex eis est squilla secundum omnem modum administrationis eius et similia lohoc et lohoc de caulibus. Et medicamenta facta ex croco et mirra et medicamenta ex piperibus aut ex assafetida cum aceto squillitico

et croco Et acetu squillitica est bonu men
Et silr oppopon et radix eius storax cala-
mita et gluten albotin et calamentu
et expertum est medicame qd R olibani
v. mirre .j. da cu vitell ouoru // Cibi eor
sunt farine sorbitiones aut silagine cum
melle // Frigidoru aut suma mucillago
psilij et citonior et aqua melonu indoruz
Vnuquodqz eor adminstratur cu zucco et
silr aqua citrulli et aqua cucu et medul
la se. cor et portul et se. eius et grana ma-
et ius atriplicis et malvar et aqua or-
dei et granator et amili et tri et inube et
cucu et citrulli et cucu et inlep subtile et
similia // Lenitivor aut suma R e liquir
et succus eius adminstrata sm omez moduz
adminstrationis eius est lenitivu bonu cla-
rificans vocem cui accidit ex asperacone pp
quacuqz causaz // Et ex eis sut passule sn
ossibus et mel passularu et grana pini et
ficus sicci pingues et dactili pingues et
fenugrecuz et seme lini et radix lilij et zuc
caruz et cana mellis et coagulu pue et ros
p mensurebureg // Et sorbitiones ex fari
na et medulla et fabis et vitell ouoru et
lac cu melle in ieiuno // Et sorbitiones fur
furis et tritici et amidi et penidij et amig
dal dul. et amar et tebella cu melle et
iniores cu rob aut zucco // Et syrupus
mell et vinu dulce et succus de granatis dulci-
bus et vinu de passul et de dactil cu lohoc
de liquir cu melle et silia // Superfluitate
aut humiditatu excitatiu et remollificatio
ne in pressam in lacto vociferationis suma
R e sz squilla prope et acetu et oximel ipsius
et maxime voce corroboratiu in hoc casu e
sandaraca et prope cu aceto squillitico an
par et sepe gargarizata // Et ex eis succus
alfesarum et loc eius et lohoc de caulibus
ide squilla et piper cu vitellis ouor et cu-
bebe simulr et olibanu cu rob // Et sint
cibi eor ius caulum et ius cicerum cu pipe
et tali alfesaz in pinis cu elevat atra
et oua apta in cine et raphanus // Et con-
fert eis vomitus et prope cu raphano et
similibus Rebus aut que supte aggregat
quiqz utimur in cibis quiqz utimur in sorbitio
bus quiqz in gargarismatibus quiqz in bi-
bitionibus et lambitionibus et aliquibus
rebus que sunt in sumis et tunc facimus
id cu consideracione sic de necessitate cogimur
// Et de hys nos loquemur si deus voluerit //
Lohoc conferens raucedini et asperitati R se
lini assi siseleos granor pini amigd assaru
passular enucleat an tere et confice cu melle

qd suffic // Gal confectio lenificans voce R
drag 3 .ß. granor pini 3 .j. ß. infunde drag
in rob qd sufficit ad infundendu deinde
confice cu melle dispumata Dos eius est
3 v. mane et sero et utatur sic lambendo
// Idem Aliud confectio pillar bechichiaru
R carnu dactilor 3 .j. pipis lon 3 .j. ß. cu-
beb 3 ij se fenugreci 3 ij ß amigdal pp
tor croci an 3 viij confice et da in vino m
du muci // Filius zach lohoc conferens
clarificans vocem exasperata causa cali-
ditatis R drag gu arab liquir amid
se cucu cucur melonis citrull portul an
3 ij penidion 3 iij cet 3 ß et fac formu
las siles lupinis et teneat sub lingua
// Idem Aliud in causa frigida R liquir
cipipis al. cubebe mirre gu arab oliba-
ni an aur ij spice aur j rob penidij et
mell ros quantu sufficit da cu aqua de
coctionis liquiricie // Idem Aliud valens
R seminis lini assi amigd dulciu mundatar
et amarar an 3 x penidiar 3 j ß cina
momi pipis an 3 j ß mell quantu sufficit
// Aliud hoc bonu et expertu ex inventione
nostra removens asperitate vocis et rauce-
dinem R drag 3 v gu arab amidi amig
dal dulciu se cucu an 3 iiij se citonior
liquir se citrull an 3 iij penidiar 3 iij
confice cu melle colato // Aliud ex inventione
mea R ficuu siccar pinguiu carnu dactilor
an 3 j calamenti sicci 3 ß drag cubebe an
3 j et ß confice cu melle colato // Ysahac
eben amaran Medicame conferens dolori gu
le et asperitati et raucedini expertu R mir
re pipis al. an aur iiij tere omnia et
confice cu melle colato et recude in vase vi
treo Dos eius est sic avellana et teneat
sub lingua // Ysaac israhelita confectio pil
lular de croco confectaru cu virtute dei as-
peritati et raucedini voce ex frigiditate R
croci 3 iij cubebe 3 ß succi liquir 3 j fac
pillas cu rob et sint pille magne et tene-
at una sub lingua et glutiat saliva
eius et est expertu bonu // Sabor Con
fectio medicaminis conferentis raucedini voce
et removet inflamacione et sedat tussim
R gu arab drag se cucu an 3 j succi li-
quiricie 3 j amidi ordeacij vel frumenti an
3 ij tere et confice cu mirabolanis vel cu mu
cillagine semin citonior et psilij et fac for-
mas siles avellanis et accipiat mane
et sero bibendo // Democritus medicam
conferens abscisioni vocis ex caliditate et se
dat sitim R cucu mundati 3 vi succi liquir
3 vij se portul 3 j confice cu albumine oui

Dieta
Medicamina frigida
Medicine lenitive
Medicine expectorative
Dieta
Confectio looch

et fac trociscos et teneat mane et sero unu(m) sub lingua

Summa 2a de me(m)bris egritudi(num) pectoris Et p(ri)mo de asmate et constrictione anhelitus

Prima qui(dem) co(n)tingit p(ro)p(ter) causa(m) que est in pulmone in p(ar)tib(us) eius quo(que) p(ro)p(ter) co(n)fluentia(m) ad ip(su)m a cerebro et p(ar)tibus capitis. quo(que) p(ro)p(ter) co(n)itatem ip(s)ius cum aliis me(m)bris | Et co(n)tingens causa pulmo(n)is qui(dem) co(mmun)icat ei torax in occupatione co(n)clusi et est illud quod est suspectu(m) et timorosu(m) p(er)eunt e(nim) plurimi subita suffocatione et interdu(m) quasi suffocati spuma(m) emittunt et t(er)get eo(rum) facies et rubet et oculi quasi foras p(ro)m(in)ent | Et q(uonia)m q(uod) est p(ro)p(ter) impedimentu(m) pulmonis (et) p(ro)p(ter) ca(us)a(m) eius tantu(m) Est aut(em) hec egritudo familiaris senibus et no(n) sanat(ur) in eis. pueris eciam accidit vero in eis qui(dem) sanat(ur) in p(er)mutatione etatis eo(rum) et in iuvenibus raro tollit(ur) et qui(dem) cu(m) eo senescunt Mulieribus quid(em) no(n) sepe accidit et citius sanat(ur) eis q(uam) masculis Contingit in yeme maxime in fine yemis s(ecundu)m plurimu(m) co(n)tingens in estate est p(ar)vu(m) et m(u)ltiplicat(ur) in locis humidis et in civitatibus calidis et testudinibus Est eciam familiaris hiis qui metallica operant(ur) et in mi(n)eralia et qui utuntur odore sulphuris et colophonie et picis et qui exercent artes plumbeas et qui co(n)flat argentu(m) vivu(m) et curat(ur) eis qui(dem) p(ro)p(ter) elongatione(m) ab ipsis | Distinguendu(m) aut(em) in sp(eci)ebus asmatis hoc modo. si ca(us)a fuerit i(n) pulmone ip(s)o prop(ri)e et est materia grossa et adherens. aut co(n)clusa in ipso et in canalis (et) meatibus sp(irit)us et est id q(uod) s(ecundu)m plurimu(m) eveniunt cura eius est vi res. Prima est co(m)mensuratio regiminis in vi reru(m) generibus. 2a e(st) adequacio materie. 3a est subtractio eius. 4a est divisio eius. 5a est correctio accidencium

| Prima quid(em) rem co(m)plent co(m)mensuratio regiminis eius post aere(m) et locent(ur) proprie in aere temperato declinante ad siccitate(m) magna(m) Et laudat(ur) eis cibi abstinencia (et) potus et paucitas eo(rum) p(ri)mo gradatio fiat in eis iuxta virtutis exigencia(m) et morbi tollerancia(m) et sint boni chimi qui ventre(m) lubricu(m) faciant sic aqua ordei prop(ri)e et aqua cicerum cu(m) amigdal(is) amaris et aqua ordei cu(m) mellicrato aut fenugreco Danda eciam sunt instilla ex malvis et ex amigdalis et ex croco locana aut bliti deinde p(er)veniendo ad ova sorbilia vitella et ad carnes teneras et sunt prop(ri)e ex animalibus carnes leporis capriolo(rum) carnes agazel et vulpis et ericii (et) tenui et silium | Et ex volatilibus carnes

celi farcendo ventris lubricand(o)

pullo(rum) gallinar(um) p(er)dicu(m) et silium Et pulmones animalium sunt meliores eis et proprie vulpis et ericii Panis no(n) quo utuntur sit bene coctus habens semina prop(ri)e sic anisi cimini feniculi nigella cantam(us) nasturciu(m) et silia Et ex piscibus utat(ur) piscibus squamosis et petrosis et anguill(is) et tarditas est mala eis | Potus aut(em) eo(rum) sit vinu(m) antiquu(m) subtile pauce quantitatis Et vinu(m) dulce est eis amicu(m) co(n)fortat(ur) ex aliquo ex subtiliativis et ydromelle cu(m) eis potus bonus sup(er) cibu(m) diu deinde bibat paru(m) hora post hora(m) | Vitent aut(em) replecione(m) (et) nauseam p(ri)mo si accidat p(er) vomitu(m) expellatur et ex bono regimine semper assiduet(ur) lubricitas ventris cu(m) eis q(ue) sunt sic ius galli antiqui cu(m) medulla cartami et aqua volubilis et sicle et proprie administrata ante alios cibos et co(n)ferunt ad hoc cappares salite (et) aqua tanchi Si aut(em) hiis natura no(n) leniatur administrat(ur) aqua ordei cocta cu(m) modico euforbio paru(m) post parum Est e(nim) iuvamenti sublimis. Aut aq(ua) ordei cu(m) pulvere yreos aut aq(ua) decoctionis epithimi cu(m) rob aut melle. aut decoctio ficuu(m) aut cu(m) hasce aut calamento. aut decoctio calamenti cu(m) melle aut ysopi cu(m) rob vo aut passulis et fenugreci cu(m) melle et origani p(ro)si ci decocti cu(m) aqua ordei est mirabile et proprie cu(m) melle | Simil(ite)r p(ro)si et radices raphani et silium | Vitent sompnu(m) sup(er) cibu(m) et sompnu(m) Et iaceant in domo lucida et sit modus accubitus ut videat(ur) pocius sede(re) q(uam) iace(re) Sedendo e(nim) melius q(uam) iacendo respirat supp(ri)me a(utem) iacendo difficulter Exercitari aut(em) oportet cu(m) gradacione extrahendo ad velocem ex p(ar)vo ad magnu(m) Et fiat qualiscu(m)q(ue) fuerit in ieiuno et ex excitatione p(er) loca declivia confert arenosa et s(upe)r currere p(er) ea Cursu aut(em) vehi et per mare co(n)fert et no(n) multu(m) ne virtus fatigetur Et sil(ite)r duci de loco ad locu(m) p(ro)sili lecto Exercicia a(nim)i iocunda co(n)ferunt | Secundam rem co(m)plent administraciones medicaminu(m) morbi materia(m) carminaciu(m) et habenciu(m) in se humectacione(m) et subtiliacione(m) et incisione(m) ut cadat maturacio in corpore materie integre q(ua)re i(n)mittenda sunt subtiliancia et madencia pure et provocancia ut sepet(ur) et excludat(ur) subtile

a grosso ut nō amplius recipiat curaz Ex uere aūt maturatibus est ius galli antiq̄ ꝑpati ſm artē et oximel ſquilliti tū cum aqua paſſularꝫ et ſyrupꝰ de yſo-po et decoctio de yſopo et ſyrupus recipi ens paſſulas enucleatas cū fenugreco ptes equales qm̄ est iuuatiō valde et ſyrꝰ de praſſio et alia quorꝫ nārationē faciꝰ post Et vngāt᷑ eorꝫ pectora post ꝯfricā-do ꝯfricatione ꝯueniēti cū oleo ꝺ terben-tina et proṗe citīna et oleo anetino et camomillino aut laurino tepidis ſuppo nendo eis lanas yſopi calidas Et ex in vnctionibus magni iuuamēti est oleūꝫ de yreos et eis fortius est cerotū ꝑ noſtrū tuꝰ nārationē faciemꝰ post ſi deus voluīt

3am

Terciā rem ꝯplent adminiſtrationes euacuationū ex flomia et ſolutione ventꝭ cū medicina et enematibus ſolutis Et ſiquidē matīa fuerīt calida ſanguīnea baſilice Et ſi ꝯtingat paſſio ꝑ retentionē emorꝫ aut menſtruorꝫ eorꝫ ꝑuocatiō est iu uamēti ſublimis et decentis Si habū dat cū ſanguine colēa ſoluatur natūa cū trocꝭ de viol' quorꝫ nārationē faciemus et ſcribeꝰ et ſilibus // Si uero ꝯtingat exuberācia flātis viſcoſi et ꝑ ingruis et est illud ꝙ plūrimū euacuet᷑ cuꝫ cochyis aut yerā et pillis de agarico et pillulis de collognitida quarꝫ ꝑ inxtionē ſcribemꝰ post et aliis Et ſi non fuerīt matīa obedi ens faciēꝰ diſtētā potencia educēt purga tionē et proṗe ſi oportet acuta et ex bo no regimīne est ut fiat euacuatiō et ꝑtē renouans nīꝫ et cadat mē purgationē et purgatione ad mīꝰ tractō vomitꝰ post raphanū et piſces ſalitos et almurī // Et ſūt ex hominibus qui infigūt fuſtes el lebori al' in raphano et ꝑmāt rapha-nū post diem et noctē extracto inde ello Et ſunt qui ꝑuocāt vōitū cū ſinapi et ſale et almuri in aqua et melle aut in oximelle aut cū ſenapi et baurach ⁊ oximelle Et caue ne cadat in inaſſitu-dinē adminiſtrationū frequēcia et debilite tur uirtus ſed mē pollatiō potens

4ta

Quārtā rem ꝯplent adminiſtrationes medicaminū anhelitū facilitantiū aut matīas que ſūt in pectore facile educentiū aut humiditates facile exiccantiū //

Medicine facilitantes anhelitum

Medicinarꝫ aūt an-helitū facilitantiū ſūma hec est ſquilla aſ ſata et adminiſtrata cū melle aut trocꝭ ex ea cū rob aut oximel ipius et acetū // Et lohoc ipius elargat vias anhelitus et abſtergit Et ex rebus mirabilibus ad hoc est pulmo vulpis ſiccus et proprie ʒ· ij· ex eo cū eo ꝙ ꝯuenit ex potibus Et ex eis est yſopus et haſte et calamētū et ori ganū et pſiciū et aniſuꝫ et piper // Gal' aūt dixit ꝙ decoctio paſſularꝫ enucleatarꝫ fenug' et triticī cū modico caſtor' ꝯmodiꝰ frequēter data opeāt᷑ Item dixit ꝙ gūta armoniaci ꝑmata cuꝫ oximelle po-tenter liberat Et ex eis est decoctio yſopi cū melle et ficubus· et ex eis est cro cus cū melle elargat eīn anhelitus ſilr̄ eciā ciminū cū aceto mixtū Et ex val de exptis cū aceto difficultati anhelitus est laurꝰ et granā eius et oleū eius ſm̄ om nē modū adminiſtrationis eius vorꝫ ſiue bi bitū ſiue lohoc ex eis ſiue vnctiones Et ex rebus exptis est enula et ſuccꝰ eius et ex in vnctionibus yſpa cerotū et ſimilia· Et ex eis aūt que emplaſtrāt᷑ ſic ane tū et camomilla et ſanſucꝰ que decoquā tur et euaporet᷑ eius pectus et ptes vicīe Ex eis aūt meᵐʲˢ ꝯpoſite que ꝯferūt ſtrictūre anhelitus et difficultati ipius ſūt mētdatū tyriaca et athanaſia maiꝰ ⁊ ꝑ ua et medicina de muſco dulci ⁊ amara et dyaſulphur et dyanthe proṗe et ſagea magna et ꝑua et filoniū proṗe dyatrion pipereon et alia quorꝫ nārationē faciemꝰ post Medicinarꝫ verō pectus mūdificā tiū et pulmonē ab humore groſſo aut pu-trido opilatō ſūma est hec yſopus proṗe ſm̄ omnem modū adminiſtrationis eius ⁊ haſte et origanū et ſtapinū et proṗe cū vino et medicina de ſquilla vtraq̄ verō et ſemis eius iuuamētū est manifeſtū· educit eīn humores groſſos ſepultos in pectorē ⁊ pulmo ne Sorbitiones decoctionis eius in aq̄ mell' et ordei et ficuū ſiccarꝫ et radix alfeſ tera ſm̄ omnem modū adminiſtrationis eius est mirabilis· et ſilr̄ rami eius in primis cū eleuat᷑ Et ex eis est naſturciū cū in ciſione et ſubtiliatione ſua et ſilr̄ cappais ſalita et ſilr̄ porrū et ſemē eius cū aqua ordeī et melle // Et decoctio volubilis est mūdificatiuū bonū et ſiſcleos cū mel le et ſilr̄ yreos expellit eīn matīas ⁊ mū dificat pectus efficatius extrahēs ab eo hu mores et proṗe eius ius trīe due· mūdifi cant eciā pectus omēs ſpēs granorꝫ primi a-ſsume et groſſ humoribus ſm̄ omnem modū adminiſtrationis eius Iuuamētū decoc tionis calamēti cū ficubus aut paſſulis enucleatē in extractione groſſorꝫ humorum a pectore et pulmone est dilatatione an-helitus est ſublime et ſilr̄ facit ꝯmeſtio

ipius cu amygdal et zucco aut melle de ficubus ficce. Huius etia intencionis est alhasce et sarcocolla arabi et laur⁹ et gummi arabica cu melle. ¶ Medicinar aut exsiccantiu humiditate superflua agregata in pectore et pulmone quibus utendu est in suffumigiis et interdu pocoibus su̅ma hec est. arsenicu tritu et distemperatu cu vitell ovi. deinde accipe ferula et incide ea per fenestra rotunda et in bibat per eco medicamine et fiat suffumigaco cu eis et recipiat fumus in os per traiectoriu et assiduetur per aliquot dies omni die ter quoniam sanat. Et si derelinquit vehemencia desiccacionis in pectore aut in pulmone redeundu ad mollicacionem proprie sic est syrupus de kesmes et decoctio ficuu et ius galline et attriplicis et malvar decoctar cu gallinis et que hoc cursu procedunt et unctiones medicaminu huius su̅me et non negligatur operacio hor quoniam sanat. Huius etiam intencionis est sulphur carminu cu arsenico et proprie et cor partes sint equales et fac formulas similes avellanis cu adipe renu caprar aut vacce et utere sicut dixi⁹ et Et eis ex eis est mirra et costu et cassia et aristologia crocus et arsenicu et aristologia cu adipe ¶ Ex eis aut post intencionis que dantur per os est sulphur cu ovis sorbilibus aut sulphur et arsenicu cu ovis coct cu melle. aut arsenicu cu aqua mellis aut pille cu arsenico et gummis prim ¶ Et nos plura huius intencionis scribe⁹ post si deus voluerit

De asmate facto a materia cathacali

Cura huius intencionis autem asmatis facti a materia catarrali est .ii. res. prima est intentio quod adhibere oportet in prohibicione catarri secundum quid dictu est in cura eius. 2ª intencio est in maturacione et expressione eius quod agregatu in pectore est et pulmone et hoc dictu est in preti cao ¶ factu a malicia complexionis sine materia curatur enim cu eis que dicta sunt Et siquid fuit a siccitate et corrugacione pulmonis ad seipsum tunc pot contingere secundum duos modos. Aut enim est sine febre ¶ Et cura eius est in unctio pectoris cu enematibus mollibus et frequentaco potus lactis et proprie caprini aut asinini et comestionis eius Et oportet ut sit pastus animaliu ex rebus humidis sicut herba ordei et lacte et malva et similibus Et frequentetur balneaco cu fricacione facta

ex ovis et panis mica infusa Et sint cibi eius micella ex attriplice malva et portul cu pullis. et ova sorbilia ex lohoc et medicinis alijs curantibus siccitate pectoris loquemur post ¶ Si aut fuerit cu febre cura eius est potus aque ordei et iulep subtile ex aqua melonis indi aut cucu et olea et herbe humide cu oleo amygdal dulciu detur in potu in matutinis et in sero detur mucillago psilij in aqua citrull et cucur et melonis indi Et inungatur pectus eor cu ceroto gal aut cu cera et oleo mol in bibitis in mucillagine psilij aut aq portulac aut lactuce aut citrulli et silium Et utatur lohoc syrupis et medicinis convenientibus que dice⁹ post ¶ Cu aut febris declinaverit intret tinam et fricet corpus sic iam diximus ¶ Factu aut a superscriptis calefacientibus pectus et pulmonem curatur secundum proprie sic dixit gal. aut per venetu ad accessionem fuit potius blandiendu quam curandu est pervenitur enim interdu ad provocacionem medicaminu quare regimina distinguenda sunt in principio in regulacione vite eor et precipient ex cibis et potibus cu gradacione sicut natura expostulat et regulet malis generibus reru sic scis ¶ 2º per veniendu ad maturativa et proprie ad medicinas debilis abstersionis ex hijs quas scis ¶ Tercio ad fricaciones et ligaturas in extremitatibus cu gradacione ¶ Quarta si signa plenitudinis appareat flebotetur ex basilica Si aut signa alior humoru appareant differat a purgacione et vomitu cu clisterizacione quousque vehemencia paroxismi iam cessaverit et maturor et facilem et exiccatum apparuerit habundancia et anhelitus melioracio tunc eis addendu super hijs cautela ¶ 1º si paroxismus a .x. usque ad xl d. non declinaverit tunc mitte spatulas ventoset cu scarificacione usque du competens sanguinis fiat evacuaco. deinde administretur yere et evacuaciones note et clisteria acuta cu gradacione et vomica medicina sicut in canone distinctu est ¶ Sexto si adhuc paroxismus ulterius extenditur super paroxismum in pectore aut medicamine rubificativum apponetur hac enim operacione et ordine tollitur egritudo ¶ Democritus dand in primis que aptant materiam et digerunt ad finem facilitatis et maturacionis adducunt qualia sunt fenugrecu uve passe ficus sicce pingues et dactili pingues et mel et syrupus ex eis Et ex eis sunt in unctiones circa pectus et proprie ex ysopi ceroto cu lana calida

pectus mundificant

Cu aut matura sputamia 7 digesta ap-
paruerit ad mistrandu deinceps matura-
cia pdicta matiaz et matia digesta edu
cencia pectus quoqz mudificacia qualia st
urtice semia cu ydromelle et origanu 7 yso-
pus sicca et calamentu et yreos et pulegiu
hec em pectus mudificat Et si materie
apparuerit exuberacia vomitu puocabis
cu iteracone et prope cu elleboro et radi-
ce rapham inclusa et oximelle et si ad-
aliud opus puetre educis Vltimo aut
cu res magis processerit danda sut que ex-
citant naz et pectus elargat qualia sut
squilla in aceto cocta pumices baurach
feces vini obuste auripigmetu sulphur de
singul ptes equales fiat eor trito bona
et misce cu melle et da mane quolibet co-
clear vnu hoc naqz medicame asma dif
ficile et tussim curat | filius zacharie
a Rasi In pmis utendu est rebus q matiaz
maturat in pectore sic est prope decoctio
que Rx ficuu ʒ x passul enucl ʒ x dacti
lor pinguiu ʒ vij semis apij sem capill
veneris liquicie ysopi prassij femug an ʒ v
coquat in aqua sufficieti et da ex ea omi
die circat lbz ß cu melle ʒ ß Et cu matu-
racois signa apparuerint da cu decoc-
tione pdca cu ʒ ij confectionis cui hec est
pmixco Succi liquic ysopi capill ve an
ʒ x corduem pipis amigdal amararu
aristol rotude se urtice yreos baurach
nasturcij semis raphai an ʒ v mell despu-
mati quatu sufficit Est em bndictu ad
expellendu supfluitates sepultas in pec-
tore potent em eas expellit Cu aut h p
viij dies aut amplius feceris vomitu pro
uocabis et prope post esum synapis et
mell et postqz hoc feceris 3o uetre solues
cu pillis quar hec est pmixco Rx agarici
ʒ iiij pulpe collognitid ʒ ij ß ysopi ʒ ij ß
succi liquicie ʒ iij prassij yreos semis ur-
tice sinap an ʒ j ß turbith yrepigre an
ʒ v Dos ear est a ʒ ij usqz ad iiij usqz
ad obdomoda pfecte em mudificat pecty
Et si post hoc tota no tollitur egritudo redi
ad mistracone om que sm ordine dca sut
et hoc facias usqz du tota tollatur egitudo
si deus voluerit | Ysaac eben aman Cu-
rau queda paciete in difficultate ahelity
sm hunc modu In pmis dedit matura-
cia et digerecia matiaz 2o euacuauit cu
pillis cochijs quas noiauit cochias Rx alo-
es ru ʒ vj agarici ʒ iiij mastic collogni-
tide sarcocolle an ʒ ij sticados haste sta-
monee an ʒ j ß fiant pille sic cice cu aq

Aliud modus curandi
Decoctio

Confectio

Pille

Aliud modus curandi

Pille cochie

sem hindi Dosis ear est ʒ ij ß de qrto in qr-
tu diem in mane deinde hac cibu pullos
coctos cu maluis aut atriplicibus 3o ded
de elleboro huius qd confert tussi et strictue an-
helitus Rx semis melonis citrull mudat
sem an amigdal pinear mudatar heil ste
bren ysopi capill ve an ʒ ij croci aur ij
cassie drag liquicie an ʒ ij opij aur j
tere et confice cu lbz j pemd Et sit dos eius
aur j in mane cu decoctione ysopi | Et
in sero ponat ex eo sub lingua tat ʒ j 7
trasgluciat saliua eius et sumat di mane
musculu ex amido et furfuris cu penidijs 7
amigdal et se sem tritis et in sero comedat
maluas ul atriplices ul blitam cu pullis
ul pullos cu zucco et amigdal 7 passulis
et pauco aceto et erat ei de consuetudie
si corpus erat plenu post qrta purgacone
habudans et si corpus fouebat flomare
paciete de basilica et pcipiebat trahi de
sangne a ʒ l usqz ad lxxx sm ista via
curauit plimos | Ysaac eben amaran
fec cuida paciati asma et difficultate an-
helitus 7 tussim Rx farine cicer 7 amigdal
dulcu se melonis drag thuris masculi
botron an ʒ x prassij capill ve ysopi ca-
lamenti an ʒ iiij insquiam liquicie se papa-
ueris al ʒ iij tere et confice cu melle duplo po-
deris om et reconde in vase vitreo Dos eius
est ʒ ij teneat sub lingua et trasgluciat sa-
liua eius | Berd Medicame conferes tussi
et asmati et strictue anhelitus Rx semis me
lonis citrull cucu cucur mudat se lact li-
quire amigdal dulc et amarar cinorum
mathalep mudator se malue an ʒ v croci
opij ʒ ij cu melle et zucco | Et sit dos eius
sic mix cu aqua tepida et in vngatur pec-
tus cu aliquo eor que conueniut et remanet
om die sup medicamie cat horas vij
| Idem lohoc conferens asmati et tussi fiat
factis a colea sicca et facit spue et confert
apostemati pulmonis et pamculi et est ex-
ptu Rx farine fabar ʒ x amidi ʒ x se-
cucu melonis an ʒ vij se citonior malue
dragag liquic elkeberon an ʒ v papaueris
albi ʒ xxx tere et confice cu rob ʒ c pemdiar
ʒ xl et fac formas siles nucibus et teneat
sub lingua et trasgluciat saliua eius de-
inde bibat sorbicones furfuris tenues cu
pauco oleo amigdal dulciu et penidijs 7
in sero comedat spinachia aut attripli-
ces aut sicclam cu oleo sisamino aut amig-
dalino | Hamech syrupus de prassio
mirabil conferens cu auxilio dei asmati 7
difficultati anhelitus 7 tussi et flegti

agregato in pectoribus senu bonu et exp-
tu Rx passul pinguiu enucl iuiub ping
uium sine ossibus et sebesten an sine os
sibus ʒ ß ficus pingues xxx capill ve-
ysopi calamenti liquiric an ʒ xx prassij ʒ
l aque pluuial lbr xv bulliat usq ad lb
lbr iiij et pone sup residuo aq lbr vj et
bulliat usq ad lb ij deinde accipe utra
q aqua et pone sup ea mell boni 7 peni
dij et merbugrog ʒ c l Et sit dos eius
ʒ iij cu aqua calida Et sit cibus eorum
sorbiciones facte ex furfure aut tritico cu
melle aut penidijs et oleo amigdal 7 car
nes cu tri ul blit cu spebus humidis sic
est prope zinziber anisu darsem 7 similia
Hamech syrupus alius de prassio mi-
rabilis conferens cu auxilio dei tussi flite
et asmati et agregacionibus flatu in pec
toribus senu Rx prassij ʒ xx liquiric yso
pi calamenti capill ve an ʒ x radic apij
feni an an ʒ v amigdal pinear mundata
ru et fenug an ʒ ij ß passul enucl ʒ ß
iuiube sebesten an L ficus sicce x mell rob
penid an lbr ij fiat sic proximus boni et
exptu Hamech syrupus iuiubinus
confert asmati et egritudinibus pectoris
sanguineis et colicis et asperitati asmatis
et ipi met asmati et dol Rx pulpe iuiube
pulpe sebesten an ʒ c liquicie mundate
capill ve an ʒ xxx drag se malue an
ʒ xx se melonis ʒ xx aque pluuiali ca
lide lbr xv dimitte die ac nocte deinde buli
ant lento igne usq ad lbr v deinde cola
et pone sup residuo iter aque lbr viij et
coque usq ad iij dein accipe utraq cocto
nem et pone mediu pondus aque ex pen
dijs et zucco et fiat syrupus Dos eius est
℥ j cu aq calida Et si assut vigilie adiunge
se papaueris et cortic eius et seis lactuc
an ʒ x ul exprime lac eor et misce cu syr
et da bonu si deus voluerit Hamech
si asma ex gross sit humoribus det syru
pus pectus et pulmonem a grossis humori
bus mundificans et conferens anhelitu Rx
radicu apij feni an aur vj radicu liquic
aur iiij amigdal dulciu 7 amarar ʒ iiij
anisi ysopi seminis malue an ʒ ij passul e-
nucleatar carnu iuiubar an ʒ xx ficus
vj coque in aque lbr vij usq ad tria ptem
et da bibere cu melle aut penidijs da usq
ebdomoda vna deinde da cu eodem syrupo
Electuariu qd Rx yreos ysopi orobi aristol
rotunde calamenti hasce cassie an ʒ ij
costi spice an ʒ ß f pssij aur ß ficuu sic
car pinguiu dactilor pinguiu an v

passul enucleatar amigdal dul 7 amar
pinear mundatar an ʒ vj confice cu melle
colato quatu sufficit Et sit dos eius ʒ iiij
Hamech si asma et tussis fuerit cu do
minio sanguis aut colere flomet basilica
deinde succo scariole aut solatri et feni hu
midi coctus et depuratus detur cu melle viol
aut cu zucco viol aut syrupo viol cu aq
cucur Et si indiget mundificacione solua
tur cu aqua fructuu que est sm hunc
modu Acc carniu iuiubar ʒ xx succi cu-
curbite cocte in pasta ʒ iiij succi solat
et feni humidi an ʒ iij cassiefist zucci viol
terezemabin an ʒ olei amigdal dulci
um ʒ vj lact mulieris iuuencule ʒ j pec
tus aut in vngat cu ceroto sm hunc mo
du Acc oley viol ʒ iiij cere albe ʒ j con
quassent pus in aqua dulci p vices plures
deinde conquassent cu mucillagine seminis cito
moru et mucillagine psilij et mucillag
drag et lacte mulieris conquassacione sup
conquassacione usq du impinguet Con-
fectio lohoc conueniens eis Rx seis melonis et
citrulli cucu cucur an ʒ j se lact portul
an aur papaueris al aur ij tera
tur omia contricione ultima et in volue ea
cu oleo amigdal dulciu et recenti dein confi
ce cu syrupo cuius hic est modus Acc aq
cucur decocte in pasta lbr j ß et proice
sup ipam se citonior aur ij psilij ʒ ij
dimitte ea p horas xij dein conquassent
manibus et colentur Et accipe mucillaginis
eor ʒ vj syrupi viol ʒ viij decoquatur
usq du mediocriter habeat spissitudine et
fiat lohoc cu alijs Et sit dos eius ʒ iij ul
iiij cu lacte recenti si no est febris Et si
est febris cu aqua ordei aut cucurb aut
citrul aut se portul confert eciam febribus ex
asperitatibus cu aqua frigidissima et siti
vehementi et si assunt vigilie da cu lacte
qd mulgetur ex papauere albo et aqua frig
Dyascorides dixit aqua decoctionis ficu
um ysopi sicce fenugreci esse mundificati
uu bonu pectoris et pulmonis aut aqua
decoctionis ysopi passul et fenugreci cu
melle Et dixit aqua decoctionis ordei
cu urtice silv mundificare pectus 7 pulmo
nem a grossis humoribus aut urtic seme
cu aqua ordei et melle et est forcius
Dixit iter porror elixatura aut se eor
in aqua ordei cu melle valet asmati 7 mun
dificat pectus Et si fiat vomitus cu ca
et bauzach est iuuamenti sublimis Et
dixit qd ius galli multe antiquitatis et p
prie cu ysopo 7 hasce 7 cartamo est ad asma

Alij modi eius

Aqua fructuum

Cerot

Lohoc

Mundificatiuum pectoris

Aqua mundificantes alia

medicina mirabilis. Et quicquid decocto pre-
os et galli confert similiter abstergit enim et mundificat
mundificatione forti et quicquid addit polipo
dij cum aneto. dixit iterum grana lauri cum aqua
ysopi passul et melle est medicamen subli
me aut cum aqua calamenti et hasce et mell.

Medicina mirabilis

Hermes tradidit medicinas mira
biles ad asma et tussim et eius descriptio
Savine foliorum siccorum tritorum ut alcohol ℥
i in volue cum butiro vaccino plures loto.
aur. iiii. confice cum melle colato quantum sufficit
Et post alii addiderunt liquiricie ℥ v. pinearum
purgatarum amigdal mundatarum ana ℥ iiii. do-
sis eius ab aur. i. usque ad iii. Paulus

Medicina

R. savine aur. iiii. mell et butiri quantum suf
ficit ad aggregandum et sit dosis aur. iii. cum

Aliud expertum

decoctione ysopi et s. psilii. R. mihi trade
medicamen expertum et ex maxime secretis et est
ii de pulmonibus siccis ℥ ii cum aqua mell sumat
cum celeritate et propter frequens eius administra
tio. Filius zacharie a rasi confectio mo-

Alius modus decoctionis ysopi [...]

dus decoctionis ysopi et est decoctio minor
conferens tussi et asmati a calitate et asperita
te pectoris. R. ficuum siccarum pinguium nume
ro x. et iuiubarum xxx sebesten totidem pas
sul enucleatarum liquiricie ros ana ℥ x
seminis altee citoniorum ysopi s. psilii viol
siccarum ana ℥ v. decoquatur cum aque lib.
iii. usque ad lib. i. Et dosis eius sit omni die
℥ iii cum mirab. viol ab aur. iiii usque ad
℥ i. Et sumat post illud mane et sero ex hoc
lohoc R. capill ve. s. melon citrull ana ℥
v. confice cum syrupo viol. Et sit dosis eius ℥
iii et sufficit bene. Et si fuerit cum eo fe
bris detur ei in potu cum vadit dormitum
mucillaginem psilii cum aqua citrull

Confectio

aut cum aqua que mulgetur ex semine
portul et teneat in ore suo formas siliques
lupinis quarum hec est descriptio R. succi li
quiricie ℥ x. s. cucur. citrull portul ana ℥
v. confice cum mucillagine psilii et albumine ovi
et bibat cum aqua pinxeronis iulep. Si autem
non fuerit cum eo febris detur lac recens ad po-
tandum et comedendum cum pane et sorbendum
hora post horam ut frangatur sitis. Et
sit lac quod mulgetur proprie ex capris quarum
pastus sit herba ordei et lactuce et similia
Et confert emplastrare pectus cum cera et
oleo viol. in bibitis in mucillag. psilii aut a
qua portul aut lactuce et siliqua. Et sit
cibus eorum pedes et capita edorum aut pu
pulli cum cucur. aut fist cum oleo amigdal
aut sorbitiones ex semine ordei aut tritici cum
zucaro et frangit aquam frigidam cum iulep. Si
aut sit in pectore aut pulmone materia
calida aliquid grossitiei habens ad
ministretur trocis cum decoctione ysopi predicta
quorum hec est descriptio R. succi liquiricie
viol siccarum ana ℥ x. amigdal amararum
dragag. s. altee s. fen ana ℥ iii. confice cum
mucillagine psilii seminis lini citoniorum
et da cum syrupo viol festinat enim matu
ratione et facit sputum facile. Si autem
mundificatione corporis indigetur soluatur
natura de tertio in quartum diem cum hac
infusione R. pulpe cassiefist. mirabol viol
xiracost ana ℥ i. troc. de viol ℥ iii distempe
tur cum decoctione ysopi predicta et da in ma
ne. Confectio troc. de viol est huius
modi Accipe foliorum viol mediocrium in exicca
tione et humectatione ℥ vi turbit boni albi
dmei ℥ iiii. succi liquiricie terenabin ana
℥ ii fac trociscos valent ad constrictionem
anhelitus et leniunt naturam et mundi
ficat pectus. Filius zacharie a rasi
Modus decoctionis ysopi et decocto maior
conferens tussi et asmati a materia grossa
multe humiditatis mundificat enim pectus et
pulmonem ambre et savine si fuerint in
tpis. R. ficuum siccarum al. et pinguium tan
tudem fenugreci radicum apii fen. s. eius
utriusque s. urtice anisi ysopi calamenti
preos prassii ana ℥ v. liquiricie ℥ x. capil
lorum veneris ℥ vii. decoquatur in lib. iiii aq
usque ad tertiam Et sit dosis ℥ iii. cum melle et
da convenienter medicamen de gentiana quod
maturat et educit a pectore et pulmone
humorem grossum aut saniosum R. capill ve.
℥ x. amigdal amararum ℥ v. preos ℥ iii cor
tic. radic. capparis hibi s. apii fen ana ℥
ii gentiane aristologie rotunde ana ℥ v. con
fice cum melle dispumato. Et sit dosis eius
a ℥ ii. usque ad aur. ii. Confectio for
marum siliqua lupinis conferentium dispnie que
tenetur in ore et confert vehementer R. succi
liquiricie piperis albi ℥ iiii ana partes equales
fiant inde predicte. Confectio unguenti
quod maturat et lenit materias in pectore. Acci
pe cere citrine ℥ i. olei de keyri et propter cit
ri ℥ iii. adipis anatis et galline et mu
cillag. fenugreci et s. lini ana ℥ v storace
℥ vi. fiat eorum aggregatio bona et ungatur
pectus ex eis est enim expertum bonum. Con
fectio pillarum de agarico ex inventione mea
mundificans pectus et pulmonem et conferens
asmati et tussi antique R. agarici ℥ vi pre
os prassii ana ℥ ii. turbit ℥ viii. yere pigre
℥ viii. colloquintide sarcocolle ana ℥ iiii. confice
cum rob. Et dosis earum sit ℥ ii. Cerotum ex
inventione mea leniens pectus et maturans

matēias in pectore et pulmone ℞ ysopi humidi ʒ xii cere citrine ʒ iii olei de keyri citri ʒ xl medulle cruris vituli adipis anatis et galline ʒ viii mirre bdelli mucillaginis fenugreci altee ana ʒ viii Confriciatur sic mirra et bdellium redigantur in subtilem pulverem et misceantur cum mucillaginibus usque dum dissolvantur in eis deinde cum ceteris fiat unguentum et fiat inunctio ex eo tepido ❡ Johannes serapionis lohoc ad asma conferens et constrictionem anhelitus et subtiliat humores grossos ℞ squille assate ʒ vi radicis lilii celestis ʒ iiii ysopi prassii ʒ ii mirre croci ana ʒ i tere et confice cum melle ❡ Lohoc aliud quod est conferens et expertum est ad asma et constrictionem anhelitus ℞ sisami excorticati nasturcii ana ʒ xxx penidiarum ʒ xx ysopi ʒ vii confice cum penidiis Et sit dosis eius ʒ v cum decoctione ysopi ❡ Confectio vaporis exiccans humiditatem in pectore et confert asmati et tussi humidis ℞ arsenici et tere confectione bona et distempera cum vitello ovi et accipe ferulam siccam et divide eam in rotunda multa sic est magnitudo nucis deinde illinias eam cum medicamine et dimitte exiccari et cum volueris tinge eam cum cepo renum caprarum aut boum et fac fumigium ex una post aliam per embotum et recipiat paciens vaporem ore aperto Aliud Accipe arsenicum et sulphur et formas similes avellanis cum cepo renum et utere similiter ❡ Aliud conferens tussi et asmati pluris humiditatis ℞ aristol ro mirre castorei thuris ana ʒ i arsenici ʒ v tere et confice cum butiro vaccino et fac formas similes avellanis et suffumigetur una post aliam Ea autem que habentur scilicet in intencione hac ut habendo sumantur sunt dicta in canone

De tussi

Tussis quedam est humida et quedam sicca et quecumque earum fuerit aut est a causa in membris spiritualibus ut ab aliis membris sic tussis cataralis et tussis que fit cum coitate aliorum membrorum sic stomachi et epatis et splenis aut corporis tocius sic in febribus Tussis quidem cataralis cura sunt due res Prima est sedacio fluxus catarri et diximus curam eius 2a est secundum duos modos primus est maturacio eius quod fluxit 2us vero eductio et abstersio eius ex eis que dicemus iam ❡ Cura autem tussis que fit a coitate est due res prima est rectificacio illius membri Secunda est occurrere impressioni illate spiritualibus membris secundum unum duorum modorum aut a malicia complexionis sine materia Et dicta est cura eius Aut cum materia calida aut frigida grossa vel subtili et dicta est cura eorum in capitulo de asmate sufficienter ❡ Sicca autem tussis est secundum duos modos aut cum febre aut sine febre et qualiscumque dicta sit est cura eius in capitulo de asmate sine causa ❡ Mahemet a Rasi Tussis cataralis a catarro calido et subtili secundum intencionem primam curatur cum rebus proprie ingrossantibus et coadunantibus ipsum et tardantibus velocem sui fluxum sicut est proprie syrupus de papavere et forcius est iacur et gargarizet ante sompnum aquam decoctionis balaustie et rob deinde ponat sub lingua sua ex his troc ℞ amili dragaganti amigdalarum dulcium excorticatarum farine fabarum seminis papaveris albi et nigri et corticis eius gummi arabici boli armenici fac ex eis formas similes lupinis cum mucillagine psilii et seminis citoniorum et detur eunti dormitum et dyacur circiter ʒ i Et forcius eius et si igitur cum hoc plenitudinem esse in sanguine fleubothomamus cephalicam post sedacionem acuitatis et inflacionis superflue Et mane damus aquam ordei de coctione iuiubarum et sebesten cum mirabol viol et cum syrupo de papavere in sexto ❡ Et damus cibos scilicet sorbiciones ex farina fabarum et aqua cum eo quod mulgetur ex semine papaveris albi aut in ex se et corticibus psilii vigilie assumunt cum oleo amigdalarum dulcium et penidiis Et damus eciam attriplicem et maluam et eciam ex lactuce cum amigdalis et sorbiciones extrahi donec dissoluatur aut ex sanich Si autem

Cura catharalis

A coitate

Sicce

Modus alius ...

Cibus

Cura tussis sicce

indiget ventris solutione et tussis fuerit sic
ca et asperitas in pectore tunc Accipe iuiub. ℥.
x. mol. liquiricie ana ℥. v. ficuum siccarum nu.
x. decoque in tribus lb. aque usque ad pri
ma et dissolue in ea cassiefistule secam abin ana
℥ j. Et si paciatur calorem cum hoc dabis mi
rabol. et mol. cum decoctione ysopi inde quam
diximus in cura asmatis cali et sic pectus
mundificatur. Si autem tussis a catarro fue
rit frigido et grosso precipimus ut lambat
omni hora ex mirabol. cetrin. lb. ℥ j. cum melle
gargarizet ante sompnum mirrea et decoctio
cum aqua mell. aut cum rob aut cum dyatur
si necessitas expetit Et si necessaria est uen
tris solucio fiat illud cum pillulis cochijs a
pera dyalognitid Et post illud ad huc
indiges forciore da ex eis pillis Rx castor.
liquid. mirre thuris masticis opij croci
succi liquicie ana fiat pille sicut cicer Dosis
ad plus usque ad ℥. iiij. et sumat eas de noc
te et cum iam maturat et expuit da
tur de decoctione ysopi maiorem et alia
que diximus in tussi ex materia grossa et hu
mida Si autem catarrus cum hijs non sistit
primo fluit et tussis superfluit tunc oportet
ut demus ex stupefacientibus aliqua et ca
tarri uehementia sedantibus ex hijs que
diximus Si autem ex hoc non sufficit ut
oportet ut radatur caput et fricetur in lo
co zuhendeg in balneo cum panno multe as
peritatis donec locus rubeat Et si non
sufficit liniatur in eodem loco cum emplastro ex
sinapi ita et decoctione ficuum et dimitta
tur donec uesicet locus deinde aperiatur re
sire et non consolident tempore extenso
Et si non ad huc contulerit cauterizet super
zuhendeg ut teneatur cauterium tempore
longo apertum Hec autem tussis curanda est
ex gasio cum multa sollicitudine producit enim
quasi ad ptisim Mahemet a rasis con
fectio sirupi de papauere mirabilis ad tus
sim ex catarro calido et ptisim Rx papau.
albi et ni. ℥. c. seminis lactuc. ℥. cc. seminis
iusquiami ℥. xxx. coquatur in aque lb. viij.
usque ad lb. ij. deinde cola et proice super
ipsum mucillaginis psilij lb. ss. rob lb. j.
coquatur et inspissetur ad modum et ad mis
ceretur Idem confectio troci de papauere
conferente ut s. Rx papau. al. ℥. xxx. se. cu
cur. cucu. iusquiami albi ana ℥. xx. ami
li et dragaganti gum. arab. ana ℥. xxv. co
fice cum mucillagine psilij Dosis ℥. iij. cum
sir. de papauere aut cum aqua ordei sunt
enim boni ad tussim calidam catarralem cum
qua est sputum subtile tenue Idem

Confectio pillularum de papauere ad tussim sic
cam que infestat in nocte et ad catarrum cali
dum Rx opij amili gum. arab. succi liquicie
ana partes j. papaueris partes ij. fiat pille fiant
pille sicut cicer da a tribus usque ad iiij inse
ro conueniunt pueris qui uomunt et non possunt
dormire propter tussim De iatur et est dyacodion
dictum est in gradum med. Sirupus de
papauere in uetere mea confert catarro
et tussi ab eo et proprie cum calitate et as
peritate expectum Rx papaueris albi ℥. xxx. pa
paueris nigri ℥. x. se. malue gum. arab. drag.
se. citoniorum citrull. ana ℥. v. psilij ℥. vj. via
prius psilium contunde et pone super ea lb. vj. a
que et dimitte die ac nocte et fac bulli
usque dum redeat ad lb. iij. et pone in ea
buotug lb. j. penid. ss. coque lento igne us
que ad mell. spissitudinem da boni si deus vo
luerit Dyapapauer ex inuentione mea
confert cum auxilio dei tussi catarrali noue
et antique et maturat egritudines pectoris
et est mirabilis Rx papaueris ℥. xxx. gum. a
rabici succi liquicie farine fabarum fen. ana
se. lactuce amidi se. portul. malue ana ℥. x.
se. cucur. melonis citrul. ana ℥. v. confice cum
melle colato aut cum penidijs et melle quan
tum sufficit Dosis est ℥. ij. Hameth filius
zacharie sirupus de pau. confert tussi et ca
tarro Rx papau. al. cum cortice suo ℥. xx.
papaueris nigri drag. gum. arab. ℥. x. li
quicie se. malue ana ℥. xv. sebesten xxx.
contunda omnia et fac coqui cum aque lb.
v. usque ad lb. ij deinde cum meybuchtug
et zuccari ana ℥. viij. fiat sirupus Idem
dyapapauer cuius inuamentum est sublime
ad tussim catarralem cum calitate et aspe
ritate et siti et raucedine uocis et ad pleu
resim Rx papau. al. penid. ana ℥. xxxv. suc
ci liquicie gum. ara. drag. ana ℥. x. amig.
dul. dultium ana ℥. viij. amidi se. citoniorum
seminis portul. ana ℥. v. se. cucurb. citrul. me
lonis et cucu. lactuce et malue ana ℥. iiij.
tere cum sirupo viol. Dosis eius ab aureo j. us
que ad ℥. ss. cum aqua ordei decoct. iuiubarum et
sebesten Et si habet vigilias cum eo quod mi
cetur ex papaueris semine cum cortice suo
Hameth a rasis confectio pillularum de stor. ad tus
sim catarralem absque calitate que inquie
tat in nocte et inducit vigilias Rx storacis
ligni albi olibani mirre succi liquicie opij
ana partes equales fiat pille sicut cicer Dosis
ij. aut iij. Sabor gerges confectio pillularum
quarum inuamentum est ultimum ad tussim cata
ralem Rx storacis mirre et croci opij gal
bani castorei croci pinearum purgatarum ana

ad tussim siccam que infestat de nocte

Margin notes, left column:

lenitiua fluxus et pectoris ventris

A catarro frigido et grosso

Pille

Sirupus de papauere mirabilis ad tussim calidam et ptisim

Trocisci de papauere ad idem

cōficē cū galbano et storace aīi dissolutis
in pauco melle da bis aut ter in ebdomoda
ij aut tres | Sal' trocⁱ ad tussim catāra
lem qui retinet' sub lingua et sistit catā
rū et sedat tussim et ɔsumit R̷ medica
minis trocisc̄ati q̄ habui⁹ in andromaco
pineaꝝ purgataꝝ aīi aur' v gūi arabi
ci amidi drag' papau al' aīi aur' ij fac
formas siles lupinis et da in sero tenēdas
sub lingua | Alexander dixit canonem
quē preterire non iubeo et ē aū curab
catāru q̄ egritudines catārales nisi in
duabus casibus sꝫ cū volueris me preforē
tur et sutur es tūc cū vomitu et cū tinni
ecūs tūc ad uētū apostēatus in pte nobili
et puentes cū flemia Et dico q̄ narcoti
ca post q̄ ex catāro in pectorē ꝛ pulmoē ple
nitudo accit dare suspectū est dabis igitur
aū plenitudinē nō euacua dein securius
dabis si dari illa oportet | Alexand' ɔfcō
pillaꝝ ad tussim catāralem et est ex medi
cinis benedictis et est de secretis artis et con
fert ad omēs egritudines catārales et vo
cat' pille alchabet et dcē sūt in ca° de catā
ro | Idem ɔfectio pillaꝝ ad tussim catāra
lem et alias egritudines catārales R̷ storacis
mirre opij aīi fac pillas cū melle dispumā
to Alie s̄m eundem modū mirre opij gal
bani aū fac sic p̄us | Ysaac eben amara
pille sedantes tussim antiquā ꝛ noua R̷
storacis castor' opij ɔ̄noꝝ p̄ini aū pte j acc
ci pt' j⁹ tcīa ɔfice cū rob | Iohēs filius
sapionis cū tuss sicca ꝛ aspera cū calitate
fuerit et ruboē apparuerit sanguis pleni
tudo sic dixi⁹ in asmate a sili ca ftā faci
es sꝫ ut flomes administrando dein aquā
ordei cū sebesten et syrupo viol' aut mo
roba de viol' et inungi⁹ pectus cū ceroto
in bibito in mucillagīe psilij aut ex cera
et oleo viol' sil' in bibitis Et si est necesse
matiam sepulta in pectore educē dab moro
ba p̄dictū cū decoctone ysopi frigida ꝛ dab
species lohoc ex mucillagibus psilij et citoni
orū cumini et ɔ̄inis et medull' ex hijs q dice⁹
Cibabis aut eos sorbitionibus et p̄mo cū
farina pemd' et olō amigd' dul' aut ex ordeo
tostracto cū zucco ner nō et mistula ex carni
bus ꝛ malmis | Et q̄nqꝫ miste⁹ pullos et
pedes eoꝝ et capita et aues minutas ꝛ te
neras cū eis aut vitello ouoꝝ dici sui et
curā est bonus cibus et medulle fructuum
sic citrull' et cucu' et sil' blita portul' ꝛ amig
dal' Bibat aūt aquā ordei cū aqua frigi
da cū iulep iulep' cū maturācōnis sig̃ appa
ruerint et sputū iam incepit in pinguari

dandū ea que facilitat ipm ad excreādū
sic decoctio ysopi propē facta et ellia electua
ria que labuntur et similia | Confcō lo
hoc que sumit' in hac hora R̷ passul' enuc'
penidiaꝝ festidorū amigd' dul' sems citrulli
melo et cucur' drag' gūi arab' sucī liquiric'
portul' ysopi zucc̄i tabarzed et pemd' aū fac
formas siles lupinis ꝛ teneat sub lingua
exeis pectus aut ex maturatibus in vngat'
Si aut corpus mundificatione in diget fiat
illud cū trocisc' ꝛ viol' et terēniabin aū ʒ v
dissolutis cū decoctione ysopi frigida | Jo
hānes sapionis Confectō lohoc ɔferēs tussi
facte ex calitate et siccitate et aspeītate ml'
ta et est medicamē bonū R̷ amigd' dul' ex
corticataꝝ ʒ xij se' malue altee aīi ʒ x se'
citrull' mūdatoꝝ ʒ iiij gūi arab' drag' ami
di ɔ̄ citoniorꝫ excorticatoꝝ sucī liquiric' ɔ̄
norū p̄ini aū ʒ viij penidiaꝝ zahari aū
ʒ j terat' omīa ɔtritōne bona ꝛ misceat'
omīa cū syrupo Cuius her ē p̄ mixcō R̷ pas
sul' dulc' radic' liquiric' sebesten iniubaꝝ aū
ptes equales et decoquātur donec in spis
sentur deinde cola et proice in ea rob quā
tū sufficit deinde coagulent' medicine Et
da cū sorbitionibus ex aqua furfuris ꝛ ordei
cū farina fabaꝝ et penidiaꝝ ꝛ oleū amigd'
dulcū et bibat sup ipm aquā ordei | Id'
aliud valens sil' R̷ psilij ɔ̄noꝝ citoniorꝫ
aīi ʒ v sēis papau al' iimes ʒ xv cassie
fistule mūdate ʒ j decoque cū aqua s' do
nec in pinguetur dein cola et proice sup ipa
rob lib' j zucc̄i salepini syrupi viol' peni
diaꝝ aū ʒ vj farine fabaꝝ ʒ iij drag' gūi
arabici aū aur' iiij decoquāt' usqꝫ dū tra
seat in essenciā mell' dein R̷ se' cucu' cucur'
melo aū aur' ij papau al' aur' iij aū feni
aū aur' ij ɔfice et ɔ̄ua in vase vitreo Dos
eni ab aur' ij usqꝫ ad iij aut teneat paru
p sub lingua deinde bibat aquā ordei est n
medicamē benedictū | Confectio formarū
siliū lupinis ɔferētiū tussi ꝛ aspeītati et
sūt ex inuētōne mea R̷ drag' gūi arabici
se' malue se' citrul' et cucur' amigdal' dul'
farine fabaꝝ aū aur' iij se' portul' amidi
aū ʒ ij fac formas cū mucillag' psilij et
si vigilias paciat' adde se' lactuc' papau al'
aū ʒ iij | Filius zacha a rasi Confectō
pillaꝝ siliū lupinis ɔferētiū tussi cū sicci'te
auferūt eni ea R̷ sucī liquiric' amidi dra
ganti gūi arab' amigdal' excorticataꝝ aū ʒ
j zucc̄i tabarzed ʒ iij ɔfice cū mucillagīe
semīs citoniorꝫ et fiant inde p̄dce forme et
teneat' in ore die ac nocte | Idem pille
buchiche que ɔferūt simile R̷ sucī liquiric'

Lohoc

polutum

Lohoc

Lohoc bindum

Confectio formarum silium lupinis

Confectio pillarum silium lupinis

pille buchiche

zucc̄ri tabarzed añ aur vj · amidi aur vj · dragag amigd dul · añ aur · iiij · confice cū mucillagine psilij aut citoniorū | Idem confectio trociscorum festinantium maturacionem in tussi calida et pleuresi facilitacium sputum ℞ succi liquiricie viol añ ʒ · v · amidi dragag se altee · se · fen añ ʒ · j · ß · confice cū mucillagine psilij et se · lini et citoniorū da cū syr° viol et aqua ordei · Idem confectio alia trocis ad tussim siccā cū caliditati vehementi et siti ℞ succi liquiric viol añ aur · iiij · se citrull cucur · terenia bin añ aur · j · ß · fac trociscos cū mucillagine psilij et se · citoniorū Dosis aur · ij cū aqua ordei et syrupo viol

| Filius zach lohoc conferens tussi calide et maturans eā et facilitans in ea sputum ℞ iuiube · xl · ficus vj · liquiricie inde passul enucleat añ ʒ vj capill veneris ʒ · v · aque lbr · v · bulliat usque ad lbr · j · | Idem ℞ penid et rob añ ʒ · v · coquat cū facilitate usque dū fiat sicut mel currens deinde accipe se · lactuc cucu · cucur · portul fabarū excorticatarū añ ʒ · iij · gum arab dragag amili amidi papau al · amigdal dul · añ aur · j · confice cū predictis Dosis ʒ · v · | Idem confectio similis lupinis conferens tussi calide et abscisioni vocis et sedat sitim ℞ se cucumeris cucur · portul fabarū excorticat añ ʒ iij · mundati ʒ · vj · succi liquiricie ʒ · vj · se · portul ʒ j · al aur · aggrega ea post bona contricionem cū albumine oui fiant inde pillule forme et teneat cottidie sub lingua | Sabor confectio pillarum conferencium tussi ℞ dragaganti gummi arabici se · cucu · papau al · portul amidi zucc̄ri ul penid can confice cū rob et teneat cottidie sub lingua est enim expertum si deus voluerit | Sabor rex medicaminum mirabile conferens tussi calide antique et egritudinibus pectoris a calitate et siccitate expertum ℞ mucillaginis psilij extractum secundum scienciam lbr · iij · rob penid sal mem añ lbr · j · ß · coque lento igne usque ad consumpcionem mellis auferendo cottidie spumā eius Deinde ℞ se · cucu melon · citrul et cucurb mundatorū · ʒ · iij · amidi amigd dulcium granorum pinee maioris añ ʒ · xv · gum arab dragag al se · lini assi añ ʒ · vij · añ ʒ · vij · se · citoniorū mundatorū ʒ · iij · zucc̄ri ʒ · j · opij aur · ij se · lactuc ʒ · iij · tere et pulveriza et pone super medicinas Et si non pot dormire adde cū predictis se · papaueris ʒ · xx · iusquiami ʒ · xv · recondite in vase vitreo Dosis eius ʒ · iij · ul iiij · teneat sub lingua et glutiat saliuā eius est enim medicamen benedictum | Syrupus de ysopo ex inuencione mea conferens cū auxilio dei tussi calide difficile et cū febre et ptisi et dolori lateris ℞ liquiric radicum fen ul se eius añ ʒ · iiij · ysopi capill veneris añ ʒ · x · ficuum pinguium vij · pruna · x · iuiube · xx · sebesten · c · decoque cū aqua lbr · v · usque ad lbr · ij · da tepidum ʒ · j · cū ʒ · vj · zucc̄ri ros aut viol Et si vis accipe huius aque lbr ij et pone super penid sahari zucc̄ri mei buius syrupi viol lbr · ß · dragag ʒ · iiij Est enim valde bonum tussi et ptisi et siccitati pectoris et asperitati da cū aqua cucur · assi ul crocco · | Aliud valens accipe predicte decoctionis lbr · ij · et pone super ea penid · olei amigdal dulcium · ʒ · iij · viol sucaram et ucibellatarū dragag al · añ ʒ · j · gum ara · ʒ · ß · repone in vase vitreo Dosis eius est sicut gutta expertum et bonum | Syrupus alius de ysopo ad tussim et asma et asperitatem cū calitate ℞ liquiricie ʒ · xx · se · malue cucu · ordei mundi dragag se · citrull añ ʒ · iiij · matrici apij capill veneris ysopi ana ʒ · xx · se · citoniorū malue añ ʒ · v · iuiube sebesten añ ʒ · xl · passul enucl ʒ · xl · ficuum pinguium al · xl · zucc̄ri lbr · ij · fiat syrupus | Dyascorides dixit quod fructus aligizar antiquus assus igni · deinde comestus in sero cū melle confert tussi difficili et labori ose et dixerunt quidam ex posterioribus et si infigantur in ea tria grana thuris ita quod sepeliatur in ipso · deinde assent et comedat in sero cū melle confert mirabiliter fuit cū illo sero sine cena et est expertum

De diuisione tussis

Alia aut tussis humida alia pura alia materialis Materialis quidem est secundum alterum duorum modorum aut cū caliditate aut cum frigiditate · Et huius quidem cū calitate cura est tres res prima est adequacio cause eius · 2ª est subtractio ipsius cū subtractione coi · 3ª est eductio ipsius eductione propria · | Prima igitur rem complent commensuracio regiminis eius in vj rerum generibus quemadmodum in cº de asmate dictum est et post illud administracio ex medicaminibus que ipsius materiam digerunt sicut est decoctio capill veneris proprie · et syrupus ex eis et syrupus ex iuiubis · et decoctio sebesten in aqua ordei et decoctio ysopi facta cū papaure albo et fabarū ex corticatarū et ordeo et zucc̄ro ros viol et similia . | Secundam rem complent administraciones frequentes iteracione de quarto in quartum diem ex cassia fistula et terenia bin et inoba de viol et silia

Trocisci

Trocisci

Lohoc

Confectio filii lupinis

Pille

Medicamen mirabile

Syrupus de ysopo

Et dam⁹ in 3° solutiuu ex modeate vomē
facietibus sic est raphanus ⁊ proprie
assus et oximel cū syrupo acetoso de ra
diabus aut radices asse et oximel ⁊ silia
Et si corpus est plenū et faciens rubea
cū habūdantia sanguis fleubothomam⁹
ex basilica et quasi flomia ēmovet ma
teria / Terciam rem ɔplent ad minstra
tones medicaminū plenitudinē pectoris
et pulmonis educentiū sic lohoc de pino
propē et lohoc de fabis et lohoc de ysopo
et ɔfectio de herbo et similia **Cura
tussis frigide et humide**

Humide uero et frigide tussis cu
ra est ·v· res· pⁱma quid est di
gestio et maturacō cause eius
2ª est subtractio eius subtractone cor·
3ª est eductio ipius eductone propria
4ª extracō residui et supflui humidi· Et co
rigit accidentia / Prima quid pficit
tum ad ministracōne medicaminū sic in
caº de asmate dixi⁹ / Secdam uero rem
conplent euacuacōnes facte cū eo q̄ ē sic
pille cochie et ieracollogntad et pille de
agarico quas dixi⁹ in caº de asmate et
proprie cū iteracōne et iteracōne et cū mt
pollacōne ad ministracōnis rei uomice et
si oportet ut deveniat ad ad ministracōnem
solutiuor etiā sic in caº de asmate diximus
/ Terciā rem conplent ad ministracōnes
medicinar materiā educentiū a pectoē quas
in caº de asmate ostendim⁹ et deinceps di
cemus / Quartam rem ɔplent ad minstra
cōnes medicaminū materiā dissoluentiū
et resoluentiū et ɔsumentiū Et hui⁹ quid
medicina consueuerūt medici extratiua
noiare que administrāda sunt postq̄ ad
ministracōnes mundificatiū et proprior cū
iteracōnibus conuenientibus pressexit ubi
extraetur residuū administrant aut ea in
pncipio cū pfocat et pone egritudinis
ad morte Administracō aut hui⁹ moi est sm
duos modos scz aut lambendo seu biben
do aut vaporādo ·et nos plena faciem⁹
nāracōnem ex hys et hui⁹ quid fine ē
lamb hē ex mirra ʒ·i· cū melle facilitat
eīn anhelitū et ɔsumit humiditatē hui⁹
etiā intencōnis est storax et oppopo· et
propē cū ouis aut alkitran cū melle· aut
surfur cum ouis sorbilibus· aut arsenicu
silr cū ouis aut cū g̃no pini aut alki
tran cū melle ⁊ silia / Ex vaporibus
aut ad tussim antiquā est arsenicū at
mi et aristologia rotūda ptes equales
ɔfice cū butiro vaccino et fac formas siles

auellanis et fiat suffimigiū per embotum
in ieiuno dicit' eīn q statim liberat / Va
por alius Rx arsenici cit'ini stercoris leporis
farine ordei cortic' fistici an fac formas
cū vitello oui et suffimiget' cū eis tribus
vicibus / Alius Rx aristologie rotūde sto
racis galbani aū arsenici pondus oīm a
gregata cū butiro vaccino fiat suffimigiū
oīn die bis aut ter et bibat sup ipsaz
aquā cū butiro vaccino · plura hui⁹ in
tencōnis scripta sūt in caº de asmate ra
none ultimo / Quintā rem ɔplent ad
ministracōnes medicaminū ɔfortatiū pecto
et pulmonē aut elargatiū / Et si vigilie
ad sunt est cū sedacōne tuss somp̄ng indu
cendus / Suma aut medicaminū tussim
sedanciū cū confortacōne pectoris ⁊ pulmonis
hoc est rob aut syrupus factus ex syrupo
g̃natorum anti completor est ad illud mirabi
le et hoc in tussi calida sed in frigida quid
cū mirra et croco modico· Pulmonis aut
vulpis sicci iuuamentū est sublime in calida
et frigida In calida quid aut' ʒ· i· ex eo cum
syrupo mirtino In frigida uero cū melle et
aqua calida hui⁹ aut intencōnis est cro
cus cū syrupo mirtino aut cū syrupo de
ysopo· et silr sandaracha cū melle et nux
cypressi cū vino ⁊ melle et g̃na pini sunt
ex rebus magnis in hac pte / Ex medici
nis aut magnis que tussim sedant ⁊ pec
tus confortant sunt metridatū ⁊ tyria
ca et dyamirtus dulc' et amarus ⁊ atha
nasia mag̃ et pua et dyamarche ē co
fectio mirabilis rabit regis q̄ scribe⁹ silr
/ Suma aut medicinar tussim sedatiū
et corrigenciū supfluitatē vigiliar dicet'
quādo de medicinis stupefacientibus mētō
nem faciem⁹ si deus voluerit / Afferatur
ad huc locū plura ex hys · que dcā sunt
in caº de asmate humido siue calido siue fri
gido et propē medicina quā scripsit filius za
charie / Filius humayn decoctionis mo
dos de capill' ve· ɔferēs tussi humide cū cali
tate Rx capill' ve · ne ultime recentiū ʒ·i·
ysopi sicce fabar excorticatar se· feni an
seis lactuc' cortic' papa· al· amigd' dul· ⁊ a
mazarū ordei mundi aū ʒ·v· se· melonis cu
curb g̃nor mixti aū ʒ·iii· gū arab assi ʒ·
ii· passul' emūd' ʒ xv· dactilor pinguiū v·
ficuū siccar nūo· v· iuiubar xxx· coquat'
cū aque lib· x· usqz ad lib· i· et ɔ da quo
libet mane ʒ· iii· cū zucc̄o ros ul' uiol' Et
si volueris accipe ex hac decoctione lib· ii· et
tum mey bughet et zucco aū ʒ·x· fiat sy
rupus Dos eius ʒ·i· / Filius amaran

Alius

Alius

Decoctio capill' ve.

Syr̄ de ysopo

Syrupus de ysopo ↄferēs tussi cū frigidita
te ℞ ysopi sicce ~~cū frigi~~ ʒ· v· capill' veneis
liquīc' an̄ ʒ· vj· cortic' radic' apij et fen̄ et
seis an̄ an̄ ʒ· v· folioꝝ prassij ʒ· iiij· passul'·
enucleat' ʒ· j· iuiubaꝝ xx· yreos fenugreci
an̄ ʒ· ij· et ß· se· malue et bismalue an̄ ʒ·
ij· ficuū pinguiū ʒ· vj· nūō dactiloꝝ quinq̄
folioꝝ calamenti aur' j· coquāt' in aque lbr
v· usq̄ ad lbr· j· ß· et cū melle et zucchari
het an̄ lbr· ß fiat syrupus Doß· ʒ· j· // Jd'

Loch expertum

lohoc ↄferens tussi et egritudinibus pecto
ris et pulmonis et est exptū ℞ farine fa
barū liquīcie munde thuris masculi gūi
albotin amigd' dul· et amāꝝ an̄ ʒ· x· se·
fen̄ an̄ croci succi liqr' dragag' al· se· cito
niorū mundatoꝝ papau' albi an̄ ʒ· vij· ca
lamenti prassij an̄ ʒ· x· opij ʒ· x· tē ꝛ c̄ne
et adde eis penid' ʒ· xxx· deinde ↄfice cū mel
le colato· ʒ· c· L· et contunde in mortario
Et sit doß ʒ· ij· in mane cū decoctione yso

Confectio medicaminis

pi et in sero teneat sub lingua // Demo·
critus modus ↄfectionis ad tussim humida
cū frigiditate ℞ calamenti fluuialis ʒ· v·
gnoꝝ· ʒ· vj· calamenti seis urtice yreos an̄
aur' j· piperis nigri se· lini an̄ aur'· ij·
ↄfice cū melle et kesmes Et sit doß aur'
j· ul'· ij· cū decoctione ysopi // Jdem lohoc

Loch expertum

bonū et exptū ↄferens ad idem ℞ mell'
boni· ʒ· x· vitelloꝝ ouoꝝ recētiū ʒ· vj· mel
cū butiro decoquatur usq̄ dū mediocrē
spissitudinē habeat deīn dimittat' modi
cum infrigidari et misce cū eis vitella
ouoꝝ ↄmixtione bona· deinde misce cū eis
piperis nigri puluerizati· ʒ· xij· sumat' ex
eo lambendo mane et sero est enī bonū

Pille

// Paulus pille que tenetur in ore ꝛ
conferūt ad tussim frigidā et siccā expte
℞ mirre croci gnoꝝ pini gnoꝝ coti ex
cortic' fen̄ an̄ j amigdal' dul· et amāꝝ
papau' succi liquīc' an̄ ↄfice cū penidijs
ptibus ocibus et succo fen̄ hu̅ // Hamet
filius zegrur Confectio ↄferens tussi an

Confectio

tique frigide et uētose ℞ penid· ʒ· xx· ps
sij capill' ue· ysopi anisi feniculi an̄ aur'
iiij· croci calamenti zinz' an̄ aur'· ij· suc
ci liquīcie pineaꝝ purgataꝝ et amigd'
dulciū an̄· ʒ· j· ↄfice cū melle dispumato
quātitate sufficienti da· ʒ· ij· // Hameth

Syr̄ de prassio

Arasi Syrupus de prassio ↄfert tussi a
flegmate grosso et a uentositate ℞ prassij
ʒ· xl· liquīc' ysopi calamenti capill' vene
ris an̄ ʒ· xx· amigdal' purgataꝝ pi
neaꝝ fenugreci se· lini an̄ ʒ· v· mastic'
darsen̄ zinzib' an̄ ʒ· ij· passul' enucleat'
ʒ· c· iuiube sebesten an̄ ʒ· c· aque calide

lbr· 2ß· dimitte die ac nocte deīn decoqui
usq̄ dū redeat ad lbr· x· deinde adde mellis
et rob et penid' an̄ lbr· ij· deinde suspende
in medicamine croci· ʒ· j· doß est ab a ʒ· j·
usq̄ ad· ij· ℞ liquīcie amigdal' dul ꝛ amār
se· lini asi an̄ ʒ· iiij· mirre croci oliban
darsen̄ an̄ ʒ et ß· penid'· ʒ· ij· ↄfice cum
rob et fiat forme similes lupinis ꝛ tene
at sub lingua // Sabor confectio lohoc
de alleis que ↄfert tussi flatice ꝛ matuāt
materia eius bonū et exptū· ℞ alleoꝝ
mundatoꝝ lbr· ß· et elixa ea in aqua decoc
tionis ciceꝝ et ysopi sicce usq̄ dū sint b
decocta deinde colent' et terāt' allea sic
medulla et proice sup ea mell' et butiri
an̄ ʒ· vj· et decoquātur lento igne usq̄
in fininū lohoc et utē bonū est // Jdē
aliud Cauliū lbr· v· lento igne coque au
ferendo spumā eius usq̄ dū redeat ad lbr·
ij· deinde coquat' cū rob et melle lbr· j· us
q̄ dū ingrossetur bonū est // Jdem lohoc
de squilla exptū et efficax in tussi humida
educit enī materiā eius expectore ℞ succi
squillit' ꝛ mell' an̄ coquat' usq̄ dū ingros
sentur // Jdem ↄfectio medicaminis bonū ad
tussim humidā cū frigiditate ℞ spice cro
ci an̄ ʒ· j· ysopi sicce prassij an̄ ʒ· iij· mir
re yreos farine lini an̄· ʒ· vij· piperis ʒ·
j· ß· kesmes et carnū dactiloꝝ et ficuū
pinguiū pineaꝝ mundataꝝ an̄ ʒ· vj· ↄfice
cū lohoc de caulibus ueꝝ et exptū // Con
fectio medicaminū ex in uētione mea· Sy
rupus valens asmati et tussi et matuāt
et ↄfert vulneribus renū et uesice et est
medicamē bonū ℞ ficuū pinguiū ꝛ al
l· nūō iuiubaꝝ· c· decoque in lbr· v· aque
usq̄ ad tria et cū rob lbr· ß· et zucchari lbr· j·
fiat syrupus // Syrupus alius ℞ ficuū
siccaꝝ pinguiū ʒ· iij· ysopi sicce capill' ue
an̄ ʒ· j· rute prassij liquīcie an̄ ʒ· x· ra
dicum marathri apij an̄ ʒ· v· seis mal
ue· ʒ· ij· carnū iuiubaꝝ ʒ· ij· fiat syrupus
cū rob et cū melle ad an̄ lbr· ij· // Alex
Elēm mundificās pectus et pulmonē et
ↄferens tussi ℞ gnoꝝ pineaꝝ amigdal'
dulciū an̄ ʒ· x· dactil' pinguiū ʒ· xv· pin
uedinis ficuū et kesmes an̄ ʒ· j· dragag' al
se· fen̄ an̄ ʒ· vj· yreos ʒ· xv· ↄfice cū mel
le crudo Doß a ʒ· ij usq̄ ad aur'· j· // Alex
ad tussim que inquietat in nocte et non
sinit dormire et ad tussim catarralem fi
ant pille ex storace mirra et opio an̄ croci
ptē· j· quarta ↄfice cū melle aut rob in formā
ciceris et da in sero· ij· aut· iij· aut ex mir
ra et opio et galbano et parvo croci a'

ex storac ʒ. i. galbani sulphuris vivi o-
pij piperis terbentine an ʒ. i. aut ex sto
race opij cocti galbani cnucleorum pini an
partes equales conficeres et uteris Ista enim se
dant tussim antiquam et novam ¶ Gal'
medicamen quod proposuit sabor rex et dicit
quod est tante virtutis quod nullum ei equaratur
ad sedacionem tussis Est enim mirabile Recipe ra
dicis oppoponac ʒ. i. s. aut loco radicis oppo
ponac ponatur oppoponacum aur v. castor
seminis lini assi an aur iiij seminis lactucis
aur v foliorum rute siccorum mirre an aur
iiij s. opij cocti an aur ij et s. confice
cum melle colato et da in sero febrientibus
cum aqua calida et non febrientibus cum vino
Et sit dosis eius sic magnitudo fabe est
enim expertum bonum ¶ Gal' ex libro ypoc
Confectio pillarum quorum iuvamentum est ulti
mum ad tussim humidam et cataralem. Recipe
castor mirre mastic opij liquiricie galbani
feni an [illegible] et in alio [illegible]
liquiricie ysopi sicce yreos dragaganti gummi a-
rabici an [illegible] tria da per vi menses
a ʒ. v. ¶ Gal' ab eodem libro. Confectio
lohoc quod expertus sum ad tussim et ad as
ma ex materia grossa difficilis eradica
cionis Recipe liquiricie yreos storacis liquide fis
ticorum mundatorum amigdal dul et amar cnu
cleorum pini an aur iiij [illegible] gummi albi
[illegible] dragaganti [illegible] cinamomi se feni an
ʒ. ij et s. aloes mirre an ʒ. iij. [illegible]
ʒ. i. tere sicca et pulveriza a medullas non
contere contricione ultima. aloe vero et mir
ram infunde in rob [illegible] ʒ. ij. aut
iiij. mell cocti accipe quantum sufficit Deinde
dissolve in eo storacem confice contundendo
in mortario cum ceteris Et sit dosis eius a
ʒ. i. usque ad aur. i. ¶ Inquit gal' faci
ebam hanc medicinam sirupum [illegible]
et ysopi et decoctio eorum et alia ex matu
rativis quorum [illegible] est aput te et [illegible] tempore
[illegible] ut digeratur et maturetur materia
Gal' troc [illegible] assemus et sunt troc
stelle conferunt iuvamentum huic tussi sub
lingue et prope cum rob Et sit dosis a ʒ. iij.
[illegible] usque ad ʒ. i. s. Et sunt ex hominibus qui
dant ex aqua ordei ¶ Humayn confectio
alia cui est iuvamentum et operacio vehemens
ad tussim antiquam et difficilem ex materia
grossa et viscosa et aperit opilaciones
pectoris et pulmonis et mundificat ea et
clarificat vocem et educit saniem et materias
corruptas ex pectore et confert ptisi Recipe se
minis lini assi passul enucleat an ʒ. iiij. amig
dal dulcium et amararum cnucleorum pini an ʒ. ij.

avellanarum assarum yreos glutinis albi an aur
ij. thuris mastic croci mirre an aur. i. [illegible]
[illegible] ex eis troc cum lacte [illegible] et fac [illegible]
[illegible] tere et confice cum melle Et est dosis eius ʒ. i.
in mane et in sero teneatur sub lingua eius
¶ Archigenes confectio que nominatur mira
bilis conferens cum virtute dei ad sputum sanguinis
et ad tussim cronicam et antiquam ex materia
putrida saniosa et ulcere et ptisi mundificat
enim et abstergit cum virtute a materia putrida
et grossa et sunt usi hac medicina pruden
tes et cum sit ex fortibus non ambigunt super ea
et confert [illegible] et [illegible] et
[illegible] et confert fluxum ventris et re
sistit venenis Recipe castoreum piperis nigri et lon
storac spice costi galbani opij an ʒ. iiij. cro
ci ʒ. ij. confice cum melle despumato quantitate
sufficienti Dosis eius sic faba cum aqua mellis

Cura fluxus sanguinis ab ore

Sanguinis exitus ab ore
est secundum unum quatuor modorum
aut enim spuitur tantum et est
ex partibus oris aut egreditur cum rascacione
et est a collatorio aut ab uvula aut pal
lato et partibus eorum Et quandoque egreditur cum
vomitu et est a meri aut a stomaco aut
ab epate aut a finibus eorum ¶ Et quandoque
cum tussi et est a pectore aut a pulmone
aut cana aut [illegible] aut epigloti
Et quid qualiscumque horum fuerit est secundum unum
quatuor modorum aut est secundum semitam redun
dacionis ab aliquo sic aut a venis aut ar
teriis et propter quod accidit ebulicio in sang
uine aut agitacio aut apostemate sang
neo cuius materia est facilis resolucionis.
¶ Secundus est secundum semitam redundacionis
sic accidit pluribus a retencione menstruorum
et constrictione emorroydarum non secundum sapiencia
et sic accidit pluribus per exuberanciam sang
uinis in toto ¶ Tercius vero ex ruptura
vene et apertione eius cum vulnere aut sine
vulnere ¶ Quartus est ex ulcere et corrosione
super venam Sanguinis autem qui expuitur
cura dicta est in capitulo de vulneribus et ulceri
bus oris et primum eius ¶ Cum vero egredi
tur cum rascacione cura dicta est in capitulo
de fluxu sanguinis narium et in capitulo de ulceri
bus uvule et palati et in capitulo de alcola Et
conferunt eis gargarizaciones ex rebus stip
ticis et si non tollitur flebotometur cephalica
flebotomia subtili vice post vice et fiat ali
qua que sunt facta ibi ¶ Egressionis autem
sanguinis cum vomitu cura est tres res. prima
est rectificacio medii [illegible] passio
2a ut fiat diversio et hoc fit cum subtractione

Confectio dicta mirabilis [illegible]

ad [illegible]

Cura fluxus [illegible] cum rascacione

Cura fluxus sanguinis cum vomitu

sanguis ex vena ꝑuicte illi mēbro et cuz
applicacōne ventosaꝝ sub ipō et silibus Et
si est a corpore toto ꝑ exuberaciā sanguis
in ipō fiant fleubothomie cū iteracōne
ex basilica nūc dextra nūc sinistra · et
quandoque ex saphenis et hoc quidē decet Nā
si solū quid in quātitate exuberat flebotomia
larga necessaria est vel mediocris largiter
Si aut acuitas et inflamatio sit in sang
uine cū subtilitate et ebulicōne subtili ·
flebotomia utendū est Tercia est ad ministra
cio rerū consolidanciū et conglutinātiuz
sic competit ex hijs que dicemus nunc vero eorū
ex hijs que conprimunt et ingrossant sang
uinem ex hijs que dicemus Sanguis aut
egressio cū tussi est a pectore et pulmone et
eius causa prima dicit enim ypo · screatū sang
uinis a pectore aut pulmone sub conmitta
tur sputū sanguis putredinis et post id
ptisis et post illud desperacio et mors · Ve
rum quod a pectore est minus suspectū eo
quod a pulmone est Raro enim continuitatis so
lucio in pulmone sanatur et est illud propter v
res // prima quidē est quoniam motus resis
tit consolidacōni immo addit ad ipsam et di
latat eam · et nosti quod pulmonis in similitudi
nem follis fornacis dilatatur et constringitur ob
causam vite Secunda vero est quia sanies
in spongioso mēbro diu retinetur et diu
retenta magis acuitur et magis acuta pro
fundat ulcera Tercia est solucio con
tinuitatis cadens in pulmone dilatat ipm
et officiū eius retardat quod diximus · quare fu
mi calidi difficulter egrediuntur immo cumula
tur in solucōnis loco et inflantur et ad
dunt in solucionem et dispersi per corpus sunt
causa desiccacōnis mēbrorum et febris ethi
ce // Quarta est quoniam pulmonis caro multe
passibilitatis est et tenuitatis cito subiecta
putrefactōni et illud ideo quoniam nutrimentum
eius ex sanguine subtili est et acuto et est
ipm receptaculū flatus quare cuta fit in eo
repugnacio contrarietatis ad alterum et ex hoc
ita accidit putrefactio et corrupcio Quin
ta est subsistencia eius catarralis paulatim
vulnerans et ulcerans Ex hijs ergo patet
quod ex pulmone sanguis ex screatū aut in
eo continuitatis solucio suspectior est Et
quod ypo · dixit sanguis screatus ex profun
do qualiscumque ascendens suspectus est a su
perioribus aut fluens non est suspectus
Egressionis aut sanguis ex pectore et
pulmone Cura est secundum duas intencōnes
vlem scilicet et particularē · Vniuersalis autem
intencio est quatuor res · prima est sanguinis

adequacō · 2a est diuisio · 3a est eius mundi
ficacio · 4a accidenciū correctio Prima igi
tur rem complent correctiones cadentes in exu
berancia in qualitate et quātitate sanguinis
aut in utroque Et in quātitate quidē cū dimi
nucōne cibi et potus et diminucōne vini et si
excusari nō potest sit multum per mixcōnis cū
aqua et sit vinū stipticū et dimittat dul
cia et pulmēta ex lacte et frumento et rei
et omnia generātia que dilatat et multiplicat
sanguinem et hijs bibuntur et comeduntur Et
abhorreat quietē superfluitatē multiplicatē
macias sompni et prope sub radijs solis et
lune et abhorreat laborē in horis vehemē
tis caloris et laborē agitacōnis et clamorem
et irā et portacōnes ponderum et carnis super
fluitatē et frequētacōnes balnei dulcis et
his similia Et sit contentus ex sorbicōni
bus factis ex samic · et rizo vel milio et co
editur caseus recens ex quo extractū est bu
tirū et fructus stiptici Et ex oleribus
portul et lactuce et endiuia et attriplices
et cucurbitas et citrull Et ex carnibus
perdicū et minutarum auiū et minus pinguiū
et leporis et siliuz decocte cū fructibus stip
ticis et succis eorum Et ex granis comedat len
tes excorticatas et mes et samic ordei et ri
sum et milium et gegetes et farina fabaꝝ
Et ex piscibus degentes in scopul et saxos
aquarum dul · decoctos in lacte sine butiro
cū aqua ordei et que hoc cursu procedunt
Bibat aut aquā ordei aut decoctionis
rosarum et aquā de minera ferri · aut aquam
in qua extinguitur ferrū cū rob de mirto
aut aquā ordei decoctionis caccorum aque dul
cis et silia Si aut peccatū sit ex parte
acuitatis sanguis et ebulicōnis sedamus illud
cū rebus extinguentibus et inflamatoriz
et ingrossantibus sang · sic sunt proprie
cibi et potus frigidi prope stiptici et extin
tiui inflamacōnis sic cibi congelati ex len
tibus cū succis aliquibus stipticis aut ex cu
curb aut ex citrull et portul est ex rebus
mirabilibus ad illud sedat enim inflacionē
et stringit sanguinem et conceduntur eis cibi pan
ce acetositatis sicut groskie et cucurbita cū
granatis acris et dul · aut mussis tritis cū
granis suis et carnes pullorum et perdicum auiū
cū succis stipticis et congelatis ex eis et confert
eis iuuamentū magnum administracō psilij
assi conquassati in aqua rosarum cū coriandro
asso sicut aut semē portul cū aqua rosarum et
hoc in matutinis Hec aut ingrossant
et inpinguant et huius ceterā intencōnis est
lac acetosum extracto butiro ex eo Et si ·

Et si extinguatur in eo ferrū magnificat' operacō eius Et caseus recens ē bonus eis et laudant' eis iminbe et aqua decoctiōis ear̄ et fructus stiptici et succi eor̄ et silia | Et ex rebus etiā sanguis inflacōnez et acuitate sedantibus sūt emplicacōes et epithimata circa epar et cor ex reb⁹ cōsuetis frigidis et stipticl· et apposicō nes ueri frigoris cū aliquibus eor̄ circa ipā sō in aqua frigida et silia q̄ dixi⁹ in ca° de fluxu sanguis ex naribus | Si aut̄ peccatū in quātitate et qualitate fuerit tūc nr̄a occupacō erit circa utrūq; | Secūdam rem cōplent ad ministracōnes flobotomie cū iteracōnibus si oportet eū ē basilica mūc dextri mūc sinistri brachij medi orcis appcōnis | Si sōlū in quatitate sāg uis exuberat cū silibus appcōnis · Si sub tilitas et acuitas dominatur in sanguine Et qn̄q; diutim⁹ sangnē ad longinqua diuisitatem sic ad p̄tes inferiores et hoc cū flobomia saphene et uētosacōne crurium et scarificacōne in ipis· et qn̄q; exigit dispensacō emorroydar̄ aut mestruor̄ p̄ uocacōne et facim⁹ illud | Et conferunt uentosacōnes in ypocūdrijs sine scarifi cacōne | Et dixit ruffus q̄ accidit mulieri ut spueret sangnē postq̄ lac deli tuit in mamill' eius et restrictū ē pro uocato lacte et accidit ei illud ergo et curata est post exuberacōne lactis | Tercia rem cōplent ad ministracōnes medicaminū sangnē mūdificaciū et siquidem fuerit acutus et inflamacō et ebulicō in ipō p̄ cōmixcōnem colē acute in eo oportet q̄ euacuet' coleā p̄ius deīn flebothometur et hoc eīn est s̄m canonem artis· deinde sequat' in frigidacō et si oportet ultima in frigidacio | Coleā aute euacuabit' cum aqua fructuuz facta ex eo q̄ mulget' ex seminibus portul precus assis · Et in reubarbaro est uirtus mirabil' in hac p̄te euacuat eīn coleā et stingit de proprietate sanguinem faciēs exuberāe ipm euacuet' fleg̃ cū eis que scis · Deinde floma ex eis etiā que mūdificāt san· sil' et diutūr moti eius et inclinant ad inferius sicut ad ministracōnes clisterior̄ et si oz habetur acuitatem ex hȳs que scis nisi timue ris agitacōnem fieri in ipō et propue aput ebulicōne eius tunc aut̄ oportz blandiri cū clistēribus debilibus· hec eīn est opeācō s̄m sapiēciā | Quartam rem cōplent mūc abstinēcia et cessacio a rebus mouētibus et agitatibus sangnē mūc p̄iueō et p̄suacō a fluxu eius ⁊ pro prie in exposito ad illud mūc ueō remocio nocumēti facient' cadē in illud Res aute mouētes et agitātes sangnē sūt cibi acuti et materie acute et labor uehemēs et eb etas mlta et rixe et uocifēācōnes et ca sus et p̄cussio et silia | Expositi aut̄ ad sputū sanguis sunt habentes pecto rudū et strictū et humeros sic curuatiūe alar̄ et collū subtile et longū et depressi inter alas et humeros et frequētat eis tussicula cū puctūa intērdū mūc aput dextrā mūc aput sinistrā spatulā mūc ap aliquā mamillar̄ | Hȳs aut̄ p̄ueim⁹ ne cadant in illud cū flobomia ex cephalica basilica et inclinare sangnē ad inferiorā cū flobomia sephene et pone uentosā in cru ribus cū prouocacōne emorroyd̄ aut mes truor̄ et fricacōne facta in extremitati bus et torzicōne in r1 generibus rerū sic scis et hoc omnia obs̄uada sūt sic p̄p̄ in p̄ncipio ueris maxīe et in toto uere Est tēpus exuberāe facies sanguinē | Ro tumenta aut̄ facient cadē in sputū san· sūt catārrus acutus tuss̄ uehemēs apa pleuretic' aut piplomū et ex eis ē rete tio mestruor̄ et cōstrictio emorroydarum consuetar̄ fluē Sic quiđ iam catāri rau sam scripsim⁹ et sil' tuss̄ et in pleuresi siquid et piplomia san· apparens sputū est signū laudabile resudat eīn ex apostēa te ad post illud· eo q̄ mā eius est resolu bilis mūc prohibita p̄ ad heretiā aut co pacōnem // In apostemate aut̄ epatico est eius apticio aliquādo cā ad malū et proprie cū apostema est magnū exube rans et qn̄q; est sup̄ō bona et proprie aput resolucōne ipius emorr' aut me struor̄ cōstrictio non s̄m sapiētiā si faci at cadē in illud· aut sit suspectio de illo tūc eorū prouocacō excusat a suspectōne sic qual sup̄ ūbo ypo· | Inquit eīn cronicus emorr' fluxus totaliter cōstrictus ⁊ subi to cadē facit in ydropem aut in amiā aut sanguis siccatū et ptisim | Par ticularis aut̄ intencō habet quatuor mōs Prim⁹ cogit ute intencōne nr̄az ad cu racōnem eius siccatus san· et cōtingit p̄ resudacōnem ipius · Et siquid fuerit ab apostemate sangneo cū matiā ponit' in resolucōne aliū⁹ eius p̄⁹ ad curaci nō indiget cū est signū salute Si autez fuerit s̄m semita resudacōnis ex uenis pul monis aut arterijs ul' etiā pectoris prop

Res agitantes sanguinem

Cur̃ p̃tic̃

agitacone et ebulicone cadente in sang
uine dabim⁹ medicamina feruore sang
uis reprimencia et ipm expugnencia Et ho
operacionem faciencia suma hec est portu
laca propè commasticata frequent paruz
post par deglutit sucus eius potent
constringit sanguinem et sedat ebulicone
et comprimit ipsum Et sil' semen eius
assum et tota planta ipius eciā sm omnem
modū administracionis eius et sil' papa
uer assum Jumbe aut sut hui⁹ intencio
nis sm omne modū administracionis eorum
In mucillagine aut psilij cū lapide ema
thites loto et cotrito cotricone ultima
in est ūtus mirabilis et simil' in corian
dro et sil' in lapide emathites cū succo
arnoglosse · psiliū aut assum et conquas
satū cū aqua expressionis portul' aut
seminis eius usq dū fiat mucillaginosum
est ad illud mirabile · et sil' semē insqā
cū succo arnoglosse hui⁹ eciā intencionis
est lac coctū cū lapidibus fluuialibus
aut cū ferro ignito pius extracto butiro
ex eo · et caseus recens lutū aut assem
et lutū arse r armeniū et lutū sigillatū
sut ex medicinis uerris ad illud et prope
cū succo platanginis Ista enī cū uir
tute in frigidacionis et conglutinacionis
et compois ex eis sunt ultima ad illud
Et quecunq sunt huius intencionis 7 lau
datur eis aqua frigida et aqua pluui
alis et gūi arab assum aut dragāt et
laudat eciā eis aqua ordei et proprie
assi cū cancris fluuialibus aut spodio
et silibus Et quando exigit necessitas a
pud uehementem agitacone 7 vigilias
et cū eis aliqua ex narcoticis tribuat'
tūc faci⁹ illud cū cautela Secundus
modus docet ute intencione nostra ad cu
racionem eius scereatus san · qui fit sm
seruitā redundacionis et hui⁹ curā iam
dixi⁹ Tercius modus est qui est ad
curadū aut eius rupture vene cū vul
ne aut sine vulne indiget administracio
ne medicaminum stipticorum aut consolidati
uorum Et hoc quid facientū suma hec e
san · dra · propè et karabe et bolus et
lutū sigillatū et balaust' et rose 7 cor
nu ceruinū adhustū et corallū adhus
tum et reubarbarum et proprie assum
et cortices thuris et cortices mastic' et
coagulū lepois et coriandrū et se · lingu
ue arietis et capita et sumitates et
fructus et folia mirte et spodiū 7 corti
ces cancrorum incensi et similia Sun

dameta aut et maciā cū quibus hec
sut miscenda et preparanda ul' aliqua eorum
sunt h' syrupus et propè et succus plata
ginis et succus portul' et succus albedoragi
aqua alsamc et aqua pluuial' infusio
nis gūi assi et aqua ros' et succus citoi
orum et mina et succus granatorum mirti et
syrupus ex eis et mucillago psilij ā se
citoniorum et aque sumach et similia
Medicinas aut compositas scribe⁹ post
si deus voluerit de quorum suma ē zucum
ros' est eis medicamine bndcm 7 mina
et syrupus de ros' sicce et syrupus de m
inbis et syrupus de mirtis et syrupus
de pomis stipticis et troc' de karabe et
troc' de tra sigillata quorum narracionem
faciem⁹ in antidot' Medicinarum aut
que sunt administrande emplastrando aut
lemendo ex suma hec est oleū ros' cū mas
tic aut oleū mirtinū et ex eis est oleū
de citonijs et oleū nardinū et succus cori
andri uiridi cū same sū farina ordei
aut cū sandal' aut spodio cū modico ca
phore hec enī emplra conferūt Vel eciam
farine ypoquistidos farine samch ul' fari
ne kbi an confice cū albume oui 7 suppone
Vel accipe puluere thuris subtilem et
administra cū albume oui Et qd' de rebus
melioribus in hac pte est subtil' inqui
rē ad inuestigadū locū uehementie do
lois 7 illic enī emplracones 7 unuameta
utilia apponeda sut Qrtus aute
modus docet abstinē causas ulceracio
nū et corrosionū cadencium in ptes pectois
et pulmois et propè pulmonis sm plui
mū hec enī est illud q est suspectū 7 timo
rosum maxime · et hui⁹ quid curacone
scribe⁹ in ca° de ptisi si deus voluerit Gal'
si accidit sputū san · a catarro tūc erit
consideraco nra utrū sit acutus aut
non acutus Et si fuerit quid acutus
et colicus aut salsugmosus sedabis im
petū acuitatis eius pus cū regimine
bono districto in ca° de catarro · postq au
tem uehemencia acuitatis sedata fuerit
soluat' natuā cū eo q est sic in fusio mi
rabol' et similia Et si fuerit salsugi
nosus cum eo q est sic pille cochie · dein
pcipim⁹ cū flenbothomiā de vena cefa
lica flomia subtili Et si oportet cum ite
racone uice post vice et trahim⁹ mās
eius a capite cū clisterijs acut' et si ex
forte acuitate et cū posicone uētosarum
in cruribus et sup emorr' post apcone
earum cū flomo et confert eis post illud ·

ad mistracio aque ordei cu cacris fluui
alibus et syrupus de papavē et si indi
get medicamie fortiori instrat trocisci
alschegidene quor rememorabim' post
et fortis eis est troc de karabe et proprie
cu syrupo de papavē aut syrupo mirti
no aut rob eius et si res fuerit pitior no
est excusaco administracois medicinar
forciu sicut tyriace proprie et metri
dati et athanasis et trocisci stelle et sili
um Et iam quid mulieri cuida et plib9
post illā cui accidit sputū sanguis extra
ctaro comensuam9 regimina que ia dixi9
et instruim9 post illam ultimo ponere
sup caput eius et prope in pte zuhen
der medicamē ex fumo columbino post
qp egressa est balneu et ad iuxim9 sibi
tyriaca recentem au ut faceret ea dormire
et in crastinu in iuxi9 fricacōi extrema ipi
us et constringi in strictis et administrai
et tyriaca racenti quātitate miore et m
inuim9 cottidie quātitatē eius donec de
uenim9 ad mistracionem solius mellis
ut mundificaret pulmo sufficienter et no
recessim9 ab administracone alicui9 ex ru
bificatibus sup parte que dicit zuhen
der assiduitatem fricacōis extremita
tum donec dimitteretur catarus
sic post h una sola necessitas .s. ut dem
consolidarem vulnus et dedim9 ei filom
um psicu et mēdu troc de luto sigilla
to cum zucco ros et quqz ro. solu Et
fecim9 int' pollacones in administracone
ipsoru et incissitudines | Et quado ex
eoru usu stringebat' anhelitus councta
bam9 studiu nostru administrandu res
que dilatat ipsum et educat saniem
sic prope decoctio ysopi et similia Et
cum elargabat' anhelitus tuc conu
tabam9 ad filomu et troc' et zucm ros
cu hac incissitudine sanata est et no est
modo cōprehensibilis inis eor qui sanati
sunt s'm hac doctrina | Filius zegar
Confectio trociscor cōferenciu tussi et spu
to sanguis Rx gu arab boli ar. an. ʒ. x.
se. portul' ʒ. x. spodij folior ros et se. ear
an ʒ. ij drag' citrull an. ʒ. v. fiat troc
cu succo lingue ariete da cu succo eode
| Idem confecto troc de papavē cōfe
rentiū sputo sanguis et tussi cu fe. et
dolori pectoris si deus voluerit Rx ros gu
arab an. ʒ. iiij. amidi drag' pp. sum. li
quiric an. ʒ. ij. spodij croci an. ʒ. s. cō
fice cu atriplice aut cu rob. da cu te
niabin et aqua | Idem confecto trocisc

emathiticor plumor inuametor ad sre
atu et sputu sanguis et manacōe un
decuqz Rx cortices cacror fluuialiu as
sor ʒ. xvj. coriādri assi. ʒ. vij. se. pp. ʒ. j.
bo. ar. tre sigil. an. ʒ. vj. se. portul' flor
ros cu capitibus suis gu arab drag'
an ʒ. v. lapid emathite loti. ʒ. iiij. acacie
cornicui usti karabe balaust' se. mirte
an. ʒ. iij. margaritar no pforatar. ʒ. j.
fac trociscos cu succo lingue arietis Ex
rebus mirabil' iuuamēti sut troc de tra
sigillata et troc' de karabe dei in anti
dotario | Dyascoides portul' sanguis
sputu ex pulmone sedat prope masticā
et frequens succi eius de glucio et sili
semē ipius. strdemyte & qp ad illud mi
rabile et prope lotus administratus cu
succo portul' aut arnoglosse et sili coa
gulu leporis cu eis // De succis aut aliis
stipticis iam expertu est qp semina arnoglos
se et grana mirti et capita ros cu folijs
an ʒ. j. s. administrata cu succo arnoglosse
sunt ad illud medicamē ultimu: et in se
mine iusquiami est operacō bona et hoc
quādo egritudo est pua et proprie cu
aqua mell. et in mumia sili est opēacio
pfecta et prope in sputo san. ex pcussio
ne cu casu Et sit poco ipius karatum
. j. cu vino stiptico // | Andromacus Con
fectio troc ad sputu sanguis et screatu
eius Rx acacie. ʒ. iiij. ros balaust' an
ʒ. vj. gu arab. ʒ. ij. drag'. ʒ. j. cōfice cu a
qua pluuiali Dos ʒ. ij. cu aqua frigi
da et est expertu | Paulus cōfectio tro
ciscor restringētiu screatu sanguis etiā
sit antiquus et sedanciu agitacones et
inducētiu sopnu Rx acacie sethdene lo
te ypoquistid balaust' floru mali grana
ti an ʒ. v. gallar. ʒ. j. s. opij croci an
ʒ. iij. fac trociscos cu aqua pluuiali Do
s aur. s. cu aqua frigida | Filius zac
harie arasi confecto troc sethdene co
ferenciu sputo sanguis et eius manacōi
undecuqz et sunt experti Rx san. dra. ba
laust' an ʒ. iij. et tercia alterius karabe
ʒ. v. sethdenegi tre sigillate an. ʒ. iiij.
alius ʒ. j. s. fiat ex eis troc' Et sit dos
. j. cu albeduzogi aut aqua portul' aut
lingue arietis | Idem cōfectio epithi
matis quo linitur pectus et sedat dolorē
et stringit sanguinem et linit' sup stom
apud uomitum sanguis et pessarizat'
in uentre apud supfluitatem menstru
orum et stringit fluxu emorr' Rx suc
ci hensisados acacie sanguis dra. balaust

Trocisci alij

medicam ultimu

Trocisci

Trocisci

Trocisci expti

Epithima

et uesica et sup renes
apud mictu sanguis

Confectio de papaue

gallar crotj gm̄ arabici mirre boli ar
opij an̄ fiant ex eis troc' et lme ex eis
ubi oportet / Sabor confectio papau
conferentis cū auxilio dei ei qui spuit san
per acuitatē et inflamacionem et dol'
pectoris et pleuresim ℞ ros gm̄ arab
an̄ ʒ iiij amidi papau an̄ ʒ ij spodij
crotj ʒ ß sucj liqricj ʒ ij confice cū sy
rupo de papauē da cū aqua pluuia
li et syrupo mirtino aut rob eius q'
syrup de papauē / Idem confectio tro

Trociscj

ciscor conferencium sputo sanguis et ma
nacionj eius vndecunq ℞ luti sigillati
ʒ iij boli armeni amilij ros an̄ ʒ iiij
karabe gm̄ nor mirti an̄ ʒ vj · camfor
ad hustor seminis portul' et aq ros da cū
aqua pluuiali / ysaac israhelita co

Confectio medicaminis

fectio medicaminis conferentis san · screatui
a pectore et pulmone et manacionj eius et
vomitu et hoc medicamē nō permittit ca
dere in ptisim ℞ psillij assi ʒ xv gm̄ nor
portul' assor gm̄ arab assi boli ar an̄ ʒ
v papau albi lactuc' an̄ ʒ iiij karabe
asse ros cū pedibus suis an̄ ʒ iiij co
ralli assi ʒ iij tere omnia sicut alcohol
Dos eius ʒ iij cū aqua frigida mane et

Lac

sero / Cibi eor sint vitella ouor et pedes
arietū et edorū / Idem confectio lohoc
que administrat' ad maturaciones sanguis
ex pectore et pulmone bona ℞ dragaganti
gm̄ arabici sanguis draconis boli arme
ni ros amidi spodij an̄ ʒ iiij schehdem
gi se · arnoglosse papau albi mumie mu
mie acacie sucj hensistidos an̄ ʒ ij
pemdiar schehan ʒ iij confice cū syru
po facto ex ros sicut quantū suffic' aut
cū syrupo mirtino et administretur /

Confectio filonij pectoralis ad ...

filoniū Confectio filonij pro sui ve
hemēte ad manaciones sanguis vndiq
et screatū eius cū tussi et sine tussi et
superfluitatē menstruorū dolorosam
et emorreydarū et egestionem sang
wineam et ad mulieres pregnantes
quibus erumpuntur menstrua et co
seruat fetus in matricibus suis cuius
hec est permixtio ℞ papaueris albi
musquam an̄ ʒ xx terre sigillate opij
an̄ ʒ xj scehdengi crotj an̄ ʒ v cas
torei spice euforbij piretri margari
tar non perforatarum zedoarij dro
dorongi karabe ramich an̄ ʒ j cam
phore ʒ j' tercia confice cū melle ros
colato quantitate sufficienti / Dos
eius a ʒ ß usq ad j cum suco arno
glosse aut aqua ros et modico vini punici

De pleuresi

Pleuresis autem quedam vera quedam non vera Et vera quidem est apostemacio cadens in panniculis et lacertis distinguentibus inter velamen distinguens magnum et costas et proprie secus extremitates costarum tenerar tantarū in pectore aut sub pectore aut accidens in panniculo distinguente et est dyafragma / Et eius materia est sanguis aut sanguis colericus aut colera pura / Et non vera quidem pleuresis est que fit in velamine et lacerto extrinseco cohoperientibus pectus et distinguentibus inter costas et commissuras earum et coitantibus cum cute / Et eius materia aut est fleg' putrefactū et inflatū et hoc est raro aut melia et hoc est rarius / Et illa quidem que fuerit in velamine distinguente costas cū coitate cutis minus suspecta est · que vero in velamine quod est sub costis magnis · que autem in velamine distinguente prima est fit enim cū permixtione intellectus circa augmentum et statū eius et illud ideo quoniam coitat cū cerebro mediante neruo magno quodam qui dirigitur et dilatatur in subam panniculor / Et quidem tot est intrinsice et extrinsice panniculis ab omni materia apostemari posse veruntamen a sanguine et colera frequencius aflante et melancolia rarius · et illud ideo quoniam ad membrū panniculare et depressū raro grossum aut viscosum penetrat / Pleuresis autem qualiscumque fuit aut resoluitur aut suppuratur aut permutatur / Res autem et in regimine ad resolucionem ipsius est ad vij modos res / Et prima quidem est resolucio morbi · 2ª est regimine in quantum quo acquiritur sciencia utrum utrum sit a plenitudine humorali aut ventosali · 3ª est diui(sio) materiei · 4 subtractio subtractione eius cum post digestionem ipsius · 5 eductio ipsius eductione propria post preparacione eius · 6ª est correctio accidenciū · 7ª est regimine vite eius quod in tota protellacione cure extendendū est / Et prima quidam rem complent administraciones medicaminum membror confortatiuum ipsiusque virtute coadunatiuū ut nō recipiat nec superuincat que ad ipsū fluit materia · Ex hoc quidem facientibus est emplastracio facta ex lentibus excorticatis coctis cū aceto aut farina fabar cocta cū aceto aut ex farine cū aceto · Huius eciam intencionis est euaporacio facta cū spongia infusa in aceto

decoctionis ros aut balaust aut silium
secu hoc est suspectu ii cu mag cautela fu
erit au in pncipio pncipiante cu non
du matia rapsit in locu Cibus quidez
cu cautela aut administretur regime di
uersum in eodem tur h em est sm sapi
encia ❡ Secundam rem conplent admini
straciones euaporacionu int humidorum
int sicco sicut disposicio materiei exigit
Et pcipim spongia marina aqua ca
lida infusam et expressam alia euapo
ratoria pcede pus sh lota planta ma
rina leue et oportet ut sit
spongia ampla ex omi pte circundans
Et aut int p carne et spongia pami
subtile antiqui et sicu int pom et semp
iccu aliu p mutai singul iteraciombus
atq administracionis spongie Et oportet
aqua esse dulce et leue Et qnq decoc
cionis camomille aut aneti aut siliuz
in aqua salsa est forcior cu aqua dul
ci et h qn oz Et qnq facim illud cu
uesica aqua calida semiplena Et ex
bonis euaporatoriis est aqua decoctio
nis furfuris aut mellil aut aneti aut
hbe mebri Et ad hoc sacellaciones ex h
ba miui et furfuris postq calefiunt
in late calido sup que pus roratu fue
rit acetu p mixtum aut aqua calida so
la aut aqua salsa sm qp exigit dispo
sicio matie Et qnq madefiunt in aliq
cor pus dem calefiunt et supponitur Et
forcius his est euaporatoriu et hbo
factu et seminibus aut ex foliis cauliu
et aceto positus sup lana inbibitam
in oleo aut oleo anetino ❡ Ex sucis
euaporatoriis est sacellacio facta cu
furfure et sale calefactis seu milio et
sale aut panico et sale ❡ Et ex mediis
int humidu et siccu est uas ereu aut t
reu aqua calida plenu et oportet ut
sit uas amplu q nexu aut ex omi pte
circundet Et quid sup omnibus his ca
uon est que obsuari iubem qm cia
cito et tarde resolubile in mese aut re
misse calidu et cia in supficie aut in p
fundo positu euaporatoriu administracionis
mensure oportet sic em dat tibi sciencia
sm sapiencia Et ad huc quid tamen
est debe ab humidis et debilibus incipere
et quato compactior et siccior materia
fuerit tanto tardius ad forciora prirupe
re resoluat de matia qp subtile e et ca
dat dem duricies in residuo hoc nanq
cauedu Cauedu cia ne uapor eua

poratoriis ad egri nares ascendit dis
solucione em et tristicia generat et an
helitus constrictione ❡ Cu aut ex sete
opis huius puenerit ad hoc ut dolor apo
stema qualiscumq fuerit resoluat aut sm
aliquid aut in integro sube excusacio
trascendi ad aliud Si uero multiplicat
usq adeo ut dilatetur et ascendat dolor
usq ad furcula aut usq ad ypocundria
extendat ctu est qp resolucione replic
agitata prohibet ymo ad huc euapo
racio dilatu agitata et multiplicat et
hoc maxie cu replecio fuerit in toto tur
ad aliud cure genus procedendu est sp
ad modu dicem iam ❡ Tercia igitur
rem conplent administraciones medicinar
sm exigencia rui duar occupacionu
Et pma quid est qp si matia fuit dila
tata ascendens usq ad furcula et no
dum ex eo repsit sed ad huc est ut repat
flenbothomet basilica ex late opposito
et trahat de sanguie usq du altetur co
lor sanguinis iuxta uirtutis et etatis exige
ciam Et qnq aput pluralitute reple
cionis uidem flenbothomacio ex saphe
ptis opposite est em eius iuuamentu subli
me festinu et proprie aput ascensu ma
teriei ad caput huius cia intencionis sunt
uentosaciones in cruribus et uentosacio
nes in extremitatibus et clisteria lenia
et que hoc cursu procedut ❡ 2a uo est
qp si matia fuerit declinior ad ypocun
dria proponenda est clisterizacio deinde
si necessitas expetitur flenbothometur
basilica scilz ptis opposite et no excluda
tur si uirtus p maserit scilz flomia saphe
❡ Et ulx quid extractio fecis et alleuiacio
p cui uentris a fece et uentositate excusat
ab addicione nocumentor ab hac egritudie
Administret igitur clisteria lenia facta ex eo
qp est sic aqua ordei cu radice maluar et
aqua sicle pauca et silibus et ne exce
das in usum eor nisi usq ad illud qp sig
nificabit tibi ex disposicione qm consue
uit egritudine hanc fluxus sequi in mo
derancia Et siquid fuerit cu eis acces
sus in colutatis ad anhelitu et lentescet
~~aut~~ fe tue est huius apparicio significa
cio laudabilis Sin uero contraria ❡ Ex re
bus aut maximi iuuamenti ad diuitendu
morbi matiaz est posicio uentosar sup locu
doloris nunc cu incisione nunc sine ea sic
necessitas exigit Sedat em ex hoc dolor
interdu et interdu matia ad ptes cute
trahit Veru oportet operacionem hac

3am

clistia lenia

2a

prosteet

q9 pcedat corpois mudificaco cu floia
et solucone uentris ex hys que diceim9 dupis
Veru h a vij usq ad xiiij die et hoc pro
prie cu intellexim9 matiaz morbi posse
reuocari ad cutem hm9 ecia intencomis
est emplicaco ex synapi et silibus 4ta
rem complent fleubothomia et corpo
ris mudificaco cu medicinis solutiuis
sm necessitatis exigentia Et hoc q9
mic discutim9 dirigit intencone maz
ad egritudine iam facta in qua repsit
sm totalitate ipius matia Necessaria
est ergo floma tuc si ex sanguis habu
dancia fueit ex basilica ptis que seq
tur dolorem facta usq ad colois sanguis
p mutacoem cu odicoibus etatis et
uirtutis excusat em ab alys her flomia
nisi fueit ostipaco natue tuc em leme
da est natura cu hys que sut sic sica
cost i mana et moraba de uiol et decoc
cio uiol cu inuib in aqua ordey et q
hoc cursu procedut aut cu enemate le
ui Si aut matia calida fueit tuc flo
mia et uetris soluco necessaia est et sik
si flegtica aut fueit melacolica Verz
oportet flomia ppone farmacie nisi ue
tris fueit ostipacio tuc em pripimus
lenire p9us natura mudificacone aut
corpis cu medicina solutiua oportet
ut pcedat ppatina ad mateiei digone
necessaia Et siquid matia eius fueit
colea requiret in flatio eius infrigida
cone maiore et huectacone cu non ex
poliata a uirtute exsionis Et de hocq
dem gene sunt aqua citrull et mel indi
et cucur et siliuz et prope quod est sic
secamiabin q9 scripsit gal cui9 p mixcio
est hec Rx mell pte i pt ij
aceti et aque dulc an pte i Inest aut
huic secamiabin extersionis uirtus et seda
conis sitis et abstersionis si duplicatur
in eo mel proueniet abstersio maior et
si addat ad acetositat9 est magis obuia
tiua ebullicoi cole et multiplicacoi
sitis Et sit dos eius a ʒ ij usq ad ʒ iij
cu aliquo ex pdictis succis aut cu aqua
habente teperiem int calidu et frigi
dum si estas fueit Si uero fuerit
yems detur cu aqua calida ita tamen
q9 in matutinis precedat haustu ei9
potus mucillaginis psilij ex aqua sola
aut ex aqua granator dulciu aut aqua
dulci cu iulep Et subsequatur ipsum
circit pt ij horas potus aque ordei
Si autem rem pluris humectaconis

et minoris abstersionis disposico exigit sy
rupus uiol cu aqua iuiubar dandus a
aqua ordey ex uiol conditis Refrenda
tur aut omnia que infrigidat et impi co
pingut sic portul papau lactuca et si
milia nisi aliqua necessitas exigat succur
rerem9 Si aut febris et estuaco an
helitus q9 frequecia et sitis inualuerit
succurredu est tuc cu eo in quo est hue
taco sola sic est mucillago psilij prope
iulep subtile sorbendo semp ex eo aliqu
et si fueit cu hoc ostrictio natue dand
est syrupus de prunis cu mucillagine et
similia Si aut matia sanguinea fueit
requiretur uirtus infrigidaconis minor
et abstersionis maior et prope cu eo q9 e
sic secamiabin in quo duplicatur mel cui9
haustu pcedat sic in matutis ydromel
et iulep factu subtil utriuq et subseqt
aqua ordey decoctionis capill ue et simi
lium Si aut matia fueit sanguis
flegmaticus requirit minor infrigidaco
et maior abstersio cu eo q9 est sicut seca
miabin proprie et decoctio ysopi et radix
lilij hm9 eaa intencoinis est ydromel et
similia Si aut fueit matia sanguis
melancolicus detur syrupus mellinus
et ydromel cu decoctione aneti et lupi
et bugloss et yreos et siliuz Et quia
sup hys canon est ut res lenientes et
remouentes aspreitatem precedat eis que
abstergunt ymo no ex polient ab eis sic
em felicitatur opacio Cum aut ad m
nistracones medicine solutiue necessaiaz
cognosces mite est ut consideres nam si fe
bris uehemecia inualueit cu estuacone
timendu est solutiuu et excusat ab illo
sola flomia in qua no est timor nisi cu
forsitan apuit natue ostipaconem m
bemus eam leniri cu aqua ordey et uiol
conditis et pulpa cassiefist et mana et
silibus aut cu aqua prunor et que hoc
cursu procedut aut cum clisteri lenitiuo
ex hys que scis Materia aut qlisti
q9 euacuada fueit oz q9 cu eis in quib9
cum solucone est lenificaco de quorz sume
sunt uiol proprie humide et sicce et codita
et syrupus ex eis et sicatost et terenia bin
et zuccim et alchec et cassief et silia et
prope si matia fueit colera et quado
misceatur cu eis sic est teor de uiol ha
bens aliquid scamonee et nos scripsim9
p mixconem eius in cao de asmate Et
si fueit matia flegtica euacuada est cu
eo q9 est sic pul yreos aut agaric aut

ysopus cu hasce cu moroba de viol mellite
et teremabin Si vero materia fuerit mela
colica cu eo quod est sicut elleborus niger cum
aqua ordei // Et iam quod gal precepit a
qua ordei post solutionem primae debet aut
aqua mellis ut lenificet et abstergit vir
tutem solutivam // Et si dispositio aliqua est
que exigit necessarium est uti clisteribus et
lenibus et acutis et medijs secundum necessita
tis exigencia et proprie cum dolor declin
or ad ypocondria fuerit Quinta res com
plent ad ministraciones medicinarum sputum
facilitancium et ipsum velocitancium Et hoc
quod perficitur ab inchoacione ab humectati
bus et lenificatibus procedendo ad res tem
perate abstersionis Et siquid vehemens fu
erit inflamacio cum eo quod est sicut melonum in
di aut aqua citrull aut cucur. aut aqua
zucari aut aqua ordei excorticati decocti
in aqua pluviali decoct vehementi cum iu
lep // Et si quid non fuerit adeo vehemens
sufficit aqua iuiubarum et sebesten cum viol
et seminibus citoniorum et oleo amigdal dulc
cum iulep aut aqua mell aut zucari et si p
ter mittatur post illa aqua ordei sicut
post horam et in processu rei procedunt
usque ad id quod est sicut decoctio radicis
lilij et capill ve. in aqua ordei cum ydro
melle. Verum aqua mell est ulterior ad hu
mectacionem quam aqua ordei et aqua ficuum
et passul et huius generis est post ista et pro
prie cum moroba de viol aut aqua et oleo
de amigdal dul. Et similiter aqua liquiricie cum
eis aut sine eis Et facimus post illa sequi
aqua ordei et est via rectior. Et quandoque
pervenimus ad quedam eorum que sunt sicut
decoctio ysopi et similia // Et ex rebus
sputum facilitatibus est sorbicio facta ex
aqua ad caliditatem declivi hora post ho
ram Et ex eis est embrocacio facta su
per locum doloris cum aqua calida mini
it enim dol et sputum accelerat etiam si sit
decoctionis malvarum aut fenugreci et simili
um magnificatur operacio. Et conferunt
ei cerota et emplastra Et ex eis quod in
hora sunt in quibus est lenificacio cum
resolucione non elevata sed quasi in gra
du primo deinde procedendo paulatim ad
ea que amplius elevatur Et ex rebus
utilibus non elevatis est cerotum ex oleo
viol et cera aut ex oleo amigdal et cera
Et elevatur super ista quecumque fiunt ex mu
cillaginibus. aut adipibus alijs et ad
huc ex ysopo humida Et ex hijs forcius est
ex radice lilij aut fenugreci aut semlini

et absinthio coctis cum succo herbe mt et
oleo de camomilla et pauco melle. Et ad
huc forcius hijs est ex caulibus elixatis
cum butiro aut ex cinere radicum caulium cum
adipe Et nos quod plura ex hijs scribemus
post si deus voluerit Ex hys que valde
sputum facilitant est ut dormiat infir
mus super latus dolorosum et sorbeat ho
ra post horam paulatim ex aqua calida
aut ex aqua zucari calida aut ex aqua
mell et similibus // Sexta rem complet
ad ministraciones medicaminum sedancium
accidencia super vemencia huius egritudinis
que si ultimantur ex eis accidit timor et
desperacio Et sunt prope permixtio et alie
nacio intellectus vigilie sitis vehemens
fluxus sanguinis a naribus et fluxus
ventris. Intellectus autem permixtio et alie
nacio quandoque accidit aput permutacionem
pleuresis et nos loquemur de ea Et quandoque
accidit ex proprietate cuiusdam speciei pleu
resis sicut proprie quando fit in velamine magno
distinguente et est dyafragma quod continuat cum
cerebro mediante quodam nervo magno qui
dilatatur et contexitur in substancia panni
culorum Et oportet in hac parte cogitare
curam pleuresis sicut cum scribimus frenesis
sicut in proprio dixeris capitulo Et hic erit
modus curacionis si deus voluerit hac eg
tudine sanare Vigilie autem si accidunt in
terdum accessum ad permixtionem intellecto
signum et prope dum multiplicatur Et necessa
ria est administracio sirupi de nenufar et si
rupi de papavere et decocto eius et hoc
cum cautela ne sputum comprimat et pro
hibeant quod est res deterior eis et mene
ex semine pepone melonis sunt eis quod factum ex cor
tice et cautela societatis auffert hoc nocu
mentum et prope si associetur eis quod est sicut
decoctio passul aut aqua mell aut rob
et quod est eis simile // Sitis autem accens
eis sedanda est cum humectantibus et vehe
menciam inflamacionis extinguentibus
sicut cum aqua citrul prope et melonis indi
et mucillagine psilii et similibus de quibus lo
quemur in proprio capitulo. Verum non oportet
esse actu frigida Et oportet ut administreas aquam
ex abstergentibus facile cum eis ut lenifice
tur sputum Et si fuerit sitis a cauma
te spiritualium administretur libertas aeris
temperati declivis ad humiditatem. et inun
gatur pectus ex ceroto et oleo viol et cera
et similibus. Si autem fuerit ab ebulicione cole
rubee confert secaniabin subtil quod gal
docuit cum aqua pluvia sedat anhelitum

fluxus sanguinis narium

fluxus ventris

Atimaz

Et aqua ordei habens bonitates suas ex
modo paracionis sue confert sibi sicut ypo-
dixit ¶ Fluxum autem sanguinis a nari
bus contingentem eis post crisim sistere non
debemus nisi superfluat Et si fuerit non
creticus sed propter exuberanciam sanguinis con
fert tunc flomma et alia que diximus in capitulo
proprio ¶ Fluxus ventris accidens
eis in principio morbi est secundum unum duorum
modorum · aut enim propter multitudinem ma
terie cum potencia regulacionis nature
et sequitur hic anhelitus facilitacio et
lentescencia febris et est significacio bona
aut est propter exuberanciam materie per
quod reguletur a natura primo est sic egrum
gravitans et est signum mala et propter tamen non
sistitur per ipsum difficultas anhelitus et
siticia et fit inflamacio tunc enim fortassis
supervenit mors in quarto vel ante · Si autem
accidat fluxus ventris in fine morbi
est sibi secundum alterum duorum modorum aut enim
expellitur materia ad epar et viscera et se
quitur in volutas ipsum ut accidit a debi
litate epatis et prostracione de digestive
virtutis et contentive in ipsis et sequitur
post ipsum permaositas ¶ Septimam
rem complent eciam ministraciones regulacio
num circa regimen egri in generibus vi
verum et proprie ut dirigatur eis tempus
in aere que sit utcumque ad calitatem declivis
et timeatur obtusio et acuitas ex multipli
cacione boree et austri in quantum possibi
le fuerit et fiat elongacio a fumis et vapo
ribus et motorum flatu et ab aere agitacionis
aquarum et ab estuose et sicco ¶ Nutriens
autem oportet conservari eis secundum consideracionem
nostram qua dirigimus eam aut ad morbum
aut ad pacientem · Et ad morbum quidem
aut secundum quantitatem acuitatis aut secundum ho
ras accessus et recessus eius Et multitu
do quidem acuitatis facit necessariam sub
tractionem nutrientis sic paucitas eius mul
tiplicacionem ipsius · Et ypo quod dixit a
pud vehemenciam doloris et acuitatis sic ci
bus detur est ponere egrum ad desperacionem
et mortem et illud ideo quoniam natura debilis
ad alteram duarum occupacionum aut deflu
et ad utrumque ¶ Et certum est fluxum ex
resistentibus nature sub peditacione mul
tiplicari quare tunc nutriens prohibendum
est omnio Et adhuc nutrire circa acuita
tis et doloris adventum aut augmentum
horrendum est magis circa cuius ultim
tatem · apud vero acuitatis et vehemen
cie doloris declinacionem non suspectum

est et minus apud lentescencia ¶ Ultimum
aut nutriendum quando accidencia iam qui
ta et facilia fuerint ¶ Et adhuc ultimum
quando iam ex toto remissa sunt · inte
igitur cum non dum in toto lenior dolor fu
cum eo quod est sic aqua ordei aut aqua
zucari aut aqua mellis utriusque factis su
tilibus ¶ Et cum iam a dolore alleviatum
in veneris sed non in tegre sit contentus d
zucari et aqua ordei decocti vehemente
faciliat enim sputum in aqua pluvia d
coctione vehementi aut aqua alcubi cu
aqua ordei decoction vehementer facilit
enim sputum ¶ Et si ulterius solicitare vol
ueris ex amigdalis iusculum decoctioni eorum a
miscebis et dabis cum melle modico aut z
zucaro · aut ex eis est aqua alcadezet et a
triticum et propter cum amplius egrum allevi
atum in veneris ¶ Et sit iusculum ex ma
ius et triplo cana et blitis et sicla et
turb et sorbiciones ex farina fabarum Et
cedimus in fine febris pulmenta ex butiro
¶ Et post febrem iuscula ex herbis cum ca
nibus teneris aut vitellis ovorum · Et quida
ex antiquis dabant panem cum aqua z
zucari et iulep ¶ Galienus autem precepit quod et
nunc comprehendit yminusitas farmentum non d
ri facit enim aperitione apostematum un digi
nem et azimum non dari sputum enim in iusti
¶ Cum autem ruptura apostematis quim
damus fermentum fermentatum enim rupturam
apostemate facilitat ¶ Et ulterius quod conce
dunt eis cana mellis et granata dulcia et
poma dulcia elixata aut assata et passu
line in terioribus et kesmes et iuiube co
plete et amigdale quando extendimus usque
pisces receptus in scopulis et prope haben
tes squamas Et hoc tribuatur sic exigit di
posicio ¶ Et in pleuresi quidem flegmatica
danda est aqua ciceris et aqua ordei a
ciceris cum melle · aut aqua caulium cum oleo
de amigdalis aut lacte earum et melle detur
et altamabin cum ysopo et melle aut pu
legio est enim eis cibus bonus ¶ Et dico quod
tempus regio etas et consuetudo in adm
tracione qualitatis nutrimenti et numerum ei
utrum parum aut multum semel aut amplius
dare debeamus regulat quare distinguen
dum est illis sicut scis ¶ Potus autem
bonus est eis aqua zucari et aqua mellis
et iulep subtile et aqua ordei subtilis et
que hoc cursu procedunt aqua aut in hye
me calida bibant ¶ In estate autem tem
perata · Verum abhorreant aquam frigi
dam nisi in duobus casibus et hoc quidem

in tussi sicca et aspera et in siti ex caliditate
uehementi tunc quoque credimus ipam frange-
tes frigiditatem eius cum secamiabin et iu-
lep acquirentes ei ex uirtute infusionis ase-
camiabin uirtutem penetracionis ut pene
tret et disccat in uenas et stillet. De
inde ex frate et humiditate aque uirtutem
extinguentem inflamacionem et sedatem
asperitatem et sitim. hoc enim est illud quod
non omnes comprehenderunt. In morbi
autem declinacione detur eis vinum album dul
ce subtile et rob cum aqua pluuia et aqua
mellis. et concedit vinum aquosum eis leue
et vinum kesmes et aqua decoctionis alkes
mes et aqua passul et iulep et que hoc
cursu procedunt. In flegmatica vero po-
nitur aqua mellis et aqua decoctionis ysso
pi et que hoc cursu procedunt. In me
lancolica vero cibetur sorbilibus factis
et sanie tritico et ex mell et altamiabin
et oleo amigdal et sorbilibus ex farina
fabarum et insculis et lingua bouis do-
mestica et siluestri. potent aqua mellis
cum aqua lupuli et aneti et similium
Et quidam iam dictum est in hac egritu
dine uentrem fluxibilem cum moderancia
fieri. Etenim eius strictura et largitas
pluuia non bona. in lubricitate ergo uen-
tris prohibenda sunt insula ex herbis da-
da vero aput uentris stricturam. Et cum
sitis cum asperitate fuerit prohibenda sunt
granata et poma. cum uentris constipacio fuerit
danda ergo sunt in lubricitate ipius Et
sic intelligendum est de ceteris. Cibare autem
aut potum dare non nisi a fece purgate
uisceribus uel saltem membris digestionis prime
propo iussit neque accidente dolore neque presente
eo nec in hora deteriori horarum. Similiter
autem et nec apiras venas fere constipate
uisceribus aut lubricitate dominate eis
et proprie uehementi nec in die cum natura
obuiat morbo. sed in die minoris agitacionis
et si possibile fuerit. Soluere vero aput
fecum constipacionem et aput materiam declina
cione ad ypocundria cum enematibus magis
gal iussit. In euacuando vero mem-
bra nutritiua et spiritualia obsidunt
farmacie opus esse precepit et enema
ta utilia esse non negauit. et proprie
sicut dispositio exigit. ad hoc autem o-
pus. farmacie obsistendum est aput
febris et accidentis uehementiam excusat
enim tunc ab ea sola fleubothomie admi
nistracio nisi forte leuire sitiitatem uis-
cerum oporteat et hoc magis cum clisteri

bus facias

Sermo in aqua ordei. Consue
uerunt antiqui vocare aquam
ordei ptisanam et consueuerunt
vocare ptisanam et kilum esse
liquores resultantes ex elixacione alicuius
rei in aqueo ex actione caloris operatis in
illa. Verum kilus habet artificem calorem
animalis et proprium in vase proprio. Ptisanam
autem artificem calorem ignis in vase communi
sicut est elixacio carnium et frumenti et olei et
aliarum rerum nutrencium. Elixacionem autem
rerum medicinalium consueuerunt nominare a-
pozima. et inuenitur aque ordei duplex
officium scilicet leuitacionis cum abstersione aut
sine abstersione. et siquidem cum abstersione
potum medicinalem vocauerunt. Eam vero que
sine abstersione est quisque vocauerunt potum
et cibum. et in hiis distinguntur modus opera-
cionis secundum artem et sciencia. Quare dupli
cem in eius operacione inuenerunt artem vnam
scilicet faciendo eam potum medicinalem aliam fa
ciente potum tantum aut potum et cibum. Ars
ergo primo modificat sic Recipe ordei excorticati
et fricati cum panno aspero fricacione uehemen
ti usque ad exclusionem tenui cum cortice certe
libr et sit ordeum subtile medium inter nouum et
antiquum super quod non cecidit de odore corrupcio
nis aliquid. nec de contagione fumi aut
pulueris et conseruatum fuerit in loco aeris
liberi. et iam habuerit perfectionem in matu
ritate sua et pone illud sic cultum in olla
noua munda et lota et abstersa nis ut
non remaserit in ea de odore quocumque omnino
et proice super ipsum aque certe libr. xx.
et sit aqua fontis dulcis leuis subtilis et
extractione ipius cum omni facilitate in qua
possibilis fuerit et hoc sine fumo auferen-
do a principio spumam eius et decoquatur
usque ad consumpcionem medietatis aque aut
duarum partium eius. deinde coletur et conseruetur
in vase uitreo. Habet autem hec aqua uirtu
tem leniuam resolutatem in ea ab aqua.
et medulla ordei. et abstersiuam et lauatiuam
et nitrositatem quandam expansam in cortice
interiori ordei tegente medullam eius. est igi
tur facil lauatiua ut sputi facilitatiua v-
rina lubricat opilacionem aperit et vrinam
prouocat. Ars vero secunda modificat secundum
hunc modum Recipe ordei excorticati certe libr
j frica illud cum panno aspero fricacione ue
hementi usque ad excausacionem et ad separa-
cionem interiorum corticum omnino et laua illud
lauacionibus pluribus cum aqua calida
deinde pone illud in olla et funde super

Duplex officium aque ordei

ipm aque circit' lbr iiij· deinde buliat cu
facilitate ebulicone bona et prohiciat'
ab ea illa aqua deinde pone sup ipm aq
calide circit' lb xx· et decoque cu facilita
te usq ad lbr x· vl' usq ad lbr vij· deinde
cola et reconde in vase vitreo· hec autem
aqua sitim et asperitatem sedat et infla
macone extinguit pectus et pulmone
et guttur lenit sitim extinguit ventrem
lubricu reddit pcordia humectat et spu
tum facilitat· Hec aut aqua ultiorem
recipiens decoctionem refud adh in ea
paru post paru circit' lbr x· aque calide
efficiatur potus et cibus que quibusdam
colatam· quibusdam no colatu sm ne
cessitatis indigencia ·y· dari pcepit· et
quadoq adh ultiore recipit decoctonem
usq adeo habeat mediocritate int' inctu
et liquidu et est cibus laudabilis habes
bonitates solempnes

Sermo in aqua cicеru

Dixerunt antiqui duplice
in ciceribus proprietatem
in esse· et ex hys. vna est qm
expansa est in sup ficie cortice eo2 humidi
tas baurachia cum calitate subtili que
tollit' sola ebulicone· et est illa proprietas
que sedet in toto corpore eoru· et est humidi
tas dulcis subtilis nutribilis tame infla
tiua· Si ergo coxeris lbr j cicеru habecu
nitrositatem sua cu lbr xx· aque facili de
coctione usq dum redeat ad lbr x· tunc
exit aqua eoru potus medicinalis ⁊ pro
prie abstersiuus lauatiuus apitiu9 opi
lacoinu ca pcordio2 qua nutritiuorum
et viaru vrine frangitiu9 lapid in eis·
et mundificatiuus insteru sitim tame no
tollit· et si recipit ultiorem decoct' et est
bona aqua usq du acquirit mediocrita
tem inter tenuem et inctu est cibus bon9
egritudinibus flegmatice· Peruptam
oportet ut detur colatus ex ciceribus ante
ex quibus iam fuit expoliata nitrositas
fuit instula incitancia venerem et inpingu
ancia | Sermone in aqua mell' iam scp
simus in antidotario | Abuali Julep

Julep alkesmes

alkesmes conferens cu auxilio dei pleuresi
et doloribus pectoris R alkesmes et decoq
tur in aqua decoctone vehementi sufficienti
Et acc' hui9 aque pte j pemd pte ʃ deco
quat' usq dum sufficit sm eudem mod
fit iulep | Idem syrupus conferens tus

Syr9

si et pleuresi R succi gnato2 dul· lbr ij
succi cana2 mell' lbr vij· aut peid' tundem
fiat ex eis syrupus bon9 si deus voluerit

| Johanicius iulep subtile oferens pleu
resi cu inflamacone et siti R succi mell
aut succi cucur· asse lbr iiij zucri lbr iij
fiat ex hys syrupus det' cu aqua ordei·
| Idem syrupus viol' conferens pleuresi
et febribus et tussi sicce R viol' recentu
et se· citonioru et citrull' an 3 x· se· malue
3 xij gu arab· 3 viij· drag' 3 iij· funde
sup ea aque calide lbr vij et dimitte die
ac nocte deinde buliat ad consupconem
medietatis· deinde cu pemd lbr ij ʃ· fiat
syrupus da cu aqua ordey et mucillagine
psilij mane et sero | Israhelita Syrupus
conferens pleuresi et catarro calido et
tussi calide cu asperitate et siti vehementi
factis causa siccitate temporis· R iniube
pinguis sebesten an c· viol' syracost an
3 x· liquiric' flo2 buglosse domestice an 3
xij· se· malue citonio2 an 3 v· prohice sup
ea aque calide lbr vij et dimitte die ac noc
te deinde decoque usq ad csupcone me
dietatis et cu zucri lb ij et succi malorum
gnato2 lb j fiat syrupus da cu aqua or
dey et mucillagine psilij | Idem syru
pus conferens pleuresi cum inflama
cone et acumine vehementi et tussi difficili
R aque cucur· lbr iij· xiracost viol' an 3
xx· pulpe cassiefistule 3 iiij· infundant'
omnia per diem et noctem in succo pducto
deinde frica manibus et cola et cu succi
gnato2 dulciu lbr j· fiat syrupus da ut
supius diximus | Hamech syrupus de
viol' conferens pleuresi et tussi calide·
R viol' 3 ij· se citonio2 et malue an 3 j·
iniube sebesten an xx· decoque in lbr vj·
aque cucurb ad tercie ptis consupconem
et cu zucri lbr ij· fiat syrupus | Filius
zacharie confectio troc' festinaciu matu
racionem in pleuresi et facilitaciu sputu
R viol' succi liquiric' an 3 x· drag' amidi
se altee se· fen an 3 ij ʃ· confice cu mu
cillagine psilij et se citonio2 et semine
lini Et sit dos 3 j· cu syrupo viol' | Id
confectio vngente liniatis pectus et faci
litatis sputum R olei viol' 3 iiij· mucilla
ginis seminis lini et se citonio2 et mucill
se altee an 3 ij· mucillag' ordey cocti ad
perfectionem usq dum rubeat rubescat
3 j ʃ· succi radicu lilij 3 j· cere pure 3
j· aggregentur et inunguat' cu eo pec
tus | Sabor rex medo2 confectio vn
guenti sedantis dolore et lenientis sputu
R oley viol' 3 ij· cere 3 ʃ· adipis galline
et anate an 3 j v ysopi humide 3 viij· bu
tirionini loti sepe in aqua ordey 3 iiij·

mucillaginis seis lini et altee an̄ ʒ viii fiat ex eis vngētū bonū et expertū ¶ Et si materia copactior fuerit pone pro olo viol' oleū de lilio ¶ Idem confectio emplri mirabilis ad ea que diximꝰ ℞ folior̄ violar̄ ʒ v radicū lilij ʒ x farine ordei et fabar̄ an̄ ʒ vii ℥ mucillaginis malue visci et seminis citoniorū et semē lini an̄ ʒ xii florū camomille drag' an̄ ʒ vii cere ʒ ii olei viol' farine seminis lini ʒ i et pro oleo viol' ponatur oleū de lilio et si caliditas intensior fuerit adde eis succi folior̄ cucurb nenufaris an̄ ʒ xii et subtrahimꝰ semē lini ¶ Idem Aliud sedat dolorē et maturat ℞ farine ordei mellilotti an̄ ptē i farine fenugreci et se lini an̄ pt i se papau albi pt iꝰ tertias ii aut cortic' papau pt ℥ vitell' ouor̄ quantū sufficit ad aggregandum ¶ Filius amarā Emplrm conferens pleurezi ℞ viol' siccar̄ furfuris farine albe farine ordei et fabar̄ malue et camomille mellil' an̄ confice cū cera et oleo viol' quantū sufficit et utere et si necessitas expetetur resolutionem maiorē adde ficus albas farinā seminis lini et fenugreci · Si aūt resolucō quā queris non fuerit possibilis ymo tendit ad hoc ut suppuretur et hoc significatur ex eo q nō mundificatur in ·ix· diebus ymo multiplicatur dolor et febris et difficultas et constrictio anhelitus et tussis et alia et tunc diuitemꝰ consideracōnem nostrā ad investigandū qualitatē accidentium significantiū sup alterū duor̄ ex hijs q comprehendunt racō messe uirtutis · Nam si dolor cū pcdis nō minutus fuit neqꝫ p flōmia neqꝫ p sputū neqꝫ p alia sedatus et uitus fuerit forte expecta casū eius et mortem Et quid dixit ypo q quādo pleurezis non resoluitur neqꝫ mundificatur usqꝫ ad diem decimū quartum tunc permutatur ad collectōnē et tunc oportet ut ars pducendi collectionem ad suppuracōnem et statū in columitatis dirigit intencōnem meaȝ ad vires · Prima quid est maturatio apostēatis · 2ª est ingeniatio ad rupturā eius 3ª est abstersio et mundificacō a virus · 4 est incarnacō et sigillatio vulneris · 5 correctio accidentium · 6ª releuacio uirtutis ¶ Prima igitur rem complent administracōnis medicaminū aggregancium in se uirtutem lenificacōnis sil et resolucōnis ut tradat maturatio equalis in materia iam collecta et hanc quid' oportet habere

latitudinē cū gradacōne administracōnis medicaminū incipiēdo ab eis que sunt in gradu tēpate complexionis extendendo ad eas que magis eleuantur donec puematur ad gradū fortitudinis ·· Et scias q principiū operacōnis a medicinis fortibus inequalem facit maturacōnē aut ante maturacōnem apostēa aperit Et maturatiuor̄ quedā operantur administrata intrinꝰ per os quedā extrinꝰ ¶ Et intrinꝰ operatibus et tēpatis cū aqua decoctionis ficuū siccar̄ aut dactilorū et fortius eis est decoctio utrorumqꝫ · et ex eis est decoctio fenugreci et ficuū siccarū vel radic' lilij cum melle ·· Et ex eis fortius est decoctio ficuū passul' enucl' dactil' fenugreci et seminis malue cū ybuthey ¶ Et si fuerit in eo calitas uehemens tunc conueniens est aqua ordei cū iulep subtili aut cū aqua mellis aut cum aqua ordei decoctionis radic' maluarū aut semē lini aut altee · aut radic' lilij aut ficuū siccar̄ et passul' a se citonior̄ et silium ·· ¶ Confectio trociscū faciētiū maturacōnem et proprie cum nō est calitas uehemens ℞ se malue altee farine fenugreci seminis lini assi farine cicerū succi liquiricie tumabin an̄ fac troc' cū mucillagine seminis citonior̄ lini da cū eo q conuenit ex potibus ·· Confectio alia trocisc̄or̄ conueniens ei cū quo est calitas uehemēs ℞ viol' siccar̄ dragaganti succi liquiricie se citonior̄ se citrullor̄ cucurb melonū se malue altee flor̄ mellilotti an̄ fac trociscos cū mucillag' seminis citonior̄ aut se lini da cū eo q conuenit ex potibus ·· ¶ Extrinꝰ autem operātiū quedā sūt embrocacōnes et proprie ex aquis decoctionis malue aut altee · aut fenugreci aut se lini aut citoniorū et siliuȝ administrate cū spongijs Et quādoqꝫ additur q est sic mellilotum et anetū et herba que qū oportet sedare dol' · et quedam sunt linitōnes et proprie que sunt sic cera et oleū inbibita in mucillagine fenugreci et se lini et altee et silium · Et ex eis adeps est galline anatis et silia Et fortius eis est dyaquilon dissolutū in oleo de lilio · et adhuc fortius quid fit ex mucillagine radic' malue altee same ordei fenugreci lini et se citonior̄ et mll' aggregati cū butiro loto et ceroto facto ex oleo et cera et quamqꝫ sunt emplracōnes et proprie ea que fiunt sicut ex farina ordei et

Trociscus
Trociscus

mucillagine ficuum sil' decoctis aut ex
farina ordei et mucillagine cum melle et
oleo veteri aut ex dactilis et farina fru-
menti et rob Et ex valde bonis e quod fit
ex foliis caulium et farina fenugreci cum
butiro sil' coctis et sil' ex radice lilii coc-
ta cum rob et butiro Et forcius eis est
quod fit ex farina ordei et semine lini et
fenugreci et se. malve coctis cum mucil-
lagine ficuum et altee cum melle et buti-
ro et rob et adipe antiquo Et adhuc
forcius si addatur eis ex fimo columbi
et forcius si addatur utrumque. hoc autem
medicamen collectionem interdum usque
ad partes cutis adducit. Et si addatur in me-
dicamine herbe albedustum aliquid opera-
bitur illud vehemencius et confert in hac
hora administracio quietis et propie in
aere quieto et temperato ad caliditatem et hu-
miditatem declivi // Cibos autem man-
ducent malvas blitam sirclam atriplicem
cem cum oleo amigdal' Et ex summa oleorum
melius est laureum est enim eis cibus et
medicina cita et facilem faciens apos-
tematis maturacionem Et laudantur
eis alt[h]ea et ius cicerum dul' cum mellilo-
to et sorbiciones fermentales et ius cau-
lium et similia Et conceduntur eis in 2a
mensa ficus sicce elixe et dactili humidi
et kesmes et poma dulcia elixa et ca-
na mellis et similia // Secundam re
complent administraciones medicaminum
aggregancium in se virtutem lenicionis et
apercionis cum ingeniacionibus ex modis o-
peracionum et ad hoc quod genus medica-
minis perveniendum est cum iam factum
est dubellati et hoc quod sequitur ex re-
missione doloris et febris et multiplica-
cionis sanguinis loco collectionis // Me-
dicine autem quibus in est proprietas hoc
facere ex eis que sumuntur per os sunt sic
syrupus de ysopo et de prassio Et ex eis
efficacior est syrupus de succo herbe albe-
dustum et mell' aut apozima de coctionis
ipsius cum modico fermenti sil' distemperate
et coctis Et forcius eis est succo ipsius
cum fermento et melle Et adhuc forcius
si addatur eis baurach modicum et confert
in hac hora et propie cum natura est fortis
et fe. non est. administracio tyriace et me-
tridati festinat enim et facilitat apercionem
Et similiter sinapis cum aqua mell' aut assefe-
tida cum lacte // Et ex eis autem quibus
utimur extra est emplastrum factum ex herba
albe et dustur et butiro aut adipe antiquo

et melle Et forcius eis est si addatur ex fimo
columbino et fermento et adhuc forcius si ad-
datur baurach // Modi operacionum qui-
bus ingeniamur ad apercionem apostematis
sunt provocacio tussicule hora post horam
et forcius eo est provocacio vomitus et
confert ante horam erupcionis ut dor-
miat super latus infirmum deinde volva-
tur subito impetuose ad latus sanum et
sunt ex ingeniatibus qui agitat eos for-
te pessum aut in curribus et sunt qui agi-
tant sedem in qua sedent gubernando eos
ne cadant Et sint cibi eorum in hora sorbi-
ciones fermentate ex farina cum melle at-
tica aut ex farina ordei aut tritici aut
cicerum et panis fermentatus infusus aqua
mellis et rob Et conceduntur eis ova sor-
bilia cum pane et lac calidum sic mulge-
tur cum pane et passule et ficus sicce in
pane Et comedant in 2a mensa genera
pomorum cum ficubus siccis et amigdal' dul-
cibus et amaris et similia Verum si cum
hac arte apostema non rumpitur tunc est
timorosum. quare oportet ut aperiatur
collo cum fleubothomo aut cauterio
ut sanies egrediatur et non subito ne
veniat ei quod est sic debilitacio et sincopis
et mors quare oportet paulatim omni
die extrahatur et cum cautela // Cum
autem sanies que exspuitur post apostema
iam fractum aut egreditur post apercionem iam
factam non defluit fuerit quod alba et una
equalis non habens de odore corrupcionis
aliquid omnino et febris continuatur re-
missio paulatim tunc est illud de quo
spes ad incolumitatem et propie quando
continuatur vere alie significaciones lau-
dabiles que sunt proprie levitas quie[tis]
et iocunditas et desiderium cibi et boni-
tas aliarum operacionum naturalium et spiritualium
quare oportet in hac hora ut consues vi-
tute cum carnibus et cibis temperatis neque
terrendum de febricula quoniam eradicabitur
paulatim exeunte sanie Cum autem acciden-
cia in contrarium horum apparuerint tunc est
illud de quo desperabitur // Inquit yp[ocras]
rupture huius apostematis quidem
pre scribitur xx° quoque xl° et quoque lx° et illa
iam quandocumque accidencia collectionis fue-
rint vehemencia tanto status vicinior et
erupcio velocior et quanto leviora et pro-
missiora fuerint tanto status et erupcio
remocior // Accidencia autem secundum hoc signifi-
cancia sunt febris et dolor. hec enim est ve-
hemencia aut remissa cita aut tarda e[st]

Cibus

2am

Medicine apertive intrinsece

Medicine apertive extrinsece

cum

expulsione declarat. Tercia re(gula) complet administraciones medicaminum a sanie mundificancium post collectionis expulsione ex hoc quod secundum declinacionis saniei exigenciam. In quibusdam enim transicione habens plo- nem ex siccatur enim cum tussi. In quibusdam enim capit in vacuum corporis et sub intrans concauam venam et transit ad epar et si- quid aut in parte concaua eius declinabit ad intestina magis sicut ad propinqui- ores ductos aut ad partem gibbosam post et declinabit ad partes urine vias. Et in quibusdam post rupturam ad nullam partem saniei declinacio quare conculcatur ibidem et est materia morborum difficilium et ptisis et quandoque prefocat multitudine sua. Quibus enim iam succurrimus ut mundificetur a principio vicus. Ubi enim sic ypo. dixit ut ad xl dies mundificatum non fuerit faciet cadere in ptisim. Cum aut natura expulsione saniei iam fecerit per os abstersiua lauatiua et mundifica- tiua medicamina dari aqua mellis est laudabilior et aqua zucarii et iulep et aqua or(dei) et aqua cicerum. Et forcius eis est secaniabin gra(natorum) quod scriptum est in capitulo quod est ante istud. Et adhuc eis forcius est decoctio ysopi et syrupus eius. et de- coctio radicis lilii et syrupus eius. huius etiam intencionis est syrupus lohoc de cau- libus et lohoc de squilla et electuarium de h'bo et lohoc de alleis est vehementis virtutis in hac parte et allea assa cum melle et bu- tiro. Et nos hec omnia scripsimus in capitulo de asmate et tussi plura et diuersa ex eis que pectus et pulmonem a putredinibus mundificant scripsimus ibi que ibi requirantur. Confert etiam vomitus prouocatus in pul- mone cum aqua mell' et sale. aut cum aqua mell' et bauzach et sinapi. Con- ferunt etiam super locum embrocaciones et lini- menta et emplastraciones et propere ex rebus que adiuuant ad mundificacionem. Et ex summa eorum est decoctio alhasce aut ysopi aut yreos aut siliq; administrata cum spongiis. Emplastraciones opor- tet ut fiant ex eis que sunt sicut camomil- la et mellilotum spica farina ordei et fa- rina fenugreci et semen lini et semen mal- ue agregatis cum ceroto quod fit ex ysopo humida et oleo de lilio et oleo nardino et oleo de yreos et cera. Et forcius eis est et propere quando quod ex inunctione et prope factum ex aluie furfure et aspalto congre- gatis cum oximelle. Et siquid super hys

canon est medicina huius non esse euacu- anda ab aliqua trium proprietatum. Et prima quod est ut sint abstersiua et mundi- ficatiua. 2a est ut sit membri per quod est saniei transitus confortatiua. 3a ut sit ex pulsionis facte per illud membrum facili- ma. Et primum quod perficitur cum eis que sunt sicut aqua mellis et aqua zucarii et alia quorum preteriit rememoracio. Secundum vero cum eo quod est sicut ysopus alhasce kes- mes et similia Et in expulsione facta per epar ad intestina. Tercium vero per- ficitur cum eo quod est sicut yreos et semen altuat et cartamus et silia quando sanies expurgatur sputo et sicut decoctio feni et apii et aqua ciceris quando expurgatur per urina. et sicut sal. et bauzach et cartamus quando ex- purgatur per intestina. Et sunt ex medicinis que agregant in se omnes inten- ciones sicut ius galli antiqui et mel et li- quiricia et capill' veneris et cassiafistula et ysopi et manna et similia hec enim adiuuant ad expulsiones omnes quas diximus. Et sunt ex medicinis magnis quas eciam agregant intenciones omnes. sed non sunt administrande nisi cum morbus propere cro- nicatur. Et sunt tyriaca propere et me- tridatum et athanasia. mundificat enim h sufficienter. Et ex eis est confectio mirabilis relata ad archigenem quam scripsimus in capitulo de tussi. Et similiter medicamen de piperibus ve- rum cautela super hys adhibenda. oportet enim febre lentescente dari et natura non debili et cum melle plurimo aut aqua mell' ut excitetur sanies et mundificetur. Locus et sit pocio eorum arietis libra 1 avellana 1 vel ij secundum exigenciam rei cum eo quod conuenit ex potibus et prope cum aqua mell'. In crastina aut sit quantitas eorum minor sic semper diminuendo donec perueniatur ad mel solum. Et si non plene cum hys mundificetur uterus redeatur ad illam secundum eandem doctrinam usque ad id quod exiccetur in totum. Cibi aut eorum sint aqua cicerum et altamabin et sorbi- ciones subtiles ex farina cicerum et faba- rum cum oleo amigdal' et melle aut zucaro et ius caulium cum oleo de amigdal' quandoque cum gallinis nisi febris vehemencia prohibe- at et ius gallarum antiquarum et ius galli antiqui et carnes pulline et edine. Et addatur eis in cibis aut iuribus eorum piper dum res postulat expedire. ad ad- iuuat enim ad mundificandum et exiccandum. Et precepit gal' dari cepas et allium in ieiunio ut vulnus non claudatur donec

Cibi

[illegible] tenentes vulnus aperto

mundificetur. Et precipit dum sanies des-
tendit ad intestina dari cibaria que ventre
moveant sicut proprie malva blite atri-
plicem et lenticule. Et cum per vias reni
educitur dari que sunt sicut sparagi bau-
cia et similia. In secunda vero mensa
comedat grana pini amigdal' cum melle et
ficus et dactilos humidos et similia. Et con-
ceduntur post cibos poma dulcia et cito-
nia et pira et similia. Potum addandum
eis vinum album et vinum alkesmes et vinum
de passulis et aqua mell' et aqua zuccari.
Si autem collectio erumpit et diffun-
ditur sanies in loco collectionis ad nullam
declinans tunc oportet cauteria super eodem
loco tria vel quinque vel plura si necessitas
expetit imprimi cum cauterio puncti et
perforetur pectus ad locum saniei et hoc si fu-
erit in pectore. Si autem fuerit in latere
aperiatur cum sagittella usque dum perve-
niatur ad saniem ut extrahatur et exic-
cetur extractionibus removentibus ma-
teriam donec paulatim exiccetur in totum mun-
dificationibus et abstersionibus cottidie
cum aqua mellis aut cum vino mellito
et similibus. Certam rem complent
ad ministrationes medicinarum aggregantium vir-
tutem abstersionis et mundificationis nec
vero incarnationis et consolidationis.
Et medicine huius sibi invicem succedant us-
que dum plena appareat sanitas. Et dic-
tum est aquam mellis esse abstersivum bonum
et dictum est de aliis que non oportet nunc
iterare et iam quod aptum est in lacte ca-
prino aut azinino aggregari in tencio-
nes duas scilicet abstersionis ex parte aqueitatis
eius et consolidationis ex parte caseitatis
et oportet ut sit lac calidum statim cum
mulgetur. Et sit post bonum pastum et
proprie desiccativum. Verum azininum lac
subtilius est quam caprinum. Caprinum vero tem-
peracius est eo et aqua decoctionis ordei
cancrorum fluvialium similiter aggregat inten-
tiones duas predictas et similiter lac coctum cum o-
leis. Medicinarum autem incarnativum et
consolidancium vulnera pectoris et pulmo-
nis summa dicta est in capitulo de sputo sanguinis
quare oportet ut pars illa afferatur ad lo-
cum hunc et loquemur adhuc de eis in
capitulo de ptisi si deus voluerit. Cibi a-
corum sunt carnes pullorum avium et extremi-
tates edorum et porcorum iuvenum et arietum
castrorum et rizum cum ariete et tri- et sorbi-
tiones tenues ex frumento cum carnibus.
Et ex valde iuvantibus sunt sorbitiones ex

farina. Ubi autem ex farina rizi cum lacte
et lac totum cum eis tibi dilectus et prop-
ter cum lapidibus fluvialibus aut calibe
et similiter caseus recens et similiter sorbitiones
et pulmenta ex farina ciceris aut fabe
aut amidi. Caveat autem in digo e-
contingens ex lacte molesta est eis et i-
nimica et proprie quando eius intermet-
est amicum. Potus eorum sit vinum medio-
criter stipticum et vinum dulce est bonum his
et vinum album antiquum et aqua in qua ex-
tinguitur ferrum et aqua de minera ferri
et aqua rosarum et aqua pluvialis infusionis gr-
assi et similia. Et laudatur eis rob mir-
tinum et syrupus eius et vina cum aqua
mastice et non negligatur excellentia zuc-
cari rosati et ad ministrationes eius in hoc
fortasse enim est ipsum medicina curans eos
et nos diximus in capitulo de sputo sanguinis se-
cundum Gal' et dicemus hic latius in capitulo de ptisi si
deus voluerit. Medicinarum autem sum-
ma que administrantur dicta est in capitulo de sputo san-
guinis. Certam rem complent administrationes
medicinarum sedancium accidencia in totum
re latitudine super vemencia. Et sunt ve-
hemencia doloris sitis febris et pravitas angus-
tie et tussis vehemens et constrictio anheli-
tus et vigilie et fastidium cibi que tempore
collectionis maturationis timorosa sunt
matura autem ea suspecta magis. Post
eruptionem autem eius remanencia morta-
lia. Verum quedam ex eis remanencia sunt
secundum magis et minus suspecta. et quedam cor-
rigi possunt quedam vero minime. Sunt
enim ypo. dolor et febris circa generationem
saniei vehemenciora sunt generata autem
sanie remissiora et amplius remissiora
post eruptionem eius. et adhuc amplius
mundificata et exiccata ea. Si autem in con-
trarium horum acciderit. tunc nil nisi pessimitas
et profunda correctio ex pravitate venenosi-
tatis significatur et quod non mortale contempne-
tur hoc virus apparens et fet-
da et hoc quod incorrigibili desperandum est.
Et hoc ideo de pravitate angustie et similiter
de tussi et constrictione anhelitus. Vigilie
autem sitis et appetitus defectio aliam atque a-
liam habere possunt causam propter quod indicanda
non simplex. Vigilie autem mala cere-
bri complexio sicut siccitas et bauzatius
ex mala humiditate occulta in ipso aliquando est
atque frequens agitatio super aliqua re. Et
iam quod diximus causam in capitulo de sabor.
Sitis autem causam potest habere ex inani-
tione est proprie salsugmositas ex mala

exiccam

mera abstersiua et consolidatiua

Cibi

qualitas existens in arteria aut calitas
et siccitas in orificio ipius et alia sic dicemus
in ca° suo et curatur sicut ibi dicetur Et si
militer defectio appetitus alias etiam potest
habere causas quas etiam in capitulum proprijs
dicemus // Sexta vero complent admi-
nistraciones regiminum ex generibus rerum
secundum exigentiam canonum prescriptorum et hoc
quod dictum est Filius zach Confectio
trociscorum que administrantur cum aqua ordei cum qua
cocti sunt cancri fluviales et syrupi
de papavere cum rob mirtino et cum fuerint
ad consolidacionem et mundificacionem vul
neris aut pulmonis Cuius permixtio R papa
veris albi se. cucurb citrull excorticatarum
ana ʒ x amili draganti gummi arab succi
liquiricie ana ʒ v thuris masculi sedigmeli
on boli ar. andriron kabe ana ʒ ii mirre
cynamoi opii ana ʒ i fiant trocisci et ad mi
nistrentur Idem confectio emplastri festi
nantis maturacionem pleuresis et sedantis do
lorem eius R camomille aneti mel. sitrarum
furfuris altee farine seis lini fenugreci
farine ordei ana decoquantur in aqua donec
sint decocta deinde conterantur et misce cum
oleo antiquo et supponatur tepidum et qui-
que additur cimis caulium adeps anatis
Gal. confectio lohoc mundificantis et abster-
gentis saniem a pectore et pulmone R
amigd dulc et amarum granorum pini seminis
urtice farine ordei lupinorum ana partes equales
confice cum melle et da cum eo quod convenit Plu
res vero ex modis mundificantibus pectus et pul-
monem a sanie et viru dicti sunt in capitulo
de asmate et tussi que requirantur ibi ex
medicinis sanantibus vulnera pectoris plu
res dicte sunt in ca° de sputo sanguinis Ha-
buali confectio trociscorum ad ulcera que sunt
in pectore et pulmone consolidancium ea R
ros. balaust ana ʒ ii sanguinis draconis
amili olibani ana ʒ i dragati mastice ana
ʒ i s acacie trociscorum ana ʒ i et etiam karabe
et mirre ana ʒ s confice cum rob citoniorum
et mirtillorum da cum eisdem Confectio me
dicaminis ex inuencione nostra quod est medicamen
forte et expertum ad ulcera pectoris et pulmonis
et mundificat ea a sanie et materia viscosa
contenta in eis et facilitat expulsionem
eorum Cuius hec est permixtio R olibani mir
re cinamomi granorum pini radicum yreos gummi
albotini croci calli ana ʒ iiii spice ʒ ii s
tassie ʒ ii draganti carnium dactilorum ana
ʒ iii costi ʒ ii galbani ʒ i et duas mellis
quantum sufficit ad congregandum ea decoqua
tur mel et albotin in aqua duplici usque

habeat spissitudinem deinde misce cum eis
galbanum et fac bulire demum deinde proice
super ipsum pulverem aliarum specierum et da cum eo
quod convenit

P Ermutaciones autem pleuresis
ad alias egritudines quedam
sunt ad bonum quedam ad ma
lum per mutatur autem in
peripleumoniam et ad ptisim et ad malum Et
permutacio eius ad periplomiam est secundum alterum
duorum modorum quia enim fit ex confusione ma
terie pleuresis ad pulmonem quia ex confusione
virus ad ipsum et non mundificatur usque
ad xl dies a ruptura collectionis et permu-
tacio ipius ad ptisim similiter fit secundum alterum
duorum modorum aut mediante periplomia aut
sine eius mediacione et proprie cum sanies a
cuta et mordicativa resoluta ab erupcione
apostematis transiens per pulmonem ulcerat
substanciam eius // Et dixit ypo. quod quando
pleuresis non resolvitur neque mundificatur in xiiii
diebus in empima transit et empima non
mundificatur in xl diebus a die rupture per
mutatur in ptisim Et dixit gal. quod materia
pleuresis quando rapitur sursum versus
quando natura vincit ipsam expellit expellit
eam ad partes aurium et facit collectionem est
signum incolumitatis Et quia apparet victo
ria morbi super naturam et declinat materia
ad cerebrum et interficit usque ad mane diei
3m Et quia declinat ad nervos et facit spas
mum // Et secundum gal. quia rapitur ad partes cor-
dis et multiplicatur tremor eius et sincopis
interficit in primo et quia subito Et
dixit ypo. quod quando accidit a pravitate et ve-
nositate materie ut vincat super posse vir
tutis et convertat partes loci ut appareat dor-
sum pacientis quasi dorsum verberati et
uret latus et denigratur ita quod consue
vit decis vulgus dicere esse percussos a demo
ne Item gal. dixit quod natura multociens
vincit super morbum et expellit materiam
eius ad loca vacua sub ascellarum et inguinum
et per curva cruris et pedis et convertit in apo-
stema nata ad pleuresim significat enim salutem
et quia convertit materiam et extrahit usque
ad cutem et ducitur ad incolumitatem cum
apostemate sub cute

P Eriplomia ex ipsa
membri denominacione voca-
bulum accepit Est enim aposte
ma pulmonis Et dixit gal.
quod est morbus difficilioris cure quam pleuresis
et magis propinquus ad interficiendum Et il-
lud per duas res Prima quod est quoniam

in pulmone sicut scis solucio continuitatis
non est susceptibilis cure propter causas in capitulo
de cura sputi sanguinis assignatas · 3a causa est
quia motus cordis non patitur ymo desiccat
ab inflacione eius · Creavit enim ipsum sa-
piencia ut eventaret cor Est autem periplo-
mia morbus per se · aut morbus ex altero
morbo causatus Et siquidem causatur a b c o
quod est aptum natum esse nutrimentum pulmo
nis aut a superfluitate nutrimenti ipsius est
morbus per se · Dicitur autem ex altero mor-
bo sicut ea que fit post catarrum et post pleu
resim · fit autem peripleumonia ex omni materia
sicut pleuresis · Et ex ea est quedam vera · quedam
non vera · Et dixit Galenus quod vera periplomia
est que fit ex flegmate Et videtur quod os-
tendi quod vera periplomia est que fit ex cola
et hoc magis credendum Est enim pulmo
membrum colicum et eius nutrimentum est san
colericus Et iam quidem canon est quod mor-
bus cuius complexio non recedit a com-
plexione membri non sit naturalis et naturalis
est morbus proprius verus Recedens
autem a complexione eius in contrarium ipi
us est morbus cuhendeg morbus notus
Et fortasse vero pro gratia est quoniam morbus pro
prius verus minus molestus est et quoniam
zuhendeg et periplomia flegmatica non est in ve-
hemencia putritatis sicut colica Interfuit
enim colica acuitate sua cum sit vicina cordi
Et operacio cum infrigidatibus non pervenit ad
locum nec perducatur nisi post ipsius alteracionem
plurimam eo quod iam propter distanciam maiorem calefit
Hoc autem secus est in flegmatica quoniam oportet medi
camina eius esse maturativa et resolutiva
que facile sunt pervenientia ad locum neces
sitatis sine diminucione virtutis earundem Preterea
morbus proprius alius est que fit de
materia que depuratur ad nutrimentum alicuius
membri et dum corrumpitur facit morbum
aut fit de materia que est superfluitas nu-
trimenti illius membri Et iam quidem ar
dixit quod superfluitas est contraria illi rei cuius
est superfluitas sicut fimus et filus et sicut
urina et massa sanguinea et sicut sudor
et humores in venis et sicut medulla et nutri-
mentum ossium et sicut adeps et caro et similia non
sit superfluitas delata post eius a quo deci
ditur sicut est sperma Et scitur quod pulmo sicut
et cetera membra partem sibi propriam de hu-
moribus recipit Sed quod est sicut sanguis
colicus in venis depuratus ad nutrimentum
ipsius propter causas quas scis est superfluitas
veri nutrimenti que est flegma mittitur in
pacuitates eius propter causas utilitatis quas

Morbus proprius est duplex

i. digeri

scis propterea quod quidam crediderunt galieno
dicenti quod vera periplomia fit ex flegmate sicut
ex superfluo nutrimenti · et quidem crediderunt
aliis dicentibus quod fit ex colera sicut ex nutri
mento cui iam accidit corrupcio et hoc pro
in tencionis proprias Terminatur autem
hec passio secundum unum trium modorum sicut et pleu
resis que enim aut resolvitur aut suppura
aut permutatur Et cura eius est similis cure
pleuresis

Ptisis est detrimentum desiccacionis
et consumpcionis cadens in cor
pus ex calore febris hectice
lium minutarum ex ulceracione
pulmonis Et ulceracio quidem huius causam
habet ex precedenti catarro acuto ulceratio
nem instillante et imprimente in pulmone
ulceracionem hora post horam Sicut accidit
ex frequenti instillacione super petram ut per
foretur petra Et quoque fit ex precedenti
pleuresi aut periplomia mediante empima
te quoque sine mediacione · et quoque fit ex materia
putrida diuturnitate in pulmone quam
faciat putrefactio et ulceracio et accidit in
numquam post sputum sanguinis cum mediacione
sicut ypocras dixit post sanguinis sputum causam
sitim Hoc autem sermo est sub condicione etenim per
san · aut sanari sputum quibus non resistit
fit casus in ptisim Raro autem convenit hec
passio pueris et senibus Et si cadant
interdum senes in illam occultatur post eis et
viveret cum illo Viris autem et mulieribus fre-
quenter accidit et proprie patitur cadere in il-
lam et raro occultatur eis Verum mulieribus
occultatur interdum licet parum contingit autem
eis hec passio sicut ypocras dixit a xviii anno
usque ad xxxvi Expositi autem ut cadant
in ptisim sunt habentes cerebrum debile
quare non prohibitur recepcio superfluitatum
in ipso nec ~~digeritur~~ quod transmittitur de nutri
mento ad ipsum quare sunt catarrizabiles
et ex prava prava causa et ad hoc parati ad
illud sunt habentes pectus strictum in sicca
cione sua cum multiplicacione ventositatum
in ipso et pulmone eorum et vicinis parti-
bus et habentes humeros alatus sicut sunt
cum nature alarum et collum subtile et longum
depressum inter alas et humeros et frequenter
eos tussicula cum punctura alicuius spatu
larum aut mamillarum et proprie si sunt exira
centibus facile et colicis Tempus autem
magis paratum ut faciat cadere in ptisim et quod
vehemencius nocet facile ptisicis est autump
nus et constitucio borealis multum dominans
et maxime cum precesserit auster aut constitucio

austrina qn processisset boreas Et ex eis est regio borea multu frigida et sicca et cibi et potus huiusmodi Et quia hoc cursu precedunt catarri aut ptisis que vehementer in presserit aut diuturnitauit in pectore n et proprie qn continuat ei lubricitas ventris fastidiu cibi fetor curuature vnguium et casus capillorum significat enim ex hoc corruptionem profundari et interiora tum esse abscisum · Intencio in curacione eius duplex est vlis et particularis ¶ Et vniuersalis quid intencio est tres res Et prima quid est correctio cause facientis · 2a est abscisio eius · 3a est releuacio uirtute eiusdem pacientis ¶ Prima quid rem complent administraciones medicaminum abscindentium nocumenta catarri si accidit a catarro et hec est radix operacionis in hac cura et iam hoc scripsimus in cao primo ¶ Et si fuerit causa eius ex precedenti empimate et pleuresi et piplomia aut sputo sanguis cura eorum dicta est ¶ Secundam rem complent administraciones euacuacionum abscindencium causas quarum precessit rememoracio ¶ Et si quid malicia complexionis caliam cognoueris ex plenitudine sanguis flobomia ex basilica si virtus permiserit deinde ex saluatella · et quoque flobomia renouate iterum si necessitas expetit administrando cibis et potibus et alijs que boni sunt nutrimenti et hoc diebus quibus non flebotomas ¶ Si colera habundare cognoueris euacua cum eo quod est sicut aqua decoctionis capilli veneris · et quassare de singulis manipulos singulos iuiube sebesten ana xl prunorum siccorum xx · pulpe cassiefistule extracte ana ʒ · j · zuccari viol ʒ · xij · si necessitas expetit addatur eis quod est sicut troc de viol et similia ¶ Si autem causam lesiuam flegmatica esse cognoueris euacua cum hys ex quibus ex bdellio et drag partes ad dantur conuenientes ex noticiaribus particularibus utilibus huic egritudini sunt prouocaciones emorroydarum et menstruorum et maxime ex eorum retencione in nocumenta Et nos de hys in cura de sputo sanguis quatuor canones locuti sumus ¶ Tertiam rem complent administraciones ~~relacionum~~ in releuacionis generibus vi et precipue cum locetur in loco aeris temperati ad siccitatem decliuis et permutetur ad regiones aeris temperati Et sint cibi eorum ex hys que sunt pauce quantitatis et pluris nutrimenti et insuper ad digerendum faciles sicut proprie epata gallinarum et testiculi gallorum qui non calcauerunt et ale pullorum et carnes perdicum iuuenum alaubi et columbarum ¶ Et super his ex iuribus cicerum sumat aut aqua ordey et proprie quando queritur mundificacio et oportet ut addatur tunc ex iuribus cicerum de melle ad et conueniunt eis etiam vitella ouorum sorbilia cum melle · et conceduntur eis in hoc casu ius tantum impinguatum cum gallinis · et similia quando autem consideratio solidacio et conglutinatio vulneris queritur tunc oportet ut sint cibaria desiccatiua non eleuata in gradu nimie exsiccacionis · et sint etiam conglutinatiua sicut proprie extremitates et rostra edorum et porcorum iuuenum et arietum castratorum ¶ Pane autem utatur ex similagine bene cocto habente aliquid mastic · et quoque ponitur azimus et similia · Et ex cibis conglutinatis est triticum cum gallinis · et rizum et pulmenta ex zezur et milio et panico · et kist ordey post bonam decoctionem eorum · et lentes sunt bone eis · et pulmenta ex orobo et sorbiciones ex farina eius et similia · Et cibus ex lente est eis res magni iuuamenti et proprie cum non est febris · et similiter caseus recens Et nos diximus in capitulo de empimate diuersos cibos ex lacte canon quarto ¶ Si autem fuerit cum ea febris vehemencia sit cibus eorum kist ordey bene coctum cum cancris fluuialibus postquam abluuntur ab iectis extremis eorum cum aqua et cinere et cum iteracione et cancri fluuiales assi aut elixi in aqua ordey · Et quoque datur cocto cum lacte azime · et quoque oleis frigidis et quoque aqua ordey aut aqua cicerum et quoque in lacte extracto ab eo butiro et sunt iuuamenti sublimis ¶ Et adducitur eis in cucurbita et blit cum oleo amigdalarum et citrulli et similia ¶ Et ex rebus cibalibus et medicinalibus est lac acetosum coctum cum tortellis de semin et sit lacte proprie ʒ · j et tortelli vehementer ʒ · j · et in crastinum adde ex lacte citer aut · ij · et hoc fiat singulis diebus donec deueniatur ad lac solum Cum autem peruentum fuerit ad egritudinis declinacionem incipiamus diminuere ex lacte acetoso omni die et addere ad tortellas donec deueniatur ad decoctionem tortellarum tantum Huius autem modum decoctionis lactis acetosi scripsit paulus et plures post illud tempus laudauerunt illud operacio autem lactis acetosi est secundum hunc modum Accipe lac caprinum mundatum habens bonitatem ex sanitate acidetati et equitate pastus et extrahatur ab eo butirum et dimittatur nocte vna in

Dieta

Primo ipso

Cibi conglutinatiui

Cibi cum affuerit febris

Res cibales et medicinales

Dieta in egritudinis declinacione

Modus decoquendi lac acetosum

Potus non febricitancium

Potus febricitancium

Cura particularis

Prima

Medicamentum mundificatiuum

aere tepato · ~~aut~~ [et] mane agitet uehemet
et excludat spuma eius est aut lac hoc
sedatiuu uehementie caloris constrictiuu
et osolidatiuu · Potus aute eor no
febricitanciu sit vinu albu dulce in pri
cipio · et cu puenerint ad tempus con
solidacionis sit albu declinas ad siccitate
p mixtu cu aqua pluuiali Febricitanci
um aute potus sit aqua et aqua plu
et rob mirti et syrupus eius et syrups
de papaue cu uocat necessitas / et aqua
pluuial decoctionis cancror / et aqua
gnator et similia · Et in scda mensa [l. cena]
comedant passul cu gmulis post bona
masticacionem / et granata dulcia et
citonia et de semi cocta in rob et simili
a · Et oportet ut an comestione apprimet
de ambulacionibus mediocribus et uta
tur post de ambulaciones fricacionibus
leuibus tenerrimis facientibus corpus
et hoc ut viuificetur calor in ipis 7 post
comestionem vacent quieti sint p duas
horas et hoc in loco tepati aeris in quo
sint odores redolenciu frigidor 7 stipti
coru tum administracionibus gaudij · Dein
de vacent sompno et requiei quatum
possibile fuerit Et si fuerint vigilie ac
cedamus ad medicinas ex papau et hoc
cu sapiencia ne congelentur spiritus elon
getur autem a balneis resoluit enim u
tutem nisi aput declinacionem tunc enim
sunt iuuamenti sublimis queadmodum
diximus post prohibeatur aut eis lubri
citas oris et constipatio inferioru · sed lub
citas uehemens maior enim ea resoluit u
tutem · Particularis autem inten
tio est quinqz res Et pma quid est mundi
ficacio et abstersio ulceris · Et 2a est prohi
bicio [mare] ~~medicinar~~ ad ipsu · 3a est expulsio
materiei et saniei exiccacio ear ex ipo
Quarta est consolidatio et incarnacio eius
Quinta est correctio accidencium · Et pri
mam quid rem oplent administraciones
medicinar mundificatiu et abstergentiu
ulcera et in genere eor nobilius et excelle
cius est mel et aqua eius aggregant
enim ututem mundificacionis et abstersio
nis et pter hoc est cibus et potus amicus
nature et iuuatiuus valde et ex eis est
aqua ordei et aqua zucri et aq ciceru
Et forcius eis est decoctio ysopi et syru
pus eius et ad huc forcius est lohoc de
caulibus et de squilla Et ex eis que sut
maximi iuuamenti est medicame galieni
ipm enim est mundificatiuum bonu · Rx ysopi

hasce yreos an ptes equales confice cu
melle da mane et sero a ℥ j usqz ad ij
cum aqua mellis · Et dixit de mocc
tus ysopus aut yreos aut furasion co
ta in aqua mellis aut in aqua ordei
sunt mundificatiui boni Et nos dixim
plura ex hijs in cao de empimate · Se
cundam rem complent administraciones
medicaminu materias declinare ad pulmo
nem prohibenciu · Et hoc quid pficit
sm alteru duor modoru et proprie p
hibicione [tunc] medicine que trasfert se ad ipm
ex altero membro et cu fortitudine pul
monis ut no recipiat quod ad ipsu tra
fertur de materia Et sm plimu quidem
transfertur ad pulmone materie sunt ca
rales aut transmisse a vicinis mebris et
pleuresi et alijs horu cura iam dixi
· Suma enim medicinaru pulmone
confortanciu · etiam dixi in cao de tussi h
mida · Et ex eis est rob mirti et syrup
eius cu ʒ ij pulmonis vulpis sicci Et
ex medicinis quid mirabilis iuuamenti
aggregantibus utute et confortacionis
est medicamen gali Rx pulmonis vul
pis sicci liquiric se fen capill veneris an
confice cu zucro decocto cu aqua q s
Et quiqz conficitur cu rob mirti et est
confortatiuum amplius · Terciam rem co
plent administraciones medicinar putre
dines que sunt in pulmone euacuatiu
Et nos quid diximus in cao de tussi hu
administranda esse post mundificaciones de
bitas ut extirpetur post eas residuu pu
trefactionis omnino · Et diximus q adm
tracio ex mirra rubea ʒ j canell ʒ iij
Labndo diebus interpollatis cu aqua
Et medicinis educentibus saniem est me
dicamen utile et forcius est Lambe al
biteran cu melle liquefacte et maxime
iuuatiuus eis est medicine magne sic
tyriaca et metridatu et alia quoru in
cao de empimate precessit rememoracio
· Quartam rem complent administra
ciones medicinar aggregatiu in se duas
utures mundificacionis salicz et consoli
dacionis · Et ex medicinis proprijs in
hac suma est lac et proprie azininum
cu utute subtiliacionis in ipo et lac cap
num cu tempie sua · et lac muliebre ex
proprietatibus reperieri in illa · Lac
enim aggregat intenciones est enim res ciba
lis et dilecta nimis · Et est ex rebus que
sunt uelocis conuersionis in sanguinem
et est sanguis bis coctus · Et est post

illud medicame abstergens ulcus uirtute
serositatis eius et res conglutinans ipm
uirtute caseitatis eius. et oportet ut biba
tur calidu cu mulgetur etia si posset ex
mamilla et hoc in ieiunio an cibos ali
os et oportet ut post ipm quiescat ne
corrupatur et acescat in stomachis eor
ne dormiat sup ipm neq alium sup ipm
recipiat cibu nisi prius descendat. Et
oportet ut bibatur in loco aeris tepati
et prope cu fuerit gaudiu et tranquilli
tas Et quando ipm magis mundificatiu
queris esse dandu est cum melle Et qn
ipm magis conglutinatiu et consolidatiu
esse queris detur cu zucaro ros et silib9
aut coctu cu lapidibus Et si sumens
ipm constipacone patit' uiscer' oportz
ut eligatur ex lacte in quo multiplica
tur serositas Et si non sufficit multiplice
tur quatitas potus eius in die sequenti
ad huc in die tercia Et sic ad huc non suf
ficit miscendu est polip cu iste. Si aut
sumens ipm lubricitate intestinorum
patitur oportet ut misceatur ei q est
sic ypoquistid et similia Et si tussim ha
buerit misceatur cu eo q est sic dragag
Et si cu stoi debilitate fuerit miscedum
est cu eo q est sic troc diarodon 7 silia
Et lac quidam de quo butiru extrac
tu fuerit est magis conglutinatiu Et coc
tum quid amplius et quid cu butiro e
humectatiu magis et impinguatiu Ars
aut in decoquendo lac est huiusmodi. Acc
lac mundu et recipe ipm in vase puro ab
sterso et pone sup ipd tercie quinta ptem
eius ex aqua plu. deinde extingue lapi
des fluuior ignitos sine fumo usq du
lac fuerit coctum consumptis aqueis p
tibus in ipo Lac aut melius est q
sumitur ex ombus iuuembus mediocri
ter non minus remotis aut vicinis ptui
quor pascua sut ex herbis montanis i
quibus est subtilitas et mundificaco cum
stipticitate et exsiccacone Et laudau
gal herbas hus deputadas esse pascui
earu ex herbis calidis. absinthiu ysopu
poliu hasce stechados feniclm abrota
nu et similia Et ex frigidis rubu ro
mana solatru cazac et silia Et opor
tet ut dandi lactis quatitas cpetat pos
sibilitati uirtut suscipientis ipm quare
recipiedu a quantitate mori dando ex
eo tercie ℥ iii pma die incrastinu adda
tur ei ℥ i et sic in aliis diebus donec
deueniat ad lbr ß. ul paru amplius

deinde paulati deueniedu usq ad illud
q est sufficiens Et iam quidem dixi
cauedu eius esse ab indigestione ex potu lac
tis In ipa eni est timor febricitantibus
aut caput dolentibus et sit uehementi
obsessus abscindat Lac dulce et laudat
eius lac acetosu de quo extractu sit bu
tiru sm doctrina tradita a nobis in hoc
eodem caplo danda est cu aqua ordei
cocta cum cancris fluuialibus sm q
etia dcm est Et eni syrupus de papaue
aut syrupus deinceps cum eu est oportz
cancror extrema abscindi deinde lauari
corpora eor cu aqua et cine fricacone
uehementi et hoc cu iteracone et iteraco
ne Et oportet ut det' in ieiunio et sit
potus eius quatitas ℥ iii et in crastinu
adde ℥ i et sic de quolibet usq ad lbr ß
mane et sero ante alios cibos Suma
aut medicinar ulcera pulmonis et pecto
ris consolidanciu est hec San dra et
prope lutu sigillatu lutu armenu ka
rabe sterlnegri oliban mastic balau
stiar et seme eius corallii hypoquistides cor
ticu cancror fluuialiu et sp prtul assu
et amidu assum semina malue et altee
asse sc arnoglosse assum fructus mirti
et similia Media aut cu quibus
hec sunt danda sut proprie sicut uitel
la ouor et lac dulce acetosum aqua
plu aqua ordei decoctionis cancror flu
aqua absinthij succus et semina citonio
rum syrupus de papaue syrupus de iu
iubis syrs de viol syrupus ros 7 silia
Et medicinis aut cpositis sut troc d'luto
sigill aut de luto armeno filonio psico
et ultimu mundificat eni et euacuat
putredines et consolidat ulcera et nos
sc'ipsimus ipm et adhuc alia mlta huius
inuenietis in caplo de sputo sanguis que
efficaciter afferetur ad locu hunc Et ex
rebus aut mirabil iuuamenti ad conso
lidatones et sanatones ulceru est zucaru
ros sup quod nd preterijt annus aggregat
aut in eis uirtus abstersionis ex succo ros
et uirtus consolidacionis ex parte sube earum
Et nosci q uirtus abstersionis ex ros pp an
tiquitatem absconditr que ad huc posside
tur in recencia Et gal quid precepit
dari zucaru ros singul diebus quatita
te plurima etia cum rebus medicinali
bus et potalibus sm omne modu ad
ministracionis eius ita q etia cu pane
et usi sunt eo post ipm plur et nd est
coprehensibilis coru mris qui sanati sut

febricitantibus

ex usu eius tamen prius mundificationibus
precedentibus fallunt enim utentes eo a prin
cipio dum mundificatio non precesserit Coartat
enim in pulmone materias nos dedimus cum
lacte calido non febricitantibus cum aqua
ordei decoctionis cancrorum fluvialium et
aliis multis modis administrationis Invenimus
esse medicamen ultimum Verum quo
ciens ex eius administratione contingit con
stringi anhelitum dentur que elargent ip
sum ex eis que educunt saniem proprie
sicut syrupus de ysopo et similia. Et si
accidat super calefactio propter desiccationem
detur syrupus de iuiubis aut syrupus
viol aut mucillago psilii aut citoniorum
cum aqua granatorum aut aqua expressionis
semin portul cum troc de camph dicte in
antidotario Et si sequatur post ipsum consti
pacio nature detur moroba de viol aut
syrupus eius cum aqua ordei et cum post
cessaverit hoc redeat ad zuccarum ros dan
dum secundum ordinem modum Quita vero
complent correctiones cadentes in accidencia
concomitancia supervenientia huic mor
bo Et ex superfluitatibus est fluxus ven
tris et constipacio et fastidium cibi Et id
quod ypo dixit mundificationem ulceris fe
bris lentescencia succedere debere que si
non successerit constat corrupcionem ulce
ris profundari Nos autem experimur cer
ta omne tempus curacionis eius interpo
nere medicamina vehemencia sedancia ut
sigillent ex hiis et illis beneficia concor
dancia quorum finis est sanitas Et suc
currit consumpcioni eorum cum eis que adequant
et humectant ex cibis et potibus et rebus
medicinalibus et administratione lactis
dulcis et aliorum que diximus. Et confert eis
balneacio in aqua dulci postquam iam mor
bus in declinacione fuerit. et ante istud
est res periculosior et est ponere egrum in despe
racione. forma autem balneacionis est in
hunc modum Preparetur aer balnei
liber non habens de corrupcione odoris
aut prave qualitatis aliquid omnino et ca
lefiat sine fumo et sit aqua eius dulcis
et munda et calefiat Et fiat calitas bal
nei et aque calitas temperata qua excitetur
et non resolvatur calor naturalis Et
sit prima mansio remissius calida quam
alia tunc intret paciens mansionem primam
et fricetur in ea levi fricatione et proprie
teneram faciente corpus deinde intret man
sionem secundam et incipiat lavare corpus
cum aqua calida utendo levi fricatione

cum manu deinde intret paulatim aquam ca
lidam et dilatetur in ea deinde incipiat la
vare corpus eorum cum aqua decoctionis ca
pitum edorum aut cum aqua ordei conquassa
tum ovis multis in oleo amigdal dul
cium deinde ducatur ad mansionem priorem
et inungatur corpus eius oleo ros. et du
catur ad habitaculum exterius in quo sit
aer temperatus cum multitudine redolenci
um stipticorum et quiescat in lecto. deinde
post duas horas cibetur cibis laudabi
libus pauce quantitatis et pluris nutrimenti
ex eis que iam mencionem fecimus. et ex
tota intencio nostra ad occupandum sit occu
pacior et hoc est quiete et sompno et de
liciis et similibus In crastinum autem aut
in die 3o balneetur similiter Si autem paciens
debilis fuerit ante per duas horas quam bal
neum intret accipiat sorbiciones de carni
bus teneris aut ex lacte dulci et quiescat
super sorbiciones per duas horas deinde in
tret balneum Si autem paciens talis fuerit
ut unus ipsius tollerare posset precepit galienus
nisi post sufficientem lavacionem in aqua
calida et in aqua capitum aut ovorum
super corpus eius in prima mansione ex a
qua frigida proiciatur in capite eius aliquantulum
deinde inungi oleo ros. Lavaciones autem
sunt etiam in una huius intencionis et
proprie cum rebus humectantibus et in
pinguatibus corpus ex hiis que dicta sunt
post hoc paulatim deveniendum est ad ad
ministrandum in balneis balneaciones
ex aquis decoctionis capitum arietum et ca
prorum et similia Et si corpus remanserit
debile pinguatur cum oleo mastice et
similibus. et similiter etiam paulatim deveniendum
est ad alia cibaria laudabilia solidiora
De tussi et constipacione ventris aut
fluxu qui supervenerit eis dicitur sicut in
preteritis iam diximus Et si accidat eis ca
sus appetitus curetur sicut in proprio capitulo
dicemus Ptisis medicamina congruencia
scripta sunt plura in antecedentibus Et
ex eis sunt trocisci gali scripti in capitulo de tus
si catarrali et de scripcione syrupi de papa
vere et dyapapa. et troc de papaver et pil
lule de storace et alie pille ex natura cortic
scripte in eodem capitulo et hoc prope ad seda
cionem catarri Medicamina autem ulcerum
mundificancia et saniem abstergencia preter
dicta sunt in capitulo de asmate et tussi et ptisi
in capitulo de empimate Summa autem me
dicinarum ulcerum pulmonis et pectoris con
solidancium dicta est in capitulo de sputo sanguinis

De balneo

12

Confectio testiculoꝝ vulpis est ptisicis
et ꝯsuptis medicina experta et dicta est in an-
tidotario | Hameth filius zacharie
Confectio lohoc que confert ptisic et ul
cera pulmonis mundificat et consolidat
℞ iuiub l. passul enucleataꝝ xxx ʒ. se-
minis malue ʒ. iiii. cancroꝝ fluuialiū ʒ xx.
capill' veneris taraxacon ung' pastoris lin-
gue arietis an̄ ʒ. ß. liquiricie ʒ. i. decoquā-
tur in lbr iiii. aque usq' ad lbr. i. et addes
eis sirupū de papauere zuccari tabarzed
an̄ ʒ. vi. dein decoquatur ad mellis spis-
situdinem deinde proiciat super ea se cu-
curb mundatoꝝ ʒ. i. gūi arab dragagāti se-
citoniorꝝ amidi se portul' amigdal' dulc
an̄ ʒ. viii. papau al. ʒ. v. post bona tri-
turatonem eoꝝ misceatur cū aliis da ma-
ne et sero circit ʒ. v. Idem Syrupus de psi-
lio conferens ptisice febricitantibus ℞ spo-
dii se portul' se citonioꝝ papau al. an̄ ʒ. ii.
spi psilii mundi ʒ. v. succi arnoglosse cocti
et depurati ʒ. xx. cancroꝝ flu. lotoꝝ sm
doctrinā ʒ. xx. coquat' in tribus lbr aque
usq' ad i. et cū lbr. i. fiat syrupus et da m
mane et sero cū succo arnoglosse est enim ef-
ficax Et quandoq' dat' cū pulue h' ℞ psilii
gummi arabici drag' boli da cū syrupo p-
dicto et succo lingue ariete | filius zach
a rasi ulcera pulmonis cū non sūt recom
ca sed ad huc aliquid ex sanguine exredit
cū tussi curāi possibilia sunt Detur ergo
cū nō est febris lac recent' mulsū. et cū
fuerit cū eis febris detur aqua ordei cum
cancris fluuialibus aut cū syrupo de pa
pauē. et dū non constringit' anhelitus ei'
dent' trocisci de papauere Quoꝝ descrip
tio est ℞ papau al. se cucurb et citrull'
mundatoꝝ an̄ ʒ. iiii. drag' amili gūi arab
succi liquiricie an̄ ʒ. v. thuris masculi boli
armeni san. dra. karabe an̄ ʒ. ii. mirre
cinamomi opii an̄ ʒ. i. fiat troc' da cū
syrupo de papauē aut cū rob mirtino
Et quandoq' cū istis rebus constringit anhe-
litus dentur in potu ea que elargant
ipm et educūt saniem sic syrupus yso-
pi et similia | Sabor lohoc conferens
ptisice et ꝯsupte ℞ testiculoꝝ vulpis ʒ. iii
haoltebue capre an̄ ʒ. i. triceꝝ dulciū tri-
torū ʒ. iii. se papau albi ʒ. i. ß. ordei mun-
di ʒ. i. passul' enucl' fiatu succaꝝ carnium
dactiloꝝ an̄ ʒ. ii. cancroꝝ fluuialiū ʒ. iii.
decoquat' omnia in lbr. iiii. aque usq' ad
lbr. ii. ß. dein accip zuccari et penid an̄ lbr. ii.
et testiculoꝝ vulpis elixatoꝝ in dulci lac
te ʒ. iii. aut cū olei amigd ʒ. iii. decoquat'

usq' dum habeat decoctione dein proice su-
per ea papa. al. succi liquiric' se citrul' melon
cucurb cinamomi se bombaci purgatoꝝ
se malue floꝝ borag' an̄ ʒ. iii. amili drag'
gūi arab an̄ ʒ. ii. carniū dactiloꝝ passul'
enucl' an̄ ʒ. v. tere et confice cū pdictis bo-
nū si deus voluerit | filius sapiois Con-
fectio conferens ad catarrū acutū et pti-
sim ex eo ℞ se papau al. et nigri an̄ ʒ.
ii. radicū liquiric' ʒ. i. ß. se citoniorū se
altee an̄ ʒ. et ß. proice sup ea aque plu.
lbr. v. et dimitte die ac nocte deinde coque
usq' ad consumptionem duaꝝ pciū et adde
mell' lbr. i. ß. penid lbr. ß. decoque leni igne
usq' dum mellis habeat spissitudinem
da mane cū aqua ordei Et accipiat in
sero ex hiis pillulis ℞ seminis portul. ʒ. v
drag' gūi arab an̄ ʒ. iii. se cucurb excorti
et se citonioꝝ excor. an̄ ʒ. vii. fac formas
similes lupinis cū mucillagine seminis cito-
niorū dentur tenendo sub lingua

Confectio

pille

Hic subsequu[n]t[ur] addic[i]o[n]es libri me-
sue ut co[mmun]iter traditur francisci pedemon-
tiu[m] ymo sunt consiliatoris Et p[ri]mo de
egritudinibus Cordis

Cordis egritudines s[u]nt
debilitas cordis et pul-
sus et tremor et sinco-
pis Hee quidem egritu-
dines easdem fere habe[n]t
radices non a[li]t[er] inter se differentes nisi si-
cut debile a forti Causancia aut[em] has
sunt debiliora sicut remissa in p[er]mencia
debilitatem contra vigore[m] minere faci-
unt debilitatem cordis At q[ui]p[pe] aut[em] eleuata
ut imp[ri]mant agitac[i]o[n]em in ip[s]o facien-
tem cade[m] in diu[er]sitate et ex differe[n]ciis mo-
tus cordis [secundu]m exceptibile que sunt ex mag-
no ad p[ar]u[u]m et ex ueloci ad p[ar]u[u]m tardum
et ex raritate ad frequenciam et e co[n]u[er]so fi-
unt [con]stituc[i]o[n]es due aut[em] e[ni]m fuit ille no[n]
integre nec in omi hora sed tu[m] quada[m] in-
pollac[i]o[n]e et vicissitudine et fit pulsus cor-
dis aut tu[m] continuac[i]o[n]e et fit tremor
cordis · Cum aut[em] forciora fiant ut imp[ri]-
mant uehemencius impressiones quia for-
cius impedie[n]tes aut p[re]focante[s] motu[m] eius
aut sepelientes sp[irit]us ad interiora aut in-
tercidentes absq[ue] incisione om[n]io · aut
sequentes absq[ue] eo quod est in radice fa-
ciunt sincopim Vincencia aut[em] ei vltima
victoria sup[er] natura[m] ita ut abscindan-
tur sp[irit]us aut calor intus extinguatur
sunt causa mortis Cause autem facie[n]-
tes has egritudines · quedam s[u]nt cause
composite quedam extra corpus surge[n]tes
Et composite quid co[mmun]icantibus ei propin-
qua vel p[ro]pinqua co[mmun]icate causa tremoris
Cause uero existentes in corde ledentes
ipsum aut sunt a malicia complexionis
sine mat[er]ia aut cu[m] mat[er]ia sanguinea aut
colerica aut flegmatica aut melancolica
aut ventosa Et malicia quid[em] [com]plexio[n]is
dominatis cordi facit debilitate[m] ip[s]ius ·
debilitas aut[em] facta fortis usq[ue] adeo ut
sit agitata ui[r]tus facit tremorem · tremor
aut[em] sup[er]ueniens facit sincopim · vltimi-
tas autem causa[rum] sincopis est caloris
extinctio et mors Et malicia quide[m] com-
plexionis facta est suspectior q[uam] calida p[ro]p[ter]
elongac[i]o[n]em uite et sicca magis q[uam] hu[mi]-
da q[uonia]m eius humiditas sit dominans disposic[i]o
in corporis Et tu[m] etia[m] corpus sit intantu[m]
causa prefocac[i]o[n]is et mortis festine So-
luc[i]o[n]e aut[em] continuitatis aut apostema

Cause

Frē

cionem fieri in corde u[ir]tus no[n] patit[ur] p[ri]m[e]
s[un]t cause disposic[i]o[n]is et mortis Et di[cit]
gal[enus] q[uod] malicia [com]plexionis pure aut sin[e]
mat[er]ia facit in vniu[er]sa corpis p[ar]te lesio[nem]
sensum q[ui] est dolor et co[n]tingit in cord[e]
frustrabim[us] ergo et disponemus altera[cio]-
nes in corde non acutas Et nos quid[em] di[cimus]
q[uod] radix p[ro]posita hereditatu[m] egritudi[n]u[m]
cordis aut non confirmantur qua[ndo] no[n]
sunt mansiue et tu[n]c ordo medicac[i]o[n]is
solutas aut confirmatur concludens [ad]
mortem Distinguim[us] aut[em] in caus[is]
dentibus cor que sunt ab aliis membri[s]
q[uonia]m lesio cadens in p[er]iculis et in mebr[is]
que ambiu[n]t cor dum redu[n]dat ad ips[um]
est causa egritudi[n]u[m] p[re]dicta[rum] Interdu[m]
est causa ad illud sicut est epilempsia m[a]-
nia et mela[n]colia licet e[ni]m figant[ur] in ce[re]-
bro terminatur t[ame]n in corde et sunt cau[se]
egritudinu[m] eius ex eis fluxus sanguis e[x]
naribus aut vndecu[m]q[ue] Co[mmun]icant etia[m]
cum corde co[mmun]icans magis proprie st[omacus]
et affert ei causas lesionu[m] et proprie cu[m]
corru[m]pitur in eo cibus et res venenose au[t]
hu[mo]r viteus viscosus aut replec[i]o agit[a]-
tiua aut fames uehemens aut dolor acut[us]
et p[un]gitiuus aut fuerit in eius orificio b[o]-
cor aut ultus putridu[m] · Et dixit paulus
q[uod] egritudinis que sunt in stomaco ex [o]-
rificio et meri sunt p[ro]pinque [com]plexionis
ad attrahendas lesiones cordis ita q[uod] qu[i]-
da[m] putauerunt tremore[m] factu[m] in orificio s[to]-
maci esse in corde Et quidam vocauerunt
debilitate[m] in ip[s]o cardiacam Et disposicio
epatis cu[m] est agitata ut generet s[ecundu]m plur[i]-
mu[m] sanguinem melancolicu[m] in p[ri]mis e[t]
est causa egritudinu[m] in corde et est [com]u[n]i[c]o
in pressionibus aliis ita ut faciat disposi[cionem]
[in]manie et melancolie Ad huc aute[m]
cause egritudinu[m] cordis sunt eua[cua]c[i]ones
om[n]es excedentes t[er]minu[m] et sine causa ali[a]
ypoc[on]drio[rum] exiccacio aut samei apostemat[a]
Et ex eis est p[er]foracio matricis et p[ri]uac[i]o
menstru[orum] mestruor[um] aut exuberac[i]o eor[um] Et e[t]
ex eis in pinguac[i]o Et ex hoc est necessari-
um ex omnibus et tu[m] appareat disposicio
simil[is] epilempsie Et sunt ex ver[m]ibu[s]
habentes aculeos p[un]gentes orificiu[m] sto[maci]
puctio[n]e uehementi et donec faciat cade[re]
in dolore acuto tendit ad sincopim et ali-
qua[n]do ad mortem Et quiq[ue] ex p[e]netra[n]tibu[s]
usq[ue] ad vicinas cordis p[ar]tes Et quiq[ue] ex
penetra[n]tibus usq[ue] ad vicinitatem cordis
et quiq[ue] usq[ue] ad cor et sunt causa mortis
festine Acuitate aut[em] totius corporis s[i]ue

lesiones cordis sic pp febre aut sudoris
uehemenciam et silia // Causis aut ex
trinsecis accidit R ex aere pestilenciali aut
ex odoriferis fetidis aut venenosis aut
ab assumpcione rerum aut morsu venenoso
rum animalium aut in cursione timoris aut
balneacione uehementi aut nimio labore
et similibus Si aut fuerit in eo humor cuz
precedenti eius adequacione et uirtus
sufficiet et eorum accidencia dilacionem re
cipiunt in ea in qualitate ei contraria repel
lant uel cum contrario a forma et specie
quod efficacius et tucius assero / Vir
tutem aute cordis confortare non negli
gas omni hora extrinsecus et intrinsecus
Et studeas cognoscere membrum a quo nocu
mentum et basim emanat cognicione non
dubia Nosti quod omnium accidencium conueme
tium corpori causa intrinseca uel extrinseca
Primus concursus est ad basim in qua
uel vigor spirituz uirtutum omnium singillatim
creauit spiritum forma sedat animarum uiteque
naturalium principium motus et quiete Quo
deficiente nulla amplius possunt dari cor
pori suffragia continuo eo moriuntur
omnia membra exit enim terminus omnium opera
cionum anime racionalis In cerebro enim omnes
hee et ille incipiunt operaciones In corde sus
cipiunt complementum eius virtus tamquam for
ma omnium membrorum ea irradians et vi
uificans virtutum organicarum perfectio in
materia vero non intelligibilis forme quia
gloriosus sicut diuini decoris racio postu
lauit tunc solutum membrum rectificare man
dans / Et si a matrice cum eis que ma
trem respiciunt Et si a stomacho et pul
mone similiter non aliter sicut sunt membra nu
tricionis sine spiritum sufficiencia rectificare non
deferas Et dolor violentus est ex maxime
prosternentibus uirtutem eius et si fuerit
in officialibus membris / Inquit Gal
Omnium membrorum unica est conuemencia et
omnium uirtutum et spirituum unicum est subiectum
pp quod omnia membra dolent ad inuicem
omnium virtutum unica est uirtus Cum usque
ad hunc terminum dyaphonat dolor per spiritus
ledendo uirtutes occultatur in eo spiritus et ef
ficitur illa passio quam dicimus sincopim
Non enim usque ad radicem patitur passio
nes sed cedit cite subiectum eius lesionem
nullam sustinet per suam estuacionem in flu
ere recusat Siquidem contingit hec pas
sio sincopim malicia sanguis in quanto
uel in quali auxilia adhuc non sunt ordo
mortua nec differenda Dilacio enim

ducit ad mortem festinam sed tamquam thesau
ro nobilissimo succurrendum est / Facies
hoc cum auxilio dei cum rebus quarum pro
prietas est naturalem conseruare calorem
extraneum extinguere Et si fuerit ex habun
dancia sanguis in toto corpore flomare
non deferas et primo a remotis et aperire
saphenas postea basilicam Postea de veni
re cum ventosis aput sinistram spatu
lam postea cum syrupis de burragine
et buglossa camphora et psilio et proce
dentibus hoc cursu potare ipsum ne defe
ras Hec enim refrigerant peccatum in
quanto et quali / In malicia autem
complexionis raro fleubothomamus sed
alteracia et confortatia ei procuramus
et inter eius passiones comprehensibiles
atque occultate nobis existunt // Et di
citur quod aliquando venenis ad eum gredi
tur et continuo cum mordet interficit
nec non ultima gaudia uel ultimate tris
ticie inter eius passiones existunt Boni
aut odores eius in columitatem seruant
quia solo odore anima confortatur / Int
ducendum est ei omne medicamine gene
rans motum cordis et que sanguinem in
flamant Hec enim potius efficientiam faci
unt quia sua nobilissima natura nichil
superflui nichil diminuti sustinet / Ad
figuram minimum et naturalis ordei ordinis con
sonancia facta est ut subsistat Est enim
fons et principium uite decor anime rex
nature et moderator est corporis diuina
sapiencia conceptus / Ad latus excessus
magne calitate et frigiditate posita ob
uiam dicimus Hec enim in moderatum motum
cordis generat Illa uero trepidacionem
et caloris hebetacionem ei afferunt / Et
scimus quoniam non est simplex natura in com
plexione talis et sicut substancia facta Racio
ne uero contenti valde temperatissimus tali
dorum usus eius est forma et creatus minus
molesta factorum portat Hec a consorcio mi
nus recedunt nisi ultimitate excedant te
peramenta sua qualitas est causa uite
et consistencia maxime in flegmatice cuius
vigore innata complexio que membra in esse
viuificat et vigore continuo conseruat
et consistit Et non ignoremus quod hic calor
est uirtus humane nature scilicet quod traximus a pri
mo homine Per hanc enim speciem in diui
duatur et hoc subiectum est fundamentum
innati caloris qui nullo genere febrium
alteratur primo est actus reductionis eius
tamquam externi et diuisi caloris fortasse in.

novissima spe ethice deletur et tuq mors
accelerat necessaria et festina Non enim
sperabis hunc calorem posse naturali me
dicamine reduci secundum modum virtutis vel virtutum
regitivarum et virtutum rei ad ministracionem disting
webat et regulabat hunc complexionem omni
tempore similiter nichil dandum est puta ca
lidum et humidum temperatum hec preter mortem semper
consistit quia equivoce Cumque secundum scien
tiam tuam in investigacionibus qualitates
passionum basis et mansionem causarum

Intencio prima

sit tua perpetua et magnifica intencio con
fortare cor et primo virtutes et sic earum
est auferre laxitudinem et hoc cum auxi
lio dei cum rebus aromaticorum et aliis ge
neribus administratorum est proprietas con
ferre rei vite maxime in quibus natura
delectatur ¶ In quantum autem tua solercia
evigilatissime speculari poterit virtutes cor
dis coadunare et confortare evigilet
Hoc erit summum bonum et primum studium
munimentorum et tutela basis qua statim
non vacillando ad alias res sue cure
procedere poteris virtutis enim virtute non est
recipere quod effundit ad membrum sed re
pellere et fugare contrarium Et esto
sollicitus cum tubatis oculis intuere
ut si sit propter inopiam caloris et laudabili
um humorum abstinenciam aut propter exube
ranciam multe humiditatis corpus furio
sitatis quia sanguinis aut solius complexionis
malicie Aliter enim et aliter medicabitur
Et cum ignoranciis virtutem turbabit tua
sciencia super hoc semper securius erit ca
lidis in temperamento uti et confortare
tum stipticis et odoriferis oblivioni non
mittere ¶ Secunda res est conversio ma
teriei vel eius qualitatum que funditur
ad versus eam ad partes remociores aut
in nobiliores sicut iam diximus et in practi
ca erit huius canonis rememorabitur
si deo placuerit ¶ Tercia res est mun
dificare membra mandancia eaque confortare
et residuum eorum Et est quoque primum in dis
posicione cure hoc proprie cum ab aliis mem
bris nocumentum flavit obviare acciden
tibus Nec pretermittas confortare stomachum max
ime in digerendo corrupto cibi et poto
in eo est fomentum morbi ¶ Primam

Confortativa cordis

rem complent quecumque complexione hac vel
illa basim confortant tibi laudabiles christi
medicine stiptice et odorifere quarum me
moriam legemus si deo placet ¶ Sunt
ex eis epata gallinarum iuvenum ale ani
um et pullorum vitella ovorum recencium

sorbilium et que hoc cursu procedunt [...]
re quantitatis et demum velociter per n[...]
bilium et nutriencium vinum subtile et [...]
riferum est velociter confortans formam [...]
Conferunt eciam in huiusmodi disposicion[...]
plastra et unctiones super cor et reni[...]
stipticarum et boni odoris confirmat in [...]
calorem ne reprimatur ¶ Et nosti [...]
unctio spine dorsi ad hoc medicamen[...]
gulare per quam excelsus et gloriosu[...]
fortat virtutem regitivam totaus pro[...]
tate et est causa protectionis et lon[...]
dinis vite humane Et defensio spiritus [...]
lis et concurrit ad hoc absque dilac[...]
ne oleum camomillinum terbentina partes
eorum miscendo equales Syrupus arth[...]
sie cum quarta parte ipsius olibani expellit [...]
res febrium spiritus putridarum et membro[...]
febricitancium ¶ Affirmativum aqua r[...]
et musto infecto bibita et super mansi[...]
basis aspersatum sincopi subveniunt A[...]
electum in cibis administratum medica[...]
est in confortando Cantus amoris et [...]
nes silvestres os de corde cervi dyam[...]
ad hoc subveniunt si deus voluerit ¶ [...]
cundam rem complent diversio et deri[...]
tio materiei et furiositatum eius ad [...]
circumferenciales et confortacio cordis [...]
hoc principale repellit per se virtus forti[...]
contrarium faciamus hoc cum auxilio la[...]
toris sanitatis ponimus ventosas in cru[...]
fricari manuum volas et pedum fricar[...]
forti et ligari dolorose Confortare ad [...]
stomachum est de intencione principali facit [...]
repulsam humorum ledentibus basim [...]
si necessitas exigit ad enemata accel[...]
mus Et quoque vomitum propere et quoque [...]
primis ductibus corporis extra vasa m[...]
cedimus sub mersam ledentem virtute b[...]
Et quoque accidunt huiusmodi terrores ve[...]
nosa pocione et hoc de necessitate cro[...]
ture diximus Et confide in ventosa [...]
sinistram spatulam est enim huiusmodi pa[...]
nibus postremum remedium Et sutur[...]
postea cum vino subtili resoluto cum eo p[...]
ne assato facit ad reparandum et recupe[...]
dum spiritus Et omni ingenio et studio a[...]
lini ne defferas nunc convertendo mate[...]
ad remociora nunc confortando cor et [...]
cipalia ¶ Rem terciam complent evacua
tiones decentes sicut te scire fecimus et
rememorabitur si deo placet Super hoc
enim multiplex consideracio cadit Quarum
prima est scire membrum alteratum · 2a qua
litatem materie ledentis habita noticia

qualitatis morbi medicine tu repellente
fit euidencior | Tercia consideracio est scire
qualiter et per quam viam ad cor graditur
lesio aut propter virtutis defectum aut fumo
sitatis materie aut si ab alienis membris
consurgit ei bellum vel in suis mansionibus
latet inimicus Accidunt enim tales tremores
emanacione humorum puta sanguinis flux
um narium menstruorum et venarum incisio
ne vel si dominio humorum peccat pro domi
natur corpori Et nosti quod morbi ex penu
ria humorum qualitate vel quantitate non
minimus in molestiis quam ex inedia corum
purgatiua et multiplicacione nascuntur
Quare cum cautela et timore ad purga
cionem egrediaris levius enim est in ani
re quam replere et minus molestum est replere
quam in anire | Si autem ab alienis mem
bris hoc nocumentum videbis surgere siue
a cerebro siue a stomaco et matrice cer
tam eorum rectificacionem satagere non
differas cum hys que te scire fecimus con
tra passiones et faciemus illo duce gloriosis
simo cuius virtute omnis natura agit | E
lectuarium confortans naturalem com
plexionem basis procuratiue digestiua mo
lumine adiuuans membra principalia con
fortando illa ~~puto~~ mundificat ea ab humori
bus alienis mundificat canales epatis
et est expertum contra malitiam menstruatarum
Rx lingni aloes boni anisi mundi reubar
bari recente ana pondus equale zucari suf
ficienter Dosis est ʒ i usque ad iii De sero cuius
passio doctrina fuerit in matutinis cuius no
ua est egritudo | Medicamen ex inunc
tione nostra defendens basim ab omni periculo
preterito et futuro reddit naturam hylarem
aufert lassitudinem membrorum principalium sub
uenit hys qui tristantur et melancoli
zant nescientes radicem diligunt sollici
tudinem et se ipsos odio habent et suspecti
sunt de re non suspecta et dubitat multa
pericula eis euenire et remouet ab eis ma
leficia facit eos iocundos et amatores curi
ditatis subuenit retencioni menstruorum
et fluxui et sincopi mulierum iuuat pali
ticos Rx Corallorum rub. marc. ossis de corde
ceruini ambre margaritarum cristalli auri corti
argenti meri ossis eboris saphiri rubini
iacincti ana ʒ v balsami ʒ ii musci ʒ i
anthos spodii sandali gariofili galange
calami aromatici cubebe spice nardi cor
ticum fistule seminis basiliconis cardamomi
piperis albi et longi bacce lauri piretri
ana ʒ iii storacis calamite magnetis murre

electe opii tebayci ʒ i seminis peonie collec
te in nouissima etate lune florum camo
mille florum lilifagi sansuci balsami men
ameos aristologie rotunde dyantos ana ʒ
iii croci orientalis ʒ ss lingni aloes pa
paueris albi ana ʒ ii da usque ad ʒ ii cum
vino calido vel aqua calida secundum exigenciam
et necessitatem Tyriaca magna nichil
terroribus est dilecta et est commune medi
camen ad diuersa genera passionum corporis
repletum inanit inanitum replet vene
nis manifeste resistit sed pueris aut femi
nibus parum aut nichil dandum est Et tyri
aca x annorum est melior et utilior in dispo
sicione mentis cum aqua mandragore est
medicamen valde efficax Dosis est secundum exigen
ciam nature et suam materiam Rosmarinus as
sumptus in cibis reddit naturam hylarem
et est tutela magis a pocionibus mortife
ris | Kyranus dixit folia vitis albe in
tantum hylarescere faciunt cor hominis quod ca
rum usus affrenitare facit aput galenum
| Confectio faciens ad tremorem cordis
et sincopim calidam extinguit facit
odorem oris bonum et compescit qui febrem
habet Cuius permixcio est Rx xilobalsami
aloes cubebe barbarorum ros. sandalorum se
minum citrini ana ʒ ss coralli anisi spodii
karabe gummi draganti seminis acetose seminis
portulace buglosse ana ʒ iii camphore ʒ ss
margaritarum ʒ iii Confice cum rob citri
Dosis est a ʒ ii usque ad iii cum aqua frigida
non veri frigoris Et scire oportet quod mun
dificacio corporis si occurrit administracio
ventosarum post sinistram spatulam est
res faciens te securum a morte proprie
quando suspicio est venenose pocionis et res
iam posita est in desperacione in omni cor
dis passione sincopi et cardiaca est me
dicamen fidele facit liberam virtutem et
spiritus respiracionem si deo placet et sub
uenit egritudinibus cerebri diuersis et pul
monis | Iudeus pocio confortans cor
et educens materias a regionibus spiritualium
et ab aliis membris mandatibus lesionem
ad eum et liberat a tremore et omni passio
ne cordis si deo placet et cum magna iocun
ditate respicit membra principalia Rx mi
rabolanorum citrinorum conditorum secundum doctrinam quam tibi
fecit scire fecimus ubi de eorum posse scripsimus
Rx Agarici electi ʒ iii salgeme ʒ i reubar
bari preparati ʒ ii ss turbit ʒ iii et melastici
ʒ i gummi dragaganti oppopo. sarcocolle ana ʒ ii
spice nardi ʒ i diptami ʒ ii mastic. mir
re electe ana ʒ i marc. ʒ i (cinamomi gar.)

Tyriaca

Rosmarinus

Folia vitis albe

Confectio ad tremorem cordis

Cauendum est de ventosis

Pocio

Canon

an̄ ʒ ii ypquon zedoarie an̄ ʒ ss aromatize-
tur cū musci ʒ ss et modico aque ros pare-
tur poc° s̄m arte notū et reponetur in ho-
ris electe ¶ Amplius scire oportet q̄ si non
occurrent medicamīa pparata nec res dāt
tm longū maxime cū ipi sint cum sincopi
apparente tūc em studiū est in conforta-
do cum rebus cordialibus odoriferis et
conūtere matiam ad membra distancia
tum fricacionibus in extremis dolorosis
et ventosis sub geniculis Et dare apud ca-
sum flores caducos nucis redactus in pul-
uerem cum liquore calido vini ul' aque
s̄m q̄ videris necessitatem est medicamen
q̄ consequit' suā ūtutem a maiori et no-
biliori natūa et liberat vna hora a sin
copi si deo placet ¶ Singularia passio-
nū basis medicamīa et quorūq̄ mēbror
hūanū organū narrare nō potest Et nos
iam sciuistis q̄ sollercia studenciū in genī
osum non est vna oīo ymo dissonant et
obuii in multis tractatibus p̄manet hu⁹
em mens illius menti obuia est huiq̄ po-
tencia formar et specrū receptā aliud
actu consumat q̄ illa quis em verior
est eliget opeācōnem Cū uerū a solo
organo spūs sti geminetur et habūdet
et q̄ in meis in tellectibus inuenitur ab
ordine maioris gubn̄acōnis illud conseq-
tur · qd' em magis p̄ticipat nobiliorem
perfectionem compatur ad illud quod
minus p̄ticipat sic actus ad ~~potenctu~~
potenciam et agens ad patiens et luna
gracia solis copatur ad mltas stellas Sic
aīa intellectiua p̄ consūptōne et affini-
tatem q̄ sortitur a natura angelica co-
patur ad naturā cōmunem ¶ Scdm
genus efficiens in mūdo q̄ est natūa an-
gelica om̄ generū nobilissimū quia de
ordine gubernacōnis et sciencia in nārra-
bilis et in cōprehensibilis sine cu⁹ ūca-
diacōne tenebre sunt et deficit omnis
intellectus et in telligencia et deficit oīs
eloquēcia et analoica et alegorica Et
ultima compacio natūe ab in telligenciis
est Et qnta essencia ad p̄mā naturā gnā-
lis compatur a cu⁹ aspectu diuin⁹ ūtu-
tem singularem sup̄ naturā ¶ Propt̄a
o tu corpm curā gerere volueris volens
deum in electis ppone et omīa tua pnci-
pia ab eo inchoentur et ne verearis
ab eū ppone sciens q̄ tua sciēcia non est
scire non est finita nō est p̄fcā nisi q̄n-
tum ab eo p̄ficitur Timē em et cuncta
experieris secure et sit maior cautela

capacitatis sue ut nō de uies a recti-
lis pābus ul' p̄cio ul' odio ul' amore
nacq̄ q̄ soli deo est notū conforma
hominem Et hic heu fili vehementus
tibi pantur nec oppimes inopes so
nec in geniosus nobilud curā in po
tuā curā portabis ¶ Amplius nō
Lateteur cor tuū diffusā laude p̄comi
ta apud mltos ne auertat ate deus
suam qui suā mter est sanare nō
dia · tui nō est nisi nature coduemēti
necessaria porrige Nec ponas odiū
in aīa tua aduersus medicus hoc e
a deo te sepat ¶ Hugo medicamē co
fortans cor · subueniens sincopi Rx
cardamomi cubebe anisi an̄ ʒ ii am
margaritar an̄ ʒ iiii camphore ba
et zinzib' ʒ ii galange spodii cappare
an̄ ʒ iii mastice ʒ i muscati ʒ i zu
lb i ss Dos est a ʒ i usq̄ ad ii Con-
cor ~~tra~~ cor experorū inuametorū qui passiones
cordis pati consueuerūt Educit em ma
aliená in corpe et sanat ab hu⁹mod la
noribus si deo placet et facit egritudi
bus suis sine matia Respicit matric
maliciosam et stomachū corruptū Rx fo
rū rorismarini peonie betonice ariso
logie ro · et lon · diptami betonice lili
eufragie an̄ ʒ ss baccar lauri pip
albi et longi cardamomi galange ma
zinziberis sandalor spodii papaueris alb
portulace rosar acori coralli an̄ ʒ ii
tebayti nucre croci an̄ ʒ i lmatur
genti auri karat · i · balsami suci g̃n
mel an̄ ʒ iiii · mane dragridii mastic
ita q̄ horū cū fiat unū corpus aut
ʒ iiii agarici fimi ʒ ss sal gēme ʒ i
ficiatur cū aceto squillitico qlibz vn
ʒ Dos est a ʒ i usq̄ ad iiii cum aqua
uie contra malas dispositiones mate
cum aqua balsamite arthamisie et ro
dico mandragore ¶ Electuariū no-
bile pro magnatibus et assumit' om
tēpore et omni hora et facit ad confort
tionem totius natūe et respiciat omnia
mēbra languida stomacum confortat confortat
ne magna et pbet audaciā timidis et
pnat a sincopi si deo placet Rx spodii se
rute capparis coralli galange macl' ga
fil cubebe an̄ ʒ i mastice eufrasie an̄ ʒ
musci ʒ ss pinear mundatar amigdala
semi cornu mundator ambre saphiri ja
ti an̄ ʒ iiii · Confitiatur cū aqua ros
co g̃nator et zucari balsami mell' ʒ i
papau' albi ʒ ii sandal' seis endiuie a

ʒ. iiij. Conficiatur cum aqua ros. succo q̄ʒ
natorū et zucā duci ptes eoꝝ miscendo eq̄-
liter buliant bulitōne debita et fiat con-
fectio electuarij ſm q notū est in arte
Incipiam⁹ protelare ſ.mones de unctio
nibus subuenientibus pulsu debilita
te cordis et tremore et sincopi si deo pla.
Sed scire oportet q ultimitas sincopis ē
extinctio et mors hec actina ꝯpantur in
ter se et non al. ut debile et forte Cū
autem forcia sunt et impmāt ueheme
cius et vincāt ultimata victoria supra
naturā ita ut abscindatur ūtus et cor
pite aut extinguatur sp̄us in minera ꝛ
sunt causa mortis ꝓſecure p̄us ut imp
mant et vincant victoria ultimata ali
quādo eñ ut vidiste qui robusti et sine
languore accidit casus ūtutū sit hoc soli
deo notū et naturē ꝓpria quādo nulla ap
parenit causa cognita medico aut hys
subuenire non est medicine nec medicinaꝝ
posse. sed gloriosissimi et excelsi est om
languorū sanare passiones ¶ Ser-
mones in unctionis spine dorsi credo an-
tiquos medicos et ꝑitos ſ phoꝝ tradicōne
et memoriā et laudem tanti beneficij na-
ture occultasse cum eius uestigiū in eoꝝ
tractibus sit abscisum et est de eleganti
oribus inuanetis ꝑsuans substanciā
vite Et scivisti q ꝑncipiū ossiū et nuoꝝ
est nucha et germinatur a cerebro et spina
est platea publica arteriaꝝ nuoꝝ spuūʒ
et uirtutū et lectus spūaliū membrorū
et continet medullā uite huāitatē Sic
eñ agregabis m̄ltas bonas intencōnes
Confortabis eñ subam subam uelatiuāʒ
et subam spūalem et nuos et ossa vniu-
sa superueniens palisi et omnibus nuorū
egritudinibus saltim cordis lassitudini sb
uenit manifeste et est medicamen om me-
dicamētorū in celeri cordis confortacōne
¶ Modus ꝯfectōnis est ℞ mirre electe
aloes epatici spice nardi sanguis draco-
thuris mumie oppoponac. bdellij carpo
balsami armomaci ſ cocolle añ ʒ iii ʒ ii b
mastic. gūi arab storac. liquide añ ʒ. ij
Laudani electi sum castorey ʒ. ij. ſ. musci
ʒ. ſ. terbentine ad pondus singulorū reꝝ
miste omia hec cū terbentina et pone h°
totum in alembico et ingeniose distilla
est eñ ars sic de aqua ros. Liquore eñ
per sublimacōnem distillatū suscipe in
vase vitreo et forti vicinatur eñ balsamo
Et ſm hanc formā subtilissimi sophistaꝝ
adulterāt balsamū. Sed hic est modus

nobilissim⁹ modoꝝ Et si ungatur ex eo
corpa extenuata iuuabit et repabit
eum cū aqua ros. ungendo ex eo sup ma-
sionem hui⁹ basis et a nucha usq ad re-
nes Et si ex eo an horā ꝑoxismoꝝ modicū
tepefacto ungat.ͬ spina relinquēdo super
ea uestigiū eius cum pecia repelles rigo
res erraticarū febriū ſ ꝯtinuas et er
raticas subuenit apō tota ꝑodū Insin-
copi quasi ultimata ꝑ uncta spina ut
eius organū loquatur sub lingua in fir-
mi ex eo parū appones postea in naribꝰ
et auribus sinceritas viget et dare ex eo
aput necessitatem puta ad suffocacōne
matric. morbū caducū et plurimas pas
siones basis pondus carat. j. cū vino
odorifero est res ꝯfortans assam ꝛ nām
et subuenit ad omia que oportet subue
nire et propē assuptum m̄lias et qui
tristantur in aīa eoꝝ et sunt languidi
ūtutes ac mēbra ac si essent contusi et
debelati Ethic. tēpora cū olo ros. aut mas
ticino et unge spinā eoꝝ aput balneum
et sine balneo ¶ Modus confectōnis un-
genti quo ungitur spina repellit ℞ fleḡ
et meliam Confert palisi et nuoꝝ egritu-
dinibus ℞ succi arthemisie sucai galiſce
añ ʒ. iiij. bacce lauri ʒ. j. mastic. ʒ. j. o.
Libani ʒ. ij. camph. car. auri olei camo
millini oley ros. añ ʒ. iiij. cere ʒ. iiij. fiat
ꝑ mixcō ꝯpetens ¶ Unctio tēpata restaura
tiua conueniens extenuatē ut ethic. et q
ex penuria huoꝝ in cardiacā incidunt
℞ oley camomille et oley terbentine adipis
porcini et anetini añ ʒ. iiij. olibani mas
tic. cere añ ʒ. ij. mul. mucillag. ordei mu
cillaginis psilij añ ʒ. j. medulle bouine
ʒ. iiij. oley scorpionis qui in uenit.ͬ apud
parietes et in cauinis lignorū vetustoꝝ
lbr. ſ. camphore ʒ ii musci car. ij. et unge
ex eo totū corpus ethice apud balneuʒ
tēpatū cū duplo ipius unguēti oleo
violato Et ex hoc consequēris duo utilia
Primū est confortacōnē mēbra languida
ſm humiditates aqueas retinebit diucius
aput mēbra Sic eñ extraneū est ex
tinguē inflamacōnem et natūalem re-
staurare ¶ Et scire oportet q administrare
aput passiones basis mundificato corpore
balnea diurn⁹ tēpata et dulcia proprie
aput languores matric. nisi forte mā
alia exigat balnea tunc ſm necessitatem
morbi exigenciā ea eligi et cōplexionis
maliciā est res de intencōne cure huius
et ungere spinā bene extersam post exitu

Vnguētū noble

Unctio q̄ extenuat.

balnei uehemencius confortat Et balneū aput infirmos debiles nō laudatur Sepe enim ꝓ sui affabilitatem associat vnū con trarioꝝ aut naturā aut morbū Et nō pur gatis corporibus balnea prohibent^r nisi vel les eoꝝ matiam quā querimus expellere reddam faciē obedientem et tunc cautela psumendū est et ut aput hunc humorem et hunc hominē ¶ Amplius scire opor tet q non est intelligere post purgacionē corporis balneare post opus farmacie pma die vl 2a qm̄ hoc sic te scire fecimus nō est sm legem ¶ Medicamen forte repel lens inveteratas et cronicas egritudines et matias diuersoꝝ morboꝝ cum diutur nitate hitudinatas in mēbris quarum in colatu deuenit^r ad pdcās passiones at trahit a remotis subuenit vniuersis egri tudinibus nuoꝝ et sanat epilempticos si deo placet Et cū puisione cui dcs vide to Rx collogntide elcē laudani agarici tur bit hmodactil añ ʒ iiij. dyagridi cocti mastice añ ʒ vj. zinzib ʒ ij. reubarbari ʒ j. spice nardi ʒ j. armomaci asse fetide sarcocolle oppoponac eufforbij añ ʒ ij. me zereon ʒ ij. mane terbentine añ ʒ j. con fice cū squillitico Dos est a ʒ j usq3 ad iiij. ¶ Pillule fideles con̄ multas passio nes corpis ꝓprie mēbroꝝ pncipaliū et alioꝝ inicionis et eaꝝ usus cotinuus psuat a sincopi et tremore omī tēpore quado utur dormitū et psuat a mltis pcul futu ris et vnē in volumē faciūt Rx mastice mirre elcē añ ʒ ij. sanguis dracōis ʒ j. mirsa ʒ ß aloes boni ʒ j. Conficiatur cū succo rute et est eoꝝ dos usq ad vij. Et si volueris eas laxaē adde agarici feniculi dyagridij añ ʒ j.

Sincopis est casus uirtutis su bito factus et fit illico sm vnū duoꝝ modoꝝ aut sm actū ultimatū et tunc est mors aut quātū ad habitū Et quando destruuntur virtutes in membris et nichil re mansit de illis et tunc est mors illius mem bri Et si fuerit in toto corpore tunc ē mors totius individui Sed ptermissis omnibus defectionibus que sunt mortales De illa que mortalis non est sermone afferam ¶ Defectionū aūt quedam est casus uirtu tis relenabil et boni est hic edocere ut innotescat hic et illa quare et qualiter uirtus subito cadat fit illud sm vnū tem aut quatuor modorū aut ꝓ mul titudine matie diffuse in viis spūs ge

neratis phibita illius transpiracione delatoris ad mēbra ꝓ opilacione ventri culoꝝ virtutū aīaliū et spūaliū diffusi matia facta Et talis sincopis est idem [illegible] appoplexia sic dic gal deficit ortus [illegible] membroꝝ virtutū motinaꝝ clause sit et occupate mltiplicate matie quare [illegible] ud cape non possunt occupacione p m[illegible] nente Et scire oportet q subito et in m[illegible] diate accidit casus uirtutū gnālr ꝓ pro hibicionem motus spūs ad membra vni uersa Et tunc fit uirtutū aggregacio ad [illegible] dicem et extrema relinquuntur expolita calore ꝓpea frigor in exterinis magna e[illegible] acio sensitiue natue apparet Prohi tionis aut spūs ad suū motū vnus [illegible] modoꝝ est causa quoꝝ sciam ia incepi et pmum modoꝝ posuimus ¶ Scda est [illegible] culcacio spūs circa cor et contingit pro[illegible] in timore tunc enim spūs extrema nō reg[illegible] ꝓpea quia puatus et conculcatus est i[illegible] corde et hoc magis mulieribus et natu[illegible] prope frigidus ab innato tribilibus e[illegible] non consuetis terroribus accidit ¶ Te[illegible] prohibita respiracio prope actionis spū[illegible] ad suos motos cōsuetos ꝓ defectione su[illegible] ipius sic vidisti in fluxu sanguis in m[illegible] cato aput flomatos quando exuber[illegible] fluxus postmodū Sanguis enim fluxu[illegible] vndeūq3 exuberat aūt cōuat officia e[illegible] spūs extingunt ardorem et sil cū eo l[illegible] tur spūs quia mansio spūuz in sangu[illegible] circumscribitur ¶ Amplius scire oport[illegible] q non solū sanguis emanacio vno qu[illegible] libet illicita euacuacionū hoc operatur [illegible] am ultimata cōmunia spūm attenuan[illegible] Et scire oportet q in ultimata euacuac[illegible] spūs ita q pars relicta non sufficit a[illegible] regendū ad sustentacionem corpis sm q[illegible] artem nullus medicoꝝ audeat euacuac[illegible] ultimare Tollerabilius erit tollerar[illegible] et iterare q ultra debitū modū inenan[illegible] acionibus et piudiciū natue efficeretu[illegible] tunc est sincopis irrelenabilis Quad[illegible] aut tm remansit delatoris ptes q suff[illegible] ad regimen corpis q dampnosuz est [illegible] leuabilis Simile est in opposito [illegible] enim dilatores puatur ad suos motos [illegible] omī semitaꝝ et viaꝝ uestigia sūt p[illegible] ta et facta est tanta opilacio ventricu[illegible] et fontaū cerebri q usq3 ad substanciam spūalem diffusi sunt humores et mort[illegible] est sensus et motus fere tunc omīo est [illegible] relenabili In medio aūt modoꝝ est [illegible] spūs relenabilis ¶ Amplius scire opo[illegible]

Theodori

Pilla

q multis alijs modis accidit sincopis quo-
rum quidam sunt ignoti sic te scire feci
mus Rapitur enim multotiens a partibus
pulmonis materia piplomica subito ad ba
sim et continuo interficit talis sincopis
Similiter et ab alijs partibus propinquis
et possibile est per occultas ductus distillat
aliquid fraudulenta humoris a cerebro ad-
basim et fit sincopis pernitiosa Si autem
pertiat substantiam spiritualem aut tremor
qui transsit per propinquissimas partes
basis non est pernitiosa Et accidit potis
sime dapnosissima que ducitur ad sup
tum mortiferi in cibis et potibus et cre
do futurore potuit Quando autem tantum
imprimitur et ultimata vincit victoria
q nulla valent suffragia Congregatur
sepe hec accidentia mulieribus per residua
tionem humorum a matrice habentium semitam
ad vasus spiritualia et alias virtutes et huius
intentionis curam te scire fecimus et sig-
nabimus si deo placet cum de iuvamentis pas
sionum matricis legemus Amplius scire
oportet q non minus in fixa malitia stomachi q
matricis malitia hoc contingere potest
Et te oportet has singulas vias et vesti
gia singulorum modorum bene scire aliter et
alie medicari oportet super hoc vel huiusmodi
accidentibus timorosis Sine cum dilatione
succurrendum est et omne genus cure illico
administrari debet Dilatio enim ducit
ad mortem Nulla enim recipiunt tarditatem
Curam huius passionis iam signifi
cavimus in vij canone passionum basis et
est simillima curis passionum membrorum
creantium hanc passionem maxime quando
usque ad radicem protenderet super hoc sermo
tediosus si vellemus res assumere singu-
lorum modorum cure ad mitigationem quoni
am in mea summa deo duce de passioni-
bus omnium membrorum de iuvamentis eorum prote
labimur Restat igitur confortare basim
generaliter scire et membrum mandans et re
pellere residuum principijs confortare et recta
ficare et procedere in hys erroribus omnibus
secundum doctrinam practice limitate et tibi in
sermone probato de passionibus deo gratias
In cardiaca ex milia dare aqua lacte
in qua resoluti sunt mirabolani Epi
thimum est medicamen valde dilectum et
in omni morbo melancolico

Tumor
mamillarum fit secundum plurimum
ex lacte corrupto in eis et
cur iube apponi mollificativa
et resolutiva ut fiat absolutio prohibite
resolutionis facte et mada si exuberat lac
appone catulos pueros ad sugendum
cetris evaporativis in tinsitus appositis Ca-
taplasma utile resolvens tumorem mamil
larum a corruptione lactis Recipe farine seminis lini
farine lentium tepatum cum oleo rosaceo et croco
Aliud humayn Recipe marubij ebulorum fo-
liorum papaveris albi absinthij rute cuscute et
tepida appone Dyascorides Recipe olibani
mastices seminis absinthij farine lentium ana
ʒ iij cere ʒ iiij olei rosacei ʒ vj fac unguentum
et unge Aliud Ova cum oleo remittigat
tumorem Si autem tumor mamillarum ex infla-
matione sanguinis aut colere fuerit tunc debes oc
cupari circa refrigerationem corporis et api-
re saphenas est principium et magnificum
in dispositione hac est enim distrahere materiam
materiam Et si forte accidat vitio matricis
est cura prima Lenimentum refrigerans
ardorem mamillarum extinguens acumen et
delet tumorem Recipe succi semper vive succi so-
latri albumine ovorum et oleum rosaceum ana po
dus unum misce frigidum misce tepidum ap
pone Aliud contra tumores calidos
line prius locum tumentem cum albumine ovorum
et oleo rosaceo partes eorum miscendo equales pos-
tea super asperge pulverem mirri subtilissimum
et iterum suppone tota submersa in eodem liquo-
re Amplius scire oportet q post saphe-
nam oportet aperire basilicam puta si a-
cumen humorum sit valde superbum in quanto
et quali et conversim tunc regimen in
tali occupatione ad ea que sunt posita vix
latus frigiditatis et humiditatis et purgamus
humorem suspectum medicina tepata respiciente
secundum complexione et proprietate si necessitas exegerit pur-
gandi Quod si devenerit ad corruptionem aditus
q est manuale hoc illorum est qui cyrurgia sunt
instructi Et non inficiam summam in causa
huius vestigij quod ad mechanicam spectat ope-
rationem Et si ex frigore et frigidis humori-
bus tumores accidunt in mamillis adhibe
farinam fenugreci cum succo seminis lini et ebu-
lorum commixtam Aliud Recipe fimi bovum re-
centis et caprarum ana ʒ ij marubij succi ebu
lorum fecis aceti ana ʒ j misce et suppone
calidum Aliud Johannis con minuos
ardores et rubicundas tepat enim eos et oc
cidit audaciam eorum Recipe mucillaginis psilij
aceti olei rosacei olei violacei ana pondus j opij
camphore ana karat j fiat cum mixtio cum
farina ordei et albumine ovorum

Carthaplasma

Aliud

Unguentum

A calidatis

Lenimentum

Aliud

A frigore

Protelavi de egritudinibus
membror animalium et spiritualium
et posuimus modos curacionum
egritudinum que possunt eve-
nire ipsis membris et iuvamentis membror
coia et propria secundum sciencia et in vicionem
pitor phicor et que vetustissimi medici expi
mento sunt experti liquida fecimus et scripsi
mus illud secundum artem nostram secundum quod glorioss
simo et excelso meo creatori placuit execu
tare. ab ipso enim medicacionis sciencia: ipse
de largitate sua medicina produxit et me
dicina veluti nature refugium creavit Pluat
super intelligenciam nos nature huius sciencie
veritatis ab illo qui non improperat cum ex
hibeat omnibus affluenter Volumus
autem nunc prime sectionis summam tractatum de egri
tudinibus membror et aggregare hunc in
tencionem res necessarias Auxiliatorem igitur
petamus deum ad quem cuncta respirant et
ad quas nunc deus gratie prodeunt Repleat
igitur spiritus dei mentem meam qui sit bn
dictus ut res medicinar ad usus indigencium
in voluntate plenas sua gratia non deficiat

Dolor in stomacho vehemens
indiget quoque blandimen-
to Cura autem blandicie
est cura non vera ut scis
perfacere apud dolorem vehe
mentem ipsius et ob huius racionem facimus
Est enim mendosum ubi ultimata victoria dolor
prosternat virtutem tunc enim veluti minus ma-
lum idem idem administramus Nos vero in
primis voluntatis largitorem invocamus ut
de sui clemencia imponamus egenti et sperā
ti annunciet sanitatem Afferamus etiam ad
huc locum ex medicinis celesti virtute do-
tatis ut infirmor anxietas abbrevietur
Et cura eius indiget observacione regiminum
oid sic in capitulo emigrancie de generatione vehemen
cium dolorum significamus Et huius intencio
nis principium convertere regimen ad ea que
laudabilium chymorum sunt elementata et
est hoc regimen laudabile in regimine rer
sex 2a res est sine dilatacione occupa-
ri ad usus accidencia que sunt vehemencia
Tercia res est confortare ad usus acciden
cia et coadunare virtutes stomachi Quarta
res est expellere materiam ledentem ad oppositum
Quinta res est rectificare membrum ma-
dans et habeatur super hoc magis suspectum
epar Amplius scire oportet quod fiunt
languores eius aliquando sine materia a ma
licia complexionis Dixit v. quod complexionis

malicia in fixa et massiva dolorem non eff
Dolor est rei contrarie et contrarietatem sentire
Quoque autem que fuerat principalis et ma
iva membri complexio rei contrarie adventu dis
luta est et que prius fuerat extranea fac
est ac si esset principalis dolorem nec facit
vehementer Quidem in eodem sibi obv
bit actio enim virtutis nisi inter contraria deficit
bellum et litigacio alterius minimorum ia m
tuo Et huius intencionis cure primum est al
tare complexionem que fuerat aliena post
confortare Prima rem complent ab
nencia cibi et potus vehemencia dolorum c
bi et potus subtiles cibi et stiptici et od
riferi ut confortent chymos in corpore
nerent sed in eor elecione apud qualitat
non loquemur Primus autem scire oporte
bit huiusmodi qualitatem ~~peccantem~~ pecca
um sive colera sive flegma que materia
languorem excitant aut apostema in st
factum Etiam scias preter scienciam qualit
tis regimen cibi et potus exigere convenien
Et non negligas regimen confortativum
proprie complexionis stomaci post sedacio
nem languorum eius Secunda rem
complent secundum medicinam vehementes dolo
res et nuncupatur in hac disposicione dolo
egritudo quoniam absque medico a sua materia
prodiit nec non raros cum vehemencius mi
cupatur et producit quasi usque ad vestig
ium sincopis. vomitus autem non est acciden
tium obviemus dummodo eius impetus non exce
dat debitam evacuacionem et tunc eius cura
signabimus si deo placet Et scire oportet
quod vomitus electus est de intencione prin
cipali omnium rerum cure stomaci dolor Stoma
chus enim est regio apta et conveniens
ad huiusmodi evacuaciones totaliter mag
ne Inquit ypo. materiam quam evacuare opor
tet repellenda est per regionem ad mag
obviare videtur Est enim vomitus conven
iens et ex maxime sedantibus dolorem
stomaci potissime quoniam retencio cibi et po
tus in eo dolorem causat et ei opponitur
opponitur in quantitate Et huius operacio
nis sunt enemata post illud si adhuc do
leat et operaciones fortiter ledant bal
nea admisceantur est enim caloris opus
doloris est sedare disgregat grossam materiam
et subtile aliquam per quadam evacuacionem
et resudacionis labencia anichilat Et
emplastra conveniencia et apposita ventosas
sunt huius consumativa Tercia rem com
plent confortancia substanciam stomaci et eius na
turam et sunt hec res cordiales et cibi sub-

tiles boni chimi et apposito alicui⁹ rei co-
funatis in eo calorem De quorũ sũma est
mirra mastice propẽ mixta cũ oleo mirtio
et camomillino Et cibi agregantes stoma
ci partes laxas sicut sunt cibi proprie acetosi
tatis qui ex aromaticis stipticis rebus fiunt
assari mina fegibes et silia Et eorum exhi
bito quantitate parua perueniendo ad gradũ
usque ad id cui⁹ administracionem stomach⁹
consueuit Et ne pretermittas quin cadat in
cibos eorũ et iuxibus menta et succus a-
greste et succus granatorum et sumach et
species aromaticorum et citonia condita sunt
dilecta et silia ¶ Potus aut eorum sit vi
nũ odoriferũ subtile et leue decenter cuz
aqua solis irradiata parũ radiis aut
supponatur parũ aque ros Et vitent a-
quã frigidã veri frigoris depauperat enim
calorem in eo Calida uero stomachũ mol-
lificat et eius disgregat uirtutes Et elec
tio cibi et potus paucitas est eorum quies
leccio spatius ad repausandũ sompnus gau-
diũ et delitie sunt ex rebus confortantib⁹
stomachum et totũ corpus restituentibus ipsum
nature sue Et si tantũ exuberat quod pro-
ducit ad ethicã stomachi tunc est occupari inu-
tercia administracionem rerũ hurtantium
inter restaurãtium corpus inter restauran
tium uirtutes ex hiis que diximus et ex hiis
que dicem⁹ si deo placet ¶ Quarta re-
complent repellencia materiaz que est ma-
ter egritudinis stomachi et acquiritur hanc
fficacia aut si est flegma aut colera aut
grossa uentositas Et nos non possumus
medicamina intencionis necessarie contra stomachi
languores diffinite signare preter quedã
quorũ opus non est complexione neque substan
propria sed opponitur egritudinibus a substa
intelli et alia quorum inter est hoc membrũ
non magis quam illud respicit Et hoc scire vi
detur necessari circa spem Et nos scitis
quoniam sciencia medicine circa hunc hominez
et non hominem usatur ¶ Medicamen quod hoc
morbũ destruit alteri morbo qui sibi vide-
tur vires addit Sunt enim diuerse homi-
num complexiones et operacionum subiecte Quis
enim medicorum omnia que requirunt ad ueraz
curam aspectu nature reperiri cognoscat
diuersitatem regionis cause morbi complexionis
propriam quam conseruare et non alterare me
dicum oportet etatem que de vinculo com-
plexionis sunt consuetudinis que natura in
ductu temporis longissime efficitur inuestiga
bit sine parte uehementi de medicine Rogo deũ
largitorem ut ipse adiuuat inter medicandũ

eligere fideliorem et proprie egritudinez
cui⁹ curã suscepisti et impleat animaz tuaz
quia uniuersa hui⁹ sciencie volumina elegisti
¶ Medicine aut stomachum respicientes sunt
proprie que materias quibus obuiat a stomacho
et in testinis et omni euacuacionũ facilior
est educcio De quaz sũma est mirabolani
et aloes lotũ et agaricus et alia quorum
memoriã in hoc sermone si deo placet
dicemus ¶ Quitam rem complent corrige-
cia et rectificancia epar splenem et renes
habent enim quedam concursum ad stomachum
¶ Dixit ypo vidisse quedaz hominez
cui⁹ phisonomia testabatur illũ flaticuz
vomentem sepe colerã quãe sentitur a stomacho
ad epar signata non erat angusta ymo
ampla et spaciosa Et respiciencia hec
membra scire te fecim⁹ in capitulis eorum de-
quorum collegio est reubarbarum lacca spodi
um spica eupatorium cassia lingnea tama-
rindi mirabolani capparis et similia ¶ Ypo
medicina respiciens stomachum et confortans
totã eius uirtutem et fugat dolores factos
in eo et digestionem accelerat Rx galange
mastice lingni aloes Cinamomi seminis mir-
te ana ℥ iii eufrasie anisi ana ℥ ß zinzib
℥ i corticum fisticorum exteriorum olibani ros ana
℥ ii spice ℥ ß sal gemme ℥ i zuccari ℥ iii cum
aqua ros uel ii usque ad iii ante cibũ et post
assumitur ¶ Ypo medicamen conferens
crudos et grossos et viscosos humores sepul
tos et est conueniens senibus in hyeme in
uill stomaci Rx baccarum lauri anisi masti
cis mirre ana ℥ ii mell lib ii aceti ℥ i Dos
a ℥ i usque ad iii et est forcius operacionis
contra dolores ex frigida causa stomachi ¶ Ga⁹
medicamen valens ad infirmitates stomaci
frigidi valet etiã ad dolores fortes ventris
Rx ciminum piperis spice nardi zinziberis ros
florum camomille squinanti centauree aristol
rotunde ana ℥ vi lingni aloes ℥ ii Confi
ciatur cũ melle in quo cocta sunt mastix
mirra et gariofi ¶ Aliud ex arte mea
medicamen fidele et expertũ contra malicia
stomachi et maliciã cerebri causatã a stomaco
et generaliter subuenit omnibus passioni
bus stomachi quoniam ipsum respicit a proprietate
nobili Rx corticis exteriorum fisticorum seminis peo
nie mastice mirre olibani aloes spice nar-
di ana ℥ ii coralli ad pondus rerũ singu
larũ Conficiatur cum zuccaro temperato cũ
mirra et ros Dos est a ℥ i usque ad ii
ieiunio stomacho ¶ Dyascorides aristot
co stomachum confortat et omnem putrefactio-
nem ab eo remouet Et si fuerit in eo

Medicine respicientes stomachum

Medicina

Aliud

Aliud

Aliud

Aliud

apostema sanat si deo placet Et eius
p mixtio laudabilis est cu aqua ros co
rallo et mirta et subuenit hoc medica
caduas | Aliud confortans stomachu
et est pro magnatibus con morbos uen
tositatum grossaru et eructuacionem
acetosam et procurat digestiua R ga
ros galange an ℥ iiij · macis kersin
an ℥ ij · zinzib macropipis cynamomi
pipis albi an ℥ j et ß zucari calamenti
mente sicce keil spice seminis apij feniculi
carui calami aromatici ℥ j ß · mell dis
pumati quantu sufficiat Dos eius est a ℥
ij · usque ad iiij | Aliud medicamen

Aliud

conferens ad dolorem stoi et epatis remo
uens ab eis putredine a calitate et acu
te cole citrine faciens digerere cibu et est ex
confectibus et confortantibus stom et
epar debilia Cuius est hec p mixcio R
ros rub ℥ x · trocistor de spodio liquiritie
an ℥ iiij · gariofil calami arom spodij
mastice ℥ iij · seis citrullor mell cucurb
et cucu albar margaritar femigreci ra
sure eboris draganti gu arab an ℥
j ß · camphore ℥ ß · musci ℥ j · Conficie cu
syrupo de ros et aqua ros Et dos est ℥ ß ·

Aliud

| Medicamen stoi debili anxiato cuius
dispositio maturat ad ethica et rectificat
ethicam et chistim fellis et calefacte sub
uenit ptice ptisic cu febre et sine febre
Cuius p mixcio hec est R foliorum ros ru
beoru camphore Cynamomi sublima
ti et electi gariofi tcui sandal portul
an ℥ iij · sucri celidonie sucri absinthij
sucri eupatorij pratoru an ℥ iiij · reubar
bari electi ℥ ij · spice nardi ℥ j · vini albi
odoriferi ℥ j · trocistor de spodio dyaro
don trocistor de eupatorio an ℥ iiij · gno
rum coriandri infusor in aceto et cor
factoru balaustie berberis sucri sumach
sucri liquiritie an ℥ j · gummi draganti ℥ ij ·
coralli promie ligni al mastic an ℥ iiij se
minu communium ℥ ij · Conficiatur cum
syrupo recipienti sucri granatoru sucri po
moru citrinor sucri citrangulorum sucri por
tulace sed in loco sucri pone semen eius
an lb · ij · Et fiat syrupus cu supradicte sucre
zucari lb · iij · et ß · Dos a ℥ j · usque ad ℥
iij · Et mirabile quod si masticetur ieiuno

Masticatio mirabilis

stomaco cepe albu in dolore stoi grosso post
febrem illo die dolorem eger non senciet

liij

Et pulvis floru celesti datus calidus una

Medicamen expertum

hora liberat a doloribus stoi | Medica
men ex inuencione mea cuius virtute et no
bilem experiencia nullu transcendit medicam

sanat omnes languores stoi si deus vo
luerit siue sint a malicia complexionis
cu materia digestiua confortat appetitu
excitat retentiua vigorat nec non expu
lsiue auxiliatur · sinthomatibus fluxus a
digestione natos siue superiores siue infe
riores emendat totu stom propter naturae
restituit R mastic liquiritie mirre electe cyna
momi amsi an ℥ v · cortic exterioris
gariofil spice nardi an ℥ iij · eufragie
corallor albor et rub partes inscindo eq
les ad pondus omni reru zucari quantu su
ficiat | Dicamus medicinas quarum pro

tas est repellere materiam ledentem ab eo
abstergere partes stoi et mundare villos eius
ab omni superfluo de quarum secta est aloe
nu lotum et preparatum secundum artem mea et
rio ficta et mirabolanor et reubarb
ranen et thus similia et acquirit eis
prietatem laudabilem et facimus eas
tinas humoru quorum non erat per se vigora
facta per arte facit acquirere alias propr
tes nobiles et consequitur quasi natu
| filius zach medicina experta repellen
putrefactionem a stomaco et est eductu
humoru flaticoru et cole grosse R mi
bolanor citrinoru infusor in aqua ros ℥
ij · seis portul ℥ ij · agarici ℥ iij · sal gemme
j mell ℥ j ß · aloes boni ℥ ij · fiat confectio
syrupo granatoru et mirte Dos est a ℥ j
usque ad ℥ iij · | Iudeus pille efficacissime
tra stoi et cerebri vitia educunt humores vi
scosos a stomaco et intestinis et attrah
a remotis et mundificant instrumenta
sua et membra nutricionis et spiritus que
confectio est hec R collogntide electissime
pure et triturate cu oleo ros laudani an
℥ j · mastic gu dragag an ℥ iij · ros rub
ij · dyagridij preparati ℥ j ß · aloes boni ℥ j C
ficiantur cum succo endiuie Dos earum est a
iij · usque ad xj · post cibu et quando itur dorm
tum | Nicodemus pille purgantes stom
a grossis humoribus abstergentes villos et p
rietes eius proprie ab humoribus congluti
natis in eo et mirabili iuuamento respici
unt renes et renos R turbit ℥ j · agarici
℥ iiij · sal gemme ℥ j ß · zinziberis ℥ iij · sar
cocolle oppopore an ℥ ij · mastice dyagridij
cocti an ℥ j · amsi ℥ ij · aloes ℥ j ß · Con
ficiatur pille cu succo mente | Pocio
mirabolanica respiciens stom et epar cuius
proprietate mirabili educit a stomaco cole
citrinam et prassima et mundificat canales e
pate et chistis fell R capill veneris eupa
torij apij boraginis scolopendrie betonice

pollitrici

pollitrici epatice ros viol' añ ʒ ij semis
portul' anisi añ ʒ j in quorū p mixtione
sm̄ modū artis resoluuntur reubarb ʒ ij
mam pulpe cassie thamarindorum zucci
viol ros sic scis ¶ Syrupus adequās
materiā calidā ledentē stōm et epar quā
euacuāre queūmus ponit ea in necessitate
ad expellendū et confortandū virtutes stōi
et remouendū opilaciones Rx absinthij su
mitte plantaginis eupatorij capill' vene
ris pollitrici zedoarie curcume celidonie sola
tri añ ʒ ij s semin coim anisi portulace
papau albi añ ʒ iij mirabol' ci ʒ ij ros
ʒ j aceti ʒ iiij zucci quantitatem quā volu
eris Dos est ab ʒ j cum aqua frigida no
uer frigoris in aurora ¶ Confectio cū
succo pomorū mirab ad confortandū stōm
et dam⁹ ex eo conualescentibus et hijs quorum
appetitus sopitus est alterat malā cōplo
nem stōi et cōfortat substām et tollit om
nem maliciā stōi Cui⁹ modus hic est Rx
succi citoniorum succi citrorum añ lb ij s succi
granatorum corticū citri bene decocti et cōtri
ti lb s succi granatorum ʒ iiij succi mente suc
ti sansuci añ ʒ iiij aceti puri lb s mell'
despumati lb iiij zucci ʒ iiij bulliat oīa
hec insimul mixta fere ad succorū et ace
ti cōsumpcionem Cortex preparatus circa fine
mittatur cū pfecta ebulicione bulliant
spumā aut a principio paulatim abici
as et condiat in fine cū hoc Q Rx ga
riofil' galange Cynamomi elā añ ʒ ij
macis ʒ ij lingni al' ʒ vi musci tere Et
quidā fortius condiunt et cū pipe albo
et cardamomo Dos eius est a ʒ j usque
ad ʒ j ante et post cibū ¶ Pille pur
gantes stōm ab omni superfluitate hu
morū et cerebrū educunt utraque coleram
et flegma et remouent ab eo omēs do
lores et renouant stōm Rx absinthij aga
rici mastic añ ʒ ij trium mirabol ʒ iiij
turbit ʒ x ep orthens sal indi añ ʒ ij
pemidiarum ʒ iij yere pigre ʒ v succi ros
ʒ iiij dyagridij ʒ ij fac pillas cū suc
co staiole Dos est ʒ ij ¶ Iudeus pil
lule cōfortātes stōm mundificātes capt
et stōm a colera corrupta et omni super
fluo humore et respiciunt epar et aperiunt
opilaciones et valent ad febres antiquas
aduersis humoribus natas et sanant pru
ritū et ulcera Rx mirabolanorum citrinorum
et emblicorum añ ʒ iiij mastic anisi succi
eupatorij absinthij ros añ ʒ ij yerepigre
ʒ xij succi ros ʒ iiij Conficiatur cū suc
co apij et da cū calida ʒ ij ¶ Q pille

confortātes stōm ab omni languore et cē
brū et custodiunt visum et omnī sensuum in
strumenta si deo placet recipiunt singulis
diebus ex eis due vl' tres et melior hora ē
post cibū quādo itur dormitū Rx mastic dya
gridij bene electi añ ʒ ij resoluatur in vini
corpus dyagridij et mixtū in pomo aloes
electissimi ʒ x conficiātur cum succo caulium
dos est usque ad xviij pillas

Scribamus res
que ad ministratur in emplastris
linimentis et unctionibus sup
stomachū et vias eorum et sunt
ex necessitate cure languorū stōi agregat
et coadunāt partes stōi et virtutes et calorem
nimiū exaltet in debite et destruit in eo
dolores et conferunt rei ... et est unguentū
cōfortans stomachū frigidū reddit ipsum
sobriū ad naturalem sui operacionem facit ipm
exceptū ab omni dolore Rx aloes mastice oliba
ni mirte añ ʒ j se corticū granatorum ros añ
galange gariofil' añ ʒ j olei camomille
lb j cere ʒ iiij aceti ʒ ij bulitis oleo et cera
prius pfecta decoctione supaspergat in fi
ne spēs has puluerizatas agitando donec
fiat unguentū de quo p uncto stomacho
supasperge mirte et mastice lineū pannū
vel lanam succidā suppone ¶ Linimentū
aliud mirum confortans ad digerendū et appe
tendū et retinendū debilium et conualescentium
stomachū Rx oleij nardini lb j fac bulire
cū sansuco tercio ebulicione vna pone postea
cere ʒ iij ut liquefiat Deinde cōfice unguētū
cū mastice mirre terbentine laudani añ
ʒ j unge ex eo stōm debilem sup asperge pul
uerem anisi et ros ¶ Aliud quod administra
tur quādo iam omnia nō contulerint et eger
habet dolorem intollerabilem remouet do
lorem arcet vomitū et fluxū ventris co
pescit Rx colophonie terbentine olibani añ
ʒ j san dra mumie mirre laudani sar
cocolle añ ʒ s corticū granatorum añ ʒ j lig
factis gumis aliorum liquefactionem recusan
tium puluerizā mixte et subinge in hanc me
dicinā calidā quod eger possit relinquit ibi
vestigium cauterij sup eum et propterea ad huius
modi dolores fortes facit et adiuuat ¶ Ali
ud cōfortans valde stōm febricitancium remo
uet dolores ab eo et ventositates Rx oleij
mirti oleij ros añ pondus equale bulitorum
cū mastice olibano unge ex eo stomachū
et sup asperge puluerem ros et granatorum
arcet nauseam ¶ Emplastrum restringens
ardorem stomaci febricitancium extinguit

in eo calorem et febris estuatone vomitiva et subvisiva ab eo separat dolores amputat stomaci si deo placet | Cerotu et est refugiu convalescenciu et extenuatorum stomacho subvenit et e generale omnibus passionibus stoi et mateutis et confortat cerebru et cor appetitu mortuu vivificat digestiva rectificat retentiva corroborat et est bonu et expertu si deo placet ℞ calami aromatici semis rute, sandalorum gariofil olibani mirre mastitis an ℥ iii sanguis dra ℥ ii mumie ℥ ß aloes ℥ v farine corticu granatoru ℥ ß ambre ℥ i musci ℥ i camphore ℈ i sansuce balsamite absinthy an ℥ iiii terbentine olei ros camomille olei mirtini an ℥ ii cere ℥ i ß mirre ele laudani an ℥ i corralli rub galange anisi cardamomi nuce muscate an ℥ iii peonie ℥ i terenda terat liquefiat liquida et buliat bulienda et ad miscetur cerotu sup totu stomachu sicut docuimus

In digestio aut est mater omi egritudinu potissime huoralium Et nosca q digesta matia quescit fervor febris erat em in obediens quia cruda et temperamentu sube aut qualitatis aut quatitatis transcendebat ut cuius alimetu est tepiditas remissa natual caloris Et huius rei causa est sup habudancia cibi et potus sm quatu et quale aut ab utro qz nec no sm subam et debilitas stomaci naturalis Et scire oportet q h dictat a parentibus vicium raro aut nunq perfecte curatur Et hy tocius languentes portant Et hora perfecta est medicina sola abstinencia residuu natue cibi et potus in locis digestionu qd in genus nutrimeti converti non patitur suo vicio aut natia convertere no valebat in eius stomacho debili permanete quid em nisi causa antecedens efficitur morboru et maturant adiuncta suos accessus que cu adest continuo est febris Digestio est fructifera alimeti consumpcio tu eius perfecta dicimus consumpcionem cum in fructifera se mia valuerit perficere alteru talo quale e ipsum in digestio aut econverso | Amplius scire oportet q in digestio no nimia sup habudancia caloris q ex eius privacione nascit temperamentu em caloris non dicimus absolute sed in comparacione ad suu obiectum attendit ut obiectu no magis resistat nec remissum in comparacone ad suu agens existat q suu agens agere potest proporcionem pot debz agens et obiectu proporcionem equali | Adhuc scire oportet q digestio fit ex contrariis tibus Cum em passive omnio actus obedivit digo net conservatur aut si minus resistat utroqz istoru modoru calor dicat distemperatus sine quo multu possit sine quo minus calor sufficiens ad unius libre plumbi liquefactionem impotens est ad ferri libre liquefactionem et non sufficiet faber aliter et alr calefactionem habe cu mensuret in faciendo unam incudem et unu clavu quatu caloris temperacia et distemperacia est in comparacone ad suu obiectu verisimile q de calore nostri corporis qui assidue exercitatur artificiali labore et grosse sunt complexionis cibaria subtilia assumentes digerunt nimie sed in eoru corporibus adurunt cibandi erat legu minibus pane sub cinericio et alys de pasta cibariis | Et debes scire q tal calor est in quibusdam iuvenu quor adeo fortis est q huores adurit et eos quasi in venenu convertit Et a quibusdam huoru inde resolvuntur fumi qui quatuqz distent a cerebro q si fuerit cor in colatus in remocioribus membris ascendit sursu ad cerebrum Or cu sentit sibi periculu contrahit se totu et omes virtutes eius in unu contrahit et maxime per quas spus animatus transit ad prestandu sensum et motu omnibus membris corporis oppilantur Et hoc considerans ypo in libro separacionu sermonu posuit epilempsiam iuvenu q q et alr et econ talis morbus nascitur Sed no est nostru hic eius sermonem nobis assumere sed sm fortitudinis et debilitate virtutu exigencia regime administrac Et nos hic tractamus de digestione stoi que sepissime corporibus per cibor et potus ex multa refocillacone et ex caloris inopia ab egritudine et alijs caus accidat | Cura huius egritudinis est una quatuor reru | Prima non extende ventre cum cibis et potibus hoc em preservat ab egritudinibus corporis et sufficiens Et hec sola cura huic egritudini sufficit et laudabilior est multis morbis boni reginis | 2a res est confortare stomachu uniendo et aggregando suas partes | Tercia res est corrige accidencia in digestionis | Quarta res est si causa est ex humoris vicio mundificac ledentem Si aut est sine huoris vicio alterac complexionem et post istud confortare // Primam rem complent prohibicio cibi et potus grossoru abstinencia dico no ultiatu

Quid sit digestio

caloris

qm nichil dare huiadui est suphabudant
stimulosum est dare prohibe ipm a cibo
pristino no digesto usq ad fructifera et
fricibus no exclusis paru quid bibe et sb
tile potabile tum siti assume huius e pn
cipiu in tencionis et tua mt est bene co
plexionem cognoscere alit em et alr ci
batur colicus et flegmatico prope aput
numeru molestius colico est fame tolle
rare q flatio et respice cerebru no e va
cua cum ligatura queda nuosa inter
stomachu et cerebru sit qui retrasitiua
patit passiua cosueuit stomachus cu
cerebro dulcedine coicare et amaritudi
nem Eligere aerem sine paludibus mo
tiu oppressa opposito corupcioni corporu
cadaueru est de intencione pma Post
illud cibae infirmu cibis stiptice acetos
aromatice condite sicut te scire fecimus
et rememorabimus si deo placet Se
cunda rem cplent regimen stipticum
tepatu odoriferum sm vera qualitate
electum appositio reru quar est conferre
rei uite iuuare ptes stomaci et ipas co
fortare ne resoluatur De quar satieta
te est sandaraca mastix mirra menta
altea pprie mixta cu oleo ros et liquore
satis calido epar cor no est frustra Ter
ciam rem cplent que accidentia corigi
iam illata quor diuisa sunt et est eoru
pmus cocursus ad cerebru et cor et c
sueuerunt generare fluxus sinthomatis
Item fallacie dolorem uetris Et si cuz
diuturnitate habitudinetur dolor iiutu
raru et podagra et hoc cursu procede
tia Et scriptum est in digestione cause
plus egemi quae tua mt est p spicatis
sime omnia hec csiderare et satagare sa
tage cca rectificacionem stomaci est em
materialis pater et cibator mebror et uite
Quartam rem cplent cplone extra
neam alterare post illud cfortare et si a
liquid huorale materia cgrediens debi
litat cu decenti medicina repelle Et p
mu cplent regimen illud et nos dice
mus hic uero tale ul nale sicut te scire
fecim et faciem si deo placet Ypo
Medicamen cfortans digestionem stoi
alterans malam cplonem stoi defendit
propriam subuenit febricitati fluxui
sinthomatico et gnalr mlt accidentib
ex indigone facte Rx acacia rubee ʒ s
magnete ʒ ij castorei ʒ j anisi et mastic
ʒ j et 4 mirte ʒ s zucari lbr j Dos est
a ʒ j usq ad ʒ iij ieiuno stomacho et

de sero quando itur dormitu Iudeus sy
rupus ctra mala vicia frigida stomaci
confortas ipm cfortacone magna et fac
appete et digere Rx sansuci balsamite an
m j galange marc nucismuscate an ʒ ij
ros ʒ j mastic ʒ iij fistic ʒ ij aceti ʒ
ij Dos est ʒ j usq ad ij cu iunipero in
matutinis Medicame forte contra
stoi dolorem fortem et inueteratum ma
liciam suam abstergit villos eius a gros
sis huoribus et reddit ipsum sobrium
ad digerendum Rx triu piperu carda
momi preteri sumach anisi galange mas
tic marc an ʒ ij ros ʒ iij zinziberis ʒ
iij gariofil ʒ iiij Cynamomi ʒ iiij cori
andri ʒ ij aceti ʒ j mell sufficienter
Dos ʒ s ante cibu et post cibu Elec
tuariu confortans stom et uiscera et
subuenit mane qui cibu retinuit et quo
ru retentiua pereunt et resoluunt vapo
res ad cerebru et iam esigni phisono
mia adalterauerunt et colera emine
ciam indebita produxerunt Cuius pmix
tio hec est Rx ros rub ʒ v mastic coral
li albi et rub Cynamomi sumach cala
menti an ʒ iiij carnu cathoru mirre
mente eufrasie an ʒ s gariofil ʒ j Con
fice cu syrupo de menta et mirra Dos
est a ʒ j usq ad ʒ iij Medicamen
bonu et exptu con putrefactionem stoma
ci et subuenit apostematibus in stoma
cho cuius residium cibi et potus pp caloris
inopia aut malicie maxime sibi guber
nat et no patitur aliqua putrefactionez
in eo generari et custodit cerebru et co
tu corpus cfortat cor et prouocat me
strua et rectificat malicias matricis Rx
triu piperu an ʒ j gariofil ʒ ij aristol
ro et longe optime violar betonice an
ʒ iij salgeme ʒ ij inucre eleo ad pondus
om reru Confice cu syrupo de spica
Dos e a ʒ j usq ad iij Electuariu
de scripcione nycodemi Cuius operacio transce
cendit genera medicaminu in omi vicio
stomaci ex frigida causa et cposita Con
fortat nuositates eius subales et suas
uirtutes excitat et sua malicia cplexiua
rectificat Confortat cor cerebru et epar
et subuenit caducis et uertiginos et nausee
et omi vicio stomatico Cuius pmixcio est
hec Rx coralli spice inde et uera ligni al
gariofil galange zedoarie an ʒ iiij pe
onie ʒ ij matrisilue ʒ iij margaritaru
ʒ vj ambre crudi ʒ ij musci ʒ j mas
tic ʒ j ad pondus om reru cfice cuz

Con dolorem stom inveteratum

syrupo corticu citri // Electuariu nobile ad confortandu stomachu debilem et perseverandu digestiua eius Rx
ʒ iiij spice nardi ʒ j Cynamoi gariofil liquicie an ʒ ij anthos ʒ iiij mele ablasere an ʒ iij zucari quantu sufficiat Lavare cum aqua calida manus ante cibu est et post cu frigida est custodia stomachi ab indigestione Et parum exercitari ociosus laboriosus quiescere et post hos et illos non rapido motu exercitari est lex huius cure scripta Sternutare post cibu facit descendere escam ad fundu stomaci ante apertu et humores vertit mittit feces psti in cibi et ad inferiora repellit Et sunt hec manifesta ad tutela cerebri Et calefacere vehementer volas manuu in dolore stomaci est amicabile nature Sed aliter et aliter huius vehementer in frigidae illi vero calefacere facit vaporu respiratione Et scivisti quod cor epar et cerebru quedam fluxu concathenatu ad se invice habent et stomachu ignorantem et non gaudente Et scriptu est omi membroru esse vna compaginacionem in dolore ad invicem Et vnctio spine est res magni iuuamenti languoru stomaci et omniu debilitatu membrorum maxime nervis contentoru Et calefacere stomachu actuali calore est postremu bonu stomaci et proprie innuem nigoroso. Alij quidem actualem calorem festino motu exinammat cu cuilibet rei calor non veniens in ea originalis labitur veluti aer in subiecto sole irradiato aut igne Et fortassis balnea tepata que conferunt illis in hys et nos alibi te scire fecimus naturam balnei Filius zacharie Cerotum confortans stomachu retinet calore in eo ne resoluatur et remouet duricies eius et omne opilans partes stomaci et vigorat in eo calorem et sanitatem restituit si deo placet Rx cere viridis ʒ iij terbentine ʒ iiij olei nardini ʒ ij quibus liquefacte liquefactione propria super asperge pulverem hunc Rx mirre mastic aloes an ʒ j anisi ʒ vj calamenti ʒ vij gariofil nuc muscate cardamomi calami aromatici reupontici an ʒ iiij et bene stomacho adhereat Filius sapionis Syrupus excitans appetitu confortans digestionem et educit humores grossos et putridos et confortat membra anhelitus educendo humores ab eis et curat sciaticam si deo placet Rx thimi mente sansuce murte zedoarie an ʒ ß agarici ʒ j polipodij rasi et pistati an an ʒ j turbit electi ʒ j ß zinziberis ʒ iij reupontici ʒ ij bacce iuniperi ʒ j Cinamomi macis nuc muscate gariofil omi an ʒ ij ros ʒ vj aceti ʒ ij vel iij. Alexander fiat pulvis et sumitur ex eo ieiuno stomacho triu ʒ pondus cu duabus ʒ vini electi subuenit omnibus passionibus stomaci et respicit pulmonem et cerebru aufert malicia et remouet dolores ventris et viscerum et resuscitat appetitu et docet digerere stomachum Rx thimi sansuci balsamite aristol ro. origanum anisi feniculi rorismarini calami aromatici cortiu citri semin vuarum et granatorum seminis rute et basilicon ysopi eufragie an pondus superiorum croci opij thebaici storacis calamite triu piperu an partem j medij ponderis sanat languores corporis et corpus incolume servat Inquit eben mesue comminuare cibu in partes subtilissimas et vt lambendo vinu gurgitare causa est melioris digestionis et longioris vite Et vos iam scivistis per alimenta consistere vitam et secundum eorum qualitatem bona vel mala materia variare Propterea non ignores naturam stomaci ne forte credens confirmare vel reducere destruas Et scivisti quod natura de tribus dicit virtutibus virtutes regitiue et ratione et dilucidatur ab anima quam intelligenciam dicimus separatam et omniu virtutum vltima est virtus. sed diversa bauiulacionis exercens officia membroru diversorum diversis nuncupatur vocabulis Et tua semper est naturam intrinsecam cognoscere apud sanitatem si possibile est ventris aut diverse sunt nature sicut scire te fecimus propter diversa vniversalia ymmo singularia oportet eligere et medicamina sufficienter tradere nemo potest In provisione aut pacti petiti et timetis deum medici maior pars huius scientie reluta est diligenti deu omnia bene succedunt ab ipso enim omne incolume et sanatiuu est

Naturalium scientijs magnorum philosophoru et celestium signoru varijs motibus bene eruditi deum quasi obliti in suorum operibus credentes omnia scire et se quasi auctores nec existentes quibus omnia desunt omnia scire credentibus Et vos iam vidistis varias egritudines super quibus medicorum multitudo elaborauerat peritorum ab alienis generibus medicorum cu pauco artis fundamento curari quoque a mulieribus ab anthomaco operantibus Cu curam

humanorũ corporũ gerẽ volens adeo nõ recedes et ne dilateris scīecia philosophis tica natuāli Ille eni auctor natuē et eā stabiliuit sine eius influencia defi cit omis motus natuē Amplius scire oportet q negare cibũ stomacho famelico et ante famē afferre est causa egritudinis stōi parũ et rarũ sedere et post diu stāe et leniter incedē donec ad stomaci fundũ cibus descendat est de occupacōne hui9 cūe pma Et sternitare est iuuamentũ singularē post cibũ et añ stomachũ mū dificat Et sciuisti q est cura minoris epi lempsie sepe sternitūē diebus ɔtinuis ieiuno stomaco et subuenit surdis Vnctio confortans ad digerendũ retinendũ et appetendum et remouens dolores et ue tositates eius inflacōnes et uetositates et est valde expertũ si deo placet Rx oleyr ros oley mirtini oleȳ nardini añ ℥ iij ce re ℥ j mastic mirre aloes mumie añ ʒ iiij armoniaci ʒ ij nuc muscate ʒ j post unctionē sup asperge pulverem Cynamo mi añ corticũ cinatorũ pondus unum aromatica unguētũ cũ musco Vngē tum nostrũ fidele et valde amicũ natuē remouet dolores et ɔsolidat substanciā eius inter omnia meditamina Rx lane om um sucide mīgreā recenciū lbr j pone in vase nouo sup asperge aquā currentē ma defiat et fac bulire fere ad ɔsumptōnē agitando ne adhereat fundo vasis post torquēdo suscipe liquorē sup quo pice mastic ʒ ij pulueizati ut liquefiat ʒ s et facta unctione sup asperge pulue rem nardini Et hec est unctio magna tom dolores intuitaꝝ uniusas si deo pla cet Emplastrũ optimum et expertũ cōn maliciā stomaci ɔfortans ipsum in omni eo quo indiget Rx thimi sansuci ros añ ʒ j pistati et calefacti cum modico ace to quantũ roret Condiat tum mastice ʒ ij et stomacho suppone et est admira bile si deo placet Dixit ypo aloes epaticũ cũ aqua epithi pmatũ ieiuno stomaco sanat stomachũ ab omi languo re educēdo matias ab eo fraudulentas et confortat stomachũ cerebrũ et viscera mūdificat repellit vmes et sanat apos temata stōi et uiscerũ et dolorē et mūdi ficat epar agross huoribus et melicis Pillē ɔsuātes stomachũ ab omni lesio ne intrīsica et nō pmittūt huores pu trefieri in eo ymo abstergūt ipm ꝛ mū dificant vias et parietes eius Et qui

ɔtinuat
diat usum earꝝ singul diebus illesus p manebit a doloribus stōi et nūq̄ dolore capitis vexabit et nichil est ocul michi credo salubrius Et qui testat subuenit et melācolicis et in ordinacōne matricis viciose et viscerꝝ interiorũ Quarꝝ ɔfectio est hec Rx mastic ʒ iiij aloes electissimi ʒ x agarici boni ʒ iij Conficiat tũ succo aloes Dos est due pillē uł tres quando itur dormitum Et possunt recipi sm sui nu merũ volūtaē usq3 ad xxj

Vomitus cui9 causa est exuberācia cibi et potus extendenciũ uen trem ultra natue debitũ Cura hui9 est euacuaē post illud absti ne et ɔfortaē substanciā stōi cũ cibis et potibus sm unũ trũ modꝝ aut quan titate aut qualitate aut malicia utrius q3 Quādo aut ab humore acuto lenigato acacumē uentris usq3 ad mei nausea ꝛ vomitus creantur Sit tua magnifica et pcipua occupacō cōtẽpare chistum fellis et licet sepe accidat viā habētibus amplā a stomacho ad epar Et tu sagacissime diu tas ad mēbra inferiora uiscerꝝ que natuā fecit esse instrumēta expulsionis Cum au tem vomitus fit ex malicia stōi frigidi nō debilitabis tūc alterare et ɔfortare sicut processus tuus In destructōne aut reten tiue utitur solũ regimē laudabile sufficit et aspergē sup eo tūc pulverē masticis et int unctio pus oleo mirtino est medica men expertum Cura hui9 sunt quatu or res Prima res est utere regimē et laudabile in proprietate et qualitate nō simplic et sup hoc est mltiplicacō Alie enī et alie in malicia ɔplonis stōi et finā fell Et tua int est bene discerne ut sciās regimen ordinaē ad latus frigiditatis qui colera vomitũ generat et nauseā prassina acetosa ɔdita stiptica pp viā amplā Et cō tra latus calitate regimē habens pprie tatem vomitũ retinere Cum autem a grossorũ huorũ multiplicacōne vomit9 diat nasci tūc cibari ipsũ cũ auaricia magna donec facta sit euacuacō huorũ inobedienciũ et rectificacō sue ɔplonis ꝛ uirtut fortificacō Et ne dubites hos ꝛ illos potare vino illis aut subuenit qui colera habent quia eā diuitit p vias urine sed parũ dandũ est et electum ut ponticũ et albi coloris hys aut qui grossos habent huores subuenire nulli dubiũ est ꝛ incisi cat et habilitat ɔplonem et subuenit oibg

ꝯ ꝯuilud

racone proprie stomacho coplonis Et potare aute illos mobedietes et mlta colera habundantibus aceto bono mixto aqua veri frigois est potus ouemiens et maxie in estate Et dare portulacas ieiuno et lattucas cu aceto et modico panis et no postea cibare eos usq ad vesperas et dum de colera et angustare poru illu cu amplitudine gradit et extingue audaciam colere Secunda res est paru omede et minus bibe et hoc osiderare f^m quatu et quale Tercia res est mudificare humorem ledentem et sup hoc est vera osideracio artis sicut in ipo stomaco et rugis suis aut quod ab epate egreditur ad stom nec no passiones queda incite nausea et vomitu generat aliquado tame ex certa abhominacione vomie quis cogitur dedignate natua Quarta res est substancia stomaci ofortae et maxime retentiuas uitutes et inspissare orificiu stomaci cu stipticis et recordaui natue inferiore expulsionem

Prima rem oplent quecuq proprietate confortant stomachu et opponut humori vl malicie coplonis ut stiptica aromatica habencia acetositatem Et nos scire te fecim modu regiminis menta maior balsamita mellissa in aqua aceto mixta et cu menta bulita Postq sauerimus causam intencionu reru curanciu vomitu sucurrim tuc cu rebus rectificatibus stomachu et mebra mandancia ad ipsum quod quid multociens accidit et proprie quado in aliquo vicinaciu mebroru matia occultatur et est forte in madando et stomachus debil est promptus in recipiendo Agens naq si no sit valde forte faciliter imprimit et maxime quado est rei pparatio Et quado matia est de gene ad iacenciu multociens vehemetes lesiones et excitat expulsiua et facit ea sollicita ad mouedu agens naq in rem multi sensus vehementer imprimit tuc cu rebus accidentibus et otingentibus causas debilitates et ledentes nuc cu rebus accidetibus matiam uenietem ab alijs mebris ad ipsum et facim hoc adiutorio dei cu rebus prope acetosis que ex aromatice et stiptice condiatur sicut cibus de agresta et cibus de aceto Et studeas ligare extremitates cum effusione aque calide et similia et citonia et maciana et succus granatoru

Potus aut eor sit vinu subtile odoriferum et leue decetis omixconis cu aq ros et euitetur vinu dulce et grossum

et aqua calida que mollificat stomachu et disgregat uitutes frigida ueri frigois de pauperat calorem in eo potus sit valde paucus nec satisfaciedu est siti eoru Tolleracia sup sitim est ex eis que rectificat stomachum Solencia sitim extinguere in hac hora auget et maiore faciunt in digestonem Secuda rem coplent dieta auara qua eger portare possit quia esset mai piculu multu manici

Tercia rem oplent solutiua bndicta eleca de gene bndctaru medicinar Et nos dicem si deo placet in hoc smone Mirabolamu medicame pparatu cu aqua ros et mastice est exptu et bonu si deo placet Et si est a matia qua misit fel curatur blandiendo acuima eius donec euacuetur cum successione alteracou pro quo vestigiu impressionu remanet Et trahe et diuitere matiam cu clistrribus remouetibus colera est huius occupacionis Sceptum est em fluxeu esse cura vomitus et vomitus fluxus eton Et lauare pedes cu mensura confortat stomachu et diuertit sua matiaz Quarta rem complent quecuq oplone et proprietate ofortat Consistit hoc totu in regimine vnctionibus sup eo emplastru et aromaticum assupcone nardini et gariofilati in nato ab epate Syrupus acces vomitu et ofortans stom ofortacone vera R succi vuar acerbar succi mente dyamoron an lb ij et fiat syrupus cu zucco dupro aromatizetur cu gariofil ℥ i Syrupus ofortans stomachu adequat humorem euacuadu grossu et opositum Rectificat oplone eius mala et stringit vomitu R thimi mente mirte sansuci eupatorij succre an ʒ i ß gariofil mastice anisi agarici an ʒ i zinziberis ʒ ij mirabol citrinor oteitor et assator ℥ i viol ʒ i ß aceti zuchari ʒ i et det cum aqua mastice Syrupus extingues audacia et cole pungentis et mordicatis natura stomaci et opellit ipsum ad pmdicitu sui ad mouedum rectificat et refrigerat fel diuitit colera ad inferiora et stringit vomitu et sitim in mensam et febres et ardores corpois R acore eupatorij portulace mirte semp uiue vue acerbe lupinoru an ch iii sandal iii et al spodij ros eboli an ʒ iii p mule vris ʒ vi camphore ʒ ß psilij oquassati in aceto cu mucillagine et aceto ℥ i sumach ʒ i

mastiças ʒ iiij · suci mēte lbr · ß · reubarbarī
raued seni ʒ iij · spice ʒ ß · suci plantaginis
ʒ iiij · zucci lbr iij · aceti ʒ iij · detur cū aqua
foliorū ypiron bis in die et nocte sanat
eū si deo placet a vomitu et nausea ·
Zuccarū ros cū aqua ros sūptū strin
git vomitū ɔfortat stomachum Odorāe
sudorem sub asellis prohibet vomitum
fortiter · Extremā lauāe cū aqua fer-
uenti ponē quātū pōt hys et non illis
est de intencōne rerū cure. Pocio no-
bilissima purgans colerā in obedietem
et alienā mūdificat epar et canales ei⁹
et chistim fellis R reubarbari electi ʒ j ·
spice ce · j · pone in suco plantag ʒ iiij ·
cōtinuus diebus tribus Postea cola et
in forma trociscos cū zucco et da j vm⁹ ʒ
cū suco epatice in educendo grossū hūo
rem Trociscos mēos de agarico cū oxi
melle squillitico vigorato R agarici
vigorati ʒ v zinziberis ʒ j sal' geme ʒ j
ß · turbit ʒ ij · aceti ʒ ij · da duos cū aq̄
calida Electuariū exinuētōne meā
rectificans ɔplōnē stomaci stringit vomi
tum huc et illum Confortat subalem
stomaci ɔplonem et est ultimū in vomi
tu R corall' rub ʒ v · mastic' ʒ ß · ros
ʒ iiij · acacie sumach aā ʒ ij · anthere
sandarace aā ʒ j gariofil' ʒ ij · musci
thar' ß camphore ce · j · sangs dracōis
ʒ j · Conficiatur cū aqua ros et zucco
et syrupo hui⁹ R suci pirorū pomorū
siluestriū citoniorū agreste mēte aā lbr
ß · gar' ʒ ij · zucci lbr ij · Filius zach
linimētū bonū ɔfortans stom ⁊ opera
cōnes suas R oley ros oley mirtini ʒ ij ·
aceti aā pondus equale buliāt ad ɔsūp
cōnem aceti linmat' regio stomaci et sup
pone puluerem pic' greca et masticis
Iudeus experimentū exptū cōn vomi
tum factum ab acumine humorū proprie
quādo cū impetu exuberat vomitus co-
lericus R fortissimi aceti suci mente aā
pondus j · fac buliē et submerge spongiā
marinā et stomaco applica et fortiter
stringe Aliud forans R terbentine
pic' mastic' san · dra · oley ros aā ʒ iij ·
aceti ʒ iiij · liquefiat et orificio stomaci
applica Et nō mutentur donec vomitus
cesset Aliud filij serapionis R balaust
ʒ iiij · foliorū oliue ʒ ij · foliorū rubi spino-
si ʒ j · ros thimi aā ʒ j pista et distēpa
cum aqua aceto albumē ouorū et farina
ordey et stomaco suppone stringit omnē
vomitū Aliud ex mea inuencōne R

croci cinamomi oley ros aceti suci mēte
suci sumac mucillagi psilij dyamoron
aā ʒ ij · buliat et submersa spongia sepi
us mutetur Sigillat orificiū stomaci et
retinet vomitum et nauseā Aliud ad
hoc sublime et ultimū R suci plantag
et lingue canis arnoglosse pentafilon aā
ʒ ij · aceti ʒ j · oley ʒ ij · buliat bulicōne
qua fiat ɔsūpcō duarū pciū pone cere oli
bani aā ʒ x · camphore ʒ vj · opij ʒ ij ·
croci ʒ j · san · dra ʒ iiij · et facta vngēto
stomachū vnge et sup asperge puluere
corticum granatorū et sumach Bal' Cota
pileorū submersa in aceto bulita cū mē-
ta et aniso stomaco suppositum abolent
dolorem et vomitū retinent Pillule
ɔstringentes vomitū R mastic' mirre san-
dra · aā ʒ ij anthere ʒ j · Confice cū suc
co mente et da de sero ⁊ mane Con
fectio de fructibus magni inuameti et ad
vomitū et nauseā et acuitatē colē recti
ficans epar Confortans stomachū et ap
petitū et digestōnem et sanat languores
stomaci si deo placet R carnium sorbarū
citoniorū pirorū ponticorū malorū acetosorū
quorū sigillati elixatorū fuerint in aceto
in quo infusum fuerit sumach die ac noc
te sup cui⁹ trituracōne eleba elabora
tum est usq̄ ad granorū conquassacōnē
ultimā aā lbr j · coque usq̄ ad spissitu
dinem zucc̄ pone suci berberis ʒ ij · spo-
dij seminis acetose aā ʒ j · repone in vase
vitreo post ɔfectōnem Dos ʒ ij · spodij
seminis acetose aā ʒ j · ex pone in vase vi
treo post ɔfectōnem Dos ʒ ij · usq̄ ad
ʒ iij · cum frigida ros citri aut ribes
Et fructus berberis est medicina magna
hys qui vomitū pp habundanciā colere
sm̄ omnem modū admistracōnis in sapori-
bus et salsamētis Et si bibat ieiu
nus ex succo eorū ʒ iij · simplr arcet vo
mitum et ɔfortat epar Et occidit colerā
acutam Et syrupus de berberis est medi
cina expta R berberis ʒ iiij spodij ʒ iiij
vue acerbe ʒ ij · citoree lbr iij · zucci lbr
ij da ieiuno cū aqua mastic' Syr⁹
de mirta stringens vomitū ⁊ nauseā R
foliorū mirte lbr ß · foliorū fams sambu
cinorū ʒ ij · aceti ʒ j · zucci lbr j ß · da cū
aqua foliorū zedoarie et tu potes eligē
in grabadin meo Post q̄ sciuerīs qua
litates ledentes medicaminā multa ɔposita
ad hoc Et nō ignores q̄ morbus reni
et vesice faciūt vomitum et singultum
et nos dicem⁹ illud si deo placet a quo

omnis finis sequitur finitus a quo opus
medicaminum sequitur profectibile ¶ Electua
rium nostrum valde dilectum et sufficiens et con
fortans cor et omnia membra et retinet vomi
tum et fluxum emendat omnem maliciam
stomaci ℞ ʒ. i. carnium citoniorum ʒ. ii. mas
ticis ʒ. iii. ambre ʒ. vi. anthere ʒ. iiii. nar
di ʒ. i. musci ʒ. i. corralli rub. ʒ. iii. sirupi
de menta quod sufficit

Singultus est rebellacio humorum
in obedienciam nature et ciborum
in permutabilium quando fit mo
tus in partibus stomaci reliquis
natura aggrediente illos ut expellat Et
quia forte obiectum transgreditur exigen
ciam rei agentis fit motus ille spasmo
sus quem medici singultum appellant fit ergo
illud secundum primum quatuor modorum scilicet evacuacione
efficacitate replecione exuberante mordica
cione humorum fraudulentum et malicia
complexionis facte ¶ Evacuacione multiplicata
in solucione aut expulsione aggrediente na
tura aut prohibicione longa ciborum Re
plecione et multiplicacione ciborum comestio
nis aut multorum humorum in spissacione in
corpore stomaci quibus natura indiget
a mordicacione propter humorem colicum dolosum
generatum in stomacho aut effusum ad ipsum
ab aliis membris aut ab admixtione rei
calide et acute Et vinum super quo multitu
do annorum preteriit singultum facit amplius
Corrupcio cibi et potus singultum cancreat
Complexionis malicia facte propter substantiam stoma
ci illi remissam aput calorem naturalem
sic accidit decrepitis et illis qui longis tem
poribus infirmantur aut propter gulositatem
sic accidit pueris ¶ Amplius scire oportet
singultum nasci ab aliis membris quam a stoma
cho ut ex magno flegmone generato in epate
et morbis vesice et renum ultimatis et illud
est pervicabile ¶ Cura singultus ex re
plecione sunt due res scilicet evacuare post id
est confortare Et prima complet vomitus
2a quecumque substantiam stomaci et complexionem
confortant Singultus tamen ex ultimata
in amicione proprie rei et singultus ex reple
cione opponitur et est periculosius secunda
res Singultus quidem ex mordicacione acu
torum humorum supernatancium ad superiora
stomaci cura recipit a vomitu et si est sub
mersus et sepultos in villis et rugis stomaci
et est compositus evacuamus cum potu yerepi
gre et pillarum de aloe et hic eget maiori
abstinencia ¶ Singultus ex malicia
complexionis cura est una duarum rerum ¶ Prima

alterare cum rebus calefacientibus et subti
liantibus ex eis que emplastrantur aut poti
sumuntur aut motu necessario Et omni mod
rum singultus cura est advertere regimen
ad ea que laudabilium humorum sunt materia
et nature confortacionem et benivolenciam consequun
tur et confortare substantiam stomaci ¶ Compl
exio rectificans malam complexionem stomachi
frigidam subtilians et calefaciens et ex
pellit ventositatem et liberat a singultu
si deo placet ℞ corticum fisticorum Costi amomi
castorei petrosilini ana ʒ. i. balsamite ca
lamenti anisi mastice spice ana ʒ. ii. aristo
logie rotunde ʒ. iii. Conficiantur cum oximelle
squillitico et da ʒ. i. cum aqua sisimbrii Et
decoctio squinanti et corticum fisticorum cum equ
alitate liberat a singultu Et semen rute
cum vino curat singultum a ventositati
bus grossis que sunt ex multitudine gu
lositatis ¶ Inquit filius sapientis Sagil
la quando accipitur cum vino curat singul
tum ex humoribus annexis in rugis stomaci
et mundificat stomachum a putrefactione et
corrupcione humorum Et non ignores quoniam
hec que diximus non sunt de intencione cu
re singultus quem fecit evacuacio illicita
primo obviam vel quia ipsi indigent que
sunt illis contraria Illis autem stomacis quos
vexat humor acutus faciens evenire singul
tum cura est vomitus post potus aque ca
lide et semine atriplicis Et post illud aqua
ordei cum aqua granatorum dulcium et aqua
cucurbite Et complet hoc quod est mediocriter
factum aliter frigidus cum stipticitate post evacu
acionem mali humoris ¶ Habentibus
singultum ex siccitate intensa damus in primis
aquam calidam cum oleo amigdalino et de
medicamen quod delectat et expertum Et
disposicionem hanc complet administracio
rerum humectancium ad te intrinsecus et extr
rius In singultu autem ex flegmone epatis
Primum est aperire basilicam post illud dare
cassiam fistulam resolutam in aqua endivie
et solatri et ordei Et ponimus super epar em
plastra convenienciam flegmoni Et nos dicemus
si deo placet ¶ Pillule ad singultum na
tum a grosso humore et composito ℞ castorei
mirre ʒ. i. agarici ʒ. i. trociscorum alkekengi dra
gacanthi correcti ʒ. ii. mastice ʒ. i. s. aloes
boni ad pondus omnium Conficiantur cum
succo mente Dosis ʒ. iii. In matutinis aut
de sero si antiqua est egritudo Si nova
non dormiatur super medicinam quia fortasse
parum dormire potest ¶ Pillule glorio
sissime ex invencione mea contra singultum

calidū et humores acutos in bibitos vel
in missus ad stomachū ab epate et malicia eius calida et sicca et fe· calide et ama
ritudine meri ℞ spodij endiuie portul'
lignial' añ ʒ i s reubarbari reued' ela
Conficiatur cum aceto Emplra et olea con
fortancia requiruntur etiā in vlt' canone
de passionibus stomaci et s'm exigentiā
elige et proprie in ca° de indigestione
Emplastrū contra singultum factū ex flo
ne epatis ℞ trem sandal' farine ordej spo
dij Confice cū succo semperuiue ¶ Et ster
nutare est ex innuamentis inanit superiores
partes stomaci et expellit propter humorale et ci
bū mittit ad fundū Et si assiduetur for
titer ad intestina et propter hunc motū cessat
ab illo natiuā ¶ Emplastrum cuius iuua
mentū est contra singultū ex grosso hu
more natū et mundat stomachū et delet
tumorem eius et abstergit parietes eius
℞ aristologie rotūde galange amisi
baccarū lauri gentiane rute mirre
añ ʒ ij gariofil' ʒ v· ros ʒ ij mastic
ʒ iiij· Confice cum melle et aqua san
sui ¶ Vomitus fit cum hijs que pro
prietatem habent posse humorem eradi
care per superiora ut semē raphani nitri
et similia Et dicit ypo· Semen ellebori
albi cū ʒ i· castorej et duabus ʒ mcū
ros est medicina excepta contra omnes pas
siones stomaci ex grossis et viscosis humori
bus natas repellit humores coactos in
villis per vomitū et curat febres arteti
tas et vertiginem et litargiam et omnes
egritudines stomaci sed cū cautela p
sume propter marc in promisione magna vel
debilis extenuato corpore

Sitis est auida
et gulosa delectacio bibē
do aqua veri frigoris ma
gis quā aliquē rem liquo
rem delectabilem· Et capiua aut omni
um in tencōni· et cura huius est scire
propter quid sitis nata est ¶ Aut propter malum
humorem contentū in stomacho acetosum
vel colicū· aut ebulicione agitate humidi
tatem in stomacho / aut mala complone
Et accidit sitis quādo calor naturalis
celebratur in agendo in forte obiectum
grossorū cibi et potus velut aliquis
longo itinere fatigatus redditur sitibū
dus et hanc sitim ab indigestione propter
viscositatem ciborum inobedienciū potus
non extinguit ymo accendit confortan
do obiectum ¶ 2ª occupacō est scire
membrū originale sitis Et scire debes quod
os stomaci facit accidē sitim plusquam alia
mēbra corporis Et si ab alijs procedat do
nec imprimat effectū usque ad meri et ori
ficiū stomaci desiccandum nō apparet
sitis valida proprie in siti facta malicia
a epatis et fellis Et pulmo est ex illis
membris quorum est generare sitim / aliqui
renes et venini ¶ Sompnus autē
est cura sitis ex siccitate stomaci et loco
rū ad que occurrit humiditas ab ore
ad stomachū et aliquādo in digestionis
propter ea quod calor reuocatus ad interiora for
tius agit in digerendo Et scire debes
quod si afficiatur illa malicia totus calor
erit sitis propterea tunc dignius est percipe
et repellē obiectum rebellans in conforta
do stomachum liniendo ipsum super eo
oleū ros post illud meri ¶ Sciendū
quid propter caliditatē comestorum cura est potus
aque frigide sugendo paulatim proprie
lambendo ¶ Inquit gal' multi propter sitim
mortui sunt· sed non fit illud propter sitim
simpliciter sed per venenosam ciborum assumptio
nem aut aliter et alr / Si aut ex caliditate
cura est cibare illos ex rebus acetosis sicut
secamabin de zucaro aqua granatorum aceto
et rob de ribes et sirupo de berberis et que
sunt illis similia / Et quorum sitis ex sola
siccitate facta necesse est aqua cucurbitorum
et similia psilij et que hoc cursu proce
dunt / et nos legemus si deo placet simul
ex siccitate et caliditate cura nō est quin hu
mida et frigida hec complent Sed nō po
sita iuxta latus narcoticorū ymo caue
tur ab omni siti narcotica / In frigidare
pedes et fricare caput cū oleo ros est
de occupacōne prime cure et manus Et
scimus quod vole manuū reuelāt malicia
stomaci propter nucrū vicinitatem et produc
tionem ad partes illas quare et stomachus
sentit in frigidacionem eandem et cum
aqua veri frigoris proprie in estate Et
succus liquiricie mirabiliter extinguit si
tim pulmonis lambendo Et necessa
riū quod adducatur ad hoc caplm 2m illud
quod scripsimus in ꝯbadm mod de lacte et se
camiabin et aliorum multorū et alia mul
ta capla Et mucillago psilij et cucurb
extinguit sitim calidam Et aqua cam
phore et psilij extinguit omnē sitim fe
brilem et proprie febrium pestilencialium
et sitim epaticā et stomaticam et aliarum
calidarū materierū Et in frigidamus
renes in siti illa quā scis vel ut epar

Cura

Ex comestionis caliditate

Ex ~~siccitate~~ caliditate

Ex siccitate

&

Cura pulmonis

Contra omnem sitim et proprie febrium pestilencialium

et talia que diximus et stomachum appone
do vnicuiqz quod propriu ei magis videtur
et clisterizamus in siti renum et viscerum
et epatis et renu cu liquore melonu per
fecte maturitatis in trisero aut cu lacte
non actu calido et cu aqua pluuiali v
bi fuerit psiliu conquassatu et molle
Amplius scire debes cuius est sitis calida
cordis et pulmonis ¶ Cura est attrahere
aerem frigidum et sugere aliquid aque
cos ~~vbi~~ fuerit psiliu que est ex vigilijs.
quies Et illius cuius causa est humor
salsus et putridus post vna hora vel du
as sugere aqua frigidam et repellere hu
rem est principalius. Sitis aut ex fleg
mate febrili quis extinguitur blandim
donec causa repellatur est necessariu
Et sciuisti qm vinu bene p mixtu est sa
lubrius in siti extinguenda qua aqua
frigida ¶ Diaforat ciceus ad loca ge
neracia sitim portando aqueu et magis
natiua contenta est portare hoc quam illud.
Et ne dubites sitiente febrili discrasia
potare vino sufficient p mixto propter
post digestionem aliqualem materie
cuius color albus sit et origo eius monta
na est tamen illorum no bibere sed lambere pau
latim et cu suauitate ¶ Et zucarum vel
mitigat sitim febrilem et coleica et fac
tam per sitiitate Et ponere os in fucum in
fluxu aquarum est mitigare ad tepus siti
febrilem et colicam et facta per sitita
tem calidam Et sicut tenere cristallu in
ore festuca palee ordeacee mollificata diu
in aqua frigida multiplicat humiditate
more et consuat guttur in humiditate
et infrigidat sitim

Destructio appetitus
Cura huius sunt tres res
prima est mundificare corpus
stomaci et super est multum
scire qm aut grossus et viscosus et frigi
dus humor et tunc apparet nausea Et
sunt interius angori in ruge stomaci
aut mortuus est appetitus malicia cali
dorum humorum et utimur vijs obuijs super
hac disposicione primo ab stersiuis et in
cidentibus et solutiuis superiori et infe
riori secundum tepora et mebrorum disposicione
¶ Secundo rebus quarum est tepare et ex
tinguere acumen humoru et euacuacio est
regulata ad hoc ex rebus si deo placet
Secunda res est confortare virtute stomaci
qm scire debes quod omnes virtutes debilita
tur per malicia complexionis mebrorum pro

ducentium malos humores in preiudiciu ipsorum
¶ Tercia res est alterare malicia complex
ionis. qm p ea puatur appetitus Et
circa hanc consideracione duo sunt consideranda
Nam si est acuta et frigida utamur contra
rijs super hoc vel in illa sicut cu aceto et en
diuia aqua generatorum acetosorum agresta et
que hoc cursu procedunt Et hoc cu vino
antiquo et altea et dyagalanga et con
fectione de calamento et que similia sunt
et que extimata est ¶ Medicamen famo
sum ad hoc et nos experti sumus iuuame
ta eius magna confortat stomachu mu
dat eu ab humore veneroso et fraudule
to et occidit malicia complexionis frigidam
alterat et restituit ipsum sanitati Et
nos iam significauimus iuuameta stomaci
in vniuersali canone passionu stomaci Ibi na
quod in uenies genera medicamini conferen
ciu si eius peccato per ea tot partes sermoni
no assumimus prolixum ¶ Prima complet
medicina quarum virtus est ab eo quod regulat
humores hos et illos sed hec no est vna a
natura complexionis posset esse hoc maio
ri virtute Et clistere no est annulandum
ad hoc Et diximus tibi in cura vomitus
et in alio casu ubi iam docuimus euacua
cia humores a stomaco et dicemus

Insaciabilis appetitus fit secundum
vnu trium modorum ut a mali
cia complexionis stomaci frigida
valde cuius est bene appetere
et male digerere Et sequitur hac complexionem
ut plurimu in digestio variabilis per quod
in strumentu nature tantu inspissare
non potest in soliditate membrorum
sube primo hebetatur eo. aut accidit humore
grosso agregato in corpore stomaci et ex eua
cuacione multiplicata accide pot sicut vidi
mus in conualescentibus ut plurimu Si hoc
vituperabile est qm talia restaurantur qua
lia sunt perdita ¶ Cura huius est primu mu
dificare humorem anxeum in eo Et sciuisti
qm hic humor maliciatur in stomaco facit
desideriu comedendi lutu carbones et similia
Et no est hic quia mala superfluitas adhe
sit villis in parietibus stomaci et nominant
eam tartara medici Accidit propter quibus
dam medice mulieribus quando impregna
tur et desiderant acetositatem et ponticita
tem et forsan de toria et fugit ab eis post
gestu mensem et alleuiatur in tercio qm
pars quedam dirigitur p nomitu alia anhi
latur alia mittitur ad nutriendu nutrimentu

Etiam remota est dubitatio quod ket illius cura est ante vomitu antequam medicina solutiua educet hunc hudorem | Secunda res est rectificare oplone mala frigidam et cibare illos cibis pinguibus et vino mixto tamen color rubens sit et rosaceus quorum appetitus mendose appetit | Inquit ypo. potus vini resoluit fame et separentur reliqui cibi acetosi cum pinguedine multa sine acetositate et stipticitate Et volumus illos potare vino rubeo antequam siciat Et post hoc regimen alleuiat egritudinem et curat in tempore longo si deo placet Si non illos et eum qui comedit lutum et timetur super eo de ydropisi et est alifeison Rx herbe eupatorij signati ana ʒ vi mirre mastice ʒ iij copulaz glandium ʒ vi aloes ℥ i terantur omnia et coquantur cum duabus libris aque pluuialis decoctione perfecta detur in potu cum dyacitoniten ʒ iiij Electuarium ex minutione mali curans hos et illos si deo placet et confortat stomachum remouet superfluum desiderium comedendi Rx paxalaplaz copulaz glandium ʒ ij anisi ʒ iij mirre ʒ ij grossorum emblicorum et citrinorum ana ʒ vi scoriesferri infuse in aceto et excitate et torrefacte ʒ viij cardamomi macis cubebe ana ʒ iij zuccari quod sufficiat Dosis ʒ v et s cum aqua ieiuno stomacho

Opilatio epatis. Cura huius egritudinis sunt sex res | Prima est aperire venas mesaraicas ab epate ad uesicam succedentes vere Et recordari illam viam esse conductorium ad aquositates sangwineas expellendum in regionibus epatis propter vicarium concurrentium ad eum et cum stomaci familiaritate opilationes etiam dum figuratas | Secunda res stomaci et epatis complexiones proprias confortare ne in tinmentum crudum epar recipiat ad quod mesaraicas vias inspicere oportet | Tercia res est subtrahere materiam ad longinquiora propter quod ad oppositum iam diuisum et in rectificatione positum curatur in euacuatione opilationis cum flomia saluatelle vtriusque manus Clisteris de lupino et oleo violato Et confide maxime in flomia venarum cotauitatum pedum amborum in omni epatis egritudine et fellis et maxime in ictericia Curat enim horum locorum sola sanguinis subtractio si deus voluerit Sangwinem autem subtrahendum secundum subiecti virtutis possibilitatem et magnitudinem egritudinis

exuberantiam | Quarta res est extrinseca regimen laudabile cibi et potus Cibus subtilis temperatus sangwinem viuum creans principium declinans ad aliqualem frigiditatem si materia calida simplex fuerit | in fine vero simplex cibus calidus et humidos proprie conplexioni siluis in nulla egritudine relinquenda est in natura membri complexio et puranda a sibi regimine Competit eis vinum subtile mixtum si non febricitent aquam omnino fugiant sine fe. et cum fe. opilat vias debiles naturam dio constistit nullum iuuamentum ei prestat sed laborem et fluctuationem | Vinum confert colera habundantibus rubea et subtile quoniam vrina prouocando canales epatis et fellis christinum colleram expellendo mundificat remouet opilationes opilates materiam rarefaciendo naturam confortando sangwinem clarificat et spiritus viuificando releuat et maxime post mundificationem colere | abstineat acetum. a vino nouo a dulci et fumoso Abstineat a calidis tamquam conum ascendentibus et frigidis ultra primum gradum | nec extendant ventrem eorum cum cibo et potu. minus comedant. et cum siti et fame. nec cibum assumat nisi prius a feribus primi cibi in testinis mundificate. non calefaciant pedes eorum. dormiat pedibus discoopertis Siquidem febricitauerint aperiat basilicam utriusque brachij si expedit et regimine regantur febricitatium humido magis quam frigido. Siquidem durum fuerit epar valde et ycterician habuerit malum signum Si non durum est non mala ycticia ymo nature operatio Et impossibile est opilatione epatis confirmari quoniam solemus opilationem naturam non acquirat Est enim artifex et minister quatuor humorum et fons primus sanguinis. tamen virtus impedita multa membra coteriscatur arteriarum principium in mediate vena concaua a gibbo epatis per medium dyafragma ad dexteram auriculam cordis assumit tunicam et facit eam arteriam et dicitur adorti quod est principium omnium arteriarum Hec eadem in tres ramos diuiditur quorum maior mittitur ad spinam et diuidens se in multas alias arterias missas ad inferiora membra secundus arteriam dirigit ad pulmonem. 3us minor est sinistro quia per medium sigillat et infigurat natura ut virtus corporis est custos et potestas et venit ad sinistrum brachium Jn est quod nunquam et fortius ibi sonat Vere quidem artifice confirmatur cor ab eo sangwinem recipit ut a debitore debitum et alia constistari principalia membra

Re. p dietam

habundantibus colera rubea vinum confert

Nota hic bonum medicine bone

Jpo. proscitiud

Cau

maxie quia eius ūtus regit et cplet Sa
tagendū est tanti membri rectificabi
lem cplexionem rectificare est rectificabi
lius ceteris mēbris pp sua dulcissima naz
Epar edulinū calidū positū sup ipsum
est medicina magna in rectificando com
plexionem eius Epatū aialiū et agnoꝝ
hoc maxime operatur pp vicinitatē plu
tatem prestant magnam ponat' super
eo calida non artificio sed cū ventribus
extrahantur remouet maxie dolores 7
opilacōnes nouas Spongia marina in
bibita aqua marina ros et camphora
ta et calida est medicina magna in oi
egritudine fellis Si in figuracōne in eo
est opilacō diuturna nulla actu frigi
da sup eo ponat' nec calida natuā et
maxime si dolorem paciatur Et emitent'
sup eo narcotica ~~non artificio sed cum~~
~~ventribus extrahantur~~ remouet dolo
rem ad tempus sed sunt mat' opilacōni
et aīe mēbri inimicatur Stupefaciunt
eīn et sensū tollunt et sic mendose pro
desse videntur Et res magni erroris cu
rare cū narcoticꝭ procurpit eīn post
tēpus nō dīn extensum sed redit egri
tudo nouissima periculosior impediunt
purgacōnem p vrina que est pma et
ultima cura egritudini fell et epatis
si vero laborauerit violencia Et vinū
bibē formident Sit potus eius aqua co
ta modicū acetosata aceto albo Et facil
lent in suis cibis aliquid sumē aque
rmatꝭ vino pontico subtili et albo refri
gerat talis potus mēbra tabefacta ꝓpoꝝ
ūtutes et splen reuelat et cfortat ad
men colē extinguit ut dictū est vrina
prouocādo eam expellit cicorea coria
drum et portulaca a proprietate cferūt
et remouet opilacōnes fellis et epatis
splenis et mesaraicaꝝ non quia calida
natuā facta sunt borago portulaca
scariola et cicorea et epatica est cibus
laudabilis fructus butre in saporibus
sine febre et cū febre Epatica herba est
medicina mag̃ et probatissima in omi
egritudine fellis et epatis bibitū sucū
eius recenti cū aqua lactis capraꝝ in q̃
fuerit spicanardi et spodii et aqua lactis
capre molata cū eis dimissum domi Et
spongia marina submersa oleo ros sup
eo est laudabil' in fetida et calida ma
Flores sambucoꝝ recētes cum aqua
lactis capraꝝ est laudabil' medicina
Sitim extinguit venas mesaraicas epis

canales clarificat et facit ad prouocacō
nem vrine et gaudet ea natuā facit in
neram gaudy longus eius usus et est
medicina laudabilissima colēā habūdan
tibus nigra et manifestū affert iuuame
tum ptisic' et ethic' et fluxum sanguis
menstruoꝝ et emoroydarū et narium 7 pro
prie ꝓparte dextrā est sūma cura ceteris
egritudinibus epatis maxie ex sanguine
et vomitu in magna necessitate et habē
tibus colerā dispersam non tamē pacis
ad ptisim nec ad aliquā spualiū mēbro
rū maliciā et in dolore epatis maxie coli
tis et tēpore estiuo est medicina et cura
magna Flores thamarisci sm omē
modū admistracōnis et proprē cū iure
cicerū rubeorū est cibus medicinal' Et
ius epatis mūdificat epatis canales et fa
cit ad bene esse prouocacōnis vrine et ē
medicina magna habētibus colerā disp
sam et proprie admistratū cū carnibus
spentum sm doctinā nrām est medicina
quoꝝ egritudines iam sunt cū diuturni
tate infigurate in corpe eoꝝ Et quoꝝ cu
tis cātinitate adulterata est et attenuari
clāt et morbo subingari consuptiuo de
mōstrat Et quoꝝ oculoꝝ orbes diriguntꝛ
oīn tēpore colore citrino adulteraī et eoꝝ
retentiua ad ptem inferiorem veressima
ad superiorem ptem pp colerā supius leuī
gatam est imbecillis abhorreat multū
cibū et potū semel vino parū subtile et
sepe Jus autem spentū cū cicorea 7 flori
bus rorismarini cocto admistratis nec
ptmittas parū diptami assotiaī cū eo Co
rigit quodcūq3 corigibile in eis diptami
et spentū canes laudabiles sunt albi no
aquatici nec montani abscisis mensuā
digitoꝝ vij capite et cauda nec aliter
moriatur pma ebulicōnis aqua abicia
tur est medicinaꝝ mater in diutinis egri
tudinibus quaꝝ mat' fuit colēā 7 maxie
in adusta et oīn huoꝝ ad ustōne et
infectōne sanguis diutna Et recedas de
hac medicina in leprosi proprē cū lacte cu
tis nullum huic equipollens medicamen
Et sup calefactis epate et malicia fellis nō
ex cōmixtione cplonis et substāe quis ad
bene esse sm hanc faciat nec suba nec co
plexione Septū est quia tale et nō quāc
innuit medicina largitor bonoꝝ natuā
li et sup natuāli ūtute utraq3 celesti 7 ele
mentali Sicut deus creauit quedam est
nobilissima in rebus ūtus nō natua hac
sed altēā natuā in vita Vnde naturis eoꝝ

Ayudorum simplices valentes in opilacionibus

Cōfortatiua bonum epatis

Cito 3° pulex

6 Cm ... 3° et efectatis qui ad ... hominis ...

que sunt sub sole sed alteri⁹ nature nos
tro intellectui ignote · | Quita rem
complent mundificacō putridorū humo
rectificacō membri primo sit prima intencō
alteraē malā cōplexionem adequaē ma
teriā ad expulsionem expellē cōfortare
stomachū et epar et h̄ complet om̄z
rem hui⁹ cure sequestrare humores no
civos ponē eos in necessitate ut facilit
sine turbacōne natuē expellantur tra
here materiam ad oppositum p conuenientes
regiones et maxime p eā ptem qua
natuā utebatur ante rebellacōnem hui⁹
humoris facim⁹ hoc cū vomitu p uocatib⁹
et clisteriis et flobotomiis venarum manuū in
extremis subtractōne sanguinis a cōdam
tatibus pedum cū sanguisugis ventosis
sequestream⁹ et digerim⁹ Opilacōnes se
dam⁹ cū sirupis complexis dieta laudabi
li in quāto et quali et proprietate ꝛ pro
prietate Et gaudiū hylaritate in uigi⁹
omnō | Electuariū galieni valens ad
debilitatem epatis mundificat canales
epatis et fell' subtiliat humorem puocat
vrinā cōfortat epar confortacōne magna
R̷ lingni al' spice nardi · Cynamoi reubar
bari an̄ ʒ · ij · lacce gariofil' an̄ ʒ · ß · assa
ri amsi maiorane mastic̄ g̃nor balsai
an̄ ʒ · iij fu · meu · squinati spodij an̄ ʒ · j ·
Conficiatur cū aqua decoctionis lignal'
et spice Dosis eius a ʒ · ij usq; ad ʒ · iij ·
Syrupus ex mixtōne mea adequās ma̅z
nociuā ut expellatur mundificās · epar ꝛ
maliciā fellis p uesicā extinguit maliciā
colē fugat febres omnē rectificat effigiē
eo q membra harum egritudinū rectificat
si deus voluerit Non redarguat' a stolid'
medicꝰ hoc verbū si deus voluerit sepe re
petendo omnā defici sunt fum⁹ deficiente
igne deficit et velut pluuia recedentib⁹
nubibus euanescerent si modica sua q·
escerent influencia R̷ scariole salvie
portulace capilli veneris scolopendrie eu
patorij lupuli saxifragie epatice radicū
folior et florū cicoree radicū apij ꝛ rua
rum · cum teneritate sua aristolo · rotūde
que habet folliculū cū pomo intrinsecus
rubeo ad modū cerasi Quidā tamen
dicunt eā genus solatri habent pomula
sua progatiuā sup omēs medicinas de
mundo in prouocando vrinā et etiā lapi
dem de vesica expellūt Quidā tū dicūt
eam esse genus solatri R̷ solatrū docs
ticum folior salic̄ an̄ ʒ · ß · semi cucuz
portulace apij feniculi amsi subtilissime

pulverizatorū an̄ ʒ · iiij · florū boraginis
psilij preparati tamarisci viol' ros an̄ ʒ · ß ·
sandal' albor et rub berberis bdelij calami
aromatici spodij mastic̄ an̄ ʒ · j · succi plā
taginis dispumati succi fumiterre succi ci
trini succi pomi acetosi succi apij succi sca
riole et pomi citranei pfecte dispumator
an̄ ʒ · iiij · reubarbarī elci et preparati sm̄ doc
trinā nostrā ʒ · j · ß · camphore ʒ · ß · zuccari
boni lbr · iiij · In fine sui aromatizetur syru
pus R̷ lignal' spice gariofi Cynamoi an̄
ʒ · ß · aceti infecti musto ʒ · iiij · Dosis est ʒ · j ·
usq; ad ij · cum aqua cicoree vel aqua lacte
capre de mane ante lucem emittat si pos
sibile fuerit pus superflua prime ꝛ secunde
digestionis ut in veniat natura ex hono
ratam et excitatam | Syrupus i ma
epatis simplic refrigerans epar et mēbra
supcalefacta audaciā fellis et acumē co
lere extinguit et est mors febrium et re
leuat infirmū ab ethica et ictiria si de
us voluerit sanator cunctorū languorum
R̷ berberis florū boraginis florū citoni
orum florū folior et semi scariole et
pone parū psilij conquassati in aqua fri
gida epatice an̄ ʒ · j · plantaginis pimpi
nelle sempviue solatri an̄ ʒ · ß · succi
eupatorij succi cicoree succi scariole ꝛ sil
uestris ꝛ domestice succi sempviue succi apij
depuratorum an̄ ʒ · iij · spodij sandal' semi cucuz
mundator an̄ ʒ · iiij · camphore ʒ · ʒ · j · ß · ace
ti ʒ · iiij · viol' ros an̄ ʒ · j · zuccari lbr · ij · in au
rora cum aqua frigidissima Caue ne in
firmus sit in opilacōne splenis et epatis
nec sit senex sumens ipm febricitātibus
sola colatura detur de mane sic dictū est
et modicū an accessum febris si volueris eā
abreuiare et in fine paroxism pondus tam
ʒ · da cū frigida Extinguit enī tercianam
et febrē incendiosam si deus voluerit ·
Dixit gazo experimentator magnus de ci
uitate atthenarum lacca remouet omēs
opilacōnes epatis et decoctio gaga sit cū
lacca et spodio curat in paucis diebus oēs
opilacōnes epatis et maximū iuuamentū
affert habentibus ydropisim · | Electu
ariū con̄ omēs opilacōnes antiquas ꝛ
ex grossa materia et cōfert cerebro ꝛ stoma
co et omnibus mēbris interioribus aprit
venas mesaraicas et est potens in prouo
cando vrinā et educendo proprie mās
contentas in epate et regionibus suis curat
ydropisim R̷ radicū lilij celeste agarici
armoniaci calami aromatici lacce assari
ros spice nardi cynamomi lignal' an̄ ʒ · vij ·

Con̄ opilacoēs
epatis

Con̄ ydropisim

cassie ~~fistule~~ gumi edere aristol' longe an
ʒ iij mastic' anisi an ʒ ij florum camomille
ʒ ß seminis endivie spodij an ʒ iij pulveri
zentur et conficiantur cum vino et melle Et
sit dos huius magne antidoti ʒ iij cum decoc
tione gazir Removet opilationem omnium
interiorum membrorum in malicia epatis et fel
lis et removet fortes dolores epatis et iu
vat ydropicos immo sanat eos adiutorio dei
Dixit Gal' fu meu lacca subtilissime
pulverizata cum decoctione ysopi et satureie
Dos eius est ʒ i et est summa medicina
medicinarum in provocando urinam subito
et expellit aquositates grossas contentas
in epate et renibus et propter materiam
diuturnam grossam et sine febre Succus
gazir et lupulorum cum bono et electo agari
co est medicina magna in removendo opi
lationes quaslibet epatis et maxime in
frigida causa et antiquata Omnis enim
materia longo tempore diuturnata tam frigida quam ca
lida medicine curatur removet magnas
dolores et sanat epar a languoribus suis
si deo placet Alexander syrupus
utilis habentibus epar super calefactum
et coleram exuberatam in chisti fellis extin
guit acumen eius et mundificat Rx succi
endivie succi plantaginis lupuli et fumi
terre an lb iij depuretur et bulliat lb ij
aque frigidissime in qua fuerit quantitas
reubarbari boni et modicum spice nardi
diebus duobus et vas huius aque cum reu
barbaro sit novum et mittat suspensum in
puteo aque frigidissime bulliat in hac
aqua usque ad consumptionem iiij lb aq
colate a reubarbaro et zucaro lb i Dos
est ʒ ij cum aqua frigida ieiuno Po
tio nobilissima ex inventione nostra pur
gat quemcumque epatis partem et chistim fellis
contentam et adhesam materiam membrorum
rectificat canales eius abstergit opilatio
nes eius rapit et opponit sed materie
frigide et calide et composite Rx reubarbari
recentis sine adulteratione ʒ iij pone ipsum
in syrupi viol' ʒ v per tres dies et cum eo
spice ʒ ß colato syrupo sigilla est anima in
eo ~~spice~~ ʒ ß et relicta anima reubarb sub
merge cum syrupo pulpe bone cassie ma
ne electe tamar' recentium zucari parum an
ʒ ij et in forma trocisci primus ʒ et ß et sit
dos ʒ iij trocis' usque ad v et poteris colare
syrupum a substantia omni medicinarum syrupi huius
nobilissimi ʒ iij Da cum aqua lacte capra
rum in matutinis primis et custodi potiona
tum tuum sollicite liberabitur data potione

si deus voluerit In senectute epatis egri
tudinum et omnium principalium et maxime forci
sum membrorum a vijs primo expulsionis danda
est medicina quando itur dormitum prima
digestione completa et detur sibi in pillulis
quarum hec est compositio Rx reubarbari boni
ʒ vi manne elect ʒ i pulpe tamarisci et
cassie an ʒ ij omnium generum mirabolanorum
recentium sine ossibus ʒ ij spice nardi car
i lacce ʒ i Conficiantur cum succo thimi et
epithimi Dos earum est xi pillarum usque ad
xvij post cibum in hora dormiendi attra
hunt et eradicant materiam a gibbo epatis
ad intestina et est medicina propria in
omni egritudine epatis et omni materia propri
etas quedam eius opponit colere in substantia
materiali et in omni materia mixta fidas
in huius potionis virtute Sanat cunctos epa
tis languores si deo placet qui ex grossa
ventositate vel per fidam opilationem re
tentam dolores generatur terribiles et timens
debellationem virtutis acumine dolorum non
tardes balneare in firmum modum febre
et apostemate placeat enim dol' caliditatis
dulcis balnei poros aperiendo ventositates
effectus opilationis causasque dolorum re
movet et effugat non tamen assiduandum
est balneum nisi in tali necessitate confo
lijs ros' sit balneum cum aqua dulci et
camomille in frigidatum Clistere
conferens egritudinibus epatis Rx lupulorum
viol' portulace sambucorum an m i cassie
zucari viol' an ʒ i olei viol' ʒ iij butiri
recentis sal' indi an ʒ i ut associetur in
calida materia Clistere ex aqua lactis
cocta modico aniso pulverizato olei ros'
ʒ iij est sublime in provocando urinam
et dol' quorum materia est ventosa opilatorum
removet Clistere in materia diuturna
maxime frigida Rx lupulorum ebulorum fol'
sambuci viol' an m ß agarici ʒ iij vere
gal' ʒ i anisi pulverizati ʒ i benedicte
ʒ ij sal' cum melle et oleo ad sufficientiam
Ypo Syrupus utilissimus epati inflam
mato et passioni opil' venarum Rx florum ta
marisci berberis an ʒ ij mirabo mirabol'
m i sandal' al' et rub ʒ i zucari lb ij
Dos est ʒ ij ieiuno stomaco quotiens siti
verit sitim extinguit epar rectificat
et confortabitur si bibat cum aqua cocta
Pille ypo con opilationes epatis et
egritudines inveteratas Rx agarici ʒ ij
sene ʒ i aloes boni optimi et loti ʒ iij lac
ce florum tamarisci ʒ i mastic' zinzib ʒ i
reubarbari spice an ʒ iij Conficiantur

tū sucro sucre Doß est a ʒ ii usq ad iii · filius zacharie modus emplici in frigi dantis epar inflamatū et fel eo · Re san daloz ʒ iiii sem p̄ uiue ʒ i farine ordei interiora citrū ouoz camphoe ʒ i olei roß aque roß ƒ slatei succi vene añ ʒ ii ace ti ʒ i utat hoc liquore sup epar a tio usq ad vespera · Vera descripcone co stantini medicina vnica et maxie in acutis febribus multe caliditate sitim ex tinguit et ebulicionem sanguis inflama cionem epatis fellis cordis et stomaci et omem inflamacionem sedat · Cui9 hec est p̄mixto Re rasure costi boni ʒ iiii zuc chari ʒ v succi endiuie succi apii succi maloz dulciū acetosoz ramoz succi ace tositatis citri añ ʒ iiii fol lupini capill veneis añ ʒ ii prunoz sit nūo c mirab ro añ ʒ i spice ʒ iii decoquatur hec in tribus lbz aque fonciū usq ad lbz i ƒ proice zucri lbz ii aceti boni lbz i 7 de coque cum melle ad spissitudine vltimo proice in medicamine sandal roß spodii karabe berberis seis portul se acetose añ ʒ iiii lignal ʒ ii cub ʒ iii camphore ʒ i repone in vase vitreo est medicame nobile Doß eius est ʒ i usq ad ii cum frigida et hoc in estate · Dixit auicen9 de simplici aqua decoctionis cortic exterior fistic mundificat canales epatis 7 maxie confortat stomachū · Medicamen mag nū in egritudinibus diutinis epatis ex flegmate salso et lepra Re sucre semis lappacii se absinthii scabiose añ ʒ viii omn mirabol sine ossibus añ ʒ v yere pigre galieni succi roß añ ʒ ii thimi epi thimi mart sem añ ʒ vi reupontici ʒ i mane pulpe cassie tamar añ ʒ iiii reubarbari boni ʒ ii conficiatur syrupo Re lacte spodii añ ʒ ii spatar ʒ i polip amsi añ ʒ i eupatorii ʒ i conficeatur Doß ʒ ƒ cū aqua lactis capraz · Vnge tū refrigerans epar acumen fell et ca liditate magne Re assungie porcine rece tis quātitatem quā volueris lauet cum aqua calida decies et tociens cū frigida postea teratur cū ea et incorporent roß reub sm quātitatem sandal boli spodii camphore ps xa cere albe ʒ ii ʒ ii olei roß succi sem p̄ uiue añ ʒ iii · Coquatur cum maxie facilitate et colentur est mirabile · Inquit experimentator suc cus epatice cum albumine ouoz agitatq mix tus p decē dies ieiuno assumptus curat maliciā epatis et fell est enī efficax et probatū in practica si deus voluerit · In quit chancus succi sem p̄ uiue ptes x mell pte i aceti pte ƒ bulitum ad ptē mell est medicamen efficax in calida et frīa causa · Item syrupus quo utitur re mouens opilaciones cacerra et yterici am extinguit febres magne inflama cionis Re succi endiuie cucuz pomi cira nei succi sem p̄ uiue apii epatice añ lbz i depurentur succi cum suauitate et fiat syrupus cum zucro albo duro 7 aro matizetur cū ʒ i gar ciceri ʒ i cynamo mi ʒ ii Doß est ʒ ii cū frigida exting uit acumen et audaciā fellis sitim vali dam et obuiat omnibus accidentibus co et effectibus si deus voluerit · Pille de reubarbaro con omes epatis egritudies magnifice et sufficientes in omi eo quo hoc membrū indiget Re pulpe recentis cas sie electe tamar mane probatissime spodii añ ʒ ii mastic ʒ i se plantagis se ab sinthii floz mel caducoz spicenardi ʒ i ƒ reubarbari recētis ad pondus singulaz rerū Reubarb ponatur in aqua lactis puluerizatū cum spica et conficiatur pille Doß est ʒ iii usq ad iiii

Pille ad omnes epatis egritudines

De opilacione splenis

Cura harū egritudinum sunt quātuor res · Prima est sol licitudo ut mundificetur corpus · 2a est ut confor tetur et rectificetur hoc membrum et fiat minera materiei lau dabilis et nō recipiat corruptū ymo repellat 3a est regimine contra adequacione cause eius quod est in eo corruptū et de bilitare virtus contra adiacentes ei et pone materiam in necessitate facili expulsionis mollificare facie mēbri extrinsica · 4a est ut sit p̄ma prīssima auaricia cibi et potus et maxime omi liquidoz vaporo se subē ymo sit tua magnifica intencio et p̄mo in ordinacione dietam subtilissima et laudabilem in quātitate et quali et proprieta te · Primū modū complet subtractio materie ad diuisum et mundificacio 7 viui ficacio stomachi et epatis · Et hec medicina est scope multa humoribus et maxime omi super fluitatū epatis grossaz et io p̄ma intencio est mundificare epar confortare uirtutē sang uis gelidi sm capiencia exigencia mēbroz humores assimilet rectificare p̄mā digestione roz tcīa et qrtā et hoc mēbrū in sua in nata complexione ut uirtute impinguet hu moribus currentibus ad mēbra debilia et re ·

cipiat quod avarissime nature sufficiat
et quod assimulare potest preter lesionem
facimus hoc cum auxilio dei cum flobotomia sal
vatelle utriusque manus et vene pedis si
nistri porte inter minimum digitum et recti
ficatibus oppilationes epatis quorum memoria
est in tractatu de passionibus epatis et
maxime que habent a proprietate con
ferre oppilationibus diversorum membrorum ut
coriandrum portulaca butre a cortex
fructus tamarisci gramina edere diptamus
et endivia. Decidam etiam et contra
rem opplent adequando materiam ut recti
ficando membrum cibus medicinalibus cibus
medicina cibus cibalis Regantur cibo
expoliato ab humiditate et omni viscoso
non appropinquet panem azimo sit fermento et
quicquid est de pasta tritici coquinatum
et quicquid est de pasta crudum et fugiat
omnia poma et carnes porcellinas Juvenum
agnorum habeat odio nocturnam cenam
et pisces et carnes et maxime ex sale indu
ratas et repentina cum festinantia cibi
masticatio est materia causarum opilationum
masticatio in partes subtilissimas cibi po
tus suavissima gurgitatio in lambendo
est causa velocioris digestionis et longioris
vite Dormire statim post crapulam mul
tum nocet Vinum diligant subtile odori
ferum nichil vel parum mixtum aqua magne
tis vel ferro alterato ignito Nichil bibat
inter prandium et cenam Panes sint optime
fermentati et parum saliti Carnes fugi
ant animalium et avium degentium in aquis
esset con et pro versum hoc membrum rectifi
care et alia quibus inimica huius ami
ca est committe nobiliora oblitum Landa
bilius est diuturnare quam perdere Carnes
perdicum agnorum et parvarum avium multarum
et fasianorum gallinarum et pullorum aque
lactis caprarum cum epithimo et sene est
medicina benedicta adequans materiam opi
lantem repellens eam quamquam paula
tina sit eius operatio in purgando in est
ei proprietate et oppilatione purgare cole
ram nigram et generat minera gaudii
et non facit scandalum alicui membrorum
Et in complendo rem primam balneamus cor
pus evacuamus cum medicinis evacuati
bus coleram nigram et medicinis proprie
tate dotatis et forte in fine rei manda
mus cauterizari nec non usque ad primum
membrum mundificato corpore de venimus
cum ventosis et sanguisuge Provocatio
fluxus sanguinis mestruorum et emorroydarum

est de intentione rei prime Et quia de ociosis
membrorum est bene se habet ad distemperata
magisque ad tepata Et pate oppilationi tepea
tum mittimus nutrimentum Calida opplo
gubernatur sicca sicco frigida nocet non in mo
derato usu valde affinis humane nature
calidis gubernantur Nec nocet a frigidis usu
raro et moderato frigida quid opplo et
sicca quia extranea calidioribus rectifica
tur frigidis gubernatur et nocet ab eis usu
continuo Ad removendum oppilationes
est primum vias aperire et ampliare et lau
dabilius dura labatur materia faciat an
hominem quod generat gaudium et leticiam
cordis Asse et siler montanum antimonium
magnetes lapis lazuli preparatus est ex maxi
mis opilatione Exercitium moderatum delecta
bile est de intentione primi modi huius cure
Dixit Gal. Egritudines miltre non
nisi forte medicina commoventur velud
pravorum malicia hoc pondus tibi et potus
quod assumunt hodie assumant cras
Dixit affearpin aqua in qua decocta est
radix pretis removet dolores splenis anti
quos et est fortis operationis Dixit
Gal. decoctio absinthii et centauree mino
ris est medicina maxima in removendo
opilationes splenis educit utramque coleram
et maxime adhustam aperit vias adequat
materiam ad expellendum Et fortassis con
fortat membra mittendo materiam in valore
opilationis et est de intentione rei 2e ad
stomachum et epar Medicamen miri dissol
vens splenem durum attenuans eius mag
nitudinem ℞ armoniaci ℥ iiij flor. camo
mille flor. aneti flor. tamarisci ana ℥ i
radicum capparis cortex gramen balsamum gummorum
tamar. rubee ana ℥ ij squille assate ℥ iij
scolopendrie aristol. rotunde ana ℥ iij
Conficiatur cum melle et detur ex eo ℥ iij
cum aceto sic preparato preparatam ℥ ij mitta
tur in vij ℥ aceti boni bulliant usque ad
℥ iiij Sit dosis in medicis ℥ ij usque ad iiij
cum duabus ℥ huiusmodi aceti in hora dor
miendi egreditur virtus huius medicationis
usque ad profundissimas et absconsas
materias huius membri milltas et violenter
aperit attenuat et consumit materiam sepul
tam et rebellatam Syrupus ex in ne
tione mea violans et debellans perfidas
et antiquas opilationes ponens materiam
matrem opilationum in viam expulsionis
primo expellit eam et membrum rectifi
cat et est potens in omni opilatione inte
riorum membrorum Cuius est hec compositio

Rx absinthii radic' iris centauree indeis
scolopendrie radic' capparis et fructus
eius et fructus tamarisci eupator' asse
ysopi mentam an̄ ʒ ij · aristol' longe et
rotunde cortic' frasci diptami flor' camo
mille an an̄ ʒ j · ellebori nigri ʒ j ß · mas
tic' sap galbani opoponaci lap lazuli
spati squame ferri mirre elec' gum ede
laudani an̄ ʒ j · gar' cubebe mac' gala
ge cynamomi an̄ ʒ iiij · cum quibus aro
tizetur sirupus in fine sui epithi sene
agarici an̄ ʒ ß · succi radicum ebulorum
succi cucumeris agrim an̄ lbr j · magnete
ʒ j · aceti ʒ iiij · zuccari lbr iiij · Dos eius e
ʒ ij · usque ad iij cum aqua scolopendrie
in stomacho vacuo quando itur dormitu
et maxime si opilacio fuerit cum diuturni
tate temporis infirmata in membro Sanat
hec medicina si deus voluerit | Dixit
democritus fructus edere foliorum et gum
eius a proprietate removet opilaciones sple
nis antiquas et fit ex pulvere fol' t̄gra
que assumitur in cibo et in omni hora Rx
pulveris pdci ʒ ij · anisi ʒ j · limature ar
genti ʒ ß · auri boni ʒ iij · anisi ʒ j · am
bre ʒ j · magnetis subtilissime pulverizati
ʒ ij · gar' cubebe mac' zinz gum ede an̄
ʒ j · zuccari boni lbr ij · et bibatur et post im
mediate parum vini vetustissimi et boni e
medicamen regum et magnorum dominorum
Respicit cor et principalia membra generat
gaudium et est medicamen divinum in remo
vendo opilaciones cum gaudio nature |
Pillule resolventes opilaciones splenis et
epatis et ydropicis circa principium Rx raued
sem ʒ v · turbit spice nardi polii aloes me
zereon an̄ ʒ x · armoniaci sapini bdelii
an̄ ʒ viij · lacce ʒ j · opoponaci ʒ iiij · mas
tice ʒ ij · cim mirabol an̄ ʒ iiij · lap lazu
li abluti epatice ellebori nigri sal' indi ve
re pigree an̄ ʒ x · Dissolvatur gume cum
vino et in forma pillulas Dos ʒ vij · cum
aqua calida // | Unguentum expertum ad
dol' et opilaciones splenis et duriciem
in eo et dol' intestinorum Rx bdelii mastic' gala
ge armoniaci aloes colofonie mell' an̄
ʒ iij · terbentine ʒ ij · sapini storacis liquide
an̄ ʒ viij · cere citrine ʒ iij · succi acladis
succi absinthii an̄ lbr j · olei camomille
lbr j · butiri lb ß · terant' terenda lique
fiant liquefacienda et in corpore' ungu
tum quo inungat' splen continuis dieb'
et mollificat ipsum rectificat et reducit co
plexionem eius et confortat' corpus et remove
tur a membro diebus multis | Dix dyasco-

Ciclamen secundum omnem modum administracio
nis eius super membro est medicina proba
tissima et experta in sedendo opilacionem
et mollificat et attenuat splenem inter omnia
medicamina Succus eius cum tantidem aceti
mell' et cere per quatuor ad spissitudinem mell'
et cere bulitum est medicamen probatum in an
tiquis opilacionibus splenis

Ydrops et species eius Dixit
ga · omnes universales gene
rantur errore virtutis sang
uinis generative cum cessavit
actione propria et dic ei
complementum eius velud enim nocumentum
in virtute accidit stomaci digestiva for
tasse parum fortasse magnum Similiter et est in
epate et ex causa in eo eciam et in stomacho
hec enim duo membra cum aliquid accidens
recipiunt quia nature instrumenta ut in
creat complexionem cordis et cursum mutant
nature | Et dixit ypo · nascitur ex iliis et
lumbis et est eius primum accidens fluxus ve
tris neque per hunc fluxum detumescit vent
neque dolores sedantur ylium et lumborum et
hec est fallacia venarum quedam Cum enim non
servit epati more solito propter debilitatem et
opilacionem acquisitam remanet cibus
crudus in ieiuno et minutis intestinis
que cum generatur cibo expellere ipsum moli
untur penitus ad inferiora quare fit ut
accidat fluxus ventris et corrumpitur cibus
et convertitur in colera malicia membrorum
apostematorum apostemate calido in habentibus
hanc disposicionem et fit mordicacio vehe
mens et mordicans ea totinuo ad expelle
dum contentum in eis et vetera illorum totus
est apostematus / et est dol' fluxus eorum propter
apostema calidum ventris / inflacio propter ve
tositatem retentam ex causa horum acciden
cium dol' et ventositatis inflacionis error et
debilitatis digestive et expulsive // | Ga
ydropisim simplicem hec accidencia non sequun
tur nature accidit fluxus sed forte accit
in fine cum fex vini moratur in corpore
eius cuius racione inflatur vent' eorum mul
tum propter quod pars eius resolvit et respirat
propter decoctionem tante ad huscionis Et dix
Ga · Seipsum provocat ad tussim habens
ydropisim eius et cum non iuvat' abstinet
a tussi Et dixit ypo · ydropicus cui accidit
tussis propter exuberanciam multe materie nutritorum
usque ad spiritualia et canales pulmonis pro
pinquus est morti | Ydrops cum fe · et fe
tum ea multum facit ad maiorem errorem

ututis sanguis generatiue. Et sunt
tres ydropis spes proprijs nominibus a me-
dicis appellate Asclites tympanites et yposar-
cha et quarumlibet speru causa est defectus
et malicia virtutis epatis sanguis gnatiue
quamquam hec a splene quam ab epate magis causet
et hec ab ylijs magis quam epate. Ad ydro-
pis consumacionem epar stomachus splen
et alia adulterantur et consumit eius ulti
mum gradum et consumuntur ipa malicia epa
tis stomaci gredegui et splenis omnino comi-
tantur in onere flatatis et contrarij contimia
tur ad se inuicem hec membra in eadem regi
one cum ipar ututum digestiuarum stomi et epa
tis correctia per dicto Et hoc accidens flux
us sequitur qualibet speru ydrop maxime
in fine Illam aut pius ex ylijs flatatem ge
degui et ututis sanguis generatiue non
aut habetis nutrimentum ab eis secundum proprie-
tatem consuetudinem et sequitur hanc speciem
usque ad mortem velut umbra. Scripsi
in tractatu epatis et splenis magna parte
huius cure maxime circa principium Nam quo-
rum iam consumatus est ydrops cum diu
turnitate temporum in corpore infigiatus
dic gnat officia spus extinguit ardorem
debellatur natura regens custodit corpus
relinquens nec omnis illorum cure suscipiende
est. maxime cum spualia lesa non dubitas
quorum febris non separatur et mala accide
cia in valuerunt et coitatur cibus et utus
appetitiua et continuo languet bibere aquam
frigidam est res non recipiens curam.
Cura huius egritudinis prima est in vita
laudabili 2a coaptat materiam. 3a abscon-
dit eam. 4a rectificat membra mandancia
materiam et maxime ututes sanguis gene
ratiue que mali compacta fuit corrotaue. 5ta
corrigit accidencia et est hic aliquando pri
ma ut obmetur periculo accidentium. Pri-
mum aut cause complent administraciones
regiminum in vi generibus rerum de quibus
est elegacior cibus siccus modo calido af
finis et contrarijs compositus febricitantibus
etate sine paludibus et aquis et cadaueri
bus mortuorum Cibus considerandus est
in quanto quali et proprietate sui proprie
tibus boni nutrimenti et permutabilis non
generatiuus ventositatum neque sumatur secundum appe
titum. Inquit dyas. Pulvis ysopi atte
nuat ventrem ydrop. Pisces et omnia
liquidorum genera sunt eis molestia et diligat
corporis exercicium Carnes vulpine et cas-
tratine perdicum et caponum dulce et que hoc
cursu procedunt. Panis confectus cum

aqua pluviali salita multum confert. Inquit
Mater Galisca est efficax vinum in permix
tum subtile odoriferum et stipticitatis et po
ticitatis parum habens Et esset elegancius
vinum ebulitum et vinum cum sene secundum doctrina
meam dulce et grossum est malum Et si de-
bet aministrari associetur aqua mellis Vitet
aut potum super repletionem et potum omnem
aque Et fugiant aquam tamquam basiliscum
Et elegancius est eis venimum replone
et abstinere super sitim et famem est bonum per
mum Et noceret quies ante et post cibum
et potum certo pondere eis proximari Angustia
tristicia dolor sollicitudo laboriosa vitetur
Eupatorium et ruta cum eis cibus medicinalis.
Secundam rem complent que materiam complo-
ne et proprietate adaptat ut eius facilis
fiat expulsio qualia sunt oximel squilli
cum narcoticum aqua lactis bulita cum epi
thimo et sene succus seminum maturorum ebulo
rum resolutus cum pulpa cassie et prope
ex causa epatis valet Et sirupus eius cuius
hec est confectio Recipe succi seminis ebulorum seminis
maturorum sambucorum ana libre iij. succi cuscute suc
ci endiuie ana libre ij. pulpe cassie tamarin
dorum recentium ana ℥ iiij. zuccari libre iiij. aroma
tizetur in fundo fine sui est Recipe G. Recipe galange
gariofili zedoarie mastices croci ana ℥ iiij.
Dosis est. ij. libre ℥ iii. cum aqua mellis squilli
tici in matutinis oximel de polipodio ani
si et agarico est medicamen efficax et ponens
materiam in necessitate expellendi et similia
Terciam rem complent euacuaciones de
tectes habentes prerogatiuam proprietatis maio
ris educendo hanc materiam quarum memo
ria et fama rememorabitur si deo placet
Clisteria lenia et acuta et suppositio
ria et emplastra super umbilico et balnea lau
dabilia salita et sulfurea et cauteria pro
uocatio emorroydarum et menstruorum. Cu
tent omne genus flobotomie et forte in fine
purgato corpore et positus in via salutis
apiat saluatellam. Cauterium non appro
pinquatur speci tympanitis nec ascite peni
tus recedat Nam illud mortale est Cum
tu iam medicatus es spes tympanie cum
medicinis rememoratis et non consequeris
curacionis effectum tunc considera si in fir
mum consecuta est debilitas aut est cum eo in
firmitas alia preter ydropisi. aut si sit cum
eo tussis aut ventris fluxus et similia illis
tunc caue ne medices ei cum ferro quoniam istud
est timor. Si aut in via salutis est apiat
saluatella et si careat omni egritudine pre
ter solam ydropisim Si autem non est puer

necz senex tuc modus cauterij est dilec
tus et elongan cu sectione ab umbilico
si enim fuerit ex pte intestinoru quatita
te triu digitorum ad inferiora in direc
to eius sup pectine Si pp egritudinem
epatis sit sectio tua sinistra ab umbilico
triu digitoz Si pp splenis egritudine sit
sectio in late dextro eadem quatitate nec
iaceat sup locu sectionis infirmus ne cur
rat humiditas plima ad locu debilem
et p fora cute et euacua ex aqua in ho
ram quia fortass moritur infirmus pp
resolutionem sui spus aialis aut accidit
sincopis vicina morti Veruttn euacua
ex aqua sm q significabit tibi disposicio
infirmi ex utute pulsus eius ex bonita
te fortitudinis corpis tuc extrahe instru
mentum et retine aquam et itera cu
instrumeto die altero Si vides infirmu
tollerare extrahe quatitate pua et fac
p dies aliques Tamen pp timorem si ti
mes sup infirmu ut dimittat ex aqua
quatitatem magna cura ipm cu sepul
tura in arena calida et sudore multo et
balneo sole in specto sup sitim Et cura
ipm cu medicinis excitatiuis donec sane
tur Et cauteriza si expedit sto sup stom
epar et splenem non curacone sed ad
iutue / Quarta rem oplent stomaci
et epatis ututu rectificacio digestiuaz
et retentiuaz et mudificacio venaz gede
yui ut suiat epati ut epar ab eis attra
hat et eis assilet Nec pter mittas cofor
taro cor et spualia ut repellat nociuu
nutrituoz mate et respicias materiem
sm omem via sui adiutorij et via vivi
ficacois et rectificacois stomaci et epate
sic te stare fecimus Confortamus stomachu
cum mastice sm omem modu ad ministra
tois est medicame dilectu stomaci cu
oleo masticino sup aspergendo puluere
mastice mirre et alijs sm q diuse sunt
ventris nature sicut diusa sunt genera
medicaminu dilca sup quibus euigilaus
tua euigilet discretio / Medicame core
quod huic morbu destruit alti simili vies
addit Et fortass queda utus ocinno coat
et in diuss naturis rectificare epar clarifi
care epar est potissimu in cura huius egri
tudinis Subtile et maxime odoriferum
bibe vinu est ex maxie faciatibus claritu
tem cordis et epate et mudificat sangine
a colera et fortass facit sanguinem fum
osum et colericu et facit etia minera
spuum reddit rcradiosum cor ut influat

et rcradiet calore p membra est pabu
lum oplonis influentis in qua vita co
sistit Et corrigitur pane assato posito in
eo cuius poros vaporosum ingredit Vinu
aut subtile et auara manu bibitu con
fortat ututem aialem et spualem et na
turalem alias illuiat potencias sensitiuas
et omnia instrumeta aie et cordis Qui p
mitus vinu de vitibus molitus fuit educe
int sapientissimos est oputandus Nam
sic lupinoz amaritudo aqua in iecta tol
litur sic cuue mee asperitas vino ebibito in
dulcedinem est omutata et facit otra
riuz eius plus et est valde dilectu in ma
gedegui / Quinta rem oplent sitis tol
lerancia no quia frigida valde Et aq
lactis capraz est dilca in hoc quecuqz
pprietate et na spualia respicuit et repel
lunt cit cu emplastris clisterijs et fortasse
cum balneis valde stipticis et ofortatiuis
corpe mudificato / Dixit dyascorides
balneu de semine et folijs iunipi e efficax
/ Tyriaca magna cu vino decoctionis be
tonice est medicame bndictu in fine rei et
post exitu balnei · Intestina et epar calia
omi mitigat dolor pluor epatis et ventre
et ydrop // Oleu de Camomilla coctu
cu cimino et ruta clistrizatu mitigat
omes dol ventris ex ventositate et grosso
flate causatus Succus plantaginis est
medicina mag et efficatissima ydropis
Sedat in eis magnu fluxu et remouet
febres extinguit apostemata intestinoz at
tenuat veterem sitim mendosam dicimus
et cofert ydrop cu epis ppria natura et
alijs spebus ydropici Nam et a propeta
te nobili spirac boni aere ydropit · et est
ex maxie iuuatib retine pmu modu
in cura huius egtudinis / Medicamen
ozilep magniz con ydrop et respicit spua
lia R succi marubij yreos aristologie lo
et ro · lacte an pondus equale Conficia
tur cu aqua decoctionis yreis et melle et
detur cu aqua decoctionis genciane // In
quit Ga · Elcuarium yreos est multaz utili
tatu et est efficax et est mirabile con ydrop
et debilitate epatis pronocat urina et co
laxat hu · diuss q R sgnati marubij
an · ʒ · iii · ligni al spice an · ʒ · iiii · turbit · ʒ · v ·
ʒinzib · ʒ · s · agarici · ʒ · iiii · sene · ʒ · ii · yreos
ʒ · iii · Conficiatur cu melle bono detur sm
uirtute cum aqua calida decoctionis spa
tarii et satureie / Agnicd Eleum
con ydrop ex frigiditate epis et e efficax
ctino colori et rectificat digones epatis

et stomaci ℞ radicum lilij celeste lacte aris
tol' lon· et ro· succi sticados succi marubij
olibani camedreos cynamoi an̄· ʒ· ij· fen
grec' an̄· ʒ· iiij· reubarb an̄ an̄· ʒ· v· lignal'
ad pondus om̄ dos· ʒ· ij Sanat si deus vo
luerit Syrupus ex inuencione nostra
adequans materiam et pones eam in necessita
te facil' expulsionis et respicit epar stom
et spualia et est efficax in omi materia
℞ scolopend' capill' ve· sparagi brusci apij
ul' hasce ysopi epithi radic' cucu· azim
eupatorij marubij assari sticados an̄· ʒ· ij
tamaric' cappar' gui ede squinati ellebori
nigri radic' ebulorum gencianne diptai an̄
ʒ· iiij· anisi polipod agarici armoniaci mas
ticis galange sapini mezereon an̄· ʒ· ij·
viol' ros semin coim endiuie portul' corian
dri florum boraginis se· absinthij lappa
cij fintce an̄· ʒ· ij· aceti· ʒ· j· mell' sufficiet
Dos· ʒ· ij· cum aqua vsnee in matutinis est
virtuosus si deus voluerit Dyascorid
dixit Magnet· ʒ· ij cum mulsa confectum
attenuat ventrem ydrop et educit humo
res mucillaginosos et ponit concordiam
membrorum dilectam Semen edere cum
mulsa datum remouet opilaciones sedat dol'
et maximum affert iuuamentum ydrop si deus
voluerit Continua sup vmbilico butiri
vnctio fortis est medicamine bndom laxans
ventrem sine turbacione nature et maxime
si vngatur cum eo aliquid collogntide capit
precium humorem Clistere efficax et educens
materiam globosam ℞ radicum cucu· azimi
ebulorum an̄ ʒ· ij· viol' lupinorum rute fen
de centauree minoris an̄· m· ß· buti ʒ· iij·
aceti· ʒ· j· sal' indi· ʒ· ij· mell· ʒ· ij· olei viol'
ʒ· iij· precedat hec lenioria Succus herbe
ne bibitus cum aqua lactis caprarum est
vltimum medicamen in prouocando vri
nam et sedat tumorositatem ventris
dextri Cerotum attenuans ventrem
grossum et tumefactum ℞ sagapene sul
phuris viui an̄· ʒ· ij· tere terbentine an̄
rute absinthij cineris querci mirre mas
tic olibani an̄· ʒ· j· vene vacce oli cois
an̄· ʒ· iiij· est utile si deus voluerit Pille
maiores de mezereon expugnantes omnes
ydropicos species educunt fleg grossum co
leram hanc et illam et euacuant aquam ci
trinam Corrigunt accidencia et pugnant
effectum cum eis extirpant iuuant membra
mandacia iuuamento magno quorum usus
restituit ea sanitati si deus gloriosus volue
rit Confectio ℞ mirabol' in gne absin
thij agarici elci· ʒ· iij· reub· ʒ· ij· spicenardi

ʒ· j· mezereon triduo in aceto confect co[c]
to· ʒ· viij sapini oppoponaci mastice [b]
e an̄· ʒ· j· mirre elec santalus dra· a[l]
es boni epatici ad pondus omi Qued[am]
gumarum dissoluatur cum vino et in for[me]
tur pille pure Dos est xj· pille in ma[tu]
tinis magnis Syrupus magne [p]
rogatiue proprietate et complone con ydro[p]
et confert palisi si deus voluerit ℞ rut
feniculi rute domestice origani ysopi
epithimi maris pentaphilon zedoari
fol' salice herbe palis an̄· m· j· celidon[ie]
minoris cathi fintre eupatorij lappac
acoree portulace coriandri genciane [d]
tilie confecsi diptami radicum ebulorum cu[c]
agresti peonie elbi ni· an̄· ʒ· j· buglos[se]
m· ß· se· apij fen an̄ semin comiz samb[uci]
camac' mezereon ebulorum vini an̄· ʒ· iij·
mastice mirre magnete sapini armoia[ci]
lacce spicenardi gui edere gran galage [an̄]
ʒ· iiij· zucari lbr· iiij· tamar lbr· ß· aceti·
iiij· Dos est in matutinis ʒ· ij· cum aqu[a]
eupatorij et mastic educit humores du[os]
viscosos et compositos et est sic bezea[r]
et ad alias huius egritudines et rem[edium]
compositum or Balneum laudabile ℞ aq[ue]
currente oley oliuarum equo pondere arce[...]
gipsi sal indi an̄ lbr· x· sulphuris lb v
baccarum lauri viol' ros florum roris ma[ri]
an̄ lbr· ß magis consumit quam dissoluit [et]
resoluit ventositatem sup calefactione[m]
refrigerat infrigidatos calefacit et
rarefacit flegma in bibitum in neruis
et abstergit eos et confortat stom cor[pus]
ydropicos omnino extenuat Consideretu[r]
virtus et tempus et morbus et est utilius
uti ieiuno stomacho

[M]olita Cura huius in di[uersas]
partes sufficienter diuisa es[t]
Prima est sollicitudo f[or]
tima circa accidencia 2[a]
res est mundificare materiam si humorali[s]
est cum adequacione si possibile fuerit
quod fugat dolorem et tam et econuerso magi[s]
cum humoral' est illico facienda sunt gen[e]
ra medicaminum cum tarditate non reci
piat longa Regimen Credo iam in
sticipsimus fortasse aliquid mediciale re
cipiunt Regimine erit subtile et facilium
p mutabile absque vnctuositate sua pro[pter]
morditas et mouens ventositate opila[cionum]
grosso flatu nata incidens Et secundo
est de elegancioribus in calidorum medica[minum]
laboratoribus et alijs complone grossus·
Prima rem consumit balnea appon[...]

ventosaru sup loco dolois Clistria acu
ta sm pte cataractitu laxans coplone et
pprietate flatuos huores Confecto a
gar cu zinz associatu est meditamen
sublime et efficax Tyriaca magna cu
optimo vino est satis dilca | Inquit
ypo bacca lauri pulverizata cum vg
amso est meditamen removes omem co
licam Et alibi scripsit et laudavit flores
intu caducos con colica 7 omes doloes
interioru ventuloz ppmati cu viol cappar
mixto in colica aut caducos simplr |
Clistere educens flegma tenacu grossu
expellens vetositates intestinoz et sanat
si deo placet Rx rute m. j. scordeon. ʒ. ij
asse fetide ʒ ij. ʒ. mell sal ʒ. j. buliat in
oleo olivaz et paret clistere | Et vomitus
no est res forensis a cura hius egritu
dinis cu aqua rapham et rapaz se. et
est meditamen quod colicis occurrit Bal
neu aut si no times naufragiu intuitu
pcedat clistere ponatur in balneo scordeon
amsi bacce lauri camomille spicenardi
et que hoc procedunt cursu Confectio
mirabol contra colica abscindit matiaz
et removet accidencia si deus voluerit
Rx amsi cimini feni zinzib galange scor
dion spagi an ʒ ij. asse fetide. ʒ. j. piret
ultramarini ʒ iij. aristol ro. ʒ iij dipta
mi ʒ j. mirre mastic olibani san. dra
an ʒ ß. opij thebaici ℈ j. balsami ʒ ß.
agarici ʒ ij. mezereon ʒ vi. elli m. ʒ ij.
turbit ʒ iiij. dyagridij dissoluti cum mas
tice et repressi in pomo ʒ iij. aloes boni
ʒ ij ß. zuccari sufficient Dosis est a ʒ j. usque
ad iij | Unctio sepius repetita butiri
associati cu collognitida sup umbilico
solvit ventre et removet colica si deo pla
cet | Clistere bnductu pro nobilibus
cum suavitate educens fleg 7 mlia in
hu. removet omem vetositate 7 sa
nat colica si deo placet Rx amsi croci
polipodij tritici an ʒ ij buliat cu aqua
latte capraz lib. v. et dissolue yere pigre
ʒ j. mell ʒ ij. sal indi ʒ j. oley viol ʒ ij.
fiat vinu post aliud qm non est res tur
bans natura Exulet a cura hius omis
flomia et ome genus frigidu narcoticu
sine assuptu Sit regimen confortas 7 dila
tans aiam ne tabescat ictus in extremis
ppt caloris remotacionem et accessu ad locu
dol | Bal dix aqua camomille cu calida
bibita removet omes doloes stomaci for
tes intestinoz 7 renu Algazel aqua
calida cum aloe sanat languores corpis
si deus voluerit Spongia marina mag
submersa in vino bulita cu camomilla et
lauro calida quatu sufferri pot apposita
sup dolores magnifice auxiliatur Submer
sa in aceto bil bulito cu sale 7 calida ap
posita est fortis opacionis et bulens dia
fonat et egredit sed ad profundu eius intro
ambulat et expurgat q in venat ma
ximo | Pille efficacissime con oia genera
doloz feroz sive matia sit in viis pprie ex
pulsionis sive in mesaraice aut in protela
cione venaz mebroz et annis et amictus
attrahit et sanat languores eoz si deus
voluerit Educunt fleg et colera utraque et
sunt bone con podagra et huiusmod egri
tudines curantes hac Rx collognitide elcte
laudani boni an ʒ v. aristol rotunde agari
ci elci an ʒ ij. sucui ros ʒ ß. dyagridij mas
tict an ʒ iiij. dyagridiu 7 mastix redigan
tur in corpus unu Conficiatur pille mag
ne cu una stilla vini pontici Dosis quan
do utur dormitu con egritudies quaz ma
est huor compositos et infigiratus cu diut
nitate in altissimis mebris et iuncturis 7
contra thenarcionis pedu ʒ iij. usque ad iiij Rx
in colimor usus habetibus podagra et ar
thetica et cerebri egrines due vl iij pillaz
con no. de ttio in ʒm quado it dormitu
et post cibu et cu dolosa colica colophizat
no inest hora distincta sed cu necessitas
clamat ecpollet int alias prerogativaz
pprietate nobili et cōplone caz affectus Et
deni est ad egritudines simplices 7 compo
sitas diutinas et sepultas in iuncturis ab
sconsis mebroz frigidorum facit op contra pes
simas intis dispositiones 7 vulnera cor
poru fraudulenta

I R tercia nostra intencione
sectio in repbensibile impli
cata est cuius liber fluxus
cura p ellin nati huc spm
tamen natia imitat p
mo unu patit sine lege huore fraudu
lento purgeti et mordicante hu. natura
fortassis no agrediete nequissime excoriat
sanguinosa intestina D siquid in epatica
flueret canales vulneras faciēs emana
re humore sanguini mixtu qui murmurat
aia et testatur natua cu videt se violent
depdari cu hius matie actio furiosa ve
lut gladius in manu sanguini inebriata
furiosi ticens natura extinguit sponte ca
lorem cotinua evacuatione | Cura hu
rei est tres res Intencio pncipua omniu

intencionum sit etiam regimen ordinandum lau-
dabile hylaritate circumscripta secundum omnem
administracionem rerum quas sentis dilatans
animam confortans cor et omnes partes membrorum
et virtutes ut forciores existant. Se-
cunda res est sollicitudo per spiritacissima
ut que repellat hanc lacrimosam et famam
causas fluxus prodere adequacione et
blandimento huius materie. Tercia res ne-
cem fugit membris avaricia prestat re-
tentivas relevat arterias et ponit manum
ut restauret perdita claudit hostia apta
venarum minerarum offuscat turpitudinem
nature lenificans eam. Quarta corri-
git accidencia. Quinta rectificat membra
mandancia. Sexta sedat fluctuaciones et agi-
tacionem in corpore eorum ponit silencium mem-
bris et prodest nature anime et est principua
et ultima huius intencionis in sedando eorum
fluxum. Primum complet diminucio ciborum diffi-
cile per mutabilium absque ventositate et mor-
dicacione prohibencia calidorum actu et fri-
gidorum ultra secundum gradum non ascendencium nar-
coticorum maxime in principio que sepeliunt mor-
tem sub umbra membrorum fallacem est cura
sophistica et mendosa et proprie in multa materia
et non abscisa simul privat et accelerat mor-
tem et nisi in multa necessitate uti mul-
tum potest maliter quasi a morte debellari
quam in ipsa sua virtute privari. Si videris neces-
sitate cogente narcotico magna cautela
tibi adhibeas cum timore maturando ea
corrigendo complexionem suam in completa est eliga-
tur et tucius uti eis in emplastris quam in po-
cione et operatur tibi effectus prohibens
sedacionem sed sompnum. Sompnus quidem
cum quiete quies dulcis cum suavitate anime dilec-
tacione nature est cura prima huius egri-
tudinis. Sensitivorum quod medicorum cibant
illas et illos cibo grosso et pene impermu-
tabili ignorantes quoniam hoc sanis indi-
gestionem facit et indigestio est mater flux-
us ventris et membrorum diversorum nature
nec proporcionatur agenti hoc obiectum sicut mag-
ni folles super parvum ignem non liquefaci-
unt massam ferream excedentem virtutem ignis
me nec partes apti sunt multo igne ad funden-
dum violencia quod ignis liquefaciendo con-
sumit. Si passio nichil restiterit aut multum
digesto magis complet aut si minus aut
plus simile agente et obiecti secundum legem
non excedit virtus modus virtutis contrarius
alterius nec eorum facit et diminuit et
magis ab accione fluxus immo obliti hoc
per quod sufficiens hoc esse si nature motus

hoc esset scriptum est ea in vita quod enim illud
in eodem subiecto invicem obviaret sic
agens et paciens ordine distincta in situ ab-
surdum est posse aliquem morbum curare ab-
sque primo opere nature. Quia per hic utamur
amicicia nature regimen pleno dileccione
cibus est ei dilectus stiptico et odorife-
rus facimus cum societate aliarum rerum hoc
habencium sibi in natura et sedamus putre-
dinem acuitatem et audaciam humorum natu-
ram egredencium sua ad huscionem et furia
dolosa et complent hec Vitent calida fer-
menda et impermixta. Vino potentur stip-
tico et odorifero continuo pane assato ei
associato mixta quam aqua mastice ei et
po quia fluctuacionem et motum nature
agente prohibere non possumus propter tasum virtutis
et defectum caloris influente illico abstinen-
tia operatur securius prolongare quam periculum
fortasse in revocabile incurrere. Et scrip-
tum est omnis malum repleccione quam in-
anicionem magna incurrere morbos.
Mastix secundum omnem modum ad ministracionem
utile est medicamine fructus bibere in ci-
bo et potu permanere optime est saluti post
plures eorum regimine ab hac specie sumat
expoliandum adulterare ex eo cibus et potus
et medicamina. Aqua pluvialis
est melior omnibus aquis et cocta est obe-
diens maxime aliquo stiptico et odorifero
associata est regimen consolidativum faciens
adherenciam et unionem partium et membrorum est ele-
gancius et magis reddet post abscisionem
huius materie fassive ulcerative et excori-
ative fit hoc principium adequare et blan-
diri ut facilius ei comitatur ad expedien-
dum ne oriatur error maior non presumetur
absque aliquali blandimento expellere hunc
humorem. Ciba eos deliciose utatur
astantes cum eo sermonibus rerum delecta-
bilium cancionibus melodiis dulcissimis
et obliviscatur. Sola delectacio et societas
securior existit. Sompnum quecumque ei non
prohibeas. Carnes assate maioris nu-
trimenti et confortacionis existunt. Vitella o-
vorum nobilium maceto mixti de cocti fue-
runt conferunt ex parte nature. Adhibe eis
omnem delectacionem quam noveris eos de-
lectavisse eciam si inhonestum permitte ut
ea spe nutriatur. Secunda rem com-
plet adequacio quedam cum blandimento
et festina cum nullum nature defectum ma-
lo materie expulsio quod omnipotentis et
sumo dei facimus adiutorio cum medicus
habet complexionem in natura artificio acquisita

a deo mutuata sunt hec medicamina
gloriosa mirabolanorum genera conditorum
et associatorum reub R assu psilium toquas
satum renponticum cassia cum reubarbaro as
sociata blanditur huic latroni apparens
cum associare asse associata rapiens ipm
simul cum hoc et expellens sedans per hoc
accidentia doloris ¶ Mirabolanicum
medicamen secundum legem est magnificum
educens materiam hanc relinquens
vestigia constipationis in membris post
expulsionem dolosi latronis reub mag
num est parti et natura sedare Omnem
igitur fluxum etiam sanguinis per qualibet par
tem proprie sputi conferre doloi pungitio
Et habet hoc credo de dotatione celesti ut
sit medicina dissinterie · Et est eius pro
uocatio cum succo plataginis modico
et pitiro modo non assum cum cassia · Pro
tendit natura ad hoc forte procedit hoc as
sum psilium fricum et conquassatum cum oleo
est medicina omnium ventris fluxuum et
thenasmon emoroydarum prioli nati sin
thomati uera natura ¶ Clistere orde
aceum cum oleo ros et melle est magni
iuuamenti contra primum blandiens abstergit
uiscera a materia ulcerationis et confortat ea
et relinquit aliqualem constipationis ves
tigium Sed tua interest bene scire qua
do clistere est necessarium ponere et conplo
ne et quod utrumque cognoscas si in superiori
bus · aut medio uel in inferioribus intesti
nis est excoriatio h maior et ubi situs
fraudulente materie et sciatur hoc per dras
doloris et puncture intensionis et per dra
scadae processus per egestiones prius prede
tes sanguineas uel sequentes uel mixtum sil
egredientes et per alia omnia que sapien
tes scripserunt Signa excoriationis et
curam tradiderunt qualiter in superiori
et inferiori contingit et te quid oportet
scire illud et si extenuetur a uestigio me
dico derelicto nulla accedente cura tunc est
cum hys que proprietatem habent et que
uirtute medicine frangunt et expellunt
a corpore Post illud autem que uirtutem in
carnandi et consolidandi habent in natura
et acquisitam artificio sociali electione et
paucitate eorum quietum gaudio aere te
perato delitioso et omni tali regimine
Et scito quod balneum est ex hys que mag
ledunt post farmaciam faciens mala multa
nisi forte dum quis immoderate subicitur
tunc enim balnea necessaria esse diximus Di
latantia et aperientia post illud stiptica

Si amara excoriatur Cura est adequa
tio illius et blandiri et post illud ut faci
lius expellatur ¶ Clistere tunc magis cer
tificans et cum intestinis inferioribus est
excoriatio Pono mirabolanica cum
superioribus utraque in medicinis et vomi
tus facit ad omnem igitur fluxus cum permis
sione tamen spiritualium diuitit materiam nec
non balnea et uetose necessaria de maxi
me ad sedationem doloris Aloes autem nisi
quam ei inest quod aperit orifitia venarum
est medicamen nobile preseruans a putrefac
tione remouens dolorem educens secundum exigentiam
educendi hoc quod si associetur ei loco 3ª pars
sanguinis draconis 4ª gummi quercini et
fiant pille cum succo platagi exit inde ca
pax ad qualibet rem huius cure adminis
trentur hic permixto eductiua Cum autem cogno
ueris materiam abscisam per cessatione doloris
et singulationis et aduentus quiete utan
tur tantum sigillatiuis et vnientibus partes
membrorum et consolidantibus ea ad inuicem
Confice hoc electuarium et proprima tu adiu
torio in mensi et excelsi creatoris satisfa
tiet tibi in educendo materias creantes fluxus
si deo placet R mirabol cit assatorum et non
infusorum ʒ viij psilii conquassati cum oleo ros
ʒ iiij reubarb miccet al san ʒ ß mas
tic ʒ ij spodii sandal ana ʒ I ß fiat elec
tuarium cum aqua platag inis et cynamoni
Dos a ʒ ij usque ad iiij cum aqua pluuia
li cocta post illud proprima hoc R sumach
ʒ ij sanguinis draconis ʒ ß mumie seminis
platagi ʒ I acacie ypoquistidos balaust
ana ʒ vj gummi quercini ʒ iiij spodii anthere
ana ʒ iiij boli armeni masquiai croci opii
thebayci storace ana ʒ ß misce contra iiij
fac trociscos Dos ʒ I cum aqua ros ad
hibenda sunt secundum magis et minus ad fluxu
um genera diuersorum

AD dissinteria pitulosa
et omnem fluxum quorum
causa materia sassina
et dura diarie autem
et in digestioni et huiusmodi fluxibus
et hoc cursu procedentibus sufficiat con
fortatio nature et sigillatio membrorum pla
tago inter omnes conplexione habet et proprie
tate contra dissinteria pollet sanat aposte
mata et est mors cole rubee et maximi
iuuamentum intestinis confert confortat
ea super omne medicamen et secundum omnem mo
dum ad hibendi in sirupis electuariis
trociscis et cibis si possibile tibi fuerit

3am rem stiptica ↄsumat medicina
et queticq; ꝓprietate ventrē stringūt ⁊ u
tutem habent in carnadi et ↄsolidandi et
conferūt mēbris prostratē et depdatē
refugiū et nouā restituunt vitā u̇tuti
bus mēbrorū orificia venaꝝ claudunt
minerās mēbroꝝ reparāt· et da eis in
salsamētis pstantibus herbis succū me
te sumac fructus mirte Non vides q̄ co
ria in spissantur et fortificantur p appoi
tionē gallaꝝ et stinitoꝝ quāto magis
in quibus natā opāt' vincentiā ↄsistut
et nō pt'mittas qn cadat in cibo et potu
aliquid mastice // Ypiton est medicina
simplex habens celestiū u̇tute cohibere
fluxū ita q̄ lotis pedibus in sero sedat'
fluxus Agrimonia in cibis confert iu
uamētū manifestū dissinterias Conso
lidarū spēs omēs dilcē et maxiē mu
inia et exhibitō in iuune consolide est
ʒ·i· q̄rtus radicū madragoē subtili fa
rina et vitelli ouoꝝ ad inuicē ↄmixtoꝝ
sit ꝓ̄mātū remno st'luntū medicamē
confectū modico tyriace compescit si deo
placet omnē fluxū Tyriaca cum
vino mixta aqua pluuiali decoctionis
madragore de sero in hora dormiendi
ꝓ̄matum est uerax satis et exptū in
sedando fluxū et quidquid stipticū in cibū
cōsuestē pōteris ꝓ̄sperū in uemes Suc
cus plantaginis cū equa pte sui mix
te et ↄsolide t'cia canoꝝ rubi· et q̄rta a
ceti buliti ad ↄsumptōnem dimidie pte
post illud cū melle ad mell' spissitudinē
adde in fine mastice balaustie sumach
ypoquistidos acacie an̄ ʒ· iiij· opij q̄
ij· cit' car' j madragoē ʒ ß· gumi q̄
cim arabici vnice anthere an̄ ʒ· iij· mus
ci q̄· iij· fiāt trociscī ʒ· j9 et da cum
vino stiptico mane et sero Sunt enī si
deo placet efficacissimi et sufficiētes in
sedando fluxū Ventose magne sup re
petite in ↄtatu cōcauitatibus mamillā
in stō sup epar et splenem sup vmbi
lico sedant fluxū et accidentia delec
biles fricatōnes pedū et manuū cōfe
rūt in hoc // Virga q̄rca cū aqua plu
uiali cocta mixtū cū farina ordei ⁊ suc
co mēte cathaplata stringit uētrē Et
si videris expedire cū balneis habēti
bus u̇tutem in carnadi et stringendi
uentrē cū ꝓprietate et in omī u̇tute re
moratōnem dicem9 trociscos exptos
in omī dissinterio scire te fecim9 Oc
tam rem ↄplent sedancia dolorem et

delectatōnē assellandi ut balnea ad
hoc utilia emplēa ad hoc ꝓpria appo
nes ventosaꝝ regimē in necessitatis
Quintā rem ↄplent ↄfortācia epar
stomachū et alia mēbra n̄uosa ⁊ maxiē
propinqua vijs proprie expulsionis eua
cuatis ventribus cū pma expulsione
fit attractio ab alijs longinquis ⁊ lon
ginquioribus et ipa quid mēbra in p
iudiciū ipoꝝ mitte cogūtur p minerās
captas semp ꝓ attractōnem euacuatōis
h'uorū ipoꝝ non quia fortasse inimo c
gredietem stiptica et odorifera medicacia
hanc ↄplent et queticq; ipoꝝ mēbroꝝ
naturis affinitatem habent ꝓ̄pinquā
et silem et que ad oppositū eis viā pont
expellendi et attrahendi Sextā rem
ↄplent sompnus et quies Narcotica
q̄ q̄ u̇tutē medosam habent in opibus
eoꝝ et ↄfectiones diuse quoꝝ notitiā
tradem9 in hoc canone Confectio pil
lulaꝝ filij zacharie cohibencā fluxū
mēbrorū et ↄfortācū iuuamēto magno
si deo placet R̷ amsi ʒ· j· mastice sumac
piloꝝ lepoꝝ balaustie san dra· se cito
niorū an̄ ʒ· ij· lingnal ʒ· iij· leuistici o
libani madragore terbentine ros an̄ ʒ· j·
Conficiat' cū succo arnoglosse Dos
iiij· pill' // Pillule constipātes naturā
et maxime quādo fluxus ex debilitate
retentiue est confortāt intestina ⁊ mēbra
interiora R̷ ros pulueris· q̄ mirte sumac
luti armeni an̄ equale Conficiat' cum
succo plantaginis et da cū aqua decoctiōis
q̄nātoꝝ // Medicina magna sedās
fluxū ꝓprie qui sequit' causā frigidi
tatis mēbroꝝ et iste modus qn accidat
vix sepatur R̷ Cynamomi lignialoes
gariofil' amsi caruī camedreos aristo
logie rotūde spagi an̄ ʒ· j· Conficiatur
cum succo altee et lignaloes Dos ʒ· j·
Syrupus ex in uetone mea ↄstipās
naturā ↄfortans intestina facit appe
titū sedat sitim et R̷ eoꝝ si deo placet
R̷ succi pulegij succi mēte succi malorū
inmaturorū succi ↄsolide succi citoniorū
an̄ lbr· iij· Depuret' post illud in bulitō
ne ponat' balaustie sumach berberis
amsi fen̄ citonioꝝ an̄ ʒ· ij· zucci quātū
sufficiat In fine aromatizetur cū Cynamo
ʒ· iij· musci q̄· iij· caphore ʒ ß· lignial
ʒ· iiij· Dos est ʒ· j· ieiuno de mane in
uespris et media nocte cū aqua pluui
ali decoctionis ypiton Electuariū
de maciā repcussiua viuificat naturā

letificat cor et omnia mebra et est bezar
extenuatiuum fluxus dissinteria 7 quorum vi
ta sub iugitati est morti defendit egrum si deo
placet ℞ pulpe citoniorum pulpe panis po
site in aquam pluuialem cortic' citri ana
ʒ j s saphiri iacincti sardam sardinij gra
natorum 7 fenugreci an ʒ ij zedoarie ʒ j
dragagati mast corralli ru herbe hyrnialoes
anisi cinamomi limature eboris calami
aromatici mast sanguis draconis gum
gitus an ʒ ij s ambre ʒ s auri cocti ʒ
iiij argenti meri ʒ v Conficiat cum zucaro
et aqua zedoarie Dos q s cum vino val
de odorifero potus est expertorum iuuamentorum
quorum naturam prostrata est per inopia hu
morum calidorum si deus voluerit ¶ filius
zach Confectio constringens ventrem sedans
omnem fluxum ℞ pilorum leporis seminis urti
ce seminis platag se ros se balaust' se p
forate an ʒ j san dra mastic an ʒ iiij
terbentine ʒ ij Conficiat cum succo plata
ginis ¶ Dixit humayn quod carnes pauo
nis comesta stringunt ventrem et inter ali
as carnes expte morbi laudabiliores
dissintericis existunt ¶ Confectio trocis
corum ex inuectione nra et sunt ultimi inter
ceteros Compellunt omnes ventositates mas
viscerum sitim extinguunt dolores fortes co
lericos remouent confortantes cuiam facie
tes somp(n)um et stringit omne genus fluxus
si deo placet ℞ bdellij sandal' coaguli
gallarum sumac reub assati fructus tama
risci corticum granatorum mirre spice spodij
an ʒ iij iusqui opij croci castorei mirre
olibani madragore an ʒ s seis ros acacie
ypoquistidos balaustie san dra gallarum
citri anisi boli an ʒ j gum gitus seminis
citoniorum se porcorum an ʒ j s Conficiatur
cum sirupo ℞ madragore ʒ iij balaustie
ʒ ij Consolide zedoarie plantaginis an
ʒ j aromatizetur cum Cynamomo gariofil
lis croc' Dos ʒ j cum aqua ros ¶ Bal
neum expertorum iuuamentorum in fluxum ventris
Confortans naturam sedans accidentia ma
la ℞ fol' prunum zedoarie balaustie foliorum
ficus corticum quercus sorbarum acerbarum mirre
lapidum igniorum omn positorum in aceto post
illud sufficienter buliat ubi balneabitur
secundum posse virtutis die ac nocte sedat cito
fluxum si deo placet et iam verificatum
est Ventose post balneum esset sublime iu
uamen proprie sub umbilico hinc et in
et in medio assiduitas ¶ filius zacha
fumigium constipatium ℞ acatie balaustie
an ʒ ij corticum sorbarum ʒ j foliorum pruni

ʒ iij lapidum igniorum in hoc aceto mul
tum cum sup dicte bulitum extinctorum tunc ebu
litionis vapores parte inferiore recipiantur
et proprie suis assellationibus valet op
time ingreditur et in loca conuenientia ap
ta ¶ Clistere ad fluxum ventris ℞ aq
castine lbr iiij succi platag ʒ j in qua bu
liant lbr ij liquefacture adipis pauonis
an ʒ ij corroborat et confortat 7 sup aspe
gatur san dra mastic subtilissime pul
uerizatarum ʒ viij et sit tepidum sanguinosum
ut ventrem ingrediatur quod assiduatur
et repetatur sepe in die et nocte est efficax
et probatum et prope subuenit ulceratom
bus viscerum defendit subam viscerum ne vio
letur et separat inter mortem 7 vitam si deo
placet Confortat viscera valde laxa adhe
rens eis educens loca sub in testinorum
quod interdum restringit acumen et vicium stiss
ue materie fluxum facientis Et si fuerit
ex mala complone intestinorum fluxus statim
sedat et remouet eum si deo placet ¶ In
quit ypo posicio sitie magne in prora ca
pitis sepe in fluxu ventris maxime co
lerico et secundum posse completum confortat epar
et stomachum ¶ Emplastrum constringens
ventrem ℞ succi mente balaustie albu ouorum
farine ordei sanguis dra apij secundum conuer
turam tuam ℞ terbentine boli armeni aceti
camphore mastic olibani picis liquide po
ne confectionem liquidam sup totum ventrem
et proprie hoc sup partem ubi existimas primum
moueri dolorem 7 gurgulationem ¶ Dixit
ypo Recipiat omni mane ieiuno stomacho
mastic ʒ iij cum aqua pluuiali Confor
tat stomachum et viscera et omnes partes mebrorum
adinuicem sigillat Et san dra eo modo recep
tus est expertorum iuuamentorum 7 maxime cum
sucto plantaginis

Huius medicine confectio
creata est ℞ auri purissimi ʒ iij balsami electi
ʒ j mirre elect aloes epa
tici thuris laudani non
sophisticati an ʒ ij camphore ʒ s in cor
poretur cum oleo pomorum mandragore et
balsamo hec medicina ad perpetuandum homi
num vitam composita est adeo creata est et
sua electa medicina hec leprosos diuina
misericordia permittente curat Vltimatus
autem quorum profundissime minime corporis
totis iam infecte sunt et ultima saltim

et tribili pena defendit hec pena ex
tranea terribilissima humano odio ple
na est quando manifestas dm corpus in
uasit · tale orit ex omi humore magis tn
colerico adustissimo no obstante qm colera
non putrescat quia cetera pter ignem
putrefiunt dre ei matia putrefactionis
Dico aut putrefactionem no tm in fe
bre · sed tamq in ligno anoso carulento
antiquo · Quidam autem hanc egritu
dinem dicunt diuino oriri iudicio ut
in eis manifestetur potencia dei et ut
eoru fides approbetur vl proprijs meri
tis paciunt Alij a parentibus descende
et in concepcione pncip in eius conpagina
ri ex mala cplone et nutrimento furioso
Hec egritudo venenor venenosissima et
venenosar reru potecia excedit sua ir
radiacone venenosa toruo oculo et macu
la prolata tempora cora ea irradiata
absq ctactu inficiunt Aeris enim visus o
culor infector radijs venenosi diuiso et
maculato circumscribent omes inficit
que in alterius prolata effigie eam al
terat quale ipm est et sue natue assilat
fugito illos ultimo fine colophizatos ve
lud basiliscu non ab horrendo creatura
sed egritudinem miseremi illor nescientes
ut quid vobis magis meruerint cham
festissime oculi reuelant oio a sua forma
alterati et quasi summa · i · ymaginacione
narracone natua docti et potius diuina
eo aspectu toruo incipiunt adhuc abhorre
Palpebre et supcilia patulantur Orbes
autem pupillar extremus manifeste ma
culant Extremum nasi cacumen cu qua
dam horribilitate remittit respiraculu
Sanguis eius minera turpissime ingros
satur Eius sanguis dum ablutus velut car
nes putride albus efficit Eius vrina
post triduum facit vmes Et incipiunt ex
citare pforare in facie eius appare velud
foramina lingni putrefacti Non expe
dit longa eius matia sue generacionis
nata est quia eo mo cura minime habet
omi egritudinu et huius maxie sanacio est
fluxus mundi Noueritis illos diuina
et humana curam manu hac cu medicina
cotinue utatur omi hora et omi tempore
post ea assume assupcionis quatitas est
scdm egri exigencia egritudinis et vtutis
In pma specie optime opeat In 2a melius
Inicia bene corpus sanat ab omi putre
factione hec medicina pseruat et nullam
humeralem egritudinem in corpore pmittit

Sincopizatos paliticos cordiacos vre
tos dei adiutorio curat Et facta est ut
omi morbo resistat et maxie huic hec
stimulaco stimulosi iuuat illos maxie
esus spentu estiuo tempore Nec vacillem
quia venenosos illos comede non quia
tali h habeat quamuis aliquid et maxime
in leprosi quia venenosi bene operantur
sed occulta vtute diuina gra mutuata
hoc habent Venenu aute ipor magne
fortitudinis subito se p omia mebra diff
dit ut in supfluis venenosi humoribus
quos sue accionis nobil habiles inuenit
mire operat eos soluendo desicando laxan
do et omes supfluitates venenosos per
manifestos et occultos humores poros li
cet non inuitent etatem mutat etatis
debilitate Calorem aut natualem ga
venenosi non extinguunt ex fortitudine n
ture et maxime habundancie nociue sup
fluitatis extinguunt Sua enim fortitudin
ipa interiora mebror penetrando dissolui
Dat enim venenu adiuctione aliar rer
tempatu con venenosos humores Tyri
aca ex horribili veneno composita venenat
curat occulta vtute illos sanat no quia
tali vtute luminariu firmamenti ppar
sui creatoris hoc habet qua vtute huma
nus intellectus no speculari vr nec dice
pot Non est de naturis illor que sunt sul
sole sed alterius nob oio occulte Et non
psumat illos comede sine anthos
Electuariu igit illor albu est in quibus
venenu viget oio abscindat sil cu cauda
et carnes pfectissime multiplici aqua a
luantur Et bulliat pmo cu aceto duab
horis postea cu aqua pura et cu rore
marino et aromatizent pro ut melius
poterut et sic possunt dari sanis et infir
mis nec expedit tantu corpori quando
debet dari valde infecto quia venenu
ut dictu est facit in eo ad bene esse vene
nu ipor melius operat quia de sui pro
prietate et natuali cplone vadit usq
ad profundu mebror et defert a spiritu
p occultas mineras corporis usq ad profu
dum mebror subam uelatam et usq a
remociora mebra manus et pedes si sit
venenu potissimu et coctu tempore sue n
ucitatis spentis vini apponatur cu rore
marino Nec est vacillandu de veneno
ipor qm quada pporcionabilitate cum
vini effectu coiuncta debellat et ipsorum
effectu in vtutem balsami csumat Hoc
vino estiuo tempore cotinue utuntur et maxi

ieiuno stomacho et sine aqua impeto Le-
prosos in primo et secundo in different curat pa
lisim sua occulta natura virtute a deo mu-
tuata curat et hac virtute nulli morborum
generi obest Et conferunt illis calida et fri
gida et sicca Calidum caliditate confert et
nocivos humores laxando et dissolvendo
consumit et sui proprietate membra corro
borat ut est calamentum scabiosa fumus
terre mirra electa aurum et similia Et lau
do lac caprarum et asinarum post tum in ma
teria colica purgent si expedit medicina
laxativa Rx ellebori nigri reupsi epithimi
florum dragaudy capressi omnium mastic ana
ʒ. i. caphore ʒ. ß. mirre electe galbani sapi
landani ana ʒ. ß. reubarbari ʒ. iiii. aloes
epatici ʒ. i. Conficiatur cum oleo pomorum man-
dragore et vino forti Dosis eorum est secundum exi
gencia virtute egritudinis temporis et etate
Medicina parabitur cum potione Rx succi
scabiose lappacii acuti fumiterre absinthij
calamenti omnium quantitate necessaria buliat
cum epithimi floribus rore marino et
carnibus serpentum Et laudo potionem contimu
am ut omni tempore aque lactis bulite cum
folijs epithimi et mirra electa Panis illorum
cum vino serpentum conficiatur et auro puris
simo sophisticetur Iucture semel in mense
balsamo vino in mixto vngatur balneetur
balneo aque dulcis bulite cum scabiosa ca
momilla viol ros sanguine multo balneum
dissolutum Et si possibile est balneetur so
lo lacte et sanguine novissime balnea cum
eisdem facta buliat cum lana vina in corpo
rata cum sale In exitu istius balnei reci
piatur tela folia de borissa et vngatur
corpus eorum manifesta corruptione circumspe
ta vnguento recipiente oleum olivarum aceti for-
tissimi vini optimi oleum viol mandragore
omnium equo pondere et necessario mirre electe
aloes epatici mercurialis sulphuris vivi
amigdalarum omnium 3a parte liquorum in corpe
vngentum cum caphora et cera est mirabile
in hac causa si deo placuerit hoc vngen
tum extrinsecas exituras humiat et carnes
refrigerando maculacionibus abstergit et
sanat Et flebotometur et sepe venis necessarijs
scilicet basilica et duarum venarum gedegini que
sunt in collo et vene que sunt in extremi
tate nasi iuvatur leprosi iuvamento maxi
mo Cauterio et erit ultimum in omni specie
et maxime que fit ex putrefactione flegmate
et melancolie elephancium Cum ergo vo
lueris cauterizare ipsum Considera bene si
lepra sit incipiens et curabis eum primus

cum medicinis ante dictis et non descendit
nec stat et times super infirmum ne compre
hendat corrupcio manifesta super totam com-
plexionem utramque in fluentem et in nata
tunc cauteriza eum in medio nodo capitis
inprimendo in os impressionem Disloventur
ex eo cortices et allevietur expiracio va
porum ex eo et post inferius infirmius eo versus fron
tem aput finem capillorum et duobus super
duo cornua et uno posterius super nucha
cerviculis et tunc cauteriza cauterio et super
ipsum splenem non cadat secundum longitudi
nem corporis sed secundum latitudinem loco ubi
pervenit cubito infirmi sinistri Si autem
sparsa est super infirmum et apparet mani
feste cauterizatio tunc iste cauterijs cauteri
zetur in extremitate nasi cauterio uno et
duobus cauterijs super duas in maxillas et
duobus super spondiles colli uno magno super
alhosos aput ynonium caude et uno super
ipsum in ipso almeydati et duobus super anchas
scilicet super omnem ancham uno super genua uno
super uno genu et duobus super humeros et
duobus super tenerituidines pectoris sui Et
cauteriza ipsum super omnem iuncturam ex iunc
turas manuum et pedum Et cauteriza super
omnem calcaneum et focillia Cave tibi
a nimis super posterium calcanei ne illos
coburas Et scias quod quando plus addis cau-
terium est magis innativum et conferens
et securius Infirmus autem cauterio non in
venit dolorem sicut sanus ipsum inveniunt propter quod
corpus est iam stupefactum Sicut autem
ex magnitudine et paruitate secundum membra
et iuncturas et cauterium curabis ex fari
na herum cum melle et reliqua curatione
donec sanetur

Cura dolorum iuncturarum Die-
ta panis non sit furfura
ceus sed simulatus et bene
fermentatus cum modico sale
et utilior est si fiat cum pulvere mastic ita
quod subsit ʒ. ß. per mixtionem vel infusionem Vi-
no utatur grosso non nimis albo et non
sit dulce nec acetosum Et non refert
sive sit album sive nigrum adequatum cum
aqua in qua sit extinctus calibs V-
tatur carnibus bonis et meliores sunt
assate quam elixe Item sunt bone frixe
et parentur cum geletina et cum mirtillis
Et caveat vltra ab omnibus cibis brodiali
bus et utatur eis in sicca suba et utatur
ovis elixatis et frixis Raro utatur olei
bus Et si utitur minime sint hee res sic

borago petrosilinu et anetu Caueat
ab omnibus cucumbibus et legumibus et
caseo salito et sicco Potest uti rizo tum
multo zucco et pulmeto de fenmeto fro
Cum suis cibis utat talibus specibus
Re zinzib Cynamoi macis muscate cro
an ptem j et hijs utat in pua quan
tate sed quado affligit nullo mo utat
eis Item cu cibis utat tali sapoe in
yeme fiat piperatu cu pdictis specibus
cu aliquo brodio In estate fiat sapor
cu aqua ros ul vino citoniorum ul berber
cu lacte amigdal et patet de alijs re
bus non naturalibus Medicine
dupliciter debet fieri ad pservacone tepore
quo non affligit et est duplex s gna
lis et specialis Genealis est que debet
fieri in tpre bis Spealis est que debet fi
eri tepore in quo psenciunt signa ven
turi doloris Dico q genealis fit dupli
citer s ppurgatonem et confortacone
iuncturarum Purgacio oi anno fiat duplex
vna in pncipio veris Alia in pncipio
autupni In fere vere fiat hoc modo Dige
ratur materia cu huiusmodi digestiuo Re
oximell 9positi squilliticii mell ros an ʒ
iiij misceat adinuice Dos est ʒ ij cu vino
calido hoc facto purget cu pillis alnas
Dos est ʒ j ul ij ptes ʒ j In die pcedente
tamen digestone fiat cliste lenitiuum facta
purgatone vadat ad balnea sulphurea ul
salsa ul aluiosa et ibi faciat mora p quin
q dies et solu sub ieiunio ingrediat bal
neu pmisso exercicio mediocriter In au
tupno fiat alia purgacio humorum colicorum
Et sit tale digestiuu Re corticu radicu diu
reticarum ʒ j lingue canine endiuie acetosi
ce plantag epithimi absinthij fumte
an m j sandal rub berber amsi fenich
an ʒ iij cuscute spodij an ʒ ij fiat syr
cu lbr j zucri solidi et aceto citoniorum Cuius
dos est ʒ ij cu aqua decoctionis prioris
hoc aut facto purget cu ysto pillis Re
aloes sucotrini ℈ j mirabol cit ʒ j sca
monee vi[a] ptem ʒ j masticis vi[a] ptem
ʒ j fac pillas cu aq citoniorum ul marianorum
et sint due doses facta aut purgacio iterum
vadat ad balnea Item toto anno faciat
purgatonem p vomitu omni mense duo
bus diebus 9tinuis pmissa saturitate
cibi et cibo sequente post vomitu comedat
panicum sine aliquo condimento cum vi
no nigro Item omni die lauet manus
et pedes et crura cu ista decoctione Re
gallarum ros balaust alumis decocti ana

buliat in vino nigro ul faciat etiam bal
neu particulare de pdictis rebus in vino
nigro pdco Et nota q tumor dicit esse
in pncipio quado incipit tumor fieri
in membris Et augmentu quado tumor cre
scat in eis

Finis addicionis nescue scdm 9ciliatorem
In hoc deerat hoc opus parum de dolori
bus iuncturarum et pcedit cura lepre in li
bris alijs Quare laus deo omnipoten
ti qui dedit intelligere Amen

Registrum super primam Mesue

De dispositione sicca et
frigida cerebri / cum opilacione
virgule [illegible], debilitate in
sentiendo aut motu operi
[illegible] dolore in sinistro crure /
ac [illegible] pustularum cum rubore
et [illegible] tibiarum et [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] liberat [illegible]
[illegible] ipsa [illegible], aut [illegible]
[illegible] voluntas / [illegible]
est mala complexio sicca et frigida
[illegible] cerebri [illegible] a
[illegible] aut [illegible]
[illegible] / [illegible] ipsius
dispositio cerebri [illegible] mala
compositio [illegible]
[illegible] et est opilacio [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] in [illegible] loco [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] dispositio [illegible] virilis [illegible]
[illegible] / [illegible] vero [illegible]
nominatur est debilitas in con
tentiva [illegible]
[illegible] complexionis [illegible]
[illegible] sustentativa [illegible]
[illegible] appetit [illegible] aut
[illegible] / [illegible] vero
[illegible] nominatur [illegible]
operacionis sustentative [illegible]
[illegible]
[illegible] est ille
[illegible]
et videbitur / [illegible] est
[illegible] dispositio [illegible]
[illegible] voluntas [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] dispositionis
[illegible] in [illegible]
[illegible] est in [illegible] ad
motus [illegible] in brachiis [illegible]
[illegible] et in omnibus [illegible]
[illegible] / [illegible] est
dolor [illegible] et [illegible]
in sinistro crure [illegible]
[illegible] tibie [illegible]
vero dispositio est [illegible]
cum rubore et [illegible]
et [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] in vere et in autumpno.
[illegible] est [illegible] dispositio
[illegible] complicata
[illegible] igitur [illegible]
dispositio [illegible] cerebri
[illegible] est a [illegible] / aut a [illegible]
[illegible] cerebrum eius a [illegible]
[illegible] in frigore et
humiditate [illegible]
[illegible] et tota

[illegible] capitis [illegible]
[illegible] capitis [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
albedine colorati [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] digestive [illegible]
[illegible]
et [illegible] in colore [illegible]
manifesta [illegible]
[illegible]
[illegible] operacione
[illegible] sensitive [illegible]
[illegible] operacio [illegible]
[illegible]
facile et [illegible]
dispositio [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] in aliis operacio
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
causas omitto / [illegible] autem [illegible]
est [illegible] compositio [illegible] opilacio non
est [illegible] quia est
opilacio [illegible] a [illegible]
[illegible] cerebri [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible] est [illegible]
vero caput [illegible] dolor [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dolor [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] dolor [illegible]
[illegible]
[illegible] capitis
[illegible] / aut [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] in [illegible] et
toto capite et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] cerebri [illegible]
[illegible] a cerebro [illegible]
[illegible]
[illegible] operacio [illegible]
[illegible] / est [illegible]

patet nominata operationum sensibus
[illegible], si eius semper et a sua oppo
[illegible] in ... quia dependent p
[illegible] capitis tunc nocumentum
in dimensione ipsius tactus sentitur
in tota cuti capitis et ... ille
est stupor quia in capite ... pars
et si contingit ideo quia h opilacio
accidat in ... depressis parte
corporis tunc in toto papir
stupor ... in tota ...
... Si autem fuerit ... consistentie
... ventositate vel vaporis
... tunc ... sensatio in
... ut diminuta sensatio in
... ipsius papire motus videtur
et ille est vere ille motus vel sen
satio preter ... quia h... sor
... nominat in ... ...
... Vide ... in ... ...
... motus eventus virga
in ... vero Est autem virgo ista
p... quod ... ... apparet
... medium et res aliores ...
... existentes volant ...
... et apparent ... ipsius ...
... et ... a casu ... ...
et ... ...
... et ... vapores ...
ventositates ... ... parte
cerebri consistentes ... et
revolutionem ... ... movent
... et in motu ... ...
... tactus ... cerebri et
omnes partes capitis ... ...
... Si autem ... ...
tunc ... medium ... motu
a ventositatibus ... in ...
... ... visum ... corpus
... ...
... ... visibiles ...
motu ... ...
ad ... reputabit in
... motu ... ...
... ...
in ... corpore ... ...
... diligenter ... ...
est ... ... sentiret, ...
posse debilitas ... ...
eius in cerebro quod est origo
et ... motus et ... si in
... in ipso existentes contingat
ab illis ventositatibus motu
... ... ad
... tunc ... sensatio ...
... ...
et ... corporis ad ... ...
... oppositum, et si ...
... ... activitas ventositatum
... et ... resistit
ut ita et ... sustentare
... activitate ... ...

vita vere est ... ... et si
... ... activitas vel resisten
tia ... ut ... prohibeat
... ... activitate vel ...
motus ... a ventositatibus fit
inclinatio corporis vel ...
ad ... ad quam inclinat ven
tositas Si autem contingat ...
motus in ... ... a ven
tositatibus ... ...
... manifeste inclinatio cor
poris ad aliquam ... ...
... impressionis eius
nocumentum ... ...
ac si inclinaretur ad casum ...
nocumentum ... ...
... ...
est et ... ... effectus
... ...
... talia ... ...
similiter ... ... ad
apoplexiam ... ...
... ... grossa ven
tositate ... ... et
De ... ...
... ... nocumentum ...
in operatione visus ... ...
... ... vapores ... ...
... consistentes ... ...
vapores ... ...
... in anteriori parte cerebri ...
... ...
ita et h... vapores ...
... ... in gravitate
... ...
... ... parvitate, et a ...
tatem eorum in organo visionis
... ... motus ...
... ... volitantes ...
... ... visum ...
impressionem ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... est ... ...
... ... debilitas
... ...
aut ex parte ... ...
... ... aut ex parte
organorum ... ...
... ... ut ...
... sunt voluntarii motus
... ... aut ... contingat
hoc esse ex parte ... ...

ho[m]i[n]e[m] ta[m] male vide[tur] dea[m]i[n]a[r]i pos-
se et p[ro]p[ter] debilitate[m] v[ir]tut[is] vel q[uia]
h[abe]t vir iste i[n] e[ss]e[n]tia co[m]plexio[n]e
co[m]posit[us] est co[m]plexio[n]e a q[ui]ete
sanguinea q[uod] n[on] alij fortes
ca[u]se debilitatis v[ir]tut[is] [illegible]
poterit valde co[m]pleme[n]tu[m] p[er]
a[c]t[ionem] [illegible] [illegible] p[ro]pt[er] medica[m]e[n]ta
malefaciendo evacua[n]do et su-
mendo p[ro]p[ri]is et laudab[i]l[ibu]s [illegible]
/ medicat[ur] co[n]su[m]e[n]do / [illegible]
aliqua alia evac[uatio] ab [illegible]
ca[u]sis p[ro]p[ri]is ut p[ro]d[uct]ior fl[uxus]
ve[n]tris [illegible] / et pari [illegible]
videt[ur] ass[er]e[n]d[u]m esse [illegible]
illud co[n]ti[n]ge[re] et p[ro]p[ter] pa[r]va[m] [illegible]
sp[ir]itu[u]m p[er] co[r]p[or]is [illegible] / vide[tur]
[illegible] [illegible] ca[u]sa debilitatis s[e]c[un]d[u]m
[illegible] [illegible] corp[or]is co[n]ti[n]gat
et p[ro]p[ter] opilatio[n]es cade[n]tes
i[n] [illegible] [illegible] p[ar]tes de q[ui]b[us]
q[ui] [illegible] a cereb[r]o / [illegible]
q[uod] p[ar]te opilat[i]o[n]is eve[n]ie[n]te
i[n] [illegible] p[ri]me [illegible] colli
et p[ri]me [et] 2[ª]e de [illegible]
[illegible] a q[ui]b[us] [illegible] ad
spatulas et brachia [illegible]
[illegible] sp[iritu]s [illegible] [et] motu[m]
[illegible] [illegible] al[i]q[ua] opilatio i[n]
[illegible] [illegible] [illegible] a cereb[r]o
et [illegible] ve[n]ie[n]tiu[m] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debilit[er] op[er]ari
[Et] [illegible] co[n]ti[n]gat [illegible] opilatio[n]e[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mot[us] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] palsi[a] [illegible] [Et] [illegible]
ult[er]i[us] opilatio [illegible] et
co[m]pleta [illegible] [illegible] palsi[a]
p[ar]ticularis i[n] brachijs aut pedib[us]
[Et] opilatio talis fiet i[n] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
palsi[a] [illegible] [illegible] ut 2[a]
[illegible] de palsi[a] colligi p[otest] [illegible]
[D]e dolore v[er]o [illegible] [illegible]
hui[us] viri [illegible] dolor i[n] [illegible]
hui[us] viri fieri possit a mala
co[m]plexio[n]e [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] sol[utione]
co[n]ti[n]uitatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
su[n]t [illegible] i[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a mala co[m]plexio[n]e
et sol[utione] co[n]ti[n]uitatis eve[n]ie[n]s
[Et] [illegible] [illegible] q[ua]ntitatis [et] acuitatis
[illegible] multiplicat[ur] ita ut [illegible]
[illegible] [illegible] et cereb[r]o [illegible]
[illegible] vir iste [illegible] [illegible]
[illegible] poss[et] [Et] [illegible] ad [illegible]
multiplicata desce[n]de[re]t [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] valde le[n]ta [illegible]
efficit dolores [illegible] molesta[n]tes

De p[ro]stratio[n]e [illegible] [illegible] i[n] [illegible]
et pedib[us] [illegible] et manib[us] [illegible]
[illegible] [illegible] desedatio[n]is [illegible]
i[n] manib[us] hui[us] viri [illegible] [illegible]
i[n] pedib[us] [illegible] i[n] [illegible] [illegible]
accide[re] solet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] co[n]ti[n]git a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] i[n] ve[n]is [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] de ce[n]tro ad [illegible]
// [illegible] Ca[u]sa v[er]o [illegible] q[ui]a [illegible]
[illegible] frigiditatis [illegible] [illegible]
[illegible] multiplicat[ur] est / [illegible]
alij [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] a v[ir]tute expulsiva
de ce[n]tro ad [illegible] frigiditate
[illegible] opilante poros [illegible]
tales i[n] [illegible] [illegible] de-
[illegible] et [illegible] ita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
possunt ad [illegible] i[n] [illegible]
tamen [illegible] p[ar]te [illegible] [illegible]
dolore et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [Et] [illegible] app[ar]et
[illegible] talis dispo[sitio] i[n] [illegible] [illegible]
est p[er] mod[um] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]

Cura

[E]st ig[itur] [illegible] hui[us] viri [illegible] i[n]
aere tali eliga[tur] ig[itur] [illegible] et
[illegible] caliditatis et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
eliga[tur] ig[itur] [illegible] et loc[us] [illegible]
et tamen calida [et] [illegible] [illegible]
loca [illegible] et [illegible] aquosa a
[illegible] aquosis elo[n]gata
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
magnu[m] et [illegible] i[n] [illegible]
[illegible] relinq[ua]t vestigiu[m] [illegible]
caliditatis [illegible] [illegible] [illegible]
// [illegible] [illegible] [illegible] et
est ign[is] fact[us] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] Aut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
calamite colophonia mirra
ligni al[oes] et [illegible] Compositio
bona ad illud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] colophon[ie]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
/ [illegible] [illegible] De [illegible] aut q[ue]
[illegible] su[n]t [illegible] vestib[us]
[illegible] pellib[us] agninis et
vulpinis [Et] caput ei[us] [illegible]

bus calefacientibus bene muniatur
et a frigore saepe custodiatur et
hoc nocte/ carnes longi et sopor
longior omnino evitentur/ sed recenti
et hoc per excitatos [illegible]
[illegible] est ad consumendum superflui-
tates [illegible] per digestionem [illegible] tam
multiplicatis solent congregari
stomachum eius repleat ab et potibus
ymo remanente appetitu a
mensa debet surgere. Cibi ergo
[illegible] sint vel magis delec-
tabiles quam medicinales/ a medi-
cinalibus quam ubi absolute
eligat igitur panis qui de fer-
mento et sale parum aliquid
magis habeat quam alius panis
de puro simila [illegible] magis
consumationis effectum/ sit ac-
[illegible] coctus [illegible] ut fore
factis. De carnibus avium eligantur
leves digestionis et boni sunt [illegible]
[illegible] ad [illegible] perdices fasiani co-
turnices et [illegible] et similia ut
inde [illegible] consumationem acci-
piant ad aprum [illegible]
De quibus [illegible] sunt et de vo-
latilibus domesticis carnes pul-
lorum gallinarum [illegible] et
melius sunt carnes columbarum
et hoc silvestrium/ carnes auce
[illegible] et anserum/ et [illegible] omnium
avium carnes in aquis degentium
non sunt laudande/ de silvestribus
aut [illegible] et fere omnes carnes
volatilium usui humano competenter
velud [illegible] [illegible] omnium
[illegible]/ De domesticis vero
quadrupedibus laudabiles sunt
ei carnes vitulorum usque ad unum
annum ut [illegible] et castratinae [illegible]
bone sunt/ et meliores illis [illegible]
omnes carnes agnine et hoc [illegible]
[illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] sunt et [illegible]/ Carnes
vero porcorum domesticorum et hoc
valde [illegible] non [illegible]
nisi raro et parvo usu. Carnes
aut quadrupedum silvestrium
sicud [illegible] leporis et apri sunt
ei utiles/ omnes enim tales [illegible]
carnes [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] exhibent
nutrimentum/ De carnibus aut salitis
[illegible] a [illegible] amplissima sive
sint assate sive elixe [illegible]
aut [illegible] recentium omnium [illegible]
[illegible] raro valde accipiantur
et non nisi [illegible] sint [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Salitorum aut piscium usus laudabilis
est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]/ lac et lacticinia
fugiat [illegible] et [illegible]
in [illegible] [illegible] lac [illegible]
capitis [illegible] [illegible] et [illegible]
Ova [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] evaporationem [illegible] ver-
tiginem [illegible]. Omnia aromata
et hoc calida sibi sunt ut
piper [illegible] cinamomum galanga [illegible]
[illegible] [illegible] grana paradisi
[illegible]. Evitet omnia olera que
infrigidant et [illegible] et [illegible] ad
et [illegible] [illegible] sunt ut sunt
portulaca bleta [illegible] lactuce
[illegible]/ Similiter [illegible] evitet
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Potus autem eius debet esse
vinum rubeum [illegible] [illegible] et
clare [illegible] odorem [illegible] et saporem
non valde dulce sed [illegible]
et dulcedine [illegible] [illegible]
et ydromel potus [illegible] sibi
esse [illegible] vinum/ et hoc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] melius [illegible]
[illegible] 15 [illegible] [illegible] grana paradisi
[illegible] [illegible] 3 1 [illegible] [illegible] [illegible]
subtilis pulvis et ligetur in [illegible]
[illegible] [illegible], fiat ergo decoctio
usque ad consumptionem 3e partis [illegible]
[illegible] [illegible] et bulliat cum eo
[illegible] [illegible]/ Deinde coletur
per pannum spissum, ut [illegible]
Et ergo [illegible] potus simplex aut
compositus/ aut saltem fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] potibus
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]

¶ De medicinis vero administrandis
in adveniente mense februarii
uno mane in aurora accipiat
illas pillulas [illegible] pillularum de [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] in
antidotario [illegible] pillularum [illegible]
[illegible] 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] super eas dormiat parum
[illegible] 1 horam aut alteram dimidiam
Deinde surgat et paulisper lentibus
passibus vadat [illegible] [illegible]
usque ad horam [illegible]/ tunc
accipiat [illegible] vini cum [illegible]
[illegible] calefacti/ et [illegible] horam
post accipiat prandium [illegible]
[illegible] vero [illegible] immediate
accipiat [illegible] calidum [illegible]
[illegible] viii diebus [illegible] de [illegible]

opopmell composite [illegible] de sticados
℥ iii ß aq. palme aq. rorismarini
salvie [illegible] ℥ i aq. absinthii
℥ i ß misce. Nona vero septima
die accipiat hec confortativa scilicet
pillulas sandalorum ℈ ij pillularum
cochiarum ʒ ß. Reformentur
pillule viij cum sirupo de sticados
et accipiant cum decoctionibus absinthii
de moratis dicte. Attende
etiam quod si in diebus quibus assumit
digestiva venter eius non est bene
flexibilis, tunc omni die cum
tertia parte, potest accipere unum
de infrascriptis scilicet pillulas
alephanginas de sticados mesue
℈ ij scilicet iste. Advertere mense
septembris ut iste purgetur
isto loco scilicet electuarium [illegible]
descriptum [illegible] ʒ ij zinziber
℈ vi accipiat cum ℥ ij aq.
aq. palme [illegible] et cum decoctionibus
absinthii et de moratis que
venis dicti sunt. Vide tamen de ista
dosi quia posita tanto quod sit mi-
nus molesta in quantitate, [illegible]
[illegible] enim. Secundo vero mane
hec accipiat digestivum tales quod
continuat viij diebus scilicet sirupi
acetosi compositi ℥ i sirupi de
eupatorio ʒ i ß aq. feniculi ℥ i
aq. [illegible] ʒ ij ß misce et [illegible]
tempus dictum est de digestivis, [illegible]
scripto. Sexto vero hec digestiva
mane predicte scripti evacuat
cum ista mane scilicet pillularum
cochiarum pillularum de sarcocolla
ana ʒ ß formentur pillule viij cum
sirupo simplici et absumat se
per cas quod supra dictum est de
solutivis. Et memor sit etiam
quod si tunc quo sunt digestivis [illegible]
eius esse stiptica providentia cum
pillulis supra positis et unguento
assumat eius.

De regimine vero male complexionis
frigide et humide cerebri pro [illegible]
medicinalia est primo quod octo sunt
simplicia et tamen composita ab au-
toribus posita que hec fovent et [illegible]
[illegible] calefaciunt et siccant
[illegible] est [illegible] per sternutando
pillulas et pulvis [illegible] cum [illegible]
[illegible] de quibus in [illegible]
[illegible] aut saltem
[illegible] stringere caput
et [illegible] potentem

[illegible] est [illegible] / secundum est sta-
[illegible] et purgat caput et
attrahit ab eo materias, et si fit
masticare trahit a cerebro materias
[illegible] et naribus / Quartum est
sticados [illegible] repellit et am-
plitudine sua aperit oppilationes
et absorbet [illegible] et [illegible]
est magis [illegible] consuetudine
[illegible] in [illegible] ut [illegible]
[illegible] eo cum debiles [illegible]
et quia est [illegible] in [illegible] parte
Quintum est [illegible] domestica, Sextum
est [illegible] quam tante [illegible]
ab auctoribus [illegible] quod radit
eius [illegible] et electio [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] [illegible]
de correctione [illegible] malo
dispositionis [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / Septimum est ambra quod cerebrum
confortat et per omnes [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] collirio [illegible]
[illegible] est [illegible] et de eo [illegible]
[illegible] pillularum / [illegible]
[illegible] et est [illegible]
De compositis [illegible]
[illegible] reliqua probatissime [illegible]
[illegible] est electuarium dyambre
descriptum ab [illegible]
[illegible] in suo antidota-
rio distinctione prima. [illegible]
est electuarium de musco dulce [illegible]
[illegible] in [illegible] dispositione [illegible]
[illegible] est electuarium [illegible]
est electuarium [illegible]
esse per evacuationes [illegible]
[illegible] accipiendo [illegible]
℥ aut ʒ i cum ij [illegible]
[illegible] calefacit

¶ De cura oppilationis cerebri. Ger-
mala vero cerebri oppilatio re-
moveri potest per ea que deopila-
cerebrum et vias [illegible]
materias ab eis [illegible] adiun-
tamen premissis evacuationibus
[illegible] de quibus [illegible]
[illegible] complemento [illegible]
sunt simplicia que aperiunt
predictas oppilationes [illegible]
est masticatorium [illegible] in [illegible]
facta que potest [illegible]
materias [illegible]
te et esse [illegible] pluribus diebus
fiat. Secundum est [illegible]
[illegible] cum succo [illegible]
[illegible] qui [illegible]
leniter per utramque narem alter-
natim [illegible] oppilationem [illegible]

stella ore est prius resistente ple-
aqua calida / 3m est gargarismus
factum cum aqua calida decoctionis
maioris quam purgat caput / 4m est
et specialiter de compositis electuarium quod
sellite Amich nominatur in canone
2m vero compositum est electuarium sobre
nominatum quod exponitur sabulose
et merito quia sanat ab omnibus
fere egritudinibus cerebri malibus
quorum electorum usus esse debet
contra introitum lecti et ampliandi
ex eis 3 1 cum aqua sublimationis
maioris calefacta / et post de
cetero tempore de mane et ante
ut dictum est / et super tamen conculcans
virtutes quod corporis usque sanat omnes
[illegible] cerebri dispositiones valde
de cura utique hic recedendo
pone medicinam compositam ad
utique calorem et specialiter sanam et
ventosam et vaporosam pre-
mittendo primo quosdam ra-
tiones absolvendo digestiones
Quorum primus est quod premissis
evacuationibus ullis non obter-
mittatur quin fiat flomia verarum
per cuius [illegible] cum est optima
in [illegible] [illegible] utique [illegible]
in [illegible] quod frequens appositio
ventosarum super summitate capitis
absque scarificatione optima est in
[illegible] parte utique et specialiter [illegible] est
ventositas magis quam vaporis
[illegible] quod in duratione potissime
[illegible] remedium 3 applicatio can-
terii parvuli super loco [illegible]
commissure sagittalis cum [illegible]
[illegible] tale [illegible] longe tempore
[illegible] multas consumit omnes in
cerebro [illegible] et de novo adve-
nientes multas non permittit fieri
[illegible] et vapores et ventositates
[illegible] fuerit [illegible]
[illegible] ponitur [illegible] simplicia [illegible]
[illegible] lignum balsami [illegible]
est in hac dispositione si de eo
[illegible] accipiat cum [illegible] me-
[illegible] mane deglutiendo et
[illegible] et tardando [illegible]
ad [illegible] / [illegible] simplex est
usus [illegible] [illegible] optima
masticatione deglutitorum ut melius
evaporant ad caput / et horum
[illegible] asserit [illegible] et dictum est [illegible]
2m est frequens odoratio [illegible]
[illegible] calefactorum / et evaporatio
facta cum eis calefactis / [illegible]
et applicatis capiti in [illegible]
in [illegible] utique mirum confert

Evaporatio cum eis et odor ipsius
ipsius [illegible] [illegible] 3 [illegible]
et utique [illegible] / 4m est usus
[illegible] [illegible] assumpti cum
[illegible] [illegible] et specialiter cum
[illegible] [illegible] et [illegible] in aceto
decoctionis maioris / et [illegible]
eius est prohibere vapores ad caput
ascendere / [illegible] simplex est
[illegible] [illegible] [illegible]
assumi. Ego enim soleo quod admis-
cere cum aqua mellita decoctionis
maioris quam [illegible] [illegible]
trahant [illegible] et [illegible] ore [illegible]
[illegible] aqua calida ut dictum est
et specialiter [illegible] [illegible]
[illegible] assumi 3 1 ydromell [illegible]
cum decoctione maioris 3 ii
[illegible] et [illegible] / 6m medicine
de compositis [illegible] [illegible]
de qua 3 5 pluribus [illegible]
diebus assumi in [illegible]
1 5 cum sublimatione maioris
et tarde [illegible] hora [illegible]
7m medicamen est et [illegible] de com-
positis yera et specialiter [illegible]
ab [illegible] de qua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et cum [illegible]
mellis [illegible] et [illegible]
[illegible] electuarium [illegible] dispos-
itionibus [illegible] cerebri [illegible]
[illegible] cum [illegible] aqua [illegible]
deglutiri 3 ii [illegible] et tarde
[illegible] hora / 3m medicina
de compositis est electuarium de [illegible]
[illegible] usque [illegible] cerebri dis-
positionem [illegible] et opilationem
abstergit et specialiter si [illegible] [illegible]
ad [illegible] 3 1 deglutiendo
assumpta [illegible] in mane
[illegible] [illegible] die [illegible] [illegible]
memorandum est quod electuarium illud
et reliqua [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
in [illegible] nisi per [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] est quod [illegible]
sapientes [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
nisi per vi menses [illegible]

De cura mollificationis seu paralisis
membrorum [illegible] [illegible] [illegible]
a sapientibus [illegible] [illegible]
mollificatio et paralisis [illegible]
[illegible] Ego vero [illegible] [illegible] [illegible]
remedia [illegible] [illegible] et
[illegible] utilia et [illegible] esse [illegible]

Et primum iuvat et huius est quod sic
quod inunctio membrorum cum
calefacto oleo de piretro facto sed
autem collectum a mesue in anti-
dotario suo de oleis medicinis cum
illa stimat et confortat a relaxa-
tione et adhuc non siccat et callefacit
secundum experimentum a galieno octavo de simplici
medicina in calido ydropico dicit quod
quod oleo de piretro torpedo
et paraliticos iuvat, et per torpi-
das et calide stupore et
eo quod stupor et torpor nominat
synonima sunt 2m vero compositum
est hoc Recipe piretri costi amari
sandarace bacharum lauri ana ʒ j olei
... dulcis ℥ iiij ...
ad consumpcionem medietatis
et de hoc oleo ... inunctio
3m adhuc efficacius illis est hoc
Recipe ... maioranem desperiorum ...
et iij olei de ... 2 ℥ j olei de
... fiat sed arte et
dissolvantur et incorporantur
et est eo quod inunctio totius pectoris
et membrorum relaxatorum, Cum
compositum est de ... cuius
ut longo tempore ... saltem
diebus ... assumpto ʒ j
... electi ... ʒ j aque ...
marini aut ... hoc cum
electuario multos curavit paraliticos
4m et primum de particularibus est
aqua ... hoc est relaxatos
ad sanitatem reduxit et sepe post
... et per administracionem
... calidis ...
per aquas ... aquam calidam
balneorum artificialium et ... calidorum
qui sunt aque sulfuree ... ...
... calce ... et
consimiles ... 2m simplex est me-
dicinale et cibale ... et est ...
cuius comestio columbarum ...
... confortat cum relaxacionem me-
brorum et confert ... corporis
et ... pedes ... et
pedes et ... paracione ...
et imperfectionem loquele 3m simplex
est quod parientes sepe ampliat
ʒ β pulveris aristologie ... ʒ
... galeste ... ...
et ... ... ad
... et est de experimentis ...
in ... de aristologia
4m ... est quod parientes sepe
... nigella
... ... in
... et ... ...
... et ...
... ad ... ...

De cura frenesie, Et huius ...
in ... capitulis precedentibus scripta
sunt apparere est quod cura ...
... posita ... capitulo ...
... ...
et consumit ventositatem et ...
in ... utilia sunt
in cura ... frenesie Cum
compositum hic ponentur ...
sunt et inventa ...
... est ... ...
illa quod ... ab ...
... ... 2 ... ...
... ad ... ... et ...
... ...
... ...
... ... iij ut ʒ iij ad ...
dia ... ...
2m vero compositum et ... ...
est thericon magnum ... a deo
datum collectum ... ...
... et ... ...
3m compositum est ... hoc
... ... ab ...
... ... 2
... ʒ j ... ...
... in ... ... ʒ ... et
... ... et ...
sub radiis solis et ... ...
una gutta in ... oculo ...
et ... ...
et ... ... de
... in ... ...
et oculos ... ...
... ...

¶ De cura debilitatis brachiorum et
pedum ... ... in
hac parte ... ...
... ad hoc ...
... aut plus ...
... ... simplicia et ... ...
... sunt ad debilitatem
pedum et ... est de experimentis
... ...
... in quo ... ...
a ... de ... et est ...
et calido actu ... ...
... ... membris ... Cum
... planta calida in 3o et ...
in 2o et ... plegaris est ...
planta quam ytalici nonnulli
nominant ... ... alii vero
morella, et nonnulli ...
dicunt de qua lege ...
ad ... arabicum ... a
... illo ... ...
... ... 2m
vero simplex adhuc ... est
et sepe ... ...
et ... ... calida
... et ... ...
... ... 3m vero simplex
est ... ...
oleo antiquo ... sepe
membra ... ... calido

et quanto vetustior est tanto erit
melius / Sed si perplexe est item de
rebus mixtis ut parentibus de gla-
cient sepissime pillulas ac eius
toria purgatio et ipse hora intelli-
gitur sanda ex 3 1 castoris pill
vii / Sed vero ad hoc confert et
est [illegible] de composito ut membra
debilitata sepius embrocentur
ex hac decoctione radicis ante
bronie pentadactile bistorte
filopendule generis sticados
in 3 coquatur in aqua quibus
[illegible] et quod calido toto corpore
[illegible] saltem brachia et pedes sepe
infundantur et ex eo suppositio con-
sueverit / 2m vero compositum est
ut membra sepe liniantur et con-
fricentur ex hoc composito. Recipe
castoreum 3 ij gallarum cipressi et
terantur sit ultima confectio
sed [illegible] [illegible] 3 capitellis
et ex eo sepe fricentur membra
ut dictum est 3m vero compositum
fiat ex stercore et confortantur
nervi est hoc. Recipe succi melisse
[illegible] sticados camedreos centaurie
minoris ana 3 1 5 pulegii peonie
pentadactili ana 3 iiij terantur
in martirio longa contusione et
ex eo actu calido membra sepe
foveantur

De cura doloris nervorum Capitulum
In hoc attendo solum ad dolores
in nervis aut musculis partibus
nervosis aut tibiis evenientes
ut in exteriores qui proveniunt a
mala complexione fluente in partibus
partibus et [illegible] ibi confluentibus inter
[illegible] nervorum qui in venis cum
[illegible] et nervis productarum
[illegible] inverse et contrarie venie-
runt et sunt ex hac materia ipse cali-
ditatis virtute alterante putre-
dine aut ad putredinem et causa
dolores efficiunt in partibus locis
calidis, et si causa quantitatis non
multa tunc oportet [illegible] extendendo
solutione continuitatis
sunt enim due cause doloris ne-
gamento alterando et quantum solvendo
Recipe quibus apparet oportet attendere
ad alterationem corruptionem illius ma-
le complexionis, et consumptionem mate-
rie inversarum, Recipe ideo ponentur
hic in instructione curationis primo
ita quod illorum est ut si materia appareret
notabilis quantitatis et propria
materia magis per purgationes evacuando
in domesticis et per quibus partibus
carnositatis tibias aut [illegible]

apponantur ventose ad scarificandum
per iij septimanas per quas ipsorum
fiet [illegible] hore augti luna lune
taliter cum potionem debet vetus
[illegible] firmi, [illegible] / 2m vero instru-
mentum sed medium est ut si
appareant signa caliditatis in
membris fiat emplastrum ipsum ad
hoc composito Recipe succi [illegible]
[illegible] et [illegible] ana [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] duorum farine
[illegible] 3 ij farine fabarum 3 iij
albumina ovorum ij gallarum cipressi
gallarum per [illegible] ana 3 ij
tenuitatis [illegible] vel portulace
[illegible] 3 iij [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ypo-
quistidos ana 3 1 5 al 3 1 5 fiat
emplastrum super membris calidis [illegible]
ad bonam spissitudinem agitando
cum spatula (uti vehementi contritione
[illegible] in mortario) de eo ipso
emplastrum membris bis in die et
est efficax [illegible] 3m vero
compositum adhuc utile et ipse cum
signa frigiditatis apparet est hoc
Recipe absinthii [illegible] eupatorii
ana [illegible] [illegible] ana [illegible]
[illegible] ana 3 1 5 [illegible]
3 ij farine ordei 3 iij vitelli ovo-
rum ij [illegible] 3 1 fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] emplastrum
cum decoctione herbarum et emplastrum
ex eo membris

De cura tremoris sedationis
[illegible] in manibus et pedibus Capitulum
[illegible] [illegible] sedatio [illegible] veniet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] membra [illegible]
[illegible] et vie [illegible] ad
[illegible] talis materie [illegible] vero
[illegible] evenit [illegible] pre-
[illegible] ad resolutionem et consumptionem
illarum materiarum, et [illegible] me-
[illegible] evacuantur si [illegible]
[illegible] [illegible] debent
[illegible] remedia localia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et resolutiva [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
duo ponentur composita [illegible] est
hoc [illegible] caliditatis
apparuerint Recipe succi [illegible]
vel radicis ana 3 iiij succi [illegible]
3 vj aceti 3 iiij [illegible]
[illegible] 3 1 [illegible] ana 3
[illegible] 3 ij [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] contritione [illegible]
[illegible] toto membro diligenter [illegible]
[illegible] 2m compositum et ipse cum
signa frigiditatis apparent Recipe olei

de [illegible] sancti de [illegible] an ʒ
ij [illegible] sarcocolle sandarace
[illegible] an ʒ j ß plumbi usti
ʒ iiij albumen ovorum ij [illegible]
j [illegible] omnia [illegible] in [illegible]
[illegible] pistam [illegible]
[illegible]
membrorum valde [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] in illo [illegible]
[illegible]
te non [illegible]
[illegible] possunt [illegible]

De ymaginationibus

Item si quis ymaginatus dicitur in [illegible]
nibus comedere panem de frumento bene
fermentatum et bene coctum et caveat
ab azimis et a pane aliorum [illegible]
et sit panis eius panis plus [illegible]
de sale quam [illegible] in suo [illegible]
[illegible] et
melius [illegible] pulmentum [illegible]
sed non [illegible] Et [illegible]
dat carnes perdicum fasianorum et
turturum [illegible]
[illegible] in arboribus [illegible] et vitulorum
parvorum et castratorum [illegible]
[illegible] lactantes carnes leporum
carnes porci et alias carnes
dimittat neque comedat capita
[illegible] neque colla neque [illegible]
[illegible] Et si comedat caseos
comedat valde parum Et comedat
vitellos ovorum gallinarum sed non
[illegible] Et [illegible] sunt
multum cocti Et pro ferculo [illegible]
[illegible] et borago buglossa et maiorana
ysopus et thymus serpillum et herbe
odorifere et rape [illegible] caules et blitum
et [illegible] et lactuca et [illegible]
[illegible] et [illegible] et porros omnino
dimittat Et potest uti brodio ciceris
et pane cocto [illegible]
[illegible] de pasta et legumina [illegible]
[illegible] Et
de fructibus potest uti melonibus
et [illegible] et uvis [illegible]
et [illegible] et pomis
[illegible] avellanis et amigdalis et
olivis [illegible]
[illegible] Et de radicibus potest
uti radice petrosilini et pastinace
et [illegible] et potest uti [illegible]
[illegible] et [illegible] Et de speciebus
[illegible] non
comedat multum croci [illegible] aut
[illegible] esse album clarum aut
[illegible]
et [illegible] et non re
[illegible]
[illegible] die [illegible]
[illegible] et si non potest [illegible]
[illegible]
[illegible]
aut [illegible] Et bibat in aere claro
sereno non [illegible] labores ambulando

in [illegible] et magis [illegible]
est laborandum ita quod [illegible] non
multum agitetur Et [illegible] non possit labo
rare tunc faciat se fricari [illegible]
[illegible] Et non legat libros [illegible]
[illegible] et post cibum non laboret
in legendo vel studendo et caveat
a [illegible] et tristitia [illegible]
[illegible] dependent aquam bibere [illegible]
melius est potus aque [illegible]
bonis Recipe [illegible] ʒ j [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible]
[illegible] omnia [illegible]
in [illegible] ligato [illegible]
ligata ponantur deinde [illegible]
[illegible] abluendo [illegible]
et totum [illegible]
tres deinde [illegible]
[illegible] et [illegible] bibat [illegible]
[illegible] simplici aut composito [illegible]
[illegible] Est [illegible] medicine
[illegible] gentes multas liberavit a [illegible]
[illegible] erant [illegible]
[illegible] anno advenientes [illegible]
purget [illegible] capiendo [illegible]
Recipe [illegible] de [illegible]
simplicis et compositi an ʒ j
[illegible] an ʒ [illegible] et
[illegible]
[illegible] purgetur capiendo [illegible]
Recipe [illegible] fetida
[illegible] an ʒ j Recipe
[illegible] ij [illegible]
diem [illegible] regimine debito a [illegible]
[illegible] purgetur
[illegible] in autumpno incipiendo [illegible]
[illegible] septembris [illegible] octobris
Et non [illegible] purgetur
[illegible] aut [illegible] in mense [illegible]
[illegible] esse [illegible] aut [illegible]
[illegible] simplici aut [illegible]
[illegible] maioribus [illegible]
[illegible] custodia [illegible] ʒ j
in [illegible] est quod non [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] gargarismate aut [illegible]
[illegible] Recipe [illegible]
ʒ j [illegible] staphisagrie
[illegible] an ʒ ij [illegible]
[illegible]
[illegible] Recipe [illegible]
[illegible] ʒ ij aceti fortissimi [illegible]
[illegible] et gargarizet Caput [illegible]
[illegible] per nares [illegible]
[illegible] aut aqua vite aut
[illegible] cum oleo
[illegible] aut ponendo [illegible]
[illegible] de pane [illegible]
per ij horas in naso Caput aut
in parte [illegible]
[illegible] aqua vitis [illegible]
Et in oculos ponat de [illegible]
aqua Recipe [illegible] mente
[illegible] an [illegible]
et distillet [illegible]
[illegible] est hor Recipe [illegible]

Capat

sanguinis ℥ ß misce et pone in vtroque
oculo guttam vnam prope et for[illegible]
..m est hoc Recipe fellis galli fellis
[illegible] fellis perdicis aut alterius istorum
℥ j mellis crudi ℥ ij succi feniculi
[illegible] et depurati ℥ j misce et
ponatur in ampulla vitrea firmata
[illegible] mellificatum essent [illegible]
de fellibus desiccatis [illegible]
℥ et [illegible] videntur dimittenda
et non esse ad [illegible]
[illegible] in mense [illegible] Recipe
[illegible] in [illegible] [illegible] capitis
[illegible] et [illegible] et tenebatur
[illegible] per totum mensem [illegible]

Sequuntur alia remedia
ad idem multum vtilia et probata

..um est pulvis iste Recipe ligni aloes
[illegible] croci [illegible] ℥ ß
[illegible] ℥ ß eufrasie feniculi flores re
[illegible] capitis rasinis [illegible]
[illegible] ana ℥ j maratri ℥ j fiat pulvis
subtilis de hoc itaque pulvere fie[t]
[illegible] capitis eius a [illegible]
[illegible] vsque ad finem
sagittalis per latitudinem trium digitorum
et fiat [illegible] vadat ad [illegible] ponendo
de eo [illegible] vi [illegible] ordei et [illegible] po
[illegible] pulverem [illegible] penna semper
absterge primo
..m est frequens adoratus pulvis
maioris in panno raro ligati
..m est frequens suffumigatio pannorum
[illegible] capitis fiat [illegible] pulvis
ligni aloes et [illegible] carbonibus
appositis
..m est frequens comestio feniculi
recentis eufrasie [illegible]
..m remedium et nobile [illegible]
[illegible] magistri visionem nobilem re
[illegible] vidi et [illegible] de ipso
accipe ℥ j [illegible] est Recipe eufrasie
℥ v maratri ℥ ij fiat vnus pulvis
subtilis et misceantur
[illegible] remedium est vt [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] eius j [illegible]
[illegible] in septimana ℥ j accipiatur
[illegible] in [illegible]
j [illegible] feniculi [illegible]
et bibatur super ipsum [illegible]
per horas [illegible]
..um et est [illegible]
frequens [illegible] et [illegible] in
[illegible] eius vsque
..um est. pillule iste de quibus [illegible]
septimana semel accipiatur [illegible]
per ij horas Recipe [illegible]
℥ j aloe [illegible] per iij dies [illegible]
[illegible] feniculi [illegible] fiant
et fiant pillule [illegible] ℥ vij et in
[illegible] ℥ j [illegible]
[illegible] in [illegible]
solutivorum
..um est vsus [illegible] de

[illegible] salsa omni mense [illegible] feniculi
℥ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] solutivorum Et [illegible] illa
dosim quia valde debilis est
[illegible] est frequens vsus [illegible]
[illegible] de qua in [illegible] feniculi [illegible]
in septimana semel [illegible] accipi ℥ v
vsque ad ℥ ij et [illegible] horas
sed
..ia medicina est et [illegible] oculorum
[illegible] feniculi [illegible]
[illegible] feniculi et est [illegible]
vtilitatis
..ma accipiantur succi feniculi in fine
mensis aprilis et ponatur in vase
vitreo longo et stricti orificii et
[illegible] sub radiis solaribus [illegible]
diebus et [illegible] et [illegible]
[illegible] leniter ita quod a fece non
[illegible] ponatur itaque in aliud vas
et ad [illegible] ponatur
℥ j pulveris ligni aloes et [illegible] aliis
diebus [illegible] sub sole dimittatur
[illegible] accipe ipsum et coletur
bis per pannum [illegible] et reponatur
in vase vitreo [illegible] obturato et
[illegible] oculis [illegible]
[illegible] et [illegible] ab antiquis
est illud Recipe [illegible] capitis [illegible]
[illegible] ℥ ij mellis [illegible] in
succo feniculi ℥ j [illegible]
et ponatur in ampulla vitrea
et [illegible] eius deinde
[illegible] in [illegible] aque
[illegible] vsque [illegible]
[illegible] et [illegible] remaneat itaque
[illegible] in [illegible] tempore
[illegible] et [illegible] terra et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et vna gutta
in oculos imponendo Et [illegible]
remedia [illegible] videntur in hac passione
[illegible] et [illegible] antiquis [illegible]
[illegible] optimum ad [illegible]
[illegible] in octobri et
[illegible] vsque ad [illegible]
ad [illegible] diebus [illegible] de
[illegible] in septimana et accipiat de
[illegible] qui vadit dormitum [illegible]
[illegible] paruo vini puri et [illegible]
[illegible] sine [illegible] est
[illegible] Recipe succi feniculi [illegible]
[illegible] succi [illegible] succi celidonie
succi [illegible] ℥ j [illegible] dissoluatur
[illegible] melle despumato [illegible] et reducatur
ad spissitudinem deinde [illegible]
pulveris eufrasie ℥ j ℥ fiat [illegible]
℥ ß [illegible] [illegible] piperis
longi [illegible] ℥ ij [illegible] de isto
electuario [illegible] est

Confectio cordialis que curavit quendam
dominum qui erat ydropicus cum
aliqua assellite per annum unum et
dimissus ab omni medico. Recipe eu-
patorii [illegible] passularum ligni
mirabolanorum citrinorum kebulorum
ana ʒ v radicis apii feniculi sparagi
thamarindorum agarici ana ʒ i
fiat decoctio et coletur et in colatura
ponatur pulpe cassie fistule lb i zucari
ʒ iiii et reducatur ad spissitudinem
mellis deinde addatur reubarbari turbit
ana ʒ iij foliorum [illegible] in aceto
infusorum ʒ ij et ʒ v [illegible]
ʒ ß specierum ʒʒ ana ʒ ij fiat electuarium
sumat de eo ʒ ß bis in septi-
mana cum vino parum lymphato
in hora matutina et in aliis die-
bus sumat dyaprunis in mane cum
pauco vino quantitatem avellane

Trociscus lapatium [illegible] flatu
[illegible] [illegible] mirabolanorum
[illegible] kebulorum ʒ ij et ʒ v turbit
ʒ [illegible] ʒ vij anisi [illegible] ana
ʒ ij zucari ad pondus omnium detur
mane ʒ ij et bibat postmodum
iij ciathos aque calide. Alii vero po-
nunt turbit ad pondus [illegible] ʒ i
et semis [illegible] ʒ v

Consilium preservativum a peste

Omni mane comedas [illegible]
ij vel iij cum sale [illegible] desuper
non bibendo, aut comedas rutam
et ficus cum sale, aut comedas
[illegible] cum sale, aut panem
tostum cum sale intinctum in aceto
desuper non bibendo. Si es pauper
illa facias per dietam. Si vero
[illegible] in aurora [illegible]. Aut fa-
[illegible] capiat de [illegible] intincto
[illegible] cum pluries [illegible] et desuper
bibendo et hoc facias [illegible]
[illegible] offirmo [illegible]
[illegible]. Et scias quod salvia [illegible]
diligas si volueris evadere pestilentiam
non dulcia [illegible] ut [illegible]
et [illegible] de istis fructibus
[illegible] in pestilentia [illegible]
[illegible] concavitate [illegible]
[illegible] passe [illegible]
[illegible]
[illegible] comedat [illegible]
[illegible] fugienda
[illegible] solaria cum [illegible]
et loca in quibus habitant pestilentia
et omnia dulcia et [illegible]
[illegible] loquitur [illegible]
de pestilentia [illegible] de peste
[illegible]
[illegible]
pestilentia [illegible]
[illegible]
[illegible]
preservat a pestilentia. Aut ponat [illegible]
[illegible] mediocris [illegible]

[illegible] albo [illegible]
[illegible] fugias [illegible]
[illegible]
[illegible] potatione
[illegible] serotina [illegible]
illa pestilentia [illegible] si quis [illegible]
[illegible] retro aures in collo [illegible]
[illegible] de [illegible] in utra-
que [illegible] est [illegible]
[illegible] et statim [illegible]
detur sibi de tyriaca ad quantita-
tem [illegible] cum vino [illegible]
[illegible] atque miscendo [illegible]
calefaciendo et [illegible] deponat se
[illegible] cooperiendo et sudando
et si non sudaverit [illegible] tyriaca
[illegible] repleta cum aqua calida
applicetur pectori apponendo lapi-
dem calidum [illegible] ad planta pedum
in quo sudore iacebit ad [illegible]
horas [illegible] elapsa tergat corpus
[illegible] a sudore cum panno [illegible]
[illegible]
[illegible] tyriacam [illegible]
[illegible] et [illegible]
lavat [illegible] cum [illegible]
et statim [illegible] odorando [illegible]
[illegible] provenit vomitus
Et [illegible] albam
et [illegible] sudore
sumat unam scutellam de [illegible]
[illegible] aut brodium de [illegible]
apponendo de aceto modicum
aut comedat capones de aceto
aut comedat pullos [illegible] de
aceto apponendo, aut [illegible]
aut [illegible] aut
[illegible] castrinatis [illegible]
aut [illegible] aut ova [illegible]
aut [illegible] in aqua, [illegible]
Bibat vinum lymphatum cum [illegible]
aut aqua [illegible] aut vinum absinthii
aut [illegible] absinthii. Et post
ad [illegible] modicum ʒʒ [illegible]
de [illegible] et [illegible] acetosi [illegible]
valent et non [illegible] dulcia et
iaceat in lecto [illegible] non
[illegible] calido, et per omnibus [illegible]
medicina [illegible] est [illegible]
[illegible] subito [illegible]
[illegible] cum pomis
[illegible] acetosis [illegible]. Et si
[illegible] apostema
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est. Et scias quod post
[illegible] tyriace [illegible]
[illegible] ad [illegible]
vomitum tunc per [illegible]
capiat [illegible] et [illegible]
in aceto et [illegible] collo [illegible]
[illegible] vomitum et [illegible]
[illegible] lavet [illegible]
et [illegible] est [illegible]. Aut capiat
poma acetosa [illegible] in
[illegible] et capiat [illegible]
ad [illegible] in ore [illegible]
et [illegible] grosse [illegible]

sterc[or]is receptis ab intra restringit vo-
mitum infallibiliter [illegible] si ex [illegible]
potabilis in qua iacent [illegible]
panis / et vinum ipsius limphatum
cum aqua tunc aut saline / aut
in pristinum ut dictum est. Preterea
si habuit multas sedes absque
[illegible] tempore detergeant [illegible]
[illegible] aut [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] possunt [illegible] egrotus
[illegible] sunt [illegible] habet
multas sedes / aut vomitus / aut
[illegible] sudores et non alleviatur
[illegible] est signum mortis / [illegible]
[illegible] frenesim [illegible] in febrilitate et
[illegible] est signum mortis si [illegible]
[illegible] diem venerit [illegible] non [illegible]
dormire est signum / [illegible]
[illegible] se [illegible] et [illegible]
[illegible] est signum mortis [illegible]
si non comedat ut [illegible] appetitum
comedendi [illegible] est signum mortis
[illegible] moriuntur septima die
a die incepcionis et horam qua
[illegible] egritudo incepit / et
si durauit per vij dies est [illegible]
[illegible] spes de sanitate recuperanda
[illegible] vite et bone [illegible]
[illegible] non apponantur
[illegible] in [illegible] nisi [illegible]
[illegible] ad [illegible]
valde mane et sero usque ad
septimum diem / die vero septimo
apponantur unguenta de malua aut
[illegible] cum butiro [illegible] et [illegible]
[illegible] modicum apponendo de croco
[illegible] aut cepas assatas et
[illegible] in patella cum butiro et
croco et [illegible] et non mo-
ueat se extra domum ad [illegible]
aut [illegible] cum [illegible]
[illegible] aut [illegible] cum butiro [illegible]
[illegible] sale apponendo [illegible] vitell-
orum cum modico croco et [illegible]
apponantur. Et quod [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] cum [illegible] assata
[illegible] cum oleo rosato et modico croco
calide et [illegible]
[illegible] est tunc laudabilis [illegible]
mane et sero cum [illegible]
cum aqua mellita [illegible]
apponantur unguenta [illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] Alia est medicamina [illegible]
[illegible]
ponantur.

Consilium bonum in pesti-
lencia magistri Gentilis

Quia sicut amici nostri ubi pe-
manifesta fuit hec pestilencia et
quibus [illegible] pessimis [illegible] pesti-
lencia sive epidemia sive quo no-
mine nominetur est [illegible]
[illegible] audita [illegible] visu in libris
[illegible]
[illegible]
[illegible] ultimate [illegible] sit
[illegible] posse [illegible]
[illegible] non est dubitandum. Et [illegible]
[illegible] malicia posse [illegible]
[illegible] Galienus [illegible]
[illegible] de [illegible] triace
[illegible] de pestilencia [illegible] malicia
[illegible] in [illegible] vene-
nosis [illegible]
[illegible] triaca
[illegible]
[illegible] metridato [illegible]
dosis triace sit a ʒ ij usque ad
ʒ j [illegible] aut [illegible] in septimana.
Et metridati dosis est a ʒ j usque
ad ʒ iiij cum [illegible] vini [illegible] ad
[illegible] valde [illegible] et
vini limphati [illegible] ad febri-
citantes et calidos. Sit autem super
metridati [illegible]
[illegible] ita quod [illegible]
[illegible] pestilencia non euadat.
dies [illegible] in quibus non [illegible]
De rebus utilibus est accendere ig-
nes [illegible] in singulis
locis domus. Et [illegible] utile [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Cibaria [illegible] sint
[illegible] de [illegible] laudabilibus
et [illegible] subtilia
[illegible]
[illegible] et odorabilis camphora [illegible]
in calido et [illegible] in frigido
[illegible] est [illegible]
[illegible] arcto[illegible]
[illegible] utile uti [illegible]
[illegible] frequenter in die / [illegible]
post [illegible]
tempore epidemie [illegible] manifesto
unde [illegible]
manifesta fuit [illegible]
[illegible] et deinde [illegible]
et plebem et [illegible]
est Neapoli [illegible]
[illegible] cordis et pulmonis
de quibus [illegible] venenose va-
pore [illegible] est [illegible]
et [illegible]
[illegible]

sed dyapo trestis et aqua cand-
tebit via duplici scordis et
principaliter confortacionem et destruccionem
venenose putredinis quod est phi-
sicorum addiacionis [illegible] in egris et
phisicorum in sanis illius putredinis
Et propter quod prudenter ut [illegible] com-
infirmis astant possunt securius
eis adesse ne [illegible] affirmant
propter [illegible] [illegible] delinquant
et dimittant miserabiliter quia
hactenus et nunc brutis crudeliter
est asserendum pro complemento regiminis
que tam infirmis quam sanis
est quod rectificetur aer cum [illegible]
accensione ignis eligendo flammam
et per fumum purgant in igne
arbores et plante quecumque
odorifere ut iuniperus pro infir-
mis vero purgant salices genesta
et cuprissus Cibaria eorum sint
de pullis et perdicibus secundum quod videbitur
medicis de [illegible] utilis
Et potus sit vinum subtile Conva-
lescentibus si videbitur medicis probabiliter
et in hora [illegible] utilis potus
aut continuus sit aqua ordei subtilis
cum vino granatorum aut iulep
granatorum et acetositas sit semper
videbitur [illegible] medico mane ac
[illegible] in [illegible] aut pauca [illegible]
Sed cum est dubium quod acetosa ve-
hementer resistit putredini
[illegible] sunt repressiva specialiter
[illegible] aliquam suspicionem [illegible]
[illegible] febricitantibus subito
cum flomina et ventosis [illegible]
et [illegible] et cum [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] aut [illegible] magis potest dari
[illegible] per absentem medicum
[illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] [illegible]
[illegible] putredinis de quo
[illegible] aut bis in die
[illegible] est hic [illegible] aque [illegible]
[illegible] vini subtilis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] subtiliter et [illegible]
[illegible] potus sint [illegible]
et si [illegible] [illegible] ap-
parat et hic [illegible] potus est
utilis sanis ad [illegible]
[illegible] sanis cum vino [illegible]
[illegible] lymphato cum [illegible]
[illegible]
Regimen sanorum est quod [illegible]
laudabilibus de carnibus pullis
perdicibus et aliis castrati et edi
et lactantes vituli et [illegible] porci
et ovis [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] et
[illegible] cum [illegible] et [illegible]

Et utantur vinis laudabilibus [illegible]
[illegible] Et utantur rebus acetosis [illegible]
quod sit [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] comedant [illegible]
[illegible] de [illegible] cum aceto [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
possunt comedere de [illegible]
carnibus possunt uti aliqua carne
[illegible] et [illegible] laudo quod
tendant ad purgacionem Et [illegible]
[illegible] possunt esse iste [illegible] radicis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et acetose cum aceto vini [illegible]
videlicet [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in [illegible] addatur [illegible]
et in aliquibus bibit in quibus
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad potus Et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] laudo [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] fore [illegible] [illegible]
Et [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum pauco vini potum
[illegible] subtilis [illegible] [illegible]
sunt infra [illegible] annos potest [illegible]
[illegible] modicum ut [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] Illi vero qui astant in-
firmis [illegible] [illegible] toto
[illegible] astant [illegible] [illegible]
vino et lavent [illegible] et
[illegible] cum [illegible] acetose [illegible]
cum aceto [illegible] cum vino et [illegible]
[illegible] et aceto et [illegible]
et infirmum tenerent [illegible]
et infirmus [illegible] in loco [illegible]
et [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] astancium et [illegible]
[illegible] cum aceto [illegible]
[illegible] [illegible] infirmi et
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] tamen per [illegible]
[illegible] cum [illegible] laudabilibus
[illegible] Et [illegible] quod dei [illegible]
cum [illegible] remedijs astantes [illegible]
[illegible] infirmos [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] camphore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

et ff pomorum et hoc est per egressum
passus vero ff tam ex istis rebus fiat pro
ʒ j cum et grossi ʒ ij

Consilium generalis contra pestem

incepit in Ierusalem et per de...
partes maritimas transivit et venit
tandem ad perusium, et venit a partibus
occidentalibus et septentrionalibus et
ideo pigra fuisset perusium anno domini
m ccc ... Nulla vero precessisse
temporibus memorabilibus pestilentiam tam
admirabilis sicut pestilentia que
venit magis que a meridionalibus
partibus et orientalibus ytalie per
venisse vero ab occidentali ytalie
incipiens ffamosa enim pestilentia
civitatis catanie ut tamen fuisset
(s)tellucides ut gal(enus) vel Iohannes non
videntur comparabiles in malicia pesti-
lencie predicte propter causam inducenti(s)
in causam astrologi credunt
esse petitam non a multis annis
solis eclipsis Alii vero credunt
esse coniunctionem maiorem notabilium
planetarum causam istius ut coniunctionem
saturni et iovis in domo octava
in signo aquarii et in opposicione
leonis anno domini m ccc xlv
die xx marcii et indicat impres-
sionem magnam in civitates alteri(us)
civitatis signo leonis subiectas aut
sunt qui credunt causam eius
esse corrupcionem aeris ex debita
impressione planete corrumpentis
et dant signa et corrupcionem multam
in pestibus sicut aut fit in har-
moniam ... vero dicunt ... in
ineto ut nos / ... vero dicunt in
medicis ut nos · nos post multam
sollicitudinem et experiencias diffi-
ciles invenimus causam particularem
immediatam fore quamdam materiam
venenosam in circa cor et pulmonem
generantur quorum impressio non est ex
excessu graduum qualitatum primarum
sed per proprietatem venenositatis com-
municantis venenosis vaporibus per
inspiratum contagionem et conversio ex
causis non solum de homine in homi-
nem sed de terra in terram, Videtur autem
diminuti huic particuli coextendum in
vermium generatio. Quamvis igitur
constellatio vel figuratio celestis sit
causa sicut tamen debemus insistere
et quid debemus rumpere ne
nos corrumpat, sicut volentes
extinguere ignem gluviente domum
sufficit scire ignem esse sine
productus sit igne per motum et non
volentes resistere veneno corrosi-
vum unde ut scire appendis sufficit

scire appendem fuisse mordentem quan-
tum ad passionis potest curari conferunt et
putrefactum. Nec particulares causas
sic causare equivocare equivocos prod-
ucunt effectus ut si univocos pro-
ducant effectus sic univocum est illos de
diversis operationibus, et sic tamen plu-
rimum et similiter ostendemus
ex omnibus particulariter quasi nichil habe-
ant nos plus quam nos in ampliis
corporum humanorum. Dominus igitur amore
invocato predicit Gentilis de Fulgi-
neo cum venerabili collegio magistrorum
de perusio in defensionem et pre-
servacionem a tanta pestilentia hoc modo
primo quod homines regant se quan-
tum cibis laudabilibus et potibus
convenientibus cum mensura quantitate et
qualitate corporis debite omnino
debent plus laudabiles cibi quam
convenientes hominibus, et potus vini
in hominibus constrictis, excipiuntur
aut pisces a quibus abstinendum
est ut consulitur. De lacticiniis aut
consulitur ex stante aere sicut homines
parum utantur eis, et ad aut marum
sepabilis calor corporis usque est quamvis
inter cibaria aut pinguia laudamus
magis usum carnium laudabilium sunt
de volatilibus sunt pulli et perdices
et de pedestralibus, castrati et edi
lactantes et vituli et porci iuve-
nes, et panem dicimus purum et de
potibus vina clara sunt laudanda quod
homines vivant in ilaritate et
spe bona supportando timorem 2°
quod homines intendant fumigacionibus
et floribus sunt laudat in fumigacio-
nibus generaliter agentes cum sint con-
solacionem sicut medici dispensa-
bunt 3° quod homines sumant
usque ad finem maii quolibet septima-
nis ut tres adminus de tyriaca
optima vel metridato, et de tyria-
ca qui sunt a xiiij anno supra
ʒ ß usque ad ʒ j sic est viris fe-
minibus autem possunt dari dosis ampliores
sed aut qui sunt a xiiij usque
ad vij ut circa de a ʒ ß usque ad
ʒ ß eis aut qui sunt in pueri-
cia quibus non credunt medici
generaliter tyriacam sufficit cum unge pro
cordis et stomaci et renes cum tyriaca
Sumatur aut in mane cum vino
puro vel limphato, ut sunt potu-
bus convenientibus homini in bibendo
Sed aut esse tyriacam quod in tussiant
anima, et quia tyriacam non possunt
omnibus hominibus comunis consulitur
quod homines pauperes loco tyriace
utantur passio ysopo scabiosa

ut emla bis vel terç est ij secundum
homines placitum / aut procedendo per lucem
corporis quousque aut derogiendo eam
cum vino / aut comedendo eam cum eadem
et bibendo desuper de vino / aut
comedendo cum panno acetoso et cum
vino / aut cum vino solo ut cum
aqua / ut sumendo siccam cum / pro
vel hic sumere vna sola de predictis
rebus et continere eam / ut non vnam
vel aliam / Quantitas autem quam de-
sumam in vice est bolus vnus s[cilicet] a
ij aut iij / et hec res non solum
proprijs sed et dentibus prodest ex
vtilitas clarum autem potest de iste
tyare per [illegible] non reddunt
videm / 5o laudatur incensio
ignium in domibus et in locis in
quibus conversantur et quiescunt ho-
mines / et incensi arbusta et odo-
riferis supponantur igni / et res
alia odorifera quam arbusta et
concerti huic capitulo emendantes
[illegible] domus et civitatis et
[illegible] hic ordinaverunt ista poma in
manum portanda quorum ista infra
scribuntur / 7o ordinat etiam ad
vermes quod ista scribuntur et res pul-
verum prebendis / 6o ordinat quod
visitatores infirmorum et astantes
eis portant cum rebus odoriferis / pomat[a]
et in manum portant spongiam / et quod
cum flamma multa aliter intrent se
et egrotante et procedant in ea aliquo
vsum Vltimo videtur quod [illegible]
[illegible] fortes a quotacumque
volgamus et primo pro alia consilio
in pestilencia ista / et consulitur quod
homines assueti eis ut [illegible]
quorum est tyriaca prout vti tunc
alij autem non / nec est in corpore
ista est vtilitas dicte ut ad prin-
cipalem contradicam / ymo laudatus
et magnus medicus Zaar in pesti-
lencia [illegible] et comparavit glanget
vitupat alterius / 8o quod volga-
res sunt pulueres qui dicuntur constrictus
et bolo armeniaco aloe mirra et croco
[illegible] quos in hoc casu frequenter quidam
medici vltramontani scripserunt
hic dicuntur per nos quod hic pulueres
prudenter constricti fuit per me-
dicos [illegible] egritudinem [illegible]
in suis [illegible] videtur / et [illegible]
bolo vnum quod non repertus in
patria nostra consueuit pestilentie [illegible]
autem fama [illegible] in hac pestilencia
quod non appareat incipit non [illegible]
ausi prope [illegible] vel si vero
bolo [illegible] quidam etiam [illegible]
[illegible] [illegible] quem invenimus fieri
in hijs hominibus [illegible] [illegible]

quibus sunt dissoluta in pulmone
et inveniuntur structura pectoris [illegible]
[illegible] [illegible] vbi autem ma-
nifestatur dispositio in quam de hac
structura tumor non est laudan-
dus [illegible] / 3a interrogatio est
vtrum cinamomum et res aceto sa
[illegible] vtilis consulitur quod sic in bo-
nis vinis / et laudatur odor ace-
[illegible] cum vino / cum autem calo-
amplius processit potest sic dici quod
esse vtrum aceti puri et nec ac-
[illegible] consulitur quod pro collegio
in domo tempore ordinet aliquos
bonos homines qui colloquan-
tur cum medicis et suis con-
[illegible] disponat civitatem
[illegible] pertinet ad sanitatem h[ominum]
[illegible] cum multa sollicitudine
[illegible] sunt cum fundamentis
auctorum medicine / diligenter
autem medici qui [illegible] propter [illegible]
[illegible] addant et minuant [illegible]
[illegible] civitatibus et locis [illegible]
libus personis inveniuntur [illegible]
Rogerius [illegible] [illegible] quod ista [illegible]
esse felicia ad hominum sanitatem
et preservationem a pestilencia [illegible]
sunt ista pulueres et electuaria
et pomorum / pulueris talis [illegible]
Recipe aloe [illegible] ut epatici
ʒ j infundatur in aqua eadem et [illegible]
[illegible] in vna die [illegible] ß [illegible]
pulueris dans sicut in [illegible]
a ℈ j vsque ad ℈ ß cum vino [illegible]
aqua ut videbitur medico / et [illegible]
per infusionem non terratur aloe [illegible]
[illegible] cum eo eadem [illegible] ij et [illegible]
infundatur Electuarium cum vermibus
Recipe pandonis abrotani [illegible]
ʒ j [illegible] [illegible] portulace [illegible]
ʒ j [illegible] [illegible] [illegible]
ʒ [illegible] febricitantibus [illegible]
ʒ ij vsque ad ʒ ß cum vino [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
loco istius prout vti herba dicta
verminaria ut abrotano ut
absinthio Pomum autem est ho-
Recipe gariofili [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible] [illegible] ℈ [illegible]
[illegible] ℈ ß [illegible] ʒ [illegible]
laudani [illegible] ad conficiendum [illegible]
[illegible] [illegible] rebus addi [illegible]
et [illegible] et detrahi [illegible]
[illegible] videbitur / et [illegible]
[illegible] [illegible] pomum odo-
rent herbas odoriferas [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ j [illegible]
[illegible] autem qui sunt [illegible]

Aliud pomum contra grossa [illegible]
omni anno [illegible] sandali rubei an
maserice ℥ i musci [illegible] caphore
ʒ ij laudani [illegible] Aliud po
pro pauperibus [illegible]
an ℥ i laudani [illegible]
[illegible] post [illegible] de mense [illegible]
[illegible] incipit [illegible] pillulas
quibus ter in ebdomada ho
[illegible] ʒ iij a iiij Recipe aloe
[illegible] ℥ i mire
[illegible] an [illegible] camphore ʒ i
[illegible] pillule [illegible] an [illegible] hor
[illegible] venerat [illegible]
[illegible] est [illegible] die [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et mortuus est [illegible] ille
[illegible] dyaphoreticus [illegible]
[illegible] ab eo postea fuit
[illegible] in loco [illegible]
[illegible]

Contra pestem confortativum

[illegible] a peste Recipe aque
acetose ʒ ij sirupi de citro ʒ
[illegible] Aliud Recipe aque acetose
ʒ ij bolarmeni [illegible] ℥ i
[illegible] Aliud Recipe [illegible]
aque acetose an ʒ ij bolar
[illegible] an ʒ iiij [illegible]
confortativum Aliud Recipe bolar
[illegible] sirupi de citro [illegible]
pillulas [illegible] pillule [illegible]
℥ i Aliud Recipe tyriace ʒ [illegible]
an ℥ i [illegible] Aliud Recipe
[illegible] ʒ ij [illegible]
[illegible] de [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] et margaritarum electarum
de gemmis [illegible] speciebus ʒ ij bolar
ʒ ij [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] aque buglosse [illegible]
[illegible] in morsellis [illegible] ʒ
morsello Aliud Recipe [illegible]
[illegible] dyabuglossati an ʒ ij ʒ [illegible]
[illegible] ʒ ij [illegible] de [illegible]
ʒ i [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] de gemmis [illegible] speciebus ʒ ij
bolar ʒ iij [illegible] et [illegible]
[illegible] ad reformandum
[illegible] ad [illegible]
et [illegible] Aliud Recipe aloe [illegible]
[illegible] ʒ ij mire ʒ iij [illegible]
ʒ i s. [illegible] ʒ ij [illegible]
ʒ i [illegible] tormentille ℥ i [illegible] ribes
[illegible] an ℥ i [illegible]
ribes [illegible] receptorum [illegible]

acetose [illegible] ʒ ij camphore
ʒ [illegible] bolar ʒ iij [illegible] et [illegible]
[illegible] de ribes et [illegible] sirupi de citro
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ʒ [illegible] pillularum a iij
[illegible] ad vij ad libitum et [illegible]
[illegible] receptarum in ebdomada
[illegible] ad [illegible] in mane [illegible]
surgit [illegible] hora i ante
[illegible] generalis de omnibus [illegible]
[illegible] et antedictis [illegible] assumat
[illegible] aliud in ebdomada
omnibus diebus [illegible] una
die [illegible] in mane [illegible]
[illegible] deinde [illegible] ad
[illegible] horas [illegible]
[illegible] in horis [illegible]

Contra pestem et est complementum

[illegible] de [illegible] rebus [illegible]
[illegible] Primo de aere [illegible]
[illegible] seu [illegible]
[illegible] aperiendo [illegible] aceto
[illegible] et aqua rosarum [illegible]
[illegible] ut [illegible] loca [illegible]
dicte [illegible] adorand [illegible]
[illegible] ad [illegible] libitum portat
in manu [illegible]
seu [illegible] in aceto [illegible]
[illegible] aceto [illegible] ij
et i aqua rosarum [illegible] et
[illegible] ad dicta [illegible]
[illegible] utatur [illegible]
[illegible] seu [illegible]
[illegible] color albi
[illegible] ut [illegible]
[illegible] acetose [illegible] aceto
in potu [illegible]
est ut [illegible] et [illegible]
[illegible] vina [illegible]
[illegible] De pane [illegible] pane [illegible]
[illegible] et aliquando [illegible]
et [illegible] aceto [illegible]
[illegible] optime [illegible]
[illegible]
[illegible] est melior [illegible] carnibus [illegible]
[illegible] carnibus [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] calidis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] laudanum [illegible]
[illegible] in arboribus
[illegible]
[illegible] et [illegible] cibos de
[illegible] et [illegible]
[illegible] seu [illegible] 4 [illegible]
[illegible] leguminum [illegible]
seu [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] debite in aceto [illegible]
[illegible] aceto ut [illegible]
[illegible] omnibus [illegible]

cum agresta vel vino granatorum vel me-
lius granatorum vel [illegible] aut similibus. Ci-
trum vero cum vino dicto vel agresta
vel multum acuta et aqua lymphata
Acetosa autem rebus gelatis et similibus
parando debite cocta vero et lente
debite coctis / et est ipse acetosella
seu [illegible] herba comesta sola
vel cum aliquibus aliis herbis et
est [illegible] ad hec / vero tempore dicitur cum
aceto [illegible] / vero rebus frigidis po-
tius quam calidis licet non excessive
frigidis. Evitet res calidas et amplius
multum calidas / Lacticinia pro lac-
tucosum [illegible] a lacte [illegible]
extracto butiro. Evitet fructus et ipse
putrescibiles et ipse multum humidas
et omnia similiter putrescibilia
De motu / motus pro [illegible] seu
ambulatus non [illegible] Evitet
motus laboriosos corporis [illegible]
les Evitet [illegible]
spiritus [illegible] requirit complexio [illegible]
De sompno et vigilia / vero [illegible]
mediocribus et [illegible]
[illegible] non excedente / ad
[illegible] non excedente [illegible]
in aliis autem [illegible]
[illegible] proporcionalitate naturali
[illegible] vero [illegible]
[illegible] vel artificialiter
et si vero sit [illegible] artificiali
[illegible] in [illegible] proposita
[illegible] vel melle vel lardo salso vel
[illegible] salite / [illegible]
[illegible] in brodiis [illegible]
et ipse pullorum [illegible] vitellis
ovorum [illegible] sale [illegible]
et oleo [illegible] et hec tempore [illegible] tempe-
re calido oleo [illegible] de omnibus
his [illegible] Evitet
[illegible] et [illegible] repel-
[illegible] et [illegible]
[illegible] et ipse colloquia [illegible] et omnia
[illegible] opposita [illegible] predicta
[illegible] Evitet repletionem [illegible]
Evitat omnia [illegible] dissolucionem.
et ipse coitum et [illegible]
et non tristia [illegible] Nota quod
omnes [illegible] dicte sunt [illegible]
[illegible] a peste. Cito
fuge / et longe fuge et tarde
reverti [illegible] medicinalibus
non [illegible] / Deo gracias

Tacuinum sanitatis in medicina ad narratione sex res naturas et in narratione iuuamenti ciborum et potuum et indumentorum ipsorum et in remotione nocumentorum ipsorum cum consilia meliorum antiquorum composuit hunc autem librum Elbulkassem Elmuthar filius hahabdum filij buttellan medici de baldach

Sanitatis de sex rebus que sunt necessarie cuilibet homini ad cottidianam conservationem sanitatis sue cum suis rectificationibus et operationibus Prima est preparatio aeris qui cor attingit Secunda rectificatio cibi et potus Tercia rectificatio motus et quietis Quarta prohibitio corporis a sompno et vigilijs multis Quinta rectificatio laxationis et constrictionis humorum Sexta regulatio persone in moderatione gaudij ire timoris et angustie Hijs enim modis equalitas erit conservatio sanitatis et remotio istorum sex ab hac equalitate facit egritudinem deo permittente gloriosissimo et altissimo et sub quolibet horum genere sunt plures species et plurimum necessarie quarum dicemus naturas si deo placuerit Dicemus etiam electiones convenientes cuilibet secundum complexionem et etatem ipsius et hec omnia ponemus in tabulis eo quod multiloga sapientum aliquando fastidiunt auditores et diversitas multorum librorum compositorum Homines enim volunt de sciencijs nisi iuuamenta non probationes seu diffinitiones ideo intentio mea in hoc libro est abreviare sermones prolixas et aggregare modos diversorum librorum De cetero mei propositi est non recedere a consilijs ancessorum veridicorum In hoc autem libro non possumus a nobis nisi ordinationes compilationes et abbreviationes interrogationum et indicationes probationum ad fortificandum verborum veritatem nec volumus sequi voluntates hominum secundum diversitates intellectus opinionum ipsorum Invocamus itaque auxilium dei ut rectificet intellectum nostrum cum humana natura vix excludatur fallacijs et tota mea narratio est cum moderata intentione ad quod dominus deus nos confortet et auxilietur cum beneplacitum suum

Homo apud omnes philosophos in pluribus modis suis assimilatur dispositionibus lune quia sicut luna dispositiones habet quibus destruitur sua natura apud nos ut pote perendipsim et habet dispositiones quibus completur sua natura · sicut in oppositione seu plenilunio et dispositione que diminutione procedens post completur et cum egreditur a coniunctione seu semilunio vadens ad oppositionem scilicet plenum
Est et alius modus cum incipit ab oppositione plenilunio et terminat ad coniunctionem semilunium et sic accidit corpori quedam enim corrumpunt ipsum sicut venenum · quedam regunt sicut cibus · quedam incipiunt corrumpere et finaliter iuuant sicut medicine et alie incipiunt iuuare et postmodum corrumpunt · sicut medicina que est cibus propterea igitur necessarium est scire iuuamenta rerum ad operandum et nocumenta ad precauendum homo enim debet sibi precauere a re que nocent Et ob hoc deus omnipotens docuit bonam viam ad prosequendum et malam ad prefugiendum

Incipio cum dei auxilio et compono tabulas continentes cibos et potus et alias res necessarias circa ipsos sic ordinabo in illo circulo ad hoc quod sit expediosum regibus et dominis in inspiciendo ipsis Sunt enim usi habere circumos · cui assimulatur hoc opus et diuidam tabulas ipsas per domos In prima domo ponam numerum qui est in extremo circuli in quo folio res illa contineatur In secunda domo nomen illius rei In tercia in domo naturam suam In quarta domo gradum eius In quinta meliuis illius speciei In sexta iuuamentum In septima Nocumentum In octaua remotionem nocumenti In nona humorem qui generatur ex ea Et in alijs quatuor dombus convenientias eius secundum complexiones Etates Tempora anni et naturas regionum In domo xiiij^a opiniones hominum in ea · In domo vero xv^a Electiones et proprietates · deinde faciam loca simplicium et canones vniuersales in genere illius de quo loquimur et in tercia parte marginis de genere seu specie illorum que continentur in margine · et illa que dixerunt astrologi nullo et an hoc ordinabo circulum et aggregabimus omnia de quo locuturi sumus et secundum modos eorum · quos vidimus primo incipiemus de cibis simplicibus Deinde de vno quoque genere reliquarum sex rerum naturalium secundum ordinationem et consuetudinem gentium quibus utuntur in comestione potatione et alijs in suis cameris et restituemus numerum gradum more medicorum et scribemus loco et vice nominum philosophorum litteram vnam equipollentem toti dictioni quod narrabimus in ultimo huius libri cum auxilio altissimi

pr[...]

[illegible]nnones quibus nostitur nature ciborum sunt quatuor primus est sensu racionis eo quod racio ostendit eorum sapores non simpl[...]
octo. Amarus qui est infra caliditatis est quod abradit linguam et incidit lingua acuitate. Stipticus est in fine [...]
tis adunans linguam et exasperans. Ponticus est minoris frigiditatis nec est calidus separans linguam nec est frigidus [...]
Sed est temperamentum et hoc in est accidentaliter eo quod [...]

De fructibus recentibus et speciebus ipsorum

	Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remocio nocumenti	Quod generatur ex eo	Complexiones	Iuvamenta v[...]
1	Ficus	Gal. calide et sicce. Archig. calide et humide	Calid et humid	Albe mundate	Mundificat arenam de renibus et subtiliat et preservat a tossico	Fac inflacionem et grossitudinem	Cum nuce et fructu acetoso	Nutrimentum laudabile	Frigidis	
2	Vue	Jo. calide et humide. Jo. temperate caliditatis	Calid in primo humide in 2°	Macre subtilium corticum aquose	Laxat ventrem et accelerat pinguedinem	Sitim inducit	Cum granatis acetosis	Sanguis bonus	Frigidis	
3	Persica	Galienus Johes frigid et humid	frigid in 2° et humid in 3°	Odorifera	Febribus adurentibus	Humorem corrumpit	Cum vino odorifero	Flegma subtile	Calidis	
4	Pruna	Jo. frigide et humid. Masue frigid laxativum	frigid et humide in 2°	Damascena dulcia	Educunt coleram	Impedit in stomacho	Cum zucaro rosaceo	Humorem aquosum	Colericis	
5	Pira	Galienus frigide. Johes calide et humide sicce	frigid in primo humid in 2	Desiccata matura	Stomacis debilibus	Colice	Cum alleis post ipsa comesta	San. fe. multum	Flegmaticis	Iuvenibus
6	Granata dulcia	Masue calide et humide cum temperancia	Calid in primo humide in o.	Grossa et excorticabilia leviter	Tussi et [illegible]	Facit inflacionem	Cum granatis acetosis	Nutrimentum laudabile	Calidis	Senectuti
7	Granata acetosa	Masue frigide subtilis stipticitatis	frigid in o	Multe succositatis	Epati calido	Pectori et voci	Cum aloe mellita	Chimum modicum	Epatis in caliditate	Iuvenibus

trahuntur gradus nam ea que adunant linguam ultima adunacione sunt in quarto et quod econtrario in primo linguam [...]
aromaticos suaves membra recipiunt et digeruntur. verum ipsorum caliditas minor est et incensus seu grossa est difficilis digestionis
verum quando digeritur nutrit multum et generat opilacionem. Si vero levis fuerit et grossa similiter possibile est quod sit [...]
frigida eo quod non omne subtile calidum nec omne grossum frigidum

[..]ra mediantibus saporibus et excepcione odor[um] p[er] mebra et uelocitate digestionis racione ipsor[um] substancie. Acuitas non e[st] [..]s caliditatis [pro]pt[er] q[uo]d linguam lateat. Salsus actum actam e[st] adhuc minoris calit[atis] operans mordicatis et adunacionis lingue [..]osus aut[em] minoris frigiditatis adhuc operans acuitate lingue. Dulcis uero u[sque] p[ro]pter medio mest naturaliter pro se [..]ngue efficit lenitatem tantum. Unctuosus est minoris temperancie et [..]

Eligit[ur] albe magis nigris p[ro]pt[er] ear[um] subtilitatem et temperanciam caliditatis ear[um] i[n] difficultate corrupcionis ipsar[um] uer[um] omnes [..]ipsar[um] mori expellunt superfluis ad cutim p[ro]pt[er] quam fiunt pediculi. sordes exp[..]es [..]mulos[..] febres sudores q[uando] corrumpunt. Proferunt [..] pector[um] dorso et extenuacioni reni[s] et coytu et malo odoratu accidenti ex caliditate stomachi. Delet [con]struccione splenis q[ua]n[do] insteter [..]ceto et emplastrat[ur] ex eis splen dissoluit eum. Ruffus dix[it] q[uod] substancia sua caliditate et in [..]ssatia sua uiscositate
h[oc] facit

Eligit[ur] usus tibar[um] [..]rum q[uando] a[..] tedens est signum mit[..] en[..] di angendum

Eligit[ur] interiora uuar[um] mag[is] g[ra]nis et corticib[us] eo q[uod] indigestibilia sunt g[ra]na et cortices et [pro]hibet pot[us] aq[ue] i[n] q[u]o dissoluta e[st] [..]mx post ipsa fac[it] inflacionem et extensionem stomachi et maxime parietib[us] colicum. Ypo. Albe ex eis laxat mag[is] nig[ris] et quanto [..]ciores fuerit tanto calidiores. Gal[ienus] sunt inuanieta pector[is] et pulmonis et nociua epati et splenis gross[..] [..]e. Cortices ipsar[um] [..]sunt et sic. et medull[a] ca[lida] et hu[mida] et aquositas ca[lida] et hu[mida] i[n] i et g[ra]na ipsar[um] fri[gida] et sic[ca] in 2°

Eligit[ur] magis gersomal p[ro]pt[er] minorem infusionem et corrupcionem ipsor[um] et q[uia] grossiora sunt uero inducunt febres tardi[us] uidelicet post mens[..] unum uel duos et sunt conuenienciora stomacho et saporosiora gersomal. Alie uero dispositiones ipsar[um] sunt similes dispo[..] ipsor[um] et meliora et digestibiliora exp[..] sic[..] sunt ea ex q[ui]b[us] facilius egrediunt[ur] ossa. Alie uero econtraria

Eligit[ur] in febribus eo quod extinguit sitim et educunt colam. [Pro]hibet decepit nisi biberit uinum uetus post ipsa [..] sicca ex eis remouet appetitum cibi. Gal[ienus] Cum decoquitur aq[ua] ipsor[um] cum melle et abstinebit a cibo post hoc erit mag[is] [..]atum. Dyas[corides]. dulcia relaxa[..] sunt nociua stomacho et magis laxatiuis et stiptica uetera econtrario

Eligit[ur] ad remouendum abhominacionem p[ro]pt[er] stipticitatem et aroticitatem ipsor[um] et [pro]hibet decepit[ur] nisi comedat post ipsa zin[..] zibere conditum et i[n] matura sunt difficil[is] digestionis. Gal[ienus] Sunt m[agis] biliora int[er] alios fructus. Ypo. Inmatura infrigidat [..]ligunt uetere et matura dulcia e contrario. Dyas[corides]. Si pira decoquunt[ur] cum fungis aufert nocumentum a fungis et g[ra]na pirorum [..]ferunt uermes

Eligit[ur] contra asperitatem pectoris et tussim et nocet p[ro]pter ea q[uia] g[e]n[er]ant colica et nucleus ipsor[um] buliti stringunt uetere et [..]mnuza conferunt pulsacioni cordis et cum g[e]n[er]ata opinimunt sucum p[ro] p[ro]pscionem educunt colam et sunt confortatiua stomachi et epati[s] [..]i Tachiusendi dix[it] q[uod] si aliquis comederit tres siuitates malor[um] g[ra]natorum p[re]seruabi[tur] uno a[n]no ab obtalmia

Prohibet post cibum q[uia] faciunt descendere cibum i[n]digestum p[ro]pt[er] q[uod] i[n] p[ro]plombi[..] calis et e[st] de meliorib[us] cib[is] sede meser q[ui]b[us] utat[ur] calefacti post uinum. et si decepit[ur] eis indiguerit post eor[um] comestionem accipiat dyaciton et sunt inuatiua dolori [..]fici stomachi. Ypo. queda[m] mulier paciebat[ur] hac egritudine et curata e[st] cum samch et suco g[ra]nator[um]. Nam sedebat uoi[..] [..]m et dolorem cum extinccione et inuetacione

[..]uero media sunt si propinquiora primo sunt in secundo. si quarto in tercio et simile accidit de hys que [..]aliditate separant aromaticis horribiles uero econtrario racione substancie nam siue cibi qui sunt spissa uel [..]rauis dura uiscosa laxat rara moll[is] uel subtilis econtrario. Uerum subtilis aut est calida sicut in acuto [..]ut frigida sicut in acetoso

Canon secundus ad demonstratas qualitates ciborum simplices quantitates et virtutes ipsorum per experientiam convenientio[r]
corpus possibile est quod qualitate careat quod operetur que si in ultimitate fuerit indicatur in quarto gradu et sic inde
Igitur quelibet qualitas generalis erit in quatuor gradus quorum cuilibet distinguitur principium finis. antiquos
ciborum iuvamentum eo quod non invenerunt personam temperatum proponetur et invenetur noticia seu meta[m]

Iuvamenta re[...]

	Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quod generat ex eo	Complexionibus	
8	Citoma	Galienus frigide et humide	frigid et sicc in 2°	Completum et grossa	letificat et provocat	Colicum	dactilis mellitis	humores frigidos	Colericis	Omnibus
9	Mala dulcia	Theodorus pauce calitatis et mediocre siccitatis	frigid et sicc in 2°	Assbehem et pellicum	Confortat cor	Nervis	Zuccaro rosarum seu mell' rosarum	sanguinis modicis	Calidis	Omnibus
10	Grisomala aretosa	Theodorus pauce calitatis et mediocre siccitatis	frigid et sicc in 2°	quod non est ponticum	Sincopi	Articulis	Cum vino citrino	flatus sanguis	Estati	Adolescentibus
11	Grisomila	Galienus Johannes frigide et humide	frigid et humid in 2°	Arminum et hamei	provocat vomitum	multum infrigidat stomachum et facile corrumpitur	Cum vomitu	sanguis colericus	Temperatis	Iuvenibus
12	Dictomori	Archigenes calide et humide filius abdim frigide et sicce	frigida et sicca in 2°	magni et nigri	Apostematibus gutturis	facit dolorem stomachi et convertitur ad malum	Cum terffeza minori	Sanguis non complexionatus et in minoribus	Sanguineis	Adolescentibus
13	Gubayrca	Johannes frigide et sicce	frigid et sicc in 2°	Multorum carnium	preservat ab ebrietate	Stomacho et digestioni	Cum pomis dulcibus	quantitas sicca alterius nimium siccum	Calidis et humidis	Pueris
14	Nabach	Johannes frigide et sicce	frigid in 2° sicca in 3°	Maiores et odoriferi	fluxui colerico	Tardat digestionem	Cum favo mellis	humor melancolicus	Colericis	Iuvenibus

tilis facilis est ad comprehendendum si cibus erit simplex sed quia plures ciborum sunt compositi vel naturale sic compositum est mel ex dulci et
sensus facit Canonem de naturis compositorum Canon tercius in noticia naturarum compositarum et hoc per fiet postquam per universaliditatis
situm frigiditatis et humiditatis in opposito siccitatis quod si adequatur in aliquo indicamus et compositum fuerit ex similibus
sicut de duobus calidis aut duobus humidis quorum unum fuerit in primo gradu

[..]t racione eo quod accipit ab operatione sub cibi in corpore et maxime cum raro excludat a sapore inuo insipido et [..]

[..]hibet cibus oppositione ultimitatis illius indicat in primo et quod est inter utrosque et sirops quantum dictum est tamus et [..]

[..]i et medium extimatore ut dicemus sit inter diversi status esse infinitos et in hac distinctione fuit inter diversi

[..]ces inercatis assumed ab illa quia cibus qui est debilis caliditatis tum dat ex eo inter fac operacionem ubi fortis calid et in via sub

Eligitur contra fluxum ante cibum quia stiptica sunt et constipans post cibum quia comprimit nocet nectus non post comestionem. [..]der come ipsorum mugat oleo in balneo et sua proprietate provocant urine fluxum Bal. Sedat vomitum [..]uto et odore suo nec corrumpitur in stomachis egrorum quanto minus sanorum ipso. Et succus eius magis confortat quia [..]ro pomorum eo quod succus pomorum accessit tamus aquositate et subtilitate sua

Eligitur hora comestio limo existente in signo et [..] nascenti [..] et [..] ta fortuna

Eligitur poma ierosolimitana dulcia ad faciendum Rob et syrupos propter ea quia temperatiora sunt omnibus aliis pomis et post hec poma kehestem et post hec focam et malum et poma confortat cor [..]t arotizat stomacum et meliorant digestionem et letificat animum. Et decorat ornamenta et delent sincopim [..]nado masticatur in fusa aqua rosacea quorum syrupus confert fluxui et colice et digerunt graviter

Syrupus qui fit de pomis in maturis est in maturis toxicate toxico animalium quod potest curatur et maxime contra alios modos toxicorum et huic syrupum invenerunt nocivum humidi saburion eo quod illi inuenerunt de eis [..]m exercitu muttem et est utilis contra colam et contra egritudinem quod dicitur meschyre et schiree omnibus in flamationibus [..]t corpus eius facit vetustatem et dolorem stomachi et stringit ventrem et nocet nimis

Prohibetur habitibus stomachum calidum quia succus eorum convertuntur cum recencia sunt et cum antiquantur consumit in medicum quia succus ipsorum desiccatur et valet contra coleram sicut tamarindi et si sile et corpus ipsorum [..]st generale pessimum et eorum succus velocis conversionis et si comedatur post cibum corrumpitur et supernatant orificio [..]stomachi

Prohibentur de eis immatura quia inflacionem faciunt et Rob quod fit ex eis dicemus in capitulo de Rob et matura ex eis laxat cum frigiditate sua et immatura constipat et conveniens est ut antequam comedatur lavet ut assumentes efficiatur securi a nocumento quod facit in stomaco et capite et bibit post conmestionem ipsorum syrupus acetosus et immaturorum prohibetur maliciam cum quibusdam de rebus subtiliatiuis sicut triffera et sibi similia Alba non nominavit Bal. quia non invenit ut in regione sua et dulcia ex eis sunt calida et acetosa frigida

Illa gubayra saporosiora sunt carol que sunt similiora medicis quam cibis. Et ob hoc non dicit plinium ex eis comedi Rufus dixit quia sedat vomitum et stringit ventrem et vermina multiplicat quia carole sunt stiptiriores gubaycis et convenientiores ventri et ventri. Sed gubaycae sunt saporosiores. Et gubayra est cibus conveniens pueris contemperans naturas ipsorum qui exibent eis ad comedendum cum lacte

Nabach est magis odorifera gubayra et Sanich quod fit ex eo confortat stomacum et est in maturis fluxui et dyarrie et carole sunt species gubayce et qui ponunt confusa in aqua ingrossant aquam ex viscositate sua et decoctio ipsorum cum miscetur aceto fortificat ipsum coctio cum ponitur in aceto fortificat ipsum et cerasa et alterat coleram acetositate sua et genera mirtillorum stringunt ventrem frigiditate et stipticitate sua

[..]et acuto et menlongiane ex insipido amaro et acuto [..] artificiale sicut syrupus de speciebus diversis simplicibus et non oportet minus ad naturas simplicium et gradus ipsorum cum vacuatiore et expulsiva. Dem ordiabis gradum et ea illud temperet sicut girlbeychi dulcis et si alterum excedet indicabit secundum naturam dominantis et si et reliquum [..] indicabit oppositum in secundo gradu

Canon q[ua]rtus ad declaranda iuvamenta et nocumenta ciborum et ad auferenda ipsa nocumenta rationabiliter et experi[entia]
ratione multitudinis nutrimenti ipsius cum membra multum ex eo recipiat acetosum exprimit colera generans ventositatem
est ponticum in frigiditate et operatur operatione simili antipno Salsum mundificat fleg[ma] in dulces siti et caliditate plurimum
lenit corrumpens stomachum faciens lubricam egestionem multa humiditate sua et est minus et dulci Ponticum debili
respectu in omnibus operationibus suis Amarum scindit et abradit linguam multa caliditate sua et est pauci —

Iuvamentum

	Nomina	Nature	gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat ex eo	Complexionibus	Etatibus
17	Melones dulces	Iohes calide et humide et Ihesus frigide et humide	frigid[e] in s[ecun]do humide in t[er]tio	Samarcandi	frangit lapidem mundificat cutem	Lavat ventrem	Cu sirupo acetoso p[ri]mit	sangs modicus	flegmaticis	[illegible]
16	Melones insipidi	Calen[us] frigide et humide	frigid[e] et hu[mide] in 2o	Maturi	provocat urinam	facit dolorem	Cu post ipm assumitur cibus	modicu[m] nutrimentu[m]	Calidis	Iuvenibus
14	Melones indi vel palestini	frigide et humide	frigi[de] et humide in 2o	Iandi aquosi	Ingrossitudinibus acutis	Ingressionem	Cu penidiis zuccarinis	Sangs aquosus	Coleris	Iuvenibus
18	Cetulones	Iohes frigide et sicce	frigid[e] i[n] primo sicce i[n] s[ecun]do	Dulces recentes	Confortat viscera	Pectori et gutturi	Cu dactilis et favo melli	humor grossus	Calidis et humidis	Iuvenibus
19	Sussuri	Calide et sicce cum stipticitate	Calid[e] in 1o sicce in 1o	Quod no[n] e[st] stipticum	Lubricat egestiones	Dentibus et ori	Cu sirupo acetoso simplici	Sangs moderatus q[ua]n[tu]m	Temperatis	Omnibus
20	Muse	Iohes frigide et humide et Ihesus calide et humide	Calid[e] in primo 2o humide in 1o	Magne mature dulces	Commovet coitum	In stomacho	Cu zuccaro kappe	Sangs flatuosus	Calidis	Iuvenibus
21	Nux indica	Calide et humide	Calida in 2o humid[a] in 1	Recens dulcis	Confert frigidis et acuit intellectum	Tarde descendit	Cu penidiis zuccarinis	melius fugis et acutus	frigid[is] et sicc[is]	Senectuti

in omnibus operibus suis Insipidum infrigidat rectificacio nutrimenti fit virtus saporis per alium nam dulce et acetosum alterum ipsorum rectific[a]
tur Stipticum cum unctuoso sui dulci rectificat et ipsa per stipticum et amarum refert opilationem factam per experientiam qu[i]
sensibilis operatio similiter manifestat et patet aperte per pulsum anhelitum et tactum quia est et calidi —
vegetabile virtute nutritiva privatum e[st] mortuum frigidum e[st] et siccum etiam si stinchus seu bal —
et humidum etiam si papaver nigrum seu piscis berichi fit —

…nū dulce minuit sitim sua calitate gn̄ans colāz ꝯusion̄ sua ⁊ laxat mūdificac̄oe sua ⁊ facit opilac̄om̄e
…e sua et nocet iuīs et visceribus sua subtilitate qa valde penetrat in profūdū ipsorū et debilius
…n sua tēperancia sua et desiccans sua siccitate ⁊ ꝑeas exasperat pectus et ē debilius amaro ī oib⁹ opac̄oib⁹ suis vnctuoso ⁊ ē
…n sua intemperātia ℞ stipticū linguā exaspeāt et pectus stīg ⁊ uētrē ⁊ ꝯfortat appetitū sua fri^te
…mēti siccitati sua mollificat nāz ⁊ ꝯ pomit fleḡ calitate et siccitate sua Acutū ꝯpac̄oe amaī ē debili⁹

Prohibet' valde maturi ⁊ dulces ꝑꝑ cali^te eoꝝ ⁊ uelocē ꝯūsion̄e inuens ⁊ ꝑꝑea q̄ gn̄ant febres adhuretes
et nō ē ħ spēs melonū q̄ dix̄ Gal' esse frigide natuē ꝯ opinione in hoc secuty ē vulgus qa nō inue,
niebat' in regionibus suis ⁊ Johanes etiā peccauit in hoc dicēs post ꝯmestōne hoꝝ melonū debere potari
vinū ad alterādū eos et remouēdū malitiā eoꝝ ⁊ tūc mai⁹ nocūentū affert cū ꝯmedit' a mlto nō famelico
⁊ maxīe cū post ꝯmestione dormit' sup̄ latus dextrū post quoꝝ assūptione ambulac̄o est bona

Eligūt' hec due spēs tpati ꝯplomb⁹ quia diuretici s̄t et venas mūdificat ⁊ renes frāgētes lapidem
et quia in eis ē abstersio infectiōis cut' abstergūt ⁊ morphea et semīa sūt fortiōra in hoc sube ipoꝝ
Gal' et cū corūpūtur fiūt siles toxico et ꝑꝑ hoc s̄ tales assumat' s̄t vomēdi melones qui fiūt de cu,
cumeribus assilant' hys deficiētes ab eis modicū qui ꝯmedi debent infra duo fercula ul' mixti cum
alio cibo filius   verūptū dix̄ quia sūt calidi in alio acuti lig mīoris dulcedinis

Eligūt' in febribus aduretib⁹ et egritudibus inflamat' et ꝯplomb⁹ calis et cū assumūt aq̄ eius cū
zuccō ul' aliquo acetoso vrīnā prouocat et uesicā et renes lauat et est nocitiua de recepit' ⁊ hūo,
res in alo ꝯdificat mūdificat nocens epati splenī ⁊ stomaco · qn̄ in eis ē apostema ⁊ m'tiplicac̄o assidu,
ac̄onis et facit fluxū ⁊ male digere

Eligit' ad ꝯfortādū stomachū debile ad curādū dysintiāz intestinoꝝ ⁊ dactili vi̇dis coloīs maturi
sic̄ opat' bussuri · i · dactili aliq̄ntulū dulces recētes et syrupus ei⁹ ē iuuati⁹ ad sistēdū motum
cole et sang̃nis Gal' dic̄ q̄ casula q̄ cū dactilos paruos clausos ꝯtinet inclusos in ea totalē ꝯpoita
est ex duab⁹ subīs subatīs · vna suba ē frīa aquosa ⁊ dulcis ⁊ alterā stiptica ⁊ grossa et cū vincit aquosū
in ea digeritur et qn̄ vincit grossa nō digeritur

Omne q̄ ē de fructibus dactiloꝝ maturꝫ et dulce sic̄ Rutab ē calidū ⁊ hūid gn̄atiuū opilac̄oīū et ē velo,
cis ꝯūsionis mollificās uētrē et addit in ꝑꝑmatē ⁊ illud q̄ ē ex eis stipticiꝫ sic̄ bussuri ad frī^te ⁊ sicci^te
declinat et ē tarde digōnis abscidit fluxū ꝯfortat stōm ⁊ gn̄at viscositates et s̄m q̄ declinat ad cali^te
minuit' opac̄o eius Elkaps · i · dactili sicci s̄t tpate cali^te strīgit uētrē ⁊ Rutab s̄t maioris nocūenti quam
dactili ꝯpleti et maturi

Prohibent' m'titudo assūpc̄ois eius cū indigōne faciat ⁊ s̄t inuētīe mage aliīs fructib⁹ ⁊ inōis s̄ flui^te
et hūt se in omnibus operationibus suis sic̄ melones qui sūt tpate dulcedinis ⁊ qn̄ comedentur cū
zuccō ul' fauo mell' iuuat digōnem maxīe qn̄ sūt mature et bene mūdate a corticibus et bibat' post
ꝯmestionem ipius vinū odoriferꝫ quia aufert nocumentū et maliciam eius

Eligitur matura ex eis · quia addit in ꝑꝑmatē et iuuat ad dolorē āntiquū dorsi et senibus nō oportꝫ aufere
nocūentū ipius ⁊ iuuenibus cū quibusdā de rebus sanguinē extinguūt et antiquata ex eis fortiōis
calitatis et siccitatis et naturā strīgit et cū corūpūtur nocent dentibus

alterius remouet nocumentū acetosū etiā rectificat ꝑ salsū et ꝯ̄o salsū ⁊ vnctuosū vnūq̄q̄ ꝑ alteꝝ
ex dūi et ecōntrio ⁊ ex hys nō ꝯplete soluit dubietas de remoc̄ōne nocumēti si ē necē d'clarac̄ē h'moi p ex
tatem faciens calidū ē ⁊ econ'⁊ hys adheret medic⁹ plus aut ꝯsideat q̄ q̄libet aial et quodlibet
sanus sit ⁊ q̄libꝫ aias seu uegetabile inquo inueniuntur uirtus illa est unū ⁊ uiuū calidum et est

q̃tum

Principia ordinata in hoc libro primum dicit tunc decibis quod sunt calidi qui sunt calefacientes magis corpore temperato et ideo in fer temperamentum cum contrariis · etiam qui cibus est calidus et humidus quod generatur ex eo erit sanguis et ob hoc erit inmutatimis qui infrigiditate consimile quod temperatum in siccitate est temperatum in humiditate · quintum quantum excedit eius ex aliqua distemperata et simile dicit · de innuatino et ciuibili Septimum calor atque sicco est intensius et tum humido temperatum in quantitate · quia secundum hoc corium porci debet esse magis digestibile carne Decimum preparantur calida

	Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat	Complexionibus	Etatibus	Tempus
22	Rutab id est dactili maturi	filius aldun dixit se natum quod sunt diversorum modorum Iohannes ca et hu	Calidi in 2° humide in tertio	Ex omnibus speciebus rutab	Stomachus frigidis	Gutturi et voci	Cum sanich de papaveribus	Sanguis colericus	frigidis et humidis	Decrepitis	
23	Passule	Carnes eius calide et humide et grana eorum	Calide et humide in primo	Chorasem magni	Dolori intestinorum	Comburit sanguinem	Cum citroli recentibus	sanguis acutus	frigidis	Senectuti	
28	ficus sicce	Archigenes calide subtilitatis propter filios calide et sicce	Calida et sicca in primo	Corticose rotunde	Pectori conservat a toxico	Oppillationem inferentibus	Cum nucibus et amigdalis duabus	sanguis temperatus	frigidis	Senectuti	
27	Rutrutb	Scharkim dicunt frigide et sicce Iohannes calide et sicce	Calide in primo sicce in secundo	Recens dulce	Sepe surgentibus ad sellam	Tarde digeritur	Cum penidiis	Modicum nutrimentum	Calidis	Iuventuti	yem
26	Glandes	Sicce et moi et cal ... frigide et sicce theo calide et sicce	frigide in 2° sicce in 3°	Recentes magne et complete	Confortat retentivam	Abscondunt mestrua	Cum assate comedantur cum zuccara	Modicum nutrimentum	Calidis et humidis	Iuventuti	yem
21	Iuiube	Calide et humide	Calide et humide in primo	Immature non carnose	Extinguit acuitatem sanguinis	Generat inflationem et indigestionem	Cum passulis comedantur et subtilitatem eius	sanguis flatuosus	Calidis et siccis	Adolescentibus	Estati
28	Nuces	Oribasius calide et sicce theod calide et humide	Calide in 2° humide in 1	Que velociter emundantur	Stupefactioni dentium et toxico	Generant bothor in ore et gutture et lingua agravant	Cum seminibus albis papaveris et amigdalis	Sanguis calidus	frigidis	Decrepitis	yem

Dicentes quod fructus omnes generant corruptiones et febres autumpnales et acetosum ipsorum noxiis humoris extinguens caliditatem sanguinis tibi laxat sic citonia et aquatica ex eis provocat urinam · sic melones et est primum ex fructibus dulcium acetoso et econverso et qui postquam collectus fuit moram aliquam dum potuit donec desiccetur adhuc ut elonget a suis virtutibus naturalibus est melior macho efficit operationem toxici · et eius qui est tarde descensionis sua grossitie et duritie ulterius comestio et eius qui viscosus yemali tempore comedendus · quia caliditas in yeme perfundatur in corpore et contrario in estate

secundu(m) ?sule corp(or)is sano duob(us) mo(d)is ?s(er)uado s(cilicet) sanitate ei(us) cu(m) similibus u(e)l restituendo ipsum ad
??mbus fer(?) frigidis et etati decrepite (et) te(m)po(r)i autupnali Quartu(m) q(uod) te(m)peratu(m) e(st) in caliditate te(m)peratu(m) est
??itas deficit frigiditas et e co(n)u(er)so Sextu(m) dicit(ur) res te(m)p(er)ata quando est in aliqua qualitatu(m) t(em)p(er)ata et in
??mis Octauu(m) cibus humidus potest esse siccus op(er)atione sua sic pisces et ero(m) Nonu(m) te(m)peratu(m) digo(n)e tu(n)c te(m)
?alidis quando alteru(m) ip(s)o(rum) debilius e(st) altero et mi(n)o(r)is calitat(is) oportet nos etia(m) canones p(ro)prios i(n)uestigare

[R]utab(?) cu(m) antiquu(m) est e(st) mi(nus) humidu(m) quando est recens (et) plis calitatis et mag(is) q(ua)ntitatu(m) (con)f(ir)mate (et) i(n)dulce soda
et qu(m) decoquit(ur) cu(m) melle cu(m) croco m(u)ltiplicat(ur) calitas et siccitas eius addit(ur) malicia q(uam) remonet(ur) cu(m) loco in
?eius ponu(n)t(ur) amigdale et cu(m) ?medu(n)t(ur) cu(m) papaueribus et aq(ua) rosacea et etia(m) post eos ?medu(n)t(ur) lactuce cu(m) a
?o

Repudiat(ur) hic ab(us) luna in signo aq(u)o u(e)l igneo existente (et) maxi(m)e cu(m) fuerit in fortune i(n) angul(o)

[U]ligut(?) carnose et p(ro)curre dulcedinis racio(n)e sue calitatis (et) m(u)lti nutrime(n)ti ip(s)ius (et) q(uonia)m mu(n)dificat (et) laxat (et) maxi(m)e
?riz remouentur nuclei et accipit(ur) ex aqua eo(rum) cocta laxabit sic una et stiptice exeis q(ue) s(un)t mi(n)us car
?ue s(un)t mi(n)oris calitate ?fortat sto(mach)um stringit u(e)ntre(m) (et) ille q(ue) caret u(e)nale nucleis s(un)t s(u)btiliores q(uam) carnes una(rum) dul
?um

[P]rohibent quia nocet spleni et epati in grossatis quia h(ec) duo me(m)bra na(tura)l(ite)r appetu(n)t dulcia q(uonia)m att(ra)hu(n)t a sto(mach)o
et q(uod) sibi su(n)t similia in natura que adtracte opilat vias et sic addu(n)t in grossitie ip(s)o(rum) signu(m) aut(em) in hoc e(st)
q(uod) videmus grossitie(m) in epatibus a(n)i(m)aliu(m) qui utu(n)t(ur) ?mede(re) ficus et bonus sapor ip(s)o(rum) et grassities e(st) q(uonia)m sp(eci)e m(u)ltu(m)
?ictiue ip(s)e etia(m) mu(n)dificat pectus et pulchru(m) efficiu(n)t colorem

[Y]ahemus dic(it) p(ro)xima no(n) duce(n)t(ur) ad nos de ierosolimitanis regionibus quia eo(rum) nocumentu(m) est nob(is) appare(n)s
et magis qua(m) in locis unde portat(ur) eo q(uod) recens facit fluxu(m) et qu(m) desiccat(ur) stringit quia p(er)dit(ur) humidi(tas)
?is eius et remanet sub a terrestris Dyas(?) Et recens est mala stomacho et laxat u(e)ntre(m) et sicca et o(m)nino q(uonia)m dim(?)
?rica s(un)t et maxi(m)e q(ue) bulluit i(n) musto et sic oditu(m) ex eis et ex immaturis q(ue) fricat(ur) s(upe)r verruce delet eas

[G]landes frie(?) su(n)t in p(ri)mo sicce in 3(?) grosse stiptice difficil(is) dig(esti)o(n)is na(m) stringu(n)t (et) sanguine(m) paziu(n)t(?) (et) cum
digeru(n)t(ur) plurimu(m) nutriu(n)t et castanee su(n)t meliores et dulciores mi(n)oris siccitat(is) (et) stipticitat(is) (et) nutrime(n)ti
?o(rum) melius nutrime(n)to glandiu(m) et ?plo(?) ea(rum) te(m)p(er)ata in(ter) calitate (et) siccitate cu(m) d(icitu)r q(uod) s(un)t calide in 2 gradu

[Z]ahemus d(icit) q(uod) no(n) inuenimu(s) in eis op(er)ato mag(is) in ?s(er)uado sanitate sed inueni(t) ip(s)as difficil(is) dig(esti)o(n)is ge(ne)
nerantes flegma et modicu(m) nutrime(n)ti malas stomacho et minor de hys qui intendu(n)t q(uod) sint dulces cu(m)
?iue cu(m) extinguat acuitate(m) sanguis et utu(n)t(ur) eis ad prouocandu(m) menstrua et nisi adtribuat(ur) p(ro)p(ri)etati d(ic)a(m)
?o(rum) essent grossa et hic p(ri)mo eo(rum) att(ri)bu(n)t(ur) p(ro)prietati Chasimei dic(it) q(uod) su(n)t temperate

[M]ultocies accid(it) ex comestio(n)e cibo(rum) acetoso(rum) in maturo(rum) stupefactio dentiu(m) (et) q(ui)a no(n) p(er)mittat(ur) masticari
cibi cu(m) dig(esti)o corrupit(ur) et curatio stupefactionis dentiu(m) fit cu(m) rebus uiscosis q(ue) i(n)du(n)t q(uod) absterseru(n)t ace
?osa de uiscositate dentiu(m) sic portulaca nuces et farina sisamina (et) phelu(n)dichi(?) et o(m)nia unctuosa uiscosa et
?alida et aptat fricitate(?) ?p(ro)l(?)onis nuo(rum) dentiu(m) p(er) acetosa in ductiua sicut sal

et nuat(?) illos qui su(n)t calide co(m)plo(x)ionis nisi ?utantur sic grisomila (et) stiptici ex eis an(te) cibu(m) stringu(n)t et post
?us qui est maturatus et dulcoratus e(st) melior (et) ex eis q(uod) pot(est) ?s(er)uari et no(n) corrupit(ur) e(st) melior eo q(uod) corrupit(ur) (et) ex eis
eo qui ?medit(ur) t(em)p(o)r(e) q(u)o colligit(ur) et q(uod) veloce e(st) descensionis est melio(r) eo q(uod) tarde na(m) diu moras cu(m) corrupit(ur) i(n) sto(macho)
est u(e)l mali chimi aut ueloce descensio(n)is sen ?ursionis eo(rum) et grossus ?memelior(?) est ut sitfentus(?)

X g̃ra frumenti

Galienus dic̄ q̄ in quibusdam annis ex malicia temporis mixtū et inuētū fuit loliū frumēto et accidit ... nea et ppterea mūdificari labōrib⁹ alijs rebus diuīs ab eis et g̃nis cuī melius est q̄ in et ex quantitate farine que egredit᷑ post moliturā ipius et quodlibet semē non cōpletum et hūid⁹ cōpleto est minoris frigiditatis folijs suis et quedā sēia cōmedunt᷑ exceptis folijs et herba eor̄ et quedam

	Noīa	Nature	Gradus	melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remo nocumenti	Q̄ gnāt ex eo	Tp̄ibus	Etates	Iuvamēta ra...
29	frumentum	Galien⁹ Calide et hūid	Calim et hūiditū i 2º	Pingue ponderosum	Appetit apostema	Facit opilaciones	Quando bene operatur	Sanguis colericus	Omnibus	Decrepitis	Omnibus
30	Amilum	Galien⁹ fri. et sic	frigid ⁊ sicc̄ in 2º	Album frangibile	Sedat puncturā cute	tarde digestionis	Cū rebus dulcibus	Melancolia	yemi	Iuvenibus	Frigidis
31	Sanich	Theod calide et sicce ⁊º simili	Calim ⁊ sicc̄ in 2º	Temperate torrefactum	visceribus humidis	Exasperat pectus	Cū lavatur aq̄ calida	sanguis tp̄atus	Temperatis	Senectuti	veri
32	Ordeum	Iusticia fri. et hu. ⁊ others fri ⁊ sic.	frigid et sicc̄ in 2º	Novū magnū et album	Confortat expulsione(m) descendit velociter	Dolorē inducit debilem	Torrefactum	humor laudabilis	Calidis	Iuvenibus	yemi
33	Sanichenus	frigide et sicce sanich frumentum	frigid ⁊ sicc̄ in 2º	Temperate torrefactum	fluxui colerico	Curat inflacionem	Cum zucaro	Modicū nutrimētū	Estati	Iuvenibus	Calidis
34	Aqua ordei	et oms alij fri. et hu.	frig ⁊ sicc̄ in 2º	Complete cocta levis	Sputi calido	visceribus frigidis	Cū zucaro rosaceo	Sanguis tp̄atus	Calis et siccis	Iuvenibus	Estati
35	Tritum	ypocras cal ⁊ hu.	Ca. ⁊ hu. i 2º	Complete opatu	pectori et gutturi	visceribus debilibus	Cum penidijs	Sanguis calidus	[illegible] calidis	Decrepitis	yemi

ale levius fuerit ē melius reliquo et torrefcō p torrefactionem affert inflacōnē eius ⁊ ventuositates ipius debilibus se habet sicut regiones eo q̄ nō quelibet t̄ra cuilibet vegetabili et convenit et est id est planta faciēs gūm arabie generata erat commestibilis et cum ducta fuit in persidem et versum ex malicia terre p multos annos

...et panis factus ex eo fiebat soda et in principio estatis supueit multis bothor et accidencia sangui —
...one sua velocius ingrossatur et quorum modica quantitas multum nutrit et cognoscitur hec mensura et pondere ipius —
... quodlibet semen levis calidius et magis subtiliativum planta vel herba a qua habet originem ut semen papaueris —
... cum herba tota et quedam econtrario ex granis cum torrefiunt. et quod torrefactum fuerit et extrinsecus et superfici —

Eligitur rubeum viscosum ponderosum. et quod dentibus non de facili frangitur eo quod est multum nutritiuum et est magis conueniens inter alia
... sana corpori temperato et quidam de ethyopibus nutriuntur cum aliis sic nutriuntur quedam cum grano Ricon. et turki cum milio vel
... distant a locis temperatis vel quia non recipit in illis partibus frumentum et frumenti maneries diuersantur secundum diuersa genera temporum
... complexiones anni etates et recenciam. seu uetustatem ipius

Eligitur qui solum decoquitur vel cum lacte pacientibus fluxum colicum et dissinteriam et qui preparatur cum zucaro et oleo amigdalino est inutilis
... tussi asperitati pectoris. et reumati debet tamen apponi pro qualibet uncia amili tria rotula aque. et decoquatur
... donec redeat sic succus et postmodum recipiatur. Hoc tamen est minoris nutrimenti inter omnia que fiunt frumento facit tamen opila-
...nes viscositate sua

Illud quod fit ex infusione sannich fermenti infrigidat calitudine extinguit et sitim mitigat quando bibitur cum aqua frigida propter quod
...locaum fiunt multociens cum aqua calida ad remouendum ex eo ventositates et inflaciones et quod fit ex fermento elixo est mo-
... ventositatis et plus calitatis. et nutrimenti. quam quod fit ex infusione sannich Ras tamen dixit quod magis infrigidat quam
...nich ordei eo quod plus aque imbibit

Eligitur ex eo quod est subtilioris corticis et multe medulle nouum album spissum viscosum et ponderosum et hoc est de quo ypo. mandatur
... fieri succum pistim ordei et quod generatur in corpore ex eo mundificat fortificat et diuersatur secundum diuersos modos confectionis
... ipius. et quando panis ex eo efficitur. neque desiccat neque humectat et ingenium ex eo est minoris frigiditatis et uentositatis excorti-
...catum est. valde nutrimentum cuius propetius est descendere + a stomacho

Eligitur ex eo qui est tepate torrefactum modici furfuris et multe medulle et lotum cum aqua dulci frigida quod bibitur ad infrigi-
...dandum ante introitum balnei duabus horis in estate cum zucaro et stringitur naturam cum sirupo constrictiuo. ypo. et si bibat hora
... una tum aqua frigida infunditur stringit et post aliquod tempus laxat humiditate aque et est de cibis quiescentium et calefactorum
... nutrimentum eius est minus nutrimento sannich fermenti

Eligitur que fit ex ordeo nouo pingui et ponderoso. cum infunditur excorticatur et teritur et ponitur pro qualibet mensura ordei
quatuordecim aque deinde decoquitur deducitur et dispumatur et tunc laxat naturam sua viscositate et urinam prouocat et sedat
...tum sua humiditate et aperit opilationes sua abstersione et nutrit sua substantia et minuit calitatem febris sua qualitate
... si misceatur cum ea constipatiua sub subtiliatiua erit subtilians seu constipans

Prohibetur quod fit ex azimo propter quod est difficile ad digerendum et cum supponitur ei zucarum et oleum amigdalarum confert egritudinibus pectoris
et quando decoquitur cum portulaca et lingua arietis confert sputo sanguinis et cum digeritur plurimum nutrimentum generat et quo
...anus vult sibi cauere a nocumento ipius accipiunt post ipum vinum antiquum et misceant cum eis piper et ex hoc expellitur
...eius nocumentum

et difficilem facit digestionem ipius et multum nocet nutrimentum eius et considerandum est quod terre et uegeta —
...signum in hoc est quod inuenitur balsamus in quodam loco terre egypti et aliis terratis non et spinia —
plantata effecta fuit toxicum mortale et quidam medici opinantur quod lolium sit frumentum con —

Redundatur primo in mento quod fit ascendens deinde egritudinis mi pro quo eligitur lig fit signum tre nascentium

Melius ex e[is] in leguminibus est quod p[er]tra[n]sit sex menses usq[ue] ad an[n]u[m] et quod ultra p[er]transit est minoris nutri[menti] de magnitudi[n]e ip[s]or[um] nam semina que magnitudine natural[ ]p[er]tra[n]seunt et sunt humecta 7 inflata habet humidit[atem] quod ex vetustate farine egreditur sil[ite]r maxime quando no[n] flat ventus septentrional[is] non invenitur cu[m] eis res d[...] sperma quod e[st] p[r]i[n]cipiu[m] genera[ti]onis et dicit q[uod] causa q[ua] queda[m] platar[um] sunt m[u]ltor[um] semin[um] sicut Sisaminum

Nomina	Complexiones	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generant	Complexionibus	Etatibus	Tempore
36 Ricon	Jo. Cal[idum] et 7 sicc[um]	Calid[um] 7 sic[cum] in 2o	Magnitudo in coctura q[ue] recessit	Ardori stomachi	Pacientibus colicam	Cu[m] oleo 7 lacte	Laudab[ile] nutrimentum	Calis et hu[mi]dis	Omnibus	[illegible]
37 Faba	Johes fri[gidum] 7 sic[cum]	fri[gidum] in p[rim]o sic[cum] in 2o	Clara munda et integra	Vigiliis et [illegible]	Hebetat sensus	Cu[m] sale et origano	Sang[uinem] no[n] malu[m]	Calis 7 sicc[is]	Iuventuti	[illegible]
38 Mesche	Jo. frigid[um] tp[er]at[um] hu[m]iditat[e]	frigid[um] in 2o tp[er]a[tum] i[n] hu[miditate]	Recentes grandes	Tussientibus cu[m] febre	Debilitati dentium	Cu[m] decoc[tione] cu[m] o[le]o amigdalar[um]	Sang[uinem] no[n] malu[m]	Calis et hu[mi]dis	Iuventuti	Estate
39 Faseoli	Oribas[ius] fri[gidum] 7 sic[cum]. Jo. cal[idum] et sic[cum].	Cal[idum] 7 hu[mi]d[um] in 1o	Rubei non corrosi	Provocat urina[m] 7 impinguat corpus	Fac[it] nausea[m] 7 sompnia mala	Cu[m] o[le]o 7 muri et sinapi	Hu[mores] grossos flatu[m]	Fris et sicc[is]	Senectuti	Hyem[e]
40 Lentes	Galien[us] tp[er]ate cal[idum]. Jo. fri[gidum] 7 sic[cum].	frigid[um] 7 sicc[um] in 2o	Pingues c[om]plete	Sedat acuitate[m] sanguis et c[on]fortat stomachum	Melacomie et [illegible]	Cu[m] bletis 7 attriplicib[us]	Sang[uinem] grossu[m]	Sanguineis	Iuventuti	Estate
41 Lupini	Jo. Ras[is] Cal[idum] 7 sic[cum]	Cal[idum] 7 sicc[um] in 2o	Albi et ponderosi	Necat vermes	Difficile digerit[ur] 7 descendit	Cu[m] dimittu[n]t[ur] in eo amaritudine et c[on]dit[ur] cu[m] aceto et muri	Melacomie [illegible]tibus	Flemmatic[is]	Decrepitis	Hyem[e]
42 Frumentum elixu[m]	Vnisa litera cal[idu]m et hu[midum]	Cal[idum] 7 hu[m]id[um] in 3o	Magni grossi 7 repleti in coctura	Corporibus laxis	Fac[it] ventositates	Cum multo sale	Lac et sperma	Calis 7 sicc[is]	Iuventuti	Hyem[e]

ip[s]or[um] loco virtutis et ob hoc facta fuerit a[n]i[m]alibus debilibus m[u]lta me[m]bra quibus date ordi[n]ate fueru[n]t virtutes et cau[sa] queda[m] me[m]bra et organa sensuu[m] duplicia sic oculi, aures et testicli et auctores libror[um] agriculture dic[u]nt et se[...] sal[...] vandoru[m] a[n]no quolibet habet[ur] ex hoc: quia si semina seminetur in septembre et bene pullulat signi[fi]catur non recessit est malum

[...]timenti et facilioris digestionis est eo quod non pertransit et sic investigamus de tempore granorum ipsorum sic investigamus volu[...]
[...]erfluam que debet conservari in loco arido usque arefiat corruptum non superfluat in vetustate ultima sic
[...]antes humiditate sic menstruum et philosophi opinantur quod semina omnia calida sunt et humida sicut
[...]tio quod sunt debilis nature nam quod illorum que sunt debilis nature naturam multiplicat numerum seminis ut sit multiplicatio

Ycon est cibus temperatus levis ad digerendum et conventes natura ad constipacionem maxime quod ex eo est rubeum et album quando
coquitur cum oleo amigdalino vel sisamine aut butiro cocto non stringit ventrem et mitigat mensuram stomachi et testiculorum et quando
cum lacte recente multo generat opilacionem corruptum aufert siccitatem eius et impinguat corpus et quando preparatur cum oleo
cartamo non generat opilaciones et laxat et dixerunt quidam quod in ipso est aliqua calitas Galienus dixit quod addunt in spermate
[...]minuit primam digestionem et ventositatem

Prohibetur quia facit inflaciones et mollicie carnium et sompnum et lassitudinem et sunt minoris nutrimenti quam re-
centes et excorticate cocte cum oleo amigdalarum sunt minoris nutrimenti nocumenti quam cocte non excorticate et medulle
[...] abstergit et cortices earum sunt stiptice et ideo quidam medici temperatam fabam cum aceto decoxerunt ad comedendum pacienti
[...]s apostema in testiculorum et fluxum et melius est quod decoquatur vel torrefit cum oleo amigdalarum postquam elixata multociens
[...]es quia tunc erit innatum pectori et renibus aufert maliciam origanum et sal Galienus dixit quod conservat sanitatem

Pesche in complexione sua propinqua est fabe et propterea est propinquum in operacione et est tarde digestionis in stomacho sed cum digerit
generat humorem laudabilem et est bonum febricitantibus et laxat cum miscetur cum ea quedam olera sicut spinachie
[...] prodest pectori quando cum oleo amigdalarum dulcium

Faseolorum quidam sunt albi qui frigidi sunt et sicci et quidam rubei qui calitatem habent et inflacionem cum modicum inflat
et plurimum nutrit et est minoris inflacionis faba tamen humiditas est excedens et rubei ex eis habent subtilitatem
[...]quam descendunt menstrua et debent comedi preparati cum oleo nuci et sinapi et carvi et origano quia per hec expellu[...]
[...]rum malicia

Prohibentur habentibus complexiones melancolicas quia inducunt in eis alienaciones et febres quartanas et lepram et que
ex eis non sunt excorticate lubricant egestiones et quando in decoctione prima aquam eicit postmodum stringit et quando ex aqua
[...]rum fit gargarismus prodest squinancie et lubricat nam et sunt innate magis quando comeduntur cum spinachiis
[...]lete cum multo oleo et peyores sunt comeduntur cum temessuch id est carnibus sicut salite charas habent in cortice suo
[...]tutate cum qua laxatur et eorum medulles stringunt

Lupini quando curantur donec transeat amaritudo ipsorum fiat difficilis digestionis et non laxat ventrem et amaritudo eorum facit
eos velocis descensionis cum qua interficiunt vermes et quando digeruntur nutriunt nutrimento convenienti epatice et vir[...]
[...]rema provocat amaritudine et sanguinem menstruum et fetum educit et aperit opilacionem splenis epatis et pulmonis
[...]norum aqua melius operatur quam eorum substancia. Galienus sanguis generatus ex eis non est melius. Johannes generat humorem grossum
[...]t malum

Frumentum elixum est tarde digestionis et descensionis generans humores viscosos sunt descendit et generat lubricos et tu[...]
turbitinos et succus qui fit ex farina ipsius et aqua kyski quod fit ex eo prosunt tussi et egritudini pectoris et a[...]
[...]postemati pulmonis et cum debet decoqui cohoperiatur cum pasta que sunt inter cohopertorium et ollam et decoquatur
bene lento igne nec discohoperiatur donec sit perfecte coctum post tamen perfectam decoctionem agitetur

[...] quod multa semina divisa sunt in duas partes et ut cum una corrumpitur una altera remaneat et ideo fuerunt ordinata
[...]mina velocius corruptibilia sunt illa que seminantur die australi et in alio meridionali et dicitur quod noticia semi[...]
quod bene conservabitur illo anno et econverso et ex canone generali procedit quod quodlibet semen quod in sua decoctione

Panis ylle

Panis est ylle temperate caliditatis cuius est desiderium recipere omnes sapores conuenientes cuilibet complexioni et ignis est temperatus agens in superficie et profundo ipsius · ypo · Cum talis fuit panis est plurimum nutrimenti bone d[…] cuius confectione miscetur oleum qui est difficilior ad digerendum peior ad descendendum aliquis est cum ad miscet[…] remouendum uentositatem ipsius · et alius est qui comeditur calidus valde cuius digestio est velocior descensio t[…]

Iuuamenta […]

Nõia	Natuẽ	Gradꝰ	Melius ex eo	Iuuamentum	Nocumentum	Remõ nocumenti	Generat ex eo humor	Complexiões	Etates	[…]
83 Panis de simula ·	ypocras temperate caliditatis	tpate calitatis in 2°	Bene coctus ex[…]	In pinguat corpus	Opilat	Cum repleta fermentatione	Nutrimentum plurimum	Temperatis	Omnibus	Omnibus
88 Panis opiꝰ	Mas. Ju. 7e ly	Calid in 2°	qui minus […] fermentus […] et […] nocte post comedatur	Ob temperat uentrem	Induc pruritum et scabiem	Cum compagio [illegible]	Nutrimentum bonum	Omnibus	Omnibus	Omnibus
87 Panis azimꝰ	ypocras grossus et in conueniens hominum	tpati frigid in 2°	Salsus intu et bn coctus	Corporibus laxis	Generat inflacionem et uentositatem	Cum vino veteri bono	Flaumosum et mltu	Calis exercitatibus	Iuuenibus	yemi
86 Panis tizon	frigid et sicc	frigid et sicc in 2°	Qui fit ex Rizon magautō	Reficit grossitates intestinis in tostura et stringit	Difficil descensionis	Cum exercicio et balneo	Moderata melancolia	Temperatis	Iuuenibus	frigidis
8A Panis cum fusione […] lis fo[…] lario	ypo. me lior[…] pa[…] to panis fuerunt melior	tpate frigiditatis in 2°	bn paratus et bn coctus	Corporibus sitis	Male digestionis	Cum rebus deponentibus sit a loe	Sanguis grossus	Calidis	Iuuenibus	yemi
88 Panis factus i testis	Johes inoris malitie panis guastellarum	tpate siccitatis in 2°	fermentatus et subtilis	Corporibus exercitatibus	fatigat stomachum et generat lapidem	Cum cibis subtilibus et bo[…]	Sanguis crudus	Calidis exercitatibus	Iuuenibus	yemi
89 Panis de gualtellis	Bal. et Jo. hudus grossus et malus	tpate hu in scdo	Cottus mt mixtus cineri	Corporibus laxis	Male descensionis faciens dolorem	Cum vino veteri post assu[…]	Sanguis grossus	Calis laxis	Iuuenibus	yemi

transitus uelocior propterea quia superficies eius infrigidatur et inspissatur et a profundo calor sua et etiam dissoluitur et exit de ipso ratio ut de primo et sic attendo incedentes accidit huius motus reflexio uiscositas et inflantes quod comedatur in fine secunde diei postquam confectus fuit et maxime fermentatus et notitia huius habet ex hiis qua [illegible] fermentatum et causa in hoc est quia fermentum est subtile in quo est acetositas corrupta quam induxit in eo pars caliditatis et viscositatis

[illegible] tm⁹ frumentū est bonū multitudinate et fermētū ipius modeātū tm⁹ aqua et sal sit quātitate quieienti ⁊
[illegible] facilis descensionis · ⁊ panis diuisatur · nā alius est qui ↄficit᷑ cū aqua farine ⁊ ē plim nutimēti alius ē in
[illegible] valet ad puocādū sopnū · alius est cui ad miscet᷑ cimini ingeū ⁊ cimini cōmue ad
[illegible] et nutimentū amplius et ex eo alius qui ↄmedit᷑ frigus tm⁹ digestio ē tardior nutimētū moditum

Cetestat᷑ quia ꝓꝑ gnācōne viscositatis oppilat et inducit dolores articlor᷑ ⁊ lapidē ⁊ ꝓꝑ sua viscositate ⁊ qa tarde
digerit᷑ et ē mitabilior int᷑ alios panes et ut amoueat᷑ malicia eius ↄmedat᷑ ꝯ phi debēgit ⁊ tubeigis sallute
[illegible] fit ex farina p̄xime molita strigit ventre · quia habet in se de calitate ignea ⁊ panis ex longinquo molitus
[illegible] et panes magni et grossi sunt mūtabiliores et velociores ad descendendum

[illegible] hgit᷑ h̄ntib⁹ colicā ⁊ frigid ꝯplomb⁹ qa ē velocis descēsionis et habz aliquid de furfure · q abstergit intestina
et ob hoc ē minoris nutimenti et dessiccat · et ad remouedū ei⁹ siccitatē ⁊ augēdū nutimentū ei⁹ valz si co-
[illegible] mat᷑ cū vnctuosis · et cib coctis mitigans cū lacte dulci et calidus ex eo plurī⁹ nutimēti ⁊ velocioris descēsionis
[illegible] frigid⁹ · ⁊ ille q fit grosse farīe sic tarde mollescit infus aq̄ cū ↄficit᷑ sic se ht ei⁹ esse in stomacho

Azimi nut᷑mētū viscosū tardū grossū et nutimētū eius mltū qd descēdit a stomacho · corruptū generat
lapidē opilat splenē et epar et ē de cibis utentium labore gūi ⁊ cū necesse fuit ↄmedē ipm accipiatur
[illegible] zinzib seu terssera · dein et bibatur aqua mell ⁊ addat᷑ hys post h̄ exercitiū balneū fericato cū oleis ⁊
[illegible] gus sompnus ⁊ mlti int᷑ eos qui ↄmedūt incidūt pessimas egritudines ⁊ moriūt᷑ an̄ senium

Cetestat᷑ ꝓꝑ siccitatē eius acqsitā ꝑ ignē et addita siccitati nāli obꝗ ē tarde digeōnis faciēs ventositatem
et colicaz q̄ ꝓꝑea ꝑpat᷑ cū qbusdā rebus subtiliativis · ⁊ mod⁹ quo meli⁹ ↄmedit᷑ ad mollificādū pecto
[illegible] prodiū cū micis et olō amigdalino et cū kaibib ad mitigādū calitatē et cū cib stiptice ad strīgēdū ⁊ rizon
[illegible] colorē faciei effic bonū ⁊ videre bona sompnia fac ⁊ in pinguat corpus

Cetestat᷑ ꝓꝑ ↄbustōnē supficiei et semplenā cocturā profundi ⁊ dixi⁹ mltocies q̄ pānis azim⁹ ⁊ nō coct⁹
est de cibis exercitantiuz et fatigantiū et quiescētibus nō mltū obest et utentes senaut᷑ d' nocumento
[illegible] uis tactu tpris et ad remouēdū nocumētū eius desiccet᷑ terat᷑ ⁊ ~~teo~~ torrefiat ⁊ misceat᷑ cū aq̄ ⁊ zucco

Panis qui decoquit᷑ in testa est malus maxīe qn̄ misset᷑ cū olō quia nā strīgit gnāt opilaciōes ⁊ humores
malos crudos in corpe et qui indiget ↄmestiōne ipius mltiplicet bn̄ fermētando salē ⁊ faciat eū bn̄
[illegible] coq̄ et hz olēū oppilat poros et ꝓhibeat ingressū ignis decoqūtē inīum et ↄpanagiū meli⁹ cū quo
[illegible] ssumat᷑ ē cib⁹ q fit cū spēbus aromatice et malio acute

Panis guastellaceus · ē panis q fit sup lapillos et ꝑuis igneis sic fit in mll' in quo hec tā sunt
mala qa ↄbustus in supfitie semi crudus intus ⁊ mixtꝰ cineri ꝓꝑ qd̄ peior ē pane decocto ī furno
[illegible] qn̄ ↄmeditur cū carnibus vnctuosis coctis abscondit᷑ queda quātitas malicie ipius ⁊ melius fit post
[illegible] mestōnē ipius cū bibit᷑ vinū purū et ↄsequēter moueat᷑ motu laborioso quia ex hoc remouet᷑ nocu-
[illegible] mentū eius si deo placuerit

Vapor qui dum mouet᷑ u͛sus supficie nō inueris trāssitū reuertit᷑ obvius alii vapori cū eo reūtit᷑ est
prohibentes humectaconem eius nec stomachū potuit ipm superare Joh Ras viderūt ↄtractum ipm ⁊ lan-
[illegible] in aqua et descendit inferius est azimus et econūrio fermētatum et si medio natauerit dr medi⁹ int᷑ azimū ⁊ fer-
[illegible] ⁊ mltū acreitatē ꝓꝑ qd panis factus est spongiosus ⁊ sup natās · cū nō heat in se reūbraciōes mot⁹ ↄfricatōes

Ex speciebus quedā sunt de t'ra nascētibus · quedā ex aialibus de t'ra nascētibus q̄dā sᷤt fructꝰ quedā sūt
spinach · et quedā radices sic rape · 7 pastinace et quedā olea sic oleū et sisamini 7 q̄dā succo sic ac
sic sales et de istis s̄m plimū diximꝰ in tractatu fructuū olī et cfectoꝝ cū acetoſ et sp̄ebus et ciborum
succis in s̄o capitulo carniū dixiꝰ de sale · 7 qñ dixiꝰ de acetosatis dixiꝰ de aceto et hec oīa ordinata sūt

Iuvameta ei

	Noīa	Natuē	Grad'	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remoc̄o nocumenti	Quid gñat ex eo	Complexioēs quibus	Etates
77	Cicea	Oribas Johes Calide et hūide	Calid et hu- in pmo	Grossa no corrosa	Addunt in spermate	Apostemati renibus vesice	Cū seminibus papavis	Spma 7 lac	Fc̄is 7 hūidis	Senectuti
78	Sinapi	Oīs calitate 7 siccitatis	Calid et sicc in 5	Recens rubea 7 nō insana	Frangit et dissolui	Cerebro	Spuat cū aceto	hūoz acutus	Fc̄is 7 hūidis	Decrepitis
79	Aneti	Theod' Calide 7 sicce mīoris calitatis est vtes	c · 7 sicc in 2 · ō in 3	Viride recens	Prodest stomacho frig co suo	Renibus ab hominatione stomachi sua subti	Cū lemunicellis	Modicū mucū	Frigidis	Decrepitis
60	Porri naptic'	Oīs ca. et hūi ditatis	Calid et sicc in 2o	Naptcui acutum	Addit 7 urina mēa provocat	Cerebro et sensibus	Cū oleo de sisamo no veo viato	Colera acuta	Frigidis	Senectuti
61	Gala ga	Jesus Ca · 7 sic ·	Cal i 3o sicc in 2o	Grossum grvis	Renis sciatice et cortu 7 ardorem accendat veneri	Cordi	Cū ferculis unctuosis	hūoz acutus	hūidis	Decrepitis
62	Oleū amg dalaꝝ	Johan nes tem perate	tpat in 2o hu in pmo	Recens dulce	Pectori tussi 7 stomacho	Visceribus debilibus	Cum naseire	hūoz tpatus	Temperatis	Adolescētibus
63	Agres te succꝰ	paulus Johes frig · 7 sic	frigid in tio sicc in scdo	Recens et purus	Visceribus colicis	Pectori et nervis	Cū unctuosis 7 dulcibus	Nutrimētū modicū	Calidis	Iuuētuti

t'ra nascētibus ponat' in decoctione primꝰ q̄dā dura sic radices · deīn q̄ sūt lenis d'coctōis sic oleā et de sen
cōrūpūtur et ex succis fructuū p̄cedūt acetosa in decoctione dulcia vō 7 stiptica postponat' nec amaī fiat · in
tibus t̄patus · cū mīci et si ferculū fuit dulsaꝝ nāꝝ ēīt tpatū sic cibegi zerēs et hoc totum et
ex farina simule q̄ est modice caliditate bonū efficiens saporem in cibis 7 quoddā fit ex farina ordei

[pe]r oliua et ceotus queda sut semia sic cimim et coriandru et quedam olera sicut blete et
[...]te et queda lingna sic darsim et zinzib et queda sut de sup fluitatibus ammaliu sic mel 7 oua 7 qda mine
[...] mense et aloe et hu9 et qu dice9 de caseo q fit ex lacte dicem9 de oliuis et qu dixi9 d' cimb9 sallite
[...]uor particio maifeste apparet Canon in pparacoe spe natiua 7 appoicoe spez 7 sucor fructuu et de

[...]effus dic q opat in cane sic opat fermetu in pasta et acetu in t'ra 7 nigru ex eis fragit lapide 7 puocat
[...]rma et mestrua et embrione eice fac 7 albu ex eis ht in se abstersione qa mudificat splene renes 7 epar
[...]eis eaa sube due salsa et dulcis. salsa laxat uetre 7 dulc vrma puocat seme nasurai defic a sinapi modicu

[...]per cal' et sic in qrto g°du calefac intiora fcia 7 sbtiliat cibos grossos et modicu ex eo puocat vrma 7 mltu
[...]laxat decimno nigro meli9 e poderosu et e cal' s in 3 g°du sbtiliatiu 7 resolutiu uetositatu frida. Sem
[...]ueis albi frigidu est in 3 g°du 7 sompniferu Sisammu ca. e i p° hu in 2° 7 fastidies Caroi sicu i 3°
[...]soluit uetositates prouocat vrma et inficit vines Cimmu carmem 7 napt9 est sic carui quo cu in vngi
[...]utis fac citrinu colorem

Exesim .i. seme ferule e sic cimmu et meli9 ex eo est citrinu quod assilat folijs alut exaltur meli9 est
surculi puor foliox. 7 e calidus et siccus 7 acutus Origami duo st' modi vn9 ex eo e longor foliorum
[...]ctiois operacois 7 aliud rotudoru e calid9 7 sicc9 fac dige et appete cibu et resoluit uetositate ex stomach
[...]us ex eo est rubeu retines fluxu colicu Ruta gal' calia 7 sicca in 3° g°du Dyas ofert toxicatis 7
[...]t insim et coptu

[M]orei minois st' opacois q napti .i. motan minoris no eis st' subtiliacoe 7 mudificacoe 7 ofert sangni emo
roydar Ruta viridis ca. 7 sic. in 3° g°du. ofeces epilepsie et in cubo Coriandru ypo. dic q e calm
[...]tipticitate et gnalr alij fei Crocus ca. e et sic. e ofortas mebra intiora 7 apit opilacones et facit
[...]sive cibu cor letificat flex cartamin ca. est 7 sic. inducies bonu sapore in cibis et fac excoqui carnes
[...]sas et in eo est stipticitas

Olia ase calia e 7 sicca ofeces digoni crassa melior e qa e boi sapois 7 torasam melior e armoni
q e calia et sicca in quarto g°du forte subtiliacoms et dissolucoms digerit 7 appete fac cibu auges feto
[...]secessus Piper longu ca. e 7 sic. impinguat stom 7 mudificat ipm cap Spica ca. est et sic. Zinzib
[...] 7 sic. Darsim ca. est in 2° g°du sicu in 3°. ex quo meli9 e odoriferu leue puocat vina 7 menstrua et
[...]er uesice

[O]leu sisammu ofert grossitiei pectois 7 guttuis 7 gule obtempas vetere orm toxicl laxat stom auferes
malu sapore cibor qu ex eo odiut radices Oleu d' nucib9 forte e calitat dissolutiu 7 inuatiu oploib9
[...]s Oleu recens q fit ex oplone oliuar uidiu e frigidu. 7 q fit ex nigris atigte calin & 7 riblebi de oleu
[...]defert cu bardis cameloz olm onfacinu q fit d' oliuis recetibus mal' g° utur' fruitores in negocijs suis
[O]leu catamini calidu est et fastidiosum 7 sabbatini ca. 7 hu. est grossu 7 fastidiosum

[E]ligit ex ea et ex succo vne q videmar' tpe suo 7 trit' no cu cortice 7 eligit de lemocellor succo decorticatu
[...]et cui9 auferut gna. dem pmit et de succo sumach eligit q d'collat' p cribellu manib9 no opressum
[...] de succo gnator eligit quod tritu fuit in mortaio uitreo ul marmoreis 7 int' sucos fructuu melior e
[...]ras odoriferas non horibil' ul mali sapois 7 q no pmittat' nec in mal' vas recondit' pmo vasa vitrea
[...]9 reddi dz lauetur cu vitro trito 7 folijs scariole ul folijs p sucor seu cu arena sale 7 cinere

[...]omaticis quod est ex eis sicu pomt' in pricipio decoctioms et ego n' multiplicet manib9 q omedut in frida et ex eis
[...] qbz ferculu a re vincere i ipo cu e inmissione quada p res alias q inficit in ipo astupiciu pacetu et
[...]omatu e in canone tcio 7 muci dividi qa qda fit ex aq pisciu q madit hucres et quoddam fit
[...]est calm in pmo sicu in 2° laxatiuu ventris

Causa quare permittat olera in comestionibus est quia sunt subtiliativa sicut fructus et generant omnia ventositatem et inflationem. Deficiunt ab hac operatione et sunt mutativa illis quibus dant pro cibis et plurimum ex eis mittit nutrimento modico sed centum dragmis olei generat minus x dragmis sanguinis et citrinus colerisque et frigidum et humida ex eis et con-
sunt fortioris sanitate et peioris nutrimenti et minus male nutriunt sicut lactuce domini molachie et postmodum

Iuvamenta v...

	Noia	Nature	Grad9	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat ex eo	Complexiones	Etates
10	lactuce	Joh. fri. et hu.	frigid. et humid. in 2o	Ample et citrine	vigilias et gomorreas sedat	Coytu et visui	Cum mixtione cum apiis	Nutrimentum aplius	Calidis et siccis	Iuventuti
11	Scariola	Ordi. fri. et hu. et B. fri. et sic.	frigida in p°. sicca in 2o	Recens et dulcis	Infrigidat epar calidum	Retardat digestionem	Cum nasturcio	Nutrimentum modicum	Calidis	Iuventuti
12	Apium	B. Ra. Ju. cal. et sic.	Calida et sicca in primo	Ortulanum	Aperit oppilationes	Efficit soda	Cum lactucis	Nutrimentum modicum	frigidis	Senectuti
13	tharcon i. herba peretri	Jo. cali. et hu.	Cal. et sic. in 1o	Ortulanum recens et tenerum	Saporat frigida fercula	Sitim facit et moratur diu	Cum apiis	Nutrimentum acutum	frigidis	Decrepitis
14	Eruca et nasturcium	Jo. cal. et sic. Ore. ca. et hu.	Cal. et hu. in primo	Cum est minoris acuitatis	Addit in spermate et coytu	Efficit emicraneum	Cum scariola et aceto	humores acutos	frigidis	Senectuti
15	kadatuci i. agrimi citini	Jo. ca. et sic. Oreb. ca. et hu.	Cal. in 2o sic. in p°	Odoriferum	Suba stringit et fucrolygat	Obtenebrat visum	Cum folio similio i. portulace	Nutrimentum inflatum	frigidis	Decrepitis
16	portulaca	frigide et humide	fri. in 2o hu. in p°	Amplorum foliorum et tenerum	Stupefactum dentium tollit et porros	Spermati et coytui	Cum acutis silvestribus	Nutrimentum modicum	Calidis	Estati

lactuce et de quibusdam in radicibus sicut radices seu raphani rape et blete et cuiuslibet terre nascentis
et plures romani comedunt olera seu herbas crudas post cibum et non nocet et hoc autem propter malam
frigidationem sua digerit et ob hanc causam induit Johannitius et salunyge grossa cibaria subtilia precedere

[..]recepitis colicā et malā digōne nisi sit aliquod acutū ex eis sic origani recēs et nasturtiū que
[..]us qui gnat ex eis omnibus est modicus subtil 7 aquosus 7 malus 7 qdā ex antiqs dixerūt quod ex
[..] membris cplōne hntib9 calidam sic lactuce et scariole ortulane 7 ex olerib9 silvestria
[..]plices de in hiis portulace et bletones 7 quer de qbusdā olerib9 plus nutrimētū est eis in foliis 7 sit

[..]Melius sanguis gnātus ex lactuce ē melior sanguie gnāte ex aliis olib9 7 aphōis nutrimēti 7 melioris
[..]descēsiois 7 neqz strig neqz laxat quia in ea nō ē stipticitas neqz salsedo 7 eligit ex eis illa q̄ nō hz lac
[..]or aliis et ē cuenens putrure stoī qñ nō ablnit aq̄ debilitat visuz 7 mitigat siti in alba s malachia
[..]a 7 hu i pmo prodest pectori et obest stō

Scariola licet sit frīa 7 huīda tpate nichilomi9 pstat sibi d cor natuūs qa fit i estate calia accidētalr
[..] cū fiat amara et in autupno sicca et ppea exasperat et hoc in yeme 7 iuē tū amaītudie tū sua
[..]opilacōes splenis et epatt et ex eis silvis ē fortior in hac opacōe 7 cfortat stom 7 sua9 eis cfert infla
[..] calis 7 elixata bū ppata cū spēbus strigit ventrem

Eligit ad provocāda menstrua 7 vrinā 7 expellit uētositates apit opilacōes 7 cfert stō ceudū 7 coitū
[..] tarde digerit 7 ppea debet cū pcede cib9 cū quo misceat 7 folia ipi9 pvocāt vrinā mag9 q̄ laxat
[..]idices sui eg9 Ruffus dixit q pvocat vrinā 7 strigit uētrē 7 csuledū ē q nō cmedat tpe quo movet
[..]a venenosa eo q apit vias et iuvat ad trāsseundū venena intus et ē diuor odor Naptic 7 Nom

Oris meditor ē pcipē ut masticet ant medicinaz horribil sapois q stupefac instrumentū gusto 7 modic
ex eo assuptū cfert ad digerēdū 7 descēdēdū Menta ca et sic in 3o g̃du cferēs nausee 7 gnāt uētositate
[..]oditū ex eo digerit ~~et appetē fac~~ sua calitate nāli 7 mltū reudificat hūiditate supflua q̄ ē in ea 7 acōtizat
[..] digerit 7 appetē fac 7 qñ sola cedit in duc pruritū i cute 7 addit in coitu 7 appetitu ciboz 7 necat vmes

Eligit uētibus coitu qa emittit uētositate faciete virgā erigē 7 gnāt spma 7 laxat uētrē 7 vrinā nō p
vocat et calefac calefactōe maifesta 7 subtiliat 7 ppea dz miscēi cū alio p hibēte fuositate ascēde cibz
[..]masticatū calīn et siccū necat vmes obest stō 7 uesice et iuvat steāgiūaz resolvit uētositates 7 incidit
[..]lma

Prohibet stomacho quia ē tarde digōnis et cutit in colāz et cmovz uētositate et i gredit uiuz ciboz sub
tiliatioz mudificat hūiditate pectois 7 strigit 7 laxat uētrē 7 nō mittet d hoc simone meo cū dixi9
[..]dona re qa strigit et laxa eo q habet in se duas uitutes duisas sic caul quaz altēa fortificata sim naz
[..]ntie cuenēt9 opat et possibile ē q ipm sit tib9 sicc9 nālr et hūid9 accidentalr

Inflamm ut q res acetosa removeat stupefactione dentiū nisi accidet ex viscositate sua 7 qa stiptica
ē cfert excoriatōi intestinoz 7 dissintie et fluxui sanguis mulier 7 sputo sanguis 7 sedat vomitū et
[..]a feī extinguit colāz et abscindit appetitū coytus 7 mitigat arsurā vesice 7 renū 7 delet poros cittarum
[..] herba apū cala 7 sicca i pmo cfortās cor et epar 7 letificat animū 7 purificat uētrē 7 dissolvit mela
[..]siam

[..]ius comedit radix semen eius impossibile ē q cmedit sic lactuce et ozio sic citrolli tucumeris
[..] consuetudine in ordinacōe ciboz ut quia fundus stoī sua calitate cbuxit ipa 7 orificiū in
[..]bere

Acetata gnalr obsut nuis pectori et intestinis et coytu et extinguit fcolaz ⁊ sanguine et cum adut flegm
minuit acetu et humidor minuit etia humiditatem et grossorum minuit grossicie ⁊ gsa st excibis stoma

	Nom̄	Natu͞e	gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentu	Remo nocumeti	Quid generat ex eo qd huor	Coplões	Iuvameto
62	Acetu et acetate	cpoitur ex ca. et fei. sbtis ⁊ ug fei et sic. ro. fei ⁊ sic	fei. in primo sicc' in 3°	q fit ex vino	Colericis pigrius appetit	Nervis	Cu aqua et zuccaro	Nutrimentu modicu	Colicis	
64	Sterga .i. radix asse ma ⁊ radix ferular	Oibus cal ⁊ sic	Cal ⁊ sic in 3°	Recens alba et no corrupta	Abstergit stom ⁊ confortat vomitum	Cerebro et nervis	Cum aceto	huor mlius	frigidis	Senio
66	Cucurbe res et citrulli	ro. feie et hud	fei et hu i 2°	in sabure completo	febribus aduretibus ⁊ urina provocat	fac dolore alior stom	Cum melle et oleo	Sangs laudabil	Calidis	Senectuti
67	Melongiana	Cal ⁊ sic grosse i disabur fei ⁊ sic.	Cal ⁊ sicc i 2°	Reces cum dulc interius	emoroz agere sangui ⁊ vor tu acetosis et debilitate stomachi	vaporib mitt capiti et eff et bothor in ore	Cum ventosis	Melancoria	frigidis	Iuvenibus
68	Rasen	ysahac ca. ⁊ hu gnalr ca lid et sic		Tenera recens	Minuit venenum	Minuit sangne ⁊ spma multu	Cum aceto	Nutrimetu multu	frigidis	Senio
69	Cepe	Ruffus cal ⁊ sic ult. ca. et hud	Calia in 2° hida in 3°	Albe aquatice succosi	Agit provocand ⁊ addit coitui	facit soda in capite	Cu aceto et lacte	spma ⁊ lac	frigidis	Senectuti
70	Allea	Gnalr cal ⁊ sic	Cal in quarto sicc' in 3°	Maior acuitatis	Coxitis	Expulsive et cerebro	Cum acetosis et oleis	huor grossos ⁊ acutos	frigidis	De decrepitis

glane et rape et queda no conservantur. sic caules onati et hys silia Sed canon e q oia que durare
prestatur eis cu humiditates calitas Si in vino prestat calitas et siccitas si aceto feitas si sale pstat calitas ⁊ sicc

[..]xerut habentibus cōplones calidas in temporibus et regionib⁹ calis et calitate eoꝝ cū aceto ꝑꝑatorum —
[..]oꝝ et yemalibus | subtilia neō econū o et ꝑꝑatoꝝ cū aceto · q̄dā ɔsuātur tempore eid tempus ut melon

---

[O]pmiones phoꝝ ɔueniunt in siccitate ipi⁹ et discrepāt in calitate et fri^te. nā q̄dā dixerūt q̄ frigidū ē eo q̄ coleāz mitigat · ⁊ alij dixerūt q̄ ē calm eo q̄ sup̄ t̄rā sp̄āssū bulit ⁊ frāgit lapide ⁊ meli⁹ d̄ eo dr̄ est ē calm potēciā et frigidū actu · et mditare rem p̄ actū seu fortunā ē racōnabili⁹ quā p̄ potēciā Gale⁹ [..]t cū sua siccitate naz et cū melle ē incisiuū ⁊ subtiliatiū ɔferēs tussi flegīice ⁊ q̄dā de medicis ɔsueuerūt [..]re cū eo mixto cū alijs sputū sangnis

---

[R]adix plāte asse seu steigar et est radix amud then diligit ad faciēdū ɔpositū cū aceto qa gnāt acutate [..]meo ꝑ q̄ huōres sbtiliat et sup̄flua incidit et induc appetitū ɔferēs ad trāseūdū ⁊ digerendū cibaria gr̄ [..]t post capita epati renes et hys similia et qn̄ ꝑꝑarātur cū brodio ul̄ salsamēto factis cū aceto forti exit[..] [..]s forte et dicit̄ q̄ ē acutus

---

[E]ligit̄ cucumēs longi et citrolli qa vrinā p̄ocāt et nāz mollificat ⁊ mitigat siti ß citrulli st̄ frigidiōes ⁊ sb̄ [..]tiliores · ꝑ quādā amaritudīz q̄ ē in eis · et ī eis etiā ē modicū stipticitatis ⁊ accit ɔmedētib⁹ ipos cortices [..]tes sitis maxie in quoꝝ stō ſ ē cola eo q̄ ɔuitūt̄ Rape cal̄ sūt ⁊ humide nutientes mltū ⁊ gnāntes spma [..]rinā prouocāt et nēq; laxāt neq; stingūt et faciūt appete cibos qn̄ elixant̄ bis in aq̄ ⁊ postmodū ꝑꝑat̄ [..]ceto et sinap̄ Aqua ipaꝝ ɔfert sturie

---

[M]elongiane ɔuisāt̄ in ɔplone ꝑ uetustate et recētiā dulcedīz ⁊ amaritudīz nā vetēs antiāē calide st̄ ⁊ sicce faciētes bothor oci · dulces frigide st̄ ⁊ sicce · q̄ tende existetes st̄ dure ad digerēdū ⁊ cocte ē ɔio ß ꝑꝑate cū [..]to et carni addūt in appetitū ciboꝝ qa ɔfortāt orificiū stō̄i veꝝ elixāī debet ān q̄ ꝑꝑant̄ · hoc mō cū aqua [..]ale et st̄ cibi assueti · nec eaꝝ nocumētū apparet velocit̄ et peiori mō quo ɔmedāt̄ sūt assate

---

[E]ligit̄ eo q̄ ab digit̄ ⁊ apit opilacōes spleīs et epatis ɔferēs stō ⁊ tussitui p̄ mestrua ⁊ mitigat uetositates frangens maliciam aceti et acuitate ipius Cappares cali sūt et sicci in t̄ro gdu q̄ ꝑꝑati cū aceto api[..] [..]t opilacōne splenis et epatis mollificātes durities ipoꝝ et extenuāt huōre melācolicum nāz mollificat [..]z mollificāt et abstergūt fleḡ stō̄i ⁊ cappāis ē cibus medicinal̄ Gal̄ dic̄ q̄ ē innatiuus splem ⁊ iua[..] [..]nto quo absinthiū epati ɔfert

---

[E]ligit̄ ut huōres subtiliet appetitū reparet nām mollificat vrinā p̄uocat ⁊ visū acuit boni effūes colore cū phibet̄ ɔmescō ipaꝝ · ab ill̄ quoꝝ corp⁹ ē fluxibile aut ꝑꝑatū ⁊ ɔmedāt ipm hn̄tes corpa du[..] [..]gū rubeū exeis plus acuitatē hz q̄ rotūdū albū · ⁊ sicut crudū meli⁹ ē melli cocti ⁊ gnāle omēs vnctuosita[..] [..]faciūt et animū malū ⁊ nocet infirmis cū mltiplicāt eoꝝ ɔmestio

---

[E]ligit̄ q̄ huōres incidit laxat corpus vrinā prouocat apit opilacōes ⁊ educ vmes ⁊ cucurbitīos clā[..] [..]ficat voce · ⁊ affer tussim rēfri^te et phibet̄ quia obest ocul̄ capiti renib⁹ pulmōi et siti qa reb volont̄ [..]trahit ꝑꝑatas ɔplones a ꝑꝑancia et cū d̄ coquit̄ quousq; remoueatur ei⁹ acuitas frigida ⁊ gīt̄ ūtus ei⁹ [..] maxime qn̄ infundit̄ in aceto · ⁊ ɔmedit̄ cū lacte ⁊ piscibus ⁊ ipm est magl̄ medicine simile q̄ cibo

---

[..] conſuari debent carnes sint · ul̄ aliud simile conſuabūt̄ efficiet̄ mollia ⁊ tenēā si melle —

Octa olea proprie acetata sunt tibi que fiunt specialiter volentibus subtiliare complexionem et illis qui in- sive accidat ex natura hoc sive ex morbo et si morbo sive morbo in quo veretur incidit sive eo quod iam in- morimur animalia et iuxta unumquodque istorum tibi praedicti diversimode preparantur qui cum sunt fructum prepa-

Nomina	Nature	gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat	Complexionibus	Etati / Tempori / Regioni
Sparagus	Temperati calidi et humidi		Recentes et consistentes declines ad terram respicientes	Valet in coytu et opilaciones aperit	Villis stomachi	Elixato deinde frixato cum tenere	Nutrimentum bonum	Frigidis et sicce	
Spinachie	Temperate secundum quosdam calide et humide temperatum	frigida in primo	Pluvia	Tussi et pectori	Digestionem impediunt	Suffrixati cum muri	Nutrimentum modicum	Colericis	Iuvenibus qui reperiuntur
Blete	Calide et humide alii dicunt calide et sicce		que sunt dulcis saporis	Succus earum aufert furfures	Comburunt sanguinem	Cum aceto et sinapi	Humorem acutum	visceribus sicce	Frigido et humido
Pastinace	Universaliter calida et humida	Calida in 1 humida in primo	Rubeum dulce et yemale	Excitat coytum	Retardat digestionem	Cum multa decoctione	Sanguinem et spermam	rescentibus sicce	Senectuti
Tratufuli seu tuba	Frigidi et humidi multum	frigide et humide in secundo	Oblongiane magni	Quia recipit omnes sapores	Morbum melancolice	Cum pipere oleo et sale	Fleuma grossum	Complexionibus inflamatis	Iuvenibus
Cucurbite	Calide fri et hu. Tercio calide et humide	frigide et humide in 2º	Recentes virides	Siti mitigat	Convertitur descendens velociter	Cum muri et sinapi	Nutrimentum modicum	Colericis	Iuvenibus
Caules onati	assimilantur caulibus sunt tamen difficilioris et tardioris digestionis et sunt calidi et sicci	Calidi in primo sicci in secundo	Recentes citrini	Aperit opilaciones	visceribus	Cum multo oleo	Sanguinem malum	Cerebro calido	Iuvenibus qui reperiuntur

preparantur cum synapi et incidendum humores grossos et cum muri et pipere ad calefaciendum complexiones et multum usus fuit ad curandum habentibus splenem grossum opilacionem epatis et principium epilempsie nales cum corpus non intreiat multum ex eis et cibus medicinalis est cibus habens in se virtutem et qua- nuttiva quam recipit a natura sicut schirchusch et emnabam

-gent cibo mlto modicu nutriete et ill etia qui tollerare no possut cibaria grossa sic carnes et
-rit ul quia vtut cibis ptis causa religionis ul quia timet de ano acuto et pestilenciali quo et etiam
-tur ad ingrossandu huores subtiles et infrigidandu oplones inflamatas et calidas et quando

[U]agit qa e oueniens sto et qa mt olea mltu nutt maxie ortulan qa humidior e silum 7 q oit infra lapi
des mundificat absq forti calefactione et in fcidacoe 7 decocto mudificat naz et puot vrina 7 silueris
-a in pnº veris adhuc nascat in pnº autupni 7 tardones lactaroli calidi sut 7 humidi 7 in alio sudorem
-ut redoletes q addetes in coitu nocet cebro et tardones asinum assimilat sparagi in natura

[C]agut ad mollificadu naz pp velocitate sue descesiois et q e frid oplonis omedat ipas cu muri darsini
et pipe et qui e cal cu coriadro 7 olo amigdalio 7 ad tplices deponut coliam et mollificat naz in se hu-
-iditatem habet et atriplices et bleti pim fri st 7 ppea oferut febri ad hureti et veterie 7 neqz stingunt
-z laxat nisi ppazet cu olo et muri qa tuc laxant et prosut stomacho

[P]rohibent racone sto pp humiditate q e meis et naz barauchia p qua humiditate laxat in colica 7 exopilat
et resoluit grossitie splenis et radix eius gnat flegma et succy eius laxat et suba ipius ostipat rez tn
-ix eius magis laxat porri minus alleis et cepis hnt calitt 7 siccitatt 7 acuitatt et e nuati uetositatibus
-s intestinis 7 emoroydibus ppate cu olo et etia crudi 7 acetosa fra 7 sicca ofortat viscera 7 naz stingut

[P]astinace omedut crude et cocte quaz iuuametu e minus iuuameto rapaz rez ipe calefaciut laxat 7 subti
-liant et vrina puocat et inflant et comouet coitu et gnant sangne habere aliquatulu corupconis
malicie et in quibusda regionibus inueniut boni odois et sut difficilis digonis 7 maxie qn st recetes sen
-eteate intrris eaz et phibico p dce malicie fit cu aceto muri et sinapi

[F]ulkemus no e intracuful appares pp q recip oms sapores vii cu inistet cu eis spes calie efficiut calidi
et esio et sangs gnatus ex eis e tum grossior tpato et ipi gnant egtudies mlicas 7 anhelitu ois corupunt
-melior modus quo omedut cu mlto oleo et carnibus pinguibus 7 fungi sut eiusde spei et st mt fficietes pp quod
-rum narracoie face de eis tracutfuli duisificat sm duisitatem traz tporum

[A]agit ptib ctra tussim et febre et excepto q si repiat in sto huores ouitut ad eos 7 ppea debet ppari cu
acetosis ex pmutacoe ipaz ad huorem que inueniut ul pp loga mora ipaz in sto et st pp insipitate ipaz
ille matie reapletes omes sapores ciboz q ppands st cu rebus ouenientibus vnicuiq oplexioni 7 laxat
-z et no puocat vrina et qn fit ex eis cibaris cofetes hntibus oplone calam

[C]aules onati silant caulibus tame sut minoris desiccacois qui elixati et pari debet cu olo multo 7 muri
-qma ipoz elixaco cu aqua et sale obest stomacho et ipi puocat vrina 7 maxie ona ipaz qn sut re-
-cia etia pseruat ab a ebrietate et ebrios curat

-igidas et cu succo lemocellaru ad confortadu stomachu et excitadu appetitum — dixit
-m regimine subtiliatiuo et sm racone cibi acetati et ppati cu spebus sut cibi mediti
-atura refugit sic sut allea et sinapis e medicina habens in se virtute aliquam

Ossibaria suffixata sunt unatiua (?) butib[us] in sto fleg[mate] et humiditates ul' timetib[us] incurrere mala complonem —
tuositas q[ue] conferunt habentib[us] complones epar calidu[m] et extinguit inflamacionem sanguinis et colere et ob sunt —
carnibus gallinaz seu cucurbite et hys silibus et lac nouit i[n] unctu[m] et aliquo t[em]p[o]re residens et butiru[m] recendu[m]
sitam et impingua corpus et conferunt pectori butiru[m] recendu[m] inoris e calitate qua butiru[m] coctu[m] colostra

Iuvamenta rationa...

	Noia	Natu[ra]	Grad[us]	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remo[tio] nocumenti	Q[uid] g[e]n[er]at	Co[m]plo[nibus]	Etates	Tempa	[Regionibus]
78	suffeixata	Calida et desiccatiua		bene cocta et humida	subtiliat flegma	Sitim extinguit	Cu[m] fit ex eis [...]	Sang[ui]s acutus	Frigidis	Decrepitis	yemi	
79	Geletina et sultius	frigide et sicce		Ex pati cu[m] pulli columbini	Colere feb[ribus]	Nervis et melancolie	Cu[m] vino veteri odorifero	sang[ui]s frigidior tempato	Calis et humid[is]	Iuvenibus	Estati	
80	lac dulce	lac tpat[um] k[ui] dulce cal'		Recentum mulierum	Pectori et pulmoni	Febribus	Cu[m] passul[is] sine nucleis	Nutrimentu[m] bonu[m]	Temperatis	Adolescentibus	Veri	Temperatis
81	Lac acetosum	frigid[um] et humid[um]		Cu[m] est multi butiri	mitigat sitim	Gingivis et dentibus	Cu[m] gargarismis ydromelli	humor laudabilis	Temperatis	Adolescentibus	Estati	Orientalibus
82	Case[us] recens	frigid[us] et hu[m]i[dus]		Ex grassi lacte et acat sam	Mollificat corpus et impinguat	Opilat	Cu[m] melle amygd[alis] et nucl[eis]	Nutrimentu[m] multu[m] grossum non g[ra]ue matur[um]	Calidis	Iuvenibus	yemi	frigidis
83	Case[us] vetus	Theod' cal' et sic[cus]		Unctuosum saporosum	Sedat fluxu[m] assum	lapidi et renibus	Cu[m] comedit[ur] i[n] duo seru[m] la	oystip	Exercitatibus	Iuvenibus	yemi	frigidis
84	Olive nigre	Bal cal' tempat cu[m] modi ta siccita te		Ut sunt unde nigra	Excitat appetitum	Sodi et vigiliis	Cu[m] comedit[ur] in sera fercula	humor uilicus	Senectuti	yemi	frigidis	Regionibus frigidis

et remittut' a natura sua et meli[us] lac e[st] q[uod] e[st] intense albedis boni odoris et boni sapois de quo cu[m] mulge fal —
tu[m] in caliditate et humiditate et e[st] sanguis co[m]plete maturitate eo q[uod] mamille co[n]uertut ip[su]m ad na[tura]z suaz sicut —
in frigidu[m] co[n]u[er]ti ut fiat nutrimentu[m] cerebri et q[uo]q[ue] cibu[m] substancie subtil' facit conuiti ut sit nutrimentum —
p[er] suam grossitie grossu[m] ip[s]ius e[st] et met ad sui nutrimentu[m] quia conuenies est nature suo grosso cibo nutriri —

hiudam

humidam que diminuunt nam ex eis sunt que preparantur cum aceto sicut sulcius gelatina et askipicium et remota est unc quibus excedit melancolia et nimis et preparata cum lacte faciunt ventositatem et colicam et maxime quando preparantur cum et coctum recens et caseus vetus floritum et colostra sunt valde multi nutrimenti et aufferunt pruritum et scabie vero humidior est floritio et caseo recenti Lac coagulatum acetosum et lac simplex cum speciebus et oleribus

Eligitur cibi sufficienti habentibus flegma in stomacho eo quod ignis consumpsit humiditatem ipsorum quia propter siccitatem ipsorum . et siccitat humiditates stomaci et stringit orificium fundi ipsius stomaci et nutriunt corpus nutrimento calido et sicco et quod ex eis fit cum speciebus calidis erit dure digestionis et propter hoc species non debent apponi in fercul his in frigidatis

Eligitur habentibus complexiones flegmaticas et prohibetur frigidis et inferunt coytu nocumentum podagre et nimis in conse quatur commixtionem ipsorum commisceo chalor mell et hy cibi de extremitatibus gressibilium sunt meliores quod facti de piscibus vel carnibus albis et teneris et carnibus vaccinis et coci procurant ut acetum gelet ad faciendum geleti na tamen modo carnularum et agnulo et extremitatibus edorum lacteorum helem est brodium askipium infrigidatum et colatum ab unctuositate ipsius quod est simile gelatine et sulcio

Lac est compositum ex tribus substantiis ex sero quod est ca. et facit acutum subtilians humores et laxat . et ex caseo quod est frigidus constipans et generans humores grossos et opilaciones et lapides in renibus . et ex unctuoso seu butiro quod est ca. et hu. diversificantur partes iste . nam quedam ipsorum augent et quedam minuunt iuxta animalium diversitates et lac asininum con fert consumptis . et lac camelinum camellinum confert ydropicis quando miscetur cum urina ipsorum

Eligitur lac post quadragesimum diem partus et diversificatur secundum modos preparationis . nam coctum cum riso vel frumento est tarde digestionis et illud cuius amotum est butirum et serum est acre propter ductionem conveniens est habentibus complexiones calidas et illud a quo ablatum est butirum et serum de dang confert stomaco calido et cum lapides torrefacti ponuntur in eo donec consumetur aquositas eius confert fluxui et illud a quo separatum est grossum per coagulum cum sinapi et acetoso sumptum confert pruritui

Qui est pinguior caseus novitati est melior et quanto longinquior est plurimus sunt et difficilis digestionis quod diver sificatur secundum animalia quorum est et colostra est frigida et hu. impinguans corpus et aqua eius mundificat venas et confert complexionibus epatis calidis in corporibus temperate caliditatis sunt . i. floritum quod fit de sero bulito cum lacte est mediocris inter caseum recentem et colostram et aqua lacte acetosi frigida est et sicca in 2° gradu et lac non multum acetosum cum speciebus est calidum et siccum

Attestatur quia est difficilis digestionis faciens sitim et malum nutrimentum et quanto est acucior et asperior tanto peior eo quod coa gulatum prestat sibi acuitatem et consumpcio aquositatis ipsius prestat desiccatione et propter viscositatem etiam ipsius generat lapidem et maxime in corporibus inflammatis et eiratus prius et postmodum expressus et assatus stringit et cum commeditur cum rebus calidis et siccis sicut sal videlicet et oliuis est maioris desiccationis

Olive sunt duobus modis oleagine que sunt multi nutrimenti et unctuositate magna mitte que sunt stiptice quia ex stipticitate sua confortant appetitum et stomachum et maxime quando commeduntur cum aceto et mature ex eis calide et immature frigide et de rubeis generantur humor vitellinus et olive nigre sunt pluris olei quod ceterarum modi olivarum et sunt magis pinque ad generandum coleram ita quod possibile est quod fiat propterea fluxus acetum tamen frangit maliciam ipsarum

latur gutta aliqua remanet integra compressa nec spargitur in eo et causa in hoc quia est lac est temperatum confortat cerebrum spiritum vitalem et testiculi spermate substantiam quia nam facit aliquem calidum sanguinem tum cor's grossi sic fit operacio in lacte asinino et causa subtilitatis lactis asinini est quia asina lactans sicut etiam et asini qui utuntur ex eo

Hec diversantur secundum diversitates generum animalium, etatum, temporum, anni et approximacionis seu elongacionis a partu passionum et lac glandes seu sumach. Et lac vaccis post partum animalium colostre nundificacione completa est subtile et in estate mediocre et de... et difficilioris descensionis et magis naturam stringit et est nutribilius quolibet alio lacte. Lac vero camelarum equorum se habet ... et caprarum. Lac vero muliebre est temperantius quolibet alio lacte eo quod est similius ... temperatis animali est. Inter cetera ova non inse...

Iuvamenta racionabilia

No.	Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generatur	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
87	Butirum recens	Fo. cal' et hum'		De lacte pecorino	Eius secundum pulmonis et maturitas et siccitatem et frigiditatem	Ebetat seu stomachum	Cum rebus stipticis	sanguis optimus	Siccis	Decrepitis	yemi	Meridianis
86	Kemach	Est conpositus ex quibus fit		Temperata in acuitate et vehementi calitate	Provocat ruptum appetitum et mundificat stomachum	Cum excitatur	Cum acetosis unctuosis	Flegma salsum	frigidis	Senectuti	yemi	Borealis
81	Schires cum oleribus	Conpositus ex quibus fit		Qui fit cum milio sinapi et sale	Appetitum excitat	Digestioni	Cum medicinis cum mitibus bonis	humor amarus	frigidis	Senectuti	yemi	
88	Ova tepatibus	Calida et humida		De soha mercedis	Exercitantibus	Ructationem fumosam	Cum vino veteri bono	Nutrimentum validum	Calidis	Iuvenibus	yemi	Septentrionalibus
89	Ova gallinacia	Albugo eius stringit et humectat et humectat		Recencia magna	Addit in coytu	Reiundat digestione et generat lentigines	Comedat solum vitellum	humor laudabilis	Calidis	Iuvenibus	yemi	
88	Ova perdicum	Subtiliora sunt ovis gallinarum		Frixa tremula	Convalescentibus	Exercitantibus	Cum vino rubeo	Nutrimentum medium	Temperatis	adolescentibus et decrepitis	yemi	
97	Ova anserum	Temperata in calitate et grossa		Semi assa	Exercitantibus	Colica ventositatem et ungium	Cum origano et sale	Sanguis vilius	Calidis	Iuvenibus	yemi	

que magnitudine marie mas et femina cubant tamen pulli fiunt ceci non in continenti cibum ex se recipiunt sed
in tercia calitate pulli nascentes cecis in continenti abbetantur seu comedere incipiunt ex se sicut pulli gallina
habens aures ex minentes ovat et econverso. Item Jahat dixit in libro suo de animalibus ex verbo Aristotilis
quod ova non pullificancia sunt illa que fiunt ex combinacione gallinarum centum aut quando ordinantur ad ovandum in cinere
defectu et illa sunt ut frequenter pullificancia que carent in predictis impedimentis

pascentium in campis et melius lacte nutritorum in domo et melius est lac animalium pascentium herbam frescam in omnee inde ingrossatur usque ad tempus impregnacionis quibus deficit et lac iuvenum animalium est melius lacte senum et lac vaccinum est grossum mediocre inter utrumque et lac pecudum est medium inter lac vaccinum et assininum et lac asinarum et equarum est mediocre inter lac camelarum quorum quorum quasdam volumus recitare delectacionis causa et sunt adhuc plures hiis quas diximus quia enim quatuor ex oibus omnis

Effectus butiri recentis est sicut olei recentis conferens habitibus superfluitates in pectore et pulmone et indigentibus maturacione et mundificacione ipsarum et maxime cum comedunt cum melle vel zucaro et natura butiri cocti sicut natura butiri recentis rezuti est vehemencioris caliditatis propter sal admixtum ei quod eciam quanto plus antiquatur tanto vehemencius calidum et mundificativum

Kemach et kigemth immutata et integra assueti non debent propter companagio nimio comedant cum cibaria grossa et ventuosa multiplicant in prandiis ad removendum fastidium eorum et ipsa faciunt descendere cibum velociter et sitim excitat et splenem ingrossant et maxime in complexionibus calidis et diligunt ad comedendum cum assate super carbones et in veru et cadingre et cum cibis in frigidarium natura et ipsorum commixtione sentitur per mutacionem melius saporis unius cibi ad saporem alterius

Preparatum cum origano expellit ventositates generatas ex lacte et preparatum cum sinapi subtiliat grossiciem ipsius et cum preparatur cum apio mixta et cum herba [illegible] efficitur boni saporis et cucurbite preparate cum lacte sunt innative stomachi calidi et stringit illarum maliciam sinapi et citrinum ingeni cum oleo

Sicam naturas ovorum et epatis virtutes quorumque per se natura cum fuerit permixta sunt grosse subtilitate et difficilis digestionis et postquam digerunt corpori multum nutrimentum prestant et sanguis generatus ex eis est laudabilis epar eciam inter ipsos sunt saporita et precipue cum epar anserum vel gallinarum pinguium que non debet multiplicari in cibo et maxime quadrupedum

Meliora ex ovis sunt ova gallinarum et calandrarum cum sunt recencia et complete decocta eo quod dura vel fastidium faciunt vel velociter non descendunt verum cum digerunt multum nutriunt et semi assata nutriunt velociter nutrimento multo et elixata cum aceto ventrem stringunt et que sorbentur ex eis cum rebus subtiliativis eiciunt quod est in pulmone et pectore et cum simpliciter sorbentur conferunt calefactioni ysophagi stomachi vesice et sputo sanguinis et vocem clarificant et magis nutriencia ex oviis que proiciuntur in aquam bullientem ad decoquendum

Ova perdicum sunt subtiliora ovis gallinarum et minoris nutrimenti et melior preparacio ovorum vero est ut ponantur ad elixandum in aqua bulliente cum sale et aceto sed tamen aqua proporcionata conveniens ita quod superficies equetur extreme superiori superficiei ovorum et similis preparacio perdicum in bonitate est quando agitantur cum oleo muri et modico vino et ponunt in vase quod vas suspendunt in caldario continenti aquam calidam deinde cooperiatur et accendit ignis de subtus usque ad decoctionem perfectam et frixa et sunt frixa in oleo sunt mala quia generant lapidem et fastidium faciunt et colita et preparata in aquis sunt digestiora

Ova anserum et anatum et struccionum vero sunt grossa et tarde digestionis diligens tamen comedere comedat citrinum ipsorum et sanguis quod citrinum ovorum omnium subtilius est albo et album humidius est citrino et nutribiliora ex ovis et subtiliora sunt ova habencia duo vitella minoris nutrimenti sunt ova gallinarum sine gallo ex quibus duobus minoris producti non generant animalia et similiter ova generata in defectu lune secundum plurimum sunt generancia eo quod ova in novilunio usque ad plenilunium replentur et humectantur et sunt laudabilia ad generacionem et econtrario que generantur a plenilunio usque ad novum lunium

apatre et matre cibant sicut pulli columbini et ex omnibus aliis ovis que sola femina cubat licet ipsa sit debilis et dimicet et fasianorum et quarundam mares non soli cubant ova sicut fere sole inveniuntur cubantes. Item quandoque de animal non quod ova habencia duo vitella geminos pullificant et dixe verum ac tamen unus erat maior altero dixerunt eciam quidam vel quia acciderunt tonitrua tempore turbacionis et ova habencia duo vitella vix sunt pullificancia et quod sunt in lune

Carnes sunt cibi multi nutrimenti generantes sanguinem virtuosum et sunt de cibis exercitantium et virorum fortium et san[...]
assationi eorum post interfectionem et repositionem ipsarum. nam propinquiores infantie sunt humidiores feribus et domesti[...]
pinguibus et grasse meliores sunt macilente et castrate non castratis sunt meliores et cum eis dicitur humidi masculus est me[...]

Nomina	Natura	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generant ex eo	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
92 Carnes arietum	Calide et humide in parte cum capris comparatum	Calide et humide in primo	Animales pingues	Stomacho temperato	Consuetis pati abhominationes	Cum brodiis speciebus	Flegma cum sint grossa commixtum	Flegmaticis temperatis	Infantibus iuvenibus	Veri	Orientalibus
93 Carnes caprarum et agnorum et hedorum	Calide minus et humide quam carnes agnorum et faciliores digestionis	Temperate calide in secundo	[illegible] ad annum tendentes	Velocis descensionis	Colice qui sunt ossati	Cum [illegible] melino	Nutrimentum temperato defensionis	Temperatis	Iuvenibus	Veri	
94 Carnes vitulinum	Meliores sunt carnes arietum et vaccarum	Temperate calide in secundo	Propinquiores nativitati	Utentibus exercitio	Spleneticis	Cum motu et balneo	Nutrimentum multum	Calidis	Iuvenibus	Veri	
95 Carnes vaccine et camelorum	Frigide et humide in parte capitum	Calide et sicce in secundo	Iuvenes exercitantes	Exercitantibus pacientibus et fluxu colerici	Egritudinibus nervorum	Cum zinzibere et pipere	Nutrimentum flatum	Coleric is	Iuvenibus	Yemi	
96 Sal	Frigide calide et sicce	Calide et sicce in tertio	Indeum	Cibum digerere facit et dissolvit	Cerebro et visui	Lotus et torrefactus	Pruritum in cute	Frigidis et humidis	Decrepitis	Yemi	Septentrionalibus
97 Carnes sallite sicce	Calide et sicce	Calide in secundo sicce in tertio	Ex pinguedine humide	Luctantibus	Colice	Cum [illegible] coquitur cum lacte	Sanguinis melius	Calidis et humidis	Iuvenibus	Yemi	Septentrionalibus
98 Myrrha	Mirris sunt calidioris naturae	Calide temperate in tertio	Ex animalibus humidis	Prestat corporibus vires	Facit pruritum	Cum speciebus frigidis et humidis	Melancoliam	Calidis	Iuvenibus	Yemi	Septentrionalibus

interfectione et illa que auferunt de aquis de piscibus que non pervenerunt ad ultimum corruptionis et sunt ...
convenientes stomachis calidis sicut turcorum et sclavorum et caliditas stomaci aut est per naturam aut est secundum
ad stomachum est amplius illo quod incidit ad intestinum duodenum propter quod colera cibum comburit
tione caliditatis sicut accidit stomacis in yeme aut propter fundum stomaci quod est multe carnositatis

que diversant secundum diversitates animalium in etatibus et temporibus quibus reperiuntur locis et ipsorum pastus modis, et vernales humidiores silvestribus et vernales humidiores vernalibus et autumpnalibus et carnes sunt plus ... et ... femine et econverso et animal ... quanto minoris tanto meliores sunt vituli et econverso sicut arietes et carnes ... post

Prohibet pecudes quia malum sanguinem generat et agni faciunt nutrimentum multum calidum et humidum verum flegma generant et arietes annuales temperatiores sunt moribus sicut et iste carnes ... sunt meliores quam aliis temporibus que preparantur indigentibus in ... cum aceto et indigentibus descensione cibi ... post quas bibat vinum album subtile ... accipiatur chalote zuccarinum

Eligitur carnes edine ... bonum nutrimentum quod ... et prohibetur ex eis carnes feminarum ... plurimum ... quia sunt difficilis digestionis et mali chimi et carnes caprine ... pacientibus pustulas et bothor et ... sunt cum vino rubeo dulci et hee carnes in yeme male sunt et in estate bone et in aliis temporibus mediocres ... usque sex menses ... annulas post annum et duorum annorum post duos annos

Quorumlibet ... animalium carnes iuniorum sunt temperatiores in humiditate et siccitate ... nutrimentum ... sicut vitulus et carnes quorumlibet animalium ... seniores sunt ... sicut arietes quod sunt convenientiores corpori temperato carnibus vaccinis et ab autumpno usque ad medietatem veris sunt mali et estati tota boni

Eligitur brodium ... in ... et colatur quod vocatur ... calidum et ... et hiis similibus ... habentes ... oppilationes ... cum alleis pipere ... et ... et carnes cameline sunt conferentes ... pacientibus venam sciaticam et declinatione ... ex pelle ... nocumentum ... cum ... ipsorum ... sicut est zinziber conditum et siccum

Eligitur sal ad preparandos cibos insipidos et faciendum ... ipsos per membra et est de siccatione corporum rectificat tamen cum sisamo eo quod ... eius acuitatem ... sua et impinguat corpus sua ... papaveris ... caliditatem salis ... et semine canab... sit calidum et de siccatione ... est ... subtiliatione ... urina et ... expellit ventositates et ... asse facit appetere cibum et ... residuis ... in quibus locuti fuimus de ...

Carnes omnes salite et ... operatur carnibus recentibus quibus fuit sal ... addit in eis caliditatem et siccitatem et minuit nutrimentum eius et ... debet ... cum lacte vel brodio ... cum ... butiro vel oleo sisamo et cum pinguedine ... recentibus et meliores ... carnibus sunt carnes dure et pingues quibus conveniat desiccatio salis et sunt conferentes flatice et humide quando ex eis recipitur modicum

Mesitre recipiunt qualitates specierum que ponuntur in eis sicut ... piperis ... et coriandri quod boni sunt ydropicis et inflate et maxime que posita fuerit in aceto eo quod sunt nimis ... auferunt etiam fastidium ... unctuosis et sedat famem que accidit ebriis

... dextrorsum ... in stomacho ... et animalium ... carnes sunt magis natura ut stomachis inflamate aut est secundum accidens sicut accidit ... foramine ... aut ex operatione exteriori sicut accidit ... pueri pinguis ventre aut ex profunda et forti caliditatis

De carnibus venatorum silvares sunt grosse multum et sunt de cibis utentium exercicio De carnibus vero —
neque sanis nec etiam habentibus stomachum calidum 7 maxime habentium corpora rara eo quod corpora rara indiget cibo grossiori
ut non ↄburatur in ipsis et causa quare stomachus cum debilitate caloris digerit corpora que mollia decoquere non possunt

Iuvamenta convenientia

No.	Nomina	Natura	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat	Complexiones	Etates	Tempus	Regiones
99	Carnes gacelarum	Calide 7 sicce et sunt meliores inter carnes venationum	Calide et sicce in 2°	Iuvenes	Colice et parali	Acuuns desiccant	Cu oleis 7 acetosis	Sangis acutus	Frigidis	Senectuti	Yemi	Frigidis
100	Canes leporine	ppo calide et sicce ventre stringentes et urina provocant	Calide et sicce in 2°	Capti per venatores canes	Superfluitate a pinguedine	Vigilare faciunt	Cu cibus subtiliatis	Melancolia	Frigidis	Decrepitus	Yemi	Frigidis
101	Grues	Thod. fri 7 sic. 7o. ca. 7 sic. sed vitiuose	Calide 7 sicce in 2°	Capte cu falcon' aucupando 2	Utentibus exercicio	faciunt male digere	Cu pparantur cu speciebus calid'	Sangis grossus	Calidis	Iuvenibus	Yemi	Frigidis
102	Grues	S. ca. multu 7 hu. mess inter gallinas et anates grossior 7o. a	Calide 7 humide in 2°	Remanentes in nido 7 fatigati an interfectionem	Extingat ventositates	Diarethice et colice	Cu ↄ exfundantur 7 aceto	Sangis flatuus	Calidis	Iuvenibus	Yemi	[illegible]
103	Pavones	S. difficilis digestionis assilant corticibus 7 fallor mal' ↄplo nis	Calide 7 humide in 2°	Iuvenes	Stomachis calidis	Difficit digestionis	Cu suspensione ponderoza	Chimus grossus	Calidis	Iuvenibus	Yemi	[illegible]
108	Anates 7 anseres	7o. multe calide 7 hu. p. hu. inducunt ambus domestice	Remanentes in nido post pullos in domitate	Impinguat macilentes	Replet corpus superfluitate	Cu inflacione boracis cultu ante interfectionem	Humor flaticus	Calidis	Iuvenibus	Yemi	[illegible]
109	Perdices parme sen ffame	Cal in 2° tpate caliditate		Pingues humide	Convalescentibus	vitibus portae ponderosa	Cu ppant cu fermentata	Sangis ppatus	Temperatis	Pueris	Veri	Orientalibus

tiatur cor stomaci debilis et humidi existentes 7 sic es subiciat velociens pinturi quam subtilibus perforatoriis
tum miscitur cum eorum sanguine etiam sic locuste operant ut tanda lapide perforent ubi semine iniciant
tale quod unus pot digere quantum plures non possent ↄmedere sic dicitur de filio albef et aliis
et operatur istorum invectiva in cibis multis sic ignis operatur in multis lignis modicum cinerem quod digerit

auiu subtiles ex eis sicut sunt fasianorū sūt ex cibis conualescētiū et sunt conuenientes infectib⁹ exercicio — condensandū ipā et densa agent cibis subtilibus ad trāsiendū 7 stoī tali indigent grossa substantia sunt ossa et cartilagines ē quia illa nō habet v̄tutes digerē ꝑpetate illius eo tū corp⁹ cibi ꝑ grossiciē subi

Carnes siluēs oms male sūt gnāt em sanguē grossū et mlitū gezelaꝝ tū mīoꝛ st malicie int' alius post quas leporine st̄ mīatiō decrepite et hītib⁹ cōplones frias et maxīe senes ex eis 7 iuuemb⁹ tū non sūt conuenientes q̄ si comede appetūt ex eis reponat ipās vna nocte in succo ḡnoꝝ ḡnatoꝝ 7 aceto · Lactantes uero et exeūtes a lacte st̄ conuenienciōes 7 iuuenibus 7 magis cōferētib⁹ cōplonib⁹ eoꝝ lactan̄ᵗ nō et exeūtes a lacte tū dici intelligūt' adolescētuli gezi gazelaꝝ

Eligit' cerebrū ipoꝝ assum post comestōnē ipaꝝ aloe mellita et vinū bibat recocēn citrinū et res q̄ prouocāt exitū ipaꝝ velocit' eo q̄ sūt nīmose et grosse pinguedinis et ꝑꝑea debet comedi post interfectōnē ipaꝝ cum dimittūt' vna die uł duob⁹ et ligatis pedibus in pedib⁹ suspendant' ut tenē fiat carnes ipaꝝ et coquatur bn̄ i eoꝝ decoctione et digerāt' cū comedūt' et tale fit in omnib⁹ aliis q̄ sūt hmōi natura

Eligit' cerebꝝ ipoꝝ assum cōtra   tū comedāt' cū pipe q̄ cōfert indigētib⁹ cura desiccatiā nec est bonū indigētib⁹ pluīma subtiliatiā ipoꝝ etiā stringit nāꝫ et vrīnā prouocat 7 quia pastua sua i cāmpis assūit factū ē sicte natiūē Nam omnā que pascūt in cāpis sūt sicciora pascētibus in domo 7 carnes tuoꝝ et   montanorū sūt omes male et nocive

Prohibent' bistarde quia grosse sūt carnes ipaꝝ et amē ad digerēdū et meliores sūt postq̄ interfecte steterit vno die infrigatur pectorib⁹ et cossis ipoꝝ alleaꝝ frustra mlta cū pipe 7 vel tū spēb⁹ 7 qndo digerūt' intr ūt mltū et que repiūt in mdis laudabiliōes sūt sēmb⁹ rezūtū accipiat' post eas aloe mellitum et vinū bonū vetus et zinzib cōditum

Odiūt carnes panonū quia sūt magis lactose carnib⁹ aliaꝝ auiū 7 magis difficiles ad digerēdū et magis cōfiles corticib⁹ cefallionū debet aūt ipi panones post interfectionē morādo ꝑ vna nocte suspensi cū ponde bn̄ decoqui ꝑhibet' aūt uł ipoꝝ comestio qui utūt' quiete 7 statu eo q̄ st̄ de cibis exercitaciū 7 motū uterū q̄ tū motus bonū facit eos digeri

Eligūt' cū assant ut inungāt' cū olo ad aufferēdū hōribile odorē ipaꝝ et ut in ꝑparōe ipaꝝ ponūtur mlte spēs calide ad remouēdū ipaꝝ grossiciē et ad oīe pductū eo q̄ carnes ipaꝝ mlte superfluitatis sūt dure et nō conuenientes stō ꝑꝑ difficultatē digōnis ipaꝝ · ypo · humidiores int' carnes auiū domesticaꝝ sūt carnes anseꝝ et humidiores int' carnes auiūꝫ lacunaliū sūt carnes anatū qa superflu⁹ gnāntium velocitate multiplicāt febres

Carne fasiani sūt in natuā ꝑpinqua et si ordine se habet in ꝑpancia et subtilitate nā stāne ꝑpīcī cōseqt' fasiani vltiō ꝑdices ꝑꝑ desiccatōnē ipaꝝ qui nō cibi quibus   sanos et maxīe motu utentes et meliores int' carnes fasianoꝝ coturnicū et turtuꝝ sūt tū comedūt' in autūpno

sen tpans et sicut subitūt' corpa aialiū pūctue vespaꝝ et cum 7 fucus consuadū a frigore   virtutēs intrīne ēpit' in strumētū in quibusdā bn̄ cōpletū quoꝝ stomachꝰ subitit' cib 7 mollescit in eis sic mollescit ad artīas plūbo mediāte sub martello velocit' et quedā ꝑtes in vapores soluūt' exeūtes ꝑ mediū poris et ꝑtes alie educūt' ꝑ aliq̄ modū

k

Assis dicit temperatoros ex animalibus si esset a lege statutum sit carnes porcine Balneat[ur] quod et
vas porcinas diversitate i odore sui sapore per ipsarum similitudine dicitur quod meliores
a nativitate quia sunt grossa et multe sititate nam ille non sunt bone per velocitate descensionis
mit has et maxime cum ipsarum animal e sanum et in tempore temperato et pastius a fluctibus et domesticum

Iuvamenta racionabil[ia]

	Nomina rerum		gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Generant ex eo	Complexiones	Etates	Tempore	
106	Conturnices	Ind[ifferenter] cal[ide] et sic[ce]	Calide et sicce in 2°	[illegible] et humidi	Ad febricitantes et sicce	Epati calido	Cum coriandro et aceto	Sanguinem calidum	frigidis	decrepitis	yemi	
107	Anete [illegible] le et cicarum cardo	calide et sicce [illegible] gallinarum	Calide et sicce in 2°	Assati pingues	Addunt in spermate et coitu	humiditatibus pravis	Cum oleo amigdalino	humorem colericum	frigidis	decrepitis	frigidis	
108	Nigerreti seu meruli	Ire calide et sicce et mali et maxime macilente	Calide et sicce in 2°	Capti cum laqueis qui sunt temperate valitudine	Addunt in erectione virge	Cerebro	Cum brodiis et humidis	humorem acutum	frigidis	decrepitis	yemi	
109	Gallina	temperate in humiditate	temperate caliditatis in 2°	[illegible] de India	Addunt in spermate et cerebro	Debilibus motu	Cum vino bono odorifero	Nutrimentum temperatum	temperatis	Omnibus	veri	
	Galli	Calidi et sicci cum temperamento	Calide et sicce in 2°	Qui sunt temperate valitudinis	[illegible] colicam	Stomachis	Cum fatigatione ante in[illegible]	Nutrimentum in lau[dabile]	frigidis	decrepitis	yemi	Septentrionalibus
111		Calide et multe humiditatis et humiditatem superflua	Calide et humide in 2°	Recipientes non sibi album bassaret	Passis et ex frigid[itate]	Cerebro et vigilijs	Cum carne [illegible]	Sanguinem forte calidum	frigidis et humidis	decrepitis	yemi	frigidis
112	Castrata ex animalibus	Castrata sunt diversi, in castratis		Animalia vetera	Velocis digestionis	Laxant stomachum	Cum fructu stiptico	Sanguinem optimum	temperatis calitate	Iuvenibus	yemi	Meridionalibus

sic herbe illic notantes non enim qui sunt convenientes animalibus herbe sunt boni conveniunt et possibile est quedam
pascentibus passeribus ovibus bubus et hominibus temperatis panis et carnes bene cocte ne famescant isto ipsarum quibus tunc
per debilitate et frigiditate ipsius sic accidit predicatori cuidam de quo recitavit Ego tamen dico quod
ducit appetitum magnum et digestionem bona et maxime cum appetitia fortis fuerit et corpus magnum

sunt sihores humanis eo quod quibusdam ministrate fuerunt carnes humane non potuerunt discernere inter
ex carnibus sunt non propinque nativitati eo quod sunt multarum humiditatum et mucillaginum et non longinque
et modicum nutrimentum ipsarum et ipsa propter tarditatem et residentiam ipsarum. sed debent esse mediocres
ptens motu temperate et remotum a loco pascuorum suorum per se ipsum revertit ad eundum ex quo quod non

Odiunt assate quia sicce sunt et desiccatiue et maxime mixte cum elleboro et turtures calide sunt et sicce et verum
earum siccitas est forte propter quod non comedatur ex eis nisi pulle ipsarum et ultimo mansetos in nidis et sturni
et archatta habet in se superfluitates et sunt male digestionis et mali nutrimenti et sanguis generatus ex eis calidus est et siccus
et alchate est sicci0r et virtuose valde obtemperans

Prohibet quia modicum ex ossibus earum cum miscet comedendo ipsos accidit ysopinguon et intestinis ex
coriacio et quod fit ex pullis eorum frosatum ovis et cepis adducit in corpu et ipsarum brodia laxat et renes
stringit maxime qui macre sunt et peyores ex hiis sunt qui in domibus pinsardi si fuerit vetere et ipsorum brodium confert ffudbegi
confert colice

//pingardi//

Odiunt quia comedunt vermes et locustas eo quod habent propterea carnium acuitatem et odores horribiles et non bonos
colores et sunt peyores carnibus cysardorum Ruffus posuit in ambus tres ordines dicens quod meliores
ex ambus silvestribus sunt caladielle et sacharene pingues et cuzardi licet cuzardi attribuat magis medicine quam cibo

Galline sunt cibus temperatus quia non sunt tale convertibiles ad coleram nec serue generatiue flegmatis et ignerum generant
vulgus quia quidam de medicis dixerunt quod sunt male podagricis et dicentes hic credimus non habere aliquam
aliam probationem nisi proprietatem tamen nec hoc invenitur notatum in libris verum ipse pulchrum efficiunt colorem et ipsarum
cerebella adducit in cerebro et sensibus et sunt de cibis convalescentium et gestetium et maxime plus quam conveniunt

Ex gallis veteribus resultat virtus borauchia in coctura qua laxat ventrem et confert arthetice tremori
et febri continue prodali et maxime quando preparantur cum aqua sale et caulibus et medulla cartami et polipodio
et gallicellorum nutrimentum conveniens est cum vociferare incipiunt cuiuslibet hominibus et gallinarum plus quam convenit plus uti
debet ad comedendum cottidie vel in maiori parte

Pulli columbini et turtures et filacuton sunt propinque in naturis suis unde pulli columbini sunt nocitivi cerebro et oculis et maxime qui fuerint assate et sunt multarum superfluitatum et sanguis ipsarum est velocis corruptionis
generans egritudines sanguineas et cibi facti cum distillatione humiditatum horum pullorum assatorum in quibus est si appa
ret pinguedo in uncta in eis adducit in corpu et renibus prodessent turtures vero comedi debent residens
post interfectionem ipsarum uno die verum postquam anni pertransierint non debent comedi

Castreata cum pinguia fuerit sunt boni saporis et habentia naturam lassantia et tarde descendentia macra vero econtrario
sunt quia sunt velocis descensionis et meliores ex eorum carnibus ille qui sunt mediocres inter pinguedinem et macriem et in iuvenibus etatibus et in becillibus et meliores ex carnibus etiam sunt arietine vel tre iuuenture et vacce non pervenientes ad ultimum iuventutis et castreata in primo et illa qui motu modico utuntur carne in tulme et eorum
sunt meliores

alterius non alterius nature conveniunt et alterius fit per contrarium sic elleborus est conveniens cotur ini dusgiaminu
erit conveniens carnes cameline et panis azimus et hoc propter vehementiam caliditatis ipsius quod si accessit meo erit
quando accidit quod orificium stomachi sit vehementis frigiditatis et fundum ipsius in ultimo caliditatis naturalis et in
et foramine furculorum inter ipsum et fel ex istentia fuerit larga et tempore yemis et regio septentrionalis et econtrario

quinti

Gal' dic' q pistes gnale sint difficil' digonis generates plimu flegmatis et sanguinem
Glosa et quatitate et ipar cibu spatione eor et plimu ex hys diximus q ipor caplis meliores 7 ueo
rantur magnis currentibus sup tra lapillosam quarum motus sit uersus septentrionem peyores ueo econ uerso 7
dem potat' aqua nilosa 7 melius q sit ad sitim mitigandu ex ipozu comestione et inductam

Iuvamenta conab

	Noia	Natura	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat	Complexiones	Etates	Tempora	
113	pisces	fri. 7 hu.	fri. 7 hu. in trio	Salliti non ex longinquo portati et subtilis carnis	Impinguant corpora	Sitim faciunt	Cum vino et passulis	humorem flaticum	Calidis	Iuvenibus	Estate	
118	Spatemestu pisci	frigide et hu. tpate	frigid. et hu. in 2°	Quorum magnitudo est ab tactu ad palmam	Ventri colice	visui	Cum phelindici	fl'a acetosum	Calidis	Iuvenibus	estate	
117	Salliti	Calidi et sicci	Cal' 7 sic in 2°	Salliti ex longinquo	liquefaciunt flegma	faciunt morpheam nigram	Cum vino 7 melle	7 scabiem	frigidis 7 humidis	Senectuti	yemi	
116	frixi 7 infusi in aceto	frigide 7 sicce	frigide 7 sicce in 2°	humide pingues	Excitant appetitum	Sciatice	Cum dyadiamoro	Sanguinem melius	humidis	Decrepitis	veri	
111	Tareth	Calidi 7 sicci	Calide in primo sicce in 2°	Non durantes in sale	Laxant ventrem	Splen et stomacho	Cum fusa ovorum recentium	Nutrimentum multum	frigidis 7 humidis	Decrepitis	yemi	Septentrionalibus
118	Suchyle	Calidi 7 sicci	Calidi in primo sicci in 2°	Non odoris	Mali odoris et stomacho conveniunt	Sitim inducunt	Cum medulle lactuce	Sanguinem male quiete	frigidis 7 humidis	Decrepitis	yemi	frigidis
119	Vrbi me	Calidi 7 sicci	Calide et sicce in 2°	Citrini recentes	Addunt in appetitu	Dormientes	Cum fusa et oleo amigdal	Sanguinem grossum	frigidis	Senectuti	vni	Septentrionalibus

vinu puru ut ad fundu stomachi descendat deinde nl'ns vertat' potus ipius et velox fit eor
dormire nisi digerantur et dixerunt quida q causa quare pistes faciunt est quia frigida sunt et
se haberet q qdlibet frigidu 7 humidu apparet sibi simile sicut aquam in veni et lactucas
caro ut prodesset vinu in hmoi sitis mitiganda

malum et maxime illis qui eis non nisi in calefactis et illis qui vino semper utuntur et durant tamen secundum ipsorum quia ex piscibus sunt saporosiores et boni modice viscositatis boni nutrimenti pulcri coloris et de quibus plures reperiuntur melius est non febrientibus eos digerere ut comedant die quo procuratur vomitus et pejus tamen comeduntur modice que fit ex eorum untuositate viscosa poris stomachi in viscata et melius quam fit ex eo bibere

Species piscium multe sunt eligitur tamen ex omnibus inger et latunales et qui nutriuntur ex limo et brainis et muleti quia sunt nocivi stomaco et laxantes ventrem et pisces fluviales sunt multarum spinarum subtilium et multarum spinarum humiditatum et maxime ecorum Et anguille sunt multi nutrimenti lubricantes ventrem mundificantes canna pulmonis et vocem clarificant et addunt in spermate et fastidiunt Ille tamen in magnis corporibus sunt multi nutrimenti et multarum superfluitatum

Askipiaum piscium unius palmi usque ad baractum producunt ostebe innatum arteriae et febrium colicarum et brodium piscium in quo apponitur vinum laxat ventrem et askipiaum ex piscibus est melius fervens et maxime cum farina involutis in aceto sunt meliores ipsum prius tamen bulienda est in aqua deinde decoquenda sunt pisces mea ut remaneat sapor ipsorum et delectabilis saporositas et tale non denastabuntur in coquenda sunt actu decoquendi usu spacio post piscationem quo corrumpi non possunt

Eligitur pisces ad saliendum scilicet qui sunt durarum carnium et minores et illorum qui sunt tenerarum carnium maiores et iam in etate perfecti cavendum autem debet ne sint de aquis quia fuit sit mixtus vel vinum piscium ad curandum vel de illis quibus misceatur aqua balneorum et cognarum et aliarum que desterminit a civitatibus magnis ad flegma modicum fluentia quod si oporteat ipsos uti piscentur eos in superiori fluminis ad antequam ad civitatem perveniat deinde saliat et comedunt prius quam in sale desiccet cum oleo multo et cum hoc toto pisces isti conferentes occasionibus quas locum est nam

Cocti et in aceto repositi sunt sitim inducentes quam saliti et recentes fervi cum oleo propter alteratione que recipiunt ex frigiditate aceti et sunt velocis digestionis et subtiliationis propter amixtione eorum rerum et specierum in ipsis et sunt mali patientibus melancoliam quia sanguinem multum generant Et est sciendum quod cauda piscium propter motum ipsius est melior dorso eius et dorsum melius ventre ipsius et ova piscium sunt difficiliora ad digerendum ipsorum carnibus

Eligitur ex eo modicum quia est medicina subtiliativa multum et febri competens sunt narrant ad glaucome non est tamen bibendum post assumptione ipsius vinum nec alie res calide assumende et similiter in piscibus salitis eo quod adderet tamen eis corpori caliditatem et siccitatem et sunt mali stomaco rerum subtiliati et corpus laxantes et cum chat similis est ei in omnibus modis suis

Eligitur pro illo cui accidit malus odor ex flegmate corrupto in stomaco et ad stomachum fastidium et humiditatibus eo quod in ipsa est incisio subtiliatio et mundificatio et hoc propter salem qui recipitur in ea propterea sitim inducit et facit sodam et corpus desiccat et confecta ex propinquo et liquida preparata cum piscibus pinguibus est minoris nocumenti

Urbien bubuluchi et carne saliti sunt difficilis digestionis ventrem laxantes et omnes qui sunt pauce salsedinis sunt difficilioris digestionis ventrem laxantes marini salliti in sale conservati et carnes cancrorum fluvialium in brodio preparatorum conferunt ethice et sputum sanguinis et qui comburantur in vase fictili lutato luto sapientie in furnace donec tunc luti igne et bibitur cinis ipsorum cum sirupo facto de papavere confert sputo sanguinis et gelli calidi sunt et sicci modici nutrimenti et cumbai calidiores sunt rebyon

Descensio et illis qui non adherent cibus cure est utile phelndichi melliti post quorum comestionem non debet humidi et omne simile sibi appetit et propter hoc aqua appetitur unde provenit sitis quod si res talis habere abscondentes naturale sitim exeunt sitim naturaliter provocantes et nulli erit in hoc appetitu stomaci

Membra aialiu assimilant aialibus quor sut mebra et diversant iux diversitates aialiu et spez ipaz
Et diversant unu quodque invenit suo generi sm plus et mi9 quia et corda si diversant gnrx et calida
le mori et digestibiliora aliis qui elongant ab eo quia nutriunt sangne quod cor et epar decurrerit et econ

	Noia	Nature	Grad9	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quantu g[enerat]	Complexio	Etas	Tempora	Regiones
220	Capita	Calida grossa et humida	Calida et humida in 2o	Que sut de aiali tpato	hmna faciut poderosa	ventre laxant et pvocat	Cu darsin et pipere	humor spissus	Calidis	Iuvenibus	yemi	
121	Cebra	frigid et humid	frie et hum in 2o	Et aiali complete	Addut in cerebru et impinguat corpus	Cu olo quo cat [illegible] et mali	Cu sale sinap et origano	Sangs flatuos	Calidis	Iuvenibus	yemi	
122	Oculi	Calidi et humidi in 1o		Mediocriter eminentes	Valent in spermate	Ab homib nō fiut	Cu ros assatis et origani	Nutrimetu boni	Calidis	Iuvenibus	Autupno	
123	pedes	tpat	tpate calide in 2o	vacorum et edorum	Insolidant ossa fracta	Colera	Cu aceto et croco	Nutrimetu validu	Temperatis	pueris senib et iuvenibus	veri et estati	
125	Corda	Calide et humide	Calida et humida in 2o	Animalis lactantis	Exercitantibus	Organis digeris	Cu aceto et [illegible]	Sangs multu et lac	Calidis	Iuvenibus	yemi	Septentrionalib9
127	Ubera	Calide et humide	Calide et humid in 2o	De animali temperato	Multiplicat lacte	Tarde descensionis	Cu origano et aceto	Sangs et lac	Calidis	Iuvenibus	yemi	Montanis
126	Testiculi	Calide et humid	Calide et humid in 2o	Pinguium gallorum	Valent in spermate	Tarde digeris	Cu pulegio origano et sale	Sangs flatuos	Frigidis	Senibus	yemi	Frigidis

sunt dextri lateris sunt meliora sinistris eo q sunt ppinquiora epati et membra que sut ppinquiora dorso
faciei corpis quia proxima sut apertiue poror meliora sunt ppinquis pti interiori corpis et carnes
est ipor extremitatibus dicit laudo sanitate corpis totius cui9 sensus nomit discerne inter

et ꝑ capite arietū humidiora sunt capitibus caprarū humidiora cerebris capriolorum et —
sunt et sicca eo q sunt radix caloris naturalis in aialibus ꝑ qd omnia mebra ꝓpinq cordi sunt tempaciora
tcario mebra que sunt amedietate umbelici usq usq ad caudam et ſm hoc ꝓportionetis quod mebra

Carnes capitū multi sūt nutrimenti addentes in ſpmates et digone retractates nocet stō eo q laborat
in digerendo ipas cū sint naturarum diusarum et mali cōssitus ꝑ qd eructuat recipiens de sapore ipsorum lon
go tempore post ipam comestione q ret eructuatiose dat si pus eis comedat coctana et sūt de cib excitatum
quorum ꝓpetas ē in dura febre fetore i urina qd remouet ex masticacoē mastic ꝓpetas ē fure redole urina
sic redolet oleū rosaceum

Quis libet cerebri nutrimentū flaticū ē tarde digonis desensionis et difficil digonis habēcia in se cās
fastidij uiscositatis quib eciā festinat corrupcō et ē nocitum stomaco prouans fastidiū 7 verum tū
maxie quādo comedūt post cibū cū multo oleo et magis nocitum in potētibus ipm dige 7 habētibus d'fm
appetitus in cibis ꝑ qd ꝑpand est cū sale aceto orīgano et pulegio mortario et cū alys spēbus calefactius
et subtiliatius

Eligitur oculi quia sūt naturē et sube diusarum debēt tamē ex eis comedi musculi et pinguedo musculi tū
sunt velocis desensionis int omnia que comedūt ex aialibus et pinguedo natat in orificio stoi 7 ex mebris
aialiū musculi sūt laudabiliores ex eis tū melius est mediū ipius eo q extremitates ipsorum musculorū
sūt nuose Et linguarum carnes sūt ꝑpate quarum nutrimētū ē mediocre in quātitate Aures uero sūt carti
lagmose quorum extremitates sūt comedende

Eligunt ex tibys anteriores eo q digestibiliores sunt posteriobus 7 ex eis ptes domestice sūt digestibi
liores ꝑtibus extrīsice quia motus in ipis tibys ē apte domestica sū intrīsica magis que sūt pauci
nutrimenti ꝑ earum macie et sūt velocis desensionis ꝑ uiscositate earum sanguis uero qui ē laudabil
ꝗlitate talia actū parum ab hys deficiunt in bonitate ꝑ teredri sup fluitate ad ipa distillante tibiarum
et carnes pōre sūt meliores rostre sūi in assell aialiū Rustra uero seu labia meliora sūt auribus

Corda sūt valde difficil digonis et illa q sūt ꝑpati aialis comedant cū muri pipe et cimino post q
recapiat zinzibere conditū que cū diga fuerit mitcunt nutrimēto plos calidi sūt 7 humidi q sūt
uuatim letice febricitātibus et adolescentibus quia sūt leuis et facilis digonis Et sūt nocitiui ex
citatibus quorum nutrimētū ē modicū et flegticū cōstipans ventrem

Carnes horū mebrorum siles sūt carnibus glandulosis quorum sapor ē dulcis et sapidus et cōplo ipam hu
da declinās ad frigiditate et hoc ē ꝑ silitudine ipam cū suba ſpmatis et sanguis gnātus ex eis ē
bonus et cū digerūt nutriūt nutrimēto multo et cū sūt ex aialibus iunioribus sūt meliores quia que sūt ex senibus quarum boitas et malicia ē ſm bonitate 7 malicia aial cuius sūt 7 dicit quidā q bn decocte et
comeste cōferūt ad generādū sperma

Testiculorum sube et cōplones siles sunt subys cōplonibus mamillarum sed declināt magis mamille
ad caliditate quia sperma generāt et sanguis gnātus ex eis est maioris bonitatis q sanguis ge
neratus ex mamill et sūt insipidi et qui sūt ex aialibus decrepitis sūt tarde digonis 7 testiculi inter
omnia cibaria sūt quorum quātitas modica multū nutrit debēt comedi cū sale origano 7 salsamēto digestiuis

ꝑ ipsorum motū sūt meliora ꝓpinquis ventri ꝑ quiete ipsorum 7 mebra que sūt ꝓpinquiora et sup que ad
que adherent ossibus sunt saporosiores carnibus elongate ab eis 7 medietas cartilaginum
hec membra boni a malo

Oculi distinguunt hec mebra licet ignoret Caput esse locatu ad hoc quod sit custos corpis eo quod in ipsum attrahit sibi spmgmorem obtemperans sibi frigiditatem ipius calitate propria faciens eius subtile spiritu per quem sunt sub eo ut sua calitate moveat eos ad digerendu et festinet digerere et adiuvat gemitum et ad exeundum et ad fugiedu et sut arma ad pugnadu Dentes vero deputati sut ad masticandum cibos et molares et ad

Iuvamenta racionabili

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentu nocue	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generant	Complexiones	Etates	Tempora
127 Epata	Calide et humide	Cal. et humid. in 2o	Ansarum pinguium	no videntibus de nocte proprie epar caprarum	Stomachum fatigant	Cum oleo et sale	Sanguinis melius	Calidis	Iuvenibus	yemi
128 Splenes	Calidi et sicce	Cal. et sicc. in 2o	Ex pinguibus animalibus	Ad ingrossandum splenes	Pacientibus melancoliam	Cum pinguedine et oleo olive	Melancolia	Calidis et humidis	Iuvenibus	yemi
129 Viscera et intestina	Frigida et humosa	Frigid. et sicca in 2o	Animalium avium	Quibus cibus frequenter in [illegible]	Parietibus	Cum aspiciis sapata cum galanga et pipere	Flegma	Calidis et siccis	Iuvenibus	yemi
130 Adeps et pinguedo	Calidi et humidi	Ca. et hu. in 2o	Ex animali perfecto	Cutis	Infirmum debilit ab hominum nocent	Cum tasten aceto et 33	Nutrimentum fastidiosum	Fris. et sicc.	Senibus	yemi
131 Ale et colla	Temperate calie	Temperate in humiditate in 2o	Ex optimis gallinis	Convalescentibus	Corporibus fortibus	Bene cocte cum oleo	Sanguinem medium	Temperatis	Pueris	ver
132 Coria seu cutes	Frigide et sicce in proportione carnium	Frig. et sicce in 2o	Corium animalis hinnuli seu lactantis animalis	Quibus colera fluit ad stomachum	Generat oppilationem et melancoliam digestionem	Cum aceto speciebus et vino	Sanguinem medium et frigidum	Calidis	Iuvenibus	yemi
133 Cerebra seu renes	Grosse substantie		Ex animalibus pinguibus iuvenibus	Exercitatibus	Tarde digestionis	Si bene coquantur cum sale	Nutrimentum medium	Calidis	Iuvenibus	yemi

Regiones: Septentrionalibus; Septentrionalibus; Temperatis; Septentrionalibus; Frigidis

testina ad expellendu stercus mesarie sut vie epi ad deferenda subam ex stomacho ad epar que et melancoliam ex qua fit attrahit spumosu ipius splen melancolia residente et renes trahunt melius assilantur si testiculi benedicitur igitur deus qui glorificavit hominem statuens animalia viva ad ser vicibus non secuti sunt mandata dei nisi pauci qui in spiciens mundu nichil esse dimiserunt et ipsum

...uiq sensibus quibus p intellectu deliberatur in bonu et malu et cor locatu est in medio corpis ut acrem
...distinguet quinq sensus et ex eius grosso actus loquele et vocis instrumeta no nutimenti locata
...enndum fetus et ad expellendu supfluitates manus aute et pedes sut instrumeta ad aq acquirendum
...molendu lingua administrandu ysophagus ad descendendu ventres ad digerendum

Eligit epar caprarum assatu paucientibus et q est difficilis digonis gnans grossu sanguinem 7 q asini iui qn
assatu comedit ieiuno stomacho offert pacietibus epilempsia et epar capini assatu comedeut paties epilepsia
...uet ab ea et maxie epar pinguiu aialu gallinar dm epar porcor in pinguator cu ficubus

Splen non est sapidus eo q cotinet quatitate aliqua stipticitatis 7 sanguis qui gnat ex eo e vehementis malicie et decli
...uis ad melancolia sed qui e porcor et aialiu hiidor recetiu 7 tenerior Renes vero sut calidi 7 difficil digonis 7 mali
...timeti eo q aliq de qualitate vrie paret in eis et sut stringentes natura et ppari debent cu mirei 7 aceto 7 sut facil
...gonis et veloce descensionis

Odiut hec mebra quia nnosa sut et difficil digestionis et licet bene cocta fuerint sanguis ex eis gnatus e modicus
valde et ec vasa sut supfluitatu quas natura expellit et sut remota a corde et non sut in motu cotinuo nec aliqd
...eis exoluitur Et si quis ea comede voluerit faciat ipa elixari pus deinde ppari de coq cu aceto 7 spebus ad hoc ut sint fa
...is digestionis

Adeps inicis est calitatis et humiditatis pinguedine et ppari post liquefactone ipor cibo coagulatur adeps 7 hoc ebetat
stomachu pinguedo vero cotititur in coleram et diuisificatur sm diuisitate aialiu quor est igit adeps variar est
...tior et sm etates et quia iuuenu est humidior adeps sm recencia et vetustate 7 sexu masculi seu femine sut cu hec uti
...ad pparacone carniu qui vero sole comedut gnant fleg et opilacones 7 corrupit cibu 7 maxime dulcem

Eligunt Ale conualescentibus p debilit calitate ipor 7 quia sut velociois digonis int mebra auiu 7 paucar sesfluitu
et nutimeti pauci p motu ipor et laudabiliores ex eis sut ale puar auiu in pinguatar et site se hut col et que
...t ex ambus pcedentur in etate tam colla qua ale ipar sut tarde digonis 7 male nec aliq boni existit in eis

Auium coria sunt laudabiliores cibi int omia coria alior aialiu quia sut subtilia 7 velociois digonis in pporcone
alior aialiu et in copacone auiu mebra ipar sut meliora 7 deteriora sm mos auiu quar st membra 7 s gen ipar
...assitue etate pascua loca et tpa 7 sm alios modos quos de auibus dixi et scias q natura no statuit coria aialibus
...digerant sed statuit ea ad expellendu supfluitates et ad defensionem corporis et ad senciendum

Ziserij seu ventres sunt grossi et meliores ex eis sut geiserij anseru pinguiu deinde gallinar pinguiu 7 epata
auiu calia sut et huida saporosa et sanguis gnatus ex eis laudabilis 7 saporosiora int epata auiu sut epata
anseru pinguiu deinde epata gallinar iuuenu pinguiu maxie qn nutriuntur ex fructibus maturis 7 dulcibus

...ne postq decoquit reuertit in quatuor substancias s sanguinem s humore aquosu colera
...quositate cu eo non mixtam deinu remanet sanguis purus qui e s nat ut corpus nutrat mus
...endu et mortu ad nutimetu et exaltant int alias creaturas p racionem ipius ex plu
...t seruti sunt alium

Ordinaciones quas ordinaverunt teoci dixerunt quod sallita et stiptica debet prius elixari cum aqua dulci et deinde preparare macre cum unctuosis que carnes macre debent prius elixari quam preparari adustum ad assandas carnes in unge prius ne aut in eis quod si sicce fuerint cum din assentur donec desiccentur Sit cum cautela quod vasa non cohopiat quibus lutet certa cohoptorum cum orificio ille debet et mundificatori carnes a sup flutatibus unique coquantur magnis nascent tabule nero ubi carnes et herbe incidutur bene radant habeat et sintus cultellis quibus cepe et incidunter

Iuvamenta racionabil

	Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat	Complexionibus	Etatibus	Tempus	Regiones
135	Sicbeng	temperate calide	Calide et humide in 2o	Temperatum in compositione	Epati colerico	Facit de sidencia et corpus inutilis	Cum dulcorantur cum fumo melli	Sanguis laudabilis	Calidis	Iuvenibus		Calidis
137	Sahadia fit de beig	Calide et humide	Calide et humide in 2o	Temperate salsedinis	Colerice	fastidit et sitim efficit	Cum cibo facto ex sucis mirtellorum	humor laudabilis	Frigidis	Senectuti	Yemi	Frigidis
136	Chadim et masia	frigide temperate humide	frigide temperatum in 2o	Cum acetositatis temperata cum sumac momcellorum	omni colericum		Cum aloe mellito	Lac et sperma	Calidis	Iuvenibus	Veri	Calidis
131	Brodium acetum	Calide et humide	Calide et humide in 2o	Temperate cum aceto et sale et fabulis	Paralisi	Colericis	Cum succis	Sanguinem velocem	Frigidis	Senectuti	Yemi	
138	Sumac et cum rubum mesia	frigide et sicce	frigide et sicce in 2o	Cum sumac et [illegible]	Debilitati corporis	Ventri	Cum mel et elleboro	Nutrimentum mediocre	Calidis et humidis	Iuvenibus	Estati	
139	Hala resia et siti kia	temperate caliditate	Calide et sicce in 2o	Cum subtilibus carnibus et fermento medio	Curat et confortat	Stomacho debili	Cum vino et [illegible]	Nutrimentum laudabile	Calidis	Iuvenibus	Veri	
18[?]	Embeg	temperate caliditatis	temperate caliditatis in 2o	Cum brodio carnis	Epati	Intestinis	Cum aloe zuccaro	Sanguis optimus	temperate calidis	Omnibus	Omnibus	Omnibus

et sint cohoptorum et spumet vigus olla et mundificentur labia seu latera ipsius olle ne in eis fiat aliqua combustio et subito in fundat madefiat circa labia olle assidue spes et amigdal non pistentur in mortario utnoso K be. circa non ebulicionis ipsorum et lauet minister manus suas prius quam scutellet cibum ipsum fumitas manus suas post allocorum cum fumo est totum coquere dittas etiam carnes grossas una nocte mane cum decoctione deinde elixa eas in aqua et sale ad subtiliadum et conveniens ignem efficere ex lignis que non sint male qualitate et si volueris celeriter excoquere carnes bozace in eis roi

parat cu aceto cu salitis et cotrario insipida pparant cu speciebus calidis et sale et carnes
in assacione sub mitti debet vas otinens aqua recente et si humide fuerint carnes sic assent q humiditates
carnes silvres que occidenda sunt qualia illo die quo comederunt allea sive cepas et si ferculu ppat pre fuai et
magni gladii tale pparet qd in crependii ossibus frustra no fiunt multa pui no acuat v in cidendo carnes
uo cape incidunt pue minuti in cidas qui ponendus est in brodio quibus etia olla habe debet coclear sim

Rectores librorum coquinaru dixerunt q melius int modos Sichabeg illud qd e tpatu oplone opone
rum et q fit ex subtilioribus carnibus et q fit de bonis speciebus et seminib bonis et coctu igne supposito
n em tale pparat pdest colicis et sangneis et ofortat appetitu stingit uetre p qlitate sua q carnes e cipi
unt ex frite et siccitate aceti nisi sit multe dulcedis et pinguedinis et cu carnibus vaccinis tpatu e magis
uratm quibus descendit ad stom humores multi et colera p amplitudinez meatuu q st int ipm et fel

Eligunt hec duo fercla pro ill quor oplones declinat ad frigitate declinatoe modica eo q subtiliat expel
lentes ipm a stomaco et oferunt hntib vetositates grossas et parietib de osuetudie colicu et pcipue qn
ponit in huius moi fercul polipodiu et qn etia ponit in huius moi brodiis vinu vetus puru et bonu opat
operacionem osilem

Edcia initius int'mito frie oplonis gnans fleg et oferes calida oplone et nocet hntib feraz
p q ppanda e cu seminibus et speciebus calidis sic pip Balanga darsini et dulcorata post modu
cu aloe mellito et bibit vinu citinu et in scda mesa ferut peinde et dactili melliti

Qualitas vincens in hoc ferclo e oplo [supra: ...] q e diureticu urine et pvocativu mestruor et lactis et
extrahit fetu pulchru reddit colore et nocet renibus et vesice hntibus corrupcone quor inflatio de
bilior est inflacone fabar sunt tame int'biliores ipis et qn miscet cu eis ova pulli columbini et cepe multi
plicat spma et impinguat corpus et humectat siccitates

Eligunt hec fercula quia stomaci calis sunt oferecia et uetate solubile ostipat et st in na fluxui san[is]
et oplonibus sangneis p pprietate que e in eis et qui volunt ostinge natura ipor miscet in ppacone
ipar spinachie et blete et qui ostinge voluerit ipm in ppacoe ipar herba acetosa et stipites portulace
vex kimena e inor ista i opacoe qn no e p mixcoe aliqua dulcorata

Hec duo fercula sunt int'biliora int alia fercula humanis corporibus q st vor qlitatib ipis oveniencia [...]
tame recipiunt bonu stom ipa bn digerente q postq digesta fuerit et incesserit p venas coro bn nutriunt
[...] et impinguat roborat virtutes efficientes bonu colore st tn tarde digonis opilacoz generacia et lapidem
p multa supfluitate ipar et pcipue qn ppant cu lacte et st cibi excitativi et ppata cu speciebus calid
sunt inoris int'meti et subtilioris digonis et hec fercula qn fiunt cu faseol et lentibus nuz retinet ipor d[...]
et quo sunt ex frumento vidi sunt humidiora

Eligunt habentibus oplones tpatas eo q eius int'metu tpatu e noz hntib alias oplones pcipue qn
est tpate opoita et ppata ventre rectificat repugnas acuitati humoru et de p meas naz addes i virtuti
bus cor letificat oferens egris quato magis sanis

In eodem olla robustus appareat carta bombicina madefacta applicet loco pdco et si oportunt aq addo
in ipsa olla no pistent in ruginoso mortario aquibus dz haberi succus et no ponat in scutella fercula nisi
postq sedabit fervor ut removeatur odor repar nec oblivisatur ante decoctionem fercula
pn suffocate carnes cu speciebus et cepis quia huius est totu coquine carnes post occisionem statim in
si pius inde frigent phibet etia ferculor et decoctio cu legmis viridibus et est eorum coc
tura apponas et mell cera mittatur ~~pant~~ ponat et ad hoc urge sirum et cortices melonum

Ordinationes meliorum auctorum de melioribus rebus est non miscere in comestione unius diei duo fercula calida sicut pullos coleratos et cibaria combustibilia sicut gruonnula et melones nec duo cibaria resolutiva sicut sunt olera et fructus nec duo fercula stiptica medulle cocta enim qui dixerunt dixi mali sunt qui successive comedunt ea de comestione misceant simul nec acetum post frumentum preparatum cum carnibus nec aqua dulcis si calida sumenda est sed si de hoc et talia cibaria ut aqua frigida post reposita fuit in vase eneo ut cibus calidus repositus nocte una sub vase eneo comedendus est nec in loco seu in camera

Iuvamenta rationalia

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Generat	Complexionibus	Etatibus	Tempore	Regionibus
Romania	frigida et sicca	frigida et sicce in 2o	Clarum et suavis	Extinguit feruorem colere	Nervis	Cum gallinis pinguibus	Nutrimentum bonum	Calidis	Iuvenibus	tempore estivo	Meridionalibus
Camiera digestibilior que cocta sit per tempus	Calida et humida	Calida et humida in 2o	Ex carnibus vitulinis	Impinguat corpora macra	Abhominationem facit	Cum aceto et post cum assatis	Sanguinem grossum	Calidis	Iuvenibus	hieme	montanis
193 Berberesia	frigida et sicca in 2o	frigida et sicce in 2o	Ex berberes	Inflationem epatis	Cum stipticis	Cum aloe zuccarino	Nutrimentum fere temperatum	Calidis	Iuvenibus	estate	Meridionalibus
192 Conmubia	Calide	Calide et sicce in 2o	Ex pinguedine gallinarum	Retardat ebrietatem et prohibet vapores vini ascendere	Desiccat corpus	Cum oleo recenti	Nutrimentum laudabile	Calidis	Iuvenibus	hieme	Septentrionalibus
197 Mixtura temperata in caliditate et siccitate		calide et siccitatis in 2o	Cum seminibus calidis digestionis	Excitat appetitum et provocat	Dessiccativa	Cum cibis frigidis et lagenis seu nebulis frigidis	Nutrimentum mixtum	Frigidis	Decrepitis	hieme et vere	
196 Coreosia	Calide et humide	Calide et sicce in 2o	Quod fit ex multis ovis	Valet in coitu	Colere		Sanguinem acutum	frigidis et humidis	Senectuti	hieme	Septentrionalibus
191 Agresta	frigida et sicce	Caliditate temperate 2o	Ex agresta pura et recenti	Vincit coleram	Pectoralibus debilibus	Cum amigdalis mitis in lacte	Ventositas in ventre	Calidis	Iuvenibus	Estati	Meridionalibus

Ciciderunt formice multe seu alia vermes abstinendum etiam a corruptis fructibus nec cibus qui sunt a nunc ferit sensus nec bibas in comestione nec comedas supra potum Cave etiam immunda est simul lenis mane confringe et modicus grossas carnes quas concedis iuvenibus excitatibus Scire etiam debet quod licet de omnibus cibis predictis promus cibis frigidis et econtrario Nam vidi quosdam qui comederunt duo diversa fercula stiptica quibus accidit debilitas visus est Et sine dubio quod melius nos sunt duo cibaria quibus utimur quia non est homini consuetudo miscere nam

Allea nec duo fercula frigida sic mahaza et maslia nec etiam duo viscosa fercula sic caseum et pisces recentes nec etiam duo agresta et sumachia nec etiam duo cibaria grossa sicut carnes salite et caseus vetus nec etiam duo fluxibilia sicut pingue et cibaria confecta de grano risi vel lac acetosum cum radicibus nec cepe cum alleis nec carnes galline preparate cum lacte acetoso nec granata cibaria calida et aloe nec carnes assate cum lignis landri ficuum et certa prohibet etiam commestio aceti vel olei quia humecta et precipue si sunt pisces assate cum oleo vel aliquid assum et in madili calim involutum nec cibus nec vinum in quibus

Elegit in ebriis et habentibus calidas complexiones et consuetis pati chesthiree et habentibus stomachum frigidum et detestatur habentibus complexiones frigidas et decrepitis nisi comedant post hunc cibum dactilos mellitos et bibant bonum vinum purum cibus tamen hic exasperat gutture et obest pulmoni tussi et pectori et ob temperat humores grossos pravos

Elegitur quia adducit in coytu et corpus impinguat et generat sanguinem et naturam obtemperat expellentes ventuositates et dolores corporis ex frigiditate et detestatur stomachis debilibus et consuetis pati nauseam vel abhominationem et illis quorum cibi convertuntur in colam

Elegitur habentibus complexiones calidas et habentibus epar inflamatum et consuetis pati fluxum colicum et hic cibus est saporosior inter omnia cibaria stiptica et plurimum nutrimentorum eo quod in hoc cibo conveniunt bonus sapor et medicinale nutrimentum et maxime quando sunt recentes et preparantur cum eo carnes fasianorum perdicum et pullorum columbinorum et fuerint bene temperate

Elegitur brodium caulium ad laxandum ventrem eo quod mundificat et eligitur substantia eorum ad stringendum eo quod desiccat et est inimicum ebriis recentium debilitat visum sicut lentes et precipue oculos sicce complexionis sed confert oculis humidis et specialiter caules estivi sunt causa mali stomachi et boni cremori in visceribus et maxime splenem et solvunt melancoliam venarum et mestruum provocat

Iliodia huiusmodi ferculi habet virtutem subtiliativam humorum et incisivam flegmatis et hoc propter amixtionem acetositatis et salsedinis ipsarum habet tamen hoc ferculum qualitatem aliquam difficilis digestionis propter varias carnes et species que insunt in eis et non est nocivum habentibus complexiones frigidas et vel tamen humidis et melancolicis

Detestabilis est illis qui sentiunt pati nauseam et habentibus stomachum calidum et inflamatum propter siti quod efficitur et multam aquam quam bibit postea ut auxiliet exitum ipsius ferculi et est cibus venalis conferens robustis et exercitantibus Et cum huiusmodi ferculum digerit nutrit multum ferculum vero dictum cerasia debilior est in operatione

Elegit huiusmodi ferculum cum preparatur cum bono succo agreste quod decoxit estas quantitate aliqua decoctionis et quando preparantur cum succo recenti agreste est fortior ad frigidandum et magis conferens colicis et sanguineis generant tamen ventositatem in stomacho et intestinis eo quod est succus maturus indigestus nec temporis habuit spatium ad decoquendum ipsius ipsorum tamen stipticitate stringit ventrem

Sapore et odore comedendus est vel est abstinendum est a quolibet cibo in quo humanus delectatur animus neque etiam mensam appetitum removente comedendi prohibeas etiam cibos stipticos colica patientibus et febribus et convalescentibus non sentiat lesionem sentiet in futurum et precipue si senes aut alii frigide complexionis existentes utantur huiusmodi Colica in hora comestionis Et Rasis dixit quod vidit quosdam comedentes allea et cepas et acetum in ortis eorum si misterentur inter fierent comedentes propter quod ipsa duo cibaria voluit docere filium suum

Q[uarum] ciboru[m] p[ro]p[or]tio diu[er]sificat[ur] aut rac[i]o[n]e sui et hoc est aut rac[i]o[n]e sue sub[stanti]e que [est] co[n]ueniens ad digerendum et modicu[m] desiccat et si rac[i]o[n]e qualitatis q[ue] p[ro]p[ter] operac[i]o[n]e[m] ut si calid[us] replet c[ere]b[rum] vaporibus [et] stomachum sanitati co[n]silis si rac[i]o[n]e t[em]p[or]is ut tedet cibor[um] assumptio donec cole[ra] fundat[ur] ad stom[achum] nec festinetur comestionis et tunc p[ri]mus cibus descendat p[ri]us q[uam] repleat comestio [et] in hys cibi stiptici p[ri]us s[unt] assumendi sapor[um] tunc n[on] ab eis stomachus fatiget[ur] [et] sic ro[borat] appetitu[m] appetitum mag[is] [est] digestibile et non

[et] iuvamenta rac[i]onabi[li]a

Nomina	Natura	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid gen[erat]	Complexionibus	Etatibus	Temporibus	Regionibus
185 Mechellebia sive rachacta	temperati calidi-tatis et humiditatis	temperate siccitatis in 2o	Que est pinguedo gallinar[um] et non est invent[um] multum	Conservat sanitatem	Colericis	Qui plus comedit agresta	Nutrimentum temperatum	Temperatis	Omnibus	[illegible]	[illegible]
187 Pumare et elixe sicut	frigida et sicca	frigida et sicca in 2o	Iuncta et speciata	Fluxui colerico	Tussi	Cum gallinis pinguibus	frigidus temperatus	Colericis	Iuvenibus	Estate	Meridionalibus
Reparata et cuna	calida in excessu siccitatis	temperate caliditatis in 2o	Ex ovis calidis recentibus	Urinam provocat	Visum obtenebrat	Cum vino recenti	Sanguis subtilis	Calidis	Iuvenibus	Hieme	Frigidis
Dikitia	temperate caliditatis et siccitatis		Ex temperato arteroso et salsedine	Valet [illegible] acide frigide	Melancolicis	Cum condito et zucarabit	Sanguis mixtus	Calidis	Iuvenibus	Veris	Meridionalibus
Rizi cum lacte temperatum	Calidi temperate humiditatis	Calid. et humid. in 2o	Cum lacte caprino puro	Ulcerata intestina glutinat	Opilationi	Cum zucaro tabarzet	Nutrimentum multum	Temperatis	Omnibus	Veris	
Magmmine	temperate caliditatis declinans ad siccitatem	temperate siccitatis in 2o	Est factus in complexionibus	Stomaco flegmatico	Pectori et intestinis	Cum melle mehellebra	Sanguis melancolicus	temperatis in calore	Senectuti	Hieme	
Machin lube	Calid. et humide	Calid. et humid. in 2o	Que cocta sit cum aliquibus [illegible] ditatis	Exercitantibus	Fastidit	Cum vino subtili	Nutrimentum multum	Calidis	Iuvenibus	Hieme	Frigidis

Stomachus p[ri]mus in potens est cu[m] i[n]dig[esti]o[n]e et frigidus effic[it] humore[m] crudu[m] et calidus stomachus cibum combureit Et si rac[i]o[n]e comedentis an[te] cibum co[n]sidet ip[su]m rac[i]o[n]e co[m]plexionis etatis figure temporis et potes aptos laboriosi officii in hyeme et regionibus frigid[is] o[mn]is esse debet spissi et grossi et e[contrari]o et co[r]rumpu[n]t ut a[n]i[m]ales sicut co[n]ma[n]d[ucan]t maris et femine vn[de] accidit arthetica [et] mot[us] [et] deambulac[i]o cibum in cameris calis sitis accid[er]e fac[it] et si in locis claris [et] mali odoris [et] m[u]lti clamor[is] impedit dormitionem

sic sunt carnes agnorum annalium aut in convenientes ut fungi et aut ratione sue quantitatis nam multum replet humiditatibus frigidus calorem extinguit aut per virtutem et operationem ut sit cibus morbus contrarius et prius quam cibis stomachus mundificetur sed assumatur primo cibo digesto et stomacho mundificato aut prolixitate ipsius temporis aut ratione ordinis cum subtiles cibos grossi precedunt aut ratione mixtionis ipsorum ut non sint diversarum substantiarum et appetitivo etiam si sit non appetitum magis innatum sicut carnes porcinas et si fuerit ratione stomachi sic

Mamellebia est cibus temperatus bonus temperatis complexionibus temperantia vero sua est eo quod caliditas zuccari extinguitur a frigiditate rizi obtemperat siccitas rizon equabitur lactis humiditati et est de cibis gestatum et excitatum moderate et maxime temporibus temperatis cum cibus nec constrictivus nec laxativus existens purificat intellectum et delectabilia sompnia efficit

Eliguntur hec duo fercula habentibus complexiones calidas et habentibus stomachum debilem et habentibus epar calidum aut inflamatum et habentibus diuturnum fluxum colericum et conveniunt patientibus asperitatem pectoris et pulmonis et colice habentibus complexiones frigidas et sunt nociva renibus sunt etiam offendentes propter spermam et coytum minuentes appetitum

Eliguntur hec fercula huiusmodi caulium habentibus complexiones siccas et conveniunt ab eis qui flagrant facientes ventositates et dolores fortes et sunt bona ad provocandum urinam et maxime quando preparantur cum ipsorum caulium tamen et quando excoquantur cum aqua et sale huiusmodi caules sunt nocivi stomacho Rapata vero calida est et humida addens in coytu propter ventositatem quam generat et quia cum bene digeritur nutrit nutrimento bono et multo

Eligitur laden habentibus humidum stomachum et plenum flegmate verum tamen est nocivum melancolie et habentibus complexiones frigidas et siccas et macilente et hic cibus confortat ex assumptione minuens sed bonum et generale hic cibus habet plures diversas operationes eo quod in eo sunt plures et diversi sapores videlicet dulcedo et acetositas et salsedo et cetera complexio eius est a complexione variante

Eligitur cibus hic factus ex rizon vel milio cum lacte eo quod lac humectat siccitatem ipsorum et fit propterea cibus temperatus in humiditate et siccitate meliorans ad frigiditatem qui nutrit corpus multum et quando comeditur cum zuccaro vel melle velocius digeritur verum tamen est cibus inconveniens habentibus opilationes renum et epatis et illis in quorum renibus generatur lapis verum milium et panicum et risum sunt frigidiora licet sint equalia in siccitate quidam tamen dixerunt quod rizon calefacit calefactos

De proprietate huiusmodi ferculi est in mundificatione flegmatis cum salsedine et acetositate que in eo sunt et est hyp morum subtiliativum et nutrit habundanter quando digeritur verum replet capud acutis vaporibus et obest cerebro et renibus et est malum habentibus stomachus debiles et post hunc cibum diligunt a quibusdam melones comedi quod est de rebus magis offendentibus digestionem ipsius

Adversatur convalescentibus et utentibus quiete et statu et stomachum habentibus debilem maxime quando comeditur cum subtiliativis cibis vel post comestionem ipsius assumatur cibus stipticus eo quod fame sit cibus iste in stomacho ipsorum et e contrario per actum bonus est exercitatibus fortiter et illis quorum corpus est calidum et poris apertis

combuitur et frictiore sitatione potus qui paulatim assumendus sit eo quod multos potus cibum acidificat et propter morem regionis officii et consuetudinis Nam cibi inveniuntur habentium complexiones calidas humida magna corpora si post cibum si ratione motus comedente qui motus est duplex aut vitalis ut ira timor quod duo cibum acidificat et descendere facit quies vero sicut est dormire super lectum calidum carbunclos accidere facit et si

Signa digestionis senciunt utraque latera levia et umbilicus et quando dormit supino corpore stomachus manet de potus
sensus odoratus sompnus sedat salina minuit et sitis efficit et quando hec evenit complete sunt digestiones 3ª et si
vero hominis ingenio per mutatio hoc ex toto fieri non possit salte fiat secundum similitudinem aliqua consuetudo estatis in yemem
stomachus senum et decrepitorum in tantum quod fiat in digestione similis stomaco iuvenum et humiditatibus rebus 7 sibi similibus
deferatur in frigidate suffericis et assis super carbones et assis in veru pinguedine in unctis

7 iuvamenta rationabilia

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remoto nocumenti	Quid humor generat	Complexiones	Etates	Tempora
Bismanguadus et semel velz	Calid' 7 grossu	Cal' tpate in 2°	Parata cum suco fructuum immaturorum	Fortificat virtutes	Parata cum suco fructuum acetosorum / digestioni	Cum vino odorifero	Sanguis plus temperatus	Calidis	Iuvenibus	[illegible]
Quiddic tatat' carnes minutatim mi.. se	Calide et humid		Ex carnibus animalibus [illegible]	Corpus impinguat	Fastidit		Sanguis temperatus	Temperatis	Senectuti	[illegible]
Thabehegeth acetosus	temperat' in calitate		Cum aceto 7 suco limonum	Stomacos solidis	Nocent ex frigidis ...	Cum chalor zucarino	Nutrimentum bonum	Calidis	Iuvenibus	[illegible]
Suffraxa	Calid' temperat' sic	temperat' calitate in 2°	Humorosus dulce	Memoria meliorat	Oris stomaci	Absque aceto ad [illegible]	Sanguis declinans	Frigidis	Decrepitis	Septentrionalibus
Suffraxa salsa	Calid'	Calid' 7 sicce in 2°	Unctuosus dulce	Confortat et sanitatem	Sitim 7 fluxum inducit	Cum omnibus dulcibus [illegible]	Nutrimentum sic temperatum	Flegmaticis	Decrepitis	[illegible]
Assum super carbones	Calid' 7 humid'	Calid' 7 humid' in 2°	Cortice humoroso 7 molle	[illegible] celebrantibus	Parietis in stomacho	Cum [illegible]	Nutrimentum temperatum multum	Calidis	Iuvenibus	Yemi
Assum in veru	Calid' natura [illegible]	Calid' 7 humid'	Humorosum valde et coctum	Spiritum vitalem auget	Stomachis debilibus	Cum vino odorifero	Sic assis [illegible]	Calidis	Iuvenibus	Yemi

Temperatis hominibus temperat' 7 in hyeme sunt grossi propter occultacionem caliditatis intrinsice et sic calidi propter [illegible] frigiditate temporis et
corpori temperato in yeme facit quod digerit virtute calitate flatus et in estate debilitate ipsius calitatis et effusione caloris [illegible]
veres sitis et causa in hoc est quia innatamentum quod aer prestat cum sua frigiditate non sua substantia tempore non calide sunt Ethiopia
corporum habet potencia per mutandi eos ab illa natura unde cibum calidum recipiunt loco medicine in eorum stomacho et etiam ad

-ptacio accidit absq sapore et appetitus abi festiat et addē nō desunt et pl's minuit ⁊ vrina citinat ⁊ arotizat
-e mūata in diebus estiuis acciderit mane ⁊ in diebus vinalibus ī meridie erit bonū alm ingemet q fit si
frigidando lotū et alterando aq cū panis raris madefacte aq frigida uetilando ⁊ alijs silibus per hoc ꝯfortabit
gerē grossos cibos in regionibus medio meridionalibus et tp̄ibus calid et p canone pz q s' tibi tpati s' ī duobus tp̄ibus

Eligit bismeguard utētibus motu laborioso bn̄ digerētibus et stom caldū hn̄tibus eo q̄ tpe qu ex subys duis
et hz duis sube fatigent tam stom' reducit eas in naturā ꝯsilem et h cibus nutt intimeto forti ⁊ bono
digerit et sembusuch ā ramosi calçon quoꝝ pastu panis nō digerit quādo nō bn̄ coquit cū fuit ut
-ctuosū ipoꝝ impedit digonem

Elegūt carnes tonse seu minuti mase pro illis quibus m'tiplicat laxaco seu purgūai ca coytus u'
pro extenuatatibus exēcicio forti u' quibus supueniūt accideria ale retardaria digone sic languor
timor eo q maior pars sube carniū in brodiū ꝯūtit' vnde digestiua pot leuit' ꝯūte ipas in sanguie
corpus ex hoc recipiat iuuametum

Eligunt inbeget acetos pro illis in quoꝝ stomaco gn̄at' fleg cū colēa eo q spe sua siccit' desiccat fleg
et acetositate sedat colerā et hy cibi nutunt corpus nutimeto m'to in climates ad siccitatē ⁊ ex eis
in ꝑparata fuerint cū sumach ꝯfortāt stom et retinē naz ⁊ ꝑpate cū succo lemoncelloꝝ ꝓuocat appetitū

Eligūt sufferia sine brodio pro ill' quoꝝ stomachus flate m'tiplicat eo q ipm incidit maxie cū ꝑpantur
cum calidis spēbus spēs em retardant digonem ipoꝝ et hic cibus gn̄at nutimetū siccū ꝑ qd ē de
-ns illoꝝ qui utūt' exercico forti et maxie cum fuit ex carnibus in climatibus ad grossiciem

Eligūt p habētibus stom hmidū et quibus accidit oblimo et hn̄tibus ex studies flaticas ⁊ utētibus motu
et exercicio eo q carnes q recipiūt sic ꝑpate nō cito dissolūt' ꝑ siccitate ⁊ ipoꝝ r̄sistēriā ver' cū hic
-ns debiles stomachos fatigat postq accit abhominaco sitis et dolor debil' lenis in corpe

Elegūnt carnes assate sup carbones eo q m'tū nutunt et odiūt' ꝑ tarditatē descensionis et digonis
ipoꝝ et assatue huiusmoi carniū agnoꝝ ꝑ noꝝ efficiūt ꝯuenieci⁹ ⁊ melius nutimeti maxie illis que ꝑ
-mmatoꝝ enacuati eo q hudrositas istoꝝ ꝯūtit' in sanguie velocit' ⁊ gn̄at v'tutē vitalem

Eligit de carnibus assate in veru ille que sūt iuuenū gallinaꝝ pdicū ⁊ fasianoꝝ quaꝝ assacōi car-
bones suppositi nō fuerit male qualitate et infundant' sepe assature ipe cū oleo amigdalino ꝑ qd
assata recipiunt hmiditatē alterā ab hmiditate sua et iste assatue sūt de cibis hn̄cui stom calidum ⁊
habētū poros largos et ex̄citanciū exercicio multo

-estate sunt subtiles ꝑ debilitatē calit' et sūt frīdi ꝑ ꝯrietatē calitat' tp̄is eo q cū aere dominam⁹
-at qd digerit coliciū ꝯtiam aer calitate sua in estate nō suffic cū ī frigit' sic aqua calida non sufficit sedare
-nes sūt apti nati habē frigiditatē interioꝝ mēr ē aliqua via rectificatoribus adduntedū eos ab illa nā mēr remis
-ndificadum stom ipoꝝ ꝯclam nēo r̄cipiūt res calidas calidas ī cibis eo q siles s' eoꝝ complexionibus

In assato duplex est modus consideracionis unus in comparatione sui ipsius et huiusmodi assum mittitur in medio forti et tandem aliquis humiditas naturalis e dissoluta et sicut assatorum non in igne humiditas solum non potest spissitudinem superficies sue et illud generis elixum et in eadem hora sublatum de brodio et aliud etiam assatum in eadem hora sublatum ab igne et si reponantur ambo sicut accidit in membris in comparatione de recepit saporem eius assati etiam species delectationis delectatio vero in sensu

De offis assatis et hys qui aufferunt odorem alleorum

Iuuamenta ca[...]

Nomina	Natura	Gradus	Melius ex eo	Iuuamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid humorum generatur	Complexiones	Tempora
Assum	Calide et humide	Calide et humide in 2°	Assum supra aquam	Carnes efficit cartilaginosas	Stomachum fatigat	Cum exercitio forti	Nutrimentum multum	Calidis	[illegible]
Iudicium de offa de pane	Calide et humide	Calide et humide in 2°	Cum pane fermentato	Macilentis et gracilibus	visceribus humidis	Cum stipticis post comeste	Sanguis valde humidus	frigidis et siccis	Senibus
Iudicium de offa	Cal. et sic.	Calid. et sicc. in 2°	Carens nucibus et melle	Ventribus ff [illegible]	Corrumpit et replet	Cum acetosis dulcibus	Sanguis valde acutum	frigidis	Decrepitis
Iudicium de papaveribus	temperate cal. et hu.	temperate caliditatis in 2°	Cum zuccaro oleo amigdalarum et gallinis	vigiliis et tussi	visceribus debilibus	Cum stipticis sicut citonia	Sanguis temperatus	Temperatis	Omnibus
Iudicium de melonibus medullis amigdalis	temperate caliditatis et humiditatis	temperate caliditatis et humiditatis in 2°	Sucrosis temperate dulcedinis	provocat spermam et urinam	Corrumpit sanguinem et est commestum [illegible]	Cum cibis acetosis	Sanguis veloc. dissol.	Siccis	Decrepitis
Iudicium de dactilis	Calid. et sicc.	Calid. et sicc. in 2°	Cum dactilis [illegible] recenti	Coitum	Sanguinem turbidum efficit	Cum granatis muzis	Sanguis frigidus	frigidis	Decrepitis
Coriandrum	Oribasius fri. et hu., Joh. temperat. fri. et sicc.	frigid. et sicc. in 2°	[illegible]	una dragma ipsius et confert febri et extinguit cal. sanguinis	Cordi	Cum sirupo acetoso et ovis [illegible]	Sanguis frigidus	frigidis	Decrepitis

non existit sua humiditas naturalis et brodium ipsius et ex quo fit res se habet in eis assum humidius e elixo ab nuchados pullorum ipsorum nec est dicendum ab aliquo quod elixatum habeat humiditatem ab humiditate aquea loco humiditatis naturalis ab eo per elixaturam sublate est forma et nullus dubitare debet quod forma elixatorum sit brodium immo brodium et assaturam Et in hiis sunt diverse diversitate simplicium ipsorum non noticia completur in tercio

in pparatone ad elixandu et sm huc modu est huiusmoi elixato qr elixat humiditate naturalis 7 i brodio 7 illud qr
humiditas remanet mag e humidu qp illud cuius humiditas resolvit vii si duo membra int se silia tollat qz vnu
nocte vna mane sequenti in uenies colore assati splendidu cuius splendor e ex superfluitate caliditatis humiditate 7 acceitate
gustus est ab humido et elixu inuenies desiccatu et ingratu et diminutu a sapore delectabili eo qp in eo —

Antiqui medici osueuerunt cocta assa et frixa in oparatone corpis huiam dicetes qp ex assis et frixis nutrimentu
qp recipit corpus e siccu eo qp assu no habet in se humiditatis quatitate ut poss humectai corpus licet diu moret
in stomaco et frixu eodem modo fiat desiccatu Et carnes oms elixe in aqua habet se econverso eo qp recipiunt humi
ditate ab aqua

Eligunt p macilentis et volentibus corpus impinguare eo qp multu nutrit et velocit descendit cuius nutrimentu e laudabile
et sanguis generatus ex ipa est fortis et bonus et maxie cu ofitiuntur ex pane fermentato cocto q laxatiu e
uentris oferens tussim et asperitate cane pulmonis et e gnativa lapidu 7 opilatoni

Hic cibus est multi nutrimenti et tarde digestionis et cu pparat cu nucibus et olo ipor e fortis talibus 7 cu amigdal
et olo ipar seu sisamino vl pinguedine gallinar e tpate caliditatis Et iudep de i alio dactil musis e diffi
lioris descensionis a stomaco et qn pparant cu zucco addit in spmate et vrina provocat 7 uetre laxat oferens
asperitati pectoris

Eligit cu zucco tpati ad infrigidadu corpus et ad provocadu sopnu p fri papaueris et quia multu morat
in stomacho et ofert tussi et asperitati pectois 7 pulmois et quibus reumatizat cap descendens ab eo humor sub
tilis calidus et e tarde digestionis maxie qn cu multo olo et qn pparat hic cibus cu papaueribus recetibus est
fortioris tparois

Detestat eo qd fit de melonibus multe dulcedinis et sut velocit ozutibiles corrupunt humores existentes in venis
p qp febris accidit inx velocitate humore recipiendu corruptionu seu tarditate ipor Remoto uero nocumenti
ipor fiunt cu omedunt p us ipis acetosa et post fructus pontici sic Citonia Cibus uero qui fit de medullis amig
dal et nebulis e silis cibo qui fit cu zucco et suis maneriebus 7 operationibus cu omes huiusmoi sut tar
de digestionis

Cibus qui fit ex dactil et Rutab e multi nutrimenti et veloc descensionis et digestionis laxas uetre opilatone
generat et nocet egritudibus splenis et epatis et corpus impinguat oferes uetustatibus colice 7 uetusta
tibus grossis et egritudinibus frigid et maxie qndo in pparatone admiscet fauu mellis et crocus

Contingit qp plures diligunt omedere allea recencia et cepas cu sulcio et lacte que oduit p odore ipor Et
sedare facit odore ipor masticatio coriandri viridis vl sicci et Rute pulegii cortices citri 7 folior ipor et lauatio
oris cu vino odorifero et bono seu masticatio stiptior acetosor sic citonia et poma et hijs silia et etia masticati
o cappai gariofil ligni al et mastici

vero dixit ppea medici pullos assatos ethicis largiuntur ut oservetur ipor humiditas cu superflua humiditate
ab eo p elixatura sublate q cu sit accidentale non debet denoiari ab ea verutu illa humiditas que est
est forma elixationis et no elixatoru sic sut carnes dicto eni est int elixatu 7 elixatu et assum

Aloe mudificat unctuositate et recipit ab epate et visceribus et p[er] mebra diffundit et multu[m] nutrit opilacionem fit ex elect' d1 cōposita ē ex aialibus et si mediocres fuit int' istas ex t're nascentibus Illa uero que fit mel Illa uero que fit mediantibus t're nascentibus est sicut kutab et canella al' canamelle 7 t'ia q[uod] fit atif[...] descendit in chorasan sup[er] arbores .v. dragat' caret tamen opilo est subtilior zucco 7 maioris mundificationis 7 dulc[...] 7 iuvamenta ea[...]

Noia	Nature	Grad'	Melius ex eo	Iuvamentu[m]	Nocumentum	Remotio Nocumenti	Generat	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Zuccarum	Orib' calido ret' ē ca. 7 o. Cal. 7 hu	Cal' in p° 7 humidu in 2°	Album clarum	Mundificat corpus 7 prodest renibus et vesice	Sitim efficit et colera[m] movet	Cum granatis [illegible]	Sanguis non malus	Omnibus	Omnibus	[illegible]	[illegible]
Mel	Bal' et Oribas' Calidu[m] et siccu[m]	Cal' in 3 siccu[m] in secundo	Quod est in favo	Mundificat lavat et prodest corruptionem	Sitim efficit et colera[m] commovet	Cum pomis acetosis?	Sanguinis calidus	Frigidis	Decrepitis	[illegible]	[illegible]
Mel zuchi frigi	Mel zuchi 7 frigi Bal' ca.	Calid' 7 tpate in 2°	Zuccarinum	Pectori et pulmoni	Opilat splenem epar	Cum medio amido et multo zuccaro	Nutrimentum calidum	Frigidis	Decrepitis	Yeme	Frigidis
Catarf cu[m] nucibus	Calm'	Cal' in 7 hum' in 2°	Bene cocta et fermentatum fiant p[...]ius quadratis	Ventribus acris?	Efficit bothor in ore 7 opilat epar	Cum fructibus bonis	Sanguis non rectus	Frigidis	Senectuti	Yeme	Frigidis
Cthubis	Valde cu[m] hdu viscositate	Calid' tpatu[m] in 2°	Cum micis panis bene cocto	Meliores [illegible] bro	Epati grosso?	Cum acetosis? recentibus	Nutrimentu[m] multu[m]	Frigidis	Decrepitis	Yeme	Frigidis
Calohe cu[m] nucibus	Fortis calitate	Calid' 7 siccu[m] in 2°	Quod est prope albedinis	Stomacho flegmatico et ventribus	Facit egritudinem capitis et fastidit	Cum lactucis et papavere	Sanguinem multum	Frigidis	Decrepitis	Yeme	[illegible]
Thus rubeue 7 thaloe sico	Tpate calididate	Calid' in 2°	Bene coctus et medie oli	[illegible]meticis		Cum vino limphato	Nutrimentu[m] multum	Calidis	Iuvenibus	Yeme	[illegible]

Teremabin magna non cadit sup[er] arbores landri et glandiu[m] in regione sreigar 7 d[icitu]r abethar 7 ex alohe meliore fit qui tpati sunt eis utentes ē quia sunt distepati cōnexio in digestes na[m] utimur cibis acetosis p[ri]us pro coloricis seu dulcibus in fine comestionis et alia causa est quia dulce filius ē epi oib' aliis mebris q[uod] dulcia si ex r'pacit est quia omēs alii sapores sunt ab extremitatibus qualitatu[m] et dulce ē mediocre int' ipos erg' q[uod] q[uod] p[ri]us sit in medio[...]

faciens et chaloe hui⁹ modi dividit' Nam alia ex eis fit artificaliter et alia q fit nā 7 q a nā fit si sim e 1a q opacoe opacone elementor/ e nisi pote terengebin schurese hosth et mana Man⁹ q fit ab aialibu natus est sicut composita simplex est zucrin et Riob Composita vero sicut sut omīs modi q fiut artificiale Et terengebin est res que quā fit laxatio et cuensuk. est ros que cadit inchora de regione corasan sup arbores salicu 7 dragant' 7 e plur utilu q sit

Ex melius ex zuccō est tabarzed et laudabilius et subtilius eo q e bn colatu est tamen zuccrin tempate oplōis i al' calitate ad huiditate q e in omnibus modis suis silis melli sed siti nō effic sic mel attamē nutrimentu eius est magis nutrimēto mellis. sed si coquatur et dispumatur sedat siti et tussim et eg'mz stomaci Renu et uesice 7 calide extinguit Maguma calida e in pmō gradu util' pectori et pulmoni. veru illa que cadit sup carbones glandiu est sicca. sed illa que cadit sup arborem landri est calida et sicca

Mel urinam provocat et vomitu commovet et quādo cu aqua decoquit' et despumat' pdit' acuitas eius 7 minuetur dulcedo et inflacio eius et nutrimētu ipius auget' et urine provocacio et ventris laxacio et melius ex eo e acutum pure dulcedinis spissum et venale declinans ad rubedinem et deps est mel dactilor/. deps calidu est 7 humidu cōplōis tpate. quod vero ex eo in sole decoquit' est minoris huiditate et multe dulcedinis et cal' Riob vero calidu e 7 siccu sanguinem comburens Muzum vero ex eo est minoris caliditatis

Pheludichi est multi nutrimēti et difficilis digestionis Kensinchi subtilius est catayfo et est minoris nutrimēti 7 facilioris digestionis t'fingi vero sunt leviores predictis ad digerendum omnibus vero dictis cibis quiescētes uti nō debet eo q sut q magis conveibiles exercitantibus remouet' aut nocumentu ipor/ cu optimo vino post quatuor horas finita comestione predictorum predictos vero cibos comedere non debent habentes epatis seu splenis opilacōnem sunt tame hy iuvatim pectoris et pulmonis nisi paciant' opilacōnem

Detestatur illis qui timet generacōnis lapidē fieri in vesica et eor/ et pcipue huitibus renes calidos 7 opilacōne pacietib⁹ in epate pp uiscositatē ipor/ et st' oferētes pacietibus apostēā pectoris seu pulmois et qui pparant' cu zucrō amigd 7 nucibus huitib⁹ stom tpatu nutiut nutrimēto mlto 7 bono in cal' nō stom in colaz cōvitut' pp vetositatē ipor/ inves quidā teretes sut nisi pide et unctuose 7 pastill q dicut quadratu pro ea q qēta ps e mica panis al' ex rebus quib⁹ fortiter ēta al' ex pasta cōstante et reliqua exarto Res vero replentes quib⁹ fatit' sic sut Kensinch cui⁹ 3a ps st' amigdal' 7 duo tcius sut zucrin 7 spes debet esse ea pporcōnate qua recipiantur delectabiliter augu'

Ypocras dic q ulla que fiut ex farina feimēti melle oliuar/ et aliis oleis sut velocē descensiois et cōrupūt velocit' in stō eo q farina et oley sut veloc' descensiōe 7 mellis 7 descēsiois velocitas sedat' cu igne decoqt' 7 velocitas cōrupcōe ipius e q cu bene decoquit' cibus ipe acuit' mel et oleu et cu nō bene decoquit' remanet farina cruda

Omnes modi nataf seu cubaici qui fiut cu nucibus et melle sut oferētes gnatium cole et q fiut cu amigd sut oferēes tussi q fit ex huiditate et qui ex eis pparantur cu papaueribus et zucrō sut oferentes fluxui veteris reumate 7 tussi qui fit ex caliditate et ppatu cu sisamio fistiduit licet sint multi nutrimenti vin pmittat' oplō cq^{br} halge ex rebus q miscentur cu melle. et qui ex eis pparantur cum festuce 7 melle sunt oferentes habentibus in pectore 7 pulmone opilacōz et humorem flegmaticum

Vsbemchi nutiunt magis quā aliqui modor/ chaloe qn digerūt' eo q inse ptē panis cōtinet et e diffical' descēsionis eo q oleu rēsistit cocture panis ipius et ferru ex eis e difficilioris digōnis q alie coctu pp nimiā unctuositatē ipius et hy sut ex cibus excitatum et ex chaloe sicut viscosa e difficilis digōnis eo q ignis pp admixcōnē onor pcat eis uiscositatem et que ex eis liquefit sub lingua et couerso

pane confitiut et peyor ex ea e viscosa ppatu cu amilo et olo 7 cam pp que cibis adhēm⁹ unctuos 7 dulcibus ad tempandu oplōne q ipor/ Nam pp hec 7 repanciā ofequit' silibus nutrimue 7 ppea utimur chaloe non reciperet ad sui nutrimetum de cibis aliis que ad alia mebra mittut' 7 cā q' tpat' int' sapores sit dulci possibile esset q centru q e mediu 7 in medio locatu repiet' 7 circūferens sine extremitatib⁹ hoc aut' e impossibile

Preparatones dentium indigent qui mundificare volunt dentes et expellere id quod remanet ex cibis inter eos nam dentibus et gingivis et maxime illis quorum corpora calida sunt et signum corruptionis eius est ex odore illius ante alios cibos nisi repleantur in fissura dentium qua de causa residuum ciborum intrare non potest unde corruptio cum aromaticitate et siccitate sic sunt preparatoria maxime omnis sunt magis conferencia sicut tamen multum

De preparatoriis dentium mundificatione et locatione dentium

Nomina	Nature	gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Preparatoria dentium secundum maximo nem	Calid. et sic. cum stipticitate		Quod est odoriferum	Dolori dentium ex frigiditate	Renibus	Cum lavatur ex aqua ros[?]	frigidis	senectuti	frigidis	[illegible]
Mahaleb	Chab. sed fer. et sic. 3o cal et hu. minus temperat.	frigid. et sicc. in secundo	Recens magnum et ponderosum	Gingivas et vermes prohibet et frigiditate retenta	Cerebro calido	Cum gar. cum oleo rosaceo frigido	frigidis	Decrepitis	frigidis	septentrionalibus
Aqua camphore	Calid. et acut. barauchi et siccum fil. abdon ca. et sic.	Ca. et sic in tercio	Que assiliat in colore citrinitatis	Mundificat sordes	Ypo de caliditate	Mixta cum oleo violaceo	frigidis	Decrepitis	yemi	[illegible]
Usnen	Calidum et acutum barauch in et sicc.	Calidum et siccum in 2o	Recens et mundum	Ducit fetum et dentes a[?] bus mundificat	Gutturi obest et dentes et	Cum medullis seminum melonum et oleo violaceo	frigidis	Senectuti	Omnibus	Omnibus
Cyperi	Ras calid et sicc.	Calid. et siccum in secundo	Oculatum[?] album	Vesce[?] frigide et gingivas stringit	Gutturi et tussi	Cum miscetur cum sandalis	frigidis	Decrepitis	yemi	Decrepitis
Sandalus albus	Chas et amb. fer. et sic. rubeus non fortioris frigiditatis	frigid. in 3o sic in 2o	Macasser[?]	Ori et epati calidis	Non obest	Cum camphora	Calidis	Iuvenibus	Estati	Calidis
Rose	Dyn fer. et sic. dicitur virtutum donat ei fetitas		De Iurii[?]	Dentes et gingivas confortat	Contra[?] cum comedentur	Cum gummis zeli secunda me[?] commestis	Calidis	Iuvenibus	Estati	Calidis

imminuunt ad abstergendum necnon unctuositates ciborum necesse sunt res abstersionem habentes sicut sunt usnen siliqua et lac dulce abscidit odorem qui fit ex cibo qui dicitur dakicatu[?] et sibi similia et hec omnia obsunt dentibus et cum oleis sic lavatio facta cum eis que sunt boni odoris prodest ante cibum quia non permittit res mali odoris poros et superfluitates contemptas expellit et aer circumstans dissolvit horribilem odorem factum ex pinguedine corporis

quado aliquid remanet de residuo cibi inter eos incipiat calitas naturalis corrumpere ipm quod nocebit postmodum
quod remanet quado in intervallo aliquo temporis non mundificat propter quod affectant citoniam masticari et
ipsorum non fiet et sunt hec preparatoria mundificatia iuuatia dentes et precipue si misceatur eis res dentes confortantes
nociua si conuertatur in usum et consuetudinem tunc enim sunt iuuatiua eo quod dentes mobilitant et etates

Eligitur ex eo recens ponderosum cuius natura est calida et sicca verum siccitas est calitate hec enim sua stipticitate et con
fortat gingiuas et dentes et sua calitate inflationes ipsorum soluuntur quod quia uentositatem generat addit coytum et appeti
tum combinationis et maxime quado miscetur in medicinis ipsorum compositis

Machaleb est ex laudabilioribus lauatiuis accipit tamen ex virgis ramus melioris odoris et quod ex ligno eius melius est album
plenum saporitum ceum et delatum de partibus abdralmgen et uehunt et dicit quod sit temperatum in calitate aufferens sua mun
dificatione odores horribiles qui sunt ex carnibus pinguibus dissolutione etiam et aromaticitate frangit lapidem et mollificat
duros tumores abstergit lentigines aperiens opilationes necans lubricos et auffert ~~tumata que sunt~~ in pectore et pulmone

Dixerunt ueteres confectio narij quod fit ex aqua distillans ex corpore arboris camphore turassae unde ab ipsa egreditur et dixe
runt quod hoc viderunt quod ex camphora quoddam est quod reperitur in corporibus arborum suarum clarum et aliud est de clausum
et quoddam est quod reperitur in corporibus arborum et lignos ipsorum quod decoquitur et colatur et post eius cocturam separatur aquositas
ipsius et eius proprietas est quado ponitur in cibis musce elongabunt se ab eis

Erba est lotus regionis cusse eligitur tamen ex eo habens grana grossa et alba que debet poni in aqua rosarum et siccari
in vmbra deinde redigantur in puluerem et reponatur in uasellis vitreis et fugiet impressi postmodum ducatur super pla
no lapide et resudat Gal dixit quod lauat intestina et prodest dissinterie ipsorum et nocet uesice auffert tamen eius nocumentum
cum melle et visus fuit quidam qui utebatur comestione ~~ipsius~~ et incurrit ydropisim et sapo est multe mundificationis nocens
oculis et ori

Eliguntur de partibus tussi primi quorum herba breuis et vnctuosa grana ipsius et que colligitur pratis et locis moditarum aquarum
et post ipsos eliguntur qui sunt de partibus loci nomine bassinei et post istos de partibus Ras autem omnes isti modi a posteritatibus oris
intus in se uirtute incisiuam qua frangunt lapidem et vrinam et menstrua prouocat et confortat stomachum que est debilitas
rigoris et calefaciunt et desiccat sine morditatione Ras ~~cantus~~

Eliguntur ad confortandum dentes et gingiuas et aromatizant odorem oris conferentes sode accidenti ex calitate confecti tamen cum medi
cinis epatis et stomaci confortabunt eos et liniti super inflationes calidas in principio prodest et maxime inflationibus
epatis et stomaci rubei tamen ex eis frigidiores sunt albis quorum iuuamentum equale est iuuamento alborum sandali uero cum con
fricant ex fricatione calitatem acquirunt sic acquirit farina ex molitura et ferculum ab igne

Rose sunt diuersarum partium natura super quibusdam ex eis vincit amaritudo et sunt partes calide et subtiles et super quibusdam stiptici
tas que sunt ferre et grosse et super quibusdam aquositas que sunt saporis insipidi super quibus totaliter vincit cali fetitus
que mediocres sunt inter grossiciem et subtilitatem et sunt confortantes cerebrum calidum

zuccum et fabe hibi uero farina est multum iuuatiua ad abstinendum horribilem odorem piscium salitarum et sibi
laxant gingiuas nisi abstendatur eorum nocumentum cum rebus aromaticis et stipticis sic sunt ciperi et sandali et oportet
subintrare quos non replenit et lauari post abluum cum alio oleo sicut magis ex eo quod ipsum oleum poros subintrat

Haque sunt delatores ciborum eo quod per eas ferunt cibi per extrema corporis meliores tamen eis que sunt vehement versus odorem nec saporem et calefaciunt velociter oriente sole et infrigidant velociter occidente sole descendens velociter et lenigan humiditas membrorum radicalis et acquisita semini malis et confirmat et calitas innata et acquisita influens et propterea corporis et sitis debilitat appetitum corpus desiccat visum obtenebrat Aque vero tamen dividuntur quedam est frigida que appetitum ad siti sedandum prohibet sanguinem a corruptione et vapores ascendere cerebrum sudare confirmat et perservat a febribus adurentibus max

De Aquis pluvialibus et fontium

Iuvamenta cardinalia

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quod generat ex eo	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Aqua fontium stacium	frigide et humide	frigide et humide in 2°	Ex fontibus orientalibus	Epati calido et digesti	Infrigidat et perficit infla[tiones] humidas	Cum balneo et exercitio mod[erato]	Urinam mollificat	Calis et sicc	Calis et sicc	Estati	
Aqua pluvialis	habens aliquid calitatis	frigide et humide in 2°	Et bona terra recepta	Tussi non scirrhopatum	Raucitati cum corrupta fuerit	Cum tale fuerit	Sudorem provocat	Temperatis	Temperatis	Omnibus	
Nix et glacies	frigide naturaliter sicce accidentaliter	frigide et humide in 2°	Ex aqua dulci existens	Digestionem meliorat	Tussim commovet	bibendo eam moderatum	Desiccationem ...	calis et sicc	Iuvenibus	Estati	Meridianis
Aqua minerata	frigida naturaliter sicca accidentaliter	frigida et sicca in 2°	Cum miscetur cum aqua	Digestionem et perservat ab infla[tione] humida	Pectori et gutturi	Cum balneo et debili vino	Frigida et sicc	Calis et sicc	Iuvenibus	Estate	Calidis
Aqua calida	Calida accidentaliter	frigida et calida in 2°	Tepida dulcis	Mundificat villos stomaci	Laxat instrumenta digestionis	Cum miscetur aqua rosacea	Inflaciones hn	Frigidis	decrepitis	yemi	Frigidis
Aqua salsa	calida et sicca	frigida et sicca in 3°	Non amara et fluens	Solvit corpus	Pruritum efficit	Cum miscetur bono luto et ... post eius potum ad balneum	Sitim et oppilat	frigidis et humidis	decrepite	yemi	Frigidis
Aqua aluminosa	frigida et sicca	Calida et sicca in secundo	Cuius potatio debet esse modica stipticitatis	Emoroydibus et fluxui menstruis et sanguinis	Desiccat corpora	Cum rebus humidis et dulci vino	Colericam	Calis et humidis	Iuvenibus	Veri	Meridianis

A membris recipit quod non oportet ut multociens utatur potus ipsius naturam assumpta multociens complexionem corrumpit molles inflationes efficit degentibus atque bibentibus calam colorem habentes compositum ex viridi et citrino et splenem et epar habentes inflata et lepram patientes vino commixtum et tunc non operatur in membris nisi in frigidatione vel humectatione aqua salsa sitim provocat calefacit et desiccat auferatur subtiliatione et resudatione aqua submittat exterior et efficit dulce et que bulire debet deinde ponent usque ad consumacionem fece nam hec vasa cum eis bibitur replet corpus ventositate et de melioribus vas ad bibendum eam sunt vasa de corio taurino et aqua vinum anni

oppositu septetrionis sup lapillos no meadentes p loca plana et sunt dulces lucide et clare et leves pondē ullu hntes grossos cibos in stomaco et quatitas modeata creis subtiliat aliud deferēs ipm ad mebra p q aqua cosuatur pulchritudine effic et carnis molliac et tenecitate et cu miltiplicat poty ipius fac tremore stupore et oblivione confortat coloris pulchritudine efficit digerit accidetale quia aggregat pte stoi sup disone cibi modicu tn crea suffic in corporibus et cplonibus calis et obest cataris reumatibus et apostematibus no digeste q da e talia qa siti mitigat nc

O dantur aque fonciu que sut inlte feitatis et aque locoru arenosoru quado arenins bibut qa obsut facto dentibus inflacoi nimis ossibus et cerebro eo q sut feie cploms sut etia male qu dat in balneo et post coytu et in cocacō forti et siti q denocte accit in sopno eo q calore nale extinguit insi site fuit occasione febris cibi salliti aut reru calidar et siccarum

N ivis queda e glacies et queda gelu et de glacie melius et peyus est sm manerie loci in quo repit et de glaciebus melius est q cecideit sup saxis tris duris et bonis arenis et cu accideit no insi habere mala aqua tempera ea cu hac nive et de nivibus est q sup mineras cecideit et licet nix sit frigida et sicca in suba mediat medicus in ea sm cpacdne sm qua est humida

Y pocras dic q aqua pluvial est melior inter aquas levior et dulcior eo q subtilius est q sol ex aquis attraxit q licet corrupatur sua subtilitate et no malicie corrupit Nam omē levit corruptibile est subtile et cu corrupitur aqua raucitate facit et febres et cu no corrupit est bona melior tn ex aquis est qu pluit suaviter et paulati et cu tonitruis pma causa ppt ipius subtilitate que in ea existit et scda ppt motu inbiu ipaz subtiliatem

Q ui usus fuerit potu aquaru fluctiu de fontibus et infrigidatar maere et cosuatar in arena indomibus no in diget quia si minus nocumetu no appareat iuvenibus in ctineti tn accestes anu modicu apparebit decrepitis et pcipue illis qui sut pati podagrca seu egritudines intisicas seu rnor egritudines

E ligit veninus quia stom laxat lavat a cibor supfluitate et possibile q vetes laxat mixtu cu zucco et melle et tam usus destruit digdnem laxat stom et corpus provocat et fluxu sanguis de naribus sed illa q nec e feia ß nec tepida corpus inflat appetitu debilitat et siti no sedat stras q aqua subtiliat contrs qu ca grossiciei ipius fuit feitas et igrossat qn ca grossiciei fuit calitas sic in nilo terra egipti

A qua salsa pmo laxat corpus deim stringit et desiccat sulphurea vero et picea et de napta csut scabiei apostematibus veteribus ydropice Aqua no creis rema cstipat et aq q egredit ex mineris argenteis infrigidat et desiccat tpate Aq sigd frea pdest sto inflacoi splenis et calefac et desiccat Aqua tn salsa qn miscet cu sanich in vas novis cereis d in p forat fund vas subtili forame aq distillas exinde potata sup pingues cibos affert nocumetu ipor

A quas obs hnoi st gvenientes ad curadu abertuis corpa no ad potadu tn si aliqs potu indigeat misceat cu eis de luto sue regionis ul buliat pius et misceat cu ipis vinu stipticu si assumes fuerit feie cplonis Si no fuerint calie cplonis det rape ppate cu aceto in gmestione et in poti syrupos acetosos et i aqs q st male glitate coquat ticeri et colata det ad bibendum pctqs etia gmedat rape ppate cu aceto et an eas cmedat pastinace silvres pistos sali tn ul cucurbite et aqua turbida clara efficit q ponit in ea alume ul medulle nucleor gersominor seu carbones accensi

cerebru vaporibus replet q fluetes ad stomachu mediatibus nimis lassat ppt qd no indiget vn ptues vidius in nob ne cadit in nob rprehensio sup eo q xpiani utetes ea no offendut ab ea nec accidit eis in gmoda supdca tn ipa ea bibat nc salsedo ipius p sublidcōe tum cucurbite et alys vas cduemetibus ul cu sit vas ceru et ponit in aq salsa quod per tne patus nc fit aq in vas orificior sttoru na hec aqua replet corpus uetositatibus cu sugit sic e opa vasor igbus rpout reddit in duce siti eo q cu maxia aviditate recipit ppt frigiditate ipius et maxie hntes cplones calidas

Vinum calefacit corpus digestionem meliorem efficit membra humectat et sincopim aufert et siti qui limphatum fuerit vel mane bibit moderate cum vero in moderate potat vigilias facit et inflationes epatis appetitum captat captum et nutrimentum minuit per mixtionem malum intellectum paralisim oris et subitaneam mortem inducit eo quod vinum cerebrum replet et calorem suffocat et sicut corporis et quasi excepte anime Nam digestionem efficit meliorem provocat urinam pulchrum reddit colorem bonum odorem et et melius in habet vna ad generandum sanguinem temperatum in complexionibus temperatis est vinum rubicundum bene limphatum

De vinis fructuum uvarum et cautelis ab ebrietate

Iuvamenta convenibilia

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quod humorem generat	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Vinum	Iohes calidum et siccitum	Calidum et siccum in 2°	Citrinum odoriferum	Famem sedat	Multum inmoderate	Cum cibo re mesa et cum aqua mixtum	Sanguis a° temperato	frigidis	Decrepite	Omnibus preter estatem	frigidis mediocri
Vinum vetus odoriferum	Thesus forte cali et siccitat et igneitatis	Calidum et siccum in 3°	Vinosum odoriferum	Curat obtalmiam	Sensibus et maxime puerorum	Cum potus multis et medull lacticarum	Sanguis subtilis acutus	frigidis	Senectuti	Yemi	frigidis
Vinum temperatum in calidum et grossum	in caliditate et siccitate	Calidum et siccum in 2°	Limphatum et splendidum	Sedat sincopim	Splen et epati debilibus	Cum granate acetosis	Colera rubea	frigidis	Decrepitis	Yemi	frigidis
Vinum fortius mitigatum	vina in caliditate acutum	Calidum et siccum in 2°	Amarase et lucidum	Iustam nocumenti corrigit	Sedat corpus appetitum	Cum atomis vel agrestum	Colera acuta	frigidis	Decrepitis	Yemi limphatum	septentrionalibus
Vinum incipiens fieri acetosum	parve caliditatis et siccitatis	Calidum et siccum in 2°	Quod fit de vinea que diffusa	Colericis	Nervis et visceribus	Cum dulce post mense	Sanguis in medium	temperatis	Iuvenibus	Yemi	
Vinum grossum dedactum et abhominabiles	Calidum et humidum	abhominabile in 2°	factum ex uvis seu melle ipsius	Impinguat corpus et laxat	Opilat	Cum granatis dulcibus	Sanguinis turbidus	frigidis et siccis	Decrepitis	Autumpno	
Amigdale	Calidum et siccum et cum torrefacte maxime cum corticibus amare	Calidum et siccum in 2° et cum in tertio	Magne et dulces et mature	Comeste ante potum	Intestinis	Cum tecnis cum amigdalis dulcibus vel nucibus seu granatis	humores indigestibus	frigidis	Decrepite	Yemi	septentrionalibus

in eo ponere simulacrum et frustra citoniorum et poma quisque bibat etiam post comestionem amigdalorum quod si vinum clarum post hoc sorbicio vna aque frigide habentes vero complexiones frigidas non indiget vinum etiam bibendum non est a famelico et ydropisim incurrunt sed post duas horas vel tres bibendum est vinum cavendum etiam est ne bibendo diversa vina mittet suffumigacionibus uti a colloquio vel taciturnitate nulla est abstinendum a sompno ebrietate et a potu super nam que velociter Si vero nimis vasorum continentium libra vna sive minimum quatuor liquorum et hoc appetitum inducit sompnum tranquillum facit et cibi digestionem

ventrem laxat animum letificat solatium liberalitatem et prudentiam efficit et maxime corporibus temperatis et hec sunt operationes sue qui
malum odorem oris tremorem corporis agitationem epilepsiam debilitatem nervorum et visus induc et febres effic et sensus
oleum habundans lucerne flammam extinguit et si aliquis in gre voluit invenient dece vim innameta quique ex parte
efficit roborat coytum animum letificat bene sperare facit et audaciam cordis pulchrificat dispositionem corporis et avaritiam compescit
odoriferum mediocre inter novitatem et vetustatem et habentes complexiones calidas vinum limphatum infundentes

Vinum diversatur in colore sapore odore potu Nam album est modice caliditatis et modici nutrimenti velox ad digerendum
nigrum vero eius odoriferum non bonum sanguinem generat. horribilis vero odoris quod eius dulce est veloce digestionis fluere
facit ventrem vinum quod urinam. Stipticum vero et eius Grossum est multi nutrimenti et difficilis descensionis subtile vero econtrario. Vinum
itaque novum est inflativum. vetus vero allemans

Vinum vetus multiatre est calidum in tercio gradu novum in primo medium inter hec est calidum in 2° habentibus vero complexiones calidas
nocet vinum citrinum et rubeum splendidum vetus amarum et purum eo quod inducit sodam anxietates et vigilias maxime
habentibus epar et cerebrum calidum vinum sapum et vigilie fiunt inter caliditatem et frigiditatem cerebri et vinum habentibus complexiones corpora-
tus prodest vinum rosaceum non antiquum moderatum in quantitate et limphatione

Rubeum grossum novum et dulce est plurimi nutrimenti et magis nocivum stomacho. detemus vero est eo nigrum grossum et dulce hoc non
detemus est nigrum grossum et stipticum eo quod est difficilis descensionis Album vero inter omnia vina est minoris caliditatis
minus nutrimentum est magis iuvativum calefacte et ad provocandum urinam et precipue subtile ex eo quod omne vinum album est et stipticum
grossum vel aquaticum. subtile non dulce nunquam. omne non nigrum vinum dulce est

Quare vinum citrinum acutum noceat convalescentibus et debilia habentibus corpora et propter siccitatem et acuitatem ipsius et quare ex sedet
coytum est quia caliditas que complet combinatio et digestio spermate extrahit ad superficiem corporis ex conandio et vini subtilitatem et causa
qua habentes complexiones calidas inebriantur citius potando in ciatis parvis quam in magnis est quia modicum vinum per ciati contine-
tes velocius digeritur cerebrum ascendens cum vapores velocius in cerebrum ascendunt unde citius inebriat et velocius inebriat multo
et quare accidat occasione potationis vini tremor et mobilitas quamvis ipsum sit calidum est quia tremori accidit ortvore fleu
matum generatorum ex magna digestione feritas accidit quare aer egreditur poros quos vinum aperuit

Quando colatur vinum quod acescit et a fece sua et per mensem mutando infertur cum fece altius boni vini acuitatur acetositas
eius cum vitis albarum uvarum et passule dissolute et terra terita et nutus quodlibet illorum si ponatur in vino quod acere
incipiat abscidit acetositatem et quando vindemiantur uve que incipiant aliquantulum desiccari in umbra luna existente diminuta limmarum
quod exprimitur et decoquitur usque ad consumptionem aquositatem ipsarum et reponitur in vasa vestita quorum sint cohoperta lamina ferrea
applicetur tempore corruptionum et tonitruorum auferatur tempore boreali afferuatur hoc quod vinum ab acetositate preservabitur

Eliguntur ad ponendum in quolibet vino cocto invites terite ad auferendum fumum si quod per ignem remansit ad faciendum ipsum clarum et nu-
dum sal apponendum est. vinum non dactilorum grossius est inter alia vina et minoris caliditatis et vinum quod fit ex melle dactilorum grossius
est aliis vinis et debilioris caliditatis et tardioris descensus et plurimi vetositatum inter alia verum hec vina predicta opilationem faciunt
maxime postquam vetrescunt vinum tamen mellitum fortioris est caliditatis inter alia vina et magis operatur stuporem. et vinum passularum est
debilioris caliditatis operationis quam vinum grossum nigrum non spatum dicitur esse de mio illorum et vinum in quo ponitur soda est ferrum et
stipticum et dicitur a quibusdam quod est calidum et siccum

Ex succo foliorum vitis uvarum albarum accipiatur unc. ex eo aceto forti unc. i seminis cauli ℥ ii et misceatur et ex ipso confecto inter po-
tationes quantitas aliqua bibat preservat ab ebrietate et ebrietatis stupore et si assumatur ex semine caulis ℥ ii et misceatur
cum rob agreste ante vini potationes ab ebrietate preservat et si aliquis voluerit bibere habundanter cibum minuat et si assumatur de brodio
caulium pinguium et comedat de pheludichi zuccarum et bibat de vino dulci qualibet vice tria et odoret camphora et nenufar
et non multiplicet motus vel loquela preservat ab ebetate per prius non et principue potationes in anno debet esse a motus ad multum et quod datur in potum
diligenti vinum aqua fustem vite mixta vino in sero potare vinum ozbit Simile est si detur ante potationem mirty seu ruta ad potandum vinum
crebrum

facere voluerit terat amigdalas et linguam bovinam misceat et cole hoc est tale spatum et confortat recipiatur tamen
vel repleto cibis salsis acutis et acetosis non post assumptionem lactis nec post cibum ne forte opilationem
nec bibendum est post balneum nec post exercitium nec per diversas vices unius potus dividatur in potationibus convenientes
inhibitur ex ac carnio motu et ab aspectu unique vasa orient Nam hec omnia potum minuit et ebrietatem festinant

Eligitur potus vini lu-
na existente in signis a-
quaticis post stor piorum
dem luna iun-
cta cum venere

Eligitur existente ascendente
vna domo illius per
quo eligit existente
in eo et repudiat
si fuerit marciano

Repudiatur saturno in ascendente
impedimenta ipsius et in
essentia si fuerit in pota-
tionibus et cauda ne
draconis

Aromata et alia omnia redolentia in cameris reposita aere rectificat et cerebrum confortat adeo quod vapores vi non recipiunt pr
delectatorum sensuum reliquarum et hec aromata diversant secundum diversitatem temporum quod nam quedam reperiuntur mense
et soldula In decembre sunt residui fructus In ianuario sunt nabach In februario incipiunt apparere rose et omnes arbores
sunt melones aliquantulum redolentes odoriferi fructus et nenufari In iunio sunt mala et melones meliores bene et redolente

Juvamenta rationabilia

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Juvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Mirtus	Che. Joh frigid' et sicc'	frig' in 2° sic' in 3°	Chas rahuben recentes i. dextera	Epati cal' emplastrum	Virilis	Cum viol' recentibus	Calidis et humidis	Juvenibus	Calidis	Calidis
Rosa	Una frigida et stiptica B. diversitatem virtutum in 1° frig' et sic.	frigi. in primo sic' in 2°	Chas rahuben recentes i. de mor et persia dextera recentes	Cerebro calido	Efficit quibusdam coryzam	Cum camphora	Calidis	Juvenibus	Calidis	Meridianis
Ozimum origanatum	filius abdum spate calidus filius modice ca in 1° gradu ca frei et sic. 3° ca. et sic.	Cal' in 1° sicc' in 2°	Origanum citrine in sua virtute in sua frescitate	Dissolvit superfluitates cerebri	Replet cerebrum frigidis frescatibus	Cum menstrate	Temperatis	Omnibus	Quinis nisi	Orientalibus
Viole	3° frig' et humid' participantes caliditatis	Calide in 2° sic' in 2°	Azurine multiplicium foliorum	Odorata ad bursam eius laxat coleram	Catarrum ex frigiditate	Cum croco et sansuco	Inflammatis	Juvenibus	Quibus inveniuntur	Meridianis
Lilia	B. de lilia ca. et spar hu. cum stiptic 3° ca. et sic.	Cal' in 2° sicc' in 3°	Celestia	Dissolvit superfluitates cerebri et purgat aquam citrinam	Soda ex caliditate	Cum camphora	Frigidis	Decrepitis	Hiemi	Septentrionalibus
Citra	Cortices eius calide et sicce similiter leg. granea eius et caro frig et hu.	Calid' et sicca in 2°	De fusis i. regione magna	Cum odore confortat cerebrum et corda virtutem digestivam	Cerebro calido et difficilis digestionis	Cum viol' odoradis recentibus mediate post cibum	Frigidis	Decrepitis	Hiemi	Frigidis
Fructus mandragore	B. fer vel in 3° frig et hu 3° frig et sic acetosum pis fri et sic.		Magni et odoriferi	Odor eius sedat sopra fantasie et ungendo et mingendo infectio de nimibus	Ebetat sensus et sopnum provocat	Cum fructu abere	Juvenibus	Calidis	Estati	Calidis

festinat in regionibus calidis et retardat in frigidis et primo ineunte in hys non est ut comedat sed ut odorent causa tamen
quare quedam preservat fructus quos alii non conservant est assimilacio que in complexione inter fructum et illum qui preservat conservat et eo
et habentes melancolia libenter volunt morari in locis obscuris et plures sunt qui gaudent in contrariis eo quod reperiunt
in napta et pice nec est mirandum de hac diversitate quia plures sunt qui gaudentes submittunt se musice melodiis et plures alii

corrupentes ex hoc fit cu aromaticis frigid faciunt ea redolecia pocia delectacoms sensus odoratus et complent
septembris sic citra lemones lemoncelli chery soldula Jn octobre sic viole narcisci et maina Jn novembre sic arancia
flores Jn marcio sic bahar i rosule et eode mese frondescunt arbores Jn aprili sic sabuci et flores madragore Jn madio
Jn iulio sic citonia persica Jn augusto sic citra m et alij omi fructus veru omis alij fructus

Viscus per sua stipticitate e frigidus et siccus et per amaritudine e aliqd calitatis et subtilitatis huis et samburus e fortis
calit et sicit prodest hntib tortura ois et palesini zoda ex fri te rose gariofilate noiate arabice in su pmq sicit te sam
buco in virtute vezutu debiliores sut eis et delectabiliores Narcissus tpatus i calit et sicit subtiliatus et dissolutius humiditatu
siluis tn forcior et calior ortulano et rapest s narcisci Si cepe accipiat et aliquantulu fudat in terre et planter post modu
in viridario duplicabit flos eius

Rose sut diversar modor Nam ex eis queda sut rubee splendide queda albe et queda citrine et queda supioi sup flore citrine
et intiori sut nigre et ear nature sut diversar virtutum vezutu omis ad frigiditate declinat vn cebru infrigidat
et desiccat et sedat calitate ipius tn hntibus frigidu cebru catarru facit et cheschir kyri i soldula citrinu aliqd habz
calitate maior tu e tpat Jo tn dixit q sit ca et sic in 2o

Ocimu origanatu hz in se calitate qua dissolvit supfluitates cebri modeate q si aspergat aqua seu infundat infri
gidat et humectat magis Mentastru cal et sic in 3o dissolutiu vehemet humiditatu cebri et eius succus prodest singul
tu facto ex replecone Sansucus calidus et siccus in 2o dissolutius et subtiliatus ventositatu cebri et ex opilat ipm et subtiliat
humiditas eius cuius oleu prodest dolorib auriu qui fiut ex ventositate grossa et qui ponet succus eius in ventosa apponenda loce
starefacte opat q cicatrices decoru locor deleantur

Elegant con cebru calm per sua feitate et 3 vigilias quia dormire faciut velocit et si ponat ortus sup caput vetetos fa
ciut vrina redolere sic redolet ipse sic accidit cu alchana tinte q vrina eode colore tingat et nenufar sils e violis
in virtute et iuvameto vezutu frigidius est eis per quod abscidit soda cotingenda ex calitate et ipm est duor mebror citrini
silure et celeste ortulani ortulani vero celeste e delectabilis odoris oferetes lenibus ventositatibus cerebri fructus edere
et humidius flos panis porcini cal e et siccus qui si vino infundatur et post modu vinu ipm bibat inebriat

Lilium est diversoru mor vezutu qlibet calm e dissolutiu cebri et chori i soldula citrinu e calm subtiliativu et dissolu
tivu tpate licz omis alij maneries eius sint tpate i calite et frite Ozinia gariofilati vtus pmq e i opeacone san
ici baharamenz sut tpate oplonis et delcabil odoris oferetes lenib ventositatib cebri fructus edere sut huius modi
balchie vtus est sic vtus fructus edere

Mulier pregnans comedit ovea qui habet appetitu accidetale et ipm e 3eni mortalibus torice cuius cortex e calidus
et siccus et acutus ~~et~~ acetosu ipius frigidu et siccu in 3o et caro ipius mt hec ex sua acuitate et arotiatate ofortat
stom et ofert digestom ~~eius~~ cuius calitas pmq e tpance et acetosu ipius mediat et subtiliat et caro eius mediocris est
int cortice et acetosu ipius Dy Dixit in libro qua fecit ad maymone et filius ombra dixit q si comedat de nocte strea
bositate facit

Fructus mandragore infrigidat cebru et humectat et eu insensibile reddit aragi dissolvit ventositates frigidas
et sut citri subtiliora lemoncelli siles sut eis in odore et opeacone ad cebru malor vero citrinor odor e infrigi
dans et confortas cebru et aiaz tam odor citromor abscidit abhominacones et vomitu

diversitates int colore et odore ipor e per diversitate oplonis ipor in calido sicco et humido et causa
q sile ~~delcat~~ sili et ob hoc hntes tpatus oplones delectat in viridi colore quia res viridis coloris st tpate
de mare ei sanitate madie sic calefacti gaudet in frigidis et hntes in cebro grossos vapores in odorib calis
recedut ab ea audire nolentes et silr hijs venit in saporib Na qda appetut aliquem sapore que alij abhorrent

Operacones rerū que veniūt in mēsa secūda sunt vl̄ ad reprimedū vl̄ ad sedandū vapores ascendentes et ex anxietates que accidūt ex potu vini sic operatr̄ lemoncelli cū sugūtr̄ post vinū et caules ꝑparate cū speciebus salite vl̄ ꝑ frigiditate et debilitate stomaci sic cappari et temeritas palmarū vl̄ ꝑ coytum sicut sua in eo contenta sicut assumūtr̄ bismagnardi et kanole facte cū carnibus ista tamē prohibentur

Juvameta racōnabilia

Nōia	Nature	Gradus	Melius ex eo	Juvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	[illegible] ex eo	Complexiones	Etates	Tempus	Regiones
Cannamellis	Calide et humide habens in se stipticitatem	Calid et hu in 2o	Multe succositatis et dulce	Pectori et tussi	Generat ventositatem	Cum lavatur cū aqua calida	Sangis temperatus	frigidis	Senectuti	Omnibus	regionibus
Candi	ꝑparate in calitate	Cal in pō hum in 2o	puri transparens	Cum pulmonis	Stomatis colerat	Cum malis frenctibus	humorem laudabilis	temperatis	Omnibus	Omnibus	[illegible]
Jnzuccarum chorassem	calitate sua salsedine generat ꝑ dissiccationem	Cal et [illegible] in 2o	Leve et frangibile	Abscendit vomitum	Generat lapide in renibus	Cū fenetibus vinis / acetosis [illegible]	Nutrit, generat [illegible]	Calis et humidis	decrepitis	yeme qui [illegible]	Calis [illegible] et fluxe
Festuce	Oribasius Cal et sic. Jo ca. et humidē	Calid et sic. in 3o	Antique et magne	Nocivum [illegible]	[illegible] seu ydropisis	Cum desiccantibus / [illegible]	sangis [illegible] adhuc calorem	frigidis	senectuti	yeme	frigidis
Nucelle	ypo ca. medris calitat ꝑ nuces Jo cal et humide	Calide in trio hu in pō	Grosse humorose	Addit in cerebro	Offendit stom	Cum pinidus	sangis nō bonus	frigidis	decrepitis	yeme	[illegible]
Amigdale cū sale	Johannicius tore facte cū corticibus calide et sicce	Calide et sicce in 2o	Cum corticibus [illegible] separate	Retardant ebrietatem	Sitim ducunt	Cum uva acerba	flā salsum	Calide	Juvenibus	yeme	[illegible]
Ribes	Johes fri. et sic	frigid et sicce in 2o	Confricatū in mine	variolis et morbillis	Pectori et colice	Cum [illegible] dulce	humorem in nudus	Calidis	Juvenibus	veri	[illegible] regionibus

stomaci senciat descensione ipaꝝ sic ex corporibus abilibus Nam hec exsupdet cibos pus assūptos et exeunt cōminorātes dūi in anxietatibus et stupore ipius ebrietatis et efficit lassitudīnē in sensibus et quod nō offendat ab hys qui usus fuerit pdictis Nam ūtus prohibet quātū pōt aliquo tēpore vl̄ etate rebus 2e mēse sūt oīs res mūdificātes et velocit trāseūtes et que vapores ascēdētes prohibet sicut

vino ad mitigandum abhominationes sic operatur calefactus ribes mala lactuce et papaverum vel ad prohibendum vel ad conservandum vocem sic canamelle et candi propter fastidium stomachi cum recipit bolus et res decrepiti cum assumunt 33 et citeum conditum et quina cibum elixa vel propter stomachum dissipatum calitate stomachum frigidum et de melioribus rebus secunde mense sunt ille quarum assumptione non fatigatur anhelitus

Canamelle sunt temperate calide conferentes asperitati pectoris gule et cane pulmonis et mundificantes humiditate existente in eis et urinam provocat quarum ventositates sedantur per excoriationem et ablucionem in aqua calida. Penidie vero calide sunt et humide conferentes pectori et tussi lubricant ventrem et generant sanguinem temperatum et ex eis meliores sunt que conficiuntur ex puriori zucaro

Av. To. R.

Candi clarificat guttur ad quod fluunt humiditates capitis propter clamorem et cantum et tussim et raucitatem solventes et conferentes pectori et pulmoni et quando paratur cum succo coriandri recentis et papaveribus exeunt magis convenientibus habentibus complexiones calidas et tincti seu infusi cum aqueo conferunt melancolie et subtiliant yram

Tab. ... salu...

Elligitur ut comedatur post cibum ad meliorandam digestionem et roborandum seu constringendum orificium stomachi et maxime cum assumptione unctuosorum et est desiccativum humiditatum stomachi et quantitas conferens ex eis est adianua una usque ad aureum quod si hac quantitatem excesserit operantur in flatuz operatione et citrinitatem et habentibus venas largas minus obsunt quam aliis habent in se etiam aliquid calitatis propter salsedinem et nutrit non nulla de avalibus ~~eo ipse terra vinda peretas aut luti p[e]d[i] diversat~~ secundum diversitatem speciei ipsius

...ro. 75.

Elligitur habentes in se stipticitatem et acetositatem ad conferendum stomacho et expellendum humores pectoris epatis et pulmonis et mundificandum renes verum stipticitatem non habentes parum conferunt aut nocent stomacho et parum laxant aut stringunt vino nutriunt modico nutrimento sunt tamen comedende post cibum Agricole autem dicunt quod fiat ex insercione amygdalarum in lentiscum seu stincis ortulanis

Gabriel dei. 70.

Ypocras dicit quod nucelle nutriant magis nucibus et sunt difficilioris digestionis nisi corticibus mundate fuerint cortices quarum sunt stiptice ventrem stringentes et habentes multum ventuositatis et ventositatem generant Dixerunt vero quidam de antiquis qui comedunt cum ruta ante cibum non ledunt comedentes a morsu reptilium fertur etiam quod scorpiones fugiant eas et qui comedunt cum ficubus conferunt morsis ab eis

Theo. R.

Amygdale comeduntur cum vino nisi ab hys qui habent in stomacho fleuma quia boni sunt saporis temperate cum sale et sunt conferentes mundificatori pectoris et faciunt ventrem laxum eo quod habent in se abstersionem amare tamen ex eis sunt magis abstersive pectoris et pulmonis ex opilatione opilationum splenis epatis renum et vesice sunt etiam utiles ad provocandum urinam et cum fuerit vehementioris amaritudinis erunt forciores in huiusmodi operationibus

Elligitur pro stomacho debili et colico ut confortet orificium suum et sedet abhominationes eius et prohibet vapores vinum ascendentes cerebrum et confortat ventrem debilem naturam stringit et rectificat pectus verum nocet decrepite et habentes complexiones frigidas

et indigesti cum vino tunc assumpto propter quod assumentes hoc bibentes et efficiuntur propinquiores ebrietati et deterioribus rebus secunde mense est comedere in fine potus et maxime aloe nec debet quis decipi si consuetudinem desistet seu fatigabit alio tempore et apparebit postmodum nocumentum consuetudine non obstante et de melioribus papaverum et zucarum cum aqua rosacea et sorbere aquam frigidam sic fit in 2a mensa

Musice instrumenta sunt iuvamenta ad conservandam sanitatem et restituendam amissam iuxta diversitates complexionum hominum ad curandum propter ea corpora egra venit sic se habet tonus ad egrotos animos sic medicine ad corpora egra et operatio et ex hoc et in pueris qui etiam delectantur in cantu et tamen etiam operatur abilitatem et delectationem et confert ad honesta ut fatalia et levia indicantur et de cantibus melior est qui se habet in proportione ad sonos instrumentorum ad cordas

De Musica accidentibus anime et medicinis mundificantibus corpus — Iuvamenta rationa[lia]

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Cantus	Concordantia voces instrumentorum sonis quarum natura sunt ...		Qui allicit animos	Liberat ab egritudinibus	Qui usus est eo propter delectationem	Cum verbis iuvamenti cantus	Omnibus	Omnibus	Omnibus	
Organare cantu et fistulis pulsare	quedam mutuo vel cantus violentus		Quod proportionatum concordat cum voce	Qui cantu fistule assimilant suaviter non	Cum discordat saltat qui alterum vix audientes	Cum proportionabile concordat	Omnibus	Omnibus	Omnibus	
Sonare et saltare	Movere pedes et personam proportionabiliter ad sonum		Cum proportionabile adequat intonatio cantus et actus	Participatio videndi et audiendi in delectatione conspiciente	Cum vertit ad conspicientiam	Reditus ad notorum conspicientiam	Plurimis	Omnibus in pueris	Omnibus	
Gaudia	Exitus virtutis vitalis et caliditatis successive et subite		Quod ducit ad perfectionem	Perditionibus a tristibus	Cum in multiplicatum moritur et quia multiplicatum est	Cum in habitudine sapientum	frigidis proprie	Decrepitis proprie	frigidis	
Verecundia	Motus cordis ad interius et exterius		Absque certa causa	Occultare verecundiam	Cum multo timore mala	Cum consonancie discretiones	Temperatis	Adolescentibus	Omnibus	
Ira	Ebullitio sanguinis in corde		Impugnationi a dolore tristiciam cum resistentibus	Paralisi et tortuositate oris	Consencientibus illicitis voluntatis	Reflectio ad amicabilitatem philosophica	frigidis	Decrepitis	yemi	Regiones
Letargia	Cal' operatur in capite et desiccatiui		Effectu lucrimum	Desiccat apostemata et ca... nem generat	Facit redire superfluitates ad cor	Cum oleo rosaceo	frigidis	senibus	frigidis	Septemtrionalibus

et melior modus ipsas magis adequata in se ipsa et si aliquis egrederet ab hac via ordinandum est quod reddatur ad eam et qui natura non verecundia angustia et timor et tamen in hoc quia cor aut movetur versus partes pectoris aut versus partes dorsi si impetuose versus pectus operatur nam si paulatim gaudium et si impetuose versus dorsum timorem operatur si paulatim qui sunt sensus et cogitatio sensibus vero deserviunt ad cor delectancia et non delectancia et cogitatio et eodem modo

[..]tigtus ordinata erat ad retrahendu[m] a[n]i[m]os ad salutiferos mores deinde medici excitati su[n]t ad curanda p[er] eum
[..]festa incessu cameloru[m] q[uonia]m ductores ducu[n]t eos ornatos et ca[n]tant quia co[n]fortant ex hoc et in p[ue]ris q[uod] v[er]a
dici utitur ad mitigandos dolores eode[m] m[od]o faciu[n]t ferentes g[ra]via onera ut facilia et levia videantur
fistule aptatu[m] in[ter] ordinatos p[ro]porcionis voce et pulsatio[n]e motus sup[er] voce t[em]p[or]ib[us] p[ro]porcionatis

Mox debil[is] et s[u]b[m]issa seu scitoma e[st] quia nulla[m] h[abet] p[ro]porc[ionem] ad acui[tatem] seu g[ra]vitate[m] sed e[st] solu[m] ut sit tenor p[ri]ncipiu[m] ver[um] t[ame]n vox
illa s[u]b[m]issa seu scitomy se h[abet] ad tonu[m] sic l[itte]re se habet ad loq[ue]la[m] n[ost]ra[m] ex eis co[m]ponit[ur] et ad ea resolvu[n]t[ur] et pulsacio instru[m]entorum
[...] ad ca[n]tu[m] sic se h[abet] ars versificatoria ad usus et in his tenor e[st] s[ecundu]m n[ostru]m co[m]plexionu[m] p[ro]pt[er] q[uo]d p[ro]p[ter] co[n]suetudi[ne]s q[ue] su[n]t p[ro]p[ter] accide[n]cia an[imae]
[...] q[ui]da[m] medicor[um] co[n]sueveru[n]t curare cu[m] eis vena[m] sciatica[m] et musica sic dixi[mu]s o[p]atu[m] [...] et ipius ro[...]

Utilitas organi cantus et pulsatoris e[st] q[uod] ca[n]tat seu explicat tonor[um] aliquoties no[n] pot[est] vo[ce] exaltare qua[n]tu[m] co[n]ve[n]it no[n] p[otes]t
[...]e co[m]ple[re] q[uod] vell[et] i[n] cord[e] et supplet i[n] organo seu fistula mediante sic cantus q[ui] fit s[ecundu]m [...] e[st] fortior q[uam] q[ui] fit sup[er] [...] et
[...] q[uod] sono fistule medioc[ri]s int[er] relatore[m] q[ui] ca[n]tat [...] no[n] lo[n]g[um] q[ui] f[uit] cord[e] p[ro]p[ter] q[uod] no[n] diff[...] fistulator[um] et dixi[mu]s ea esse
ca[n]tu[m] motu[m] et lecti fueru[n]t ad fistulandu[m] illi de sig[nis] q[uonia]m hueru[n]t a[m]plas maxillas ad recipiendu[m] aere[m] et grossa labia ad retinendu[m]
cannellas fistular[um] et co[n]fregu[n]t ad in[...] sufflatores et no[n] s[unt] expediti ad ca[n]tu[m] dum

Sonus musicor[um] instrumentor[um] e[st] gen[us] saltatoris et medius mot[us] local[is] q[ui] divid[itur] i[n] g[ra]ve p[ri]m[u]m et leve 2[m] et leve t[em]p[or]i[s] et i[n] medio
[...] et mediu[m] t[em]p[or]is et leve t[em]p[or]is et i[n] p[ri]mu[m] to[n]ticuale et leve et q[uo]l[ibet] istor[um] h[abet] sex m[od]os ordinatos ca[n]tu[m] s[cilicet] ca[n]tu[m] pla[n]u[m]
ca[n]tu[m] i[n] m[od]u[m] a[n]i[m]i ca[n]tu[m] altu[m] ca[n]tu[m] suave[m] strictu[m] ca[n]tu[m] plu[riu]m notar[um] elo[n]gator[um] a[n]sibus et ca[n]tu[m] m[u]ltiplicium notar[um] recede[n]tiu[m]
[...] et rede[u]ntiu[m] ad p[ri]mu[m] ca[n]tu[m] et saltato[r] q[ui]da[m] fit cu[m] instrume[n]te et q[ui]da[m] si[n]e et saltator debet esse levis in sua n[atur]a i[n] arte
[...] in corpore et in statura [...]

Gaudiu[m] i[m]pinguat corpus macilenta et g[ra]cilia p[ro]p[ter] afflictiones adequando hu[m]ores et trahendo calore[m] n[atur]ale[m] extus ver[sus] [...]
repente accidit interiu[n]t eo q[uod] subito calore[m] natur[al]e[m] extrinus educ[it] p[ro]p[ter] q[uo]d gaudentes sep[er] oport[et] ut aliqu[...] cogitatio[n]ib[us]
angustie e[ni]m su[n]t opposite gaudiys et su[n]t nocitive omnibus corporibus et maxi[m]e corporib[us] frigid[is] et sic[cis] q[ui] si co[n]tinuo fuerit moreri
[...] nisi quis utat[ur] bona dieta et a[n]i[m]a[m] regat bono regimine

In verecundia movet[ur] calor n[atur]alis inte[r]i[us] fugiendo ab eo q[uo]d verecundia in duxit p[ro]p[ter] q[uo]d calor eius fit pallidus dein p[ro] cogi
tacione movet[ur] extus et efficit color ip[s]ius rube[us] et sil[iter] in t[ri]sticia ver[um] m[u]l[tu]m [...] q[uod] in cogitatu t[ri]sti[ci]a et v[e]r[e]cudia
calor revocat[ur] inte[r]ius et q[uonia]m aliq[ui]s sperat obtine[re] de aliquo calor revocat[ur] exterius et hec spes desiccat corpus p[ro]p[ter] q[uo]d appar[et]
q[uod] q[ui]da[m] p[ro]p[ter] desperacione[m] et spe[m] pati[u]nt[ur] et colores sperantiu[m] su[n]t apparibiles et desperatiu[m] su[n]t pallidi

Exira m[u]ltiplicata p[er]venit color citrinus tremor anxietas et febris destructia n[atur]ali discrecio n[atur]al[is] expellat u[e]l res [...] ipam
et p[ro]p[ter] ea obt[em]p[er]et q[ui] [con]fert invidis et h[abi]tib[us] co[m]plexio[n]es frigidas eo q[uod] sa[n]g[ui]ne[m] ad exteriora tra[n]smittit rubore[m] efficiens et replet
venas et sudore[m] provocat. timor vero e[st] huis oppositus eo q[uod] calor revocat[ur] de quo possibile e[st] q[uod] interimat maxi[m]e timides
ex re modica et suspicantes suspicacionibus mendatibus

Urtica est seme[n] ra[...] cu[m] terit[ur] et miscet[ur] cu[m] aq[ua] ros[arum] sedat malu[m] odore[m] sudoris maxillar[um] et genitaliu[m] et succo folior[um]
lilior[um] q[uonia]m recepat in nase [...] et dimittit usq[ue] desiccet[ur] dein terit[ur] cu[m] corpe ras[...] ipe p[ro]dest eisdem et si volu[n]t aliquis
q[uod] pili titillar[um] p[ue]ri no[n] nascu[n]t[ur] depilet[ur] p[ri]us et ungu[n]t[ur] loca cu[m] sa[n]guine ranar[um] u[e]l testudinu[m] mixta cu[m] ovis formicar[um]
u[e]l cu[m] o[le]o stellionu[m] et rubor cu[m] grossie q[ui] accidit in palpebris cura[n]t[ur] cu[m] aq[ua] ros[arum] [...] [...] u[e]l succo [...] et cu[m] sudor
ho[min]is m[u]ltiplicat[ur] u[n]gat[ur] corpus cu[m] alchana mixta cu[m] succo folior[um] liliorum

[...] ad v[er]a ip[s]a[m] redire n[on] e[st] ingemindu[m] ut redeat et accide[n]cia a[n]i[m]e su[n]t q[ui]nq[ue] ordines s[cilicet] ira gaudiu[m] vereru[ndia]
[...] utrobiq[ue] et in quolibet istor[um] [...] duor[um] movet[ur] cor u[e]l impetuose s[cilicet] repe[n]te u[e]l paulati[m] et successive
angustias et si utrobiq[ue] o[per]at[ur] verecudia et tristicia et hec vocat[ur] accide[n]cia licet sint m[u]lta ea co[n]ferentes
et angustie su[n]t de rebus p[re]t[er]ite et tristicie d[e] reb[us] co[m]positis ex spe et desperacione

Ordiet[ur] q[uod] due fortu[n]e sint in ascendente u[e]l quieta veneri et mercurio et lune

Caveat ne [...] sit t[em]p[or]e [...] vj vj[a] xij u[e]l ij[a]

Sompnus natural[is] fit ex vaporibus humidis resultis ex cibis cerebrum ascendentibus et replentibus facies gesta sensus abs[condit] caloris n[atur]alis ad interiora exteriora cordis tum infrigidat ꝑ qd dormientes cohopertura indiget et non indiget que fun[da]tibus digeri non valeat sed cum recipit vapores calidi ab eo resoluti cerebrum ascendent ꝑ quas vigilie accidit indiget e[ti]am ꝑ quia de causa precipiunt medici habitibus corda fere recitari coram eis hystorias iracundia provocantes et habitibus corda talia qualitas sensibilium et hoc quia auditus recipit delectabilis eorum quod audit et ymaginacioni transmittit ymaginacio non ipm ro no tu

De ebrietate vomitu et fabulatoribus in sompnis et vigilijs

Iuvamenta cardin[alia]

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remocio nocumenti	Complexiones	Etates	Tempora	[...]
Ebrietas			Cuius delectacione non abscidit	Gravibus doloribus	Generacioni et cerebro	Cum confortatibus cerebrum et demum cum vomitu	frigidis	frigidis	frigidis	
Vomitus	Exitus humorum motu contrarius		Quod est facile habitibus pectora ampla	Stomaco et inferioribus et replecionibus grossis corporis	Cerebro et stricto pectori	Cum ligatura oculorum et capitis operimento	flegmaticis	Senibus decrepitis	Inventi labor	
Raphanus et sibi similes	Cal et humi ca. et sic.	Cal in tercio sic. in 2°	Ortulanum recentes	Cum cibus ad nocandum post ad laxandum et purgandum aqua calida	Commovet cibum et humores	Cum vomitu	Calidis et humidis	Decrepitis	frigidis	
Sompnus	Immobilitas sensuum		Dormire octo horis mensis inter duas primas et duas ultimas noctis	Ad quiescendum et digerendum	Quando multiplicatur desiccat corpus	Cum luctationibus	flegmaticis	Decrepitis	Omnibus	
Confabulatur	Est una causarum sompni		Convenientes sompno naturali quis volens dormire	Delectationibus etiam in sompnis	Et voluit singularis fabulantes et sunt alii confabu[lantes]	Non audire ab uno singula[riter]	Omnibus	Omnibus preter pueris	Omnibus magis yeme	[...]
Confabulatores	Rumores veri seu falsi in sompnis		Convenientiores ad audiendum	Inducunt sompnum	Quando sunt rumores mali	Comitandum cum adequata	Omnibus	Omnibus magis in etate sua	Omnibus	Omnibus
Vigilie	Exercitium sensuum		Cuibus complet digestio	Ad acquisicionem rerum que sunt ad vitam	Et de multis sensibus qui excedunt	Cum sompno	Omnibus	Omnibus	Omnibus	Habitatis

auditus audi[bi]lia non putat ꝑ qd quiescit in sentientum auditus ab apprehensione sensibilium tum alijs sensibus non provocabitur sompn[us] e[ti]am ꝑ quod accidit quod plurimi dormientium videt in sompnis quod vigilijs videbat sermones vero recitatum ob hoc delectabiles dicere faciunt conturbacia sensus spiritus et sanguine Sompnus non fit quando cerebrum repletur vaporibus resolutis ex cibis fit etiam post comestionem aliquibus passibus ut cibus descendit ad fundum stomachi deinde quod dormire studeat primo super latus dextrum ex bona digestione et mundificacione spiritum a vaporibus malis

vigiliaru fac corpus quiesce a labore et sollicitudibus ꝓpter cogitatu et racos huctus corpus tibi digerens ex reditu
in yeme sut meliores oibus abus sit mltos eo q calitas nal adiuuat intus et noctes sut plixiores et feuores et si forte
ofabulacoibus quibus sompnus pnocet eo q no dormiente corpus desiccat cebr noct sensu p miscet et queuit acutas etiam res
misericordia otinentes ut obtpet oples ipor et ca in hor e q fabulacos sopnu pnocat eo q audit recip absq motu nali
mirat de pntal donec fatiget ex admiracione pdca ita q mltiplicat admiracone ymaginabilium receptoru qb scitat uti ipa

Vinum potus est res no nalis et ebrietas est res ext naz eo q spus aialis vini vaporibus oturbat et sensus utus
et operacos ipor corrupit horribili cursu ita q vinu ascedet ea q in sobrietate erat horribilia in ebrietate contra
et istor aliqui nal parat ad vin ꝓpter ebrietate queda stultizant absq racoe et cu q da oonberat in leticia et aliq
reputat se habe sapiecia et ebrietate et possibile est accide ut disputet in legibus

Vomitus aliquis de necessitate otingit et aliqs e voluntarius et sic accidit utetibus vomitu ad mudificacoz
corporis aut p medicina sic p aneti aut absq medicina sic accit ipa utetibus qui no e de necessitate ac-
cadit ex nocumento expulsiue uirtut existet in sto aut in sto aut i sanitate sic accit ebriys aut in egritudie sic acci
dit in crisibus et halabor xxa Junij oritur cu sole

Et vomitu eligit una ex istis i med scdbus sepetrionalibus quieta cu planeta retrograda

Eligit vomitus post exercitiu balneu et potu syrupi acetosi fri cu semib omescor piscu salitaz cu sinapi et fertulor
q dicunt fidebeg melonu raphanor seu radicu et po omestione duabus horis debet puocari vomitus istis assuptis
potado aqua aneti aq mellis seu aqua calida cu olo sisamino et bibeda vina diusa dulcia f et acetosa miscens
dem assuat pena infusa olo q in gutture posita euomat post vomitu no lauet os cu vino et aq ros si no recipiat vna
dos syrupi de pomis et abstineatur a cibo usq ad osilem hora alterius diei dem omedatur et vomatur

Prolixus sompnus debilitat uirtute et calore nale et sopnus breuis epis flegm grat et corpus extenuat mo-
deratus no excitat uirtutes et calore nale et effic cogitacos bonas sopnus actu diusat s m diusitates assuptor
quia si fuerit in corpe uirtutis syppancia est possibile quia uirtus pereat ꝓpter q in vrgut cibor assupcione mltiplicati
bus et existetibus in pricipio paroxismor febriu q no dormiat donec assupti tibi plenitudo resoluat et alleuiacio
subsequat q si vacuu fuit corpus sopnus infeat ipm et desiccabit et uirtute ipius debilitabit

Debet aut recitator fabulor boni esse intellectus in scienciis illius oiis fabular i qbus delectet aios sapiet potens
abreuiare et prolongare cu voluerit fabular sermones et ipos ornare otinuare et ordinare ut oueit ut mutet sua
effacie in ipa ofabulacoe ut prolixitate smonu varietur ofabulacor intencio sit ut ofibilant ipe boni mod et bone
curialitate potes substinere vigilias sceutacio smonu delectabilium et risu pnocatiu et visum ac rigmor osaus ut ꝓpter
res assuat pleitudiez gaudior na ꝓpter hor meliorat eius digo et mudificabunt spus et sangs ipor et vacab a varijs co-
gitacoibus et efficietur bone maneriei in rumoribus et exitibus sup uenietibus ei

Sermones ofabulacoium s m plimos sut depretiis qui aut veri sut aut falsi aut siles eis et diusat aut mix
ta desideria sic sut hystorie amator sic tristam et ysolda paris et helena aut mix delectacone sapiecie aut
cta desideria intellectus sic in scieciis curialitatibus et hystoriis allexadri et silibus aut de prinecijs racidie sicut
bella et plia et expugnacos castror et ciuitatu et hijs silia

Vigilie naturale laxat corpus et uirtutes nales fortificates uirtutes nales calore nale et cordis cali te adextio
ra mouentes p quos vigorat sensus et motus voluntarius vn intus cordis infrigidabit extemis calefit Cu
uero vigilie prolongabuntur et sompnus minuit et addit desiccacoz corpi et calitate et corrupit habitudine corporis
et facit oclos ocauos apparere

ipis sibi oescetib ab apprehesioibus in vigiliis factis lz cogitaco seu raco remaneat distinguens sup ssibilib assibi pntare
debet esse ornatu vbor ut sopni plixi fiat et dormies no videat sopnia timorosa sopnia mala
ex dimunicoe spiritu facta ex inmuneto defectu q mediatibus ssibus pcipit fit etia ex motu eo q ipor motu vapores huidi
ascendunt timore facietes sic accit de recepit ex et sopno ex ptysfacte et osiliu est ad hoc q sopnus pnocet ut deambulet
ultio sup sinistro post modu uero ex uerge potit leuitus uo a luctib et magnitas q accit ex ptysfacte accidunt

Purgacio est multiplex Nam quedam est per mutacionem et licet fieri debet quando levitas corporis est diminuta et multiplicet obstipa[cio] in venibus ut senciat sapor sanguis in gustu eius quando hec signa apparuerit vene cephalice et hat sanguis ex capite basilice fit ad opus veteris et epatis et vena mediana seu purpurea mediale operatur generale ad totius corporis opus multociens dyrigitur supponendo loco minuto considerantes etiam virtute consuetudine et actis complexione et quedam

apparuerit // horum apparuerit quod si non apparet signum predictum caveas ne laxes seu constipes sano sic corpore existente eo quod

veteribus accidit apostema sincope et ventre fluxu sitis accuta et desiccitate mora et permittura sella

Iuvamenta rab[...]

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remocio nocumenti	Complexio	Complexiones	Etates	Etates
Purgacio	dominium virtutis expulsive		Expellens humidi superfluum	Virtuti retentive quiescere	In pinguedinem excedens	Cum fixacione (?)		Omnibus	Omnibus	Omnibus
Constipacio	victoria virtutis retentive		Retinere virtutem donec grossum tam tum	Confortant humiditates	Retencio superfluitatum	Cum medicis laxativis		Omnibus	Omnibus	verni
Coitus	Est ductor combinacionis comparium ad immissionem sperma		Cum fit donec complete sperma	Ad ordinandum speciei	Humidus siccitus fecias et senes	Cum cibis generantibus sperma		Calidis et humidis	Iuvenibus et adolescentibus	veri pro maiori parte et in estate
Sperma	Materis generative calitatis et humiditate		Fuit gravitatis et qualitati et ingenua descendens ad fundum	Generacioni	Cum ingeniate fuit confusis	Cum cautela sperma / recipientis et loci	Nullis aliquod	ribus temperie ca et hu	Iuvenibus	Temperatis
Mundificatio et lavacra dentium	Mundificatio et confortatio ipsorum		Non offendens gingivas	Loris grossis et cavis	Commovens dentes et devastat gingivas	Cum non frequentatur in eis		Iunioribus calidis	Senibus fortibus	Omnibus
Ebrietas	Ex vini fastidium		Quod numquam est bonum	Nullum	Cerebro et nervis	Cum rebus frigidis		Nullus corpore	Nullus corpore	In quibus licet / Non habitantes
Forte oxidantiu	In ca. et hu. et oppilas Gal fieri et humitum medicinis calidis		Acuti spiritum	Extinguit acuitatem colis et ebrietatis	Nervis inflat et facit fastidium	Cum miscetur cum zinziber (?) et acetosa citer		Calidis	Iuvenibus	Calidis / Calidis

ante sompnum et post an exercitium coitum et balneum an minucionem an transitionem an cibum et potum an navigacionem et egritate quod si purgacio vel per res exteriores sit per res convenientes et appetitum coitus provocantes sperma enim multiplicat aut natura aut arte et sorbilia et testiculi gallorum aut in flatorem generantes et milia extendentes sic cepe et eruce silvestres et habentibus complexiones et humidas complexiones frigidas et humidas conferunt pisces qui dicuntur sicca in corpore et carnes assate cum sinapi super tegulam ad generandum non est etiam coheundum nisi primo cum muliere ludat fricando plantas manus ipsius mulieris et palpitando et stringendo in oculis ipsius et inclinet ad latus dextrum ut masculus generatur deinde post coitum bibat dame prunne [illegible] tam

corporis i sompno rubescit facies urina et pulsus magnificabitur et vene ingrossabuntur et possibile est quod sentiat aliquis punctionem i loco nuncupato dolor collo et flobotomato basilice titillaris est competens egritudinibus que accidunt a renibus usque ad pedes flebothomato non superioris aperiet attamen vena ictu flobomi faciet foramen amplum aqua sanguis cum interruptionibus permittat exire purgatione veteres seu membrorum urinalium quod si medicine purgatio fieri debeat fiat cum signa repletionis ex purgatione tali accidit dissinteria et sincopis et ex retentione superfluitatum accidit ruptura et colica et ex urine accidunt emoroyde Si vero purgatio medicine purgatio fieri debeat · Tunc attendenda sunt precepta Nam fieri debet

De rebus necessarijs est mouere natura ad expellenda superflua hoc tamen uidendum si constipatio fuerit defectu cibi et sitis et cum ordinet quod cibus multiplicet et humectet cum brodijs pinguibus et ossibus infusis in liquoribus huius quod si fuerit ex assumptione cibi stiptici procedet que constipavit abstineat ab eo quod si fuerit ex habundancia cibi eligetur quod si accidunt ex mala complexione rectificetur ipsa mala complexio quod si fuerit ex urine retentione in renibus et vesica si ex caliditate acciderit curetur cum seminibus melonum Judis et in lep. Si ex frigiditate cum seminibus apij et feni prohibicio sudoris

Eligit minuere maxime cum sit luna in medio signis ignis deinde in medio signis aereis et luna forte in geminis et in scorpione melius quod in plenissimo

Si ex frigiditate accidit intret balneum et sudat ibidem Si ex caliditate solis balneat cum aqua tepida et oleo violaceo quod si volueri quod egrediatur de brachiis fiunt cum aqua mellis Gargarismate abstergente dentes et cum mastice masticatione expulsio ructuositatis sit cum sternutacione et apponere faciei super vapores aque calide et quod si sto thedium est cum vomitu et quod in pectore cum decoctione ficuum et radicum lilij et capilli ueneris et cum commestione butiri et si corpus fuerit pletoricum trahat humorum rmodes cum medicina mundificatione et euacuatione cum flonia

Natura in generatione delectationem fieri voluit subitam ducente ad finem nobilem generationis et quod delectatione que plurima mouet que ad modum autem irracionabilis et hoc accidit qui fit pruritus quedam et titillatio et propter cum uidet comparem et etiam cum quis cogitaverit super eo in sompno seu vigilijs et illud quod magis moderatum ex eo dicitur est postea complementum accidit leuitas et gaudium egens vero sit coyens non sit repletus cibo neque famelicus quia accidit inde opilatio et desiccatio Sit et tempus temperatum et aer non epidimiatus et corpus non patiens ad egritudines

Eligit ad coniungendum masculos in signis masculinis et ex hijs meliores sunt libra et sagittarius feriam non piste et virgo nec curet etiam si sit thaurus

Sperma est nobilius ex superfluitatibus corporis propter quod cum eius fit multa eductio perstruetur uitus et accidit inde paralisis tremor et egritudo uirtutum pulsacio cordis sudor apostema pectoris et pulmonis et defectus appetitus ciborum obscuritas visus et maxime decrepitis et illis qui sunt frigide complexionis non coeuntibus uero corpore spermatibus accidit mania amor animi ponderositas testiculorum inflatio et ulterius egritudines repletionum in corpore et cerebro

Dentibus uero offendit potus aque frigide post cibum calidum et halor et ingestio lactis et ciborum acutorum et obstupefacto dentium medicine vomitiue masticatio recens dentes frangentium et superflua mundificatione dentium qui mundificandi sunt cum fustibus botrorum dactilorum et maxime illorum de mecta et corrosio dentium locus mundificet cum fenestris ramulorum perfici debet etiam abstergi dentes cum panno lineo madefacto aqua rosacea quibus apponendo pulvis confortativus confectio ex cetrinis sandalo et rosis et de rebus eo mundificat dentes sunt carbones nouiter facti ex lignis tiens nasorum qui veniunt ad finem

Ebrietas est eleuatio vaporum calidorum ex vino ad cerebra debilia tamen cura fit cum excitatione leni et balneatione aque temperate calide potatione frigidorum calorem extinguentium et abstinentia cibi curatur ebrius cum fuerit multa ebrietas cunctus cum pedes eius feruet et cerebrum confortetur et ingenietur ut sompnus inducatur ad hoc quod operatio vini circa stomachum et cerebrum sedet deinde cubet cum cibo facto de caulibus et cibo delectabili temperate cum liquore cuius sapor et cum rebus acetosis et et pullus gallinacei temperate cum liquore acetoso et hec omnia fieri debent post usum maiorum fructuum

Esca iuuativa ebriis est illud quod confrigit cum succo granatorum sed ordeaceum inflat et spalatis calefacit et desiccat et quod conficit de pane et de herbis est minus inflativum ordeacio vero prestat ab ebrietate si sint de limonibus succo agresti et rob myrtillorum bibens autem potum vini utatur et potus duorum drachmarum omnes sarzitorum cum milleo et aqua nauis et potus vini limphati et calefacti et paulominus in camera septentrionali et de proprietate fota est mollificare et abstergere ebyt ebur cum infusum fuerit meo

coitum fieri debeat uel si sale sit dixi in libro meo de coytu uel pres multiplicas sperma abstineus supertus medicine non coytus sunt duorum morum alie sunt calide et humide sperma generantes sic ona mediocriter semi assata calidas et siccas si vocant novet eius moui et iuuat precipue fera et humida sic pisces recentes lac dulce et lactuce calige et secacul etang et sesia colem non est tamen cohendum nisi uetere leuigato nam hoc est salubrius et citius lenit capita mamillarum ut abo prenotati simul sperma ermittunt ad hoc quod inviscat cognoscitur tamen appetitus mulieris conutat ud itum cohendum non predat lauatio et urine emissio eo quod in tha obstruet oculi natorum erit colorem telest

Finis exercitii moderati est principium lassitudinis et frequentia anhelitus et sudor fluens est suadere consuetum et primum notum ii cibus qui delectat stomachum natet in orificio stomachi et tunc videndum est exercitio moderato ad hoc quod cibus residum quousque vrina citrinetur et egrediatur superfluitates secessus et vrine et alleuiabitur venter deinde exercitet si voluerit sedens sellis equitando et non laborando pedibus et exercitium diuidatur aliud est conueniens coytu totum et corpus et hic stafas et etiam super pilas aut conuenit corporibus debilibus sic equitacio equorum trotitum et testimonium aut ptj —

Iuuamenta ...

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuuamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat ex eo	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Motus	processus virtutum ad aliquem finem		Cum fuerit ad nobiliorem finem	Complementum motus et motum	Quando fuit superfluus	Prohibenda impedimenta	tos	frigidis motus fortis et acomendatos	Iuuenibus motus fortis et aequus	Estate motus fortis sit aequo	
Quies	finis motus		Confusus fine motus	Strictura pectoris	Flegma generat	Cum motu		Calidis et humidis pueros ap	Decrepitis	Estate	
Exercitium leue seu moderatum	Motus aialis volūtarius		Exercitiū in quantitate et qualitate	Superfluitates expellit	Macilentis et hitabꝰ poros aptos	Cum quiete et oleis		Calidis et humidis	Iuuenibus pueris qx senio	Desfrantis	
Equitatio	gradus motus moderatus		Prouocans sudorem	Iuctibus q dcem	Cum extendit in ea	Cum humidis		Calidis	Perfectis	Temperatis	
Venatio siluestris	ad venandum aialia siluestria		Qui est facilis venacionis	Humores subtiliat	Corpora q destruit	Cum vnctione in balneis factis		Temperatis	Iuuenibus exceptis pueris	Temperatis	
Exercitium spatii cum pila aut alio cum pila	est impulsus in instrumento ad hoc apto		Cum pila mediocri	Delectare aie et exercitium moderatum corporis	Iuncturis debilibus	Cum suauitate vtendo		Temperatis	Adolescentibus	Yeme cum ls tepis	Omnes
Luctura	est moderatum exercitium inter duos		Post eius finem sentit leuitas	Corporibus fortibus	Pectoribus	Cum sompno post balneum		Calidis et humidis	Iuuenibus	Yemi et instancis tpis	Omnibus

plandere cum eis aut mouere cordas lutea et pedibus sic calcacio in tortulaibus sit in pectore sic cantus et si in instrumento pili et hec diuisificatur ad se inuicem ex ratione quantitatis Nam queda sunt diuturna et queda breuia tarda aut mediocria et qui hec nouem combinaueris fiunt viginti septem combinationes et si bene ymaginaueris in ne — et hec sunt diuisiones motus excitam et quiete superflua accidit opilacio et repletio corporis et humoribus cum

exercitii est post digestionem completam et post longam urine mictura et motus ante cibum et valde utilis est post valde
deat in fundo stomaci et quicumque sompnus continus et pigri surrexerit iterum ad sompnum redeat facies tangi et fricari corpus
iemnare Cavendum est etiam in utendo exercitio membrorum partes exercitet sic podagrici exercitantes in
modus aut conveniunt corporibus fortibus continentibus superfluitates sic exercitium luctuationis et saltationis supra
nes corporibus mediocribus sic ambulatio aliud est particulare particulares membris particularibus si manibus sicut

Species motus sunt vi scilicet generatio et corruptio augmentum et diminutio alteratio et loci mutatio et causa in hoc est quia motus aut est in substantia aut in accidenti sed in substantia generatio et corruptio si in accidenti interiori aut superficietenus si interiori aut secundum qualitatem et est alteratio aut secundum quantitatem augmentum et diminutio si exteriori seu superficietenus est motus localis

Eligit lunam existentem in 3a domo sic gaudii que uicta fortuna et astres et domus eius fortunata a domo iii°

Per quietem accidit corpori frigiditas et humiditas artetica carnositas caro superflua a natura derelicta et turpitudo effigiei mala digestio ciborum et hec omnia quia superflua resolui non possunt ex motu quies aut est bona habentibus in suis corporibus vapores fumosas quia dum quiescunt non resoluent vapores ipsi nocivi non resoluti miscentes se humoribus forte febres inducent

Eligi

Temperatis inter tempora est ver deinde autumpnus et temperatis temporibus dierum est mane dierum estatis et meridies dierum exercitium vero moderatum exigit tempore et loco convenienti et generaliter exercitium moderatum diversificat iuxta diversitatem elementorum quia exercitium moderatum iuvenilis etatis et corporum densorum in regionibus frigidis et temporibus yemalibus quod libet forte est et econtrario

Equitatio est exercitium moderatum quod diversificat secundum diversificationem qualitatis equitantis et equitature et suavis equitatio est exercitium quod non coequatur motus totius corporis et vix invenimus exercitiorum moderatorum sunt tria primum exercitatio caloris naturalis et eius augmentum ad meliorandam digestionem et subtiliandas superfluitates sed pororum apertio et meatuum mundificatio cum sudore resudationibus et vaporibus secundum diurnam membrorum et virtus ipsorum ex confricatione membrorum

Eligit equitationem in signis mobilibus lunam existente marte et aspectu eius

Equitatio in campis infrigidat et desiccat quia est motus excedens qualitatem temperatam ex desiderio obtinendi quem cum superfluerit dissoluit humiditatem que est caloris substantamentum propter quod infrigidat corpus et desiccabit et hoc exercitium est detestandum maxime insuetis qui sunt assueti exercitio et uolunt eo uti sine sit plures venatorum que non requirunt et inveniunt canibus venationum et laborans in suis venationibus et utentes hoc cibo non digesti cibi et statim descendunt propter quod generabunt corpori egritudines sed venatio piscium et similis infrigidat et humectat

Melius inter exercitia est quod annexum solaciis et leticiis animi et est minoris laboris non tamen sit venatio que tantos labores exigit nec sit delatio armorum nec sit laboriosa milicia Nam hec exercitia non continuanda sunt sic solacia pilarum continuari possunt Nam exercitium prime pile est de moderatioribus exerciciis et in maioribus in omnibus etatibus pile non solacium sit multis modis Nam aliqui ludendo cum virga ducit Nam aliqui cum lata tabula aliqui cum lanceola et aliqui in mediate cum manu In huiusmodi vero solacio inferiora corpora quiescunt et superiora mouetur in aliis econtrario

Eligit lunam existente in signo quod non aspicit dominus eius et agilitas exercitium in signis agilitatis exercitium in signis aereis et terreum in terreis

Luctatio existens vix exercitium habent corpora carnositatis repleta est periculosa eo quod talis luctatio commovet in huiusmodi corporibus humores gescentes in eorum quietibus quibus in accidere poterit exinde inparata remissa febris caro superflua a natura derelicta et mors subitanea et alia mixta nam humorum et membrorum recipientium ipsorum influentia et exercitium nocivum est habentibus complexiones frigidas et siccas et habentibus pectora strecta macilentem habentibus poros aptos consuetis pati tussim et strictura anhelitus et illis etiam qui consueti sunt sudare in balneis aut similibus

Eligit huiusmodi solacium in signis mobilibus caveas dum tamen ne participant saturno

Stalario et si est particulares pueris sic motus cimarum et si adolescentibus sic saltus in planicio exercitatio et cum aut ratione qualitatis nam aut fortia sunt vel debilia aut mediocria aut ratione motus et erunt vel uelocia et mes aliquod membrum per debite diuisionis equipollere alterum sic motus velox operatio efficit motus et forte corrupti fuerit propter quorum corruptionem febris accidit et maxime quando corpus est plectoricum et aer epidimiale

Iuvameta balnei sut hec Nam balneu apeit poros educ supfluitates vetositates dyssolvit et vrina fluē facit corpus humectat vetris dygdile procurat ad recipiedū mutrimetū mebra desiccata expalisi lenit et
qua attestat a probis medicis Nocumeta vero balnei sut hec na ex eo levit fluit supfluitates ad mebra et in balneu corpus pmutat tribus decaus ratone aeris aque et opatoms ipius acre videlicet aque teplicem

Iuvameta rationabili

Nus	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remo nocumenti	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Balneu	quatuor qualitates		Ventus albi et aqua dulcis	Humidis hominibus	Egritudinibus acutis	Cum rebus vehementer fetitas	Omnibus	Omnibus	Quibuslibet	[illegible]
Camere et aer ipius	Calide et humide et sicce		Tempore vaporis aeris et aque	Sanis ossibus et nervis	Suffocationem et pulsationem cordis	Cum receptione aeris frigidi odoriferi	Sanis complexis et corporibus mictuz	Sic in complexionibus	Omnibus similiter	[illegible]
Aqua dulcis calitatis	Tepida		Aperiens poros equaliter	Corporibus habentibus poros apertos et subtile cutem	Fluxum humoris	Cum potu stiptico	Temperatis	Adolescentibus	Veri	[illegible]
Aqua calitatis in minerale	Calidis in accidentali et salsis naturaliter		Quando non est vehementer calida	Subtiliat flegma	Prectutibus rationabilibus	Cum aqua frigida	Frigidis et humidis	Decrepitis	Yemi	[illegible]
Aqua frigida	Infrigidat naturaliter calefacit accidentaliter	Dulcis frigida in 2o	Dulcis delectabilis	Meliorat digestionem	Infrigidatio fortiter	Cum introitu ad aqua calidam	Calidis et siccis	Iuvenibus	Estati	[illegible]
Aqua ex frigida et calida	frigida et humida	humida in 2o	Non habens qualitates malas	Paralisi et replecione	Nimium purgatis	Cum vino attemo	Calidis et siccis	Iuvenibus	Estati	[illegible]
Xirotribi quod est calamini et fit ex calce quod fit ex cementa calce non extincta et comburens litis		Calidum et siccum in 2o	Album velox depilationis	Exalat quod est subcute cum resolutione	Nocet non carnosis	Cum aqua rosarum et oleo violato	Frigidis et humidis	Decrepitis	Yemi	[illegible]

ut alluminosa et ferrea et siles et si ab opatione ipius na aut fit balneatio cū fricatione aut sine fricatio vero fricationes aut leves sut aut fortes sic dictū in capitulo ypo. Dixi caveas ne ingrediaris balneū ut egredi nō cadat absterge etiā capillos cū sudat mixto cū modico sal et pectina multotiens quia visione confortat deinde reponatur in lacte quod sepius permutet quod farina sit inbibita postmodū desiccet et misceat cū radicibus ... misiā munda et fudatā abstinens a mulieribus die una et nocte

...torem ex indigestione et humiditatibus et abstergit sudores sordes delet pruritum et scabiem aufert lassitudinem
...gerit reuma cerebri et catarrum auferens conferens febri effimere ethice quartane et cottidiane post digestionem et hec
...lia corporis lassitudinem efficit debilitat calorem naturalem et membra nervosa aufert cibi appetitum corruptum
...ros aptos aut lassa fuerint aut multorum carnium colericorum humidorum aut fuerit viri pugnam volentium amplius
...amerarum natura aque videlicet dulci vel non dulci et si dulcis calida vel frigida non dulcis salsa vel non salsa

Balneum aque frigide infrigidat naturale et calidi calefacit verumtamen utrumque humectat balneum vero acreis tali desiccat
propter quod sanitas conservatur et confert ethicis febribus ydropicis et paralisi proveniunt ex evacuatione et repletione Cum vero
volueris balneo hic humectari assequitur balneum ipsum aqua multa et sedeat multum in concha seu forte quod desiccare volueris ena...
...a et desiccata balneum ab aqua ipsius et sedeat in fonte ipsius donec inde spissetur anhelitus et augeatur

Pes balnei diversificatur secundum diversitates camerarum ipsius Nam prima est tepida secunda medioris 3a in ultimitate caliditatis et sic
...citatis in qua si aliquis modicum moretur calefacit corpus et humectat si diu infrigidat et desiccat et propter multam humiditatem
...t caloris naturalis dissolutionem et ideo infrigidat accidentaliter extendendo a corpore humorem colericum sicut accidit hoc in febribus tercianis

Aqua delectabilis caliditatis poros aperit et attrahit humorem colericum infrigidans accidentaliter et humectans naturale et dolorem
mitigat et digerit reuma et humores provocat sompnum sedat nocumentum rigoris dissolvens ventositates et dolores ca...
...itis et removet ardorem proveniencium ex sole conferens paralisi in pinguans corpus in repletionis tempore post modicam comes...
...tionem

Aqua fortis caliditatis multum calefacit et parum humectat dixit si siquis intenciet frequentare balneum liquefit pur...
...gat ipsius ventrem corrumpens et sincopim facit dixit in alio quod nocet illis quorum venter est strictus nisi forte balnei aqua
fuerit infrigidata et illis etiam quorum venter est humidus propter crisim eo quod balneum stringit nocet etiam illis quorum virtus est debilis
et vomitu patientibus et in quorum stomacho sunt humores colerici et quibus facile manat fluxus sanguinis et de naribus

Juvamentum balnei aque frigide est quia infrigidat et humectat et calefacit accidentaliter propter clausulam pororum facientem retinere vapo...
...res ultimus propter quod causam balneatio mensis post cibum meliorat digestionem diversificatur tamen operatio eius ratione habitudinis et temporis propter
eo quod invenimus de ciss... corpus cum balneatur in aqua frigida tempore estivo auget caliditas et virtus ipsius et meliorat ipsius digestio
et aufert paralisim ex repletione et copia caliditatis intimus profunditate

Nocumentum accidens ex balneo aqua frigide est cum balneatur post exercicium tortum vigilias et coitum medicinam laxativam et ventris
fluxum et in digestione non bibita fuerit tunc non nocet obest etiam consuetudinibus ... et ... frigidis et abscidit fluxum
sanguinis ex naribus et aliis locis fluentem cum exercitia ea loca vini manet embrocat eo quod aqua coagulat sanguinem et accidit
decrepite ex aqua frigida balneo sicut accidit superpetibus ex frigiditate yemis et de iuvamento aquarum fontium sicut diximus in capitulis
de aquis potabilibus

Precedit in unctione psiloc adhuc non non exhuriat locum inunctum cum malua deinde lavat cum aqua frigida lotus inunctus et desic...
...cans postmodum inungatur psilotro Ita tamen quod inungatur prius eodem psilotro prius digitis et scribat in cruce dextro
dicendo Misereatur dominus salemonis filius Hinusmodi vero psilotro inunctio fieri debet postquam sudatus fuerit in balneo et sudore ipsius
...fra fuit abstersio et desiccatio Cum vero abradere cepit morandum est in camera calida balnei donec psilotrum hoc fiat postmodum
...ficiat lotus cum cartamo trito seu melonum et farina rizon ... cum aqua mixtis et prunorum et ... in vase aliquo et
resumas de quo dissoluto cum aqua rosarum quotiens necesse fuerit recipit et inungit seu lavatur lotus

...aut sit cum unctione olei aut sine et in uncto olei etiam quisque sit cum fricatione quisque sine et hec omnes
...ceis calefactus sed intima ... cameram moderate commoreris et lava etiam caput tuum qualibet septimana si volueris quod pila barbe
corpus allevient faciem vero lava cum farina fabarum reposita septem diebus in ventre melonum et permutata sepius per eos
alchanne et borace et quolibet ana parte una deinde balneat gradatim cameris egrediatur et induat ca...

Inveniatur in balneo figure que commoveat appetitum sive desiderantiam virtutem sic figure convivii sive nuptiarum et figure
sitiam sic figure laudabilium phorum et huius causa est eo quod appetitus et vera secuntur complexiones quod sunt latores virtutum et cum tal[...]
tercio inveniuntur huiusmodi proporciones invenies artes flatorum et taxillorum et fiunt hiis similes rebus evenientibus in hoc mundo
evenientibus a casu a fortuna Dicit quod figure et status fuerunt magne artis quibus non utuntur et moderni nisi
invidet auget et magnificat Recipe emblici et dragaganti gummi equali pondere vitoli dimidia parte borant et hec

De ordinacione balnei et narracione vestimentorum post balneum et preservacione sanitatis

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remocio nocumenti	Convenit	Complexiones	Etates	Regiones
Aurum pigmentum	Cal. et siccum et combustum	Cal. et siccum	Quod est luminis claritatis	Ab eo cadit pilos et trahit humores cum sudore	Colorat cutem nigro colore	Cum [illegible] rosarum et cum [illegible]	o	frigidis et humidis	Senio et senectuti	habitantibus septentrionalibus
Inunctio olei sine fricatione	humectat naturaliter	frigida temperata in 2o	Lenis post balneum	Humectat corpus et preservat ab apostematibus	habitudinem lenit	Cum sandalo et aqua rosarum	Melancolicis	humidis	Iuvenibus et senectuti	[illegible]
Fricatio absque oleo in unctione	Calefactiva et desiccativa			Aperit et resolvit vapores	facit dolorem	Cum balneo temperato	lenit membra	Omnibus	Omnibus	Omnibus
Bismalva et sideri	Thereos cal. et temperata	Calida temperate in 2o	Montana tenera	Mundificat et lenit et dissolvit apostemata	Mollificat et [illegible] capillorum	[illegible]	desiccacio [illegible]	Calidis	Iuvenibus	Estati et veri
Vestis linea	frigida et sicca	frigida et sicca in 2o	Lenis splendida et pulchra	Tempera calorem corporis	Desiccat cutem et prohibet [illegible] vapores	Cum [illegible] mixtura	[illegible] calores	frigidis	decrepitis	veri
vestis de seta et lana	Calida et desiccativa	Ca. et sic. in 2o	De partibus magis [illegible]	Calorem educit	Inflammat calorem	Cum vestibus lineis et subtus eas	Hiemem frigidam	Sicc	decrepite	Estati
Oleum violarum	frigid et humid	fri. et hu. in 2o	Cum [illegible] et de violis	Mollificat membrorum	Laxat nervos et membra	Cum oleo sambucino	debilitacione [illegible]	Calidis	Iuvenibus	Estati

et oleum de mirto secundo de hiis que magnificant et ista medicina sic fit Recipe litargirum asper parte una ceris
suis tingunt ipsos per se papaveris rubei que mittunt in apulia et sub eis et super eos aurum p[er] ceris combusti et de
alchanne Tercio de hiis qui volunt dealbare capillos suffumiget cum sulphure aut stercore recudimi vel assumatur
tantum dimittens bullire quousque liquefiat aut dissolvatur deinde in ungas pilos ex hoc quatuor vicibus et fient albi
et eodem modo fit de faseolis maxime quando decoquatur et postea desiccatur quinto de faciebus ipsos overi hoc modo accipiat ungle[...]

que comonet utute insatibile sic figue phoz ul declaras plia et no inuemat figue que onouet utute sen-
tet in balneo aspectus istaz duaz maneriaz figuaz remanebit pdutu notumetu 7 qui pulchius est huana dis
fm eueta et promissioz Nam solacti assilant reb9 q fiut ipe disstuma pmssioz et tepcilli assilant rebus
Jam locuti su9 de dimsibib9 balneoz remasit nobis loqui de pilis et pmo de hys pmo est de hys q eos
hec oia misceat et in formet succo blemus et felle ono vacmo et utat et medicie q crescut ipos oleu d alchana

In calce lota extincta seu extincta auripigment tm qtus quata ps ipius calc dem tiat 7 misceat
p calefact cu aqua ordei ul rizon ul succo meloni prom frigidat uco cu succo maiorane seu metastoi
q si educe voluit aqd sub cute existens misceat cu pdict aloes epatica mirre et collogntide an ʒ j Ad pfinad
a bothoz cor9 et si accipiat spua mais terat et infudat mltotiēs i aq auripigmeti dem mag chali et sub-
limet abradit pilos aspa sup locu pilosu q si h i plimu acutu indeat dissolvat in aqua fontin fera
et refecta qd si modicu acuta fuerit dissolvat in aq pdca ul auripigmetu mixtu cu melle abradit

Solen frinz fuerit sic violaceu leit fepfius apit poros lenit et humectat corpus et si fuerit calin sic sam-
bucinu et musellinu et costinu calefac et dissolut dissolucione uehemeti cu aliq ipoz utuntur febri
citacoes post opleta digoz huoz Oleu em in unctio anq fiut pozoz apto opat extrcoe supfluitate qs na subin
te expulit facta no pozoz apcioe dissolut supfluitates et corpus humectat

Fricatois no simplices seu pt oleu qda e lenis et h dissolu et calefac humores et poros apeit qda e fort 7 hec
dissolut huiditas et mebra indurat et qda e mediocris et h sanguine thit et sup fitie cors et oli in vnctio
absq fricatoe poros claudit et prohibet resolucione abeis pq balneatoz uco cu aq calefacta osuat calore nale
ne dissolvat et calefac et humectat et post balneatoe cu aq feta in vnctio infrigidat et humectat

Bismalua Alia e alba alia viridis na melior e dixerut tn qda q e calida i pmo gdu et i ipa e aliquid
stiptici et humectatia digta et mudificata et ppea abstgit maculas mgs faciei Alia ad lenitudinem
facie et plamficadu capillos recip psiliu torrefacti triti et educti ppani de seta et lana oferds fuerim capite
lauet capilli cu succo blete et delet Alia si misceat cu succo qd dixi9 stafisagria int fic pedulos 7 lendines
de opatoib9 uco usnen sandal et vos dixi9 in caplo lauatois manuum

Omnia vestimeta tangecia corpus calefiut pus dem calefaciunt q si de bombice fuerit pt vestimeta linea
Na h pus infrigidat corpus dem accipiut corpi leuie calitate vestimeta uco Schymeysi corpus lenunt
et humectat bombicia no quato molliora fuerit tato magis leniut et calefaciunt corpus et eo9 Vestimeta no hn-
tia pilos spissos sut de yemalibus vestibus Et vestimeta lenia rara et splendida sut et eiduerso
Calceare ocrea seu calcamentu dextri pedis pus smistro psuat a dolore splenis

Vestimeta de seta leue efficiut corpus sed si de seta torta mn9 calefaciunt q si de bombice fuerit Sed vestes
de pelle diusant fm diusitate aialiu Sed laudabiliores sut q fiut de pellibus bisare Na hec calefaciunt
calefactoe forti Sed pelles vulpine sut magis calefactie Pelles no cuniclor st mnoris calitat q de bisare
q st ouenientes corpoib9 tpat pp lenitate ipoz Pelles no agnoz st mage calefacietes pellibg edinis 7 magis ofe
rentes dorso et renibus et sedia q fiut ex gattis padul ofeut emorroydibus Vestimeta no aspa marcefaciunt
corpus

Vngues st de extremitatib9 corpois qz in vncto sanitate osuat ipoz i aso no fiat die iouis ut asseruit acruptua
ipoz et si forte forfices tetigerint radic ipoz digitoz ul lote fuerit cu sale post incisioz accide pict q di
cuta incurrat inflaroz cal q curat cu fere psilii infuso in aq et aspso sup pecia et opposito sed si senserit pul
satoi in loco inflat significat putredine fiei q accipiat de farina grossa et masticet q masticata digito
pacieti apponat q si putredo remaneat ita q vngule radic otingat in vnga cima digiti paciet cu olo fei
gido ul cera Na hec no p mittut vngue tpe renasci

Cbusta et ptr calo loti indis ptes duas informet cu aqua sapons utat alia nuces cbuste cu corticibus
inde penat subfimo receti quadragita diebus vnget eas eade hora alia limas cos folijs indica post bombine
vmes cuznor seu cozmeu iugulataz et positaz subfimo receti tbus diebus et ponat in capiola 7 cohopiat olo
Quarto de prohibetib9 eoz ortu ubi et fit hoc mo de pilet locq dem madefiat farina fabaz aq exquo loco epilet
pecude cbusto mixte cu olo qbq loco epilet elmdi thusti mod qda abre opat hoc mo ad tinctura pilozu

Ehgit ad faciedu abrasione pilozu lu na exnte in signo bi corporeo excepto v gine

Ehgit vestimenta indu enda lua existete i sigs mobilibg pt capricorni 7 melius tuc sig mo e lib 7 aries q mar ka qn aspiciut venerem seu Joue trio p fortili aspectu

Res aromatice boni odoris sunt nutrimentum spirituum qui sunt latores virtutum differentes corpor et hs se sic aer ad veri aloes aromatice species sandal et caphora et quidam ex animalibus sic muscus et sibezth et quidam ex fontibus statuti ceris fit hoc modo R̷ ligni al' triti subtilis et conducti per pannum de seta partem unam musci triti partem unam ambre et nedda ducal seu media fit hoc modo R̷ medietatem musci et ambre medietatem et quidam confectiones miscet cum eis ligno al' hoc modo R̷ lign aloes fenestrati diuisi et laua ipm dem acc ame .i. ambre ame .s.

fumigaciones bone et nocumentum sirupor

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Quid generat ex eis	Complexio	Etatis	Tempora	Regiones
xiloa loes	calidus et sic.		Nigrum ponderosum et amarum	Retinet confortat stomachum et spiritus	Egritudinibus cerebri calidi	Cum confectis cum caphora	Excitatiu spus	frigidis	Senectuti	yemi et autumpnis	[illegible]
Muscus	calidus et siccus		Saadi quod defertur de partibus tubbeth	Confortat cor et cerebrum	Calido cerebro	Cum camphora	Delectamentum cremetu etiam	frigidis	Decrepitis	yemi	[illegible]
Camphora	fri et sic in 3o composita substantia ca et substantia fri		Rathei albi et magnum	Abscindit fluxum sanguinis	Inducit vigilias nocturnas	Cum viol et nenufare	Delectamentum	Calidis	Iuvenibus	Estati	[illegible]
Ambra	in 2o calida et hu. declinans a calitate musca		Grisea levis et pinguis	Confortat et multum cerebrum et spiritus	Confert pati arsthree	Cum caphora et adcramento fio cum alchamie	Audaciam	frigidis et humidis	Decrepitis	yemi	[illegible]
Aqua rosacea	In libro sm titulo fri et stip in 2o e ... rciam		Que fit ex sublimatione ros absque aqua	Confortat virtutes et mstus sensus	Exasperat pectus	Cum candis et julep	Modum	Calidis	Iuvenibus	Estati	[illegible]
Syrupus acetosus	temperatus in calitate et subtilitate aus 1o		Coctus modicum moderate coctus	Incidit subtiliat mundificat et aperit	Contrarium tussi et dissinterie	Cum iulep	humorem frigidum	Omnibus	universale	Omnibus	[illegible]
Acetosus syrupus compositus	temperatus ca. ex opilatus et diat seminibus quod sit talis ...		Que fit secundum artem canonis	Dissolvit fac colera et flegma	Stomacho pectori et renis	Cum syrupo de papaveribus	Nutrimentum dig non est ...	frigidis et humidis	Iuvenibus	yemi et autumpnis	Regionis

al' R̷ lign al' triti et cribellati et misce cum musco et caphora et confice cum syrupo julep et fac trocis quos desiccare in umbra quidam sunt simplices quidam compositi si compositi vel de floribus sic qui fiunt de nenufar et ros vel de fructibus acetosis par et canon iuvamenti syrupor est quod cum aggregantur in syrupo res acetose et stiptice infrigidat ille et et acetose syrupus ille incidit et subtiliat moderate sic syrupus acetosus simplex et cum conficitur cum amaris et stiptice ros stiptice et dulcibus laxant sic est syrupus de viol et ros confecto et syrupi stiptici et aromatici confortant

puendu et deferedu luce qui odores dicunt in multos simplices Na quida e ex arboribus et floribus sicut lignum
hys sic ambra et in mlt' opoit' sic nedda qui fit duis mois Na quadam dr nedda ex rebus tna et que
pte vna dem dissoluat' ambra et misceat' cu alys et ofice et fac ex eis stutecta et opare ex eis suffumigaciones
taphora ab vna cliarata usq3 ad damch fit etia nedda ptib9 musti 7 tna ambre fit etia alia ofectio et ex
et taphora modicu inliquefacta ambra et taphora intingat' fenestra lignal' et desiccet' in umbra et resoluetur

Eligit' xiloaloes inde qa e delectabilior in suffumigacoib9. dem xiloal' sansi quia h' fac mag' reddere pq inligmu
aloes humida eo q melius e ad masticadu. lignialoes uero turae e demon sansi et in hui9 moi e dulcedo per
qua generat' pediculi. Sed indu hz amaritudine que prohibet gnacone ipor et lignal' e diuisor moru sm diusitas
regionu ex qb9 fert' Vnde no glbet arbor ipius dr xiloal' e ofereus mebris interiorib9 et ofortat cebru et nuos

Folliculi otien9 muscu dicit sr sbtiles uesicle et Musa gregei folliculi sr hys coniys q musto e moris subtilitate
et acotuitat9 ver musto charzu medicis e mr pdcos cu quo misceat' limatura argenti et plubi ut sit ponderosu
et musto fabarabi e odians ab opatore pdci qa mot9 d pprio folliculo in vase vitro ofuat' et folliclo cu q° otiet' Musto e
umbelico aial' silis gazell' hns duo cornua erecta usq altu q uesice repuit' pleno sanguie q cu ofuat' tpe diurno
sag9 ille tunsit i muscu 7 e h aialia amaritudis 7 elogat' us9 destu medecia pascut' spicanardi et tuc ipor musto erit
delectabilior cu no pp marina omorat' pascut' nimi falsificat' tu h musto cu radice dce inline io hba salich tento

Camphora ribali e radix omi fezar in corpoib9 arbor fenestra ipius fenestru tm vniuqdqz ipius e pondis vni9
aure ul m9 Caphora no miura vocat' misen et taphora mixta fenestris arbor decoquit' sic dici9 in ppatore
aq caphore et h taphora vocat' specia ex qua oficiut' statue. et taphora no noiata duis noib9 nisi pp diuersitatem
regionu et p tm insular et ne ex alia cu et fert' q sub umbre arbois taphore morari possut ultra cetu homines
cui9 corpus e albu declinas ad rubedine ex quo cum frangit cadit camphora

Ambra e sic cebellu et mar9 exea e ponderis mille aurear et hec abra egredit' de fontib9 rept in mari supnatas
deq senatate aues descedes omedunt moriunt' pp omestione ipius Aly uero dicut q sit supfluitas seu sterus aialis
Aly no dicut q sit de sordibus maris. 7 ex oib9 mois ambre melior e greisea et deterior q e coloris nigosi. postq i bonitate
e abra piscinea Ambra q odore horribile hz Na pisces deglucietes ipam eiciunt post modu 7 qn ppat' inde colie egdit
ex ea arena. est et alius mo9 ambre pmealis et e alit' e modo q dr menu tares odore sicch n° ofitit' ex emblici
humido q si no repiat' fit ex ramich e galla receti agrest' et isti modi sicch sr frigidi

Eligit' potus eius ad ofortacone cordis et stoi et odor ipius ad sedanda sincopim eo q excitat qiup sensus 7 dilatat
aiam et ofortat corpus cu acotuitate et stipticitate si cu ros misceat' aly flores seu spes aromatice caphora
et crotus et sublimet' aqua illa efficiet' iuvatiu rer mixtarum

Sirupus acetosus qui fit cu zucco e oueniens omnibus sanis oplexionibus etatib9 et regionibus et q fit cu melle
e tpatus mt' cali'te et fri'te et facto cu radicib9 e declinas poci9 ad cali'te magis ex opilati9 et misiu9 7 m9 exbut
tui9 et infrigidatis q acetosus simplex Et sirupus acetosus de semibus e magis apiti9 opilacoinu Acetosus uero
simplex e fortius ad sedandu siti et infrigidanda epar cui9 iuuameta dice9 post

Sirupus acetosus de semibus e oueniles sanis et egris dissolues uentositates et exuberat colam sua acetositate o.
ferens expulsiom sputi a pectore et pulmone urina pronotat et sirupus acetosus de citoniis q oposuit est
oferes ofortatoi stoi et epat' et addit in appetitu et prodest oualescetibus aquillitu e oferes ydropisi et egritudib9
ueteris acutib9 ex frigeat et educ fetu et ofert asmati et difficultati anhelitus acutib9 ex flate ruscoso

fricari et suffumiga ex eo et qui nouit eos ofice cu taphora resoluta no curat' cu sirup9 ofice et de sirupo
sic aceto aut stiptice sic poma et citonia aut de radicibus et semib9 sic semina feni et radices cap
vmeat colam sic e sirup9 acetosus de citoniis que oposuit et cu agregat' in eo res dulces
apit opilacois et subtiliat sic sirup9 q fit de radicib9 feni et cappari et cu agregat' ex rebus v.
cerebru et epar sic sirupus de sandalo

Eligit' fumigato ut fiat in signis aereis 7 igneis lua no co niuctu saturno

De necessitate prohiberi debet acetosa et stiptica et in syrupis illorum qui patiuntur pectoris constrictiones et tussim prohibet et [illegible] et acetosa ad subtiliandum aperiendum et incidendum et frigida ad ingrossandum In confectione vero syruporum non confricatur contusio ipsorum in mortari ligneo vel lapideo et non extrahatur succus post colluccionem fructuum in continenti ymo etiam dimittantur de remissionis provenit capitibus solum flores teneantur ad usum radices vero et omnes res succe in fundantur in aqua debet sic rose que mittuntur in aqua dum sit aqua rosacea rubea tunc mittuntur renovanda electis primis et syrupi adeo

De syrupis Rob et dispositionibus huius inter temporum dispositionem — Juvamenta regionabus

Nomina	Nature	gradus	Melius ex eo	Juvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Complexiones	Etates	Tempora
Syrupus de citoniis	fri. et sic.	fri. in 2 sic. in 2	In [illegible] senibus et [illegible] et pectus	Meliorat digestionem stringit ventrem et absorbit vomitum	Exasperat guttur et pectus	Cum syrupo dulci florum de papaveribus	Calidis et humidis	Senectuti	Estati
Syrupus de papaveribus	frigid. temperat.		Confectus cum seminibus et corticibus papaveris et aqua pluviali	Pectori et cerebro calido	Offendit complexiones nervorum ex frigiditate	Cum mulsa bona	Calidis humidis	Juvenibus	Estati
Syrupus rosaceus	fri. et stip. tic. laxativus	fri. mediocriter primo calidus in 2	In aqua cum flores rose infusi prius bullire	Evacuat subtilem coleram	Comprimit stomachum et intestina	Cum aqua ordei et huiusmodi	Colericis	Juvenibus	In medio estatis
Syrupus julep confectus cum aqua rosarum	fri. et stip. tic. laxativus	Calid. in 2 fri. in 3	Bene coctus et confectus cum aqua rosacea	Ebrietati et [illegible] salutat	Fluxum et casum intestinorum et dissinterie	Cum syrupo de pomis	Calidis	Juvenibus	Estati
Rob de ribes	frigid. et sicc. constrictivus	fri. et sic. in 2	Quod [illegible] de febres	Confortat stomachum et digestionem	Dolorem gutturis et gule	Cum rob de granatis mellificatis	Calidis et humidis	Juvenibus	Estati
Camere estivales	frigide et humide temperate		Que assimilantur temperiei aeris veris	Corpori et digestionem temperat	Prohibet dissolutionem spiritus	Cum balneo	Calidis	Juvenibus	In meridie
Camere yemales	temperate in calidi te		Que assimilantur extremitati veris	Excitat virtutes spirituales ex frigiditate	Sitim efficiunt et faciunt des[illegible] reddere cibum	Cum dispositione usus aerem septentrionalem	Frigidis	Decrepitis	Hiemi frigidis

confriatur decoquatur adeo donec ad quantitatem [illegible] reducatur syrupi namque qui fit cum dulcibus adeo decoquitur quod aque et species misce sirupus non inficiat nisi prope finem decoctionis ipsorum Ignis vero quo decoqui debet sit suavis quia sunt loca convenientia spiritum animali et vitali quorum inspiratus sit aer notius omnibus malis et corruptis quali [illegible] corrupciones ipsorum in yeme non pateat ut solis disponat ingressui qui subtiliat aerem et vaporem [illegible] participant [illegible] assiduum ad figuras aspectum provocabit sompnus sic provocat cum hystorie et audiuntur in quibus animus delectatur

tes patientibus dissintiam et lienteria vina assidue exhiberi debet stiptica ad stringendum et dulcia ad lubricandum est
syrupus cum stipticis nisi in vase lapideo dispumando ipsum cum cocleari ligneo et extrahat sicca fructuum ipsorum post
pius per noctem vnam et de viol auferat et stipites et capita seu botri et de ros auferat capita seu botri et semina
dum mollet pius quam decoquat recentes quia tunc hora quam recolligunt in decoctione mittat res que transmutari —
decoquatur dispumando ipsos donec mundificetur et clarescat et minuit ipsorum quantitas syrupi non qui acetos

Syrupus de citoniis est confortativus stomaci et sitis sedativus. Sciendum tamen quod sicca citoniorum diutius conservat
sicca pomorum. Minima spaciata est de natura specierum. Syrupus non pomorum est frigidus et siccus confortans orificium stomaci
conferens pulsationi cordis roborans animam retinens vomitum et fluxum ventris. Syrupus tamen qui fit de pomis vero
solinitanis melior est huiusmodi operationibus propter bonitatem odoris verum est minoris frigiditatis propter ipsius dulcedinem

Eligitur in syrupis medicinalibus quod luna sit iuncta veneri et sim in signis aereis et aquatice

Eligitur contra vigilias eo quod stuporem efficiat et est conferens tussi et reumati et syrupus de nenufare est conferens dolori
capitis et reumatibus descendentibus vel ad pectus vel stomacum. Syrupus de lemoncellis est frigidus et siccus habens
in se aliquid caliditatis propter cortice vincit colam conferens stomaco et appetitum meliorat dissolutionem sedat vomitum et
prodest ebrietati

Eligitur in purgatione quod luna sit in scorpione vel in sua triplicitate coniunctam in sit coniuncta cum iove vel planeta retrogrado

Eligitur syrupus cum aqua ros rub confectus propter virtutes ipsius laudabiles et fit acuendo ipsum cum scamonea et similibus
non acuendo et est possibile quod temperatur cum syrupo acetoso. Syrupus violaceus est temperatus in frigiditate et humiditate
lenit pectus et guttur et valet contra tussim cum febre et lubricat ventrem. Syrupus de granatis cum menta confectus
est frigidus et siccus sedans vomitum et sitim conferens colico orificio stomaci. Syrupus confectus cum thure confert variolis in oris
corpis et anschyr

Iulep est temperatus declinans ad frigiditatem extinguit caliditatem stomaci confortans eum et reprimit acuitatem febrium. Aqua
mellita cum speciebus confert egritudinibus frigidis cuius mundificatio minor est mundificatione mellis laxat ventrem
siccum cum reprimit stomacum et intestina parata ad expellendum superfluitatem et retinet cibum in ictu in stomaco et
confortat virtutes distribuentes ipsum per partes corporis

Rob de mirtillis confert fluxui cum tussi. Rob de celsis est frigidus conferens tumori gule ex calitate. Rob de
nucibus est calidus conferens inflationibus gule ex frigiditate. Rob agreste frigidus est et siccus alterat co-
leram reprimens vomitum et siti stringit ventrem et sic rob de aceto citri vero tamen est confortans operatores. Rob de prunis confert
febribus colicis quando venter est siccus

Eligitur tempore estivo camere septentrionales desuper plumbo suppositis pannis subtilibus et variis et stans aspersione odoram fri-
gidis et aquis dulabus et bedagar amplius plenis speciebus frigidis redolentibus herbis et fructibus frigidis odoriferis que fingent tum
sandalo et caphora et roret panni predicti aqua ros temperate cum vino odorifero et per hanc dispositionem camerarum et dispositionem a cuius
in eis mundo corpore sit prohibito a calore vehementi eo quod tunc aer est frigidior ubi cum hic operari non possumus non minimus corpus vesti-
mentis et caput cooperimus haberetque quod sit calidius ubi et precipue cum aer calidus circumdans nos et mixtus vaporibus nostri
corporis rectificare cum flabellis possumus

Eligitur in cameris yemali ut habeant carbones ignem diuturnum continentes et ligna non inducentia malas qualitates sicut sunt ligna
ficus et mira sol et non fingent suffumigationibus calidis aromaticis sicut sudda et ambra et hostia camerarum sint deposita partibus
orientalibus et sint in cameris lecti leves et molles. Non hec constitutio camerarum sit efficax et ciborum descensum festinare fac ante horam de-
bitam et vice sic balnea operatur post cibum etc. Camere inficiuntur cimicibus suffingent suffumigacionibus micum cypressi et odoramento
napte albe inficiuntur etiam malas muscas cimices si accipiat auripigmentum ductum cum aqua et melle dactil
in aliquo vase et roretur ex hoc locus continens cymices seu muscas

a corruptione fiunt albugines non omnium cum aqua et zuccaro ducta commiste ante cocturam syruporum quod si vero fuerit
circa latus vnum vas submissum ad hoc quod spuma cedat circa latus id narracio non quod fecimus de cameris sunt
tatibus et preparatis cum odoribus aromaticis et estate patent hostia seu fenestra ventis septentrionalibus ad al
quam plures non affectat ut tamen de parte sit picture et status quod sensus odoratus et visus delectationem

Et est alius temperatus alius distemperatus. temperatus est qui est subtilis de vaporibus delectabilis odoris quo nec sudat corpora nec oppilationes corporum et obnubilificas humores et clarificas spiritus meliorans digestione. distemperatus vero in tota sua substantia esse a adiacentibus civitatibus vel ex cadaveribus ex interitu bestiarum vel occisione in pluribus accidente propter que accidunt e contrario est si in qualitate sua sit cum erit calior aut frigidior temperato et hec quinque modis primo cum tempore anni 2° ex ortu

Permutatione aeris occasione ventorum et temporum — Iuvamenta rationabilia

Nomina	Natura	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Qualitas cibi	Complexiones	Etates	Tempora	Regiones
Ventus meridionalis	Calidus et humidus	Calidus et siccus in 2°	Transiens per bonam regionem	pectori	Perturbat sensum	Cum camphora et aqua rosacea		frigidis et siccis	Decrepitis	Autumpno	[illegible]
Ventus septentrionalis	Frigidus et siccus	Frigidus et siccus in 2°	Transiens per aquas dulces	Clarificat sensum	pectori et tussi	Cum balneo et unctione		Calidis et humidis	Iuvenibus	Estati	[illegible]
Ventus orientalis	temperatus	temperatus in 2°	Transiens per aquas et prata pulchra	Multiplicat spiritus	Obtalmie et tussi	Cum aqua florum		Calidis et humidis	Omnibus	Veri	Orientalibus
Ventus occidentalis	Alterius temperantie	temperate siccus in 2°	A clivis septentrionali	Provocat digestionem	Tremori et frigori	Cum calefactione		Temperatis	Omnibus	Veri	Occidentalibus
Ver	temperatus	temperate humidum in 2°	Medium ipsius	Vivificat animalibus et rebus nascentibus	Corporibus immundis	Mundificando corpora		Temperatis	Iuvenibus	Nullo procedat	Temperate
Estas	Calida et sicca	temperate humida in 2°	Principium ipsius	Dissolvit superfluitates	Impedit digestionem calore colere	Cum infrigidantibus multis		frigidis	Decrepitis et senibus	Nullus procedat	Montuosis
Autumpnus	Alterius temperantie		Medium eius	Gradatim procedentibus ad contraria	Temperatis complexionibus	Cum rebus humectantibus in balneo		Temperatis	Adolescentibus	Nullo procedat	Temperatis

ventorum Nam septentrion prolongat vitam et decorat corpora sic ex vidi in sclavis meridianis non e converso orien dividit quinque modis primo ratione ventorum iiij^or sic dixi 2° exitu civitatum vel terrarum tum quia quedam regionum sunt habitantes montes interpositus et obstantes ventis meridionalibus sic inmole region ex mobili superficie terre Nam terra saxosa frigida est et sicca et aqua eius frigidior aqua terre lutose et lapillosa calida epidimico et est possibile quod regio sit duarum naturarum vel trium qui per mutabunt dispositiones figuras et aliam tempora

frigescunt velocis mutacionis ad caliditatem et frigiditatem in solis ortu et occasu confortans virtutes et obtemperans com
epidimicus qui accidit duobus modis uno modo ex mixtione vaporum corruptorum aerem inspiratum resolutorum ex lacubus contrariis
complexiones periculose alio ex mutatione aeris ex aliquibus temporibus accidente sicut yemis cum fuit cala et non pluviosa et estas
ortu et occasu magnarum stellarum et elongacione et approximacione ipsorum ad solem sicut alabor et cauda urse cum causa

Regio meridionalis consistit in dextra parte respicientem versus orientem et est regio calida eo quod sol declinat versus
eam et distat circulo augis eius et est humida propter vapores dissolutos a mari magno circumdante et ebetate
motu et corpora perturbat sensum provocat paroxismum epilempsie educit soda replet cerebrum superfluitatibus et maxime
humidis et debilitat digestionem

Regio septentrionalis est opposita regioni meridionali ex parte sinistra consistens respicienti versus orientem cuius complexio est
frigida et sicca eo quod elongat incessus solis a loco illo quam sol transit per eum cum est in circulo augis sue et tunc dis-
tat longius quantum possibile est ab ea et hec regio humores constringit mundificat clarificat spiritus et sensus roborat corpora
prohibens fluxus reumatis et obest complexionibus frigidis. ypocras opinatur quod ventus est aer motus Aristotiles vero dicit quod est vapor ter-
ra elevatus

Regio orientalis arabice dicitur dubur orientalis non simplex temperata sed declinans ad frigiditatem caliditatem et siccitatem temperata
quia sol non elongat ab ea in tantum quod maneat frigida nec tantum approximat quod sit calida sic accidit
ab ipsa quod propter sua temperanciam efficit habitudines temperatas et corpora sana virtutes et habitatores colorans albo et rubeo colore

Regio occidentalis arabice dicitur dabur et est regio orientalis non simplex temperata sed declinans ad frigiditatem et siccitatem non sim-
plex temperata dicitur quia sol non emittit radios suos mane super eum et habitantes in regione illa in crepusculo matuti-
nalis frigus et in serotinis calorem sicut in autumpno sentiunt sic eciam alii octo venti quorum quilibet declinat versus
unum latus quatuor primorum et unus cuiusque complexio istorum octo est secundum naturam illius ad quem declinat

Principium temporis veris est quando sol ascendens intrat primum punctum arietis videlicet xv° marcii cuius natura temperata est
propter incessum solis super lineam rectam equinoxialem et ultimum eius quando sol consistit in ultimo geminorum et tempus veris con-
tinet tres menses propter tria signa Mense vero 2° intrat sol taurum xv. videlicet Aprilis et egreditur in mediate maii
et quilibet istorum mensium tenuiter natura assimilatur alteri propter vicinitatem et sic se habet omnia tempora

Principium estatis est quando sol intrat primum gradum cancri videlicet xvi° Junii finis vero eius est quando est in fine virgi-
nis xvi° videlicet septembris mensis vero primus estatis est quando sol intrat primum gradum leonis xviii° Julii et finis ipsius quando
intrat primum gradum virginis xviii° videlicet Augusti cuius natura est calida et sicca eo quod sol existens in ascensu suo quam est plus
possibile est versus septentrionem incedit ad circuitum capitis mei et calefacit nos. ypocras opinatur quod principium estatis sit quando
oritur gallina seu stelles thauri et est principium messionis

Principium autumpni est quando sol incipit descendere intrans primum libre xvii° videlicet septembris et tunc convertit septentrion
versus temperatum declinans ad meridiem cuius ultimum est quando descendit ad ultimum sagittarii xvii decembris Mensis vero
secundus est descensus solis in primum gradum scorpionis xvii° videlicet octobris ultimum vero ipsius est xvii novembris huiusmodi
vero natura temporis est frigida et sicca temperate sicca propter siccitatem estatis remanentem et frigida propter approximacionem yemis

talis est tempus solis veri et occidentalis variabilis sicut autumpnus quarto causa regionum quia
natura terrarum altarum aer et aque sunt clari et colores meliorum pulchriorum vero eorum Tercio ex vicinitate mon
Septentrionalium quarto ex vicinitate marium natura quando fuerit marina ex parte meridionali erit meridionalis quinto
Quinto ex permutacione in qualitate aeris provenientem ex ascensione vaporum et non est in substancia ipsius sicut dictum est de aere
secundum se

Quando accidit quod in montanis regionibus habitatores fuerint in vallibus pluvie yemales suffocat eos et caliditas estivationes ipsarum pulchre et propter humiditatem assuescunt habere egritudines autumpnales et remissio in hiis ex maioritate et intencio macilentum et cutum siti provocat famem debilitat cor calefacit sanguinem corrumpit febrem inducit sanguinem de naribus paralisi vel et particulari quod fit ex humiditate et aer frigidus econtra sed aer humidus confirmat corpus humiditate et prodest macilent callido preparando hoc modo inveniat corpore vel domus substancie in quibusdam morandum est quod domus seu corpore sit in vestitu seu cotid

De mutacione aeris occasione temporum et partium civitatum

Iuvamenta nobilia

Nomina	Nature	Gradus	Melius ex eo	Iuvamentum	Nocumentum	Remotio nocumenti	Complexio	Etates	Tempora	Regiones
yems	frigid et humid		Contingunt in	Meliorat digestionem	Generat flegma	Calefaciendo igne vestimentis seu balneo	Calidis et siccis	Iuvenibus	Non approximant eis	Maritimis
Regio septentrionalis	frigid et humide		Habens bonas aquas et habitaciones superficies bona	Inducit fortitudinem et prudentiam	Pectoribus strictis	Cum obsurpatione mansionis	frigidis et siccis	Iuvenibus	Estati	Calidis
Regio meridionalis	Calid et humid		Distans a mari et approximans septentrionali	Inducit largitatem et alacritatem	Varioli et morbilli et tellum	Confortando stomachum et caput	Temperatis		Autumpno	Ventis non potuit sepe
Regio occidentalis orientalis	Temperata		Septentrionalis cuius parens et meridionalis huius in hospitiis	Prodest omnibus virtutibus	Ex mixtis fulgorum et terre motu	Cum cibis grossis	Temperatis	Omnibus	Veri	Orientalibus
Regio occidentalis	variabilis tempore		Insule a labore	Manifestatio manerie	Complexionis dominatur fuit	Cum rectificacionibus ipsas	Nullis	Senectuti	Veri	Septentrionalibus
Aer epidimius	Malum pestilosum		Cum non corrumpitur substantia	Infectionem membrorum	Nullibus et terrenalibus	Cum fumigacionibus odoriferis	Nulli	Nullis	Malis omnibus	Malus ubique
Tyriaca	Calida et sicca		Que liberat valli suffocatum	Temporibus et regionibus frigidis et calidis	Pluralis	Cum in frigiditatibus sicut ordei et similia	frigidis et humidis	Senectuti et senio	Yemi et tempore autumpne	frigidis non nimium fuit

endo bonas pecunias et calefaciendo per ignem aeri non sicco morando in loco delectabili bibendo aquam frigidam aeri non humido ditate non ex sua substancia et propter hoc suffocatur videmus in aere balnei aer recutiunt exemus magis aqua ex eo tunc inveniet ad aerem recipiendum quam ad aquam vel cibum et est possibile quod homo longiori tempore vivat preter potum per servit loci illius et nam vapores est sic nam terre aqua resolvit et hoc est ultimum de narracione rerum non naturalium que sunt res sex non naturales que sequuntur cibus et potus purgationes et constipationes initialiter que consequuntur accidentia

eas combureit q2 humiditatu corpa ꝑ sicitate sut subtilia et dura et artifices subtiliu artiu et figure et disposi-
et remissio hor apparebit ꝑ effectos pdcos · sm aut quolibet teis simpliciu naz hnt maifesta na ⁊ talm copo effic
provocat mestitia debilitat uirtus poros apit laxat corpus et digone impedit et pdest no hntibz catar ⁊ reu
lentes et humectat corui ⁊ carne ꝑstans corpi aquositate et pulchru colore et aer sicus eg° caueat tn hys q fuit exai
te pams seu cutmis ⁊ raris et aq fria potada e aeri vero forte ostat morado in locis calidis in du

Ivum oms est descesus sol' in principio capricorni et e finis declinatois ei⁹ rsus meridie decēber et ultim eis e descesus
ei⁹ usus extremitate pisci i marcy ubi e eminus ascēsiōe meridionalis initiu no mēs sedi e gentia sol' in ianua,
ry et ultim ei⁹ in febr · et pōle e q huiusmoi tmi⁹ eit vno die an ul' post q na e fria et hu(m)ida ꝑ elongacoz
sol' a cenith capitl · ypo no opinat q pricipiu ei⁹ sit qn occidit vallina seu ficons tamei q e tpus seminandi

Regiones gentes sub polo septetronali sic sclauonia ⁊ silia st fort frit ⁊ sunt q media st aph pectoris ⁊ prudens
et horribil dispoicoe ꝑ occultacoz caloris et st subtiliu tibiar ꝑ excessu caloris ipius abexcitatibz sut tn
longe vite ꝑ bona digon ipar et st par bibetes eo q mltu omedut quar mulies st steriles eo q no mudificat
a mestruis ꝑ frite aquar quib⁹ utut et sut pauci lactis ⁊ difficilis ptus et eor e strictus venter

Regiones gentes sub polo meridionali sic ethiopia st ne contrie dispoicoib⁹ septetonalibz q2 oploes st calie ⁊ humide
mltar corrupcoim q2 aq st turbide et coloes molar ipar sut nigre qbz festinat ebrietas ꝑ debilite capite
et humidite ipor ad quor viscera mltu descedt flate eqno minuet appetitz et debilitet ipor digo frite Nichilominus
stor ipor pdcu augete quor etc dispoicoes st suaues vite breuis ⁊ vetres molles ꝑ mala digonem

Regionu orien occidetaliu aer est clarus et tpatus sic ver veritu declinas ad sicite q2 ubi st tpati ⁊ aq dulces clare
eo q sol no diu morat sup eis ut nc efficiat salse nc elongat ab eis sic q efficiat turbide q2 regionu incolar
colores st albi mixti rubori et corpa pinguia et voces clare q9nes parue figure pulchre sopma sublima frenct
mlti arboes grades tacutes na et prudetes ꝑ tpatia qlitate ipor qui ymo st gętes suauitatis et quietis

Regionu occidetaliu aer declinans ad calitate et humidite no e clarz q2 ubi st calidi aq turbide eo q sol no oeit
mane seis qre in estate aeis adest frigiditas et sero calitas sol' sic accit in autupno ꝑ q uirtus ipar st debi
les et colores ipor mali et egritudies multe Regionu vero mediar int has oplo e mediocris cuius natura est silis na
ture illius an approximat cu diminucone aliqua

Rum fuerit aeris odor horribil et adeit mltiplicaco molar et egritudim corruptar ⁊ mortaliu moradu e in pris
seu domib⁹ subtraneis ⁊ sicc et i masioibus longe rit ab homibz et loca corrigeda st cu aceto ⁊ fugada cum
thure ⁊ folijs mirte ⁊ sandal et omesto cibor assiduetur cu aceto ꝑpator · et etc potaco aceti limphati et euacuet
corpa et mudificet cu medicis minucoibz assiduet etc omestio boli armeni ⁊ odoraco aq rosate et camphore

Tyriaca opletur post x anos ⁊ opat tn usq xxx a et finit ei⁹ opeaco i qdragesio et cu morsus venenosus
bibert exea sthrara rna cu vino et vnxerit niebz morsu ofortat cor et educ venenu ex et mridat mebra
morsa sup scorpione et ligetr s ead pte ⁊ incipiat minuere egreu et dare vinu mixtu cu alleis et opmt cineres scor
pionis et pone sup locu morsu det etc in potu thus masticatu bullatu luna in scorpione in lapid bas in quo
sculptu sit figura scorpionis luna etc exnte in scorpione q etc sit vno ex angul ascēdēt ⁊ puer a potu illi⁹ qui toxi
catus est tum lacte

morando in domibus altis quas sol ortu suo repcutit Et studiu e q iuuametu accides ex aere est ex sua frigi
q famelicus et siticulosus st strangulari videat eo dissoluto ul' liberato p⁹ q ꝑ strangulacone pareat et velo-
aque q aeis attractone et aer est vnu ex elemetis et aqua est vapor resolutus extra corda ꝑ sol' incessim
remanet tn dice causa quare st sex et dici q cu in hoc e quia huiusmoi uirtutes sequuntur
aue aer circu stans aiulis q osequit motus et quies sompnus ⁊ vigilie

9

Et si forte aliquis legens hunc librum meum diceret quod vixi longo tempore non indigeni auxi-
lio huius libri in ktoricis in mistum diversa cibaria in stomacho simul et semel et accidit michi
contrarium dispositiones eorum que dicta sunt eo quod non evenit in eis inde nisi bonum. Verum si cogitasset
dicens hoc quod deus dominus noster si condempnatum suum peccatorem in tormenti ex primo peccato nullo pec-
caret. Si latro etiam puniretur de primo furto quod committit. Nullus furaret et cognovisset
corpus humanum similari terre. Nam quo cultor studuerit super culturam terre seminando bona se-
mina et irrigando cum aqua moderate et extirpavit nepres et inutiles herbas accresceret ei
exinde proventus et si non aut econverso. Si igitur hoc terris accidat quod corpus est in humano. Si quis ergo
hoc modo predicta fuerit opinatus contradicet sententie philosophicali. Nam signum est in hoc quod quum
non comedunt herbas ut mundificet eorum corpora vomitu et hunc similiter accidit pluribus animalibus
et possibile est quod aliquis infestus opponet contra ea que diximus de operatione proprietatis absque
una probatione extimans quod omnia probatione carentia non sint alicuius iuvamenti propter quod non sit cu-
randum de eis. Nos vero dicimus quod non est de proposito neque sapientia negligere iuvamentum
propter quod non sit curandum quod ex syrupo acetoso accidit ad coleram extinguendam donec certificet
ex probatione eius. Immo uti debemus eo relinquentes semper inquisitionem probationis adherendo opera-
tionem ipsi ut debemus ab aliquo lectore libri huius reprehendi sed potius nobis de doctore meo eo quod
extimare debet veracitatem quia ex toto ingenio et cogitatione mea inquirentes Nullum librum
invenimus talem ordinatum quem non legissemus. Cum presentem librum composuimus ad hoc quod aproximaremur
cordibus dominorum et amicorum meorum. Rogamus igitur deum ut perducat nos ad viam veritatis
et quod prebeat nobis intellectum habendi notitiam glorificandi et laudandi eum sicut pertinet
maiestati sue

His nominamus omnia nomina posita in hoc libro designata per unam primam literam ipsius nominis. Ypo-
cras per y grecum. Galienus per G. Ruffus per Ru. Dyascorides per D. Oribasius per O. Theo-
sius per T. Johannes per Jo. Masue per Ma. Jhesus per Je. Scharsmdi per Schi. Rasis per Ra.
Museia per Mu. Johannicius per J. latinum. Ysaac per Y.

Consilium contra saphati

[illegible] capitis et [illegible] cum [illegible]
adusto cum aliquali colera [illegible]
et salsi flatis aliqualiter rubee
mali complexionis [illegible] complexionis
sanguinee scilicet colerice aliqualiter
sanitate vero complexionis scilicet etatis
in aurora. Solutivum mediativum fa-
cile et ultimi familiare et amplius
dignum humorum omnium [illegible] pre-
dictorum temporum antecedencium dicti
saphati et est competens ad hoc. Recipe
succi fumiterre, succi capparis ana ℥ 1 ß
[illegible] albi cum decoctione [illegible]
℥ 1 misce et fiat potio, [illegible] mane
[illegible] solutivum [illegible] amplius dignum
primo assumat [illegible] debite calidum
in aurora pluribus diebus continuis
et per istud solutivum [illegible]
[illegible] sumat ipsum calide solum
[illegible] diebus aut iij continuis et post
ipsius assumpcionem stet [illegible] horas
[illegible] et iterum dormiat ad libitum.
Solutivum et dignum aliqualiter forcius
[illegible]. Recipe solutivum [illegible]
mirabolanorum nigrorum ℈ ß mirabolanorum
[illegible] ana ℈ [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
et fiat potio et [illegible] assumat
[illegible] est de [illegible]
Dignum dictorum humorum omnium temporum
antecedencium dicti saphati. Recipe
[illegible] de [illegible] ℥ 1 de [illegible]
[illegible] ana ℥ 3 aque [illegible]
℈ ij [illegible] ℥ ß misce istud
dignum assumat in aurora debite
calidum viij diebus continuis et post
ipsius assumpcionem stet [illegible]
horas ij et dormiat iterum ad
libitum. [illegible] vero dignum [illegible]
incipiat die 3 post completam assump-
cionem solutivi primi [illegible] dicti.
Solutivum eradicativum dictorum omnium
humorum temporum antecedencium aliquantum
efficacius aliis duobus solutivis
[illegible] mediativis et [illegible] fami-
liare. Recipe solutivum mediativum [illegible]
[illegible] in [illegible] solutivo [illegible]
mirabolanorum nigrorum ℈ ß [illegible]
℈ iij [illegible] ℈ iiij [illegible]
deinde omnia [illegible] et fiat
potio istud assumat debite calidum
[illegible] in aurora die 3 post completam
assumpcionem [illegible] dicti [illegible]
dicti, et post ipsius assumpcionem stet
[illegible] ad [illegible] horas et iterum
dormiat [illegible] amplius ij horas.
[illegible] aliqualiter [illegible]
[illegible] humorum dictorum in capite
[illegible] ipsius saphati et [illegible]

[illegible] ipsius evacuativum [illegible]
familiare et efficacius ipsorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ventose iij ponantur cum [illegible]
[illegible] in [illegible] ponant [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ventosa 1 ponatur [illegible]
distante a [illegible] ventose per
[illegible] tam ventosa ponatur cum
[illegible] in medio [illegible]
colli et [illegible] ventose po-
sicio [illegible] [illegible]
[illegible] ipse saphatus
[illegible] etatis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] saphati in etatis post
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
etate [illegible], iste ventose
[illegible] ponantur per 4 horas
[illegible] [illegible] ventose [illegible]
[illegible] in illa die, [illegible]
[illegible] [illegible] ventris
[illegible] ad amplius per 1 horam
[illegible] ventosarum [illegible], et
[illegible] dictarum ventosarum [illegible]
stet [illegible] per horam mediam
[illegible] vero ventose [illegible]
per viij dies post assumpcionem solutivi
[illegible] dicti. Solutivum
[illegible] facile et usuale dictorum
[illegible] temporum antecedencium ipsius
saphati. Recipe [illegible] 2 [illegible]
[illegible] mirabolanorum ana ℈ [illegible] ℥
[illegible] albissime ℥ 5 [illegible]
[illegible] et [illegible] deinde omnia simul
misce et fiat potio. Istud solutivum
assumat in aurora debite calidum
et post ipsius assumpcionem stet [illegible]
horas 3 et iterum dormiat [illegible]
per 1 horam; [illegible] vero solutivum [illegible]
assumat per [illegible] dies post assumpcionem
ventosarum [illegible]. Dignum
usuale dictorum humorum temporum
antecedencium. Recipe [illegible] arcotis
[illegible] ana ℥ 1 ℥ [illegible] albissimi
[illegible] ℥ 1 misce, assumat
[illegible] in aurora debite calidum viij diebus
continuis, et post assumpcionem stet [illegible]
[illegible] horas ij et iterum dormiat
ad libitum et incipiat uti die 3
post [illegible] assumpcionem solutivi
[illegible]. Solutivum eradicativum
facile usuale dictorum temporum
aliquantum efficacius [illegible]
dicti. Recipe solutivi [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ℈ v misce et fiat potio,
assumat debite calidum in aurora [illegible]

ut de alis solutivo supradicto
die 3o post completam assumptionem omnes
digiti usualis tincte supradicti etc.
¶ Evacuatur aliqualiter dictorum humorum
causarum antecedentium et amplius ipsorum
dividendum [illegible] tercii [illegible] principii
[illegible] vel anni [illegible]
[illegible] floranda esse vena seu vene
[illegible] post aurem existentes
post [illegible] aurem vena vena etc.
floranda esse vena frontis aut in
medio ipsius situata [illegible] vena
membri seu caput ipsius egroti
[illegible] Et amplius etc. [illegible]
[illegible] procedendum esse ad amplioris
[illegible] [illegible] passati [illegible]
[illegible] est [illegible] solum in anno
[illegible] flere dictarum venarum et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] loco ipsarum venarum florandarum
sanguisuge in [illegible] ponantur
[illegible] post aures super [illegible]
[illegible] Et si aliter [illegible] potest
[illegible] ipsius [illegible] dicto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vene frontis non
apponantur sanguisuge aliqui si [illegible]
[illegible] ipsius aliter [illegible] potest. Si
vero non [illegible] dicte vene [illegible] frontis
apponantur [illegible] iste sanguisuge
taliter ponantur [illegible] post prandium per
[illegible] horas et [illegible] ventris
[illegible] die eadem. Deinde postquam
dicte sanguisuge [illegible] et [illegible]
[illegible] et postquam ablati [illegible]
[illegible] est [illegible] post [illegible]
a loco [illegible] deinde [illegible]
tela aranee mixta cum [illegible]
subtili et firma [illegible] et
[illegible] super loca predicta. Aut cum
restrictivo composito est [illegible] bolum [illegible]
sigillum [illegible] etc. et est [illegible] ad
hoc [illegible] compositum et tela
aranea etc. et [illegible] sufficit [illegible] etc.
Si vero est [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] sanguinem [illegible] [illegible]
[illegible] etc. [illegible] vero sanguisuge
apponantur [illegible] diebus post [illegible]
solutivi eradicativi tincte supradicti.
Solutivum [illegible] facile et usuale
dictarum causarum antecedentium [illegible]
solutivum facile [illegible] descriptum in
illa [illegible] usuali [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
debite [illegible] in aurora cum [illegible]
modis et cautionibus descriptis in
assumptione alterius [illegible] solutivi
[illegible] [illegible] assumatur post
[illegible] dies post [illegible] [illegible]

Restrictivum sanguinis post [illegible] sanguisugarum

[illegible] Digitum usuale dictarum
causarum. [illegible] digiti usualis [illegible]
dicti [illegible] etc. [illegible]
etc. et assumatur debite calidum
in aurora ut supra. Solutivum eradicativum
facile et usuale aliquantulum
efficacius alio solutivo [illegible]
[illegible] super dicto [illegible] solutivum
eradicativum facile et usuale
supradictum [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] et
assumatur debite calidum in aurora
ut supra dictum est etc.
¶ Evacuatur dictorum humorum [illegible]
[illegible] aduste et aliqualiter [illegible]
et [illegible] Sanguisuge
[illegible] ponantur loco [illegible] duo
ponantur tincte in [illegible] capitis
parte et [illegible] in parte magis lesa
[illegible] die alie due ponantur in
parte [illegible] capitis in parte magis
lesa [illegible] et 3 die alie
apponantur toti capiti superiori
seu toti parti [illegible] capitis medie
inter [illegible] dextram et sinistram
et solum in partibus magis lesis
superioribus. [illegible] vero dicte sanguisuge
[illegible] taliter apponantur
[illegible] per [illegible] horas post
prandium [illegible] ventris bene
[illegible] in eadem die [illegible]
iste [illegible] sanguisuge [illegible] taliter
[illegible] dies post assumptionem solutivi
eradicativi usualis tincte
supradicti apponantur etc.
Solutivum [illegible] facile et usuale
dictarum causarum [illegible] solutivum facile
et usuale [illegible] descriptum
in [illegible] usuali [illegible]
supradicta [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] assumatur
illud debite in aurora calidum
ut supra dictum est. Digitum usuale
[illegible] digitum [illegible] est [illegible] compositum
est assumatur debite calidum [illegible]
ut de aliis dictum est. Solutivum
usuale et facile eradicativum
dictarum causarum aliquantulum efficacius
solutivo [illegible] solutivum
compositum est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] assumatur debite
calidum in aurora ut de aliis dictum
est. Evacuatur dictorum humorum
[illegible] ipsius [illegible] et [illegible]
[illegible] aduste [illegible] aliqualiter
[illegible] aut aliquid [illegible]
Caput abradatur totum [illegible]
deinde cum [illegible] aut [illegible]
[illegible] totum ipsius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

et s(ecundu)m inde c(on)tine(n)tie p(er)mittat(ur)
p(er) q(ua)ntitate(m) s(ecundu)m debita(m) s(eu)
notabili p(ost)ea tunc lavet(ur)
totu(m) caput cu(m) eod(em) decoctio(n)e
s(ub)tile s(eu) bl(an)de fricetur et
aliq(ua)ntulu(m) mollit(er) / ultimo caput
totu(m) debite exsiccet(ur) cu(m) panno
lineo n(on) t(ame)n ad igne(m) calefacto
et p(ost)ea caput cu(m) sufficienter
cooptu(m) teneat(ur) / & si caput p(er)
p(ost)ea sudaret melius e(sse)t et
exter(ius) circa loc(um) capitis et
alii ℞ s(ecundu)m [illegible] in mane
palatis p(er) 1 hora(m) a(n)te cibu(m) duob(us)
dieb(us) (con)tinuis t(ame)n n(on) abrasio
dieb(us) (con)ti(nui)s t(ame)n [illegible] abraso
[illegible] loco et [illegible] s(ed)a
[illegible] taliter ℞ [illegible] per
[illegible] dies p(er) [illegible] soluti
eradicantur [illegible] sup(er)
dicti digestu(m) et resolutu(m) [illegible]
[illegible] et amplius [illegible]
aliq(ua)ntulo cole et aliq(ua)ntulo flatus
[illegible] [illegible] cu(m) [illegible]
dictor(um) ℞ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
epithimat(is) toti(us) capitis
[illegible] cu(m) [illegible]
ad lentu(m) igne(m) usq(ue) ad (con)sumpt(ionem)
2a p(ar)tis dicte aque / et hac
decoctio(n)e debite lave(tur) et fricet(ur)
caput s(ecundu)m [illegible] in mane p(er)
1 hora(m) ante p(ra)ndiu(m) diebus
[illegible] (con)tinuis deinde optime
exsiccet(ur) caput cu(m) panno lineo
et p(ost)ea tunc unga(tur) cu(m) unctio(n)e
infra dicenda [illegible] in estate [illegible]
[illegible] in hyeme / post p(ra)ndiu(m) [illegible]
cu(m) epithimate epithime(tur) totu(m)
caput p(er) 1 hora(m) ante cena(m)
[illegible] dict(is) [illegible] dieb(us) (con)ti(nui)s [illegible]
[illegible] exsiccet(ur) cu(m) panno lineo et p(ost)ea
tunc ungat(ur) totu(m) caput cu(m)
[illegible] tunc [illegible] [illegible]
[illegible] loco(rum) taliter uti incipiat
2a die p(ost) [illegible] et lavor(um) [illegible]
tunc [illegible] digestu(m) et
et resolutu(m) et amplius [illegible]
[illegible] et aliq(ua)ntulis cole et
flatus [illegible] aliq(ua)ntulis ℞ [illegible]
ʒ 1 [illegible] ʒ ij [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ ß [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ ij [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] [illegible] cu(m) cultello [illegible]
[illegible] optime [illegible] [illegible]
[illegible] ad lentu(m) igne(m) et ℞ [illegible]
[illegible] hac unctio(n)e [illegible]

in estate et actu calida in hyeme
[illegible] caput totu(m) p(er) diebus
(con)tinuis primo et melius cu(m) pecia
linea duplicata in ip(s)a unctio(n)e
infusa deinde optime imbibita
epithimet(ur) totu(m) caput [illegible]
p(er) [illegible] dictas [illegible]
decoctio(n)e [illegible] sup(er) dicta cu(m)
[illegible] [illegible] [illegible] unctio(n)e
[illegible] taliter p(er) v dies ultra
[illegible] [illegible] p(er) balneu(m)
s(eu) lotione(m) s(eu) epithima [illegible]
[illegible] s(eu) (con)sumptio(n)e dictor(um) [illegible]
[illegible] adusti aliq(ua)ntulis et flatus
[illegible] ℞ [illegible] ʒ 1 ß [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible] [illegible]
[illegible] 1 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ ß pulpe [illegible] ʒ ij
[illegible] [illegible] [illegible] ß [illegible]
et [illegible] epithimate [illegible]
[illegible] [illegible] deinde [illegible]
[illegible] [illegible] et ℞ [illegible]
epithima / et [illegible] actu [illegible]
in estate in hyeme [illegible]
[illegible] totu(m) caput s(ecundu)m [illegible]
[illegible] bis in die et melius [illegible]
[illegible] amplius [illegible] bis [illegible]
tunc de [illegible] [illegible] est
[illegible] vero [illegible] [illegible]
incipiat p(er) v dies p(er) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dies [illegible] [illegible] taliter [illegible]
[illegible] p(er) v dieb(us) (con)ti(nui)s [illegible]
[illegible] in forma [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible]
[illegible] medicinis [illegible] epithima
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
p(er) epithimati(s) et [illegible]
Si v(er)o [illegible] [illegible]
[illegible] uti [illegible] [illegible] pecia linea [illegible]
[illegible] et [illegible] medicine [illegible]
[illegible] imbibita epithime(tur) totu(m) caput
[illegible] diebus v ut in unctio(n)e
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] epithima [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dictor(um) ℞ [illegible] ʒ ij [illegible]
ʒ 1 ß [illegible] [illegible] ʒ ß
[illegible] [illegible] [illegible] ʒ ß
[illegible] et [illegible] p(er) epithimate
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] et ℞ [illegible]
et [illegible] epithima Si v(er)o me
dicina [illegible] sup(er) dictu(m) [illegible]
[illegible] tunc [illegible] unctio(n)e et
epithimate unga(tur) totu(m) caput
et [illegible] [illegible] modis et ordinib(us)

fiat ex his linimentum super dictis vel
Epistomatis dictarum dictarum [illegible]
R. thure [illegible] ʒ i rhubarbe ana
ʒ ij [illegible] ʒ i s. [illegible] com
buste ʒ ij aceti q. s. f. linimento
et epithimate pul. pulverisentur
subtiliter et omnia misceantur et fiat
linimentum aut epithima Si vero
medicinam [illegible] superdictam per
mutare contingit tunc medicine
supradicte ubi Epistomatum decoc
tionum R. gm pini ʒ ij glutini
albotin seu terebentine lote e
cum aqua frigida ʒ s sulphuris
vini ʒ ij radicis [illegible] ʒ i
oli ros. aceti q. s. f. linimento
aut epithimate Si vero [illegible]
permutare contingit tunc subscripta
vires Epistomatum [illegible] dictorum
R. litargiri ʒ i s. [illegible]
ʒ s amigdalarum amararum combustarum
ʒ i s veneris [illegible] ʒ ij
[illegible] combuste ʒ i s sulphuris
vini ʒ ij oli rosati aceti ana
q. s. f. linimento aut vel epithimate
pul. pulverisentur subtiliter et omnia
fiat misceantur et [illegible] ut prepara
[illegible] Si vero hec medicinam per
mutare contingit tunc utatur isto
R. florum [illegible] ʒ ij
sulphuris vini ʒ i s litargiri
ʒ ij bdellii ʒ iij oli rosati
aceti q. s. f. linimentum et applicetur
aut epithima et [illegible] et supradictis
mitigatis ardore et dolore factorum
a medicinis predictis, lavetur [illegible]
locus dolens, et post epithimetur
locus cum decoctione supradicta
fiat R. malve foliorum [illegible]
et [illegible] lavetur aut epithimetur
cum predicta decoctione donec dolor
abiciatur deinde lavetur locus medi
cine [illegible] R. [illegible]
[illegible] ʒ ij [illegible] ʒ
ij [illegible] semine
psillii [illegible] lactuce oli ros.
ana q. s. f. linimento cum epithimate
et lavatur inde locus [illegible]

[illegible]

Galenus

p pandectis

Pille

Cauon

Emplastrum

Emplastrum

Aliud

Item

A non colera digesta

Syr[illegible] et pillulis

Solutiva

[illegible] ... Rx semen plantaginis semen portulace [illegible] ... an. ʒ i psillii ʒ ß et incorporentur cum aqua [illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

p pauperibus
ut gratia
grā dei i ecclesia

Remedia localia

[illegible] et bis cotidie fiat
decoctio in aqua pluviali et
[illegible]
[illegible]
fiat tale [illegible]
[illegible]
[illegible]

Pomum [illegible]

Gargar[ismus]

Sternutacio

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

perie de lino ut est de scar-
lecto habeante cum aqua vite
et super caput et fronte. Item
valet [illegible] causam de [illegible]
flatura balnea pes et plerum
mere localis et ubi alijs
antedictis dicte. Et nota quod de
clisteribus nota est fiant mediocri-
ter quod causam non fiat [illegible]
mitigatiuum. primo fiant clisteria
cum herbis et medicinis supradictis
in [illegible] [illegible] appositis talibus
[illegible] dictis modo applicante.
Si non zada causetur [illegible] [illegible]
fiant [illegible] ad stomachum
et [illegible] vaporosis tunc fiant
remedia causam [illegible] vini granatorum
agreste cum ʒ s. fiat [illegible]
in hoc vino et detur cum [illegible]
adventu zade et [illegible]
[illegible] ad stomachum et
alium [illegible] vaporosis ad
stomachum et ad caput. Item
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
fiat [illegible] [illegible] valet in
hac causa [illegible] [illegible]
[illegible] adventu zade ut [illegible]
Si non zada causetur [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] sanguinem [illegible] [illegible]
et causam primo de cephalea
[illegible] [illegible] dolor [illegible]
de [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
sufficit de cephalea [illegible]
evacuationes fiant remedia
causam et [illegible] remedia supra
dicta in zada calida a materia
calida. Et si frigida [illegible]
la [illegible] calida fiant [illegible] illa
remedia supra dicta [illegible]
Et si [illegible] [illegible] [illegible]
fiat ut [illegible] **De scotomia et vertigine**

In scotomia [illegible] et vertigine
[illegible] [illegible] quod [illegible]
et vertigo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] arteriis
et venis [illegible] [illegible]
a vaporibus grossis et malis
et tunc appetit [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] scotomia
et [illegible] [illegible]. Et vertigo
[illegible] [illegible] causata in [illegible]
[illegible] a vaporibus [illegible]

[illegible] et tunc appetit [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut in [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] causa [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] a [illegible] in [illegible] et
vertigo causata a materia
sanguinea [illegible] [illegible] [illegible]
venis [illegible] [illegible] et si
iste vene [illegible] [illegible]
de cephalea [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de cephalea
[illegible] [illegible] appositio ventosarum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] traheret
ad [illegible] [illegible] passi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si latent
in parte [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] ligatura dolorosa et
[illegible] et balnea [illegible]
[illegible] pedes et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a capite est
[illegible] [illegible] ventosas super
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a capite
[illegible] [illegible] [illegible] ventris
cum [illegible] et appositione vento-
sarum fiant clisteria et suppositoria
[illegible] evacuationem et diversionem
a capite. Et si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
capitis ʒ 1 s [illegible] ʒ 1
[illegible] [illegible] [illegible] cum ʒ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in ʒ 9 lb aque
[illegible] facultate [illegible] reducit
ad lb 1. Et si [illegible] [illegible] facere
magis [illegible] et [illegible]
adde [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] ʒ 1 [illegible]
[illegible] ʒ 1 [illegible]
et est [illegible] [illegible] ʒ 1 [illegible]
ʒ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et detur in [illegible] ʒ 1 [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] capitis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] zade calide a materia
calida [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

Rx radicis raphani ʒ j [illegible]
flor(um) apii an(a) ʒ s(emis) et fiat de-
coctio [illegible] an(a) [illegible]
adde [illegible] ʒ ii [illegible]
cum modico aceti et sale de-
[illegible] Gar-
garisma Rx [illegible]
an(a) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

De frenesi

In cura autem frenesis est
[illegible]
[illegible] frenesis est
[illegible]
[illegible] a vera colera. Et hec
frenesis est duplex [illegible] vera et non
vera. Frenesis vera est apostema
[illegible] in colera. Si frenesis
non vera est [illegible]
[illegible]
[illegible] frenesis
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] … concentrata et aqua [illegible] … frigidam … [illegible] … cum lacte … [illegible] … et semen … [illegible] … dulcia … [illegible] … diligenter … [illegible] … embrocationes … adiuvamenta epilepsie … [illegible]

De appoplexia

In cura autem appoplexie est [illegible] … quod appoplexia sic diffinitur ab Avicenna: Appoplexia est oppilatio et ablatio membrorum sensus et motus a natura et [illegible] … oppilatione completa in ventriculis cerebri et in [illegible] … [illegible] … a plenitudine et a sanguine … [illegible] … de venis … [illegible] … embrocationes … [illegible] … de cura [illegible] … est in [illegible] … cum [illegible] … ad stapulas … [illegible] … [illegible]

[illegible] … castoreum … [illegible] … de castoreo … [illegible] … balneum … [illegible] … syrupus … [illegible] … appoplecticus … [illegible] … cum aqua … gargarismata … [illegible] … sternutatoria … [illegible] … gargarismata … [illegible]

Syr9

Hieralogodion

Sternutatoria

Gargarismata

Calefactorium

[illegible] et melle applica[illegible] fiat [illegible] ut lavat [illegible] ad ignem et pone [illegible] capitis [illegible] super caput [illegible] Electuaria [illegible] de [illegible] zade [illegible] caput ad ignem [illegible] de scarlata [illegible] de gra[illegible] [illegible]

De subeth

T[illegible] subeth [illegible] Subeth est [illegible] capitis [illegible] Et [illegible] caput [illegible] ex [illegible] capite [illegible]

Suppositorium [illegible]

[illegible] Et [illegible] [illegible]

De congelacione

C[illegible] congelacio est [illegible] capite [illegible] suppositoria [illegible] Et [illegible] [illegible]

De paralisi et mollificacione

Circa curam paralisis et mollificationis est primo notandum quod paralisis sic describitur: paralisis est mollificatio nervorum nervosorum cum ablacione [illegible] sensus [illegible] paralisis est [illegible] [illegible]

[illegible]

... Et dicit Gerhardus de Solo quod hec pillule [illegible] ... Et dicit Gerhardus de Solo quod harum pillularum [illegible] palatico [illegible] ...

[illegible]

De stupore

Circa curam stuporis et de tremore est primo notandum quod stupor sic describitur: stupor est [illegible]

[illegible]

alie pille

De tortura

Clister dissum

a sanguine

a vena inc.

A ... scissura

Suffumigium

et recipiat [illegible] cum consequenter vini
et [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
tunc [illegible] [illegible] [illegible] et fiat
unguentum et unctio. Item super
[illegible] fiat tale emplastrum
gerhardi de solo. Recipe [illegible]
[illegible] ana ℥ i ʒ ss
[illegible] ana ʒ i [illegible]
ʒ iii [illegible] sandali [illegible]
[illegible] et fiat emplastrum et po-
natur super nucham et super partem lesam
[illegible] tertius vero de inanitione
[illegible] due esse cause scilicet
caliditas et siccitas [illegible] fri-
giditas et siccitas. Si vero
[illegible] causa fuerit caliditas
et siccitas tunc [illegible] balnea
[illegible] humida [illegible] et [illegible]
et [illegible] fiant digestive
et [illegible] fiat. Si vero
[illegible] causa fuerit frigiditas
et siccitas tunc [illegible] [illegible]
humida [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] possumus facere. Spas-
mus de inanitione [illegible]
[illegible] et spasmus de inanitione
[illegible] evenant et hec sufficiant
de [illegible] [illegible]

De spasmo

Quoniam [illegible] de spasmo
[illegible] [illegible] diffinitionem
spasmi. Spasmus est
egritudo nervosa [illegible] [illegible]
[illegible] ad sua principia et fit
inobedientia in [illegible]
Spasmus causatur [illegible] [illegible]
aliquid [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] nervorum
et lacertorum. 2° [illegible] spas-
mus est duplex scilicet de
repletione de inanitione et
[illegible] [illegible] ad [illegible]
De spasmo autem de [illegible]
[illegible] [illegible] dictum est
in capitulo precedenti. [illegible]
Sed de spasmo de repletione
est [illegible] [illegible] causatur [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] spasmus
[illegible] a [illegible] et [illegible]
advenit a [illegible] flatum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
de spasmo repletionali [illegible]
[illegible] [illegible] diffinitionem [illegible]
[illegible] Item [illegible] spasmus

de repletione est triplex scilicet
[illegible] et est spasmus [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] et est
spasmus per [illegible] Item 3us
est spasmus per [illegible] et
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiant [illegible]
[illegible] in parte [illegible] et
[illegible] super caput et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a parte
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiant applicanda
in parte [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ab illa
parte [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiant applicanda
[illegible] parte [illegible] et [illegible] et
iste spasmus est [illegible]
[illegible] [illegible] aliquis alter. Item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
ut declaratum est. Primo ergo
spasmus de repletione causatur
a sanguine [illegible] [illegible] [illegible] fiat
[illegible] clistere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ana ʒ i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] salis [illegible]
[illegible] [illegible] ana ʒ i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ʒ i ʒ [illegible]
[illegible] ʒ ss salis [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ ii et fiat clistere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 2° de cephalea
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] fiant remedia super
dicta [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] valde [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] est. Si vero spasmus
causaretur a [illegible] colera [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] supra dictum est
in [illegible] [illegible] [illegible] spasmo
[illegible] [illegible] a [illegible] flatum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] clistere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ i

De sanguine

Clistere

A materia colerica vel colera

A materia flatum

Clistere

℥ i et v olei de castoreo olei laur[ini] [illegible]
[illegible] ℥ s[emis] [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] castorei
[illegible] ℥ ij
[illegible] serapion [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] in oleo [illegible]
et [illegible] et cum [illegible]
[illegible] vitriol[um] [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
in [illegible] per [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] respondet. Vel
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
℥ s[emis] [illegible]
[illegible] ℥ j s[emis] [illegible] ℥ j s[emis]
[illegible] ℥ j
[illegible] ℥ iij [illegible]
[illegible] ℥ j [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ℥
et fiat [illegible] Vel
[illegible] alia remedia [illegible]
[illegible] et alia medica[menta]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

medicinis calidis sed vino
decoctio in quo decocte sint
herbe iste. Item fiat [illegible]
[illegible] salvie [illegible]
salvie [illegible] cum [illegible]
et fiat lavacrum [illegible]
[illegible] cum oleo de castoreo
[illegible] cum [illegible]
[illegible] in [illegible]
in [illegible] cum oleo de
castoreo et de [illegible] et de pipe-
ribus [illegible] et [illegible]
[illegible] a morsu vipe-
re [illegible] vel ab aliquo
veneno [illegible]
super locum et [illegible]
[illegible] in apertura pulli
vel gallina [illegible]
posita [illegible]
[illegible] veneni [illegible]
vel gallina [illegible]
[illegible]
[illegible] veneni [illegible]
[illegible] veneni [illegible] ad [illegible] Vel
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] aliquo veneno [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] isto casu
valent remedia gerhardi
de solo qui [illegible] de
[illegible] et [illegible]
dolor[em] [illegible] Item [illegible] de
[illegible] in lacte [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] Vel [illegible]
de [illegible] cum oleo
[illegible] vel [illegible]
et fiat [illegible] super locum Vel
[illegible]
[illegible]
[illegible] et fiat
[illegible] super locum [illegible]
[illegible] remedia [illegible]
valent [illegible] dolor[em]
[illegible] remedium
valent et valet ad [illegible]

[Margin notes:] [illegible] — a morsu vipe[re] [illegible] — [illegible] veneni [illegible] — Remedia — [illegible]

Cum plus repressiua

dolorem capitis a mala complexione calida et consideratione vero repressiue sunt super frontem et tempora et inunctiones et [illegible] frontem [illegible] Recipe olei rosarum succi [illegible] ana ʒ ij aceti [illegible] [illegible] reubarbarum [illegible] [illegible] ana ʒ j s pulverisentur [illegible] et misceantur cum alio [illegible] cum [illegible] de [illegible] [illegible] et mandragore et cum [illegible] aceti et pro [illegible] cum [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] cum pluribus [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] repressiue Recipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] repressiuo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De eplia

Circa capitulum de epilensia primo notandum quod epilensia est egritudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et motibus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et illud est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ventriculo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] a [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Recipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ j s Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Vel [illegible] [illegible] gargarismus [illegible] [illegible] Recipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ ij [illegible] [illegible] [illegible] ana [illegible] [illegible] ʒ ij [illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ j [illegible] [illegible] ʒ ij [illegible] ʒ viij [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ j s [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et fiat decoctio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] gargarisma fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Recipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ana ana ʒ [illegible] [illegible] [illegible] ʒ j s [illegible] ʒ ij [illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ j [illegible] [illegible] fiat Recipe [illegible] vel fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Recipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ s Recipe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ [illegible] [illegible] ana j

R. una statim

[illegible] ad [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valde bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gerhardi de solo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gerhardi de solo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a verbo dei [illegible] valde [illegible] [illegible] dicta [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]

De [illegible]

[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]

sentit se esse in sompno cum vigilat
fantasma per suppositionem
et corruptionem spiritus et congestionem
eius spiritus et ventositatem vaporum
et motus eorum fit per opila-
tionem porrorum et c.
[illegible]
est passio ventriculi posterioris
et est apte per cerebri et melan-
colici [illegible] motum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Capitulum de mania

[illegible]

cuda de cephalica ut de sa-
natella [illegible]
allegato [illegible] de ve-
nigm [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] passio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mania de [illegible]
[illegible] demoniaca [illegible]
[illegible]
[illegible] credunt vulga-
[illegible] demones [illegible]
[illegible] corpus sed demones
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Confectio sompnifera

Digestiva cole adustae

Syr.

Syr.

[illegible]

Syrupus

ʒ i semen ... florum borraginis
buglossae ana ʒ iij zucari
lb i dosis ʒ iij decoctionis an-
... Vel fiat talis syrupus
[illegible]

Syrupus

[illegible]

Evacuatum

Pillule

Solutivum liquidum

[illegible]

[illegible]

pulegij calamenti origani florum
sticados ana ʒ ii ana [illegible]
ʒ s et ex his fiat decoctio
cum aqua [illegible] deinde pone
[illegible] medicina [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible] ʒ s [illegible]
[illegible] ʒ [illegible] ana ʒ
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] florum sticados ana
[illegible] pulegij calamenti
origani [illegible] ana ʒ i
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ana [illegible] [illegible] ana et
ex his [illegible] fiat decoctio
cum aqua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ana [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ana
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] florum sticados
ana [illegible] pulegij [illegible]
[illegible] calamenti [illegible] [illegible]
ana ana i et cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fiat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ ii [illegible] ʒ i s
[illegible] ʒ s et [illegible] [illegible]
decoctionis [illegible] [illegible]
Vel [illegible] [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ana ʒ
i vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de lapide
[illegible] ana ʒ s [illegible]
pille [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
pillulas de agarico et pillulas
de [illegible] [illegible] [illegible] et
pille de lapide lazuli ana
ʒ s [illegible] pille cum [illegible]
de sticados vel [illegible] [illegible] pillulas
de [illegible] pillulas [illegible]
ana ʒ ii [illegible] pille
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] vite et
[illegible] [illegible] in [illegible]

Et [illegible] [illegible] [illegible] fieri
[illegible] [illegible] diligenti [illegible]
[illegible] facere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] facere potest
[illegible] [illegible] cubebarum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] florum
sticados ana [illegible] pulegij
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ana ana s
et ex his [illegible] fiat decoctio cum
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut supra [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut supra [illegible] deinde [illegible]
[illegible] quod est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ana [illegible] et [illegible]
ana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et ana [illegible] ana [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et ana [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ana
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et digestivis [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ana i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cubebarum

Dicta

Electuarium Rasis

Dosis

Et videtur ualde

Digestiva

Alum

Evariano

Alia liquida

Pille

Pille

Balneo

[illegible] ... et de [illegible] ... pille [illegible] ... balneo [illegible] ...

[illegible] ... et de [illegible] ... de [illegible]

De catharro

[illegible] de catarro [illegible] ... triplex [illegible] ... a capite ad [illegible] ...

[illegible]

[illegible]

De oblatione

O[illegible] ... de oblat[ione] ... [illegible]

Collirium

ut post alia post fiat hoc collirium
℞ tucie [illegible] ana ʒ ß
tucie preparate cum aqua feniculi
ʒ ij vini albi [illegible] aque rute
aque feniculi ana ℈ j aque eufrasie
ʒ ß et fiat collirium. Vel sic

Collirium

℞ antimonii preparati cum aqua
rute tucie preparate cum aqua
feniculi ana ʒ j aque eufrasie
ʒ j aque feniculi aque rute ana
ʒ ß vini albi et fiat collirium.

℞ contra flationem

Si vero debilitatio fiat propter
nimiam flationem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et aliis [illegible] [illegible]

Digestivum

[illegible] [illegible] ℞ hoc digestivum
℞ sirupi de [illegible] ʒ j sirupi
[illegible] sirupi [illegible] ana ʒ ß aque
feniculi ʒ j aque rose aque rute
ana ʒ ß misce. Vel fiat

Aliud

hoc [illegible] ℞ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ana
ʒ j [illegible] eufrasie [illegible]
[illegible] feniculi [illegible] ana ʒ ß
et [illegible] ℞ [illegible] [illegible]

Experimentum

ʒ [illegible] ℞ [illegible] [illegible]
de aliis [illegible] [illegible]
[illegible] fiat evacuatio cum
[illegible] ℞ pillularum [illegible]
[illegible] ana ʒ ß
et [illegible] pille vij cum
sirupo [illegible] aut [illegible]
[illegible] de [illegible] post [illegible]
[illegible] [illegible] evacuatio

Aliud

[illegible] [illegible] [illegible]
℞ [illegible] [illegible] [illegible]
ʒ j ʒ ʒ j [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ j [illegible]
[illegible] cum aqua rute ʒ ß misce
et [illegible] calida cum aqua feniculi
et eufrasie et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] post
[illegible] evacuationem sufficienti
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ℞ hoc collirium ℞ [illegible]

Collirium

sarcocolle ana ʒ ij tucie
[illegible] cum aqua rute et feniculi
[illegible] ʒ j ß aque rosacee aque rute
aque feniculi aque eufrasie ana ʒ ß
misce et fiat collirium. [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ʒ ß [illegible] [illegible]
ʒ j [illegible] [illegible] sarcocolle
ana ʒ j [illegible] [illegible]
[illegible] cum aqua feniculi et eufrasie ana
ʒ ij [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et fiat collirium
[illegible] aque rose [illegible] feniculi [illegible]
et eufrasie. Si vero hec debilitatio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vi et vij [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] vini
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ a ʒ j [illegible]
debilitatione fiat [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ℞
[illegible] [illegible] [illegible] sufficienti
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ℞ eufrasie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ana
j [illegible] verbene [illegible]
ana ana j ℞ decoctio et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad caput [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] calido et [illegible]
[illegible] vini [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] debilitatione calida vel et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] apta
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum vino
[illegible] et [illegible] et aliorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et sar-
cocolla et [illegible] et [illegible]
[illegible]. Si vero [illegible]
fiat [illegible] debilitatione et [illegible]
[illegible] ℞ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ℞ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

hec digestiva R̷ radicis vel pes
... capilli veneris ana m. i lectiga
cum lactuce cuscute ubere
... ana m. s. fiat cum
... lactuce ... por
... ana ʒ s. ... vini
fiat decoctio et coletur cui adde
vini granatorum ʒ vi et cum
optimo zucaro fiat julep vel
fit R̷ syr. ros. viol. ace-
tose ana ʒ vi et dispensentur
cum decoctione super dicta vel julep
vel fit R̷ syr. acetosi sim-
plicis ʒ i mell. ros. colati
... cum syr. viol. ana ʒ
s. et dispensentur ut prius.
Sufficienter ... digestiva ma-
teria fiat evacuatio cum pill.
... R̷ pillularum de ...
pillularum ... ana ʒ s. ...
... pille vii cum syr.
ros. et detur in aurora
vel fit R̷ pillularum ...
pillularum ... pillularum
... ana ʒ i ...
pille vii cum syr. ros. viol.
et detur ut supra 2a ...
fiat evacuatio cum medicina
... fit R̷ ...
... ʒ i agarici opti-
... ʒ s. et
dispensentur cum ... decoctione
et detur ... in ...
vel R̷ dyacassie ʒ s.
... ʒ ii diasenne ʒ
i ... et dispensentur ut
supra et ... medicine
... in hoc ca-
... evacuationem
fiant ... R̷ ...
... ʒ i ...
... lapidis ...
... ʒ i s. ...
... et cum
... et ... R̷ ...
... ʒ i ...
... lapidis ...
... ʒ i ...
ʒ s. ...
... et cum ...
... cuscute ubere ...
fiat ... vel ...

fiat ... R̷ ...
... ʒ ...
... ʒ i ... ʒ s. fiat ...
... et ...
... fiat ...
... vel ...
... ʒ ... ʒ ...
... ʒ i lib. ʒ ...
optime ...
... vel ...
... alba ...
... et ... lacte ...
... est ...
... distillata in ...
... et ...
optime et ... ʒ ...
... de ...
... optime ...
... in ...
... et ... et ...
... / ...
... a ...
... et ...
... de ...
... replens ...
... de cephalea ...
... et ...
et ... R̷ ros.
viol. cum lactuce ...
... ana m. ...
... cuscute ubere
... ana m. s. ...
... et ...
... ana ʒ ii ʒ ...
... et ...
... ʒ i ... in ...
R̷ cuscute ubere ...
... ana m. i ...
... lactuce ...
... ana m. s. ...
... ʒ ii ...
sufficienter ... optimo
zucaro fiat julep vel syr. ut
supra ...
digestiva ... adiuncta ...
... calida ...
... hoc ...
evacuet R̷ dyacassie ʒ s.
diasenne ʒ iii ... et
dispensentur cum decoctione

Oxiff

Pul. ...

Pul. albi

R̷ ...

...

R̷ ...

Evacuatio

Alud

sup(er) dare [illegible] fe-
mine bene et pigmenta 3 i dy-
[illegible] [illegible] dey [illegible]
d[illegible] e d[illegible] 3 i
[illegible] et d[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] evacuatum [illegible]
collirium sup(er) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] et
in [illegible] fiat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 3 i s [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 3 i [illegible] 3 s
[illegible] 3 i [illegible] [illegible]
[illegible] sup(er) [illegible] et fiat
collirium [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et est [illegible]
valde [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quando
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in administracione [illegible] [illegible]
[illegible] sup(er) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ut sup(er) [illegible] et tale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] aere obscuro [illegible]
[illegible] obscure sup(er) [illegible]
et in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] evaporatum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De ulceribus oculorum

Circa capitulum de ulceribus
oculorum primo notandum
est quod ulcus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 2°
[illegible] [illegible] ulcus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible] oculorum et [illegible]
[illegible] q[uod] ulcus [illegible] [illegible]
[illegible] est 2° [illegible] [illegible] tale ulcus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a causa [illegible]
ut [illegible] [illegible] et
[illegible] causis 2° a [illegible]
[illegible] ut [illegible] acuto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ulcus [illegible] [illegible]
ulceris [illegible] [illegible] [illegible] a
[illegible] ulceris [illegible] [illegible] [illegible]
a causa [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] tale ulcus [illegible]
a [illegible] sanguinea acuta [illegible]
[illegible] sanguine et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] est valde
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] ulcus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et ab [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible]
[illegible] in tali [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] de
cephalica [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de vena
frontis [illegible] [illegible] in [illegible]
de vena [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ventose [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] tale videlicet [illegible]
2° [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e[illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tali [illegible] Et
[illegible] [illegible] evacuacione
[illegible] [illegible] [illegible] debita
administracione [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible]
talibus [illegible] localibus [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tali ulceri et [illegible]
est [illegible] Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] est tale

Rx. armoniaci, sarcocolle, aloes
ana ʒ v, thucie ʒ x, [illegible] ʒ ij
et cum [illegible] fiat
sief. Et si est aliter non
[illegible] fiat sief de
plumbo quod est tale. Rx. plum-
bum ustum, antimonium, [illegible] al-
bi, [illegible] gummi arabici,
dragaganti ana ʒ viij,
opii ʒ s, terantur et cum pauca
[illegible] fit subtilissime
et terantur et [illegible] cum aqua
pluviali et fiat inde sief.
Si non [illegible] sufficerent, fiat hoc
sief cum [illegible] in vlceribus
[illegible] et [illegible] egressio [illegible]
[illegible] et vestigia vlcerum [illegible]
[illegible]. Rx. [illegible] ablutam, thucie
ablute, cerusse, antimonii,
thucie ana ʒ ij, [illegible] ʒ j,
sarcocolle ʒ j s, [illegible]
opii [illegible] ana ʒ j. Fiat cum
sief [illegible] passionibus hec [illegible]
[illegible] qui [illegible] vbi
[illegible] egressio vuee. Rx.
antimonii, [illegible]
ana ʒ x, [illegible] ʒ iij, aloes
ʒ j, terantur et fiat cum [illegible] sief
et administretur vt dictum est. Et
[illegible] sief [illegible] a
[illegible]
sine a [illegible]
administretur [illegible]
et [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]. Et fiat
[illegible] paulo
ante. Et in speciali fiat hoc
collirium ad oculos [illegible]
[illegible] propter [illegible]
[illegible] a [illegible]
Rx. [illegible] albissimi [illegible] ana
ʒ vi, thucie ʒ s, ʒ j [illegible]
ana ʒ [illegible] terantur subtilissime
et [illegible] cum aqua [illegible]
et cum [illegible]
et de [illegible]
[illegible] in vase [illegible]
et [illegible] oculis applicetur [illegible]
[illegible]. Et hec sufficiant de [illegible]
vlcerum et [illegible] oculorum.

De hiis que cadunt in oculos

[A]ctum capitulum de hiis que
cadunt in oculis, sicut
[illegible] pulvis sive [illegible]
[illegible] vel aliquid aliud

Et nota quod [illegible]
[illegible] oculi [illegible]
[illegible] remedio [illegible]
accipe [illegible] et [illegible]
[illegible] ab oculis quod [illegible]
[illegible] trahet paleam
ad se vel aliquid aliud [illegible]
[illegible] de lana [illegible]
de [illegible]. Et si [illegible]
[illegible] paleam removere non
possemus, tunc hoc est vltimum
remedium: [illegible] palpe-
bram et cum [illegible] pa-
leam, et si paleam vel [illegible]
[illegible] removere non possit,
tunc fiat hoc emplastrum. Rx. po-
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] accipe
[illegible] valde [illegible]
et emplastra cum [illegible] et
[illegible] et ponatur super [illegible]
et emplastrum calidum ponatur super
oculos. Et si [illegible]
[illegible] calida [illegible] in oculo
[illegible] vt [illegible]
[illegible] cum dicto emplastro.
Si hec non sufficerent, tunc pos-
sumus cum dicto emplastro [illegible]
[illegible] calidam [illegible]
[illegible] paleam vel [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]

Emplastrum

De albedine oculorum

[Q]uartum capitulum de albedine
oculorum. Est primo notandum
quod reperitur [illegible] nomina:
albedo seu albugo, nebula,
tela, macula, pannus et vngula.
[illegible]
[illegible] passiones
[illegible] statim [illegible]
[illegible] passiones [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] passiones
[illegible]
[illegible] macula [illegible]
albugo seu albedo [illegible]
tela [illegible] pannus [illegible] vngula
et [illegible] passiones
[illegible] passiones
[illegible] notandum quod albugo
macula et nebula [illegible]
[illegible]

[illegible]

... de albedine oculorum ... albedo ... in cornea ... [illegible]

[illegible]

De sebel

Aestimo capitulum de sebel et scabie oculorum est ... sebel ... Sebel est ... in superficie ... et cornee. Vel aliter ... Sebel est ... in oculo ... [illegible]

[illegible]

de lacrimis

[illegible]

de virgula

[illegible]

[illegible]

De marcasita rubea

Questio [illegible] de marcasita rubea [illegible]
[illegible] marcasita [illegible]
Marcasita rubea est [illegible]
[illegible]

[illegible]

in capitulo precedenti

De lacrimis

[Q]uartum capitulum de lacrimis. Est primo notandum quod lacrime sunt duplices quedam voluntarie quedam involuntarie. Voluntarie sunt duplices quedam fiunt in gaudio et iste fiunt propter dilatationem [illegible] seu [illegible] lacrime [illegible] quedam fiunt propter [illegible] lacrime [illegible] [illegible] seu [illegible] illarum [illegible] [illegible] lacrime [illegible] voluntarie sunt duplices quedam quedam fiunt propter debilitatem [illegible] et digestionem [illegible] de quibus loquitur [illegible]

[illegible]

te fit colleria quod [illegible] angulis oculorum [illegible] est [illegible] tale colleria [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] alias [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] dicte passiones [illegible] fuit [illegible]

De debilitate visus

[Q]uintum capitulum de debilitate visus. Notandum quod debilitas visus [illegible] ablate est [illegible] debilitas visus propter [illegible] causas [illegible] de [illegible] [illegible] quod [illegible] vapores seu [illegible] elevatos a toto corpore [illegible]

[illegible]

De inversion[e] pilor[um] in palpe[bris]

[illegible]

Alterum capitulum de pilis inversis. Sunt quidam qui [illegible] in palpebris [illegible]

[illegible]

aut per nugeta aut per modo in foramine ... [illegible]

... [illegible] ... 315 ... [illegible]

... aut pedicula aut ... [illegible] ... et ... [illegible]

... [illegible]

De aqua descendente in oculum

Aqua ... de aqua descendente in oculum ... katharacta ... katharacta est ... [illegible]

... [illegible] ... katharacta est duplex ... completa et ... completa ... [illegible]

... [illegible]

... katharacta ... alba ... est alba ... alia est alba ... alia est alba declinans ad ... [illegible] ... et que est nigra et que citrina ... katharactarum alba ... [illegible]

... katharacte ... katharacta est ... [illegible] ... katharacta ... [illegible]

... [illegible]

apparet oculus tunc tota cata-
racta tunc movetur usque per
utrasque partes et dilatatur et tamen
non redit ad suum situm aliquando
quando [illegible] habebat est primo
signum quod cataracta [illegible]
dura quod si [illegible] [illegible] [illegible]
teneatur compressione et non redeat
ad suum locum signum est sub-
tilitate [illegible] non alicuius pro
oculi. Et si [illegible] [illegible] [illegible]
non dilatatur [illegible] compressione
et [illegible] Et [illegible] sig-
num [illegible] oculi [illegible] et
compressione cum digito et pu-
pilla oculi [illegible] non dilatatur
dilatatus est signum quod cata-
racta est mediocris. Et si
est quod [illegible] visionem [illegible]
in oculo sano cum [illegible] et
quod [illegible] visionem non videt
pupillas [illegible] illa [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] subtilia
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dictus [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] quod cataracta depos-
[illegible] Modo restat [illegible]
quod cataracta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod cataracta [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et de [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] cataracte [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicitur [illegible] [illegible] cata-
racte [illegible] [illegible] [illegible]
dum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicte [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] dictum est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicti [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] oculus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et parte [illegible] oculi
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
quod melius est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad pupillam
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible] [illegible]
et pupillas et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illas [illegible]
[illegible] [illegible] quod pupilla [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad pupillam
Et [illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] est et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pupillam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] valde [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] aut
de [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ab [illegible] et [illegible] [illegible] val-
de et [illegible] [illegible] et [illegible]
illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et pondus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dies [illegible] [illegible] [illegible]
quae stet in [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] plus [illegible]
[illegible] [illegible] magnum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possit et
per [illegible] dierum dissolvatur
et ablatae [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
ablatae [illegible] [illegible] [illegible] dicte
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] debet
[illegible] oculi [illegible] [illegible]
[illegible] dicta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] debet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dormiat [illegible] oculus [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
stet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
oculo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
vere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
fortificare et clarificare et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
passi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dies [illegible] [illegible] [illegible]
sine aliqua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

De nictilopa

[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] et de passione
illorum qui per accidens
solis non vident [illegible] [illegible]

[illegible] quod nictilopa sit [illegible]
est prope oculi [illegible] [illegible] gros-
sitie et paucitate spiritus vi-
sibilis [illegible] [illegible] sit visio [illegible] de
[illegible] claritate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per accidens
non videant [illegible] [illegible] [illegible]
visio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in quantitate
et qualitate in multitudine et pau-
citate in claritate et obscu-
ritate in subtilitate et gros-
sitie quod autem sit sic decla-
ratur quia si spiritus visivi sint
multi et grossi tunc illi ho-
mines non bene vident de prope
[illegible] bene de longe [illegible] [illegible] [illegible]
spiritus [illegible] [illegible] et grossitie
indigent multo lumine et forti
motu [illegible] grossitiei sed de
prope non possunt fortiter moveri
sed bene de longe quia [illegible] fortis
[illegible] et multi fortis subtilis
[illegible] spiritus [illegible] sit [illegible] [illegible]
de longe de prope [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] spiritus et multos subtiles
et tunc isti [illegible] vident [illegible]
male vident de longe [illegible]
paucitate spiritus et bene videt
de prope et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
homines [illegible] [illegible] spiritus pau-
cos et grossos et [illegible] isti
male vident de longe et de
prope [illegible] [illegible] [illegible] paucitate
spiritus [illegible] [illegible] [illegible] longe
et [illegible] grossitie non videant
prope [illegible] spiritus grossi indigent
forti motu et forte lumine
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et debilibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui bene vident de longe
et de prope et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] spiritus subtiles et
bene claros et isti tales bene
vident de die et de nocte
modico debite illuminato [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui aliqualiter vident de
die et [illegible] per accidens et de nocte
[illegible] vident [illegible]

[illegible]

De dilatacione pupille

[illegible]

Alia est [illegible] que [illegible] vo-
catur et hec est illa que [illegible]
[illegible]. Dicamus ergo primo quod dila-
tatio pupille [illegible] causatur
ex [illegible] humoris albuginei
[illegible] [illegible] electa [illegible]
parti et deinde digitalis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] digitum [illegible] [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] et
aliis [illegible] dictis in capitulo
de [illegible] obtalmie, et [illegible]
in aliis [illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] evacuationibus
sufficientibus factis et [illegible] [illegible]
[illegible] procedat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] et dilatationi
pupille et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] debilitatis [illegible] [illegible] in
hoc [illegible] [illegible] dicta optima
restauratione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Con-
[illegible] [illegible] cordiales et
capitales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible] pupille
[illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible]
digeste et evacuate [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de

De fistulis lacrimalibus

Sequitur capitulum de fistulis
lacrimalibus. Est primo
notandum quod fistula per descriptionem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
alia. [illegible] notandum quod [illegible] fis-
tula [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] quod illa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
3° notandum quod fistula [illegible] [illegible]
[illegible] est fistula [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod fit
sine dolore [illegible] cum dolore.
Fistula que fit sine dolore [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fistula
[illegible] que fit cum dolore magno
et est fistula que vadit [illegible]
ad [illegible] et [illegible] est magis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] doloris. [illegible]
notandum quod fistula lacrimalis
[illegible] [illegible] fit in angulo lacrimali
dextro et [illegible] fistula [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] illud et [illegible] de [illegible]
fistulam. Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de cephalica et 2°
de vena [illegible] angularis
[illegible]. Et [illegible] [illegible] ab aliis
[illegible] [illegible] [illegible] digitum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] evacuatione
sufficienti [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ista

sue curacionis et quod consolidacio eius
non debet fieri nisi ad aliquod tempus
et post ea etiam in quantitate ge-
neratur sanies quam prius exiebat
et [illegible] illud foramen
et [illegible] illud [illegible] esse
[illegible] Alia causa est [illegible]
[illegible] et [illegible] quam faciunt [illegible]
et fideles medici [illegible]
[illegible] requirit [illegible]
[illegible] ulceris amplitudo et
[illegible] est [illegible]
fistule est [illegible]
[illegible] debemus
[illegible] ut
[illegible] possit [illegible]
intencio est mundificacio ulceris
[illegible]

[illegible]

[illegible]

De strabositate

[illegible]

De egressione oculi

[illegible]

[illegible] ad [illegible] de [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] in capitulo de obtalmia a causa frigida &c.

De aperitionibus et ruptura cornee

Circa capitulum de aperitionibus et ruptura cornee et aliarum partium oculi [illegible]

[illegible] in capitulo de obtalmia [illegible]

De profunditate oculi

Circa capitulum de profunditate oculi [illegible]

[illegible] ipse [illegible] aliquis sit [illegible]
pul. [illegible] [illegible]
[illegible] fiat per [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ ij [illegible] [illegible]
ʒ iiij [illegible] ʒ v
[illegible] ʒ ij [illegible] ʒ j
[illegible] ʒ j fiat [illegible] [illegible]
fiat [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ ij [illegible] ʒ j [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ viij [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible] ʒ j
[illegible] [illegible]
[illegible] ʒ j et
[illegible] fiat pul. [illegible]
[illegible] ʒ v [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
fiat [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] ʒ j [illegible]
[illegible] ʒ ij [illegible] ʒ ij
et [illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible] et
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
ut ter in die. Si vero [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
est in [illegible] de [illegible]
[illegible]. Si [illegible]
fiat [illegible] fiat [illegible]
[illegible] ut [illegible] est.
Si vero [illegible] pul
[illegible] ut [illegible]
et [illegible]
est [illegible] fit [illegible]
[illegible] ut [illegible]. Si
vero fiat [illegible]
ut [illegible]
[illegible] ab aliis [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] et
[illegible] de
[illegible] ut fiat in [illegible]
in [illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible] fiat [illegible]
fiat [illegible] et [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible]
ʒ ij [illegible] ʒ j
[illegible] ʒ ß [illegible] fiat
[illegible] et [illegible]
[illegible] fiat [illegible]. Si vero
[illegible] fiat [illegible]
fiat et [illegible] fiat
fiat [illegible] et [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] et
fiat [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] de [illegible]
[illegible]. Si [illegible]
fiat [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]. Si [illegible] pul
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
aut [illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible]
de [illegible]. Si [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
est [illegible] a
[illegible] ut a [illegible] aut
a [illegible] aut [illegible]
ut [illegible]. Si vero [illegible]
[illegible] fiat [illegible]

[illegible]

vel apostema generatur in aure aut paralysis tunc curetur passionibus [illegible] curas supe[illegible] [illegible] te

De passionibus aurium

Quoniam completum de passionibus oculorum, de dolore aurium est primo sciendum quod auris est membrum cartilaginosum [illegible]

[illegible]

3a est quorum iste sit acceptabilis et remedium Item cum ipse sit dolor capitis ex causa a mala complexione pura vel cum re[...] sim simplici intemperantia vel composita debemus considerare quod si mala complexio sit calida fiat frigida et si sicca fiat humida Et vel frigida mala complexio vel calida vel sicca fiat si opposita contraria sunt curativa sicut dicit Galenus in primo alleviare ut inde fiat una pars ut unde fiat et parva sicut dicitur Et si sit mala complexio composita vel intemperantia fiat una contraria quod est mediante et per ea contraria curantur et per contraria similiter curantur et si sit mala complexio composita intemperata que indiget cura et cum eo remedium tunc et pillule sit fiat digestio fortior sicut dicit Avicenna in primo canone cum autem in tertia capituli alleviare cum in capitulo de solutione simplici composita cum qua indiget purgatione et curare quod sit digestiva valde et fiat sicut in fine canonis et vomitus cum cum sicut capitulorum generale alleviare et sicut cum fiat decoctio et purgatio ...

A tentative line-by-line reading is not reliable beyond the opening; the remainder of column 1 and column 2 is written in heavily abbreviated Gothic cursive (medical Latin, discussing *pillule*, *evacuatio*, *digestio*, *medicina liquida*, *materia flatica*, *febre*) and could only be partially deciphered.

Column 2 (opening, tentative): et medicina in ultima calida et sicca quia fiat per digestiva vel cum sufficit evacuatio est vel sicut pillularum aggregativarum pillularum cochiarum cum 3 5 ...

Marginal notes:

Evacuatio

Medicina liquida

A materia sanguinea

A materia flatica digesta

Evacuatio

A materia flatica de febre

Sacculi

ffomentacio

Inunctio

Suffumig

A gentili [illegible]
[illegible]

de sternud' 3 iiij capitulo [illegible] quod si
[illegible] 3 5 [illegible]
[illegible] cum [illegible] et dextera
in capitulo. Et dig[illegible] cum
medicinis superdictis
administrando [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] sacculus [illegible]
[illegible] scutella [illegible] calefacta
[illegible] 5 [illegible]
sternud' [illegible] 3 iiij et [illegible]
[illegible] in vase [illegible]
[illegible] medicina [illegible] est
[illegible] et si adest [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] talem vaporem
[illegible] calamite [illegible]
[illegible] sternud' [illegible] 5
[illegible] autem
[illegible] 5 [illegible]
[illegible] sufficienti [illegible] et [illegible]
fomentacio [illegible] capite [illegible]
[illegible]. Et [illegible] fe [illegible]
cum medicinis [illegible] superdictis
[illegible] ff [illegible] inunctio
[illegible] de [illegible] de [illegible]
[illegible] 3 5 [illegible] de [illegible]
[illegible] de [illegible] de [illegible]
[illegible] de [illegible] 3 [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] medicina de bombace [illegible]
[illegible] medicina [illegible]
[illegible] dicto [illegible] aut
et [illegible] stuppa et [illegible]
[illegible] et [illegible] calida [illegible]
Et [illegible] et [illegible]
[illegible] medicinis et [illegible]
[illegible] vngtud [illegible]
et [illegible] medicine [illegible]
[illegible] potest [illegible]
suffumigacio [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 [illegible]
3 [illegible] 3 5 [illegible]
[illegible] et [illegible]
suffumige [illegible] capite [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] gargarisma
[illegible] de [illegible]
et [illegible] capitulo. Et [illegible]
[illegible] capitis [illegible] et [illegible]
et [illegible] capitulo
[illegible]. Si vero dolor autem
[illegible] a [illegible]

[illegible] sine [illegible]
[illegible] superdictis [illegible]
digestione et evacuacione. Si vero
dolor [illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] digestione [illegible]
[illegible] de [illegible] sternud'
[illegible] 5 [illegible] 4
[illegible] 3 5 [illegible]
[illegible] 3 [illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] 1
[illegible] sternud' [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] 5 [illegible] et [illegible]
est. Et [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] digestione [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] 3 5 [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] allegato. Et
[illegible] medicinis et aliis
[illegible] locum et suffumige
[illegible] et [illegible]
vngtud [illegible] et [illegible]
[illegible]. Et [illegible]
[illegible] calida [illegible]. Si
[illegible] aliquis [illegible]
[illegible] digestione et evacuacione [illegible]
medicina [illegible] et
aliis [illegible] locum [illegible] te
vide potest. Si vero dolor [illegible]
[illegible] cum [illegible] capite [illegible]
digestione et evacuacione [illegible]
et [illegible]
[illegible] medicinis superdictis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] fomentacio
[illegible] et [illegible] medicine
[illegible]. Si vero dolor autem
[illegible] a [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] medicinis
[illegible] et [illegible]
cum medicinis [illegible] et
[illegible] est
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
et aliis medicinis superdictis
et [illegible] specialiter

[illegible] ... cap. 31 ... cap. 35 et de dicto pulvere ... consolidabit ... [illegible]

[illegible]

De ulceribus auris

Circa capitulum de ulcere quod fit in aure ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... cap. 35 ... [illegible]

Consolidativa

Emplastrum

[illegible] ... cap. 31 ... [illegible]

[illegible]

De sonitu et tinnitu

Circa capitulum de sonitu et tinnitu aurium ... [illegible]

a causa intrinseca

[illegible]

vel per debilitatem instrumentorum
auditus / aut per malam subti-
litatem et subtilitatem constru-
ctorum auris et propter in-
debitas / aut per oppilationem
foraminum aut [illegible] dissolutionem dis-
tillationis in aurem a cerebro
sive capitis aut a ventri-
culo / aut per [illegible] ad
per [illegible] / aut
per [illegible] / aut per [illegible]-
se aut alias egritudines
repletionales / aut per [illegible]
[illegible] aut per repletionem
[illegible] / aut [illegible] aut per [illegible]
[illegible] [illegible] / vel per
[illegible] dissolutionem [illegible]
ditas [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
aliquis vero [illegible] [illegible]
et aliorum [illegible] sonitus
et tinnitus proveniunt [illegible]
Si vero causa repletionis est
[illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] Si
vero fiat [illegible] fiat [illegible] de
[illegible] [illegible] aliquis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Si sonitus
et tinnitus fiant [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible]
ut dictum est / in [illegible] de
[illegible] aure Si vero sonitus et
tinnitus causantur a causa
[illegible] ut [illegible] a [illegible]
[illegible] est replendus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut dictum est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] de [illegible]
[illegible] aure Si vero a [illegible]
[illegible] [illegible] Si vero a
[illegible] [illegible] [illegible]
sonitus et tinnitus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et fiat [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] et

[illegible] Et [illegible] [illegible] sonitus
et tinnitus per aliquem [illegible]
[illegible] in aurem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] vel [illegible]
alias [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] anno [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fiat unguentum molle et [illegible]
[illegible] [illegible] unguentum [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Si vero [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] vel ab aere [illegible]
[illegible] [illegible] ab aliis [illegible]
[illegible] est [illegible] repletionis
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] Si vero
sonitus et tinnitus fiat a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est / Si vero per debilitatem
instrumentorum auditus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Si vero [illegible] passiones [illegible]
[illegible] per [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] capitis et
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fiat unguentum molle Ad idem

Marginal notes:
[illegible] [illegible]
a [illegible] passio
[illegible]
a [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

Propter febres

Propter repletionem cibi et potus

Propter ieiunium superfluum

Causa frenesis

[illegible]

surditas in auribus [illegible] ... [illegible] et calefiant [illegible] medicos. Unde [illegible] et [illegible] [illegible] aures [illegible] applicatum [illegible] [illegible] liquida applicata [illegible] valet. Et [illegible] valet [illegible] quod [illegible] auribus applicante [illegible] remedia [illegible] applicata [illegible] et [illegible] applicentur.

De surditate auditus

[Q]uia capitulo de [illegible] auditus [illegible] de surditate [illegible] surditas [illegible] est mala dispositio [illegible] Et [illegible] surditas est [illegible] [illegible] ... [illegible] surditas est [illegible] ... [illegible] remedia [illegible] ... surditas [illegible] ... [illegible]

[illegible] remedia [illegible] de [illegible] remedia localia [illegible] in capitulo precedenti. Si vero surditas [illegible] alia causa [illegible] precedens est [illegible] dictum est in capitulo de [illegible] et [illegible] remedia localia [illegible] ... [illegible] in aure [illegible] ... [illegible]

De vermibus in aure

[illegible] de vermibus in auribus [illegible] ... [illegible] in aure [illegible] ... [illegible] in aure [illegible] ... [illegible]

[illegible] ab aliqua sanie vel putredine altius vadens [illegible] tunc curare corpus ab illa sanie pro posse et cum appropinquare [illegible] [illegible]

[illegible]

De ingressione rei in aure

O[illegible] capitulo de eo quod [illegible] aurem [illegible] [illegible]

[illegible]

dentium tamen calefactorum in aqua et similibus unguentum descriptum in cura frenesis. Et si febris redierit quod fuerit alterata magis [illegible] de melancolia ad extremitatem. Et si haec non sufficiunt [illegible] [illegible] [illegible] in aqua. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aqua. Et si fuerit aliquibus rebus liquidis [illegible] [illegible] [illegible]

De fluxu sanguinis narium

Postquam [illegible] de sanguine fluente e naribus [illegible] [illegible] fluxus sanguinis narium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

a splene fluxus sanguinis narium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

fluxus sanguinis narium [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] quibus [illegible] [illegible]

[illegible] considerandum est, cum proveniat ex debilitate virtutis cum re[illegible] dispositionis [illegible] cum ex dis[illegible] [illegible] Et si ex debilitate virtutis [illegible] proveniat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et aliis [illegible] Et si [illegible] sanguis [illegible] proveniat ex dispositione [illegible] [illegible] sanguis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicta [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] sanguis de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguis proveniat a [illegible] Et si proveniat [illegible] de [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] est de [illegible] sanguis pro[illegible] [illegible] ab aliis [illegible] [illegible] [illegible] sanguis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] Et si [illegible] sanguis proveniat a sanguine aquoso [illegible] [illegible] dicta [illegible] sanguinem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et aliis [illegible] et [illegible] sanguis [illegible] est Et si [illegible] a [illegible] sanguis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et aliis [illegible] [illegible] et ab [illegible] [illegible] [illegible]

Cibi ingrossantes san[guinem]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] aliis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum 315 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] valent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Medicine resti[tu]entes san[guinem]

Potio

Exemplum

Medicine virtutes in [illegible]

Cura cautissima

Medicina bona

Medicine a quantitate [illegible]

Medicine conglutinative

Medicine [illegible]

Medicine consolidative

Medicine a quantitate [illegible]

[illegible] subtilis [illegible] et est [illegible] et alterius cum sit [illegible] in quantitate va- [illegible] conglutinative. 2a species [illegible] 3a species [illegible] 4a species [illegible] in quantitate [illegible] et tela aranea et propter [illegible] est [illegible] ut aliquid de aranea [illegible]

[illegible]

naribus sagire (?) similiter fiat
et serum eius similiter cum fistula
et tyriaca constringit et potest
in illis naribus impositum
sagire ponatur et odoratum
et debilitatem retinet etc. De

De ulceribus narium

Quantum ad ulcera narium
[illegible] primo notandum
quod ulcerum narium quedam
est simplex quod est serosum sine
crusta serosa et quoddam
est quod est cum crusta et
quoddam est aliquid serosum
fistula et aliquid corrosivum sed
notandum quod ulcus narium aliquod
est durum quoddam est recens
quoddam [illegible] recens
vel est de viciis capitis
aut [illegible] tantum [illegible]
[illegible] vel [illegible] durum
aut [illegible] sit aliquid procedit
2o notandum quod ulcus narium
[illegible] et non [illegible] sit
sagire per statum sive
[illegible] cura primo
[illegible] medicus considerare
ulcus a quo causa magis
proveniat et tunc cura [illegible]
[illegible] de [illegible] provenit
a [illegible] fiat
[illegible] de cephalica et si
provenit ab aliis membris
[illegible] regimen digestivum
et evacuatum illa causa
[illegible] et [illegible] est
[illegible] diligenti
[illegible] tunc primo
ulcus [illegible] crusta
[illegible] cum [illegible]
aut [illegible] tunc [illegible]
gallie 3 I butiri 3 S
[illegible] aqua [illegible]
[illegible] ana 3 VI
[illegible] ana 3 V
[illegible] fiat unguentum [illegible]
et naribus applicetur [illegible]
crusta [illegible]
et [illegible] de [illegible]
et [illegible] fieri possunt
[illegible] crusta tunc [illegible]
[illegible] ulcus [illegible]
[illegible] cum [illegible] et

[illegible] et [illegible] mundificatum
[illegible] et consolidetur
sive [illegible] cum [illegible]
[illegible] in capitulo
de [illegible] fistularum lacrimalium
et aliis locis. Sed si ulcera
[illegible] statum ut
statum aut [illegible] tunc predi
[illegible] primo [illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible] gallie
et [illegible] de [illegible]
[illegible] aliud [illegible] Si vero
ulcera sint [illegible] tunc [illegible]
[illegible] precedit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] cum aqua [illegible]
et [illegible] Vel fiat [illegible]
[illegible] 3 I [illegible]
[illegible] 3 B
[illegible] ana 3 I [illegible]
[illegible] ana 3 S
cere [illegible] et fiat unguentum
molle. Item [illegible] unguentum est
[illegible] et conso
[illegible] et [illegible]
ulcera [illegible]
Si [illegible]
[illegible] et
[illegible] ad [illegible]
[illegible]. Vel fiat [illegible] unguentum
[illegible] et consolidativum de
[illegible] 3 I [illegible]
[illegible] 3 II [illegible]
[illegible] ana 3 S [illegible]
[illegible] ana 3 I cere quantum
sufficit et fiat unguentum molle. Si
vero ulcera sint recencia aut
[illegible] est procedendum
et [illegible]
[illegible] fiat unguentum de
[illegible] 3 I
unguenti apostolorum 3 S [illegible]
3 I [illegible] 3 S cere quantum sufficit
et fiat unguentum molle et
naribus applicetur [illegible]
[illegible] et consolidat etc. De

De polipo narium

Quantum ad [illegible] de [illegible]
[illegible] sive polipo
narium primo [illegible]
[illegible] quod [illegible] que

Cura ulcerum [illegible]

Cura ulcerum recentium

Tria sunt apostemata narium

Sunt in naribus scilicet tria scilicet polip-
pus emorroydes et cancer
Polippus est caro addita ve-
lut [illegible] [illegible] emorro-
ydes et cancer. Est autem polippus
ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sic [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] difficulter [illegible] est
[illegible] de naso [illegible] polippus
difficulter a naso [illegible]
Emorroys est caro mollis
alba [illegible] rubra intra nares
[illegible] Cancer vero est [illegible]
[illegible] [illegible] qualitatis
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] generatur et [illegible]
[illegible] 2o [illegible] polippus
et cancer aliquando generatur et
nares aliquando in naso sed
et naso [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intra naso
[illegible] valde [illegible] Emor-
roydes [illegible] generatur intra
nares et [illegible] emorroyde
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
appellantur emorroydes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intra nares
naso [illegible] [illegible] [illegible]
emorroydes appellantur. Et
in polippus et emorroydes
[illegible] in [illegible] Ulcerum [illegible]
polippus et emorroydes generatur
[illegible] a [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] generatur [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intra nares
aliquando est alba [illegible] [illegible]
est dolor [illegible] ille emorro-
ydes seu polippus faciliter
[illegible] Aliquando [illegible] [illegible] est
rubea tendens [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Margin: polippus

Margin: Emorroys

Margin: Cancer

Margin: Polippus et emorroydes quomodo curantur

Margin: Cura

dolor et [illegible] difficulter
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] polippus [illegible] [illegible]
nares [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fila de serico
[illegible] [illegible] et in medio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicte corde [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per palatum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pendente
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et alia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] per [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] per palatum [illegible]
[illegible] et [illegible] illa corda [illegible]
intra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
per palatum [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] corda [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
in [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] et [illegible] in polippo
[illegible] [illegible] est dolor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] valde [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] apto [illegible]
illud illud [illegible] et illa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actuali [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] R [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ℥ i [illegible] [illegible] ℥ j [illegible]
[illegible] ʒ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]

et tunc fiat cum fortissima aceto [illegible] valenti. Et ultimo aliqui aqua [illegible] et medicinam [illegible] et fortiorem potest [illegible] appli care [illegible] tempore [illegible] alij an[illegible] teriores et [illegible] se [illegible] non pro potest [illegible] ad actuali tatem [illegible] sola [illegible] [illegible] vt dictum est in capitulo de [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] de [illegible] vt de [illegible] [illegible] vt de papi[illegible] vel [illegible] vt [illegible] [illegible] [illegible] lese [illegible] [illegible] [illegible] addita et potest [illegible] [illegible] [illegible] egred et [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] addita [illegible] [illegible] vsque ad [illegible] [illegible] Et tunc [illegible] potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apponere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capitulo [illegible] lese et [illegible] vngentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vngentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] palati [illegible] palatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] palati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vngentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] de [illegible] adusta [illegible] [illegible] [illegible] adusta [illegible] [illegible] [illegible] adusta vel non adusta Et [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adusto [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] Et [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vt dictum est in [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vt [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vt [illegible]

[illegible] [illegible] in [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Consolidatiuum vngentum

Cura tamen

A fanu adusto

Ab aliis [illegible]

Cum [illegible] [illegible] [illegible]

Vngentum repercussiuum

bolum armeni, opoponacis ana ʒ
j, pulverizanda pulverizentur
et cum medulla cerui vel si fiat
unguentum cum melle et quod formare
debes et fiet medicamen
complete patet. Quinta medi
catio est primo mollificare
locum tumoris et postea cum lana
apponere [illegible] impressum
et super ea ceteris ponere hec me
dicamina mollificativa et resolutiva
ut dicitur unum pulvis emplastri. Recipe
mucillaginis altee ʒ j, mu
cillaginis seminis lini ʒ ij, mucil
laginis fenugreci ʒ ß, bdellii
serapini, opoponacis ana ʒ j, ysopi
humide ʒ j ß, [illegible] picis
gallice ana ʒ vj, dissolvantur
gummi in aqua vitis et cere al
be fiat unguentum cum melle. Item emplastra
[illegible] ceroteum [illegible]
et fiat medicamen mollificativum
et resolutivum. Et si resolutio non
per hoc fiat, incisio et eva
cuatio [illegible] radices totaliter
postea medicetur cum hiis incarna
tivis et consolidativis ut
supra dictum est, ponendo res
tringentia super dictum locum
leso. Et quod cura [illegible]
incisio [illegible] procede
cum hiis blanditivis ut [illegible]
per flobotomiam [illegible] in cancro
ulcerato [illegible] procede cum hiis
[illegible] et [illegible] ne
ulceratio procedat et magis
[illegible] est medicamen Avicenne
3a [illegible] capitulo [illegible] de cancro
[illegible] balaustiorum [illegible]
ʒ iij [illegible] in tabula plum
bea [illegible] ʒ j [illegible]
ʒ ß et [illegible]
[illegible] lactis ʒ v [illegible]
[illegible] ʒ ß [illegible] et medicamen
[illegible] postea
[illegible] et fiat linimentum
in [illegible] cancri et aliorum. Item
Recipe hoc unguentum generale
Recipe [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible]
ʒ j ß [illegible] ad [illegible]
[illegible] et cum medulla [illegible]

Medicina mollificativa et resolutiva

De cancro ulcerato

Linimentum

Unguentum generale

unguentum cum melle. Item Recipe unguentum
album. Recipe ceruse ʒ ß, camphore
ʒ ij, plumbi usti ʒ j, albumen
ovi cum aqua rosarum [illegible] verbi
gratia plumbi, litargiri ʒ ß, sucus
solani ʒ j, olei rosarum ʒ ß, cere
quod sufficit, fiat unguentum.

De amissione olfactus

Octavum capitulum de amissione
olfactus sive odoratus. Et
[illegible] odoratus
[illegible] lesio [illegible] sensus
corrupte et ablate. Sensus le
[illegible] odoratus [illegible]
[illegible] distancia
[illegible]
corrupte vel lese odoratus
[illegible] odoratus [illegible]
[illegible] esse [illegible] et odori
[illegible] Ablate vel [illegible]
[illegible] ut percipit aliquod odo
rabile ut percipere [illegible]
[illegible] ablata
est [illegible]
[illegible]
[illegible] et de ista [illegible]
[illegible]
[illegible] et de ista [illegible]
[illegible] hec
[illegible]
a causa [illegible]
causa [illegible]. Si vero hec
passiones [illegible] ea
[illegible]
[illegible] a causa [illegible]
[illegible] calida [illegible] a [illegible]
[illegible] a causa [illegible] causa.
Si vero [illegible] a [illegible]
[illegible]
[illegible]. Si vero
a causa calida [illegible]
[illegible]
Et si [illegible]
[illegible] ut dictum est. Et si
[illegible] est [illegible] in aliis
causis. Si vero hec passiones
[illegible] a [illegible] corporali
est consideranda [illegible] hec [illegible]
procedant a mala complexione
[illegible] calida [illegible] frigida
[illegible] a mala complexione
[illegible] calida [illegible]
Si [illegible] ut
[illegible] dictum est. Et primo [illegible]

[illegible]

De dolore dentium

Q[uia] post capitulum de dolore dentium est primo notandum quod dolor dentium quandoque fit ex causa [illegible]

[illegible]

a causa frigida

a causa sicca

a multa pressione

Loco dentium sedativa

a frigore

A stomacho

A capite

Lenio [illegible] calida

Cur in sero

A gingivis

A radice dentium

consistunt vel cum ea sit calida
vel frigida quod mane vel sero mane
vel [illegible] sit in aliquo membro
[illegible] alterius vel aliqua alia parte
Si vero dolor iste provenit a
stomacho quod consideratur est stomachus
quia [illegible] ascendit cau
[illegible] dentium [illegible] dentes
quod stomachus [illegible] quia [illegible] resol
ventibus vapores illos a
stomacho ascendentes Si vero a ca
pite dolor dentium provenit
quod [illegible] capite quod
considerandum est cum illud [illegible]
sit calida vel frigida Si calida
quod frigida evacuatione fiat
[illegible] non [illegible] particulares
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
se [illegible] plantaginis [illegible]
[illegible] bulliant in [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel solaris et
fiat [illegible] super dentes Si
vero causa doloris dentium
[illegible] frigida fiat [illegible] [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut aliqua frigida [illegible]
in dentibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] radices [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sub dentibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capite
aliquant [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] talem [illegible] [illegible]
dolorem Si vero talis dolor
provenit a gingivis [illegible]
[illegible] quod stella [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est calida [illegible] applicare
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si
vero [illegible] est frigida [illegible] applicare
calida [illegible] Si vero [illegible]
[illegible] dentium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiat [illegible] medium
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] terre albe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]
provenit Si vero dolor [illegible]
[illegible] provenit ab aliis [illegible]

[illegible] [illegible] est considerandum et
precedendum [illegible] Si vero do
lor provenit a corruptione
dentium seu putrefactione
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dentium [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] medicinis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] vel igne vel [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] aliqua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] dentium corrosorum [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] digitis
[illegible] ligando dentem [illegible]
[illegible] [illegible] filo forti [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dente [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
alio instrumento [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dentium a gingiva seu gingi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gingiva [illegible] digitis [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
provenit a causa calida [illegible]
frigida Si a causa calida [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Si vero causa [illegible] frigida [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Si vero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] dentium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

tem dente et pot[est] cum hoc oleum de ranis vale[t] in cadu[ca]me[n]te dentium

De alcola

[illegible]

A causa calida

[illegible]

In pueris et in infan[tibus] ...

[illegible]

Cum cauda et pistill. gingiuarum et palati

De gingiuis sanguinolentis

[illegible]

Loco in causa calida

Loco in causa frigida

[illegible]

De casu uvule

[illegible]

flatum. Et vero cum non valde esset aptum tunc est expediens [illegible] ... de [illegible] ... [illegible] gargarismus [illegible] ... de berberis [illegible] ... [illegible] ... dolor [illegible] ... gargarismus cum lacte [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... gargarismus [illegible] ... Nota [illegible] ...

Capitulum de staffisagria

[illegible] ... valde [illegible] ... [illegible]

Gargarisma

De [illegible] flatum [illegible] adherente

Gargarisma

desiccat adherere et retrahat
vel sic fiat cum forficibus ut
resecet ... (3) unum ...
gargarismus cum ... aceti
et ... non ... aloes
[illegible]
[illegible]
[illegible]
... et cum aceto fiat gargarismus
Si vero sanguisuga ingrediatur
... non ... cum
est ... magis
[illegible]
... Si vero superat
regionem ... est unum
... gargarismus ...
... ut cum melle et
... aliquid ...
... ... cum
... et cum forficibus ...
... Et si sic non sufficit
... amare
... et ...
... cum aceto et ... Et
si sic non sufficit ... post
... in balneo ... talis
et ... dicto balneo
... et ...
gargarisat aquam ... et
cum ... talem ...
... et ... fiat
sanguisuga ...
ad ... aque
Si autem sanguisuga ...
... regionem ... cum
fiat ... de ... et ...
ut cum melle et ...
... ad ... cum
... de ... ut ...
... ut ...

De hiis que ingrediuntur guttur

Questio ... de hiis que
ingrediuntur guttur ...
... ... de ...
... est ...
... et ...
... deglutire ut ...
... et in aliis (3)
... est ... expuere

collo ... cum candela cum
... (3)
unum est deglutire ...
aquam (4) unum est ...
balneo ... et ...
... guttur fit ...
... deglutire
... (5) unum est ...
... et
... cum filo ut ...
... et deglutiat
et cum ... sentit ...
... ut ... cum
... filum et ...
... et ... cum
... fiat ...
... unum est ... fune
... (6) unum est ...
... (7) unum
est deglutire aliquam rem
... ligatam filo vel
... ligata
ut ... deglutita
... unum est fune ...
cum ...
... alter ...
... et ...
... et ... guttur ...
... unum est deglutire ...
filo ... ut ...
... et ...
... unum est deglutire
... ut ...
... unum est fune
... sic fecit una
... de
... apud
in gutture et erat ...
... quod ...
... quod fuit ...
... ad ...
et ... que ...
... Si autem non
... autem non ver...
... Si autem non ...
autem non ... et ...
... ... vel
... et ...
... et ... ...
... cum ...

in quolibet et subito terminat frenes illa et spumat et labia eius est [illegible] vel [illegible] tamen isti [illegible] repit [illegible] cum [illegible] premere [illegible] cum [illegible] ab illo [illegible] habuit

De [illegible] lingue

Circa curam de [illegible] lingue notandum quod [illegible] lingue est triplex. Una [illegible] que provenit ex debilitate virtutis ut [illegible] quibusdam mortis de qua hic non est sermo. Alia est que provenit ex [illegible] et aliquando [illegible] Alia est que provenit ex mala complexione et de istis duabus est sermo. Si ergo [illegible] lingue proveniat a [illegible] cura eius fit per [illegible] et [illegible] ut dictum est in cura de paralisi. Fiat etiam [illegible] et in cura de cura [illegible] et gargarismata et alia remedia ibi dicta. Si vero [illegible] lingue proveniat ex mala complexione cura est contraria illi male complexioni. Si calida et sicca humida ut stercus et huiusmodi ut dictum est in [illegible] capitulis de gargarismatibus et lenientibus supradictis. Sed quia raro fiunt mentionem de [illegible] lingue ex [illegible] et in [illegible] quod cura eius est in [illegible] [illegible] cum tribus laudatur [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] balneum [illegible] ut dictum est.

De tumore lingue

Circa curam de tumore lingue [illegible] notandum quod tumor lingue aliquando provenit a causa primitiva ut [illegible] per [illegible] et [illegible] alicuius rei pungentis linguam ut [illegible] vel alterius rei ut acus vel cultelli vel [illegible] alicuius animalis venenosi vel rei venenose. Et aliquando provenit a [illegible] [illegible] ut ab humore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] Si tumor lingue proveniat a [illegible] ut [illegible] cura est [illegible] cum [illegible] vel linguam sit [illegible] ut [illegible] et [illegible] fit [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Et fiat [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] et calida sit est [illegible] ut dictum est in [illegible] de cura [illegible] [illegible] et passionum [illegible] Si vero tumor lingue [illegible] a punctura acus vel cultelli [illegible] vel alterius rei [illegible] [illegible] Si vero [illegible] a punctura [illegible] [illegible] vel alterius animalis vel [illegible] venenosi cura est [illegible] cum [illegible] vel [illegible] a [illegible] vel [illegible] qualitate. Si vero tumor lingue fiat [illegible] a punctura [illegible] vel [illegible] vel alterius animalis [illegible] venenum [illegible] cura [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] Et fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ ij [illegible] [illegible] ʒ iiij [illegible] de [illegible] ℥ j [illegible] ʒ i s [illegible] [illegible] de [illegible] ʒ ij [illegible] ʒ ij [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] Si vero tale venenum fuerit [illegible] [illegible] cura [illegible] fiat [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut dictum est. Si vero [illegible] tumor [illegible] a veneno calido [illegible] a [illegible] cura sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ℥ j [illegible] ʒ ij [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

A [illegible] ut [illegible]

A punctura rei

A punctura animalis venenosi

[illegible]

De ranula

Sequitur capitulum de ranula et aliis apostematibus lingue. Est autem quod pustule lingue [illegible] in ore [illegible] est malum signum [illegible] debilitate virtutis expulsive [illegible] potentis expellere materiam ad [illegible] [illegible] in labiis et in aliis partibus [illegible] bonum signum quod [illegible] fortis [illegible] virtus potens expellere materiam malam ad [illegible] [illegible] capitulum de [illegible] [illegible]

De squinantia

Sequitur capitulum de squinantia [illegible] est [illegible] differentia [illegible] est apostema gutturis et [illegible]

[illegible]

[illegible]

De Tussi

Circa capitulum de tussi primo videndum est quid tussis, secundo differentie. Tussis est motus compositus ex voluntario et naturali factus virtute expulsiva nocumentum ex spiritualibus a pectore et pulmone [illegible]

et sequitur [illegible] causa [illegible]
[illegible] fiet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] inquantum
[illegible] ali[illegible] 2 1 ali[illegible] [illegible]
et [illegible] c. 2 5 [illegible]
[illegible] gallice [illegible] [illegible]
[illegible] c. 3 1 5 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] quamquam [illegible] [illegible]
[illegible] sive [illegible]
Et si [illegible] quodque [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] tussis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 3 in [illegible] [illegible]
[illegible] c. 3 [illegible] 2 5 [illegible]
[illegible] 3 5 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] decoctionem
pectorale et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pectus et guttur [illegible] [illegible]
[illegible] 2 1 5 [illegible] [illegible]
[illegible] c. 2 5 [illegible] [illegible]
[illegible] c. 3 [illegible] [illegible]
2 1 5 [illegible] Et [illegible] [illegible]
se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] bene
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliud [illegible] sit [illegible] [illegible]
si tussis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tussis est sine se, et [illegible]
se [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] c. 2 1 [illegible] [illegible]

vel septem distinguuntur c. 2 5
sunt de [illegible] sive [illegible]
2 1 5 [illegible] etiam addit
vel se [illegible] [illegible] [illegible] viz. et
[illegible] [illegible] [illegible] in tussi
sine se [illegible] tussis autem [illegible]
se [illegible] [illegible] 3 [illegible] [illegible] [illegible]
sunt [illegible] ut [illegible] et
[illegible] Et si aliquid aliud
accidens foret ubi quantitatem
vigere ut [illegible] [illegible]
[illegible] vomitus vel aliud
accidens [illegible] [illegible] est [illegible] tussi
ut [illegible] est ut [illegible] in [illegible]
capitulo [illegible] [illegible] [illegible]
accidentia [illegible] Et materia
sputata foret grossa vel
viscosa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel aliud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] 2 1 [illegible]
de [illegible] 2 5 [illegible]
[illegible] 3 [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] decoctionem
et [illegible] in [illegible] et
viz. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] grossam vel viscosam
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] decoctionem et
[illegible] [illegible] ut [illegible]
vel [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pectus et guttur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] c. [illegible]
[illegible] altere c. 3 [illegible] [illegible]
2 1 [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pectorales [illegible] et guttur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] relinquo

Tussis ex febre

[illegible] materia grossa

[illegible] dyaltheam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
3 ij agarici albissimi 3 ij
[illegible] dissolvantur cum
aqua ysopi [illegible]
[illegible] in matutinis
[illegible] pillule
[illegible] pillarum aggregativarum
ana 3 5 [illegible] pille
[illegible]
[illegible] ysopi [illegible]
[illegible] tussis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] tussis [illegible]

[illegible] tussis [illegible]

[illegible] tussis [illegible]

[illegible] tussis [illegible]

[illegible]

[illegible]

pri[m]o sufficiant ea que dicta
sunt

De asmate

Asma capitulum de asmate
primo notandum quod asma
est difficultas. Asma est
egritudo pectoralis ad quam
sequitur difficultas anhelitus
cum sonitu. 2o notandum quod triplex
est difficultas anhelitus per
varia asma. 2a dispnea 3a
ortomia. Et iste tres parum
differunt vel distant; conveniunt enim
in eo quod cuilibet est una et
plus quam quod utrumque est passio
pectoralis cum sonitu. Secundum
dicunt quod asma est passio
pectoralis cum sonitu. Sed
dispnea est difficultas anhe-
litus sine sonitu. Ortomia
est difficultas anhelitus cum
febre cum sonitu aliquo sine
sono. Et a pluribus quandoque
dicitur dispnea solet tamen
asma morbus qui inclinat
ortomiam quam morbus ipse
utrumque. 3o notandum quod ista
reumatica difficultate anhe-
litus que aut ut plurimum de-
bent stare erecti vel in superiori
loco quod ista parte superiori conse-
quuntur pectoris ad ea
consequitur difficultas anhelitus
sed cum respirant etc. circa partes
pectoris dilatantur et tamen
melius anhelat vel pace in-
veniunt difficultatis. Secundo no-
tandum quod tribus plurimum diffi-
cultas anhelitus provenit
ab antonius [?] mesilans [?] ob
reddunt cum istam causam ad
pulmones generales. Secundo no-
tandum quod pars asma ut que
eadem alia pars pectoris
aliquando causatur a materia frigida
aliquando calida aliquando secundum etc.
aliquando colera. Et a multis
aliquibus causis potest causari
dicta passio sed est tussis
ut dicitur est in capitulo de tussi.
Si vero asma causatur a
materia frigida tunc secundum flemata
vel purgativa fiat hec medicina

ut morbus febrificavit cum tamen vi
sanguinis frequenter dactilorum cum
uva vini capillorum veneris cum
ysopo vini reumphasis cum
cum s liquiricie 3 s et ipsis
o[mni]bus fiat decoctio vel potius
cum fiat sirupus cum aptis etc.
Et si sic addet tunc fit etiam
sirupus. Secundo sirupus valet 3 I sirupus
tussis reumphasis cum 3 s
cum ysopo 3 s cum scabiosa
eius cum 3 vi misce vel de-
calidis in matutinis et ideo
fit ipsa in infectione pectoralis
sed alias valet reumphasis in
omnibus cum 3 I lacte per gal-
line laterum cum 3 vi misce
et modicum fit unguentum potus
de pro fiat tale gargarisma
fit dyamoron 3 I sirupus valet
agrimonie vel ipsum cum 3 s misce
vel dispone cum aqua ex talia
vel fit gargarisma et post fiat
alia sue vere super dicte in
capitulo de tussi. Si vero
asma causatur a materia
calida tunc fit infectio super
dicta vel purga sed ut diginat
fit sirupus valet 3 I reumphasis
3 s mellis etc. 3 vi misce
fallere cum cum 3 I misce
vel purga fiat alia fuerat
super dicta. Si vero materia esset
colerica et raro advenit tunc
fit tale digestivum fit palpa-
tus corporis secundum eius cum
valet vel passulas vinum
sequitur frakorum cum 3 s
parum 3 vi fiat frequenter
dactilorum cum vinum vini et
ipsius omnibus fit decoctio
qua pars medicina vel alias
sine alia vino. Et cum ipsa
fit sirupus cum fiat ipsius
diebus successive et mane
tam talis digestio
sirupus lenitivus medicinalis et
aliquo de dyasenicus cum 3
i s polipodii 3 I ... misce
3 s agarici 3 I sulphuris et
vii misce vel dispone ...

a colat
a celat

a Aate

pectoris decoctionis etiam in tali
casu fiunt gargarismata in-
venies remedium supra dicta
Si vero cum tussi fluxus reume
tangatur cum sanguine sanguine ut plu-
rimum accidat tunc primo fiat clisteria
contra fluxum ventris et capitis
et pectoris sunt rosarum flores ameos
ana ℥ i. florum camomille pulegii
calamenti centhaurie minoris ana
ana ʒ i violarum agrestium yreos
turbith ana ℥ ii fiat decoctio
in aqua ad medietatem ponderis
℥ i cum qua ad hoc in da-
bile bene medicinam data
decoctionis recipe yeropigre ℥ i cas-
sie fistule ℥ v zuccari rubei ℥ v sal-
gemme ℥ ii et imponatur cum
facta bona operatione istius
clisteris fiat inunctio supra
dicta cum pectoris et gutturis
et cum lana succida ut superius
dictum involvatur et fascietur et tan-
tum non sentiet tunc imponatur
anhelitus, et contra sitim bis
in die et vero tribus vicibus ut re-
fert in medicina est sicut re-
cipe sirupi de succo fumi-
terre yssopi sirupi de liquiricia
calamenti ana ℥ v et dispen-
setur cum pectorali predicto et
detur in matutinis calidum vel
fiat sirupus in giralis recipe florum
sticados camomille pulegii fer-
pilli ana ana ʒ i yssopi yreos
centaurie fistule capillorum
prassii ana ana ʒ v ana malue
liquiricie ana ℥ v semen seleos
feniculi sinapis ana ʒ vi
passularum ℥ ii dactilorum numero
vi et coque decoctio fiat decoctio
et pigra cum optimo melle de-
purato ut optimo zuccaro fiat
sirupus ut iulep et de eo
de isto siropo ℥ iii cum ali-
quo pectorali ut buccella et si
materia tussis viscosa ut valde
grossa tunc adde aliquid
sublilitiuum ut accipe squille
[illegible] triptum fiat cum fo-
mento [illegible] sirupus cum predictis
vel scilliticus digestum valde
penetratiue sicuti fiunt
cum pillulis et pillulis agarici
pillularum de turbith ana ʒ v
inferentur pillule cum sirupo
de ysopo et detur cum vino albo
vel dentur pillule aggregative
et sunt de yera galli
et aloes vel de turbith vel
cassia fistula ℥ v et mane ʒ
v agarici turbith ana ʒ v sal-
gemme sunt in ʒ iii ℥ i dispense-
tur cum decoctione pectorali
et detur in matutinis et cum pro
dicta recepta dant egritudo
totaliter removeatur quia in ea
causa valde conveniunt quia valde
alia ipsa quam inunctio supra
dicta et per unum cum su-
perius fiat florum camomille vel
meliloti pulegii calamenti ysopi
prassii ana ana ʒ i radicis alte-
a in farine sicut lini fenugreci
ana ℥ ii radicis yreos feniculi
sinapis pigmenta ana ℥ ii
ysopi humidi dialtee ana ʒ
ii v per galline butiri ana
℥ v decoquantur decoquantur
cum aliis liliorum al camomille
fiat emplastrum pingue et bene
calidum ponatur supra vias pa-
lmonis ad spiritualia pectoris
et gutturis et supponatur bene
calidum pectori quia per sicut
est gargarisma sicut est melius
et sint ut spiritualia si materia est
valde grossa vel viscosa
℥ i sirupi de ysopo et liquiricie
ana ℥ v misceantur cum pulvere
decoctionis bene calida et fiat
gargarismata si est neces-
se sicut in simili modo sine
fistula cum pectoris capite
et gutturis sicut stabis florum
camomille melliloti pulegii
calamenti ysopi prassii ana
ana ʒ i yreos altee liquiricie
passularum ana ℥ ii micte
se hijs coquantur fiat decoctio
et bulliant cum sal bullientis
vnca et pigra bene coquatur
caput ita quod fumus recipiatur
per et recipiat partem fumi
illa cum pectoris capite et guttur
donec bene sudauerit et liberi
sperant et pigra bene tegatur

et frication[e] ita quod non tangat cu-
tem. Fiat etiam aliud stat-
im unctio et fiat [illegible]
ponatur emplastrum et fiat [illegible]
stomacho [illegible] est si re-
cedit fiat fomentationes [illegible]
spongia [illegible]
et pillulas [illegible] ut dictum est
et [illegible]

De pleuresi

Circa capitulum de cura
pleuresis. Primo no-
tandum quod secundum Avic(ennam)
pleuresis est apostema pectoris et
[illegible] vel breviter
et differentia [illegible] pleu-
resis est apostema calidum in partibus
pectoris vel lateris interioris
et velamine [illegible] partes.
2° notandum quod pleuresis est
duplex scilicet vera et non vera. Non
vera est duplex quia vel est ven-
tosa et ista causatur in latere
exterioris et quandoque interioris
et exterioris et ista [illegible]
[illegible] per [illegible] et
resolvitur. Alia vera est pleu-
resis non vera que causatur in late-
re exterioris pectoris [illegible]
[illegible] et ista
[illegible] vera pleuresis
vera est apostema calidum ut plu-
rimum [illegible] in partibus
interioris pectoris ut pani-
culum pleure et costarum. Et
istud apostema quandoque generatur in
parte dextra et quandoque in parte
sinistra et quandoque in utroque
latere. Et [illegible] quod quandoque apostema
in latere sinistro est magis
periculosa quam in latere dex-
tro [illegible] est ma-
gis [illegible]. 3°
nota quod [illegible] sunt signa
pleuresis. Primum est diffi-
cultas anhelitus. 2um est
dolor usque latera ubi est
apostema pungitivus quia ibi fit
[illegible] in tali dolore.
3um signum tussis sicca in
principio. 4um signum est fe-
bris continua [illegible]

[illegible] est pulsus ser-
[illegible]. Circa curam [illegible] quod pleu-
resis [illegible]
[illegible] per [illegible]
ut per [illegible] ut [illegible]
[illegible] est ventosa aut [illegible]
[illegible] 2° per [illegible]
[illegible] ut [illegible]
et [illegible]
[illegible] 3° [illegible]
materie in [illegible]
[illegible] est grossa in-
[illegible] resolucionem et [illegible]
[illegible] ad alia membra ut ad pul-
mones et [illegible] aliquando
ad [illegible] et [illegible]
aliquando ad [illegible] et [illegible]
[illegible] aliquando ad intestina
et aliquando ad [illegible]
et de aliis partibus. Et [illegible]
pleuresis non vera [illegible] ven-
tosa [illegible] per [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] pulegium [illegible]
[illegible] alteri
[illegible]
pulegii [illegible]
[illegible] et [illegible]
in olla [illegible] optimo vino [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sale ponatur in sacculo
[illegible] ita calidum ponatur super
pectus. Et [illegible] herbarum
[illegible] decoctionis [illegible] ponatur
in vesica [illegible] spongia
ponatur super pectus. [illegible]
[illegible] alterius [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] 25 [illegible]
[illegible] 3 4 [illegible]
[illegible] emplastrum [illegible]
et pilulas [illegible]. Et non pleu-
resis non vera [illegible]
[illegible] statura
[illegible] vel [illegible]
et [illegible] ut dictum est
in [illegible] de cura asmatis tussis.
Et vera pleuresis [illegible]
[illegible] in sanguine
[illegible] est
[illegible] in sanguine [illegible]

Cura non vere
a ventositate

a [illegible]

Cura pleuresis vere
a [illegible]

R floris de alia parte diureti-
cum vel de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] clistere R [illegible]
malve mercurialis [illegible]
salicis et urtice [illegible] ana m
i et fiat decoctio et in decocta
decoctione ponatur [illegible]
R [illegible] cassie fistule zuccari
[illegible] ana ʒ ii s [illegible] ʒ iii
[illegible] ʒ i s olei violati
ʒ ii misce et fiat clistere [illegible]
clistere [illegible] in fine [illegible]
dieta subtilis [illegible]
[illegible] ordeum [illegible]
et [illegible] qualitate
[illegible] debilis [illegible]
[illegible] pullis
et [illegible] [illegible] sirupus
ut julep R violarum nenupharis
ordei [illegible] ana m i s [illegible]
[illegible] et [illegible] ana ʒ
s [illegible] [illegible]
[illegible] ana ʒ vi R
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ i s et fiat sirupus
[illegible] zuccaro ut melius
[illegible] et detur ʒ
ii in matutinis cum aqua
zuccarata [illegible] semper
[illegible] R sirupus [illegible]
ʒ i sirupus nenupharis [illegible]
[illegible] sirupus de [illegible]
ʒ s misce et detur [illegible]
cum [illegible] aqua [illegible]
[illegible] digestionem [illegible]
[illegible] R [illegible]
[illegible] ʒ i s [illegible] ʒ i
[illegible] ʒ ii [illegible] albi
ʒ s [illegible] ʒ [illegible] cassie
fistule ʒ i s misce et detur
in matutinis [illegible]
[illegible] evacuationem [illegible]
subtilis apta resolutiva [illegible]
R [illegible] calefactorium R
malve ana m i [illegible]
[illegible] ana m i al-
thee ana s misce et [illegible]
calefiant in olla cum [illegible]
[illegible] aceto et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] super
pectus [illegible] [illegible] [illegible]

cum [illegible] apta resolutiva [illegible]
evacuationem [illegible] fiat
calefactorium R malve ana
m violarum nenupharis [illegible]
ana m i malve ana s [illegible]
et calefiant in olla cum [illegible]
[illegible] aceto et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] super [illegible]
[illegible] [illegible] valde [illegible]
et [illegible] valida [illegible] R [illegible]
[illegible] R zuccari violati zuccari
[illegible] ana ʒ i zuccari buglossati
[illegible] seminum citrulorum et
[illegible] ana ʒ ii [illegible] ʒ
vi [illegible] cum [illegible] ʒ i s
[illegible] [illegible] [illegible] sirupo
de [illegible] R [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible]
ut [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
valde [illegible] in hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] R
[illegible] ʒ ii [illegible]
[illegible] nenupharis [illegible]
[illegible] ana ʒ s [illegible] [illegible]
[illegible] ana ʒ i s [illegible]
[illegible] et fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
R [illegible] althee [illegible]
violarum nenupharis ana m i
[illegible] [illegible] ana ʒ
ii [illegible] [illegible] ana
ʒ vi [illegible] [illegible]
[illegible] et fiat [illegible] cum oleo
violarum et nenupharis et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
pectus [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
et [illegible] cum [illegible] [illegible]
ut zuccarata [illegible] in hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
evacuatio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potest [illegible]

De piplomia

Circa capitulum de piplomia
Nota quod piplomia
alii dicunt per diffinitionem
piplomia est apostema calidum
pulmonis. Ubi nota
quod piplomia potest transsumi
a quodam [illegible] et
pleuresis transsumitur a [illegible] quod
[illegible] quod pleuresis recipitur in
pulmone et [illegible] fieri
[illegible] [illegible]. Quomodo [illegible]
transsumitur piplomia a [illegible]
[illegible] et [illegible] quod dicit auctor
quod piplomia est apostema calidum
quod [illegible] a [illegible] calida
ut a [illegible] [illegible] in [illegible]
sit [illegible] de [illegible] [illegible] est
calida de [illegible] quod [illegible]
ebullitionem et putrefactionem
[illegible] apostema tale calidum
[illegible] causa piplomia a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dat [illegible] de [illegible] est
[illegible] [illegible] hic non potest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
piplomia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] difficultatem anhe-
litus [illegible] [illegible] et do-
lorem in pectore [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
3º quod [illegible] [illegible] ut [illegible]
piplomia [illegible] modis
[illegible] [illegible] est in capitulo
de [illegible] pleuresi [illegible] eadem
remedia [illegible] in piplomia
et pleuresi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in piplomia et in pleuresi
[illegible] eadem remedia [illegible]
[illegible] [illegible] aliis [illegible] [illegible]

De sputo sanguinis

Circa capitulum de sputo
sanguinis nota quod [illegible]
[illegible] sanguis potest provenire
a multis locis. Primo potest
provenire a cerebro et a capite
per viam [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] doloris capitis
et [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] 2º
modo potest provenire a gingivis

et hic debilitat [illegible] de quo
[illegible] [illegible] est [illegible] 3º modo
potest provenire a palato et tunc
venit cum modica [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] potest provenire a gutture
et tunc venit cum [illegible]
[illegible] [illegible] potest provenire
a [illegible] [illegible] a [illegible]
pulmonis tunc [illegible] sanguis
venit cum [illegible] tussi [illegible]
potest provenire a pulmone [illegible]
pectore et a partibus [illegible] et [illegible]
provenit cum [illegible] tussi [illegible]
et [illegible] et [illegible] dolore [illegible]
[illegible] cum dolore ut [illegible]
[illegible] et in [illegible] et [illegible]
pectoris [illegible] potest provenire
a [illegible] [illegible] et ab aliis [illegible]
[illegible] [illegible] ut ab epate
splene [illegible] et ab aliis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] de quo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguis
provenit a cerebro ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguis
provenit a [illegible] ut [illegible]
debilitate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fractura vene ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debilitatis [illegible]
[illegible] [illegible] sanguis hic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ventosas [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sanguis provenit
ex fractura vene ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a replecione

a debilitate virtutis

ex fractura vene

vel hoc robustior et valida facie tunc propter flegma fluens de capite ... cerebro ... dicit ut ... de cephalica ... vel per ... syrupo ... vel ... rob ... ... vel ... syrupi ... de ... [illegible]

A caste ut pressione

... de ... cephalica ... quia ... vene ut ... tunc ... et ... et ... superiorum ... inferiorum ... vene ut ... [illegible]

A frigiditate

... a frigiditate et ... tunc ... fluxum de cephalica et ... fiat ... utrum ... et ... balneo ... syrupi ... dicta ... [illegible]

A palato

A gutture

... si vero provenit a palato ... tunc ... Si vero a gutture tunc fiat

... a pulmone et a ... pectoralibus tunc ... fiant ... gargarismus ... fluxum de capite ... [illegible] ... si vero tussis provenit a ... [illegible] ... cum medicinis ... ut ... ut ... [illegible]

De ptisi

Cum tussis de ptisi ... ptisis ... est ulcus pulmonis ... Et ... consumptionem totius corporis ... pulmonis et ... ptisis ... a tussi ... a capite descendit ad pulmonem ... esse ... pulmonem [illegible]

plerumque accidit flatum sal-
sa et calida quoniam ulcerant
pulmonem et inducunt ptisim
2° per causam ptisis ut apo-
stema et gutturis et squinantie
sanguinee quia per se ut dictum
ut dictum est 3° per causam
ut retentionem emoptoice et emo-
roydarum et superfluitatem in-
super sanguinis et pus ascendunt
ad pulmonem et ipsum ulcerant
4° per causam ptisis ut per
pleuresim et per asma ut pe-
ripleumoniam et per sputum sanguinis
et collectionem sanie in concavitate
pectoris quia per hec ptisis causatur
ab apostematibus aliorum membrorum
ut dictum est 5° per causam
ptisis a causis extrinsecis seu
primitivis a nimia caliditate
et nimia frigiditate et com-
pressione ab aere nebuloso
a longa mora in tenebris
et propter minerales ut a
fornacibus ubi funduntur me-
talla et ubi funditur argentum
vivum et huiusmodi ab aliis causis
que faciunt frangere venam pec-
toris et frangere partes pulmonis
et per quas ipsum ulcerant. Signa
vero ptisis sunt [illegible] ptisis
sed secundum quod 2° est in ptisi
tussis valde aggravatur signum
est difficultas anhelitus et
rubedo maxillarum tussis
sputum saniosum est sputum
sputum semper turbatur [illegible]
et tale sputum non permanet
in aqua descendit ad fundum
Si vero ptisis causatur a cause
capitis [illegible] est
signum si fuerit de cepha-
lica et post sentiret partem
cum augmentationibus fluxus [illegible]
et destructionem pectoralium [illegible]
si ptisis cum [illegible]
Si vero ptisis causatur a ma-
teria flatum ut [illegible]
gerit et curantur [illegible] medicinis
calidis [illegible] appareat cum de-
[illegible] pectoralium
et cum aliis medicinis pectora-
libus ut predictum est Si vero
causaretur ptisis per apostema gut-
turis et squinantie sanguinee
[illegible] ptisis [illegible]
[illegible] apostema a [illegible]

dependit ptisis et inde [illegible]
est in primo [illegible]
[illegible] cum medicinis consolida-
tivis pectoralibus ut dictum est
in cura de cura pleuresis Si
vero ptisis causaretur per retentionem
emoptoice et emoroydarum tunc
curandum sit cum [illegible]
prius flebotomia de saphena
et postea de [illegible] capitis
cum [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
seu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] destructio et
cum [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
iste [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
apertionem illarum venarum [illegible]
[illegible] [illegible] pulmonis cum medicinis
consolidativis [illegible] et
consolidativis [illegible] dictis in ca-
pitulo precedenti Si vero
ptisis causaretur per pleuresim
asma et peripleumoniam tunc primo
curetur passionem per passiones ut
declaratum est in capitulis earum
et postea curetur ptisis ut dictum
est in capitulo precedenti Et in
apostematibus aliorum membrorum quia
[illegible] ptisis [illegible]
ptisis [illegible] [illegible]
[illegible] ptisis est in primo [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] Si vero ptisis [illegible]
a causis extrinsecis [illegible] [illegible]
[illegible] a caliditate [illegible]
[illegible] in isto casu possunt
[illegible] cum medicinis
[illegible] et ab [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] Ab
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]

Item retentionem [illegible]
et emoptoicam

Item pleuresim asma
et peripleumoniam

[illegible] ptisis [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

De nimia sanitate

Et plus tenetur aliud regere per
administrationem in terra non
valent est exemplum. Si vero
prelatus amoveret a sua sanitate
tunc terra est talis sanandum ab
altera et ab altera. Ab hoc tunc
patientes valent et aliis tale sanitatis
tantum [illegible] multa sunt utz. Ab
[illegible] vero tunc [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et plus est [illegible]
tendens debita administratione
in terra non valent aliquid [illegible]
[illegible]. Si vero prelatus transferret

A casu vel professione

a casu vel professione tunc [illegible]
[illegible] per unum tollat [illegible] [illegible]
illa [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in terra [illegible] [illegible] [illegible]
Si vero esset [illegible] in [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est
Si autem prelatus transferret ab
aliis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
considerare [illegible] ille [illegible] [illegible]
valde vel [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debet [illegible] [illegible] esse in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tunc non valet tunc

Sed prelatus [illegible]

Et si sit prelatus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] valde [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] prelatus est [illegible]
Et dicit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
prelatus [illegible] [illegible] in [illegible]
in terra non valent et debita
administratione [illegible] [illegible]
[illegible] in administratione [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] est [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et per
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] prelatus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
et [illegible] non sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] et per [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] prelatus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a domino [illegible]
esse [illegible] et [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et per [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Nota [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] debent [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esse [illegible]

[illegible]

De tremore cordis

[illegible]

[illegible] et q[ua]e [illegible] ab [illegible]
[illegible]
a [illegible], [illegible] ab [illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] a [illegible] ab [illegible]
a [illegible] et [illegible] ab
[illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]

[illegible] cum aqua
[illegible] cum [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible] de
[illegible] vel [illegible] vel [illegible]
vel [illegible]
[illegible]

Syr(upus) de bisanciis vel
de mel[illegible] ana ʒ 5 ana buglosse
ana mellisse ana seni [illegible]
ana ʒ 5 [illegible] vel fiat
[illegible] syr(upus) fit bor-
ragine mellisse buglosse [illegible]
[illegible] et ana ana i [illegible] ma-
[illegible] basiliconis pulegii
ana ana 5 [illegible]
[illegible] ana ʒ
ʒ 5 decoquantur [illegible]
[illegible] et [illegible] aptetur [illegible]
fit sirupus et julep [illegible]
[illegible] cum pillulis de
agarico et [illegible] vel
aggregativis et [illegible] et [illegible]
[illegible] apto vino malvatico
vel de[illegible] fit [illegible] solutis
fit agaricus albissimus [illegible]
[illegible] et [illegible] pigmenti
ana ʒ 5 [illegible] ʒʒ
ʒ i [illegible] pigmenti ʒ 5
et dispice [illegible] decoctum [illegible]
[illegible] et de[illegible] calida [illegible]
[illegible] confectio [illegible]
possunt dare [illegible]
[illegible] cum bono vino [illegible]
[illegible] et malvatico et [illegible]
[illegible] et vernacia et [illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] alie [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] Si
vero [illegible] fit [illegible]
[illegible] fit palpas buglosse
mellisse [illegible] ana
ana i [illegible] et [illegible]
[illegible] basiliconis [illegible]
ana ana 5 et [illegible]
decoctio et fit [illegible]
[illegible] hec [illegible]
[illegible] ʒ i 5
[illegible] ʒ 5 [illegible] ʒ ii
[illegible] ʒ 5 [illegible] 2
ii et fit [illegible] electuarii
[illegible]
de [illegible] syr(upus) de [illegible]
vel syr(upus) de bisanciis vel

[illegible] ana ʒ 5 [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible] borraginis [illegible]
ana ʒ 5 [illegible] et [illegible]
[illegible] vel fit [illegible] syr(upus)
[illegible] fit borraginis mellisse
buglosse [illegible] et basili-
[illegible] ana ana i [illegible]
[illegible] epithimi ana ana
5 [illegible] petrosilini [illegible] ana [illegible]
[illegible] et [illegible] fit [illegible]
[illegible] et [illegible] et fit syr(upus) vel
[illegible] et [illegible]
[illegible] tali fit [illegible]
[illegible] gallie [illegible]
[illegible] ana ʒ 5 et de[illegible]
et [illegible] fit epithima
[illegible]
[illegible] alie [illegible] et
[illegible] parte Si vero
[illegible] provenit a
ventositate vel a vaporibus
et [illegible] provenit [illegible]
[illegible] medicinis [illegible]
[illegible] cardiacis [illegible]
[illegible] a [illegible]
vaporibus [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Si vero a vehementi [illegible]
provenit [illegible]
[illegible] cardiacis [illegible]
[illegible] medicinis
[illegible] confortantibus [illegible] et
est [illegible]
et [illegible] tempore [illegible]
[illegible] alicuius membri
et [illegible] et [illegible] predicti
[illegible] et
[illegible] Si vero
[illegible]
et [illegible] alicuius membri
[illegible] ana [illegible] membri
[illegible]
Si [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] membri
[illegible] paracentra [illegible]
[illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] Si vero [illegible]
membri [illegible]

a ventositate

a vehementi sensu

[illegible] alicuius membri

[illegible] alicuius membri

Contra vermibus

Alii humores venenosi

Contra causa frigida

Ex timore ira

Contra coytu superfluo

Contra veneno et medicina venenosa

nunquam periculosa est. Sed causa precedente per sedandum dolorem sufficit. Si vero timeatur ne cadat a vermibus sed in stomacho medicina data sed viis constrictis vermes magis quam per os assumitur sed esset medicina quae de prope curate usque ut fuit tyriaca medicinam data et similes. Si vero timeatur causa ab humoribus venenosis sed considerentur quibus humor sit iste an talibus flegmaticus an statim an cum talibus et fervescit humor procedente purgetur et digeratur sed medicinam talem quam competit prout dictum est supra. Si vero timeatur causa frigida a causa frigida sed precedente sed medicinam supra dictam quod competit est frigida de humiditate et frigida et calida. Si autem timeatur causa eveniet ex timore et ira et complexionibus causis sed est habeant omnia delectabilia dentibus patientis a veneno dictorum causis et uncta causa frigida vivendum effectibus et hic sed sompnus et tantalibus ludis et aliis rebus gaudiis et rebus sed viis cordialibus. Si vero a coytu superfluo et evacuacione vel fracta ab aliquo fervitivo causa dicitur timeatur sed emotio vero dictis causis attenda virtutem sed bonum cibum et potibus laudabilibus cordialibus confortandis et cibis confortantibus virtutem et spiritum et sompno et rebus delectabilibus et quiete quae inducere debent ut plenius dictum est supra. Si vero timeatur causa et veneno et a medicina venenosa sed statim evacuetur per vomitum sed medicinam supra scriptis et per secessum. Sed similiter periculum in

ut tyriaca fiat in tempore post. Et per veneno fiat frigida sed magis venenosa tyriaca data sed vino aromatico bono. Et post epithima calida et unguenta medicine et confortationes calidae ut supra. Si vero veneno fiat calida et post medicina venenosa sed evacuetur primo statim per vomitum et postea per secessum vel semel et pluries et postea dentur medicine cordiales frigide supra dicte et epithimata et alique lapides contra venenum tales ut sunt corium alicornu smaragdus et multi alii lapides preciosi. Si vero timeatur causa caveat ut morsu vel aliis animalibus venenosis sed primo apponatur pullus et gallina vivens et alia calida ponantur super locum lesum et venenum tractum extrahatur deinde ponantur epithima frigida per quam tibi inde venenum calidum vel calidum tamen venenosa. Et statim fiant evacuationes per vomitum et secessum sed postea tales medicine supra scripte et delectabiles vivendum et prode sed aliis medicinam cordialibus ut supra dictis. Si vero timeatur causa frigida ab ethico et tabido super fluxu sed conveniens statim remedium est. Et spiritum dormire et prode sed tabidi et potibus confortandis et aliis medicinis cordialibus supra dictis et tabe aliis medicine cordiales superius sed post sed postea fermentatio rebus humidis competentibus ut supra.

De colerica passione

Colerica passio de tribus partibus. Primo videndum quid sit colerica passio. Colerica passio est contrarius passio sed vomitu et fluxu

ventris procedentis ad quod
sequitur dolor vehemens et
aliquando sincopis. Nota
2o quod si pas. dicta potest
tari primo per corruptionem
cibi in stomacho et cibi corrupti
transmissi ad intestina
2o vero per corruptionem hu
morum malorum stantium
subsorum et putrescentium
quibus eis non perfecte digeritur
passionem proveniente propter
maliciam intestina curentur sed
causa si eis per multiplicationem
in stomacho et intestinis. Si vero
colica pas. fuerit per cor
ruptionem cibi in stomacho tunc
contra cum si corruptio pro
veniat a stomacho calido propter
parvitatem cibi qui stomachus
calidus invenit per pauca
cibum facit eum ebullire cho
leram propter nam si corrupti
onem et multiplicatum facit
hanc passionem cum ius cum
contingit. Sed cum corruptio
proveniat per nimiam comestionem
indebite sumendi quando cor
rumpitur cibus in stomacho
et in intestinis multiplicatur et
propter hoc eius ebullicionem vel
per adustionem tale ut intus
dicte sit causa huius passio
et per hoc ut plurimum venit. Si
vero dicta passio fuerit propter
parvitate cibi tunc in isto
casu passum dare aquam
calidam cum modico zucaro
vel aliquod melius abstergere
et lavare stomachum et intestina ab
illis cibis propter nam, et postea
conforte stomachum hoc modo sumat
recipe absinthii vel salviae sumac
balaustie mirobalanorum citrinorum corallorum
ambrae an. ℥ j et coque eam
in vino nigro postea pa[n]e
sem de plano, et post in ca
lefaciendo stomachum tunc similiter
spongia infusa in dicto vino
bene expressa et tunc vina sumatur
bene calida ponatur supra stomachum
et tunc sed ponatur alia bene
calida sic zucara ut magis veni
bene aut calida pana dicte
spongie. Et postea fiat talis
electuarium. Recipe aloe cum ʒ j
aloe de absinthio, mastices, rosa
rum an. ʒ ß pulveris electuarii confortativi
cum ʒ ij pulveris diacorallii am
brae gariofilorum an. ʒ j, liquiritiae mas
ticis, macis an. ʒ ij ve
rum quod sumatur post super cenam
et ieiune fiat tale electuarium con
fortativum. Recipe pulveris electuarii confortativi
ʒ ij rosarum corallorum ambrae
an. ʒ j liquiritiae mastices garioph.
macis an. ʒ ij cere quod s.
fiat electuarium ad formam stomachi
cum oleo rosarum et mirtino
et ponatur super stomachum. Si
vero dicta pas. non cessaret
tunc post clisteres dicta sim
plicibus et postea medicine sumendae.
Si vero colica passio fuerit
per corruptionem humorum stantium
fuisse tunc sumendum remedium ex
dicto. Et postea fiat hic sirupus.
Recipe oxymelli ʒ j mellis
rosarum colati syrupi de citonis
an. ʒ ß aque vite ʒ j aqua absin
thii feniculi an. ʒ ß misce et
sumatur in vasibus. Si vero
sicut fore tunc debere pareto
unum gramis cum aqua incte
vel absinthii et cum vino calidum
Olei unguentis conbrere
supponere et cum epithimata
et alie confortativae cardiacae
quo tibi nam apparet ut
supra patet in fine de cura ter
tiane tardas. Si vero dicta pas.
causatur a ventositate colica que
est deterior tunc subito
fiant embrocare super dictis
et ad hoc magis supponere quam
si sicud propter et sic inventum
terbinta epithimata dicta
confortativa cardiales ut supra
dictum est. Et si dicta passio
non cessaret tunc Recipe hec em
plastra super stomachum facta
embrocatione et ungantur supra
dactilorum, unique matris
suo usibus ʒ v tritellorum

Apparet corruptionem humoris stantium

Cura. Si

A ventositate colica

de scamonea ʒ i pulverize cum [illegible]
decoctorum in uno scrupulo
cum pulvere electuarii confortativi ʒ
iii et masticis storax agrestis
acetum [illegible] [illegible]
nenufaris balaustie [illegible]
masticis [illegible] ana ʒ s
et cum dicto uno scrupulo [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et cum uno [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] [illegible] nenufaris ana ʒ
s [illegible] [illegible] ana ʒ s
aque plantaginis ʒ i [illegible]
[illegible] talibus [illegible] Recipe
[illegible] ʒ ii [illegible] de ber-
beris ʒ iii agrestis [illegible]
ʒ iii aque plantaginis [illegible]
[illegible] ana ʒ ii [illegible]
iii et fiat sirupus vel [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
vel [illegible] [illegible] tale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] confortativa Recipe [illegible]
ʒ ii [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ana ʒ i
[illegible] [illegible] [illegible]
ana ʒ i s [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ana ʒ i et cum
sirupo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] medicinis
[illegible] [illegible] [illegible] lavativa
[illegible] et consolidativa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] passio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicte [illegible]
[illegible] et alia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] passio
[illegible] medicinas [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
et talia [illegible] [illegible] passio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] passio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
passio [illegible] [illegible] [illegible]

in stomacho vel intestinis possent
fieri vomitus sanguinis vel seces-
sus sanguinis, vel secessus
aliorum humorum [illegible] [illegible]
sanguinis, [illegible] auctores [illegible]
faciunt mentionem de [illegible]
passione et in isto tamen [illegible]
remedia dicta [illegible] [illegible]
[illegible] etc.

De confortantibus stomachum

Quartum capitulum de hiis que
confortant stomachum et [illegible]
digestionem suam. Est no-
tandum quod stomachus confortatur
modis [illegible] per [illegible] [illegible]
male complexionibus et stomachus
frigidus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] confortatur per calida et
stomachus [illegible] [illegible]
[illegible] confortatur per [illegible] Secundo
modo confortatur per [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et stomachus confortatur per [illegible]
[illegible] confortatur per [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
in stomacho cum medicinis
[illegible] [illegible] [illegible]
stomachum [illegible] confortatur per [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
et confortatur per [illegible] et [illegible]
[illegible] stomachum [illegible] [illegible]
confortatur per [illegible] [illegible]
[illegible] super stomachum vel super
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] medicine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debilitas stomachi [illegible] [illegible]
[illegible] modis [illegible] aliquando
[illegible] a causa calida [illegible]
[illegible] aliquando [illegible] aliquando
[illegible] [illegible] debilitas stomachi
[illegible] a causa calida [illegible]
debilitas stomachi [illegible] [illegible]
mala [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a mala [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nenufaris et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de ber-
beris [illegible] agrestis [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Ca se

Elevat sep[illegible] [illegible] et [illegible] confortantis

a [illegible]

Si vero causa est a mala complexione calida cum materia tunc competunt ea que valent sitim sedare in calida. Si vero que valent sitim sedare tunc fiat clarea de vena et si debilitas non removetur tunc fiat electuarium confortans stomachum confortativum. Recipe olei rosarum ʒ i olei rosarum olei violarum olei camomille ana ʒ s, corall. albi ana ʒ i, camphore quod sufficit cum cera modica et fiat unguentum. Item potest fieri electuarium sanativum. Recipe specierum diarodon ana ʒ i, florum salicis, endivie, lactuce, berberis, portulace ana ʒ s, corall. albi ana ʒ i s, pulveris sandalorum et fiat electuarium ad formam similem est ... quod fiat cum brodio cucurbite et citrulorum [illegible]. Si vero debilitas stomachi causatur a materia calida tunc est competens quod [illegible] flat clistera in quibus ponatur electuarium de succo rosarum ʒ ii s, cassiefistule ʒ s, zuccari ʒ i s, salis gemme ʒ i, olei violarum ʒ ii, mellis. Et potest fieri sirupus [illegible] rosarum violarum [illegible] lactuce ana portulace endivie [illegible] ana ʒ s [illegible] cum zuccaro ʒ v, bullientur in sufficienti quantitate aque [illegible] et colentur et colature addatur [illegible] et de [illegible] et erit optimus sirupus. Recipe sirupi acetosi [illegible] sirupi de endivia ana ʒ s, cum endivia ʒ iiii et postea cum [illegible] digestio materie evacuetur. Item recipe pillularum de reubarbaro pillularum de agarico ana ʒ i, aloe [illegible] ana ʒ s, misce, fiant pillule ... vel electuario de succo rosarum. Vel dentur talis materia liquida. Recipe reubarbari boni et electi et subtiliter pulverisati ʒ i, specierum diarodon [illegible] cum [illegible] et [illegible] ut sero caprino et cum eodem et detur talibus in matutinis. Paupelis vero electuarium de succo rosarum et diasene [illegible] dare debemus. Item fiat bona [illegible] et [illegible] fiat potio. Si vero dicte passiones convenerint tunc fiat tunc eadem remedia que ut supra dicta sunt. Si vero debilitas stomachi causatur a materia frigida tunc est competens quod causatur a mala complexione frigida sine materia aut cum materia. Si vero talis passio causatur a mala complexione sine materia tunc fiant ista remedia. Recipe [illegible] absinthii lambrusce pulegii ana ʒ i, maioranc, origani, [illegible] florum rosmarini ana ʒ s, misce et fiat optimum vinum [illegible] bulliant et fiat embrocha [illegible] calida cum duabus spongiis super stomachum. Et potest fieri unctio. Recipe olei de absinthio olei mastic olei de spica ana ʒ i s, specierum diacinamomi ʒ i s, misce. Et fiat hic cerotum super stomachum. Recipe [illegible] absinthii lambrusce ana ʒ ii, [illegible] mastic [illegible] [illegible] gariofili [illegible] ana ʒ i, cere quod sufficit et fiat hoc cerotum cum aliis de aliis speciebus et mastic. Item conferunt calida stomachalia ut sunt diacinamomi, dyagalanga, tyriaca, aurea [illegible] et [illegible] dentur potest. Si vero debilitas stomachi causatur a mala complexione frigida cum materia tunc aut talis materia aut est flatus vel ventositas. Si vero est materia et flatus [illegible] ut plurimum advenit [illegible] ut [illegible] quod reperit in stomacho et [illegible] ʒ ii et a [illegible] a [illegible] et tunc competit autem ea que valent sit materia ... grossa ut [illegible] ad quod sit digestio. Si vero est materia tunc digerat hoc

a mãa flatura

ne sic permiscentur cum syrupo de absinthio vel de mellis mellis rosacei ana ʒ s cum absinthio mellis ʒ i misce. Si non competit vel febris tempore nec medico cum eius ptisana ut tibi videtur. Vel sic sumat syrupum acetosum cum mellis rosacei lambitivum ana ʒ i pulegii maiorane rape seminis feniculi ana ʒ s decoquatur aqua vel aqua fluviali vel aqua apii ʒ iiii vel mellis sic syrupum ut valeat. Quem syrupum sumat deinde sit cibus digestus et post evacuetur sic purgetur sic pillulis de agarico vel de turbith pillule aggregative ana ʒ s recipiantur pillule viii cum mellis rosacei et dentur in matutinis. Vel de talibus medicina laxativa sic cassie fistule et pinguis tracte cum aqua ʒ iiii ʒ s vel medicine agarici apii turbith electuarii ana ʒ s salis gemme in ʒ i tradatur cum misce et dissolve cum aqua vite vel absinthii et dentur in matutinis talibus. Si vero materia flegmatica est digesta contrarie ut dictum est evacuata vel evacuationem facit cum bene vomitus terciana ostendebat ut supra dictum est de debilitatis stomaci a materia complexionis sicut per vomitum vel per diarriam sit. Si vero debilitatis stomaci causatur a materia cum sit ostendit digesta evacuatur ut dictum est si est evacuata cum digestiva hec non sic fiat sirupus mellis rosacei calami et mellis pti ana ʒ i s cum absinthii ʒ i ana melli rosacei ana ʒ s misce et decoctum in matutinis digestiva evacuetur stomacus sic pillule de fumoterre pillule aggregative ana ʒ s recipiantur pillule vii

cum syrupo de fumoterre Sed sic sic pillule sic medicine polipodii fumoterre cum electuarii ana ana ʒ s mellis lambitivi rape pulegii gariofili coquuntur ana ana ʒ i sic hoc medicina fiat decoctio ut supra est per purgationem materie sic non sic medicine tracte cum aqua ʒ iiii cum sic pillule de fumoterre pillule de yera ana ʒ s recipiantur cum pillule et dissolvantur cum aqua mellis et absinthio et sic ut supra est propter cum cibus ministrandus temperata confortativa et calida medicinalia non sunt a proprietate valentes gariofili masticis cinamomi zinziberis cinamomi macis absinthii et ostendit vel est quod dicimus medicinis flat lenta sic per virtutem vel ʒ i ana sic medicinalis aromaticum ʒ ii ʒ i et pulvis post cibum gallie moscate confortative stomachum est iste misce et aliis sicut in primo capitulo patet similiter curare debilitatem stomaci etc.

De dolore stomaci

Quartum capitulum de dolore stomaci est primo notandum quod dolor stomaci quandoque causatur a causa frigida quandoque a causa temporali. Si vero causatur a causa frigida vel a causa perforationis vel calore vel potu, venenosa vel medicina vertetur, vel a caliditate vel a siccitate vel frigiditate. Si vero dolor causatur a causa temporali tunc vide cum aliqua sit casus vel ventositas. Si est in stomaco tunc appone hic medicinam repressivam et stomacum confortantem sic aloe ʒ i aloe citrinarum aloe masticis ana ʒ s pulvis cinnamomi aromaticorum pulvis gariofili ana ʒ s misce. Si vero non aliqua

vel cassi in [illegible] vel sir-
pi. Re(cipe) [illegible] mastici ʒ i al-
[illegible] vel [illegible] ana ʒ 5
[illegible]
ana ʒ i [illegible]. Si vero dolor
stomachi provenit a cibo vel
potu vel [illegible]
[illegible] vel potus [illegible] dolor
[illegible] pro caliditate frigiditate
humiditate vel siccitate vel
[illegible] vel pro acuitate
vel venenositate vel [illegible]
Et tunc in ista causa vomitus
[illegible] quod alios alia
[illegible]
ut dictum est in [illegible] de [illegible]
[illegible]. Si
vero talis dolor [illegible]
[illegible]

[illegible] precedat vel [illegible]
est. Si vero stomachi dolor pro-
venit a solucione continui tunc
precedat [illegible] medicinis restora-
tivis [illegible] et consolidativis
[illegible] vel [illegible] mastix
[illegible]
[illegible]. Et [illegible]
[illegible] consolidativa [illegible]
[illegible]
ana ʒ i [illegible]
[illegible] ana ʒ [illegible]
[illegible] consolidativa
vel [illegible] consolidativa
et conglutinativa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
vel de [illegible]
Si vero dolor stomachi provenit
a [illegible] tunc [illegible]
[illegible] dolor provenit a
mala complexione [illegible]
[illegible] a solucione
continui [illegible] a [illegible] ventosa
vel [illegible]
stomachi [illegible]
[illegible]. Si vero talis do-
lor provenit a mala complexione
[illegible] tunc [illegible]
complexio sit calida vel fri-
gida vel sicca vel [illegible]
Et si est calida [illegible]
medicinas frigidas. Et si est
frigida tunc apponere medicinas
calidas. Si est [illegible] appone-
re [illegible]
est precedens ut [illegible]
de [illegible] calidis et frigidis
[illegible]. Si vero dolor
stomachi provenit a mala
complexione [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dolor stomachi
Et [illegible]
[illegible]

a solucione continui

a mala complexione [illegible]

a mala complexione [illegible]

a sanguine

a ... calida(?)

[illegible] quarta(?) [illegible]
sit ille an(?) colerem [illegible]
vel [illegible] precedente digestio(?)
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et si vero fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] valde competit(?) Et si [illegible]
[illegible] possit evacuari et
esse nebulosa aut grossa et
[illegible] digestio(?) hic modo
Rx [illegible]
[illegible] ana ʒ ß [illegible] ʒ i
ana [illegible] ana ʒ ß
[illegible] Vel sic Rx [illegible]
[illegible]
ana ana i [illegible]
[illegible] ana ß Rx [illegible]
[illegible]

[illegible]

a ... flatum(?)

[illegible]

[illegible] ʒ i ana [illegible] ʒ ß
[illegible] Et si vero [illegible] esset viscosa
vel nebulosa vel grossa
[illegible] digestiva competit(?) vel
fiat hic syrupus(?) Rx [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible]
[illegible]
ana ʒ ß [illegible]
[illegible] ana ʒ ß [illegible]
[illegible] digestiva
[illegible] evacuet hic modo Rx
pillularum(?) de [illegible] de agarico
vel de turbit ana ʒ ß [illegible]
[illegible] de [illegible] vel [illegible]
Rx [illegible] ʒ ß [illegible]
[illegible] ana ʒ ß [illegible]

[illegible]

emplastra ponantur ut absinthii
menta terebinti laudani
cum .3.1. pulegii tala ubi
origani serpilli maioris ana
.3.5. pistentur omnia et cum aptentur
vino medicamen vel vino
vel cum aqua et cum mi-
stio alto terebinti et de
mastice ut emplastra et hu-
iusmodi supra stomachum ponantur
sicut tibi apparet. Item tyriaca
magna [illegible] valde
removet dolorem stomachi pro-
pter eius vim confortativam
vel aliquid aliud vinum [illegible]
quod magnum in pulverem
hic cum potetur et cum pulver
vino et aliquando emplastra cum
tyriaca facta confortat stomachum
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et similes medicine
fiant [illegible]. Si vero dolor stomachi
causetur a materia calida cum
facto vomitu [illegible] hoc
modo ut syrupus absinthii
[illegible] [illegible] cum .3.
[illegible] aliqua .3.1. cum [illegible]
[illegible] .3.5. [illegible]. Si
vero [illegible] et
grossa digeratur hoc modo
ut radices petrosilini feniculi
[illegible] in [illegible]
[illegible] cum .3.1. [illegible] pu-
legii origani serpilli maioris
[illegible] mellis
ana .3.5. et cum [illegible]
[illegible] et cum [illegible]
ut [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] digesta
[illegible] sic evacuetur [illegible]
[illegible] [illegible]
cum .3.1. [illegible] .3.5. [illegible]
[illegible] cum [illegible] ut [illegible]
et [illegible] in [illegible] [illegible]
ut [illegible] pillule de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
cum .3.5. [illegible]
[illegible] cum [illegible] et [illegible]

in matrice est fiat prop-
ria remedia supra dicta
de eius dolore stomachi ratione
a matrice flatum ut sunt embro-
cationes [illegible] et alie me-
dicine supra dicte. Si vero
dolor stomachi provenit a so-
lucione continui fiat a materia
ventosa ut [illegible] hec
evacuetur talis materia cum [illegible]
[illegible] de eius [illegible]
[illegible] causata a [illegible]
Si vero dolor stomachi provenit
ab apostemate hec cognoscetur cum
[illegible] causata a materia
flegmatica [illegible] flatum ut
[illegible] et hec [illegible] cum
[illegible] ab [illegible] et ab [illegible]
illo [illegible] [illegible]
evacuata [illegible] ut
[illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible]
emplastra et similes medicine
[illegible] [illegible] apostemata
ut supra patet et postea [illegible]
detur [illegible] cum supra dictis
medicinis consolidativis

De singultu

Circa capitulum de singultu
est primo videndum quid
singultus sit diffinitive.
Singultus est motus compositus
[illegible] a virtute [illegible] stomachi et
[illegible] [illegible] expellere [illegible]
[illegible] in [illegible]. Secundo videndum
quid sit singultus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] causatur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] causa
[illegible] causa [illegible] causa
[illegible] 4 a causa [illegible]
3º videndum quid singultus [illegible]
[illegible] [illegible] de repletione
et de [illegible]. Singultus
de repletione est duplex quia
de repletione humorum et vaporum
[illegible] quia de repletione [illegible]
et [illegible] vaporum [illegible] singultus

a [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible]
[illegible]

ab apostemate

[illegible] de repletione ciborum vel va-
porum. Singultus de re-
pletione est quadruplex quia fit
a frigore, quia a calido, quia
a siccitate, quia a cibis vel [illegible]
[illegible] vel vaporibus
[illegible] Sed videtur quod singultus
de repletione [illegible]
[illegible] qualitatem
[illegible] calidum [illegible]
[illegible] quantitate [illegible]
[illegible] semper [illegible]
[illegible] Et [illegible] mala [illegible]
mala [illegible] mala complexio
aliquando [illegible] aliquando
in tota [illegible] aliquando in [illegible]
Singultus vero de [illegible]
causa a siccitate [illegible]
[illegible] singultus
[illegible]
[illegible]
[illegible] singultus [illegible]
[illegible]
[illegible] ab aere [illegible]
[illegible] et pluries [illegible]
[illegible] mala et [illegible]
[illegible] Et [illegible]
singultus [illegible] a mala complexione
calida [illegible]
[illegible] in aliis [illegible]
[illegible] Et [illegible]
singultus causa a replecione
[illegible] fiat [illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] remedia [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
singultus [illegible] a calida [illegible]
digerere et evacuare [illegible] semper de
dolore stomachi [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible] singultus
causatur a siccitate [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
Et vero singultus causatur
a [illegible] ut a cibis
et a potibus et a vaporibus
[illegible] et pluries [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] se repleverit [illegible]
[illegible]
pluries [illegible]
[illegible]
[illegible] singultus, aliquando [illegible]
[illegible]
illud singultus [illegible] ille singultus
causatur [illegible] a cibis vel potibus
vel [illegible] vaporum elevatus
[illegible] stomachi [illegible]
[illegible]
[illegible]
illud [illegible] ab ore stomachi [illegible]
[illegible] stomachi Et [illegible]
[illegible]
[illegible] ab [illegible] singultu
liberamur Et vero singultus causatur
a mala complexione [illegible]
[illegible] Et
[illegible] ab [illegible] ut ab
[illegible] ut aliis [illegible]
[illegible] ut pluries [illegible]
est semper [illegible]
[illegible] singultus Et vero sin-
gultus causatur a [illegible] per-
cussione [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ab [illegible] ut
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliis [illegible]
[illegible] Et vero
singultus causatur ab aere
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] Et [illegible]
in aliquam [illegible]
et evacuare [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] est Et
vero singultus causatur a [illegible]
[illegible]
a [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

A mala complexione calida

A replecione [illegible]

A calida

A siccitate [illegible]

A cibis et potibus et vaporibus

De inimo appetitu

Circa amplius de virtute appetitiva est primo notandum quod naturalis appetitus est proprie stomachi et hic appetitus vocatur proprie naturalis. Et est secundus [illegible] est appetitus caninus. [illegible] Valescum [illegible] est appetitus [illegible] fames [illegible] quia quanto magis [illegible] tanto magis appetit [illegible] Tertius appetitus est [illegible] principalis. Appetitus caninus est appetitus praeter naturam [illegible] a causa [illegible] Et dicitur [illegible] appetitus [illegible] Valescum [illegible] fames [illegible] et est appetitus praeter naturam [illegible] et est appetitus [illegible] secundum [illegible] de [illegible] est appetitus corruptus et iste appetitus secundum Gerhardum de Solo [illegible] est appetitus corruptus [illegible] appetitus [illegible] est appetitus ad [illegible] Et [illegible] appetitus [illegible] est appetitus [illegible] resolutionem [illegible] debilitate [illegible] appetitus [illegible] Et [illegible] appetitus [illegible] a mala complexione calida [illegible] resolutione [illegible] et [illegible]

[illegible] causa appetitus caninus et [illegible] causa [illegible] ut plurimum [illegible] Et [illegible] causa appetitus caninus a [illegible] ut ab aere calido [illegible] humiditate stomachi [illegible] ut ab igne aut ab aliqua re alia [illegible] Et [illegible] ab exercicio aut labore superfluo resolutivo et tale [illegible] stomachi. Et [illegible] a capite descendente ad os stomachi. Et [illegible] Et [illegible] stomachi [illegible] Si vero hic appetitus transferat [quod evacuacionem et fluxus] [illegible] Et [illegible] appetitus [illegible] Et [illegible] appetitus [illegible] Et [illegible] Si vero appetitus caninus [illegible] a debilitate virtutis retentive [illegible] debilitatem [illegible] a caliditate [illegible] Et [illegible] appetitus caninus [illegible] Si vero appetitus caninus [illegible] a mala complexione calida [illegible] Si vero appetitus caninus

(margin) quod debilitas virtutis retentive

(margin) a mala complexione calida

A colera

A vermibus

Appetitus caninus a materia acetosa

Appetitus ex materia acetosa

Contra bolismum

A mala complexione frigida pure materiali

A mala complexione calida pure materiali

transfertur a re praedicta ut ab aere calido ut patet ab aliis exercitiis ut labore vel coitu vel praedictis. Si vero appetitus caninus transfertur a colera [illegible] evacuatione colerica [illegible] [illegible] [illegible] est supra [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appetitus ab [illegible] ab [illegible]. Si vero appetitus transfertur a vermibus vel [illegible] vel [illegible] appetitus vel [illegible] [illegible] [illegible] ut supra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si vero [illegible] appetitus [illegible] a materia acetosa [illegible] supradictis [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut supra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si vero [illegible] [illegible] appetitus [illegible] [illegible] acetosa [illegible] [illegible] [illegible] supradictis [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si vero appetitus [illegible] bolismus vel [illegible] [illegible] a mala complexione [illegible] [illegible] ut a mala complexione frigida pure [illegible] aut a mala complexione calida aut [illegible] [illegible]. Si bolismus proveniat a mala complexione frigida pure [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bolismus. Si vero bolismus proveniat a mala complexione calida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si vero bolismus proveniat ab [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] proveniat [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] proveniat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de dolore [illegible]. Si vero transfertur appetitus [illegible] [illegible] a quo [illegible] [illegible] [illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] supra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de dolore [illegible]. Si vero transfertur [illegible] [illegible] [illegible] a quo [illegible] proveniat [illegible] [illegible] proveniat a mala complexione calida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] proveniat a causa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] supradictis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

De dolore capitis

Quoniam [illegible] de dolore capitis. Est primo [illegible] quod dolor capitis [illegible] [illegible] [illegible] a causa [illegible] [illegible] a causa [illegible]. Si vero dolor transfertur a re praedicta [illegible] [illegible] [illegible] dolor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si vero dolor capitis proveniat a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolor capitis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cum vero male complexionis [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Causa vero male complexionis [illegible] est [illegible] [illegible]

[illegible] cum [illegible] cum [illegible]
cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum 3 s [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
cum [illegible] cum [illegible]
[illegible] cum [illegible] cum [illegible]
cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
cum 3 1 s [illegible] [illegible]
3 [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] calida et [illegible]
dolor capitis Si vero dolor
capitis causatur a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] calida
[illegible] cum [illegible] [illegible] cum
[illegible] cum [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
cum 3 [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible]
cum 3 s [illegible] [illegible]
3 [illegible] cum 3 1 s [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum
cum 1 [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
dolorem Si vero dolor capitis
provenit a [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] et [illegible]
dolorem capitis Si vero dolor
capitis provenit a [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible]
provenit a mala complexione
calida [illegible] [illegible] ut a [illegible]
Si a [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
calida Et [illegible] a [illegible]
est [illegible] ut [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est Si vero dolor capitis
provenit a causa ut [illegible]

A causa ut [illegible]

[illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Si vero [illegible]
ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Si vero dolor capitis causatur

A causa corporali

a causa corporali [illegible] est [illegible]
cum provenit a mala complexione
calida ut [illegible] [illegible]
Si cum provenit a mala [illegible]
calida [illegible] [illegible] [illegible]
provenit a ventositate [illegible]
cum ab [illegible] [illegible] capitis
cum ab [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Si autem provenit
dolor capitis a mala complexione
calida ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Si vero dolor capitis causatur
a mala complexione [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] Si
vero est [illegible] [illegible]
de [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] Si cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum 3 1 [illegible]
[illegible] cum 3 s cum [illegible] 3 1
cum [illegible] cum [illegible] cum
3 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
cum cum 1 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

A [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] 3 5 [illegible] al [illegible] vel [illegible] 31 [illegible] et [illegible] decoctio et postea [illegible] fiat [illegible] in [illegible] calidum [illegible] 3 1 [illegible] 3 5 [illegible] 3 5 [illegible] de [illegible] 3 1 [illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible]

a [illegible]

[illegible]

[illegible]

nam illam humorum oppilantium et semper sepe dicitur est Et si ea [illegible] ubi sunt predicte cum medicinis aperitiuis agrauatur et [illegible] est per oppilacionem est in epar [illegible] epatis sed hec debent ma[illegible] ne as [illegible] appropriatiua et [illegible] per [illegible] per [illegible] Et talia [illegible] sunt duplicia quia aut sunt calide et debent uti calidis aut [illegible] frigidis aut frigida [illegible] calidam [illegible] re sunt [illegible] plerumque calide sicut cum absin[illegible] [illegible] cum [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] radicibus cum [illegible] cum eupatorium radicibus [illegible] apium [illegible] feniculi [illegible] asari rubee tinctorum [illegible] Et in tali op[illegible] laciones [illegible] epatis [illegible] [illegible] predicte [illegible] clesis ʒ i cum absinthii ʒ i cum [illegible] cum [illegible] cum ʒ s [illegible] [illegible] [illegible] predicte [illegible] ¶ Medicine vero frigide aperitive sunt [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut aqua solatri alki[illegible] et cum [illegible] et [illegible] me[illegible] Et iste medicine sunt [illegible] [illegible] in oppilacione [illegible] epatis [illegible] calidam [illegible] [illegible] [illegible] solutiue Si vero oppilacio [illegible] in [illegible] epatis [illegible] sicut [illegible] [illegible] ubi [illegible] naturam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medicine aperitive [illegible] [illegible] sunt [illegible] calidam et calidam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquando medicinam solutiuam Si vero dolor epatis [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum absinthii ʒ i cum [illegible] cum [illegible] ʒ s [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ s [illegible] [illegible] [illegible]

Medicine frigide aperitive

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum ʒ i [illegible] [illegible] et fiat unguentum [illegible] [illegible] [illegible] aceti Dolor [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si vero dolor epatis [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si vero est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] ʒ s cum [illegible] ʒ i cum absinthii ʒ s [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] fiat [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] ʒ s [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i s ʒ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si vero dolor epatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolor epatis [illegible]

De ictericia

Ictericia triplex dicitur ictericia est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] Alia dicitur ictericia [illegible] alia dicitur ictericia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fit a colera rubea vel a colera vitellina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fit a colera [illegible] [illegible] [illegible] ictericia fit a colera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ictericia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oppilacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab epate ad [illegible] [illegible]

[illegible] opilacione [illegible] causa [illegible] est [illegible] [illegible] causa [illegible] in viatico

Quia generatur yctericia propter opi-
lacionem factam in via que est ab epate
ad duodenum seu ad fundum
stomachi. Alia generatur yctericia propter
opilacionem factam in via ab
epate ad vesicam fellis. Alia generatur
yctericia propter superfluitatem epatis
[illegible]

Et ab epate [illegible] in aliis [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et propter ea fiat [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] de [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] pal-
palpro [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] alba fiat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
Or [illegible] [illegible] yctericia [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] fiat aere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] intelligentis et propter ea
[illegible] [illegible] si est [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Or vero ycte-
ricia proveniet a [illegible]
[illegible] ad labare [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Or yctericia proveniet a [illegible]
aut potu ut ab aliqua [illegible]
re [illegible] [illegible] fiat vomitus
et [illegible] fiat [illegible] si est ab
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illi [illegible] facit ictericiam. Or
[illegible] [illegible]

De ydropisi

[illegible]

[illegible] in urinam [illegible] plus [illegible]
in ponticositate [illegible]
[illegible] ad urinam [illegible]
[illegible] et syncopis. Et [illegible]
hypostasis [illegible]
[illegible] debilitate virtute epatis
[illegible] debilitate [illegible]
[illegible] digerere et [illegible]
[illegible]
[illegible]
ponticositate. Et causa debili-
tatis est [illegible]
[illegible] causa [illegible] est
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] causa [illegible]
Causa [illegible] est [illegible]
[illegible] debilitas digestive
epatis, debilitas [illegible]
[illegible] superfluitate [illegible]
[illegible] digerens et indigestio
[illegible] in ponticositate [illegible]
Et [illegible] aliis [illegible]
[illegible]
[illegible] in epatis
aut [illegible] in membris [illegible]
[illegible] in membris [illegible]
[illegible]
in epatis et debilitate virtutis
et [illegible] digestive epatis
[illegible]
[illegible] et causa [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ponticositatis seu hypostasis
[illegible]
[illegible] est [illegible]
corpore [illegible] hypo-
[illegible]
[illegible]
[illegible] causa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] causa [illegible]
[illegible]
[illegible] hypostasis [illegible]
[illegible] in
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] hypostasi et hypostasi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 2°
[illegible] 3° Causa [illegible]
hypostasis [illegible]
[illegible]
[illegible] debilitate [illegible]
[illegible] digestive epatis. Et [illegible]
[illegible] est [illegible]
indigestis [illegible]
ad [illegible] epatis [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] et [illegible] debilitate [illegible]
[illegible] epatis [illegible]
Et [illegible] hypostasis
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
in epatis aut [illegible]
[illegible]
[illegible] de epatis
[illegible]
[illegible] 5 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 5 [illegible]
[illegible]
[illegible] 1 5 [illegible]
[illegible]
digestiva [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 5 [illegible]
[illegible] 3 [illegible] 3 [illegible]
[illegible]
[illegible]

per pampilum cum leguminibus et
postea accipiat unum pannum
de grana et unde factum calidum
cum pauca lana calida super
caput et totum ventrem, et postea
fiat bona inunctio. Recipe olei
de absinthio ʒ i, olei de rosis
communis, [illegible] albarum ana
[illegible] ana ʒ s, olei de populeon
de [illegible] conforta [illegible] cum
ʒ ii cere [illegible] et fiat unguentum
molle. Et postea panni lanei
calefacti super caput et totum ven-
trem. Recipe i partem [illegible] aliarum
et i partem [illegible] herbarum et
[illegible] et cum pane [illegible]
fiat cerotum et panni lanei bene
calidi super caput et ventrem. Re-
cipe [illegible] herbas fiat fomentum
[illegible] totum corpus [illegible]
[illegible] tale [illegible]
sed optime valet sed [illegible]
[illegible]
[illegible] antiqua [illegible]
[illegible] cum vite et [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] et [illegible] calida et [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] ventris [illegible]
[illegible] de super
[illegible] Si vero
[illegible] calida
[illegible] membra
[illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] Si vero [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] et
[illegible] Et [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
ut [illegible] est [illegible] de [illegible]
doloris capitis [illegible] super
capitis. Et [illegible] fiat
[illegible] et [illegible] ubi
[illegible] Et [illegible] fiat
[illegible] Recipe [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]

[illegible] fiat [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et postea fiat [illegible]
et [illegible] super [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] est [illegible] Et
[illegible] super
[illegible] super [illegible]
[illegible] capitis [illegible]
[illegible] super [illegible] illa
[illegible] ventosa [illegible]
[illegible] illa [illegible]
ventosa calida ut [illegible]
[illegible] calida [illegible] Et [illegible]
[illegible] calida de [illegible]
[illegible] Et ventose [illegible]
super [illegible] et super ventrem
[illegible] ventositate. Si vero [illegible]
[illegible] calida [illegible]
de [illegible] capitis [illegible]
[illegible] Si
vero [illegible] et de [illegible]
capitis [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] Si vero [illegible] esset
[illegible]
[illegible] et [illegible] ut super
[illegible] et postea fiat [illegible] super
[illegible] calida [illegible]
[illegible] Et
[illegible] valde
[illegible] fiat
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] forte valde [illegible]
Recipe [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Cum [illegible]

[illegible]

[illegible] de [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... et splen ... [illegible]

A causa calida

[illegible]

Cum ypostasie

[illegible]

De dolore splenis

Q[illegible] ... de dolore splenis ... est ... [illegible]

[illegible]

Et postea fiat ex [illegible] sicut
ole(i) rosarum ℥ i aceti [illegible]
aceto [illegible] ana ʒ
ss pulveris sticados rosarum [illegible]
[illegible] ana ʒ i ss cere modicum
fiat unguentum molle vel fiat
tale epithima R(ecipe) aque absinthii
aque [illegible] ana ʒ i aque buglosse
mellisse [illegible] ana ʒ i ss et
cum spongia [illegible] fiat
epithima / vel [illegible] medicinas
[illegible] Si vero — a calore
dolor splenis provenit a calo-
re [illegible] tunc [illegible] fiat [illegible]
[illegible] a predictis [illegible] et
[illegible] cum [illegible]
[illegible] tunc [illegible] ut
supra. Si vero a casu vel percussione — a percussione
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] Si — a sanguine
[illegible] tunc fiat flebotomia de vena
splenis sinistra. Si vero [illegible]
[illegible] tunc [illegible] ut supra
[illegible] repressiva
[illegible]
et postea fiat [illegible] calida [illegible]
[illegible] Si vero [illegible]
a [illegible] tunc [illegible]
[illegible] dolor splenis [illegible]
a materia [illegible] calida [illegible]
[illegible] Aut a materia
apostematis [illegible]
[illegible] aut a ventositate [illegible]
ab opilatione aut ex debilitate
[illegible]
[illegible] Si a materia [illegible]
calida [illegible] aut illa
[illegible] est sanguinea aut colerica
Si sanguinea tunc fiat flebotomia
de vena basilica [illegible]
et postea fiant
remedia [illegible] supra dicta
Si vero [illegible] calida tunc — a colera
[illegible] digestio [illegible]
[illegible]

[illegible] ana ʒ ss [illegible] fiat
decoctio [illegible] et
postea fiat [illegible] et de-
[illegible]
supra. Et postea [illegible]
[illegible] R(ecipe) pillularum de [illegible]
pillularum de [illegible] ana ʒ ss
[illegible] pille [illegible]
de [illegible] fiat R(ecipe)
[illegible] ʒ ss [illegible]
[illegible] Si [illegible]
ʒ i ss [illegible]
[illegible] Si vero
[illegible] digestiva tunc [illegible]
[illegible] et postea fiant
remedia [illegible] supra dicta. Si
vero [illegible] materia [illegible]
[illegible] Si vero
[illegible] materia [illegible]
[illegible] supra
dicta. Et si [illegible] dolor [illegible] — a flate
a materia [illegible] tunc
[illegible] est [illegible] digestiva [illegible]
R(ecipe) [illegible] epithima [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] ana ʒ ss [illegible]
[illegible] ana ʒ ss [illegible]
ʒ i [illegible]
[illegible] R(ecipe) pillularum
de [illegible] pillularum de [illegible]
ʒ ss [illegible] pille [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] ʒ [illegible]
[illegible] ʒ ss [illegible]
[illegible] ʒ ss [illegible]
[illegible] Si vero dolor splenis provenit — a [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] de [illegible]
[illegible] ʒ
ss [illegible] absinthii ana ʒ ss ana
[illegible]
[illegible] pillularum de [illegible]
[illegible]

pill. [illegible] de fumo terre an. ʒ s. [illegible] fiant pillule vii vel octo. Syrupus de fumo terre [illegible] habeat ut [illegible] ʒ ii dyasene [illegible] ʒ i s. [illegible] ʒ s. [illegible] Si vero dolor proveniret a ventositate vel oppilacione vel a debilitate intestinorum vel ab apostemate vel a solucione [illegible] est in capitulo de [illegible] in capitulo

de yliaca

Sequitur capitulum de yliaca passione. Est passio [illegible] intestinorum [illegible]

[illegible]

dolor yliacam [illegible]

[illegible]

pillule de [illegible]

scolopendrie fumiterre ana ʒ ss. vel
fumiterre et succus vel decoctio
scolopendrie hic legendum R. vnguenti
[illegible] ʒ i ss. [illegible]
boni et gariofili ʒ i agrimonie ʒ i
ʒ ii ʒ ss salgie [illegible] in mensura
et distillacio cum decoctione super
eius et de calida in matutinis
Et si confortacio stomachi [illegible]
necesse fuerit dicitur in capitulo
de eius dolore stomachi Et prima
in stomaco ad ʒ die [illegible]
clistere R. malue [illegible]
mercurialis et violarum puleggii
origani calamenti ana m. ss
florum camomille ana [illegible] semen anisi
ana ʒ ss. [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] agrimonie [illegible] ana ʒ ii
[illegible] in aqua vsque ad consumpcionem
tercie partis Et postea pone
i lb [illegible] olei [illegible]
[illegible]
[illegible] ʒ [illegible] ana ʒ ss
[illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] ʒ ss [illegible]
[illegible] et fiat clistere [illegible]
[illegible] predictis [illegible]
[illegible] cum [illegible] ve
[illegible] predicta [illegible]
clisteris super ventrem et [illegible]
[illegible]
[illegible] et maxime [illegible]
[illegible] in [illegible]
de [illegible] de camomilla ana
ʒ i [illegible] aneti
ana ʒ ss [illegible] de [illegible]
de [illegible] de [illegible] latum
ana ʒ ii [illegible] piperis al
et [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] vnguentum molle [illegible]
in vehementi dolore [illegible]
[illegible] dolores sedatiuum [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible]
ʒ ii [illegible] de [illegible] ʒ ss
et [illegible] calida [illegible]
dolori maxime infestat [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] dolori [illegible] predictis [illegible]
[illegible] valde [illegible]
et [illegible] predictis [illegible]
[illegible]

facto cum R mel [illegible]
in florum camomille [illegible]
florum aneti [illegible] puleggii
calamenti ana m ss. misce et
[illegible] cum bono vino
[illegible] in vna olla et pone
[illegible] calidam [illegible]
[illegible] super
dolorem et [illegible]
[illegible] Si vero talis dolor
proueniat a ventositatibus [illegible]
[illegible] remedia [illegible] et maxime
[illegible] iste confectio tale [illegible]
[illegible] dyagalange [illegible]
[illegible] tragea grossa [illegible]
Si vero a stercore fiat [illegible]
predicta remedia Si vero talis
dolor fiat ab apostemate [illegible]
[illegible] ut supra dictum est
[illegible] digestiua [illegible]
et [illegible] et postea cum [illegible]
et [illegible]
apostemate et [illegible] dolor
Si vero talis dolor fiat a so
lucione continui sicut ab aliquo
acuto vel calido vel [illegible] vel
a [illegible] vel [illegible] vel ab aliqua
alia re [illegible]
et [illegible] et super et
postea [illegible]
[illegible] est Si vero [illegible]
dolor [illegible]
[illegible]
a ventositatibus stercore [illegible]
[illegible] et a [illegible]
super dictum est [illegible] predicta
remedia [illegible] et maxime [illegible]
[illegible]
[illegible]

De fluxu ventris

Postea capitulum de fluxu
ventris [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] est
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]

corporis et eius complexio. Et a causa
extrinseca [illegible] aliquid transfert
ab aere sive aliquo a vene-
noso ut est aer corruptus
[illegible] corruptus et pestilencialis
[illegible] aer calidus et siccus
vel causa lienteria et magis
de ipse si de pueris vero
propter causam lientericam [illegible]
debilitate virtutis Est
aliquando causa lienteria a ma-
la complexione [illegible] Ali-
quando a mala complexione corporis
Aliquando propter [illegible]
Aliquando propter [illegible] causa per
[illegible] Aliquando propter [illegible]
et [illegible] causis. Et vero lien-
teria causatur a causa corporali
[illegible] propter causam
[illegible] propter debilitatem virtutis
[illegible] digestiue que non potest
[illegible] cibum. Aliquando
propter debilitatem virtutis retentiue
que non potest retinere cibum
ut digeratur. Aliquando propter
defectum virtutis expulsiue [illegible]
[illegible] ab aliquo [illegible]
Et aliquando propter [illegible] a ca-
pite [illegible] ad stomachum. Aliquando
propter [illegible] humoribus [illegible]
in [illegible] causa lien-
[illegible] et magis propter
[illegible] Aliquando propter
defectum [illegible]
Et aliquando propter [illegible]
[illegible] Si vero lienteria
causatur ab aere [illegible]
[illegible] signa [illegible]
[illegible] Si vero ab
aere [illegible]
[illegible] stomachi
[illegible] signa [illegible]
Et si ab aere pestilenciali
corrupto [illegible]
[illegible] igne facto [illegible]
[illegible] et [illegible]

Dyarria

ut [illegible] est et [illegible]
[illegible] Si vero a mala
complexione [illegible]
[illegible] caloris Et si a ma-
la complexione [illegible]
[illegible]

Si vero lienteria causatur propter
debilitatem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
lienterie [illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero lienteria
causatur a causa [illegible] propter
debilitatem virtutis digestiue
[illegible] complexione [illegible]
[illegible] debilitatem
[illegible] Et si propter
debilitatem retentiue [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et si propter
defectum virtutis expulsiue [illegible]
[illegible]
[illegible] causa [illegible]
[illegible] Si vero lienteria
causatur propter [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] Si vero
causatur propter [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] et ab [illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero li-
enteria [illegible] propter defectum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
illa [illegible] illa [illegible]
et [illegible] Si vero lienteria [illegible]
propter [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

humores tendit ad nigredinem
et propter flegma permixtum
3o si provenit ab epate
in signum est quod color est
sanguinolentus et aliquando citrinus
sed non aliquando rubeus
et apparet res grossitudinis sive de
bilitatis in epate et tunc flegma
apparet sicut lotura carnium
recentium. Si provenit ex flegmate
a toto corpore et hic 3o provenit
propter [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] evacuat [illegible]
[illegible] [illegible] ita quod [illegible]
[illegible] 2o in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] evacuat [illegible]
[illegible] evacuat [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
si [illegible] 2o si provenit dy
senteria a toto corpore ex debi
litate [illegible] membrorum
ut in [illegible] et epatis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si dysenteria
[illegible] [illegible] in signum
est in tali [illegible] [illegible]
et [illegible] in [illegible] [illegible]
si provenit ex flegmate [illegible]
[illegible] a toto corpore [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] et [illegible] dysenteria.
Si vero [illegible] flegmatis [illegible]
[illegible] tunc [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Si vero
provenit a [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Si vero
dysenteria provenit ab epate
tunc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] epatis quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] ut [illegible] [illegible]
de [illegible] epatis. Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Si [illegible] dysenteria provenit a toto
corpore [illegible] [illegible] tunc [illegible]
[illegible] [illegible] evacuat et
si tunc [illegible] tunc [illegible] [illegible]
adiuvare et [illegible] evacuandum
[illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible].
Si vero dysenteria provenerit
in [illegible] [illegible] tunc [illegible] [illegible]
flegmatis [illegible] patet [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]. Et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
Si vero dysenteria provenit a toto
corpore ex debilitate [illegible]
membrorum tunc si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si prolongatur. Si
si [illegible] in [illegible] tunc [illegible] re
media [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible]. Si dysenteria
provenit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] ut [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] pro
cedere potest. Si vero [illegible]
[illegible] tunc [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tunc [illegible] illas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] de [illegible]

Vel ut 15 [illegible] addere [illegible]
3 ij [illegible] syr. de [illegible]
[illegible] sigill [illegible] 3 j et si [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Et si dissolutio esset
[illegible] digerentibus [illegible]
[illegible] Et
[illegible]
[illegible] 3 j [illegible]
3 iij [illegible] et [illegible] sal
[illegible] Et facta
[illegible] fiat [illegible] aliud
[illegible] si fuerit parti-
[illegible] pillulas [illegible]
[illegible] 3 s [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 ij [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pillulas
[illegible] addere [illegible]
[illegible] 3 j et si [illegible]
[illegible] pillulas [illegible]
dissolutio et [illegible] O
[illegible] dissolutio [illegible]
[illegible] ut sepe [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] et consolidatio [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 3 s [illegible]
[illegible] 3 ij [illegible]
[illegible] pillulas et [illegible]
[illegible] et fiat [illegible]
[illegible] Vel si [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 s [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 j [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 j s [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et vero
dissolutio [illegible]
[illegible]

[illegible] dissolutionem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] O [illegible]
[illegible] de [illegible]
O [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] de [illegible] 3 j [illegible]
[illegible] 3
[illegible] 3 j [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] pillulas [illegible]
3 j [illegible] pillule [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] solutiva [illegible]
[illegible] 3 j [illegible]
solutiva 3 iij [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] consumptio [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] Et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] Et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] O
vel dissolutio [illegible]
[illegible]
[illegible]
de [illegible]
de [illegible] vel [illegible] Et [illegible]
[illegible] pillulas
de [illegible] pillulas de [illegible]
3 s [illegible] pillule [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] O vel dissolutio
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] pillulas de
[illegible] pillulas [illegible]
3 s [illegible] pillule [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 j [illegible]
[illegible] 3 iij [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

De prima difficultate

[illegible]

[illegible]

De lapide

[illegible]

[illegible] sufficienti quantitate [illegible] et [illegible] fiat [illegible] [illegible] pillule [illegible]

[illegible]

De apostemate renum et vesice

Octavum capitulum de apostemate renum et vesice. Est [illegible] notandum quod sig[illegible] distinctiva renum et vesice [illegible] in apostemate vesice [illegible] in apostemate renum [illegible] dolor [illegible]

[illegible]

[illegible]

De ardore urine

Quoniam capitulum de ardore urine est ... ardor urine ... [illegible]

[illegible]

... cum ... tibia ...
... cum ... radices
... ana ... plantaginis
... ana ʒ s ...
quorum ... particulares ...
... album ana ʒ s
... alkekengi ... vij
semen petrosilini ana ʒ vi ...
... sanguinis draconis ... aliquando
sanguis draconis ... ana
ʒ s ... ana ʒ i
pulverisentur ... cum ...
et ... ʒ ... fiant ...
... valde ... in
hac passione ... et ...
et ... ab hac passione
... in ... pillule
... ʒ ...
... ana ʒ i
sanguis draconis ... ana
... ana ʒ i s pulver-
isentur et ... dicti
... in hac ana ... ana
... ʒ ... ana ... ana
... ana ... ana
ʒ ij et fiant pillule ... valde
... ad ...
... ab ... et ab re-
... De mictu sa-
niei et sanguinis

Sequitur capitulum de mictu saniei et sanguinis. Est primo notandum de mictu sanguinis quod talis sanguis potest aliquando provenire ab epate et talis sanguis est magis purus et in mingere cum eo ... magnus dolor sed debilitas seu gravitas in latere dextro. Aliquando potest provenire a renibus et tunc talis sanguis est parum et magis permixtus cum urina et tunc est dolor magnus in dorso et circa renes. Aliquando potest provenire a vesica et tunc apparet dolor in pectine et sanguis est turbulentus et separatus ab urina. Aliquando provenit a venis ... et hic ut plurimum sanguis advenit cum urina ab aliis

... venis possit provenire. Secundo notandum quod sicut mictus sanguinis quandoque provenit a causa primitiva aliquando a causa antecedenti. Si a causa primitiva et tunc vel contingit propter aliquam casum et percussionem. Aliquando a superfluo coitu. Aliquando propter superfluum laborem aut propter ... causas primitivas. Si vero a causa antecedenti tunc ... provenit propter acuitatem humorum aperiendo venas et disrumpendo easdem et propter ... acuitatem humoris ... aut ab ulcere ... Si vero mictus sanguinis provenit propter casum aut percussionem tunc fiat ... de ... et de ... et ... Et ... sanguis ... et ... Et si talis sanguis ... et ... et ... in ... et ... in parte ... tunc fiat ... et ... et ... ut pluribus ... Si vero mictus sanguinis provenit propter superfluum coitum tunc ... et ... sanguis ... ut ... et ... Et ... Si vero propter laborem seu ... superfluum provenit mictus sanguinis ... fiat ... Si vero ... sanguis provenit a causa ... propter acuitatem humorum tunc ... et ... Et ... tunc ... consolidare ...

et conglutinatiua. Si vero mictus
sanguinis prouenit ab ulcere
vel vlceribus tunc curetur ut pre
dictum. Tercio notandum quod si
cum quis mictum sanguinem [illegible]
prouenit ab ulcere sicut [illegible]
[illegible] vesice aliquando ab ulcere
renum aliquando a [illegible]
[illegible] et aliorum membrorum
[illegible]. Et mictus sangui
nis prouenit ab ulcere vesice
vel renum tunc [illegible]
toto tempore [illegible]
[illegible], et [illegible]
[illegible] ut dictum
et [illegible] de [illegible]
in capitulo precedenti. Et si [illegible]
perdit [illegible] vesica ut [illegible]

De fluxu urine

Questio tamen de fluxu
urine. Est primo no
tandum quod fluxus
urine [illegible]
[illegible] in [illegible]
et [illegible] dyabetica passio
[illegible]
renum [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
renibus. Aliud est fluxus
urine qui [illegible]
mollificatiuum et [illegible]
[illegible] vesice et [illegible]
debilitate [illegible] retentiue
vesice et [illegible]
[illegible] in loco. Et aliquando
fluxus urine [illegible]
[illegible]. Si vero [illegible]
dyabetica passio tunc [illegible]
[illegible] toto tempore et [illegible]
[illegible]
dictus. Et [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] vnde [illegible]
nenupharis [illegible]
[illegible]
solatri [illegible]

Vel sic [illegible] cum [illegible]
[illegible] solatri [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] portulace
psillii [illegible]
[illegible] omnibus fiat
decoctio cum [illegible] et cum
optimo zucaro fiat sirupus.
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
vel [illegible]
vel solatri [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sed
[illegible] et [illegible]
nenupharis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] valle
vel [illegible]
[illegible] et fiat [illegible]
renibus [illegible]
[illegible] albi
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
de [illegible] de [illegible]
de [illegible] valet [illegible]
[illegible] valent. Si vero [illegible]
fluxus urine [illegible] mollificati
[illegible] vesice [illegible]
vesice [illegible] in [illegible]
in loco [illegible]
tempore [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
et [illegible] sic [illegible]
[illegible]
[illegible] de
[illegible] de [illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] vesice [illegible]

succi [illegible] sigilli ana ℥ j
terre modicum et fiat unguentum
molle et fiat inunctio circa
[illegible] Et fiat etiam
confectio [illegible] fiat
[illegible] et [illegible] ana ℥ ij
[illegible]
[illegible] ana ℥ j [illegible]
[illegible] ana ℥ v [illegible]
[illegible] fiat confectio solida ad
[illegible] Et cum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] propter debilitatem [illegible]
[illegible] pre
[illegible]

De vermibus

Sequitur capitulum de vermibus [illegible] quod generantur [illegible] autem [illegible]
[illegible] vermes sunt longi sive
[illegible] longi [illegible]
[illegible] ut plurimum generantur in intes-
tinis superioribus sive gracilibus
[illegible] sive [illegible]
sive [illegible] a capite et precipue
[illegible] et maxime
in pueris Et alii vocantur
[illegible] sive ascarides
sive lati [illegible]
et [illegible] illorum [illegible]
[illegible] ascarides [illegible] ascarides
[illegible]
generantur in intestinis [illegible]
[illegible]
et dolor [illegible]
[illegible]
et iste generantur in intestino
medio [illegible] et [illegible]
[illegible]
dolor [illegible] et
appetitus [illegible] Nota
[illegible] vermes [illegible]
[illegible] in [illegible] intestino
[illegible] vermes ut
plurimum generantur [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
in pueris et in aliis [illegible]
[illegible]

[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] infantes [illegible]
lacte [illegible]
[illegible] ana ℥ j [illegible]
optime ana ℥ ij [illegible] modicum et
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] velle [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Et [illegible] puer [illegible]
[illegible] vermes [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ana ℥
j [illegible]
[illegible] ana ℥ ß [illegible]
[illegible] ana ℥ j [illegible]
fiat decoctio et [illegible]
[illegible] et
[illegible] fiat [illegible]
decoctio [illegible]
[illegible]
[illegible] ana ℥ j [illegible]
ana ℥ j [illegible]
[illegible] ana ℥ ij
[illegible] et fiat decoctio Et [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ana ℥ v [illegible]
[illegible]
[illegible] ana ℥ j [illegible]
[illegible] ana ℥ j [illegible]
[illegible] ana ℥ ij Et
[illegible] fiat [illegible]

In Anthidotario mesue · sed Antidota
solum in mesue habentur sed etiam in diversis libris
et quedam # ponuntur
etc. # patet, reperiuntur) in 2a

in 3a

in 4a

Alia vero que sunt 3a et 4a parte sunt in diversis /
non reperiuntur ut habentur in mesue, sed sed
necnon in parte # posita reperiuntur,
quedam quedam etiam,

...
etc.

kesmes. 1. passet fiz [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible]
Et [illegible] digestiva [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] valent
[illegible] [illegible] [illegible]

De emoroydis fistulis ragadiis

Quoniam capitulum de emoroydis, fistulis et ragadiis [illegible] in ano [illegible] [illegible] [illegible] emoroydes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] dolorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] dolorem [illegible] [illegible] emoroydes [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] valore [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et iste [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
emoroydes [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Credo ego [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] emoroydes [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] emoroydes et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] emoroydes [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible]
Cause [illegible] emoroydarum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
pille de aloe [illegible] [illegible] [illegible]
aloes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] Et [illegible] aloe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
emoroydes [illegible] vero
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] emoroydes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] emoroydes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] emoroydes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

tunc secetur gingiva et dat
cum [illegible] vi ventre et
dolor [illegible] cum [illegible]
vel extrusera [illegible] dolor
Si vero emorroydes interi-
[illegible] extrusera tunc primo
[illegible] extrusera
et postea [illegible] sit [illegible]
vel extra et [illegible] stupes
sit [illegible] aliter
[illegible] Et si solo est
sanguis tunc primo fiat flebotomia
[illegible] de basilica [illegible]
[illegible] et 2a de saphena
Et post [illegible] ventosa
[illegible] sanguis [illegible] flebotomia
Et in desiccato tempore fiant
[illegible] R[ecipe] [illegible] rosarum
ʒ i olei violarum [illegible]
ana ʒ s [illegible] rosarum [illegible] balaustiarum
[illegible] litargirii ana ʒ i terre
[illegible] fiat unguentum [illegible] Vel sic
R[ecipe] unguenti de cerusa [illegible]
ʒ ij litargirii sanguis draconis [illegible]
[illegible] ana ʒ s [illegible]
[illegible] rosarum et violarum
Vel fiat tale balneum R[ecipe]
violarum rosarum [illegible] ana m[anipulum]
j malve [illegible] flore
[illegible] ana m[anipulum] s mellilot[i]
m[anipulum] j [illegible] et decoquantur [illegible]
in aqua pluviali et fiat balneum
vel embrocatio [illegible] spongia
et post [illegible] temperatio
Vel fiat tale linimentum [illegible]
[illegible] capitis [illegible] et
[illegible] doloris R[ecipe] [illegible]
[illegible] ana ʒ i
ʒ ij ʒ i [illegible] in
rosarum [illegible] litargirii sanguis draconis
[illegible] ana ʒ s
terre [illegible] et cum oleo rosarum
fiant [illegible] cum filo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero emorroydes cum
[illegible] sanguis
[illegible] et sanguis [illegible]
[illegible]
de saphena et postea [illegible]
[illegible] fiat [illegible] ut [illegible]

Si fluxus [illegible]
[illegible]
Si vero [illegible] fluxus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
Et postea si dolor [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] emorroydes [illegible]
[illegible] talis [illegible]
[illegible] R[ecipe] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
et fiat [illegible] Vel fiat talis
[illegible] R[ecipe] [illegible]
[illegible] ana ʒ s [illegible]
[illegible] ana ʒ i
[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible] fiat unguentum
[illegible] et applicetur loco Si vero
[illegible] dolor [illegible] tunc
fiat tale unguentum doloris [illegible]
[illegible] R[ecipe] olei de [illegible]
ʒ ij olei de [illegible]
[illegible] ana ʒ s vitellorum
ovorum [illegible] j [illegible] castorei
ʒ vj [illegible] et fiat un-
guentum [illegible] et [illegible]
loco Si vero emorroydes cum
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
ut [illegible] est Et postea [illegible]
[illegible] fiat [illegible] balneum
[illegible] R[ecipe]
[illegible] violarum rosarum
ana m[anipulum] j [illegible] ana m[anipulum] j [illegible] et
decoquantur [illegible] in aqua [illegible] et
fiat balneum Et postea fiat [illegible]
[illegible] R[ecipe] olei rosarum olei violarum
ana ʒ s [illegible]
j [illegible] ʒ ij vitellorum
[illegible] j [illegible] ʒ s terre
[illegible] et fiat unguentum [illegible]
Si vero [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] tunc [illegible]
tunc [illegible] Si vero
[illegible] aliquis [illegible] sanguis
[illegible] tunc [illegible] sanguis
[illegible] emorroydes
[illegible] doloris [illegible]
et postea fiat remedium [illegible]
[illegible] Si vero emorroydes cum

[margin: Capitulum emorroydarum]

[margin: castorei]

[illegible] cum adiscere [illegible] a fe-
celibus et ab aliis impedimentis ma-
lis et postea fiat fomentum semper
confortativis, et sic confortetur
[illegible] sive apostema per
consolidativa. Si vero excoriatio [illegible]
[illegible] vesice sive genitalis vel [illegible]
cum [illegible] et [illegible]
[illegible] appetit [illegible] sicut dicitur
[illegible] consolidare cum solebant
esse apte [illegible]. Et [illegible]
[illegible] magis seda-
tivis doloris ut dictum est vel
consolidativis. Et vero solebant esse
apte et [illegible]
ut [illegible]. Et [illegible]
[illegible] restrictiva
sunt apte sicut [illegible]
[illegible] constringere
cum [illegible] dicitur [illegible]
est de [illegible] suppositorie
[illegible] esse [illegible]
[illegible] sufficit et
[illegible] medicine sunt per
[illegible] sufficiat [illegible]
[illegible]. Sed [illegible]
dic[illegible] esse sufficiente sicut in
[illegible] magis
dolorem. Et [illegible] sunt [illegible] a
[illegible] causa [illegible] a [illegible]
[illegible], [illegible] a [illegible]
[illegible], [illegible] a [illegible]
[illegible] a [illegible]
a [illegible] aliis causis [illegible]
[illegible] vero [illegible]
[illegible] cum esse [illegible] secundum [illegible]
[illegible] [illegible]
Si vero [illegible] esset [illegible]
a [illegible] cum [illegible]
medicine [illegible] et [illegible]
dicere et [illegible] est predictum in aliis
causis [illegible] que
[illegible]. Sed de fi-
stula ani dictum est supra de cura
fistule ani [illegible] de
[illegible] fistule ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
consolidativis sicut dictum capitulo
de cura fistule ani [illegible]
vide ibi.

De egressione ani et matricis

Quarta capitula de egressione
ani et matricis. Est [illegible]
[illegible] cum [illegible]

[illegible] intestinum et [illegible]
alligatum cum [illegible]
[illegible]. Et [illegible] egressio-
nem [illegible] sive [illegible]
[illegible] sive [illegible]
intestinum [illegible]. Aliud [illegible]
[illegible] dicti intestini. [illegible]
[illegible] sive [illegible]
[illegible] dicti intestini.
Si vero [illegible] transferre
[illegible] sive [illegible]
cum [illegible] sit [illegible]
vel [illegible] vel [illegible]
et cum [illegible] ut dictum est in [illegible]
de cura [illegible]. Si vero [illegible]
[illegible] transferre [illegible]
sive [illegible] factum [illegible]
causa [illegible] cum [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
fiat [illegible]
[illegible] capitulo 31 [illegible]
[illegible] capitulo 315
[illegible] et fiat
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] de [illegible] capitulo 25 [illegible]
[illegible] capitulo 3 [illegible]
[illegible] capitulo 31 [illegible] et
et fiat [illegible] et [illegible]
medicine sunt per [illegible]
Sed nunc restat dicere de [illegible]
matricis [illegible] est
[illegible] matricis [illegible]
est [illegible] matricis a [illegible]
[illegible] destruit vel
[illegible] et talis passio [illegible]
precipitatio sive dislocatio
matricis. Aliud est [illegible]
[illegible] matrix [illegible]
per [illegible] vapor[illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] suffocatio matricis.
Alius est [illegible] matricis [illegible]
[illegible] et est [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] sive [illegible]
sive destructio matricis. Si vero
[illegible] sed [illegible]
[illegible] matricis [illegible]
[illegible] vel [illegible]
Et [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] destruit et [illegible]

sibi est de sinistra Et alie
apparet dolor et alia tumor in
parte illa ubi est perpetracio
Et ideo per perpetracio [illegible] est
dolor sine dolor causatur Vnde
ideo a causa extrinseca sine
generatur Aliquando a re mobili
Et a re extrinseca [illegible] dicitur
multe sunt cause tales passionis
Aliquando caliditas stomachi igitur
ut aliquando [illegible] Vnde [illegible] calor
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rei [illegible]
Aliquando [illegible] pro [illegible] passio [illegible]
labor [illegible] super [illegible] parte
et [illegible] causa Et a causa in-
trinseca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mollificacio ligamentorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] passio causata a
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
Si perpetracio [illegible] a causa
extrinseca [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] super [illegible]
et [illegible] [illegible] ventosa super
[illegible] [illegible] ventosa
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
Si vero deslocacio [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
apponatur ventosa super parte
opposita ut dictum est Et si
[illegible] [illegible] [illegible] ad locum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et alio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] / [illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] Si vero
talis passio [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

fiat remedium [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] dicta Si
vero deslocacio fiet a re [illegible]
ut a mollificacione ligamentorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] dictum est et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
talis passio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
ut [illegible] aliquando [illegible] Et
[illegible] [illegible] [illegible] perpetracio [illegible] deslocacio
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Si vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] passio [illegible] [illegible]
[illegible] suffocacio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ligatura et [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Si vero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mollificacio [illegible]
[illegible] et ligamentorum et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut dictum est [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ventosas
super [illegible] et super [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] deinde [illegible]
[illegible] deinde [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
possit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
retineat ut non descendat Et
[illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mollificacionem
vel [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Suffocacio

Casus

... et fiat tale pessarium ... [illegible]

... sigillata ... [illegible]

... [illegible] ... pessarium ... [illegible]

... fiat balneum in quo sedere possit ... [illegible]

... [illegible] ...

... [illegible] ... vel aliqua ... [illegible]

... [illegible] ...

De superfluitate capitulum

Autem capitulo de superfluitate ... [illegible] ...

... [illegible] ... vel de ... [illegible] ... et sic de aliis ... [illegible] ...

... [illegible] ...

ta [illegible] sic. Et
si vero talis mala fuerit [illegible]
[illegible] et debilitas [illegible]
[illegible]. Et primo si est causa ca-
lida medicetur talem [illegible]
remota causa evacuetur [illegible]
si est necesse ut infra dicetur
et primo [illegible] mala [illegible]
calida, et postea constringatur [illegible]
[illegible] balaustiarum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] pessarium [illegible]
fiat balneum [illegible]
et sedeat in balneo et fiat
[illegible]
[illegible] pulvis [illegible]
[illegible]
[illegible] pulvis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] et [illegible]
[illegible] passio [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] Et primo [illegible]
[illegible]
in [illegible] Et [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et fiat [illegible]
[illegible] Et [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero talis passio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Et [illegible] Si vero talis
passio fiet [illegible] debilitate [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aut [illegible]
aut [illegible] aut [illegible]
aut [illegible]
[illegible] Si vero debilitate
[illegible]
[illegible] Si [illegible] frigiditate
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et
[illegible]
[illegible] medicine
Si [illegible]

Ex frigida causa (?)

Propter ventositatem ventris (?)

Propter malam complexionem calidam (?)

Propter debilitatem virtutis retentive (?)

Capitulum vlcerum et corrosionem

Capitulum eminentiarum

Capitulum ragadiarum

Capitulum pessarium vene

Capitulum apostem

Capitulum difficultatem ...

tur indiscrete ... a tali ... tenuitate & postea fiat ... [illegible] sepe ... [illegible] vel ... talis ... mala complexio calida & humida est ... Si vero fuerit vlcus & corrosio ... indiscrete ... & postea fiat pessarium ... [illegible] ... de vlceribus ... [illegible] ... Si vero fuerit passio ... [illegible] ... capitulo de ... Si vero talis passio fuerit ... ragadiarum ... [illegible] ... Si vero ... [illegible] ... Si vero ... passio fuerit ... apostema ... [illegible] ... de ... apostematibus ... Si vero talis passio ... difficultas ... [illegible]

De provocatione urine

Q... [illegible]

& hoc non est ... Si vero ... [illegible] ... valde ... [illegible] ... aut ... [illegible] ... aut ... [illegible] ... valde grosso & viscoso aut ... [illegible] ... aut in uno statu aut a grossitudine aut viscositate ... [illegible] ... Si vero ... [illegible] ... aut ... [illegible] ... Si vero ... [illegible] ... & postea fiat tale pessarium ... [illegible]

fiat pessarium ex eo eisdem
[illegible] fiat suffumigium vel
[illegible] confortativa [illegible]
[illegible] 3 1 5
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] remedia [illegible] — a frigide
[illegible] suffumigium
[illegible] fiat hoc pessarium [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fiat pessarium [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — a calido
[illegible]
[illegible] remedia [illegible]
pessarium [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — a sanguine
[illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] fiat
[illegible]
[illegible] remedia — a colera
[illegible] fiat
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — R[ecipe] unam

[illegible] fiat
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — R[ecipe] unam statuam
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — Clistere
fiat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] 1 3 5 [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 1 5 [illegible] — Digestiva
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — Aliud
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] — Evacuativa
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — Aliud
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] — Pessarium
[illegible] pessarium [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

saliue sit persistens semp[er]
tenda post eti clementer se[cundu]m
illius sequentur [illegible] gratis artifi-
cia venerea. Et si ista non va-
leant sit ultimum [illegible] primo
de omnibus [illegible] virtute
confortante et [illegible] de vena
sub genu [illegible] sit tale [illegible]
sit tract[atum] de v[ir]ga [illegible] albi [illegible]
pe [illegible] [illegible] rubee
[illegible] [illegible] [illegible] confor-
[illegible] [illegible] cap 31 [illegible]
cap 3 1 5 et [illegible] alio de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
artificia venerea et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et si
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et ideo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] Et [illegible]
valet cum [illegible] [illegible]
artificia venerea [illegible] [illegible]
[illegible] Si vero retencio ex [illegible]
fiat [illegible] [illegible] [illegible]
corpus [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut fiat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat [illegible] [illegible]
Si vero retencio ex [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illa
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliquo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] aliquid [illegible] [illegible]
te [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] fiat ut [illegible]
Si vero [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] retencio [illegible] fiat
[illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]

[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] Si vero ex retencio[n]e
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] artificia venerea [illegible] [illegible]
[illegible] artificia venerea [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] artificia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aut
aliquo [illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] est valde difficile [illegible]
[illegible] talis [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] ut [illegible]
Si vero talis retencio fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] alio [illegible]
[illegible] [illegible] retencio ex [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Si vero [illegible]
[illegible] fiat [illegible] debilitate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debilitas [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut debi-
litate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Si vero
retencio ex [illegible] fiat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] alia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bono vino [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] ista remedia [illegible]
[illegible] [illegible] tempore et [illegible]
tempore quo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illo tempore [illegible] [illegible]

De vagitibus infancium

Nota [illegible] capitulum de vaga-
dibus infancium. Est primo
notandum quod vagitus
infantibus accidunt quandoque propter
intrinsecam [illegible]. Aliquando
ex parte extrinseca et quandoque vaga-
dus ut dictum est [illegible]
suffusione sive solucionis [illegible]
facte in infante in collo infan-
tis et in parte [illegible]. Secundo no-
tandum quod quandoque vagitus dupli-
citer fiunt per unum [illegible] a causa [illegible]
[illegible] a causa [illegible]
Si a causa [illegible]
calore causatur per aliquam
a caliditate superflua aliquam
a frigiditate nimis constrictiva
aut a siccitate sive a nimio
calore et applicatis nimis
[illegible] applicetur
vel nimis constrictivis aut con-
stringentibus aut ex causa ex-
pressionum. Si vero a causa [illegible]
parum tunc illos vagitus
aliquando causantur a mala com-
plexione sive cum aliquando
a mala complexione calida [illegible]
[illegible] aliquando a mala complexione
sicca sive humida et tunc [illegible]
aliquando a contactu superflua
aliquando a [illegible] nimis acutis
ut a sanguine acuto et [illegible]
salso. Aliquando a mala repletione
[illegible] ut appellant aliqui
[illegible] difficile [illegible] et retenciones
[illegible] et a [illegible] causa.
Si vero a causa [illegible] fiunt
vagitus ut a caliditate superflua
tunc [illegible] est
[illegible] et postea [illegible]
in [illegible] calida [illegible]
et [illegible] dictis in capitulo
precedenti et postea fiat hoc
unguentum. Recipe olei rosarum olei violarum
ana ʒ 2, camphore [illegible]
[illegible] ana ʒ 5, [illegible]
[illegible] ana ʒ 3, in-
cere modicum fiat unguentum
molle. Si vero vagitus fiunt
a frigiditate tunc [illegible]
[illegible] est [illegible] et
postea fiat hoc unguentum. Recipe
olei masticis olei de spica olei
[illegible] ana ʒ 2, [illegible]
[illegible] masticis [illegible]

[illegible] ana ʒ 3, [illegible]
fiat unguentum molle. Si vero
vagitus fiunt a siccitate
tunc fiat [illegible] sicut est [illegible]
et postea fiat hoc unguentum. Recipe
olei violarum olei [illegible] ana ʒ 2, [illegible]
[illegible] ana ʒ 1, [illegible]
[illegible] gallinae [illegible] ana ʒ 3,
cere modicum et fiat unguentum
molle. Si vero a [illegible]
[illegible] est calida [illegible]
[illegible] scilicet [illegible]
[illegible] est [illegible]
in [illegible] et [illegible]
[illegible] vagitibus. Si vero
a causa et [illegible] tunc fiat
[illegible] sicut est [illegible]
[illegible] et postea [illegible]
[illegible] dictis [illegible]. Si vero
vagitus causantur a causa
[illegible] ut [illegible]
calida [illegible] vel [illegible]
tunc [illegible] ut dictum
est [illegible]
[illegible] complexionibus.
Si vero vagitus fiunt [illegible]
[illegible] superflua et [illegible]
illa tunc [illegible]
[illegible] et fiat [illegible] sicut est [illegible]
et postea fiat [illegible]
[illegible] predictis. Si vero a [illegible]
[illegible] nimis [illegible] tunc [illegible]
[illegible] et postea [illegible]
[illegible] in [illegible]
et [illegible] et [illegible]
Si vero vagitus [illegible] fiunt
[illegible] causatur [illegible]
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] ut dictum est in [illegible]
[illegible] et capitulo de [illegible] vaga-
dibus [illegible]

De apostemate infancium

Quintum capitulum de apostemate
infancium. Primo notandum
quod apostema est duplex
[illegible] secundum [illegible]
[illegible] est [illegible] scilicet [illegible]
[illegible] et ventosum [illegible]
[illegible] calidum [illegible]
ventosum [illegible] est
[illegible] scilicet [illegible]
[illegible]. Secundo notandum quod [illegible]
[illegible] apostematum [illegible]
[illegible] in infante [illegible]

[illegible]

De ulceribus et cancro narium

Post capitulum de ulceribus narium et cancro. Est [illegible] quod [illegible] est ulcus narium et cancrum quia omne ulcus est saniosum [illegible]

[illegible]

ł ulceris vel fistule vt quando caro
apparet est sanguinea sicut quando
incipit in parte gangrenari et cum
sanies sit flaua de vno vel
de alio est in cancro
et tunc vel dicitur manifesta
in ulcere cum tunc fit Si vero
tamen ulcus ł cancer [illegible]
quando et cum [illegible] quando
et cum [illegible] quando et cum
colore ł quando et colore hoc
vt pluries illud passio fiat
in cura [illegible] ista ille que
in ulcere adueniunt R talis re
medium ł res mundificatiua et desicca
tiua ł sit valere Si vero ulcus
sed in cum sanguinea [illegible]
sed fiat [illegible] de saphena
ł postea fiat et pessarium
mundificatiuum ł ablatiuum ł postea
consolidatiuum R [illegible] vel
[illegible] succus [illegible] et
[illegible] ana ℥ i succus [illegible]
[illegible] vel [illegible] succus
ana ℥ s vini vel balaustiarum
[illegible] ana ʒ s ł
fiat decoctio vel cum [illegible]
ł fiat pessarium Et postea fiat
et suffumigium R [illegible]
[illegible] ana ʒ s [illegible]
[illegible] ana ʒ i [illegible]
[illegible] balaustiarum [illegible]
ana ʒ vi [illegible]
[illegible] ł fiat suffumigium [illegible]
[illegible] est si hoc non sufficeret
[illegible] medium apponere [illegible]
[illegible] ł ubi apponere pulueres
consolidatiua [illegible]
de [illegible] ulceris [illegible] Si
vero ulcus fiat in cum [illegible]
sed digestiuum et [illegible]
vel [illegible] Et post
ea fiat et pessarium R
[illegible]
ana ℥ i balaustiarum [illegible]
[illegible]
[illegible] ana ʒ ii [illegible]
[illegible]
ʒ s [illegible] R decoctio
vel aqua pluuiali ł R pessarium
ł postea R [illegible] est
[illegible]
[illegible]

ł consolida ł [illegible] Si vero
ulcus [illegible] sit in [illegible]
sed digestiuum ł [illegible]
[illegible] R [illegible]
[illegible]
[illegible] ana ℥ i
[illegible]
[illegible] ana ʒ s
[illegible] fiat
decoctio ł vel [illegible]
vt [illegible] fiat [illegible] R
R [illegible]
[illegible] ana ʒ s
[illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] ana ʒ s [illegible]
ł [illegible] est [illegible]
[illegible] R [illegible]
[illegible] ana ʒ s
[illegible] vel [illegible]
de [illegible] R [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible] ł
[illegible] ʒ ii [illegible]
ʒ s [illegible]
[illegible] ʒ s [illegible] et
[illegible] vt [illegible]
[illegible] ł [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] fiat
pessarium [illegible]
[illegible] [illegible]
ana ℥ i [illegible]
[illegible] ana ʒ i [illegible]
[illegible] ana ʒ i [illegible]
fiat decoctio ł fiat pessarium
[illegible] suffumigium R [illegible]
[illegible] ana ʒ i
[illegible] [illegible]
[illegible] ana ʒ i s [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] ana ʒ ii [illegible]
[illegible] et
fiat suffumigium [illegible]
ł [illegible]
[illegible] ł [illegible]
[illegible]
[illegible] et
ad [illegible] Si vero [illegible]
ulcus fiat in cum [illegible]
[illegible] adueniunt [illegible]
[illegible]
[illegible] ł [illegible]
Et postea fiat hoc pessarium
R [illegible]
[illegible] ana ℥ i [illegible]

masticet sarmenti' in aq[ua]
l sag[?] dra balan[?] thesigl
aq[ue] 3 15 et fiat pessarius
Et post vel fiat fumigium sup[er]
aqua in ea [?]atum et ples
medicine fiat p[er] us[um]. Alter
sufficiunt p[ro] tua ulterius va
rius. Et vero sunt curati
bus notare debes q[uod] [illegible]
post fiat a quartandum [?]
s[ecundu]m [?] talem statum
et naturam. Et a[li]a sunt [?]
tes [?] evacuant[ur] causa
antecedens ut flores [?]
ue et p[er]gen evacuant[ur] tales ut
ut medicina s[upr]a dictis. Et
vero sunt alij s[ecundu]m q[uo]s ad
modum [?] ut digerant[ur]
et evacuent[ur] ut in pluribus
causis dicta est. Et p[er]gen
procedat[ur] ut hec q[ui]s digitum
ut mo[?]tiuatis, differentias
abs[?] et consolidatis et
ut pessarijs et fumigijs
et emplastris hec sunt supradicta
pluri[bus] in capitulo de [?] po
test et [?] tamen et plura
dicta in capitulo hic. De

[S]uffocacione matricis

[S]ecundum capitulum de suffo
catione matricis. Est suffo
catio q[uod] suffocatio
matricis sic describitur. Suffocatio
matricis est [?] egritudo
q[ue] causatur ex vaporibus
malis corruptis sive
venenosis qui elevantur
a matrice ad loca dyafrag[matis]
[?] et ~~[illegible]~~ [?]
[?] q[uod] [?] vapores
aliq[ui] elevant[ur] ad gutturis
[?] dicta [?] in [?]
est in gutture. Et elevat[ur]
ad alias p[ar]tes corporis. Et
[?] dicunt matrice [?]
ad alias p[ar]tes corporis [?]
[?] est et [?] [?]
ut [?] ut aliq[ui]d aliud
[?] p[ro]p[ter] [?] a [?]
[?] [?] [?] [?] [?]
[?] [?] et [?]
[?] est s[upr]a capitulo
de [?] matricis. [?]
[?] [?] suffocatio matricis

i. vetule
mirrli

3a [?] p[ro]p[ter] [?] modo
[?] retencio [?] [?]
in [?] [?] [?]
[?] retencio [?] [?]
[?] in matrice et fa
ciunt suffocationem. [?] causa
suffocacio matricis [?]
[?] corruptos et [?]
[?] [?] [?]
et [?] in matrice [?]
[?] [?] [?] [?]
[?] [?] [?] [?]
[?] [?] [?] [?]
[?] in [?] [?]
[?] [?] difficultas [?]
[?] et [?] [?] [?]
[?] difficultas [?]
[?] pulsacio [?] [?]
debilitas [?] [?]
[?] [?] et aliq[ua]n[do] [?]
[?] et [?] et aliq[ua]n[do]
[?] [?] aliq[ua]n[do]
[?] aliq[ua]n[do] [?] s[upr]a
[?] plus plus [?]
et [?] causa s[un]t [?]
tanto [?] s[upr]a [?]
Et [?] suffocacio matricis [?]
[?] retencio [?] [?]
[?] [?] [?] [?]
[?] [?] a p[ar]te s[u]
[?] ad p[ar]te inferiore et [?]
[?] [?] [?] [?]
[?] vna ventosa [?]
s[upr]a [?] q[uo]d [?] [?]
[?] ut [?] Et
[?] [?] [?] [?] ut
[?] [?] [?] [?]
[?] digitu[m] ut digitus
in [?] [?] et [?] [?]
ut [?] [?] [?]
[?] [?] [?] fa
ciendo [?] et fa
ciendo [?] pellet [?]
ad inferiora [?] [?] [?]
[?] [?] [?] [?]
[?] instrumentis [?]
ad [?] [?] [?] et
[?] [?] [?] ut [?]
[?] et [?] [?] [?]
[?] [?] [?]
[?] [?] [?] q[uo]d [?]
valet in [?] et
[?] [?] [?] [?]
adinstere et [?] [?]

[illegible] p[er] viscosa [illegible] per [illegible] sperma [illegible] ver[illegible] valent et [illegible] [illegible] retencio[nem] [illegible] fiunt [illegible] [illegible] flores de [illegible] [illegible] valent [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pessarium et [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]

De mola matricis

Quia tractatus de [illegible] mole est [illegible] [illegible] mola sit [illegible] mola est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dici esse mola [illegible] ventosa aquosa [illegible] appellant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] mola [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mola est [illegible] [illegible] [illegible] mola [illegible] [illegible] [illegible]

est cephe venam illam que ma
tricis est iuxta capitis cura
tiuum [illegible]
dictis capitulo precedenti de p
focatione matricis et capitulo
de [illegible] matricis. Et si
haec non valent tunc [illegible]
[illegible]

De sterilitate

Dicto de aliis [illegible]
[illegible]

Cause

[illegible]

Si fuit calida

[illegible]

Si fuit frigida

[illegible]

[illegible] sterilitas [illegible] a mala complexione [illegible]

[illegible]

Or ad scotomiam [illegible]
a [illegible] epilepsiam fiat [illegible]
[illegible] et [illegible] stata [illegible]
ut [illegible] ad [illegible]
[illegible] digatur
[illegible]
[illegible] balsami [illegible]
[illegible] [illegible]filate
[illegible] an 1 [illegible]
balsami [illegible]
[illegible] capit [illegible] an [illegible]
[illegible] [illegible] 3 [illegible] et ad
[illegible] [illegible] [illegible]
et ad [illegible] [illegible]
[illegible] digesta [illegible]
[illegible] ad pillulas de agno
[illegible] aggregatis [illegible]
[illegible] an 3 S et fiant
pillule [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 S [illegible]
3 [illegible] [illegible] 3 S 3I
3 I [illegible]
et [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sufficit [illegible]
[illegible] pessarius
[illegible]
[illegible] sufficiunt
[illegible]
an [illegible]
[illegible] an 3 S [illegible]
[illegible] an 3 [illegible]
[illegible]
et fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] pillule [illegible]
[illegible]
[illegible] an 3 [illegible]
[illegible]
[illegible] 3 I [illegible]
[illegible]
[illegible] an 3 S [illegible]
[illegible] et ad [illegible]
[illegible]
pillule de [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]

pessarius [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] 1 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] aut [illegible]
aut [illegible] an [illegible] 1 et
fiat pulvis et [illegible] iste
pulvis [illegible] et [illegible] ad
[illegible] aut [illegible]
aut ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
an 3 I [illegible]
[illegible]
[illegible] an 3 S
[illegible] ad an [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ad [illegible] de 1a fiant
pillule [illegible] ad [illegible]
et [illegible]
[illegible] 1 [illegible]
[illegible] pessarius et [illegible]
[illegible] balsamo
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
ad [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] fiat [illegible]
[illegible] et fiat [illegible]
[illegible] et [illegible]
de [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
3 I [illegible] 3 S et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
et [illegible]
[illegible] et
[illegible] fiat [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 3 5 3 [illegible]
gallinae [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ligat [illegible]
[illegible] gallinae [illegible]
[illegible] [illegible] 3 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
3 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
clarum est de eis quae sunt in
parte. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] competentes [illegible]
in parte de [illegible] [illegible]
elephantis est cum [illegible]
[illegible] in impugnatione et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vult [illegible]
[illegible] videtur horribile
est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lepras
[illegible] ad impugnationem
est [illegible] [illegible] lepras
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] valde [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] lupi lepras
et [illegible] [illegible] 3 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] videtur. Si vero stel-
lulae [illegible] pervenerint ex
mala complexione [illegible] quae
[illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]. Si vero
stellulae pervenerint a ma-
la complexione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dictis [illegible] et [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adver-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] fiat [illegible] re-
media [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Si
vero stellulae pervenerint a
mala complexione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] supradictis
[illegible] [illegible] dicta.
Si vero stellulae pervenerint
ex virga [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] longa.
Si vero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiat [illegible]
in [illegible] virga trahendo [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] lacte asinino et [illegible]
gallinae [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] ad [illegible]
virga [illegible] [illegible]
virga [illegible] dictis mediantibus
et [illegible] ligetur [illegible] [illegible]
[illegible] virgae [illegible] trahatur
virga [illegible] et [illegible] fiat
[illegible] dicta. Si vero
virga [illegible] [illegible] longa [illegible]
[illegible] quod virga [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in medio et [illegible]
[illegible] virga in illo [illegible]
[illegible] et trahatur [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] vocatur [illegible]
[illegible] [illegible] grossi-
tudinis [illegible] [illegible] longi-
tudine virga est longa.
Si vero stellulae pervenerint
ex defectu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] in [illegible]
in [illegible] latitudo [illegible]
[illegible]. Si vero [illegible] [illegible]
[illegible] complexione [illegible]
[illegible] [illegible] supradictis
[illegible] [illegible]. Si vero [illegible]
[illegible] latitudo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] supra [illegible]
[illegible] [illegible] dictis
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] supradictis [illegible]

De [illegible] [illegible]

Aliud

De mala complexione [illegible]

A mala complexione [illegible]

A mala complexione [illegible]

retentiva aliquando et quandoque
magis attractiva propter debili-
tatem. Si sterilitas proveniat
ratione caloris vel humorum
cum eis letargis quando eius
prout dictum est in capitulo de
cura [illegible]. Si vero fuerit de-
bilitas capitis cum sterilitate
vel matricis dolor prout dictum
est in capitulo de cura doloris
capitis. Si vero sterilitas
proveniat ex debilitate virtutis
fortificare debet cum [illegible]
et potibus laudabilibus et cum
confortantibus et aliis confortati-
vis [illegible]. Si vero sterilitas
proveniat propter errorem vel
[illegible] ut viri et
[illegible] quod sit dic-
tum in illo [illegible]. Si sterilis
proveniat propter aliam causam
ut propter [illegible]
[illegible] ut propter [illegible]
[illegible] passiones
prout declaratum est supra
[illegible] capitulo [illegible]

De aborsu capitulum

Ostenso capitulo de regimine
aborsu est. Sit ab-
orsus notum est. Et ad-
vertendum quod iste aborsus
fit duplex scilicet naturalis
et corporee. Naturalis vero fit
mala qualitas fieri [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] ut ab aliquo
[illegible] ut pluribus [illegible]
[illegible] et [illegible]
finale est [illegible] pressio
et [illegible] sufficiens. [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
causa [illegible] super
[illegible] superflua et [illegible]
et [illegible] superflua re-
[illegible] et [illegible]
[illegible] laboriositas
[illegible] causis
aliis [illegible] possit [illegible]
fieri et [illegible]
[illegible] fragmenta [illegible]
[illegible] ad matrice
et facere aborsum est debilitas

matricis dolor vehementis
fuit in alia parte [illegible]
et [illegible] in matrice sicut [illegible]
et [illegible] causa. Si vero
aborsus fuit quia [illegible]
[illegible] et [illegible] fit sa-
[illegible] dura [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] fit aborsus
est si [illegible] fluxus [illegible]
[illegible] fetus dolo-
rem [illegible] aborsus est
[illegible] superflua [illegible] abor-
sus est dolor fortis in
matrice sicut [illegible]
in matrice et [illegible]
aborsus. Si vero in [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible] in matrice vel [illegible]
[illegible] sit [illegible] ut
est si [illegible] aut de
[illegible] aut de [illegible]. Si
de sanguine vel si est [illegible]
[illegible] sanguis [illegible]
sanguis [illegible] vel [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] ut
[illegible] ventosis posite super
[illegible]
[illegible] est [illegible] sanguis
[illegible] est [illegible]
dare [illegible] et [illegible]
[illegible] remotiva [illegible]
ʒ i [illegible] buglosse
[illegible] ʒ s [illegible]
[illegible] ut de berberis ʒ
i s [illegible] ʒ
s [illegible] ambre [illegible] ʒ s i
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
mala [illegible] [illegible]
possunt fieri [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] ʒ s [illegible]
[illegible] ʒ v [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ambo ... 35
[illegible]
[illegible] regenerando [illegible] volle [illegible]
[illegible]
[illegible] ligam[illegible]
[illegible] confirmandis
[illegible] confirmari de
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] depen
dens [illegible]
[illegible]
[illegible] digesta [illegible]
[illegible] solut[illegible]
[illegible] 25 [illegible] dispe[nsatione] [illegible]
[illegible] 25 [illegible]
debet [illegible]
[illegible]
Et [illegible]
[illegible]
[illegible] violatis aut [illegible]
[illegible]
de [illegible] aut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] digesta [illegible]
[illegible] dicto
[illegible]
[illegible]
[illegible] debet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dispensatio Et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] posset
[illegible] salvare [illegible]
[illegible]
[illegible]

aut [illegible] aut [illegible]
[illegible] dicitur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] aut dubium esset
de [illegible]
[illegible]
[illegible] ut sunt [illegible]
[illegible] de [illegible]
de [illegible] de [illegible] sigillat[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] esset
dubium [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et
[illegible]
[illegible] esset dubium
de [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est in [illegible] de
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

tunc fiat ut prandio ante
dictum est. Et quia plus debent
prandere digerendo et evacuando
tunc [illegible]

[illegible]

Cura si accidat
per [illegible]

De difficultate partus

Circa capitulum de difficultate partus est sciendum quod difficultas partus [illegible] aliquando [illegible] est nimis debilis [illegible] nimis stricta in partibus [illegible] aut propter timorem aut dolorem intollerabilem. Aliquando vero provenit difficultas partus ex fetu [illegible] fetus est nimis magnus. Aut fetus [illegible] ut [illegible]. Aut [illegible]. Aut quia fetus est nimis debilis ut se non possit movere. Aut quia fetus est mortuus. [illegible]

[illegible]

fecularibus etiam decoctio piper plebes est [illegible] decoctio [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. Si vero difficultas [illegible] fit [illegible] capiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] fetus [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remedium [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] baptismatis ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]. Si vero difficultas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si vero difficultas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. Si vero difficultas fetus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] valde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fetum mortuum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] et [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fetum et [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] / pulpa [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fetum mortuum / et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et valde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fetum mortuum est [illegible] [illegible] [illegible] fetum mortuum [illegible] 35 [illegible] [illegible] [illegible] 3 [illegible] [illegible] 3 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 315 [illegible] [illegible] et [illegible] de [illegible] [illegible] 3 et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et fetum mortuum [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 et [illegible] de [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]. Si vero difficultas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] fetum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] fetum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] fetus [illegible] [illegible] [illegible]

remedia super dicta et ultimo
procedatur ad vomitus fiendos
et aliis instrumentis cum ingeni-
talibus sufficientibus ad ex-
hendum fetum mortuum [illegible]
qui a quodam cirurgico
[illegible] ut in una [illegible]
[illegible] parato ad plenum [illegible]
extrahit per umbilicum [illegible]
[illegible] fetum mortuum
in matrice [illegible]
[illegible] ad dictum aliud [illegible]
fiunt et hic fiunt ut ex [illegible]
per illam partem incipit pellere
primo unum ab fetu mortuo
de quo res non fiat mentio
cum albumine [illegible] Si vero fetus
latenter in matrice aut aliorum
[illegible] tunc cum non procedat
Si vero difficultas partus fiat
causa matricis ut matrix est
[illegible] tunc fiat balneum
et unctio super dictis et postea
per obstetricem dilatetur matrix
cum manibus quod possibile est
et fetus, sed non sequatur ut dictum
est. Si vero matrix esset [illegible]
[illegible] tunc mollificetur ut [illegible]
Si vero collum matricis esset
[illegible] et [illegible] tunc di-
latetur cum [illegible] Si vero diffi-
cultas partus fiat propter aliquam
consuetudinem tunc primo [illegible]
[illegible] consuetudinis [illegible] ante
[illegible] possibile est. Si autem non
est possibile tunc [illegible] partus
[illegible] super dictis ut [illegible]
detur. Si vero difficultas
partus fiat propter grossitudinem
[illegible] tunc obstetrix [illegible]
dat quamque [illegible]
cum manibus [illegible] longitudinem
ut aliquo [illegible] ut [illegible]
et postea fiat [illegible] partus. Si
vero difficultas partus fiat propter
defectum obstetricis et [illegible]
[illegible] fiat et postea
removeatur illud impedimentum
ut intelligenti patet. Patet
ex [illegible] super [illegible] Si vero
difficultas partus fiat propter
causas [illegible] ut super

[Q]uarto capitulo de cura
difficultatis partus est
[illegible] quod [illegible] super
[illegible] quando [illegible]
[illegible] debilitatem
[illegible] et [illegible] tum
[illegible] causa sive
[illegible] cum [illegible]
[illegible] magis
[illegible] calida sicut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] matricis
et [illegible] causa. Si vero [illegible]
[illegible] esset causa difficultatis
partus tunc primo [illegible]
[illegible] ad debita [illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible] fiat hoc balneum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fiat balneum calidum cum
[illegible] balneo [illegible]
talis [illegible] vero
[illegible] 2
[illegible] 3 1 5 [illegible]
[illegible] ana 2 ii
[illegible]
[illegible] 2 [illegible] et [illegible]
[illegible] per totum [illegible]
et postea [illegible] in [illegible]
ad [illegible] et [illegible]
[illegible] et post
[illegible] Si vero
[illegible] difficultatis partus
tunc primo [illegible]
[illegible] et calefiat
[illegible] ad ignem et [illegible]
[illegible] herbis [illegible]
[illegible] fiat hoc
balneum [illegible]

violenter [illegible] ana ʒ j fa-
cta [illegible] ana
ʒ s et fiat lavacrum. Si vero
sit frigida [illegible]
tunc fiat hoc unguentum. Recipe olei
communis ℥ i s aliquid aceti
[illegible] albarum ana ʒ
s [illegible] gallie [illegible]
[illegible] ana ʒ ij ce-
re ʒ s et fiat unguentum [illegible]
Si vero esset siccitas sola
tunc [illegible] siccitas tunc
fit [illegible] calida
aut frigida. Si vero calida
fiat remedium super dictum.
Si vero frigida fiat unguentum
supra. Si vero [illegible]
et difficultas partus [illegible]
[illegible] calefacere[?]
et [illegible]
[illegible] removeant [illegible]
et [illegible]
[illegible] pessaria
[illegible] et [illegible]
[illegible] Si vero ma-
trix esset [illegible]
[illegible] matrice
[illegible] matrice extendendo et
mollificando [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] dilatando [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] est [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et aliis
instrumentis [illegible]
[illegible] precedens est [illegible]
[illegible] est [illegible] magis. Si vero
esset [illegible] calida et [illegible]
et [illegible] fiat [illegible]
[illegible] est [illegible] per
[illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] et aliis [illegible]
super dictis. Si difficultas
partus [illegible] Recipe [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]. Si [illegible]
[illegible]

[illegible] partus [illegible] cum
[illegible] vero [illegible]
[illegible] facultates partus
[illegible] aliis [illegible]
[illegible] est [illegible] sic
[illegible] in [illegible]
et [illegible]
[illegible] partus est [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] hoc est
[illegible] in hoc casu est [illegible]
[illegible] est valde utile in hoc
casu [illegible] Pr[illegible]
[illegible] et alia [illegible] partus et al-
leviat partum est [illegible] ve-
et pulegii pulverizata et [illegible]
cum optimo vino [illegible] al-
leviat partum est hec pillule
valde alleviant partum. Recipe sa-
lvie [illegible] ana ʒ ij cin-
namomi [illegible] ʒ i s [illegible]
[illegible] vere[?] [illegible]
ana ʒ i [illegible] ana ʒ
i [illegible] ij pulverizentur
omnia et fiant pillule cum optimo
vino [illegible]. Alie pillule
valentes in hoc casu. Recipe sa-
lvie [illegible] ana ʒ ij [illegible]
ʒ i s [illegible]
[illegible] quinque [illegible]
[illegible] ana ʒ i ʒ i [illegible]
ʒ ij pulverizentur omnia et fiant
pillule cum optimo vino [illegible]
dosis a ʒ s usque ad ʒ i [illegible]
fiat [illegible] mirabile [illegible]
[illegible] partum. Recipe [illegible]
[illegible] ana ʒ i
[illegible]
[illegible] ana ʒ i s [illegible]
[illegible] ʒ s pulverizentur omnia
et cum optimo melle [illegible]
fiat [illegible] dosis a ʒ i usque
ad ʒ iij [illegible] fiat hoc [illegible]
super [illegible] Recipe [illegible]
[illegible] ʒ i s [illegible]
[illegible] ana ʒ ij [illegible]
[illegible] ana ʒ ij
[illegible] omnia cum [illegible]
et fiat emplastrum a [illegible]
usque ad umbilicum [illegible]

suppositis. Et est unum, recipe
lanam inuolutam ad formam
suppositorii magis et in pulueribus
pulueribus confecta ut aliis
supra dictis. Sed integratur
in succo rute. Vel recipe
pulueris calamenti, rute,
cerefolii, cimini ana ʒ ii. Fa-
rine porcorum saxifragie se-
minis apii, ellebori albi, oppo-
ponacis ana ʒ i. Pulueriza-
tur et in felle thauri et
porca integra suppositorii de
lana et suppositorium hoc
facit descendere fetum uiuum
et mortuum. Item etiam ualet
hoc. Item etiam ne aportatis secun-
dinis si impregnans teneat
magnetem in manu sinistra
aut lunariam in tunc con-
ungule asini quam est ulla
aut suffumigetur cum ea ungula
ungula equi ad hoc ual(et).
Item suffumigatio facta cum oleo
piperis salui. Item corallus
suspensus circa coxe ualet
difficultati partus. Item si sit
secundina affirmata
cum adheret dolor in parte
de qua sit extrahenda. Item
emplastrum ceroti ad quantitatem te-
neris cum uino uel lacte
tepidi secundinam. Item
suffumigatio talis ualde
confert: recipe castorei gal-
bani ana ʒ ii. Conficiantur
cum felle uaccino et fiat
suffumigium. Vel sic: et est sicut
recipe sulfuris citrini unc(iam)
rubee tinctorum ana ʒ i s
opoponacis galbani sauine
bethonie ana ʒ i et fiat suf-
fumigium. Item a parte ualet
specialis. Et dicit
quod sicut suffumigatio facta
de ypericon si serpentis ut
fecit fetum. Item suffumigatio
facta cum opoponace cum
sterore accipitris uel aluum ad-
leuat partum. Et hec sufficiant
de passionibus matricis que
nunc sunt plures sunt pauce

matricis. Si de aliis indigue-
ris quere in aliis uidentur
magis sufficere. Et de
his satis in generali dispo-
sitione quam indicio in eo et
tantum remedia saluo semper
iudicio meliori et hec tamen
sunt praedicta intelligenti.

De ruptura

Q[ue]stio capitulum de emi-
nencijs et ruptura siue
hernia. Est primo
notandum quod hernia est du-
plex inguinalis et que est pro
testiculorum seu osseum causa
uel non est. Ruptura si
mollificatio panniculi syphac
quod mollificatur propter aliquam
materiam humidam que facit des-
cendere illum panniculum ad
inguina et illa apparet eminencia.
Et ista passio de facili curatur
cum resolutiua et desiccatiua
et propter suppositorium ut inferius
dicetur. Alia est propter herniam
quod uariatur ruptura cum
propter rupturam aliquam partis
panniculi syphac et aut
in inguine decrescit et sinistro
frangitur illa pars syphac.
Et hernia causatur multis
modis. Aliquando causatur
uentositate et illa uentosa
generatur in bursa testiculorum
a materia humorali et hec ingrossat
ad sonum et si premitur
cum manu sentitur sonus et
parum. Alia est aquosa
quod generatur ex aquositate
urinali quod congregatur
et dispauatur et sonus quod
dicitur ... Aliquando generatur
hernia carnosa quod causa
ex carne generata in bur-
sa testiculorum et adheret
burse testiculorum et testis
quod congregatur ex carne magis
apparet in bursa et tamen in-
... illa apparet. Aliquando
causatur hernia humoralis
quod fit propter decursum humorum
et uentositatum ad bursam.

testiculorum et reliqua [illegible]
[illegible] aquosa et [illegible]
corporis non [illegible]
et facies efficitur pallida
Aliquando generatur hernia in
testiculis [illegible] ruptura liga-
[illegible]
[illegible] et
ruptura [illegible] siphac [illegible] in-
testina descendunt ad bur-
sam testiculorum et reliqua [illegible]
[illegible]
[illegible] magis diffi-
cultate et aliquando sentit hoc
[illegible] in bursa tes-
ticulorum [illegible] et aliquando [illegible] est
ut [illegible] ad lo-
cum suum ut hoc [illegible]
possit [illegible]
[illegible] de [illegible]
patiens [illegible]
[illegible] de [illegible] Alia est
hernia zirbalis [illegible] a zir-
bo [illegible]
[illegible] descendit [illegible] inguina
ad bursam testiculorum [illegible]
ruptura siphac [illegible]
[illegible] est [illegible]
et [illegible] mollis est
[illegible]
[illegible]
Alia est hernia ventosa [illegible]
ventosa ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] descendit ad
[illegible]
[illegible] valde. Si vero
[illegible] hernia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

balneum [illegible]
[illegible] 3 [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
fiat [illegible] et [illegible]
ponatur [illegible] super [illegible]
Et postea fiat ligatura [illegible]
[illegible] et [illegible]
Si vero est hernia ventosa
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fiat decoctio
[illegible]
[illegible]
Et postea fiat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de costo [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et alio [illegible]
emplastrum sive [illegible] sive
[illegible] et ponatur super bursam
et [illegible] Et si [illegible]
sufficient [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Si vero [illegible] hernia aquosa
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Si vero est hernia carnosa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Cura hernie [illegible]

vini dando una vice debet eo
bibere cum talis urina carosa
semper hoc possit amplius
augmentando quia fetus [illegible]
infrigidare vinum [illegible] bonum
[illegible] illius [illegible] usque ad [illegible]
[illegible] ut [illegible] in die [illegible]
postea fomentetur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] decoctio cum bono
vino deinde fiat fomentatio
ut urina talis confortetur
et [illegible] fiat et postea [illegible]
[illegible] tento [illegible]
cum unguentibus [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] bona [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et ventosa [illegible]
[illegible] hernia intestinalis
[illegible]
[illegible] et postea [illegible]
[illegible]
[illegible] possit [illegible]
[illegible] balneo [illegible]
decoctio fiat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et fiat balneum
[illegible]
[illegible] pedes in alto
et postea [illegible] intestina
in loco suo [illegible]
[illegible] talis fomentatio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ℥ [illegible]
[illegible] lapides
[illegible] ℥ [illegible]
et [illegible] cum vino
nigro [illegible] et
[illegible] una [illegible]
[illegible] in vino et bene
[illegible] una [illegible]
in [illegible] et postea [illegible]

Cura hernie intestinalis

[illegible] paucum [illegible]
ut [illegible] sic [illegible]
dilatata et hic fiat [illegible]
[illegible] fetus [illegible]
[illegible] tenta
valde [illegible]
[illegible] liquida [illegible]
[illegible] ℥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
℥ [illegible]
[illegible] ℥ [illegible]
[illegible]
℥ [illegible]
℥ [illegible]
[illegible]
[illegible] una pellis
[illegible] agni magni et
[illegible] est [illegible]
[illegible] ab ipso [illegible]
et [illegible] ab
ipsa pelle postea [illegible]
in [illegible] et [illegible] et
[illegible] ad [illegible] in vino
[illegible] et
[illegible] illa pelle
[illegible] et [illegible]
fiat et [illegible] una [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et postea [illegible]
[illegible] ab ipso vino et postea
[illegible]
et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et postea
[illegible]
℥ [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
postea [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] una [illegible] de
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
[illegible] et [illegible]
a [illegible] et [illegible] die [illegible]

De podagra sciatica arthetica

ceratum uel pigmentum album
ut emplastrum et ponatur super
locum affectum aut mollifi
catiuum sufficienti tunc ponatur
desuper unguentum tale quod
resolutiuum super dictum est
ponatur uel implastrum facta
ex fermento farina et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] resoluere dictum
[illegible] Si uero non possit resolui
tunc ultimum remedium est
scindere pellem aut cum
cauterio actuali et potenciali
aut cum scalpello ut rasorio
aut [illegible] deinde [illegible]
[illegible] deinde consolidetur
Si uero non fuerit apostema
[illegible] uel [illegible] tunc [illegible]
[illegible] et [illegible] alia remedia
super dicta Si uero essent [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
digerentur et euacuentur ita ut
dictum est in [illegible] de cura
[illegible] deinde fiant remedia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicta et
medicinas Si uero [illegible]
[illegible] essent [illegible] tunc di
gerentur et euacuentur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] remedia [illegible]
[illegible] [illegible] dolores prouenientes
a causa [illegible] Si uero
a causa [illegible] ut a com
pressione tunc primo [illegible]
[illegible] totum corpus [illegible]
[illegible] Deinde [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad locum lesum
aut non Si uero [illegible] [illegible]
tunc [illegible] an [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Si [illegible] tunc [illegible]
[illegible] ut dictum est supra
Si [illegible] tunc [illegible] [illegible]
in parte [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et fiat [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] super dictum a causa
[illegible] Si uero [illegible]
[illegible] dolores [illegible] a [illegible]

laboriosa tunc [illegible] [illegible] [illegible]
cedendum Si uero dolores predicti
prouenerint a ueneno aut me
dicina uenenosa tunc conside
randum an tale uenenum sit ebibitum
an ubi sit approximatum sicut
a punctura [illegible] morsu [illegible]
animalis uenenosi Si uero
a ueneno ebibito tunc pro
curare uomitum deinde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] in capitulo de cura
tremoris cordis deinde po
natur tyriaca [illegible] super mem
brum lesum Et postea bibat
tyriacam antiquam cum uino [illegible]
[illegible] et [illegible] si uenenum
est frigidum, ut [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] si est calidum
[illegible] conseruato corpore a ue
neno conseruabitur [illegible] Si
uero ab extra tunc primo ligetur
super membrum lesum fortiter
ne subeat ad partes cordis
deinde aperiatur pullus uiuus
per dorsum et ita calidus ap
ponatur super membrum lesum
quod illud uenenum attrahit
pullo deinde [illegible] [illegible]
tyriaca in potu [illegible] [illegible]
ut dictum est Et [illegible] [illegible]
super dicta [illegible] [illegible] [illegible]
cerota emplastra [illegible]
linimenta [illegible] balnea
fumigaciones et [illegible] medicine
[illegible]

De gibbositate

Quartum capitulum de gibbo
sitate Est primo no
tandum quod gibbositas
sic describitur Gibbositas
est dislocatio spondilium
a suo situ Secundo notandum quod
talis dislocatio 3 causatur
aliquando uersus partem anteriorem
et uocatur [illegible] Et aliquando
causatur uersus partem [illegible] et
uocatur proprie gibbositas Et
aliquando causatur uersus partem la
teralem quod uersus partem dex
tram uel sinistram et uocatur

extensio cervicis vero in
hiis gibbositas duplex causa sit
primo a causa primitiva
ut a casu percussione et similibus
causis secundo a causa antece-
dente ut humoralis mollificati-
te vertebras spondilium et
a ventositate et hec agravantur
tunc a sede earum inducere
gibbositate. Et igitur tunc de
se sua status vita curatio
causis predictis. Si vero gib-
bositas causatur ex causa
primitiva ut a casu percus-
sione et similibus causis tunc po-
mor curandum predicte cause
et primo vel defluere toto tem-
pore magis humorum primitivo
sine precedentia vel sterni
vel solutionem ventris. Si est
necesse deinde fiat fricationes
fortes ut materia talis removeatur
et mollificetur. Quo
facto considera si materia sit dis-
[illegible] talis cuius sit talis
ut fiat. Si vero est talis ut
sanguinea ut colerica. Si est
sanguinea tunc primo fiat flebotomia
ut dictum est et postea ponantur
ventose super locum lesum
et etiam scarificentur si sufficit
donec fuit talis materia evacuata
et postea tunc circa locum lesum po-
nas fricationes et stuphationes
aliquas fiant ad dictum locum
et postea ponas super dictum lo-
cum medicinas calidas secundum
resolutivas et confortantes
materiam predictam ut inferius
dicetur. Si vero esset materia colerica
tunc non curat tunc evacua-
tionem [illegible] supra dictis
pluribus deinde [illegible] pro-
cede prout dictum est de ma-
teria sanguinea. Si vero materia fuerit
dissolutionem esset frigida tunc
[illegible] si est colerica ut flegma.
Si vero esset colerica tunc eva-
cua illud humorem [illegible]
appetitus pluribus dictis deinde
pone circa locum fricationes et stup-
has [illegible] magis stuare

ad dictum locum deinde fac fri-
cationes fortes postea appone
ventosas si talis indicet
quod posses evacuare bonam
partem illius materie postea superpo-
ne medicinas calidas et
siccas et magis siccas quam
materia flegmatica vel ventosa fiat
quod statim dicetur. Si vero
materia flegmatica esset in gibbo-
sitate quod ut plurimum advenit
tunc digeratur et evacuetur materia
predicta super dictum est deinde po-
natur fricatio et stuphatio circa locum
lesum. Et postea fiat fricatio
[illegible] fortes [illegible] bus a-
ter. Et postea fiat hoc fome-
tatio secundum stuffa et florum
[illegible] salvie maioris
mellilo florum camomille ana
manipulum i pulegii origani cala-
menti [illegible] radicum [illegible]
ana ana [illegible]
euforbii piperis ana [illegible]
fiat decoctio in aqua flumi-
nis vel in optimo vino si fu-
erit. Deinde fac fomentationem
et postea embrocationem cum
decoctione predicta et quo facto
ad hoc fac fricationes fortes
cum aliquo panno aspero
de lino deinde fac talem
unguentum [illegible] calidum
[illegible] olei [illegible] ca-
momille [illegible] de [illegible]
castorei de costo ana [illegible] et
de piperis de croco [illegible] euforbii
de pireti de lateribus ana 3
[illegible] pulve-
risentur cum pulverizanda et
cum modico cere fiat unguentum
molle et fiat unguentum for-
tis deinde [illegible] dicte medicine
[illegible] super [illegible] grosso
et ponat super unguentum de-
inde ponat unam [illegible]
lata grossitudinis [illegible] digi-
ti super [illegible] deinde fiat
una bona ligatura cum
[illegible] una [illegible] fascia forti
[illegible] ut fiat extensio [illegible]

et in suo loco reductio et
ine statice resolutio et
constrictio [illegible] fit. Postea procede usque
ad finem cure. Si vero essent
vene ventose, fiat curatio ut
procede. Et si essent vene vento-
se calide procede ut dictum
est supra cum inunctione calida.
Si vero gibbositates fiunt ex
causa temporanea tunc apostematis
curatio humoris est premittenda
tunc digerendo et evacuando ipsum
ut dictum est, deinde procede
ut iam dictum est. Si vero
gibbositates fiunt ab apostemate
tunc primo curetur apostema dige-
rendo et evacuando humores
permiscendo ut supra patet. Deinde
fiant cetera que supra dicta sunt de
cure. Nota tamen quod semper
procedendum est secundum operationem auctoris
huiusmodi in corpore non valde
ut intelligenti medico placebit
possunt primi (?) cure
consilio que circa has passiones
sit hec premissa sufficiunt.

De varicibus

Capitulum de vari-
cibus est sic notandum
quod varices dicuntur sunt
vene ... et sunt vene
inflate tortuose plene
sanguine melancolico in tibiis
tempore. Quia sunt large
et grandes vene inflate
in crure propter compressionem
et hoc dicitur medici quod
vene inflate in crure et
hec varicosa a varicibus
dicta sunt aut est primo
et non secundo. Quoniam quod hec
varices quandoque causantur
ex solo sanguine puro, aliquando
ex sanguine colerico, aliquando
ex sanguine flatico aliquando
ex sanguine melancolico quod ut pluries
accidit ab aliis aut con-
trario fiunt varices contra
reges a predictis fieri potest.
Et hec ex eo ut pluries accidunt
cursoribus et peditibus et
illis qui magis ferunt ponderosa

Et illi qui utuntur cibis melancolicis
generantibus. Si vero hec passio
fiat ex solo sanguine tunc
primo fiat flebotomia de basi-
lica, deinde de loco infirmi
et ipse varice. Si vero ex sanguine
colerico tunc primo indifferenter
totum corpus a materia colerica
prudenter et postea fiat flebotomia
ut dictum est. Si vero hec passio
fiat a sanguine flatico ut melancolico
primo indifferenter totum corpus
ut iam dictum est et postea in
illo fiat flebotomia. Et tamen
permissio ne transcendat melancolicum
melancolica generantia quia hec passio
ut pluries a tali sanguine contingit.
Aut ex predictis humoribus vari-
catio est in carne de carne
... vene varicose. Quia autem
hec ex colera varicis que si
colerica est magis fugit ...
melancolicis. Si ...
obstructas fugit sanguis ...
et plus de sanguine colerico et
flatico est dicendum quod ex
regimine sunt et regimine pre-
venti sunt.

De elephantia

Capitulum de elephan-
tia est primo notandum
quod elephantia est
tumor pilorum ... in
pedibus et cruribus. Quo-
niam quod elephantia aliquando
causatur a sanguine, aliquando
a flecmate aliquando a colera
aliquando a melancolia et aliquando ab
humoribus mixtis. Si vero
hec passio fiat a sanguine
ut a ... contenta intra ve-
nas tunc primo fiat flebotomia
de basilica indifferenter
prius corpore a superfluitatibus
malis deinde fiat flebotomia
de saphena et tenendus est
donec evacuetur tota materia
deinde fiat prima flebotomia sta-
tim fiat ligatura cum instita
lata, tenua aut ad plus ...
digitorum incipiendo et
stringendo a pede usque ad

gene dein sup gene fiat
tale repressiuum uc ma
cum plus fluat ad dictum
locum R ol. ros ℥ j ol. vio
lati nenuphar man
gor an ʒ ß olei mirtini ti
toniarum mastice an ʒ ij
spodii sang. d. bolar.
terre sigil. arnete ypoq
ci ʒ ij nenuphar ʒ ij
apii ʒ j c. re. mediet.
et fiat unguentum molle Et
si dicte me s. sit cerotum
et fiat inunctio sup. re
ne petrin cerotum supra
inunctionem deinde fiat liga
tura sup. cerotum inci. do
a gene usque ad medium
tempore est in capite duorum
dierum ut trium dierum post
fiat fleubotomia de venis ex
istentibus in pede ut ipa vene
et resolucionem dicte me pos
sit fieri fomentatio embro
catio locio et inunctio
dicenda et postea ligatura
sup. dicta et ipa talia re
media fiunt magis remo
uen. repressiuum ut fue
ma fluere non possit
Et si hec remedia non suf
ficerent tunc potest appo
ni sanguisugas sup. uicinas
venas et extrahere totam
materiam deinde procede cum
aliis me is sup. dictis
ut medico intelligenti me co
Et si hec ipsi remedia non
sufficerent adhuc ad venas
procede potes deinde tam
ma curare et quod ipsis ex
procede ut sup. Si vero ele
phancia transire a ma
teria cum rad adveñ tunc
primo evacua totum corpus
et unum collum ut placed
dicit est deinde fiat talis
prima embrocatio R prius
ros nenuphar fo salic
an ℥ j, semine tantis
papauer, ad folia salic
mandragor, mal. violar

malue mercurial. plantag.
an ʒ v et fiat decoctio in
aq. ros et eciam et plantag.
et deinde cum pannis
in aq. fluuial. et postea fiat
embrocatio et locio cum fra
fiat hec inunctio R ol. ros
viol. nenuphar ol. de
salic. an ℥ ß ol. man
dragor citoniorum semen
semine seminum plantag. an
ʒ v bolar. terre sigil. sang.
d. an ʒ j re. mediet. et s. ff
unguentum molle Et cum
predicto me is potes facere
locionem embrocationem cerotum
et similia me a Si vero ele
phancia fiet ab humore
malenco cum ut plurimum accidit
tunc primo mundificare totum
corpus et tali humor. deinde
quod ipsa in talis humor sit
intra venas aut extra
Si aut talis humor esset intra
venas tunc fiat fleubotomia et
si fleubotomia non sufficeret tunc
apponantur sanguisuge deinde
fiat talis fomentatio et
embrocatio R flores camo
mill. mellilot. pentafil.
an ℥ j pulegii tallaui
origani millefo. an ʒ v
et fiat decoctio in aq. flu
uiali et fiat fomentatio et
embrocatio cum spongiis
ab alto postea fiat hec inunc
tio R ol. camomill. amigd.
d. an ℥ j butire albor
de yreos de costo mastice
an ʒ v ol. de pipibus de
croco latinum de euforb. an
ʒ ij butiri p. gal. medull.
cruris bouis an ℥ j ß ce
re q. s. ff unguentum molle Et
fiat embrocationem fiat fri
cationes fortes usque rubra et
sup. apponendo positates
et inungendo cum illa deinde
fiat inunctio dicta et postea
ea ligatura sup. Si vero

[illegible] [illegible] esse quod vermis
tunc evacuet totum corpus a
tali humore deinde paretur
ventose plures et extrahatur
illa materia quantum possibile est et
postea fiat modificatio super
dictum. Ulterius vero remedium
est secundum [illegible] et [illegible]
illarum rerum ut apparere
materiam possibile et [illegible]
tione dictum [illegible] evacuatur
absterato [illegible] [illegible] [illegible]
in terra [illegible] [illegible] dicta
humorum [illegible] multiplicatur
Si vero elephantia transacta
a natura statim tunc primo
fiat [illegible] dieta [illegible]
ab hic [illegible] [illegible] pullis de
[illegible] de agnino de
[illegible] de cuscuta et similibus
deinde fiat talis fomentatio
et embrocatio [illegible] pulegii
[illegible] origani [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rapilli [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] decoquantur
[illegible] in vino [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
vino de plano ut [illegible]
[illegible] deinde fiat fomentatio
et embrocatio [illegible] [illegible]
deinde fiat [illegible] [illegible]
in vino [illegible] [illegible]
postea fiat talis unctio
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ i [illegible] de [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ s [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] de [illegible] [illegible] ʒ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ [illegible] [illegible]
ʒ i s [illegible] [illegible] [illegible] ʒ
i [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible]
et diligenter [illegible] [illegible]
[illegible] ut supra patet Et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicta [illegible] De ulceribus renum

Quarto capitulo de ulceribus
renum. Est primo notandum
quod ulcera renum sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] renum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et quod
[illegible] ulcera renum manifesta
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Ad propositum
[illegible] [illegible] de ulceribus
renum [illegible] dicta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dictorum
ulcerum [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut in [illegible] [illegible]
[illegible] et aliis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ulcera [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] in illa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] talia ulcera [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Si
vero talia ulcera esse [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] tunc
primo fiat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] ʒ i s [illegible]
[illegible] ʒ s [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ʒ i s [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ʒ s [illegible]
de [illegible] ʒ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ʒ i s
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et fiat
[illegible] Si vero talia ulcera
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tunc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicta ulcera. Deinde fiat [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] super
dictis [illegible] [illegible] [illegible]

ut complebuntur grauitas etiam
vel quod ipse corpori videntur
loca illa [illegible] statim fiat
compressio cum aqua rosata et ap-
ponatur illa pecia madefacta
cum aqua et aceto rosato [illegible]
et albumine oui et fiat [illegible]
et sequitur dicere. **De dolore membrorum manifestorum**

Postea capitulo de dolore
quod fit in membris
manifestis. Et primo
notandum quod per membra ma-
nifesta dico attingere
possumus. Primo membra
[illegible] sicut sunt cerebrum
[illegible] et testiculi. Secundo
[illegible] sunt in istis
membris et aliis [illegible]
[illegible] attingit [illegible]. Secundo
attingere possumus per membra
manifesta membra quorundam
[illegible] apparentia quae sunt
[illegible] sicut sunt digiti
manuum brachia [illegible]
notandum quod iste dolor ali-
quando potest provenire a causa
primitiva aliquando a [illegible]
[illegible]. Si a causa primitiva
tunc potest provenire ab aere
frigido et calido, a casu per-
cussione compressione et multis
aliis causis [illegible]. Si a causa
[illegible] tunc potest provenire
a mala complexione [illegible]
et sine materia aut a mala
complexione aut a solutione
continui. Si vero dolor fiat in
membris manifestis [illegible]
[illegible] a causa primitiva
quandoque fit illa tunc [illegible]
[illegible] causa [illegible]
in membro illo fit mala
complexio [illegible] ut [illegible]
[illegible]. Si [illegible] tunc [illegible]
[illegible] est mala [illegible] talis
ut [illegible]. Si calida tunc [illegible]
vel [illegible]. Si [illegible] fiat
[illegible] prout docet sapienti

et [illegible] medicis. Et si esset
[illegible] fiat evacuatio illorum
humorum ut supra patet et postea
fiat [illegible] ad [illegible]
[illegible] malam complexionem [illegible]
[illegible] ana ℥ i olei violati
℥ s albuminis oui unius [illegible]
vel [illegible] unguentum de [illegible]
cum aceto ℥ i olei [illegible]
olei rosati [illegible] ℥ s
[illegible] in [illegible]. Si
vero esset [illegible] frigida [illegible]
[illegible] tunc digerentur et [illegible]
[illegible] prout dictum est supra.
Et postea fiat [illegible]
[illegible] olei [illegible] ℥ i olei [illegible]
[illegible] ana ℥ s olei
[illegible] olei de [illegible] ana
ʒ iii [illegible]. Vel [illegible] talis
[illegible] [illegible] olei
[illegible] olei [illegible] olei la-
[illegible] ana ℥ s olei
de [illegible] olei de [illegible] olei
de [illegible] de [illegible] [illegible]
olei [illegible] ana ʒ ii [illegible]
[illegible] [illegible]
ana ʒ i [illegible] et [illegible]
[illegible] molle. Si vero
[illegible] esset [illegible] tunc [illegible]
[illegible] medicine tales [illegible]
[illegible] prout [illegible] medicis
[illegible]. Et [illegible] tamen nota
quod [illegible] fortes non
debent applicari supra membra
[illegible] et [illegible]
[illegible] calida [illegible] ap-
plicari [illegible]. Et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
sufficientia et [illegible]
Et hec sufficiant ad laudem
[illegible] dei cuius [illegible]
[illegible] illibatus [illegible] in
Padua anno domini m cccc lxv
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible]

= 1465

[illegible] in [illegible]
[illegible]
Rx [illegible] herb[arum] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] fit decoctio [illegible]
[illegible] ad ʒ [illegible] ℔ 1 et
fiat inde syrupus ℔ 15 [illegible]
syrupi per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et in
de aqua calida [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] syrupi dicti et [illegible]
die in [illegible] [illegible] [illegible]
de dicto syrupo digestivo [illegible]
[illegible] die et [illegible] [illegible] [illegible], et
die [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] sequitur
et [illegible] [illegible] [illegible] calide
Rx [illegible] decoctionis [illegible]
[illegible] [illegible] decoctionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
ana ʒ 3 ʒ [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ʒ 5 / ʒa [illegible] de predicta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] ℔ 1 ʒ [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
Ca[illegible] Rx [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
de dicto [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] per [illegible] [illegible] et
[illegible] de [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] die
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible]
Rx [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible], et [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

confirmatio veritatis [illegible]

ad confirmandum veritatem sententie sanctam / Sed et pro nobilibus demum administrare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quarta [illegible]

Casus

Exemplum

Embrocatio

[illegible] super [illegible]
[illegible] ad dolorem et [illegible] applicare
embrocationes autem [illegible]
dicit esse embrocationes [illegible]
liquidum a vase descendentem
[illegible] de debilitate stomachi [illegible]
[illegible]

Vnguentum

[illegible]

Ruta [illegible]

Fricatio

[illegible]

[illegible] applicate [illegible]
[illegible] allegatis [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Locus

Inventio thesauri

L

Cura

Lex

Cibus

pauis

Garbicus

Gelabua

Pistl

Pots
Compus
vigilia

Cuanicio et
replecio

Motus quies

Accidens

Cedia inferior
cuacua

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... et sic ante
appropriando ... et ...
[illegible] ... pr ...
... in nuce aut ...
... ad ... in capitulo
de gallinagine distemperantia
... c. 1x. Ad ... in
capitulo aliud ... gallina dis-
temperata ... c. 57
Preterea competit ...
... distemperantia ... c. 33
de speciebus ... 3. c. 58
de speciebus ...
...
... competit ...
ut ... est in ...
fluxus ... et ...
... competit ...
et ... preterea
competit ventose ...
ut ... est in ...
... 3 ... capitulo
de cura fluxus ...
Preterea competit ...
... et ...
...
... et ...
stipticandi ...
...
... competit ...
... Preterea compe-
tit ... de speciebus
...
... competit ...
...
... 2a ... 15 ...
... competit ...
de speciebus ...
...
...
...
competit ... de ...
...
... competit ...
...
... competit ...
... pillule ...
...
... in capitulo
de cura ...
ut ...

est malum ...
aliquod ...
...
... Et si possumus
...
... est et si non possumus
... malum est ut
...
... malum est ...
... in ... capitulo ...
... seu ...
...
...
... 3 ...
tractatus ... de cura
fluxus ... et est ...
... 2a ... 3o ...
... est ...
...
...
stipticitatis ...
... ad fluxum ...
... et ...
31 ... 3 ...
35 ... 3 ...
... 3 ...
31 ... pillularum
...
...
pillule ...
de ...
...
...
... Preterea compe-
tit ...
...
...

De cura fluxus cerebralis

... fluxus ...
fluxus est ...
fluxus ...
... fluxus ...
...
...
fluxus ...
...
...
...
fluxus cerebralis ...
fluxus cerebralis ...
... intencio
...
...
... intencio ...

Medicina fortis stiptica

pillule

de speciebus

Cura fluxus cerebralis prima intencio

evaporationibus seu mortalibus magis contentis in capite z a [illegible] presenti tamen vero secun- tibus vini digestis [illegible] contentis in capite [illegible] presenti vero est [illegible] magis cau- dicantibus [illegible] tertio vel ultra [illegible] compleci vero seu tertiis sentialibus vini confortandis [illegible] bris vel stomachi [illegible] sit reductus a sua [illegible] callefac- ti descendentes ad spiritum et [illegible] non descendentes ad stomachum vel ad intestina est a celum [illegible] [illegible] in pluribus [illegible] vel appet- [illegible] sed respondeo ad primum [illegible] tercio quod consistit in [illegible] tam vi [illegible] materia [illegible] elegerem decoctio ad [illegible] [illegible] vel secundo [illegible] magis [illegible] in [illegible] ut aer [illegible] colliquando [illegible] vel tercia [illegible] [illegible] in [illegible] sed frigide [illegible] sit [illegible] aeris [illegible] [illegible] gal 3a [illegible] [illegible] B. Ut debemus [illegible] [illegible] loco [illegible] [illegible] si eligere [illegible] [illegible] aliquando [illegible] Cibus [illegible] sit [illegible] levibus digestis [illegible] [illegible] aut [illegible] in [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] digestis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] 3a [illegible] de [illegible] B 3a de [illegible] [illegible] [illegible] debilitati stomachi [illegible] [illegible] in illa [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] pura

Aer

Cibus

Potus

Motus [illegible]

Sompnus vi[illegible]

[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] repleccionem capitis [illegible] [illegible] est [illegible] 3a [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capite [illegible] [illegible] [illegible] est vel ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capite [illegible] [illegible] [illegible] 3a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] repellere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] repleccionem [illegible] [illegible] 3a [illegible] de [illegible] [illegible] 3a [illegible] de [illegible] debilitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3a [illegible] de [illegible] debilitatis stomachi [illegible] [illegible] in illa [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in capite [illegible] [illegible] de [illegible] 3a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ut [illegible] ... 21 [illegible] de [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... Item [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... Item [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... de [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... Avicenna [illegible] ... 16 3ᵃ tractatu 2ᵒ capitulo de [illegible] fluxus [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... de [illegible] fluxus [illegible] ...

Cura fluxus opilatiui ventris

[illegible] ... [illegible]

Cura fluxus opilatiui

Ad

[illegible] ... [illegible]

Aer

Cibi

[illegible] ... [illegible]

[illegible] apelacione [illegible] de errore [illegible] in apelacione [illegible]

[illegible] apelacionem [illegible]

[illegible] parcella facta [illegible]

Petrus

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Jo. an.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Nota

[illegible]

Gesta

[illegible]

[illegible] ... Sit laus deo

Queritur utrum sit possibile in[illegible] ... [illegible]

Causa caloris

[illegible]

Quid sit calor

[illegible]

[illegible] ... aliquid est [illegible] ... [illegible] est [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Cause caloris

[illegible] ad [illegible] quarta
complexionales [illegible] est [illegible]
[illegible] valde calida et sicca
[illegible] aut [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] adustionem [illegible]
[illegible] Contra
[illegible] complexionales est [illegible]
calida et sicca [illegible]
[illegible] quarta [illegible]
[illegible] adustionem [illegible]
ad [illegible]
[illegible] Contra
[illegible]
[illegible]
[illegible]
aut [illegible] aut [illegible] aut
[illegible]
[illegible] et [illegible]
Ad [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] dicta 2a
[illegible]
[illegible] ad dictam [illegible]
[illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
aut [illegible] ad
[illegible] est
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 2a [illegible]
[illegible] digestiva
et [illegible] 2a [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et adustionem [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] et de [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] valde ad [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
adustionem [illegible] et [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] adustionem [illegible]
et [illegible] ad [illegible]
[illegible] adustionem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] digestiva [illegible]
[illegible]
[illegible] aperitiva [illegible]
et adustionem [illegible]
[illegible] et [illegible]
aut [illegible]
[illegible] debilitate
debilis et [illegible]
digestivam [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] fortes
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] debiles [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
de [illegible]
[illegible] et adustionem [illegible]
[illegible]

[illegible] digestiva [illegible] et aperitiva [illegible]

[illegible]

debiles

[illegible] digestiva [illegible] et [illegible]

alterando alias [illegible] sed
[illegible] vel [illegible]
lacteos, eadem [illegible]
ut stimulet [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] libarum et
[illegible]
[illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] digestiva
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de digesti[illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]

[illegible] de
digestivis [illegible] digestive
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] digestivam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de digestivis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] Co[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] digestivam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Tyriaca valet [illegible] et venenositate et ipsi resistit

Compositum medicine

Mena? forte debilis quando sit

[illegible] de aliis declarabitur

Cum ergo in hac [illegible] de [illegible] oportet [illegible] debilis aliquo [illegible] est [illegible] digestio et [illegible] hec [illegible] aut [illegible] aut [illegible] de [illegible] aut [illegible] digestio et [illegible] debilis [illegible] digestio [illegible] virtus [illegible]

[illegible] digestio et [illegible] est [illegible] virtus [illegible] digestio [illegible]

[illegible]

[illegible]

Medicine de formatione

Simile arbori

27

3ª

[illegible] Ad [illegible] aut [illegible] fenestre [illegible]

4ª

Ad passillatu[m]

[illegible] passillato [illegible] aut passillatum [illegible]

5ª

[illegible] aut [illegible]

[illegible] Ad hoc [illegible] fenestra [illegible] aut [illegible]

[illegible]

[illegible]

al..a

Nota [illegible]

hic autem [illegible] canonicas
secularibus [illegible] et eis [illegible]
ab [illegible] et [illegible]
et tamen [illegible] in
alia [illegible] et [illegible]
[illegible] electorum est [illegible] et
[illegible] quod sic [illegible]
[illegible] quod prelatus [illegible] possit
et ille prelatus in electio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de iure [illegible] et
[illegible] in electione [illegible]
de [illegible] electio
est [illegible]
[illegible] et in [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] in electione [illegible] clerici
[illegible] in [illegible]
[illegible] ad
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] clerici
[illegible] vel
[illegible]
[illegible]
ad [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]

Nota

[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible]
et [illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] vel [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] vel
electus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aut [illegible]
aut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] prelatus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aut [illegible]
aut [illegible] de [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] et [illegible]
de [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
aut [illegible]
[illegible]
aut prelatus [illegible]
[illegible] electus
[illegible] et [illegible]
in [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
et [illegible]

incarnacionem et capud purgatur
et hic plenius dicitur in [illegible]
[illegible] vel accionem et correpcionem
[illegible]. Adhuc quia [illegible] pro
[illegible] letificare et confortare
[illegible] potest ad eandem [illegible]
vinum melior potus [illegible]
aut [illegible]
ut [illegible] ad separationem
[illegible] de [illegible]
sene [illegible] que [illegible]
[illegible] de sene [illegible]
letificandum [illegible]
ut [illegible] et [illegible]
et [illegible] ibi [illegible]
[illegible] si vel sene [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sene debilitat aut [illegible]
[illegible] aut [illegible] aut [illegible]
de [illegible] vel [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
aut [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
de [illegible] et [illegible]
[illegible] balneacionibus
Item de lauacionibus [illegible]
[illegible] fricacionem totius
corporis a superioribus ad inferiora
descendendo et lauacionem capitis
et [illegible] et pedum [illegible]
superfluitates evacuat et
calorem [illegible] et spiritus
confortat et [illegible] letificat
[illegible] est [illegible] die [illegible]
et [illegible] vadit dormitum
[illegible] fiat et [illegible]
[illegible] primo [illegible] ante
et retro et a lateribus semper
incipiendo et descendendo
deinde ut plus [illegible] fiat
fricacio [illegible] eandem [illegible]
vel [illegible] leui et lata [illegible]
vel panno lineo leui dupli-
cato aut [illegible] aut
[illegible] in eo aliquo [illegible]
vel aut alio [illegible]
lineo [illegible]
[illegible]

bus in principio aut panno cum
[illegible] vel aliquo [illegible] fiat
fricacio vel cum [illegible] ut [illegible]
[illegible] si [illegible] aliquibus
[illegible] vel [illegible] aliquibus
vel aliis. De balneis autem
[illegible] capitis
[illegible] et pedum [illegible]
[illegible] est [illegible] ab
[illegible] capitis vel
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
sene [illegible]
[illegible] aut [illegible] et
[illegible] aut [illegible]
[illegible] vel vino [illegible]
de [illegible] vel [illegible] lauandum post
refectionem illam balneum cum
[illegible] vero ad [illegible]
deinde fiat [illegible]
facta [illegible] aut [illegible]
balneum utile dubitaret
aliquis et diceret quia [illegible]
[illegible] humiditatem balnei [illegible]
[illegible] humiditatem ad [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] balnei [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ac superfluitates
[illegible] et [illegible] facere
[illegible] illud [illegible]
[illegible] et de [illegible]
[illegible] balneum fiat vel [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] longum [illegible]
si in balneo [illegible]
[illegible] aut [illegible] aut [illegible]
[illegible] populi [illegible]
aut [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
et in balneo [illegible] deinde
fiat fricacio in balneo vel
[illegible] aut
vel [illegible]
[illegible] vel [illegible]

balneum utile an noceat

humor balnei

balneum [illegible] horum autem
repercussivorum balnei que do-
[illegible] dicuntur [illegible] multa
ut tarde [illegible]
sit ad [illegible] in stomacho [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] sit [illegible]
[illegible] superius [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] balnei [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et in [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et ad [illegible]
[illegible] est apud [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est cum [illegible]
et [illegible]
[illegible] Cum in
dolore [illegible] et [illegible]
[illegible] dolorem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Contra [illegible]
[illegible] materie
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] de quibus
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

De [illegible]

[illegible] ad [illegible]
[illegible] ut ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad
[illegible]
[illegible] si ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 2
[illegible] ad [illegible]
in 3[illegible] consistit in [illegible]
et resolutionem [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Et in [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
Et [illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] esse [illegible]
et [illegible]
[illegible]
3a [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
et 3a [illegible]
[illegible]

[illegible] ad
[illegible]
3[illegible] consistit 2

declarando eius [illegible] et [illegible] et
[illegible] eius [illegible] 2a [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] 2o de [illegible]
et [illegible] A [illegible]
[illegible]
[illegible] et alios [illegible]
in [illegible] Illa autem
[illegible] eius
evaporandi et resolvendi
[illegible] et [illegible]
[illegible] subtilitatem et [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] subtiliare et in vapores
reducere evaporanda [illegible]
[illegible] quod [illegible]
resolvunt subtile et grossa
relinquunt [illegible] in lapidem
[illegible] super [illegible]
[illegible]
[illegible] de
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] resolvere
[illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
resolvit [illegible] et
[illegible]
[illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] resolvunt [illegible]
[illegible] et [illegible]

Resolucio a [illegible]
Resolucio a qualitate

[illegible] salsitas [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad salsitatem
[illegible]
[illegible] de [illegible] de [illegible]
[illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 2o [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
de [illegible] salsitas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] al-
teratur et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et resolvendo [illegible]
[illegible] al-
terando et [illegible]

salsitas
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

medulla nucis corrupte et
rancide posita super apostema
cancrosa conf[ert], [illegible] si sit re-
cens [illegible] non rancida melius
[illegible] est [illegible] serapion
[illegible] / oleum de veteri
[illegible] est sicud, [illegible] aut et
dissolutionis [illegible] resolutiva
sufficienter [illegible] et dicitur
quod cum cancrenas et
[illegible] et [illegible] et
fistulas [illegible] sanat
[illegible] melius est
[illegible] sanat [illegible] Avic[enna]
medulla nucis veteris [illegible]
trita super apostema cancrosa
posita conf[ert], [illegible] oleum eius
est amigdalarum dulcium et oleum
[illegible] apud [illegible] dicit [illegible]
[illegible] est [illegible] herba quod [illegible]
[illegible] completa [illegible]
est ad cancrum [illegible]
et ad [illegible] apostema dura de
[illegible] dicit [illegible] Galienus
[illegible] folia [illegible] et [illegible]
[illegible] fistulas [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] legimus
[illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] valent et [illegible]
illa [illegible]
[illegible]
esse de [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] et de [illegible] esse [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
illud [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] de [illegible] et
[illegible] et [illegible]
et [illegible] Avic[enna] [illegible]
et [illegible] est

[illegible] quod [illegible] et
[illegible] dicitur et re-
solvendo est [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] qualitatis [illegible]
possit [illegible]
[illegible] qualitatis [illegible]
sicud [illegible]
et in [illegible] sicud
[illegible] sicud [illegible]
[illegible]
et qualitatis debite [illegible]
et ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] dicitur [illegible]
[illegible] quod artificialis [illegible] est
[illegible]
et [illegible]
illius [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] quod [illegible]
est et [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et
et [illegible] est [illegible] illa [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
Avic[enna] [illegible] est [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Avic[enna] [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
in corde ut Avic[enna] [illegible]
cordialibus [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible] et [illegible]

Mercurialis [illegible] / [illegible]

Cardiaca [illegible] in balneis

Melissa

[illegible] complexione [illegible]

[illegible]

De complexionibus

[illegible] complexione [illegible]

[illegible] qualitatis [illegible]

[illegible] complexionis [illegible]

[illegible]

[illegible] unde [illegible] complexionis [illegible] qualitatis [illegible] complexione [illegible]

[illegible]

aut galend' sicut sunt [illegible]
et vitreum aut porcinum in-
telligas de porcino vel aut
extraneis [illegible] sine [illegible]
aut [illegible] agrestis [illegible]
et [illegible] in illo mortario
[illegible] cum illo [illegible] cum pistillo
[illegible] vel [illegible] [illegible]
sine [illegible] [illegible]
et pistello [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit aut
[illegible] [illegible] plumbo [illegible] et
plus intelligas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] aliquando
non intelligit aliquando [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel aliquando
aliorum [illegible] [illegible] vel [illegible]
et [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plumbi et [illegible] aliquando
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] plumbi cum plumbo
[illegible] sine alterius [illegible]
[illegible] [illegible] valde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] cum [illegible] aut [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquando [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
plumbi [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] et cum [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
cum [illegible] [illegible] ac et sigillo
et [illegible] alia de [illegible]
[illegible] est [illegible] exemplo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] exemplo
[illegible] [illegible] [illegible] ac et
[illegible] sigilli [illegible] et [illegible]
[illegible] in mortario plum-
beo cum pistello plumbeo et
[illegible] et [illegible] et
[illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
cum [illegible] aliquando [illegible]
et cum [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plumbi [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
aut cum [illegible] de [illegible]
cum [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] et cum
intelligas [illegible] et [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
in plumbo et cum plumbo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illud [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible]
aut cum [illegible] sigilli cum [illegible]
[illegible] aut cum [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible]
agreste aut [illegible] [illegible]
aut [illegible] et intelligas
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] in mortario plumb-
[illegible] aut [illegible] in [illegible]
sigilli [illegible] et cum [illegible] [illegible]
[illegible] in vase plumbi [illegible]
[illegible] [illegible] super locum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
plumbi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plumbi [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]

Margin notes: [illegible] ; [illegible] ; [illegible] ; Emp[illegible] ; Ad [illegible] ; Aliud ; Aliud ; Aliud [illegible]

sup[er] lapid[e] s[er]pentin[o] [illegible]
[illegible] cu[m] malleo [illegible] resiste
rit [et] ab ulc[er]e [illegible] Ca-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plumbi [illegible] plumbi
[et] [illegible] [illegible] post [illegible]
terre cu[m] alio vase [et] [illegible]
solar[is] [illegible] [illegible] [illegible] ante
[illegible] [et] post [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cu[m] [illegible] [et]
[illegible] [illegible] [et] terre [illegible]
optime cu[m] [illegible] [illegible]
aut cu[m] lacte [illegible]
[illegible] plumbo [et] postello
plumbo [et] ut [illegible] fit cu[m]
[illegible] [illegible] cu[m] [illegible] [illegible]
[et] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cu[m] isto postello [illegible]
optime [illegible] [illegible]
[et] cu[m] illo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [et] est [illegible] cu[m]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plumbi [illegible] [illegible]
[illegible] [et] [illegible] cu[m] [illegible]
vas [et] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[et] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] illa [illegible] [illegible]
agitando [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
cu[m] [illegible] solar[is] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [et] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] [et] [illegible] [illegible]
[illegible] [et] [illegible] [illegible] cu[m]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [et] ab [illegible]
[et] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] defendat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
defensiuo [illegible] [illegible] [illegible]

lapid[e] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bolo ar[meno] [illegible] [illegible] vase [et] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[et] cu[m] postello plumbi [illegible]
valde [illegible] de [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cu[m] [illegible] [illegible] et
[illegible] cu[m] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [et] [illegible] [illegible]
[illegible] plumbi cu[m] alio vase [illegible]
[illegible] aut cu[m] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lapis
[illegible] [illegible] [illegible] vase [illegible]
[illegible] cu[m] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[et] [illegible] cu[m] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [et] [illegible] illa
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
valent [illegible] illa [illegible] [et] [illegible]
[illegible] [illegible] cu[m] plumbo et
[illegible] plumbo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cu[m] [illegible] [illegible]
forte [illegible] cu[m] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
telligi[tur] [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] [et] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cu[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [et]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [et] [illegible] [illegible]
plumbo [et] cu[m] postello plumbi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in illo vase plumbi [illegible]
[et] [illegible] cu[m] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [et] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[et] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] in 3o [illegible]
[illegible] sit [illegible] [et] agitacio

Defensiuu[m] [illegible] [illegible] venenosa

Alius

Alius

[illegible] [illegible]

Alius

Ad durici[em] [illegible]

Aliud emplastrum lapidis ...

praedictorum addatur aceti et vi-
ni [illegible] fiat [illegible] bene
[illegible] et [illegible]
deinde [illegible] fiat illuminacio
et emplastra [illegible] de [illegible]
est [illegible] Aurifex [illegible]
[illegible] emplastrum ex lapide [illegible]
[illegible] aut [illegible] aut [illegible]
[illegible] efficacius est
[illegible]
[illegible] est valde ad [illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible] sit debite [illegible]
istorum lapidum et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Aurifex et
[illegible]

Modus preparandi lapides preciosos

[illegible]

Alia preparacio

[illegible]

[illegible] et aut [illegible]
et [illegible]
vel pulverem et [illegible]
deinde [illegible]
[illegible] altee
et [illegible]
[illegible] deinde post
[illegible] illo [illegible] fiat
[illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] in illa [illegible] et bene
[illegible] 3° fiat em-
plastrum [illegible] apte
[illegible] et [illegible] pulvere lapidis
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
et [illegible]
[illegible]

Cancer

Emplastrum cancris

Litargirum

[illegible]

[illegible] arabice
[illegible]

vel liquidum vel [illegible] in
[illegible] sicud [illegible] per medium
aeris ubi Azarius(?) autem
dicit quod accipiatur ex corporibus
[illegible]

[illegible]

[illegible]

De rariis [uncertain reading]

[illegible]

[illegible]

Modus [illegible]

dictum est, et primo de lunaris
Auris. Et in 3° [illegible]
de aspectibus metallorum [illegible]
[illegible] fit per adustionem
[illegible] ipse [illegible] vive
et [illegible] in [illegible]
[illegible] et apte [illegible]
[illegible] parate
in [illegible] extracto [illegible]
et [illegible] ad [illegible]
[illegible]
quod [illegible] et [illegible]
[illegible] subtilissime
[illegible] et in vase [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] addi
[illegible]
[illegible] magis quam magis [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] Auri
et [illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible]

[illegible]

si de [illegible] intelligendum [illegible]
intelligendum ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] complet
[illegible] decoquendi
[illegible] ad dissolucionem [illegible]
[illegible] pha-
[illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] decoquendi
[illegible] ad dissolucionem et
[illegible] magis subtiliationem
et penetrationem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
fiat complete [illegible]
[illegible]
fiat [illegible] per [illegible]
[illegible]
[illegible]

Modus decoquendi [illegible]

[illegible]

est enim quia ad opus [illegible]
[illegible] siue vnus semper
[illegible] est omnibus vnus sunt
[illegible] magis et minus
[illegible] acute et maiorem
[illegible] et amaritudinem secundum
[illegible]
silvestre [illegible] sit et [illegible]
[illegible] est [illegible] Ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] rotunda [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] gallici [illegible]
[illegible]
[illegible] ille [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] lombardie [illegible]
[illegible]
[illegible]

Tapsus barbatus

[illegible]

[illegible] ad locum [illegible]
[illegible]
[illegible] legatur [illegible]
[illegible]
[illegible] flores [illegible]
[illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] ille [illegible]
[illegible] legati [illegible] flores [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ille [illegible] flores
illi legati [illegible]
locum fiat [illegible]
fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] representatorum
[illegible]

magis lavando et macerando
[illegible] aut stillicidio
quarum una est magis [illegible]
aut que tertia super locum
fiat embrocatio fomentum
et epithimatio et decoctione
earum et de ipsis emplastrum
aut utrumque sicut una et tertia
fiat aspersio corporis
super mundum sedendo aut
tertia aliquorum consequendo et
[illegible] epithimatis et emplastri
in plateis et in plateis. Am-
plius fiant quod remedia
tertia laudant ad hanc
regionem herbas quas dicunt
[illegible] rubea [illegible]
[illegible] confecti [illegible] ut
centinodia et poligonia
decoquendo earum aut [illegible]
sigillatim quod magis laudo
in aqua pluvia et aut in aliqua
parvalis aceti aut vini
aut in vino solo [illegible]
[illegible] infundatur
per diem in [illegible] diem fiat
decoctio mediate [illegible] diem
et illa decoctione fiat [illegible]
suffumigacio mediante diem
embrocatio diem epithi-
et fomentatio [illegible] spongiis [illegible]
[illegible] lenibus aut in
panno lineo subtili du-
plicato ultra [illegible] epithi-
De prede aut rubea [illegible]
[illegible] a quo dicta [illegible]
est [illegible] ad [illegible]
decoquendo [illegible] vino [illegible]
[illegible] albo subtili [illegible]
ut fiat [illegible]
aut [illegible] et [illegible]
per diem et noctem in vino [illegible]
calefacto [illegible] extractio
ad lentum ignem [illegible]
[illegible]
predictos [illegible]
[illegible]
[illegible] herba
[illegible]
[illegible]
[illegible]
est [illegible] Alterum experi-

[Margin: [illegible]]

[Margin: [illegible]]

decoquatur [illegible] que aqua de
[illegible] herbe [illegible]
[illegible] ignis vel aque
[illegible]
[illegible]
[illegible] decoctione fiat [illegible]
aliqua portione aceti [illegible]
vino et [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] morphea et [illegible]
[illegible] Alter aut predictus
modus utendi herbis predictis
[illegible] esse alter modus utendi
herbis predictis [illegible]
est [illegible]
[illegible]
[illegible] plateis et in [illegible]
plateis [illegible]
est [illegible] aliud [illegible]
aut [illegible] aut aliquid [illegible]
de aliis predictis aut [illegible]
solat aut aliquid de [illegible]
predictis [illegible]
[illegible] fidelis
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
aliquando aceti [illegible]
[illegible] et [illegible]
diem [illegible]
super locum emplastrabat [illegible]
[illegible]
et de [illegible]
[illegible] est experimentum
et quod laudo [illegible]
fiat [illegible] plateis et
[illegible] plateis ut [illegible]
[illegible] et [illegible] aliud [illegible]
aut [illegible] et [illegible]
aut solat aut aliis illorum
[illegible] alii
[illegible] laudant [illegible]
[illegible]
[illegible] plateis
[illegible]
[illegible]
[illegible] illorum [illegible]
[illegible] repeto et super [illegible]

[Margin: Contra [illegible] ignis aut aque]

[Margin: Alter modus utendi herbis]

[Margin: De [illegible] experimento]

[Margin: Experimentum [illegible]]

vlcerum sicud patet in capitulo
de plantagine apud Auicennam
et apud dominum in capitulo
de agrimonia et apud Serapionem et
alios. Et capitulo de licio
siue arbusto de quo fit
licium et arabice dicitur fel
zamgaye licet in capitulo
cuiusdam arbusti dicitur est
quod spinosum quod non spi
nosum sit plus in foliis [illegible]
[illegible] et fructu in operacione
et virtutibus que considerantur
pro re [illegible] in hoc capitulo
competit. Exemplum vero de con
trario [illegible] herbam sic manifestetur
vt fortem calidam in calida
de camomilla in 2o canone
sit exemplum de herba que venit
pro desiccando quod fuerit et
flores odore et pro operatione com
ponitur. Et quod in dyamirdis
recipitur ponitur in formam illius
herbe [illegible] sicut superius
dictum est. Et si potest vene
nenum fiat addendo oleum
rosarum aut violarum aut amigda
dulcium aut aliquid ex oleis
superius dictis, plus addendo
aut succum solatri aut plan
taginis aut sandali et [illegible]
et [illegible] in vase plumbeo et
cum pistello plumbeo conta
tur in efficaciam medi
cinam. Et si fiat semper
de quibus corpus vngere liberare
siue de [illegible] hic fiat cum
de herbis calidis et contrariis re
[illegible] forte melius esset
ut reciperet [illegible] et
operacio [illegible] Am
plius cum quod fuerit [illegible]
[illegible] medicine et
[illegible] et caliditate. Ita
[illegible] sicud herba
dicta [illegible] et [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] sit superius [illegible]
[illegible] est pro plurimum corporis
bonitate. Modum autem corpus
[illegible] et [illegible] non possumus
[illegible] [illegible]

Medicus vtitur medicinis
[illegible] [illegible] et
[illegible]

esse non [illegible] hec [illegible]
sicud de aliis [illegible] de
claratum est. Non [illegible]
cum [illegible] deinde cum [illegible]
pro [illegible] in aqua
calida deinde decoquere cum
in eadem post hec [illegible]
cum [illegible] loco [illegible]
de decoctione fiat sicut [illegible]
[illegible] parum [illegible]
aut [illegible] in
in decoctione illa [illegible]
[illegible] exemplum [illegible] illa
calidis et [illegible] et [illegible] de
contrariis caliditatis corpus re
mittatur in [illegible] illarum [illegible]
[illegible] siccitate et [illegible]
[illegible] est [illegible]
aliquam de herbis frigidis
predictis puta solatri aut
plantaginis aut sandala et
[illegible] Et si decoctio illa
[illegible] cum alio [illegible]
[illegible] melius [illegible]
[illegible] esse in
herba [illegible] aut
[illegible] vetere [illegible]
[illegible] imponatur in mortario
plumbeo et cum pistello plum
beo fiat agitacio cum oleo
rosarum aut violarum et cum aliis
de herbis predictis [illegible] aut
[illegible] corpus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] si [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
corpus cum [illegible]
de [illegible] et [illegible]
[illegible] aliquas calidas [illegible]
aut agrimonia cum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] predictis est manifestum
Amplius dicit [illegible]
[illegible] videt
operacionem [illegible] alio
in [illegible] et [illegible]
[illegible] albam [illegible]
[illegible] aurate [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] cum pulveribus [illegible] ligni
aloes [illegible] ana ʒ j
et postea alembicum cum moderato
igne sive fimo distilletur
oleum de quo si in petia
balsami bonum ponatur j [illegible]
et in vase argenteo vel in
vitreo et ex illa aliquanter
calefacto fiat illinitio super
locum et eum locum cum toto
[illegible] aut [illegible]
[illegible] medicari [illegible]
considerantur [illegible]
et maxime terbentine quam plus
[illegible] apparentiam
et [illegible] unde plus
de ea apparentiam [illegible] terbentine
[illegible] in [illegible] sarcocolle mastic
[illegible] ligni
aloes [illegible]
[illegible] in mar-
tario plumbeo et cum pistello
plumbeo [illegible] fortiter
[illegible] in alembico plum-
beo impone totum in vase
plumbeo [illegible] pone ale-
bicum et sub eo fiat ignis
lentus sive fimus et tunc distil-
labit oleum quod recipe in vase
plumbeo [illegible]
[illegible] bom-
[illegible] in
vase plumbeo [illegible]
bene obturato et postea addere
cum ligni aloes [illegible]
aut [illegible] et radicum
[illegible] repetatur
medicina [illegible]
fiat applicatio loco [illegible]
[illegible] verum balsamum
[illegible] artificiale [illegible]
[illegible] balsami [illegible] tanto
quanto plures [illegible]
[illegible]
[illegible]
quod valueris et pone [illegible]
in [illegible] et [illegible]
[illegible] oleum et loco bal-
sami recipe. Certe [illegible]
[illegible] et

Modus primus faciendi balsamum artificialem

[illegible] manifestum est [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] maxime [illegible]
in martario plumbeo cum pis-
tello plumbeo [illegible] et
[illegible] in loco [illegible]
[illegible]
[illegible] plumbi et aliquam [illegible]
[illegible] vel [illegible]
plumbi [illegible]
[illegible] plumbeum. Aliud
[illegible] est [illegible] terbentine
[illegible] quod volueris pone
in alembico sub quo fiat
ignis [illegible] et [illegible]
vitro recipe [illegible] distilletur
[illegible] si [illegible]
[illegible] per
plumbum [illegible]
[illegible] et
[illegible] odorem
et [illegible] balsami et [illegible]
[illegible]
[illegible] verum
balsamum et [illegible]
oleum de terbentina et oleum de
[illegible] verum balsamum
[illegible] verum balsamum [illegible]
[illegible]
et [illegible] et terre
[illegible] manifestum est [illegible]
[illegible] ista aloe [illegible]
[illegible] maxime si in martario
plumbeo et cum pistello plumbeo
[illegible] aloes cum [illegible]
[illegible] et cum [illegible]
[illegible] solaris [illegible]
et [illegible]
[illegible] et alii modi faciendi
balsamum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] terre
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et cum terbentina [illegible]
[illegible] in martario plumbeo et
cum pistello plumbeo [illegible]

Modus [illegible]
plumbi

2us modus

3us

agitando deinde in alembico
toto imponatur et in ampulla
plumbea et illa sit obturata
usque in crastinum et tunc utere
vel istud aliud pone in mor-
tario plumbeo et cum pistello
plumbeo agitetur cum alio vase
aut vitreo aut aliquo de
predictis aliis et non habe-
at succum solani aut sempervi-
ve aut plantaginis addendo ali-
quid partem parum aceti
ad magis alterandum et pene-
trandum et tunc sit loco et
non loco scilicet illuminatio sua
ut de alio dictum est. Ad
hoc aliud de vitello ovorum
mirabiliter curat cancrum et fistulam
et ulcera maligna ut anceps
est bonum est ut illuminati-
onem in aquam aut rose aut
porrum cum medicinalibus ab
dictis in pillis ponitur aliud
rose aut vitrei aut aliquid
aliud de aliis predictis. Ad
hoc ipsum probatum est
repertum quod vitellum de ovo
recentem acceptum statim cum
gallina exivit quassatum
cum modico sale subtilissimo
et parum lino tecte intincto
et involuto in illo vitello
vel vitellum cum sale supponatur
deinde superponatur madefacte
in succo vite nigre ut
stabilite supponatur tepide
et hoc cum minus bis in die
fiat et ne nimis desiccet
suppositum aliud rose frequenter
certe quod nec viridis magis
sunt medicamen solum
repetito usque ad sanitatem
valde modicum apponatur
si tunc repentinum quod mo-
dicum acetum ponatur loco salis
cimini aut constringendi et stringendi
sit medicamen unde melior
post hoc sed sicut vitellum
cum sale leniter agitatum
et incorporatum cum succo vite
predicto et aliquando rose apponendo
loco aliquid aut modicum salis

est subtilitas totum et hoc primum mor-
tario plumbeo et cum pistello
plumbeo sicut patet ex predictis
et ne in effusionem ci-
minum aut quod applicandi
est intingendo in eo pa-
num duplicatum tenuem
aut lanam aut stuppam cum
naturam subtilem deinde
locum supponatur et ne desic-
cet frequenter supponatur
de succo vite predicte aut
alio aut utroque et fuerit
sit medicamen in die plurimum
simplicis ut est anceps
aliud de numeris quod tamen
et ulcerum malis est plus
aliud de stercore bovis est
ipsa olea est fuit sunt de-
cem ipsum mixt et decoctum cum
oleo simul et cum usque re-
sidet in vase plumbeo bene
obturatis et tunc velut est
positum in mortario plumbeo
fiendo semper ut dictum
est cum pistello et in unctionem
olei de numeris in tanto
conferat quod videt satisfactum
vero intelligens et simplex in
quantum due partes tamen
non dolore vehementi ubi
fuerit apposita plumbum vi-
vum conferebant tamen per
consilium meum medico fuit
appositum aliud de numeris
pro in passionem ulcerum
restituit dolor et humor
sanatus est quod tamen erat
incipiens et non est mirum
si per illud medicinam vel
per aliud similem quietatur
ceterum potuit ergo illa
quod ubi hoc est ut testatur
in sua ad glaucone[m] epi-
stola quod ... suam
in plumbeo et magis eam
valere quod non valde gros-
sa restituit nichil enim hoc
... cum ... predicte
dixerit quod tamen in
... incipiente confert
sed hoc quod ... ...

Aliud
[illegible]

Chom
...

antonomatice est scilicet tyriaca ad lepram et ad cancrum et ad [illegible] quod utique debite exhibetur sicut [illegible] [illegible]

[illegible]

igitur [illegible] herba est illa [illegible]

[illegible]

De sordicie

[illegible]

[illegible]

et vocatur sic ex sirupis sic
antiquis designavit ad nam
recitavit predictis et ad
talem usum determinat de predictis
speciebus sirupi denominando
aut operacionis et utilitates
de eo et de parte 2 supra
ubi quod generaliter et sirupi
determinando ostendit quod est
sirupus dictus et sic quod et ubi de
eius et posicio predictis ...
precesserat eum de sirupis
autem quod est conferre preparacio
ex flegmate et colera et de sirupo
acetoso [illegible] et sirupo
[illegible] habetur in ...
... est et quod dicit
ysopus fiat sirupus et dicit
ipsum digerit esse [illegible]
... quod [illegible] sirupi
possunt in capitulo hoc
[illegible] Et alia sirupi
[illegible] de quo [illegible]
[illegible] in 2° [illegible]
quod et [illegible] et in re
naturale capitulo [illegible]
quod [illegible] [illegible]
et vocat [illegible] [illegible]
est in [illegible] ca ubi
possunt Est et alia sirupi
[illegible] de quo sub hoc
[illegible] [illegible] [illegible]
duplicem designavit et in
hoc [illegible] concordat Est
et alia sirupi [illegible]
quem [illegible] sic [illegible]
determinat in 2° [illegible] super
[illegible] Est adhuc alia sir
[illegible] in [illegible]
[illegible] sirupus dicit ut
[illegible] et [illegible]
aliis sirupis ipse complete
determinat De sirupo autem
quem [illegible] in 2°
[illegible] fuit [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] maturare
et resolvere [illegible] [illegible]
[illegible] fit [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] sirupum
[illegible] [illegible] super [illegible]
ut aliis [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] sirupus

quod [illegible] de ysopo [illegible] [illegible]
quod potest vel eo aliis [illegible]
[illegible] de sirupo autem [illegible]
[illegible] sic [illegible] ut [illegible]
et flegma designavit [illegible]
[illegible] [illegible] / alia [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] de
illa [illegible] forte [illegible] [illegible]
et [illegible] forte [illegible]
quod est magis [illegible]
acetositate et acuitate
[illegible] quod [illegible] ab aere
[illegible] et colera et flegmate [illegible]
et [illegible] [illegible] quod
[illegible] et [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sirupi
[illegible] eo est quod [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] super [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible]
fiat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquid [illegible] de
[illegible] vel [illegible] aut [illegible]
de aliis [illegible] et [illegible] fiat in
[illegible] [illegible] [illegible] Preter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] sic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] concordant et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] aut
[illegible] et [illegible] [illegible]
et dissolvunt Et [illegible] [illegible]
quod hic [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et quod fiat
de [illegible] aliquo quod [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] aut
[illegible] aut [illegible] [illegible]
aut [illegible] aut [illegible] / aut
[illegible] [illegible] / ut aut
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible]

alius modus
[illegible]

nunc hiis et cum pistello plumbeo
agitetur. Sunt eciam semper cum pa
ciendo [illegible] erat sepius simul quod
[illegible] sicut est cum ex predictis
hiis multum et bona herbis. Re
mediis ad capitis et plantis [illegible]
[illegible] aliquis Adhuc quod ferens sicut
Cunct sternendo multum laudo ungues
de ramis ipsis et pulveris cum
ipsis [illegible] vir frater
[illegible] [illegible] ipsis in ipso
ad [illegible] Adhuc quod quando
[illegible] ab [illegible] et intelligente
[illegible] [illegible] ad [illegible] ipsis
herbe [illegible] quod [illegible] nomine
[illegible] infirmitate [illegible] cum [illegible]
infirmitatis in [illegible] fuerit dein
deceptiones in [illegible] illa dein [illegible]
[illegible] et [illegible] decoctionis [illegible]
[illegible] cum [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] in mane cum [illegible]
de alia vero parte decoctionis la
vetur locus et [illegible] dein [illegible]
ille fiat decocte super locum
[illegible] [illegible] ad [illegible] alumine
[illegible] glandule [illegible] et [illegible]
et decoctioni [illegible] [illegible] fore
[illegible] et [illegible] fiat [illegible]
[illegible] fore [illegible] digitos
[illegible] quod fiat pulvis et [illegible]
pulvis [illegible] super locum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
de putredine [illegible] ad [illegible]
[illegible] glandule [illegible] [illegible]
olla [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] digitos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et resolvatur
[illegible] sic resoluto [illegible]
[illegible] locum [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et loco
[illegible] Certe ista [illegible]
de [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] aliquis [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut [illegible] ut
aliquo [illegible] ut [illegible]
ut [illegible] et hiis [illegible] [illegible]
laudo Caveat [illegible] [illegible]
[illegible] iste [illegible] [illegible]
et [illegible] illa quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vero [illegible]

Dicta

sit [illegible] [illegible] et [illegible] de
[illegible] et [illegible] [illegible] aliis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] vero [illegible] [illegible]
[illegible] De valitudinibus [illegible]
[illegible] cum [illegible] quod in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est loco [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] vigilie et [illegible] sit [illegible]
[illegible] et quod in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] sit [illegible] in [illegible] vigilando
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] sit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] et [illegible]
descendens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] super locum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod ut [illegible]
[illegible] [illegible] ad re
solvendum [illegible] [illegible] [illegible]

ad confortand(um) virtute(m) et calore(m) [illegible]

[illegible]

De durina debilitate [illegible]

p[illegible]

[illegible]

[illegible]

subsequenter, unde repetitur ex
salis tartari contritis et pulve-
rizatis simul cum sedimento emplastrum
fiat super locum. Si autem post
istud emplastrum per vi aut vii
dies videtur tumor mollificari
et resolvi durities illius, tunc
cum talibus laudantur in prima
communiter aliquid de con-
mollificativis et resolutivis dicen-
dis apostematibus durum ultra
ut in rasis in suo libro de
antidotis sicut secundum dominum et
alios dicit in libro mollifi-
cant et resolvunt apostemata dura.
Et adhuc unde est ... -
rerum per vetulas ... secundum
eundem in decimo parte aforis-
morum omnium aggregatarum aggrega-
rationem abstrahit principaliter
in mollificando dum ... -
fortis aut ... aggrega-
tiones ... conformitate et sub-
tilitate quod est ... -
natura ut dicit Gal. Item
tale est ... omnium
oleum et ... liquor ... -
et vellentibus omnibus ... dicitur
... ... ysopum ... -
... dicit de ... ... moll-
ificantibus et resolutivis apostema
dura ... ... per
per auctorem ... ... -
... fiat ... ... -
lunaris ... et ... -
... unde ... aliud ... -
mollificabit et resolvet ... -
nem ... Et ... pla-
... sua ... quod
est ad ... ... -
nec Gal. ... et ... -
... ... Et ... -
... et ... colliget ... et
... et in 3o ... ... -
de ... ... et glandulas
et ... ... -
... ... digestionem
... et dissolvit ... -
... plures sunt ... -
... ... sit ... -
unde est ... ... -
et ... lunaris sit

plus ... et ... plus ...
et ... et ... sicut ...
... de ... et ... plu-
... ... -
... ... -
aut ... ... et aliud
... ... Lunare
aut ... debent de ... -
... et ... de ... -
possit ... emplastrum
et ... ... -
aut lapide ... -
... ... ad ... -
... ... -
... ... -
de ... ad ... de ... -
... lapides ... -
sufficiunt puto ... ista.
Veniamus ad alia duo ... -
... petitis de ... -
... ... -
et de ... -
... ... -
... ... et ... -
ab auctoribus ... -
duo ... ab ... in
3o ... ... de ... -
et ... ... -
... ... et ... -
... et ... -
... ... -
... ... -
... et ... valde ... -
... ... de ... -
... ... resolutive et ... -
... ac consolidative est
... ... -
de ... ... -
... ... -
... ... Et ... -
... ... -
... et ... ... -
alia ... ... aut
unde ... 3o de ... -
et ... de ... et
... ... et
... ... aut
... ... -
... ... -
... ... -
... ...

Resolutiva dura apostemata

p[ro]b[at]

Ad ... ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

attrahit consolidantia virtute partis
simplicium [illegible] ut G[alenus] dicit in
de simplicibus pharmacis [illegible]
[illegible] est tamen mala
assueta ulceribus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliis [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] aut ad
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in ulceribus [illegible] ubi
[illegible] est [illegible] dicit
[illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] aliis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
mell' calida aut ac[e]ti aut
[illegible] [illegible] deinde [illegible] [illegible]
[illegible] subtili [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ulcera
et labia ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
subtili [illegible] [illegible] aut
[illegible] subtilis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
plus valebit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ab auctoribus
[illegible] [illegible] ab [illegible]
[illegible] vero [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] buffonum
[illegible] aut [illegible] et pone
in olla nova [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de pasta
aut argilla ne [illegible]
possit [illegible] in furno [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] possint et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] essent sufficienter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
et [illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] subtiliter
aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc fiat in [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] in sole calido [illegible]
igne plus valebit [illegible] [illegible]

Alius de buffonibus

Lauandis puluis buffonum

et [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ulcerum [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible]
talis [illegible] [illegible] [illegible] plaga
ut ulcus [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] lauando [illegible] [illegible] mell' [illegible]
[illegible] [illegible] calida aut ac[e]ti aut
[illegible] [illegible] deinde [illegible] panno
lineo [illegible] et subtili [illegible]
[illegible] deinde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
die in yeme et [illegible] in estate
[illegible] [illegible] panno lineo [illegible]
[illegible] et ligetur aut [illegible] lana
subtili et [illegible] forte [illegible]
[illegible] in ulcere [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
lauando et [illegible] deinde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ultimo
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] deinde [illegible] et liga
ut [illegible] est [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] hoc [illegible] et [illegible]
ab auctoribus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] vero [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
et de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lauando

Ad hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fiat et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tollit et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad

Alius de [illegible]

ad vz dicta subtilia probata
sentur et ex eo semper medicina
sinapisetur et constringet [illegible]
cum adhereat et sit sicut in
dicta de pulvere pedis [illegible]
aut armoniacum ut dicit
gener et alii conferat ulce-
ribus malis et corrodat car-
nem malam et nasci faciat
carnem bonam in ulceribus lau-
do quod pulveres isti ut apparet
de predictis subtilissime triti
et cribrati commisceantur et incor-
porentur cum arvina. Et si hec
sint in mortario plumbeo et
cum pistello plumbeo efficien-
tur et melius est operans
ulcerum aptum medicamen ad
carnem supplendam in ulceribus
auferendo ex dyaltea et inde
est facit bene mediocre et
quod carnem in 2o cor-
gie sine sicut hec [illegible]
Et dyaltee quod [illegible] quod
voluerit inde est optime
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et incorporetur
optime cum dyaltea. Et ut
dicit addatur ut minuat quan-
titatis [illegible] sicut [illegible]
ut minore quantitate [illegible]
[illegible] ut [illegible] carnis
suppleat et sicut [illegible]
[illegible] medicina
esse quod tanto vi [illegible]
[illegible] quod per rationem
[illegible] et virtute [illegible]
[illegible] dyaltee mollifica-
re et resolvere hec [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
abstergere et resolvere et carnem
supplendam [illegible] et [illegible]
et consolidare sicut [illegible] et
[illegible] attestantur. [illegible]
aut [illegible] hoc unguento sine
medicamine sicut [illegible]
[illegible] medicaminis quod semper [illegible]
aliud [illegible] est [illegible]
die super [illegible] extendatur

unguentum et ulceri supponatur. Sed et
[illegible] unguento [illegible]
[illegible] de panno [illegible] et [illegible]
ulceri imponatur et unguentum
supponatur. Et [illegible] fiat
[illegible] et pulvere [illegible]
[illegible]. Ad hoc [illegible]
aliud unguentum vide [illegible]
[illegible] in fine [illegible] sine
quod [illegible] et carnem [illegible]
bonam in ulceribus [illegible] et
malam corrodit sine violentia
et est optimum. Recipe celidonie
radices allium [illegible] gall.
[illegible] agrestis [illegible]
ana [illegible]. Hee herbe [illegible]
et cum [illegible] semper [illegible] et [illegible]
aliud [illegible] et [illegible]
per [illegible] dies [illegible]
deinde ponatur ad [illegible]
ad lenem ignem donec herbe
[illegible] et tunc
[illegible] et colature addatur
cere [illegible] ana ℥ i et
[illegible] ℥ i olibani [illegible]
ana ℥ s [illegible] quod ponatur
in fine ℥ i [illegible]
et agitentur fortiter ut fiat
unguentum [illegible]
[illegible] medicina
[illegible] quod in
[illegible] ponatur ut
[illegible] ut [illegible]
[illegible] assumatur [illegible]
[illegible] ut in [illegible] medicamen
fieri possit [illegible] medi-
[illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible] sicut [illegible]
[illegible] debet
[illegible] et [illegible] medicam-
[illegible] quod sit [illegible]
[illegible] et [illegible] usque
ad vi vel vii dies [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] illa alia [illegible]
[illegible] deinde [illegible]
[illegible] in
[illegible] ad illud aliud
[illegible] 3o [illegible] per [illegible]

aliud

Capitulum [illegible]

[illegible]

Quare [illegible] sunt distincta

[illegible]

[illegible]

distinguntur

pleura

[illegible] est pleuresis [illegible] vera

[illegible]

[illegible] pleuresis

difficultas anhelitus et prolixi
sermonis consequuntur. Nota vera
autem est causa quia dictum quod
non aliquam desiderit. / Cause
autem eius primitive et antecedentes
esse possunt. / Multus ad fluxiones
[illegible] sicut vox non valens in
debite non tempore [illegible]
causa eius esse potest ut acci-
dentis [illegible] / Humores quarum
calidus / frigus cum magis accen-
tuatis a capite ab aliis partibus
membris ad partes pectoris [illegible]
fluere facit et pleuresim ef-
ficit. Calidus autem magis [illegible]
quod idem facit / afferte [illegible]
[illegible] et fortissime per potus
[illegible] et [illegible] aere frigido
ventoso sic statim oppositus
[illegible] quare humores
plenitudinem ac suffusionem generant qui
pleuresis sunt [illegible] causa.
/ Et ideo fit in [illegible] suffusio
/ Suffusio autem vigilias valde
humores acuit quando sunt in
pleura seu in aliis parti-
culis aut vigiliis fortiter [illegible]
trahit. Et tamen [illegible] aliis
suffusio acuitas [illegible]
[illegible] naturam decernendum / Sepe
etiam materia humores [illegible]
[illegible] difficile fluxum
que [illegible] difficile [illegible]
[illegible] inducunt. Humores [illegible]
pleuresis [illegible] que duo sunt in
[illegible] consuetudine [illegible]
[illegible] et potissime [illegible]
[illegible] sanguine seu colera [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] pectus
[illegible] sanguine
repleti ut [illegible] appetitus
[illegible] aliquid [illegible]
[illegible] ut [illegible] sepe et
[illegible] / [illegible]
[illegible] humores [illegible] fortiter
pectus in pleura seu partibus
aliis videbitur / [illegible] et
[illegible] sanguinis subtilem
effice [illegible] morbi sepe
sunt causa / Et ideo vini po-
tentis copiosi bibitio, et

in lateribus [illegible] capiunt
[illegible] debile repletio valde
[illegible] vaporis a vino [illegible]
plenitudo generata capiunt [illegible] pectoris
illud replent, [illegible]
[illegible] humores [illegible]
[illegible] ad partes pectoris
[illegible] pleure sunt difficile
generant / Et in lateribus [illegible]
[illegible] pectus amplius et ab
eo ad caput ad [illegible] latus
et apostema [illegible] / Multitudo
[illegible] pectus [illegible] magis [illegible]
[illegible] ut Avicenna [illegible] pleu-
resim sepe causat [illegible]
[illegible] causa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a venis [illegible]
ad partes devenunt et ab ipsis
ad [illegible] et de [illegible] ad
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] apostema
pleureticum causat / Que sic
[illegible] fit a sanguine colera
permixta, aut predominante
[illegible] subtiliata / Fit enim
a sola colera [illegible] et a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
grossi et plurimum difficile [illegible]
[illegible] [illegible] penetrabis / Signa
[illegible] sunt signa demonstrativa
ut veteres omnes affirmant
vere pleuresis que generatur a sanguine
vel colera [illegible] in [illegible]
pleura generatur. Et signa
inseparabilia sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], difficultas
anhelitus, tussis, et dolor lateris
pungitivus, sic ut patiens
de latere in latus se movere
non audeat. De [illegible] [illegible]
[illegible] est ad differentiam
pleuresis veraciter / Sed
ut [illegible] que fit a sanguine
[illegible] rubedo ut [illegible]
[illegible] in latere [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], facies [illegible] rubet

pectus [illegible] [illegible]

Causa [illegible]

[illegible] [illegible] pleuresim fit

Signa

Signa inseparabilia

Signa [illegible]

et pulsu cum sua siccitate
cum undositate. Urina vero
grossa rubea aut subrubea
a medio supra et usque superfici-
em cum lividitate quadam
apparebit, quia in pleuresi cum
vera quandoque non vera contingit
ut prius. Cum sit etiam tussis
et rigor et alia attestantia
signis istis tunc cum a signo
iudicare potes. Quando autem
dicitur urinas pleureticorum
ut plurimum a medio superius
obscuras quia vero [illegible]
discoloratas [illegible] lucet
[illegible], et urina [illegible]
[illegible] cum effimera. Quando ergo vi-
tio [illegible] sit [illegible] urine
non potentis [illegible] cum ago-
stante [illegible] urina [illegible]
reddatur, sufficit [illegible] singula
colorem [illegible] manifestante
[illegible] ad [illegible] colore
[illegible] calorem [illegible]
et [illegible] et [illegible] in
[illegible] causa urina
[illegible] contingit. Sufficit [illegible]
[illegible] urina [illegible] cum
[illegible] adurente
[illegible] magis resolutionem [illegible]
[illegible] ultra agente
[illegible] constrictam [illegible]
[illegible] aliquando
[illegible] cum [illegible] urinalibus
[illegible] urina [illegible]
lucet [illegible] urina [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible] facto
[illegible] urina [illegible]
[illegible] reddit. Et [illegible] deni-
grat cum [illegible] in [illegible]
[illegible] patitur [illegible]
videtur ut in [illegible]
de [illegible] declinationem. Con-
trarium isto dico quia [illegible]
est in venis apta ad [illegible]
[illegible] fit ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] aliquando
[illegible] ad [illegible]
[illegible] fit [illegible]
in partibus [illegible]
[illegible] calore febrili

in ea agente adiuvante. Et [illegible]
[illegible] sub colore cum [illegible]
[illegible] in urinali aquo-
sitate [illegible] cum [illegible]
efficit, [illegible] in toto [illegible]
in partibus superioribus [illegible]
cum [illegible] per [illegible]
[illegible] specialiter [illegible]
[illegible] iste sit [illegible] ut
[illegible] ut [illegible]
se [illegible] ac si [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]. Si vero pleuresis a
[illegible] dolor cum [illegible]
[illegible], [illegible] cum
urina cum [illegible]
[illegible] subtili, et cum [illegible]
tate pulsus cum velocitate et
[illegible] de 3° [illegible] in 3° [illegible]
[illegible] affligere. Cum sit [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] cum in [illegible]

Pleuresis dicitur [illegible] ut
[illegible] est cum [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
causa. Signa vero pleure-
sis [illegible] a [illegible]
dolor [illegible]
[illegible] ad [illegible]
urina pallida ut [illegible]
cum [illegible] apparebit
pulsus cum [illegible]
[illegible] cum [illegible]
et alia [illegible] a [illegible]
causa esse [illegible]. Si autem
[illegible] cum efficit [illegible]
[illegible], [illegible] cum [illegible] do-
lor [illegible] urina
ad [illegible] sub-
[illegible] valde, pulsus [illegible]
cum [illegible]
Cum sit [illegible]
[illegible] et alia attestantia
[illegible] in causa [illegible]
[illegible]
[illegible] pleuresim
[illegible] efficit [illegible]
[illegible] et in [illegible] a pleu-
ra [illegible] mediastino [illegible]
et in [illegible]
[illegible]. Signa in mediastino
sunt in nullo [illegible] latere

Urina lucet [illegible] dis[illegible] colore
[illegible]

2° [illegible]

[illegible]

3° [illegible]

[illegible]

[illegible]

Causa quare urina lucet in pleuresi

[illegible]

Sig[illegible]

IV

Sig[illegible]

Sig[illegible]

Sig[illegible] in me[illegible]

sed in medio pectoris sentitur
dolor non tamen pungitivus et
[illegible] non ullus est pulsus
serratus nec pariter ille
pars sit mollis quare per
hec signa a vera pleuresi de
facili discernitur. Et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] a [illegible]
libus [illegible] [illegible] tamen
alterato [illegible] et [illegible]
distinguitur [illegible] febre [illegible]
[illegible] colligatione [illegible]
grosse [illegible] [illegible] ad
pectus [illegible] per [illegible] vel
[illegible] [illegible] et in particulas
pectoris [illegible] [illegible]
te [illegible] [illegible] [illegible]
distinguitur vera est ut va-
porosas [illegible] a [illegible]
[illegible] febre [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fit alteratio [illegible] alio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible]
in eo [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] per [illegible] ullus ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] alterationem. Et [illegible]
alteratio [illegible] vera pleu-
resis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vera
pleuresis ulla est [illegible]
tussis adest, [illegible] [illegible]
serratus pulsus, [illegible]
[illegible] anhelitus difficultas
[illegible] [illegible] vera pleuresis
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] longitu[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab
[illegible] [illegible] [illegible] ut
dilatationem et [illegible] pectoris
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] pleureticis [illegible]
dolor [illegible] [illegible]. Et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] in
[illegible] dilatante in [illegible]
[illegible] sentitur dolor

[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pulsus [illegible] adest [illegible]
[illegible] adest tussis, [illegible] dolor
lateris pungitivus, [illegible]
litus difficultas ut [illegible] ut
in vera pleuresi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pulsus
[illegible] [illegible] [illegible] in
aliis, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et in
aliis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in pleura in aliis
[illegible] particulis [illegible] [illegible]
pectoris grossa ventositas
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] velut in aliis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in eo [illegible] pulsus et [illegible]
Et [illegible] vera pleuresis [illegible]
[illegible] [illegible] resolutionibus [illegible]
[illegible] ut tussis [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
facile [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et pleuresis
[illegible] adest [illegible] [illegible] dolor
tussis febre et anhelitus diffi-
cultate. Quare [illegible] in
pleuresi pulsus est serratus
dolor lateris pungitivus [illegible]
ullus ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tussis ali-
[illegible] [illegible] ullus [illegible]
[illegible] adest lingue [illegible] ulla
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pulsus
est [illegible] et ulla [illegible] [illegible]
[illegible] est dolor [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] dolor
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] colligitur [illegible]
et in [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fit dolor [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible]
fit tussis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lingua

[illegible] pleuresis [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] pleuresis

[illegible] [illegible]

ra ardente. Et si apparet f[illegible]
in gibbo in ſummo [illegible]
ſeu linee rubee tuberibus manifeſte
[illegible] manifeſte tunc ſcilicet
ſi in ſternum ra fit. ſi vero in
ror adeſt anhelitus difficul-
tas egeſtio ſtilli laterum tam-
nis. Et debilitate ſummitatis
ſpectatis ſepius apparet pernua
rubea ac groſſa ſic ut in-
terdum ſanguinolenta ſit. Spu-
tum apparet rubeum per [illegible]
debite ſanguine ſputare aut
retinere. Partes quidem in
pleureſi. Cum peripleumonia vero
que eſt apoſtema pulmonis autem
adeſt anhelitus difficultas
in medio pectoris ulla ſine
punctura. Dolor ſentitur aggra-
vationis partis nec punctura
[illegible] quia eis habet
pulmo colligantiam dolet
valde. De latere facile ſe vol-
vit pulmo vero [illegible] et
non [illegible]. Pleureticus autem
nimium habet anhelitus
difficultatem in medio pec-
toris non dolet. ſi in latere do-
lor non tamen eſt augmentum. ſi
purgatur de latere in latus
ſe difficulter ſi movet et
pulmo [illegible] ſemper [illegible] vi-
deo. ¶ Triplicat pleu-
reſis terminari hoc ſcilicet per
aut eius peripleumoniam aut ſuppo-
rationem aut reſolutionem. Punctura
itaque pleureſis ſepe in peri-
pleumoniam [illegible] per
viam reſudando a pleura
paulatim ad pulmonem
[illegible] et illic collectam ſaniem
peripleumoniam facit. Et ſicut
[illegible] paulatim a pleura ad
pulmonem tranſmittitur ita laterum
dolor paulatim diminuitur
ſi tamen [illegible] fit anhelitus dif-
ficultas. Cum ptiſi vero materia
maturationem [illegible] in reſpiratione
in pectus ſive [illegible]
[illegible] et etiam corrupcionem [illegible]
ad pulmonem. Que reſudando
[illegible] et [illegible] pleu-

reticus quod ducit in ptiſim.
Septima vero apud [illegible] matu-
racionem rumpitur [illegible]
[illegible] [illegible] ſpiritualia [illegible]
[illegible] petit. Si igitur [illegible]
[illegible] [illegible] ſeu [illegible]
[illegible] [illegible] ſeu acuitate
[illegible] ſtimulat quod ſi [illegible]
[illegible] poſſit [illegible] ſanie
collectam cauſat apud [illegible]
terdum que per ſtercus ſanguinis
[illegible] expellit. Eodem
[illegible] fiat ſi ſe [illegible]
[illegible] et alterius [illegible]
[illegible] inde ſepius ſalvus fit
infirmus ut in utroque tem-
pore [illegible] At ſi
[illegible] expulſe [illegible]
[illegible] ad [illegible] et
[illegible] ad [illegible] et
in ſtercus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
efficitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Quod
[illegible] fiat [illegible]
2a aut 3a die ut inquit
[illegible] moritur. Cum [illegible]
de quo ſuo pleuretico
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] maturacionem devenerit
[illegible] facile [illegible]
[illegible] ſic [illegible] ſalute fu-
turam [illegible] ſi [illegible]
illud groſſum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
efficitur [illegible] [illegible]
[illegible] eſt. Quid igitur
[illegible] ſi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
apud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] cauſat et ſtercus
[illegible] per [illegible] [illegible]
valere moritur. Et de
[illegible] [illegible] corpore
[illegible] [illegible] [illegible] per
[illegible] dolore pleure
[illegible] [illegible]
[illegible] laterum dolor ſtimu-
labat ut [illegible] [illegible]
[illegible] anhelitus difficultate

VI

Terminatio pleureſis in peripleumoniam

Cum ptiſim

Cum [illegible]

mortuus fuit sepultus fuit et si
nos tot adeo forte repe[illegible]
ut fuit ad committendum [illegible]
ad sub appellandum illis [illegible]
illam appellat et illi transeat
aput illos alleviatio [illegible]
a morte secundum [illegible] in
Allegans [illegible] [illegible] [illegible]
in petitis [illegible] [illegible]
aliis temporibus quam in [illegible]
[illegible] non fuit parum [illegible]
[illegible] ut [illegible] aut
ypo et [illegible] Et si [illegible]
ad [illegible] [illegible] non fuit
debite [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
gesta [illegible] in [illegible] per
[illegible] recepta per [illegible]
non [illegible] [illegible] ad [illegible]
quod si ad [illegible] per [illegible]
et si ad [illegible] [illegible]
per [illegible] Et [illegible] iste
[illegible] [illegible] fuit [illegible]
dubium ut [illegible] et [illegible]
[illegible] se [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod si [illegible]
[illegible] tollere fuit in [illegible]
et ad [illegible] remissionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aut ad [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
esse significare Et hec ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
si [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
quod ad [illegible] et illa [illegible]
[illegible] a morte secundum [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
ad [illegible] est ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible]
non potest [illegible] [illegible] ad
[illegible] appellare quod [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Circa [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] se [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aput [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
si [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debite fuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] significare
et significare [illegible]
in [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] bene ut male [illegible]
ut [illegible] per [illegible]
[illegible] [illegible] Circa [illegible]
ut [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et qualitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] a [illegible]
ut a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Considerandum [illegible]
quod si [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod si illud [illegible] ut [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible] si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] si [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible]
[illegible] Et in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
si fuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad significare
[illegible] sufficit Circa
[illegible] qualitate [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] Circa [illegible] [illegible]

eo facit ut effectus penitus sint ac resolucioni ac vaporacioni obedientes. Unde si ei primo flores et alias medicinas operantes debite applicatas [illegible] si in fine tussis non evanescit et [illegible] infirmus de quo sermo est [illegible] de bono [illegible] ut pluribus [illegible] esse non potest. [illegible]

[illegible]

[illegible] sunt [illegible] bona sed mala [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

urine confusi morientur eo
indicante. Et tunc dic eis in
dei eo putassent curari
ut conquesti eo dicebant.
Ego tunc respondi adhuc conti
bus eo sum urina eo mori
turum inveni. Consolo unum
igitur bona pro considerans
hoc ut inquit [illegible] unde
urinis in extremis [illegible]
fuit de venis ut plures
[illegible] in urinis ite
[illegible] credit quia urina [illegible]
bona [illegible] considerans si mala
[illegible] ut [illegible]
[illegible] valens hoc [illegible]
[illegible] desiderare quod materia
digestam et [illegible] ad expellendum
[illegible] in isto [illegible] de
[illegible] plurimum fuerit
[illegible] ac [illegible] fuit [illegible]
[illegible] cum [illegible] fuit per

Cura

tit. Ego igitur ad paciente
devenies [illegible] stephano [illegible]
habens [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] in pede [illegible]
[illegible] doctrina [illegible] in
[illegible] de [illegible] per quod [illegible]
[illegible] in quo fluit [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] emplastrum [illegible]
[illegible] [illegible] aut de
[illegible] fabarum in [illegible] de
[illegible] [illegible] sane [illegible]
[illegible] ut eo [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] vel
balaustiarum [illegible] fuit con
[illegible]. Ut de oleo [illegible]
[illegible] apud [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] ut
[illegible] et in tempore calido [illegible]
[illegible] [illegible] eo [illegible]
in illo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Nec [illegible]
[illegible] [illegible] illud [illegible]
[illegible] eo quo [illegible]
[illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] solus dolor [illegible]
[illegible]. Unde eo tali [illegible]
[illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible]

et [illegible] et [illegible]
[illegible] a fluxu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad fluxum [illegible]
[illegible] descripte [illegible] [illegible]
ipso [illegible] [illegible]
[illegible] dolore difficultas
[illegible] ac [illegible]
[illegible] bonum [illegible] [illegible]
[illegible]. Sic igitur in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pre
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] in quo [illegible]
[illegible] [illegible]. Et [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] velit
ut ipso [illegible] fluxu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] que
statim [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est et [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] in [illegible] tempore [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
tempore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bernardus
de gordonio eo [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Ego [illegible] eo illa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et eo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in [illegible] illa
[illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] et [illegible]
quod [illegible] illa [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] solus [illegible]
tavit. Sed [illegible] gordonius
[illegible] [illegible] [illegible]
est eo [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] longe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] fluxit ad locum [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]

durat et hic est causa quare
vasi ad dictum illud valent
[illegible] sublimandi dissolvendi et
[illegible] sed vas vel vas
[illegible] non [illegible] et tanta
fit in uno loco collecta
sublimandi dissolvendi et distillandi
ex parte [illegible] tamen sed valde
valde per partem [illegible] proportionem
vasis dictum [illegible] colligatur
quia [illegible] [illegible] facile [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible]
a vello incognoscibile [illegible]
[illegible] intelligere videtur
vel dicat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
tale [illegible] incognoscibile [illegible]
[illegible] [illegible] cognoscit [illegible]
igitur in hac [illegible] materia
fit adhuc [illegible] et [illegible]
[illegible] mediante illa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qualitate
applicanda [illegible] [illegible]
[illegible] vasis vel [illegible]
ut [illegible] [illegible] si po
[illegible] ipse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vaporativis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
itaque ubi ipsa [illegible] [illegible]
lenior in amplitudine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in ubi [illegible] leve resolu
tionem [illegible] lenibus re
solutionis [illegible] [illegible] ubi
[illegible] [illegible] [illegible] veluti
in [illegible] vel plenius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et a [illegible] [illegible]
ubi una grossa [illegible]
foret si resolutum fuerit ap
[illegible] subtile resol
vet et grossa remanens
sed resolutioni quod [illegible]
fiet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fortassis pa
[illegible] [illegible] periret [illegible]
[illegible] [illegible] est ne talium

vapor ad partes [illegible]
ascendere [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] non possit et sic
sufficiens ubi [illegible] [illegible]
facilis fiet resolutionis ut
in [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] sic quo
[illegible] [illegible] non fiat in [illegible]
simplici calido [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et lo
co [illegible] [illegible] subtili
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] recipit tale
[illegible] ut super [illegible] [illegible]
qualibet vice [illegible] illa
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
illo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut quae [illegible] ut
placuit [illegible] et in [illegible]
[illegible] [illegible] ut super [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible]
loco [illegible] [illegible]
accipiatur et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ubi resolutione [illegible]
[illegible] [illegible] loco [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] loco [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
loco applicata [illegible]
[illegible] [illegible] lento [illegible]
resolutionem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et lenis [illegible] [illegible]
loco [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ut supra
[illegible] [illegible] [illegible]
illo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Alter
[illegible] [illegible] illo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] simplici vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Resolutio [illegible]

cum infirmitate [illegible] Novelle
et puero et aetatis incomplete la
terem illud calidum apply
cabunt et calefactum sacculum
utimur ut prius. Hic autem
non in puero in aetate infirma
cum ventosa super dolorem est
facienda. Item et sic frigide
et sale sicce sacculatum
fiat sive ex milio sive ex
panico et sale et isto cum
ventosa plurimum valet cum
fiat cetera evaporationibus
factorum. Quando autem cum
perturbatione [illegible]
[illegible] et sicca et p[illegible]
[illegible]. Item Avicenna in
putridis doloribus ista separa
ta [illegible] decoctionem aliquam
[illegible] calida [illegible]
siccum [illegible] aut [illegible] plures
[illegible] et [illegible] in
[illegible] loco [illegible]
[illegible] et hic [illegible] cum
peratione et [illegible] medium [illegible]
[illegible] [illegible] quanti
tates [illegible] infra horas
quam infra diem, ad [illegible]
[illegible] [illegible] et devenisse
declinabit quod ex doloribus
in illis locis [illegible] facile
deprehenditur. Et hic [illegible]
[illegible] sive ventris solutionem
faciendam [illegible] dabit [illegible]
doctrina in sequentibus tradetur
capitulis. Postquam ventre
[illegible] [illegible] et va
poratoriis dictis usus fueris
[illegible] ventosa aut
[illegible] tibi sufficient
[illegible] aliis [illegible]
temporatoriis [illegible]
ut [illegible] [illegible] si te fo
[illegible] sacculi [illegible]
fuerit [illegible] aut [illegible]
[illegible] se [illegible]
[illegible] in [illegible] esse ple
[illegible] sanguis [illegible] adhi
beris [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] fa
cere [illegible] [illegible] cum
paratoriis adhibitis ubi

dolor augmentetur. Sic est
pletoricus [illegible] loco [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quam dolor augmentabitur.
Et tunc ad [illegible] evacua
tionem [illegible] et hic
[illegible] [illegible] et
[illegible] tibi [illegible] vehemens
[illegible] evacuationis
est [illegible] evaporationem
et emplastrationem [illegible] sedare
dolorem. Sed [illegible]
[illegible] augmentatur [illegible]
et [illegible] illud repletionem in toto
corpore [illegible]
[illegible] fleubotomia. Et [illegible]
[illegible] sola fit per fleubotomiam
[illegible] per ventris solutionem [illegible]
[illegible] veteres [illegible]
[illegible] faciunt evapor[illegible]
[illegible] dolor ad [illegible] et [illegible]
[illegible] per fleubotomiam
facienda est [illegible] ad
[illegible] ad [illegible] per ven
tris solutionem [illegible]
ad fleubotomiam ad fleubotomiam de
[illegible] hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fleubotomiam
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in corpore [illegible]
[illegible] Etate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
isto [illegible] fleubotomiam
[illegible] successisse
[illegible] male [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Avenzoar [illegible] illa in etate
[illegible] [illegible]
ultra [illegible] [illegible]
[illegible] etatibus [illegible]
[illegible] successisse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
aliqui [illegible]
[illegible]
[illegible] robustiores [illegible]
[illegible] robustiorem et [illegible]

Evaporatio [illegible] [illegible]

Cau[illegible] [illegible]

consideranda est complexionis
eius attendenda et [illegible] etiam [illegible]
[illegible] fiat in [illegible]
tempore [illegible] complexionibus
[illegible] tempore quod in [illegible]
et in [illegible] est [illegible] quia
flebotomia [illegible] extremitate
fieri [illegible] Avicenna [illegible]
[illegible] in [illegible] Galienus
ad [illegible] eam saepe fieri
[illegible] et [illegible] quod
est eam [illegible] [illegible]
[illegible] ad flebotomandum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
laudat [illegible] quantitate [illegible]
[illegible] ut [illegible] inquit flebotomia
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] abierit [illegible]
est in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit ut velit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] sufficienter
Nam [illegible] [illegible] [illegible]
flebotomia [illegible] [illegible] Am-
plius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] flebotomia [illegible]
tempore [illegible] calido [illegible] ut in-
quit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] in pleuresi [illegible]
numero [illegible] ut [illegible] tempore
[illegible] calido [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
desiccationem corporis [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad mortem [illegible]
[illegible] Avicenna [illegible] in [illegible] ple-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat flebotomia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ple-
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] inquit
[illegible] [illegible] ut [illegible] pleuresi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] calida [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
velociter [illegible] [illegible] [illegible]
pleuresi [illegible] a [illegible] hic est a
[illegible] [illegible] fieri [illegible]
[illegible] aliis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
devenit tanto [illegible] [illegible]
est flebotomia facienda [illegible]
At si in [illegible] dolor est [illegible]
et [illegible] [illegible] flebotomia [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fiet suffi-
cienter [illegible] [illegible]
[illegible] quia dolor [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] vena est ut
[illegible] [illegible] flebotomia [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] dispositionem
[illegible] [illegible] fiet [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et sephena [illegible]
[illegible] facienda est flebotomia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut pla-
[illegible] Avicenna [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] facienda
est flebotomia ut [illegible] [illegible] de
[illegible] et basilica [illegible] lateris
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] flebotomia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lateris [illegible]
Et hic [illegible] volunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
vena est flebotomia et basilica
[illegible] [illegible] dolorem [illegible] et
hic [illegible] ad dolorem [illegible]
ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Et Avicenna [illegible] alteracio[n]e[m] [illegible] [illegible]

[illegible]

ventosas ventris [illegible] super dolentem locum [illegible] sedandi dolorem [illegible] [illegible]

[illegible]

ventosas [illegible] flores [illegible] scarificationem [illegible]

[illegible]

super locum dolentem [illegible]

intestinorum [illegible] ea fienda
necessitas exigit, sedatur
enim et hic dolor intestinorum
et [illegible] ad partes extra
hinc. Et subveniet [illegible] operit
operimentum lanae quod [illegible]
[illegible] mundificatio et flatum
et solutionem ventris. Et clisteris
[illegible] et hic ad dic
[illegible] ad dicendum [illegible]
fiendum [illegible] et [illegible]
[illegible] possunt [illegible]
ad [illegible]. Ex clisteris [illegible]
[illegible] et [illegible] ventose in
pleuresi applicari debent
[illegible] tamen [illegible]
doloris sedandi gratia quia
[illegible] attractionem [illegible] ad [illegible]
[illegible] applicantur
et hic [illegible] in [illegible]
[illegible] fluxum [illegible]
[illegible] ventris [illegible]
[illegible] fermentari [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] repente
non sufficit in [illegible] pleuresi
[illegible] est evacuatio
per ventris solutionem [illegible]
enim fluxum ut [illegible]
[illegible] alleviationem [illegible] ventris
a [illegible] et a ventositate
[illegible] ab [illegible]
[illegible] in hac egritudine
[illegible] et [illegible]
ut alleviatis partibus ventris
ut [illegible] per
[illegible] clisteribus [illegible]
[illegible]. Et subveniet [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in hac egritudine [illegible]
[illegible]
in evacuatione per ventris
solutionem, [illegible]
ut [illegible]
est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] venter [illegible]
[illegible]
[illegible] ventris [illegible]

[illegible] debili [illegible]
[illegible] clisteribus [illegible]
est [illegible]
[illegible] in ventris [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] solet [illegible] ventris
[illegible] egritudinis [illegible]
[illegible] difficul-
tate [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] vehemen-
[illegible] et [illegible]
forte solutionem [illegible]
[illegible] fluxum in [illegible]
[illegible] est timor [illegible]
ab eo. Et [illegible]
[illegible] esset
[illegible] est [illegible] febrium
et [illegible] vehementiam [illegible]
enim sola [illegible]
[illegible] forte [illegible]
[illegible] et hic magis [illegible]
clisteribus [illegible]
[illegible] febrium [illegible] vehe-
valde [illegible] solutionem [illegible]
et [illegible] fluxum [illegible]
[illegible] est timor [illegible]
[illegible] est, et in solutio [illegible]
est magis [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]. Et [illegible]
[illegible] dicunt
[illegible] est [illegible]
est ut [illegible] fluxum [illegible]
[illegible] multitudine [illegible]
[illegible] facit solutio
[illegible]
[illegible]
valde robuste [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
difficultas [illegible]
ille [illegible] ventris
[illegible] multitudine [illegible]
ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

in brevibus verbis complectar.
Quibus tamen post fortem solutionem
exhibueris aliquam lenitivam et ca-
tarticam ut est manna cassia
tracta vel syrupus et similia [illegible]
[illegible] cum [illegible] ut vinum
aliquod stipticum appetitivum ve-
lut [illegible] vel [illegible]
[illegible] et hoc est [illegible] [illegible]
sanguis [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum quo est stipticitas
[illegible] cum [illegible] in [illegible] cum
solutione lenitivo. Oportet
tamen cum solutiva exhibeatur
[illegible] [illegible] cum digestiva [illegible]
exhibeatis. Si sanguis [illegible]
in causa esse propter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel
et [illegible] buglosse [illegible] [illegible] fiat
decoctio de qua [illegible] [illegible] et
et in ea dissolve cassie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
in et cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Si vero post [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cassie [illegible]
[illegible] dissolvatur cum decoctione
violarum capilli veneris florum borraginis
buglosse [illegible] [illegible] ac
[illegible] syrupi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel cum succo
violarum [illegible] [illegible] et fiat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est ut alia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Oportet cum tanta [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum digestivis [illegible]
[illegible] est et [illegible] [illegible]
cum aliquo laborioso [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] syrupi violarum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
vice [illegible] in [illegible] exhi-
beatur. Vel loco syrupi violarum
syrupus de [illegible] aut succo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquid lenitivum
facere volueris loco syrupi violarum
[illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible]
violarum [illegible] vel illud [illegible] cum

succo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquam et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] solutivo [illegible] syrupi violarum ac
[illegible] ut [illegible] [illegible] et [illegible]
syrupi de [illegible] [illegible] et de qua
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut illud datur cum [illegible]
digestivo [illegible]. Ergo [illegible]
facere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
de qua [illegible] alia [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] exhi-
beatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
De isto autem [illegible] datur syrupi
[illegible] [illegible] post digestivum. Possumus
[illegible] loco [illegible] [illegible]
decoctionem [illegible] [illegible]
[illegible] violarum [illegible] [illegible] florum borraginis
buglosse [illegible] capilli veneris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fiat decoctio
[illegible] [illegible] [illegible] loco [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] facere [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] syrupi violarum
[illegible] syrupi de [illegible] [illegible] fiat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] exhibeantur
vel et decoctionem illam [illegible]
[illegible] syrupi [illegible] [illegible]
[illegible] de qua loco [illegible]
[illegible] datur [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] est in eo [illegible]
[illegible] [illegible]. Possumus [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible]
cum aqua [illegible] [illegible] [illegible]

cocta quousque perlibetur et
quiescendo [illegible] liberetur postmodum
exhibere quod [illegible] magis
quod electi syrupi eductionem
[illegible] quam sit zuccari viol.
ʒ iii zuccari buglossi ʒ ii
misce. Et si [illegible]
[illegible] ʒ i
zuccari rosacei [illegible] misce
[illegible] solo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ʒ i [illegible] ʒ i s
dissolvas [illegible] infrascripta de
[illegible] capil. ve. flor.
borag. bugloss. [illegible]
viol. [illegible] passul. [illegible]
[illegible] ʒ i s [illegible] decoctio cassia
[illegible] dissoluta [illegible] ʒ
[illegible] syrupi
viol. ʒ i [illegible]
cassia [illegible] ʒ iii
[illegible]
[illegible] cassia
[illegible]
[illegible] syrupi viol. [illegible]
decoctione [illegible]
Ergo [illegible]
[illegible]
[illegible] decoctione [illegible]
[illegible] syrupi viol.
ʒ i [illegible]
zuccari dissolutis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] flor. borag.
[illegible]
[illegible] decoctio [illegible] ʒ i s ʒ
[illegible] dissolve cassie [illegible]
zuccari [illegible] ʒ i [illegible] ʒ s [illegible]
[illegible] ʒ iii [illegible]
[illegible]
[illegible] syrupi viol. ʒ s [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible] zuccari [illegible]

[illegible] ʒ iii [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] zuccari [illegible] ʒ s [illegible]
[illegible] ʒ i s fiat
syrupus [illegible] decoctione
[illegible] praescripta [illegible] ʒ ii [illegible]
[illegible]
[illegible] decoctione [illegible]
flor. borag. bugloss. [illegible]
capil. ve. [illegible]
[illegible] ʒ i s [illegible] passul. [illegible]
ʒ i [illegible] ʒ s fiat de
[illegible]
[illegible] fiat [illegible]
ʒ [illegible] zuccari [illegible] ʒ ii s
[illegible] ʒ ii fiat [illegible] ʒ iii
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] syrupi viol. [illegible]
[illegible] Ergo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
zuccari bugloss. [illegible]
[illegible] ʒ ii [illegible] ʒ
ʒ de [illegible]
[illegible] decoctione
[illegible]
[illegible] infrascripto [illegible]
[illegible] cassie ʒ
ʒ i [illegible] ʒ i s capil. ve.
flor. borag. bugloss. [illegible]
[illegible] passul. [illegible]
[illegible] ʒ iii [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ʒ ii [illegible] ʒ i [illegible] ʒ s [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dissolve [illegible]
[illegible]
ʒ ii [illegible]
[illegible] dissolvas [illegible]

mell' vel fiat pomo her-
[illegible] sive [illegible] statim
fiat sive ipsa sola soluta
[illegible] De [illegible] aut cum
[illegible] sit in [illegible] aliqua
[illegible] Eva-
poratio [illegible] capite [illegible]
[illegible] compositio fiat si
[illegible] illa ventosa sit in
[illegible] duorum [illegible]
et [illegible] an [illegible]
[illegible] ventris solutione
sit evacuando [illegible] igitur
ventris lenitione [illegible]
ut evaporationes et dolori-
bus cessantibus studeatur impe-
dire ut dolores sedantur et re-
[illegible] in [illegible] quietatur. De
[illegible] igitur [illegible]
[illegible] sequitur [illegible]
[illegible] sedantur et aliqui [illegible]
[illegible] evaporantur, reliquis vero
in [illegible] et [illegible] re
[illegible]
[illegible] laudo
[illegible] fomentatio [illegible] malva
et radicibus [illegible]
[illegible] filtro [illegible]
vesica sit tibi [illegible]
[illegible] camomilla aut
mellilota [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] fenugreci [illegible]
[illegible] et seminis lini addideris
et cum [illegible] aliquando [illegible]
[illegible] quorum
[illegible] Rx olei violati ℥ iii [illegible]
[illegible] sufficit et fiat
unguentum. Aliud Rx olei amigda-
larum [illegible] camomille ana ℥ i
et cum [illegible] fiat unguentum sit
[illegible] cum ℥ i s olei violati
℥ iii [illegible]
et [illegible] Si fuerit
sit Rx olei amigdalarum [illegible]
[illegible] ana ℥ i muci-
laginis [illegible] fenugreci seminis lini
ana ℥ s, et si [illegible]
[illegible]
aut [illegible]

fomentationibus cum aliquibus [illegible]
[illegible] cum quo [illegible]
et [illegible] unguentum [illegible]
et unguento [illegible] est in
[illegible] Rx olei violati
℥ iiii [illegible] radicis lilii [illegible]
[illegible] seminis lini [illegible]
ana ℥ i [illegible]
[illegible] ℥ i s
et cum [illegible] fiat unguentum. Aliud
[illegible]
olei violati ℥ i s [illegible]
℥ i [illegible] seminis lini [illegible]
ana ℥ i s [illegible] et
galline ana ʒ v [illegible]
[illegible] ana [illegible] ℥ s [illegible]
unguentum. [illegible]
[illegible]
vel [illegible] de lilio aut amigda-
[illegible] Si vero [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] Rx olei violati
ʒ v radicis lilii ʒ [illegible]
[illegible] ana ʒ vii
[illegible] mucillaginis [illegible]
[illegible] et seminis lini ana ʒ x
[illegible] camomille [illegible]
ana ʒ viii [illegible] de
[illegible] de [illegible] cum oleo [illegible]
et [illegible] cum oleo de lilio
[illegible] Et ubi [illegible]
[illegible] valde [illegible]
mucillaginem seminis lini [illegible]
et [illegible] valde [illegible]
[illegible] aut [illegible] ana
ʒ vii [illegible] fiat [illegible] Rx
[illegible]
[illegible] valde
et camomille ana [illegible] cum [illegible]
et oleo violato et fiat emplastrum [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] dolorem [illegible]
[illegible] evaporant [illegible]
malve [illegible] camomille
ana [illegible] seminis [illegible] ℥ i s [illegible]
lini et fenugreci ana ℥ i de
[illegible] de [illegible] cum
oleo camomille [illegible]
et fiat emplastrum [illegible]

in tanti vero valitud(in)e gravedinis
quod est effusio aque vel alio
quod spiritus vivificat et dolorem
vehementem sedat. Etiam aut(em) et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat. Et proprie
[illegible] locum [illegible]
aut aliquid et [illegible] appro
[illegible]. De [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] spiritus ad aquam
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
in [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]

quod clarum sit ordinate partes
dolentes scilicet anhelitus differen-
tiis et alia circa procedit et
nihil remissa fuerit sed
est magis in collectione dure-
tie [illegible] ... debilis [illegible]
debilis sint et [illegible]
ad [illegible] [illegible] in [illegible]
aut ubi [illegible] fuerit fiat
ne dissolve sed ut collectio
fiat ad suppurationem de-
veniat [illegible] quod fiat
si tamen fiat per se cum [illegible]
[illegible] per eandem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum ne fiat [illegible]
subtile resolvat et grossius
relinquat. Et ne cum ante
[illegible] collectionem illam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Ergo cum
[illegible] volueris Recipe [illegible]
et altee cum radicibus [illegible]
[illegible] [illegible] ana [illegible] semen
[illegible] ℥ iii semen lini lb. ss
semen [illegible] ℥ i ss semen [illegible]
[illegible] et [illegible] fiat [illegible]
aut in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] supra
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Recipe [illegible] camomille [illegible]
[illegible] ℥ i per [illegible] et [illegible]
ana ℥ vi [illegible] altee
fenugreci semen lini [illegible] ℥ ss [illegible]
quantum sufficit et fiat unguentum. Vel Recipe
[illegible] ℥ i et [illegible]
cum oleo camomille [illegible] per
[illegible] [illegible] ℥ ss [illegible]
Vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Vel Recipe olei
camomille ℥ iii per [illegible]
℥ i [illegible] radicis altee
[illegible] radicis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ℥ ss farine
[illegible] fenugreci semen lini ana ℥
iii [illegible] quantum sufficit et fiat unguentum
vel [illegible] [illegible] emplastrum Recipe

pasce radicis altee lb. i [illegible]
[illegible] [illegible] lb. ss farine [illegible]
fenugreci semen lini [illegible] ℥ iii [illegible]
quantum sufficit et fiat unguentum. Vel [illegible]
[illegible] emplastrum [illegible] [illegible]
camomille ana ℥ i ss farine
fenugreci semen lini ana ℥ i [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] et
fiat emplastrum. Et si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] radicis lilii de
[illegible] et de [illegible] Recipe
lb. i farine [illegible] fenugreci semen
lini ana ℥ ii et cum [illegible]
et oleo camomille fiat emplastrum.
Vel [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] fiat. Vel si [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et cum [illegible] [illegible]
[illegible] et fiat emplastrum. [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
fiat et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat [illegible] in latere
[illegible] [illegible] [illegible] dolor et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illud in [illegible] [illegible]
esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dolor [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fiat et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et cum [illegible] et adipe
[illegible] et modico [illegible] cum
[illegible] [illegible] emplastrum [illegible]
Vel Recipe lb. i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fermenti ℥ ii
[illegible] [illegible] ℥ i ss [illegible]
℥ i ss [illegible] ℥ ii [illegible]
[illegible] quantum sufficit et fiat emplastrum
[illegible] [illegible] [illegible] et est optimum
Recipe pasce radicis lilii ℥ i [illegible]
fermenti ℥ iii [illegible] [illegible]
℥ iiii [illegible] [illegible] [illegible] ℥
ii [illegible] ℥ i [illegible] ℥ [illegible]
[illegible] quantum sufficit fiat emplastrum.
Emplastrum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Recipe fermenti

tertiam q in lege in pena et per decem et noctem in lb vini aque in infusionem prima [illegible] debite esse primam et in aqua illa lb j mellis pone et bulliat usque ad consumptionem [illegible] partis postea colet et de tali aqua sepe bibat calidam ieiunus. Commendat etiam [illegible] fermentata quod sit fact[illegible] de pasta [illegible] bene fermentata et cum aqua subtiliter dispergatur et inde fiat pulmentum et per pulmentum istud cum aqua decoctionis [illegible] fiat melius esset. Potest quoque pulmentum de pasta con fermentata fieri et plus cum decoctione [illegible] per libitum vel addere potest. Mesue vero vult in tam isto [illegible] cum [illegible] ut illa in aqua [illegible] decoctionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]. Covet etiam panis [illegible] fermentatus in aqua mellis [illegible] [illegible] [illegible]. Covet etiam [illegible] et [illegible] [illegible] velle [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] relate. Commendat Mesue in 2a [illegible] prius et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] apata [illegible] [illegible] valet. Et [illegible] [illegible] corpus sed [illegible] valeat [illegible] [illegible] subito [illegible] [illegible] et [illegible] ut veteres [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subito ad [illegible] [illegible]. [illegible] etiam plures [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aere [illegible] tales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] tales [illegible] [illegible] [illegible] appellamus [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] cathedris [illegible] velociter trahit. Provare etiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dolore et aliis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et [illegible] [illegible] cum de [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illo [illegible] et [illegible] [illegible] equalis [illegible] et [illegible] [illegible] odorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit et [illegible] reliqua [illegible] [illegible] et [illegible] parte [illegible] liberatur [illegible] [illegible] et [illegible] ad talem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et de [illegible] bonitas [illegible] [illegible] vel [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Considerandum est in [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Si autem ad [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] est ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] in loco [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible]. [illegible] ita quod ad [illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] fiat [illegible] ut in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]. Si vero [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sepe [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] mellis. Et in [illegible] [illegible] plures [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Mesue vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

spinam abmcendo et 2a parte
conscripta pone accta lb ij et
plus vel minus secundum ipsius fuer
acutum et secundum eius plus vel
minus quoers sit ipsius frustratum
et tole fervescat in passionem
Et ubi autem velles facere
absolutionem minus 3um et plus
vel amplius velis cum leuato
item et dato aque per finem
debite tanquam cum 3 ij accipe
prunis cum strobilos cum lib j
cum ysopi cum 3 j misce et in
aceto calido iube pigillatim
vel ad ij horas ab 3 iiij usque
ad vj cum aceto calido resolutio
vel infrascripta decoctionum vtere
quam fit capilli ve ar herbe ysopi
cum cu j florum sicorum 3 vj
passularum 3 j s liquiritie 3 vj
fit decoctio de ij 3 v ad vice
dato Et si vis decoctionem de
eorum facias infrascripta
fit capilli ve ysopi ar cum
cu j s florum sicorum 3 iiij
passularum enucleatarum 3 ij
radices yreos seu violae liquiritie
cum 3 j cum medio dactilorum
pinguium 3 j s fit decoctio de
quorum 3 iiij vel melle dabis
pro vice vel mel ipsius cum ipsis
decoctionibus valde facias
Et si quis decoctionibus po
tes si libet syrupum facere cum
melle ac penidiis cum lb
j s de quo cum 3 iiij aque
decoctionis accipe et ysopi 3
vice dato Et si per scripta ad
hunc modum facias fit ysopi
cum j s capill ve cum j radices
yreos seu violae cum 3 j s
florum sicorum 3 ij passularum
3 j s liquiritie 3 j fiat decoctio
de quibus cum melle quod libet
dato vel et ea cum lb j pe
nidiarum et lb j mell syrupum
facias quod vt supra vtere
Et item facias fit ysopi pas
sularum sebesten pinguium an
3 iiij florum 3 iiij capill
ve ysopi vel et cetera

ysopi cum 3 iiij liquiritie seu
violae cum 3 j s mell pe
nidiarum cum lb j s fit syrupus
de quo 3 j s cum 3 iiij aque
mell rosate pro vice Item
quod inest valde aptissime
fit ysopi 3 ij liquiritie ysopi
calamenti capill ve cum 3 ij
radices yreos seu petroselini
cum 3 v amigdalarum mundatarum
pinearum sicorum cum 3 j s
passularum enucleatarum 3 j
vj carnium dactilorum sebesten cum
3 ij florum sicorum et
fiat decoctio Et si fieret
cum cum pluvialis potaret
dono cum melle penidiarum et
rob cum lb j s syrupum facias
tamen vsque est fiat pre
Et constrictionibus ij vsque pa
fit sicorum cum lb ij rasure
ipsius lacte fervescat accipiat et
cum recipit infusa adde pul
pulmonis vulpis 3 s cum 3
ij s et fiat lochoch quod per modum
suppositione in ore tenendo sa
liuam transglutiat Et melius
optimum fit pinearum mundatarum
et mundatarum cum 3 v carnium
dactilorum pinguium 3 iiij
florum carnium passularum
cum 3 j dragaganti seu fen cum
3 vj past radices yreos
3 ij mell qui fit lochoch ad
id ad valde bonum fit
spices cum cum 3 j ysopi sicorum
ysopi cum 3 iiij paste radices
yreos 3 j farine ordei 3 vij
pinguis 3 j s passularum enucle
atarum carnium dactilorum fi
cum pinguium pinearum munda
tarum cum 3 vj pulmonis vulpis
pulverizatur totum subtilissime
terantur deinde accipe sicorum
calidum lb v decoctionis eorum
facias tu cum in plus in tas
fit conscripta spinam continue
mouendo cum quo postea misce
pro lb j mell lb j s fiat
lochoch quo vtere continue per
quod dat lochoch sicut et ... sic

Confectio

sit ff sacrum sepulture vellis
an tunc sit habeant qp locus
fieri [illegible] suscepiat Ergo aut
saltem accipio fieri sepulture
[illegible] [illegible] p ij t illud
are retentus [illegible] legendo [illegible]
desiderat qp parietes [illegible]
le [illegible] [illegible] [illegible] aut est
[illegible] t [illegible] satis ut
locus [illegible] de sepultura [illegible]
[illegible] locus ut sepi^o [illegible]
sic qp [illegible] magis sit [illegible]
valent eis in hr tam locus
de primo locus [illegible] t [illegible]
[illegible] si libet [illegible] Ergo [illegible]
in isto casu inscriptus [illegible]
[illegible] questio valde [illegible]
[illegible] [illegible] R [illegible] alii
se [illegible] [illegible] 3 ij [illegible]
[illegible] [illegible] 3 ij 5 ysto
[illegible] 3 ij [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] se [illegible] [illegible] 3 j
[illegible] 3 v [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 3 vj [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
t [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ff [illegible] al [illegible] an
[illegible] [illegible] ttt j5 [illegible]
[illegible] [illegible] 3 iij [illegible]
delicto t [illegible] [illegible] se
[illegible] [illegible] de [illegible] pau[illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] t [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] ff se [illegible]
[illegible] 3 j se [illegible] fuit
[illegible] an 3 5 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] se
[illegible] se [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] t [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] t [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et
[illegible] 3 j [illegible] [illegible] [illegible]
velle Alias in isto casu
inscriptus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] R fare
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
an 3 ij se [illegible] 3 ij 5 [illegible]
[illegible] [illegible] 3 5 [illegible]
[illegible] [illegible] t [illegible] [illegible] 3 ij

[illegible] dos sit [illegible] sit [illegible]
l [illegible] vere [illegible] an [illegible] [illegible]
velle / aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] R [illegible] 3 j
se [illegible] [illegible] an 3 5
[illegible] [illegible] se [illegible]
an 3 j5 [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] t fiat [illegible]
[illegible] dos sit ut [illegible]
[illegible] isto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut vesper [illegible]
fore [illegible] [illegible] [illegible] t
[illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] isto
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] an [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible]
Alii [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] t [illegible] t [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ac [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] t [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] velle t [illegible]
[illegible] Et [illegible] se [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
t [illegible] Et in [illegible]
[illegible] [illegible] t [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible]
ita [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vellis
aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible] 3 iij [illegible]
vj [illegible] vere [illegible] aut
sit an [illegible] aut [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible] al [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

aūt sed̄ ł hgi Et cū [illegible]
omnibus bonum est ponere
capitell de ysopo secundum aut
pentafilon cum succo radi-
cis et aliquibus particulis [illegible]
si talem competere. libra [illegible]
radicem [illegible] [illegible]
cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] secundum [illegible]
secundum Elige [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] ł decoctionem
[illegible] ut [illegible] cum [illegible]
ut melle ꝑ [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] mell
ac [illegible] sepe [illegible] Ille
cum lavando ac abstergendo
prohibetur ne locum ꝑ [illegible]
[illegible] [illegible] ulcerentur Ex
[illegible] isto [illegible] [illegible] et
[illegible] ł sit dosis ab ʒ i
usque ad ʒ i s / [illegible] [illegible]
ab ʒ ii usque ad iii Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum decoctione [illegible]
ac in sepe [illegible] [illegible]
ł [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
addendo [illegible] ʒ i [illegible] valet
ut [illegible] valet Et si tales
[illegible] ad intestina [illegible]
erit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ꝑ [illegible] [illegible] [illegible]
sepe [illegible] ł [illegible]
[illegible] ʒ i [illegible] cum [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] secundum addendo
ut [illegible] Et isto [illegible]
optime descendes cum [illegible]
[illegible] intestina, ꝑ [illegible] [illegible]
[illegible] ne ulcerentur [illegible]
[illegible] extra [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] aper-
tio secundum cum sagell sagitella
Et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tales [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ista in [illegible] [illegible]
[illegible] Et in [illegible] de
[illegible] ubi ordinate de
[illegible] est [illegible] ł ubi

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab aliis [illegible] [illegible]
ab extra applicandis ventosis
[illegible] ventosa ac [illegible]
[illegible] [illegible] fomenta
[illegible] [illegible] cum [illegible] filtro
vel [illegible] per diem [illegible]
ubi dolor [illegible] [illegible] de
[illegible] per locum [illegible] Et
ubi [illegible] sit cum [illegible]
[illegible] cum ventose dolorem
[illegible] ł [illegible] cum [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] in [illegible]
de causa a [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
Et in hac causa emplastrum
[illegible] [illegible] veteris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] radices [illegible]
[illegible] ʒ vi [illegible] [illegible] ʒ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ł cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ʒ v ł cum
[illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] locum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
trahit ł dolorem sedat Et
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
decoctio [illegible] cum [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible]
ꝑ [illegible] [illegible] ł locum [illegible]
[illegible] Et emplastrum [illegible]
[illegible] valet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ꝑ diem [illegible]
in [illegible] [illegible] ł [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ꝑ diem in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] emplastrum [illegible] libet
ut [illegible] fuit [illegible] [illegible]
[illegible] veteris [illegible] Et [illegible]
locum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] locum
emplastrare faciebat / Et [illegible]
[illegible] vetusto cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tale
cum emplastrum [illegible] [illegible]

exhibit ad rectum compatio quia
extra per ipsam eam ad recto
tractu eam materialis sic operis
sue supponitur deinde eam sic
gradatim sine enumeratione aperte
successive induci et cum
videtur. Et ideo talia ad invicem
eorum potest videri hec enim
eis remittit. Dicitur complex-
ionis sive diversitate temporum ut
variandum. Quapropter eum aliis
ad grossiorem sed grossiore
eorum diversimode. Constante
igitur virtute non credendum
[illegible] aut sine [illegible] solo
dicendum est. Et ubi fuerint
ex eis facte putride satis rarum
et [illegible] decoctum exhibere sed
ut magis allevietur per eius bene
decoctionem inflat ypocondria
secundum alia legitur. Vel
tale fiat [illegible] putrefactio
a veteribus comendatum ut est
[illegible] Quare ne egrotantis
et simplici aqua decoctione
extractum postea et ad horam
passe eam ipsius prope [illegible]
[illegible] et debere tota
debite parti eius [illegible]
venit eis ipsum solo [illegible]
[illegible] eam non extinctum.
Comendatur eam plurimum et
magis ubi prava spiritus
recepit vel alterum [illegible]
quam sic fiat super [illegible]
[illegible] talem ipsius
tenendo superius ipsius solum sit
inhibitum et per horam [illegible]
eam [illegible] eam materiali al-
[illegible] et in fundo
[illegible] residet accipiatur
de ipsa [illegible] tota
fiat et est in tanto isto per
[illegible] Nonnulli per eam [illegible]
[illegible] quod sic [illegible]
[illegible] valuerunt [illegible]
pars in brodio pulli de-
cocta aut ipsius pulli [illegible]
exhibetur. Sed eam pullus [illegible]
[illegible] ipsius tanto alii [illegible]

[illegible] et de tali [illegible]
brodio exhibetur. Ego autem
sic [illegible] fare [illegible] pullo
debite decocto facio expressionem
et tamen illam sic expressam
in [illegible] involutam
et [illegible] infrascriptam pos-
tea ad [illegible] spiritum fa-
ciam egredi et [illegible]
digestionis [illegible]
[illegible] pullum [illegible]
delectabilis [illegible] valde
[illegible] sue [illegible] sic [illegible]
in [illegible] legata eam
pullo illo decoquitur. Et ipse
tibiarum [illegible] per libitum [illegible]
Et ubi [illegible] separetur alius
[illegible] [illegible] velle
[illegible] potest. A primo igitur
[illegible] ad [illegible] gradatim
[illegible] [illegible] sed alibi [illegible]
[illegible] spiritus [illegible]
[illegible] dictam augmentat.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] secundo
ac tepidum est [illegible]
exhibendum. Et autem [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] velut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] aut [illegible] Et
ubi ad [illegible] [illegible]
sit [illegible] [illegible] sola
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] re-
[illegible] Et [illegible] [illegible]

Cum autem super capitulis dictis
suo nostro fecit nota capitulis
dictamen [illegible] [illegible]
ipsius in capitulo 20 declarauit
quare vero 21 capitulum et posterius
[illegible] epilogus est alio tempore
sic.

Compleui ego petrus die 22
mensis [illegible] libello isto
de pleuresi quem anthonius
guaynerius [illegible] edidit
[illegible] [illegible] ipsum [illegible] [illegible]
[illegible] si in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] legentium et
audientium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] capitulorum in eo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quas ipse suo
[illegible] [illegible] et barbaro [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] capitulum [illegible] alio [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ipsum [illegible]
inutile [illegible] omittere vo
lui, [illegible] [illegible] [illegible] capitulorum
[illegible] [illegible] [illegible] plus
utilitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
epilogum [illegible] volui
[illegible]

Tractatus hic in teneris est dat(us)
in duas divisus causas
conceptionem impedientes et
impedimenti veri qua tabescere vel
[illegible] ipse cognitiones efficiunt
ipse. Capitulum primum ut conceptio fiat
necesse est fieri [illegible]
[illegible] tractatus de [illegible]
Capitulum secundum de notificatione in-
tencionis et operis [illegible]
Capitulum tertium de causis et signis con-
ceptionis quando dem(on)strabunt (?) vel
[illegible]
Capitulum quartum de retentione [illegible] per
[illegible] in causa
Capitulum quintum de eo quod retinet
[illegible] totaliter in causa
Capitulum sextum de eo quod retinet
[illegible] a natura proveniens
Capitulum septimum de causis et signis
conceptionis quando demonstratur
sufficienter [illegible] et de eo
Capitulum octavum de causis et signis
conceptionis quando demonstratur
[illegible] causa et vagina (?)
Capitulum 8 de eo quod [illegible]
[illegible] specialiter [illegible]
Capitulum 9 de eo quod [illegible]
[illegible] et [illegible] indicate in causa
[illegible]
Capitulum 10 de eo quod [illegible] causa
[illegible] quod [illegible] vagina
[illegible]
Capitulum 11 de eo quod [illegible] et
[illegible]
Capitulum 12 de [illegible]
et [illegible] causa per venas
et [illegible] addita
Capitulum 13 de [illegible]
Capitulum 14 de [illegible]
Capitulum 15 de causis et signis con-
ceptionis quando demonstratur [illegible]
[illegible]
Capitulum 16 de [illegible] ab [illegible]
in causa [illegible] ab
[illegible] proveniens [illegible]
[illegible] vere sed a causa [illegible]
[illegible] seu a [illegible]
[illegible] causalitatis
[illegible]
Capitulum 17 de eo quod [illegible]
[illegible] debilitate
proveniens [illegible]
Capitulum 18 de causis [illegible]
[illegible] et difficultate [illegible]
Capitulum 19 de signis conceptionis [illegible]
demonstrantis [illegible] ac diffi-
cultatis impregnationis
Capitulum 20 de eo quod difficultatis
impregnationis quae est causa [illegible]
[illegible] quod [illegible] proveniunt
Capitulum 21 de eo quod difficultatis im-
pregnationis in [illegible]
[illegible] proveniens
Capitulum 22 de [illegible] ab [illegible]
[illegible] ad conceptionem quod [illegible]
[illegible] a [illegible] impregnationis
difficultate removent
Capitulum 23 de [illegible] ab [illegible]
[illegible] causa [illegible] et [illegible]
a [illegible] vere [illegible]
Capitulum 24 de [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] ad [illegible] ville (?) [illegible]
[illegible]
Capitulum 25 de eo quod difficultatis
impregnationis a talibus [illegible]
[illegible] proveniens
Capitulum 26 de eo quod difficultatis
impregnationis [illegible]
[illegible] proveniens
Capitulum 27 de eo quod difficultatis
impregnationis quae provenit a [illegible]
[illegible]
Capitulum 28 de eo quod difficultatis
impregnationis quae a [illegible]
seu [illegible] ut [illegible] provenit
Capitulum 29 de [illegible] seu [illegible]
[illegible]
Capitulum 30 de signis impregnationis
[illegible] et signis
[illegible] et de [illegible] impregnationis
Capitulum 31 de causis [illegible] ac [illegible]
[illegible] et [illegible]
Capitulum 32 de causis et signis [illegible]
[illegible] et [illegible] ab eo [illegible]
[illegible]
Capitulum 33 de eo [illegible] provenit
Capitulum 34 de partu difficili
Capitulum 35 de [illegible]
Capitulum 36 de regimine [illegible]

Matrix est membrum a natura
[illegible] conceptionis deputatum
[illegible] vesicam et intestina
situatum dorso ac [illegible] lato
collocatum [illegible] sed [illegible]
[illegible] in [illegible] versa et [illegible]
[illegible] vere [illegible]
[illegible] et [illegible] ad
[illegible] cum [illegible] ex [illegible]
ac [illegible] ligamentis [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] sol
[illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] venis [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] arbores [illegible]
sic ut [illegible]
[illegible] sed [illegible]
et [illegible] / [illegible]
in [illegible] in causa [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
se [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] se [illegible] se [illegible]
[illegible] / [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] a
[illegible] ad [illegible]
seu [illegible] [illegible]
quod [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]

ad pleniorem 2a perfectione(m) racionis et se-
3a sensus et finem et plenitudinem ad
ad decrepitam etatem 2am usque per-
durat et ab hac ad finem [illegible]
[illegible] sensus et [illegible]
hac ab [illegible] puelle in pueri/
adolescentes in 2a, consistentes
[illegible] in 3a et alie alia [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]

[illegible]

2 S[illegible]

[illegible]

idem accidit [illegible] sed humor [illegible]
[illegible] frigiditatis
[illegible] caliditatem [illegible] vero
[illegible] efficit sepe
[illegible] flatum [illegible]
[illegible] frigiditate [illegible]
[illegible]
retentionem et caliditatis frigiditate
[illegible] siccitatis sed humor vicio [illegible]
[illegible] Signa dominij
[illegible] vicio et frigiditatis
[illegible]
habet [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] Vrina [illegible] tenuis [illegible]
et alba [illegible]
frigiditate [illegible]
[illegible] Et a
caliditate [illegible]
caliditate [illegible]
[illegible] Vrina tenuis
[illegible] Siccitatis
[illegible]

[illegible]

[illegible] Vrina [illegible] alba [illegible]
[illegible] Signa [illegible]
[illegible]

Signa [illegible]

[illegible] Vrina [illegible]

[illegible]

[illegible] Vrina [illegible] alba [illegible]

[illegible] Si [illegible] dominij [illegible]

[illegible] Vrina [illegible]

[illegible]

aut alba subtilis valde et laeta spissa fiat quia ex retentione [illegible] est nec aliquam illarum indicat extendentem aut est ydropisis pro dolorem [illegible] sufficientis spissi tussis dolor capitis [illegible] corpore pulsus oculorum calli go et tremor de omnibus extendentibus [illegible] in capite vel [illegible] aut spasmalibus fiet propter [illegible] est [illegible] 4 retentio causa [illegible] passio [illegible] de repletione extenuata [illegible] febrem aptata [illegible] soluta [illegible] plus appetit [illegible] retenta [illegible] retentione in [illegible] appetit [illegible] sit [illegible] et [illegible] sufficiens [illegible] difficultas [illegible] tale aliquid [illegible] [illegible] herba [illegible] multiplicetur [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] ex [illegible] capitis [illegible] effectus [illegible] et aliquid [illegible] ex hac [illegible] caliditate [illegible] [illegible] [illegible] debes Ergo [illegible] adolescentibus [illegible] [illegible] Alia [illegible] videbit [illegible]

3 Morborum vero [illegible] tremo [illegible] efficientia [illegible] ut [illegible] physici [illegible] sit [illegible] agitur retentionis causa [illegible] [illegible] res [illegible] dem [illegible] [illegible] delectat [illegible] [illegible] ditate frigiditate et alia [illegible] [illegible] apertura devenit [illegible] [illegible] humiditatem [illegible] [illegible] [illegible] aliis [illegible] operationem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut difficultate [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] capitis [illegible] [illegible] [illegible] frigida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petrosilinum [illegible] [illegible] ʒ i ß [illegible] ℥ i [illegible] ʒ ß [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decoctio [illegible] ℥ i ß [illegible] ℥ i [illegible] ℞ [illegible] pugill. i ß [illegible] ℥ i ß radicis valeriane [illegible] petrosilinum [illegible] ʒ ß [illegible] ʒ ii radicis [illegible] ℥ i [illegible] decoctio [illegible] ℥ i ß [illegible] [illegible] digestione [illegible] magis [illegible] [illegible] ʒ ii [illegible] radicis [illegible] ʒ ii [illegible] [illegible] [illegible] ℥ i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] ʒ iii [illegible] de radicibus [illegible] ʒ i [illegible] ℞ [illegible] ʒ i [illegible] ʒ i aut ʒ iiii ʒ i ʒ ß [illegible] ʒ vi [illegible] ʒ ii [illegible] [illegible] ℞ [illegible] ʒ ii [illegible] ʒ i [illegible] ʒ i [illegible] ʒ iii [illegible] ʒ ß [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] ʒ ß ʒ ii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De a[illegible]state

Dieta [illegible]

Evacuatio

[illegible] soluti[illegible]

[illegible] soluti[illegible]

[illegible] solutiva

videlicet Ceras aut ut plerumque ceram [illegible] sufficere in tali [illegible] [illegible] talis [illegible]
[illegible] pulvis [illegible] balneum [illegible]

Balneum

[illegible]

Unguentum

pulvis

Suffumigium

pulvis

[illegible]

[illegible]

pilule

[illegible]

castrale

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Alo

Valer

Vng

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Dig[itus?] p[ro]stra

[illegible]

de vagadiis

P [illegible]

ple intestine basilicon p[ri]a instade
fiant 2a vel die cum bis saphe
nab. sang. aut spongi tenui ver
sus et dissoni temporis extrahere
cum [illegible] ad stomachum [illegible]
beat [illegible] diverte intendit
primo ventosas ad stomachum
apponere [illegible]
Deinde vero die in pte [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] diligencia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] digerere
[illegible] illud [illegible]
[illegible]
[illegible]
epithimetur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Cura resolutiva

Epithimata vel cassiam

pessarium

decoctio in stufa

pessarium declaracio

pessarium

pessarium

ad stufale

clistere

pessarium

pessarium

pessarium

pessarium

[illegible]

Et sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Aura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad localia [illegible] pessarium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pessarium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pessarium [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pessarium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad posteriora [illegible] valet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pessarium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] argenti [illegible] [illegible] [illegible]

vngto

decoctio

pessarium

pessarium

et succussione de mensis periculo
precavendum est. Et vi ...
[illegible] de salute. Cum
patet quod falsa ...
[illegible]

pessarium ...
[illegible]
[illegible]

Cum papismi

pessarium

suffumigium

pulvis

ad excitandum appetitum coeundi

nl deficit

lesionis vocatur est [illegible] i. fetne

2. Emoroydes non currentes ad venas in circuitu ani situatas a vena felis ramificatas per aperitionem harum seu aliarum causa vena fecalis sanguine [illegible] se revocat [illegible] hee vene dicuntur emoroydes ab emanatione [illegible] [illegible]

[illegible]

Queritur [illegible] ad localia [illegible] ad mitigandos dolores. R. [illegible]

[illegible]

vngt

R. vngt populeon [illegible]

Aliud

Aliud

[illegible]

pulvis restrictivus

[illegible]

B. N[illegible] [illegible]

dolose brachiis sub fronde ac [illegible]

[illegible]

Alio modo introducuntur [illegible]

pulvis

Alio modo

[illegible]

que amorem recipit in pluribus per pisces, ut est eo quod [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Ventositas [illegible]

[illegible]

Caput [illegible]

[illegible]

[illegible] ... [illegible] vero [illegible]

12 Multe [illegible] supplementa in venis [illegible] alijs a matrice [illegible]

[illegible]

Cura [illegible]

[illegible]

desiccando. Vomitus vero ad [illegible]
[illegible] vino [illegible]
[illegible] passionis [illegible]
[illegible]
[illegible] passioni [illegible]
[illegible] facit [illegible]
[illegible]

[illegible]

17 M[illegible]

[illegible]

ac [illegible] varietate [illegible]
[illegible] p[er] v[i]tam aut ultra de
[illegible]
[illegible] appellamus de
[illegible]
[illegible]
[illegible] et ad [illegible]
[illegible] a [illegible] passio[n]e[m] [illegible]
[illegible]

[illegible]

Causa [illegible]

Ca[usa] [illegible]

Cura [illegible]

Cura [illegible]

secundo modo plantagi[ni]s vel pentafilii
in tercio septem inter ... apparet
... quorum ... plantaginis ... lapidem confirmando
... rubeant tale in parte datur
sanguis ... restringit ... vel
... aliquos ... potabilibus ...
... 3 ii aut ... sed ... tercio
in parte ... 35 ...
... pulveris ...
... quod ... ...
pulvis ... de se pecu...
... ... sulfure
pulverisato de quo cum ...
... vino ... 3 I ... ... de
... ... nec ...
plantaginis datur ... laudat ... ...
philosophus ... d I ... vino ...
... datur ... ...
quod ... ...
... in ... parientes ... ...
... ... 3 ... verbis ... ...
... 3 I ... ...
... aqua pluviali ... ... ista
... alia ... ...
... ... ferculati ...
... ... et aqua
plantaginis ... aliquot in parte
... dare ... ... est ...
... omnibus ... ...
... ...
... ille ... ... in ...
medicine ... ...
... aut ... ...
... ... fide ... ... re
... ...
... vendat ... ...
... ... aliis ... ...
... ... valet
... ... in tercio potabilis et
... ferri ... ...
... ... efficit tamen ... ...
... ...
... subtilissime pulverisata in
... ...
... ...
... ... balneant ... ...
... ... vino ... in parte ...
valet ... pulvis ... ...
... ... datur ... ...
... ... valet ... ego
... ...
vero ... radices ... et
... ...
... ... de radicibus
plantaginis de pasto ... ...
... ... radices plantaginis ... 5
... ... dissolve ... ...
aqua pluviali ... in ... ...
lapides ... dant ... ...
... ...
... pastas illas ... ...
addendo ... ... et
... ...
... ...
... ... 3 I ...
... ... 3 I 5
... lapides ... ...
... pulverisetur ... subtilissime

... ...
... ... de ... ...
... 3 5 ... ...
... ... et ... ...
... ... 3 I ...
... de ... ...
... ... per ... ...
... ... subtilissime ...
... ... 3 I ... ...
de ... de ... sigillatis ...
... lapides ... ...
... 3 5 ... ...
de quo fiat ... ...
... sero et mane ... ante
pastum ... ... ad
... ... ad ... pille
... ... valent ... ...
et sero ... vino ut ... ...
... ... et
... ... 3 I ... lapidis ...
... fiant pille ... ...
... ...
... ... 3 I ... pille
de bdellio ... ...
... ...
... 3 I ... ad ... in tercio
ut ... ...
gallarum ... ...
... 3 I ... 3 ... ...
... ... 3 I
... tercio ... ...
simplicibus potes ... facere
compositis ... tibi videbitur et
... ... videbitur
pacienti

Ca[pitulum] ... ...
... ...
... ...
... ventose ligature ...
... ...
et ... ... delata ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... pastoris ... ...
... ... gallarum ...
... ...
... ...
... ...
... ...
vel ... ... ferrate
decoctio ... ... fiat
in quo ... et mane ... ...
... vino ... ...
... ...
... ... decoctionis ... ...
... recipiat ... ... bene
... ...
... ut 2 5
... ...
... 3 ii ... et ... ...
... ... recipiat
... ...
... ...
... ...
... ... et alia ... ...
... et gallas et ... et ...

ipse decoctio ff. cum ferro per embotum recipiat. Nonnumquam istorum [illegible] stuffa seu suffumigium fiat. Et cum [illegible] in predicto [illegible] bolum [illegible] aut [illegible] pulueribus [illegible] [illegible] ventositas magnas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aceto [illegible] [illegible] emplastrum [illegible] et retro [illegible] unguentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plantaginis [illegible] [illegible] pulueris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unguentum. Vel fiat [illegible] [illegible] unguentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

unguentum

Aliud unguentum et dicitur [illegible] [illegible] [illegible]

emplastrum

emplastrum

Aliud

Aliud

Aliud

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] emplastrum. Ali[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet. [illegible] valet [illegible] ante et retro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] emplastrum fiat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Aliud

Aliud

Aliud

Aliud

Aliud

nasale

nasale

Aliud

mixtis glutino [illegible] cum
[illegible] subtilissime tritis et
albo [illegible] facias ut
cum ferro planatis [illegible]
dragaganti et gummi [illegible]
que [illegible] et [illegible] fiunt ex
quibus cupta fiebat. Ut [illegible]
[illegible] glutini [illegible]
[illegible] ut supra [illegible] ℥ i
[illegible] ℥ ii cum ferro
planatis [illegible]
R[ecipe] [illegible] teste cum glutine [illegible]
[illegible] sangwis draconis [illegible]
[illegible] partes equales. R[ecipe] pulveris
[illegible] et aliquo [illegible]
R[ecipe] aliud et est ultimum in ordine
R[ecipe] [illegible] ℥ i [illegible] auri
pulverisatis subtilissime ℥ I S in
[illegible] cum ferro planatis [illegible]
[illegible] et fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] album [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

aliud

aliud

aliud

aliud

[illegible]

S[illegible]

[illegible]

fiat [illegible]
[illegible]

aliud

q[uod] semper tantu[m] [illegible] possit q[uo]d ante
in foram[ine] rotunda retro v[er]o q[ua]dra
tam fiat et talia p[er] diu[er]sa multos por
tet [illegible] tem[pus] fortes fa
ciet [illegible] lapp[itudin]e [illegible]
lapides [illegible] et alia [illegible] a [com]petitate valet
semper se [illegible] differat desiret

V[er]o et [illegible] in debita etate [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] plurib[us]
in se [illegible] arguat [illegible]
hoc [illegible] [illegible] sterilitate
et [illegible] [illegible] [illegible]
differentiam [illegible] [illegible]
[illegible] differ[entia] aut sterilitas a differ[en]
tate [illegible]. Sterilitas en[im]
est [illegible] a generatio[n]e [illegible]
[illegible]

[illegible]

q seruprug ac vigen stabilitatis
unusa esse prt et qr sequeste
sit actus cus hec dcitur ac volu
bilis a assidua paucor subitum
gaudia ipsi cunctis superflens ma
ximo replens ipsi tamen vite usu
vnde ac aliena pro efficere de
rebus et pote pz rrt manifeste eni
vn rad affectus cum ste potis stu
rep frenare sew ut valens qtu
ipsi aliqtates correctio ac potio
moderata stabilitate perfecte est
sicut cunctis res ab alia sicut
q stabilitatem a pietate ordinat
ut triumphans fama fit venerab
lis res Ab ista ut testes
in usque opus ut omnis emptio
fit via tibi cum ista nascitur
suppositis contentiua habitu
sit sufficiens assumit q sua tali te
talem valem materie esse tamen
Et quo ab omnibus aliis plenas
stellas fatis vidi et quasdam
magna rad augustissime erat
q vita hominis differunt stud
vir sepe ac vitiis q pro omnis
geste prt ut ... a que
bestiis cum vetulis sortilegos
illos proutauti viri sicut ut ab
inde pz inquid ipsius potius
Congregatio res sepe desite ste
vitas accidit ut q p omnia alte
oraclis quatuor sicut quidem magis q
ambo aut in qualitatibus, cauti
fecit ... aut siugite a q ... e quod
plurima est ... in ... ipsi ut
pati ... a sic ... Et quod alio
speciata in manifeste qualitatibus
q aut sua agent nobis corp pare
sapientia gratia vel sicut ... ut
libro de mirabilibus ... post ipsi
ratione duos sui et aliud ...
topulam et vicis est oracio
natis ... ambo ... plerique
vngue ... sicut ...
alii ... populares genuit
pz ... illa sunt ... alia
vel ... et ... ut continget ...
sunt ... et ... ...
... et ... ... pote ...
... ...
... continget ... ...
sepe magis ... ...
ab ... ...
deinde ... ...
... aut ... ...
... ... aut ...
... sufficiens ... ...
... qualitatibus ... ...
... continget ... ...
sicut ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

19 Uerum ... ...

... ...

p[ro]pt[er] ista sic cognoscitur et cum p[er] q[uo]d [illegible]
[illegible] vero tenent aut [illegible] [illegible]
[illegible] plures [illegible] spiritus [illegible]
[illegible] [illegible] dispositione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] verum [illegible] addi[illegible]
[illegible] relaxatio [illegible]
[illegible] aliquid aliud [illegible]
[illegible] [illegible] intrinsecus [illegible]
[illegible] cognosci [illegible]
[illegible] paucitate [illegible]
[illegible] virago [illegible] calore [illegible]
[illegible] [illegible] sanguinis [illegible]
aut [illegible] [illegible] debilis [illegible]
[illegible] [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] testamentum [illegible]
[illegible] [illegible] sufficient[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] debilitate [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cognoscitur [illegible]
[illegible] illud efficiant [illegible]
[illegible] cognoscendum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Signa [illegible] [illegible]
[illegible] paucitas [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Sig[na] [illegible]
[illegible] Signa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Signa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] principales ac [illegible]
[illegible] [illegible] dispositionem
[illegible] [illegible] difficultatem
[illegible] [illegible] investigande [illegible] ille
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qualitates [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] impedit [illegible]
[illegible] qualitatibus [illegible] complexionem
cognoscitur [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 137 [illegible]
[illegible]

est, si talis est quod semper perturbare [illegible] [illegible] [illegible] vero
semper [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sterilitatis
[illegible] [illegible] [illegible] causa [illegible]
esse potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Si ad [illegible] sterilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]

[illegible]

si in virgine in [illegible] per [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] demonstrat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

31 Difficultas impregnationis [illegible] [illegible] paucitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] additam [illegible]

[illegible]

Aliud

Solutum

Pario

Balneum

Costa solida

pulvis

[illegible]

[illegible]

madefacta de norte vitro contine deferat. Item recipe [illegible] magne [illegible] [illegible] [illegible] contra[illegible] et de ambas albas balaustie [illegible] olibani masticis colophonie bolus [illegible] gallarum recipe [illegible] [illegible] an. ʒ ii viride [illegible] rerum [illegible] fiat pulvis alia [illegible] compassitur quod in [illegible] [illegible] sceptico parte areto addito bolore farina [illegible] [illegible] [illegible] fomentetur sepe deinde [illegible] [illegible] pulvis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in decoctione super [illegible] madefactum [illegible] [illegible] [illegible] de mirte [illegible] [illegible] et bombare in pedem decurre madefactam [illegible] [illegible] masticis [illegible] [illegible] [illegible] teneat. Vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in vino et aceto decoctis fomentetur. Item [illegible] masticis [illegible] [illegible] recipe gallarum [illegible] [illegible] ʒ i et [illegible] decoctio [illegible] [illegible] [illegible] fomentetur et [illegible] [illegible] pulvis [illegible] [illegible] fiat [illegible] in decoctione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] masticis [illegible] [illegible] [illegible] recipe [illegible] ʒ s [illegible] [illegible] ʒ ii [illegible] ʒ i [illegible] ʒ s fiat pulvis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et fiat [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omittas.

De [illegible] [illegible] sanguinis [illegible] [illegible] [illegible] recipe masticis [illegible] [illegible] [illegible] gallarum [illegible] [illegible] [illegible] an. ʒ i storacis calamite [illegible] [illegible] an. ʒ ii [illegible] ʒ [illegible] [illegible] compassatur et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suffumigetur. Vel aliter recipe laudani [illegible] ʒ i storacis calamite an. ʒ iii [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] an. ʒ i s [illegible] ʒ s [illegible] [illegible] [illegible] pistello [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiat suffumigium. Vel aliter recipe laudani ʒ i storacis calamite ʒ i [illegible] ʒ ii [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] pistello [illegible] [illegible] ʒ [illegible] [illegible] et [illegible] storacis calamite ʒ s [illegible] [illegible] [illegible] an. ʒ ii balsami ʒ i [illegible] ʒ i [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] balsamo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet suffumigium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet recipe [illegible] [illegible] ʒ i

[illegible] masticis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] balaustiarum [illegible] ʒ ii storacis calamite ʒ i laudani ʒ s [illegible] [illegible] legat [illegible] balsami [illegible] [illegible] an. ʒ s [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pistello [illegible] [illegible] ʒ i s [illegible] [illegible] [illegible] fiat suffumigium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accedat. Vel [illegible] [illegible] recipe legat [illegible] an. ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] an. ʒ i [illegible] [illegible] [illegible] gallarum [illegible] [illegible] an. ʒ ii [illegible] ʒ s [illegible] [illegible] [illegible] suffumigetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suffumigatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suffumigium [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] laudani [illegible] [illegible] [illegible] idem valent [illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] ad [illegible] valet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in auro vel argento [illegible] [illegible] [illegible] brachio dextro [illegible] [illegible] deferat. Idem de dente [illegible] [illegible] [illegible] in auro vel argento ligatus deferatur. Idem de lapide [illegible] suffumigatio [illegible]

Suffumigium valet ad conceptionem

[illegible]

ut in vigil[ia] [illegible] sancti iohannis baptiste
per [illegible]
[illegible]

[illegible]

23 Delectatio in actu [illegible] ad [illegible]
[illegible]

[illegible]

Ad [illegible] appetit[um] in [illegible]

[illegible]

[illegible] ... Vespertiliones [illegible] in aliquo folio ligatum [illegible] capite [illegible] Testiculi [illegible] galli [illegible] pelle involuti [illegible] testiculus [illegible] satirionis [illegible] veneris [illegible] testiculus [illegible] ad venerem provocat [illegible]

S[illegible] ad hoc [illegible] [illegible]

[illegible]

Libe valentes in hoc casu

Radices

Quemadmodum [illegible]

fructus

pisces

Composita pulvis

deinde recipe cerebrorum columbarum passerum testiculorum... veris gallorum et apri ana ℥ iii cum... lacte... ... cum modico... ... vitell' ovorum ... adde cum patella ... passerum ... ... aviculis ... ... ana ℥ i ... ... ana ℥ i ʒ s ... ... ʒ s ... ... ʒ ii ʒ s galange ... ana ʒ iii ... ... ʒ v ... ʒ i s ...

[illegible]

Aliud

Aliud ...

[illegible]

Aliud ... Aliud ...

[illegible]

27 S... ... ...

[illegible]

Suffrag

Nasale

Pessarium

Confectio

Emplastrum

Fomentum

bol[?] ... aliud ... plural[?]
ut ferrata ... illa decoqui[?] ...
... fiat ... semper ...
... pulver[?] ...
... et ...
decoctio ... in ...
... hic de dec fiat ...
... in ...
... ʒ ...
ʒ i s ... ducat[?] ...
... bombax[?] ...
Et quod ... ad ... hora ...
... deferet a ... capitulo ...
capitulo ... acquire

Oculi[?] ... (margin)

21 Regere vero ... ad
... et ... declinante ...
... fiat[?] ... quibus ...
... legatur[?] ...
... dignitate ... de in
... ʒ i ... de fructibus ʒ i
aqua ... buglossi ... epithe-
ma ... in ... verbis
... ad ... aromaticis[?]
... buglossi
... ʒ iii ... ʒ i ... ʒ in
... decoctio ...
... fiat ...
... valeriane ... buglossi ...
... ʒ s ... ʒ
... ʒ i ... decoctio ...
... ʒ i ... ʒ ...
... ʒ ... ʒ
... ʒ i ...

Digitum[?] (margin)

Grammatica[?] (margin)

... valeriane ...
... ʒ s ... ʒ ...
... ʒ i ... ʒ ...
... decoctio ...
... ʒ ...
... ʒ i ...

Balneum (margin)

... balneo ...
... valeriane ...
... balneo ...

Confectio[?] (margin)

... ʒ ... buglossi

dissolue et ... ʒ i ... buglossi
... pro bolos[?]
... predictis[?]
... ʒ i ...
pro bolos facto ...
pro hora balnei ... accipiat
... balneum ... curatio ...
... balneum fiat ...
... fiat ...
... valeat ...
... ut ... et ...
... adipe ...
... adipe ...
... ad ...
... ad ...
adaptat. Et quod ... capitulo
... definit ... preceden-
te ... capitula ...
... ad ...
... ad ...

28 Regimen ... est ...
... ad ...
ad ... et ... caliditate
... ut ...
... ʒ i s ... ʒ in
... dissolvatur
... in ...
... et ... et ...
... ʒ ...
... ad ...
... dissolut ...
... ad ...
... et ...
... per
bolos ... valet
... ut ...
... balneum ...
... ut ...
... balneo ...
... balneo ...
... ut ...
... buglossi ...
... ʒ i s ...
... balneo ...
... balnei ...
... ʒ i ...
... ʒ i s ...
buglossi ... buglossi ...
... ʒ i ... pro ...
... de ... pro ...
... aliquid ...

tempus in 1 equales divid(untur) partes secundum
quantitatem formationis. duo motus .i. alte-
rius ab motu concedent tempus cum
motu tamen tempus informationis for-
tum distinctum et duplum facit vi(delicet)
si in zodiaco embrio sit formatus
in duplato tempore constituet tempo-
ris formationis addito etiam p(er)
tempore idem quo mensis 3a qui con-
tinet .i. fetus in hoc tempore non mo-
vet. Decemtempus duplato temporis
motus et in diebus 60 sit secundo
scilicet a formationis tempore tempo-
dies centum et 20 erunt qui mensis
[illegible] perfecti sunt .i. 4us prenatalis
additis fetus ad ortum deveniet. Et
quibus sequitur in in zodiaco formatus
in 70 proprie nascitur .i. prout de
aliis constancium est. Et 4us sequitur
valentem partes [illegible]
possit secundum saepe per [illegible]
continuando seu [illegible]

Hora fetus i(n) utero [illegible] sum astrolo.

[illegible] fetus in utero [illegible]
investigando tamen sicut et ipse
Ptolomeus in centiloquio [illegible]
[illegible] sicut inquit [illegible] in
nativitate [illegible] astrudente
est hora [illegible] .i. [illegible]
hora nativitatis [illegible]
recipit [illegible] in utero fetus
distinctus [illegible]
[illegible] et
[illegible] 88
dies [illegible] mensis [illegible] et
dies [illegible]
[illegible] 13 quia [illegible]
[illegible] .i. dies [illegible]
[illegible] 18 [illegible] mensis
[illegible] .i. dies [illegible] constitutiones [illegible]
[illegible] secundum [illegible] hora
[illegible]
[illegible] .i. [illegible]
[illegible] mensis [illegible]
[illegible] vivere non
debet. [illegible] tales partus sit [illegible]
supercelestis [illegible] est
est [illegible] agens plus in [illegible]
[illegible] agens [illegible]
[illegible] astrorum [illegible]
[illegible] Ptolomeus [illegible]
[illegible] fallacie illam
saepe [illegible] agentis [illegible]
[illegible] posite
[illegible] figura
ac robusta [illegible] valde potentis
[illegible] et debilis [illegible]
debilis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] agens [illegible]
et [illegible]
in [illegible]
supercelestis [illegible]
[illegible] de his-
toriis [illegible]
[illegible] astrorum [illegible]
sit [illegible] agentis [illegible] fal-
lax saepe [illegible] debet [illegible]
[illegible]
[illegible] astronomus [illegible]
Habetur igitur est [illegible]

et in quot diebus fetus in utero for-
metur et in quot diebus moveatur
et tandem in quot ad lucem deve-
niat. Habetur [illegible] est [illegible] astro-
nomos [illegible] fetus in
[illegible] volentes [illegible]
[illegible] formationem fetus
.i. ab [illegible] ad
[illegible] planetas
[illegible] vero .i.
[illegible] planetas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fiat .i. [illegible] spacio [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] fiat .i. hoc [illegible]
[illegible]
[illegible] vniformiter in [illegible]
[illegible] 2a spacio [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] vniformiter
ut formando membra vigorem recipit
.i. [illegible] digitorum
[illegible] talite
.i. [illegible] est virtute informativa
membrorum [illegible] illa
influit [illegible] vesice et
[illegible]
[illegible] spacio [illegible]
[illegible]
[illegible] in vi [illegible]
quot diebus [illegible] .i. [illegible]
fetus [illegible]
[illegible] illam [illegible]
fluit [illegible] fetus [illegible]
talem [illegible]
[illegible] membrorum
[illegible] .i. [illegible]
[illegible] possent in [illegible] dierum
[illegible] ut perfecit. [illegible]
[illegible] spacio [illegible] est
[illegible] for-
[illegible] .i. [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] proprie
.i. [illegible] spacio [illegible] dies [illegible]
[illegible] influit [illegible]
[illegible]
.i. [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
spacio [illegible]
[illegible] talem virtute influit
ut [illegible]
[illegible] possit in [illegible]
formis [illegible]
fetus [illegible] completur in [illegible]
dies [illegible] .i. hoc est [illegible]
[illegible] completum
[illegible] fetus [illegible] planetis esse
[illegible] ut in [illegible] astrologorum libris
[illegible] Et [illegible]
[illegible] ut [illegible]

ad lucem fetus deveniat plurimi
[illegible] alii [illegible] astrologi
Ptholomei [illegible] rei in complemento
per menses dicunt aliquid mensis
tempore dominii unius planete attribuentes
a Saturno primum incipientes et si rei
illius productio dicet dominium a Saturno
incohando ut plures alios [illegible]
[illegible]

[illegible]

3° Hoc et pre [illegible]

[illegible]

ac p[ro]pter [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] ac alie [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] ac in aliis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sepe [illegible] fit Et [illegible]
sepe visum est [illegible] [illegible]

[illegible]

p^m experimentum

[illegible]

2m

[illegible]

3m

[illegible]

eius et eo tamen [illegible] in actu coitus [illegible]
testiculum [illegible] [illegible] ligatus fue-
rit dexter vel solutus [illegible] qualis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] appetitu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et quod
[illegible] quolibet ordinate [illegible]
et in quibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] masculinitas [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] impregnata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et appetitus [illegible] [illegible]
[illegible] impregnatione [illegible] in ea motus
eius valde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
varetur dextrum pedem movet [illegible]
[illegible] [illegible] dexter magis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] mamille [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est et ab ea [illegible] [illegible]
it, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corpus aliquod [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] rotundum [illegible]
[illegible] aut argento vivo [illegible]
rotundatur. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] petit. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in dextro latere [illegible] [illegible] [illegible]
fetus plus movet se ut predictum
est impregnatur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] ille [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et conglobantur [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et talis conglobatio [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] que in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] viget [illegible]
[illegible] fetum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de signis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fetus amplius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pluribus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in rugē [illegible]
[illegible] in ea [illegible] [illegible] fetus [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab aliis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fetus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] longeva [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et albas [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] impregnatur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] robusta [illegible]
[illegible] [illegible] impregnata sit [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] menstruat [illegible] tali [illegible]
impregnatio fit [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] fetus sepe [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in actu coitus sepe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] impregnatio est [illegible]
[illegible] fetus ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pervenit / [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ac menstrui [illegible]
[illegible] coitus [illegible] [illegible] [illegible] fetus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Mola autem [illegible] aliud est quam
impregnatio nebulosa [illegible] ad
[illegible] deveniens [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fit [illegible]
[illegible] [illegible] mola a molo grece
[illegible] [illegible] rotundum sonat [illegible] [illegible]
[illegible] illud [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] rotunditatem. [illegible] tamen
a lingwa [illegible] nomine illud [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] antiquam [illegible] [illegible] [illegible]
sonat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] menstruoso [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] generatur. [illegible]
menstruum ille [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] recipit [illegible]
[illegible] [illegible] fit impregnatio nebulosa [illegible]
[illegible] patebit. [illegible] impregnatur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et talis [illegible] [illegible]
mola [illegible] / [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in actu coitus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] trahitur
[illegible] menstruale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] agit [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] recipit. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vile [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] menstruali [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] elementale
[illegible] [illegible] agit [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] recipit et inde
mola generatur [illegible] [illegible] virilis
[illegible] debilitatem [illegible] menstrui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] sepe
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] est. Narratum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
at [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
sepe [illegible] fetus [illegible] [illegible] et [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] vile [illegible] in [illegible] menstrui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] illa ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fetus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fetus [illegible] [illegible]
sepe [illegible] et [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] fetus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fetus [illegible]
[illegible] [illegible] debilitate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
menstrualis retenta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Cause mole

[illegible]

Alia causa

Alia causa

Conveniens signa quibus mola ab impregnatione [illegible]

tur quod aliena loca occupauit
tumescere venter fiat et dispositionem
[illegible] mulier molam concipere appellare
consueuimus [illegible] [illegible], et in sine
mole predicte [illegible] plurimo fiat
in feminis [illegible] ut [illegible]
[illegible] consequenter [illegible] igitur mole
[illegible] et cause dicte [illegible] Signa
mole quibus ab impregnatione
[illegible] fluentes [illegible]
[illegible] in ea fit, mamille
[illegible] stomacha [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] malarum
[illegible] et appetitus [illegible] sepe
[illegible] Cum talis [illegible]
[illegible] et alie [illegible]
[illegible] plerumque mollescunt
palpebre [illegible] papille
[illegible] et [illegible] augmentatur
[illegible] aliquid [illegible] appetitus fit Et
[illegible] impregnationem [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] mola quod [illegible]
et [illegible] de pulsu et urina [illegible]
[illegible] signa [illegible]
[illegible] diligenter attende ne decipiaris

Signa distinguendi

[illegible] [illegible] ordinate
[illegible] impregnatio [illegible] fit
[illegible] ante
mensem [illegible] in mola [illegible]
[illegible] motus in utero sentitur
[illegible] impregnationem [illegible]
in mola [illegible] ingrossatur
[illegible] ut
in diebus [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] concavitate
[illegible] [illegible] fetus suo
[illegible] mouetur quod mola [illegible]
de latere in latus [illegible] fuerit
[illegible], mola vero [illegible]
[illegible] aut [illegible] quia
[illegible] violentia in mola [illegible]
[illegible] fit [illegible] manu
ad proprium locum redibit, fetus autem
[illegible] talis mouetur [illegible]
vel [illegible] dolor [illegible]
[illegible] et mola [illegible] impregnationem
[illegible] in pregnantibus multo [illegible]
[illegible] quam molatam [illegible]
et mola [illegible] tamen
mamille mollescunt ac [illegible]
[illegible] impregnate contingit
mamille [illegible] pedes molles
[illegible] in molatam [illegible]
[illegible] pregnans
[illegible] molatam vero [illegible] et
ultra sepe [illegible] quod
[illegible] mole [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
mola [illegible] aut ac [illegible]
[illegible] quod in aliis [illegible]
[illegible] quod in ventosa [illegible]
[illegible] Item mola
ventosa subito [illegible]
[illegible] in [illegible]
alia [illegible] parte sentitur et sepe cum
magno [illegible] dolore [illegible]
[illegible] [illegible] per
manet illa [illegible]

sa

[illegible] [illegible] mola [illegible]
ydropem appellant ut [illegible] distincte
[illegible] alia [illegible] [illegible]
vel mola ventosa [illegible]
[illegible] quod in ydropico
[illegible] ventosa [illegible] in aquosa [illegible]
vero in ventosa [illegible] est [illegible]
[illegible] si in [illegible]
[illegible] [illegible] in mola ven
tositas [illegible] et [illegible]
manet Cum ydropici [illegible]
[illegible], in mola vero [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] impregnatam et
molam, [illegible] mola
[illegible] ac ventosam, et inter
molam [illegible] et ydropem Propter
[illegible] mola [illegible]
temporis [illegible] difficulter
[illegible] [illegible]
[illegible] signa [illegible]
[illegible] naturalis [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] difficul
tate [illegible] Demumque vero
ventosa [illegible] manifesta
est [illegible]
[illegible] difficultatis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] distinguendi [illegible]
[illegible] [illegible]
ad [illegible] per
[illegible] cum augustiis dolo
ribus [illegible] fiunt et [illegible]
quod in aliqua [illegible] Cura
[illegible] [illegible]
et [illegible] de
saphenis [illegible] mola [illegible]
fit [illegible] fiat [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] est [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] balneum [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
balneum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Egressa de balneo
isto [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ℥ 15 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ℥ 25 [illegible]
[illegible] Post [illegible]
[illegible] balneum [illegible]
[illegible] [illegible] ℥ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ℥ 15 [illegible] lacte [illegible]
[illegible] [illegible] ℥ 5 [illegible]
[illegible] 5 [illegible] aqua
[illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Vel [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible]

superflue humiditates unde quamquam
hoc est sepe efficere per superius et
[illegible]
[illegible] gaudium [illegible]
dis, ingens timor, assiduum tristi
[illegible] gaudium, superflua [illegible]
[illegible]
[illegible] fiunt sepissime, hec sunt
sunt cause aborsus [illegible] aliud
est [illegible]
Et quo signum [illegible] in aborsu [illegible]
sunt signa demonstrativa [illegible]
[illegible]
[illegible] Ante vero [illegible]
aborsus signa sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] facile [illegible] Postquam
[illegible]

[illegible]

Marginalia: quando fit aborsus; Signa [illegible]; [illegible]cordia

& hiis duo in usu cum pacientibus perceperit absti-
neat. Cibarium eius spacium sint &
cum carnem vitet ut porros allea
cepe sinapis & quasi omnia pro-
vocancia et ut faseolos cicera [illegible]
radices petrosilini & plura confectionibus
[illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] ipse ut spacium [illegible]
ardens appetit non in toto illud
prohibeatur [illegible] facile posset
aborsum incurrere, sed prope tamquam
ut [illegible] aliquid conveniens non
[illegible] hoc non posset aut cum
difficultate, et cum [illegible] non
cum difficultate hoc potest appe-
[illegible] cum [illegible] stomachicis [illegible]
commendanda est ut ab hoc in [illegible]
[illegible] devenerat aut [illegible]
[illegible] cum [illegible] periculum [illegible]
incurret. Cum ipse igitur in [illegible]
a tali [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] plures [illegible] corrupte
declinent quam ad stomachum [illegible]
[illegible] vomitus ut appetitus
corruptus inducat. [illegible]
[illegible] ad caput ascendat stomachum
[illegible] ut [illegible] passiones
generat. Si ad [illegible] [illegible] fuerit
[illegible] ut [illegible] sepe in
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad tibias et pedes
descendant et [illegible] [illegible]
[illegible] ut igitur a talibus
[illegible] de confortativis stomachi
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] galliemuscate
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adde [illegible] [illegible]
[illegible] unguentum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] de [illegible] Avicenna
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] rosarum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] margaritarum [illegible]
[illegible] lapidum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] unguentum et [illegible]
[illegible] ab aborsu in [illegible]
[illegible] ut [illegible] Avicenna ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] piperis [illegible]
[illegible] fiat pulvis quo utatur [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
aborsum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible] composito [illegible]
sunt. Ut aut vapores [illegible] ad
caput [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
in fine [illegible] [illegible] aut
de [illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] tamen ab Avicenna

[illegible] laudat [illegible] et [illegible]
[illegible] valent [illegible] de [illegible]
[illegible] aceti et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et in [illegible]
[illegible] [illegible] aceto [illegible]
aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tamen tibiarum eius sint [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in illa [illegible]
[illegible] aliqualiter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rubea [illegible]
[illegible] debite. Ad tibiarum
aut et pedum inflacionem removendam
[illegible] [illegible] in vino et aceto
et [illegible] tibie ac pedes [illegible]
Vel [illegible] [illegible] in [illegible]
dissolutis addito [illegible] aceti. Vel
[illegible] rosarum aceto et [illegible]
et [illegible] [illegible]. Vel [illegible] rosarum et aceto
solo. [illegible] ego [illegible]
[illegible] in aceto [illegible] [illegible]
et in [illegible] [illegible] bona [illegible]
ambulare non poterat [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] dragontee [illegible]
foliis, aut fomentacio [illegible] vino
et aceto [illegible] [illegible]
[illegible]. Si vero [illegible] aut [illegible]
debilitate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vino [illegible]
[illegible] [illegible] unguento [illegible]
unguentum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] berberis [illegible]
et fiat unguentum cum [illegible] aceti
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] differat [illegible]
[illegible] [illegible] laudani [illegible]
[illegible] bistorte [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cerotum
[illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] ubi opus esset [illegible]
[illegible] ut [illegible] ubi [illegible]
non valet. Si vero [illegible] [illegible]
illa debilitas affuerit unguentum [illegible]
[illegible] et loco [illegible] ceroti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] galange
bistorte galliemuscate [illegible] gallie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat cerotum ubi opus esset ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ceroto [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in tali casu [illegible] [illegible]
confortando valet [illegible] ut [illegible]
[illegible]

Quando timetur de morte matris
aut cum fetus est mortuus
quod [illegible] in capitulo precedenti

Ad removendum inflacionem tibiarum

Unguentum

Cerotum

Unguentum

Ad provocandum abortum

Ematisma

descriptis ingnoscere vere est abortivum [illegible]

Vngtum

[illegible]

Decoctio

[illegible]

Alia

[illegible]

Alia

[illegible]

Alia

[illegible]

Simplicia laudata

[illegible]

Pulvis

[illegible]

Pulvis

[illegible]

Pulvis

[illegible]

Simplicia facientia abortum

[illegible] lana succida [illegible] / [illegible] patri, [illegible] / oleo de lilio, succorum [illegible] / [illegible] felle [illegible] / [illegible] et balsamum [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Confitio

Long pature

ffacilitas pareo a pietate

trori rortes tussiens cu 3 ij semie
bethonice cupill veneris diptanni
fenugreci baccarum lauri mete cu 3 j
oss de card' tu 3 j 3 ieiu 3 iij ss
et ad sorbili oua puluerem pauruda
in sapiones dormito conhibe Ergo
alias in hoc casu uertur sed 3 iiij
et specibus quibus dixi et stercus in potu
dedi bolo vero per prius dedi dato
confirmauit multa prestitit et si si speci j
iacte semper desiptans 3 j 3 iiij
et 5 ad ati anilise et mellisse 3 iiij
dissolutis et si infirmo in marsellis
te quibus per vice 3 5 pbe decude
neato crimnedeo prestiti nertasfibi
bat / et tale res per alias aliquot in
pis rem obseruandi est Sed vero
rem pis infectos aeris pariend in
aere calido et humido tollere in
domo pira illa dimittant, teste
eodem dyascoride vbiqd apud phi
lient Josep tenuaret ab proseos
lapides quos super se habeant ipsi
pro eos quos demum ad et verbis
hortatoriis confortet tenonias no
prohibens quibus ualeb uti conuenit
in hoc casu sicut legendum est de mar
garethe legit in patria sua et sup
se reliquias sanctorum habent ista cum
sint cum fide sine ex deuotione conse
quod si interueniat sortilegium sint
repellenda, sicut eum tales vetule
in istis partibus stupenda facere
ex omnibus testatur In quibus mortificatur
hos de aliquibus herbis ante
dicit cum in dicto actu pro in
festarent semper uerbis tantum illa
therina digiti ad gremia posuit
sub eo invocationibus ne possit
perire prohibebat / ex quibus
a fabula sit aliquid in ueritatis
sunt, aliquis ergo talia faciunt no
bilitatur primo posse sed forte ire
debent ut apostolum in de hostibus
malis obtestatur posse inde et scientia in
ex si lapides tamen pariend
euenire possit sicut sed quo si
omnes possit sit quia tamen illud
exiit aduersus tantum pernitiosis vere
tamen valebit autem contra de ma
lefitio demonum et de incantatione
et talibus superstitiosis vetulis pro per
tractatum si illud sortilegium detur
credens tamen non egressus sunt / No
ulla a pietatis parte accelerare ad
dolores magis sunt et ut a sa
tisfactoribus ministri facient in presente
tempore allegantur et semper sanctis
tamen sterilibus tamen in gratis est
in magdalene in modum in tam
sites cor galline adhuc ipsum pal
pitante. Indeque eam et ad penu
instant tamen inclinante in illis
occupari vo quamquam allegandus
est Petra cum quinto alea que
sine tota ala / Sunt petra uolens
sub pariend pedibus apponenda
est / pedes cum sed stricto pal
pedo emplauendo / lapis aquile pro
bato allegandus est Augustinus
sub laboriosis tamen partu a

et ex nostro potum scito sine in
pili imponendum, magnesium posita
in manu retinendum sed pena posite
ale appende olo ad pariendum venis in
vngendum ac talia quod et oleum in
quo sunt pernice cocto sit apta
ex tunc vngule ante in pessarium
sancti Verum et anthemisia et agr
ione totus emplandus, et spectare
flores odorandi et hinc empta
suffumigationes vnastalis pessaria ab
antedictis ualens desiderabis que de
capitulo proprio ubi neonati sunt et ad
ex uti volueris sunt de vita fetus
et pessis sollicitus iterum facultatibus
pro vte Auicenna in hoc casu docet
se facere si pro ualido facit et dicit
accipe pulegium tolo quoque de eo ad.
facere rite et inde modicum cum sic
et potionem veniret in toto ad
nos visitandum emplastrum et cum ster 2 se
satis Emplastrum tamen hoc et plus dubi
uelis est ne fortiter spiret no
ueniendo aliquid fetui inferat Quia
ex tunc sit talia ratio empla
stro quod suffumigia uastalia su
pessaria cum his apponantur vel quibus
igitur aliis facultatibus tamen stipit
quod sibi dicis vte Auicenna secunda
ex sensu ut dicit est habitabat
quasi via ad facilitandum partum
vestimentum ut absolutus sit fetus plena vte
efflunt cum causa pro ualido
difficultate et casu fetus faciat
sic Ad bismalua cum radicibus
in ij malis in j fenugreci se lini
tamen 3 iij sene furfuris iij de
tamen et ex eo fiat decoctio ss 2 in
oleo de lilio 3 ij ad quilibet dissol
ue in ij vo et ad pessaria
ex uterum lubricet faciendo pro
ualido facilitate et dolores ualido
remittit / et ex se fac ut collectio
Ne desipiat nos in hoc a conferendis ipsa
in ipsa scripta pro facilitate et do
loris ualido contrahitur et ex sic ut
prolatio in quadam, ualde dispo
sitis sit verbena, ad in sed tempus
veneris. Ad vero nos meta bete
uia seu tormentilla / ad in et melle
superfusum datum dicitur ac fenugreci
mense, fabarum ad accipiens ad uo
dedit / 3 j pul. tortes tussiens / et
3 j et ad ij pul. radices diptanni ad
decoctionem se lini et in quo illius
uirtualiter confirmatur, quoniam illa hoc
casu ualido eius ut in presenti ad
dicendum est quibus propter ex sic faciendum
quatuor ad premittitur Accipe
dicit in hoc casu actus pomum
coloribus spinosis plura [illegible]
Sed ipsius confirmandum est ut fa
cilitandum actus, cerebri se ista de
coctio ad in scripturis cum autem ex aliis
placidis bibenda est et est apposita
valde ut ex fenugreci forma pulegius
valida tamen cortex lupini se lini ad
uocari se dipitanis et faseolis rubeis
si aqua in capitulis eorum decoctio
3 ai cortex tussiens pulverisatos

[illegible] fondo (?) palatis [illegible] [illegible] / [illegible] ... 315 ... [illegible]

[illegible]

que tincte fetus attingens [illegible] reddat · et in se superfluitates [illegible] fetus reddit. Contingit etiam sepe [illegible] ut fetus [illegible] ad bonum esse patent. Sicut nuper [illegible] filium [illegible] peperit [illegible] ad lucem [illegible] illa que [illegible] ita ut [illegible] beati Francisci [illegible] filium [illegible] volebat [illegible] adeo ut [illegible] reducere patrem. Alia [illegible]

[illegible]

Suffumigium

si species predicte [illegible] arthetice et absinthii [illegible]
allegrancis [illegible] suffumigium
[illegible] fit [illegible]
[illegible]
[illegible]

Oleum

[illegible] et sit suffumigium [illegible]
[illegible]

Nasalia

[illegible] Nasalia [illegible]
[illegible]

Pessaria

[illegible] Pessaria [illegible]
[illegible]

Sinapismi

[illegible]

Pulvis

[illegible] Pulvis [illegible]
[illegible]

[illegible] cum [illegible] est [illegible]
[illegible]

Clisteri [illegible]

[illegible]

[illegible] est [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] dolor [illegible]
[illegible] deo et [illegible]

Contra fluxum [illegible] albor(um)

[illegible]

Non est leve ymo difficile

[illegible]

[illegible]

apparere item [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aggregata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] Cura [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lapsis
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
vite [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Cura [illegible] et [illegible]

[illegible]

2a

[illegible]

est magistre laudis est ferrea
et scoria eius cum [illegible]
vel ipsi intestina [illegible] et [illegible]
medicine confortat [illegible] scoria
[illegible]
[illegible] et [illegible] sive [illegible]
sollempnis confortat et hec est [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] sit [illegible]
ferrea ab [illegible] Composita
[illegible]
[illegible] ut [illegible] in mense
31 vel 315 [illegible]
[illegible] de [illegible]
ferri c 31 vel 315 [illegible]
[illegible] xij diebus
[illegible] 31 [illegible]
[illegible] et [illegible]
v et est [illegible] sollempnis [illegible]
[illegible]

[illegible]

perpetrando eius / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] aperiendo [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se
[illegible] defendendo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
descendendo [illegible] et [illegible] [illegible]
nulla [illegible] iudicare [illegible] potest
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Item ad hoc [illegible] [illegible] [illegible] gressus [illegible]
[illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] delenio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
delenio viri et mulieris [illegible] [illegible]
modis [illegible] [illegible] illis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illud
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bellorum passerum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de quo comedat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] plus de [illegible]
Et [illegible] comedat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in quo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
testiculorum vulpis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comedat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
Item [illegible] [illegible] ad [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] balneum [illegible]
et [illegible] balneum et [illegible] — *balneum*
die [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
balnee in aqua decoctionis [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia talis bene [illegible] [illegible]

die balnei in illo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad quibus [illegible]
balneum illud [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] balnei de [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] de illo pulvere [illegible] [illegible] — *pulvis*
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et pulverisata possunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pulvere bibat modicum de vino [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] modicum [illegible]
[illegible] pulverisatorum [illegible] [illegible] modico
vini et bibat, et hoc [illegible] [illegible]
dies, [illegible] [illegible] illud suppositorium
[illegible] [illegible] in collo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] testiculorum leporis
novelli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] viro [illegible] / et
[illegible] [illegible] [illegible] media [illegible]
[illegible] [illegible] vir [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] osculando
[illegible] [illegible] [illegible] mamillas
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et [illegible] [illegible] et [illegible] / et [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] incipit loqui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] fortiter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible] fortiter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et postea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad aliquod latus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad latus dextrum, et [illegible] [illegible]
ad sinistrum et ibi dormiat / et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illud
suppositorium in collo [illegible] quia — *suppositorium [illegible] [illegible] [illegible]*
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] in [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
illa [illegible] [illegible] vir [illegible] [illegible]
de [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] valet [illegible] balneum
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in quo sedeat mulier / [illegible] balneum

vel illud suppositorium [illegible] nucis cipressi
gallarum [illegible] pulveris gallarum [illegible]
florum (psidie florum camelleonte
an ʒ i ß florum rose [illegible] ʒ ij
pulveris leporis ʒ ß fiat pulvis et
ponatur in panno lineo vas ad lon
gitudinem unius digiti et eius grossi
tudinem et confundatur in vino decocti
onis florum camelleonte calidi et
in exitu balnei apponere fortiter etc.

Venerabilis magister frater dilecte. Cum tue charitati ultimas consignassem l
magis quam unquam, tue visionis brevi post adeo leta, dulcis quam consolario. Ut v
rentium vocibus adventum charitatis tue perciperem (totam nostre optimus amicus)
esto quod audieram prognostici ~~...~~ in fungili petra superedificatam stimulis re
percepi, hodie licet tua expectatione refirior licet etiam animus mihi iste sit ut
tibi scriberem spe tamen brevi spe futuri adventus, tamen cum se exhibet nuncius

znaleziono w rkpsie 827 między f. 328/329

S
produxit
Et mundi
potentia
stabilivit
hic con
tendo
Cum
supiorib
solemnis
constitui
mi dice
mi diui
generati
inveniu
zodiaci
siues de
de humid
et in cla
mutatio
trangul
fertilitat
spe et
ad nam
conmutatio
ueris g
vni est
facdut
loquit
concludo
sz Gat
exaccat
p punct
tatem
magnit
Sed
rnius
sz sup
maior
na ter
Eternu
quatuo
sz fact
pt ea
et mul
1 2 6
quatuo
sunt m
terrestr
et nat
motu
non te
effectus
sunt
stolo
igit
dimini
lacio
ord

Sicut in primeva mundi fabri-
ca deus omnium plasmator et
plasmatoris conservator humanum
genus diversimode sua sapientia
perduxit primum mutacione complexionis
secundum qualitatis solucione sic et sua
potencia extrinsecus productoris multiplicare
stabilivit hunc naturalem constituendo
hunc contra nature cursum fieri permit-
tendo. de 2o paulus erit intencio hic

¶ Cum igitur omnipotens deus inferiora
superioribus subiugavit ut ex hiis tota
virtus corporum gubernetur. primo methe(ora)
constituit in supremis motu diversum
nunc directum nunc obliquum nunc contrarium
nunc diversum ut eximie regimine inferiorum
variaretur. Unde cum diversitates precipue
inveniuntur in vii planetis sub signis
zodiaci sicut visu claret. unde nobis altera-
ciones diverse de calore in frigus et econtrario
de humido in siccum et econtrario. de obscurita-
te in clarum et econtrario. et cum multis aliis
mutacionibus surrexerunt sic hominum
tranquillitas atque imbecillitas frugum
fertilitas necnon sterilitas sterilitas
pax et discordia mors et vita permuta-
cio namque planetarum secundum opposicionem vel
coniunctionem aspectum facies vel terminos
necnon consimilium non solum secundum astronomos
verum eciam secundum philosophos effectus stupore dignos
faciunt et diversos sicut ab antiquo ex-
loquitur philosophus in libro de proprietatibus
elementorum. quod coniunctio duarum stellarum
scilicet Saturni et Iovis facit regnorum
evacuacionem per mortalitatem gencium
et permutacionem ipsorum de triplicitate in tripli-
citatem. hoc idem protestatur Albertus
magnus de coniunctione iovis et martis

¶ Idem apparuit anno domini incarna-
cionis 1347 cum fuerat coniunctio
scilicet superiorum planetarum in aquario in mense
marcii et post sequebatur magna pestilen-
cia per totam franciam Italiam et
Germaniam superiorem et inferiorem. post quam
coniunctionem multa miracula visa fuerunt
scilicet secta nova flagellatorum persecucio
[illegible] iudeorum fames et pestilencia
et multa consimilia. post hanc vero anno
1367 29 die mensis octobris fuerat
coniunctio saturni et iovis et subsecuta
sunt multa mala per lites et diluvia
caristia et hungari.

¶ Cum igitur deus
et natura nichil faciunt frustra Unde
motus diversos non sine causa ordinavit
non tamen predicta sunt necessaria nam
effectus huiusmodi impediri et mutari
possunt per industriam sapientum prout vult
ptolomeus in centiloquio suo. Volo
igitur quod causa primeva effectuum pre-
dictorum fuit talis vel talis constel-
lacio seu coniunctio planetarum supe-
riorum prout quidam astrologi concordabant

De presenti autem pestilencia dico
quod consequitur causaliter coniunctionum
predictarum et maxime coniunctionis
anni 1387 cum fuerat coniunctio saturni
Iovis et martis in domo saturni scilicet in
aquario. nam coniunctione illa transacta usque
in diem hodiernam non fuit aliquis annus
liber a pestilencia quantum ad diversa loca
et tunc nec finem capiat antequam satur-
nus dictum signum reingrediatur et ab
aliis stellis non impediatur. deus autem
omnipotens in melius mutaverit per sua mi-
sericordia mediante. Sed quia malum
malo additum in cumulo malicia addi
videtur presenti anno in mense Aprilis et sep-
tembris coniunctio saturni et martis fue-
rat que multum effectus predicte coniunctionis
vel confirmat et reformat consimiliter vel
per totum tempus vernale sunt et estiva-
le maxima mortalitas erat in [illegible]
[illegible] in lumbardia moravia Bohemia
et partibus inferioribus. Sic lites et
conflictus populorum superiorum et inferiorum
surrexerunt quorum causas et origo
mars per astrologos esse statuitur cum
sit calidus et siccus maxime tamen et ab hiis
venti calidi pervenerunt ita ut terrestres
arbores et edificia [illegible] prout
oculis vidi in [illegible] et [illegible] et
[illegible] in nurenberga magna necnon diver-
sitas temporis in suis qualitatibus fuit per totum
annum. nunc de calore in frigus nunc de frigi-
ditate ad caliditatem similiter in equalibus passionibus
quapropter diverse sequuntur infirmitates. Et
hoc est quod avicenna loquendo de [illegible]
[illegible] et primum omnium
horum sunt forme ex formacione [illegible] et
similiter [illegible] ut sciatis quod cum causa
longinqua ad id sit figura celestis etc.

¶ Cum enim omne motum seu quod movetur
ab alio moveatur ut philosophus velle videtur
viiio physicorum et motus aeris facit diversifi-
caciones per totum annum [illegible] mutacionem
[illegible] et magis per successionem
contra cursum naturalem sequitur ipsum
fuisse mutatum per superiora corpora vel
effective quod [illegible] tamquam ab aliis proba-
tum et certificatum habeo et suppono
sit enim aeris mutacio prout quibusdam mo-
dis prout expresse ponit Haly et ptholomeus
in ysagogis suis secundum successionem
temporum anni secundum ortum et occasum signo-
rum sub quo intelligo coniunctiones et oppo-
siciones eclipses aspectus et huiusmodi unde
ptolomeus primo quadripartiti [illegible]
[illegible] in fine dicit et indicium quando [illegible]
[illegible] cum alio [illegible] ad multas
maneries statuum diversorum [illegible] diver-
sitatem ventorum [illegible] loci et a
[illegible] a loco [illegible] prout
in dictis plenius invenitur. Sic etiam

Pestilencia a cibis et potibus corruptis
provenire sed illa non est ita vehemens
nec ita universalis sicut illa que ab aeris
malicia procedit nam aeris putrefactio
cito cor et caput penetrat que sunt mem-
bra nobilissima in quibus virtus vita-
lis et animalis continetur ubi vero
parietes de facili lapsum in putredine
cognoscuntur secundum quantitate et qualitate
ordine temporis et motu et similibus accidentibus
de quibus in sequentibus apparebit

Quantum vero ad presens negoci-
um spectat visa causa uti et
propinqua seu remota de causa
propinqua est videndum que secundum Galienum
[illegible] libri [illegible] est aer exten-
sive putrefactus et in substantia et quali-
tatibus putrefactus et corruptus et
huic dicto concordat dictum consilium
particula de mutacione aeris diffiniendo
pestilenciam sic ait pestilencia est muta-
tio aeris in putredinem aut in pestile-
nciam et qualitatem universalem multis
pestiferam. Item loquitur de mor-
bo epidimie ipsum notificando dicit
Morbus epidimialis est multorum et
subito uno eodemque tempore multis ingru-
ens hominibus. Unde notanter dicit
multorum ut varietatem huius morbi
manifestet nam in quibusdam contingit
febre putredine et quibusdam pustula
et aposteme in quibus differentiam et pu-
tredinem [illegible] de aere et aqua Galienus autem
volens omnia ablactamenta secludere ab aeris
putrefactione ostendit modum putrefac-
tionis ipsius fieri non ex substantia sua sola
sed ex aliorum corruptionibus nam simplex
[illegible] tale non est putrefactio nec est put-
habere sicut per diffinitionem putrefactionis
[illegible]
putrefactio sit corruptio quedam in
[illegible] humido secundum nam caliditas ipse
ab aliena calore. Item [illegible]
putrefactio est transmutatio totius substantie
corporis putrescentis ab extraneo calore
et [illegible] non enim a proprio calore
demum quod corrumpitur. Corruptum autem de
est secundum corrumpens. Cum hiis concordat
Ysaac in libro febrium dicens putre-
factio est corruptio humorum contin-
gens per ebullitionem extranei caloris
hoc autem adiuvans Galienus loco [illegible]
et [illegible] dixit Aer non putrefit
ullo modo per suam simplicitatem immo
per id quod ei admiscetur de vaporibus
malis qui permiscentur ei et accidit tota
qualitas mala multiplicatio enim istorum
vaporum frequenter hoc anno apparebat cum
magna aeris mutacione hec namque mutationis
aeris que per successionem convenit evenire
aer autem sic corruptus cum fit res non naturalis
circuens universitatis corporis nunquam quacumque alia
re non naturali per eius subtilitatem cum sit
necessarius per cordis refrigerium necesse est
ut continue per anhelitum inspiretur quod transiens
per pulmonem et [illegible] attingens cor si
putredinis sit spiritum vite inficit cor de-
bilitat et calorem naturalem destruit sic
quod ad cerebrum progrediens consilia nociva
inducit et frequenter statum talem
putrefactionem pacientibus dolor cordis et
capitis horribiliter invadit. Item
preterito anno ventorum meridionalium con-
tinuatio fuerat frequens et longa quia
ventus maxime ad putredinem inclinat
prout ex naturalibus satis sit putredinis
nimium [illegible] de visceribus terre pro-
cedunt erumpentes que non modicum
aerem inficere convenerit sic accidit tempore
terre motus. Ex quibus sequitur quod ut
frequentius aeris corruptio est causa
pestilencie licet etiam ex cibis et potibus
provenire possit non tamen ita universalis
nec ita a deo nocive, sic etiam a deo
provenire pro hominum peccata contra qua non
valet remedium in apoteca sed solum
ad ipsum habitus et orationibus fugiendo
qui quotiensque modo eveniat solus sit
iudicare

Post hoc videndum est de signis
prenosticis huius et aliarum
pestilenciarum quorum principalissimum un-
signum est cum tempora se equale non exhi-
buerint et confunde in rebus qualibus
grandis sequitur permutacio Cum hiis
concordat moderni astrologi et physici
huic dicto consonat dictum Ypo. Et aff-
orismorum dicit Mutaciones temporum maxime
generant morbos. Hec autem mutacio
duobus modis fieri convenit vel per
temporum successionem vel ipsorum confusionem
per successionem sic quando unum tempus succedit
naturalis suam nam conservando sic veri-
tate sequitur estas calida et sicca
autumpnus frigidus et siccus et hyemps
frigida et humida per confusionem est cum tempora
non equale se ostendit per mutationes
qualitatum naturalium que mutacio quoque
fieri potest in una qualitate quoque in am-
babus. si. n. sola qualitas unius
temporis in qualitate alterius mutatur mala
est sed quando ambe in ambabus peius quod fit
cum corruptione aeris in substantia et qua-
libus pessimum est nam ista mutacio est
epidimialis. Similiter est mala consilio
temporum ultra modum vitandi ne remitti
sicut hoc anno consilio veris et estatis
maxime fuerunt permutate. Similiter
et in principio autumpno de calore in frigus
et de frigore in calorem cum frequenter
aeris turbacione et claritate et imbrium absque

Plurima a multiplicitate quod omnia per modum signi
sunt pestilenciam attestantur. Etiam apparicio
impressionum frequens in aere et maxime igne-
arum fortissimum signum probatur que et nunc
apparuit tam in septembris mense quam octobris
sicut stelle cadentes et magne cum aeris
turbulencie scilicet ortus solis nunc in nubibus
nunc in claritate aliquibus diebus simul et occa-
sus in pluribus diebus sic et pluribus diebus
aliis ut apparicio cuiusdam diversa eadem die
horis diversis similiter multitudo alium de putre-
dine quatuorum tam in aere volancium quam
alibi degencium. ¶ Quidam tamen distin-
guendo dicunt quod si alia terrestria in terris
habitancia fugiunt ad superficiem terre quod talis
pestilencia signatur a terra procedere
Si vero a superioribus visus terram animalia
aerea fugiunt ex aeris malicia esse dicunt
quamvis igitur ad mutacionem aeris factam
ex parte mutacionis per composicionem ipsorum corporum
diverse dantur regule preservative per auctores
quamvis ad diversas complexiones secundum etates
et regiones prout patet [illegible] et [illegible]
de quibus hic non curo sed signa iam
dicta proposito negocio sufficiant

Signa vero signancia se pestilenciam
licet fore iam corporibus confirma-
tam sunt multa prout tangit ca-
nonis loco predicto quia ut frequenter
multis conturbat hec se ab intra et videtur
esse quibus ab extra simul forte inflamma-
cio anhelitus magnitudo et coartacio et
frequencia multitudo sitis lingue aridi-
tas que hoc anno fuit cum magna
denigracione ipsius in multis hominibus
prout vidi casus appetitus cum nausea
dolor stomachi cordis splenis magnitudo vehe-
mens angustia et inquietudo amissio
racionis in multis et insensacio agitacio
pulsus diversus sudor fetidus similiter et
urina et similiter anhelitus fetidus et cum iste
incipit fetere signum est corrupcionis et putre-
dinis et sic mors est in olla ¶ Ad-
vertendum eciam est quod cum autem non omnes
homines equaliter incurrunt hanc egritudi-
nem aeque ac timores sunt in pariculo
disposito Unde omnes enim cogitur aerem
attrahere pro cordis refrigerio licet insp-
irantes et non tamen omnes equaliter infici-
untur et moriuntur per aerem inspiratum
Sunt enim magis ad hoc dispositi san-
guinei quorum complexio est calida et humida
que magis est obediens putrefactioni ut patet
hic excludere alie complexiones tamen ma-
colici vel flegmatici seu etiam multum ma-
lo utentes regimine vel dieta talem cum
efficit sunt corpora putrefactibilia quia et
sanguis naturaliter et ad coacervacionem malos
humores in se putrefactibiles de facili
pestilenciam incurrunt nec amorem valet

ignorancium contra doctrinas medicorum
clamancium talis fortissime nature homo
pestilencia destructus est et talis de-
bilis valde conservatus et salvatus fuerit
et qui non considerat circumstancias
facti de levi blasphemat quod medicos
multum iniuste ita ad pauca respicientes de
facili cumulant ut hec primo de genera-
cione et corrupcione Nam sic vult philosophus
in libro de causis longitudinis et brevitatis
vite multi debiles et infirmi multas
sanos et fortes longitudine vite sunt
eo quod occasiones mortis valide sunt Sunt igitur
corpora munienda et delicate bone custo-
dienda plus aliis pro tunc vero corpora
bona preservancia dieta [illegible] vel [illegible] non
valentes [illegible] ambulabunt de quibus
subsequenter apparebit

Sed quia regimine in hac hora
necessarium duplex est scilicet preservativum
et curativum licet etiam alia con-
currere possent tamen de hiis duobus
pauca dicam. Sunt enim nonnulli
moderni temporis amici ypo[illegible] et
alios medicine principes reprehendentes de
insufficiencia tractandi materiam huius
pestis quos in hoc non laudo cum
ipsi et nos debito modo possemus appli-
care medicinas ab ipsis scriptas unde
dimissa apparencia ipsorum in hec sequar
auctores supradictos. Primo loquendo de aere
[illegible] rectificacionem Considerandum
est enim aer in se quantum est ex parte ipsius
situs localis quia non esset se licet in
omni situ locali eo quod variatur secundum situm
varietatem et locorum prout satis innuit
Avicenna fen 2a primi [illegible] eligatur ergo aer
clarus si haberi poterit magis ut non
impediatur a loco habitacionis nam talis
quidem est in locis paludosis iuxta circa
paludes et circa alia loca suspecta fu-
mositates et evaporaciones malas et
fetidas de se emittencia sicut sunt aque
stantes in fossatis et in aliis locis cimi-
teria in quibus multa corpora mortuorum
sepeliuntur et ubi cadavera deducuntur
et alia fetorem causancia unde consilium
est sapientum ut loca pestilencia vitentur
quantum est fieri possibile. Sit ergo domus
in loco plano constituta ubi possit esse
successus liber ventorum et regressus nam
loca inter montes inclusa ubi aer non
potest currere per accessum et recessum ventorum
rarissime sana reperiuntur aliquam tamen bassas
[illegible] concordant bonum tamen esset quod dicta
loca a parte meridionali essent montibus
vel muris aut aliis obstaculis premunita
etiam contra paludes et cimiteria si que sunt
in propinquo prout eciam fenestre contra omnes

plagas mundi dummodo sunt vitree vel de
pergameno vel de alia re solida non perfora
ta nec tales aperiende sunt nisi in aeris
claritate absque ventis intercedente Si igitur
a plaga orientali non sunt locus sus
pectus modo supradicto flante quod sub
plaga non est timor de ipsius flatu sic
neque de plaga septentrionali flante
aquilone ambo enim corpora exsiccant
ideo fenestre istarum plagarum aere
clarificato de die aperta possunt de nocte
vero bene obserantur Si igitur quo ad
quos non semper possit eligi locus ad
orientem vel ampliatum possunt camera cum
fenestris modo praetacto locus et habitaco
nis suffumigetur confert ad dives cum costo
storace maiorana ligno aloes ambra
musco et ligni aloes confert ad quos et
ad pauperes cum iunipero et fructu suo
fraxino vite et rore marino et ista
precipue valet tempore hyemali simile valet thus
seu olibanum mastix tamariscus possunt
recitat serapio in suis simplicibus tempore
vero estivo stiptica pontica et acetosa plus
valent sicut sunt rose camphora cortana
lignum quercus recentis et iuvenis de quo
est lege ipso mallica aeris tempore quodam
quandam pestilentiam correxisse Unde tunc
multum valet aspersio camere et vestimen
torum cum aqua rosacea vel aceto
Auroys aut psiwadz odorum vine herci
tura fune septi colliget Ista autem
pro temporibus intermedijs variantur sic in vere
et autumpno Nam cum autumpnali tempore
aqui dies quidem sunt calidi quidem autem fri
simile et tempore veris fiat et tunc unico
aeris secundum exigentiam et talem thus enim
et mirra iuniperus et eius grana pro
quibusdam reputatur licet in alijs locis
alia quorum veniatur salvia ruta pulle
gium absinthium suis temporibus sunt bona tunc
istis aromatibus non est diu morandum nam
remanet sunt inductiva ideo potest suffu
gatio bis in die naturali et praecipue contra noctem
secundum quod sunt oportunum multa alia possunt
colligi a putredine perservativa sic garuo
fili muscata folia mirti mandragora lauda
num basilicon et consimilia que hic querat
secundum quod nichil possit invenire quedam enim
ex hijs rectificant quedam complexionem nec de
facili leduntur confortant et alia et aliter
quaerunt sic sciture alia querat sedulus
indagator

Ostenso dictum est de regimine ex
parte aeris restat dicere de ex-
ercicio Cum enim auctores in re-
gimine sanitatis de exercicio multa scripserunt
de exercicio aut illius temporibus modicum trac-
taverunt quia communiter exercicium tempore pestilen-
ciali non esse multum oportunum Nam si
sunt forte multam petit aeris attractio
cum corporis fatigatione et virtutis debili
tatione que omnia tunc mala nocumentur
etiam si debile sunt modicum opitulatur tum
pro istos qui posuerunt exercicium dico quod sunt

consueti exercitare exercicium adminuat paulatim
ne necessitetur multa aeris attractio inspi
ratione et fiat in loco non suspecto si
vero necesse sunt ambulare vel equitare
per loca suspecta et in aere nebuloso
fiat moderate cum applicatione alicuius
panni ad nares ne aer putridus intret
immediate si aut in dicto panno secundum exigentiam
temporis habere possunt aliquid de redolentibus predictis
fiat modo supradicto vero si vitare possunt exercicium
intent potest at in sanis fi exercicium in do
mibus vel cameris de mane seu ante mensam
moderatum pro confortatione virtutis simile
exercicia propria in eisdem locis fiera possunt
sic cantare ubi fit exercicium pulmonis
sedere tacere legere vestire consuete et alia
consilia opera perficere sunt suadere ista
aut sunt mingenda secundum exigentiam corporum
complexionum simile et etatum

Cum igitur balneum cadat sub
exercicio vel sub inanitione de ipso
dico quod in regimine preservativo
ipsum frequentare non est conveniens ma
xime in aqua dulci calida et tepida confert
ad homines sanos etiam ceteris excludendo
nec obstat dicere auroys ipso colliget
dicentis balneum superfluitatis corporis solvere ipsas
quod sine virtutis lesione evacuare quia
conveniunt tempore pestilenciali non existente sic et
exercicia idem operantur teste Ga. 30 de
diebus fe distinguimus ideo de hijs eo quod alij
alia et alij alia corporis habent habitudinem
nam quidam sunt habitudinibus rare alij compacte
et dense simile alij habent humores leniter
mutabiles et subtiles alij grossos et
inobedientes sic et alijs balnea sunt co
nvenientia et alijs non Ex hijs dico
quod balneum consuetis habitibus corporibus compacta
cum humorum grossicie balneum est conveniens
et praecipue corpus fricando cum herbis
subtiliatis et aperitis et bene redolentibus
sic est camomilla basilicon maiorana
salvia et artemesia et spica romana
precipue tempore frigido nec in tali balneo sit homo
multo Sunt nobiles homines qui non
pro corporis necessitatem tempore suspecto cum
tumultu hominum nolunt balnea visitare
consilium medicorum respicientes dicentes non
posse dimittere propter sanitatem quibus dico
si posse facit non posse malitia morbi
et venturam nosce Pessima enim sanita-
tis que morbi vel mortis est inductiva
Sed ideo tempore nitens balneum temperatum
lignis quercinis vel iuniperinis vel fraxi-
nis calefactum a fumis malis liberum
nec ibi diu est immorandum ne virtutis
sequatur debilitatio in exitu facies
aqua rosacea aceto commixta tepide aspergatur
et nares liniantur balneum enim forte
anhelitum necat statim generat virtutem
prosternit quod omnia tempore pestilenciali sunt nociva
hic multa possent addi de distinctionibus

q[uod] videat [con]traria[m] ex[er]citacio[n]is corporibus
vo[cat]is subtilium humor[um] balnea te[m]p[or]e p[er]fecto
sunt omnino rara et co[n]suetis ni[si] p[er] plura ne
corpora ad malicia[m] p[re]parentur

[D]icto de exercicio bal[ne]i et de cibo
et potu de quibus inter sapientes
discrepacio non p[ar]va emanat
Nam quida[m] abstinencia[m] iniungu[n]t p[ro]pter corp[or]is
maciacio[n]em et co[n]stricc[i]o[n]em [con]m[un]icante d[icun]t
et si n[on] resistit[ur] [etc.] in comestio[n]e violent
inficit g[e]n[er]a vita g[e]st[us] p[ro] alime[n]to
ro de anima et d[icun]t p[hilosoph]i in eo de cura hu[ius]
fe q[uod] plurimi coru[m] qui vitale agu[n]t
sup[er] istud et comedu[n]t violent[er] absolvu[n]t
et vivunt et d[icun]t q[uod] n[ecess]e sit eos restaurar[e]
sup[er] cibu[m] et ibi loqu[u]nt[ur] in [con]g[r]ue circa
tuo ubi est declinac[i]o appetitus multi
s[unt] vetant dare carnes q[uia] forte faciu[n]t
p[ro]pter debilitat[em] v[ir]tutis digestive in regio[n]e
ista s[e]d q[uia] p[ro]pter frigidit[at]e[m] regionis hu[ius]
m[ihi] vide[tur] posse carnes comede[re] [D]ico
s[ed] p[r]imo de pane q[uod] p[ro] [con]suetis valet
panis de tritico vel siligine du[m]mo[do]
t[em]p[or]ib[us] su[is] recenti[bus] fuit exc[e]p[ti]s maliore
ex[tra]ctice [etc.] si n[on] creuit te[m]p[or]e pestile[nci]e
et aere corrupto et infecto p[otes]t com[edere]
su[um] panis de ordeo vel avena aut
alio legumine s[ecundu]m homi[nu]m [con]suetudines
du[m]mo[do] fuit bene m[o]ssis et fermentatus
cum alio p[ro]mptu[m] fuerit de duobus
tribus vel q[ua]tuor diebus In h[oc] t[ame]n
nolo me limitare p[ro]pter [con]suetudi[n]em dive[r]si-
tatem et hu[ius] d[icitu]r panis n[on] sit bis coctus
p[ro]ut quidam facere [con]sueverunt neq[ue] sit
de placentis Carnes p[ro] [con]vivibus sunt
fasiani p[er]dices capones sturni alaude
merule gamelevines que o[mn]ibus assate
cum aceto plus valebunt anetes v[ero]
degentes in aq[ui]s sic aute anete mer-
guli cigni et h[uius]mo[d]i pavi vel millvus
sunt valoreis Si aut[em] alii comedu[n]tur
cu[m] salsamentis b[ene] co[n]diant[ur] p[ro]ut expedit
t[em]p[or]i et regio[n]i s[e]c[undu]m [con]plexio[ne]m etati arti
fl[ux]o et sexu[m] [etc.] que o[mn]ia iam nar-
rare ess[et] multu[m] [con]p[ro]lixe sed q[ua]lit[er] dilige[n]s
et sedulus dispe[n]sat p[rae]sentator p[ro] quibus
v[ero] valent carnes agnelline edulor[um]
capeolor[um] mutonu[m] vitulor[um] et s[ecundu]m
aliquos h[ic] denegant[ur] carnes bovi-
ne vaccine cervine porcine caprine
leporine et [con]similes et [p]ra[e] ce[ter]is pu-
niunt [con]stricitate In isto t[ame]n et [con]simili-
[bu]s mitto me ad patrie consuetudine[m]
Carnes igit[ur] predicte quo ad diver[sita]t[e]s
s[ecundu]m exigencia[m] temporis bene condiant[ur]
speciebus aromaticis roborantibus [virtu]tes
n[atur]alem vitalem et a[n]i[m]alem sic est ga-
langa muscata flores muscati gari-
ofili cubebe et decoquat[ur] cu[m] addic[i]one

aceti Si v[ero] t[em]p[or]ib[us] fuit calidis possunt
decoqui cum lactuca et aceto adde[n]do
[con]similia q[uod] inferiu[s] d[icitu]r de his cu[m]
speciebus sunt vel de quibusdam ex eis p[otes]t
fi[eri] salsamentu[m] cum vino vel aceto s[ecundu]m
magis et minus p[ro]ut fuit oportunu[m]
Item t[em]p[or]e hyemali p[otes]t fieri salsa de
raphano petrosilino sale et aceto u[e]l
de allio salvia petrosilino et aceto
In estate v[ero] cum agresta vel aceto
diebus v[ero] piscium vitentur o[mn]es pisces
absq[ue] squamis et degentes in aquis
stantibus et paludibus sed recipiant[ur]
pisces squamosi de aq[ui]s recentibus boni
fundi n[on] nimis [con]stricitati neq[ue] mer-
cati sic sunt lucii recentes carpones
salmones perce et hu[ius]mo[d]i decoquend[i]
cu[m] sunt t[em]p[or]e hyemali cum vino u[e]l
cum aqua vino mixta s[ed] t[em]p[or]e estivali
aceto de luceis et carponibus loquor
s[ed] de piscibus hu[ius] terre s[cilicet] bohemie
q[uia] in aliquibus regionibus tunc modica
valoris allecia p[ro] quibus b[e]n[e] p[re]parata
satis concedunt[ur] isti eni[m] pisces sup[er]
prunas assati valent cum salsamentis
predictis s[ecundu]m quod t[em]p[or]is req[ui]rit Sic
his diebus ova passe ab aviculis b[e]n[e]
mu[n]data decocte per apposic[i]o[n]em vini
vel aceti valent Olera [con]cedu[n]tur
borago[,] hu[ius]mo[d]i maiorana[,] p[i]mpinella et petro-
selinum q[uan]tu[m] ad herbam et radice[m]
cerifolium spinacia borago et [con]simili[a]
p[u]lmenta de piris cum aceto u[e]l vino
decoctis u[e]l de farinis frumentorum
s[ecundu]m notitiam regionis de o[mn]ibus coctis
et cum aceto b[e]n[e] p[re]paratis seu aliis
rebus comedat[ur] Legumi[n]a a multis
p[ro]hibent[ur] t[ame]n in h[oc] sequor [con]suetudi-
nem non t[ame]n ipsa frequentando sic put[o]
pisa cicera et quiq[ue] lentes cum aceto
[con]ditu[m] ad fenetu[m] et alia tre[s] neces-
sa[ria] dico ut in pluribus p[er] viam cibi
o[mn]ia talia sunt vitanda eo q[uod]
putrefactibilis sanguinis inde g[e]n[er]at[ur]
In brevis fermet[ur] h[oc] d[i]c[tu]m amic[u]s
recitatur eo s[ecundu]m q[uod] d[i]c[tu]m e[st] Si q[uan]do ubi
in s[u]b[stanti]a malus ablatus est ut putre-
fiat sic fungi boleti Item lac[ti]c[ini]a sunt
bona in s[u]b[stanti]a t[ame]n si sunt velociter
putrefactibilia non valent sic lac
lac t[ame]n acetosum valet et h[oc] [contr]a
tu[m] Item si sit inter aquositas non
valebit sic p[ra]ecipua cerasia et hu[ius]mo[d]i
Item qui non [con]vertitur in sanguinem
bonu[m] sed aquosu[m] que calor n[atur]alis
abhorreret sic sunt citrulli cucumeres
cucurbite et [con]similes Item si male fuit
decocti Item si cibus n[on] in debita hora

ministretur sicut primo nondum digesto
quia datur. Item si ordine in debito ministratur sicut subtilia post grossa. Iste
etiam vero condiciones maxime in cibis sunt
attendende precipue tempore pestilentie. Fructus
tamen acetosi propter viam medicine aliquis timorem
capiantur sicut sunt malagranata et
huiusmodi. Etiam sciendum quod multum
periculosum est hoc tempore longa hora in
mensa manere et diversorum ferculorum
multitudo nec multorum aliquid primum ferculum et
in via digestionis cum secundum vel tertium vel quartum
ferculum ministratur et numquam est laudabile
in regionibus sanitatis fercula nimis multiplicare
cum ex hoc multa mala oriantur nec etiam
tunc mensa dimittatur aliquid huiusmodi sit digestus

icto de cibo dicendum est de potu velut
cum sanitas et causa quod periculosum
est tempore pestilentie sitim tollerare
non tamen ex hoc ideo se debet adimplere
ebrietatem incurrendo. Sit enim vinum
clarum bene defecatum in substantia subtile et
odoriferum bone vindemie et mature porcionis
huiusmodi temporis non gumpetere aque quibus vel vo
scarce quantum ad dimittens sed quo ad quibus
eligatur quod melius hic potus ut cervisia
bene defecata de ordeo preparata bone
mensure cum completa humiditate decoctione non
nova sed antiqua secundum patrie consue-
tudinem in hoc medicine vinum recipitur. Aut
aqua pomis agrestibus bene cocta
et despumata postea bibatur vel ter colata
quantum ad alios qui non habent usum vini
vel cervisie vel lac acetosum ebutiratum
vel serum quantum ad singulas regiones sicut in
facta et in locis consimilibus. Super omnia
vero ista vinum tenet principatum licet
a quibusdam prohibeatur ipsum cum lim-
pharum habet debitum secundum exigentiam temporis
loci etatis et nature. Si aquam quibus bi-
berit eligat fontanam bene claram
fluentem contra orientem quam si habere non po-
terit sed fuit stantis decoquatur et despu-
metur bene et infrigidetur et postea bibatur
sed non in multa quantitate cum sit inimica
stomacho. Etiam potest addi acetum et ace-
tosa seu succi acetosarum. Unde tempore isto
valet summe vinum malorum granatorum vinum
decoctionis prunellorum silvestrium et huiusmodi
et illa valet in regimine preservativo et
curativo sicut summe valet potus tamarin-
dinus tempore vero hyemali valet decoctio
cum vino leni sed tempore estivo fiat commix-
tio vini aque et aceti ita ut sint tres
partes vini et due aque

ectam sompnum et vigiliam dico
hic conformiter sicut ypo(crates) 2° pronosticorum
quod sompnus et vigilia utraque volunt men-
suram secundum diffinitiones sunt in istis tamen
sicut in aliis consuetudo est attendenda
que si mala fuit paulatim permutetur
si non bona conservetur. Sunt tamen non nulli
magne auctoritatis viri sompnum meridianum
simpliciter prohibentes quod magis volunt
intelligi actuali remanente calore quam
simpliciter dico secundum quod in consuetis post prandium

brevius sompnus post cibi accepti digestionem
et nocturnus vel saltem quietis per modum
sompni prout auctores attestantur quod digestio
quiete iuvatur. Nolo tamen dicere quod mora
ipsius sit prolonganda tamen sicut prius quia
sompnus superfluus corpus humectat tempore vero
pestilentie corpora sunt exsiccanda quantum plus
fieri potest. Fiat igitur sompnus tantum quod
officium noctis non impediat officium
diei nec corrumpat. Tamen sompnus non
fiat statim post prandium sed prius fiat
sessio vel statio vel paulatina deambu-
latio donec cibus incipiat residere. Sunt
et alii quibus non est contrario de die dor-
mire sicut est iter agentibus talibus post me-
sam quiescant stando vel sedendo donec
cibus fundum stomachi petat et postea paulatim
motum faciat incipiat secundum naturam motus
animalis sicut et naute consilium legem ser-
vent. Item cibus enim post cibum modicum va-
lent ponderata cibum comprimentia
sicut pira coctanea capsula potiones vel stiptica
et huiusmodi sed nequaquam dulcia gustabunt
aut unctuosa seu pinguia

E repletione et inanitione
dico hic sicut prius quod in omnibus
hiis scilicet mensura fiat igitur an-
mensam inanitio superfluitatum prime et
secunde digestionis eo modo quo fuit opportu-
num in estate vero quandoque per vomitum
colera humores evacuentur artificialiter in
hyeme vero per secessum naturaliter vel artificialiter
secundum industriam medicorum et non fiat
repletio super repletionem quia nimia cibi
quantitas ad putredinem incipit laborare
nec etiam fiat nimia inanitio per absti-
nentiam vel laborem seu quovis alio
nisi tunc maxima urgeat necessitas quia
omnia ista mensuram egredientia periculosa
nosciuntur. Sit igitur repletio talium que
non aggravent naturam et evacuatio ista
que virtutem non destituat. Potest enim
si evacuatio in preservatione secundum exigentiam
humoris dominantis et multiplicati precipue
corporibus vero expedit sanguinolentis
per flebotomiam flatibus colericis melius secun-
dum naturam. Hoc enim tempore summe valet
ventrem laxare sicut cum rebus
laxativis sicut brodio leguminum sicut
pisorum ciceorum et huiusmodi et aliarum
rerum tamen quia ut sequitur ista putre-
factio tendit ad humorem sanguineum
qui magis est obediens putrefactioni
igitur flebotomia isto tempore precipue est utilia ve-
ne vero precipue ad hoc valentes
in via preservationis et curationis sunt
mediana cephalica et cephalica basilica
si assit tussis pulmonica vel zaphene
exteriores vel interiores quia cum secun-
dum eos ... de membris primo cum
membra fortia consuevunt mittere super-
fluitates ad partes debiliores et vicinas
ideo de hoc caute est videndum quantum

quantum ad modum euacuandi nam cor
ad assellas epar ad inguina cerebrum ad
partes retro aures vel vicinas mittit Igitur
si confluxerit superfluitatum per modum apo-
stematis sub assellis aggregabitur fiat mi-
nucio de mediana statim eiusdem brachii
et nullo modo retardetur quia flebotomie retardatio
mortem inducit Si vero post aures
cephalica lateris eiusdem aperiatur cum
appositione ventosarum infra locum tunc
factum Si in inguinibus a parte intrin-
seca fiat flebotomia in zaphena a parte dome-
stica Si a parte extrinseca fiat a parte silve-
stri et super apostema ponatur emplastrum
de radice valeriane ℥ iij boli ℥ ij radicis
sambuci ℥ j conficiantur cum oleo camo-
mille et modica cera et de resina pini
et fiat quasi unguentum non tamen nimis molle
istud superponatur quia mirabiliter subvenit
huiusmodi apostematibus et erupcionibus hu-
ribus pestilentibus Insuper advertendum quod
licet actus venereus cadat in regimine sanitatis
ut Galienus 3o tegni refert non ad euacua-
tionem reducitur cum admixtione exercicii
etiam ad accidentia anime potest reduci propter
delectationem que per ipsum fieri consuevit
ipso tamen tempore pestilentie minus utendum
est quam temporibus sanis loquendo igitur
secundum viam nature et in regimine sanitatis dico
cum aristotele et avicenna quod aliquo tempore et
aliqua etate cum admixtione complexionis
convenientis plus competit quam in opposito
predictorum Nam secundum eundem avicennam coitus non
est conveniens in etatibus extremis
sicut in pueritia et in senio quia tunc corpora
non sunt disposita ad generationem propter
caloris debilitatem et seminis liquidi-
tatem sed in adolescentia et iuventute
minus nocivus est quia tunc generantur multa
superfluitates spermatis Si igitur etas et
complexio tempus et consuetudo requirunt
coitum conveniens est ut perficiatur non
ex retentione seminis inconsuetis multa
mala generantur Nam ex hoc quandoque mu-
lieres suffocationem patiuntur et viri
subito moriuntur sed tamen quamvis ecclesia
persuadet continentiam dico cum ypocrate
quod incontinentes dimittat se ad continentiam
habendo exercitia quibus superfluitates
resolvantur et viri emorroydes provocet
et mulieres fluxum menstruorum similiter
abstinendo a crapula et potatione vini
fortis prohibeo igitur coitum non simpliciter
sed tamen quando quia necesse est si persone coe-
untes sunt pestilentiales seu infecte
vel non nam in tali actu propter delectationem
fortem pororum fit apertio humorum
dissolutio et resolutio caloris in primo
excitatio resolutio spirituum et post sequitur
debilitatio et ideo dicit philosophus quod
animalia post coitum tristantur Si quis
sic fiat temperate neque super ventris reple-
tionem sed haberi frequentius post ebrietatem
fit sed neque fiat in corpore nimis indi-
gente et nimio aere consumpto neque nimis
infrigidato neque nimis calefacto [illegible]

fit id est eius ut corpus post allevietur nullum
inde sentiens gravamine Tempore igitur
coitus cum delectatione conveniat delectatio
vero inter accidentia anime numeratur igitur dico hic
quod conveniens est multum accidentia anime hoc
tempore adiuvare non quia accidentia anime temperamentum
excedunt ex eis multe egritudines oriuntur
hoc enim tempore bonum est gaudium habere tempera-
tum effugiendo et sollicitudinem refutando
semper spem bonam habendo similiter de re-
bus extrinsecis et claris et delectabilibus cogita-
do igitur cogitationes inimica in hominibus
expavitur sicut semper atque cogitando de mo-
rte de lepra de morbo et sic de consimilibus
igitur semper sit cogitatio ad res constantes
claras et huiusmodi quamvis animi serenat
sanguinem et spiritus clarificant necnon alia
multa in corpore importat prout patet
per processum philosophorum et medicorum sapien-
tes de quibus non plus ad presens

Post hoc volo transire ad medici-
nalia que hoc tempore sunt necessaria
Unde videndum est si conveniat
flebotomia propter sanguinis peccatum in qualitate aut
in quantitate et tunc fiat precipue in me-
diana vel epatica nam ille vene ma-
gis immediate conveniunt ad sanguinis
minutionem isto tempore et precipue valet si
gravedo capitis sentitur in superioribus partibus
Si vero in partibus inferioribus cum venarum
tumefactione fiat de zaphenis et si
sentitur sub assellis apostema statim
sine mora aperiatur mediana eiusdem
lateris si in inguinibus circa partem
domesticam fiat flebotomia de saphena interiori
si circa partem silvestrem fiat flebotomia de
zaphena exteriori et semper in parte dolente
et non in opposito quia materia est venenosa
et furiosa que si traheretur ad partem oppo-
sitam magis malum seminaret Dico et
sine omni mora quamvis si natura faceret
aliquam moram fieret eius confirmatio nec
posset cum levitate ita adhiberi Caven-
dum est igitur ne excedat diem naturalem
Insuper si super locum apostematis ventose
ponerentur salubre videtur quod si pa-
tiens tollerare non possit statim applicetur
emplastrum predictum cum quo multi actu febri-
citantes curati sunt et fuerunt simi-
liter si humor colericus vel flegmaticus peccat
euacuetur per medicinas ipsius appropriatas sed
perfecte sive quolibet alio modo sed tamen inte-
rim medicus sit ut virtutem regitivam que
consistit in virtute vitali animali et
naturali conservet et pro suo posse confortet
et hoc fieri potest cum aromaticis intra et
extra sicut theriace mirra et aliis
prius dictis et de rectificatione aeris
virtus vero vitalis per confortativa cor confor-
tatur et naturalis sicut sic statim apparebit
Utuntur autem diversa tempore pestilentiali
congruentia quorum quedam mini-
strantur in cibis simul et medicinis
indifferenter sicut primum est acetum

odoriferum et clarum et cum aliquo
acetosum sicut ratio indicat limones et
acetula et hiis similia. Unum quorum est ut
de mane recipiatur panis assus aceto
intinctus et comedatur et bibatur coclear
unum vel duo vel panis intinctus in vino
claro bono et odorifero nam sic a putre-
factione preservat cor calorem et humorem
confortat ne de levi ledatur. Est igitur
maxime necessarium ut cibaria cum aceto
et rebus acetosis decoquantur. Valet enim
acetum tam via medicine odorando vel
gustando quam via cibi et potus si aque
mixtum contineatur. Item recipe mag. mali cin-
triandum semen capiatur. Limones etiam post
quod recte infusi fuerint in lacte vel vino
per noctem si mane comedantur et liquor
ille bibatur a veneno preservat. Similiter
ponit consumptionem fieri cum rutha ficu-
bus et nucibus. Unde dico quantum ad
quedam ut recipiatur m. j pimpinelle
et decoquatur cum vino usque ad medie-
tatem vini et bibatur omni mane summe
valet. Item dicit B. quod bolus armenus cum
vino potatus si non sit febris multum valet
si vero fuerit febris detur cum aceto et aqua
rosacea. Sed de meis compositionibus est ut
sumatur pimpinella tormentilla ana iuni-
peri de quolibet ʒ j pulveris boli armeni
ista pulverisentur et talis pulvis capiatur
omni mane ad quantitatem medii coclearis
cum vino. Hec enim potio multum valet. Similiter
de centaurea comesta vel bibita. Similiter
succus feni vel raphani vel ruthe vel ab-
sinthii bibatur stomacho ieiuno summe valet.
Hec omnia pono propter divites et pauperes
qui preciosa habere non possunt. Et ista summe
valent dummodo corpus fuerit purgatum. Similiter
et summe tyriaca cum aqua ruthe vel
salvie vel scabiose vel alio liquore
secundum exigenciam infirmi. Nec obstat
caliditas in extremis tamen modo gradu vi-
no acetum rosarum que multum videntur
esse diversa in natura vini sicut quod aqua sunt
que resistunt veneno eo quod membra principalia
et cum hoc stomachum confortant sicut confecti-
o vini odoriferum cinamomum et
similia. Et quedam sunt que acumine veneni
frangunt ingrossando ipsum sicut lac olim
et amigdala dulcis et butirum et ideo
corrosionem eius reprimunt. Quedam
autem sunt que ex proprietate veneni acumine
extinguunt et frangunt et prohibent ipsum
submergi in profundum corporis sicut vinum forte
clarum aliquantulum dulce potus lactis recentis
porcinum et oleum. Item quedam faciunt
virtute complexionali sicut genciana aristolo-
gia longa et rotunda rutha salvia
diptamum castoreum et similia. Iterum que-
dam a tota specie sicut tiriaca metridati
et unusquisque ex hiis eligat sibi unum
quod sibi prout comodosius potest obtinere

E medicinis compositis post hec dicam
nam sirupi pille trocisci cordialia
et poma hec sunt valencia. Syrupus
enim sanguinem mundificans potest sic fieri. Recipe
succi boraginis succi buglosse succi mel-
lisse ana ℥ j succi pomorum acetosorum succi
acetose ana quartam unam et sint succi depu-
rati aque rosarum electe aceti albi ana quartam
ß zuccari albi lb j fiat syrupus usque ad quartas
v et detur cum decoctione florum nenufaris
vel scabiose et post sirupum fiat evacuatio
sic. Recipe florum borraginis buglosse borraginis florum sti-
cados arabici ana ʒ j thimi epithimi sene
ana ʒ ß corticis mirabolanorum indorum ʒ j. Pa-
torum in decoctione per noctem stent fortiter
fortiter de mane et coletur et fiat potus
usque ad quartam unam et detur in aurora.
Item de istis potest fieri clistere et potest addi de
cassiafistula et ista maxime valent contra
maniam melancolicam. Item pille dantur hic quar-
tam receptionem ponit Rasis de troco aloe
citorino et mirra sed tamen ego consuevi po-
nere talem receptam. Recipe aloe citrini preparati
ʒ ij boli armeni ʒ j conficiantur cum succo mel-
lisse vel buglosse vel acetose. Hic enim potest
fieri addicio vel diminutio cum quod homines
propter diversitatem complexionum indigent et de hoc
videat medicus particularis operantibus.

Post evacuacionem sequitur cordis et vir-
tutis confortatio que fieri potest per
electuaria et odoramenta. Electuarium pro
divitibus potest fieri sic. Recipe cinamomi boni
et odoriferi ʒ j ligni aloes florum anthos
cubebarum piperis longi ana ʒ ij nucis mus-
cate gariofili galange boni ana et cu-
cardamomi maioris ana ʒ ß spice nardi fo-
liorum zedoarie croci orientalis seminis basi-
liconis mellisse mente sicce ana ʒ j mar-
garitarum perforatarum et non perforatarum
iacinctorum smaragdorum corallorum albi
et rubri carabe ana ʒ ß rosarum rubearum omnium
sandalorum ossis de corde cervi spodii
limature eboris ana ʒ ß vel ʒ j ace-
tule quartam seminis frondis mundatorum seminis citro-
niorum ana ʒ j ambre grisee ʒ ß
musci ʒ j camfore ℈ vj pinearum mun-
datarum incisarum passularum enucleatarum
ana ʒ j et ß conserve rosarum rubearum. Ista omnia
conficiantur simul cum aqua rosarum vel ali-
quo liquore bono et potest fieri in materia
tabulata in dura vel in materia liquida
ad modum conserve boraginis. Item loco illius
potest poni electuarium de gemmis Iohannis Mesue
quod ponit in principio sui antidotarii
quod ista simplicia hic posita ibi intrant
et adhuc plura alia vel potest sic fieri fa-
cilius. Recipe conserve borraginis conserve buglosse
ana ʒ ij pulveris diarodon abbatis pulveris
rosate novelle ana ʒ j omnium margarita-
rum ana ʒ ß iacinctorum zaphirorum
smaragdorum ana ℈ v corallorum rubeorum ossis
de corde cervi ligni aloes ana ℈ iiij
manuscristi ʒ j et ß panorum auri et ar-
genti ana x. Immo quamquam consequuntur

H[illegible] [illegible] gloriosa [illegible] delectabilia [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] vel ypostasis [illegible] ypostasis tendens ad colorem [illegible] Ex parte [illegible] apparet [illegible] subtilis [illegible] tendens ad colorem [illegible] Ex parte ypostasis apparet ypostasis tendens ad colorem [illegible]

[illegible]

ut sine et sperma [illegible] ... in [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
omnibus [illegible] ... Et [illegible] ...
... [illegible] ... Et [illegible] ...
esset debilis [illegible] fortificare [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ... et
... [illegible] fortificata [illegible]
fiunt remedia [illegible] Et [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ... et [illegible] ...
... fiat de [illegible] ...
modo [illegible] ...
... [illegible] ... et
... [illegible] ...
non possent [illegible] ...
... [illegible] ...
ut [illegible] Et [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... et
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
ad locum [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
Et non dormiat in [illegible] ...
... [illegible] ...
dormiat [illegible] ...
... [illegible] ... de [illegible]
... [illegible] Et [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
Et [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... et
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... et [illegible] ...
... [illegible] ... de
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
Et [illegible] ... de [illegible] ...
... [illegible] ...
Et [illegible] ...
... [illegible] ... Et [illegible] ...
... [illegible] ... In 2a vero
... [illegible] ...
... de [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... Et [illegible] ...
... [illegible] ...

... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
ut [illegible] ...
... [illegible] ... Signa [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... pectoralia [illegible]
in 3a [illegible] Et [illegible] ...
a parte [illegible] bene [illegible] ...
... de [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... de 3a
in 3a [illegible] ...
Et remedia [illegible] ...
... [illegible] ...

Circa capitulum [illegible] ...

... [illegible] ...
... [illegible] ...
a tali [illegible] ...
... a tali [illegible] ...
... [illegible] ...
... a tali [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... et [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... Et [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... ut
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... Signa [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... Et [illegible]
... [illegible] ... 20 et
... [illegible] ...
... [illegible] ... 324 [illegible]
... et [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
ad [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... dicte

Ex parte ypostasis (?) ... apparet et tendat ad colorem album, vel aliquale ...
Ex parte ... primo ... augmentum ...
... medicina augmentum et diversitas ...
... substantiam digestionis ...
... est ... sicut patet ut ...
... et ...
... est ... a ... in
3a ... Ex parte contrarii apparet
... modice ... multa
... apparet ... contrarium
... substantia ...
... et ... apparet ...
... est ...
... deum ... et
... febris. Si ... est ...
... cura ... si ...
est ... deum ...
... est ...
... talis ...
[illegible]

A ... [illegible]

... deum ... pullis ...
... radicibus ... vel ...
... et ... talis brodio ... prius
... ut ... madefiat in dicto
brodio. Et ... in
... dicto brodio et ... tali ... est
... pullo ...
de ... et ...
et aliqui ... vino ...
... et ... et ...
... eligere ... hora ...
... et ... et ...
... vi ... vii ... horas ...
... venit ... et ...
... et ...
... est ...
... et ...
... Si ...
... pro ...
[illegible]

[illegible]

vomitus [illegible] valde [illegible]

[illegible]

Circa capitulum de tussione est notandum quod tussis est duplex quia quedam colerica quedam flegmatica. Colerica est illa que fit a colera [illegible]

[illegible]

[illegible] venas que sunt circa cor et sunt prope [illegible] cordis [illegible] ut in [illegible] di quod [illegible] febris est difficilioris [illegible] et [illegible] in etate senectutis [illegible] ut plurimum [illegible] debilitatem virtutis [illegible]

Signa [illegible] febris [illegible] corporis et [illegible] appetitus lingue et aliquid [illegible] nigredo [illegible] sudor [illegible] dolor capitis [illegible]

Circa curam [illegible] primo [illegible] 2º [illegible] 3º [illegible] nota [illegible] virtutis [illegible] vigorativis [illegible]

[illegible]

Circa capitulum de febre sanguinis [illegible]

[illegible]

Signa [illegible]

[illegible]

ut plurimum fiat patiens propter valetudinem
magnam [illegible] plenitudine [illegible]
fellis quod aliquando accidit dolor capitis
et sternutatio et [illegible] / et aliquando
[illegible] / et aliquando fit punctio [illegible]
[illegible] quod aliquando [illegible]
[illegible] et [illegible] Et ideo quod hec
[illegible]
[illegible] Nam [illegible]
[illegible]
[illegible] in synocha [illegible]
putredine. Et in augmentum
[illegible] in paroxismus
[illegible] et yctericia. Et in ycteria [illegible]
fiat [illegible] in paroxismo
Et in paroxismo [illegible]
[illegible]
inflativa. Circa regimen se
[illegible] Est primo notandum [illegible]
[illegible] debemus
Primo [illegible] ut [illegible]
2o [illegible] in hac se [illegible]
[illegible] est 3o [illegible]
in hac se [illegible]
et [illegible] hac se [illegible]
[illegible] debemus [illegible]
[illegible]

de [illegible] doloris capitis. Si dolor
capitis [illegible] a mala complexione
[illegible] remedium fiat
[illegible]
[illegible] est capitulo
de [illegible] Deinde vero
[illegible] vel
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]

est subtilior quam in augmentatione
cum plus resolvitur. sed talis quaestio
potest fieri et [illegible] quaeritur a
[illegible] in hoc capitulo et in capitulo
de [illegible] fieri [illegible] Et nota
[illegible] esset [illegible] sed [illegible]
est [illegible] illa [illegible]
resolvitur [illegible] putrefit, praedat
[illegible] est [illegible]
[illegible]

Circa capitulum de febre stata

est sciendum quod dicitur esse febris stata
quae [illegible] et quae [illegible]
[illegible] est febris quae causatur a materia
stata putrefacta. et [illegible]
[illegible] est febris quae causatur a materia
stata putrefacta [illegible]
[illegible] stata [illegible] est
[illegible] quae fit a [illegible] stata
quae fit a stata [illegible]
[illegible] / et quae fit a stata
[illegible] quae fit a stata
[illegible] est [illegible]
[illegible] stata [illegible] quae fit a stata
vitreo / quae a stata acetoso / quaedam
a stata dulci / quae a stata salso
de [illegible] [illegible]
Avicenna [illegible] a [illegible] depen
dent febres [illegible]
[illegible] Avicenna [illegible] stata
[illegible] / [illegible]
[illegible] salso
[illegible] et [illegible]
[illegible] vitreo [illegible]
et [illegible]
putrefactis [illegible]
[illegible] fiunt stata
valde [illegible]
valde stata et [illegible] indigesti
[illegible]
et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] acetosam [illegible]
[illegible] alterum [illegible]
et [illegible] in febre stata
[illegible] debilibus [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible] a stata [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] febris
est [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] est ut tangit Avicenna [illegible]
de signis staturae [illegible] **Signa**
febris staturae [illegible]
[illegible] stata [illegible] febris [illegible]
in febre ex stata dulci [illegible]
[illegible] salso [illegible]
[illegible] acetoso [illegible]
[illegible] aquoso [illegible] potenti et
[illegible]
[illegible] vitreo [illegible] / et ultra
[illegible] / [illegible]
[illegible] in febre stata de [illegible]
[illegible] ex stata salso et
acetoso et ista duo stata [illegible]

[illegible] / [illegible] est aliquid [illegible]
[illegible]
ad [illegible] est [illegible]
[illegible] in salso dulci et acetoso Et
[illegible] febris [illegible]
[illegible] stata et [illegible]
[illegible] evaporationem [illegible] stata
est in hac febre [illegible]
[illegible] et grossitiae stata
et [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
est [illegible] et [illegible]
[illegible] ipsius stata [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] in salso et dulci et aliquo acetoso
[illegible] est [illegible] febris
[illegible] valde [illegible]
[illegible] stata frigiditate
et grossitiem [illegible]
[illegible] debilis [illegible] et aliquid [illegible]
[illegible] et aliquid [illegible]
ipsius stata [illegible]
[illegible]
[illegible] subtilitatem
et grossitiem [illegible] stata, [illegible]
[illegible] stata dependentes a reple
[illegible] durat [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] et
in [illegible] staturae [illegible]
[illegible] Et aliquid [illegible]
[illegible] febris
[illegible]
[illegible] stata fit [illegible]
[illegible] febris [illegible]
[illegible] usque ad CC dies et
aliquid usque ad CC secundum Avicennam / [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] stata et [illegible]
aquosa [illegible] usque ad 20 dies
aliquid usque ad 28 [illegible]
[illegible] in pluribus [illegible]
Et [illegible]
[illegible] grossitiae subtilitate
stata [illegible] valde [illegible]
[illegible] color [illegible]
[illegible]
[illegible] in stata [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] est alba [illegible]
stata [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] fit [illegible]
putrefacta et [illegible]
[illegible] / [illegible]
aliquid [illegible]
[illegible] stata, [illegible]
[illegible] et [illegible]
albedinem [illegible] ad rubedinem est
[illegible] est subtilis aquosa indigesta
tendens ad [illegible] colorem
pallidum [illegible] albo Et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]

Circa regimen fluxure se [illegible]
[illegible] consideranda [illegible] dicta
[illegible] in tali febre et [illegible]
dere se [illegible] ad [illegible]
virtute [illegible] si vero est [illegible]
[illegible] fiat [illegible] tale [illegible]
[illegible]
[illegible] ana [illegible]
[illegible] et fiat decoctio [illegible] agarici
[illegible] ana ʒ i [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] et fiat [illegible] Et si [illegible] fri
[illegible] Recipe [illegible] violarum [illegible]
ana [illegible] ʒ ß
[illegible] ana
ʒ ß [illegible] ʒ iii [illegible]
[illegible] ʒ iii [illegible] et fiat
clistere [illegible] ventre et [illegible]
[illegible] do tale
[illegible] in [illegible]
[illegible] digestio [illegible] Recipe [illegible]
ʒ iii [illegible] ʒ iii [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] detur [illegible] in aurora
Et [illegible] et [illegible]
[illegible] p i [illegible] et non plus
[illegible] ʒ iii [illegible]
[illegible] de [illegible] pulli [illegible]
[illegible]
[illegible]
Et [illegible] fiet per
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible] vino [illegible]
[illegible] detur
[illegible] et illo die [illegible]
dormiat [illegible] est Et [illegible]
in [illegible]
[illegible] Recipe pillularum
[illegible] agarico
[illegible] ana ʒ s [illegible]
[illegible] pillule [illegible]
[illegible] Et [illegible] do
[illegible] est [illegible]
ut [illegible] et [illegible] fiat
Et [illegible] do
[illegible] tale digestivum
Recipe [illegible] ana [illegible]
de [illegible] ana ʒ i [illegible]
est [illegible] fiat
[illegible] ana ʒ i [illegible] ʒ s
[illegible] et detur [illegible]
Et si Recipe de [illegible]
[illegible] esset [illegible]
[illegible] ana ʒ s ana [illegible] ut [illegible]
ʒ i [illegible] buglosse ana
[illegible] et detur [illegible] p ii hor [illegible]
[illegible] ut p i hor et [illegible]
[illegible] super [illegible]
[illegible] Et do [illegible]
[illegible]
[illegible] do [illegible] tale [illegible] Recipe
[illegible] ʒ ii [illegible]
[illegible] ʒ iii [illegible]
ʒ ii [illegible] ana [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et

[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible] Et si
[illegible] ʒ i ʒ i ʒ i
[illegible] ʒ ß [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] et fiat ut [illegible] Et [illegible] non
[illegible] medicinam [illegible]
pillulas agaricatas [illegible] ana
ʒ s [illegible] pille [illegible]
[illegible] de [illegible] ut
[illegible] de [illegible] detur [illegible]
[illegible] et [illegible] fiat ut [illegible] Et si
[illegible] pillulas de agarico pillulas de
[illegible] ana ʒ s [illegible] pille
[illegible] ut [illegible]
Si vero virtus esset debilis [illegible]
[illegible] ut [illegible] est Si vero esset
aliquid [illegible] in tale
[illegible] debilitatur [illegible] febris
[illegible] est [illegible]
[illegible] Si
esset [illegible] molestius
virtutem [illegible] ut [illegible]
[illegible] et si [illegible]
[illegible] est Si vero
esset [illegible] fiat tale [illegible] Recipe
[illegible] buglosse [illegible] ana ʒ iii
[illegible] ana ʒ
ii [illegible] ut [illegible]
[illegible] ʒ i ß [illegible] de [illegible]
[illegible] ana ʒ i [illegible] ʒ ii
[illegible] de [illegible] ʒ s [illegible] et fiat
[illegible] de [illegible]
de [illegible] ut de [illegible]
de [illegible] ana [illegible] p ii hor [illegible]
ad [illegible] p i et [illegible]
[illegible] Et si esset [illegible]
in [illegible] tale [illegible]
p [illegible] Recipe [illegible]
[illegible] de [illegible]
ʒ iii [illegible] ut [illegible]
[illegible] de [illegible] ana ʒ i [illegible] ʒ
i [illegible] buglosse [illegible] ana
ʒ i s [illegible] et
fiat [illegible] de [illegible]
de [illegible] de [illegible]
[illegible] vino [illegible]
[illegible]
super [illegible] Et [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
fiat [illegible] ana et [illegible]
[illegible]
[illegible] fiat [illegible]
p [illegible] et [illegible]
ana p i [illegible] ʒ s [illegible] ʒ i [illegible] ʒ i
ß [illegible] et fiat [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] Et in [illegible] fiat
[illegible] Recipe [illegible]
[illegible] ʒ s [illegible]
[illegible]
[illegible] ana ʒ i [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Recipe [illegible]
[illegible] ana ʒ ii [illegible]
[illegible] ana ʒ i [illegible]

[illegible]

molle. Et omni die fiat [illegible]

[illegible]

Circa de febre flatuosa [illegible]

Est [illegible] flatum [illegible]

[illegible]

Signa [illegible]

[illegible]

Circa curam est [illegible]

[illegible]

[illegible]

Circa capitulum de empiola est [illegible]

[illegible] vitreo [illegible]

[illegible] Signa [illegible]

[illegible] Ex parte [illegible]

Circa turbam est [illegible]

[illegible]

Circa capitulum de lipparia [illegible]

[illegible] Signa [illegible]

[illegible] Ex parte [illegible] colore [illegible] empiola [illegible]

Circa turbam [illegible]

[illegible] de empiola [illegible]

Circa capitulum de febre que fit a [illegible] [illegible] [illegible] in duobus locis est notandum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] signa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

Circa capitulum de febre sincopali humorosa est primo notandum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible] causa sincopis. Et [illegible] febris sincopalis humorosa [illegible] [illegible] causa sincopis. Est notandum quod [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] ut [illegible] est in capitulo de febre flatica [illegible] ut plus tale [illegible] est [illegible] ut plus in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] sincopim. Signa huius febris [illegible] [illegible] [illegible] est, 2° [illegible] [illegible] 3° debilitas [illegible] [illegible]. Et parte pulsus, pulsus est valde [illegible] [illegible] [illegible]. Et parte urine [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et parte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tendentes ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut plurimum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Circa curam huius febris est [illegible] quod [illegible] febris est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] est, et [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de cura [illegible]

Circa capitulum de febre sincopali minuta subtili est notandum quod [illegible] febris sincopalis [illegible] [illegible] sincopis. Et subtilis minuta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] et est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Signa huius febris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et parte pulsus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valde [illegible] [illegible]. Et parte urine urina est valde [illegible] [illegible] febris sincopalis humoralis. Et parte [illegible] [illegible] tendentes ad [illegible]. Et est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sincopis [illegible] [illegible] difficilis. Circa huius febris [illegible] et [illegible] et [illegible] ut [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Circa capitulum diurne nocturne [illegible] febris est primo [illegible] quod febris diurna est que de die advenit. Et nocturna que de nocte advenit [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et diurna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de nocte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et nocturna [illegible] de die [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] febris [illegible]

Circa capitulum de febre [illegible] [illegible] primo notandum quod [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capitulo de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capitulo de [illegible]. 2° notandum quod [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] non possit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est notandum

[illegible] cum [illegible] fructus [illegible]
[illegible]
[illegible] decoquatur [illegible]
[illegible] et [illegible] salvat[ur] [illegible] talis
videtur [illegible] ad [illegible] 3ª [illegible]
cum optimo [illegible] et [illegible]
dem [illegible] confortativo [illegible]
[illegible] [illegible] talis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
3 [illegible] 3 i ß [illegible]
[illegible] 3 i dissolvantur [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] et fiat [illegible] sufficienti
decoctione [illegible] pulli et
aque [illegible] modico [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] petrosillo [illegible]
cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vero [illegible]
sit [illegible] est
sit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

h' michel deficit

[illegible] debet [illegible] digestio [illegible]
[illegible] frictis [illegible] ara-
[illegible] vel [illegible]
ve ab [illegible] ut [illegible] eius [illegible]
lapidis lazuli [illegible] ʒ ij [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] sufficienti [illegible]
[illegible] fiant [illegible]
[illegible] ʒ [illegible] et [illegible]
et [illegible] ut [illegible]
[illegible] stillet [illegible]
et fiat ut [illegible] Vel sic [illegible] fu-
[illegible] ʒ j [illegible] electuarium [illegible] pil-
[illegible] ʒ s [illegible] fumi terre [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible] et detur [illegible]
[illegible] vel [illegible] digestio [illegible]
detur [illegible] ℞ [illegible] medi-
ʒ ij [illegible] ʒ j [illegible] de
lapidis lazuli ʒ s [illegible]
[illegible] ut [illegible]
et [illegible] Vel sic ℞ pillularum de la-
pide lazuli et de [illegible]
pillularum de fumo terre et [illegible]
ʒ s [illegible] pille vij de fumo terre
[illegible] et [illegible]
[illegible] debet [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible] et
[illegible] hora ante
[illegible]
[illegible] flores [illegible]
[illegible] ʒ j [illegible] yerepigre
[illegible] ʒ s [illegible] et [illegible]
[illegible] ℞ [illegible]
hora [illegible] Et si [illegible]
est [illegible] de [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] et [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] ante cibum et [illegible]
[illegible] libet [illegible]
[illegible] digestionis et [illegible]
subtilis et [illegible] Et
[illegible] albus et subtile [illegible]
[illegible] Et si esset [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sit tale [illegible]
[illegible] loco [illegible] et [illegible]
splendidi et [illegible] nubilosi et [illegible]
[illegible] et [illegible] aer [illegible]
[illegible]
Avicenna 2° primi capitulo de aere.
Aer vero occidentalis [illegible]
[illegible] meridionalis [illegible]
orientalis [illegible] septentrionalis
[illegible] est [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] faciles digestionis et
[illegible] de
[illegible]
[illegible] brodio pulli [illegible]
[illegible] brodio [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]

[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et debilitatem [illegible]
[illegible] et [illegible] attendens
[illegible] cibus debent [illegible]
[illegible] corpus sit [illegible]
[illegible] cibus [illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible] longitudine et
[illegible] corpus [illegible]
ante cibum [illegible] hora [illegible]
ad plus et sit [illegible] et [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] aere [illegible] aut [illegible]
aut [illegible] Et [illegible] cibum [illegible]
[illegible] hora Et
[illegible] et [illegible] plane
[illegible] hora aut [illegible] aut
[illegible] Vel [illegible] tenerent
aut [illegible] capiant [illegible]
[illegible] et [illegible] vel dormiat
[illegible] est de die [illegible] hora [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] vero [illegible] non
dormire si [illegible] vigilare [illegible]
[illegible] ut [illegible] est [illegible] nocte vero
dormiat [illegible] voluntatis et [illegible]
de [illegible] Et [illegible]
[illegible] sit [illegible] vigiliis
aut [illegible] vel [illegible]
[illegible] vomitus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] talis vomitus
[illegible] de [illegible]
[illegible] sit causa [illegible]
[illegible] loco leso
ut [illegible] reddatur [illegible]
Et [illegible] esset [illegible]
remota a [illegible] parte [illegible]
[illegible]
[illegible] movendo [illegible] a [illegible]
et [illegible] agitando et [illegible] hu-
[illegible] loco leso De [illegible]
et [illegible] ut [illegible]
est [illegible] talis [illegible]
debet se abstinere ab [illegible]
[illegible] et [illegible] a [illegible] superfluo et
ab [illegible] letitiis
et gaudiis [illegible] De
balneo vel [illegible] balneo debet
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] aut [illegible]
digestionis [illegible] subtiliare [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
Et [illegible] alia [illegible]
[illegible]
est [illegible] de [illegible] et est [illegible]
[illegible] vino [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
et [illegible]
[illegible] ℞ [illegible] ʒ [illegible]
[illegible]

excepto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in tempore galline
[illegible] [illegible] [illegible] paratur deinde
involuta gallina [illegible] pasta valde
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] comedat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tota comedat
Et dicit quod hoc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] corroborat Ego in dicta
[illegible] [illegible] medicinas [illegible]
cordiales [illegible] capitales [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et aliquas
[illegible] et aliquas [illegible] [illegible]
videtur oportunum esse medicine
[illegible] [illegible] [illegible] et hec [illegible] sufficiunt

Circa capitulum de quotidiana quarta

est notandum quod quotidiana [illegible] [illegible]
a quotidiana [illegible] in pluribus [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] veras [illegible] differentia
ab ipsa [illegible] caliditatis quia [illegible]
est caliditas in hac febre [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] differentia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pulsus et [illegible]
[illegible] pulsus in hac febre est velox
velocior et frequentior [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est magis [illegible] in hac
febre quam in [illegible] [illegible] differentia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] afflictionis
quia in hac febre fit [illegible] afflictio
[illegible] [illegible] vero de [illegible] in [illegible]
[illegible] hec febris [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia in hac
febre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illa quotidiana [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] in
quotidiana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia in hac febre [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
quotidiana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in quotidiana [illegible] [illegible] debet
esse [illegible] [illegible] in [illegible] et
debet esse [illegible] [illegible] [illegible]
subtilem et [illegible] [illegible] [illegible]
intelligentia

Signa vero et cura

quotidiane [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de quotidiana [illegible] et [illegible]
differentia quotidiana [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est in [illegible] [illegible]
capitulo Cure [illegible] ut dictum est et
[illegible] [illegible] medico [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] hec febre
quotidiana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] de [illegible] [illegible]
Et aliqui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] febre [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quotidiana [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] est et [illegible] febre [illegible]
[illegible] febre quotidiana [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] intelligentia

Circa capitulum de sextana

septima et pluribus illis est [illegible]

notandum quod febre sextana dicitur quia [illegible]
[illegible] de [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et ideo et
Avicenna quod [illegible] materia quotidiane sextane
et septime est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quotidiane
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] notandum quod hec febre [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] grossitiem et viscositatem
Et notandum quod [illegible] [illegible] febre [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et pluribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bone memorie magistro Io-
hanne de [illegible] Sophia [illegible] et
medicine doctoris [illegible]
[illegible] in hac civitate Padua
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illo tempore
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] aliis [illegible]
[illegible] febre [illegible] et hec est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] est [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Avicenna
in hoc capitulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intelligenti

Signa

huius febris [illegible] [illegible] [illegible] febre
sextane [illegible] [illegible] febre [illegible] [illegible]
[illegible] frigore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] febre quotidiane depen
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] in [illegible] de
[illegible] in [illegible] de sexto [illegible] [illegible]

Cura

et [illegible] huius febris [illegible]
ut [illegible] quotidiane [illegible] [illegible]
in die [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] laudabilibus [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
illa [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] laudat Avicenna [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est magis [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] medicine [illegible] ut supra
de [illegible] quotidiane ut videtur [illegible]

Dicto de regimine febrium

[illegible] dicendum est de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] placet
[illegible] [illegible] Avicenna Et [illegible] in
[illegible] ab [illegible] caliditatis

De [illegible] caliditatis
febrilis

[illegible]

Costitus

Confecto cordialis

Ad refrigerandum os et palatum

Saccaris

Dieta

Pro epithimata

Cordiale

Aliud

Epatici

[illegible]

Capitule

[illegible]

P[er] unctiones

Capitulis

Emplastr[um]

P[ro] clistere

Suppositor[ium]

Cura capituli in de rigore

[illegible]

dorsum vel fricando ut vel ungendo [illegible] et postea parum parum de vino vel calidum super dorsum [illegible]

[illegible]

Circa regimen sudoris

[illegible]

[illegible] fiunt [illegible] ad [illegible] vel [illegible] fiunt suspenso [illegible] ferro forti [illegible]

Circa capitulum de fluxu sanguinis

[illegible]

[illegible] pastoris [illegible] Contra sincopes [illegible] talis [illegible] valent [illegible] valent [illegible]

Circa vero vomitus superfluum [illegible]

[illegible]

[illegible] vomitus [illegible] valde [illegible]

[illegible] cum 3 in particulari eiusdem
[illegible] circa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pastorum [illegible]
cum [illegible] valeant contra nocumentum flem-
matis per principalia per [illegible] contra
cum vero [illegible] solutivum [illegible]
potest valere et contra [illegible] [illegible]
[illegible] contra potentes contra cum [illegible]
[illegible] Et fiunt [illegible] [illegible] [illegible]
de contra fluxum [illegible] [illegible]
in hoc tamen de [illegible] vomitum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Si vero
vomitus transierit a [illegible] [illegible]
contra fiunt remedium [illegible] contra de
contra vomitum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]
super splenem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] contra est capitulo de contra [illegible]
[illegible] [illegible]

Circa capitulum fluxus ventris

Est primo notandum quod fluxus ventris
est [illegible] [illegible] lienteria dysenteria
dyssenteria et tenasmon / lienteria
vero est fluxus [illegible] per quem re-
pellunt [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] et qualitatis Dysenteria est
fluxus [illegible] [illegible] [illegible]
Dissenteria est fluxus [illegible]
contra [illegible] intestinorum et
[illegible] intestinum [illegible] Tenasmo
est fluxus [illegible] contra [illegible]
[illegible] intestinum [illegible] et [illegible]
voluntatis [illegible] [illegible] et dolore
vehementi [illegible] notandum quod lienteria
transferetur [illegible] [illegible] transfertur
a [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
corporea [illegible] [illegible] de lien-
teria a [illegible] [illegible] unde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Si vero lienteria transferetur in
[illegible] contra tales lienteria [illegible]
[illegible] Aliquando propter debilitatem virtutis
digestive stomachi [illegible] potest [illegible]
[illegible] [illegible] Aliquando propter debili-
tatem virtutis retentive que non
potest retinere cibum [illegible] [illegible]
Aliquando propter defectum virtutis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Aliquando propter [illegible] [illegible] [illegible]
ad stomachum Aliquando propter [illegible] [illegible]
[illegible] in stomacho [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] / [illegible]
propter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in stomacho
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capitulo
de [illegible] stomachi [illegible] [illegible]
de contra [illegible] Aliquando propter defectum
[illegible] [illegible] Aliquando propter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] propter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lienteria in [illegible] [illegible]
Si vero lienteria [illegible] propter de-
bilitatem virtutis digestive [illegible]
confortetur stomachus contra [illegible]
[illegible] [illegible] dictis capitulo pre-
cedenti Si vero [illegible] propter

debilitate virtutis retentive [illegible]
[illegible] advenit contra [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] balaustiorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in vino [illegible]
[illegible] et fiat [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] Si vero
propter [illegible] [illegible] [illegible] virtute
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Si vero lienteria [illegible]
propter [illegible] contra [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Si vero propter [illegible] [illegible] [illegible]
fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
stomachum [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] Si vero propter defectum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Si vero propter
malam complexionem [illegible] [illegible] mala
compositionem vel solutionem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tales [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] de [illegible]
Si vero transferetur dysenteria [illegible]
[illegible] [illegible] fluxus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a cerebro
per [illegible] [illegible] et in illo fluxu
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
2º [illegible] stomachus et intestina [illegible]
[illegible] potest [illegible] est [illegible]
[illegible] et intestinorum 3º potest
provenire a splene [illegible] [illegible]
[illegible] splenis / et [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
fluxus [illegible] / [illegible] potest
provenire ab epate [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] est [illegible]
et aliquando [illegible] [illegible] [illegible] ru-
bedine / et [illegible] [illegible] [illegible]
debilitas in epate / et talis fluxus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
dysenteria potest provenire a toto corpore
aut propter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / aut propter [illegible] [illegible]
[illegible] Aut propter debilitate [illegible]
[illegible] [illegible] / aut propter [illegible]
Et [illegible] transferetur fluxus [illegible]
[illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] stomachus et [illegible] contra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Si vero
dysenteria proveniet a splene [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et
confortetur splen [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] de contra [illegible]
[illegible] Si vero dysenteria proveniet ab
epate contra confortetur [illegible] contra [illegible]
[illegible] [illegible] epati [illegible] [illegible]
mala complexione [illegible] / et contra [illegible]
[illegible] mala complexione [illegible] Et [illegible]
epar [illegible] [illegible] conforte [illegible]

stomachi Si vero dyarria provenerit ex
repletione magna et restrictione in toto
corpore tunc fac digerere et evacuare
a toto corpore et confortare [illegible]
[illegible] Et [illegible] alia medicina debilitata
Et si talis fluxus provenerit [illegible]
[illegible]
evacuare [illegible] fluxum [illegible]
[illegible]
Et si non posset [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero dyarria provenerit
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero dyarria pro
venerit ex debilitatem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero dya
rria provenerit ex [illegible]

[illegible]

relate [illegible]

[illegible]

Circa capitulum de siti superflua

[illegible]

[illegible] Si [illegible]

[illegible] siccitatem et calorem [illegible]
[illegible] vigiliae [illegible]
[illegible] et consumunt et sic augetur siccitas
[illegible]
[illegible] resolvendo calorem
naturalem [illegible] de [illegible] et sic
removent siccitatem [illegible]
[illegible]
[illegible] vapores
[illegible]
et [illegible] vigiliae resolventes [illegible] va-
pores removent siccitatem et sic [illegible]
solutio [illegible]
[illegible] calorem [illegible]
[illegible] febris [illegible] ut [illegible]
in illo [illegible] est de [illegible]
[illegible] febris [illegible]
[illegible] dicendum
[illegible]

Circa capitulum de prohibitione

sompni [illegible]
[illegible] sompnus [illegible]
[illegible]

Ad vigilias superfluas remo-

vendas de quibus [illegible]
facit mentionem [illegible] remedia
[illegible]
[illegible] sicut statim dicetur
[illegible] vigiliae superfluae ut plurimum
accidunt [illegible]
[illegible] syrupi de papavere ℥ i syrupi
rosarum [illegible]
[illegible] lactucae [illegible]
[illegible] nenupharis
[illegible]
fiat decoctio ut [illegible]
[illegible] de balneis
[illegible] ut plurimum fiat
[illegible]

et stomachi [illegible] cum zuccaro [illegible] gra-
vitas [illegible] intelligitur [illegible]

Circa capitulum de gravitate

capitis. Est primo notandum quod gra-
vitas capitis sit dispositio capitis [illegible]
[illegible] a causa [illegible] alia vero
a causa [illegible]. Si a causa [illegible]
tunc [illegible] capitis [illegible]
[illegible] complexionis mala sicut [illegible]
Si causetur a causa calida tunc [illegible]
[illegible] super caput [illegible]
[illegible] super [illegible] de [illegible]
Et [illegible] est [illegible] per [illegible] et aliis
[illegible] complexionibus [illegible]
[illegible]. Si vero gravitas ca-
pitis causetur a causa corporea
tunc [illegible] aut a causa [illegible]
materia. Si [illegible] tunc [illegible]
ut [illegible] dictum est. Si vero causetur
a causa [illegible] aut a causa calida [illegible]
[illegible]. Si a causa calida aut tunc [illegible]
est sanguinea aut colerica. Si sangui-
nea [illegible] et alie evacuationes [illegible]
dicte. Si vero sit colerica tunc fiat
evacuatio cum [illegible] ut [illegible]
de [illegible] parte et postea fiant ista
remedia localia. Recipe [illegible] florum
[illegible] ana [illegible] rosarum? [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] remedia [illegible]
in [illegible] capitulo. Si vero gravitas
capitis causetur a causa frigida tunc [illegible]
illa causa est flegmatica aut melancolica. Si
flegmatica digeratur et evacuetur [illegible]
capitis. Et postea fiant [illegible]
[illegible] florum [illegible] la-
[illegible] ana [illegible] [illegible]
[illegible] ana [illegible] et fiat
embrocatio [illegible] [illegible]
[illegible] aliis modis [illegible] dictis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ligaturis et aliis [illegible]
ut dictum est [illegible]

Circa capitulum de inquietudine

Est primo notandum quod inquietudo est [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
loco et [illegible] [illegible]
[illegible] inquietudo aut [illegible]
[illegible] aut [illegible] ventositatem
aut [illegible]. Si vero [illegible] materia
[illegible] tunc [illegible] statim [illegible]
[illegible] est sanguinea [illegible]
[illegible] est colerica [illegible] de
[illegible] valet [illegible] digest-
[illegible] et alia [illegible]
[illegible] et alie medicine [illegible]
dicte in capitulo [illegible]. Si vero materia
esset [illegible] calida tunc [illegible] ut dictum
est. Si vero [illegible] tunc evacuetur
[illegible] est. Deinde fiant [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]. Si vero materia
[illegible] ventosa tunc [illegible] debet [illegible]
[illegible] et statim [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ventosa
[illegible] dicere de [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] debemus
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de cura

[illegible] [illegible] [illegible] dolor
[illegible] [illegible] elevatum [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] aliis [illegible] [illegible]

Circa capitulum de dolore stomaci

[illegible] est [illegible] dolor stomaci [illegible]
[illegible] dispositio [illegible] a causa [illegible]
[illegible] a causa corporea. Si a causa
[illegible] et tunc [illegible] a [illegible]
[illegible] aut a [illegible] aut a [illegible]
aut ab aere aut ab aliis [illegible] rebus
[illegible] et [illegible] a veneno
[illegible] medicina venenosa et [illegible]
[illegible] [illegible] transferetur [illegible]
[illegible] [illegible] talis causa [illegible]
[illegible] mala complexio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
mala complexio [illegible] [illegible]
[illegible] fiant remedia [illegible] dicentur
[illegible] quod removent causam. Si vero
dolor stomaci causetur a veneno aut
medicina venenosa aut [illegible] aut
[illegible] [illegible] aut [illegible] tunc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] ut [illegible] di-
[illegible] et ut [illegible] est [illegible]
[illegible]. Si aut dolor stomaci [illegible]
a causa corporea tunc est [illegible]
[illegible] talis dolor proveniat a mala [illegible]
[illegible] materia aut [illegible] aut ab [illegible]
te aut [illegible] [illegible] [illegible]. Si
a mala complexione [illegible] tunc pro-
[illegible] ut [illegible] dictum est. Si vero dolor
stomaci causetur a mala complexione
[illegible] tunc [illegible] [illegible] talis [illegible]
[illegible] [illegible] calida a [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible]. Si vero
esset [illegible] [illegible] dolor [illegible]
[illegible] [illegible] de vena [illegible] et
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] et postea fiant
remedia [illegible] stomaci confortativa et
[illegible] [illegible] dicenda. Si vero
dolor stomaci causetur a [illegible] calida
tunc statim evacuetur ut dictum est
in [illegible] parte. Et si est [illegible]
fiat vomitus [illegible] [illegible]. Et postea
fiat [illegible] [illegible] confortativa.
Recipe [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] fiat embrocatio.
Et [illegible] embrocationem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] medicine [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]. Si vero [illegible] esset
flegmatica tunc [illegible] digeratur et eva-
cuetur ut dictum de cura flegmatica.
Et si esset [illegible] fiat vomitus
ut [illegible] in [illegible] [illegible]

Circa capitulum de asperitate lingue

[illegible] valet [illegible] sepe [illegible] vnde [illegible] de [illegible]

Capitulum de sternutacione assidua

[illegible] Est [illegible] sternutacio [illegible] a vapore [illegible] expellit [illegible] Et [illegible] valde [illegible] peteres [illegible] sternutacionem [illegible] de [illegible] est [illegible] Et [illegible] alia

Circa capitulum de dolore capitis

[illegible] dolor capitis [illegible] a calida [illegible] Et [illegible] vero dolor capitis [illegible] fiat [illegible] fiat [illegible] Et [illegible] valde [illegible] vero dolor capitis [illegible] fiat [illegible] fiat decoctio [illegible]

[illegible] Et [illegible] fiat decoctio [illegible] fiat [illegible] Et [illegible] dolor capitis [illegible] fiat [illegible] fiat [illegible] Et [illegible]

Circa capitulum de tussi

Est [illegible] tussis [illegible] de [illegible] Et [illegible] fiat [illegible] fieri [illegible]

[illegible]

Circa capitulum de distructione appetitus

[illegible]

Circa capitulum de bolismo

[illegible]

[illegible]

Circa capitulum de appetitu canino

[illegible]

Circa capitulum de sincopi

[illegible]

[illegible]

Circa capitulum de constrictione

[illegible]

Circa capitulum de tristicia et angustia

[illegible]

in virtute sua tenta emplastra et alie me-
dicine et tales et potus sicut stomachalia
Et si a frigida tunc sicut super stomachi
medicinis [illegible] calida cum super dicta
capitulo de [illegible] Si vero
pervenit ab humore tunc considera
[illegible] est ille cum flatu [illegible] an
sine flatu tunc digerat et evacu-
et medicinis sibi appropriatis et postea
fiant remedia stomachalia talia [illegible]
stomachi super dicta Si vero pervenit
a frigore tunc fiant [illegible] de [illegible]
[illegible] et postea remedia stomachalia
[illegible] super dicta Si vero hic accidens per-
venit et in [illegible] talem tunc digerat
et evacuet cum medicinis sibi appropriatis
et postea fiant remedia stomachalia
[illegible] ut [illegible] super dicta [illegible] quia
[illegible] de hoc [illegible] intelligere
[illegible] in speciali sicut hic remedia
[illegible] embrocata Recipe rosarum [illegible]
[illegible] foliorum [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] balau-
stiarum [illegible] [illegible] absin-
thii [illegible] infundantur [illegible] in vino
[illegible] in quo panis [illegible]
et [illegible] rosarum [illegible] videre et bulliat
[illegible] Et postea fiat embro-
cata [illegible] [illegible] et super [illegible]
fiat hic [illegible] Recipe olei [illegible]
[illegible] rosarum [illegible] pulveris
[illegible] rosarum balaustiarum [illegible]
[illegible] terre [illegible] et
fiat unguentum molle Et [illegible]
medicinis [illegible] emplastra et
[illegible] medicine Si vero hic accidens
pervenit et in [illegible] tunc [illegible]
digerat et evacuet cum medicinis
super dictis capitulo de [illegible] et
[illegible] [illegible] est [illegible]
hic accidens pervenit a [illegible] flatum
Si vero pervenit [illegible] [illegible]
[illegible] super dicto [illegible]
di [illegible] tunc [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] appropriatis [illegible]
Et postea fiant [illegible] co-
stus et alie medicine cordiales
super dicte capitulo de sincopi
et [illegible] de [illegible] [illegible]

Circa capitulum de difficultate
deglutiendi Est notandum quod hic accidens
multiplicitur [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] est ut [illegible] in se [illegible]
[illegible] hic [illegible] in [illegible] et in
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] hic accidens [illegible] ab apostemate
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hic accidens [illegible]
[illegible] [illegible] apostemate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] flatum
[illegible] [illegible] hic accidens [illegible]
in [illegible] [illegible] esse [illegible]
Si vero tale accidens pervenit a [illegible]
[illegible] tunc fiat [illegible] embrocata [illegible]
[illegible] Recipe [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Recipe rosarum [illegible] [illegible]
[illegible] foliorum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] al [illegible] bulliant
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] aut duobus [illegible] et
postea fiat embrocata [illegible] in die
[illegible] [illegible] fiat hic unctio
Recipe olei [illegible] [illegible] [illegible] olei [illegible]
[illegible] olei rosarum [illegible] [illegible] bul-
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] medicinis et Recipe [illegible] [illegible]
et fiat unctio [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] et Recipe unctio
[illegible] [illegible] [illegible] et postea [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] leni Si vero hic accidens
ab apostemate tunc [illegible] [illegible]
[illegible] sit illa et postea digerat et
evacuat illud cum medicinis tali-
bus [illegible] [illegible] sibi [illegible]
et [illegible] tale [illegible] [illegible] [illegible] flatum
[illegible] in [illegible] [illegible] Recipe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] rosarum [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] Recipe [illegible]
Recipe olei [illegible] [illegible] olei [illegible]
al [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et fiat unguentum molle [illegible] facta
[illegible] fiat hic emplastrum Recipe [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] al
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et fiat emplastrum cum [illegible]
[illegible] al et [illegible] [illegible] [illegible] Et
[illegible] est [illegible] in apostemate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] hic accidit
[illegible] in [illegible] Si vero hic accidens
pervenit a [illegible] flatum [illegible]
[illegible] tunc [illegible] [illegible]
[illegible] super dicto [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] Et [illegible]
fiat unctio et emplastrum [illegible]
de apostemate flatuoso Si vero hic accidens
pervenit a [illegible] esse [illegible]
in [illegible] tunc [illegible] deglutiat
[illegible] grossa [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
super dicta et postea bibat vinum aut bi-
bat vinum [illegible] [illegible] [illegible] rosarum
aut [illegible] [illegible] [illegible] deglu-
tire [illegible] [illegible] ligatam cum
filo aut serico et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
tunc trahat subito [illegible] [illegible] [illegible]
vomitus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
valde ad hic Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Circa capitulum de frigiditate
extremitatum Est notandum quod frigi-
ditas extremitatum [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] ut frigiditas [illegible]
[illegible] [illegible] et potus et medicine [illegible]
a [illegible] [illegible] evacuatione [illegible]
[illegible] et [illegible] et a [illegible] Si vero
[illegible] extremitatum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut frigida ut [illegible]

vel sicut calefactiones vel potiones calidis vel [illegible] calidis [illegible] [illegible] et potiones in [illegible] et omnibus aliis [illegible] semper dicte sed tales [illegible] in augmento [illegible] in statu [illegible] in declinatione. Et [illegible] ponere [illegible] in aqua calida removet frigiditatem [illegible] Si vero tale [illegible] ut flatum [illegible] remedia [illegible] in speciali.

Circa tractatum de ethica

est primo notandum quod [illegible] ethica quedam appellatur ethica febrilis [illegible] ethica [illegible] febrilis est [illegible] in membris [illegible] consumptio totius corporis [illegible] febre. [illegible] de [illegible] ethica [illegible] 2o notandum quod tres [illegible] ethice febrilis [illegible] humiditatem [illegible] de ethica [illegible]

[illegible]

Signa febris ethice sumuntur

[illegible]

urine in aliis sic plus calefactum [illegible] in ethicam, licet autem superius calefactum [illegible] in 2a specie quam in prima [illegible] in 3a specie quam in 2a. Et quia [illegible] sic terminatur. Et sic ethica est passio debilis [illegible] et est [illegible] plus [illegible] in 2a specie quam in [illegible] apparet in 3a specie [illegible]

Signa vero que urina representat: urina aliquando est alba et [illegible] et indigesta propter debilitatem virtutis. Et [illegible] apparet urina unctuosa propter dissolutionem [illegible] est [illegible] in hac sic quam [illegible] febribus [illegible] in aliis sic apparere magis unctuosa. Et [illegible] est de egestionibus sicut de urina [illegible] apparet unctuose et indigeste. Signa vero que caliditatis [illegible] representant [illegible] caliditas ethice est [illegible] quod [illegible] in ethica [illegible] dependet ab aliis [illegible] et ideo [illegible] ethica [illegible] est [illegible]

Signa vero que [illegible] [illegible] valde [illegible] et [illegible] tempore [illegible] valde apparet [illegible]

Signa vero que [illegible] in ethica [illegible] apparet in [illegible]

Regimen febris ethice

[illegible] Et primo de aere [illegible] esse frigidus et humidus [illegible] et [illegible] ethica [illegible] vapores [illegible] esse talis [illegible] et ligna [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] pone [illegible] rosarum [illegible] nenuphar [illegible] et [illegible] frigidis et humidis odoriferis [illegible] antiqua de [illegible] et [illegible] de [illegible] [illegible] nenuphar [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] nenuphar [illegible] et [illegible] odorifera et [illegible] et humida [illegible] rosis et aliis [illegible] frigidis et humidis est valde [illegible] 2o vero [illegible] ethicorum [illegible] frigidis et humidis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rosis agresta [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] et aliis [illegible] frigidis et humidis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et humida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] nenuphar [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] agresta [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] valde [illegible] et [illegible] [illegible] nenuphar [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Cap. [illegible]

ethicis, et hic patrum per se de prese
aut cum unico super dicto [illegible] vo
rogari multi et conuenite [illegible] decli-
nauerunt cum magis ad completum quando
non [illegible] est [illegible] tempus
exsiccat et consumit superfluitates [illegible]
[illegible] vel omnes virtutes ualde vigo-
rat et fortificat [illegible] de mente A-
uicenne primi capitulo de ethica, [illegible]
igitur ethicus sit [illegible] [illegible]
se per [illegible] paulatim si potest
quia aut solum mouetur brachia
et pedes et si non fuerit fortis [illegible]
et post totum [illegible] corpus [illegible]
a capite usque ad pedes. Et [illegible]
ante [illegible] vel [illegible] cum [illegible]
[illegible] vel super [illegible] [illegible] per [illegible]
[illegible] Cibo vel ethicorum [illegible] elegit
[illegible] [illegible] per assumptionem ci-
bi et potus per [illegible] horas aut [illegible]
et [illegible] dormiat supinus si
[illegible] super latus dextrum dormiat super
latus sinistrum se volueat et [illegible]
super dextrum et hic fiat usque ad di-
gestionem completam, supinus est
ei magis [illegible] moderate [illegible]
et magis nociuum, De die [illegible] dor-
mire post [illegible] per [illegible] per [illegible]
horas in loco recenti super dicto
[illegible] ut non superualescat quia non
[illegible] [illegible] super [illegible] vigilet si
sopitum superet vigiliis quia vi-
[illegible] [illegible] resolutionibus et exsiccatiuis
[illegible] [illegible] et [illegible] Cibo
vero [illegible] ethicorum [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et aliis
medicinis ab [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
balneo recenti [illegible] [illegible]
epithima odorifera [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et alia [illegible] [illegible] [illegible],
et ethicum se non [illegible] et po-
[illegible] et magis [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible], et si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
grosso [illegible], et custodiat
a fame et siti vehementibus quando
[illegible] exsiccant, Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] caput et pectine [illegible]
pectine de ebore, et [illegible] [illegible]
[illegible] superfluitates [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], et post super superfluitates
[illegible] et [illegible] [illegible] et si [illegible]
[illegible] artificialiter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] superfluitatibus [illegible]
fiat talis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rosarum ana ʒ s olei
[illegible] de [illegible] ana ʒ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ana ʒ ii [illegible]
[illegible] et fiat unguentum molle et
ponatur [illegible] [illegible] de lino [illegible]
subtili. Item fiat [illegible] [illegible] per
totam spinam dorsi incipiendo
a [illegible] [illegible] usque ad [illegible] [illegible]
Recipe olei rosarum violarum camphore ana
ʒ i olei [illegible] [illegible]
ana ʒ s [illegible] [illegible] lotorum [illegible]

cum rosis [illegible] ana ʒ iii [illegible] [illegible]
sandalorum ana ʒ s camphore ʒ i re-
medium et fiat unguentum molle quod
fiat tale epithima super cor cum
[illegible] pecia de lino subtili sepe
[illegible] renouando Recipe aque rosarum ʒ vi
aque [illegible] solatri camphorate [illegible]
ana ʒ iii specierum de trisandalis specierum
[illegible] de [illegible] ana ʒ 1 s camphore
[illegible] [illegible] ʒ ii [illegible]. Et ista epi-
thima [illegible] [illegible] super cor et tes-
ticulos si est necesse. Item fiat tale
[illegible] super caput. Recipe rosarum violarum
florum salicis et [illegible] [illegible] ana [illegible]
camphore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] florum [illegible] ana [illegible] [illegible]
[illegible] in aqua [illegible] ut [illegible]
rosarum ut solatri et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab alto super caput
Item [illegible] [illegible] [illegible] capite
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat [illegible] [illegible] tale Recipe
[illegible] [illegible], rosarum violarum [illegible]
[illegible] [illegible] ana ʒ ii specierum
de [illegible] ʒ ii camphore
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat [illegible] [illegible]. Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
medicine [illegible] et humide [illegible]
[illegible] fiat [illegible] super [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] horas et [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et fiat supra
dicta si est fortis balneum [illegible]
balneo Recipe violarum rosarum camphore
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ana [illegible] florum salicis [illegible]
florum [illegible] ana [illegible] [illegible]
in aqua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in aqua [illegible] rosarum salicis
salicis et camphore et sit balneum
tepidum valde, et non [illegible]
ethicum, et si debilitetur debet [illegible]
de [illegible] super [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. Et si posset
[illegible] balneum illud [illegible] [illegible]
esset melius. Et [illegible] [illegible]
de balneo [illegible] [illegible] ad
dormiendum ut [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] fiat ut supra
[illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut super [illegible]
[illegible] dicta [illegible] si [illegible] est valde
debilis [illegible] [illegible] debet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] debet [illegible] [illegible] [illegible]
tollat quod est [illegible] et [illegible], et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

melancolicis habens stomacum et humidum sit vero
quod causa [illegible] sit arterum calida humida
[illegible] ut liber de
sicut Avicenna [illegible]
[illegible] et predictis [illegible] dentur [illegible]
[illegible] virtus [illegible]
[illegible] 4 [illegible]
[illegible] purgati a [illegible]
[illegible] convertuntur in [illegible]
ethicam Ergo vero facere lavare
in aqua [illegible] et [illegible]
in [illegible] dare [illegible] Et
[illegible]
[illegible] ethicam [illegible] ab [illegible]
vel [illegible] ut aliquo [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] dentur [illegible] ethicam quam
[illegible] causa [illegible] effectus.
Et [illegible] vero [illegible]
fuerit [illegible] tristicia [illegible]
et [illegible]
[illegible] vero [illegible]
[illegible] placitis [illegible]
[illegible] hystoriis fabulis [illegible]
[illegible] legendis ludis [illegible] et
[illegible] Ultimo vero [illegible]
et [illegible] Avicenna [illegible]
[illegible] de [illegible] 3 [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible] 1 et toto [illegible] in aqua [illegible]
in qua [illegible]
in [illegible]
et [illegible] in [illegible]
[illegible]
in [illegible] pessillum [illegible]
[illegible] aliquod philonis [illegible]
et [illegible]
[illegible] ethice in [illegible]
seu etate [illegible]
[illegible] de [illegible] zuccara [illegible]
[illegible] boraginis
buglosse [illegible] 1 [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] aqua [illegible]
[illegible] 3 [illegible] radicis [illegible]
3 [illegible] passularum
[illegible] 3 [illegible] mandragore
[illegible] 3 [illegible]
in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] 3 [illegible]
1 et fiat [illegible] ut [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] de
[illegible] zuccara [illegible] in [illegible]
[illegible]
philonis [illegible]
[illegible] descendit ad pectus [illegible]
[illegible] 3 [illegible] 3 [illegible]
[illegible] 3 1 5 [illegible]
[illegible] plantaginis [illegible]
[illegible] al [illegible]
[illegible] tamarindorum
[illegible] 3 [illegible]
[illegible] 3 5 [illegible]
[illegible] et 3 [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] violarum
[illegible] 3 [illegible] se [illegible]

[illegible] 3 [illegible] pessillum 3 1 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vero [illegible]
in [illegible] seu causa ab [illegible]
seu [illegible] ut acute [illegible]
[illegible] debet [illegible]
[illegible] ut acute dentur
[illegible] ethicam debet curare [illegible]

Circa capitulum de ethica senectutis

[illegible] est notandum quod ethica senectutis est mala [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] 20 [illegible] quod [illegible]
Avicenna est [illegible]
[illegible] ethice se
et [illegible] se Alia est mala [illegible]
[illegible] in frigore et [illegible]
[illegible] se [illegible]
[illegible] vita [illegible] esse [illegible]
[illegible] dare [illegible]
[illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] et [illegible] toto corpore [illegible]
et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] vita Et ideo dicit Avicenna quod [illegible]
ethicam [illegible] et [illegible]
[illegible] multi in
[illegible] et [illegible]
3° notandum quod [illegible] ethicam ut [illegible]
advenit senibus 2° [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
[illegible] fuisse liberatus et [illegible]
[illegible] Avicenna [illegible]
[illegible] passiones [illegible]
[illegible] et [illegible] resolvit
[illegible] radicales
[illegible] 2a causa est [illegible]
[illegible] ab
[illegible] debilitatis [illegible] et [illegible]
causa est [illegible] resolvens [illegible]
[illegible] causa [illegible] vapores [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible] radicales [illegible] Et [illegible]
[illegible] Avicenna solo [illegible]
[illegible] esse [illegible] causa [illegible]
dicte [illegible] de [illegible] ethicis se-
nilis Signa ethice senectutis
[illegible] et [illegible]
[illegible] plana est [illegible] ad
tactum videntur [illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] est [illegible] et
[illegible] et [illegible] fiat valde debilis
[illegible] fiat [illegible] est urina
[illegible] est [illegible] aquosa indi-
gesta Et [illegible] sunt
indigeste Cura [illegible]
[illegible] in rebus [illegible]
[illegible] aer [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
calefaciendo [illegible] tempore yemis et
tempore estatis [illegible] Et [illegible]
[illegible] et [illegible] Et

[illegible] valens
[illegible] et
[illegible]
[illegible]

tibi cum sint calidi et humidi sicut sunt
ova sorbilia recencia pullorum et vina
[illegible] de speciebus [illegible] vinum aqui
[illegible] gallorum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] pestilencia [illegible]
[illegible] vinum cum sit album aut [illegible]
aut [illegible] mediocris potus [illegible]
Et sic est potens [illegible]
[illegible] optimo [illegible] et
[illegible] cibi et potus [illegible] motus [illegible]
sit valde [illegible] ita [illegible] non [illegible]
fiat [illegible]
et pedibus et [illegible] in lecto
aut alio loco [illegible] doceat
plus de nocte [illegible] de die et ad
[illegible] aut ad
[illegible]
[illegible] vigilias [illegible]
aut [illegible] aut [illegible]
[illegible]

[illegible]

Circa tractatum de egritudinibus
pestilencialibus est [illegible]
primo de febre pestilenciali [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Signa

[illegible]

Signa aeris

[illegible]

rebi et pueris

[illegible]

Regimen

[illegible]

Cura si provenit ab aere corrupto

te tunc quod in semine contrarii respiret
eius quod pro isto ideo numquam vo-
lenti pestem evadere vero ad ea q-
ui in specie aerum et passionum reg-
tis causa febris pestilencie [illegible]
recipio ab aere. Ideo quod si ex ab
aere proveniat tunc consulo quod omnes
vie sive strate mundentur a rebus pu-
tridis et malorum vaporum que deveniunt
ad aerem. Item consulo domini utrum quod in
dictis viis sive stratis fiant ignes
alte flamme ex lignis [illegible]
aut [illegible] et maxime in hyeme ve-
l in vere [illegible] tempore magne
humiditatis et similiter in domibus [illegible]
Et similiter [illegible] fiant de lignis odo-
riferis aut fiant suffumigaciones de
thure mastice [illegible] ligno
aloes et de pomis de laudano
[illegible] vel de [illegible] de
[illegible] vel de semine [illegible] vel [illegible]
vel consilio [illegible] sapienti
medico. Et hic facto caveat quilibet
a [illegible] et post repletione a su-
perfluo [illegible] et a superflua quiete
et a superfluo sompno et maxime
diurno et superfluis vigiliis. Item
[illegible] habitacionem [illegible] et repletione
[illegible] superfluis et maxime
a [illegible] super repletionem, si ut [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] est
[illegible] est melior non impeditus ab
aliqua re. Et similiter quod aer est magis
liber, tanto est melior quod magis
depuratus a vaporibus et ideo aer in
montibus est melior tenus paribus quod
magis depuratus a vaporibus. Et si
contingit quod ibi esset malus aer [illegible]
[illegible] a vaporibus tunc eligatur melior
et si non posset reperiri melior tunc
[illegible] locus ille cum magno igne
alte flamme et cum aliis odoriferis
[illegible] Et [illegible] bona dicta fiend
statim et subito a principio pestis quod
si esset [illegible] dispositio ab aere [illegible]
[illegible] ad bonam [illegible]
reduceretur [illegible] quod [illegible]
[illegible] in parente [illegible] proposito [illegible]
[illegible] et 2o de [illegible] nisi [illegible]
medico [illegible] subito removeri illa
dispositio [illegible] et pestifera [illegible]
fiet pestilencialis [illegible] ventos [illegible]
[illegible] aliarum regionum [illegible]
tanto [illegible] fenestra [illegible] illa
partem [illegible] flant [illegible] venti et [illegible]
[illegible] aliis odoriferis ut dictum est et si-
militer in aliis [illegible] cum alterantibus
ut predictum. Et vero si pestilen-
[illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] non comedat aut [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non possent [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] sufficiente
[illegible] [illegible] illa aque [illegible]
sufficient illa [illegible] ab illa
aqua ut [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
et bene [illegible] si est [illegible]

[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] legitur [illegible]
[illegible] [illegible] subtiles et
[illegible] [illegible] [illegible] et
maxime tempore [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] complexionibus [illegible]
et [illegible] [illegible] complexione calida et [illegible]
calida [illegible] [illegible] et [illegible]
vinum [illegible] [illegible] [illegible]
et alia acetosa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
complexionum [illegible] Et [illegible] complexionis [illegible]
[illegible] [illegible] illis [illegible]
et [illegible] tempore [illegible] acetosa [illegible]
[illegible] et [illegible] tempore pestilencialis
[illegible] ubi [illegible] digestionis
debent [illegible] esse [illegible]
et [illegible] magis [illegible] delectabiles [illegible]
to [illegible] et [illegible] vitate
[illegible] in [illegible] [illegible] in egris. Item
tempore epidimie [illegible] comedere [illegible]
in die et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] possit digerere [illegible]
[illegible] et non [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] replet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] Avicenna 3a [illegible]
de regimine [illegible] comedat et bibat
Et comedat [illegible] [illegible] [illegible] in
hyeme, et in estate [illegible] aut [illegible]
[illegible] est melius est in [illegible]
[illegible] assumere [illegible] vinum [illegible]
[illegible] quod [illegible] melius est [illegible]
digestionem [illegible] ubi [illegible] [illegible]
[illegible] si fastidium [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] contingit [illegible]
[illegible] [illegible] et Avicenna 3a [illegible]
[illegible] de regimine [illegible] et [illegible] Et
si contingit quod [illegible] non possit [illegible]
[illegible] de vino [illegible] vinum [illegible]
[illegible] aut [illegible] et [illegible] tempore sanitatis
esset [illegible] comedere [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
comedere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vinum [illegible]
[illegible] pestilencialis [illegible]
[illegible] est distinguendum [illegible] etates
et complexiones [illegible] in etate puerili
et complexione forti et robusta dandum
est [illegible] vinum valde [illegible]
[illegible] [illegible] etate [illegible] complexione
debili plus est dandum de vino [illegible]
etate [illegible] plus est dandum
de vino quam in etate puerili
ceteris paribus. Et similiter in etate
senectutis plus est dandum de vino
quam in aliis. Et [illegible]
complexiones [illegible] et
etates [illegible] ut dictum est. Et
vinum [illegible] et [illegible]
[illegible] esse album et aquosum aut [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esse in [illegible] et in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod vinum tale acetosum [illegible]
[illegible] [illegible] acetosa Et [illegible]
contingit quod [illegible] non posset

a rebus

bibere talia vina propter confortandum a
frigiditatem cerebri stomachi aut lapita
tem aut debilitatem eius tunc ea in
sui opere comprehendere vero intentio ad
nocumentum suum eius confortandum et tal
levandum stomachum et epithimata que requi
runt aut cordis aut cerebri prout in
dicta superius medicus et consilium per
cerebro et aliis si est necessi
tas [illegible] et sic consideranda
ut si est de pestilentiali dependens
a talibus aut sanguine vel fleumate et
[illegible] aeris sic sunt [illegible] quia
in se pestilentiali dependente a
stellis et talibus [illegible]
[illegible] ibi [illegible] est [illegible]
est [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] in brodio pul
li [illegible] [illegible] pul
li distillata pulli gallinae [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] aeros
[illegible] intelligenti medico
Et omnes [illegible] [illegible]
[illegible] aeros [illegible] in se pestilentia
[illegible] tempore talibus [illegible]
[illegible] Si vero se pestilentia
proveniret a motu et quiete super
fluis vel [illegible] motus et quie
tes [illegible] est et [illegible]
[illegible] aere [illegible] et [illegible] superius dictis
et aliis infra dicendis removendo
superfluitates et malos humores
Si vero se pestilentia proveniret propter
sompnum et vigilias vel [illegible]
[illegible] sompnum et vigiliae et propter hoc pre
[illegible] est fortificando
[illegible] et removendo superfluitates
et humores malos ut [illegible]
intelligenti Si vero se pestilentia
proveniret ex repletione aliqua vel [illegible]
[illegible] [illegible] sive [illegible]
[illegible] digestio et evacuentur
superfluitates vel clisteribus et aliis
medicinis infra dicendis et con
fortentur [illegible] superius
superius dictis Et si talis se proveni
a nimia repletione humorum vel [illegible]
[illegible] sit [illegible] est ut [illegible]
[illegible] vel sanguine vel flegma
[illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] digestivis et evacuantibus
ut superius [illegible] si est aliquis [illegible]
a sanguine et [illegible] Si vero se
pestilentia proveniret a nimia inani
tione [illegible] evacuatione [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] superius dicto et [illegible]
[illegible] superfluitates vel clisteribus et
aliis medicinis [illegible] ad restaura
tionem et fortificationem [illegible] superius
dictis [illegible] infra dicendis Si
vero se pestilentia proveniret ab acci
dentibus ut [illegible] tristitia [illegible]
[illegible] sollicitudo [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] clisteribus et aliis medicinis
supra dictis et aliis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et alia [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] superius dicta

est repletus de [illegible] [illegible] a [illegible]
proveniret pestis Si vero dicta se proveniret
ab aqua alterata fetida seu putrefacta
vel [illegible] de talibus [illegible]
[illegible] si posset [illegible] [illegible]
aliquo [illegible] aqua et si [illegible] possibile
vel [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible] et propter [illegible]
[illegible] et [illegible] talibus [illegible] de
[illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] vel talibus [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] superius dicta
[illegible] [illegible] [illegible]
talibus [illegible] [illegible]
medicinae cordiales [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] dicta
[illegible] ut [illegible] est medico in
telligenti Et [illegible] [illegible]
putrefacientes [illegible]
si est possibile Si vero dicta febris
proveniret propter defectum [illegible]
[illegible] ille defectus et propter [illegible]
si est possibile, et si non est possibile [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et propter [illegible]
[illegible] alia [illegible] et [illegible]
ut superius si est [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] superius dictis [illegible] Si
vero talis se proveniret a corporibus
mortuis ut ab aliquo alio re fetida
[illegible] propter [illegible]
[illegible] et alia [illegible] illa
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est possibile Si vero
proveniret a flatu malo [illegible]
[illegible] [illegible] illa [illegible]
[illegible] [illegible] est possibile aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
aliquo alio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] propter [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] infra [illegible]
[illegible] et [illegible] Si vero talis febris
proveniret ab aqua ut a sole aut
ab aliqua re [illegible] putrefacta
et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est possibile
Et propter hoc fiat [illegible]
aut [illegible] per
[illegible] ut [illegible] est superius et [illegible]
[illegible] infra [illegible] et propter [illegible]
[illegible] [illegible]
cordialibus et [illegible] ab [illegible]
et ab [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] de [illegible]
et de [illegible] Si vero se
proveniret ab [illegible] propter opilationem
ut propter [illegible] [illegible] vel
[illegible] et [illegible]
[illegible] dictas opilationes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et propter [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] superius dictis Si vero [illegible]
se proveniret a receptione mali

Margin notes (left): Ab aere alterato; Propter sompnum et vigilias; A motu et quiete; Propter repletionem; A nimia inanitione; Ab accidentibus animae

Margin notes (right): Ab aqua alterata; Propter defectum [illegible]; Propter corpora mortuorum; Propter flatus malos; Propter [illegible]; Propter opilationem; Propter receptionem mali anhelitus

[illegible] ... portent ... aliquid ... appropinquat ... predat ... [illegible]

... custodire ... farmacie ... [illegible] ... debilitatem corporis ... [illegible]

Dicto de regimine in generali febris pestilencialis ...

... nunc restat dicere de regimine febris pestilencie ... [illegible]

Cura sanguinee [margin]

[illegible]

Euthanasia [margin]

[illegible]

Digestiva [margin]

[illegible]

... predatur ... [illegible] ... fiat tale ... odoriferum ... [illegible]

Pomum odoriferum [margin]

Aliud [margin]

[illegible]

Cura glandis [margin]

... glandula ... ventosa ... [illegible]

Sirupus [margin]

[illegible]

Empl. [margin]

[illegible]

Cura carbunculi [margin]

[illegible]

Empl. [margin]

[illegible]

Calide [margin]

[illegible]

Pro principalibus detur tale electuarium Recipe [illegible] de specie rosarum ℥ ii diasenicon ℥ i dispecierum [illegible] cum eadem et fiat sicut in aliis dictum est. Et si [illegible] tale se [illegible] talis [illegible] vel glandula vel aliquid [illegible] [illegible] precedat ut dictum est [illegible] [illegible] Et [illegible] dictum digestum [illegible] solutum [illegible] intelligentia [illegible] [illegible] [illegible] in hac [illegible] [illegible] Si vero [illegible] [illegible] se [illegible] flatum ventosa [illegible] detur [illegible] [illegible] [illegible] tale Recipe diacimini ℥ i [illegible] [illegible] ℥ s [illegible] [illegible] [illegible] ℥ s [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rosarum [illegible] et detur in [illegible] Et [illegible] de [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligentia Si vero [illegible] se [illegible] aliquid [illegible] de [illegible] precedat ut [illegible] in [illegible] Si [illegible] tale se glandula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ventosa [illegible]

[illegible]

Ultimo vero restat dicere de [illegible] corporum sanorum a pestilentia [illegible] [illegible] corpora [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut dictum est de corporibus [illegible] [illegible] vero [illegible] dicere [illegible] de [illegible]

[illegible]

Consilio solida

[illegible] ʒ s [illegible] ʒ ij [illegible]
[illegible]
confortandum. Et ut plures [illegible]
[illegible] in cibo et potu. et [illegible]
tempore calido et [illegible] tempore calido et [illegible]
[illegible] portent pomum odoriferum
[illegible] tempore [illegible] in mane
odorando [illegible]
aut portent [illegible]
[illegible] tempore calido [illegible]
[illegible]
[illegible] et portent [illegible]
[illegible]
Si pauperes portent [illegible]
[illegible]
[illegible] ut aliquo odorifero
[illegible]
[illegible] ut aliquid [illegible] Item
[illegible] tempore calido [illegible]
[illegible]
[illegible] tempore [illegible] po
[illegible] tempore calido [illegible]
[illegible]
et tempore [illegible] calidis [illegible]
die [illegible]
[illegible]

[illegible]

Circa capitulum de variolis et morbillis

Est [illegible] morbilli [illegible] pustule [illegible] Et variole sunt pustule [illegible] morbillorum et variolarum [illegible] morbilli [illegible]

[illegible] variole [illegible] variole [illegible] morbilli [illegible]

[illegible] morbillorum et variolarum [illegible] morbillorum et variolarum [illegible]

[illegible]

[illegible] morbillorum et variolarum [illegible] morbilli [illegible] variole et morbilli [illegible]

[illegible] morbillis [illegible] variolis [illegible] morbillorum [illegible]

dispositio quod in alia parte [illegible] et
aliud [illegible] in [illegible] non [illegible]
[illegible] illa [illegible] est [illegible]
[illegible] variole et morbilli et aliqui [illegible]
[illegible] Et hec variole [illegible]
[illegible] et [illegible]
sit [illegible] in [illegible]
[illegible] est Alia est [illegible]
et [illegible] que est [illegible]
variolarum et morbillorum et ista
est [illegible] aliquando fit [illegible]
sanguinis [illegible] salis aut
[illegible] aut [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] morbilli [illegible] est
[illegible]
aut [illegible] variolas [illegible]
[illegible] Ultimo [illegible]
[illegible] est [illegible] variolarum [illegible] fit
ex sanguine [illegible] et [illegible] sanguinem
[illegible] a tali [illegible] sanguine
putrefacto et ebulliente [illegible]
[illegible] morbilli et va
riole [illegible] ex flate [illegible]
[illegible] sanguine putrefacto [illegible]
ex [illegible] sanguine put
refacto [illegible]
Et [illegible] variolarum et [illegible]
[illegible]
est mortalis et [illegible] aliquando [illegible]
et [illegible] vulgariter [illegible]
iste variole ita [illegible]
[illegible]
et [illegible] de [illegible] Signa
morbillorum [illegible]
tate [illegible] morbilli
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] toto [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliquando [illegible]
in oculis et aliquando [illegible]
aliquando [illegible]
[illegible] Signa variolarum [illegible]
variolarum [illegible]
[illegible] pectoris [illegible]
dolor dorsi [illegible] capitis et [illegible]
[illegible] rubedo in facie et oculorum
et [illegible] inflatio faciei [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] dolor capitis et [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] pedis, et [illegible]
Et [illegible] variolarum [illegible]
Si [illegible] quod [illegible] variole si [illegible]
[illegible] sanguine [illegible] rubedo
in facie et variole rubee et [illegible]
[illegible] et grosse [illegible] acute [illegible]
[illegible] dolentes [illegible]
[illegible] Et [illegible] in talibus [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
Si vero variole [illegible]
[illegible] aut [illegible] aliquali
[illegible] et [illegible] magne [illegible]
sanguinee et [illegible] acute [illegible]
[illegible] et [illegible] de [illegible]
ideo [illegible]
Si vero [illegible] de flate [illegible] apparet
albe [illegible] ad [illegible]

[illegible] late et molles [illegible] acute
[illegible] de [illegible]
[illegible] si [illegible] do
lore et [illegible] aliis [illegible]
dictis Si vero [illegible] variole [illegible]
[illegible]
[illegible] Si vero [illegible]
[illegible] lapidiose
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ad in
[illegible] et ad [illegible] videntur
[illegible]
[illegible] Et [illegible] vario
le [illegible] omnibus [illegible]
et [illegible] et [illegible] variole
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] apparet [illegible] capitis
[illegible] et [illegible]
[illegible] est signum [illegible] Et [illegible]
signa [illegible] esse signa morbillorum
et variolarum [illegible]

Regimen morbillorum et variolarum

[illegible] considerandum Primo
[illegible] etas, 2o [illegible]
[illegible], [illegible] dieta [illegible] et [illegible]
et [illegible] Quantum ad [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible]
tollat [illegible] variole
[illegible] sanguine [illegible]
fiat [illegible] de vena [illegible] Et si
[illegible] capitis de [illegible]
[illegible] Et [illegible] et
[illegible] de basilica
et [illegible]
[illegible]
et [illegible] in media [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] si
[illegible] de [illegible] Si
vero non possent fieri [illegible]
[illegible] ventose [illegible] et [illegible]
[illegible] v aut vi [illegible] fiant
ventose [illegible] Si vero non
possent fieri ventose [illegible]
[illegible] moderatus ad
[illegible] aut [illegible] ut [illegible]
[illegible] est [illegible] de [illegible]
in [illegible] ad [illegible] fiat [illegible]
[illegible] primo [illegible], 2o [illegible]
[illegible] trahenda [illegible], 3o [illegible]
[illegible] ad 2m
[illegible] Quantum vero ad
[illegible] est attendendum
[illegible]
[illegible] variole et
morbilli [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] vero non est [illegible]
[illegible]
Aut fiat [illegible] de vena [illegible]
[illegible]
[illegible], et [illegible]
[illegible] capitis et faciei est [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] illo modo et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] digiti in [illegible] et
statim egrediebatur sanguis [illegible]

ad [illegible] ... apostema detur [illegible] variolas et morbillos [illegible] ... vehementi [illegible] expulsionem ad [illegible] ... [illegible]

[illegible]

... et variolas et morbilli [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Nota [illegible] ... variolas [illegible]

[illegible] ... tempore [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... ab Avicenna [illegible] de [illegible] variolarum etc.

Circa capitulum de febre apostematum

Est primo notandum quod febris apostematum est febris effimera putrida et ethica que sequuntur apostemata. 2o notandum quod [illegible] apostema [illegible] ... Unde [illegible] ... febris ... ethica [illegible] ... apostemata [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... Signa febris apostematum [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... apostematis tendente

[illegible] Et [illegible] pulsus [illegible] est velox [illegible]. Si vero esset [illegible] causa [illegible] alijs signis [illegible] Si vero esset apostema flatum et [illegible] apostema [illegible] de febribus [illegible] apostema [illegible] Si vero [illegible] apostema [illegible]

[illegible]

Regimen febris apostematis

[illegible]

Circa capitulum de febre ypostasis

[illegible]

[illegible] est [illegible] apostema [illegible] Ex [illegible] febris continua est [illegible] est [illegible] morbus [illegible] Si morbus [illegible] est morbus [illegible]

[illegible]

Signa

[illegible] febris [illegible] ypostasis [illegible]

[illegible]

[illegible]

Circa capitulum de verecundia est [illegible]

[illegible]

... ad laudem ... dei et ... [illegible]

Bartholomeus de [illegible] zaphia

[illegible]

S Peculio solutum xvi

Lo[illegible] xvi

DEUS. S. Gereonis cum sociis suis.
qui gloriosos martyres
Gereonem cum sociis suis
hodierna die sanguinis sui
effusione coronasti. praesta quaesumus
ut eorum apud te assiduum
sentiamus interventum
in celis. P. Secreta.
Munera domine tue largitatis
que in honore sanctorum martyrum
Gereonis sociorumque eius
tue offerimus pietati serene
non vultu accipe ut eorum
interventu tue inhabita
tionis templum fieri me
reamur. P. Post com.
Mense celestis domine repleti
libamine quaesumus ut interce

sociorumque eius glorio
sis meritis clarificas. eorum
quesumus intercessione fac nos
ad eternorum gaudiorum
premia peruenire. Per. Secr.
Hec munera domine que in
honore sanctorum martyrum
tuorum dionisii rustici
et eleutherii offerimus nos
ab omnibus peccatis emundet
tibique reddant acceptos. Per. Postco.
Sacramentorum tuorum
domine munere uegetati tuam
supplices deprecamur cle
mentiam ut quorum sollem
nia temporaliter agimus
eorum meritis ad eterna
gaudia peruenire mereamur. Per

benedicere & p
inter quas inte
genitrix virgo
cuius assumption
celebramus glori
effulsit. que & u
tuum sci spc obu
concepit. & virgi
permanente hui
lumen eternum
eundẽ ihm xpm
Et ideo. Post
[M]ense celestis part
imploramus clem
dñe deus noster
dei genitricis colim
omnibus eius inte
liberemur. P eun

· inqua scā d[illegible]
mortem subiit[illegible]
n· nec tamen mor
s deprimi potuit
m [illegible]uum dnm
xpm de se genuit
ns· cuius uitę es
it morte euad[illegible]re
animarum. Q[illegible]cū.
qs dne
rie semp uirginis
hostia tibi com[illegible]en
p ineius uene[illegible]tio
maiestati redd[illegible]
p·
t te inuen[illegible]a
rum uirginum
bus animis laudare·

u com
[illegible]ui n
iant m
ac[illegible]
alios
abilite
pi & s
uitam
ne &
Secr
ps deu
pietat
pi m
s inter
bus esse
ua dn
ante
custa

VII

u commemora

ui nobis ꝑpe

ant. medicinã

achii. sociorũ. eius

uorꝝ actus et

abiliter dispon

bii et sociorũ eius

uitam nrãm ab

ne et aduersita

Secr.

ós deus ut mu

pietati offerim

bii martyris tui

s intercessione

ous esse sentiam

ua dñe Postcõ.

ante pcepimus

eustachii i sociorꝝ

eius intercessi
eterne gratia
usse gaudean
catorum mar
tuorum dne
grati. simpron
atq. simplicii
uncta recolimu
ut qui eorum
triumphis mu
tis. p dnm
otiua mune
dne incomme
martyrum tu
ucostiani. sim
astoru. atq. s
erimus qs u
nobis adsalute